ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΣΥΝΟΔΟΣ Α.

1847—1848.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1848.

002
ΠΡΓ
ΠΕΡ.Β
ΣΥΝ.Α
1847-1848

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΤΗΣ Α.' ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Β.' ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Προεδρεύοντος τοῦ πρεσβυτέρου τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Ν. Ῥενιέρη, συμπαραλαβόντος ὡς Γραμματεῖς δύο τῶν νεωτέρων Γερουσιαστῶν τοὺς ΚΚ. Α. Δούκα καὶ Χ. Βλάσην, ἀναγινώσκεται ὁ κατάλογος, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ἄρχεται ἡ Συνεδρίασις περὶ τὴν **10** ὥραν Π. Μ.

Ὁ Προεδρεύων Πρόεδρος διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν ἐγγράφου τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Β. Διατάγματος διορίζοντος Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δελιγιάννην.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ τὸ Β. Διάταγμα ἔχουσιν ὡς ἑρεξῆς.

Ἀριθ. 13 *Πρὸς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας.*

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διακοινώσω εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ διορίσῃ σήμερον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀναγνώστην Δελιγιάννην.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **12** Σεπτεμβρίου **1847**.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Η. Γ. Παπαηλιόπουλος.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον **78** τοῦ Συντάγματος, ἀπεφασίσαμεν νὰ διορίσωμεν, καὶ διορίζομεν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀναγνώστην Δελιγιάννην.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **12** Σεπτεμβρίου **1847**.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΣΑΒΕΛΑΣ.

Ἀφοῦ τὴν ἐδραν του ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκρωνεῖ τὴν ἀκόλουθον προσφώνησιν.

Συναδελφοὶ Κύριοι Γερουσιαστοί.

Καλεσθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σεβαστοῦ Ἡμῶν Βασιλέως εἰς τὴν ὑψηλὴν τιμὴν τοῦ νὰ προεδρεύσω τοιούτου Σώματος, συναισθάνομαι ὅλην τὴν σπουδαιότητα τῶν νέων καθηκόντων μου. Ὅ,τι μὲ ἐνθαῤῥύνει εἰς τὰς ἀνεστώσας μάλιστα περιστάσεις εἶναι, ἀφ' ἑνὸς ἡ πεποίθησίς μου, ὅτι πάντες οἱ συναδελφοί διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτοὺς μετριότητος καὶ ἐμβριθείας, καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον συμπνοίας των θέλουν μὲ συνεφάρμει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀμετάτρεπτος ἀπόφασις μου τοῦ νὰ διατηρήσω εὐθύτητα καὶ ἀμεροληψίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψίστων τῆς Προεδρείας χρεῶν.

Οὕτω δὲ καὶ εἰς τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν Θρόνον, τὸν ἀκρογωνιαῖον αὐτὸν τῆς Πολιτείας μας λίθον, πιστὴν ἀφοσίωσιν ἔχοντες, καὶ τὴν σοβαρότητα τῆς Γερουσιαστικῆς θέσεως, ἀξίως ἐκτιμῶντες, θέλομεν διατηρήσει καὶ ἡμεῖς τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς τὴν ὑψηλοτάτην ἐκείνην περιωπήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτέθησαν παρ' ὅλοις τοῖς Ἔθνεσιν, ὅσα εὐτυχῶν νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ Συνταγματικὴν Μοναρχίαν, ὅλα τὰ τοιαῦτα Σώματα, ἕνεκα τῶν ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεώς των εἰς τὸ Πολίτευμα συντηρητικῶν ἀρχῶν των, καὶ τῆς προσωπικῆς τῶν μελῶν αὐτῶν ἀξίας.

Εὐτυχὴς ἐγώ, ἂν εἰς τὸ τέρμα ἤδη φθάσας τοῦ πολιτικοῦ μου βίου δυνηθῶ νὰ δικαιώσω, εἰς ἣν ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ Ἄνακτος ὑψηλὴν τιμὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος, καὶ τῆς Α. Μ. τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ τῶν συναδελφῶν μου τὴν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν.

Ἐπομένως προβαίνει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Β. Διατάγματος τῆς 7

Ἀπριλίου **1847** διορίζοντος Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποναύαρχον Κ. Κ. Κανάρην.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἀνάγνωσις τοιαύτη, μήτε οὐδεμία ἄλλη μὴ ἔγγραφα ἀντικείμενον τὰς Ἀρχαιρεσίας τῆς Γερουσίας δύναται νὰ λάβῃ χώραν, πρὶν αὕτη καταρτισθῇ, καθότι τὸ **4** ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ῥητῶς ἐκφράζεται ὅτι πρώτη ἐργασία τῆς Γερουσίας, κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς Συνεδρίασιν πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις αὕτη ἤθελεν ἀποβῆ ἄσκοπος, καθότι ἄλλα ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζουσι σαφῶς τὰ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ἡ Γερουσία εἰς ἄλλας περιστάσεις ἐκανόνισε τὰ περὶ τούτου, προαπαιτοῦσα τὴν προσαγωγὴν τῶν διορισμῶν εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ὑποστηριξάντων καὶ ἄλλων τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει ὅτι προκειμένου Β. Διατάγματος, νομίζει ὅτι τοῦτο πρέπει παντὸς ἄλλου νὰ προηγηθῇ.

Ἀνθίσταται ἕτερος προτείνων ὅτι δὲν προσβάλλεται ἡ ἰσχὺς καὶ ἀξιοπρέπεια τῶν Β. Διαταγμάτων διὰ τῆς τηρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, τὴν ὁποίαν μάλιστα ὑπεσχέθη πρὸ ὀλίγου ὁ Κ. Πρόεδρος, παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως ὅτι καὶ ἂν ἀναγινώσκετο τὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κανάρη Διάταγμα, πάλιν δὲν ἠδύνατο οὔτος αὐθημερὸν νὰ εἰσαχθῇ, ἀλλ' εἰς ἄλλην τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς λέγει ὅτι πρέπει μὲν πάντοτε νὰ τηρῆται ὁ Κανονισμός, ἀλλ' ὀφείλει συγχρόνως τις νὰ προσέξῃ μήπως προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τοῦ Στέμματος, τὰ ὁποῖα τὸ συντηρητικὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας ὀφείλει πάντοτε νὰ προασπίζῃ. Τούτου ὄντος ἡ ἐπιφερομένη παρεμπόδισις εἰς νέον διοριζόμενον Γερουσιαστὴν τοῦ νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὁποιανδήποτε πρᾶξιν τῆς Γερουσίας κατὰ μίαν Σύνοδον, πρὶν τῆς ὁποίας διορισθῇ, ἤθελεν εἶσθαι ἀθέτησις αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος, καὶ τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσε τὴν προσθήκην νέων μελῶν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας. Ἑπομένως ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν λοιπῶν μὴ παρόντων Ὑπουργῶν, νομίζει ὅτι ἂν ἡ Γερουσία διστάζῃ νὰ εἰσάξῃ πρὶν τῶν Ἀρχαιρεστῶν τὸν νέον Γερουσιαστήν, πρέπει τοὐλάχιστον ν' ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις.

Ἐπαναλαμβάνει ὁ προτελευταῖον ἀγορεύσας, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς μὴ ἀνεχόμενος τὴν παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ ἀφ' ἑνὸς, ἀφ' ἑτέρου ζητῶν τὴν ἄμεσον εἰσαγωγὴν τοῦ νεοδιορισθέντος,

ἢ καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς Συνεδριάσεως, εὑρίσκεται εἰς ἀντίφασιν. Ὁ Κανονισμὸς ῥητῶς ἐκφράζεται περὶ τῶν ἐνεργηθησομένων κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίασιν, ῥητῶς ἐπίσης κανονίζει ὅτι εἰς ἑπομένην μόνον ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ νέου Γερουσιαστοῦ· ἑπομένως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἂν δὲν ἀθετηθῇ ἢ ἂν πρῶτον δὲν μεταῤῥυθμισθῇ ὁ Κανονισμός. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπεκαλέσθη τὸ Σύνταγμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, θέλω ἐξηγηθῇ σαφέστερον. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς, προκειμένου ζητήματός τινος, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὴν πλειοψηφίαν τὸ Ὑπουργεῖον, γίνεται χρῆσις τοῦ δικαιώματος τοῦ Στέμματος ἢ τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὀλίγος καιρὸς ἀπαιτεῖται μεταξὺ τῆς παρουσιάσεως τῶν διπλωμάτων καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Γερουσιαστῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ μας, ἡ Κυβέρνησις εἰμπορεῖ πάντοτε νὰ τοὺς εἰσάξῃ ἐν καιρῷ ὥστε νὰ μὴν προκύπτῃ ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐμπόδιον εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐνταῦθα περὶ οὐδενὸς ζητήματος πρόκειται, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς καταρτίσεως τοῦ Σώματος, ἄνευ τῆς ὁποίας μήτε εἰς ταύτην, μήτε εἰς προσεχῆ Συνεδρίασιν δύναται αὕτη νὰ προβῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν νέων μέλους.

Παρατηρεῖ ἄλλος ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν εἰς τὸ Σῶμα κοινοποίησιν τοῦ διορισμοῦ τοῦ Προέδρου, προαπῃτεῖτο σήμερον νὰ τηρηθῇ ὁ Κανονισμός, δι' ὃ καὶ ὁ πρεσβύτερος προέδρευσεν· Ἀνεγνωρίσθη ἑπομένως ὅτι οὐδεμία πρᾶξις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν, πρὶν νομίμως καταρτισθῇ ἡ Γερουσία. Πᾶσα ἄλλη ἐργασία πρὶν τῶν Ἀρχαιρεσιῶν, ἤθελεν εἶσθαι παραβίασις τῶν ψηφισθέντων ἄτακτος καὶ ἄσκοπος.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν λέγει, ὅτι καθὼς ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ὁριστικοῦ προέβη συμπαραλαβὼν δύο τοὺς νεωτέρους ὡς Γραμματεῖς, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ὁριστικὸς ἠδύνατο ἄνευ ἀθετήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ προβῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ, ἔχοντος ἐπίσης δικαίωμα νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς νομοθετικὰς ἐργασίας πρὶν ἢ καταρτισθῇ, ἀλλ' ἡ ῥάσις τοῦ Κανονισμοῦ ὅτι εἰς πρώτην Συνεδρίασιν γίνονται αἱ Ἀρχαιρεσίαι δὲν δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τὰς Ἀρχαιρεσίας αὐτὰς ἀποκλείονται οἱ τυχὸν νεοδιορισθέντες Γερουσιασταί. Οὐδεμίαν ἑπομένως παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ ἤθελεν ἐπιφέρει ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Κ. Κανάρη, καὶ ἡ εἰς πρώτην τότε Συνεδρίασιν πρόοδος εἰς τὰς Ἀρχαιρε-

σίας, ἄλλως ἤθελε συμβῇ πλαγία τις παραγνώρισις τῆς θελήσεως τοῦ Βασιλέως.

Ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν παρατηροῦσιν, ὅτι πολλὰ ἐλέχθησαν περὶ προτιμήσεως τῶν Β. Διαταγμάτων, ὑποδεικνυομένου τοιουτοτρόπως ὅτι ἡ πρόοδος εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας ἤθελεν εἶσθαι παραγνώρισις τῆς ἰσχύος των, ἢ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Στέμματος. Τὴν ἰδέαν ταύτην οὐδεὶς τῶν Γερουσιαστῶν δύναται ν' ἀνεχθῇ, ἐν ᾧ καθὼς ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, οὕτως ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν καυχᾶται ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις ἔδωκε δείγματα ζωηρὰ τοῦ ζήλου του περὶ τὴν διατήρησιν τούτων. Ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τύπων, ἡ τήρησις τῶν ὁποίων περιβάλλει μάλιστα τὰ Διατάγματα ταῦτα μὲ ἰσχὺν καὶ σέβας περισσότερον.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, λέγει ὅτι οὐδεὶς ποτὲ ἐννόησε νὰ προσάψῃ τοιαύτην πρόθεσιν εἴς τινα τῶν Γερουσιαστῶν, μήτε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀθέτησιν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ γράμμα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος ἀνερευνῶν, δὲν δύναταί τις νὰ μὴ πεισθῇ, ὅτι εἰς ὁποιανδήποτε ἐργασίαν τῶν Σωμάτων, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της, εἴτε διαλύουσα μίαν Βουλὴν καὶ καταφεύγουσα εἰς τοῦ Ἔθνους τὴν ἀπόφασιν, εἴτε προκαλοῦσα τὴν προσθήκην νέων Γερουσιαστῶν πρὸς ἐπικύρωσιν ἑνὸς μέτρου, τὸ ὁποῖον νομίζουσα αὐτὴ συμφέρον, ἤθελεν ἰδεῖ παρὰ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Σώματος ἀντικρουόμενον.

Αἱ Ἀρχαιρεσίαι τῶν Σωμάτων αὐτῶν δὲν εἶναι πρᾶξις μόνον τυπικὴ καὶ ἀδιάφορος, ἀλλ' οὐσιώδης καὶ πολλάκις ἐνδιαφέρουσα τὴν Κυβέρνησιν. δὲν δύναται ἄρα νὰ ἀρνηθῇ τις ὅτι καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τούτων ἀκόμη ὑπὲρ ἑαυτῆς, μία Κυβέρνησις δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέτρον ἡ διαλύσεως Βουλῆς ἢ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, ὁσάκις ἤθελε προγνωρίσει ἐναντίον τὸ πνεῦμα ἑνὸς Σώματος.

Τούτου δοθέντος, ἂν καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Καναρη δὲν ἔχῃ οὐδένα πολιτικὸν χαρακτῆρα, καθότι χάριν μόνον τῆς προσωπικῆς ἀξιότητός του διωρίσθη Γερουσιαστὴς, καὶ οὐχὶ πρὸς συμπλήρωσιν πλειοψηφίας, ἐνῷ τοιαύτη δὲν ἀπῃτεῖτο, κατὰ τὴν ὁποίαν δίδουν σήμερον ἐρμηνείαν εἰς τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ σκοπὸς τῆς Συνταγματικῆς διατάξεως ἤθελε ματαιωθῆ, ἀποκλειομένου τοῦ νέου διορισθέντος ἀπὸ μίαν οὐσιώδη πρᾶξιν τῆς Γερουσίας.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γράμμα αὐτὸ τοῦ Κανονισμοῦ περιοριζόμενοι, καὶ τοι ἀσθενεστέρου ὄντος τοῦ Συντάγματος πάλιν δὲν ἀθετεῖται ὁ Κανονισμὸς διὰ τῆς προηγουμένης εἰσαγωγῆς τοῦ νέου διορισθέντος. Δὲν εἶναι αὕτη πρᾶξις Νομοθετικὴ ἀπαιτοῦσα τὴν προηγουμένην τοῦ Σώματος κατάρτισιν· δὲν λέγει ὁ Κανονισμὸς ὅτι οὐδεμία ἄλλη πρᾶξις δύναται νὰ προγηθῇ ἐκείνης τῶν Ἀρχαιρεσιῶν, ἀλλὰ μόνον ὅτι εἰς τὴν πρώτην τακτικὴν τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν ἐνεργοῦνται αἱ Ἀρχαιρεσίαι. Νομίζει ἑπομένως, ὅτι καὶ τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος δύνανται νὰ τηρηθῶσι, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν σοβαρὰν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκέψιν τῆς Γερουσίας.

Ἀπαντῶν τις εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, λέγει, ὅτι κατὰ Συνταγματικοὺς κανόνας, μὴ συντεταγμένης εἰσέτι τῆς Γερουσίας, προκειμένου λόγου περὶ ἑρμηνείας καὶ ἑρμηνείας τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, αὐτὸς ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν λόγον, μὴ ὢν μέλος τοῦ Σώματος τούτου.

Μολαταῦτα τῷ παρατηρεῖ, ὅτι τόσον ἐκτὸς ἐκφεύγεται τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ, ὥστε οὐδεμίαν ἀρίνει ἀμφιβολίαν. Οὐχὶ μόνον ἀπαιτεῖ εἰς πρώτην Συνεδρίασιν νὰ γίνωνται αἱ Ἀρχαιρεσίαι, ἀλλὰ προκειμένης εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, ἀπαιτεῖ εἰς μίαν μὲν Συνεδρίασιν νὰ ἀναγινώσκεται τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ, εἰς ἑτέραν δὲ μόλις νὰ εἰσάγεται.

Ἡ Γερουσία δημοσίως ἐργαζομένη καὶ συζητοῦσα τὸν Κανονισμόν της, τὸν ὁποῖον ἠρύστατο ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν ἄλλου Συνταγματικοῦ Ἔθνους, καὶ θεωρίαν καὶ πεῖραν ἔχοντος, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐβασάνισε τὸ περὶ εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν ζήτημα. Καὶ τοι ἔχουσα ὑπ' ὄψιν διατάξεις περὶ ἐπιτροπῶν συστηθησομένων ἐπὶ τῷ ἀντικειμένῳ τούτῳ, σεβασμοῦ χάριν ἀπόρυγε νὰ κάμῃ τοιαύτην μνείαν συναινέσασα ἁπλῶς νὰ διευθύνωνται τὰ Διατάγματα εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς ἁπλῆν ἀναθεώρησιν τοῦ κύρους τῶν τύπων αὐτῶν.

Τοῦτο καθιέρωσεν ἡ Γερουσία, καὶ ἑπομένως κατὰ πᾶσαν εἰσαγωγὴν Γερουσιαστοῦ καὶ μόνον μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Γραφείου εἰς ἑπομένην τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Διατάγματος Συνεδρίασιν, ἐγένοντο οὗτοι δεκτοί. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ λανθάνῃ κυρίως τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὅστις τόσας εἰς ἄλλο Σῶμα κατέβαλε προσπαθείας κατά τινος μὴ ἔχοντος τὰ ἀπαιτούμενα προτόντα, ὅστις ἀνὰ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς τῆς Γερουσίας, ἤθελεν ἀποτελεῖ σήμερον μέρος αὐτῆς. Παρατηρεῖ πρὸς

τούτοις ὅτι, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν, ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ πρὸ καιροῦ, ἐνῷ τὸ Διάταγμα ἐξεδόθη τὴν 7 Ἀπριλίου καὶ μόλις τὴν 14 τοῦ ἰδίου διελύθησαν αἱ Βουλαί.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφ' ἑνὸς δὲν ἴδει πολιτικὸν χαρακτῆρα εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ νομίζει ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγήν του διὰ νὰ λάβῃ αὐτὸς μέρος εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας, θεωρῶν ἄλλως ἀνατρεπόμενον τὸν σκοπὸν τοῦ διορισμοῦ· ὅτι ἀφ' ἑνὸς δὲν ζητεῖ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν δύναται μόνον νὰ εἰσαχθῇ ὁ νέος Γερουσιαστής.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντικρούει τὸν εἰπόντα ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας καὶ τοι μὴ οὔσης συντεταγμένης, ἐνῷ τὸ ἀπονέμον τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν κάμνει τοιαύτην διάκρισιν. Εἰς πρὸς τὰς ἐκληφθείσας δὲ ὡς ἀντιρρήσεις του, λέγει, ὅτι εἶπε μάλιστα ὅτι εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Καναρῆ δὲν ὑπῆρξε πολιτικὸς σκοπὸς, ἀλλ' ὅτι ἐνδέχεται εἰς ἄλλην περίστασιν νὰ ἀναφυῇ τοιαύτη ἀνάγκη, καθ' ἣν αἱ Ἀρχαιρεσίαι δύνανται νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς ζήτημα σπουδαῖον. Ὅτι δὲν ἐννόησε ποτὲ ἀθέτησιν τοῦ Κανονισμοῦ τὴν εὐρυτέραν αὐτοῦ ἑρμηνείαν, συμβιβαζομένην μάλιστα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος· Ὅτι τέλος συντεταγμένην θεωρεῖ τὴν Γερουσίαν, ἅμα αὕτη ἔχει τὸν νόμιμον Πρόεδρόν της, ὅστις καθὼς εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας δύναται νὰ προβῇ μετὰ τοῦ προσωρινοῦ Γραφείου του.

Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ ἅπαντες συνωμολόγησαν τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἐνῷ ὁ Κανονισμὸς ἐκπηγάζει ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, ἀπαιτοῦν τὴν ἀμοιβαίαν τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων κοινοποίησιν περὶ τῆς συντάξεώς των, ματαία ἤθη εἶναι πᾶσα συζήτησις· Ὅτι αἱ Βουλαὶ συνεκροτήθησαν τὴν 28 Ἰουλίου, καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, γνωρίζουσα τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, δὲν ἐνόμισε πρέπον νὰ διευθύνῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν, πρὶν αὕτη νομίμως συνταχθῇ, καὶ τοι ἐκδοθέντος τοῦ Διατάγματος ἀπὸ τῆς 7 Ἀπριλίου.

Ἄλλων ἑπομένως ἀντικρουσάντων τὴν ἰδέαν περὶ παραγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Στέμματος, καὶ ἐξαιτησαμένων

τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ Κ. Πρόεδρος τίθησι τὸ ζήτημα περὶ ἀναβολῆς.

Οὐδενὸς τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας συναινέσαντος, προβαίνει ἡ Γερουσία εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διαταξεως, τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀντιπροέδρων, τῶν Γραμματέων καὶ τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας.

Κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν ἀνεδείχθη Ἀντιπρόεδρος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χ. Κλωνάρης, λαβὼν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν εἴκοσι καὶ μιᾶς ψήφου, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν Ἀντιπρόεδρον τὸν Κ. Χ. Κλωνάρην.

Ἐπιλαχόντων τῶν ΚΚ. Ν. Μέξη μὲ ψήφους δεκαεννέα, τοῦ Κ. Γ. Αἰνιᾶνος μὲ ψήφους δεκαοκτὼ καὶ τοῦ Κ. Α. Μοναρχίδου μὲ ψήφους δεκαεπτά, ἐπανελήφθη ἡ ψηφοφορία, ὡς μηδενὸς λαχόντος ἀπόλυτον πλειοψηφίαν.

Τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἐπίσης ψηφοφορησάντων, ἔλαβεν ὁ Κ. Α. Μοναρχίδης ψήφους 17, ὁ Κ. Μέξης ψήφους 11, ὁ Κ. Γ. Αἰνιὰν ψήφους 9.

Ἐπαναληφθείσης καὶ ἐκ τρίτου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τῆς ψηφοφορίας, ἔλαβεν ὁ Κ. Ν. Μέξης ψήφους 20 καὶ ὁ Κ. Α. Μοναρχίδης ψήφους 18.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν Ἀντιπρόεδρον τὸν Κ. Ν. Μέξην.

Προβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Γραμματέων ἔλαβε, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ψηφοφορησάντων, ὁ κ. Β. Χρηστακόπουλος ψήφους 37 ὁ Κ. Χ. Βλάσης ψήφους 23 ὁ Κ. Δούκας 5 καὶ ἕτεροι ἀνὰ μίαν ψῆφον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Β. Χρηστακόπουλον καὶ Χ. Βλάσην.

Ἐπίσης τριάκοντα ὀκτὼ ψηφοφορησάντων τὸν Ταμίαν, ἔλαβεν ὁ Κ. Σ. Παππαλεξόπουλος ψήφους 28 ὁ Κ. Γ. Παππαηλιόπουλος ψήφους 7 καὶ ἕτεροι ἀνὰ μίαν ψῆφον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε Ταμίαν τὸν Κ. Σ. Παππαλεξόπουλον.

Ἀναγινώσκεται ἐπαμένως τὸ περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κ. Κανάρη ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διάταγμα ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

Ἀριθ. 8519.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸν Κ. Κωνσταντῖνον Κανάρην Ὑποναύαρχον, ἀναδειχθέντα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος α') ἱστρικῶν ἄνδρα διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων β') Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἐρμιόνι Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ χρηματίσαντα γ') Πληρεξούσιον εἰς τὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν καὶ δ') Βουλευτὴν εἰς τὰς τρεῖς Συνόδους τῆς Α'. Βουλετικῆς Περιόδου, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἀπριλίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

(Τ. Σ.) Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Τὸ διάταγμα τοῦτο παραπέμπεται εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἑξῆς περὶ συντάξεως τῶν Ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς ἔγγραφον.

Ἀριθ. 176 ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Σᾶς γνωστοποιοῦμεν, Κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐνήργησε τὰς Ἀρχαιρεσίας αὐτῆς, ἀναδειξάσης Πρόεδρον μὲν ἐμέ, Ἀντιπροέδρους δὲ τοὺς ΚΚ. Μιχαὴλ Ἰκτροῦ καὶ Ἰωάννην Περίδην καὶ Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Λουκᾶν Π. Νάκον, Ἰωάννην Δ. Ἀντωνόπουλον καὶ Εὐστράτιον Μ. Παρίσσην.

Καὶ ταῦτα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

(Τ. Σ.)

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐ. Π α ρ ί σ σ η ς.

Ἀναγινώσκεται ὡσαύτως τὸ ἑξῆς περὶ διορισμοῦ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Β. Διάταγμα.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Πρόεδρον τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν

Κύριον Κίτζον Τζαβέλαν ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Κ. Ἰωάννου Κωλέττου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Κ. Ῥήγας Παλαμίδης θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Μετὰ ταῦτα προκειμένης ἄδρων τῆς ἑορτῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως, κληροῦται Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ παρασταθῇ μετὰ τοῦ Γραφείου εἰς τὴν ἐπὶ ταύτῳ τελεσθησομένην τελετήν. Ἔλαχον δὲ οἱ ΚΚ. Πρασσακάκης, Λινιὰν, Καλογερόπουλος, Δοῦκας καὶ Ψύλλας.

Ἑπομένως προσδιορισθείσης τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς 19 τοῦ τρέχοντος ἡμέρας Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου διορισθέντος Γερουσιαστοῦ ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΙΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Χ. Βλάσης.

Συνεδριασις

Τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1847 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀπαρτιλαοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἡμερησία διάταξις ἀπαγγέλλεται παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νεοδιορισθέντος Γερουσιαστοῦ Κυρίου Κ. Καναρῆ.

Εἷς δὲ τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει ταύτην ἔχουσαν οὕτω·

« Κατὰ τὴν ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1847 ἀπόφασιν τῆς Γε-
» ρουσίας, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν προλαβουσῶν

» Συνεδριάσεων καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1844, τὸ
» Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγ-
» μα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κων. Καναρῆ Ὑπο-
» ναυάρχου, καὶ ἐξετάσαν αὐτὸ, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας
» διατυπώσεις. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1847.

Τὸ Γραφεῖον

Ὁ Πρόεδρος Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι	Οἱ Γραμματεῖς.
Χ. Κλωνάρης.	Β. Χρηστακόπουλος
Ν. Μίξης	Χ. Βλάσης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ὁ Πρόεδρος ἀναγγέλλει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ· δύο δὲ μέλη τῆς Γερουσίας οἱ Κ.Κ. Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης καὶ Δ. Ὀλύμπιος εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ Συνέδριον, προπορευομένων δύω Κλητήρων. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ εἰδικοῦ Διατάγματος, ὁ εἰσαχθεὶς δίδει τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον καὶ λαμβάνει τὴν ἕδραν του.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Π. Νοταρᾶ, αἰτοῦντος ἐξάμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ ἑτέρα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Βουδούρη, δικαιολογοῦντος τὴν ἀπουσίαν του ἕνεκα ἀσθενείας, ὑποστηριζομένης δι' ἰατρικῆς ἀποδείξεως.

Παρατηρησάντων δέ τινων ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδηται ἀπουσίας ἄδεια ἀνωτέρα τῆς προαποφασισθείσης, ἀπήντησαν ἕτεροι ὅτι ἐπὶ τῶν προκειμένων αἰτήσεων πρέπει νὰ ληφθῇ ἐξαιρετικὸν μέτρον, ὑπαγορευόμενον ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἀσθενείας· ὅθεν ἡ Γερουσία δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραβλίψῃ τὰς αἰτήσεις ἀνδρῶν τὰ μέγιστα ἀγωνισθέντων καὶ ὀφασάντων ἤδη εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου των, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ τοῖς γίνῃ καθυστέρησις τῆς ἀποζημιώσεώς των.

Ἄλλος εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ἀμφότεροι δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν γνωμοδοτεῖ νὰ τοῖς δοθῇ δίμηνος ἀπουσίας ἄδεια, ὡς ἐγένετο καὶ ἄλλοτε εἰς τοὺς ἰδίους, μέχρις ὅτου ἐκδοθῇ Νόμος περὶ τούτου. Ἄλλος ἀντέταξεν ὅτι ἡ περὶ ὑγείας ἄδεια δὲν ἔχει προσδιορισμὸν ἄλλων, παρὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἰατρῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς αἰτήσαντας τρίμηνος ἀπουσίας ἄδεια.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ παραχωρηθῇ τρίμηνος ἀπουσίας ἄδεια πρὸς ἀμ-

φοτέρους τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους Κυρίους Γερουσιαστὰς κατ' ἐξαίρεσιν.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Λογοθέτου Λυκούργου ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησιν του.

Ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν ἀναγγείλας ὅτι μετὰ τὸν παρὰ τοῦ Γραφείου γενόμενον σχηματισμὸν καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν Τμημάτων θέλει συγκαλέσει εἰς Συνεδρίασιν τὸ Σῶμα.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει ἑπομένως ὅτι τὸ Γραφεῖον ἐνήργησεν ἤδη τὸν σχηματισμὸν τῶν Τμημάτων τῆς Γερουσίας καὶ ἐξέθεσεν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν, προσκαλέσας δὲ τὰ μέλη τῶν Τμημάτων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Προέδρων καὶ τῶν Γραμματέων αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ καὶ ἐπὶ τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπαντήσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος ἀπὸ ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Υ. τῆς Ἡγεμονίδος τοῦ Χόχεν Τζόλερν-Χέλιγγεν Γεν. Πρ γγιπέσσης τοῦ Λεϊχτεμπέργ.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀναγινώσκει τὰς ἑπομένας δύω ἐκθέσεις εἰσάγων εἰς συζήτησιν δύω Νομοσχέδια, τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς τοῦ 1847 καὶ τὸ περὶ φορολογίας τῶν Μελισσίων τ. ε., συζητηθέντα καὶ ψηφισθέντα πρώτων παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἔχοντα δὲ ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου τῶν προϊόντων τῆς Γῆς τ. ε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὠδήγησαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος νὰ τηρήσῃ καὶ ἐφέτος τὸ παρουσιὸν σύστημα τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων, μέ τινας τροποποιήσεις, ἐξ ἀνάγκης ἐπενεχθείσας, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον παρασυνάπτω τῇ παρούσῃ μου.

Τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον ὑπέστη συζητούμενον μίαν καὶ μόνην τροποποίησιν, τὴν ἑξῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3. καὶ μεταξὺ τῶν λέξεων « ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου » προσετέθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ αἱ λέξεις « καὶ τῆς κατὰ Δήμους ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνώσεως. »

Εἰς δὲ τὸν ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 περὶ φορολογίας τῶν

προϊόντων τῆς Γῆς Νόμων ἔλαβον χώραν αἱ ἀκόλουθοι προσθῆκαι.

α.) Ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 22 μετὰ τὰς λέξεις « ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σύκων » προσετέθησαν καὶ αἱ ἑξῆς « καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων » ἑπομένως τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιηθὲν οὕτω μετηνέχθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον καταλαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 5.

β.) Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνωτέρω προσθήκης ἐπηνέχθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36 μετὰ τὰς λέξεις « ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας » αἱ ἀκόλουθοι « καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, » καὶ ἐπὶ τῇ τροποποιήσει ταύτῃ συνετάχθη τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ ἀνωτέρω τροποποίησις ἐπηνέχθη διὰ τὸν ἑξῆς λόγον.

Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἀνεφύει κατὰ τὴν Αἴγιναν μεταξὺ Δημοσίου, καὶ τῶν φορολογουμένων φιλονεικία τις ὡς ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἀμυγδάλων, τὰ ὁποῖα οἱ μὲν κάτοικοι ἠξίουν νὰ μένωσιν ἀφορολόγητα, θεωροῦντες τὰς ἀμυγδαλαίας ὡς σποράδην ὑπωροφόρα δένδρα, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἰσχυρίζετο νὰ ὑπαχθῶσιν αὗται εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὡς δένδρα συστάδην. Ἐπειδὴ δὲ τὸ προϊὸν τοῦτο συνήθως ἐξάγεται, ἢ μεταφέρεται εἰς ἄλλα τοῦ Κράτους μέρη, καὶ δύναται εὐκολώτερα νὰ φορολογηθῇ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ μεταφοράν, παρὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐπὶ τῶν δένδρων, καθόσον μάλιστα ἡ διέκτιμήσεως ἐξακρίβωσις συνεπιφέρει καὶ ἔξοδα εἰς τὸ Δημόσιον, δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ παραδεχθῶ τὴν τροποποίησιν ταύτην, ὡς συμβιβαζομένην καὶ μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Ἐπισυνάπτων ἐνταῦθα ἀντίτυπα τῶν ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως ἐκδοθέντων Β. Διαταγμάτων, ἀντίτυπον τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 νόμου, καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρακαλῶ τοὺς Κ.Κ. Γερουσιαστὰς, ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες τὸ κατεπείγον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ, περὶ οὗ πρόκειται Νόμου, νὰ εὐαρεστηθῶσι καὶ ἐπιφέρωσι τὴν ἐπιψήφισίν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς

Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νόμος, ἰσχύει καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1847 καθόσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα.

Ἄρθρ. 2. Οἱ φόροι τῶν προϊόντων ἐκείνων, ὅσα ἐβεβαιώθησαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 12 καὶ (25) Ἰουνίου καὶ 23 Ἰουλίου Β. Διαταγμάτων, καὶ τῆς ἀπὸ 23 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 25,090 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, θέλουσιν εἰσπραχθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνεπείᾳ τούτων κρατηθέντων διπλοτύπων βιβλίων, πρωτοκόλλων ἢ πινάκων τῆς βεβαιώσεως.

Ἄρθρ. 3. Αἱ δηλώσεις τῶν ἀμπέλων κατὰ τὸν § α. τοῦ περυσινοῦ νόμου, ὡς καὶ αἱ περὶ ἀναθεωρήσεως αἰτήσεις κατὰ τὸν § ς'. θέλουν γίνεσθαι ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως καὶ τῆς κατὰ Δήμους ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ἡ δὲ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων κατὰ τὸν § γ. ἐντὸς 20 ἡμερῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς ἀνωτέρω δεκαπενθημέρου προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν· τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας των εἰς τὰς διατάξεις τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ τοῦ 25 Ἰουνίου π. ε. Νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων, προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὁκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ, καὶ ἂν ὑπάρχωσιν, ἡ δαπάνη τῆς ἐπὶ τῶν ἐλαιοτριβείων ἐξακριβώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἀφορίας, ἢ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν ἐλαιοδένδρων εἶναι δυσανάλογος μὲ τὸ ἐλπιζόμενον εἰσόδημα.

Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται ἢ ἐκτιμῶνται κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται λαμβανομένου τοῦ φόρου ἓν ἥμισυ λεπτὸν τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, καθὼς καὶ ἐκεῖνος τῶν λεμονίων καὶ πορτ

τακαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγήν, ἢ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ μεταφορὰν αὐτῶν διὰ θαλάσσης.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας, καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς βεβαιουμένης κατὰ δημηνίαν ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν καὶ Τελωνιακὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον· ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὡσαύτως πληρώνεται ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

---

* Ἐκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσίων Νομοσχεδίου διὰ τὸ ε. ε.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Τὸ περὶ φορολογίας τῶν Μελισσίων διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰσάγεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶπαρ' αὐτῆς.

Ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον προσαρτᾶται εἰς τὴν παροῦσαν, θέλετε εὐκολυνθῇ νὰ παρατηρήσετε τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως νὰ προτείνῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς ἐξακριβώσεως τῶν κυψελῶν τῶν Μελισσίων καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαίας τροποποιήσεις ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτὴν Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τὴν ἑξῆς προσθήκην «καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλει παραπεμφθῇ μετὰ τῶν δηλώσεων εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον.»

Ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν παροῦσαν καὶ ἀντίγραφον τοῦ συγκριτικοῦ πίνακος τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρος κανονίζεται, ἐξακριβοῦται, καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1846 ΑΤ'. Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου, καθόσον αὐταὶ δὲν ἀντιβαίνουσι τὸν παρόντα.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ § ά. τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὁριζόμεναι δηλώσεις τῶν μελισσοτρόφων, θέλουν γενῇ ἐντὸς 20 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθῇ, τὸ δὲ βιβλίον τῶν δηλώσεων κατὰ τὸν § γ'. τοῦ ἰδίου ἄρθρου θέλει κλεισθῇ τὸ ἑσπέρας τῆς 20 ἡμέρας, καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλει παραπεμφθῇ μετὰ τῶν δηλώσεων εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαρίθμησις κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Νόμου ἐκείνου ἐνεργεῖται ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῶν δηλώσεων εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἀρχομένων.

Ἄρθρ. 4. Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου γίνεται τὴν πρώτην Νοεμβρίου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια ταῦτα μετὰ τῶν ἐκθέσεων ἀπεφασίσθη νὰ λιθογραφηθῶσι, νὰ προεξετασθῶσι παρὰ τῶν Τμημάτων, καὶ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν Ἔκθεσιν περὶ αὐτῶν.

Ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν Λόγον Ἐπιτροπῆς εἰδοποιεῖ τὸν Πρόεδρον, ὅτι τὸ Σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως συνετάχθη, καὶ εἶναι ἕτοιμον νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰ Τμήματα.

Εἷς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐκ τοῦ 2. Τμήματος ἀναφέρει ὅτι τὸ Τμῆμα τοῦτο δὲν συνῆλθε νὰ διορίσῃ τὸ διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. Λόγον Μέλος, ὥστε μόνον τὰ τέσσαρα Μέλη συνέταξαν τὸ Σχέδιον, τὸ δὲ 2 Τμῆμα δὲν ἔχει τὸ ἴδιον Μέλος διὰ νὰ ὑποβάλῃ κἂν εἰς τὴν ὁλομέλειάν του τὸ προκείμενον Σχέδιον, μήτε τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις.

τῶν Μελῶν τοῦ Τμήματος, καὶ προτείνει νὰ συνέλθῃ τὸ Τμῆμα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἄρθρ. 79 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ.

Παρατηρεῖ ἕτερος ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἴσως ἁρμόδιον νὰ προταθῇ ἐπὶ γενικῆς Συνεδριάσεως, διότι τὸ μὲν Τμῆμα συνῆλθε κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ, διαφωνῆσαν, δὲν ἐνήργησε τὴν ἐκλογήν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐσυμβιβάσθη, καὶ ἐξελέξατο τὸν Κ. Πονηρόπουλον, ὅστις ἀσθενήσας δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Σχεδίου· ἤδη ὅμως εὑρισκόμενος ἐνταῦθα, ἀς γνωμοδοτήσῃ μὲ τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Τμήματος, δυναμένου ν' ἀναπληρώσῃ καὶ εἰς τὴν μερικὴν καὶ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν πᾶσαν ἔλλειψιν.

Ἄλλος δὲ ἐπρόσθεσεν, ὅτι τὸ ἔργον ἤδη ἐτελείωσε, καὶ ὡς τετελεσμένον δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ. Ἡ Γερουσία, ἥτις ἔδωκε περὶ τούτου τὴν παραγγελίαν της εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, δὲν δύναται νὰ μὴ παραδεχθῇ τὰς κατ' ἐντολὴν πράξεις της, τὸ δὲ λάθος τοῦ Τμήματος πίπτει εἰς βάρος τοῦ πράξαντος.

Ἡ Γερουσία ὅθεν ἐπὶ τῶν εἰρημένων παρατηρήσεων ἀπεφάσισεν, ὥστε ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλῃ τὸ συνταχθὲν Σχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, τὸ δὲ 2ον Τμῆμα νὰ ἐκθέσῃ τὰς παρατηρήσεις του, ἐὰν ἔχῃ, διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, πρὶν ὑποβληθῇ τὸ Σχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν.

Μετὰ ταῦτα προτείνει ἕτερος, ὅτι, διὰ νὰ προληφθῶσι τοιαῦται εἰς τὸ μέλλον διενέξεις, ν' ἀποφασισθῇ ὥστε τὰ ἐμφανιζόμενα Μέλη τοῦ Τμήματος νὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὸν Πρόεδρον τὰ μὴ ἐμφανιζόμενα, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ ἀπαντᾷ τὰ προκύπτοντα ὡς ἐκ τούτου πρωτόκολλα καὶ διενέξεις.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται καὶ τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀναγινώσκονται ἐπομένως ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Κωνστ. Κανάρη αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου 15 ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ δευτέρου 12, ἥτις παραχωρεῖται παρὰ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
καὶ ἀ'ντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Μέξης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Γενομένου μετὰ ταῦτα λόγου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν μέλλει ν' ἀναγνωσθῇ τὸ σχέδιον τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προτείνει ν' ἀναγνωσθῇ πρῶτον ἡ συνοδεύουσα τὸ σχέδιον ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὕστερον ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία περὶ τῆς τοῦ σχεδίου ἀναγνώσεως.

Ἕτερος δὲ ἀπαντᾷ, προτείνων τὴν εἰς αὔριον ἀναβολὴν τῆς προκειμένης ἀναγνώσεως.

Μετὰ τοῦτον ἐνιστάμενος ἕτερος λέγει, ὅτι πολλοὶ λόγοι ἀποκρούουσι τὴν ἀναβολὴν, καὶ μάλιστα διότι ἡ Γερουσία συγκαλεσθεῖσα κατὰ τὸν Νόμον ἀπὸ τῆς 10 Ἰουλίου, μάλις ἤδη ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν της, πολλῶν ἐμποδίων ἕνεκα τῆς ἀργίας ταύτης παραπόνων καὶ κατακραυγῶν καταγινομένη δὲ ἤδη εἰς τὸ πρῶτόν της ἔργον, τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, δὲν πρέπει ν' ἀναβάλῃ ποσῶς τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐργασίαν, ἐν ᾧ ὁ καιρὸς κατεπείγει, περιοριζομένης τῆς προθεσμίας τῶν ἐργασιῶν της εἰς ἕνα καὶ μόνον μῆνα, διότι τὴν ά Νοεμβρίου δικαιωματικῶς ἄρχεται ἑτέρα Σύνοδος, καὶ εἶναι δύσκολον νὰ θεωρήσῃ τὸν Προϋπολογισμὸν, τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα.

Δὲν παραδέχομαι τὴν ἀρχὴν, ἀπαντᾷ ὁ προλαλήσας, ὅτι τὴν ά Νοεμβρίου ἄρχεται νέα Σύνοδος, διότι ἤδη ἤρξατο ἡ δευτέρα Βουλευτικὴ Περίοδος, καὶ θεωρῶ τὴν ἐνεστῶσαν ὡς πρώτην τακτικὴν αὐτῆς Σύνοδον· τὸ ἀντικείμενον μ' ὅλα ταῦτα τοῦτο δὲν εἶναι τῆς παρούσης ὥρας· περιοριζόμενος δὲ μόνον εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, λέγω, ὅτι 24 ὡρῶν ἀναβολὴ ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλ' εἶναι μάλιστα καὶ συμφέρουσα εἰς ἡμᾶς.

Τὸ περὶ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου ζήτημα, λέγει ἄλλος, εἶναι

ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω εἰς αὐτό· ἀλλ' ἐξετάζων τὴν τῆς ἀναβολῆς πρότασιν, παρατηρῶ, ὅτι λόγοι δικαιολογοῦντες αὐτὴν δὲν ἐρρέθησαν, καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχουν, ἐν ᾧ ἐκτὸς τῶν ἰσχυρῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐξέθεσεν ὁ κατὰ τῆς ἀναβολῆς ἐνιστάμενος Κύριος Γερουσιαστὴς ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι. Ἐνθυμεῖσθαι Κύριοι, ὅτι, ὅτε ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυπέβαλεν ἐσχάτως τὰ δύο φορολογικὰ Νομοσχέδια, παρεκάλεσε τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν των, ὡς λίαν κατεπειγόντων ἕνεκα τῆς τοῦ χρόνου παρελεύσεως, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιληρθῶμεν ἄλλων ἔργων πρὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἀπαντήσεως ; Ἔπειτα ἡ ἀναβολὴ δὲν ζητεῖται περὶ σκέψεως, ἀλλὰ περὶ ἁπλῆς ἀναγνώσεως, καὶ διὰ τοῦτο τὴν θεωρῶ ἐπιβλαβεστάτην, καὶ κηρύττομαι ὑπὲρ τῆς τοῦ σχεδίου ἀναγνώσεως.

Ψηφοφορίας ἑπομένως δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ν' ἀναγνωσθῇ τὸ σχέδιον, καὶ εἰς τῶν γραμματέων ἀναγινώσκει α) τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ 2) τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τροπολογίας τοῦ πέμπτου μέλους αὐτῆς Κ. Ν. Πονηροπούλου.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἑφεξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα, συνέταξε κατὰ τὴν Ὑμετέραν παραγγελίαν τὸ πρῶτον σχέδιον. Εἰς τὴν προηγηθεῖσαν Συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἔλαβεν ἀποχρῶσαν γνῶσιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεξήχθη ἡ πρώτη ἐργασία, καὶ νομίζομεν περιττὸν νὰ ἐπανέλθωμεν σήμερον.

Ἀφοῦ συνέταξε τὰς παρατηρήσεις τῶν Τμημάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ συνῆλθε πάλιν εἰς δύο συνεδριάσεις. Εἰς τὴν πρώτην παρευρέθησαν ὅλα τὰ μέλη. Εἰς τὴν δευτέραν τὸ μέλος τοῦ Β'. Τμήματος διὰ λόγον ὑγείας δὲν ἔλαβε μέρος· ἀλλ' ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸ συνταχθὲν σχέδιον, ἔγγραψε τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας θέλει ἐκθέσει ὁ ἴδιος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Σ. Καλογερόπουλος
Ἀναστ. Λόντος.
Σ. Παπαλεξόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Κλονάρης

Μεγαλειότατε !

Ἡ Γερουσία ἀναλαμβάνουσα τὰ ἔργα της, πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν, ἥτις ἐγγυᾶται ἐξαιρέτως τὴν ἀσφαλῆ εὐόδωσιν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθεῖαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἦτον, καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν Νόμων τήρησις, καὶ ἡ ἰσχυρὰ τῶν ἐξ αὐτῶν πηγαζόντων δικαιωμάτων τοῦ ἔθνους ὑπεράσπισις· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη, καὶ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς Ἑλλάδα τοῦ τόπου πολλὰ δεινά, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν Πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετά τινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθεῖα δὲ εἰς τὸν Βασιλικὸν Αὐτῆς χαρακτῆρα, πιστεύει, ὅτι θέλει δώσει τὴν λύσιν ταύτην σύμφωνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ὑμῶν καταστάσεως εἶναι τῷ ὄντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει καὶ ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τοῦ δανείου· εὔχεται μάλιστα νὰ ἤδη λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς, καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων, τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως.

Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς οἰκονομίας κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀπαιτήσεων μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου τῆς παρελθούσης ἑξαμηνίας τοῦ Μαρτίου δὲν θέλει βαρύνει τὸ Δημόσιον μὲ νέον δάνειον.

Μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον θέλομεν ἀσχοληθῆ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν λοιπῶν Νομοσχεδίων, ὅσα εἰσαχθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀποδεχόμεθα εὐγνωμόνως τὴν σύστασιν τῆς πρὸ τῆς

ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς ἐθεωρήσαμεν ὡς βάσιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως καὶ, πρώτιστον χρέος τῶν Βουλῶν.

Τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος θέλει ἐμπνεύσει εἰς ἕκαστον ἡμῶν καὶ εἰς ὅλους ὁμοῦ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, ὥστε νὰ νικήσωμεν τὰς περιστοιχιζούσας τὸν τόπον δυσχερείας. Ἡ δὲ θεία Πρόνοια θέλει περιβάλει μὲ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς προστασίας Της τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ θέλει στερεώσει ἐπὶ ἀκραδάντων βάσεων τὸν ὑψηλὸν Θρόνον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1847.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος.
Ἀναστάσιος Λόντος.
Σπ. Παππαλιγόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Κλωνάρης.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑΙ

Τοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας Κ. Ν. Πονηροπούλου.

Παράγραφος Β'. Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθεῖαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐτοιμία τῆς Υ. Μ. ἦτον, καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν νόμων τήρησις, καὶ ἡ τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων ὑπεράσπισις· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς τινα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν δεινά, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Υ. Μ.

Παράγρ. Δ'. Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τῳόντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν οὐσιωδῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θέλουσι συντελέσει εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει βαθμηδὸν καὶ ἡ ἐξόφλησις τοῦ δανείου. Εὔχεται μάλιστα νὰ ἐδῃ λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς, καὶ τῆς ταχτικωτέρας εἰσπράξεως τῶν προσόδων.

Παράγρ. Ε'. Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς οἰκονομίας κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι πᾶσα ἄλλη ἱκανοποίησις ἀπαιτήσεως μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου, ὡς ἡ τῆς παρελθούσης ἐξαμηνίας τοῦ Μαρτίου, δὲν θέλει φέρει τὴν Κυβέρνησιν τῆς Υ. Μ· εἰς δυσκόλους περιστάσεις ἐπιβαρυνούσας τὸ Δημόσιον.

Οἱ λοιποὶ παράγραφοι δεκτοί, ὡς ἔχουσιν, εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς.

Ν. Πονηρόπουλος.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τακτικώτερον ἦτον νὰ ὀνομάσῃ ὁ Κ. Πονηρόπουλος γνωμοδότησιν καὶ οὐχὶ τροπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἔκθεσίν του.

Ὁμολογῶ, ἀπαντᾷ ὁ γερουσιαστὴς Κύριος Ν. Πονηρόπουλος, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, ἀλλ' ἐμποδισθεὶς ἕνεκα τῆς γνωστῆς ἀσθενείας μου νὰ παρευρεθῶ τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν εἰς τὴν Συνεδρίασιν αὐτῆς, ἠναγκάσθην νὰ κάμω διὰ τοῦτο χωριστὴν τροπολογίαν, ἥτις κυρίως θεωρεῖται ὡς γνωμοδότησις.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ τυπωθῶσι τὸ σχέδιον καὶ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Κ. Πονηροπούλου, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, καὶ προσδιορίζει συγχρόνως τὴν ἐρχομένην τετράδην ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεώς των.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Λ. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς ἕκτης Ὀκτωβρίου 1847, ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀναγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου, ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως.

Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ἔπειτα, ὅτι μίαν μόνην παρατήρησιν, ἀφορῶσαν τὸ κυριαρχικὸν τῆς Γερουσίας δικαίωμα, θέλει κάμει, πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Β. λόγου ἀπαντήσεως, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι, ἐνῷ τὴν παρελθοῦσαν δευτέραν ἀπεφασίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας, νὰ γενῇ ἡ συζήτησις αὕτη τὴν τετάρτην, πρώτην τοῦ ἰσταμένου μηνός, οὔτε κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, οὔτε καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην συνῆλθον τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρὸς συζήτησιν· κατὰ δὲ τὴν παρασκευὴν ἐξεδόθη ἔγγραφον ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου, δι' οὗ προσδιωρίζετο ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως ἡ σημερινὴ, ἐν ᾧ ἀπεναντίας τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας εἶχεν ἀποφασίσει ἄλλην προγενεστέραν ἡμέραν, ὡς εἴρηται, διὰ τὴν συζήτησιν· καὶ ὅτι ποτὲ ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται οἴκοθεν νὰ ὁρίσῃ τὰς ἡμέρας τῆς συζητήσεως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Σώματος, εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου ὀφείλει καὶ οὗτος νὰ ὑπάγεται, καθὸ μέλος αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τἀνάπαλιν. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ ἄτοπον τοῦτο.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν γραμματέων ἀνέγνω τὸ ἐπὶ τοῦ Β. λόγου σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως· εἰπὼν δὲ ὕστερον ὁ αὐτὸς Γραμματεὺς ὅτι ὑπάρχει α.) χωριστὴ γνωμοδότησις τοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως Μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας Κ. Ν. Πονηροπούλου, καὶ β') τροπολογίαι τινὲς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου ὡς πρὸς τοὺς παραγράφους 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη, προσέθηκεν, ὅτι ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ ἢ τε γνωμοδότησις καὶ αἱ τροπολογίαι ν' ἀναγνωσθῶσιν ἤδη, ἢ ν' ἀναγινώσκωνται μόνον κατὰ τὰ μέρη τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται.

Ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας παρετήρησεν ἑπομένως, ὅτι πρέπει κατὰ τὸν Κανονισμὸν ν' ἀναγνωσθῶσιν αὗται, καὶ ν' ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἂν πρέπῃ νὰ συζητηθῶσι σήμερον, ἢ νὰ τυποθῶσι, καὶ διανεμηθῶσι προηγουμένως εἰς τὰ μέλη.

Ἀντιτείνων ἕτερος, ἐπέτρεψεν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσιν ἤδη ἅμα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ν' ἀναγισκηται ἑκάστη, ὅτε πρόκειται ἡ συζήτησις τοῦ παραγράφου, εἰς ὃν ὑπάγεται, καθότι δὲν εἶναι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου, ἀλλ' ἐπί τινων παραγράφων αὐτοῦ.

εἶναι ἀδιάφορον, προσέθηκεν ἄλλος, ἂν αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη μεταῤῥυθμίζωσι τινὰς παραγράφους τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ· Ἐπειδὴ δὲ αὗται ἄρχονται ἐκ τοῦ β'. παραγράφου, ὑπάρχει καταλληλον νὰ συζητηθῇ προηγουμένως ὁ ἀ. παράγραφος, καὶ ὕστερον ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι, ὅπως ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη.

Συναινῶν ἕτερος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι ἡ τάξις ἀπαιτεῖ ὥστε αἱ τροπολογίαι ν' ἀναγινώσκωνται ἐφ' ἑκάστου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγονται, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι καὶ ἐναντίος εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι ταυτοχρόνως, διότι τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τέλους θέλει προκύψει.

Ἀποφανθείσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας, ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι ἤδη, εἷς τῶν γραμματέων ἀνέγνω αὐτὰς ἐχούσας οὕτω·

« Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

« Παράγρ. 2. Ἡ Γερουσία, Μεγαλειότατε, ἀναγνωρίζει τὸ σοβαρὸν τῶν περιστάσεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας εὑρέθη περιστοιχισμένη ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἡμετέρας Μεγαλειότητος, καὶ τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον εἶχε, σεβαζομένη τὰ δικαιώματα τοῦ Ἔθνους, νὰ προνοήσῃ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ τάξεως. Περιμένει δὲ νὰ τῇ ὑποβληθῶσι τὰ περὶ τούτων μέτρα, διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ αὐτῶν κατὰ τὸ καθῆκόν της. »

« Παράγρ. 3. Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετάτινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ, νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ἡμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθεία δὲ εἰς τὴν βαθείαν σύνεσιν τῆς Γ. Μ παρεκδέχεται, ὅτι ἡ λύσις αὕτη θέλει εἶσθαι σύμφωνος μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους. »

« Παράγραφος 4. Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τωόντι ἔργον σπουδαιότατον, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ καὶ ἡ βαθμηδὸν ἐκπλήρωσις τῶν πρὸς τὰς Κυβερνητίδας Δυνάμεις ὑποχρεώσεων τοῦ Ἔθνους. »

« Παράγρ. 5. Ἀναγνωρίζομεν, Μεγαλειότατε, τὴν ἀνάγκην

εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη ἡ Κυβέρνησις τῆς Γ. Μ. τοῦ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἐπιμόνους ἀπαιτήσεις μιᾶς τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων. »

Γ. Καρακατσάνης.

Ἀναστὰς δέ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὑπεστήριξε τὰς τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ σχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεί, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα 1) ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως· 2) ἡ ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου γνωμοδότησις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πονηροπούλου· καὶ 3) ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραγράφου τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Πονηρόπουλος, ὅταν ὑπέβαλον, εἶπεν, εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν γνωμοδότησίν μου, τροπολογοῦσαν ἐν μέρει τὸ σχέδιον τῆς ἐπὶ τοῦ Β. Λόγου ἀπαντήσεως, εἶχον λόγους νὰ πιστεύσω ὅτι αὐτὴ ἤθελεν ὑποστηριχθῆ καὶ ἀπὸ τοὺς πολιτικούς φίλους μου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη παρουσιάζεται καὶ τρίτη τροπολογία, ἡ τοῦ Γερουσιαζοῦ Κ. Καρακατσάνη, τούτου ἕνεκεν ἀνακαλῶ τὴν γνωμοδότησίν μου ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Γερουσίαν, ἂν θεωρῇ ἀναγκαῖον, κατὰ τὸν Κανονισμόν, νὰ συζητηθῇ ἀμέσως ἡ τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη, ἢ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη. Ὁ δὲ Κ. Καρακατζάνης ὑπεστήριξε τὸ δεύτερον κατὰ πρόκλησιν ἑνὸς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν.

Πᾶσα τροπολογία, ἀντεπαρετηρήθη παρ' ἄλλου, πρέπει νὰ ἀφορᾷ μεταβολήν τινα τοῦ σχεδίου, καὶ οὐχὶ ἀνατροπὴν αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου ἔχει χαρακτῆρα πολιτικόν, ἀπ' ἐναντίας ἡ ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου τροπολογία, ἔχουσα χαρακτῆρα οἰκονομικόν, δὲν ἔχει κἀμμίαν σχέσιν μὲ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀνατρέπει αὐτὸ ῥιζικῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς τροπολογία, ἀλλ' ὡς νέον ἄρθρον, τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν παραδοχὴν ὁ προτείνας αὐτό. Ἑπομένως, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρῆσῃ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ἀντέλεξεν, ὅτι ἡ Γερουσία ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ νὰ τυπωθῇ ἡ τροπολογία, ἢ μή, μηδόλως θεωρουμένου, ἂν αὐτὴ ἔχῃ σχέσιν μὲ τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ῥιζικὴν δεικνύῃ ἀνατροπήν, διότι πρέπει ν' ἀποφασισθῇ τὸ πρῶτον, καὶ ἔπειτα νὰ θεωρηθῇ τὸ δεύτερον.

Κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ἀντέτεινεν ἄλλος, ἀνατίθεται εἰς τὴν διακριτικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν ν' ἀναβάλλῃ, ἢ μή, τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη ἡ τροπολογία· μολονότι δὲ νομίζω, ὅτι ἡ ζητουμένη ἀναβολὴ δὲν εἶναι εὔλογος, διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ πρόφασίν τι περὶ αὐτῆς, προτείνω νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὴν αὔριον, διὰ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ἡ περὶ ἧς πρόκειται τροπολογία.

Οὐδεμίαν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ἔχει σχέσιν ἡ τροπολογία τοῦ Κ. Καρακατζάνη μετὰ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλὰ πολλῷ αὐτοῦ εἶναι διαφέρουσα, θεωρουμένη ὡς νέον ἄρθρον ἐπὶ τοῦ σχεδίου, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μὲν Γερουσία δύναται νὰ προχωρήσῃ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν, ἡ δὲ τροπολογία νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, αὔριον δὲ νὰ γένῃ ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις· ὑπόσχομαι δὲ καὶ ἐκ μέρους μου καὶ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν μου, ὅτι δὲν θέλει ἀποφασισθῇ τὸ σύνολον τῆς ἀπαντήσεως σήμερον, ἐὰν δὲν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ τροπολογία τοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη αὔριον· ἂν δὲ ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῇ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ 2 παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, δύναται καὶ αὔριον νὰ γένῃ ἡ συζήτησις τῆς τροπολογίας, καὶ δὲν εἶναι ἐπάναγκες νὰ λαβῇ χώραν ἀναβολή, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον ἀπὸ τὴν 28 Ἰουλίου ε. ε. αἱ Βουλαὶ ἐκηρύχθησαν ἠνεῳγμέναι ὑπὸ τῆς Α. Μ. καὶ εἰσέτι δὲν ἐγένετο ἡ πρὸς αὐτὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας ἀπάντησις· πᾶσα δὲ περαιτέρω προτεινομένη ἀναβολὴ εἶναι πάντη ἄσκοπος, καὶ ὡς ἐκ τούτου προτείνω ἡ μὲν τροπολογία νὰ συζητηθῇ αὔριον, τὸ δὲ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς σήμερον.

Ἀντείπων εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ἐπέφερεν, ὅτι, ἀφοῦ παρετηρήθη, ὅτι ἡ τροπολογία ἔχει ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἴτε μὲ τὸ ὅλον εἴτε μὲ τὸ μέρος αὐτοῦ, δὲν πρέπει πλέον ἐξ ἐφόδου νὰ τεθῇ αὐτὴ εἰς τὴν διάσκεψιν καὶ συζήτησιν τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ σήμερον εἰς τὰ μέλη, διὰ νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς,

ὑποβαλλομένη προηγουμένως εἰς τὴν ὡριμον ἑκάστου διάσκεψιν.

Συμφωνῶν ἕτερος μετὰ τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, ἐπρόσθεσεν, ὅτι πᾶσα τροπολογία συζητεῖται συγχρόνως μετὰ τοῦ τροπολογουμένου χωρίου· προτάττεται δὲ ἡ ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία, καὶ τῆς τροπολογίας μὴ γενομένης δεκτῆς, θεωρεῖται ὡς ἰσχύον τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου, ἢ τοῦτο δὲν ἔχει ὑπόστασιν, ἂν ἡ τροπολογία ἐγκριθῇ.

Μιᾷ μεμιᾷς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη ἐντὸς τῆς σήμερον αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη διὰ νὰ συζητηθῶσι τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἀναγγείλας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Β. λόγου ἀπαντήσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασ. Λόγον, καὶ ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Παρετήρησεν ἐπομένως εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, καθὼς καὶ εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀνέφερεν, οὕτω καὶ ἤδη ἐπιμένει, ὅτι ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀνατρέπει αὐτὸν ῥιζικῶς· ἕνεκα δὲ τούτου πρέπει καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Καρακατζάνης νὰ συμφωνήσῃ, ὥστε τὸ πρῶτον ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν αὐτοῦ νὰ ὀνομασθῇ ὡς ἀντικατάστασις τοῦ 6'. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀντιτείνων εἰς ταῦτα ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, ἐπέφερεν, ὅτι, διὰ νὰ ἦναι σύμφωνος ἡ ἀπάντησις τῆς Γερουσίας μὲ τὸν Β. Λόγον, ἔθεσεν, ὡς ὑπάρχει ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν του, τὸν πρῶτον παράγραφον αὐτοῦ συμφώνως μὲ τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ Β. Λόγου· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ὁπωσδήποτε ὀνομασθῇ ὁ παράγραφος οὗτος ὑπὸ τῆς Γερουσίας, εἴτε ὡς τροπολογία, εἴτε ὡς ἀντικατάστασις, ἀρκεῖ μόνον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν του καὶ κατὰ τὸ κείμενον νὰ μὴ πάθῃ βλάβην τινὰ ἢ ἀλλοίωσιν τῆς ἐννοίας του.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν πρὸ τούτου ἀγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας ὑπάρχουσι διάφοραι διαταξεις, κανονίζουσαι τὸν τρόπον καὶ τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως τῶν τροπολογιῶν· περὶ δὲ τῶν ἀντικαταστάσεων, ἐπειδὴ δὲν γίνεται ποσῶς μνεία εἰς αὐτὸ, καὶ ἐπομένως ἀγνοεῖται ὁ τρόπος, καθ' ὃν μέλλει νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν ἡ συζήτησις, ἐπρότεινε διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν οὐχὶ πλέον ὡς ἀντικατάστασις τοῦ 2. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὡς τροπολογία αὐτοῦ.

Καὶ ἀπὸ τῆς χθεσινῆς Συνεδριάσεως ἀπήντησεν ἕτερος, ἐλέχθη, ὅτι αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη δὲν ἔχουν τοὺς τύπους ἀληθοῦς τροπολογίας· καθότι πᾶσα τροπολογία ἢ ἐκ διαμέτρου ἐναντία θέλει εἶσθαι τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου, ἢ μερικὴ, ἢ τέλος θέλει περιέχει μεταβολάς τινὰς μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντοτε περιστρεφομένη ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ αὐτοῦ κειμένου· καθότι ἄλλως δὲν πρέπει πλέον νὰ ὀνομάζηται τροπολογία, ἀλλὰ πρότασις. Ἤδη δὲ ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας ἀπὸ δύω ὡρμᾶτο ἰδέας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου αὐτῶν παραγράφου, τὴν μὲν διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν δὲ διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν του· καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην ἔχει, καθὸ Γερουσιαστὴς, τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν, διὰ δὲ τὴν δευτέραν, καθὸ προκειμένης πλέον τῆς εἰσαγωγῆς νέου παραγράφου, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ πρῶτος οὗτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν του ὡς

πρότασις, καὶ καθὸ τοιαύτη ἢ πρέπει ἀμέσως νὰ συζητηθῇ, ἢ τοὐλάχιστον μετὰ μίαν ἡμέραν. Θεωρῶν ὅμως τὸν ά. παράγραφον τοῦτον τῶν τροπολογιῶν ὡς πρότασίν τινα, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ παρενείρῃ νέαν τινὰ ἰδέαν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. Λόγον, ἐπρότεινεν, ὥστε οὔτε ἡ συζήτησις σήμερον ἕνεκα τούτου νὰ διακοπῇ, οὔτε ὡς ἀντικατάστασις νὰ ἐκληφθῇ, καὶ παραδεχθῇ, διότι ὁ Κανονισμὸς δὲν ἀναφέρει ποσῶς περὶ ἀντικαταστάσεως, ἀλλὰ νὰ θεωρηθῇ εἴτε ὡς τροπολογία τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε ἁπλῶς ὡς πρότασις.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν, προσέθηκεν ἄλλος, συνέχεται μετὰ τῶν λοιπῶν τριῶν παραγράφων, οἵτινες εἰσὶ πραγματικῶς τροπολογίαι τινῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας ταύτας ἐνόμισεν ἴσως περιττὸν νὰ διαχωρίσῃ αὐτούς, τούτου ἕνεκα τοὺς συμπεριέλαβεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν τῶν τροπολογιῶν.

Ἀναπτύσσων ἑπομένως τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν ὁ προτείνας αὐτὰς, κατὰ πρότασιν ἑνὸς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ Λόγου καὶ τὴν πρὸς τοῦτον ἀπάντησιν τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς αὕτη ἐπιβεβαίνει εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς γενομένων πράξεων τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, συνέταξε τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν του, διὰ τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν γίνεται σύμφωνος ἀπάντησις εἰς τὸν 3. παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ Λόγου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, ἐπήνεγκεν ἕτερος, εἶναι σοβαρὸν καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν λοιπῶν, καθότι ἤδη παρίστανται οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ νὰ θέσουν ἐνώπιόν σας τὴν κυβερνητικὴν πορείαν των· ἐλπίζει δὲ κατὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀντικειμένου νὰ γένῃ καὶ ἡ συζήτησις εὔσχημος καὶ ἀξία τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ σῶμα τοῦτο ἀξιοτίμων ἀνδρῶν· Διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὅμως τὸ καθῆκον τοῦτο, πρέπει χωρὶς πλαγίου τινος σκοποῦ ἢ συμφέροντος νὰ λεχθῇ γυμνὴ ἡ ἀλήθεια εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα· ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς σημερινὰς περιστάσεις, καὶ θεωρήσασα ὅτι ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος, ὅστις εἶναι ἡ βάσις τοῦ Συντάγματος, παρεβιάσθη κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του κατὰ τὰς γενομένας ἤδη ἐκλογὰς, ἐνόμισε καθῆκον αὐτῆς νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ὅλον τὸ σέβας χωρὶς παντάπασι ν' ἀποκρύψῃ τὴν

κατάστασιν τῶν πραγμάτων· δὲν ἐνόμισε δὲ καταλληλον ἡ Ἐπιτροπὴ ν' ἀπαντήσῃ, ὡς ἀναφέρει ὁ πρῶτος παράγραφος τῆς τροπολογίας, περὶ τῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας ἡσυχίας καὶ τάξεως μέτρων, διότι εἰσέτι δὲν καθυπεβλήθησαν τὰ μέτρα ταῦτα ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

Ἀντιτείνας εἰς τ' ἀνωτέρω ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐκφράσεων τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς βαρεῖαν βλάβην τοῦ τόπου πολλὰ δεινὰ, ὑπάρχει ἀντίφασις τῆς νομιμότητος ἀμροτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἥτις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ δυσαρέστους συνεπείας, παρεμβάλλουσα ἀμφιβολίαν περὶ τῆς νομιμότητος θατέρου τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ταύτας τὰς φράσεις, καθὸ ἀντισυνταγματικὰς καὶ βλασφήμους, καὶ ἐπιμένει νὰ ἐξαληφθῇ ὁλόκληρον τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ὡς ἀντιπολιτικὸν καὶ μακρὰν τῆς ἀληθείας.

Ἀντειπὼν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης ἔλεξε τὰ ἑξῆς·

Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς εἶπεν, ὅτι, ἂν ἐπιληρθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καταστρέφεται ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Βουλῆς, καὶ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῆς, καὶ τότε ὁποία τὰ ἐπακόλουθα; ἡ γνώμη αὕτη ὄχι μόνον δὲν μοὶ φαίνεται ὀρθὴ, ἀλλὰ καὶ λίαν βλαπτικὴ, ἂν τὴν παραδεχθῶμεν, ὡς καταστρέφουσα δικαίωμα ἀναμφισβήτητον τῆς Γερουσίας, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ Σώματος εἰς τοὺς ἑφεξῆς λόγους μου.

Ἡ πηγὴ τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ εἰς μίαν Συνταγματικὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου. Τὰ Συντάγματα ἔχουν τοὺς θεμελιώδεις ὅρους των, ἀλλ' ὁ κατ' ἐξοχὴν θεμελιώδης αὐτῶν ὅρος, ὁ Νόμος οὗτος εἰπεῖν τῶν Νόμων, εἶναι ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων· ἂν ὁ Νόμος οὗτος δὲν ἐπηρεάζηται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἡ ἀντιπροσωπεία εἶναι ἀλήθεια· ἀλλ' ἐὰν ἐπηρεάζηται, ἡ ἀντιπροσωπεία εἶναι ψευδής. Οἱ λαοὶ εἰς τὴν πρώτην περίστασιν εἶναι ἐλεύθεροι, εἰς τὴν δευτέραν εἶναι δοῦλοι. Ἰδοὺ πόσον οὐσιώδης εἰς τὴν συντήρησιν, καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν μιᾶς ἐλευθέρας πολιτείας εἶναι ἡ ἀνεπηρέαστος ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τούτου.

Ἂν εἰς πᾶσαν συνταγματικὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα ἀναμφισβήτητον, καὶ χρέος τῶν Βουλῶν ἱερὸν εἶναι ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς παντὸς Νόμου, συμπεραίνεται, πόσῳ μᾶλλον δικαίωμα καὶ χρέος αὐτῶν εἶναι ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ τούτου Νόμου, τοῦ Νόμου, καθὼς εἶπα, ὅλων τῶν συνταγματικῶν Νόμων.

Ἀλλὰ τινὲς, εὑλαβούμενοι τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, διϊσχυρίζονται, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Νόμος οὗτος ἀφῃρέθη τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς, πᾶσα ἐπέμβασις τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι καταστρέφει τὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Βουλῆς.

Ἐνταῦθα ὑπάρχει σύγχυσις ἰδεῶν, καὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εὐκρινηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο· ἀλλὰ πρὸ τῆς εὐκρινήσεως αὐτοῦ ἔρχομαι ν' ἀποστομώσω τινὰς, οἱ ὁποῖοι δὲν παύουν διαβιβάζοντες, ὅτι ἡ Γερουσία, ἐπιλαμβανομένη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, θέλει νὰ στιγματίσῃ τὴν Βουλὴν ὡς παράνομον.

Κύριοι! ἀνίσχυροι εἶναι οἱ λόγοι, ὅπου λαλοῦν αὐτὰ τὰ πράγματα.

Ἂς παρατηρήσωσιν οἱ διαβιβάζοντες τὰ τοιοῦτα, αὐτὴν τὴν διαγωγὴν τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ ἂς παύσωσι γεννῶντες σκάνδαλον εἰς τὸ κοινὸν, καὶ ἐμβάλλοντες διχόνοιαν μεταξὺ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Δὲν συνῆλθομεν ὅλοι εἰς τὸ Βουλευτήριον, καὶ ἠκροάσθημεν Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ ὅλοι ὁμοῦ τὸν Β. λόγον ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν;

Ἐγκαθιδρυθεῖσα ἡ Βουλὴ, ὅ ἐστιν, ἐκλέξασα τὸν Πρόεδρόν της καὶ τὸ Γραφεῖόν της, δὲν ἀνήγγειλε τὴν ἐγκαθίδρυσίν της δι' ἐπισήμου διαγγέλματός της πρὸς τὴν Γερουσίαν; ἀπέρριψεν ἡ Γερουσία τὸ διάγγελμά της; συνταχθεῖσα ἡ Γερουσία δὲν ἀνήγγειλε καὶ αὕτη πρὸς τὴν Βουλὴν αὐτὸ τοῦτο δι' ἐπισήμου διαγγέλματός της; Ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν δὲν εἰσήγαγε προχθὲς εἰς τὴν Γερουσίαν δύω φορολογικὰ Νομοσχέδια ἐπιληφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἀδιστάκτως, καὶ τὰ παρέπεμψεν εἰς τὰ Τμήματά της; ἠγέρθη ποτὲ λόγος ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς Βουλῆς; οἱ διαβιβάζομενοι λοιπὸν λόγοι εἶναι λόγοι κακοβουλίας.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, τοῦ Νόμου, καθὼς εἶπα, τῶν συνταγματικῶν Νόμων, καὶ ἐλπίζω γὰ σᾶς πείσω, ὅτι ἐπιλαμβανομένη ἡ Γερουσία αὐτῆς, ἐνεργεῖ

πληρέστατα ἐντὸς τῶν καθηκόντων της, καὶ δὲν προσβάλλει κατ' οὐδένα τρόπον τῆς Βουλῆς τὴν νομιμότητα.

Ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος ἔχει, Κύριοι, εἰς τὴν ἐφαρμογήν του δύω διακεκριμένας περιόδους· ἡ σύγχυσις τῶν δύω τούτων περιόδων εἰς μίαν, φέρει τὴν σύγχυσιν τῶν ἰδεῶν, καὶ ἀνάγκη πᾶσα νὰ τὰς διακρινήσωμεν.

Ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, εἶναι καθ' ἣν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους. Ἡ δευτέρα εἶναι, καθ' ἣν ἐφαρμοζεται ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων. Ἀναμφιβόλως ἡ δευτέρα αὕτη περίοδος ἀνήκει εἰς μόνην τὴν Βουλὴν, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου αὐτοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς περιόδου εἶναι πλήρης, τελεία καὶ ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία μόνης αὐτῆς. Μόνη ἡ Βουλὴ ἐξελέγχει, καὶ ὅ,τι ἀποφασίσει, εἶναι καλῶς ἀποφασισμένον· καὶ φανερὰν ἀδικίαν ἂν πράξῃ, δὲν ὑπόκειται ἡ ἄδικος ἀπόφασίς της εἰς τὴν ἐπικρισιν οὔτε τῆς Γερουσίας οὔτε τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, διότι ἄλλως καταστρέφεται ἡ κυριαρχία καὶ ἡ ἀνεξαρτησία της. Ἀλλ' ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, ἡ περίοδος λέγω, καθ' ἣν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, κεῖται ὡς καὶ πᾶς ἄλλος Νόμος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐπίσης καὶ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι ἡ κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου αὐτοῦ, δὲν εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς, διότι Βουλὴ εἰσέτι δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' εἶναι ἔργον τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, καὶ ὁμολογουμένως ἡ ἐπίβλεψις πάσης πράξεως αὐτῶν εἶναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν δύω Βουλῶν. Σήμερον περὶ τίνος τῶν δύω τούτων περιόδων πρόκειται; δὲν πρόκειται περὶ τῆς δευτέρας, πρόκειται περὶ τῆς πρώτης, περὶ τῆς περιόδου ἐκείνης, καθ' ἣν ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τούτου εἶναι ἔργον, ὡς εἶπα, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν· εἶναι ἄρα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτῆς ἐτελήφθη νομίμως αὐτῆς.

Ἔχει καὶ ἡ Γερουσία τὸν ἐκλογικόν της Νόμον, καὶ ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ εἶναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς Βουλῆς, καθὼς εἶναι καὶ τῆς Γερουσίας. Πέρυσι, καθ' ὃν καιρὸν ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν πολίτης, μὴ ἔχων τὰ προσόντα, δὲν ἐπελήφθη αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἡ Βουλὴ, καὶ δὲν τοῦ ἔκλεισε τὰς θύρας τοῦ Γερουσιαστηρίου; ἐνῷ ὁ πολίτης οὗτος εἶχε τὸ δίπλωμα τοῦ διορισμοῦ του, ὅ ἐστι, τὰ ἐκλογικά του ἔγγραφα; ἐταράχθη ἡ Γερουσία; εἶπεν ὅτι ἡ Βουλὴ ὑπερέβη

τὴν δικαιοδοσίαν της, ὅτι κατεπάτησε τὰ δικαιώματά της, τὴν κυριαρχίαν της; ὄχι· τί ἔκαμεν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἰδοῦσα ἀνίσχυρον τὸν διορισμόν της; εἶπεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἔργον της, ὅτι ἦτον ἔργον τῆς Γερουσίας; ὄχι· ἐξεναντίας δὲν ἐπέμενεν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πολίτου ὡς Γερουσιαστοῦ, σεβασθεῖσα τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς, καὶ ὁ πολίτης δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὄχι μόνον κατὰ θεωρίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πρᾶξιν, κατὰ πρᾶξιν ἡμῶν αὐτῶν, ὅτι ἡ μία Βουλὴ μετέρχεται νομίμως τὸ δικαίωμά της ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου τῆς ἄλλης Βουλῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς.

Μένει ἤδη νὰ λυθῇ τὸ ἄλλο ζήτημα. Κατεπατήθη τῳόντι ὁ Νόμος; ἐπηρεάσθησαν ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, καθὼς λέγει τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς Σας; δὲν ἐνδιατρίβω εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο κατὰ τὸ παρὸν, διότι πρόκειται περὶ μόνου τοῦ ζητήματος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, καὶ ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἀπέδειξα, ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει πλήρες καὶ ἀναμφισβήτητον τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποφανθῇ, ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐφηρμόσθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς παρὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος, καθὼς πλήρες καὶ ἀναμφισβήτητον τὸ δικαίωμα ἔχει νὰ ἐπιληρῴσῃ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ παντὸς ἄλλου οἱουδήποτε Νόμου.

Ἀπαντήσας εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τοῦ πρὸ τῶν δύο ἀνωτέρω ἀγορευσάντων ὁμιλήσαντος, ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν λοιπῶν, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως σοβαρὸν, ὡς ἀφορῶν τὴν ἐξέλεγξιν τῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐξέλεγξις αὕτη νὰ γενῇ ἄνευ τινὸς παρεγνωρίσεως· δὲν δύναται δὲ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καὶ ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, πλὴν θέλει νὰ μάθῃ τί ἐννοεῖ ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν φράσεων, ὅτι ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ὅτι ἡ Βασιλικὴ διάθεσις παρεγνωρίσθη· ἐννοεῖ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐξέλεγξίν της ἐφ' ὅλων τῶν πράξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰς ἐκλογὰς ἐν γένει; ἢ δὲ εἰς δύο διακεκριμένας περιστάσεις διαίρεσις τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας εἶπεν εἶναι πάντῃ ἰδανική, καθότι ἡ Βουλὴ δὲν ἐξελέγχει εἰμὴ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἂν ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, καὶ ἡ ἐξέλεγξις τῶν

ἐκλογῶν θέλει εἶσθαι ἐσφαλμένη· πλὴν τὸ δεύτερον τοῦτο ἄρθρον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως δὲν ἀφορᾷ ἐν γένει τὰς ἐκλογὰς, καθότι τότε ἠθέλομεν ὑποπέσει εἰς συνταγματικὴν διάλυσιν, καθότι θέλει προσβάλλει τὸ ἓν Νομοθετικὸν σῶμα τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἑτέρου, ἀλλὰ λέγει ὅτι μόνον εἴς τινα μέρη παρεβιάσθησαν αἱ ἐκλογαὶ, τὰ ὁποῖα ἂν προσδιορισθῶσιν, εἶναι ἕτοιμος αὐτός τε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί του Συνυπουργοὶ ν' ἀπολογηθῶσι περὶ τούτων, προσθέσας ὅτι καὶ πάλιν διὰ τούτου θέλει προαγενηθῇ συνταγματικὸς σολλοκισμός· καθότι, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅτι καλῶς διεξήχθη ἡ δεῖνα ἢ δεῖνα ἐκλογὴ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας, δὲν δύναται πλέον ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ τὸ ἐναντίον, προσβάλλουσα ἓν ὁμόνυμον καὶ ὁμοειδὲς Νομοθετικὸν Σῶμα.

Ἀντειπὼν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἄλλος, παρετήρησεν, ὅτι ἡ φράσις τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρει ἁπλῶς μόνον, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ ἐπηρεάσθη ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν, οὐχὶ δὲ ὅτι ἐπηρεάσθησαν καὶ αὐταὶ αἱ ἐκλογαί· ἡ δὲ παραβίασις τῶν δικαιωμάτων εἴτε πολλῶν πολιτῶν, εἴτε ὀλίγων, εἴτε ἑνὸς μόνου, εἶναι καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς προσβολὴ καθ' ὅλου τοῦ Ἔθνους, καὶ εἰς μόνος πολίτης ἂν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων παραβιασθῇ, ἡ παραβίασις αὕτη ἀνταναλλᾶται ἐφ' ὅλης τῆς κοινωνίας.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρήσωμεν, ἂν φέρ' εἰπεῖν 100 ἢ 10 ψηφοφόροι ἀπέναντι πεντακισχιλίων παρεβιάσθησαν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ὅτι ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἄκυρος, διότι οὐδὲν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ τοὺς παραβιασθέντας τούτους ὀλίγους ψηφοφόρους ἀλλὰ στενῶς θεωρουμένου τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ παρεβιάσθησαν τὰ δικαιώματα καὶ τῶν ὀλίγων τούτων πολιτῶν, ἡ ἐκλογὴ οὐχ' ἧττον εἶναι παράνομος· πλὴν τοῦτο δὲν εἶναι ἤδη καθῆκον ἡμῶν ἀλλὰ τῆς Βουλῆς· ἡ δὲ Γερουσία πρέπει μόνον νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας Νομάρχαι, Ἔπαρχοι, Δήμαρχοι καὶ λοιπαὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ παρεβίασαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς· τὴν Βουλὴν πολλαπλῶς ἀνεγνωρίσαμεν ὡς νόμιμον, διότι καὶ συνάμα μετ' αὐτῆς ἠκούσαμεν τὴν ἐκφώνησιν τοῦ Βασιλ. Λόγου, καὶ διαγγέλματα ὑπὸ τοῦ Προεδρείου αὐτῆς ἐδέχθημεν καὶ διευθύναμεν πρὸς αὐτὸ, καὶ διάφορα προσέτι Νομοσχέδια ἐγκριθέντα ὑπ' αὐτῆς εἰσήχθησαν ἐνώπιον τῆς Γε-

ρουσίας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ· ἐπειδὴ ὅμως πανταχόθεν ἀντήχησε φωνὴ διαφόρων ἀνθρώπων, καὶ φίλων τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι παρεβιάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ σχεδίου εὐλόγως ποιοῦσα διὰ τοῦτο, ἐξέτασε τὰς παραβιάσεις ταύτας, καὶ ἔκρινε δίκαιον ν' ἀναφέρῃ περὶ αὐτῶν· περαίνων δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι ἐπ μένει νὰ μένωσιν ὡς ὑπάρχουσιν εἰς τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως αἱ περὶ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς γενομένων παραβιάσεων τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν ἐκ τούτων προκυψάντων δεινῶν φράσεις, διὰ νὰ δυνηθῇ ἐκ τούτου νὰ ἐπέλθῃ διόρθωσις τῶν πραγμάτων ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἀπὸ τὸν ὑπέρτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα.

Μίαν μόνην σπουδὴν, ἀντιπαρατηρῶν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχουσαν καθαρὰ μεταξύ τινων τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, 1) τὸ νὰ κατισχύσῃ ἰδέα τῆς ἐπιρείας τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς, καὶ 2) ὅτι ἡ ὡς δῆθεν προτεινομένη αὕτη ἐπήρεια τῶν πολιτῶν, δὲν παραβιάζει τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς· ἂν δὲ ἡ ἰδέα αὕτη παραδεχθῇ, τότε ἀναμφιλέκτως θέλομεν ὑποπέσει εἰς τὸν συνταγματικὸν σολοικισμὸν, διότι, ἂν αἱ ἐκλογαὶ ὦσι πλημμελεῖς, πλημμελὴς θέλει εἶσθαι καὶ ἡ Βουλή δὲν προτείνει δὲ τοῦτο ἀπὸ φόβον τινὰ διὰ ν' ἀποφύγῃ δ,θεν τὴν ἀπολογίαν του ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας ὑπό τινων Κ. Γερουσιαστῶν παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς, ἀλλ' ἀπεναντίας εἶναι ἕτοιμος αὐτός τε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί του νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς συζητήσεις αὐτὰς, διὰ νὰ δώσῃ τὰς οἰκείας καὶ καταλλήλους ἀπαντήσεις· πλὴν δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοῦτο, διότι τότε θέλει ἐπέλθει συνταγματικὸς σολοικισμὸς, καὶ θέλουν παραβιασθῆ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα ἀπόκειται εἰς τοὺς Κ. Γερουσιαστὰς ν' ἀφήσωσιν ἀνέπαφα, συζητοῦντες μόνον σοβαρῶς τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα τῆς ἀπαντήσεως.

Ἀντιπαρατηρῶν ἕτερος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα Ὑπουργὸν, ἀντέλεξεν, ὅτι πρέπει νὰ λυθῇ ἀκριβῶς τὸ ζήτημα, ἂν αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τινῶν Ἐπαρχιῶν γενόμεναι παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, δύνανται νὰ ἐπενέγκουν καὶ τὸ πταίνομον τῶν οἰκείων ἐκλογῶν· καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν νομίζει εἶπεν, ἄπο σκοποῦ νὰ προσθέσῃ τινὰς παρατηρήσεις.

Ἀμφότερα τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ὀφείλουν νὰ ἐπιτηρῶσι

τὰ κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐνεργούμενα πολιτικὰ τῶν λαῶν δικαιώματα, περὶ ὧν κυρίως ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται μνεία ἐπὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Β. Λόγου ἀπαντήσεως, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ διαφεύγῃ τὴν ὀξυδέρκειαν καὶ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων οὐδεμία πρᾶξις τῶν Ὑπουργῶν κατὰ τ ς ἐκλογάς. καθότι, ἐνόσῳ αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐξέλεγξιν, δὲν δύνανται ποτὲ οἱ Νόμοι νὰ ὦναι στερεοί· ἡ δὲ ἐξέλεγξις δὲν προσβάλει ποτὲ τὸ γενόμενον ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἐρευνᾷ μόνον, ἂν διετηρήθη ὁ Νόμος, ἂν ἐφυλάχθησαν οἱ τύποι, καὶ ἂν πρέπῃ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ καταπατηθέντος Νόμου νὰ δώσωσι τὴν προσήκουσαν εὐθύνην τό τε Ὑπουργεῖον καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπάλληλοι Ἀρχαί· οὐδέποτε ὅμως εἰσῆλθεν διαλογισμός τις εἰς τὸν νοῦν τῶν ΚΚ. Γερουσιαρχῶν, διὰ νὰ ἐπέμβουν εἰς ἀλλότρια δικαιώματα, ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σῶμα, ἐξελέγχοντες πράξεις ἀνεγνωρισμένας καὶ νομιμοποιημένας ἤδη.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀπαντῶσα ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ καλαλλήλως εἰς τὸν Β. Λόγον, οὐδεμίαν ποιεῖται παρεκτροπὴν ἐπ' αὐτοῦ, περιοριζομένη μόνον νὰ ἐκθέσῃ ὅτι τὰ δικαιώματα ἐν γένει τοῦ πολίτου, ἤτοι τὰ ἀστικὰ, τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ φυσικὰ παρεβιάσθησαν ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστὰς τῶν Νόμων εἰς διαφόρους Ἐπαρχίας, ἕνεκα τῶν ὁποίων προέκυψαν πολλὰ δεινὰ, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται ἀπὸ τὴν πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Α. Μ.

Ἡ δὲ Γερουσία καθὸ Σῶμα Συντηρητικὸν μεταξὺ Βασιλέως καὶ Λαοῦ ὀφείλει καὶ τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα νὰ προασπίζῃ καὶ τοῦ Λαοῦ τὰς ἐλευθερίας νὰ ἐρρᾷ.

Δὲν δύναται δέ τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα καὶ ὁ Νόμος καὶ ἡ ἠθικὴ ἀποδοκιμάζουσιν, ὅτι ἐπηρεάσθησαν συνειδήσεις, ὅτι παρεβιάσθησαν θελήσεις, καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐπέφερον τὴν διαίρεσιν τῶν πολιτῶν, τὴν ἀλληλομαχίαν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι διήρεσαν εἰς πολιτευομένους καὶ ἀντιπολιτευομένους, εἰς ὑπουργικοὺς καὶ ἀνθυπουργικούς, εἰς Βασιλικοὺς καὶ ἀντιβασιλικούς. Τὰ δεινὰ ταῦτα δὲν ἔπαυσαν οὔτε μετὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα· ἐπιθέσεις κατὰ προσώπων, φθοραὶ ἰδιοκτησιῶν, συνεχῆ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα λαμβάνουν χώραν ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας· ἂν δὲ τῷ εἶναι συγκεχωρημένον, θέλει φέρει ὑπ' ὄψιν τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅσα συνέβησαν εἰς τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς πατρίδος του, καὶ ὅσα ἐξακολουθοῦν νὰ μαστίζωσιν ἐκείνον τὸν

τόπον δεινά, ἕνεκα τῆς διαγωγῆς τοῦ διεξαγαγόντος αὐτὰς ὑπαλλήλου· ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον του διὰ τῆς λεπτομεροῦς ἐξιστορήσεως ὅλων τῶν παρανομιῶν, τῶν ἐπηρεασμῶν καὶ τῶν κακώσεων, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα εἰς τὴν νῆσον Σίφνον ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Καλαμίδαν, καὶ τοὺς λοιποὺς στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ἀγορεύσαντα Γερουσιαστὴν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησε τάδε.

Δὲν προεκλήθη παρ' ἐμοῦ ὁ προλαλήσας εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε λόγους πρὸ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος; ὄχι! Ἐὰν θεωρῇ ὅτι κατὰ τὸν προκείμενον τῆς ἀπαντήσεως παράγραφον παρίσταται, ὅτι εἰς ὀλίγας Ἐπαρχίας ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν παρανομίαι, ἃς προσδιορίσῃ αὐτὰς, μ' ὅλον ὅτι πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους, ὅτι καὶ τοῦτο θεωρεῖται Συνταγματικὸς σολοικισμός, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ, τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, καὶ τότε ἐγὼ θέλω ἀπαντήσει ἀπαθῶς καὶ γαληνιαίως, διότι δὲν κινοῦμαι ἀπὸ τὸ ἴδιον μὲ τὸν προλαλήσαντα πάθος, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸ καθῆκον τῆς θέσεώς μου· μ' ὅλον τοῦτο διότι ὁ προλαλήσας ἀνέφερε λεπτομερείας πολλὰς, ὡς Ὑπουργὸς πληροφορῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἅπαντα, ὅσα ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἐξέθεσεν, ἐξετασθέντα διοικητικῶς δὲν ἔχονται ἀληθείας, ἀλλὰ προῆλθον ἀπὸ μίαν σύγκρουσιν τοπικῶν πολυχρονίων παθῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ ὑπουργικὴν ἐπέμβασιν· κατηγορεῖ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Κυρίου Κ. Ῥάδου ὡς Νομάρχου, ἀνδρὸς χαίροντος ἀγαθὴν ὑπόληψιν, ἀλλ' ἡ ἀποστολὴ αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλο τι, τὰ πράγματα Κύριοι ἀποδεικνύουν, ἄλλα τὰ αἴτια καὶ μάλιστα τὴν ἀτέλειαν τοῦ Νόμου, καὶ τὸ ἀδάμαστον τῶν τοπικῶν παθῶν· ὁ Ἔπαρχος, ναὶ, δὲν εἰτύχθη εἰς δίκην, ἀλλὰ μετετέθη· διότι εἰσέτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐναχή του· διὰ τὰς ἐν Μήλῳ τῶν στρατιωτικῶν ἀταξίας ἐστάλη ὁ ὑπομοίραρχος Κ. Δαλωνᾶς, ὅστις ἐταναπέρων τὴν εὐταξίαν παρεκάλει μαλιστα τοὺς τοῦ ἐναντίου μέρους διὰ νὰ ψηφοφορήσωσιν· ἀλλ' εἰς τὰς ἐκλογὰς πάντοτε καὶ πανταχοῦ συμβαίνει νὰ γίνωνται καὶ ἀτοπήματα καὶ διαπληκτισμοὶ, γεννήματα τῶν ἐπιτοπίων παθῶν· ἐπιφυλάχθην δὲ μετὰ ταῦτα νὰ ὁμιλήσω μὲ περισσοτέραν ἀνάπτυξιν εἰς ὅλα τὰ προλεχθέντα.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τρικούπης, λαβὼν τὸν λόγον, ἀπαντᾷ πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τάδε.

Καὶ εἰς τὴν πρώτην του καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἀγόρευσιν ὁ

Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐθεώρησε τὴν ἐπέμβασιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, ὡς Συνταγματικὸν σολοικισμὸν, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἀποκρούει.

Ἂς ἐξετάσωμεν, ἂν οὕτως ἔχῃ.

Συνταγματικὸν σολοικισμὸν ἐννοεῖ ἀναμφιβόλως ὁ Ὑπουργὸς τὴν παράβασιν ὅρου τινὸς τοῦ Συντάγματος, παράβασιν δὲ τοῦ Συνταγματικοῦ ὅρου θεωρεῖ, τὸ νὰ ἐπιληρθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου· ἂς ἀνοίξωμεν τὸ Σύνταγμα διὰ νὰ ἰδῶμεν ἂν ἔχῃ δίκαιον.

Τὸ ἄρθρον 66 τοῦ Συντάγματος λέγει.

« Ἡ Βουλὴ ἐξετάζει τὰ πληρεξούσια τῶν Βουλευτῶν, καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων. »

Κατὰ τὸ ἄρθρ. τοῦτο, τὸ Σύνταγμα περιορίζει τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς εἰς δύω τινα· εἰς τὴν ἐξέλεγξιν μόνον τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων, καὶ εἰς τὰς περὶ τῶν ἐκλογῶν ἀναφυομένας ἀμφισβητήσεις. Πρόκειται νὰ ἐπέμβῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων, ἢ εἰς τὰς περὶ τῶν ἐκλογῶν ἀναφυείσας ἀμφισβητήσεις; σὺν ἀμωῖ· ἐνθυμεῖσθε τί εἶπα, ὅτε ἔλαβα πρῶτος τὸν λόγον· εἶπα ὅτι ὁ ἐκλογικὸς Νόμος ἔχει δύω διακεκριμμένας περιόδους, τὴν μὲν, καθ' ἣν ἐνεργεῖται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, τὴν δὲ, τὴν ἐντὸς τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν ἐξελέγχονται αἱ ἐκλογαὶ, καὶ ἐξετάζονται αἱ ἀναφυόμεναι ἀμφισβητήσεις. Σᾶς εἶπα ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἶναι πλήρης τελεία καὶ μοναδικὴ ἰδιοκτησία τῆς Βουλῆς, καὶ ἁμαρτάνει ἡ Γερουσία, ἂν ἐπέμβῃ. Σᾶς εἶπα, ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὅ,τι λέγει τὸ Σύνταγμα. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἄλλης περιόδου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἡ δικαιοδοσία τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι κοινὴ, διότι τὸ Σύνταγμα τοὺς δύω ἀνωτέρω μόνους ὅρους ἐξαιρεῖ, καὶ τοὺς καθυποβάλλει εἰς μόνην τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς. Ἐρωτῶ τώρα, ποίαν τῶν δύω τούτων περιόδων ἀφορᾷ ὁ παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον; ἂν ἀφορᾷ τὴν καθ' αὐτὸ Βουλευτικὴν, εἶχε κακῶς, καὶ ἦτον Συνταγματικὸς σολοικισμὸς· ἀλλ' ἀφορᾷ τὴν ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκήσῃ πᾶσαν ἐπιτήρησιν ἡ Γερουσία, διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον, εἶναι ἔργον τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑπαλλήλων αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν εἶναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῆς μιᾶς Βουλῆς καὶ τῆς ἄλλης. Συνταγματικὸς λοιπὸν σολοικισμὸς δὲν εἶναι τὸ νὰ ἐπιληρθῇ ἡ Γερουσία τῆς κατὰ τὰς

ἐπαρχίας ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν, τὸ νὰ ἀπαγορευθῇ δηλαδὴ αὐτὸ τὸ δικαίωμα εἰς αὐτήν.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι ἡ διάκρισις τῶν δύω περιόδων, τὴν ὁποίαν ἔθεσα, εἶναι ἰδανική, ὃ ἐστὶν ἀνύπαρκτος· ἀλλὰ τὸ ἔβδομον ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνέφερα, ὑποδεικνύει τὰς δύω περιόδους, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη εἶναι ὑπουργική, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῶν δύω Βουλῶν, ἡ δὲ, Βουλευτική, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαγομένη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν μόνης τῆς Βουλῆς.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔθεσαν δύω ἀρχὰς τὰς ὁποίας, ἀμηχανῶ πῶς νὰ συμβιβάσω πρὸς ἀλλήλας· εἶπαν ὅτι εἶναι ἕτοιμοι νὰ δώσωσι λόγον, ἂν κατεπατήθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, ἀλλ' ἡ ἀπαίτησις τοιούτου λόγου ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας προσβάλλει τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς· εἶπαν μὲ ἄλλους λόγους, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ τοὺς ζητήσῃ λόγον· δίδουν λόγον, ἀλλὰ δὲν δίδουν λόγον.

Ἀφοῦ σᾶς ἐξηγήθημεν συφέστατα, πῶς θεωροῦμεν τὰ τῆς Βουλῆς, διατί λέγετε Κύριοι Ὑπουργοί, ὅτι θέλομεν νὰ προσβάλωμεν τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς; διατί συνηγορεῖτε ὑπὲρ αὐτῆς, ἐνῷ χρεία καμμιᾶς συνηγορίας δὲν ὑπάρχει; ἀλλ' ὁ σκοπός σας δὲν κρύπτεται· ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦτο, θέλετε νὰ ἀποφύγητε τὴν εὐθύνην καὶ νὰ βάλλητε ἐνώπιόν σας τὴν ἀσπίδα τῆς Βουλῆς· τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον γενναῖον, δὲν εἶναι Συνταγματικόν. Μὴν ἀποκρύπτεσθε ὄπισθεν αὐτῆς, παρρησιασθῆτε εἰς τὸ μέσον θαρραλέως, εἴπατε, ζητήσατέ μας Κύριοι Γερουσιασταὶ, λόγον, ἐξετάσατε τὰς πράξεις μας, καὶ γνωμοδοτήσατε περὶ αὐτῶν· τὰ καθήκοντα τῆς Βουλῆς, Κύριοι Ὑπουργοὶ, εἶναι ἐπίσης καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τῇ Γερουσίᾳ σεβαστά. Μὴ γίνεσθε αὐτεπάγγελτοι συνήγοροι αὐτῶν· πρόκειται περὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεών σας, ῥίψατε κατὰ γῆς τὴν Βουλευτικὴν ἀσπίδα· παρουσιασθῆτε ὡς Ὑπουργοὶ, γυμνοὶ Ὑπουργοὶ, ἐνώπιον ἡμῶν· τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ τιμή σας, τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους, ἡ ἱκανοποίησις τοῦ Νόμου.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ.

Δὲν ἐννοῶ, Κύριοι, Συνταγματικὸν σολοικισμὸν τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας τῶν ἐκλογικῶν πράξεων ἐξέλεγξιν, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν τοιαύτης ἐξελέγξεως μετ' ἐκείνην τῆς Βουλῆς· τὴν ἐξέλεγξιν, Κύριοι, ἐπρόλαβεν ἡ Βουλὴ, καὶ δὲν δύναται πλέον ἡ Γερουσία νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀποφανθῇ τὸ ἐναντίον, ἐκτὸς ἂν ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀπερασίσῃ καὶ τότε αἱ ἐπὶ παρανομίᾳ τῆς

Βουλῆς παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας ἤθελον χρησιμεύσει· διότι ἡ ἐξέλεγξις αὕτη ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν καὶ ὅταν ἡ ἐκλογὴ εἶναι πλημμελὴς, ἐπίσης θέλει εἶσθαι καὶ ἡ ἐνεργηθεῖσα ἐξέλεγξις· τοῦτο λέγω Συνταγματικὸν σολοικισμὸν, καὶ δὲν προβούμεθα ποτὲ νὰ δώσωμεν λόγον, διότι δὲν ἔχομεν τί νὰ φοβηθῶμεν.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀπαντῶν εἰς τοὺς προλαλήσαντας ὑπουργοὺς, καὶ τὸν προτείναντα τὴν τροπολογίαν Κύριον Γερουσιαστὴν λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ τὰ πληρεξούσια τῶν Βουλευτῶν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς νομιμότητος τῆς Βουλῆς· μήτε ὑπάρχει καμμία περὶ αὐτῆς ἀμφιβολία, ἀλλ' ὅτι μεταξὺ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἐξελέγξεως καὶ ἐκείνης τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ὑπάρχει μεγάλη διαφορά· οἱ Ὑπουργοὶ δὲ λέγοντες, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ κάμῃ κανένα λόγον δι' ἐκλογὰς ἐπερασμένας, ζητοῦν παντοδυναμίαν, καὶ ἴσως μετ' ὀλίγον εἰσάξουν Νόμον ἐγκλήματος καθοσιώσεως κατὰ τῶν ὁμιλούντων περὶ ἐπηρείας ἐκλογῶν· ὁ δὲ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ζητήματος τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν εἶναι περίεργος· ὁ μὲν τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι δέχεται τὰς γνώμας τῶν Κ.Κ. Τρικούπη καὶ Ψύλλα, ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι προσβάλλουν αὗται τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, ὁ δὲ τῶν Οἰκονομικῶν θέλων νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν Βουλὴν περιέπεσεν, εἰς τὸ ἐναντίον.

Ὑπάρχει, Κύριοι, μία παντοδυναμία εἰς τὰς Βουλὰς, αὗται εἶναι ἀνεξάρτητοι ὡς κυριαρχικαὶ, δὲν ἔχουν χρείαν τῆς ξένης νομιμότητος, οὔτ' ἀπ' ἀλλήλων ἐξαρτῶνται, μήτε ἄλλη ἀρχὴ δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰς ἢ νὰ ἀφαιρέσῃ νομιμότητα· εἶναι αὐθύπαρκτοι, εἶναι αὐτοτελεῖς καὶ ὅτα μᾶς εἶπον οἱ τῆς ἐναντίας γνώμης, εἶναι ἄγνοια τῆς φύσεως τῆς νομοθετικῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπομένως εἶναι σολοικισμός.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέφερε τοὺς ἑξῆς λόγους· οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἐνόησαν νὰ ἐναντιωθῶσιν εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς Γερουσίας, ὡς φαίνεται εἰς τὸν Β'. §. τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως, ἀλλὰ παρατηρήσαντες, ὅτι προσβάλλονται τὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, προέθεντο νὰ συζητώσιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ σοβαρὸν τοῦτο καὶ σπουδαῖον ἀντικείμενον, διότι τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς τῶν ἐγγράφων τύπους, ἀλλὰ εἰς ὅλην τὴν οὐσίαν τῆς ἐκλογῆς· ὅθεν ἐὰν (ἐπὶ παραδείγματι) ἐκλάβωμεν

ὡς ἀληθῆ τὰ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Χρυσογέλου ἐκτεθέντα· προκύπτει, ὅτι ἡ Βουλὴ παρενόμησεν· τοῦτο δὲ ἔχει συνεπείας ὀλεθρίους· ἄλλως τε οὔτε ἐννοήσαμεν οὔτε ἐννοοῦμεν νὰ μὴ δώσωμεν λόγον περὶ πάσης πράξεώς μας, μήτε καταφεύγομεν ὡς εἰς πρόφασιν, εἰς τὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, διὰ νὰ ἀπορύγωμεν τὴν εὐθύνην.

Ἁπάντων ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν λέγει, εἶναι παράδοξον νὰ ἐπιμένωσιν οἱ Κ. Ὑπουργοί, ὅτι ἡ Γερουσία πρόκειται σκοπὸν νὰ προσβάλλῃ τὴν Βουλήν, καὶ μετὰ τὴν ἐξήγησιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ Σώματος τούτου, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὰς ἀποφασισθείσας πράξεις τῆς Βουλῆς, χωρὶς νὰ ἐπιφέρουν κανένα λόγον, διότι δὲν ἔχουν. Ἡ ἐπιμονὴ αὕτη δὲν φανερόνει ἄλλο, εἰμὴ τὴν ὑπεκφυγὴν τῆς εὐθύνης, ἐὰν ἐξετασθῶσιν αἱ Ὑπουργικαὶ πράξεις. Ὁ σκοπὸς Κύριοι τῆς Γερουσίας, εἶναι ἡ στερέωσις τῶν Νόμων καὶ ὄχι μαύρη συνωμοσία πρὸς καταστροφὴν τῶν Νόμων.

Ἕτερος ἐνιστάμενος εἰς τὸν προλαλήσαντα λέγει, ὅτι εἰς δύο περιστάσεις δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ὁ ἐκλογικὸς Νόμος. Ἡ ἐκλογὴ εἶναι τὸ αἴτιον καὶ ἡ Βουλὴ τὸ προϊὸν, ὅταν ἡ ἐκλογὴ ἦναι παράνομος, προσβάλλεται ἡ Βουλή, ὅθεν λέγω ὅτι ὁ ἐκλογικὸς Νόμος δὲν εἶναι διαιρετίος, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐγγίξωμεν τοιαύτην χορδήν.

Ἕτερος ἐνισταμένος εἰς τὴν γνώμην τῶν Ὑπουργῶν λέγει, ὅτι ὅλαι αἱ ἀνθρώπιναι πράξεις συνέχονται, ὁ Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξέτασεν ὅλας τὰς πράξεις μιᾶς ἐκλογῆς, τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ ἔγγραφα τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν ἔγεινεν ἡ ἐξέτασις· ὁ Γερουσιαστὴς ὅμως εἶδεν ἰδίοις ὄμμασι τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦτο εἶναι ἀξιοπιστότερον· δυνατὸν καὶ οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ διέταξαν τὴν ἐντὸς τῶν Νόμων ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ νὰ μὴν ἐπηρέασαν τὰς ἐκλογὰς, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῶν πράξεων καὶ οὐχὶ περὶ ἐγγράφων· ἡ Βουλὴ ἐνδεχόμενον νὰ ἐνέκρινε ταύτας, τὸ ἐναντίον δὲ ἡ Γερουσία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν συνέβη ἐπὶ πολλῶν Νομοσχεδίων; μήπως καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λόγου εἶναι πάντοτε αἱ δύω Βουλαὶ σύμφωνοι; Ὄχι· αἱ γνῶμαι ἀμφοτέρων εἶναι ἀνεξάρτητοι, καὶ πολλάκις αἱ ἀποφάσεις των εἶναι διαφορετικαί.

Ἄλλος εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, καὶ μάλιστα τοῦ ἐκλογικοῦ, θεωρουμένου ὡς ἀκρογωνιαίου λίθου τῶν ἐλευθεριῶν μας, καὶ ὅταν τοῦτο

δὲν ὑπῆρχε, πᾶν Ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τοὺς Ἐπάρχους νὰ διορίζουν ὁποίους ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ Ὑπουργεῖον ὡς Ἀντιπροσώπους. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι ἐντὸς τῆς λογικῆς, καὶ πρέπει πλέον νὰ παύσῃ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προστιθητιν ὅτι, ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα· ἡμεῖς δὲ παρατηροῦμεν μόνον, ὅτι εἴχομεν δίκαιον νὰ κάμωμεν τοιαύτας εἰς τὴν Γερουσίαν παρατηρήσεις, καὶ μάλιστα ἤδη ἀκούσαντες τὴν ὁμολογίαν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰπόντος, ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλην γνώμην ἡ Γερουσία, καὶ ἄλλην ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐκλογῶν. Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, δὲν ὡμίλησα οὕτω πως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, εἶπον μόνον, ὅτι εἰς τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ διαφορετικὴν γνώμην ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴν τῆς Γερουσίας καὶ τ' ἀνάπαλιν, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς ἐκλογάς.

Λαμβάνω καὶ ἐγὼ τὸν λόγον πάλιν, εἶπεν ἕνας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, διὰ νὰ διορθώσω μίαν παρεξήγησιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν πρώτην μου ὁμιλίαν, καὶ τόσον περισσότερον ἔπρεπε νὰ κάμω τοῦτο, καθ' ὅσον μὲ κατωνόμασε ῥητῶς, ὡς ἐκφράσαντα καθαρῶς τὸν σκοπὸν τῶν ὑπερασπιζομένων τὸ κείμενον τῆς ἀπαντήσεως, ὡς πρὸς τὰς ἐκλογάς.

Τί εἶπον Κύριοι! εἶπον, ὅτι θεωρῶ προσβεβλημένα τὰ δικαιώματα ὅλης της κοινωνίας, ὅταν προσβάλλωνται τὰ δικαιώματα πολλῶν, ὀλίγων, ἢ καὶ ἑνὸς μόνου πολίτου, καὶ ὅτι ἦτον εὐκταῖον πρᾶγμα, ἂν ἡ κοινωνία ἠδύνατο πάντοτε νὰ ἱκανοποιῆται ἐντελῶς κατὰ τοῦτο· ἀλλ' ὅτι διὰ τὸ πεπερασμένον καὶ ἀτελὲς τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου, πρέπει νὰ ἀρκούμεθα εἰς ὅ,τι τὸ δυνατόν.

Καὶ; βέβαια δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαβεβαιώσῃ, ὅτι κατάχρησις δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τὰς ἐκλογάς, διότι πρέπει τότε νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὅλοι οἱ Δήμαρχοι, Πάρεδροι, Ἔπαρχοι, Νομάρχαι κτλπ. εἶναι ἄγγελοι· ἀφ' ἑτέρου μέρους πᾶσα κατάχρησις, ἂν καὶ ἡ ἐλαχίστη, εἶναι κηλὶς εἰς τὴν σκοπουμένην πρᾶξιν· ἀλλ' οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ νὰ καταστρέψωσι τὰς πράξεις ταύτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐξέφρασα εὐχὴν μόνον, καθὼς εὐχόμεθα καθεκάστην νὰ ἔλθῃ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

Ὁμολογοῦμεν λοιπὸν δημοσίως, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν, εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαραβίαστος, καὶ εἰς τοῦτο ἐμμένομεν, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ τελεσίδικοι ἀποφάσεις

τῶν δικαστηρίων θεωροῦνται τοιαῦται, ὡς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ βάρβαρα ἔθνη, εἰς τὰ ὁποῖα, λέγεται, ὅτι αἱ μὲν ἀποφάσεις εἶναι ἱεραί, ὁποιαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, οἱ δὲ ἐκδίδοντες τὰς κακὰς τιμωροῦνται διὰ τιμωρίας τοιαύτης, ἥτις πρέπει νὰ ἐμφαίνῃ καὶ αὐτὴ τὸ ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον τῶν προσώπων των.

Ἡμεῖς πιστεύοντες, ὅτι ἀδικίαι ἔλαβον χώραν κατὰ τὰς ἐκλογάς, λέγομεν, ὅτι ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, ἀκολουθοῦντες καὶ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν, ἥτις εἶναι αὐτὴ ἡ παραγγελομένη καινὴ συναγανάκτησις· ὅταν λόγου χάριν, εἷς τῶν πολιτῶν ἀδικεῖται, διαρπάζεται, κλέπτεται, φονεύεται, οἱ λοιποὶ φωνάζουσιν, ἠδικήθημεν, διηρπάγημεν, ἐφονεύθημεν κτλπ.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μᾶς εἶπεν, ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ γένῃ πρὶν τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τὴν Βουλήν· ἀλλὰ ἐκτὸς ὅτι καὶ τότε ἠδύνατο νὰ μᾶς εἴπῃ, ὅτι εἴμεθα ἀναρμόδιοι, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προδικάσωμεν τὴν ὑπόθεσιν, ἡμεῖς δὲν πταίομεν, μὴ δυνηθέντες νὰ πράξωμεν τοῦτο πολὺ προτήτερα, διότι πᾶς ἕνας γνωρίζει τὰ αἴτια τῆς μὴ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας ἐπὶ μῆνας τρεῖς. Μᾶς εἶπε πρὸς τούτοις ὁ Υἱός, ὅτι ἡ περὶ τοῦ διορισθέντος Γερουσιαστοῦ πολυήμερος καὶ ἀγωνιώδης συζήτησις εἰς τὴν Βουλήν, ἔγινε πρὶν ἐπιληρωθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐξελέγξεως τῶν προσόντων του, καὶ ἀπέδειξε μὲ τοῦτο, ὅτι ἄλλως δὲν ἤθελεν ἔμβει εἰς ἐκεῖνο τὸ ζήτημα, καὶ ἂν ἤθελεν εἰσαχθῇ ὁ περὶ οὗ λόγος εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, ὡς μέλος αὐτῆς. Ἐγὼ ὅμως νομίζω, ὅτι, ἂν ὑπουργός τις ἤθελε τεχνουργήσει ἐν γνώσει τὰ μέσα τῆς εἰσαγωγῆς ἑνὸς Γερουσιαστοῦ, μὴ ἔχοντος τὰ προσόντα, καὶ διὰ τῶν μέσων τούτων ἤθελεν ἀπατήσει τὸν ἀνώτατον Ἄρχοντα τοῦ Κράτους καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ εἰσαχθῇ πραγματικῶς ὁ τοιοῦτος εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, ἡ εἰσαγωγή του δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν παρανομήσαντα Ὑπουργὸν ἀπὸ τὴν ποινὴν τῶν Νόμων, μ' ὅλον ὅτι κατὰ τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας δὲν ἤθελε δύναταί τις νὰ εἴπῃ τι.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ δι' ὅσους ἀνεφέραμεν πρότερον, ἐπιμένομεν εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ κειμένου τοῦ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ἡ Προεδρεία τῆς Γερουσίας θεωρεῖται τριτὴ, καὶ ὤφειλεν αὐτὴ νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν της ἅμα ἐξερωνήθη ὁ Β. Λόγος, καὶ ἡ ἀναβολή της αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ἀρκετὴ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ συζήτησις.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα οὕτως: «ἂν ἡ Γερουσία δύναται, ἢ μὴ, νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων.»

Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προτείνει νὰ τεθῇ οὕτως· ἂν ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ πράξεις ἐχούσας ἐπιρροὴν εἰς τὴν νομιμότητα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν θέλομεν εἶπε, νὰ ἀποφύγωμεν τὴν εὐθύνην ὡς Ὑπουργοί, ἀλλὰ λέγομεν μόνον, ὅτι ἡ κατάκρισις τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἡ πλημμελὴς αὐτῶν πρᾶξις καθίστησι πλημμελὲς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ τοῦτο ἔχει σοβαρὰς συνεπείας· εἶσθε κύριοι νὰ ἐξετάσετε ὅ,τι θέλετε, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ προσβαλλομένη προσβάλλει τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς.

Ὁ δὲ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ ἐξ ἀρχῆς προεῖντο νὰ ἐνοχοποιήσωσι τὴν Βουλὴν ἐπιρέροντες μῶμον εἰς τὴν νομιμότητα αὐτῆς· ἐνῷ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε κατὰ νοῦν εἰμὴ νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐκλογὰς σχετικῶς ὡς πρὸς τὰς ἐκτελεστικὰς Ἀρχάς, ὕστερον δὲ ἀπὸ τόσην μακρὰν ἐξήγησιν ἐδηλώθη, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν προεῖτο σκοπὸν νὰ ἐπικρίνῃ τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς, διότι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον, ἀλλὰ νὰ ἐκφράσῃ εὐχὴν ὥστε νὰ προλαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ αἱ παρανομίαι καὶ τὰ ἀτοπήματα.

Κανεὶς Νόμος, ἀπαντᾷ ἕτερος, δὲν περιορίζει τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ ἐξετάζωσι περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων, τοῦτο εἶναι μάλιστα κύριον αὐτῶν καθῆκον, ὡς καὶ τὸ νομοθετεῖν, καὶ μήτε ἀμφιβολία περὶ τούτου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ.

Ὁ Κ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. προτείνει, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιληρωθῇ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν εἴς τινας ἐπαρχίας· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προσθέττει ὅτι, διὰ νὰ μὴ γίνηται ματαία χειροτριβὴ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἂν ἐτιμένῃ ἡ Γερουσία, ἂς ὀνομασθῶσιν αἱ ἐπαρχίαι, ἂς προσδιορισθῶσιν αἱ ἐπεμβάσεις, καὶ αἱ παρανομίαι αἵτινες ἔλαβον δῆθεν χώραν πότε καὶ ποῦ, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ἀπαντήσωμεν.

Γενομένου λόγου ἂν πρέπῃ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν, καὶ μὴ παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ὑπόθεσις περὶ τὴν ὁποίαν περιεστράφη ἡ συζήτησις, τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν πραγμάτων τῶν

άφορώντων τὰς πράξεις τῶν ἐνεργούντων τοὺς Νόμους κατὰ τὰς ἐκλογάς.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν Κ.Κ. Γραμματέων λέγει, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν σήμερον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι παρῆλθεν ἡ ὥρα, τὰ πρακτικὰ θὰ εἶναι ὀγκώδη καὶ τὸ Γραφεῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἑτοιμάσῃ διὰ τὴν αὔριον. Ἐρωτήσας λοιπὸν ὁ Πρόεδρος τὴν Γερουσίαν καὶ λαβὼν τὴν γνώμην αὐτῆς, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν ἀναγγείλας ὅτι αὔριον τὴν 10 ὥραν π. μ. ἄρχεται ἡ συνεδρίασις, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. Κλονάρης.
Ν. Ι. Μέξης.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσης.

---

8 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆ. προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, καὶ διορθωθέντα περὶ τὸ τέλος, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον καὶ τῶν ἐπὶ ταύτης τροπολογιῶν συζητήσεως.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν· ἠτοπροτιμώτερον νὰ μὴν ἐπήρχετο πρὸς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον τῆς μὴ καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἵνα μὴ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμωμεν ἀναλύσεις δυσαρέστωνσυμβεβηκότων, καὶ νομίζει ὅτι οἱ διέποντες τὰ πράγματα ἔπρεπε νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν περίστασιν, ὥστε νὰ μὴ μείνουν εἰς τοὺς ζῶντας τὰ πραχθέντα ἀσύγγνωστα τολμήματα, καθὼς καὶ τῷ ὄντι εἶναι· ἀλλ' ἐπελθόντος, ἀναγκάζεται νὰ ὁμιλήσῃ, ἵνα μὴ φανῇ, ὅτι ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ πολλοὶ τῶν τιμίων δὲν ἀπολαύουσιν ὑπο-

λήψεως· πᾶς, τὸν κοινὸν νοῦν ἔχων, οὔτε ἀγνοεῖ τὰ ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου λυπηρὰ συμβάντα, οὐδὲ τὸν Θεὸν φοβούμενος, δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἐπηρεασμὸν καὶ τὰς παραβιάσεις αὐτοῦ. Πρὸς σχηματισμὸν κοινωνίας εὑρέθη ἐν μέσον, οἱ καλοὶ δηλονότι νόμοι, καὶ ἡ ἀκριβὴς αὐτῶν ἐφαρμογή. Τούτων τηρουμένων μὲν, περιστέλλονται οἱ κακοῦργοι, καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία ἑκάστου, καταπατουμένων δὲ, διαλύεται ἡ κοινωνία, καὶ καταστρέφεται τὸ Ἔθνος, καὶ ὁ Θρόνος. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, ἐξεταστέον, ἂν ἀληθῶς οἱ νόμοι κατεπατήθησαν, καὶ τούτου δοθέντος, ὁ καταπατητὴς τῶν νόμων εἶναι ὁ αἴτιος ὅλων τῶν δυστυχημάτων τοῦ τόπου, παρελθόντων καὶ μελλόντων. Ἐπειδὴ τὸ Ἔθνος διὰ τῆς Συνελεύσεως συνεφώνησε μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος νὰ μετάσχῃ τῶν ἐκλογῶν, καὶ ν' ἀντιπροσωπεύηται διὰ τῆς ἀποστολῆς Ἀντιπροσώπων, ἑκάστη ἐπαρχία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στέλλῃ ἐκείνους πρὸς τοὺς ὁποίους ἔχει ἐμπιστοσύνην ἄνευ ἐπεμβάσεώς τινος ἐκ μέρους τῆς Ἐξουσίας· ὅταν ὅμως ἡ Ἐξουσία προτίθεται νὰ ἐκλέξῃ ἄλλους, ἢ τοὺς ὑπὸ τοῦ λαοῦ προτεινομένους, τότε μεταχειρίζεται κατὰ τούτων ὅλα τὰ μέσα, τοὺς κατατρομοκρατεῖ, τοὺς φυλακίζει, τοὺς καταμηνύει ὅτι κινοῦν στάσεις, ἀποστέλλει ἔνοπλον δύναμιν, ἁρπάζει τὰ ψηφοδέλτια ἀπὸ τοὺς πολίτας, τοῖς δίδει ἄλλα, καὶ τοὺς ἀντιτείνοντας ξυλίζει· διὰ νὰ μὴ συμβῇ δὲ ἀποτυχία, οἱ ὑπάλληλοι ἀνοίγουν πρὸ τῆς διαλογῆς τὰς κάλπας, νυθεύουν τὰ ψηφοδέλτια τῶν ἐναντίων, καὶ ῥίπτουν ἄλλα μὴ ψηφοφορησάντων· ἀλλὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἔνοπλος δύναμις, ὡς ἐλάσσων τῶν πολιτῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τούτων, τὰ λεγόμενα εἶναι ψεύδη· ἀλλὰ διὰ νὰ κινηθῇ μία κοινότης κατὰ ταύτης, πρέπει νὰ ὠθηθῇ ὑπὸ τῶν νουμηνιαστέρων· πλὴν οὗτοι ἀναλογιζόμενοι τὰς καταδρομὰς τῆς ἐξουσίας, καὶ τὴν ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀποτυχίαν τῶν δικαίων των, σιωπῶσι· τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, εἶναι προτιμητέα ἡ ἀπόλυτος Μοναρχία τῆς τοιαύτης Συνταγματικῆς πολιτείας· διότι ὁ μὲν ἀπόλυτος Μονάρχης δύναται νὰ ἦναι τοὐλάχιστον ἠθικὸς, ὁ δὲ Συνταγματικὸς, μορφώων τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὅπως θέλει, διὰ τῆς βίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς 7 Ὀκτωβρίου, παύων τοὺς εὐσυνειδήτους δικαστὰς, καὶ παντοίοις τρόποις ἐκφοβίζων ἅπαντας, ἐκλέγει εὐκολώτατα, ὃν τινα θέλει ὡς Βουλευτὴν, καὶ ἐκδίδει οἵους τινὰς θέλει νόμους. ταῦτα δὲ λέγων, ἀπεφήνατο ὅτι δὲν προτίθεται νὰ προσβάλῃ πρόσωπα· ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων, οἱ νόμοι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κατέστησαν μηδὲν, διότι ὁ ἰσχυρότερον ἔχων φίλον, δύναται ἀτιμω-

ρητί τὰ πάντα νὰ κάμῃ· ἔθεν εἶναι κάλλιον νὰ γίνωνται αἱ ἐκλογαὶ διὰ διπλωμάτων, ἀποστελλομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀμέσως πρὸς ὅσους θέλει. Κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμον οἱ κατάλογοι ἐκτίθενται τὴν 15 Ἀπριλίου καὶ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀποπερατοῦνται ἅπασαι αἱ πρὸς ἐκλογὴν ἐργασίαι· ἐν τούτοις ὁ χρόνος οὗτος παρεκάθη ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παρατάσεως εἶναι προδηλος. Δύνανται ὅμως οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ πρατείνωσιν ὅτι πταίουν οἱ Νομάρχαι, ἢ αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαί· πλὴν τοιαύτη πρόφασις ἐπὶ τοῦ αἰῶνος τούτου δὲν δύνται νὰ λεχθῇ· ἀλλ' ἂν ἀληθῶς οὗτοι ἔπταισαν, οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθησαν, ἀλλ' οἱ μᾶλλον ἐπιβάντες, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτυχέστερον ἐκτελέσαντες, ἐτιμήθησαν.

Πρὸς πλείω ἀπόδειξιν τῶν λόγων του, ἀνέφερε δύο συγκεκριμένας περιπτώσεις, ἐπιφυλαχθεὶς ν' ἀναφέρῃ καὶ ἄλλας, χρείας καλούσης. Εἰς τὸν Δῆμον Ὑστιαίων τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας ὁ Νομάρχης προκηρύξας τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας, καὶ ὁρίσας τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἕκαστον χωρίον ἔμελλε νὰ ψηφοφορήσῃ, μετέβη ὁ ἴδιος αὐτόθι, καὶ βλέπων ὅτι ἡ διαταγή του δὲν ἐτηρήθη, ἀναβάλλει τὴν ψηφοφορίαν, καὶ φυλακίζει τοὺς τε πλείονα ἐπιρροὴν ἔχοντας καὶ τὸν Δήμαρχον ὡς δηθεν τῶν καταλόγων πλαστογραφήσαντες, χωρὶς νὰ δώσῃ εἰσιτήρια. Εἰς τὸν Δῆμον Κηφθίου διαταχθέντων τῶν δημοτικῶν συμβούλων νὰ κάμωσιν ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπὴν, οἵαν ἤθελον οἱ Ὑπουργικοί, καὶ ἑπτὰ τούτων διαφωνησάντων πρὸς πέντε, τὴν διαταγὴν τοῦ Ἐπάρχου θέλοντας νὰ ἐκτελέσουν, καὶ ἑτοιμίνως ἀμφοτέρων τῶν διεχθρῶν μερῶν ἰδίαν Ἐπιτροπὴν συστησάντων, ὁ Ἔπαρχος ἔδωκε κάλπην εἰς τὴν παρὰ τῶν πέντε διορισθεῖσαν Ἐπιτροπήν· οἱ δ' ἄλλοι ζητήσαντες παρὰ τούτου συνδρομὴν, δὲ ἐτάχθησαν νὰ δώσουν τὰς ψήφους των εἰς τοὺς ὑπουργικούς· ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ τούτῳ μετέβη αὐτόθι ὅ,τε Νομάρχης καὶ ὁ Ῥουζοὺς καὶ ἐπειδὴ οὔτε δι' ὑποσχέσεων, οὔτε δι' ἀπειλῶν ἐδυνήθησαν νὰ τοὺς πείσουν, προστίθενται ἐν γνώσει τοῦ Ἐπάρχου πρὸς τοὺς ὑπάρχουσιν ἑξακοσίοις ψηφοφόροις καὶ ἄλλοι ἑξακόσιοι, καταγραφέντων μάλιστα καὶ πολλῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ διαμενόντων, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν παρ' ἱερέως τινος καὶ ἄλλων πολιτῶν ἐγγράφων βεβαιώσεων· δύναταί τις, εἶπε, νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀπέναντι τῆς πλειονοψηφίας ταῦτα εἶναι περιττά, ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία δὲν μεταβάλλει τὴν ἀλήθειαν, καὶ βλάπτονται μόνον οἱ μὴ ἀφίνοντες τὴν συνείδησίν των ἀνεπηρέαστον. Ἐπὶ τέλους προσέθηκεν, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι παρεκίνησαν τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασ.

λίγον Ἐπιτροπὴν ν' ἀναφέρῃ, ὅτι παρεγνωρίσθησαν τὰ δικαιώματα, καὶ ὅτι φρονεῖ, ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως πρέπει νὰ μείνῃ, ὅπως ἔχει, ὡς πολλὰ μέτριος.

Ἐνιστάμενος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἀμφιβάλλων μὲν ὅτι ἤθελον ἀκούσει παρ' αὐτοῦ ὅλας τὰς περὶ τῶν καλῶν Νόμων θεωρίας του, ἀλλὰ δὲν ἐλπίζων ποτὲ καὶ νὰ φθάσῃ εἰπὼν οὗτος τοσαύτας βλασφημίας κατὰ τῆς ὁποίας ἤδη χαιρόμεθα Συνταγματικῆς ἐλευθερίας, προτιμηταν θεωρῶν τὴν ἀπόλυτον ἀπὸ τὴν Συνταγματικὴν Ἐξουσίαν.

Πᾶν σύστημα, Κύριοι, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεώς του ἔχει δυσχερείας καὶ σκοπέλους, μέχρις οὗ κανονισθῶσιν αἱ ἐλλείψεις του, τῶν ὁποίων, προϊόντος τοῦ χρόνου, θέλουν ἐπέλθει διορθώσεις, αἵτινες ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ καιροῦ εἰσέτι δὲν ἐγνώσθησαν. Πλὴν ἂς παραδεχθῶμεν τὸ ἐναντίον εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν ὅσων ἠκολούθησαν εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ Ἔθνη, διότι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐγνώρισε παρὰ πᾶν ἄλλο τὴν ἀξίαν τοῦ ὁποίου ἔχει Συνταγματικοῦ πολιτεύματος, καὶ μικρᾶς πείρας ἔχει ἀνάγκην διὰ τὴν ἐντελῆ τῶν δικαιωμάτων του διαχείρισιν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν Νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπάρχει μέγα βάρος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν Νόμων, ἀλλὰ οὐχ' ἧττον τὸ βάρος τοῦτο προσγίνεται ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες παρεμβάλλουν κωλύματα εἰς τὴν πορείαν των. Ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ποσῶς παράδοξον, καὶ ἐὰν ὑποθέσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ὑπουργείου συνέβησαν εἰς τινας ἐπαρχίας ὅσα ὁ προαγορεύσας ἠγόρευσε· Διότι πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διεξαχθῶσι καὶ ἀποπερατωθῶσι συνάμα ὅλαι αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ, καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ἀφ' οὗ τινὲς ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν καὶ ἀπὸ δόλιους καὶ ἀντισυνταγματικοὺς σκοποὺς ὁρμώμενοι ἠθέλησαν νὰ παρεμβάλλουν ἐμπόδια εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν; Μέγας ἠγέρθη πόλεμος ἐντὸς τῆς Βουλῆς περὶ τῆς κατὰ τὴν 14 Ἀπριλίου ε. ε. γενομένης διαλύσεως τῶν Βουλῶν, δι' αἰτίας καὶ διὰ σκοποὺς τινῶν, οἵτινες ἤθελον νὰ ἐπιβάλλουν εἰς τὴν Ἐξουσίαν τὴν θέλησίν των, καὶ νὰ φέρεται αὕτη συμφώνως μὲ τὰ πολιτικά των συμφέροντα, διὰ νὰ κινηθῶν ἴσως καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος κατὰ ταῦτα· διότι οἱ κινούμενοι ὑπὲρ συμφερόντων εὐκόλως καὶ κατὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος προφέρονται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Οἱ δὲ ὀλέθριοι οὗτοι σκοποὶ δυστυχῶς ἐναπετέθησαν εἰς δύο ἄνδρας τὸν Νικόλαον Κριεζώτην καὶ Θεόδωρον Γριβαν φίλους μου παλαιοὺς, τοῦ ἑνὸς τῶν ὁποίων, ἤτοι

τοῦ πρώτου, ἐγνώρισα καὶ ἐξετίμησα τὸν ἀξιότιμον χαρακτῆρα, ὡς συμπράξας πολλάκις μετ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν κοινῶν τῆς πατρίδος, καὶ οἵτινες διὰ τὴν ἁπλότητα τῶν ἠθέλησαν νὰ γίνουν οἱ πρωτοστάται ἀπονενοημένου κινήματος. Οἱ Κ.Κ. Θεόδωρος Γρίβας καὶ Ν. Κριεζώτης Ὑποστράτηγοι ἐν ἐνεργείᾳ εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν μετὰ τοῦ Κ. Παππᾶ Κώστα Τζαμάλα ἐν ἀργίᾳ Ἀντισυνταγματάρχου, ζητήσαντες μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν 14 Ἀπριλίου ε. ε. διμηνον ἄδειαν ἀπουσίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, λόγῳ κυρίως ἐξασκήσεως τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ἔλαβον αὐτὴν κατὰ τὴν 25 τοῦ ἰδίου μηνὸς Ἀπριλίου.

Ὡς πρὸς τὸν Θεόδωρον Γρίβαν.

Ὁ Θεόδωρος Γρίβας ἔρχεται εἰς Βόνιτσαν τὴν 5 Μαΐου ὅπου διέμεινεν ἀνενόχλητος· ἀλλὰ ποία ὑπῆρξεν ἡ διαγωγή του; Παραλείποντες τὸν ἀπὸ ἐδῶ μέχρι τῆς Βονίτσης σκανδαλώδη τρόπον του, δι' ὅσα εἶπε καὶ ἔξέμεσε κατὰ τῶν καθεστώτων, περιοριζόμεθα εἰς μόνα τὰ ἐκεῖ.

Τὸ κύριον ἀντικείμενον τῶν προσπαθειῶν του εἰς τὰς ἐν Βονίτσῃ συναναστροφάς του, ἀφ' ἧς ἔρχεται ἐκεῖ στιγμῆς, ὑπῆρξεν ἓν καὶ μόνον· ὁ διερεθισμὸς τῶν πνευμάτων τῶν ἀθώων πολιτῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἔθνους, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ προτροπὴ τῶν λαῶν τῆς Ἀκαρνανίας εἰς ἀναρχίαν διὰ ποικίλων ψευδολογιῶν, βλασφημιῶν καὶ ἐγκληματικῶν συμβουλῶν καὶ ὑποσχέσεων. τοῦτέστι ὅτι δύνανται ἀτιμωρητὶ ν' ἀποδιώξουν τοὺς ἀπαριθμητὰς τῶν ζώων καὶ τοὺς ἐπιστάτας πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν προσόδων ἄνευ ὁρολογικοῦ Νόμου.

Ὅτι αἱ φιλικαὶ σχέσεις τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων, καὶ ἰδίως τινῶν, τὰς ὁποίας βλασφημῶν ὠνόμαζε, διάκεινται, ἔλεγε, κακῶς κατὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεώς Του· βλασφημῶν ἐπίσης ἔλεγεν ὅτι πλοῖα ἦλθον διὰ νὰ ἐκβιάσωσι τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἀπότισιν τοῦ Δανείου διὰ καταναγκαστικῶν μέσων, δηλαδὴ διὰ τῆς κατασχέσεως τῶν προσόδων τοῦ Κράτους.

Ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος τῆς Κυβερνήσεως, διότι προτίθεται νὰ χαλάσῃ καὶ τὸ ἄρθ. 40 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἱεράν Θρησκείαν μας. Ὅτι ὁ Καλλέργης, ὡς νὰ εἶχε τὴν γνῶσιν του, καὶ Λουδοβίκος τις Βονοπάρτης περιμένονται πρὸς τὸν σκοπὸν μιᾶς ῥιζικῆς τῶν καθεστώτων μεταβολῆς, μετὰ τὴν ὁποίαν ὑπόσχεται καὶ ἀσι-

δοσίαν καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς στρατολογίας καὶ ἄλλας τοιαύτας βλασφημίας καὶ ὡμολογίας.

Καὶ μολονότι τοὺς τοιούτους λόγους οἱ φιλόνομοι κάτοικοι Βονίτσης ἤκουσαν μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀποστροφὴν, συντείνονται νὰ ἐπαυξήσουν ἔτι μᾶλλον τὴν πρὸς τὸν θρόνον ἀφοσίωσίν των, καὶ τὴν πρὸς τὰ καθεστῶτα εἰλικρίνειάν των, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἀπονενοημένων, ὁ ῥηθεὶς Θ. Γρίβας ἐστοχάσθη νὰ σπείρῃ τὸν τοιοῦτον ἀναρχικὸν σπόρον, καθ' ὅσον πιρισσότερον ἠδύνατο καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀκαρνανίαν. Ὅθεν καὶ κατορθώσας νὰ ἐκβιβῇ φύλλο- πορείας παρὰ τοῦ ἐκεῖ Φρουράρχου διὰ νὰ περιοδεύσῃ εἰς μόνα τὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας Βονίτσης, οὐ μόνον εἰς ταῦτα περιῆλθεν, ἀλλ' ἐξέτεινε τὴν περιοδείαν του καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Ξηρομέρου, ἔθα μετὰ πλείονος τόλμης καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ αὐξανούσης αὐθαδείας ἐπανελάμβανε τὰς αὐτὰς σπερμολογίας ἀναστατῶν τοὺς εὐπίστους τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων· καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλ' ἤρχιζε νὰ συναθροίζῃ καὶ συγκεντρώνῃ περὶ ἑαυτὸν ὁπλοφόρους, ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἵνα ἐνισχύῃ τὴν ἐνσπειρομένην εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀναστάτωσιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διὰ νὰ καταβάλῃ τὰ θορύβια τοῦ παρατόλμου τούτου κινήματος.

Κρίνω δὲ περιττὸν νὰ ἀναφέρω τὰς λεπτομερείας τῶν διαφόρων ἀξιοποίνων αὐτοῦ πράξεων κατὰ τὴν περιοδείαν ταύτην, τὴν συνεννόησίν του μετὰ λῃστρικῶν συμμοριῶν ἐξωθεν τοῦ Κράτους, τὰς ἀποστολὰς ἀνθρώπων αὐτοῦ πρὸς στρατολογίαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων Ἀλβανῶν καὶ ἄλλων, καὶ διαφόρους ἄλλας ἐπίσης ἀξιοποίνους· προβαίνω χάριν συντομίας εἰς τὰς τελευταίας ἀποπείρας αὐτοῦ καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ ληφθέντων μέτρων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τῶν εὐτυχῶς ἐπενεγκόντων τὴν διάλυσιν τῶν ὀλεθρίων αὐτοῦ σκοπῶν.

Μαθὼν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς Κ. Δελιγεώργης, περιφερόμενος τότε πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην Σταθμῶν, τὴν μεθ' ὁμάδος ὁπλοφόρων 30, 40, καὶ 50 καὶ πλέον ἔτι τούτων περιφορὰν τοῦ ῥηθέντος Θ. Γρίβα κατὰ παράβασιν τῶν Στρατιωτικῶν Κανονισμῶν καὶ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, εἰδοποίησε τὸν Ταγματάρχην ἀρχηγὸν τότε τοῦ Μεταβατικοῦ Κ. Πράπαν διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν σκανδαλωδῶς οὕτω περιφερόμενον Ὑποστράτηγον, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἀρχεῖθεν προσδιορισθέντα τόπον τῆς διαμονῆς του.

Ὁ Θ. Γρίβας ὅμως ἀπεθήκευσεν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, ἐναντίον παλιν τῶν Στρατιωτικῶν Κανονισμῶν.

Προσέτι ενεργουμένης τότε καταδιώξεως υπό των Οικονομικών Αρχών κατά τοῦ πρώην Ταμίου Βονίτσης, ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου Ζαφειρίου τινὸς Μαράτου, οὗτος μὲν συνεννοήθη μετὰ τῶν παρακολουθούντων τὸν Γρίβαν ὁπλοφόρων, ὁ δὲ Γρίβας ἠρνήθη νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν προτεθεῖσαν πρὸς σύλληψίν του δημοσίαν δύναμιν, ἀποπέμψας αὐτὴν μετ' ἀτιμίας.

Τέλος μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Περατιᾶ, καὶ συγκεντρωθεὶς καὶ ἐκεῖ μετὰ ἑκατὸν περίπου ὁπλοφόρων, τὴν δημοσίαν τάξιν τῶν περιχώρων ἐτάραττε, καὶ κληθεὶς ὑπὸ τῆς Δημοσίας Δυνάμεως, ὁδηγουμένης ἀπὸ τὸ Ὑπομοίραρχον Ἀκαρνανίας Κ. Θ. Σπυρίδωνος, νὰ διελθῇ, οὐδόλως πάλιν ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἐπέμεναν εἰς τὴν παράνομον ταύτην σύρασίν του καὶ εἰς τὴν αὔξησιν αὐτῆς, τολμήσας μάλιστα νὰ συλλάβῃ καὶ κατακρατήσῃ ὡς αἰχμαλώτους πολίτας Ἕλληνας ἐν εἰς καὶ ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτελοῦντας τὰ καθήκοντά των ἐν τῷ Σταθμῷ Παλαιοχαλιᾶς.

Ὅθεν ὁ Θ. Γρίβας ἀντὶ νὰ ἐξασκήσῃ τὰ πολιτικά του δικαιώματα καὶ πρὶν ἢ ἔτι ἔλθει ὁ χρόνος τῆς ἐξασκήσεως αὐτῶν, ἔπραξε τὰς ἐξῆς ἀξιοποίνους πράξεις.

Διέσπειρε σπερμολογίας, ταραττούσας τὴν Δημοσίαν τάξιν· ἐξέτεινε τὴν περιήγησιν του ἐναντίον τοῦ φίλου τῆς πορείας του· Συνεκέντρωσε περὶ αὐτὸν ὁμάδα ὁπλοφόρων συντελοῦσαν μεγάλως εἰς τὴν ἀναστάτωσιν τῶν μερῶν ἐκείνων. Ἠρνήθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν προσδιορισθέντα τόπον τῆς διαμονῆς του, καλεσθεὶς ὑπὸ τῆς Δημοσίου Δυνάμεως· ἐμποδίσας τὴν Δημοσίαν Δύναμιν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας της εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ Ζ. Μαράτου. Ἠρνήθη αὐθις νὰ διαλύσῃ τοὺς συγκεντρωθέντας περὶ αὐτὸν ὁπλοφόρους, κληθεὶς πρὸς τοῦτο κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τῆς Δημοσίου Δυνάμεως, καὶ τέλος ὀχυρωθεὶς εἰς τὰς ἐκεῖ θέσεις Παλαιοχαλιᾶ καὶ Τεκίν, καὶ τὰ πρὸς πόλεμον ἀναγκαῖα ἐρύδια προμηθευθεὶς ἐκ τῶν γειτνιαζόντων μερῶν, ὡς ταῦτα πάντα ὁμολογοῦνται ἐκ τῶν περὶ τούτου ἀποδείξεων, ὑπαρχουσῶν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ Δικαστηρίῳ, κατεκράτησε παρανόμως καὶ πολίτας Ἕλληνας καὶ ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἀπέναντι τούτων πάντων πλέον εἶχε καθῆκον καὶ τί ἔπραξε;

Οὐδὲ ὡς σπερμολογοῦντα ἐν ἀρχῇ κατεμήνυσεν αὐτόν, οὐδὲ ἄλλην τινὰ καταδίωξιν ἔκαμε μέχρι τῆς τελευταίας ἀποπείρας

τῆς πρὸς στάσιν συγκεντρώσεώς του, ὅτε διέταξε τὰ ἐκεῖ Β. Στρατεύματα ὑπὸ τὴν διεύθυσιν τοῦ ἀξιοτίμου Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Κ. Μ. Δεληγιώργη διὰ νὰ λύσουν τὴν ἀναρτισαν στάσιν.

Καὶ μολονότι τὴν μακροθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ ῥηθεὶς Ἀρχηγὸς ἐπεφορτίσθησαν προτελέσας τῶν Γρίβαν νὰ ἀπολύσῃ τοὺς καταφρατουμένους ὡς αἰχμαλώτους, νὰ διαλύσῃ τοὺς ὑπ' αὐτὸν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἴδια, ὁ στασιαστὴς ὅμως οὗτος καὶ τότε ἀπείθησε καὶ τὴν Δημοσίαν Δύναμιν πρῶτον αὐτὸς ἐπροκάλεσεν εἰς σύγκρουσιν· καὶ μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου εἶχε τεθῇ εἰς τὴν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν θέσιν τοῦ στασιαστοῦ. Μάχης δὲ γενομένης, μολονότι ἐμποδίσθη εἰς ἡμᾶς ἡ διὰ θαλάσσης προσβολὴ αὐτοῦ, διὰ τῆς κατὰ ξηρὰν μόνον κατεστάθη ἀφεκτος ἡ παρέλασίς του, καὶ ἀπὸ αὐτὴν μόνην τὸν ἔσωσε γειτονικὴ εὐπλαγχνία, τὴν ὁποίαν καὶ ταύτης κατεχράσθη προσφυγὼν κατόπιν εἰς ἄλλην ὁρμὴν ἐπιφάτειαν, ἔνθα ὁλονὲν στρατολογίαν ὑπενεργεῖ καὶ εἰς ἀνησυχίαν διατηρεῖ τὴν Κυβέρνησιν θέσας, καὶ τὸ δημόσιον εἰς πλείστας ὅσας δαπάνας ὑποβαλών.

Εἰς πρὸς τὸν Νικ. Κριεζώτην.

Καὶ ὁ Κριεζώτης ἀνεχώρησε τὴν αὐτὴν μὲ τὸν Θ. Γρίβαν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἔτι διαμένων, ἦτο συνεννοημένος μετὰ τοῦ φίλου του Σκουρτανιώτου καὶ ἄλλων τινῶν διὰ νὰ ὦσιν ἕτοιμοι διὰ τὸν μέλλοντα ἀγῶνα. Ἀναχωρήσας δ' ἐντεῦθεν καθ' ὅλα τὰ μέρη, ὅθεν διῆλθε, συμβούλια συνεκρότει μετὰ τῶν μετ' αὐτοῦ συνεννοημένων, τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος τούτου ἀγῶνος τακτοποιῶν. Φθάσας εἰς Χαλκίδα, ἀφοῦ δι' ὀλίγας ἡμέρας τὰ ἐκεῖ διέθετεν, ἀναγνωρίσας τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ καὶ περιηγηθῇ τὴν Ἐπαρχίαν, καὶ ἄλλα τῆς Νήσου μέρη, διὰ νὰ διοργανίσῃ τελειότερον τὰ πρὸς τὸν σκοπόν του, ἀπεπειράθη νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ἐξῆλθε κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐπισκέψεως ἰδιοκτησιῶν του τινῶν, μολονότι καὶ εἰς αὐτὸν εἶχε προσδιορισθῇ κατὰ τοὺς Στρατιωτικοὺς Κανονισμοὺς, τόπος διαμονῆς ἡ πόλις τῆς Χαλκίδος. Τὸ δὲ φιλοπρόσχημον παρέβλεψε μὲν τοῦτο, ὁρμώμενον ἤτε ἐκ τῶν ὁποίων εἶχεν, ὡς εἴρηται, διδομένων, ἐπιτήρει ἁπλῶς τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀνωτέρου τούτου Ἀξιωματικοῦ κατὰ τὸ χρέος του. Ἐν τούτοις, λήξάσης τῆς Βουλευτικῆς αὐτοῦ τριετίας, καὶ παρελθόντος τοῦ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένου χρόνου πρὸς καταδίωξιν Βουλευτῶν, οἱ πολυειδῶς παθόντες ὑπὸ τοῦ Ἀνωτέρου τούτου Ἀξιωματικοῦ ἀνεκαίνισαν τὰς ἐνώπιον τῆς

Ποιν. Δικαιοσύνης ὑπαρχούσας κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεις των, ἡ δὲ Δικαιοσύνη ἐπιληρθεῖσα προέβαινεν εἰς τὴν περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Νόμου διαγραφομένην αὐτῇ ἐνέργειαν.

Ἀλλ' ὅταν οὕτως νὰ ἐκτείνῃ τὴν περιοδείαν του ἠθέλησε, καὶ διὰ νὰ εὐκολύνῃ ἐπὶ μᾶλλον τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν του, καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ κατά τι μέχρι τῆς τοιαύτης πραγματοποιήσεως αὐτῶν, ὅτε καθίστα αὐτὸν τῆς δικαιοσύνης ἀνώτερον, τὴν αὖθις ἀνακαινισθεῖσαν πρόσθεν τῶν κατ' αὐτοῦ ποινικῶν ἀπαιτήσεων· καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον εἰδοποίησεν αὐτόν, ὅτι περὶ τούτου χρῄζει τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὸ καθῆκον αὐτοῦ· τότε ὁ ῥηθεὶς εὑρίσκων ἐμπόδια διὰ τὴν περιοδείαν του ταύτην, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, τὸ μὲν διὰ νὰ ἀποκαταμίσῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς καιρόν, λαβοῦσαν ἤδη πολλὰ δεδόμενα καὶ ἐξ αὐτοῦ, ἕως ἂν τὸ προσδιορισθὲν ὑπ' αὐτῶν σύνθημα εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν δοθῇ, τὸ δὲ διὰ νὰ ἀπορύγῃ τὰς συνεπείας τῶν ἀνανεωθεισῶν κατ' αὐτοῦ αὖθις, ὡς ἐρρέθη, ποινικῶν ἀπαιτήσεων.

Προβὰς ὅμως ἐν τῷ διατρήματι τούτῳ τῆς ἀνεξαρτήτου δικαστικῆς ἐνεργείας, καὶ ἐκδαθέντος δυνάμει τοῦ νόμου δικαστικοῦ ἐντάλματος περὶ προσαγωγῆς αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης, ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἐπτοήθη τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτὴν καθῆκον προσήγαγεν αὐτόν, διαμένοντα ἔτι ἐνταῦθα καὶ τεχνοζόμενον τὰ ἐκτεθέντα, ἐνώπιον τοῦ ἐν Χαλκίδι Δικαστηρίου τὴν 9 Ἰουνίου. Ἔκτοτε δὲ διατελεῖ ἐν τῇ φυλακῇ Χαλκίδος κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργεια προέβαινεν ὅλως εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς κατ' αὐτοῦ δίκης. Καὶ ταῦτα μὲν ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τῶν ἐκλογικῶν.

Μόλις δὲ περαιωθεισῶν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπαρχίας Χαλκίδος, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ῥηθεὶς Κριεζώτης ὑπὸ τῶν Δημοτ. Ἀρχῶν μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου καὶ προκηρυχθείσης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, οἱ μὲν ψηφοφόροι ἐξήκουν κατὰ θέλησιν τὰ δικαιώματά των ἡ δὲ Ἐξουσία περιωρίζετο εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τάξεως· καὶ ἀπέχομεν μὲν λεπτομερῶς νὰ πραγματευθῶμεν περὶ ἀντικειμένων ὑπαγομένων ἀκράτως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἐπὶ τούτων διαγωγῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀναφέρομεν μόνον τὴν ὑπ' ἀριθ. 10376 ἀπὸ 30

Ἰουνίου ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὸν ἐρωτήσαντα Νομάρχην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 358 ἀπὸ 26 Ἰουνίου ἀναφορᾶς του περὶ τῆς διεκλογῆς τῶν ψήφων, ἐὰν ὁ ψηφοφορηθεὶς μετ' ἄλλων ὑποψήφιος Κ. Ν. Κριεζώτης ἔχῃ τὴν Βουλευτικὴν ἱκανότητα, καὶ δύναται νὰ ἐκλοβῇ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐὰν ἀποδειχθῇ πλειονοψήφων, τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν ὁριζόμενον εἰσιτήριον.

Ἐνῷ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶχεν ἀποπερατωθῇ ἤδη μέχρι τῆς 29 Ἰουλίου, ὁ δὲ Κριεζώτης ἔμενεν ἔτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς δικαιοσύνης, κατώρθωσε καὶ ἐπείθυν ν' ἀποτελειώσῃ διὰ τῶν φίλων του τοὺς ἀρχῆθεν προτεθέντας στασιαστικοὺς σκοπούς του, καὶ ἅμα ἀρπαστεύτας τὴν 31 Ἰουλίου πρὸς τὴν 1 Αὐγούστου εὐρίθη ἀμέσως συγκεντρωμένος ἐξωθεν τῆς Χαλκίδος μετὰ 300 περίπου ὁπλοφόρων, τοὺς ὁποίους τάχιστα ἐπιῤῥίπτησεν εἰς παλλὰς ἑκατοντάδας, χάριν εἰς τὴν καθ' ὅλον τὸ προηγηθὲν διάστημα ἐνεργηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν φίλων του διοργάνισιν τοῦ κινήματος τούτου.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἀναφέρω τὰ μετὰ ταῦτα μέχρι τῆς διαλύσεως καὶ τῆς στασιαστικῆς ταύτης σκηνῆς, διότι ἐγένοντο πασίγνωστα ἐκ τῶν προκηρύξεων τῆς Κυβερνήσεως· ἀρκοῦμαι δὲ νὰ εἴπω ὅτι καὶ τὰ τοῦ Κριεζώτου ἐπιληρθέντα ἤδη ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, θέλουσι διαγνωσθῇ ἐν δέοντι καθ' ὅλην των τὴν ἔκτασιν.

Ἐκ τούτων ὅθεν ἁπάντων ἐγένετο δῆλον, ὅτι ἅμα ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν ἀνεδέχθη τὰ χρέη της, ἤρξατο ἀγὼν στασιαστικῆς, ὅστις δὲν ἔπαυσεν ἔτι ἀπασχολῶν αὐτὴν κατὰ διαφόρους ἐπαρχίας, ἤτοι τὴν Ἀκαρνανίαν, Εὔβοιαν καὶ ἄλλαχοῦ. Τούτου ἕνεκεν ὁ προκηρύξας δὲν πρέπει νὰ αἰτιᾶται τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν διεξαγωγῆς τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, διότι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ ἐμπροθέσμως, μᾶλλον δὲ πολλαὶ ἐπεραιώθησαν καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης, ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου προθεσμίας. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐγένοντο αἱ πλείσται βραδύτητες τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἐπιτροπάς, τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸν Νόμον νὰ τιμωρήσῃ ἀλλὰ νὰ νουθετήσῃ, ὡς πολλὰς περὶ τούτου νουθετίας ἐπισήμως ἀπεύθυνε πρὸς αὐτὰς διὰ τῶν ἁρμοδίων καὶ προϊσταμένων αὐτῶν Ἀρχῶν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, καταφαίνεται ὅτι αἱ προλεχθεῖσαι

βραδύτητες δὲν ἐγένοντο ἐν γνώσει καὶ ἐκ δολίας προαιρέσεως τῆς Κυβερνήσεως, διότι αὕτη οὐδὲν πρὸς τοῦτο εἶχε συμφέρον, ἀλλὰ τοὐναντίον μεγίστην ἀνάγκην τῆς συγκροτήσεως τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ ἐπιψηφισθῶσι τὰ φορολογικὰ κυρίως Νομοσχέδια διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ λήγοντος ἔτους εἴσπραξιν τῶν προσόδων τοῦ Κράτους.

Φέρων δὲ ὁ προαγορεύσας ὡς παράδειγμα τῶν κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς γενομένων ἐγκλημάτων τὴν ἐπαρχίαν Καρύστου, ἐπελάθετο ν' ἀναφέρῃ ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν ὁ ὑποψήφιος Βουλευτὴς Ζέρβας ἐνήργει ἐπιμόνως στάσεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας ὤφειλεν αὕτη διὰ τὴν καινὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν νὰ καταδιώξῃ δραστηρίως. Οἱ δὲ ῥηθέντες ὅτι διὰ τὰς ἐκλογὰς ἐφυλακίσθησαν, δὲν εἶναι ἀληθὲς, καὶ ὅτι οὗτοι ἕνεκεν ἀποστατικῶν κινημάτων καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων κατηγορηθέντες ἐφυλακίσθησαν, δικασθέντες καὶ καταδικασθέντες ἀπὸ τὸ ἐν Χαλκίδι Δικαστήριον τῶν Πλημμελειοδικῶν, καθ' ἃ ἀναφέρουσιν αἱ περὶ τούτου ἐκδοθεῖσαι καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις αὐτοῦ. Ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἐκ τῶν κατηγοριῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Καρύστου, ὡς ὁ προλαλήσας ἀνέφερε, δύναται νὰληρθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἡ παρὰ τοῦ οἰκείου Τμήματος τῆς Βουλῆς συνταχθεῖσα περὶ αὐτῆς ἔκθεσις, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἡ Βουλὴ παμψηφεὶ παρεδέχθη, κηρύξασα ὡς νομίμους τῆς ἐπαρχίας ταύτης Βουλευτὰς τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας ἐντὸς τοῦ Κ. Ζέρβα· καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνωσε τὴν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Τμήματος τῆς Βουλῆς συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν. Περὶ δὲ τῶν εἰσιτηρίων τῶν Βουλευτῶν τῆς ἐπαρχίας Καρύστου, περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο μνεία ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος, ταῦτα ἐστάλησαν πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι καὶ ὁ σύλλογος ἐπὶ τῆς διαλογῆς τῶν διαφόρων Ἐπιτροπῶν ἐξεφράσθη κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, καὶ ὁ Νομάρχης διεταζεν νὰ ἐκθέσῃ ὡς ἐκ τούτου τὰ εἰσιτήρια ταῦτα, ἀνέφερε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον συμβουλευόμενος περὶ τοῦ πρακτέου· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον διέταξεν αὐτὸν περὶ τῆς ἀντιαναβολῆς ἐκδόσεως τῶν εἰσιτηρίων, ἅτινα ἐκδοθέντα ἐνεχειρίσθησαν πρὸς αὐτούς, εὑρεθέντας τότε ἐνταῦθα, διὰ τοῦ Ὑπουργείου, τὸ δὲ τοῦ Ζέρβα, ἐπειδὴ οὗτος κατοικεῖτο παρὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἔστειλεν ὁ Νομάρχης κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν οἰκίαν του. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Καρύστου, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου, αὖριον

θέλω ἀπαντήσει. Τότε οἱ Νόμοι ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς καὶ ἐφαρμόζονται ἡσύχως, ὅταν οἱ μὲν διοικοῦντες προσέχουν κατὰ τὴν διοίκησίν των, οἱ δὲ διοικούμενοι ὑπείκουν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, καίτοι ὡς ἠθικὸν πρόσωπον θεωρουμένη, ἐνδιατρέπεται νὰ ἐκλεχθῶσιν ὡς Βουλευταὶ οὗτοι ἢ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἠθέλησε πρὸς τοῦτο νὰ ἐκβιάσῃ οὐδένα κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ἂς ἀποδείξουν οἱ τὸ ἐναντίον προσβεύοντες, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἠθέλησε ποτὲ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν θέλησίν της διὰ τῆς βίας εἰς τοὺς λαοὺς διὰ νὰ ἀναδείξωσι Βουλευτὰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους αὐτὴ ἐπεθύμει.

Ἀντεπόντος δέ τινος ὅτι συγχρόνως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔπρεπε νὰ ψηφοφορῶσι κατὰ τὰς ἐκλογὰς οἱ ψηφοφόροι μιᾶς Ἐπαρχίας ἢ ἑνὸς Δήμου τοὐλάχιστον, καὶ οὐχὶ σήμερον μὲν νὰ ψηφοφορῶσιν οἱ κάτοικοι τοῦ ἑνὸς χωρίου, αὔριον δὲ οἱ κάτοικοι τοῦ ἑτέρου·

Ὑπέφερεν ἄλλος, ὅτι μετὰ μεγίστης τῆς προσοχῆς καὶ εὐχαριστήσεως ἤκουσα τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποσιωπήσω ὅτι ἤκουσα ἀπὸ αὐτὸν λόγους μὴ συμφωνοῦντας μὲ τὰ πράγματα, ὡς θέλω τοῦτο ἀποδείξει διὰ τῶν διαταγῶν *καὶ τῶν ἐγκυκλίων, τὰς ὁποίας διεύθυνε πρὸς τοὺς κατὰ τὰς ἐπαρχίας ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐξύμνησεν.*

Δὲν λέγω τίποτε δι' ὅσα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἶπεν ἀπολογούμενος περὶ τε τοῦ Θ. Γρίβα καὶ Ν. Κριεζιώτου, διότι δὲν εἶναι σήμερον ὁ ἁρμόδιος καιρὸς, καθότι ἤδη πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ ἂν κατὰ τὰς ἐκλογὰς παρεβιάσθη καὶ κατεπατήθη ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος. Ἐν καιρῷ ὅμως θέλω ἐπανέλθει ν' ἀντικρούσω εἰς ὅσα περὶ τῶν διαληφθέντων τούτων δύο ἀρχῶν τοῦ τε Ν. Κριεζιώτου καὶ Θ. Γρίβα ἐλέχθησαν.

Ἡ Συνέλευσις, Κύριοι, ἀπεφάσισεν, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ. 640 σελίδα τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, νὰ δώσῃ ἐξουσίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν μόνον τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων· ἀλλ' αὕτη αὐθαιρέτως ἐπεμβᾶσα εἰς τὴν καταπάτησιν τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου καὶ πρὶν εἰσέτι τῆς διαλογῆς, παραβιάσασα τὰς διαφόρους αὐτοῦ παραγραφὰς καὶ ἐπεμβάσεις, καὶ ἐπιμένως ὁλόκληρον τὸν ἐκλογικὸν Νόμον. Πρὸς κατάδειξιν δὲ ἐξ ὑπαρχῆς Σᾶς ἀναγινώσκω, Κύριοι, ἐπι-

στολὴν ἑνὸς τῶν εἰς τὴν εὔνοιαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ διακεκριμένων Νομαρχῶν, δι' ἧς φαίνεται ὁ ἐπιτρεπασμός, τὸν ὁποῖον ἠθέλησεν ἡ Ἐξουσία διὰ τῶν ὀργάνων της νὰ φέρῃ εἰς τὰς ἐκλογάς.

Διττῶς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διὰ τῶν διαταγῶν του ἐξήγησε τὸν Νόμον τὸν ἐκλογικὸν κατὰ διαφόρους περιστάσεις· Κατὰ μὲν τὴν Πρωτεύουσαν, μετεχειρίσθη τρόπον συμβουλευτικὸν κατὰ τὰς παρανόμου κληρώσεως τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου, εἰς δὲ τὴν Λαμίαν τρόπον ἀκυρωτικόν. Εἰς τὸ Αἴγιον, ἐν ᾧ καθὼς δ ακελεύει ὁ Νόμος μετὰ τὸ τέλος τῶν παραπόνων γίνεται ἡ κλήρωσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, εἰς τὴν πατρίδα μου, λέγω, τὸ Αἴγιον, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διέταξε· ἐπισήμως τὴν ἀναβολὴν τῆς κληρώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐναντίον τῆς ῥητῆς διατάξεως τοῦ Νόμου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τινὲς πολῖται ἀνεῤῥέθησαν παραπονούμενοι ὄθεν, ὅτι δὲν ἔκαμον τὰς ἐνστάσεις καὶ ἀντιῤῥήσεις των· καὶ διὰ τῆς διαταγῆς του ταύτης ἠπείλησε τὴν ἐπὶ τῶν παραπόνων Ἐπιτροπὴν νὰ παύσῃ καὶ ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλων προσώπων, ἐὰν τυχὸν ἀπειθήσῃ, ἐν ᾧ ὤφειλεν οὗτος, καθὼς ἀνέφερε, νὰ νουθετήσῃ μόνον.

Ἐκτὸς τῆς ἐρευνέσεως τοῦ τρόπου περὶ τῆς παρανόμου κληρώσεως τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Πρωτευούσης, ἐφευρέθη καὶ ἕτερος διὰ νὰ ἐμποδίζωνται ὅσοι ψηφοφόροι ἤθελον ψηφοφορήσει ὑπὲρ τῆς ἐναντίας μερίδος τῶν ὑπουργικῶν ὑποψηφίων. Διετάχθησαν ὄθεν οἱ Ὑπαστυνόμοι νὰ δίδωσιν ἐγγράφους ἀποδείξεις εἰς τοὺς ψηφοφόρους περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Βασιλέως ὀρκοδοσίας των, τὰς ὁποίας ὤφειλον νὰ καταθέτωσιν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ψηφοφορίας των· ἀλλ' οἱ Ὑπαστυνόμοι, ἐν ᾧ ὤφειλον ἀκωλύτως καὶ ἐλευθέρως νὰ δίδωσι τὰς ἐγγράφους ταύτας ἀποδείξεις εἰς πάντα προσερχόμενον ψηφοφόρον, ἔπραττον ὅμως κατ' ἐνωτέραν διαταγὴν τὸ ἐναντίον, καὶ εἰς μὲν τοὺς ψηφοφόρους τῆς Ὑπουργικῆς μερίδος, καίτοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν μὴ ὡρισμένους, ἔδιδον ἀμέσως τὰς τοιαύτας πιστοποιήσεις, εἰς δὲ τοὺς τῆς ἐναντίας μερίδος, πολλὰ παρενέβαλον ἐμπόδια, εἰς τινας μὲν ἐξ αὐτῶν δίδοντες μετὰ μεγίστης δυσκολίας, εἰς τινας δὲ ὄχι. Πολλαὶ δὲ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τούτων κατηγορήθησαν ὡς πλασταὶ καὶ παρεκατετέθησαν παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείῳ, ὁποῖαι εἶναι τὰς ὁποίας ἤδη παρουσιάζω πρῶτα ἐξ αὐτῶν, καὶ παρακατατίθημι εἰς τὸ Γραφεῖον.

Εἰς τὸν Δῆμον Λαυρίου, ἐνῷ ἦτον ἀρκοῦσα Στρατιωτικὴ δύναμις διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἡσυχίας τῶν πολιτῶν, κατὰ τὴν ἐκλογὴν, ἀπεστάλη ὅμως καὶ ἄλλη, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐκβιάσωσι τοὺς πολίτας διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου, νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῶν Ὑπουργικῶν ὑποψηφίων.

Ὁ ὑποστράτηγος Ν. Κριεζώτης ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν τῆς Χαλκίδος, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὅτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἠγόρευσε, διότι, τότε θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀντίρρησιν. Μολονότι ἔκουσα μὲ ῥῖγος τὰς κατὰ τὴν Εὔβοιαν γενομένας ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καταπίεσεις καὶ κακώσεις τῶν πολιτῶν, καὶ πείθομαι περὶ τούτων ἁπάντων, ἐπικαλοῦμαι ὅμως καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα, ὄντος τότε αὐτόπτου τῶν γεγονότων τούτων.

Δὲν ἐτύπωνε ἐνδρα εἰς τὴν θέσιν Δερβίνι διὰ νὰ καταλάβουν τὴν εἰς Χαλκίδα συνοδευομένην κάλπην οἱ Ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐννοήσας τοῦτο, ἦλθε διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Χαλκίδα; Δὲν εἶναι ἀπόδειξις τῆς παρὰ τῆς Ἐξουσίας ἐπελθούσης βίας, ὅτι κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ὑποψήφιοι ἔλαβον ὅλας τὰς ψήφους, ἅμα δὲ ἔρθασαν οἱ Στρατ. καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἀποστάλεντες παρὰ τοῦ Κ. Νομάρχου πρὸς ἐκβίβασιν τῶν πολιτῶν δὲν ἔλαβον οὔτε μίαν; Ὁ Μοίραρχος Εὐβοίας δὲν ἐξέβαλε διάφορα συλλήψεως ἐνταλματα ἐναντίον ἀθώων πολιτῶν, τοὺς ὁποίους μετὰ ταῦτα τὸ Δικαστήριον ἀπέλυσεν; Εἰς τὸν Δῆμον Αἰγαίων δὲν ἐκάθητο ὁ Τελωνιακὸς Σταθμάρχης εἰς τὴν θύραν τοῦ Ναοῦ, ἀπειλῶν καὶ ἐκβιάζων τοὺς ψηφοφόρους διὰ παντὸς ἀνοίκου μέσου νὰ λαμβάνουν παρ' αὐτοῦ τὰ ὑπουργικὰ ψηφοδέλτια; Εἰς Χαλκίδα δὲν περιεπερόντο οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, προτρέποντες καὶ ἀπειλοῦντες τοὺς πολίτας νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῶν Ὑπουργικῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν, ἄλλοι ἐξέβοντο καὶ ἐβασανίζοντο, καθὼς καὶ οἱ Ἱερεῖς; Ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος δὲν περιήρχετο τοὺς διαφόρους Δήμους τῆς Ἐπαρχίας Λαμίας μετὰ τινων ἀρτίως ἀμνηστευθέντων ληστῶν, καλοποιῶν, ἐπιζώνων καὶ μαστιγόνων ὅσους ἐκ τῶν δημοτῶν δὲν εὑρίσκε συμφώνους μὲ τοὺς ὑπουργικοὺς ὑποψηφίους; Ὅλα ταῦτα πραχθέντα ὑπὸ τῆς Ἐξουσίας, δὲν εἶναι ἀληθὴς παραβίασις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καὶ ἐπομένως τοῦ Συντάγματος, καὶ δὲν εἶναι φανερὰ ἐπέμβασις αὐτῆς εἰς τὰς ἐκλογάς;

Εἰς τὴν Ἀχαΐαν, τῆς ὁποίας οἱ φιλόνομοι καὶ φιλήσυχοι αὐτῆς κάτοικοι ἰδιοκτήμονες καὶ ἔμποροι εἶναι ἐγνωσμένοι περὶ τῆς διαγωγῆς των, ὑπάρχει Νομαρχεύων ὁ Γ. Ῥοντόπουλος καὶ Μοίραρχος ὁ Πανᾶς, ἐνῷ ὁ κύριος Νομάρχης Ἀχαΐας Κ. Σκοῦρος κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου διαμένει ἐνταῦθα· τὴν δὲ διαγωγὴν τῶν δύο τούτων ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν, καὶ τὰς ἀνηθικήτους πράξεις των τὰς ὁποίας τότε ἐνήργουν, νομίζω περιττὸν νὰ ἀναφέρω λεπτομερῶς, καθότι καὶ ὅλος ὁ τύπος περὶ τούτων ἐδημοσίευσε, καὶ τὸ κοινὸν ἐπομένως περὶ αὐτῶν γνωρίζει.

Ὁ Ῥοῦσος ὁ υἱὸς τοῦ ἀοιδήμου Καναπάρη, μολονότι ἥττυχος, εἰσήχθη ὅμως διὰ τῆς κατηγορίας τοῦ Μοιράρχου Πανᾶ ἐπὶ κλεπταποδοχῇ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ ἐφωλώθη. Ὁ Ἀντιβὰς ἐπίσης κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπὶ στάσει καὶ ἐφυλώθη, καθὼς καὶ ὁ Τσαρτιδὴς καὶ ὁ Καλαμογδάρτης ἀνεκρίθησαν δι' ἄλλα ἀνύπαρκτα, καὶ ταῦτα πάντα ἦσαν τὰ διὰ νὰ πτοηθῇ ὁ λαὸς καὶ προπαρασκευασθῇ ἡ ἐκλογή. Ἅμα δὲ ἔρξατο ἡ ἐκλογή, ἀμέσως καὶ Μοίραρχοι καὶ χωροφύλακες καὶ ὀροφύλακες καὶ λοιποὶ ἔνοπλοι σπείρα περιεῖρόντο τὰς ἀγυιάς, ἀπειλοῦντες, δέροντες, βασανίζοντες καὶ πράττοντες τὰ αἴσχιστα κατὰ τῶν πολιτῶν, εἴς τινα τῶν ὁποίων ὁμιλοῦντα ὑπὲρ τῶν ἀντιπολιτευομένων ὑποψηφίων Βουλευτῶν, ὁ Μοίραρχος Πανᾶς ἐπέθετε χειρόπεδα εἰς τὰς χεῖράς του, βασανίσας αὐτὸν ἀνηλεῶς.

Εἰς τὸν Δῆμον Τριταίας, Κόρινθος, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ εἶδε τὰς παραδιάστασεις καὶ καταπίεσεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, ἀπεσύρθη. Τότε ὁ Ῥοντόπουλος ὑπῆγεν αὐτοπροσώπως καὶ χωρὶς νὰ συγκαλέσῃ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον προσεκάλεσε τὸν τυχόντα, ἀπεσφράγισε τὴν κάλπην καὶ τὴν παρεγέμισεν. Οἱ Κύριοι Ῥοῦσος Τσαρτιδὴς, Ἀντιβὰς καὶ Καλαμογδάρτης μ' ἕνα ἄνθρωπον ἠθέλησαν νὰ περιέλθουν τοὺς Δήμους διὰ νὰ ἐξασκήσουν τὰ δικαιώματα των, καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Νομάρχου καὶ Μοιράρχου, ἄλλοι ἐμποδίσθησαν νὰ ἐξέλθουν, καὶ ἄλλοι ἐξελθόντες, ἐβιάσθησαν νὰ ἐπανέλθουν. Μερικαὶ ἀναφοραὶ ἐδόθησαν πρός τε τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργ. Συμβούλιον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ παύσουν πλέον τὰ ἀρόητα ταῦτα δυστυχήματά των, ἀλλ' εἰς μάτην, δὲν εἰσηκούσθησαν, διότι κατενοήθη πλέον ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως· καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ πολῖται ἐσταμάτησαν περιμένοντες νὰ δοθῇ τέρμα τῶν δεινῶν των ἀπὸ τὴν Δικαιοσύνην.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὸν ἤδη ῥηθέντα τρόπον ἐπεραιώθη ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἀχαΐας, καὶ ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ ἡ τοῦ Αἰγίου, ἐν ᾧ ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ καὶ αὐτὴ ταυτοχρόνως, ἀλλ' ὁ σκοπὸς ἦτον νὰ δοθῇ τὸ σημεῖον τῆς πτοήσεως ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, καὶ οὕτως αἱ λοιπαὶ ἐκλογαὶ νὰ γίνουν ἄνευ ἀντιστάσεως τινός. Ἀμέσως ὅτε Ῥοντόπουλος, Πανᾶς, ὁ Ἀνακριτὴς καὶ ὁ Δημοτικὸς Ἀστυνόμος Πατρῶν ἦλθον ἐκεῖσε, διὰ νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν ὅσα καὶ κατὰ τὴν Ἀχαΐαν ἔπραξαν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐλησμόνησαν νὰ πράξουν· ἐγὼ δέ, ἐπειδὴ ἐνδιεφερόμην διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν εἰς τὴν ἐναντίαν μεριδα τοῦ Ὑπουργείου ἀνηκόντων ὑποψηφίων Βουλευτῶν, καὶ ὡς συγγενῶν καὶ φίλων μου, ἀπεράσισα νὰ περιοδεύσω εἰς διάφορα χωρία τῆς ἐπαρχίας μου, διὰ νὰ ὁμιλήσω μὲ ὅσους εἶχον σχέσιν, καὶ πρὸς τοῦτο εἰδοποίησα τὸν Κ. Ἔπαρχον, δ ἀ νὰ μὴ τυχὸν ἐμποδισθῶ καὶ ἀναγκασθῶ ἄκων νὰ ἐπαναστρέψω.

Μόλις δὲ ἐξῆλθον εἰς τινα χωρία, καὶ ἀμέτως ἔ,τε Μοίραρχος, καὶ οἱ χωροφύλακες καὶ πᾶσα ἄλλη ἐθελοῦσα ἐν Αἰγίῳ στρατιωτικὴ δύναμις μὲ παρηκολούθησαν κατὰ πόδας, μὲ σκοπὸν νὰ ἔλθουν εἰς συγκρούσεις μετ' ἐμοῦ διὰ νὰ μὲ παραστήσουν ταραξίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἐνηργήθη καὶ ἡ κατ' οἶκον ἔρευνα εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοτε θέλω ἐπανέλθει. Μὴ δυνάμενος οὖν νὰ ὑπομείνω, βλέπων ἐνεργουμένους τοσούτους καταναγκασμοὺς, καὶ τοσαύτας κακώσεις κατὰ τῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι τότε ἤρχισαν, καὶ ὑποπτευόμενος μὴ τυχὸν ὑποπέσω καὶ ἐγὼ ὑπὸ τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν, ἀναγκάσθην νὰ ἐπανέλθω ἄκων εἰς Αἴγιον. Ἤθελα νὰ ὁμιλήσω καὶ περὶ πάντων τῶν διατρεξάντων κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Αἰγίου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ὁμιλῶ μὲ σκοπὸν ἰδιαίτερον, περιορίζομαι εἰς ταῦτα μόνον, εὐχαριστούμενος εἰς ὅτι τὸ κοινὸν γνωρίζει περὶ τούτου. Τί δὲ νὰ εἴπω περὶ τῶν Λακωνικῶν, περὶ τῶν γενομένων τοιούτοτι αἱματοχυσιῶν εἰς τὸν Νομὸν ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκει καὶ εἷς ἐκ τῶν Ὑπουργῶν; Περιττὸν νομίζω πᾶσαν περὶ τούτων λεπτομερῆ διήγησιν, διότι καὶ ἐπιστολαὶ διαφόρων ἔγραψαν περὶ αὐτῶν, καὶ αἱ ἐφημερίδες οὐχ ἧττον διελαβον ἀκριβῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως. Πρὶν ἡ ἀρχίσῃ ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς Ἐπαρχίας Οἰτύλου, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἶναι γνωστὰ πρὸς ἅπαντας, ὁ ἐκεῖσε Ἔπαρχος, διορῶν ταῦτα, ἐπρόλαβεν ἀναφερθεὶς περὶ τῶν συμβησομένων ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, διαγράφων τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις του, ἃ

ὁποῖαι ὅμως κατὰ δυστυχίαν δὲν εἰσηκούσθησαν· καὶ οὕτως ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τριάκοντα περίπου πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀγαθὸς νέος υἱὸς τοῦ Ὑποστρατ. Ἀντ. Μαυρομιχάλη. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου, νομίζω ὅτι ταῦτα πάντα ἔπεισαν καὶ θέλουν πείσει ὑμᾶς, Κύριοι Ὑπουργοί, καὶ ὅταν μίαν ἡμέραν ἔλθητε εἰς τὴν ἕδραν τοῦ πολίτου, θέλετε ἐνθυμηθῆ, ὅτι ὁ Νόμος πρέπει νὰ ἰσχύῃ, καὶ νὰ μὴ καταπατῆται παραβιαζόμενος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καθὼς καὶ ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταί, περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γεγονότων, καὶ οὕτω νὰ παραδεχθῆτε τὸν 2 παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα, λέγει, ὅτι, οὗτος παρουσιασθεὶς καὶ ὡς κατήγορος, ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τοὺς λόγους του· ἐν τούτοις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ γενόμενα, εἶπεν, ὅτι, συνέβη φιλονεικία τις, διότι δὲν ἐλήφθησαν ἄτομά τινα εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου, καὶ διότι δὲν ἐγένετο ἡ κλήρωσις ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει· τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Συμβουλίου εἶπεν, ὅτι ἐλήφθησαν ἅπαντα τὰ γνωστὰ πρὸς αὐτὸ ὀνόματα, καὶ ἡ κλήρωσις ἐγένετο δημοσίᾳ· ὁ Ὑπουργὸς ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων του ἐρωτηθείς, παρετήρησεν ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν ἂν τυχὸν ὑπάρχῃ τι, ἡ ἐκλογὴ ἠδύνατο ν' ἀκυρωθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' αὕτη τὴν ἐθεώρησε νόμιμον, ἀποδεχθεῖσα πραγματικὰ τὰ παρὰ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ὑποστηριχθέντα. Ὡς πρὸς δὲ τοὺς Στρατιώτας μαθὼν παρὰ τοῦ Κυρίου Βλάχου τὴν ἀποστολὴν 30 ἔνθεν ἱππέων, καὶ πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, ὅτι ἴσως εἶναι οἱ κατὰ συνέπειαν αἰτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ζητηθέντες, ἔστειλε τὸν Β. Γραμματέα τῆς Νομαρχίας, ἵνα ἀποβάλῃ τοὺς ῥηθέντας ἱππεῖς, ἂν ἀληθῶς ἦσαν ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶχον ὑπάγει. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῇ Λαμίᾳ, γνωρίζει μόνον ὅτι ἡ κλήρωσις τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου ἐγίνετο κατ' ἀριθμόν, τουτέστιν· ἐθεωρήθησαν ὡς μέλη οἱ μικρότερον ἀριθμὸν λαχόντες, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐρωτηθὲν ἠρμήνευσε τὸν Νόμον, εἰπόν· ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἐξαχθῶσιν ἐν πρώτοις ἐκ τῆς κληρωτίδος 15 ὀνόματα ἄνευ ἀριθμῶν, ἅτινα θέλουν εἶσθαι τὰ κυρίως μέλη τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, τὰ δὲ κατόπιν ὡσαύτως ἐξαχθησόμενα, θέλουν θεωρηθῆ ὡς παραπληρωματικά. Ὡς πρὸς τὰ ἐν Λίγιῳ εἶπεν, ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς ἔδωκεν ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τρία μέλη συνεχόμενος; οὗτος εἰς τὰς πρώτας τέσσαρας

ἡμέρας μὲ ἓν μόνον μέλος, κατὰ τὰς ὁποίας παρουσιασθέντες διάφοροι νὰ δώσωσι τὰς ἐνστάσεις των, καὶ μὴ εὑρόντες ἀρτιον κατὰ τὸν Νόμον ἐπιτροπὴν, παρεκατέθεσαν αὐτὰς διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχήν· κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάσθη ὁ πρόεδρος μὲ δύο μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐπαρουσιάσθησαν οἱ ὡς εἴρηται παρακαταθέσαντες τὰς ἐνστάσεις των καὶ ἐξητήσαντο νὰ καταταχθῶσι κατὰ τὴν ἀρχαιότητά των· ἀλλ' ὁ πρόεδρος τότε ἐβγάλε ἀπὸ τὸν κόλπον του ἄλλας ἐνστάσεις, εἰπὼν ὅτι τῷ ἐδόθησαν πρὸ τῶν ἰδικῶν των, ἐνῷ δὲν εἶχε δικαίωμα νὰ τὰς λάβῃ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε τὰς ἐργασίας της περαιωμένας.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐρωτηθὲν, ἀπεφήνατο, ὅτι εἶναι δίκαιον ν' ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἰργάσθη, ἢ ἀρνουμένων τῶν μελῶν ὡς πρὸς τοῦτο, νὰ κληρωθῶσιν ἄλλα, ἂν τὰ πρῶτα ἐπιμένουν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ Νόμος. Εἰς τὴν Εὔβοιαν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐπεμβῆ ε παντελῶς, ἡ δὲ Βουλὴ ἐξετάσασα τὴν ἐκλογήν, δὲν εὗρε καμμίαν παρανομίαν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολῖταί τινες ἐφυλακίσθησαν, ἀλλ' ἡ ποινὴ αὕτη ἐπεβλήθη εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν ποινικῶν Δικαστηρίων, ὡς αὐτουργοὺς ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ οὐχὶ διὰ τὰς ἐκλογάς. Εἰς τὰς Πάτρας δὲν συνέβησαν ὅσα ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας· μόνον τινὲς παραχωροποιοὶ ἐδικάσθησαν· οἱ δὲ ἀναφερόμενοι, καὶ τοι μετὰ τριάκοντα καὶ περισσοτέρων ὁπλοφόρων ἐξελθόντες, δὲν ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, οὐδὲ ἠθέλουν ἐμποδισθῆ, ἂν καὶ μετὰ πλειόνων ἐξήρχοντο, μ' ὅλον ὅτι ἡ τοιαύτη διαγωγὴ των δὲν ἦτον συγχωρητέα· ἂν ὅμως ἐγένοντο καί τινα, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαιρέσεως. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν Λακωνίαν, ὤφειλε καὶ αὐτὸς ὁ προλαλήσας ν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ ταύτης, τῆς ὁποίας τὰ δεινὰ εἶναι λείψανα τῶν τοῦ 1844 δεινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἡ τότε Βουλὴ ἀπέστειλε τὸ πρόσωπόν της· ὁ Μοίραρχος Κλεώπας κατέτρεχε τὸν λῃστὴν Ξίπαπαν καὶ ἄλλους λῃστὰς καὶ ἐγκληματίας, οἵτινες χάριν τῶν ἐκλογῶν δὲν ἔπρεπε ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι· τινὲς δὲ, μ' ὅλον ὅτι καὶ παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ Κ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη παρευρεθέντος τότε ἐκεῖ, προστάπηναν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν ἐξουσίαν, δὲν ἠθέλησαν νὰ πεισθῶσιν· ἐρεθισθέντες δὲ κατόπιν παρ' ἄλλων, ἠπίθησαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ προσκληθέντες, οὐ μόνον δὲν παρέδωκαν τὰ ὅπλα, ἀλλὰ πυροβολήσαντες κατὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας, ἐπλήγωσαν ἔπειτα

ένα ἀξιωματικόν, καί τινας στρατιώτας. Ἡ στρατιωτική δὲ δύναμις διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ κατὰ χρέος τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς ἀξιοπρέπειαν καὶ τιμήν, ἀντιπυροβολήσασα ἐφόνευσε τινὰς ἐξ αὐτῶν· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν φονευθέντα υἱὸν τοῦ ἀξιοτίμου ἀγωνιστοῦ Ἀντωνίου Μαυρομιχάλη, μὴ φονευθέντα ὅμως τότε, ἀλλ' εἰς ἄλλην περίστασιν, τὸ Ὑπουργεῖον ἴσως ἐλυπήθη περισσότερον τοῦ προλαλήσαντος· ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι ἄσχετα ὡς πρὸς τὰς ἐκλογάς, καὶ δὲν πρέπει διὰ ταῦτα νὰ κατηγορῆται ἡ Κυβέρνησις· ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον οὐδεμιᾶν ἔκαμεν ἐπέμβασιν· τὰ δὲ γενόμενα συνέβησαν ἀπὸ ἀτομικὰ πάθη.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης, εἶπεν ὅτι εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ τῶν Δικαστηρίων λεχθέντα θέλει ἀπαντήσει ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός· ὅτι εὐχαριστεῖ τὸν Κ. Α. Λόντον εἰπόντα, ὅτι οἱ ἕνεκα τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰ Δικαστήρια σταλέντες, ἀπελύθησαν· καὶ ὅτι ὁ παρακολουθήσας αὐτὸν Τσαλαπόπουλος Ἀνακριτὴς ἐπαύθη, καὶ ὅτι ἔφερεν ὡς παράδειγμα τὰ ἐν Χαλκίδι καὶ Πάτραις Δικαστήρια, ὅθεν ἐξάγεται ἡ ἀνεξαρτησία των.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν ν' ἀναφέρῃ τι περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Φθιώτιδος, ὡς ἀναφερθεὶς εἰς τὴν Α. Μ., ἂν ὁ Νομάρχης δι' ἁπλαγίας του δὲν ἀνήρει τοὺς λόγους του· τούτου ἕνεκα λέγει τινά. Ὁ Νομάρχης τῆς Φθιώτιδος ἔκαμε περισσοτέρας παρ' ὅσας ἀνέφερε παρανομίας· τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τινος ἐπιστολῆς τοῦ ἰδίου πρός τινα φίλον του, γράψαντα αὐτῷ νὰ μὴν ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰς ἐκλογάς, διὰ τὰς ὁποίας τῷ λέγει, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ ἄλλως, διότι τοιαῦται εἶναι αἱ Αὐθεντικαὶ διαταγαί. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι, ἐν ᾧ διὰ τῆς πρὸς τὴν Α. Μ. ἀναφορᾶς του δὲν προσβάλλει οὐδαμῶς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐκεῖνος ῥίπτει τὸ βάρος εἰς αὐτό, λέγων, ὅτι κατὰ διαταγὴν ἐνήργησε. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὅτι ὡς πολὺ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος διακινδυνεύσας, ὀφείλει ἔτι μᾶλλον νὰ τηρῇ τοῦτο· ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἐν τῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐγχαραχθῇ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πολιτῶν· ὅτι ἡ ἐλευθερία εἶναι ἔμφυτος εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἑπομένως τὸ Σύνταγμα θέλει διατηρεῖσθαι, ἐνόσῳ καὶ ἡ Ἑλλὰς, ἤτις καὶ ἐν τῇ νηπιότητι αὐτῆς ἀκόμη συνέστησε τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον κατὰ μίμησιν τοῦ ὁποίου ῥυθμίζονται πολλὰ Πολιτεύματα μεγάλων ἐθνῶν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι εἶδε τὴν ἀναφορὰν τοῦ προλαλήσαντος, καὶ πρὸς ἀπάντησιν παρουσιάζει εἰς αὐτὸν μόνον τὴν τοῦ Νομάρχου ἀπάντησιν. Ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἐπιστολὴν, δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὸ ἀπόῤῥητον αὐτῆς ὡς ἰδιωτικῆς, ἀφ' οὗ δὲν τῷ ἐπιτρέπεται ὁλόκληρος ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς. Ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν πρὸς τήρησιν τοῦ Συντάγματος προτροπήν του, ἀλλὰ τὸ αἴσθημα αὐτὸ εἶναι καλὸν νὰ ἐμῤῥωλεύῃ εἰς ἅπαντας.

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως·

Ὁ Πρόεδος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ.

Τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασ. λόγον, καὶ τῶν ἐπὶ ταύτης προπολογιῶν συζητήσεως.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς. Ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ χθὲς τὰς ἐλλείψεις τῆς Κυβερνητικῆς πορείας, ἀπέ-

δωκε ταύτας εἰς συνωμοσίας, καὶ προμεμελετημένας στάσεις, ἀναφέρων μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν Στρατηγὸν Κριεζώτην, σεβόμενος τὴν ὑπόληψιν ἀνδρὸς πρωταγωνιστοῦ καὶ γηραιοῦ Στρατηγοῦ, ὅστις οὐ μόνον τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος συνετέλεσεν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως ἐδείχθη, ἔρχομαι νὰ διηγηθῶ ἀληθείας τινάς, ἐξ ὧν θέλει πεισθῆ τὸ κοινὸν, ὅτι τὸν ἀδικοῦν οἱ ἀποδίδοντες αὐτῷ σκοπούς, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἐφαντάσθη.

Δύο τινὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ἰδέαν δύνανται νὰ παρακινήσωσί τινα εἰς ἀτοπήματα, ἡ ἐπιθυμία τοῦ ν' ἀποκτήσῃ ὄνομα, βαθμοὺς, καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια, ἢ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ διατηρήσῃ, ὅσα ἤδη ἀπέκτησεν· ἂς ἐξετάσωμεν λοιπὸν τὸν Κριεζώτην ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπόψεις.

Ὁ Κριεζώτης μικρὸς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνεδείχθη μέγας διὰ τῆς ἀνδρίας του· διότι ἀπολαύσας Στρατιωτικῆς ὑπολήψεως, συνήγαγε περὶ ἑαυτὸν Στρατιωτικὰ Σώματα, προσήνεγκε σημαντικὰς εἰς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις, ἐτιμήθη μὲ τοὺς ὑψηλοτέρους βαθμοὺς, καὶ κατετάχθη οὕτως εἰς τὸν χορὸν τῶν Ἡρώων τοῦ ἀγῶνος μας· ἀφ' ἑτέρου δὲ κύριος μεγάλης ἰδιοκτησίας γενόμενος, ἄγει ἤδη τὸ 70 ἔτος τῆς ἡλικίας, ὅτε πλέον οἱ ἄνθρωποι οὐ μόνον τοσοῦτον εὐκόλως δὲν ἀγαπῶσι νὰ διακινδυνεύωσι τὴν ὕπαρξίν των, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐπιθυμοῦν μᾶλλον τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν. Ὁ Κριεζώτης ὅθεν σώας ἔχων τὰς φρένας, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐκτραχειλισθῇ ἄνευ ἐλπίδος μέλλοντος, καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα τοῦ ν' ἀπολέσῃ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν, καὶ συνάμα τὴν φυσικήν του ὕπαρξιν.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ ὁ Κριεζώτης ἠδύνατο καὶ ἄνευ ἀδείας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ὡς μὴ διατελῶν εἰς Στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐζήτησατο ἐν τούτοις ἄδειαν, καὶ τῷ ἐδόθη ἐπὶ δύο μόνον μῆνας· ὁρμήσας δὲ εἰς Χαλκίδα, εὗρεν ἄλλην διαταγὴν, περιορίζουσαν αὐτὸν ἐντὸς τῆς πόλεως· δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὡς ἀνέφερε γθὲς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι ὁ Κριεζώτης ἐξῆλθεν εἰς περιοδείαν χάριν προπαρασκευῆς· ἀλλ' εὑρὼν τὴν ῥηθεῖσαν διαταγὴν, παρεπονέθη εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, καὶ ἐζήτησατο νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ Κτήματά του, τὰ ὁποῖα πρὸ μηνῶν δὲν εἶχεν ἰδεῖ· τῷ ἐδόθη ἄδεια ἐπὶ 15 μόνον ἡμέρας, ἀλλ' ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Χαλκίδος· ὑπήκουσεν, ἀλλὰ πάλιν δὲν μένει ἐλεύθερος, καθότι ἀπανταχοῦ εἰς Ὑπομοίραρχος τὸν παρηκολούθει, ὡς ἂν

ἦτον ὑπὸ Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Ἡ περὶ περιορισμοῦ διαταγὴ, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ἐξεδόθη σύμφωνα μὲ τὸν Στρατιωτικὸν περιορισμὸν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι οἱ ἀξιωματικοὶ περιορίζονται, ὁσάκις κηρυχθοῦν ἔνοχοι ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως, ἐνῷ κατὰ τοῦ Κριεζώτου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δὲν εἶχεν οὐδεμίαν μήνυσιν· ὅθεν ὁ περιορισμὸς ἦτον ἄδικος, ὡς ἀντιβαίνων εἰς τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον, ἡ δὲ ἐπιτήρησις ἀδικωτέρα, γενομένη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐρευθισθῇ ἡ προσβαλλομένη φιλοτιμία τοῦ Κριεζώτου, νὰ δείξῃ ἀντίστασιν, καὶ οὕτω νὰ καταδιωχθῇ.

Πρὶν ἢ μεταβῇ ὁ Κριεζώτης εἰς τὸ ὑποστατικόν του, προηγήθη διαπραγμάτευσις τις ὑπουργική, ἐπροτάθη τουτέστιν εἰς αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς, καὶ τότε αὐτὸς μὲν θεωρεῖται ἀναμάρτητος, ὁ δὲ Νόμος πληρέστατα ἱκανοποιεῖται· ἀλλ' ἀπαντήσαντος αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ μὲν νὰ ἐκλεχθῇ, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ τὸν λαὸν τοῦ νὰ δώσῃ αὐτῷ τὰς ψήφους του, ὅτι μετ' εὐχαριστήσεως θέλει ἀκούσει τὴν ἐκλογήν του διὰ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ λαὸς οὐχὶ ἀπὸ φόβον, ἀλλ' ἀπὸ ἀγάπην τὸν ἐκλέγει, καὶ ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν θέλει παραιτηθῇ, καὶ μὴ ἀρεστῆς γενείσης τῆς τοιαύτης ἀπαντήσεως, ἀπεφασίσθη ἡ καταδίωξίς του.

Ἀνέγνωσα ἰδιαίτερον ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔχον οὕτω «Κύριε Συ» ναδελφὲ, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τί ἐνεργήσατε περὶ τοῦ Κριεζώτου » διὰ νὰ ληφθῶσι τὰ καταλληλα μέτρα » ὁ ἕτερος Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ οὕτω. « Περὶ τοῦ Στρατηγοῦ Κριεζώτου διετάχθη ὁ » Εἰσαγγελεὺς τῆς Χαλκίδος νὰ ἐνεργήσῃ, ὅ,τι ἐκ τῶν καθη» κόντων του. » Ἐντεῦθεν δηλοῦται ὅτι δὲν ἐνήργει ἡ δικαιοσύνη, ἀλλὰ μία θέλησις, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Κριεζώτου ἦτο πρόσκομμα, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ καταστραφῇ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐστάλη πρὸς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας διὰ νὰ κάμῃ αὐτοῦ χρῆσιν, καὶ ἐκφοβίσῃ τὸν Κριεζώτην διὰ νὰ παραιτηθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως οὗτος δὲν ἐπείθετο, ἐπέσπευσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως, ὅπερ ἐν τούτοις ὁ Ἀνακριτὴς ἐδυσκολεύετο ἐν πρώτοις νὰ ἐκδώσῃ, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν πρᾶξιν ὡς κακούργημα· περίεργον δ' εἶναι, ὅτι, ἐπειδὴ ἀπῃτεῖτο καὶ Ἰατρικὴ Ἔκθεσις, ἐγένετο αὕτη τέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν πρᾶξιν, καὶ τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος.

Τὴν ἐντεροκοιλίαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδουν εἰς τὸ ῥόπαλον

τοῦ Κριεζώτου, εἶχεν ὁ Πετινάρης πρὸ 25 ἐτῶν· τὰς δὲ 100 δραχμὰς ὁ ἴδιος ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ Κριεζώτου Χ. Βάγιαν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν χωρικῶν διὰ τὰ ὁποῖα ὁ βοῦς του εἶχε φάγει βαμβάκια· καὶ εἶναι αἰσχύνη νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Κριεζώτης ἔλαβε τὰς 100 δραχμὰς διὰ νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὄρελος ἀθέμιτον, ὅστις εἰς πολλὰς περιστάσεις ἠδύνατο ἀτιμωρητὶ νὰ πράξῃ μυρίας ἀργυρολογίας, καὶ ὅστις μετὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου ὢν ἀπόλυτος Τοπάρχης τῆς Νήσου οὐ μόνον δὲν κατεδέχθη νὰ λάβῃ ἓν λεπτὸν, ἀλλὰ διετήρησεν ἀπαραδειγμάτιστον εὐταξίαν. Ὁ Πετινάρης ἔκαμε τὴν καταμήνυσιν κατὰ προτροπὴν τοῦ Μοιράρχου, καὶ παρουσιασθεὶς μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Κριεζώτην, οὐδὲ κἂν ἐπεπλήχθη παρ' αὐτοῦ.

Τὰ περὶ τοῦ Τριμύλου δὲν εἶναι ἀληθῆ· οὗτος μετὰ τοῦ συνοδίτρόφου του ἔκλεψαν ἀπὸ τὸν Σπυρόπουλον 800 τάλληρα πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου. Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ Εὐβοεῖς ἐθεώρουν τὸν Κριεζώτην ὡς γενικὸν Εἰρηνοδίκην, ἀνέφερον εἰς τοῦτον, ὅστις δὲν ἐβράδυνε νὰ μαντεύσῃ, ὅτι ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ κλέπται· παρακινηθέντες δὲ νὰ ἀποδώσωσι τὸ κλοπιμαῖον τοῦτο ποτὲ, καὶ μὴ συγκατανεύσαντες, ἐνέχθησαν εἰς τὸ Δικαστήριον, ἀλλὰ μετὰ πεντάμηνον φυλάκισιν ἀπελύθησαν, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων· μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ἀνεφέρθη πάλιν εἰς τὸν Κριεζώτην ὁ Σπυρόπουλος, ἐπαρουσιάσθησαν οἱ κλέπται ἐνώπιόν του, ἐμαρτύρησαν τὴν κλοπὴν, καὶ ὑπεχρεώθησαν ν' ἀποδώσουν τὰ κλοπιμαῖα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην· Ἀλλ' ὁ εἰς δαρεὶς ὀλίγον, διότι ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν, κατεμήνυσε τὸν Κριεζώτην κατὰ προτροπὴν τοῦ Μοιράρχου· τοῦτο εἶναι καὶ τὸ δεύτερον τούτου κακούργημα· ταῦτα ὅμως ἐγένοντο μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε πραγματικὴ ἀναρχία ἐβασίλευεν εἰς τὸν τόπον, καὶ ὁ Κριεζώτης ἔχων ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων εἰς χεῖράς του τὴν Ἐξουσίαν, ἐνόμισε μετὰ πεποιθήσεως ὅτι, ἐνεργῶν τὴν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀπόδοσιν τῶν κλαπέντων, δικαιοῖ τοῦτον καὶ ἱκανοποιεῖ τὴν Κοινωνίαν· διὰ τὴν πρᾶξιν δὲ ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφυλακίσθη, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸν ἐγκωμιάσαμεν ἄλλοτε.

Καὶ τοι πάντων ἑτοιμασθέντων διὰ τὴν σύλληψίν του, ὁ Νομάρχης φοβηθεὶς νὰ τὴν ἐνεργήσῃ εἰς Χαλκίδα, ἔγραψεν ὅτι θέλει τὸν ζητεῖ ἐνταῦθα· ὅθεν προσκαλέσας τὸν Δήμαρχον Χαλκίδος τὸν ἐπεφόρτισε νὰ πληροφορήσῃ τὴν σύζυγον τοῦ Κριεζώτου, ὅτι ὁ σύζυγός της πρόκειται νὰ συλληφθῇ, καὶ ὅτι ὡς φίλος τὸν συμβουλεύει νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ὅσον τάχιον, διότι ἡ Κυβέρ-

νησις θεωρεῖ ἑαυτὴν προσβεβλημένην, ἂν δὲν ἐκλεχθῶσιν οἱ ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι· ὁ δὲ εὐαπάτητος ἀληθῶς καὶ ἀθῶος Κριεζώτης πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ Νομάρχου, ἐπανῆλθεν εἰς Χαλκίδα, καὶ διεξοδικὴν μετὰ τούτου συνέντευξιν λαβών, μετέβη εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, ἵνα παρουσιάσῃ τὰ παράπονά του εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ διαμείνῃ μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐκλογῶν· ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τοῦ Νομάρχου, μ' ὅλας τὰς φιλικὰς, καὶ γλυκείας ἐκφράσεις καὶ διαβεβαιώσεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ μάλιστα τοῦ Κ. Παλαμίδου, χωρὶς κἂν νὰ τῷ ἐπιτρέψωσι νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν συνέλαβον, καὶ τὸν μετήνεγκον εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Χαλκίδος πρὸς πλείονα ἠθικὴν προσβολὴν καὶ καταθλιψιν, καὶ πρὸς βεβαιοτέραν ἐπιτυχίαν τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν.

Ἂν προϋπῆρχε συνωμοσία, ὡς εὐηρεστήθη νὰ εἴπῃ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὁ Κριεζώτης δὲν ἤθελε δώσει πίστιν εἰς τὸν Νομάρχην, ἀλλ' ἤθελε κάμει, ὅ,τι ἔκαμε μετὰ τὴν ἀπὸ τὰς φυλακὰς ἀπόδρασίν του, πρὸς δὲ δὲν ἤρχετο εἰς Ἀθήνας, ἢ ἐλθὼν, ἠδύνατο εὐκολώτατα νὰ φύγῃ, ἀφοῦ μάλιστα πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε μάθει τὸν ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ τῆς 8 Ἰουνίου 6 ὥραν Μ. Μ. ἀποφασισθεῖσαν σύλληψίν του· αὐτὸς ὅμως μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν ὑπέκυψεν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Νόμου.

Περὶ τῶν ἐκλογῶν δὲν κάμνω λόγον, ὡς ἄλλου προλαλήσαντος· ἀρκοῦμαι μόνον ν' ἀναφέρω, ὅτι ὁ Κριεζώτης δὲν ἔλαβε ψήφους ἀπὸ τὸν λαὸν ἐκεῖνον, ὅστις ἐν Κοπανῷ τὴν τύχην του συνεμερίσθη. Ἐν τούτοις ὅπως καὶ ἂν ἐγένοντο αἱ ἐκλογαὶ, ἂν καὶ ὁ Κριεζώτης ἔβλεπεν ὅτι ἀσυγγνώστως ἀδικεῖται, ἔμενεν ἥσυχος εἰς τὰς φυλακὰς, τοῦ Δικαστηρίου τὴν ἀπόφασιν περιμένων· μάλιστα ἔκαμε καὶ ὑπόμνημα πρὸς τὴν Α. Μ. ἐκφράζων τὴν πρὸς τὸν Θρόνον ἀφοσίωσίν του, καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν τότε Πρωθυπουργὸν Κ. Κωλέττην, ὁμολογῶν τὴν πρὸς τοὺς Νόμους ὑποταγήν του, καὶ ἐξαιτούμενος δικαιοσύνην. Γινώσκω ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξέφρασε τὴν λύπην Του, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀποφυλακισθῇ ὁ Κριεζώτης· τῷ ὑπεσχέθησαν καὶ ἐγγράφως καὶ προφορικῶς, ὅτι ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀποφυλακίζεται διὰ βουλεύματος· καὶ ἐν τούτοις ἡ μὲν ἀνάκρισις ἐβράδυνεν, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἐσκέπτοντο νὰ τὸν μετακομίσουν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ναυπλίας.

Ἅπαντα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐξαντλήσουν τὴν ὑπομονὴν παντὸς ἀνθρώπου· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κριεζώτης ἀπελπισθεὶς, ἐδραπέ-

τευσεν· ἡ δὲ δραπέτευσίς του ἐπέφερεν ἄπειρα δυστυχήματα, διότι ὁ λαὸς ἀγαπῶν αὐτὸν, καὶ μυριοτρόπως ἀδικηθεὶς, τὸν παρηκολούθησε· καὶ ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἀπέδειξεν ὁ Κριεζώτης, ὅτι τὸ κίνημά του προῆλθεν ἐξ ἀνάγκης, διότι, ὅταν ὁ Ἀξιωματικὸς Κουτκουτάκης τὸν ἐπροσκάλεσεν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ν' ἀποθέσῃ τὰ ὅπλα, ἀπήντησεν, ὅτι σέβεται μὲν τοὺς Νόμους, ἀλλὰ φοβεῖται τοὺς Ὑπουργοὺς, οἵτινες τὸν ἐρυλάκισαν ἀδίκως· προσέρχεται ὅμως ἂν τῷ δοθῇ ἀμνηστεία· ἐν τούτοις ἂν καὶ ἡ σκηνὴ ταχέως διελύθη, πολλὰ δεινὰ συνέβησαν· ἀθῶοι ἐρονεύθησαν, οἰκίαι ἐπυρπολήθησαν, πράγματα διηρπάγησαν, γυναῖκες ἠτιμάσθησαν, καὶ ἀργυρολογίαι ἀνήκουστοι ἔλαβον χώραν· ἄνευ δὲ ὑπερβολῆς ἡ περιουσία ἥτις ξυνεβλήθη ζημιοῦται ὑπερβαίνει τὰς 500 χιλ. δραχμὰς, καὶ 70 περίπου χιλιάδες ἐδόθησαν ὡς λύτρα· εἰς φαλαγγίτης ἐκ τοῦ Δήμου τῶν Στερῶν ἐρυλακίσθη 5 ἡμέρας, ἔδωκε τριάκοντα τάλληρα καὶ 12 εἰσέτι δραχμὰς πρὸς συμπλήρωσιν, διότι τὰ ἔξοδα ἦσαν διπλᾶ· ὁ δυστυχὴς οὗτος ἔδωκεν ἀναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐπικαλεσθεὶς τὴν δικαιοσύνην τῶν Νόμων, οἱ δὲ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ γνωρίζουσι τὰ περαιτέρω· ἑτέρα ἀναφορὰ τῶν κατοίκων ἁπάντων τῶν Δήμων ἐδόθη πρὸ ἡμερῶν διὰ τοῦ Βουλευτοῦ τῆς Καρυστίας, ἀλλὰ καὶ ταύτης τὴν τύχην οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ γνωρίζουσιν· ἂς ῥίψωσιν ἤδη ἓν βλέμμα εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν λαὸν ζητοῦντα ἕνεκα τῶν ἐρανῶν· τὸ κακὸν ὅμως δὲν περιορίζεται ἐως ἐδῶ· στρατεύματα τοποθετημένα εἰς διάφορα τῆς Νήσου καὶ τῆς στερεᾶς μέρη, οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ λαοῦ τρεφόμενα, μυριοτρόπως τὸν καταπιέζουν, ἀλλὰ καὶ τὸ Ταμεῖον μὲ ὑπέρογκα ἔξοδα ἐπιβαρύνουν· τούτων δ' ἁπάντων μόνη καὶ κυρία αἰτία εἶναι ἡ ἀδικαιολόγητος θέλησις τοῦ νὰ μὴν ἐκλεχθῇ ὁ Κριεζώτης Βουλευτὴς, καὶ ἡ ἐν ταῖς ἐκλογαῖς παράνομος ἐπέμβασις.

Εἶμαι μακρὰν τοῦ νὰ ὑποθάλπω τὰς στάσεις· πάντοτε τὰς ἐπολέμησα, καὶ ἅπαξ δείγματα τῆς πρὸς τὰ καθεστῶτα ἀφοσιώσεώς μου ἔδειξα. Σᾶς ἀπέδειξα μόνον ὅτι ὁ Κριεζώτης δὲν συνέλαβε ποτὲ ἰδέαν στάσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς καθ' ἑαυτοῦ ἀδίκου καταφορᾶς ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν βίαν· ἂν δὲ οὗτος εἶναι ἔνοχος ἐγκλήματος, ἂς κατδικασθῇ καὶ ἂς τιμωρηθῇ· πρέπει ὅμως νὰ τιμωρηθῶσι καὶ ὅσοι καταπατήσαντες τοὺς Νόμους, τὸν ὤθησαν εἰς ταῦτα.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλή-

σαντα, εἶναι παράδοξον φαινόμενον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ἐθνῶν, λέγει, τὸ νὰ ὑπερασπίζεται ὁ Γερουσιαστὴς τὸν πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα ἀποστάτην, καὶ τὸν αἴτιον τῆς χύσεως πολλῶν αἱμάτων· ὁ δὲ προλαλήσας ἀνταπαντῶν, λέγει, ὅτι οὐ μόνον ἀποστασίας δὲν προστατεύει, ἀλλὰ καυχᾶται μάλιστα, διότι πάντοτε αὐτὰς κατεπολέμησε· τὸ δ' αἴσθημά του τοῦτο ἐπιμαρτυροῦσιν ἥτε Ἀρκαδία καὶ ἡ Ἀκαρνανία.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἁπάντων εἰς τὸν προλαλήσαντα, λέγει, ὁμιλήσας περὶ τῶν Κριεζωτικῶν δὲν ἐσκόπουν νὰ ὑπερασπίσω τὰς ἐλλείψεις τῆς Κυβερνητικῆς πορείας, διότι τοιαῦται δὲν ὑπῆρξαν· ἀλλὰ νὰ καταδείξω μόνον τὰ κατ' αὐτῆς ἀναφερόντα προσκόμματα· ἡ δὲ θεωρία τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅτι δῆθεν ὁ Κριεζώτης δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ σφάλλῃ, δὲν δύναται νὰ ἀνατρεψῃ ἓν γεγονὸς, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἀναρέτως ἐπὶ πολὺν χρόνον διάγων, εἶναι δυνατὸν νὰ περιπέσῃ εἰς ἁμαρτήματα καὶ ὑπάγῃ εἰς τὴν κόλασιν· μολονότι καὶ ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν οὔτε αἱ ἐν Μεθένοις πράξεις του κατὰ τὸ 1832, οὔτε ἡ θλιβερὰ περίστασις ἐκείνη τῆς ἐν Προνοίᾳ Συνελεύσεως, τῆς ὁποίας περιστάσεως ἐκτελεσταὶ ἐγένοντο οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτοῦ στρατιῶται, καὶ ἄλλαι διάφοροι δύνανται νὰ λησμονηθῶσι. Δὲν προτίθεμαι νὰ τῷ κάμω πανηγυρικὸν λόγον, μολονότι χθὲς τὸν ἔκαμα καθόσον τῷ ἀνῆκεν, οὐδὲ νὰ ἐπιβαρύνω τὴν κατηγορίαν, ἀλλὰ λέγω μόνον, τί ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε· τὰς ῥηθείσας μυστικὰς διαπραγματεύσεις παραλείπων, εἰς τὸν περὶ αὐτῶν προλαλήσαντα, ὡς ἀγνώστους εἰς ἐμὲ, λέγω μόνον ὅσα γνωρίζω. Ἐπαναλαμβάνω δὲ πάλιν νὰ εἴπω, ὅτι ὁ Κριεζώτης ἕνεκα τῆς ἁπλότητός του ἴσως ἀποπλανηθεὶς, ἐξώκειλεν εἰς τὸ ἁμάρτημα τοῦτο, ἀλλ' ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία μόνη εἶναι ἁρμοδία νὰ τὸ ἐξετάσῃ καὶ τὸ ἐκτιμήσῃ· ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν ὅτι ὁ Κριεζώτης περιήρχετο ἄδεια τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, πλὴν ἡ περίπτωσις αὕτη διαφεύγει τὴν ἐξέτασιν τούτου, διότι ἡ Κυβέρνησις, ἀποχρώσας ἀφορμὰς λαβοῦσα ὡς ἐκ τῶν συνεντεύξεων αὐτοῦ, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Θηβῶν, ὅτε ἀπὸ τὴν Πρωτεύουσαν μετέβαινεν εἰς Χαλκίδα, ἐν αἷς πολλὰ λεχθέντα καὶ ἀποφασισθέντα, ἔγιναν γνωστὰ εἰς Αὐτὴν, εἶχε δίκαιον νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγήν του· τὸ λυπηρὸν εἶναι, ὅτι ὁ προλαλήσας δὲν περιωρίσθη νὰ ἐξετάσῃ μόνον τὰς κατὰ τὰς ἐκλογὰς πράξεις τῶν Διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἐπεμβῆκε καὶ εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας· εἰς τὸ ἀντικείμενον ὅμως τοῦτο δὲν ἐπεμβαίνω, διότι τὰ παρὰ τῶν Δικαστηρίων ἀποφασισθέντα

θεωροῦνται ὡς ἀληθῆ· ὅτι ὅμως ὁ Κριεζώτης εἶχε σκοπὸν ἐπαναστατικόν, καταδεικνύεται ἐκ τῆς πρὸς τοὺς συμπολίτας του διακηρύξεως. ἥτις, καί τοι ἐν ἀρχῇ διπλωματικὴ ὅθεν φαίνεται, ἐπὶ τέλους ὅμως καταμαρτυρεῖ τὸν σκοπόν του. Δὲν ἀνέχομαι δὲ τὴν κατὰ τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου κατηγορίαν περὶ ἀναρχίας, διότι καὶ ἡ Συνέλευσις, καὶ ὁ Βασιλεύς, καὶ ὁ Κόσμος ὅλος ὡμολόγησαν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διετηρήθη μεγίστη τάξις, καὶ διότι ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπῆρξε σωτήριος καὶ διὰ τὸν προλαλήσαντα, ὅστις ὡς ἐκ ταύτης κάθηται ἐντὸς τῆς Γερουσίας· Ἂν δὲ ἠρώτησα τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν περὶ τοῦ Κριεζώτου, τοῦτο ἐνήργησα ἐντὸς τῶν καθηκόντων μου, διότι ἡμέτερον χρέος εἶναι νὰ φροντίζω περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, καὶ νὰ μανθάνω τὰ κατὰ τῶν διαταραττόντων αὐτὴν δικαστικὰ μέτρα· ἀπορῶ ὅμως, διατί ὁ προλαλήσας, ὁ τοσαῦτα ὑπὲρ τοῦ φίλου του Κριεζώτου γινώσκων, δὲν προσῆλθε μάρτυς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου πρὸς ἀθώωσίν του· ὅτι ὅμως, ὡς εἶπεν, ἂν ἦτον συμμέτοχος ὁ Κριεζώτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, τοῦτο δύνανται νὰ λύσουν οἱ συναποστάται αὐτοῦ, πλὴν ἴσως ἦτο τὸ σύνθημα ν' ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος εἰς τὴν Παλαιοχαλιᾶν· σέβομαι τὸν προλαλήσαντα, ἀναγνωρίζω τὴν πρὸς τὸν Κριεζώτην φιλίαν του, ἐπαινῶ τὴν συμπάθειαν του, ἀλλὰ δὲν ὤφειλε νὰ ἐκτείνεται εἰς ἀσυγχώστους πράξεις. Εὔχομαι σύμφωνα μὲ τὸν λαλήσαντα νὰ τιμωρηθοῦν οὐ μόνον ἐκεῖνοι, καὶ οἱ ὠθήσαντες αὐτὸν εἰς ταῦτα, ἐὰν τοιοῦτοι ὑπῆρξαν, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεταῖροι καὶ συνεργοὶ αὐτοῦ.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς· ἂν καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, διότι οἱ χθὲς καὶ σήμερον προλαλήσαντες ἀρκούντως ἀνέπτυξαν τὰς παραβιάσεις τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς Ἀρχῶν, πλὴν, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντιλέξας, ἀπέδωκε ταύτας ὁτὲ μὲν εἰς τὰς στάσεις τοῦ Γρίβα καὶ Κριεζώτου, ὁτὲ δὲ εἰς φήμας ἀδεσπότους, ἀπὸ τοὺς ἀποτυχόντας εἰς τὰς ἐκλογὰς διασπειρομένας, τουτέστιν ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἐπηρεάσθησαν, ὅτι διετηρήθη μεγίστη τάξις καὶ ἡσυχία, ὡς μὴ λαβουσῶν μέρος κανὲν οὐδ' αὐτῶν τῶν κατὰ τόπους ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, θέλων διὰ τῶν λόγων του τούτων νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους του τούτους, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις των ἀνταναλκλῶνται εἰς τὴν προϊσταμένην των Ἀρχήν. Ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ θέλει διαλάβει τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας, ὅθεν θέλει

ἀποδειχθῇ ὁ προτιθέμενος τῶν ἐπεμβάσεων τῆς Κυβερνήσεως σκοπός. Εἰς τὸν Δῆμον Ναυπλιέων ἦτον καὶ εἶναι Δήμαρχος εἰσέτι, διότι δὲν ἐπαύθη νομίμως· ἂν δέ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν ἐρωτρώσθη ὁ περὶ τριετοῦς διαρκείας τοῦ Δημάρχου ἀναφέρων Δημοτικὸς Νόμος, θέλει ἀπαντήσει ὅτι τοιοῦτος εἶναι ὁ σημερινὸς συρμὸς τοῦ Ὑπουργείου· τὰ τῆς Δημαρχίας διῴκησεν ἀπὸ τὸν Ἰούνιον τοῦ **1841** μέχρι τοῦ Ἰουλ. τοῦ **1843**· ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του δὲ ἐνήργει ὁ δ'. Πάρεδρος, ὡς μὴ ὄντος αὐτοῦ τοῦ ἀ. Κ. Μασκλαβάνου· διορισθεὶς δὲ πληρεξούσιος, καὶ μετὰ ταῦτα Γερουσιαστής, δὲν ἐνήργησεν ἔκτοτε τὰ τῆς ὑπηρεσίας· μετὰ τὴν διάλυσιν δὲ τῶν Βουλῶν ἀναλαβὼν τὰ Δημοτικὰ καθήκοντά του παρὰ τοῦ μετὰ τρία ἔτη λογιζομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους **1844** ἐπανελθόντος νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀ. πάρεδρος Κ. Μασκλαβάνου παρουσιασθέντος τότε εἰς τὸν Δῆμον, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του μετὰ πενταετίαν σχεδὸν, ὡς σκοπὸν ἔχοντος νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς καταλόγους τοῦ Δήμου ὡς καταφαίνεται ἀπὸ τοὺς ἐξῆς λόγους· ὅτε, λέγει, ἐπανελθὼν ἀνέλαβε τὰ Δημαρχικά του καθήκοντα, ἐνασχοληθεὶς δὲ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, εὗρεν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τοῦ Δήμου **300** ἀνθρώπους καταγεγραμμένους παρὰ τοῦ ῥηθέντος πρώτου Παρέδρου κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου ἄνευ αἰτήσεώς τινος πρὸς ἐγγραφήν, τοὺς ὁποίους διέγραψεν ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, ὡς μὴ ὄντας μάλιστα ἐκεῖ· ἐκτεθέντος δὲ τοῦ καταλόγου, παύεται ὑπὸ τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως, ὡς ἀντιπολιτευόμενος, κατήγορος δὲ μάρτυς καὶ δικαστὴς τοῦ περιστατικοῦ τούτου, ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος Γραμματεύς· ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἰδοποιηθεὶς τοῦτο, οὐδὲν ἐνεργεῖ κατὰ τὸν Νόμον, ἀλλὰ μάλιστα προεβίβασεν ἀκολούθως τοῦτον. Προετοιμασθέντων τῶν πρὸς ψηφοφορίαν, ὁ Νομάρχης ὁρίζει ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς τὴν 29 Ἰουλίου, ἀλλὰ τὴν 28 ἀναβάλλει τὴν ἔναρξιν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ πολῖται δὲν συνεφώνησαν, καὶ διότι δὲν εἶχεν ἀνάλογον στατιωτικὴν δύναμιν· ἡ ἀληθὴς ὅμως αἰτία ἦτον, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ὑποψήφιος Κωλέττης, ὡς καὶ πραγματικῶς δὲν ἐπέτυχεν, καθὼς θέλει ἀποδειχθεῖ. Καὶ πῶς ἄλλως ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀναβολὴ αὕτη, ἀφοῦ μάλιστα εἰς τὸ Ναύπλιον μένουν διαρκῶς ὑπὲρ τοὺς χιλίους στρατιῶται; ἐπὶ τέλους ἐγένετο ἡ ψηφοφορία μετὰ πολλὰς χρηματικὰς καταβολὰς, ἀπειλὰς κτλ.

Μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἡ ἐν τῷ Δήμῳ τῆς Ἐπιδαύρου ψηφοφορία. Εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον ἡ πρώτη Συνέλευσις ἐχάρισεν ἀτέλειαν,

ὅθεν ἐκφύττον, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα δὲν ἐξαιρεῖ κανένα τῶν φόρων, πρέπει νὰ γίνῃ ὁ δεῖνα Βουλευτὴς διὰ νὰ ζητήσῃ, καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀτέλειαν.

Ἡ κάλπη τοῦ Δήμου Μηδείας ἀναφαίνεται ὅτι εἶχεν ὑπόκρυφον μέρος· γίνεται περὶ τούτου ἔνστασις ἐνώπιον τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως καὶ τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς. παρουσιάζεται ὁ ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Δημαρχίας παραγγελθεὶς τεχνίτης πρὸς κατασκευὴν ταύτης, ἀποφαίνεται ὅτι τὴν κατεσκεύασεν οὗτος παραγγελθεὶς ἀπὸ τὸν Δημαρχικὸν Γραμματέα τῆς Μηδείας, γίνονται αἱ ἀνήκουσαι περὶ μὴ παραδοχῆς της ἐνστάσεις, ἀλλ' ἰσχυσάσης τῆς γνώμης ὅτι δὲν ἐγένετο χρῆσις τῆς δολιεύσεως, ὑπελογίσθησαν αἱ ἐν αὐτῇ ψῆφοι, διότι ἄλλως ὁ Κωλέττης δὲν ἐπετύγχανε· καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ἐπετύγχανε, λέγει, ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν διὰ νὰ λάβῃ τις ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ πλέον τῶν χιλίων ψήφων, μὴ λαμβανομένης δ' ὑπ' ὄψιν τῆς διπλοπάτου κάλπης, ὁ διαληφθεὶς δὲν ἤθελεν ἔχει πλειονοψηφίαν.

Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουν τὴν ἐνοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῇ συγκαταθέσει ταύτης ἐνέργειαν τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντῶν, εἶπεν, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ πολλῶν Δήμων δὲν παρατείνονται διὰ νὰ ἦναι Δήμαρχοι φίλοι τοῦ Ὑπουργείου, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου αἰνίττεται συρμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου, ἀλλ' ἕνεκα Δημοτικῶν κωλυμάτων, ὅλως ἀνεξαστήτων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, διότι καὶ ὁ Δήμαρχος τῶν Καλαβρύτων, καί τοι μὴ φίλος πολιτικὸς τοῦ Ὑπουργείου, δέκα ἤδη ἔτη δημαρχεύει, καὶ τοῦ Ὑπουργείου ὁ συρμὸς δὲν τὸν ἔβλαψεν· ὅτι, ἐνῷ μετὰ τόσα ἔτη ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Δημαρχικὰ χρέη του, δὲν πρέπει νὰ καταδικάζῃ τὸν Κ. Μασκλαβάνον, ὅστις κατῴκει καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκεῖ, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος προλαλήσας συνετέλεσε εἰς τὸ νὰ γίνῃ Πάρεδρος, ὡς στενὸς φίλος του. Ἔσπευσε δὲ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Δημάρχου, διότι ὁ ἀνεψιός του ἦτον ὑποψήφιος Βουλευτής. Ὁ Νομαρχεύων Γραμματεὺς ἀληθῶς τὸν ἔπαυσε, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον εἰδοποιηθὲν περὶ τούτου, ἐδείχθη, ὡς ὤφειλε πρὸς ἄνθρωπον φίλον του, καὶ ὑψηλὴν θέσιν κατέχοντα, δηλαδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ διαβιβάσῃ τοὺς κατ' αὐτοῦ πικροὺς ἀλλ' ἀληθεῖς λόγους τοῦ Γραμματέως, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ ἀταξία τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων προέρχεται ἀπὸ τὰς Δημοτικὰς Ἀρχάς, ἐνυπάρχει ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ

τὸν χρόνον τὸν ὁποῖον ἀναφέρει, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ τακτοποιήσῃ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· μέμφεται τὸν Νομάρχην ὡς ἀναβαλόντα τὴν ἐκλογήν· ἔχει δίκαιον, καθότι ὁ Νομάρχης ἀπὸ μεγάλην ἀνάγκην κινηθεὶς δὲν ἐνέκρινε νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὴν προκήρυξίν του καὶ τὰς ἰσχυρὰς αἰτίας, ἐξ ὧν ὑπαγορεύθη τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ τὰς ὁποίας ἂν ἤθελε λάβει τὴν καλοσύνην ὁ προλαλήσας νὰ ἐρωτήσῃ, ἤθελε μάθει. Ὅτι δ' ἐγένοντο προσφοραὶ δώρων, ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀνεύθυνος, διότι ἂν αὗται ἔλαβον χώραν, ἐγένοντο παρὰ τῶν περὶ τῆς Βουλευτικῆς θέσεως συναγωνιζομένων. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν κάλπην τοῦ Δήμου Μηδείας, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐγένετο καμμία νόθευσις, ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι προϋπῆρχε τοιοῦτος σκοπός· τοῦτο δ' ἐξάγεται, ἐκ τοῦ ὅτι ἅπαντες ὁ ψηφοφορούμενοι εἶχον ἐν αὐτῇ ψήφους· ἡ δ' ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, τῆς ὁποίας τὴν ἔκθεσιν ἀνέγνω, ἀπεφάνθη ἐπίσης, ὅτι νόθευσις δὲν ἔλαβε χώραν, ὡς ἀκριβῶς τὰς κάλπης φυλαττομένης. Ὅθεν τὰ ἀμαρτήματα τῶν ψηφοθήρων καὶ τῶν ὑπαλλήλων δὲν δύνανται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν δὲν λαμβάνῃ μέρος· ἐκτὸς τούτου ταῦτα ἀνήκουν εἰς μόνην τὴν ἐξέτασιν τῆς Βουλῆς.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, εἶπεν, ἦτον μέλος καὶ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας τοῦ Δήμου Ναυπλιέων Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς· Ἐντὸς τοῦ Ναοῦ ἡ ἐκλογὴ ἐνηργεῖτο μεθ' ὅλης τῆς εὐταξίας, καὶ ἀμεροληψίας, ἐκτὸς ὅμως τούτου, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Δήμους ἔγιναν τινὲς ἐπιμβάσεις ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων, πρὸ πάντων δὲ ἀφόρητος καὶ ἀπαστράπτουσα ἦτον ἡ χρηματικὴ διαφθορὰ ἐκ μέρους τινῶν ψηφοθήρων· καθόσον ἀφορᾷ τὴν κάλπην τῆς Μηδείας, καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἐκστατικὸς ὅταν εἶδε τὸ μυστήριον αὐτῆς· διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ ὁ γυναικάδελφός του Χρῆστος Ἀντωνόπουλος ἦτον εἷς τῶν ὑποψηφίων, πρόκειτο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ δεχθῇ τὴν Βουλευτικὴν θέσιν, ἂν ἐπετύγχανεν, ὡς μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἴδῃ τοῦτον Βουλευτὴν διὰ τοιαύτης κάλπης, ἀλλ' ἀγαθῇ τύχῃ ἀπέτυχεν· εἶναι ἀληθὲς, προσέθηκεν, ὅτι προϋπῆρχε ὁ σκοπὸς τῆς νοθεύσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μὲν ψῆφοι εὑρέθησαν διανεμημέναι εἰς ἅπαντας τοὺς ὡς Βουλευτὰς ψηφοφορουμένους, ἡ δὲ κάλπη ἀσφαλῶς ὑπὸ χωροφυλάκων ἐφυλάττετο, ἐπείσθησαν ἅπαντες, ὅτι δὲν ἐγένετο χρῆσις νοθεύσεως· παρετήρησε προσέτι ὅτι πολλῶν ἐξηγήσεων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γενομένων, εἶναι καιρὸς, παραλιπόντες τὰς παραιτέρω λεπτομερείας, νὰ

προβῶσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀπαντήσεως· φρονεῖ δὲ, ὅτι τὰ μέλη τῆς Γερουσίας εἶναι καλὸν νὰ ἐπιμένουν ἐπὶ ταύτης τὰς ἀπαιτουμένας διορθώσεις, ἵνα μὴ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ ὑπόληψις ἐξωτερικῶς. Ἐρωτηθεὶς δὲ παρά τινος τῶν Γερουσιαστῶν, ἂν δύναται νὰ ὀνομάσῃ τὸν διὰ χρημάτων δελεάζοντα τοὺς πολίτας, καὶ ἂν οὗτος ἦτον φίλος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀναφέρῃ ὀνόματα, καθόσον μάλιστα ὡς γενομένην τὴν ἐκλογὴν παραδεκτὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ταύτην μὲν ὀφείλει νὰ σεβασθῇ, τοὺς δὲ ἀναδειχθέντας Βουλευτὰς νὰ θεωρῇ νομιμοτάτους.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι οἱ διδόντες χρήματα ἦσαν πολλοί, ὡς λέγουν, καὶ ἀνήκοντες εἰς ὅλα τὰ κόμματα, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνωσι γνωστοί· ἁπάντων δὲ προσέτι εἰς τὸν περὶ διαρπαγῶν, ἐράνων, λεηλασιῶν κτλ. τῶν Εὐβοέων προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι ἐκτὸς τινων τυχαίων περιστατικῶν κατὰ τὴν μάχην καὶ καταδίωξιν τῶν ἀποστατῶν, καὶ τὰ ὁποῖα διωρθώθησαν, οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο· τὰ δὲ ἄλλα ἀναφερόμενα δεινὰ, ὡς μὴ ἀποδειχθέντα, εἶναι ψευδῆ, κατὰ τὰς παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἀρχῶν δοθείσας ἐπισήμους πληροφορίας.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τάδε· εἰς τὴν Νάξον αἱ ἐκλογαὶ περιεβάσθησαν, ὡς ἐξάγεται πρὸ πάντων ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς ἐκθέσεως τοῦ Μοιράρχου, καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γολέτας Κ. Νέγκα, αἵτινες ἀμφότεραι εἰσήχθησαν εἰς τὴν Βουλήν. Εἰς τὴν Τῆνον συνέβησαν ὅσα καὶ εἰς τὴν Σύρον, τουτέστιν ὑπεχρεώθησαν πρὸ πάντων οἱ Δυτικοὶ νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν θεμένων εἰς Ξ. Κανίστριον παρὰ τοῦ Μόν Σινιόρε καὶ εὐλογημένων παρ' αὐτοῦ ψηφοδελτίων, τὰ ὁποῖα ἀνέβησαν εἰς 900. ἐνῷ μόλις ἦσαν 500 ἠριθμημένα εἰς τὸν κατάλογον. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, προστίθησιν ἔχει ἴδιον σύστημα ὑπερασπίσεως, ὅπερ ἐν γένει δὲν συμμερίζεται, τουτέστι ζητεῖ παρ' ἄλλων ἀποδείξεις, ἐνῷ ὁ ἴδιος δὲν ἀποδεικνύει ὅσα λέγει· οὕτω, λεχθέντος ὅτι ὁ Νομάρχης ἐβίωσε τοὺς ψηφηφόρους, ζητεῖ ἀπόδειξιν. Κατ' ἀρχὰς ἰσχυρίσθη ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι δὲν ὑπῆρξε καμμία ἐπήρεια παρ' οὐδενός, ἔπειτα περιωρίσθη εἰς μόνον τὸ Ὑπουργεῖον· ἡ ἀντίφασις αὕτη δεικνύει, ὅτι, ἂν δὲν παρήγγειλε τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐπήρειαν, τὴν ἐνήργησαν ὅμως οἱ ὑπάλληλοι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ προκείμενος παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως, μὴ ἀναφέρων

παρά τινος ἐγένετο ὁ ἐπηρεασμός, γνωστοποιεῖ μόνον εἰς τὸν ὑπέρτατον Ἄρχοντα τὸ συμβὰν τοῦτο, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς τὸν λόγον τοῦ Ὑπουργείου τοιοῦτος λόγος δὲν γίνεται. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς διαλαβὼν ὅτι ὁ Κριεζώτης, ἀφ' ἧς διελύθη ἡ Βουλὴ, ἐνήργει εὐρύχωρον συνωμοσίαν καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ ἐν τῇ φυλακῇ, ποίαν ἔφερεν ἀπόδειξιν; καὶ μ' ὅλον τοῦτο ζητεῖ παρ' ἡμῶν ἀποδείξεις, ἐνῷ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία εἶναι εἰς θέσιν νὰ γινώσκῃ τὰ πάντα. Ἐκτὸς τούτου, ἀφ' οὗ ἐγίνωσκε τὴν συνωμοσίαν, ὤφειλε νὰ τὴν προλάβῃ, διατηροῦσα ἀκριβῶς ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἄρχηγον αὐτῆς. Κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπισυμβαίνουν πολιτικαὶ ἔξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺ ἐπὶ πολὺ διαρκεῖ· οὕτως ἐν Ἑλλάδι συνέβησαν δύο δυσάρεστα συμβάντα, ἡ 11 Ἰουνίου, καὶ ἡ 4 Αὐγούστου· ἑπομένως, καθὼς μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ὅπαντες τὸ πάλαι ἐπεθύμουν νὰ γίνωσι Μιλτιάδαι, οὕτω καὶ ἤδη πολλοὶ ἐπεθύμησαν τὴν ἀνέγερσιν τῶν συμβάντων τούτων, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν των ἔδειξαν τολμηροτέραν κατὰ τὰς ἐκλογάς. Δι' ἐγγράφων ἐγκυκλίων τὸ Ὑπουργεῖον κηρύττει, ὅτι θέλει διατηρηθῇ κατὰ τὰς ἐκλογὰς αὐστηρὰ νομιμότης, οἱ ὑπάλληλοι ὅμως κατηγόρησαν τοῦτο, ὡς ὑποχρεώσαν τούτους νὰ ἐνεργήσωσι καὶ παρὰ τὴν συνείδησίν των, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος, λέγοντος ὅτι ἔχει λύθεντικὴν Διαταγήν· ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται, εἰς τὰς παρανομίας τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, ἀλλ' ἐνέχεται, καθ' ὅσον αὐταὶ μετήρχοντο ἔργα διοικητικά· τὴν μὴ σύγχρονον ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν ἀποδίδει ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὰς στάσεις, συνωμοσίας, καὶ ἄλλα κωλύματα· τοῦτο εἶναι παράδοξον, διότι ἐν Χαλκίδι, ἔνθα κατ' αὐτὸν ἦτον ἡ ἑστία τῆς συνωμοσίας, αἱ ἐκλογαὶ ἐπεταχύνθησαν, ἐνῷ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ, Ὀλυμπίᾳ καὶ Τριφυλλίᾳ, εἰσέτι δὲν ἐπεραιώθησαν, ἡσυχίας ἄκρας οὔσης κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη. Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι ἡ καλπη τῆς Μηλείης δὲν ἐνεθύθη, διότι εὑρέθησαν ψηφοδέλτια ἁπάντων τῶν ψηφοφορουμένων· ἀλλὰ τίς μᾶς βεβαιοῖ, ὅτι δὲν ἀρπρέθησαν τὰ πλεῖστα τῶν ἐναντίων ψηφοδέλτια, ἵνα μὴ γνωσθῇ ἡ νόθευσις; Λογικῶς λοιπὸν ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ βραδύτης τῶν ἐκλογῶν ἐγίνετο, διὰ νὰ λαμβάνουν καιρὸν πρὸς διάθεσιν τῶν πνευμάτων, πρὸς ἀποστολὴν Στρατευμάτων κτλ. τούτων δὲ γενομένων, ἐνεῖ φόβος, ἵνα μὴ κηρυχθῶμεν ἀνίκανοι Συνταγματισμοῦ, διότι ἀπανταχοῦ αἱ ἐκλογαὶ ἐνεργοῦνται συγχρόνως. Διατί δὲ τοσοῦτοι ἀξιωματικοὶ ἐξωρίσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἀπὸ τὰς Ἐπαρχίας των, ὡς ὁ Φαρμάκης Μπαλατζὸς

καὶ λοιποί; εἶναι ὑπάλληλοι, εἶπον, καὶ ὤφειλον νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, ἐνῷ πολλοὶ τούτων εἶσαν διαθέσιμοι· ἐντούτοις εἰς πολλοὺς ἄλλους, ἔχοντας ὑπηρεσίαν, ὡς τὸν Βεΐκον, Γιολδασὴν κ.λ.π. ἐπέτρεψαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των· ὅτι δ' ἐγένοντο ἐπεμβάσεις ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἅπασα ἡ Βουλὴ ὁμορροεῖ ἤδη, ὅπερ εἰς οὐδὲν Συνταγματικὸν Κράτος συμβαίνει· καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Κριεζώτης, ἐπὶ κεφαλῆς ὢν ἰσχυροῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος, ἐδύνατο νὰ λάβῃ ἁπάσας τὰς ψήφους, ἐνῷ ἐκ 5,000 ἀφέθησαν αὐτῷ 1,400 μόνον.

Τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος, προσέθηκεν ἕτερος, διορίσαντος τοὺς ἀμνηστευθέντας ληστὰς ὡς ὁδηγούς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ κακοποιοῦν καὶ καταπιέζουν τοὺς πολίτας εἰς τὰς ἐκλογάς, καὶ εἰς τὴν Δωρίδα μὴ γενομένης ποσῶς ψηφοφορίας, ἀλλὰ παραγεμισθείσης τῆς κάλπης διὰ νόθων ψηφοδελτίων ὑπὸ τοῦ Ὑπομοιράρχου Κουτζούκου, δὲν ἐγένετο φανερὰ παραβίασις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καὶ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως;

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέτρεψε, ὅτι εἰς τὴν Γερουσίαν σήμερον παρηλλαξεν ἡ συζήτησις, καθότι ἀντὶ νὰ λεχθῶσιν ἐνώπιον αὐτῆς ὡρισμένως αἱ Ἐπαρχίαι καθ' ἃς ἔλαβον δῆθεν χώραν παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἀπ' ἐναντίας γενικῶς καὶ ἀορίστως κατεκρίθησαν ὡς παράνομοι ὑπό τινων Γερουσιαστῶν ὅλαι αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Κράτους, καὶ οὕτως ὁ περίβολος οὗτος τῆς Γερουσίας σήμερον ἐγένετο ἀνακριτικὸς περίβολος τῆς ἐξελέγξεως ἁπασῶν τῶν ἐκλογῶν.

Ἀλλ' ὅσοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠγόρευσαν ὑπὲρ τῶν παραβιάσεων καὶ τῶν παρανομιῶν, ἔπρεπε, καθὸ περὶ τούτων ἐνδιαφερόμενοι, καὶ συμπάσχοντες μετὰ τῶν παθόντων φίλων καὶ συγγενῶν των, νὰ προσαγάγουν καὶ τὰς ἀποχρώσας ἀποδείξεις των, καὶ νὰ μὴ περιμένουν ταύτας ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, διότι ὁ Ὑπουργὸς ὁμιλεῖ ἐκ μέρους τῆ Κυβερνήσεως, καὶ ἀντιτάττεται κατὰ τῆς ὑπάρξεως τῶν τοιούτων.

Ἀρκοῦσιν ὅσα χθὲς ἠγόρευσα ἀπολογούμενος περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Καρύστου συμβάντων, καὶ ὅσα περὶ τῆς Βουλευτικῆς ταύτης ἐκλογῆς ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἐκθέσεώς της παρεδέξατο, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναμαι πλέον νὰ ἐπανέλθω ἀποκρινόμενος καὶ αὖθις πρὸς τὸν προαγορεύσαντα περὶ τούτων· θέλω δὲ εἰπεῖ μόνον, καθὼς κατὰ τὴν χθεσινὴν

Συνεδρίασιν ὑπεσχέθην, ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Νήσου Ἄνδρου συμβάντα, τὰ ὁποῖα παρεμορφώθησαν σήμερον ὁλοτελῶς· καθότι εἰς ἅπαντας τοὺς Δήμους τῆς Ἄνδρου καὶ ἰδίως εἰς τὸν Δῆμον Κορθίου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο λόγος, διετηρήθη μεγίστη ἡσυχία κατὰ τὴν ἐκλογήν· μόνον δὲ εἰς τὸν Δῆμον Γαυρίου ὁ Δήμαρχος συνέστησεν ἄνευ ἀδείας ἐθνοφύλακας, καὶ ἀπεδιώχθησαν ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου αὐτοῦ οἱ ἐπιστάται τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων· διὰ δὲ τὴν πρᾶξιν του ταύτην καὶ ἄλλας παρατόπους τὰς ὁποίας ἐνήργησεν κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς Δήμαρχος, ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς· κατὰ δὲ πάντα τὰ ἄλλα διετηρήθη καὶ εἰς τὸν Δῆμον αὐτὸν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἡσυχία, καὶ δὲν διηγέρθη οὐδὲν παράπονον, καὶ οὔτε ὁ Κ. Ῥουζοῦ, οὔτε ἄλλος τις ξένος ἠθέλησέ ποτε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὰς ἐκλογὰς, μολονότι ὁ Κ. Ῥουζοῦ, ὡς ἐβεβαιώθην, ἀπελθὼν ἐκεῖ κατὰ τὴν 13 ἢ 14 Ἀπριλίου δι' ὑποθέσεις του μετὰ τοῦ Γάλλου Ὑποπροξένου εὑρισκομένου ἐκεῖ, ἀνεχώρησεν αὐθημερὸν καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς. Ἑπομένως καλῶς ἤθελε πράξομεν ἐὰν αἰτιώμεθα ἑαυτοὺς εἰς τὰ μεταξὺ ἡμῶν γενόμενα, ἀφίνοντες τοὺς ξένους ν' ἀπέρχωνται ὅπου ἔχουν ὑπηρεσίαν αὐτοί τε καὶ τὰ πλοῖα ὁποιασδήποτε φιλικῆς Δυνάμεως· διότι καὶ ἀπὸ ἄλλους ἤκουσα νὰ λέγουν περὶ πλοίων, καὶ δὲν πιστεύω οἱ ξένοι νὰ καταδέχωνται ν' ἀναμιγνύωνται εἰς τὰ ἐδικά μας πράγματα.

Ὡς πρὸς τὰς συνωμοσίας, περὶ τῶν ὁποίων ἠγόρευσαν τινὲς, προσθέτω ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὔτε τὸ ὅλον τῶν συνωμοσιῶν ἠδυνήθη νὰ γνωρίσῃ μέχρι τοῦδε, οὔτε τὸν ὁλικὸν τῶν συνωμοτῶν ἀριθμὸν, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, μέρος μόνον ἐξ αὐτῶν ἐγνώρισε, καὶ ὅσοι μὲν συνελήφθησαν ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ἐφυλακίσθησαν, εἶναι γνωστοί, τοὺς δὲ ἀγνώστους, τοῦ χρόνου προϊόντος, θέλει ἡ δικαιοσύνη δημοσιεύσει καὶ τιμωρήσει, διότι ἐὰν εἴπω τι περὶ τῶν τοιούτων ἀπὸ σήμερον, θέλει θεωρηθῇ ἐπηρεασμὸς τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὴν Φθιώτιδα συμβάσας δῆθεν παραβιάσεις, περὶ τῶν ὁποίων διϊσχυρίζονται οἱ προαγορεύσαντες, ἂν καὶ ἀναφέρωμαι εἰς ὅσα χθὲς περὶ τούτων ἀπήντησα, ἐπαναλαμβάνω πάλιν νὰ εἴπω ὅτι, δὲν εἶναι παράδοξον νὰ συνέβησαν καὶ παραβιάσεις τινὲς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως ἕνεκα προσωπικῶν παθῶν τῶν μεταξὺ διαφερομένων μερῶν πολιτῶν· ἀλλ'

εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐδὲν ἐκ τούτων ἐγνώσθη, ἐκτὸς τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Αἰνιᾶνος, τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἀνατροπὴ διὰ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Νομάρχου φθιώτιδος.

Ὡς πρὸς τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Νάξου· διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία ὅ,τι συνέβη εἰς Νάξον ἐν καιρῷ τῆς ἐκλογῆς, ἀρκοῦμαι μόνον ν' ἀναγνώσω τὸ ὑπ' ἀριθ. 3,967 καὶ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1847 ἔγγραφον τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου καταφαίνεται πλειέστατα, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθῆ ὅσα ἐλέχθησαν κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης· καὶ δὲν πρέπει νὰ παραξενεύηται ἂν εἷς Ὑπομοίραρχος ὑπέπεσεν εἰς τοιοῦτον λάθος, διότι κατὰ δυστυχίαν καὶ οἱ ὑπάλληλοι, πολῖται ὄντες, συμμερίζονται τὰς συμπαθείας ἐνίοτε τῶν ἄλλων πολιτῶν.

Ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς Τήνου καὶ Σύρας διανεμόμενα ὑπουργικὰ ψηφοδέλτια ὑπὸ τῶν Ἱερέων τοῦ Δυτικοῦ Δόγματος ἐν Κανιστρίοις, δὲν ἐπεμβαίνω ν' ἀπολογηθῶ, ὡς πάντῃ ἀνυπόστατα, καὶ παρκιτῶ τὴν γνῶσιν τῶν τοιούτων μυστηρίων, εἴτε τῶν Καθολικῶν, εἴτε τῶν Λουθηροκαλβίνων καὶ ἄλλων εἰς μόνον τὸν λελήσαντα.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸν διισχυρισμόν τινῶν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις καθ' ἃς ἀνεφάνησαν συνωμοσίαι καὶ ἀνταρσίαι κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιραιώθησαν αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς, ἤτοι εἰς Τριφυλλίαν, Ὀλυμπίαν καὶ ἀλλαχοῦ, εἰσέτι δὲν ἠρξαντο, ἀποκρίνομαι, ὅτι βεβαίως ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῶσι καὶ εἰς τινας ἐξ ὧν ἀναφέρει μέχρι τοῦδε, ἀφ' οὗ οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν διατήρησιν τῶν πρωτοκόλλων, καὶ τῶν καταστίχων τῶν καταλόγων Δήμαρχοι ὑφῃρέσαν αὐτούς· καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ τοιοῦτοι Δήμαρχοι εἰσήχθησαν εἰς δίκην ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων διὰ τὰς τοιαύτας πράξεις τῆς ὑφαιρέσεώς των. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, προσθέτω ὅτι αἱ μὲν μέχρι τοῦδε ἀναβολαὶ τινῶν ἐκ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν δὲν προσηγέοντο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' εἰς τινας μὲν ὑπὸ προσωπικῶν παθῶν τῶν διαμαχομένων μερῶν, εἰς τινας δὲ ἕνεκα τῶν ἀποστατικῶν κινημάτων· ὅσα δέ τινες ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν περὶ τούτων ἀνέφερον, οὐδεμίαν προσήγαγον ἀπόδειξιν, ἐν ᾧ τὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐπισήμων ἐγγράφων ἀνέστρεψε καὶ ἀνεσκεύασε ταῦτα.

Ἀπολογηθεὶς κατόπιν ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν

Στρατιωτικῶν, ὡς πρὸς ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τοῦ περιορισμοῦ τινῶν Στρατιωτικῶν, ἀπήντησεν, ὅτι ἕκαστος Στρατιωτικὸς μισθοδοτούμενος ὑπάγεται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον δύναται καὶ νὰ τὸν μεταθέσῃ, ὅταν ἐγκρίνῃ, εἰς ὅ,τι δήποτε μέρος θελήσει. Ὡς ἐκ τούτου τὸν μὲν Σπύρον Μίλιον, καθὸ Ἐπιθεωρητὴν τῶν Κυκλάδων καὶ μισθοδοτούμενον διὰ πεντακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα, μετέθεσα εἰς Τῆνον, τὸν δὲ Φαρμάκην, τότε μόνον ἠναγκάσθην νὰ περιορίσω, ὅταν ἔδειξε σημεῖα ἀποστασίας, ἐνῷ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς Ἐπαρχίας του ἦτον ἐλεύθερος καὶ ἐψηφορορεῖτο ὡς Βουλευτὴς, λαβὼν μάλιστα καὶ 800 ψήφους· περὶ δὲ τοῦ Στρατιωτικοῦ Παπαλεξοπούλου δύναται ἀντ' ἐμοῦ ν' ἀπολογηθῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Παπαλεξόπουλος.

Ἀπολογηθεὶς ἐπίσης καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐφ' ὅσων εἰς ἐκ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἔλεξε περί τινος ζαλέντος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον ἐπισήμου ἐγγράφου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Βασιλικῆς τινος Γολέττας Κ. Νέγκα, πραγματευομένου δήθεν περὶ τῶν κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς Νάξου γενομένων παραβιάσεων καὶ ἐπεμβάσεων, ἐπέφερεν, ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ Κ. Νέγκας καθυπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου ἀναφοράν τινα, ἥτις ὅμως δὲν ἀναφέρει ὅτι ἔγειναν ἐπεμβάσεις ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐξουσίας, ἀλλ' ὅτι οἱ ψηφοφόροι ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος, ἔπραττον κατ' ἀλλήλων παραβιάσεις, καὶ ἐπροβόλουν τὰς νύκτας πρὸς ἐκφόβισιν· ἡ δὲ ἀναφορὰ αὕτη καθυπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἥτις, λαβοῦσα καὶ ταύτην ὑπ' ὄψιν ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἔνστασιν, ἐδίκασε τὴν ἐκλογὴν τῆς Νάξου, καὶ παρεδέχθη αὐτὴν ὡς νόμιμον καὶ κύρος ἔχουσαν.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντέλεξεν, ὅτι προσκαλεῖ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, νὰ παρακαταθέσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, τὸν φάκελλον τῶν ἐγγράφων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα διεύθυναν οἱ πολῖται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, παραπονούμενοι διὰ τοὺς καταναγκασμοὺς, τὰς κακώσεις, τὰς καταπιέσεις καὶ τὰς παραβιάσεις, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καθότι οὔτε οὗτος, οὔτε ἄλλος τις ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δύναταί ποτε νὰ πιστεύσῃ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἀνέγνωσαν καὶ ἀνέφεραν,

διότι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ὡς ἔνοχοι, δὲν ἠδύναντο οὐδέποτε, καὶ ἐπισήμως μάλιστα, νὰ ὁμολογήσωσιν ἑαυτοὺς ὡς ἐνόχους τῶν παραβιάσεων καὶ ἐπεμβάσεων των κατὰ τὰς ἐκλογάς. Ὡς πρὸς δὲ τὰ περὶ τοῦ Θ. Γρίβα ῥηθέντα, δὲν θέλει εἰπεῖ οὐδὲν ὡς πρὸς ὅσα μέχρι τοῦδε ἐλέχθησαν, εἰμὴ μόνον ὅτι τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸ εἰς Ἡλαιοχαλιᾶν κλεῖσιμον τούτου, ἐστάλη πρὸς αὐτὸν ἰδιαίτερον Ὑπουργοῦ τινὸς ἔγγραφον, δι' οὗ ἐπροσκαλεῖτο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν τάξιν τῆς Ὑπουργικῆς μερίδος καὶ τότε νὰ λάβῃ καὶ τὴν πρωτέραν θέσιν του, ἄλλως ἤθελεν ὑποφέρει· ἐγγυᾶται ὅμως τὴν βεβαιότητα τούτην τοῦ ἐγγράφου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων, ὡς ἐλέχθησαν.

Οὐδεὶς ἠδύνατο ποτὲ ν' ἀμφιβάλῃ, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔμελλε πληρέστατα νὰ παραδεχθῇ ἀσμένως, ὅσας κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ἔπραξεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας Ἀργολίδος, διότι καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τὸν ἐδιώρισεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην.

Ἴσως δὲ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἀληθὲς καὶ νὰ πιστεθῇ, ἐὰν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἤθελον ὁμολογήσει ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουν πράξει καμμίαν παραβίασιν, ἀλλὰ νὰ διϊσχυρίζωνται ἤδη, ὅτι δὲν παρεβίασαν τὸν ἐκλογικὸν Νόμον, ἐφαρμοζόμενον κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου, τοῦτο εἶναι ἀναίδεια ἀναιδεστέρα τῆς ἀναιδείας· καθότι καὶ τὸν τυχόντα ἂν περὶ τούτων ἐρωτήσῃ τις, τοῦτ' αὐτὸ θέλει συνομολογήσει.

Τίς ὅμως δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκλεχθῇ τις Βουλευτὴς, μὴ ὢν φίλος τοῦ Ὑπουργείου; καὶ πᾶσα περὶ τούτου ἐναντία ἰδέα νομίζω, ὅτι εἶναι ἀσυνειδησία ἀνωτέρα τῆς ἀσυνειδησίας· διότι καὶ τὰ πράγματα αὐτά, ὡς πασιφανῆ, δὲν δύνανται νὰ ψευσθῶσι, καὶ εἰς πᾶσαν ζῶσαν ψυχὴν εἶναι παγίγνωστα.

Ἀντιτείνων πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν, ὅτι ὅσον μέγα καὶ σεβαρὸν ὑπάρχει τὸ πρὸς ἐπίκρισιν δικαίωμα τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, τοσοῦτον ἀπαιτεῖται μετ' ἀξιοπιστίας συμφερόντων, ἀπαθείας καὶ αὐταπαρνήσεως νὰ ἐξετασθῇ, καὶ νὰ ἐπιστηριχθῇ εἰς τὰ πράγματα· τοῦτο δὲ δὲν λέγω ὁρμώμενος ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς σημερινῆς θέσεώς μου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ τοῦ πολίτου. Μὲ ὅλην ὅμως τὴν ὑπόληψιν τὴν ὁποίαν ἔχω πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας Κ. Γερουσιαστὰς

παρετήρησα ὅτι οὗτοι δὲν διεστήρησαν τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας προοιμιάζων ἀνέφερα· καὶ ἂν ἀφ' ἑνὸς λυπούμεθα διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου εὐχαριστούμεθα, διότι εἰς πρώτους ἡμᾶς ἐθεωρήθη συμφέρον νὰ γενῇ τοιαύτη ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἐπίκρισις, τῆς ὁποίας ἀπεῖχεν ἡ Γερουσία κατὰ τὴν πρώτην περίοδον· ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον, καὶ τοι προσπαθήσας, δὲν δύναμαι νὰ παραλείψω, εἶναι, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀγορευσάντων δὲν ἔφερον πρόσωπον καὶ χαρακτῆρα ἐπικριτοῦ, ὁποίον πρέπει νὰ φέρῃ ὁ προορισμὸς τοῦ Σώματος τούτου, ἀλλὰ πρόσωπον διαδίκου παθόντος· τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἐννοήσῃ ἕκαστος ἔχων ἐνεργητικῶν μέρος, ὅσον καὶ ἂν ἦναι εὐσυνείδητος, ἂν δύναται νὰ ἐκθέσῃ ἁπλῶς τὴν ἀλήθειαν.

Ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἤκουσα ἐνστάσεις κατὰ τῶν ἐκλογῶν, ὁποῖαι ἐγένοντο ἐν μέρει καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, παρ' ἧς καὶ ἐξεδικάσθησαν, ἀλλὰ καμμία καὶ πρότερον καὶ ἤδη Βουλευτικὴ τε καὶ Δημοτικὴ ἐκλογὴ δὲν ὑπάρχει παράδειγμα νὰ ἐμείνεν ἄνευ ἐνστάσεων· διότι πολλάκις οἱ ἀποτυγχάνοντες προσφεύγουν εἰς τὰς ἐνστάσεις, εἴτε διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι χαίρουν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Δημοτῶν τῆς ἐπαρχίας των, εἴτε διὰ νὰ καλύψουν δι' αὐτῶν τὴν ἀποτυχίαν των. Μὲ λύπην μου δὲ παρετήρησα ὅτι ὁ περίβολος οὗτος τῆς Γερουσίας μετεβλήθη ἐναντίον τοῦ προορισμοῦ του εἰς ἀνακριτικὴν ἐξέτασιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καθότι εἷς ἐκ τῶν ἀγορευσάντων ἀνωτέρω Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπε προοιμιάζων, ὅτι τὰ πάντα κατεστραμμένα ὑπάρχουσιν, ἐνῷ μόνον ἀνέφερεν ὅτι εἴς τινα μὲν ἐπαρχίαν ἀνεβλήθη ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ, εἴς τινα δὲ προετέθησαν Δημόται μὴ ὑπάρχοντες· ἀλλὰ περὶ τούτων ἀρκούντως ὁ ἀρμόδιος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔδωκε τὰς οἰκείας ἀπαντήσεις καὶ ἐξηγήσεις.

Τίς ὅμως δύνατοι ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἐγίνοντο ἴσως καὶ παραβιάσεις τινὲς ἀπὸ τὰ ἐπιτετραμμένα τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν πρόσωπα, ἤτοι ἀπὸ τὰ Ὁρκωτικὰ Δικαστήρια καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιτροπάς; μήπως ταῦτα ἔλαβον χώραν κατὰ διαταγὴν καὶ ἐν γνώσει τοῦ Ὑπουργείου; Ἀνεκαλύφθη, εἶπον οἱ ἀγορεύσαντες, ἡ τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐπέμβασις εἰς τὴν ἀναβολὴν αὐτῶν ἐκ προθέσεως· ἀλλὰ γνωρίζουν οὗτοι ὅτι, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι αἱ ἐνεργοῦσαι τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν ἐπιτροπαὶ δὲν ἔχουν κἀνὲν συμφέρον εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς, πάλιν ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 50 ἢ 60 ἡμέραι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκλογῶν; Καὶ αἱ τῶν Δημοτικῶν καὶ τῶν

Βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἀναβολαὶ προέρχονται ἀπὸ τὰ ἐγχώρια ἀντίθετα συμφέροντα τῶν Δημοτῶν, οἵτινες ἔχουσιν εὐρύτερον στάδιον εἰς τὴν ἀναβολὴν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, παρὰ εἰς τὴν τῶν Δημοτικῶν.

Δευτέραν ἤδη Περίοδον ἐνηργήθησαν αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ κατ' αὐτὴν ἐπεραιώθησαν αὗται ταχύτερον ἀπὸ τὴν πρώτην, καὶ ἴσως ἔτι ταχύτερον θέλουν ἐκτελεσθῆ καὶ κατὰ τὴν τρίτην.

Ἐκ τούτων ὅθεν ἀπάντων καταφαίνεται, ὅτι οὐδεμία ἀπόδειξις προσήχθη περὶ τῶν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου γενομένων ἀναβολῶν τῶν ἐκλογῶν· καθότι καὶ διαταγαὶ καὶ ἐγκύκλιοι τοῦ ὑπουργείου, δημοσιευθεῖσαι καὶ διὰ τοῦ τύπου, προσεκάλεσαν τὴν ταχεῖαν τῶν Βουλῶν σύστασιν, ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ Ὑπουργεῖον περὶ αὐτῶν, καθὼς χθὲς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς περὶ τούτου ἠγόρευσεν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς καταδιώξεις, περὶ ὧν τινὲς ἀνέφερον ὅτι ἐνηργήθησαν κατὰ τὰς ἐκλογάς, δύναμαι νὰ εἴπω πρὸς τιμὴν τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι τοῦτο ἔπραξε περὶ αὐτῶν ὅ,τι ἄλλο Ὑπουργεῖον δὲν ἔπραξε, καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγινώσκω τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδοθεῖσαν ἐγκύκλιον ὑπ' ἀριθμὸν **17,700**, δι' ἧς διετάττοντο αἱ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας Οἰκονομικαὶ Ἀρχαὶ νὰ μὴ καταδιώξωσι καὶ προσωποκρατήσωσιν οὐδένα τῶν ὀφειλετῶν ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν. Ὡς ἐκ τούτου ὅθεν, οὔτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὔτε καὶ ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐγένετο ποτὲ παράπονόν τι ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν ὅτι ἐφυλακίσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς διὰ χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον.

Εἶχε μὲν θέλησιν καὶ ἐπιθυμίαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ φίλοι του ὡς Βουλευταί, ἀλλὰ πὐτύχησε νὰ ἦναι οὗτοι ἐκ τῶν ἀπολαμβανόντων πλήρη τῶν συμπολιτῶν των τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶχε διάθεσιν νὰ συντρέξῃ ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν εὑρέθη διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀνάκγην αὐτήν· Οἱ δὲ ἐκλεχθέντες ἤδη Βουλευταί, ἂν ἐξετασθῶσιν, θέλει ἀποδειχθῇ ἐναργῶς, ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, οἵτινες οὐδέποτε ἐστερήθησαν τῆς ἀγάπης καὶ εὐμενείας τῶν συμπολιτῶν των.

Ἐφάνη εἷς τινας ἐκ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παράδοξος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι τὰ λεγόμενα εἶναι λόγοι ἁπλοῖ, μὴ στηριζόμενοι εἰς πράγματα. Πῶς θέλετε λοιπόν, Κύριοι, ὅ,τι λέγει καὶ διανοεῖται ἕκαστος νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπάρχον καὶ ἀληθὲς καὶ βάσιμον; τίς τότε ἤθελεν ἀναδεχθῆ τὴν διεύ-

θυνσιν τῶν πραγμάτων, ἐὰν ἡ τύχη του ἐξήρτητο ἀπὸ τὰς πληροφορίας τοῦ μὲν ἢ τοῦ δὲ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, χωρὶς αὗται νὰ στηρίζωνται εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα; καὶ τοῦτο ἴσως ἠδύνατο νὰ τὸ παραδεχθῆ τις, ἐὰν οἱ λέγοντες ταῦτα δὲν ὡμολόγουν ἤδη ὅτι εἶχον μέρος εἰς τὰς ἐκλογάς, ὑπεστήριζον ὑποψηφίους ἄλλους ἢ τοὺς ἐπιτυγχόντας, εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι δὲν φέρουν παρὰ τὸ πρόσωπον τοῦ παθόντος καὶ ἐνάγοντος διαδίκου. Νὰ διϊσχυρίζωνται δὲ τινες ὅτι καὶ ὁ τύπος καὶ τὸ κοινὸν ἔγραψαν καὶ ἀνέφερον περὶ τούτου, ἀποκρίνομαι, ὅτι ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς ἐπήγασαν καὶ τὰ γραφόμενα καὶ λεγόμενα. Ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς Ὕδρας, φὲρ' εἰπεῖν, ἔχει περισσοτέρας ἐνστάσεις ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην, καὶ πρὸς τοῦτο ἐρωτῶ τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Κουντουριώτην ν' ἀποκριθῇ ἂν ἔχωνται ἀληθείας αἱ ἐνστάσεις αὗται.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. Κουντουριώτου, ὅτι δύναται περὶ τούτου νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅστις ἀπέστειλεν εἰς Ὕδραν καὶ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, καὶ προσθεσάντων διαφόρων Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀπεμακρύνθη ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τοῦ προκειμένου, διότι οὔτε περὶ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς Ὕδρας ἐγένετο λόγος, οὔτε ἐπομένως περὶ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ γένῃ λόγος.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησε λέγων, ὅτι ὡς παράδειγμα προσήνεγκον τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Ὕδρας, διὰ νὰ ἀποδείξω, ὅτι καὶ κατ' αὐτῆς, τῆς ὁποίας ἡ Γερουσία ἐπελήφθη ὑπάρχουν ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους αὐτῆς, καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγινώσκω τὴν περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν τοῦ οἰκείου τμήματος τῆς Βουλῆς. Περὶ τῶν ἐνστάσεων ὅθεν τούτων κατὰ τοῦ κύρους τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας δὲν ἠδύνατο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐνοχήν, διότι ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνστάσεων προκύπτει ὅτι τὰ ἀναφερόμενα, ὡς ἐνεργηθέντα ἐκεῖ, ἦτον ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν διὰ τῆς λέξεως « ἀποτυγχάντες » ἐννοῇ τοὺς Γερουσιαστάς.

Ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐννοεῖ τοὺς Γερουσιαστάς, ἀλλὰ τοὺς ἀποτυγχάντας ὑποψηφίους Βουλευτάς· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ Αἴγιον ὁ Υἱὸς Γερουσιαστὴς ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀποτυχών· ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὴν προτέραν του ἀγόρευσιν, προσέθηκεν, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐνόμισεν ὁ κατὰ πρῶτον σήμερον ἀγορεύσας ὅτι δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξέτασιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ

ὁ Ν. Κριεζώτης ἐθεωρεῖτο ὡς γενικὸς Εἰρηνοδίκης τῆς Εὐβοίας, τούτου ἕνεκεν ἔδωκέ τινας μαζιγώσεις εἰς κλέπτην τινὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τὴν κλοπήν· ἀλλὰ ἐὰν ὑπάρχουν εἰς τὸ Κράτος καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι Εἰρηνοδίκαι τότε δὲν ἤθελε πλέον ἰσχύει τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου· οὕτεις ἐπῆνεσε καὶ ἐπροτίμησε τὴν Δικονομίαν τοῦ Ν. Κριεζώτου ἀπὸ τὴν τοῦ Μάουρερ, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν ταύτην, ὡς ἀνέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας.

Εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι οἱ σημερινοὶ ὑπάλληλοι εὑρέθησαν εἰς σπουδαίαν καὶ σοβαρὰν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐνηργήθησαν καὶ ἐκλογαὶ καὶ ἀνεφάνησαν καὶ ἀποστασίαι, καὶ ἄνθρωποι, χωρὶς νὰ ἐννοήσω οὐδένα τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, οἵτινες ἐνόμιζον ἄλλο τε τοὺς τοιούτους ἀποστάτας ὡς κακούργους καὶ ἐγληματίας, ἤδη τοὺς ἔχουσι φίλους καὶ τοὺς ὑπερασπίζονται.

Ἡ ἀπόδειξιν δὲ τῆς παραδόσεως δῆθεν τῆς ἐκλογῆς Χαλκίδος ἔφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας ὁ Ν. Κριεζώτης ἔλαβε, καὶ τὸν μεγάλον ἐπίσης ἀριθμὸν τῶν Εὐβοέων, οἵτινες τὸν παρηκολούθησαν εἰς τὴν ἀποστασίαν του· πλὴν ἂν νομίζῃ τις ὅτι ἐκουσίως οὗτοι τὸν παρηκολούθησαν, ἂς προσπαθήσῃ νὰ μάθῃ ὁποῖα ἀπειλητικὰ γράμματα ἐγράφησαν διὰ τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν, καὶ ὁποῖα ἀπὸ τὸν Ζέρβαν ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν βίαια μέτρα· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν δὲν δύναμαι ν' ἀποδώσω τὸ ἄδικον εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ τῆς Εὐβοίας, ὅτι οὗτοι ἐκόντες ἀπεστάτησαν, διότι γνωρίζω τὸν φιλόνομον καὶ φιλήσυχον αὐτῶν βίον· Τελευταῖον ὅθεν τὸν λόγον μου, Κύριοι, προσθέτω, ὅτι ὅταν θέσητε τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν σας, καὶ δὲν ὑπαγορευθῆτε ἀπὸ πλαγίαν τινὰ σκέψιν, θέλετε ἀναγνωρίσει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πάντοτε ἐσεβάσθη τὰς σοβαρὰς περιστάσεις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὰς ὁποίας καὶ νομίμως καὶ ταχύτερον ἐτελείωσεν ἀπὸ πᾶν ἄλλο Ὑπουργεῖον.

Δὲν ἔχω σκοπὸν, ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τρικούπης, νὰ παρατείνω διὰ μακρῶν λόγων, τὴν συζήτησιν· καὶ δεχόμενος εὐχαρίστως τὴν συμβουλὴν τῶν Ὑπουργῶν, ἀποφεύγω τὰς λεπτολογίας· ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις μᾶς ἔδωκε τοιαύτην συμβουλὴν, ἔπρεπε νὰ μᾶς δώσῃ καὶ τοιοῦτο παράδειγμα· ἀλλ' ἔπραξε τὸ ἀνάπαλιν· μᾶς εἶπεν, ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ περιορίζονται εἰς τὸ νὰ μᾶς δώσωσι λόγον περὶ μόνων τῶν ἐκλογῶν, περὶ ὧν ἡ Γερουσία ζητήσει λόγον, καὶ αὐτὸς μᾶς ἔβαψεν εἰς τὸ μέσον αὐθαιρέτως

τὴν ἐκλογὴν τῆς Ὕδρας, ἐνῷ δὲν ἐγένετο περὶ αὐτῆς οὐδεὶς λόγος· ἔβαλεν εἰς συζήτησιν ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ περὶ αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς, ἐνῷ ἡμεῖς ἐκηρύξαμεν ἐπανειλημμένως ὅτι δὲν προτιθέμεθα νὰ ἐπικρίνωμεν τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς, καὶ ἐνῷ ὁ ἴδιος μᾶς εἶπεν ὅτι ἁμαρτάνομεν ἂν τὰς ἐπικρίνωμεν· καὶ τὸ περιεργότερον, ἐζήτησε τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων κατ' αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς, ἐνῷ τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν. Οὕτως ἐννοεῖ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συμβουλῶν του· ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίβω χάριν συντομίας εἰς ὅσα εἶπε, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐλεπτολογήθησαν τινὰ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς συμβάντων ὑπὲρ τὸ δέον. Ἔρχομαι λοιπὸν νὰ θεωρήσω τὸ κύριον ζήτημα τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ τόσας ἡμέρας, ὑπὸ ἄλλην καὶ σοβαρωτέραν ἔποψιν.

Τὸ κύριον τοῦτο ζήτημα, ὅπως καὶ ἂν τὸ περιστρέψωμεν, εἶναι ἡ ἀνεπηρέαστος διατήρησις τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν μας.

Ποῖοι εἴμεθα ἡμεῖς, Γερουσιασταὶ καὶ Ὑπουργοί, οἱ ὁποῖοι ἐκλήθημεν νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο; ὅλοι καὶ Ὑπουργοὶ καὶ Γερουσιασταὶ ἀνεξαιρέτως εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐμόχθησαν καὶ ἐκινδύνευσαν καὶ ἐθυσιάσθησαν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὑπὲρ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐλευθέρων αὐτῶν θεσμῶν. Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς κτίσται τοῦ μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος τῶν ἐλευθεριῶν μας· δὲν ἐπίκειται λοιπὸν εἰς ἡμᾶς χρέος ἁπλῶς Νομοθετικόν, ἁπλῶς Ὑπουργικόν, ἁπλῶς πολιτικὸν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐλευθέρων μας θεσμῶν. Ἐπίκειται εἰς ἡμᾶς χρέος ἀνωτέρας φύσεως, χρέος τὸ ὁποῖον αἰσθάνονται μόνοι οἱ φιλόστοργοι γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα των ὁσάκις βλέπουν τὰ τέκνα των αὐτὰ πάσχοντα. Θὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος τοῦτο; θὰ δείξωμεν ὅτι ἠξεύρομεν ὄχι μόνον νὰ ἀποκτῶμεν τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ φυλάττωμεν; δὲν προσκαλῶ μόνους τοὺς Γερουσιαστὰς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τούτου· προσκαλῶ ἐπίσης τοὺς ἰδίους Ὑπουργοὺς, πολίτας καὶ αὐτοὺς τῆς Ἑλλάδος ὡς ἡμᾶς, ἀγωνιστὰς ὡς ἡμᾶς, ὁσάκις ἐκ τῶν ἰδίων ὀστῶν, σάρκας ἐκ τῶν ἰδίων σαρκῶν, καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἐπιθυμήσωμεν ἄλλο παρ' ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἡμεῖς, τὴν στερέωσιν τῶν ἐλευθέρων μας θεσμῶν· ἂν σήμερον ἀδιαφορήσωμεν, τὸ κακὸν δὲν θὰ χειροτερεύσῃ ἐπὶ τῶν νέων ἐκλογῶν; καὶ τότε ποῦ καταντῶμεν; Δὲν πρόκειται περὶ διατηρήσεως ἁπλοῦ Νόμου· πρόκειται περὶ τοῦ ἐκλογικοῦ, περὶ τὸν ὁποῖον στρέφεται ἡ μηχανὴ πάσης ἐλευθέρας Πολιτείας.

Ἀλλὰ περιγνωρίσθη, ὡς λέγει ἡ Ἐπιτροπή Σας, ὁ Νόμος

οὗτος; ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν Πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς;

Κύριοι, δὲν θέλω νὰ ὑποστηρίξω τοῦτο δι' ὅσων ἀποδείξεων ἔδωκαν ἐπὶ τῆς συζητήσεως διάφοροι τῶν ἐντίμων Συναδελφῶν μας, οὔτε δι' ὅσων ἐδημοσίευσε καὶ δὲν παύει καθημερινῶς δημοσιεύων ὁ Τύπος· δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω οὔτε εἰς ὅσα ἠκούσατε χθὲς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως περικοπῆς ἐμπιστευτικοῦ Γράμματος τινὸς ἐκ τῶν πρωτίστων Διοικητικῶν Ὀργάνων. Τὸ γράμμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἡ φιλικὴ χεὶρ, ἡ ὁποία τὸ κρατεῖ, μὲ τὸ ἔδωκε καὶ τὸ ἀνέγνωσα ὁλόκληρον ὑπὸ ἐμπιστοσύνην, ἂν ἐσυγχωρεῖτο νὰ ἀναγνωσθῇ ὁλόκληρον εἰς ἐπήκοον ὑμῶν, τοῦτο μόνον ἤρκει νὰ δικαιώσῃ πληέστατα τὸν παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως· ἀλλ' ἐγὼ παραιτοῦμαι καὶ τοῦ γράμματος καὶ ὅλων τῶν ἀποδείξεων· καὶ ἐρωτῶ, ὑπάρχει τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διστάζων περὶ τῶν γενομένων; ποῖος ἐξ ἡμῶν ἔχει χρείαν ἀποδείξεων; ποῖος ἐξ ἡμῶν δὲν εἶδεν ἰδίοις ὀφθαλμοῖς, δὲν ἐψηλάφησεν ἰδίαις χερσὶ τὸν ἐπηρεασμὸν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν πολιτῶν; ἂν τις ἔχῃ γνώμην ἐναντίαν τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς, διατί δὲν ἔρχεται εἰς τὸ μέσον νὰ ψεύσῃ τὰ λεγόμενα; ἤνοιξέ τις τὸ στόμα του κατὰ τῶν λεγομένων; καὶ εἷς. Δύο ἔντιμοι Γερουσιασταί, ὁ Κύριος Καρακατσάνης, ὁ εἰσάξας τὴν τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Σας, καὶ ὁ Κύριος Ἀντωνόπουλος ἐλάλησαν μόνοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλὰ τί μᾶς εἶπαν; ὁ πρῶτος, εἰσάγων τὴν τροπολογίαν του, ἐδικαίωσε τὴν εἰσαγωγήν της διττῶς, λέγων, ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου πρέπει νὰ ὀβελισθῇ, διότι δὲν ἔχει σχέσιν καμμίαν πρὸς ὃ ἀπαντᾷ κείμενον τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, καὶ διότι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ποσῶς λόγος περὶ ἐκλογῶν. Ὁ δὲ Κύριος Ἀντωνόπουλος φρονεῖ ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου, ἂν γίνῃ δεκτὸς, θὰ μᾶς βλάξῃ ἐξωτερικῶς· ἀλλὰ οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος μᾶς εἶπαν ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου ψεύδεται.

Κύριοι Γερουσιασταί, προκειμένου τόσον σοβαροῦ ζητήματος, ἂς συλλογισθῶμεν ὅτι ὡρκίσθημεν νὰ ἐκπληρώσωμεν εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μας· ἂς βάλλωμεν ὅλοι τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν μας· ἂς συλλογισθῶμεν ὅτι μία τῶν πρωτίστων ἐντολῶν μας εἶναι ἡ γενναία καὶ θερμὴ ὑπεράσπισις τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν μας ὁσάκις ἐπηρεάζονται, καὶ οὕτως ἂς ἀποφανθῶμεν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν ἰδεῶν. Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ἀντωνόπουλος μᾶς λέγει νὰ μὴν εἴπωμεν ὅ,τι προτιθέμεθα νὰ

εἴπωμεν, διότι τοῦτο μᾶς πειράζει ἐξωτερικῶς· ἐγὼ ἐξεναντίας φρονῶ ὅτι τοῦτο καὶ μᾶς ὠφελεῖ καὶ μᾶς τιμᾷ ἐξωτερικῶς, διότι μᾶς δεικνύει ἀγρύπνους φύλακας καὶ θερμοὺς ζηλωτὰς τῶν ἐλευθεριῶν μας. Ἀλλὰ καὶ ἂν μᾶς ἔβλαπτεν, ἔπρεπε τάχα νὰ τὸ ἀποσιωπήσωμεν; ἔπρεπε νὰ ψευσθῶμεν, ἔπρεπε νὰ προδώσωμεν τὴν συνείδησίν μας; ποτέ, Κύριοι Γερουσιασταί, ποτέ!

Στρέφω τώρα τὸν λόγον μου πρὸς τοὺς Κυρίους Ὑπουργοὺς καὶ λέγω·

Κύριοι Ὑπουργοί, ἀφήσατε νὰ ἱκανοποιηθῇ ὁπωσοῦν ὁ ἀσυστόλως καταπατηθεὶς Νόμος τῶν ἐκλογῶν· ἀφήσατε νὰ παρηγορηθῶσι κἂν οἱ τόσα παθόντες· μὴ κυττάζετε τί εἶσθαι καὶ ποῦ κάθεσθε σήμερον· κυττάξατε τί θὰ εἶσθε καὶ ποῦ θὰ καθήσητε αὔριον. Σήμερον εἶσθε Ὑπουργοὶ ἀλλὰ αὔριον θὰ εἶσθε πολῖται· ὡς Ὑπουργοὶ εἶσθε προσωρινοὶ, ἀλλ' ὡς πολῖται εἶσθε ἰσόβιοι.

Ἀλλοίμονον καὶ τρισαλλοίμονον εἰς τὸ Ἔθνος ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον οἱ Ὑπουργοὶ, ἐκπληροῦντες τὰ ὑψηλὰ καθήκοντά των, ἐνθυμοῦνται μόνον ὅτι εἶναι Ὑπουργοὶ, καὶ λησμονοῦν ὅτι εἶναι καὶ Πολῖται.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὁ πρωτείνας τὰς τροπολογίας, ἀντέλεξεν, ὅτι ὄχι μόνον εἶπεν ὅτι ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν Βασιλικὸν Λόγον, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον βεβαιοῦται ἐξ ὅλης τῆς συζητήσεως ὅτι κἀμμία ἐπηρέασις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἐγένετο κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογάς. Καὶ ἕτερος Γερουσιαστὴς ὁ Κ. Κανελλόπουλος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὰ παρὰ τοῦ προλαλήσαντος Κ. Τρικούπη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπεμβάσεις τῶν ἐκλογῶν, ἀλλὰ θεωρεῖ μάλιστα ὅτι οὐδεμία ἐγένετο ἐπέμβασις.

Κηρύξας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν συζήτησιν πεπαυμένην, ὡς ἀρκούντως ὑπὲρ καὶ κατὰ ῥηθέντων, ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Γερουσία ἤδη πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψηφοφορίαν, καὶ πρῶτον μὲν θέλει ψηφοφορηθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν γένῃ δεκτὸς, τότε ἄνευ περαιτέρω ψηφοφορίας ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ, ὡς ἔχει, τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀμφοτέρους δὲ τοὺς παραγράφους αὐτοὺς τοῦ τε Σχεδίου καὶ τῶν τροπολογιῶν κατὰ πρότασιν τινῶν Γερουσιαστῶν ἀνέγνω εἷς τῶν Κ. Γραμματέων.

Ἐπομένως ἀντιτεινάντων τινῶν, ὅτι πρέπει μετὰ τὴν ψηφο-

φορίαν τοῦ πρώτου παραγράφου τῶν τροπολογιῶν, ἐὰν δὲν γένῃ δεκτὸς, νὰ ψηφοφορηθῇ καὶ ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἕκαστος τούτων χωριστὸν ἀφορᾷ ἀντικείμενον· ἄλλων δὲ ἀντιπαρατηρησάντων ὅτι ὡς καὶ ἄλλοτε οὕτω καὶ ἤδη κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ὑπὸ τῆς Γερουσίας Νομολογίαν, πρέπει πρῶτον νὰ ψηφοφορηθῇ ὁ παράγραφος τῶν τροπολογιῶν, τοῦ ὁποίου μὴ γενομένου δεκτοῦ, λαμβάνει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως. Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παρεδέχθη νὰ γένῃ ἡ ψηφοφορία ὡς ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνωτέρω ἀπήγγειλεν, ἤτοι νὰ ψηφοφορηθῇ κατὰ πρῶτον ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν παραδεχθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τότε πλέον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ψηφοφορίας γίνεται δεκτὸς ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἔχει.

Ἀκολούθως ὁ Κ. Πρόεδρος θέσας, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, εἰς ψηφοφορίαν τὸ ζήτημα, ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ μὲν παραδεχόμενοι τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη θέλουσι θέσει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, θέλουσι θέσει μέλαιναν· ἐὰν δὲ ὁ παράγραφος οὗτος δὲν γένῃ δεκτὸς, τότε ἡ Γερουσία ἄνευ ἄλλης τινὸς ψηφοφορίας θέλει παραδεχθῇ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Ἑπομένως κατὰ τὸ 80 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τεθέντος ζητήματος, δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη διὰ ψήφων εἴκοσι μιᾶς ἐναντίον δέκα ὀκτὼ, καὶ οὕτως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἔχει.

Ἐκφωνήσας κατόπιν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὁ Κ. Πρόεδρος πρὸς τὴν Γερουσίαν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 5 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν τοῦ Κ. Καρακατσάνη.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος,
Χ. Ηλιάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελούντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τε τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Β. Λόγου, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τριῶν παραγράφων τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γρουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Κατόπιν εἷς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω πρῶτον τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ δεύτερον, τὸν δεύτερον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν τοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη, ὅστις ἀνέφερεν, ὅτι ἀντὶ τῶν εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον τῶν τροπολογιῶν του ὑπαρχουσῶν λέξεων « παρεκδέχεται ὅτι ἡ λύσις αὐτὴ θέλει εἶσθαι σύμφωνος » πρέπει ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ ἑξῆς « ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον. » Ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέξατο, ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως γενομένης, τὸν δεύτερον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν μετὰ τῆς γενομένης διορθώσεως τῶν ἀνωτέρω λέξεων, παμψηφεί· ἔχει δὲ ὁ 6'. παράγραφος οὗτος τῶν τροπολογιῶν διορθωθεὶς καὶ ἀντικατασταθεὶς ὡς γ.' παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως ὡς ἑξῆς « ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετά τινος Ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθυῖα δὲ εἰς τὴν βαθείαν σύνεσιν τῆς Υ. Μ. ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους. »

Ἀναγινώσκεται ὁ τέταρτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ τοῦτον τροπολογῶν τρίτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Εἰσηγητὴς ἀναφέρει, ὅτι δέχεται νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸν τέταρτον τοῦτον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς αἱ λέξεις « τῶν ὁποίων » τὴν ἀπό τινος καιροῦ ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως· » καὶ διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καθυποβληθησόμενον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει καταφανὴ ἂν ἐπαισθητῶς αἱ πρόσοδοι ἠλαττώθησαν, καὶ

διὰ νὰ συμβιβασθῇ πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου φιλονεικία κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἔχων τὰς τροπολογίας παρετήρησεν, ὅτι δὲν βλέπει νὰ παραλλάσσῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν ὁ τρίτος τῶν τροπολογιῶν του παράγραφος μὲ τὸν τέταρτον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς· ἀρκεῖ μόνον ἀντὶ τῶν λέξεων « τακτικὴ πληρωμὴ » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἡ βαθμηδὸν πληρωμή· » διότι διὰ τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τοῦ δανείου ἐννοεῖται ἡ κατὰ τὸ τέλος πάσης προθεσμίας ἀκριβὴς καὶ ὁλόκληρος πληρωμὴ τοῦ δανείου· τὸ δὲ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει περὶ τῆς εὐχῆς τοῦ νὰ ἴδῃ ἡ Γερουσία λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, διότι ἀπὸ τοιαύτην εὐχὴν οὐδὲν ἐξάγεται ἀποτέλεσμα, ὡς μηκέτι καθυποβληθέντων τῶν περὶ τούτων συντελεστικῶν μέτρων.

Προτείναντος ἑπομένως ἑτέρου νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « *ἠμποροῦν νὰ συντελέσουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ δύνανται νὰ πηγάσῃ* » ἀντὶ τῶν λέξεων « *δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει* » ἡ Γερουσία παμψηφεὶ παρεδέξατο τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην τῶν λέξεων.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προτείναντα τὰς τροπολογίας ἄλλος ἀντέλεξεν ὅτι πρέπει ῥητῶς ν' ἀναφέρεται ἡ τοιαύτη εὐχὴ εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησιν, καὶ διότι τὰ ἔξοδα δὲν περιεστάλησαν ὡς ἔπρεπε, καὶ διότι τὰ ἔσοδα δὲν εἰσπράττονται ὡς ἀπαιτεῖται ἀκριβῶς.

Ὁ δὲ προτείνας τὰς τροπολογίας ἀντεῖπεν, ὅτι ἡ τοιαύτη εὐχὴ εἶναι διαβεβαίωσις, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ ἑπομένως ὁμολογοῦμεν βεβαιότητα, μηκέτι οὖσαν, ἀλλὰ μέλλουσαν.

Ὁ λόγος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου παρεκινήθη, ἀπάντησε ὁ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Εἰσηγητής, νὰ θέσῃ πρὸς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Στέμματος τὴν εὐχὴν ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σχεδίου εἶναι, διότι ἀπό τινος καιροῦ ἀντὶ νὰ αὐξήσουν τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους ὀλιγόστευσαν, καὶ τὰ ἔξοδα ἀντὶ νὰ μειωθῶσιν ηὐξησαν· κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐν ᾧ ἦτον μεγάλη εὐφορία, καὶ ἔπρεπε νὰ εἰσπραχθῶσιν εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου πολλὰ, καὶ νὰ πληρωθῇ καὶ μέρος τοῦ δανείου, εἰσεπράχθησαν ὅμως ὀλίγα καὶ οὔτε ἐλάχιστον μέρος τοῦ δανείου ἐδόθη. Ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται,

τοῦ χρόνου προϊόντος, νὰ αὐξάνουν τὰ ἔξοδα, καὶ νὰ μειῶνται τὰ ἔσοδα περισσότερον, εἰσέτι δὲ δὲν καθυποβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 διὰ νὰ ἴδῃ τις ἂν πραγματικῶς δὲν ἔχεται τοῦτο ἀληθείας, καὶ ὁ λόγος τοῦ Στέμματος ἔκαμε μνείαν, ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι ἀντικείμενον πλείστου λόγου ἄξιον, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐκπληρώνωμεν τὰς πρὸς τὰς Δυνάμεις ὑποχρεώσεις μας, καὶ ὅτι πολλὰ τῶν ἐξόδων δὲν ἐγένοντο τακτικὰ, τούτου ἕνεκεν ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρῃ τὴν εὐχὴν ταύτην εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, διὰ νὰ ληφθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διά τε τὴν τῶν ἐξόδων περιστολὴν καὶ τὴν τακτικὴν τῶν ἐσόδων εἴσπραξιν.

Παρετηρήσαντος ἑτέρου, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « Πέποιθεν ἡ Γερουσία ὅτι θέλει ἴδει λαμβανόμενα » ἀντὶ τῶν λέξεων « εὔχεται μάλιστα νὰ ἴδῃ λαμβανόμενα » διότι οὕτως ὑπάρχει διαφορὰ ἰδεῶν· καὶ ἄλλου εἰπόντος ἀντὶ τῆς λέξεως « *δυνατῆς,* » νὰ τεθῇ ἡ λέξις « *ἐφικτῆς,* » καὶ τῆς Γερουσίας μὴ ἀποφανθείσης περὶ αὐτῶν τῶν ἀντικαταστάσεων, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἶναι ἔργον σπουδαῖον, καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὸ μάλιστα ἡ ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις, καὶ ὡς τοιοῦτο νομίζει ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ δοθῇ περὶ αὐτοῦ τοιαύτη εὐχὴ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀναφέρει περὶ αὐτῆς καὶ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ παραγράφου· ἠρώτησε δὲ τὸν ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴν ν' ἀποκριθῇ, τί ἐννοεῖ ὅτι ἀπό τινος καιροῦ τὰ ἔσοδα ἠλαττώθησαν, καὶ ἀπὸ ποίας ἐποχῆς χρονολογεῖ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν· καὶ ὁ Εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἤρχισαν νὰ ἐλαττῶνται τὰ ἔσοδα καὶ ν' αὐξάνουν τὰ ἔξοδα, εἶναι τρία ἔτη μέχρι σήμερον· καὶ νομίζει, ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὕτη τῶν ἐσόδων, καὶ ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων, θέλει ἐξακολουθεῖ εἰσέτι, ἐνόσῳ δὲν ἴδει τὸν ἀπαιτούμενον προϋπολογισμὸν διαγράφοντα τὸ ἐναντίον.

Ἕτερος εἶπεν ὅτι πρὸ πέντε ἐτῶν ἤρχισεν ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων, καὶ ἄλλος, ὅτι ἀπὸ τὴν 3 Σεπτεμβρίου καὶ ἐντεῦθεν, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἕνεκα τῆς ῥηθείσης μεταβολῆς.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν ἕτερος, εἶπεν, ὅτι ἡ περὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων εὐχὴ τῆς Γερουσίας περιέχεται εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ περὶ οὗ ἡ συζήτησις παραγράφου ἴσως ἐνόμισεν, ὅτι εἶναι ταὐτολογία νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ αὖθις ἡ αὐτὴ

πρὸ τῆς μεταβολῆς εἰσπρακτέα ἔσοδα ἦσαν ἀπὸ δεκαπέντε μέχρι δέκα ἓξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν, τὰ δὲ μετὰ τὴν μεταβολὴν ἔσοδα, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ Κυρίου Λ. Μαυροκορδάτου προϋπολογισμόν, μέχρι τῶν δέκα τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἔφθασαν· καὶ ὅμως οὐδεὶς περὶ τούτου λόγος ἐγένετο, διότι ἦσαν γνωστὰ τὰ αἴτια τῆς ἐλαττώσεως, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὅτι αὕτη ἦτον ἡ πραγματικότης τῶν ἐσόδων· ἄλλως τε ἤθελε ζητηθῇ λόγος διὰ τὴν τοιαύτην ἐλάττωσιν. Γενομένου ἑπομένως ἤδη λόγου περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων καὶ αὐξήσεως τῶν ἐσόδων, ἐννοεῖται ὅτι αἱ παρατηρήσεις αὗται δὲν ἐμποροῦν παρὰ ν' ἀναφέρωνται εἰς τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδά τε καὶ ἔξοδα· καὶ τοῦτο δὲν ἔχεται, ἂς μοὶ συγχωρηθῇ νὰ εἴπω, ἀληθείας, καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου ἐπιτροπὴ ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτου, διότι τὸ Ὑπουργεῖον ἤλπιζεν ὄχι ἐπίκρισιν ν' ἀκούσῃ, ἀλλ' ἔπαινον, καθόσον ποτὲ δὲν ἐξόδευσε περισσότερα τῶν προϋπολογισθέντων, ἀλλὰ μάλιστα ὀλιγώτερα. Κατὰ τὸ ἔτος 1845 τὰ ἔσοδα προϋπελογίσθησαν ἀπὸ τὸν ἐπικυρωθέντα προϋπολογισμὸν εἰς δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ ἐβεβαιώθησαν μόνον 13 ἑκατομμύρια καὶ 353 χιλιάδες, γενηθὲν ἔλλειμμα ἐκ δραχ. 647 χιλιάδων ἕνεκα τῆς κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο συμπεσούσης πασιγνώστου ἀφορίας· κατὰ τὸ ἔτος 1846 προϋπελογίσθησαν ἔσοδα 14,573,580 καὶ ἐβεβαιώθησαν περισσότερα τῶν ὅσων ἐψηφίσθησαν. Τὰ ἔξοδα κατὰ τὸ 1845 προϋπελογίσθησαν εἰς 14,832,800 καὶ ἐξοδεύθησαν μόνον 11,000,887, κατὰ τὸ ἔτος 1846 τὰ ἔξοδα προϋπελογίσθησαν εἰς 14,000,386 καὶ ἐξωδεύθησαν 11,000,906· ὅθεν οὐ μόνον ὑπέρβασις ἐξόδων δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιψηφισθέντων ἀρκοῦσα οἰκονομία ἐγένετο· πόθεν ὅθεν προῆλθεν ἡ ἀφορμὴ νὰ τεθῶσιν αἱ φράσεις περὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων καὶ τῆς αἰσθητῆς τῶν ἐσόδων ἐλαττώσεως, ἀφ' οὗ δὲν ὑπῆρχεν αἰτία τις; ἄρα πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τῶν εἰσπράξεων κατὰ τὸ ἔτος 1847 δὲν δύναμαι νὰ ὁρίσω τοῦτον, διότι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ γένῃ εἴσπραξις φόρου ἄνευ νόμου· ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους ἐκείνους, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ἐτήσιος Νόμος τῶν Βουλῶν, λέγω ὅτι οἱ φόροι οὗτοι εἰσεπράχθησαν τακτικῶς, καὶ εἶναι πολὺ περισσότερα ἡ ἐκ τούτων εἴσπραξις κατὰ τὰ ἔτη 1845. 1846, καὶ κυρίως κατὰ τὰ 1847· καὶ πρῶτον ἄρχομαι ἀπὸ τὰς τελωνιακὰς εἰσπράξεις. Ὁ φόρος οὗτος τῶν τελωνείων ἀποτελεῖ τὸ ἓν τέταρτον τῶν ἐσόδων τοῦ Κρά-

εὐχὴ εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον· ἂν δὲ καὶ δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἔχει δυσμένειάν τινα εἰς τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ κυβερνᾷ, μ' ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑπόσχεται, καθόσον ἀφορᾷ ἑαυτὸν μόνον, νὰ καθυποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἔτους, ἐξ οὗ, εἶπε, θέλει ἀποδειχθῇ ὅτι τὰ ἔξοδα ἐμετριάσθησαν, τούτου ἕνεκεν συμφωνεῖ ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις τοῦ παραγράφου τετάρτου τοῦ Σχεδίου « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως ». Ἀλλὰ ποτὲ δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη τῆς περὶ τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων εὐχὴ πρέπει ν' ἀναφαίρηται εἰς ἑκάστην ἀπάντησιν πρὸς τὸν Β. Λόγον, διὰ νὰ δύνανται νὰ πεισιτέλλωνται, ὅσον τὸ δυνατόν, τὰ ἔξοδα, καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν προσόδων νὰ γίνηται, ὅσον τὸ δυνατὸν τακτικωτέρα, καθ' ὅτι τὸ 1ον ἐδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου ἐμπεριέχει τὴν γενικὴν ἔννοιαν τῆς ἀνευρέσεως διαφόρων μέσων καὶ πόρων καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως πολλῶν στοιχείων ἐθνικοῦ πλούτου, μενόντων εἰσέτι ὑπὸ ἀχρηστίαν.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἡ Γερουσία καὶ εἰς τὰς τρεῖς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν περίοδον Συνόδους ἀνέφερεν εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησίν της περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως· ἀλλ' ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως καὶ τῆς σημερινῆς ὑπάρχει μεγίστη διαφορά, ἥτις βεβαίως ἀφορᾷ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ παρόν, ἤτοι τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τρίτη αὕτη ἀπάντησις μέχρι σήμερον. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἔχει πρὸς τοῦτο δικαίας ἀφορμάς, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ δυσμένεια, ὡς εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀνέφερεν· ἂν δὲ ἀπὸ τοιαύτης δυσμενείας ἰδέαν παρεκινήθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ Σχέδιόν της ἐπὶ τοιούτων ὑψηλῶν ἀντικειμένων, τότε βεβαίως πολιτικοὶ λόγοι καὶ οὐχὶ τὰ πράγματα παρεκίνησαν πρὸς τοῦτο αὐτήν.

Παραλείπω τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1843 καὶ 1844 γενόμενα ἔξοδα, διότι δὲν ὑπῆρχον προϋπολογισμοί· ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846 τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐψήφισαν τοιούτους, καὶ ἡ ἐπιψήφισίς των ἐγένετο σύμφωνος καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ εἰς οὐδένα ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τούτων ἐκτὸς τινων παρατηρήσεων δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐσόδων. Τῇ

τους. Ἐὰν δὲ παραβάλλωμεν τὰς κατὰ τοὺς ὀκτὼ μόνον μῆνας τοῦ ἔτους 1847 μετὰ τῶν λοιπῶν ὀκτὼ μηνῶν τῶν ἐτῶν 1842 μέχρι 1846 γενομένας εἰσπράξεις, θέλομεν ἴδει ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἡ εἴσπραξις ἀνέβη εἰς δραχ. 1,675.000
κατὰ τὸ ἔτος 1843 . . . . » » 1,655,000
κατὰ τὸ ἔτος 1844 . . . . » » 1,486,000
κατὰ τὸ ἔτος 1845 . . . . » » 1,768,000
κατὰ τὸ ἔτος 1846 . . . . » » 1,560,000
κατὰ τὸ ἔτος 1847 . . . . » » 1,930,000

Ὥστε καταφαίνεται ὅτι ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ ἐν τῷ διαστήματι τῶν ὀκτὼ μηνῶν τοῦ 1847 ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἔτη.

Ὡς πρὸς τὰς ἐκ τῶν Δεκῶν εἰσπράξεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1842 εἰσεπράχθησαν μόνον δραχ. 86,000
κατὰ τὸ ἔτος 1843 . . . . . » 101,000
κατὰ τὸ ἔτος 1844 . . . . . » 88.000
κατὰ τὸ ἔτος 1845 . . . . . » 74.000
κατὰ τὸ ἔτος 1846 . . . . . » 70,000
κατὰ τὸ ἔτος 1847 . . . . . » 93,000

Ὡς πρὸς τὰ Ἄλατα.

Καὶ ἐκ τούτων ἐγένοντο αἱ ἑξῆς εἰσπράξεις·

Κατὰ τὰ ἔτη 1845 εἰσεπράχθησαν μόνον δραχ. 222,000
κατὰ τὸ 1846 . . . . . » 229,000
κατὰ τὸ 1847 . . . . . » 245,000

Τῶν δὲ λοιπῶν ἐτῶν δὲν δύναμαι νὰ ἀναφέρω τὰς εἰσπράξεις, καθότι δὲν ἔχω ἀνὰ χεῖρας ἤδη τὰ περὶ τούτων βιβλία.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅθεν, Κύριοι, καταφαίνεται ὁποία εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις ὡς πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐνεστώς· ἐκ τούτων ὅθεν ἀναφαίνεται βεβαίως ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἤδη ἀφορμαὶ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπάντησίν της, ὡς ἀναφέρει ὁ τέταρτος αὐτῆς παράγραφος, ἀλλὰ τοὐναντίον ἔπρεπεν ἡ Γερουσία νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς δυνατὰς προσπαθείας, τὰς ὁποίας κατέβαλε τὸ Ὑπουργεῖον καὶ μέλλει νὰ καταβάλῃ διὰ τὴν τακτικὴν καὶ δραστηρίαν τῶν ἐσόδων εἴσπραξιν. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου προτείνω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ὁ τέταρτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου μέχρι τοῦ πρώτου ἐδαφίου αὐτοῦ, διὰ νὰ φυλαχθῇ δικαιοσύνη.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἕτερος, εἶπεν, ὅτι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ἠγόρευσεν οὗτος, διότι οὔτε αὐτὸς, οὔτε ἄλλος τις νομίζει ὅτι ἐπιμένει νὰ μὴν ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν

ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπιδέκτων εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως. »

Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλων ν' ἀποδείξῃ ὅτι, ἡ ἀπάντησις αὕτη τῆς Γερουσίας εἶναι αὐχαριστέρα τῆς περυσινῆς, μετεχειρίσθη πρὸς ὑπεράσπισιν του διάφορα ὅπλα ὑπερασπίσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι πρὸς βλάβην του. Ἐνῶ δὲ ἤδη ἡ Γερουσία εὔχεται περὶ τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, πέρυσιν ὅμως εἶπεν ὅτι δὲν ἐφυλάχθησαν οἱ Νόμοι· ὅθεν νομίζει ὅτι τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ τετάρτου τούτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς λέξεως « εὔχεται » καὶ λῆγον εἰς τὴν λέξιν « προσόδων » εἶναι πολὺ ἐπιεικέστερον τῆς περυσινῆς περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἀπαντήσεως· διότι αἱ λέξεις «δυνατὴ περιστολὴ » καὶ « τακτικὴ εἴσπραξις » δὲν περιέχουν βαρεῖαν τινὰ ἔννοιαν, ὡς διατείνεται ὁ Κ. Ὑπουργὸς· καὶ ἐπὶ τέλους ἐπρότεινε ν' ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται ἡ συζήτησις τετάρτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς αἱ τελευταῖαι φράσεις, « τῶν ὁποίων » ὢν τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν » ἀνεπιδέκτων εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως »

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παραλαβοῦσα παρεδέξατο νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ τετάρτου τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παραγράφου αἱ λέξεις « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος » καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπιδέκτων εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως. »

Ὅταν εἰς τὴν ἔκφρασιν, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τῆς βελτιώσεως τῆς Οἰκονομικῆς καταστάσεως περιέχετο τὸ πᾶν, τότε ἡ εὐχὴ εἶναι περιττή. Ἐὰν δὲ ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ ἐπεθύμει, ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἀπάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως· δὲν ἀνέφερον δὲ πρὸς ὑπεράσπισίν μου τὴν περυσινὴν ἀπάντησιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὡς τότε οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ τε τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει νὰ γένῃ.

Ὅταν μία φράσις, ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος, περιέχῃ πολλὰ πράγματα, τότε ὁ συντάκτης πρέπει, ὅταν ἐν ἢ δύω ἐκ τούτων ὦσι σπουδαιότερα, νὰ εἴπῃ περὶ αὐτῶν « πρὸ πάντων εὔχεται, » « ἐπιθυμεῖ μάλιστα· » οὕτω καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Ἐπιτροπὴ νομίσασα σπουδαῖον πάντων νὰ συστήσῃ ἰδιαιτέρως τὴν δυνατὴν

των έξόδων περιστολήν και την τακτικήν των έσόδων είσπραξιν, διότι βεβαίως έγένετο μεγίστη των εσόδων ελάττωσις, ηθέλησε νά κάμῃ τήν περί τούτων εύχήν. Όταν όμως ή Γερουσία ζήτη τάς βελτιώσεις, τάς οποίας ο επί των Οικονομικών Υπουργός κατά την αγόρευσίν του είπεν ότι έκαμεν τῆς οικονομικῆς καταστάσεως, τότε κατ' άξίαν θέλει εκτιμήσει τάς προσπαθείας του. Ότι καί κατά τάς παρελθούσας απαντήσεις πρός τόν λόγον τοῦ Στέμματος βαρύτεραι έγένοντο εκφράσεις περί τῆς οικονομικῆς καταστάσεως καί τῆς βελτιώσεως αύτῆς, καί βαρύτεραι όμως έάν δέν έγένοντο, ελίβυσαν πάλιν άρεσθέντα περί αύτῆς πρός τόν τότε επί των Οικονομικών Υπουργόν· πλήν δυστυχῶς δέν εισηκούσθησαν αί τοιαύται τῆς Γερουσίας εκφράσεις, καί ώς έκ τούτου πρέπει ήδη καθηκόντως νά εκφρασθῇ αύτη περί τε τῆς δυνατῆς των έξόδων περιστολῆς καί τῆς τακτικῆς των έσόδων είσπράξεως, διά νά επέλθῃ τό προσδοκώμενον αποτέλεσμα.

Δέν ήδύνατο νά γένῃ παρατήρησίς τις περί τῆς οικονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως εἰς τούς κατά την μεταβολήν τῆς 3 Σεπτεμβρίου Υπουργούς, διότι αύτοι ένεκα των εκτάκτων εκείνων περιστάσεων ή αγκάσθησαν νά κάμωσιν έξοδα περισσότερα· αλλ' ήδη, όπου καί προϋπολογισμοί καί απολογισμοί των έξόδων καί εσόδων εισάγονται, καί τάξις επομένως περί τῆς διαχειρίσεως τῆς οικονομικῆς καταστάσεως επήλθε, πρέπει ή Γερουσία νά εκφρασθῇ ότι εύχεται την παραιτέρω βελτίωσιν τῆς οικονομικῆς καταστάσεως.

Άρ' ού άπαντες, αντέτεινεν άλλος, συνομολογούν τό περιττόν τοῦ δευτέρου εδαφίου τοῦ τετάρτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς απαντήσεως, διότι τό α. εδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου εμπεριέχει τά πάντα, προτείνει διά τοῦτο νά εξαλειφθῇ ολοτελῶς τό δεύτερον τοῦτο εδάφιον τοῦ ρηθέντος παραγράφου, ώς περιττόν.

Ούδείς πολιτικός σκοπός, αλλ' οικονομικός, αντέταξεν έτερος πρός τόν επί των Οικονομικών Υπουργόν, παρεκίνησε την επί τοῦ Σχεδίου τῆς απαντήσεως Επιτροπήν νά αναφέρῃ περί τῆς βελτιώσεως τῆς οικονομικῆς καταστάσεως, καί πρέπει καί ο Κ. Υπουργός ν' αποβάλῃ την περί τούτου ιδέαν, καθόσον μάλιστα δέν υπάρχει καμμία φράσις προσβάλλουσα αύτόν. Καί κατά τήν περυσινήν πρός τόν Β. Λόγον απάντησιν έγένετο λόγος περί τῆς βελτιώσεως τῆς οικονομικῆς καταστάσεως, διότι καί κατά τό έτος 1846 ήλαττώθη πολύ ο φόρος επί των ζώων καί ρῶν μελισσίων· καί ήδη πάλιν ούχ ήττον απαιτείται νά γένῃ

μνεία ύπό τῆς Γερουσίας κατά την απάντησίν της περί τε τῆς δυνατῆς των έξόδων περιστολῆς καί τῆς τακτικῆς των εσόδων είσπράξεως, καθότι είναι είσέτι άγνωστον άν, ώς διατείνεται ο επί των οικονομικών Υπουργός, έγένετο ή δυνατή των έξόδων ελάττωσις, καί ή τακτοποίησις τῆς είσπράξεως των εσόδων· διότι ούτε οί προϋπολογισμοί των έτών 1847 καί 1848 εισήχθησαν καί επεψηφίσθησαν ύπό των Βουλών, ούτε οί απολογισμοί· έν ᾧ μάλιστα απητείτο κατά μίν τόν μήνα Μάρτιον νά εισαχθῇ ο προσωρινός τοῦ έτους 1847 απολογισμός, κατά δέ τόν Δεκέμβριον ο οριστικός. Ίσως δέν έγένετο κατά την διαχείρισιν τοῦ έτους 1847 υπέρβασις των έξόδων από των εσόδων, αλλά δέν έπεται έκ τούτου ότι τα έξοδα πρέπει νά ήναι ίσα μέ τά έσοδα· μάλιστα δέ τά έξοδα πρέπει νά ήναι πολύ ελάσσονα των εσόδων· καί άν ορθῶς είπεν είσεπράχθησαν δέκα πέντε εκατομμύρια δραχμῶν, πρέπει νά εξοδευθῶσιν ένδεκα μόνον εκατομμύρια, διά νά δυνηθῇ ούτω κατά μικρόν, περισσευομένων τινών κεφαλαίων, νά εκπληρώσῃ τό Κράτος τας πρός τάς Δυνάμεις υπογρεώσεως του. Τι έγένοντο οί δημητριακοί καρποί τοσούτων έτών, τούς οποίους τό Δημόσιον είσέπραξεν; ώς καί πέρυσι καί εφέτος ούτω θέλουσιν ούτοι καταχρασθῇ από τούς επιτετραμμένους την είσπραξίν των υπαλλήλους.

Ενῶ ή Κυβέρνησις επώλει πέρυσι τά άλατα πρός όκτώ λεπτά έκάστην όκάν, οί ιδιῶται όμως επώλουν τό άλας πρός τέσσαρα λεπτά αύτήν· έκ τούτων ούδεν καταλείπει όποίαι καλόπόσαι καταχρήσεις έλαβον χώραν κατά την είσπραξιν των εσόδων τοῦ Κράτους· αί δέ καταχρήσεις αύται πρέπει νά διορθωθῶσι, καί νά μή σιωπήσῃ επομένως ή Γερουσία κατά την πρός τόν Β. Λόγον απάντησίν της την τοιαύτην περί τῆς τακτικῆς των εσόδων είσπράξεως έλλειψιν.

Ο Κ. επί των Οικονομικών Υπουργός, απαντήσας εις τόν προλαλήσαντα, είπεν, ότι έθεώρησε περιττόν νά εξετάσῃ τά πρό τῆς μεταβολῆς έσοδα· άν όμως καί ταύτα συγκριθῶσι μέ τά ένεστῶτα, δέν θέλει φανῇ ούδεμία ελάττωσις. Ότι ο προϋπολογισμός των έξόδων τοῦ 1845 επαρουσίαζε 14 εκατομμύρια ένεκα τῆς εκπτώσεως τοῦ επί των ζώων φόρου. Επειδή όμως ή έκπτωσις αύτη έγένετο καί ήδη, πρέπει νά συμβῇ καί ή αύτή ελάττωσις. Ότι ο προκείμενος πίναξ δέν πραγματεύεται περί προϋπολογισμοῦ καί απολογισμοῦ. Εάν όμως καί τοιοῦτό τι διαλαμβάνῃ, διαβεβαιοί, τόν προαγορεύσαντα, ότι ο προϋπολογισμός θέλει εισαχθῇ πρό τοῦ έτους, καθώς καί ο

απολογισμός. Ότι ή αναγνωσθείσα παρ' αύτοῦ ἔκθεσις ἀνήκει βεβαίως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμόν· τὴν ἀνέφερε δὲ καὶ ἤδη, διὰ νὰ πείσῃ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς περὶ τῆς βελτιώσεως. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι, ἀφοῦ οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ δὲν ἐννοοῦν τὰ ἐνεστῶτα, πρέπει νὰ φανῶσι συνεπεῖς.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀπαντῶν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, δὲν εἶπον, λέγει, ὅτι ὁ προκείμενος παράγραφος ἀποδοκιμάζει τὸ ἐνυπάρχον σύστημα, ἀλλ' ὅτι ἐνδομύχως δὲν εἴμεθα φίλοι τοῦ συστήματος τούτου.

Ἐξαιτησαμένων ἐπομένως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ τεθῇ ὑπὸ ψηφηφορίαν τὸ ἀφισβητούμενον μέρος, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου ὑπ' ἐνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ὁ Κ. Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι θέλει ψηφοφορηθῇ ἡ προτελευταία περικοπὴ τοῦ προκειμένου παραγράφου, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς λέξεως α εὔχεται ν καὶ λήγουσα εἰς τὴν λέξιν α προσόδων ν ὅτι οἱ παραδεχόμενοι τὴν διατήρησιν τοῦ κειμένου, θέλουν ῥίψει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, μέλαιναν. Γενομένης δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐξαλείφθη τὸ μέρος τοῦτο διὰ ψήφων 20 ἀπέναντι 19· παρεδέχθη δ' ἑπομένως παμψηφεί, ὡς προερρέθη, καὶ ἡ ἐξαλειψις τῆς περικοπῆς ὁλοκλήρου ἀπὸ τὴν λέξιν α τῶν ὁποίων ν μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ παραγράφου.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸν πέμπτον παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως, καὶ τὸν τέταρτον τῶν ἐπὶ ταύτης τροπολογιῶν.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διότι τὸν τῆς τροπολογίας θεωρεῖ ὡς προσβάλλοντα μίαν τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων· ἀνταπαντῶν δ' ἕτερος, λέγει, ὅτι ἐκ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐγένετο· ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται περὶ νέου δανείου, καὶ ἑπομένως τοιοῦτο τι ἐν τῇ ἀπαιτήσει δὲν πρέπει ν' ἀναφέρηται.

Ἕτερος δὲ ἀπαντῶν εἰς τοῦτον, δὲν ἐκλήθημεν, λέγει, ἵνα ἐπαναλάβωμεν τὰ ἐν τῷ Βασιλικῷ Λόγῳ· Εἰς τὴν ἀπάντησιν ἀναφέρεται, ὅτι, ἂν γίνῃ τακτοποίησις, εἰς νέον δάνειον δὲν ἀναγκαζόμεθα νὰ καταφύγωμεν· πρὸς τούτοις λέγοντες, ὅτι μετὰ ζήλου θέλομεν παραδεχθῇ τὰ προτεινόμενα μέτρα, ἔτι μᾶλλον εὐχαριστοῦμεν τὸν Βασιλέα.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ τροπολογία συνάδει μᾶλλον τοῦ κειμένου τῆς ἀπαντήσεως μὲ

τὸν Βασιλικὸν λόγον, διότι ἐκείνη μὲν ἀφορᾷ τὸ ἤδη γενόμενον, τοῦτο δὲ τὸ μέλλον. Ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται περὶ νέου δανείου, ἐπειδὴ τὰ δοθέντα παρὰ τοῦ Κ. Ἰωνάδου χρήματα ἐχρησίμευσαν πρὸς ἐξόρλησιν ὑφισαμένου δανείου. Ὅτι δὲ διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς Οἰκονομικῆς καταστάσεως, θέλομεν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, εἶναι ἄλλος λόγος· τούτου ἕνεκα φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία.

Αἰτησαμένων ἑπομένως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ γίνῃ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ παραγράφου τετάρτου τῆς τροπολογίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔθεσε τὸ ζήτημα, εἰπὼν ὅτι ὁ δεχόμενος τὴν τροπολογίαν θέλει ῥίψει λευκὴν ψῆφον, ὁ δὲ μὴ δεχόμενος, μέλαιναν· ὅτι, ἂν αὕτη ἀποῤῥιφθῇ, θεωρεῖται ὡς παραδεκτὸς, ὅπως ἔχει, ὁ πέμπτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας, δὲν παρεδέχθη ἡ τροπολογία διὰ ψήφων εἴκοσι κατὰ δεκαεννέα, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἐγένετο δεκτὸς ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντες μετὰ ταῦτα ὑπ' ἐνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων οἱ παράγραφοι ἕκτος καὶ ἕβδομος, καὶ μηδενὸς ἀντιῤῥήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτοὶ παμψηφεί, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Σχεδίῳ.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι θέλει ψηφοφορηθῇ τὸ σύνολον τῆς ἀπαντήσεως· ὅτι οἱ παραδεχόμενοι τοῦτο, θέλουν ῥίψει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, μέλαιναν· μυστικῆς δὲ ψηφοφορίας γενομένης, ἔγινε παραδεκτὸν διὰ ψήφων **23** κατὰ **16**, ἔχον οὕτω·

Μεγαλειότατε!

Ἡ Γερουσία ἀναλαμβάνουσα τὰ ἔργα της, πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν, ἥτις ἐγγυᾶται ἐξαιρέτως τὴν ἀσφαλῆ εὐόδωσιν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθείαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἦτο καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν Νόμων τήρησις, καὶ ἡ ἰσχυρὰ τῶν ἐξ αὐτῶν πηγαζόντων δικαιωμάτων τοῦ Ἔθνους ὑπεράσπισις. Ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη, καὶ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς

βαρείαν βλάβην τοῦ Τόπου πολλὰ δεινά, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν Πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυτάρεστος μετά τινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Παποιθυία δὲ εἰς τὴν βαθεῖαν σύνεσιν τῆς Υ. Μ., ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τῷ ὄντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτῶνται μᾶλλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπιξέρασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα ἐμπορῶν νὰ συντελέσουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ δύναται νὰ πηγάσῃ καὶ ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τοῦ δανείου.

Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς Οἰκονομίας Κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀπαιτήσεων μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου τῆς παρελθούσης ἐξαμηνίας τοῦ Μαρτίου δὲν θέλει βαρύνει τὸ δημόσιον μὲ νέον δάνειον.

Μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον θέλομεν ἀσχοληθῆ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν λοιπῶν Νομοσχεδίων, ὅσα εἰσαχθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀποδεχόμεθα εὐχαριστοῦντες τὴν σύνταξιν τῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς ἐθεωρήσαμεν ὡς βάσιν τῆς Συνταγματικῆς τάξεως, καὶ πρώτιστον χρέος τῶν Βουλῶν.

Τὸ ποθοῦν τὴν Πατρίδα χρέος θέλει ἐμπνεύσει εἰς ἕκαστον ἡμῶν καὶ ὅλους ὁμοῦ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, ὥστε νὰ νικήσωμεν τὰς περιστοιχούσας τὸν Τόπον δυσχερείας. Ἡ δὲ Θεία Πρόνοια θέλει περιβάλλει μὲ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς προστασίας Της τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ θέλει στερεώσει ἐπὶ ἀκραδάντων βάσεων τὸν Ὑψηλὸν Θρόνον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ.μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον Συνεδριάσεως τῆς ἐπιούσης

θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν, καὶ ἡ κλήρωσις τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, κατὰ τὸν Κανονισμόν, ἥτις θέλει παρουσιάσει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΗΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Ν. Βλάχος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΑ.

Τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1847, ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν θέλει γίνει ἤδη ἡ κλήρωσις πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει διαβιβάσει ἐνώπιον τῆς Α. Μεγαλειότητος τὴν ἐπιψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν. Κληρώσεως δὲ γενομένης ἔλαχον οἱ ἐρεξῆς Κύριοι Γερουσιασταί· Γεώργιος Λαμπιώτης, Δ. Ὀλύμπιος, Λ. Νάκος, Ἰω. Κολοκοτρώνης καὶ Γ. Παπαλιόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκονται ὑπό τινος τῶν Κ. Γραμματέων 1, ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξεν ἀκταήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ σήμερον, ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Ἀρχιδούκος Φριδερίκου τῆς Αὐστρίας· καὶ 2, δύο ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ν. Ι. Μέξη καὶ Ν. Πρασσακάκη, αἰτούντων τοῦ μὲν τριακονθήμερον τοῦ δὲ δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών των, αἵτινες ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον καὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ τινος μὲν τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ ζητουμένη ἄδεια νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, καθότι οὗτος ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης Συνόδου μέχρι τοῦδε δὲν ἐνεφανίσθη, ἑτέρου δὲ προσθέσαντος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Κ. Γρηγοριάδου θέλει ἀποφασισθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας, σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμόν, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν χάριν ἀδροφροσύνης ζητηθεῖσαν ἄδειαν, ἡ Γερουσία δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν ἀρνηθῇ, ὅθεν ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Λ. Γρηγοριάδην δεκαήμερος μόνον ἀπουσίας ἄδεια ἀρχομένη ἀπὸ σήμερον.

Ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς καὶ τοῦ φόρου τῶν Μελισσίων παρουσιασθέντων Νομοσχεδίων ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω·

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιασθὲν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς, καθὼς καὶ τὸ περὶ φόρου τῶν Μελισσίων διὰ τὸ **1847**, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὰ μετ' ἐπιστασίας, παρατηρεῖ.

Ὡς πρὸς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς.

Ἐπειδὴ παρῆλθεν ἤδη ὁ καιρὸς, καὶ καμμία μεταῤῥύθμισις ἡ τροπολογία δὲν δύνανται πλέον νὰ λάβουν χώραν ἂν τυχὸν ἤθελον προταθῇ, ὥστε νὰ φέρουν καταλληλοτέραν ἢ καὶ συμφερωτέραν εἴσπραξιν, συναινεῖ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Νὰ γίνωσι δὲ εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις·

Ἐπειδὴ μέλλει ν' ἀναγνωσθῇ ἐπ' Ἐκκλησίας ὁ Νόμος, νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους διὰ νὰ ἀναγνωσθῶσι συγχρόνως οἱ παράγραφοι ά. ς. καὶ ή. τοῦ Ἄρθρου 3 τοῦ περισυνοῦ Νόμου διὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἀμπέλων, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴν ἦναι εἰς τὴν μνήμην τῶν περισσοτέρων φορολογουμένων τὰ περιεχόμενα εἰς τὸν περυσινὸν Νόμον.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος, ἀποσιωπᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρατήρησίν της ὡς πρὸς τὸ Ἄρθρον **6** τὸ ὁποῖον ἀφίνει ἀφορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς μεταφερόμενα ξηρὰ σύκα.

Ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπή Σας συναινεῖ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν Μελισσίων, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **10** Ὀκτωβρίου **1847**.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Α. Νάκος. Τάτζης Μαγγίνας.
Γ. Καρακατζάνης. Γ. Δαρειώτης.
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Τῆς ἐκθέσεως ταύτης διαταχθείσης ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς τε λιθογραφήσεως καὶ διανομῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **1** ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν **13** τοῦ ἰσαμένου μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς καὶ τοῦ φόρου τῶν Μελισσίων Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηςακόπουλος.
Χρ. Βλάσης.

---

12 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις· ά) τοῦ Νομο-

σχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς, καὶ δ') τοῦ περὶ φόρου τῶν Μελισσίων.

Ἑπομένως ἀναγνωσθέντος τινὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοσχεδίων τούτων τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, καθὼς καὶ τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί. Ἀναγνωσθέντος δ' ἔπειτα τοῦ ἄρθρου δευτέρου, καὶ ἐρωτήσαντός τινος, πῶς ἐγένετο ἡ βεβαίωσις τῶν προϊόντων, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰπὼν ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφέρονται οἱ λόγοι οἱ δεικνύοντες τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ μὴ δυνατὸν οἵας δήποτε τροποποιήσεως, ὡς δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην, ἀντὶ ὠφελείας, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἀρμοδίου χρόνου, ἀνέγνω, τὰ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα διατάγματα, καθὼς καὶ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιπροσθεὶς, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν ὡς πρὸς τοὺς ἐπιστάτας παρατήρησιν, ὡς ἤδη διωρισμένους ὄντας, ἵνα μὴ ἐπέρχηται περισσότερα βραδύτης. Παρετήρησεν ὅμως ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ γίνῃ περὶ τούτου λόγος, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη ἡ Γερουσία· ἑπομένως τὸ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, καὶ ἐρωτήσαντος τινὸς, τί ἐννοεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς συστάσεως τῆς ἀναγνώσεως τῶν παραγράφων ά. γ'. καὶ ή. τοῦ περυσινοῦ Νόμου διὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἀμπέλων, ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προκείμενος Νόμος παραπέμπει εἰς τὸν περυσινὸν, οἱ δὲ φορολογούμενοι πιθανὸν νὰ μὴν ἐνθυμῶνται τὰς διατάξεις τούτου, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καλὸν ν' ἀναγνωσθῇ συγχρόνως καὶ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ περισυνοῦ Νόμου, ἵνα ἀνακαλέσουν εἰς τὴν μνήμην των τὰς διατάξεις αὐτοῦ οἱ φορολογούμενοι. Προτείναντος δὲ ὡσαύτως τοῦ προτελευταίου, ὅτι, ἐπειδὴ εἰς τινα μέρη ἐπιπεσοῦσα χάλαζα ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τρυγητοῦ ἐπέφερε μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τούτων, εἶναι καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον νὰ γίνῃ ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐκπεσμὸς τῆς πληρωμῆς, καὶ σύστασις τοιαύτη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν, ἡ Γερουσία ἀπεράνθη, ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη, ἂν καὶ φιλάνθρωπος καὶ δικαία, ἀνήκει εἰς τοὺς παθόντας ν' ἀναφερθῶσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον βεβαίως θέλει δικαιώσει τούτους.

Εἰπόντος τέλος τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὐτὴ ἠδύνατο νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινὰς καὶ ὡς πρὸς τὴν μετὰ-

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθὲν καὶ παρ' αὐτῆς συζητηθὲν ἤδη καὶ ψηφισθὲν, περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, ὑπέστη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις.

ά. Ἐν ἄρθρ. 1, ἀντὶ μέχρι τριετίας, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν παρεδέχθη νὰ συγχωρῆται ἡ ἐπιβολὴ τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

β'. Ἐν ἄρθρ. 5, ἀντὶ τῶν λέξεων « ὠνίων ἐν γένει » ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις, τροφίμων καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων.

γ'. Ἐν ἄρθρ. 6, ἀντὶ νὰ ὑπάρχῃ ὡς μέγιστος ὅρος τῶν δημοτικῶν τὸ πέμπτον τῶν ἀμέσων δημοσίων φόρων, προσδιορίζονται τὰ 2 % ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου ἐγγείου φόρου· ὑπάγονται δὲ εἰς τὸν αὐτὸν φόρον καὶ τὰ προϊόντα τῶν πρώην μὲν ἐθνικῶν γαιῶν, ἤδη δ' ἀποκτηθεισῶν παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα 3 % κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, ἐξακριβουμένου τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς.

δ'. Ἐν ἄρθρ. 12, ἀντὶ τῆς λέξεως « ὠνια » ἐτέθησαν αἱ λέξεις, τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα κατὰ τὸ ἄρθρ. 5. καὶ κατωτέρω ἀντὶ « ὠνίων » εἰδῶν.

ε. Τὸ ἄρθρ. 14, ἀφορῶν τὴν τιμωρίαν τῶν ἐπιτεταμμένων τὴν εἴσπραξιν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως μὴ ἐκπληρούντων ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς τὸ ἔργον των, προσετέθη ὁλόκληρον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ς'. Ἐν ἄρθρ. 16, προσετέθησαν τὰ ἑξῆς, χωρὶς νὰ γίνεται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρισις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

ζ'. Τὸ ἄρθρ. 17, ἐφαρμόζον τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων δημοσίων φόρων Νόμων εἰς τὴν ἐκβίασιν τῆς ἀποτίσεως τῶν δημοτικῶν, προσετέθη ὁλόκληρον παρὰ τῆς Βουλῆς.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ διμήνου πιστώσεως.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, χορηγεῖται πίστωσις, μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένη πίστωσις θέλει διανέμεσθαι καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας Διατάττομεν.

Ἄρθρ. Α.'

Ἡ παρὰ τοῦ Φιλέλληνος Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου γενομένη πληρωμὴ τῶν ὀφλόντων 500,000 ἢ δραχμῶν 558,400 εἰς λογαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ροτσχίλδ τῆς ἀ-

Μαρτίου ε. ε. ἀναγνωρίζεται ὡς χρέος δημόσιον, καὶ ὡς τοιοῦτον θέλει ἐγγραφεῖ εἰς τὰ δημόσια βιβλία.

Ἄρθρ. Β.'

Ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως γενομένη πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς διαληφθείσης ποσότητος ἐνεχυρίασις ἴσης ποσότητος μετοχῶν τῆς ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης, θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς ἀποσβέσεως τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. Γ'.

Δίδεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἄδεια νὰ διαπραγματευθῇ ὁριστικῶς μετὰ τοῦ Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου τὰ περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐξοφλήσεως τῆς μνησθείσης ποσότητος μετὰ τοῦ τόκου, μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς 6 τοῖς %.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Εἰπόντος δ' ἑπομένως αὐτοῦ, ὅτι, ὡς παρελθόντος τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἤδη εἰς τὸ μέσον ῥθάσαντος σχεδὸν τοῦ Ὀκτωβρίου, οἱ ὑπάλληλοι πάσχουσιν ὡς μὴ πληρωθέντες εἰσέτι, καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, συμφωνησάντων δέ τινων τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ παρατηρησάντων, ὅτι διὰ τὸ κατεπείγον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλῇ τοῦτο εἰς τὰ Τμήματα, καὶ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια, καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη· ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀφορῶντος τὴν πίστωσιν, ἡ συζήτησις νὰ γίνῃ κατὰ τὸν Κανονισμὸν προηγουμένως εἰς τὰ Τμήματα ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς, καὶ κύριον νὰ γενῇ ἡ γενικὴ αὐτοῦ συζήτησις εἰς τὸ Σῶμα, τὸ δ' ἕτερον νὰ παραπεμφθῇ καὶ τοῦτο εἰς τὰ Τμήματα, νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρῆστ. Βλάσης.
Ἀδάμ Δούκας.

13 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας Τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν νεώτερον τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν Κ. Α. Δοῦκαν, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου θατέρου τῶν Γραμματέων Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χριστακοπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ἑπομένως, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ διμήνου πιστώσεως, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου παρά τινος τῶν Κ. Γραμματέων, εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ὅτι οὐδεὶς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ζητουμένην πίστωσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. διότι ἄλλως θέλουν διακοπῇ τὰ μέσα τῆς ἐνεργητικῆς πορείας τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι οὔτε αὐτὸς, διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον, εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ πρὸς συζήτησιν προκειμένου ἤδη Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ Γερουσία ἄλλοτε ἀπεράνθη, ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις πρέπει νὰ ἦναι κατὰ τοὺς ὅρους τῆς τάξεως, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου, ὡς ἀναφέρει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ ἀπεδοκίμασε τότε τὸν τρόπον τῶν περὶ πιστώσεων Νομοσχεδίων, τούτου ἕνεκα προτείνει, ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν πρέπει οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ νὰ ζητοῦν πίστωσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει μηκέτι ἐγκριθέντων προϋπολογισμῶν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ζητοῦν πίστωσιν δύω ἢ τριῶν φέρ' εἰπεῖν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐννοουμένου βεβαίως ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει δαπαγηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει προϋπαρχόντων Νόμων.

Ἀντιτείνας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἕτερος, ἀντέλεξεν, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐκανονίσθη ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁ τρόπος, δι' οὗ θέλει ζητεῖσθαι ἡ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πίστωσις ὑπὸ τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ὁ δὲ τρόπος, τὸν ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν διὰ τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἄριστος καὶ ὠφέλιμος, ἀλλ' εἶναι νέα πρότασις, περὶ ἧς ἤδη δὲν πρόκειται, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, προτείνει διὰ τοῦτο νὰ παραδεχθῇ μὲν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ν' ἀναβληθῇ δὲ εἰς μεταγενεστέραν τινὰ Συνεδρίασιν ἡ συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τύπου, δι' ὧν ἄλλοτε δύνανται νὰ ζητηθῶσι πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Ἀντιπαρατηρήσας ἄλλος ἐπέφερεν ὅτι, δὲν γνωρίζει ἂν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ τύπου περὶ τῶν ζητηθησομένων ἄλλοτε πιστώσεων ἦναι ἀνάγκη νὰ συμφωνήσωσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα διὰ νὰ μένῃ ὁ τύπος στερεός· ἀλλ' ὅτι τέταρτον ἤδη ἔτος τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος διανύθη, καὶ ἀγνοεῖται τί ἐστὶ προϋπολογισμὸς, καὶ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ τετραετὲς διάστημα πάντοτε ὑπὸ τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ἕνεκα τῶν κατεπειγουσῶν ὅθεν κατ' αὐτοὺς περιστάσεων, ἐζητήθησαν πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ οὐδέποτε καθυποβλήθη ἐγκαίρως προϋπολογισμὸς· ἡ γέννησις τῆς Συνταγματικῆς Πολιτείας συνίσταται εἰς τὸν ἔγκαιρον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, τὸν ὁποῖον ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἔργον πάρεργον· καθότι μέχρι τοῦδε οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν τεσσάρων ἐτῶν εἰσήχθησαν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων περὶ τὰ τέλη ἑκάστου ἔτους, εἰς ὃ ὑπάγονται, τὸ ἐλάχιστον καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται ὁ λαὸς ποτὲ νὰ ἐννοήσῃ ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐξοδεύθησαν ὅσα κατ' ἔτος πληρώνει· διὰ νὰ συμβῇ ὅθεν Συνταγματικὴ, ὡς πρέπει, Πολιτεία, πρέπει ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀρνηθῇ τοῦ λοιποῦ τὰς ζητουμένας πιστώσεις, διὰ ν' ἀναγκάζωνται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ καθυποβάλλουν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· καὶ ταῦτα μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου περὶ Πιστώσεως Νομοσχεδίου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸν τρόπον αὐτοῦ, δι' οὗ ζητεῖται ἡ πίστωσις, θέλει παρακατιὼν ἀγορεύσει, ἀφοῦ ἀναγνωσθῶσι τὰ ἄρθρα αὐτοῦ.

Μηδενὸς ἑπομένως γενομένης ἑτέρας παρατηρήσεως ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου περὶ Πιστώσεως Νομο-

σχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα τοῦ **1847** ἔτους ἡ Κυβέρνησις καθυπέβαλεν Νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον περιεῖχεν ἓν καὶ μόνον ἄρθρον· τὸ τοιοῦτον δὲ Νομοσχέδιον παραβαλλόμενον μὲ τὸ σημερινὸν συζητούμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχεδίου, διαφέρει καὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν· καθότι εἰς μὲν τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον ἀνερέρετο, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, διὰ τὴν ὁποίαν ἐζητεῖτο ἡ πίστωσις, ἤθελε γίνει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846**, εἰς δὲ τὸ προκείμενον ζητεῖται πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει οὐχὶ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν μόνον εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅστις εἰσέτι δὲν ἐνεκρίθη παρ' οὐδενὸς ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Πᾶς ὁ δίδων τὴν πίστωσιν, νομίζει ὅτι θέλει γίνει χρῆσις αὐτῆς, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀλλ' ἤδη εἰς τὴν πίστωσιν ταύτην δὲν ἀναφέρεται παντελῶς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλ' ὁ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, εἰς τὸν ὁποῖον ἴσως ὑπάρχουσι κονδύλια ἐξόδων μὴ ἀναγκαῖα, ἐφ' ὧν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὰς ἀνηκούσας τροπολογίας καὶ παρατηρήσεις. Ὅθεν ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν διὰ τοῦ περὶ οὗ ἡ συζήτησις πρόκειται Νομοσχεδίου Πίστωσιν, τότε θέλει προδικάσει πλέον τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τῶν δύω μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ δὲν δύναται νὰ κάμῃ καμμίαν περὶ τούτων παρατήρησιν.

Καὶ ἄλλοτε ὅτε ἐζητήθησαν πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐγένοντο τοιαῦται παρατηρήσεις, καὶ μάλιστα εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε τροπολογίαν τινὰ, δι' ἧς παρεδέχετο μὲν νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις χρηματικῆς ποσότητος διὰ τὰ τακτικὰ καὶ κανονισμένα ἔξοδα τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ μήπω κανονισμένα· ἐγένετο δὲ λόγος τότε, καὶ περὶ τοῦ διὰ τῆς Πιστώσεως ἐκείνης ζητουμένου ἑκτημορίου τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων, ἀλλ' ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ὅτι καὶ τοῦτο δὲν ἦτο καλῶς ἐκτεθειμένον εἰς τὸ κείμενον τοῦ περὶ Πιστώσεως ἐκείνου Νομοσχεδίου, διότι ἠγνοεῖτο ὁποῖον ἤθελεν εἶσθαι τὸ ζητούμενον ἑκτημόριον, διὰ νὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τούτων, αἵτινες

καὶ τότε καὶ ἤδη ἔλαβον χώραν, ἔπρεπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ ζητήσῃ τὴν Πίστωσιν τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναλόγως μὲ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τοῦ **1846** γενόμενα ἔξοδα· διότι ἄλλως κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρέχεται εὔλογος ὑπόνοια ἐνδεχομένων καταχρήσεων τῶν ἐξόδων.

Ἐνιστάμενος πρὸς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἐσύγχυσε τὴν ἔννοιαν τοῦ πρώτου ἄρθρου μὲ τὴν τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς δι' οὗ ἡ Πίστωσις » μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν » προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια » τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων » ἐνοεῖται, ὅτι, ἂν ἀναβαίνῃ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων εἰς **12** ἑκατομμύρια φερ' εἰπεῖν δραχμῶν, δὲν δύνανται νὰ ἐξοδευθῶσιν εἰς τοὺς δύω τούτους μῆνας Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου περισσότερων τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἓν δὲ μόνον, προσέθηκεν, ὅτι ἐλλείπει ἀπὸ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἵνα νὰ γένῃ μνεία, ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. θέλουν πληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846**· ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι περιττή, διότι πᾶν ἔξοδον θέλει πληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει παραδεδεγμένων Νόμων καὶ διαταγμάτων.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντιπαρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὁ τρόπος καὶ ὁ τύπος, διὰ τῶν ὁποίων ὀφείλουσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ζητῶσι τὰς διὰ τὰς πληρωμὰς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πιστώσεις, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ὡμίλησα, εἶναι νέα πρότασις· διότι δὲν ἐξέρασα ἰδίαν γνώμην, ἀλλὰ γνώμην τῆς Γερουσίας, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε, διὰ τῶν τροπολογιῶν, αἵτινες ἐπροτάθησαν, καὶ ἀπὸ τὰς συζητήσεις, αἵτινες ἐγένοντο, παρεδέξατο αὕτη, ὅτι τοῦ λοιποῦ αἱ ζητούμεναι πιστώσεις νὰ ὁρίζωνται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ. Παρατηρῶ δὲ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ προκείμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον δὲν ἀναφέρει, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκριθέντων ἐξόδων, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τούτων διὰ τοὺς μῆνας Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου δὲν θέλει ὑπερβῇ τὰ δύω δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ **1847** ἔτους, τὰ ὁποῖα εἰσέτι δὲν ἐνεκρίθησαν ἀπὸ

τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· ὥστε ἂν ἤδη ἡ Γερουσία παραδεχθῇ, ὡς ἔχει, τὸ περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον, θέλει ἐγκρίνει καὶ προδικάσει μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ μηκέτι ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπανέλθῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα ταῦτα.

Παντάπασι δὲν ἐσυγχύσθησαν, προσέθηκεν ἕτερος, τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, καθὼς ἀνέφερεν εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας οὗτος κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐσύγχυσε τὰ ἄρθρα ταῦτα. Ἡ πίστωσις θέλει δοθῆ, διὰ νὰ μὴ σταματήσῃ ἡ πορεία τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, καθότι αὕτη ζητεῖται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν ἡ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ἐκ περιστάσεων τινῶν δὲν ἐνεκρίθη ὁ προϋπολογισμός· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὅτι, ἐν ᾧ ἔπρεπε δι' αὐτοῦ νὰ ζητηθῇ πίστωσις ἀπέναντι προϋπολογισμοῦ ἐγκεκριμένου, ἀπ' ἐναντίας ὅμως ζητεῖται ἤδη ἔγκρισις προϋπολογισμοῦ μὴ ἐγκεκριμένου, καὶ τότε ἡ Γερουσία θέλει προδικάσει καὶ παραδεχθῇ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ μὴ ἀναγκαῖα ἴσως, δὲν θέλει πλέον δυνηθῆ νὰ τ' ἀποῤῥίψῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐὰν φερ' εἰπεῖν, εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν περιέχηται κονδύλιον τριακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιπλέον, οὐχὶ λόγῳ τῆς κανονισμένης ὑπηρεσίας, ἀλλὰ λόγῳ ἀνάγκης, διὰ τὴν αὔξησιν ὅθεν τῆς στρατολογίας, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περιέχηται ὡσαύτως ἕτερον κονδύλιον διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιπλέον διὰ τὴν κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τῶν κατοίκων, καὶ ἡ Γερουσία παραδεχομένη ἤδη διὰ τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου τὰ ἔξοδα τῶν δύω μηνῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, δὲν ἐγκρίνει ὅμως μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ δύω ταῦτα περιπλέον κονδύλια τῶν Ὑπουργείων, τότε δικαίως οἱ Κ. Ὑπουργοὶ θέλουν ἀντιτείνει εἰς τὴν μὴ παραδοχὴν τῶν δύω τούτων κονδυλίων, λέγοντες, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς πιστώσεως παρεδέχθη καὶ τὸ ἓν ἑκτημόριον, ἢ τὰ δύω δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τούτων ἀπαιτεῖται, ὥστε ἡ πίστωσις ν' ἀναφέρηται ἀπέναντι τῶν κανονισμένων καὶ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας ἐξόδων τοῦ συζητηθησομένου προϋπολογισμοῦ, διότι, ἂν δὲν ὦσι τοιαῦτα τὰ ἔξοδα, ἐνδέχεται ν' ἀποῤῥιφθῶσι. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι

ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρχωσι κανονισμένα καὶ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας τὰ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ζητούμενα ἔξοδα, καθότι ἄλλως ἡ Γερουσία θέλει ἐγκρίνει ἐν ἀγνοίᾳ μέλλοντα ἔξοδα. Ἂν δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νομίζῃ, ὅτι πρέπει, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, νὰ τεθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὁ περὶ οὗ ἐγένοντο αἱ τοιαῦται παρατηρήσεις τύπος, ἂς παραδεχθῇ αὐτὸν, καὶ ὑποβάλλῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς πάλιν τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον· ἂν δὲ νομίζῃ, ὅτι ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀργοποιρίας θέλει ἐπέλθει πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι τότε προτιμότερον νὰ παραδεχθῇ, ἀλλ' ἄλλοτε τοιοῦτος τρόπος πιστώσεως νὰ μὴ γενῇ.

Ἀπαντήσας ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὰς περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τύπου, δι' ὧν ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ τὸ περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον γενομένας παρατηρήσεις ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς περὶ πιστώσεως αἰτήσεως οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἐννόησε τὴν ἔγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ ὁποίου ζητεῖ σήμερον· ἡ δὲ Γερουσία, χορηγοῦσα τὴν πίστωσιν ταύτην διὰ τοὺς μῆνας Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε., δὲν προδικάζει βεβαίως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀλλ' οὐδὲ ἀποκλείεται τοῦ ὁποίου ἔχει δικαιώματος διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις της ὡς πρὸς ὁλόκληρον ἐν γένει τὸν προϋπολογισμόν, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην καὶ τῶν ἐξόδων τῶν δύω τούτων μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου· ὡς ἐκ τούτου δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὸν διὰ τὸ προκείμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον προταθέντα τύπον, ἐὰν δὲν ἐπῆρχετο βραδύτης ὡς ἐκ τῆς νέας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, καὶ προτείνει ἕνεκα τούτου νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Γερουσία, ὡς ἔχει, τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἄλλοτε δὲ εἰς τὰ περὶ Πιστώσεως καθυποβαλλόμενα Νομοσχέδια θέλει συμμορφωθῇ καθ' ὃν τύπον ἀπεράνθη ἡ Γερουσία.

Καὶ ἄλλοτε, ὡς ἐρρέθη, ἀντεπαρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη περὶ τοῦ τύπου, δι' οὗ πρέπει νὰ ζητῆται πᾶσα Πίστωσις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἀτυχῶς τοῦτο οὐδέποτε παρεδέχθη τὴν ἀπόφανσιν ταύτην τῆς Γερουσίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐκ ὀλίγη καὶ σήμερον ἐπῆλθε λογομαχία περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὲν Πρακτικὰ δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν Νόμου, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ γὰ ἦναι ἀθάνατοι καὶ σταθεροὶ εἰς τὰς θέσεις των, τούτου

ἕνεκα ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ τοῦ λοιποῦ τὸν προταθέντα τύπον εἰς τὰ περὶ Πιστώσεως εἰσαχθησόμενα Νομοσχέδια.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, καί τινος μὲν τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τῆς λέξεως « Β. Διαταγμάτων » ἐννοοῦνται κατὰ τὴν, ὡς ἀνωτέρω, ἰδέαν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐκεῖνα τὰ Β. Διατάγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἰσχὺν Νόμου, τοῦ δ' ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ὑπουργοῦ συνομολογήσαντος πρὸς τοῦτο, παρεδέχθη ἐπομένως ἡ Γερουσία καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων τριάκοντα κατὰ μιᾶς, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13 Ὀκτωβρίου τ. ε.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ὑπὸ τῶν Γραμμάτων ἐκλεχθείσης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ Δανείου τοῦ Κ. Εὐνάρδου εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρηστακόπουλος
Χρ. Βλάσσης.

---

14 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν μετ' ἐκθέσεως τὸ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ἀναγινώσκει αὐτὸ καὶ τὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθὲν καὶ παρ' αὐτῆς συζητηθὲν ἤδη καὶ ψηφισθὲν, περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ὑπέστη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις.

α'. Ἐν ἄρθρ. 4, ἀντὶ μέχρι τριετίας, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν παρεδέχθη νὰ συγχωρῆται ἡ ἐπιβολὴ τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

β'. Ἐν ἄρθρ. 5, ἀντὶ τῶν λέξεων « ὠνίων ἐν γένει » ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις, τροφίμων καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων.

γ'. Ἐν ἄρθρ. 6, ἀντὶ νὰ ὑπάρχῃ ὡς μέγιστος ὅρος τῶν δημοτικῶν τὸ πέμπτον τῶν ἀμέσων δημοσίων φόρων, προσδιορίζονται τὰ 2 % ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου ἐγγείου φόρου· ὑπάγονται δὲ εἰς τὸν αὐτὸν φόρον καὶ τὰ προϊόντα τῶν πρώην μὲν ἐθνικ. γαιῶν, ἤδη δὲ ἀποκτηθεισῶν παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα 3 % κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, ἐξακριβουμένου τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς.

δ'. Ἐν ἄρθρ. 12, ἀντὶ τῆς λέξεως « ὤνια » ἐτέθησαν αἱ λέξεις, τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα κατὰ τὸ ἄρθρ. 5. καὶ κατωτέρω ἀντὶ « ὠνίων » εἰδῶν.

ε'. Τὸ ἄρθρ. 14, ἀφορῶν τὴν τιμωρίαν τῶν ἐπιτεταραμμένων τὴν εἴσπραξιν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ πρόθεσεως μὴ ἐκπληρούντων ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς τὸ ἔργον των, προσετέθη ὁλόκληρον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ς'. Ἐν ἄρθρ. 16, προσετέθησαν τὰ ἑξῆς, χωρὶς νὰ γίνεται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρησις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

ζ'. Τὸ ἄρθρ. 17, ἐφαρμόζον τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων δημοσίων φόρων Νόμων εἰς τὴν ἐκβίασιν τῆς ἀποτίσεως τῶν δημοτικῶν, προσετέθη ὁλόκληρον παρὰ τῆς Βουλῆς.

Παρατηροῦμεν δὲ ὅτι, ἐὰν τινὲς τῶν τροποποιήσεων τούτων, οἷον ἡ ά. β'. ς'. καὶ ζ'. δὲν μετέβαλον τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ συντελοῦσιν εἰς βελτίωσιν αὐτοῦ, εἰσήχθησαν ὅμως καὶ ἕτεραι, αἵτινες μὴ συνᾴδουσαι ἐντελῶς πρὸς ἄλλας διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ ἀντιβαίνουσαι εἰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας μας πρέπει νὰ μεταβληθῶσιν.

Εἰσάγοντες ἤδη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῆς Γερουσίας, ἐκθέτομεν τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὁρμώμενοι θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ μεταβληθῶσιν ὁπωσδήποτε αἱ τελευταῖαι αὗται τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρ. 6, μεταβολῆς. — Τὸ κείμενον τοῦ Ὑπουργείου ἔθετεν ἕνα μέγιστον ὅρον κοινὸν δι' ὅλα τὰ εἴδη τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἤτοι τῆς ἐγγείου, τῆς ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν μελισσίων, ὅπερ ἦτο τὸ πεμπτημόριον τῶν ἀντιστοιχούντων ἀμέσων φόρων τοῦ δημοσίου. Ἡ δὲ τροποποίησις τῆς Βουλῆς τίθησι μὲν, ὡς μέγιστον ὅρον, τὰ $2^{0}/_{0}$ τοῦ εἰσοδήματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου δεκάτου, ἐφαρμόζουσα δὲ αὐτὸν εἰς μόνα τὰ προϊόντα τῆς Γῆς, ἀφίνει λελησμένως ἀπεριόριστον τὴν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων εἰσφοράν.

Δύο λοιπὸν ἄτοπα περιέχει ἡ τροποποίησις, ἀμφότερα ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἰσότητα τῆς διανομῆς τῶν φόρων, τὸ μὲν, ὅτι, ἐνῷ ὅλοι οἱ λοιποὶ δημοτικοὶ φόροι λογίζονται ἄνευ προαφαιρέσεως τοῦ δημοσίου δικαιώματος, ὁ ἐγγειος μόνος θέλει εἰσπράττεσθαι μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην, τὸ δὲ, ὅτι, μὴ τιθεμένου μεγίστου ὅρου διὰ τοὺς ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων δημοτικοὺς φόρους, ἠδύναντο νὰ ψηφισθῶσι καὶ ἐγκριθῶσιν οὗτοι ἐπαχθέστερον διὰ τοὺς περὶ τὴν διομηχανίαν ταύτην ἀσχολουμένους.

Ἐπειδὴ δὲ ὅ τε προτείνας τὴν τροποποίησιν ταύτην, καὶ ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα αὐτὴν, ἀπὸ σκοποῦ φιλανθρωπίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων μᾶλλον ὥρμήθησαν, ἢ τὴν ἀνισότητα νὰ εἰσαγάγωσι προέθεντο· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνακούφισις αὕτη κατορθοῦται μᾶλλον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ διὰ τῆς παρὰ τῶν δήμων ἐπιβολῆς μετριοτέρου ὅρου, ὁσάκις αἱ ἀνάγκαι αὐτῶν δὲν ἀπαιτοῦσι τὸν μέγιστον, ἢ διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ Νόμου, μᾶς φαίνεται καλῶς κειμένη ἡ τροποποιηθεῖσα φράσις.

Ἀλλ' ἂν ἡ Γερουσία κρίνῃ παραδεκτέαν τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ περιορισμοῦ τοῦ μεγίστου ὅρου, τότε, διὰ νὰ μὴ προσβάλληται ἡ περὶ τὴν διανομὴν τῶν φόρων ἰσότης, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προαφαιρέσεως τοῦ ἀμέσου δημοσίου φόρου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τῶν ἀμέσων δημοτικῶν φόρων· τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀναλόγου ἐλαττώσεως τοῦ μεγίστου ὅρου. Οἷον, ὁ μέγιστος ὅρος τῆς ἐγγείου δημοτικῆς εἰσφορᾶς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου δεκάτου, εἶναι τὸ πέμπτον τῶν $^{90}/_{100}$ τῆς προσόδου ἤτοι $^{18}/_{100}$ τοῦ δημοσίου δεκάτου· ἄρα ὁ ὅρος οὗτος τιθέμενος ὡς μέγιστος, θέλει ἐφαρμόζεσθαι δικαίως εἰς ὅλους τοὺς ἀμέσους δημοτικοὺς φόρους.

Διὰ ταῦτα ἡ τροποποίησις πρέπει νὰ συνταχθῇ οὕτω « τὰ $^{18}/_{20}$ τοῦ δι' ἕκαστον τῶν ἀμέσων τούτων δημοσίων φόρων διὰ Νόμου τιθεμένου ὅρου. »

Περὶ δὲ τῆς μετὰ ταῦτα ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἑπομένης προσθήκης, ἐπειδὴ δι' αὐτῆς ὑπάγονται εἰς ἴσον φόρον καὶ αἱ κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον ἀποκτηθεῖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἀνεξαρτήτως τῆς τῶν ἀγοραστῶν ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ δίδωσι, ἀντὶ δεκάτου τῶν προϊόντων, τρία μόνον ἑκατοστὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς, δὲν ἔχομεν τί ν' ἀντείπωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῆς.

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρ. 12. — Ἠθέλαμεν θεωρήσει ἀδιάφορον καὶ ἐνταῦθα τὴν μεταλλαγὴν τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου λέξεως «ὡνίων,» ἐὰν δὲν ἀνεφέρετο αὕτη ῥητῶς εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 5 διάταξιν. Ἀλλ' ἡ συνάφεια αὕτη

περιορίζουσα τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ 12 ἄρθρου εἰς μόνα τὰ περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 5 ἄρθρον ἐμπορεύματα, ἐξαιρεῖ λιληθότως τὰ ἐν γένει φορολογητέα, καὶ ἐν τῷ 2 ἄρθρ. ὁριζόμενα ὥνια. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τῆς Βουλῆς ἡ διάνοια ἦτο νὰ ψηφίσῃ τοιαύτην ἐξαίρεσιν, ἀλλ' ἁπλῶς ν' ἀντικαταστήσῃ ἀντὶ τῆς λέξεως « ὥνια » τὰς λέξεις τρόφιμα καὶ λοιπὰ ἐμπορεύματα, διὰ τοῦτο ἀρκεῖ ἡ μεταβολὴ αὕτη, οὕτω πως γινομένη, καὶ ἀφαιρεῖται αἱ λέξεις « κατὰ τὸ ἄρθρον 5. »

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθ. 11. — Ἐκ τοῦ προστεθέντος 14 ἄρθ. ἀφαιρεῖται αἱ πρὸς τὸ τέλος τρεῖς αὗται λέξεις « τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως » τῶν ὁποίων τὸ ἀνοίκειον ἀνεγνωρίσθη καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ΛΑ'. συνεδριάσεως τῆς 26 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου· διότι δὲν πρόκειται ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ περὶ δημοτικῆς διαχειρίσεως, ἥτις εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς μόνον εἶναι ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιτετραμμένη, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο προνοεῖ περὶ τιμωρίας τῶν ἐξ ἀμελείας ἢ προθέσεως παραλειπόντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, μετετέθη ἐν τῷ ἁρμοδίῳ κεφαλαίῳ Γ'. καταταχθὲν εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ὑπὸ ἀριθ. 19 μεταβληθείσης ἐντεῦθεν καὶ τῆς τάξεως τῶν μεταξὺ ἐπιλοίπων ἄρθρων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν τὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ κατὰ τὴν 26 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ὑπὸ τῆς Βουλῆς μετά τινων τροποποιήσεων ψηφισθὲν καὶ ὧδε ἐμπεριεχόμενον περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, καὶ μετάσχῃ τῆς περὶ αὐτοῦ συζητήσεως, προτείνων τὰς ἀναγκαίας ἀντιτροποποιήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ δημοτικοῦ δασμοῦ

Ἄρθρ. 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶναι καθιδρυμένη τελωνιακὴ ἀρχή, μέχρι καὶ αὐτοῦ ταῦ σταθμάρχου, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ταμιακὰ εἰσοδήματα δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, νὰ ἐπιβάλωσιν ἐπὶ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένων ὠνίων δασμόν, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ πεντηκοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως θεωροῦνται κυρίως καὶ δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν δασμὸν τὰ ἑξῆς·

α'. Τὰ πνευματώδη ποτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ῥευστά.

β'. Τὰ τρόφιμα, ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλεύρων, ἄρτου, λαχάνων, χλωρῶν ὀσπρίων, χλωρῶν ὀπωρῶν, χλωροῦ τυροῦ, γάλακτος, ἁλατος, ὀρνιθίων, ὠῶν, καὶ ἄλλων μικρῶν εἰδῶν.

Ἄρθρ. 3.

Τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων ὠνίων, εἴτε διὰ θαλάσσης κομίζονται, εἴτε διὰ ξηρᾶς, προσδιορίζεται ὀνομαστὶ τὸ δι' ἕκαστον εἶδος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον πληρωτέον τέλος, διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἀνωτέρω εἰρημένος δημοτ. δασμὸς δύναται νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν ἑκάστοτε.

Ἄρθρ. 5.

Ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων τινὸς δήμου, δύνανται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα, καὶ εἰς ἄλλα πρὸς τούτοις τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων, τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ὑπάκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισσίων· ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς· δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπάκεινται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώην ἐθνικὰς, ἤδη δ' ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, κατὰ τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὃν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7.

Ἡ ἐπὶ τῶν ζώων δημοτ. εἰσφορὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς δήμους, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων διαιτῶνται ταῦτα· πληρώνεται δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν κατὰ τὴν χειμερινὴν, ἢ τὴν θερινὴν μόνον ὥραν, διαιτῶνται ἐν ταῖς νομαῖς τινος δήμου.

Ἄρθρ. 8.

Ἐὰν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἀποποιηθῇ νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφορὰν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκούσαν πρὸς θεραπείαν ὅλων τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων τοῦ δήμου, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ καὶ ν' αὐξηθῇ αὕτη, μέχρι τοῦ μεγίστου ὅρου, διὰ διοικητικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ 9.

Καθ' ἣν περίπτωσιν, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, ὁ προϋπολογισμὸς ἑνὸς δήμου δὲν ἐπικυρωθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται μέχρι τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ, συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐξαιροῦνται δὲ τὰ ἀπερληρωθέντα ὁλοκλήρως ἔκτακτα ἔξοδα καὶ τὰ ψηφισθέντα ῥητῶς περὶ τῶν τοιούτων ἐξόδων, καθόσον ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐψηφίσθησαν, ἐξεπληρώθη.

Κεφ. Β.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ δημοτικὸς δασμὸς εἰσπράττεται ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν τοῦ δήμου ὠνίων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δι' ἐμισθώσεως, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτῆς διὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐγκαθιδρυμένης ταμειακῆς ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ παραδίδῃ τὰ εἰσπραττόμενα ἀπὸ τοῦδε εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ περιφέρεια, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἀφορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ὠνια, καὶ οἱ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δασμοῦ αὐτῶν στάθμοι, προσδιορίζονται διὰ ψηφίσματος τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, τῇ ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 12.

Ὁπόσα τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα πράγματα ἢ ἐμπορεύματα κατὰ τὸ ἄρθ. 5 μετακομίζονται διά τινος δήμου, ἢ ἀποτίθενται προσωρινῶς ἐντὸς αὐτοῦ, ὀφείλει ὁ εἰσάγων αὐτὰ νὰ προειδοποιῇ τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν, δίδων εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν· δύναται δὲ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ ἀνάλογος ἐγγύησις. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν μηνῶν, ὅσων εἰδῶν ἡ ἐξαγωγὴ δὲν ἀποδειχθῇ, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγαγόντος, ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου δασμοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 13.

Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ εἰσπράττεται ἐπὶ ἀποδείξει, συνάμα μὲ τοὺς ἀντιστοιχοῦντας ἀμέσους φόρους τοῦ δημοσίου, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως· ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους,

ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῇ, συγχρόνως μὲ αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ ἀντιστοιχοῦσα δημοτικὴ εἰσφορά, ἡ μέτρησις, ἐκτίμησις, ἐξέλεγξις καὶ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 14.

Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς δημοσίους φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγκριθέντας δημοτικούς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων τοιαύτας ἐλλείψεις του. Πρὸς τοῦτο δὲ οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ χρονολογικὰ βιβλία τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεώς των εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχήν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπρακτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσάκις ζητηθῶσι.

Ἄρθρ. 15.

Ἡ ἐκποίησις τῶν λόγῳ δημοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων αὐτόχρημα εἰσπραττομένων προϊόντων γίνεται ὁλικῶς, ἢ κατὰ μερίδας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ καθ' ὃν τρόπον γίνεται αὕτη διὰ τοὺς τοῦ δημοσίου καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν· δύναται δὲ νὰ ἐνεργηθῇ ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, κατ' ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ εἰς ἄλλον καιρὸν καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου εἶναι ἀναποταμιευμένοι οἱ καρποί. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν, ἐκποιηθέντων τῶν δημοσίων καρπῶν, μένωσιν εἰς τὰς ἀποθήκας μόνον οἱ δημοτικοί, τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης αὐτῶν λογίζεται πλέον εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου δήμου.

Ἄρθρ. 16.

Τὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ χρήματα παραδίδονται κατὰ μῆνα, χωρὶς νὰ γίνεται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρισις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, εἰς τὰ ἀρμόδια δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἐκβίασις τῆς ἀποτίσεως τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνεσθαι ἀπαραλλάκτως, ὡς, καὶ ἡ τῶν δημοσίων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων.

ΚΕΦ. Γ'.

Ποιναὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 18.

Κατὰ τῶν δι' ἀπάτης, ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου ἀποφευγόντων, ἢ προσπαθούντων νὰ ἀποφύγωσιν, ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλομένων δημοτικῶν φόρων ἐφαρμοζόντα. αἱ ποιναὶ, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται κατὰ νόμον οἱ παραβαίνοντες τὰς περὶ τῶν ἀντιστοιχούντων δημοσίων φόρων διατάξεις.

Ἄρθρ. 19.

Ἐὰν οἱ μισθωταὶ δημοτικῶν φόρων, ἢ οἱ παρ' αὐτῶν διοριζόμενοι ἐπιστάται, ἢ ἄλλοι ὁπωσδήποτε εἰσπράκτορες, εἰσπράξωσι παρά τινος φόρον, μηδαμῶς ὀφειλόμενον, ἢ πλείονα τοῦ ὀφειλομένου, τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθ. 461 καὶ 462 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς πρὸς καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 20.

Ἡ εἰσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1847 μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσπραξίτων δημοτικῶν φόρων θέλει γενῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, τὰ δὲ Τμήματα συνελθόντα, καὶ προσξετάσαντα αὐτὰ νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης Ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος μέν τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι μία τῶν Ἐφημερίδων, ἡ Ἐθνική, ψευδῶς καθάπτεται τινῶν Γερουσιαστῶν, ὡς μὴ παρευρεθέντων δήθεν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 17 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ὅτε ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῶν ἀποτελεσάντων τὴν Μεγάλην Πρόσδευσιν μελῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ κληρωθῶσι, παρατηρήσαντος δ' ἑτέρου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπό τῶν Ἐφημερίδων καρυττόμενα, διότι τὰ Πρακτικὰ διαμηνύουσι τὴν ἀλήθειαν· ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἐν τοῖς Πρακτικοῖς δὲν ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων κατὰ τὴν Συνεδρίασιν Γερουσιαστῶν, προτείναντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ τυπῶσιν ἤδη ἐν τοῖς σημερινοῖς Πρακτικοῖς τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὴν μνησθεῖσαν Συνεδρίασιν παρόντων Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ γίνῃ μνεία εἰς τὰ Πρακτικὰ ταῦτα, ὅτι κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν Συνεδρίασιν ἦσαν παρόντες ἅπαντες οἱ Γερουσιασταί, ἐκτὸς τῶν ΚΚ. Γ. Κουντουριώτου, Σ. Τρικούπη, Δ. Κανελλοπούλου καὶ Ἰ. Κολοκοτρώνου, οἵτινες ἕνεκα οἰκιακῶν των ὑποθέσεων ἦσαν ἀπόντες.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Ἀδ. Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1847, ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ., προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν νεώτερον τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν Κ. Α. Δοῦκαν, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου ἑτέρου τῶν Γραμματέων Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα 1. ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, καὶ ἐγκρίνεται παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ἄδεια αὕτη· καὶ 2. ἔκθεσις τῆς ὑπὸ τῶν ψηφισμάτων ἐκλεχθείσης Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς παρὰ τοῦ φιλέλληνος Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν ὁράγγων 500,000 ἢ δραχ. 558,400 εἰς λογαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροτσχίλδ τῆς ά. Μαρτίου ε. ε. ἔχουσα οὕτω.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ τῆς παρὰ τοῦ φιλλέλληνος Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν ὁράγγων 500,000 ἢ δραχ. 558,400 εἰς λογαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης

προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ροτσχίλδ τῆς ά. Μαρτίου ε. ε.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως τῆς Βουλῆς, καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διεξελθοῦσα ταῦτα πάντα μετ' ἐπιστασίας· καὶ

Παρατηρήσασα ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν προτίθεται, εἰμὴ τὸ ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δάνειον, ὡς χρέος δημόσιον, καθὼς καὶ τὸ νὰ διαπραγματευθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόδοσις αὐτοῦ, παραδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Λάμπρος Νάκος — Γ. Καρκατζάνης
Ἰωάννης Θεοτόκης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Παπακαλιόπουλος

Τῆς ἐκθέσεως ταύτης διετάχθη ὅπως λιθογράφησις καὶ διανομὴ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἐντὸς τῆς σήμερον, καὶ προσδιωρίσθη ἡ ἐπιοῦσα διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ αὕτη διαλαμβάνει νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἀναστὰς ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἔγγραφα.

Κύριε Πρόεδρε.

Ἡ Α. Μ. μὲ λύπην Της πληροφορηθεῖσα, ὅτι ἡ ψηφισθεῖσα πρὸς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπάντησις τῆς Γερουσίας, ἐπεμβαίνει εἰς δικαιώματα ἀποδοθέντα ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σῶμα, μὲ ἐπεφόρτισε νὰ Σᾶς ἀναγγείλω ὅτι, προστατεύουσα τὸ Σύνταγμα, καὶ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἔθνους, καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἁρμονίαν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐγκρίνει νὰ δεχθῇ τοιαύτην ἀπάντησιν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
ΚΙΤΖΟΣ ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Λαμβάνω τὴν τιμήν, Κύριε Πρόεδρε, ν' ἀγγείλω δι' Ὑμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, εὐηρεστήθη νὰ

διορίσῃ διὰ τοῦ ἀπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Διατάγματος Γερουσιαστὰς τοὺς Κυρίους Γιαλδάσην Ἰωάννην, Γρηγοράκην Τζανετάκην, Καίρην Μιχαὴλ, Κριεζῆν Ἀντώνιον, Μαυρομιχάλην Ἀντώνιον, Νοταρᾶν Γεώργιον, Πλαπούταν Δημήτριον, Στάϊκον Ἰωάννην, Σταματελόπουλον Νικήταν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
ΚΙΤΣΟΣ ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὰ Διατάγματα τῶν διορισθέντων Γερουσιαστῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην, καθότι, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, πρέπει ταῦτα νὰ κοινοποιηθῶσι πρὸς τὸν Πρόεδρον, εἰδοποιήσοντα περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ παραιτέρω περὶ τούτων· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, περὶ τῆς μὴ ἐγκρίσεως καὶ παραδοχῆς τῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὁρισθείσης ἀπαντήσεως, καθὼ σπουδαῖον, θέλει κάμει περὶ τούτου λόγον εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως τοῦ μὲν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ὅταν γίνηται προσθήκη νέων Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ ἀντικειμένου τινὸς, πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν ἐντὸς τοῦ Σώματος καὶ ὁρισθῶσιν οἱ Γερουσιαστοὶ οὗτοι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέφρασε τοιαύτην γνώμην· ἑτέρων δὲ ἀντιπαρατηρησάντων ὅτι, ἡ περὶ τούτου ἐκφρασθεῖσα γνώμη τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν δύναται οὐδέποτε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόφασις τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος, καὶ μηδεμιᾶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριστικῆς γενομένης ἀποφάσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηςακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

16 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 4 Νοεμβρίου 1847 ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀναγνωσθέντα σήμερον Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπεκαλέσθη τὴν κατὰ τὴν 17 Σεπτεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας ἐκφρασθεῖσαν γνώμην μου περὶ τῶν ἀναβολῶν τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, προκειμένης τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, καὶ τὴν γνώμην μου ταύτην δὲν ἐξέφρασεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς ἐγὼ τὴν ἐννόησα, καὶ ὡς κατὰ τὰ Πρακτικὰ τῆς ῥηθείσης Συνεδριάσεως ἀναφέρεται, τούτου ἕνεκα ἐπαναλαβὼν ταύτην καὶ ἤδη λέγω, ὅτι διττῶς οἱ Γερουσιασταὶ εἰς διάφορα Συνταγματικὰ Κράτη εἰσάγονται, ἤτοι ἄλλοτε μὲν, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μὴ ἔχοντες προσόντα προαπαιτούμενα, εἰσάγονται ἀμέσως, ἄλλοτε δὲ, ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἔχοντες τοιαῦτα, καὶ τότε δίδεται καιρὸς εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν, δηλονότι ὅταν παρουσιασθῶσι τὰ διπλώματα αὐτῶν ἀναγινώσκονται ἀμέσως, καὶ εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν οὗτοι εἰσάγονται· οὕτω καὶ ἤδη πᾶσα συζήτησις πρέπει ν' ἀναβάλληται ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα τῶν νέων Γερουσιαστῶν μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁρκωμοσίας αὐτῶν, διότι ἄλλως καταστρέφεται ὁ σκοπὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ Βασιλέως περὶ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, ἥτις σκοπὸν ἔχει νὰ κατισχύσῃ διὰ τῆς γεννωμένης δι' αὐτῆς πλειοψηφίας τοῦ Σώματος, ἄλλης ἀντιθέτου ἰδέας· ἀλλ' ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῶν πρέπει νὰ γίνεται ἐνόσῳ δυνατὸν βραχυτάτῳ διαστήματι.

Τοιαύτην λοιπὸν καὶ τότε ἐξέφρασα γνώμην καὶ ἤδη πρεσβεύω ὡς ὀρθὴν, καὶ ζητῶ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικά.

Κατόπιν εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ ἑξῆς περὶ διορισμοῦ ἑπτὰ νέων Γερουσιαστῶν Β. Διατάγματα εἰπόντος ὅτι εἰς τὸ περὶ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι δύο Γερουσιασταὶ διορισθέντες,

ἀλλὰ τὰ Διατάγματα αὐτῶν δὲν παρεκατετέθησαν διὰ ν' ἀναγνωσθῶσι σήμερον· ἔχουσι δὲ τὰ ἤδη ἀναγνωσθέντα Διατάγματα ὡς ἑξῆς.

Ἀρ. 9104. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72, καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν ὑποστράτηγον Κύριον Μαυρομιχάλην Ἀντώνιον, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Κορώντς καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ Κεφαλόβρυσον μάχην.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9105. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τα ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποναύαρχον Κύριον Κριεζῆν Ἀντώνιον Ἡμέτερον Αὐλάρχην καὶ Ὑπασπιστὴν, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Ναυτικῆς Μοίρας, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ πλοῖα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ ναυμαχίας κατὰ τὸν Ἀμβρακικὸν, τὸν Μαλιακὸν καὶ τὸν κόλπον τοῦ Βώλου, καὶ ἄνδρα ἱστορικὸν διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9106. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Πλαπούταν Δημήτριον, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ μάχας κατὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, Λεβίδι, Βαλτέτσι, Λάλα, Τρίκορρα, Παλαιὰς Πάτρας, Κόρινθον, Ἀλωνίσταιναν καὶ Κακκαριάν, Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἄργει

καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9107. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70. 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Γρηγοράκην Ἰζανετάκην, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Μονεμβασίας, Πληρεξούσιον εἰς τὰς ἐν Ἄργει, ἐν Ἄργει καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9103. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Στάϊκον Ἰωάννην, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἄργει Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9101. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Καΐρην

Α. Μιχαὴλ, ἀναδειχθέντα δι Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9102. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Νοταρᾶν Γεώργιον, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Τροιζῆνι καὶ εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ κατὰ τὸν Κανονισμὸν νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ Ῥαρεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀναγινώσκονται ἔπειτα δύο ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Π. Ἰατράκου, αἰτούντων ἀμφοτέρων τριακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἑπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λ. Λόντος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τάδε.

Παρεῖται καὶ σοβαραὶ ὑπῆρξαν αἱ ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας μοῦ ἐπροξένησεν ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, λαβοῦσα χώραν τὴν 16 λήξαντος· τοιαύτας, ἔχω πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ἐπροξένησεν καὶ εἰς ὑμᾶς συναδελφοί.

Ἔκτοτε ἠσθάνθην πληγὴν καιρίαν εἰς τὴν καρδίαν μου, πληγήν, ἥτις, δὲν διστάζω νὰ εἴπω, προσεγένετο εἰς τὰς καρδίας ὅλων, πρὸς οὓς κυκλοφορεῖ αἷμα Ἑλληνικὸν καὶ μάλιστα τῶν Γερουσιαστῶν, οἵτινες παρὰ τοῦ Νόμου ἐτέθησαν ἄγρυπνοι φύλακες τοῦ Συντάγματος· ἀπὸ κεκριμμένων δὲ πῦρ καταβιβρωσκόμενος, περιέμενα μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν ἡμέραν ταύτην,

τὴν ὁποίαν, (χρεωστῶ νὰ παρατηρήσω μὲ ὅλον τὸ ὀφειλόμενον σέβας) ὁ Κ. Πρόεδρος παρανόμως μέχρι τοῦδε ἀνέβαλε, περιέμενα λέγω μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἵνα ἀναβῶ τὸ βῆμα τοῦτο καὶ μὲ τὴν παῤῥησίαν ἥτις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τὸν τίμιον ἄνθρωπον, τὸν Ἕλληνα Γερουσιαστὴν νὰ καταπολεμήσω μίαν Ὑπουργικὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας σκοπὸς μὲν κύριος εἶναι ἡ οὐδετέρωσις τοῦ ἀποτελέσματος τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος, συνέπεια δὲ ἄρευκτος καὶ ἄμεσος ἡ προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, ἡ καταπάτησις τῶν Κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Σώματος, εἰς ὃ ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀνήκω, καὶ ἡ περιθώρισις αὐτοῦ.

Δὲν θέλω ἐπέμβει δυόλου εἰς τὴν ἐξέτασιν ἂν τὸ Σῶμα τοῦτο ἐξελέγχον τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν τὰς περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων πράττῃ ἐντὸς τοῦ δικαιωμάτων του ἢ ὄχι, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι λελυμένον ἀπὸ τὰς ὑγιεῖς Συνταγματικὰς Ἀρχὰς, τὰς ὁποίας πρὸ μικροῦ παμψηφεὶ παρεδέχθη καὶ τὸ Σῶμα τοῦτο, εἶναι πλέον παρὰ ἀλήθεια· θέλω ἐξετάσει μόνον τὸ εἶδος, τὸν σκοπὸν καὶ τὰς συνεπείας τοῦ εἰρημένου Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον εἶναι διάγγελμα; ὄχι, διότι δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως Εἶναι Διάταγμα; Ὄχι, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ διότι ὡς ἀφορῶντα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων τὰ διατάγματα, δὲν ἔχουν τι κοινὸν μὲ τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας. Δὲν εἶναι λοιπὸν, εἰμὴ ἔγγραφον πρωτοφανὲς καὶ μοναδικὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ τὰ Συνταγματικὰ Χρονικά. Εἶναι ἐντούτοις πρᾶξις ὑπουργικὴ, καὶ ὡς τοιαύτην ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐξετάσω, νὰ τὴν ἐπικρίνω καὶ νὰ τὴν ἀποδοκιμάσω· θεωρῶ δὲ αὐτὴν ὡς ἀντισυνταγματικὴν, καὶ ὡς τοιαύτην πέποιθα ὅτι θέλετε τὴν θωρήσει καὶ ὑμεῖς Συναδελφοί. Πρόκειται περὶ τοῦ Συντάγματος, περὶ τῆς τιμῆς ἑνὸς ἑκάστου, καὶ ὅλων ὁμοῦ, τοῦ Σώματος, καὶ περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Τὰ πράγματα, Κ. Γερουσιασταὶ, καταδεικνύουσιν ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ οὐδὲν ἄλλο προέθεντο, εἰμὴ τὴν ὑπεκφυγὴν τῆς ἐξελέγξεως τῶν πράξεών των καὶ πρὸς τοῦτο ἐπιζητοῦν νὰ μᾶς ἐπηρεάσουν, καὶ μᾶς ῥαίζουν τὸ στόμα, παρουσιάζονται, προτάττοντες ὡς ἀσπίδα ποτὲ μὲν τὴν Βουλὴν, πότε δὲ τὸν Βασιλέα. Ἀλλὰ κατὰ τὸ Σύνταγμα ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀνεύθυνος, θεωρεῖται ὡς κοινὸς πατὴρ, καὶ εἶναι πραγματικῶς τοιοῦτος, καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ἀσπὶς τοῦ Βασιλέως, καὶ ὄχι αὐτὸς τῶν Ὑπουργῶν. Ἀναγνώσατε τὸ Σύνταγμα, Κύριοι, καὶ θέλετε

πεισθῆ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου. Τοιοῦτος μὲν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐγγράφου. Ὁποῖαι δὲ αἱ συνέπειαι αὐτοῦ; Αἱ συνέπειαι αὐτοῦ εἶναι, ὡς εἴρηται, ἡ προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, ἡ καταπάτησις τῶν Κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Σώματος τούτου, ἡ περιῴβρισις αὐτοῦ. Ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία, Κ. Γερουσιασταί, σύγκειται ἀπὸ τρία διακεκριμένα Σώματα, ἀνεξάρτητα τὸ ἓν ἀπὸ ἄλλο, τὸν Βασιλέα τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, δυνάμενα νὰ σκέπτωνται καὶ ἀποφασίζωσι κατ' ἰδίαν θέλησιν καὶ πεποίθησιν. Ἀλλὰ ποῦ μένει ἡ Ἀρχὴ αὕτη ὅταν παρουσιάζωνται ἐνώπιόν σας οἱ Ὑπουργοὶ καὶ σᾶς λέγουν « Αἱ πράξεις σας δὲν » εἶναι καλαί· πρέπει νὰ εἰπῆτε ὅ,τι θέλωμεν, ἄλλως σᾶς » περιφρονοῦμεν, μεταχειριζόμενοι πρὸς τοῦτο πᾶν θεμιτὸν καὶ » ἀθέμιτον μέσον » Πρὸς θεοῦ τί ἄλλο ἐμφαίνει τὸ « δὲν εἶναι δεκτὴ τοιαύτη ἀπάντησις; » Θέλετε λοιπόν, Ὑπουργοί, νὰ σᾶς εἴπωμεν, ὅτι ὅ,τι καὶ ἂν ἐπράξατε εἶναι καλῶς πεπραγμένον; Ὄχι· ἡ ἀλήθεια ἐξερράσθη ἤδη, εἶναι γεγονός, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξαλείφεται ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. Τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ Σώματος καὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν Γερουσιαστῶν διὰ τὰς σκέψεις του, τὰς ἐκφράσεις του καὶ τὰς ἀποφάσεις του. Ὑμεῖς δὲ, Κ. Ὑπουργοί, διὰ τῆς πράξεώς σας κατηγγείλατε τὸ Σῶμα τοῦτο, τὸ ἐδικάσατε καὶ τὸ κατεδικάσατε μὲ τὴν ποινὴν τῆς περιφρονήσεως καὶ μὲ τὸ κλεῖσιμον τῶν θυρῶν τοῦ Βασιλέως. πρὸς τοῦτο δὲ νομίζω ὅτι ἐξεδώκατε καὶ ἐγκύκλιόν σας πρὸς τὰς Ἀρχάς.

Ἀπομνημονεύσατε, Ὑπουργοί! τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην ἡμέραν, τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῆς **18** Μαρτίου τοῦ **1844**, καθ' ἣν εὐτυχῶς καθήμενος ἐπὶ τοῦ Θρόνου ὁ Σεβαστὸς Βασιλεύς μας παρουσιάσθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ εἶπε μὲ τὴν ἀγαθότητα, ἡ ὁποία τὸν χαρακτηρίζει « Δέχομαι νὰ προσκαλῶ τὸν » πιστόν μου λαὸν διὰ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησίν » του, εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Νόμων του διὰ τῶν Νομοθετικῶν » Σωμάτων. Δέχομαι τὸ Σύνταγμα. » Καὶ ἔρχεσθε νὰ μᾶς εἴπῆτε, ἀδὲν ἀφίνομεν νὰ φθάσῃ διὰ τῶν παραδεδεγμένων Συνταγματικῶν αἰθίμων εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως ἡ ἐπὶ τῆς Κυβερνητικῆς πορείας μας γνωμοδότησίς σας; » Ἀπομνημονεύσατε ὅτι πρὸ μικροῦ ὁ Βασιλεὺς ἐντὸς τοῦ περιβόλου ὅπου συνέρχονται οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους παρόντων καὶ ὑμῶν καθυπεβάλε διὰ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον εἴθισατε εἰς τὸ στόμα του, ὑπ' ὄψιν μας τὴν Κυβερνητικήν σας πορείαν καὶ ἐζήτησε τὴν γνώμην μας, καὶ ἔρχεσθε νὰ οὐδετερώσητε τὴν γνωμοδότησίν μας;

Κύριοι Ὑπουργοὶ! ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος, ἐν πλήρει Συνταγματικῇ Μεσημβρίᾳ, εἰς τὴν πατρίδα τῶν Λυκούργων, τῶν Σολώνων, τῶν Γερμανῶν, τῶν Μιαούλων, τῶν Κολοκοτρώνων, τῶν Ζαΐμων, τῶν Βοτζάρεων, τῶν Καραΐσκων ταῦτα δὲν κατορθοῦνται.

Τὸ Σύνταγμα δίδει εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν Σωμάτων τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν καὶ τοῦ ἐπιτηρεῖν τὰ περὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ καλὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων· ὅταν ἀφαιρέσῃς τὸ δεύτερον, πρὸς τί χρησιμεύει τὸ πρῶτον; πρὸς τί χρησιμεύομεν ἡμεῖς; πρὸς τί ἡ Βουλή; Ἂν κάμωμεν τοὺς καλλιτέρους Νόμους, ὅταν οἱ ἐκτελοῦντες αὐτοὺς, ἢ δὲν τοὺς ἐκτελοῦν, ἢ κακῶς τοὺς ἐφαρμόζουν, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις αὐτῶν, εἶναι μάταιος ὁ κόπος.

Γνωρίζω ἐκ προοιμίων τί θέλουν μὲ εἰπωσιν οἱ Κ. Ὑπουργοί. « Ὁ Βασιλεὺς ἔχει ἰδίαν γνώμην καὶ θέλησιν· ὁ Βασιλεὺς εἶναι « κύριος εἰς τὴν οἰκίαν του. Κανεὶς δὲν δύναται νὰ σᾶς ἀντείπῃ εἰς ταῦτα. Ἀλλὰ σεῖς ἤλθατε νὰ μᾶς ἐπιβάλλετε τὴν θέλησίν σας, ἐν ᾧ ἡμεῖς εἰς οὐδένα θέλησιν ἐπιβάλλομεν, μᾶς εἴπατε, « ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δεκτὴ ὅπως ἐγένετο, πρέπει νὰ τὴν « κάμετε ὅπως θέλομεν ἡμεῖς » καὶ μᾶς ἐκλείσατε τὰς θύρας τοῦ Βασιλέως. Ἀλλ' ἐλησμονήσατε, Κ. Ὑπουργοί, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι ἰδιώτης, ἀλλ' εἶναι πατὴρ τῶν πάντων, καὶ ἀνήκει εἰς τοὺς πάντας· ὅτι ἐντὸς τοῦ λαμπροῦ Παλατίου Του ὑπάρχει μία μεγαλοπρεπὴς Αἴθουσα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἀνυψοῦται ὁ λαμπρὸς τῆς Ἑλλάδος Θρόνος, ὅστις ἀνηγέρθη μὲ τόσας θυσίας, μὲ ῥύακας αἱμάτων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου καθήμενος ὁ εὐτυχῶς Βασιλεύων ἀκούει τοὺς πάντας καὶ δέχεται τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων; Ναί, δέχεται· γνωρίζω τὰς πρὸς τοῦτο διαθέσεις τοῦ Βασιλέως, καὶ χρεωστῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω· λησμονήσατε ὅτι ἡ Αἴθουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου δὲν δύναται νὰ κλεισθῇ, διότι οὕτω χωρίζεται ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τὸ Ἔθνος;

Ἀρ' οὖ, Κ. Γερουσιασταί, ἀπέδειξα ὁποῖον τὸ εἶδος, ὁ σκοπὸς καὶ αἱ συνέπειαι τοῦ Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, δὲν ἐλπίζω κανεὶς ἐξ ἡμῶν, κανεὶς νὰ τὸ ὑπερασπισθῇ, ἀλλ' ὅλοι ὁμοῦ μιᾷ τῇ φωνῇ νὰ τὸ κηρύξωμεν ἄκυρον, ἀντισυνταγματικὸν καὶ νὰ εὐχηθῶμεν ὥστε ποτὲ, ποτὲ νὰ μὴν ἴδωμεν ἔγγραφον παρόμοιον ἐνώπιόν μας παρ' Ὑπουργῶν παρουσιαζόμενον.

Κ. Γερουσιασταί! φαίνεταί μοι νὰ βλέπω περιϊπταμένας τὰς σκιὰς τῶν Γερμανῶν, τῶν Μιαούλων, τῶν Βοτζάρεων, τῶν Κολοκοτρώνων, καὶ μὲ φωνὴν βροντώδη καὶ ἀπειλητικὴν νὰ μᾶς

λέγουν, δεικνύοντες τὰς πληγάς των, ἀριθμοῦντες τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνάς των « φυλάξατε τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τῶν » ἐλευθεριῶν σας, δείξατε εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον ὅτι εἴσθε » ἀπόγονοι ἄξιοι αὐτῶν, καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς σας μὴ δώσετε » λαβὴν διὰ νὰ εἴπωσιν, ὅτι μόνοι σας καταστρέφεσθε ἄλλως » ἡ γῆ θέλει ἀνοίξει καὶ σᾶς καταπίει, καὶ μέλαν νέφος θέλει » καλύψει τὴν μνήμην σας, καὶ ἡ παροῦσα καὶ αἱ ἐπερχόμεναι » γενεαὶ θέλουν προφέρει μὲ φρίκην τὰ ὀνόματά σας. »

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἕτερος, εἶπεν ὅτι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, περὶ οὗ ὡμίλησεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστής, νομίζω περιττὸν νὰ τεθῇ εἰς συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ ἀπερίσθη ὁριστικῶς παρὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὰς προλαβούσας Συνεδριάσεις· καὶ τὴν περὶ τούτου συζήτησιν θεωρῶ οὐ μόνον περιττὴν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῆ, διότι καταστρέφει ὅσα ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἑπομένως οὔτε εἰς ὁμιλίαν οὔτε εἰς ἔγγραφον πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ προσοχὴν ἡ Γερουσία, ἀφορῶσαν συζητημένα πράγματα, καὶ προτείνω νὰ παύσῃ πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις.

Ἰδοὺ δὲ ἡ περὶ τούτου γνώμη μου. Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἀπεράσισε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριστικῶς, νομίζω περιττὴν πᾶσαν συζήτησιν καὶ ἐπιβλαβῆ, ὡς καταστρέφουσαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Σώματος. Ἑπομένως γνωμοδοτῶ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ δώσῃ ἀκρόασιν οὔτε εἰς ὁμιλίας, οὔτε εἰς ἔγγραφα ἀφορῶντα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντειπὼν πρὸς τὸν πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντα, ἐπέφερεν, ὅτι ἐὰν ἡ Γερουσία ἐπιτρέψῃ διὰ νὰ προβῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ μεγίστης τῆς εὐχαριστήσεως θέλει ἀναδεχθῇ τὴν συζήτησιν ταύτην, οὐχὶ διοτι εἶναι δίκαιον νὰ γένῃ περὶ τούτου συζήτησις, ἀλλὰ διότι θεωρῶν τὸν προλαλήσαντα τοῦτον πεπληρωμένον κατά τε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν Συνταγματισμοῦ, ἐπιθυμῶ νὰ προβῶ εἰς λογομαχίαν μετ' αὐτοῦ περὶ τῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν· ἐλπίζω δὲ τότε, ὅτι ἀντιστρόφως θέλει ἐξέλθει φωνὴ, λέγουσα ὅτι οὐδέποτε τὸ ἓν Νομοθετικὸν Σῶμα δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ ἑτέρου· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν φρονῶ κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Γερουσίας προτοφρασισθέντα, ὅτι οὐδεμία συζήτησις δύναται ἔτι νὰ προηγηθῇ πρὶν ἡ εἰσαχθῶσιν οἱ νεωστὶ διορισθέντες Γερουσιασταί.

Παραδέχομαι, προσέθηκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τοῦ πρὸ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ἀλλ' ἤδη ἑτέθη σποιδαῖον

ζήτημα, καὶ καθὸ τοιοῦτον πρέπει νὰ ἀναβληθῇ καὶ συζητηθῇ εἰς ὑστέραν τινὰ τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν.

Φρονῶ, ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀφ' ἧς ὥρας κοινοποιηθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ περὶ διορισμοῦ νέων Γερουσιαστῶν διπλώματα, ἀναβάλλεται παντὸς ἀντικειμένου συζήτησις, μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν. Ὅτι, ἂν καὶ περὶ τῆς γνώμης ταύτης ἡ Γερουσία δὲν ἀπεράνθη, οὐχ' ἧττον ὅμως θεωρῶ ταύτην ὀρθὴν, καὶ καθὸ τοιαύτην θέλω καὶ ἤδη τὴν ἐφαρμόσει. Πρὸ 18 ἡμερῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἐκοινοποίησεν, δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸν διορισμὸν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ἔπρεπε τότε νὰ παρουσιασθῶσι καὶ ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα αὐτῶν διὰ νὰ ἀναβληθῇ πᾶσα συζήτησις· Ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον ἀνεγνώσθησαν τὰ διπλώματα ταῦτα, ἀπὸ τοῦδε ἡ Γερουσία γνωρίζει τὸν διορισμὸν τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ οὐχὶ ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ἔνθεις Κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέγνω τὸ μνησθὲν περὶ διορισμοῦ ἔγγραφον· ὥστε ἀπὸ τοῦδε πρέπει νὰ γίνῃ ἀναβολὴ πάσης συζητήσεως· Ἀλλὰ τὸ προκείμενον ζήτημα ἀνεφάνη ἀπὸ τῆς Συνεδριάσεως τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ ἡ Γερουσία οὐ μόνον ἔκτοτε νὰ τὸ συζητήσῃ ἠδύνατο ἀλλὰ καὶ σήμερον· διότι ἡ συμπεσοῦσα ἀναβολὴ δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς ἐξελέγξεως τῶν διπλωμάτων, διότι ταῦτα δὲν εἶχον μέχρι τῆς σήμερον παρουσιασθῇ. Ὅθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ γένῃ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι σήμερον ἀνεγνώσθησαν τὰ περὶ διορισμοῦ νέων Γερουσιαστῶν διπλώματα, ἀντιπαρατηρήσαντος ἄλλου ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐπεφυλάχθη τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, τὸ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιφυλαχθείσης εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως ἐγγράφου, καὶ ἡ Γερουσία τότε παρεδέξατο τὴν ἐπιφύλαξιν ταύτην, ἑτέρου δ' ἀντιτείναντος ὅτι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο αὐτὴν, ἐπήνεγκαν ἄλλοι, ὅτι ὁ ἐπιφυλαχθεὶς τὸ δικαίωμα να ἀγορεύσῃ, ἀκούοντες σήμερον ὡμίλησεν, ἀλλ' ἤδη σπουδαία ἄλλη καθυποβάλλεται πρότασις καὶ καθὸ τοιαύτη πρέπει νὰ ἀναβληθῇ.

Ὅταν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὡμίλησε, προσέθηκεν ἕτερος, τῷ παρετηρήθη ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς

τὴν συζήτησιν τοιούτου ζητήματος πρὶν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ οὗτος συνεφώνησεν πρὸς τοῦτο.

Δὲν εἶναι πρότασις, παρετήρησεν ἄλλος, ἡ ἀγόρευσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου, διὰ νὰ ἀναβληθῇ, ἀλλὰ ἐπίκρισις ἁπλῆ μιᾶς Ὑπουργικῆς πράξεως.

Ἡ αὐτὴ σειρὰ, ἐπέρασεν ἄλλος, τοῦ ἀρχικοῦ δρόμου τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπικρατεῖ. Ἀφ' ὅτου ἀνεγνώσθη τὸ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας ἔγγραφον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν νέων Γερουσιαστῶν, ἐπερωλάχθη ὁ ῥηθεὶς Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ πρώτου· ἀλλ' ἔκτοτε δὲν ἐγένετο Συνεδρίασις, κατὰ θέλησιν βεβαίως τοῦ Ὑπουργείου, ἂν καί τινες, ὡς καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος, ἐπρότειναν ὡς αἴτιον τῆς ἀναβολῆς ταύτης τὸ ἀπροπαρασκεύαστον τῶν διπλωμάτων, ἐν ᾧ αἱ Συνεδριάσεις παντὸς Νομοθετικοῦ Σώματος πρέπει νὰ ἀναβάλλωνται κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ὡς φυσικῶς εἰς ἕκαστον Συνταγματικὸν Κράτος ὑπάρχουσι συμπολιτευόμενοι καὶ ἀντιπολιτευόμενοι, οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν διατελοῦσι τὰ δύο ταῦτα ἀντίθετα στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τῶν Συνεδριάσεων προσεῖρχοντο μόνον οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, ἐξάγεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὴν πλειοψηφίαν. Ἐντούτοις δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι χώραν τοιαῦται ἀναβολαὶ καθότι, ἐνδέχεται οὔτε οὗτοι νὰ μὴν προσέρχωνται, καὶ τότε θέλουσιν ἀναβάλλεσθαι ἐπ' ἄπειρον αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του προσέθηκεν, ὅτι ἐκλαμβάνει τὴν γνώμην τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Αἰνιάνος οὕτως, « Ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν « τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ « γένῃ πλέον καμμία συζήτησις » καὶ ὡς τοιαύτην παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην.

Δέχομαι, προσέθηκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἀλλὰ παρατηρῶ προσέτι, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθείσης ἀπαντήσεως, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λευκὸς χάρτης, καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτος· διότι ἡ Γερουσία συζητεῖ μόνον ἢ Νομοσχέδια, ἢ Διαγγέλματα, ἢ ἀπαντήσεις πρὸς τὸν Β, λόγον, ἢ ἐνίοτε καὶ ἀναφορὰς πολιτῶν· τὸ δὲ προκείμενον ἔγγραφον ὡς μὴ ἀνῆκον εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων, διαφεύγει τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέλεξεν, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. θεωρεῖται ὡς προφορικὴ ἀπαγγελία αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἦτον ἐπιφορτισμένος νὰ κάμῃ· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ὁποῖον ὄνομα θέλουσι δώσει ἐπ' αὐτῆς οἱ Κ.Κ. Γερουσιασταί· ὅθεν ἐπιμένει εἰς τὴν ἀναβολὴν πάσης περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, ὡς ἄλλοτε ἠγόρευσεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην ἀναβολὴν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, αὕτη προσεγένετο ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπε τάδε· ἡ συζήτησις αὕτη εἶναι τῷ ὄντι σπουδαιοτάτη, καὶ τοιαύτην θεωροῦντες πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς αὐτὴν· ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐξασκῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐντίμου καὶ πατριώτου Γερουσιαστοῦ, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προαγγελία, ἐζήτησε τὸν λόγον διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἅπαντες ὑπὸ ἐνδομύχου θλίψεως κατελήφθημεν· τούτου ἕνεκα ἡ περὶ ἐπιφυλάξεως αὕτη φωνὴ τοῦ Κ. Α. Λόντου μοὶ ἐφάνη ὡς μὴ ἔχουσα τότε χώραν, ἐπειδὴ ἢ μὲ πένθιμον σιωπὴν ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσωμεν, ἢ ἀμέσως νὰ ἐκφράσωμεν τὴν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προαγγελίας συναίσθησιν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ τὴν ἐκφράσωμεν ἐσκεμμένως, καὶ εὑρέθημεν πρωτόπειροι εἰς τὰς Συνταγματικὰς δυσκολίας, τὸ δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον εἶναι πολλὰ σπουδαῖον καὶ τρυφερὸν (delicat), καλῶς ποιῶν ἐπερωλάξατο ὁ Κ. Α. Λόντος τὸ δικαίωμα τοῦτο, διὰ νὰ σκεφθῶμεν ὡρίμως πῶς δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἔγγραφον ταύτην ἀπαγγελίαν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τί ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσωμεν, ἵνα διατηρήσωμεν ἀκεραίαν τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, τὸ Σύνταγμα, οὐχὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς μόνον, ἀλλὰ διὰ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ὅτε ὁ Κ. Α. Λόντος ἐπερωλάξατο τὸ δικαίωμα τῆς ἀγορεύσεώς του, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἴτε διότι οὕτως ῥοπεῖ πάντοτε, εἴτε διότι ὡς Ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ ἐπιληφθῇ μιᾶς ἐκφράσεως τοῦ Κ. Τρικούπη, εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀπέχωμεν πάσης συζητήσεως μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, ὡς δῆθεν καὶ τῆς Γερουσίας παραδεξαμένης τὴν ἀρχὴν ταύτην· ἀλλὰ τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Κ. Τρικούπη δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω ὡς ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ὡς

γνωριοδότησιν ἑνὸς μέλους αὐτῆς· ὅθεν οὔτε ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν, οὔτε ἀπὸ διάταξίν τινα τοῦ Συντάγματος ὑποχρεούμεθα ν' ἀπέχωμεν πάσης ἐργασίας μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν εἶναι καὶ εὐπρεπές· διότι τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἤθελεν ὑποπέσει εἰς ἀχρηστίαν, ἐὰν Ὑπουργός τις, ἐπὶ τῷ λόγῳ νέας προσθήκης Γερουσιαστῶν ἐπιτάττῃ τοιαύτην σιωπὴν εἰς αὐτό.

Ὅλη ἡ σειρὰ τῶν συζητήσεων τῆς Γερουσίας ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Ὀκτωβρ. καὶ πρότερον ἔτι ἐδείξεν ὁποῖον ἦτοτὸ πνεῦμα τῆς πλειονοψηφίας αὐτῆς· διότι καὶ σχέδιον ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον συνετάχθη, ἐσυζητήθη, ἐγένετο παραδεκτὸν καὶ ἐδημοσιεύθη, καὶ ἐν γένει ἐραίνετο ὁποῖον τοῦτο ἤθελε λάβει ἀποτέλεσμα. Ἐὰν λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο, καὶ προέβλεπεν, ὅτι ἡ παροῦσα τῆς Γερουσίας πλειονοψηφία τείνει νὰ κατάπατήσῃ Συνταγματικὰς διατάξεις, πῶς ἐγκαίρως δὲν ἐπροκαλεῖτο ὁ διορισμὸς νέων Γερουσιαστῶν; Ἐὰν δὲ τοῦτο ἐγένετο, δὲν ἠθέλαμεν ὑποπέσει εἰς τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Ἐννοῶ καλῶς ὅτι τὸ Σύνταγμα ἔδωκεν εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ μετριάζειν τῆς Γερουσίας τὸ πνεῦμα, ὁπόταν αὕτη ἔχει ἀντίθετον γνώμην, καὶ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, ὅταν αὕτη ἀρνιάζῃ. Ἀλλ' ὁ καλὸς Κυβερνήτης, ἤτοι τὸ Ὑπουργεῖον, προβλέπων πόρρωθεν τὸν ἐπισκιάζοντα κίνδυνον τριημίας προπαρασκευάζεται πρὸς ἀποφυγὴν τούτου καὶ διάσωσιν τοῦ πληρώματος. Ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου δὲν πρέπει νὰ ἐνδώσωμεν εἰς τοιαύτην περὶ τῆς ἀναβολῆς τῶν Συνεδριάσεων ἀρχὴν καθόσον μάλιστα δὲν διαζόμεθα οὔτε ἀπὸ διάταξίν τινα τοῦ Συντάγματος, οὔτε τοῦ Κανονισμοῦ, ὅστις διατάττει τὴν ἀναβολὴν τῶν Συνεδριάσεων κατ' ἀπόφασιν τοῦ σώματος καὶ ὄχι αὐτοδικαίως.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν προτεινομένην ἀναβολὴν, λέγω, ὅτι δὲν ἐγένετο ἤδη νέα πρότασις διὰ νὰ συζητηθῇ μετὰ ταῦτα, ἀλλ' αὕτη ὑπάρχει ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀνέγνω τὴν μνησθεῖσαν διαγγελίαν, καὶ ἔκτοτε ἠδυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν αὐτὴν, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁμιλῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ δεχθῇ τὴν λογομαχίαν ταύτην· ἄρα ἡμεῖς κατ' αὐτὸν λογομαχοῦμεν, καὶ δὲν ἐργομαχοῦμεν, δὲν σπουδάζομεν δηλονότι. Εἴθε ὅμως νὰ εὑρισκώμεθα εἰς λογομαχίας, ἀλλὰ τοὐναντίον εἴμεθα εἰς ἐργομαχίαν, διότι ἡ διαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ δὲν εἶναι ἁπλοῦς λόγος, ἀλλ' ἔργον σπουδαῖον

καὶ μέγα· τούτου ἕνεκα ῥρονῶ, ὅτι οὔτε νὰ ἀναβάλλωμεν τὸ ζήτημα πρέπει, οὔτε ὡς μὴ ὑπάρξαν νὰ τὸ θεωρήσωμεν.

Τοὺς λόγους τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Τρικούπη, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εὑρίσκω συνάδοντας μὲ τὴν Συνταγματικήν παποίθησίν μου, τὴν ὁποίαν ἔχω, ἀφ' ὅτου συνέλαβον συνταγματικὴν ἰδέαν. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ 71 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καταδηλοῦται, ὅτι ἂν ἄλλως πράξῃ ἡ Γερουσία, ματαιοῦται ἡ διάταξις αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἄρθρον 30.

Ἡ προσθήκη Γερουσιαστῶν εἶναι δικαίωμα τοῦ Βασιλέως ἐνεργούμενον, ὅταν ἡ πλειοψηφία ἀντίκηται εἰς ὅσα ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὀρθά· προκειμένης ὅθεν τοιαύτης προσθήκης, τὰ πράγματα πρέπει νὰ μείνουν εἰς ἣν ἦσαν πρὸ ταύτης κατάστασιν, διότι ἄλλως καταπατεῖται καὶ τὸ ῥηθὲν 71 ἄρθρον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης τῶν Γερουσιαστῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν γενομένην διακοπὴν τῶν Συνεδριάσεων δὲν λέγω τι, διότι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διαλαμβάνεται εἰς κανονισμὸν σχέσεως, ὅστις εἰσέτι δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν· ὅταν δὲ οὗτος γίνῃ, θέλομεν ἀπαλλάττεσθαι τοιούτων συζητήσεων.

Εἶπον δὲ λογομαχίαν, διότι οὔτε τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας προσβάλλεται, οὔτε τὸ Σύνταγμα, καὶ ἐπιμένω διὰ ταῦτα ὅτι δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ προβῇ εἰς σύλληψιν περὶ παντὸς ἀντικειμένου συζήτησιν, πρὶν ἡ παραδεχθῶσιν οἱ νεωστὶ διορισθέντες Γερουσιασταί.

Συμφωνῶ, εἶπεν ἕτερος, μὲ τὴν γνώμην τοῦ τε Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ τὴν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τρικούπη, καὶ ῥρονῶ, ὅτι ἡ προσθήκη νέων Γερουσιαστῶν ἀναστέλλει τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῶν μελλουσῶν πράξεων τῆς Γερουσίας, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν προηγουμένων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ γενομένη διαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς προηγουμένη πρᾶξις τῆς προσθήκης τῶν Γερουσιαστῶν πρέπει νὰ συζητηθῇ. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης καὶ ἄλλοτε καὶ ἤδη εἶπεν, ὅτι ἐπὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν ἀναβάλλεται πᾶσα συζήτησις Νομοσχεδίων φερόντων κίνδυνον εἰς τὴν Ἐπικράτειαν κατὰ τὴν γνώμην τῆς Νομοθετελεστικῆς Ἐξουσίας. Ὅταν ὅμως ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος κίνδυνος, δὲν πρέπει νὰ διακόπτηται ἡ ἐνέργεια τῆς Νομοθετελεστικῆς Ἐξουσίας· τινὲς λέγουν ὅτι τοῦτο εἶναι Συνταγματικὴ διάταξις, ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα δὲν διατάττει τι περὶ τούτου.

Τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τοῦ προστιθέναι νέους Γερουσι-

αστὰς ισοδυναμεῖ μὲ τὸ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, ὁσάκις ἐπαπειλεῖται κίνδυνος εἰς τὴν Ἐπικράτειαν, ἀλλ' ἤδη δὲν ἐπίκειται τοιοῦτος ἐκ τῆς προκειμένης συζητήσεως· δὲν ἔπρεπε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ν' ἀναφέρῃ, ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἀνεγνώσθη τὸ μνησθὲν διάγγελμα, διότι εἰς ἀκραιφνῆ Συνταγματικὰ Κράτη δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κοινοποιῇ τὴν θέλησίν του εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ αὐταὶ τὴν διάθεσίν των πρὸς Αὐτὸν· ἀλλ' αἱ κοινοποιήσεις αὗται γίνονται διὰ διαγγελμάτων ὑπογεγραμμένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν Προέδρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, οὔτε τὰ προσόντα τοῦ Διαγγέλματος, ὡς προερρέθη, ἔχει, οὔτε ἄλλο τι ὄνομα δυνάμεθα ἐπ' αὐτοῦ νὰ δώσωμεν· διότι τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον εἶναι ἔκτακτον καὶ πολὺ σπάνιον εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη· τούτων ὄθεν οὕτως ἐχόντων ὤφειλον οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ παραλίπωσι τὴν συζήτησιν ταύτην, καὶ νὰ προτείνουν ἀπολογούμενοι ὅσα νομίζουσι λυσιτελῆ πρὸς δικαιολόγησιν τῆς πράξεως των ταύτης.

Περιττὴν, ἀπήντησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, θεωρεῖ πᾶσαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περαιτέρω συζήτησιν, ὡς ὁριστικῶς περὶ τούτου ἀποφανθείσης τῆς Γερουσίας εἰς προηγουμένας Συνεδριάσεις.

Ἐὰν ὁ προλαλήσας, προσέθηκεν ἕτερος τῶν ἀγορευσάντων, ἐννοεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει ἤδη νὰ γένῃ πλέον κἀμμία συζήτησις, τότε παραδέχεται τὴν ἀναβολὴν, ἄλλως ἐπιμένει νὰ προοδεύσῃ ἡ συζήτησις.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, εἶναι ἐλευθέρα εἰς τὰς ἀποφάσεις της, καὶ συμφώνως μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησίν της, καὶ μὲ τὸ ἀναφαίρετον αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπικρίνειν τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, ἐπεψηφίσατο τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησίν της, πᾶς δὲ ὁ φρονῶν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπάντησίν της, ὄχι κατὰ τὴν πεποίθησίν της, ἀλλὰ κατὰ τὴν θέλησιν τῶν Ὑπουργῶν, ἂς ἐξηγηθῇ· τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα.

Ὡς ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι ἐλευθέρα πρὸς ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων της, οὕτω καὶ ὁ Βασιλεὺς ὡς πρὸς τὰ ἰδικά του.

Ἀπαντήσας εἰς τ' ἀνωτέρω ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι, ἂν καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Αἰνιὰν, εἶπεν ἀγορεύων, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, καὶ πολλοὶ παρεδέχθησαν τὴν γνώμην του, μ' ὅλον τοῦτο ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις αὕτη. Καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ τὸ μνημονευθὲν Διάγγελμα, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος ἐπερωλάξατο τοῦ δικαιώματος ν' ἀγορεύσῃ περὶ τούτου, ἀλλ' ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβῇ εἰς οὐδεμίαν συζήτησιν, πρὶν ἡ εἰσαχθῶσιν οἱ νεοδιορισθέντες Γερουσιασταὶ, ὡς καὶ ἄλλο τε ἡ Γερουσία ὁριστικῶς περὶ τούτου ἀπεφήνατο· τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξεν ἄλλοτε καὶ ὁ Κ. Τρικούπης, καὶ ἐπομένως κατέστη Νομολογία. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Γερουσία προβῇ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, νομίζει, ὅτι ἐξασθενεῖται τὸ δίκαιώμα τοῦ Βασιλέως τοῦ προστιθέναι νέους Γερουσιαστάς. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ δικαίωμα τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν εἶναι ἴσον μὲ τὸ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, δὲν πρέπει πλέον νὰ γένῃ διάκρισις περὶ τῆς συζητήσεως μελλουσῶν, ἢ προηγουμένων πράξεων τῆς Γερουσίας, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν τινων ἐκ τῶν προλαλησάντων, καθὼς δὲν γίνεται, καὶ ὅταν ἐπέρχηται διάλυσις τῶν Βουλῶν· ἄλλως θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀντίφασιν, καὶ θέλομεν παραδεχθῇ τοιαύτας αἱρέσεις, αἵτινες ματαιοῦσι τὸν περὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν σκοπὸν τοῦ Συντάγματος.

Ὡς πρὸς τὴν μὴ προνόησιν τοῦ Ὑπουργείου, τοῦ νὰ προσθέσῃ νέους Γερουσιαστὰς, ὅταν εἶδε τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως ἀπάδον πρὸς τὴν γνώμην του, φρονεῖ, ὅτι ἤθελε κάμει τις ἄδικον νὰ θεωρῇ τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ νὰ καταδικάσῃ αὐτούς, ὡς μὴ προειδότας, ὅ,τι ἐγένετο· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπρονοησία των, ἀλλὰ φειδὼ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν· Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι εἶναι Συνταγματικὴ παραβίασις, ἂν ἡ Γερουσία προβῇ εἰς περαιτέρω συζήτησιν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἤδη διορισθέντων Γερουσιαστῶν, καὶ ὅτι τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ γενόμενον, διότι ἀνεγνώσθη, καὶ κατεχωρίθη εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία θελήσῃ νὰ τὸ ἐξαλείψῃ ἀπὸ ταῦτα.

Οἱ προαγορεύσαντες Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, ἀντέπεν ἄλλος, θεωροῦν τὴν προκειμένην τῆς Γερουσίας συζήτησιν ὡς παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐπιμένουν νὰ εἰσαγάγωσιν ἕνεκα τούτου ὡς Νομολογίαν τὴν ἀναβολὴν πάσης πράξεως· ἀλλὰ τίς παραβιάζει

τὸ Σύνταγμα; οἱ Ὑπουργοὶ βεβαίως, ὡς θέλω ἀποδείξει· προτείνουσιν αὐτοὶ τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα τοῦ διορίζειν νέους Γερουσιαστάς, ἀλλὰ τίς ἀντιλέγει, ἢ τίς ἀμφισβητεῖ τὸ ἱερὸν τοῦτο δικαίωμα; κανείς· λέγουσιν, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβάλληται ἡ συζήτησις παντὸς ἀντικειμένου πρὸς τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Γερουσιαστῶν· ἀλλ' ἂν καὶ τοῦτο δὲν παραδέχωμαι ὡς Νομολογίαν τῆς Γερουσίας, ὡς διϊσχυρίσθησαν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοί, θεωρῶ, ὅτι εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀναβολὴ ἤρκει διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ὄχι εἴκοσιν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ Γερουσία ἀργεῖ, ἐν ᾧ οὐδεὶς Νόμος διακελεύεται, ὅτι αἱ συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται ἀορίστως ἐν περιπτώσει προσθήκης Γερουσιαστῶν· ἄλλως εἰς τὸ 30 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι προκειμένου περὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν, αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται, ἢ διακόπτονται ἀορίστως· καὶ τούτου γενομένου, δίδονται μέσα εἰς τὴν Ἐξουσίαν νὰ καταστήσῃ ἄργὴν, καὶ νὰ δεσμεύσῃ, ἢ μᾶλλον νὰ καταλύσῃ τὴν Γερουσίαν, διορίζουσα Γερουσιαστὰς ἀπόντας ἐν ἀπωτάτοις τόποις, καὶ ἀδυνατοῦντας διὰ τοῦτο νὰ προσέλθωσι ταχέως· εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβάλλωνται αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἐπὶ τόσας ἡμέρας, νὰ μένωσιν ἀσυζήτητα τοσαῦτα Νομοσχέδια, καὶ κυρίως τὸ περὶ Δημοτικῶν φόρων, τοῦ ὁποίου τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν ἐσύστησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ νὰ κατασπαταλῶνται τόσα χρήματα εἰς μισθοδοσίας τῶν Γερουσιαστῶν, διότι δὲν ἦλθόν τινες δὲ τῶν νεοδιορισθέντων; ἐκτὸς τούτων δὲν εἶναι προσβολὴ κατὰ τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κυριαρχικοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας, ἡ τοιαύτη ἀναβολή; Ποτὲ δὲν ἠρνήθημεν, ὡς λέγουσιν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοί, τὸ περὶ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν δικαίωμα τοῦ Βασιλέως· διότι σεβόμεθα τὸ Σύνταγμα. Ἐπὶ τέλους ἐπιφυλάττομαι ν' ἀποδείξω ἀλλοτε, ὅτι εἰς τὸν Κανονισμὸν δὲν ὑπάρχει διάταξις περὶ ἀορίστου ἀναβολῆς τῆς συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας ἐν περιπτώσει προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, μήτε τοιαύτην Νομολογίαν παρεδέχθη ποτὲ ἡ Γερουσία.

Ἀμφότεροι οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοί, προσέθηκαν εἰς τῶν προλαλησάντων, εἶπον, ὅτι εὐχαρίστως ἐμβαίνουν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ προσέθηκαν, ὅτι προσβάλλονται τὰ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν Κυριαρχικὰ τοῦ Βασιλέως δικαιώματα, ὥστε ἀντιφάσκουν· ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο

τὴν προφορικὴν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὁμιλίαν, καὶ ὡς καταχωρηθεῖσαν εἰς τὰ πρακτικὰ δὲν δύναται νὰ τὴν ἐξαλείψῃ· πλὴν ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο, καθὼς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἰσαγόμενα, καὶ καταχωρούμενα εἰς τὰ πρακτικὰ, δὲν γίνονται παραδεκτὰ, καὶ ἑπομένως θεωροῦνται ὡς μὴ ὑπάρχοντα. Προσθέτουν ἀφ' ἑτέρου οἱ Ὑπουργοὶ, ὅτι διατηροῦν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὸ Σύνταγμα. ἀλλ' ἐν ᾧ τοῦτο διατάττει, ὅτι ἑκάστη Σύνοδος εἶναι ἐνιαύσιος, καὶ ὅτι κατ' ἔτος πρέπει νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς, πλὴν οὐδ' εἰς τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, οὐδ' εἰς τὴν ἐνεστῶσαν ἐσυζητήθη προϋπολογισμὸς, ὥστε εἰς τὴν ἑπομένην Σύνοδον θέλουν συζητηθῆ τρεῖς προϋπολογισμοὶ, τοῦ **1847**. **1848** καὶ **1849**. Διότι ὁ Βασιλικὸς λόγος συνίστησι τὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν, ὅτι διαμαρτύρεται, ὅτι ὡς Γερουσιαστὴς δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ λαμβάνων μέρος εἰς Σύνοδον, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς λήξασαν· ἐπειδὴ ὅμως ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν φρονοῦσι τὸ ἐναντίον, διὰ τοῦτο λαμβάνει.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ἄλλος, εἶπε κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς γνώμην τοῦ Κ. Τρικούπη, ὡς ἀπόρασιν τοῦ Σώματος, ἐν ᾧ κατὰ τὰ πρακτικὰ ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος· ἐν τούτοις ὁ Κ. Τρικούπης εἶπεν, ὅτι ἀφ' ἧς ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα τῶν νέων Γερουσιαστῶν μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁρκοδοσίας αὐτῶν ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις μελλουσῶν πράξεων καὶ περὶ τοιούτων ἤδη δὲν πρόκειται. οἱ δὲ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ φρονοῦν ἴσως, ὅτι οἱ εἰσαχθησόμενοι νέοι Γερουσιασταὶ δύνανται νὰ ἐπιρίνωσι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντα, καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτὰ, ἐν ᾧ ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, καὶ πᾶσα ἐναντία ἐξήγησις εἶναι ἀπαράδεκτος. ἐπρότεινεν ὅθεν νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, καὶ νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία ὡς ἀκολούθως· « ἡ Γερουσία ὡς Κυριαρχικὸν Σῶμα ἔκαμε χρῆσιν » τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς κακῆς « ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου· καὶ πᾶς λόγος ἐναντιούμενος εἰς τοῦτο « εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Αἰνιάνος προταθέντος ζητήματος, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς προσέθηκεν ὅτι, δὲν πρέπει ἤδη

ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ προτελευταίου λαλήσαντος προταθέντος ζητήματος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ ἐπικρίνεται, ἢ μὴ, ἡ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. γενομένη ἀπαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἤτοι ἂν ὁ Βασιλεὺς ἔπρεπεν, ἢ μὴ, ν' ἀκούσῃ τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν.

Οὐδεὶς προσέθηκεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, προτίθεται νὰ παραβιάσῃ τὴν θέλησιν τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, ἐπικρίνασα ὑπουργικὴν πρᾶξιν.

Χρῆσιν τοῦ δικαιώματός μου, ἐπήνεγκεν εἰς τῶν προλαλησάντων, ἐξασκῶν, ἐπέκρινα ὑπουργικὴν πρᾶξιν· ἀλλ' ἔπειτα ἐπῆλθον διάφοροι προτάσεις περὶ ἀναβολῆς, καὶ περὶ τῆς μὴ περαιτέρω συζητήσεως τῶν ἤδη ὑπὸ τῆς Γερουσίας προαποφασισθέντων· ὅθεν παραδέχομαι μόνον τὴν πρότασιν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, ἐπικρίνασα πρᾶξιν ὑπουργικήν· ἄσμενος ἤκουσα, ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς δέχεται τὴν περὶ τοῦ Συντάγματος πάλιν, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ μὴν ἐπιμείνῃ, διότι ἄλλως ἀναγκαζόμεθα ν' ἀποδείξωμεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑβριζώμεθα ἐνώπιον τοῦ Ἔθνους, καὶ ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθημεν ὡς παραβάται τοῦ Συντάγματος.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπιμένει εἶπεν, ὅτι οὐδεμία πρᾶξις τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ οὐδεμίαν ἐπίκρισιν, ἢ ἀπόφασιν νὰ παραδεχθῇ αὐτὴ πρὶν ἡ εἰσαχθῶσιν οἱ νεοδιορισθέντες Γερουσιασταί, καθότι κατὰ τὰς Συνταγματικὰς διατάξεις πᾶσα πρόοδος τῆς συζητήσεως θεωρεῖται ὡς ὕβρις αὐτῶν.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα εἷς τῶν ἀγορευσάντων, ἔλεξεν ὅτι, ὡς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ζητήσας ἀποδείξεις περὶ τῶν κατὰ τὰς ἐπλογὰς γενομένων τῆς Ἐξουσίας ἐπεμβάσεων, καὶ εἰπόν, ὅτι διὰ τῆς ἐξελέγξεως τούτων προσβάλλονται τὰ Κυριαρχικὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, ἀπέτυχεν, οὕτω καὶ ἤδη θέλει ἀποτύχει, καθόσον δὲν παραβιάζονται τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα, οὐδὲ κἀμμία ὕβρις πρός τινα προσάπτεται.

Εἴμεθα ἕτοιμοι, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ δώσωμεν εὐθύνην τῆς ἤδη ἐπικρινομένης πράξεώς μας, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως.

Ἀκολούθως εἷς τῶν προαγορευσάντων ἔθεσε τὸ ἑξῆς ζήτημα,

ἵνα ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ Γερουσία, « Ἡ Γερουσία δὲν πρέπει » νὰ δώσῃ ἀκρόασιν οὔτε εἰς ὁμιλίας, οὔτε εἰς ἔγγραφα » ἀρορῶντα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν. »

Μετὰ ταῦτα τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ προτείναντος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος, πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν οἱ νέοι Γερουσιασταί, ἑτέρου δ' ἀντειπόντος, ὅτι τοῦτο εἶναι προσαγὴ πρὸς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὄχι Συνταγματικὸν, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ παροῦσα συζήτησις δὲν ἐγένετο ὡς ἔδει, καθότι ἀμφισβητεῖται, ἂν πρέπει νὰ γίνῃ ἀναβολὴ, ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ σήμερον ἡ συζήτησις· ὅθεν ἐπειδὴ ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβήκεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ κυρίου ζητήματος, προτείνει νὰ ἀποφασίσῃ αὐτὴ, ἂν πρέπῃ σήμερον νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τούτου, ἢ ὅταν εἰσαχθῶσιν οἱ νέοι Γερουσιασταί.

Ἀμφότεροι οἱ τὰ ἀνωτέρω ζητήματα θέσαντες, ἐπήνεγκεν ἄλλος, πρέπει νὰ ἐκφρασθῶσι τί ἐννοοῦσι διὰ τούτων, ἵνα μὴ ἔπειτα προκύψῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας των.

Ἡ ἀξίωσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τοῦ νὰ μὴ κάμῃ λόγον ἡ Γερουσία περὶ οὐδενὸς ἀντικειμένου πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην μου, εἶπεν ἄλλος, τὴν πρὸς τὸν Σωκράτην ἐπιταγὴν ἑνὸς τῶν τριάκοντα Τυράννων ἀπαγορεύουσαν αὐτῷ νὰ συνδιαλέγεται μετὰ τῶν νέων· ὁ Κ. λοιπὸν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει νὰ ἐπιβάλῃ σιγὴν εἰς τὴν Γερουσίαν, ν' ἀναστείλῃ πᾶσαν σκέψιν, καὶ πᾶσαν αὐτῆς ἐργασίαν, καὶ μάλιστα ἐνῷ ἤδη δὲν πρόκειται μήτε περὶ Νομοσχεδίου τινος, μηδὲ περὶ προτάσεως, ἀλλὰ περὶ γνώμης ἑνὸς Γερουσιαστοῦ, τὴν ἐπίκρισιν Ὑπουργικῆς πράξεως ἀφορώσης. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐπίκρισις εἶναι ἀναφαίρετον δικαίωμα παντὸς Γερουσιαστοῦ, καὶ ἡ συζήτησις της ἐπομένως δὲν ἐπιφέρει οὐδεμίαν τοῦ Συντάγματος παράβασιν. Ἀπ' ἐναντίας οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἀναβολὴν παραβιάζουν οὐ μόνον τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ τὸ 50 τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζῃ διὰ Κανονισμοῦ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων της.

Ἡ Γερουσία διὰ τοῦ Κανονισμοῦ της ὥρισεν, ὥστε ὁ Πρόεδρος αὐτῆς νὰ συγκαλῇ, νὰ λύῃ τὴν Συνεδρίασιν, καὶ νὰ ἀναβάλλῃ αὐτὴν συγκαταθέσει ὅλου τοῦ Σώματος, καὶ ὄχι αὐτοδικαίως νὰ ἀναβάλλῃ αὐτὸς ἀορίστως, ὡς ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐκτὸς τούτου συγκαταθέσει ἐπίσης τοῦ Σώματος προσδιορί-

ζεται καὶ ἡ ἡμερησία διάταξις· ἀλλὰ τοιαύτη διάταξις δὲν ἐτέθη, καὶ ἐπομένως εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ ἐκφράσωμεν ἕκαστος τὴν γνώμην μας ἐπὶ τῆς Ὑπουργικῆς ταύτης πράξεως, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὴν θέλησίν μας ταύτην, διότι οὐδεμία τοῦ Συντάγματος διάταξις μᾶς ἀπαγορεύει.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

---

17 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Νοεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν Μ. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν τῆς 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐξάγεται, ὅτι ἐγένετο συζήτησις περὶ τῆς κατὰ τὴν 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑφυπουργοῦ προσαγγελίας καὶ ὡς μὴ περαιωθεῖσα πρέπει ἤδη νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἡ Γερουσία.

Ἄλλων δ' ἀντειπόντων ὅτι περιττὴ ἤδη καθίσταται πᾶσα περαιτέρω περὶ τῆς προσαγγελίας συζήτησις, ὡς πολλῶν περὶ ταύτης κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς λεχθέντων, καὶ τῆς Γερουσίας ἀρκούντως περὶ αὐτῆς ἐκφρασθείσης· τοῦ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Ὑπουργοῦ καὶ δύο ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπενεγκόντων, ὅτι ἂν καὶ πολλὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς προσαγγελίας ἐρρέθησαν, ἡ Γερουσία ὅμως οὐδὲν

ἀπεφήνατο ὁριστικῶς περὶ αὐτῆς, παρετήρησαν ἕτεροι, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ἀρκούντως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὅθεν εἶναι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Ἐπομένως εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν ἐξῆς τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἔκθεσιν περὶ τῶν εἰδικῶν Διαταγμάτων τῶν νεωστὶ διορισθέντων Γερουσιαστῶν ἔχουσαν οὕτω.

« Κατὰ τὴν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου ε. ε. ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, » τὸ Γραφεῖον αὐτῆς λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ εἰδικὰ Διατάγματα » τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Δημητρίου Πλαπούτα, » Α. Κριεζῆ, Ι. Σταΐκου, Γ. Νοταρᾶ, Δ. Μαυρομιχάλη, Μ. Α. » Καΐρου, Τζανετάκη Γρηγοράκη, καὶ ἐξετάσαν αὐτά, τὰ εὗρε » ρέροντα τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις. »

« Καὶ ταῦτα κατ' ἀπόφασιν τῶν τεσσάρων μελῶν τοῦ Γρα- » φείου· ὁ δὲ Ἀντιπρόεδρος Κύριος Χ. Κλωνάρης ἐννοεῖ τὰ » προσόντα ἐσωτερικὰς διατυπώσεις, ἔχει τὴν ἐξῆς γνώμην.

« Ὅτι οἱ μὲν ΚΚ. Γ. Νοταρᾶς, Δ. Πλαπούτας, Τζανετάκης » Γρηγοράκης, καὶ Ἰωάννης Σταΐκος, ἔχουσι ἀναμφισβήτητα » προσόντα, ὡς Πληρεξούσιοι καὶ Βουλευταὶ χρηματίσαντες.

« Ὡς δὲ πρὸς τὸν Κύριον Μ. Καΐρην, καὶ τοι ἐκλεχθέντα » δὶς Βουλευτὴν κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Περίοδον, » ἔχει γνώμην, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ δευτέρα Περίοδος δὲν ἐπληρώθη, » μένει εἰς τὸ Σῶμα ν' ἀποφανθῇ, ἐὰν ὁ νόμος ἐννοῇ πεπληρω- » μένην ἢ ἐκλεκτικὴν ἁπλῶς τὴν δευτέραν ταύτην Περίοδον.

« Ὡς δὲ πρὸς τοὺς Κυρίους Α. Κριεζῆν καὶ Α. Μαυρομι- » χάλην, ἐπειδὴ τοῖς ἐζητήθησαν τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα » τῶν προσόντων των, καὶ αὐτοὶ δὲν τὰ εἰσέφαν, ἐπιφυλάτ- » τεται νὰ γνωμοδοτήσῃ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν περὶ ὧν » ὁ λόγος ἐγγράφων. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

Ἀκολούθως ὀνομάσαντος τοῦ Κ. Προέδρου τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Δ. Κανελλόπουλον καὶ Γ. Παπαηλιόπουλον ἵνα εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας τοὺς εἰρημένους ἑπτὰ

Γερουσιαστὰς, καὶ πολλῶν μὲν παρατηρησάντων, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ λυθῇ ἡ ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει ἔνστασις, καὶ ἔπειτα νὰ γένῃ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Γερουσιαστῶν, τοῦ δὲ Κυρίου Προέδρου ἐπιμένοντος εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν, ἀνεχώρησαν, μὴ θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τοιαύτην παραβίασιν τοῦ Νόμου καὶ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας εἴκοσι ἐκ τῶν παρόντων τριάκοντα πέντε Γερουσιαστῶν, καὶ διέμειναν μόνον δέκα πέντε, συμπαραλαμβανομένου εἰς τούτους καὶ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἐν ᾧ διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ Γερουσία ἀπῃτοῦντο εἴκοσι καὶ πέντε νὰ ἦναι παρόντες· καὶ οὕτω, προφορενομένων δύο Κληρώρων, εἰσῆλθον εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας οἱ διαληφθέντες ἑπτὰ Γερουσιασταὶ, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Δ. Κανελλοπούλου καὶ Γ. Παπαηλιοπούλου.

Μετὰ δὲ ταῦτα προσλαβόντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἰωάννην Χ. Πέτρου καὶ Δ. Κανελλόπουλον, καὶ ἀναγνωσθέντων τῶν περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν νεωστὶ διορισθέντων Γερουσιαστῶν Διαταγμάτων, ἔδοκαν οὗτοι τὸν κανονισμένον ὅρκον, περὶ τοῦ ὁποίου συνετάχθη καὶ Πρωτόκολλον ὑπογραφὲν ὑπ' αὐτῶν καὶ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἔλαβον τὰς ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἕδρας των.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΓΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

18 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Νοεμβρίου 1847 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ἀνέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ ἤδη ἠδύνησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ τὸ ὅλον αὐτῶν ἀποκαθιστᾷ τὸν ἀριθμὸν 55 πρέπει κατὰ τὸν Νόμον νὰ κανονισθῇ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θέλει ἀποτελεῖ πλῆρες

τὸ Σῶμα, ἀπεφάνθη δὲ ἡ Γερουσία, ὅτι, διὰ νὰ ἦναι πλῆρες τὸ Σῶμα ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε παρόντες 28 Γερουσιασταὶ, ἀριθμὸς, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου.

Ἑπομένως εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἰ. Γιαλδάση ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διάταγμα, ἔχον οὕτως·

Ἀρ. 9,169. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γιαλδάσην Ἰωάννην, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν ἐν τῷ Καρπενησίῳ πολιορκίαν τῶν ἐχθρῶν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν Σκάλλαν Τέρνου μάχην.

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

καὶ ἀποφασίσθη ἵνα παραπεμφθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνέφερεν ἔπειτα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι κατ' αἴτησιν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Λινιάνος καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου παρεχώρησεν τῷ μὲν πρώτῳ εἴκοσι, τῷ δὲ δευτέρῳ τριάκοντα ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, ἥτις καὶ ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Βουδούρη περὶ παρατάσεως τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ τριμήνου ἀπουσίας ἀδείας, ἐνεκρίθη νὰ τῷ παραχωρηθῇ εἰσέτι τρίμηνος ἄδεια, χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

Ἀκολούθως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς παρὰ τοῦ Φιλέλληνος Ἱππότου Κυρίου Εὐνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν φράγκων 500,000, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπὶ τούτου τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς τὰ προκαλέσαντα τὸ προκείμενον Δάνειον αἴτια καὶ τὰς τοῦ

νέου Δανειστοῦ προτάσεις, ἂν καὶ φρονῇ ὅτι πρὸς σύνταξιν τῆς ῥηθείσης ἐκθέσεως διεξῆλθεν ἴσως ἅπαντα τὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ Δανείου ἀφορῶντα ἔγγραφα, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τούτων ἁπάντων παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ὑπουργὸν οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀντικρούσεως, ἀλλὰ διορθώσεως πρὸς προκατάληψιν παντὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης κωλύσοντος, τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφιον 2 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης Νόμου ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον χιλίας ὁλοκλήρους μετοχὰς, ἤτοι ἓν ἑκατομμύριον δραχμὰς· καθότι τὸ ῥηθὲν ἄρθρον δὲν εἶναι δυνητικὸν, ἀλλ' ὁριστικόν.

Ὁ Νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐσκόπει, ὄχι διὰ νὰ λάβῃ ἁπλῶς ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ Ἐπίτροπον πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ μετάλλου καὶ τῆς καλῆς τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης ἐφαρμογῆς, ἀλλὰ νὰ διευκολύνῃ τοὺς δανειζομένους διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τόκου· καθότι ὅταν ἡ Τράπεζα ἔχῃ ὠφελείας, καὶ εὑρίσκεται εἰς καλὴν θέσιν διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς τόκους, τότε ἡ Κυβέρνησις ὡς μέγας κεφαλαιοῦχος, καὶ ὡς ἔχουσα ἑπομένως ἕνεκα τούτου ἐπιρροὴν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Τραπέζης, δύναται νὰ προτείνῃ τοιαύτας ἐπωφελεῖς διὰ τοὺς δανειζομένους προτάσεις αἵτινες καὶ τὴν Γεωργίαν καὶ τὴν Ναυτιλίαν καὶ πᾶσαν ἐν γένει τὴν βιομηχανίαν νὰ ἐμψυχώσωσι δύνανται· καθόσον μᾶλλον οἱ λοιποὶ τῶν ἰδιωτῶν μέτοχοι ἔχουσι συμφέρον εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ τόκου.

Τούτων τεθέντων, ἀφ' οὗ ἡ μετοχὴ τῆς Κυβερνήσεως περιορισθῇ εἰς 500,000 δραχμὰς ἕνεκα τοῦ προκειμένου χρέους της, τότε ὁ καταστατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος θέλει ἀντιφάσκει μὲ τὸ εἰς συζήτησιν προτιθέμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἑπομένως τοῦτο δὲν θέλει ἔχει ἰσχὺν, ἂν δὲν τροποποιηθῇ ἢ δὲν ἀκυρωθῇ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον 3 τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης, τὴν διόρθωσιν δὲ τῆς ἐλλείψεως ταύτης προτείνων, διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἀντίρασις, δὲν ἐναντιοῦται εἶπεν, ἂν ἥ τε Γερουσία καὶ ὁ Ὑπουργὸς πρεσβεύωσιν ἀντίθετον γνώμην.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς της περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐστηρίχθη εἰς τοὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ (τὴν ὁποίαν καὶ ἀνέγνω) ἐνδιαλαμβανομένους λίαν δικαιολογι-

τικοὺς λόγους, οἵτινες καὶ αὐτὴν ἔπεισαν, καὶ τὴν Γερουσίαν ἐλπίζει νὰ πείσωσιν.

Ἀντιπαρατηρήσας ἕτερος εἰς τὸν προλαλήσαντα, ἐπήνεγκεν, ὅτι, οὔτε ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἔκθεσις, οὔτε αὐτὸς προφορικῶς ἀπήντησεν εὐστόχως εἴς τε τὰς ἀμφιβολίας καὶ τὰς λοιπὰς αἰτηθείσας διασαφήσεις, περὶ τῶν ὁποίων διέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας.

Ἐν τούτοις φρονεῖ, ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως πρέπει νὰ ληφθῇ τὸ ἑπόμενον ζήτημα. Ἐπειδὴ τινες τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς Βουλευταὶ, ἐπεχείρισαντο τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἤδη δὲν δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι καμμίαν ἐπὶ τούτου γνώμην, οὔτε νὰ ψηφοφορήσωσι· διότι αἱ ἰδιότητες τοῦ Βουλευτοῦ καὶ Γερουσιαστοῦ ὑπάρχουσιν ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὡς ἅπαξ οἱ τοιοῦτοι ἐκφρασθέντες δὲν δύνανται πλέον νὰ ἦναι ἀπροκατάληπτοι· τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἐπιβεβαιοῖ καὶ ἡ παρὰ τοῖς Δικαστηρίοις καθιερωμένη ἀρχὴ, καθ' ἣν ὁ δικάσας ὑπόθεσιν τινὰ κατώτερος Δικαστὴς δὲν δύναται ἐπὶ τῆς αὐτῆς νὰ δικάσῃ ὡς μέλος ἀνωτέρου Δικαστηρίου.

Ἀντιτάξαντος ἄλλου, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἔνστασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπὸ Νόμον τινα, καὶ καθόσον ἡ Γερουσία δὲν δικάζει, ἀλλὰ νομοθετεῖ, ἀντεπέφερεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ἂν καὶ ἀπὸ Νόμον τινὰ δὲν προβλέπεται ἡ ἔνστασις αὕτη, διότι τὸ Σύνταγμα περιέχει γενικὰς μόνον ἀρχὰς καὶ διατάξεις, καὶ οὐχὶ ἐξαιρέσεις, πλὴν ὑπάρχουσιν ἄπειροι περιπτώσεις, λυόμεναι ἀπὸ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τῆς Δικαιοσύνης.

Τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἐπιστηρίζων ἄλλος, προσέθηκεν, ὅτι χωρὶς νὰ προτίθεται νὰ προσβάλῃ τινὰ νομίζει, ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δὲν δύναταί τις δὶς νὰ ψηφοφορήσῃ· ὅτι τὰς συνεπείας μιᾶς ἀρχῆς πρέπει τις νὰ ἐννοεῖ καὶ παραδέχεται, διότι τὸ Σύνταγμα τὰς γενικὰς μόνον ἀρχὰς περιέχον, ἦτον ἀδύνατον νὰ διαγράψῃ ὅλας τὰς ἐνδεχομένας νὰ προκύψωσι περιπτώσεις.

Ἀντιτάξας εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἔνστασις δὲν εἶναι ὀρθὴ, ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπό τινα Νόμον καὶ ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς ἄλλην ἀρχὴν τοῦ Συντάγματος, ἀφορῶσαν τὴν προσθήκην Γερουσιαστῶν· διότι, ἀφ' οὗ ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ οὓς τίνας θέλει ὡς Γερουσιαστὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος, ἐκ τῶν ὁποίων δύνανται νὰ εἶναι καὶ Βουλευταὶ, τότε, ὅταν

οὗτοι κατὰ τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσι, ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καὶ προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα, ὡς γενομένης δεκτῆς ἐξαιρέσεως μὴ ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ. Τὸ δὲ Δικαστικὸν παράδειγμα τὸ προταθὲν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐνστάσεως ταύτης, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ εἰς τὰ ἀνώτερα Δικαστήρια εἰσαγομένη ὑπόθεσις πρόκειται νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐπ' αὐτῆς δικάσας κατώτερος Δικαστὴς δὲν δύναται νὰ δικάσῃ πλέον, ὡς μέλος τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ τοιαύτη ἀρχὴ προβλέπεται ὑπὸ ῥητῆς διατάξεως παρὰ τοῖς Δικαστηρίοις, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει καθιερωμένη ὑπὸ Νόμου τινός.

Ἀντειπὼν εἰς τῶν προαγορευσάντων εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λεχθέντα ἐπέτρεψεν, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης ἐνστάσεως δὲν ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ Σύνταγμα δίδωσιν εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ ὡς Γερουσιαστὰς καὶ Βουλευτὰς, ἀλλὰ δὲν ἐννόησεν νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς ἑαυτό, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαγορεῦσαν νὰ ἦναι τις συγχρόνως Βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστὴς, προέθετο, ὥστε τὴν γνώμην τοῦ Βουλευτοῦ νὰ ἐπεξεργάζεται ὁ Γερουσιαστής. Ἂν λοιπὸν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Ὑπουργοῦ, τότε ματαιοῦται ἡ ῥητὴ αὕτη τοῦ Συντάγματος διάταξις περὶ τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καθόσον οὗτος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἑρμηνείας του ταύτης, παραλείπων τὸ ῥητὸν τοῦ Συντάγματος ῥῆμα, καταφεύγει εἰς μὴ ῥητὸν γράμμα αὐτοῦ.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λεχθέντα ὁ προτείνας τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἔνστασιν, εἶπεν ὅτι, καθὼς τὸ Σύνταγμα ὡς περιέχον γενικὰς διατάξεις, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προϊδῃ ἁπάσας τὰς ἀναφυομένας πολλάκις εἰδικὰς περιπτώσεις, οὕτω καὶ οἱ δικαστικοὶ Κώδηκες, ἂν καὶ ὀγκωδέστατοι· ἀλλὰ καθὼς τὴν ἔλλειψιν τῶν δικαστικῶν τούτων Κωδήκων ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀναπληροῖ ἡ Νομολογία τῶν Δικαστηρίων, παραδεχομένη καὶ κανονίζουσα ταύτας, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ Νομολογίας δῆθεν Κοινοβουλευτικῆς πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν, ὡς συνάδουσαν μὲ τὰς ἀναλλοιώτους τῆς Δικαιοσύνης ἀρχὰς καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, καὶ καθιστῶσα ἀπροκατάληπτον καὶ ἀγνὸν τὸν μέλλοντα νὰ ἐπιψέρῃ διὰ τῆς ψήφου του γνώμην Γερουσιαστήν.

Ἡ Νομολογία, τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη ὁ προλαλήσας, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ κατώτερα Δικαστήρια, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς Νόμος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οὔτε ῥητὸς Νόμος, ὑποστηρίζων τὴν ἔνστασιν ταύτην ὑπάρχει, οὐδὲ Νομολογίαν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, καθότι ἀντιβαίνει εἰς ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ, ὅτι οἱ ὡς Γερουσιασταὶ διοριζόμενοι Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσι, τότε, οὐ μόνον ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καὶ τῆς ἐκ ταύτης μεταβολῆς τῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ συγκατισθείσης ἀντιθέτου πλειοψηφίας, ἀλλὰ σιωπηρῶς περιορίζεται τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα τοῦ διορίζειν ὡς Γερουσιαστὰς τοὺς Βουλευτάς. Τοιαύτην ὅθεν ἀρχὴν εἶναι ἀνοίκειον εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ. Εἰς μόνην μίαν περίστασιν, τοὐτέστιν ἐπὶ κατηγορίας Ὑπουργοῦ τινὸς τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρ. 83 καθιέρωσε τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην ἀρχὴν, καὶ ἑπομένως ἀπέκλεισε πᾶσαν ἄλλην. Τὸ δὲ ἐπιχείρημά τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ εἶναι συνάμα Βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστὴς, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι οἱ διορισθέντες Γερουσιασταὶ δὲν πρόκειται νὰ ἀποτελέσουν καὶ αὖθις μέρος τῆς Βουλῆς ὡς Βουλευταί.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ Ὑπουργὸς ὁ ἔχων ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου του ἔχει δικαίωμα ψήφου, πολλῷ μᾶλλον ὁ Βουλευτὴς, διοριζόμενος Γερουσιαστὴς, ἀντέτασσεν ἄλλος, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς, καθὸ τοιοῦτος, δὲν ἔχει δικαίωμα ψήφου, εἰμὴ μόνον, ὅταν ἀποτελῇ μέρος θατέρου τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Προτείναντος τέλος ἄλλου, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀφορῶν τὴν ἔνστασιν ταύτην ζήτημα, ὡς κυρίως νομικὸν, δὲν θέλει φέρει τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, παρεδέξατο τὸ Σῶμα τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντήσας εἰς τὰς αἰτήσεις τινὸς τῶν προαγορευσάντων, εἶπε τάδε· Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὰς 1000 μετοχὰς εἰς τὴν Τράπεζαν διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἔνεκα τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων ἐμποδιζομένην σύστασιν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ διαφόρους ἐποχὰς μετὰ δυσκολίας παρεκατέθεσε

τὰς μετοχάς της. Διὰ τῆς ἤδη γενομένης ἐλαττώσεως τῶν μετοχῶν δὲν ἐπέρχεται τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δηθεν δὲν εἶναι πλέον ἐρικτὴ ἡ ἐλάττωσις τῶν τόκων, ὡς μὴ ἐχούσης τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν μεγάλα κεφάλαια, καὶ ὡς μὴ δυναμένης διὰ τοῦτο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐλάττωσιν, διότι ἡ Κυβέρνησις οὐχ ἧττον ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ τὰς αὐτὰς δέκα ψήφους, ὡς εἶχε καὶ πρότερον· ἐκτὸς τούτου δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν 500 μετοχῶν, ἀλλὰ περὶ ἐνεχυριάσεως, ἥτις δὲν ἀραιρεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὸ πρότερον δικαίωμά της.

Δὲν ὑπάρχει σκοπὸς ἀντιστάσεως, ἐπέρανεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας, ἀλλὰ βελτιωτέρας ἐπιτυχίας τοῦ Νομοσχεδίου· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, πόσας ψήφους θέλει ἔχει ἡ Κυβέρνησις, πλὴν φρονεῖ, ὅτι ὅσῳ πλείους μετοχὰς ἔχει, τόσῳ μᾶλλον θέλει συντείνει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν τόκων, καὶ θέλει ἐξασκεῖ τὴν ἐπιρροήν της εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν μετόχων. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶναι ἀληθεῖς αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἔχει, ὅτι ὁ Κ. Εὐνάρδος, διευκολύνων τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ προκειμένου δανείου, συνεφώνησεν ὥστε κατὰ μὲν τὴν 18 δεκεμβρίου νὰ πληρωθῶσιν αἱ 170,000, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν ἑνὸς ἔτους τὸ ὑπόλοιπον αὐτῶν, ἕπεται ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ τὰς ῥηθείσας προθεσμίας τὰς ὑποχρεώσεις της, ὁ Κ. Εὐνάρδος θέλει προβῇ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν μετοχῶν τούτων, καὶ τότε τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ἀντιφάσκει μὲ τὸ ἄρθρον 3, ἐλάριον 2 τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης, τὸ ἀπαιτοῦν 1000 τοὐλάχιστον ὁλοκλήρους μετοχὰς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν προτίθεται ἐκποίησις, ἀλλ' ἐνεχυρίασις, διὰ τῆς ὁποίας δὲν προσβάλεται ὁ Καταστατικὸς Νόμος τῆς Τραπέζης. Ὅ,τι ὅμως ἐπισυμβῇ εἰς τὸ μέλλον, τοῦτο δὲν ἕπεται, ὅτι κάμνει ἡ Κυβέρνησις, ἢ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ἂν δὲ, ὡς δὲν πιστεύει, ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της, ὁ Κ. Εὐνάρδος χάριν τῶν φιλελληνικῶν αἰσθημάτων του δὲν θέλει ἐκποιήσει τὰς πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του ἐνεχυριασθείσας μετοχὰς, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίου ὑποτεθέντος, πάλιν δὲν ὑπάρχει ἡ ὑπονιττομένη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀντίφασις, διότι αἱ μετοχαὶ δύνανται νὰ μεταβάλλωσι κύριον, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν· ὅταν ὅμως ἡ Κυβέρνησις εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην ν' ἀπαλ-

λοτριώσῃ τὰς μετοχὰς ταύτας, τότε θέλει καθυποβάλλει Νομοσχέδιον περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης.

Ὅταν, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐπιτρέψῃ ἡ Γερουσία τὴν ἐνεχυρίασιν, τότε ἀναμφιλέκτως πρέπει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἤτοι τὴν ἀπαλλοτρίωσιν· ὡς πρὸς τὴν γνώμην δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δηθεν ἤδη δὲν πρόκειται περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀπήντησεν, ὅτι, κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ δημοσία φρόνησις τῆς ἰδιωτικῆς, ὅτι ἡ μὲν πρώτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἡ δὲ δευτέρα περιορίζεται μόνον εἰς τὸ παρόν· διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις χρέος ἔχει νὰ γρηγορῇ ἕνεκα τῆς πολιτικῆς φρονήσεως, καὶ νὰ μὴν ἀγνοῇ ὅτι ἡ ἐνεχυρίασις θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Εἶναι ζήτημα οἰκονομικὸν, ἂν ἡ Κυβέρνησις δύναται κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις της νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἐμπορικὸν σύστημα, ἢ τἀνάπαλιν ἂν ὁ ἔμπορος δύναται ν' ἀκολουθήσῃ τὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἰδιωτικάς του ἐπιχειρήσεις, καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς οὐδέτερον συμφέρει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ σύστημα τοῦ ἑτέρου. Διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τοὺς ἐφ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπαλλήλους της, καὶ διότι δὲν ἔχει τὸ συμφέρον τοῦ ἰδιώτου. Ὅταν λοιπὸν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ Κυβέρνησις ἐλαττώσῃ τὰς μετοχάς της τότε, ὡς μὴ ἔχουσα μέγα συμφέρον, θέλει ἀμελήσει τὴν ἐπιτήρησίν της καὶ ἐπομένως θέλει ἐκλείψει ἡ ὑπὲρ τῶν δανειζομένων προσδοκωμένη περὶ ἐλαττώσεως τῶν τόκων ὠφέλεια.

Ἐπαναλαβὼν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται ἐκποίησις ἀλλ' ἐνεχυρίασις, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας δὲν ἀνταπῶθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐξέθεσε μόνον ἀμφιβολίαν τινὰ μήπως τοῦτο ἀντιφάσκει μὲ τὸν Νόμον τῆς Τραπέζης, ὅτι δὲν ἀμελεῖ περὶ τοῦ μέλλοντος, ὡς ὁ προλαλήσας ἐξέφρασε, παρεξηγήσας τὴν ἰδέαν του, ὅτι ἐπὶ τέλους ἂν ὁ Κ. Εὐνάρδος ἐπιμένῃ νὰ λάβῃ τὸ δάνειόν του, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τοῦτο, τότε θέλει προτείνει Νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ Α. Β'. Γ'. ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 7.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς δύο Νομοσχέδια μετ' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων, ἔχοντα οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργούς.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου προσαρτωμένην ἐνταῦθα, παρατηρῆτε, Κύριοι Γερουσιασταί, πόθεν ὁρμηθεῖσα ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ χορηγήσεως καρπῶν μέχρι κοιλῶν 25 χιλιάδων εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς Νομοσχέδιον.

Τοῦτο παραδεχθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐπεψηφίσατο ὡς εἶχε, προσθέσασα μόνον ἐπὶ τῶν 25 χιλιάδων κοιλῶν πέντε ἔτι χιλιάδας κοιλὰ, ἐπαυξήσασα οὕτω τὸ ὅλον εἰς κοιλὰ 30 χιλιάδας.

Ὑποβάλλων δὲ τὸ ἀνωτέρω Νομοσχέδιον καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἐξαιτοῦμαι νὰ παραδεχθῇ, καὶ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν διατάττοντες.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ διανείμῃ ὡς δάνειον μέχρι 30 χιλιάδων κοιλῶν καρποὺς

χρησιμεύσοντας σπόροι εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους, ὅσοι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ προμηθευθῶσιν αὐτούς, ὡς ἐκ τῆς ἐφετεινῆς ἀκαρπίας, συμβάσης εἰς διαφόρους τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω πως δανειζόμενοι καρποὶ θέλουν ἀποδοθῆ ἢ ὁμοειδεῖς ἐπὶ τῶν ἁλωνίων κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἢ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς, ὅστις εἶναι ὁ Ἰούλιος Μήν.

Ἄρθρ. 3. Αἱ αἰτήσεις, ὡς καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τοῦ σπόρου ἔγγραφα θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς ἕκαστον γεωργὸν πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐγένετο δεκτὸν παρ' αὐτῆς.

Οἱ λόγοι οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ προκειμένου Νόμου ἐξετέθησαν εἰς τὴν ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλω ἀντίγραφον πρὸς γνῶσιν τῆς Γερουσίας.

Ἐπὶ τῆς μετοβολῆς τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐπέφερεν εἰς τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἄρθρ. . . καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης τοῦ 9 ἄρθρου δὲν ἔχω νὰ ἐπιφέρω παρατήρησίν τινα, καθότι εἰς τὰς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένας συζητήσεις εἰσώρησα κατάλληλον τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν μεταβολὴν, ἡ δὲ προσθήκη τοῦ 9 ἄρθρου ἐγένετο ἀποδεκτὴ καθ' ἡμετέραν πρότασιν ἐν τῇ συζητήσει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Νοεμβρίου 1847
Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς

Βουλῆς θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τοὺς γεωργούς, ὅσοι κατοικοῦν ἢ θελήσωσι νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα, δ' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. 2.

Ὅσοι τῶν γεωργῶν ἔλαβον ἤδη, δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 Βασ. Διατάγματος, γῆν διὰ καλύβην, ἢ κῆπον, δύνανται νὰ λάβωσι τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἐκτάσεως, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 3.

Ἐξαιροῦνται τῶν παραχωρήσεων γαῖαι καὶ γήπεδα φέροντα, ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητας, ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ὅσα δημόσιον ἢ δημοτικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ γεωργοὶ ὀφείλουσιν ἐντὸς μὲν τὸ πολὺ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος γηπέδου, ἐὰν δὲν ἔλαβον οἰκόπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδόμησαν ἤδη, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἐντὸς δὲ τοῦ τρίτου ἔτους νὰ φυτεύσωσι τὴν ὑπόλοιπον γῆν μὲ οἱαδήποτε προσοδοφόρα δένδρα.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω θέλει ἀποδεικνύεσθαι δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων ἐπιβεβαιωμένης ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 5.

Ἐὰν οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς διὰ τοῦ παρόντος

Νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, θέλουσι στερεῖσθαι, ἄνευ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθεισῶν γαιῶν ἢ γηπέδων, ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἤθελον οἰκοδομήσει, ἢ φυτεύσει·

Ἄρθρ. 6.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ κάμνωσιν ἄλλην χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων καὶ γαιῶν, παρὰ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένην.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι εἰς αὐτοὺς αἱ φορολογικαὶ περὶ ἐθνικῶν γαιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 7.

Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν, δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν, δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 διατεταγμένα, ὅτι προσαπέκτησαν, μὴ παραβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀποκτημένων ἤδη δικαιωμάτων τῶν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἢ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 8.

Τὸ δεύτερον ἔτος, ἀφ' οὗ παραδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἔκθεσις, βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, καθόσον δὲν πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν ἔχουσιν ἀληθείας.

Ἄρθρ. 9.

Τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ παρὼν Νόμος, μετέχουσι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ἡ δὲ Γερουσία ἀπεφήνατο τυπωθέντα νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα πρὸς προεξέτασιν, νὰ διορισθῶσι δὲ καὶ Ἐπιτροπαὶ

κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάστος.

---

19 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 29 Νοεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρᾳ Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελούντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα, αἰτοῦντος τριακονθήμερον ἀπουσίαν ἄδειαν ἕνεκα κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῇ πρὸς αὐτόν.

Ἑπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως τριάκοντα χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργούς, ἀνέγνω τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν·

Περὶ τῶν Γερουσιαστῶν,

Τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως 30 χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς ἀπόρους Γεωργοὺς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή, καὶ θεωρήσασα τοῦ μέτρου τούτου τὴν ἐκπλήρωσιν, ὡς εὐλογοῦνουσαν ἀφ' ἑνὸς τὴν Γεωργίαν, καὶ οὐδεμίαν ἀφ' ἑτέρου ἐπιφέρουσαν ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον, καθ' ὅσον οἱ παραχωρηθησόμενοι καρποὶ μέλλουν ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὴν νέαν συγκομιδήν, δὲν ἐδίστασε διὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ νὰ

συστήσῃ τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Νοεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρασκευόπουλος. Γ. Δημητράκος.
Ν. Πράτσικας. Μ. Ν. Καλέργης.
Ἰ. Μακρυμίχαλος.

Πρὸς πρᾶξιν ἀπορρήτων μυστικῶν ἀναγκῶν, ἀπαραιτήτως νὰ μὴ τυπωθῇ, ὡς μὴ ἀναφερόμενα προϋπολογίαν, ἢ παρατήρησιν τινα ὡς καθ' ὁλοκληρίαν ἐπ' αὐτῆς παραδεχομένης τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀλλὰ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν τῆς 1. Δεκεμβρίου ε. ἔ. εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἔπειτα ἕτερος εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἀγωγίμων ὁρίων ἀνέγνω τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν.

Περὶ τῶν Γερουσιαστῶν.

Τὸ ὑφ' ἡμᾶς παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ ἀγωγίμων ὁρίων Νομοσχεδίου, ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς τὰς ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἄρθρων προϋπολογίας καὶ παρατηρήσεις της, ὡς ἑπονται.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτάττονται οἱ ἄμεσοι ἀγωγίμοι ὅροι, ἐν ᾧ εἰς τὸ τοῦ 1845, προηγοῦντο οἱ ἄμεσοι. Ἡ τοιαύτη ἀντιστροφὴ λογικωτέρα καὶ ἀναγκαία ἐν τούτῳ, καθ' ὅσον οἱ ἄγροι, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν, πρέπει νὰ καταφεύγωσι πρῶτον εἰς τοὺς ἀμέσους ὅρους, ἤτοι ἐπαχθεῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους, καὶ ὅταν οὗτοι δὲν ἐπαρκῶσι, τότε μόνον νὰ ἐπιβάλλωσι καὶ τοὺς ἀμέσους, τῶν ὁποίων τὸ βάρος εἶναι μᾶλλον ἐπαισθητὸν εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτέθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ Δημοτικοῦ δασμοῦ τὸ 1/50 τῆς τιμῆς α των, ἐν ᾧ εἰς τὸν προλαβόντα ὑπῆρχεν ὁ ἐλάχιστος, ἤτοι τὸ 1/100 τῆς τιμῆς· καὶ διὰ τοῦτο ἦτον ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἐς ἑκείνην καὶ ἄλλη διάταξις, ὁριζουσα τὸν μέγιστον ὅρον· ἀλλ' εἰς τὸν προκείμενον ἀπορῆ ὁρισθέντος τοῦ μεγίστου ὅρου, ἡ ἐλαττωσις αὐτοῦ, ἤτις εἶναι πάντοτε ἐπωφελὴς διὰ τοὺς φορολογουμένους, μένει ἀπεριόριστος· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ παραδέχθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζονται τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται ὁ δημοτικὸς δασμός, μὲ τὰς αὐτὰς ἐξαιρέσεις τοῦ προλαβόντος Νόμου, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι εἰς ἐκεῖνον ἐφορολογοῦντο καὶ τὰ καύσιμα ξύλα, αἱ ἱπποφορβαὶ, καὶ αἱ πρὸς οἰκοδομὴν ὕλαι, τὰ ὁποῖα εἰς τοῦτον μένουν ἀφορολόγητα. Ἡ Ἐπιτροπὴ Σας παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαραλλάκτως.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ προϋπάρχοντος Νόμου προσδιορίζει μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν τὸν τρόπον τοῦ κανονίζειν καὶ τὸ εἶδος τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων ὠνίων καὶ τὸ ποσὸν αὐτοῦ καθ' ἕκαστον εἶδος, ἀσφαλίζον οὕτω καὶ τὰ δικαιώματα τῶν Δήμων, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν εἰσαγόντων τὰ ὦνια· διότι ὁρίζεται ἅπαξ ἕκαστον εἶδος ὀνομαστὶ, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ τέλος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον, διὰ ψηφίσματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὑποβαλλομένου εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Διὰ ταῦτα καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο παραδεκτόν.

Ἄρθρ. 4. Ἡ διάταξις αὕτη δίδει τὴν δύναμιν εἰς τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια νὰ ὑπερίζωσιν ἐπὶ τετραετίαν τὸν δημοτικὸν δασμὸν, ὑποβάλλοντα τὸ ψήφισμα εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ἐν ᾧ τοιαύτη διάταξις δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς προλαβόντας Νόμους, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἐψηφίζοντο κατ' ἔτος, ὡς καὶ οἱ ἄμεσοι. Οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ὑπηγόρευσαν τὴν καινοτομίαν ταύτην εἶναι νομίζομεν· α') ὅτι καὶ οἱ ἔμμεσοι δημόσιοι φόροι δὲν ψηφίζονται κατ' ἔτος· β') ὅτι μὴ ψηφιζομένων ἐγκαίρως, δὲν εἰσπράττονται τακτικῶς τὰ δημοτικὰ δικαιώματα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκει ἀποχρῶντας, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον.

Ἄρθρ. 5. Ἐπειδὴ εἰς πολλοὺς Δήμους, καὶ μάλιστα τοὺς μὴ ἔχοντας μηδένα ἢ μικρὸν πόρον ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων, παρεχωρήθη διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλωσι δασμὸν καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα ὠνια, καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8. τοῦ ἀπὸ 1845 Νόμου, καὶ τοῦ §. α. τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ 1846, περὶ τούτου προβλέπον τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀναθέτει εἰς τὴν Βασιλικὴν ἔγκρισιν τὴν ἐπιβολὴν τοιούτων φόρων, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Οὕτω προλαμβάνεται πᾶσα καταχρησις ἐκ μέρους τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν· πρὸς περισσοτέραν δὲ ἐγγύησιν ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προστεθῇ κατόπιν τῆς φράσεως,

« ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου, » ἡ φράσις « καὶ καθ' ὅσον αὐταὶ διαρκοῦσι κτλ. »

Ἐνταῦθα παρετηρήθη, ὅτι παρελείφθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ Νόμου τοῦ 1845, καθ' ἣν διετηρήθησαν τὰ διὰ Νόμων ἢ Βασιλικῶν Διαταγμάτων εἰς τινας Δήμους παραχωρηθέντα δικαιώματα, καὶ τὰ ὁποῖα ἐννοοῦνται ὡς κατηργημένα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προστεθῇ ὡς παράγραφος τοῦ ἄρθρ. 5 ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τροπολογουμένη ἐν μέρει οὕτως· « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου οἱ » μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ Νόμοι καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Διατάγματα περὶ τῶν λοιπῶν δημοτικῶν φόρων, καὶ ἄλλων εἰς » τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. »

Ἄρθρ. 6. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀμέσων δημοτικῶν φόρων ἤτοι τοῦ ἐγγείου, τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων· ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου θέτει ὡς μέγιστον ὅρον τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου φόρου, ὡς ἐγίνετο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν, ἀφίνει δὲ ὅλως ἀπροσδιόριστον τὸν μέγιστον ὅρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀναπληροῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἔθεσεν ὡς μέγιστον ὅρον τὸ 1/5 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου, ἀναλογοῦντα ὡς ἔγγιστα μὲ τὸν ἔγγειον, ἤτοι τοῦ δύο ἐπὶ τῶν ἑκατὸν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ δυσυπολόγιστον, τὸ ὁποῖον φέρει ὁ προτεινόμενος μέγιστος ὅρος παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ· ἀκολούθως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐτροπολόγησε τὸ προκείμενον ἄρθρ. οὕτως· « Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ . . . . ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου δημοσίου φόρου, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων, τὸ ἓν πέμπτον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἀμέσου δημοσίου φόρου.

Τὰ ἐπίμεα τοῦ ἄρθρου τούτου, τὰ ἀφορῶντα τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον τῶν ἀποκτηθεισῶν παρ' ἰδιωτῶν ἐθνικῶν γαιῶν κτλ. πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ἐξάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἐνωμένου τόσον σχοινίον.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ προλαβόντος Νόμου, προβλέπει τὴν περίστασιν, καθ' ἣν τὰ ὠνια ἑνὸς Δήμου, δὲν νέμονται δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐντὸς τῆς ἐπιτρεπτῆς εἰς αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἢ τὴν θε-

ρινὴν ὥραν, ὅτε τὸ ἥμισυ τοῦ φόρου πρέπει νὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς Δήμους, εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὁποίων διέμειναν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἄρθρον τοῦτο δίδει τὴν δύναμιν εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν Δημοτικὴν εἰσφοράν, ἢ νὰ αὐξήσῃ αὐτὴν μέχρι τοῦ μεγίστου ὅρου, ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἤθελεν ἀποποιηθῇ νὰ ψηφίσῃ αὐτὴν, ἢ ἤθελε τὴν ψηφίσῃ ἀνεπαρκῶς ὡς πρὸς τὰς ναυμίους ὑποχρεώσεις τοῦ Δήμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν ὅτι, ὁ περὶ Δήμων Νόμος καθιεροῦθεὶς πρὸ τοῦ Συντάγματος δὲν παρεχώρησε τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχήν, χωρὶς προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ ὅτι τοιαύτη παραχώρησις μετὰ τὸ Σύνταγμα, ἀντίκειται εἰς τὴν Συνταγματικὴν Ἀρχήν, καθ' ἣν εἰσφοραὶ πρέπει νὰ ψηφίζωνται πρηγουμένως παρὰ τῶν Ἀντιπροσωπικῶν Σωμάτων, ὁποίον εἶναι ἕκαστον Δημοτικὸν Συμβούλιον παρὰ τῇ Διοικητικῇ τοῦ Δήμου Ἀρχῇ. Ἂν δὲ Συμβούλιόν τι ἀποποιῆται νὰ ψηφίσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν εἰσφοράν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκούσαν, ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἔχει παρὰ τοῦ Νόμου τὰ μέσα νὰ πειθαναγκάσῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος του· ἐκτὸς τούτου ἂν εἰς τὸ ἐπόμενον 9 ἄρθρ. τεθῇ ἡ λέξις *ἀκυρωτέον* ἀντὶ *εἰσπρακτέον* τότε συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ περιστατικὸν τοῦτο, ἐπειδὴ αἱ εἰσπράξεις δὲν δύνανται νὰ ἐξακολουθήσωσι συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθρ. 8· καὶ νὰ λάβῃ τὸν τόπον αὐτοῦ τὸ ἑπόμενον, γενομένης τῆς ἀνωτέρω μεταβολῆς.

Ἄρθρ. 10 ἢ 9. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματεύεται περὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ Δημοτικοῦ δασμοῦ, διὰ τοῦ Δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς Τελωνικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὁρείλει νὰ παραδίδῃ κατὰ μῆνα εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον τὰ εἰσπραττόμενα· παραδέχεται δὲ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκμισθώσεως ὅστις εἶναι λυσιτελέστερος εἰς πολλοὺς νήσους· τὸ ἄρθρον τοῦτο παραδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς φράσεως «ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν εἰδῶν» ὡς πάντη περιττῆς.

Ἄρθρ. 11 ἢ 10. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἦτο νὰ προσδιορίζωνται διὰ ψηφίσματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένου παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, αἱ βάσεις εἰς τὰς ὁποίας θέλουν δασμολογεῖσθαι τὰ εἰσαγόμενα διὰ ξηρᾶς εἴδη.

Ἄρθρ. 12 ἢ 11. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματευόμενον ἐν γένει περὶ τῶν προκειμένων ἐν γένει εἰς δασμὸν τροφίμων ἢ ἐμπορευμάτων ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἐξαιρουν τελωθέτου

τὰ ἐν τῷ ἄθρῳ 2 ὦνια, ὅθεν εἶναι ἀνάγκη ἢ νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἄρθρ. 2 οὕτως «κατὰ τὸ ἄθρον 2 καὶ 5» ἢ ν' ἀφαιρεθῇ καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐννοῶνται ἐν γένει ὅλα τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα τρόφιμα καὶ ἐμπορεύματα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποχρεοῦνται οἱ εἰσάγοντες τὰ τρόφιμα καὶ ἐμπορεύματα νὰ εἰδοποιῶσι τὸν ἐπιστατοῦντα τὴν εἴσπραξιν, νὰ δηλώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ συμβεβηκότα τῶν εἰδῶν καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν, νὰ δίδωσι συγχρόνως ἀνάλογον ἐγγύησιν, καὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸν πληρωμὸν τοῦ νομιζομένου δασμοῦ, μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν, ὅσα τούτων δὲν ἀποδείξῃ ὅτι ἐξήγαγε. Αἱ ὑποχρεώσεις αὗται ἀσφαλίζουσι τὰ δικαιώματα τῶν Δήμων ἐπιβᾶσαν ἀναγκαῖαι, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἄρθρ. 13. ἢ 12 Τὸ ἄρθρον τοῦτο φέρει τὴν εἴσπραξιν τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἢ τῶν ἀμέσων φόρων, ἀνατιθεμένην εἰς τοὺς Εἰσπράκτορας τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ εἰς τὸν Νόμον τοῦ 1845· κατὰ δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δύναται νὰ γίνῃ ἡ εἴσπραξις καὶ δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ὅπου οἱ φόροι τοῦ Δημοσίου δὲν εἰσπράττονται καὶ ἀπὸ Δήμους. Ἡ διάφορος αὕτη μὴ ὑπάρχουσα εἰς τὸν παλαιὸν Νόμον ἐκρίθη ἀναγκαία, καὶ ἐγένετο δεκτή.

Ἄρθρ. 14 ἢ 13. Τὸ ἄρθρον τοῦτο προνοεῖ περὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων ἔχει τὸν ἀριθμὸν τύπον εἰς τὰς ποινικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου μετὰ τὸ ἄρθρ. 17, ὡς ἄρθρ. δὲ 14 νὰ μείνῃ ἡ ἐν τῷ τέλει ἀταξία προτεινομένη οὕτως «Οἱ ἐπιφορτισμένοι » τὴν εἴσπραξιν τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς Δημόσιοι εἰσπράκτορες » εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλώματα καὶ λοιπὰ » φορολογικὰ βιβλία των εἰς τὴν ἀρμοδίαν Δημοτικὴν Ἀρχὴν » πρὸς ἐξέτασιν τῶν εἰσπραττέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, » ὁσάκις ζητηθῶσιν.»

Ἄρθρ. 15 ἢ 14. Τὸ ἄρθρον τοῦτο κανονίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττομένων εἰς εἴδη προϊόντων. Τὸ ὁ Δημοτικὴ εἰσφορὰ, ἐγένετο δεκτὸν, μεταβληθείσης τῆς ἀκαταλλήλου λέξεως «ἐπιτήδευμα» εἰς «εἶδη».

Ἄρθρ. 16 ἢ 15. Ἡ διάταξις αὕτη γενικεύει τὴν τοῦ ἄρθ. 10, καθ' ἣν ἡ Τελωνικὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὰ Δημοτικὰ Ταμεῖα τὰ κατὰ μῆνα εἰσπραττόμενα, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δήμου, ἀπαγορεύουσα τὴν διαχείρισιν αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ

Δημοσίου Εἰσπράκτορος· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τινας περιστάσεις ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διαχείρησιν κεφαλαίου τινὸς εἰς τὸν Δημόσιον Εἰσπράκτορα, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας, νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦτο, ὅτι πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἡ φράσις « ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, » ἀποκλείουσα πᾶσαν ἐξαίρεσιν.

Ἄρθρ. 17. ἢ 16. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ τῶν Δημοσίων καθυστερούντων Νόμου καὶ εἰς τὰ τῶν Δημοτικῶν φόρων, τὴν ὁποίαν εἰσάγει τὸ ἄρθρον τοῦτο, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 18 ἢ 17. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑποβάλλει τοὺς δι' ἀπάτης ἢ ἄλλου τρόπου προσπαθοῦντας ν' ἀπορύγωσι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων Δημοτικῶν φόρων εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται καὶ οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τῶν περὶ Δημοσίων φόρων Νόμων.

Ἄρθρ. 19. ἢ 18 Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοτικῶν φόρων Δημοσίων ὑπαλλήλων ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς Δημοσίου φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγκριθέντας Δημοτικούς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινάς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοσίων φόρων ταιαύτας ἐλλείψεις του, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω.

Ἄρθρ. 20. ἢ 19. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ τελευταῖον ἄρθρον 21. Κατὰ δὲ τὴν γνώμην ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆ, ταύτης, τοῦ Κυρ. Γ. Ψύλλα, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῇ πρὸς τὸ παρὸν ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νόμου, ὅστις ἂν καὶ συστημένος ὡς λίαν κατεπείγων εἶναι ὅμως καὶ λίαν ἐμβριθής, διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ τοῦ ὁποίου μόνη ἡ τελευταία διάταξις ἐπιψηφιζομένη σήμερον ἀρκεῖ πραγματικῶς νὰ θεραπεύσῃ ἐγκαίρως τὰς ἀνάγκας, ὅσαι ἐπιβαρύνουσιν ἤδη τὰ Δημοτικὰ πράγματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Νοεμβρίου 1817.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Γ. Δημητάκης,
Γ. Καρακατζάνης,
Δ. Κανελλόπουλος,
Ν. Χρυσόγελος,
Γ. Ψύλλας.

Ἡ Ἔκθεσις αὕτη ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ αὕτη ἀφορᾷ Νομοσχεδίου, μετὰ τὴν συ-

ζήτησιν τοῦ περὶ παραχωρήσεως 30 χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Χ. ΚΑΡΑΪΣΚΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

---

20 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 1 Δεκεμβρίου τοῦ 1817 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ δανείου 30000 κοιλῶν Δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τά τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου εἰσαγωγικὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔλεξε τάδε. Ἐπειδὴ τὸ 3 Ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καθιεροῖ τὴν ἀρχήν, ὅτι ἅπαντες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, ἐξάγεται, ὅτι ἅπαντες ἐπίσης πρέπει νὰ μετάσχωσι καὶ τῶν ὠφελειῶν.

Τὸ προκείμενον λοιπὸν Νομοσχέδιον, ὡς μὴ παραχωροῦν ἁπλῶς δάνειον, ὡς ἦν τὸ εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηναίων δοθὲν, ὅτε οὐδεμία ἀντίρρησις περὶ τῆς παραδοχῆς του ἤθελεν ἐπέλθει, ἀλλ' ὠφέλειαν εἰς τινας μόνον πολίτας, διότι ἐν ᾧ ἤδη τὸ κοιλὸν ἔχει 8 δραχμὰς, τὸ ἐλευσόμενον ἔτος πιθανώτατα θέλει ἔχει 3, εἶναι ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτον. Ἐκτὸς τούτου τοιαύτην χορήγησιν παραδεχομένη ἡ Γερουσία, ἐγκύπτει

ὑπολογισμὸν ἐκτάκτων καὶ τρόπον τινὰ μυστικῶν ἐξόδων, καθότι ἀμφιβάλλεται ἂν ἡ διανομὴ αὐτῆς θέλει γίνει μεταξὺ τῶν πραγματικῶς ἀπορούντων, ἢ τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων. Ἐν τούτοις, ἂν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον παρεῖχεν ἐγγύησίν τινα, ὅτι ἔνθεν δὲν θέλουσιν ἐπιτυγχάνει καταχρήσεις κατὰ τὴν διανομήν, ἢ ἐὰν ἐφαίνετο, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ χάριτος, τοὐτέστιν, ἂν ἐγίνετο ἤδη ἡ παραχώρησις ἄνευ πληρωμῆς ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ πληρωθῇ τὸ παρ' ἑκάστου ληφθησόμενον, ὅπως σήμερον τιμᾶται ἕκαστον κοιλὸν, τότε ἠδύνατο νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀντιτάττων πρὸς ταῦτα ἕτερος, δὲν ἐξάγεται, λέγει, ἐκ τοῦ γινομένου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἅπαντες πρέπει νὰ μετάσχωσι τῶν ὠφελειῶν· ἀλλὰ καὶ τούτου τεθέντος, ἔτι δὲν πρόκειται περὶ χορηγήσεως ὠφελείας, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ δανείου, εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς διδομένου διὰ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ Δημόσιον ἕνεκα τῆς γενησομένης σπορᾶς θέλει ὠφεληθῇ. Ἔνθεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς λίαν φιλανθρωπικὸν, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀντεπῆν ἄλλος, διὰ νὰ προβῶμεν ἐν γνώσει, εἶπεν, οὐ μόνον ὠφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ δηλώσῃ τὰς προκυψούσας ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ ἂν εἰσεπράχθη τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δοθὲν ὁμοίας φύσεως δάνειον· ἐκτὸς τούτου τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καθίσταται περιττὸν, ὡς ἤδη ἀποπερατωθείσης κατὰ τὰ πλεῖστα καὶ τὰ πεδινὰ καὶ τὰ πλείστα τῶν ὀρεινῶν μερῶν τῆς σπορᾶς.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐὰν δεχθῶμεν, εἶπεν, ὅτι τὸ ἄρθρον τρίτον τοῦ Συντάγματος ἔχει ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τότε θέλομεν παραβῆ ἄλλας συνταγματικὰς διατάξεις, καθ' ἃς διὰ Νόμου δίδεται βοήθεια καὶ συντάξεις εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ κυβέρνησις οὐδέποτε ἐσκέφθη νὰ κάμῃ τοιοῦτο δάνειον ἕνεκα τῆς ἐπισυμβάσης ἀρχῆς καὶ τῆς ἐκπτώσεως τῆς σταφίδος, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ παρίδῃ τὰς αἰτήσεις πολλῶν ἀπορούντων Ἑλλήνων, διότι ἄλλως καὶ οὗτοι καὶ τὸ Δημόσιον διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς σπορᾶς ἤθελε ζημιωθῆ. Τούτων ἀληθῶν ὄντων δὲν ὠφείλει ἡ κατὰ πρῶτον ὑφιστᾶσα τὴν ἀληθῆ σκοπὸν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραγνῶναι, νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ πάντα ἀλλότριον χαρακτῆρα, ὅτι ἔδει προτίθεται νὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπολογισμὸν ἐκτάκτων ἐξόδων, ὡς μὴ ἐπιῤῥηφισθέντος εἰσέτι τοῦ Προϋπολογισμοῦ, καθόσον μάλιστα ἀκουόντως ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι καὶ τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δοθὲν

ὁμοίας φύσεως δάνειον, σκοτὸν τοιοῦτον δὲν εἶχε, καὶ ἡ διανομή αὐτοῦ ἐγένετο μὲ τὴν μεγίστην ἀκριβολογίαν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς μὴ παρουσιάσεως οὐδενὸς περὶ τούτου παραπόνου. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι τοῦ πλείστου μέρους τοῦ χορηγηθέντος πέρυσι δανείου ἡ εἰσπραξις ἐγένετο, ὅτι εἰσέτι εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη δὲν ἔσπειρεν, καὶ ὅτι ἡ κυβέρνησις προϊδοῦσα τὴν βραδύτητα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, εἴθισε μὲν διαταγὴν περὶ τοιαύτης χορηγήσεως σπόρου, δὲν ἐγένετο ὅμως ἀλλαχοῦ ἐν χρήσει ἕνεκα ἡ διανομή.

Ἀντεπῆν εἷς τῶν προηγουμένων, εἶναι μὲν ἀληθὲς, λέγει, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ἀναφέρει περὶ τῆς ἐξόδου συνεισφορᾶς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἐξόδου ἅπαντες πρέπει νὰ μετέχωσι τῆς δημοσίας ὠφελείας, διότι θεμέλιον τῶν περιπτύξεων εἶναι ἀρέσκειν συνέσεσι τῆς ἑτέρας. Ἐν τοιούτοις οἱ Κ. Ὑπουργοὶ εἶναι συναισθημένοι νὰ δίδωσι συντάξεις καὶ βοηθείας, παραλείποντες πολλάκις τοὺς πλείονα δικαιώματα ἔχοντας, ἐφ' ᾧ καὶ πλεῖστα παράπονα συνεχῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν γίνονται, ἀλλὰ καὶ αἱ συντάξεις κατὰ μὴ στηριζόμεναι εἰς κατηγορίας τινὰς εἰσοῦ ποτε, ἡ κρίσις τῶν ὁποίων νὰ ἦναι ἐλευθέρα εἰς πάντα πολίτην, θεωροῦνται πολλαχοῦ παράνομοι· ἂν λοιπὸν ἐπρόκειτο περὶ δανείου, μὴ ζημιῶν ὡς τὸ Δημόσιον, δὲν ἤθελα ποσῶς ἀντιπῆν. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνεργεῖται ἤδη ἡ προκειμένη χορήγησις, καθὼ ἀκέρεται ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, καὶ ἵνα κατὰ τὰς ἐκλογὰς, πρέπει νὰ γίνῃ φρονιμῶς, ἵνα μὴ ζημιωθῇ τοὐλάχιστον τὸ Δημόσιον ταμεῖον.

Ἀνταπεκρίθη ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἔχει καλὸν παράδειγμα ὁ προλαλήσας, εἶπεν, ὅτι ἐδόκουν ποτὲ οἱ Ὑπουργοὶ, συντάξεις ἄνευ Νόμου. Ὅτι, καίτοι δὲν γίνεται παράβασις τοῦ διαλαμβάνοντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διὰ τῆς δυνάμει Νόμου πρὸς τινα διδομένης συντάξεως, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νῦν διὰ Νόμου πρόκειται νὰ γίνῃ χορήγησις τις πρὸς τοὺς ἀπόρους Ἕλληνας. Ὅτι ἡ κυβέρνησις πρὸς παραδοχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἔχει ὄντως σοφωτέρους ἔχουσιν οἵ τε βουλευταὶ καὶ ἡ ἐφημερὶς, τῷ νὰ ἐμποδίσωσι διλονότι οἱ Ἕλληνες καὶ τὸ Δημόσιον ὅτι αἱ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀναγκαίας σπορᾶς διαταγαὶ ἐδίδοντο πρὸ δέκα ἡμερῶν, ὅτε δὲν ὑπῆρχουσι πλέον ἐλευσεῖς.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς, ἐπέμενεν ἄλλος, ἀνέφερεν ὅτι διὰ τὸ ἐπάναγκες τῆς σπορᾶς ἐγένετο ἤδη χορήγησις ταύτης· ὅθεν ζήτητέον τὸ Ὑπουργεῖον ἄνευ Νόμου δημοσίαν περιουσίαν, ἐν ᾗ

ἐπ' οὐδεμιᾷ περιζάσει δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο, διότι ἄλλως ἐπὶ προσχήματι τοιαύτης ἢ ἄλλης ἀνάγκης θέλει ἐπέλθει ἡ βαθμηδὸν παράβασις τοῦ θεμελιώδους Νόμου, καὶ ἡ σιωπηλὴ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ νὰ δαπανῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἄνευ Νόμου.

Ἀπαντήσας, εἰς τὸν προλαλήσαντα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δύνανται, εἶπεν, οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δαπανήσωσιν ὑπ' εὐθύνην των, ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἐπομένως ἐκτιμῶσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ μάλιστα ἐνίοτε θεωροῦνται ὑπεύθυνοι, ὅταν διὰ τοιαύτης παραλήψεως βλαφθῇ τὸ Δημόσιον συμφέρον.

Τοιοῦτό τι δύνανται νὰ κάμωσιν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅταν δὲν ὑπάρχωσι τὰ Σώματα· ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται τοιαύτη περίπτωσις.

Ἐπομένως εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀρκετὰ ἐρρέθησαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον πρῶτον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου δευτέρου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ τεθῇ ὡς δεύτερον ἄρθρον τὸ ἑξῆς· « Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων θέλει διανείμει τὸ ἄνω εἰρη-» μένον ποσὸν τῶν σπόρων εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Κράτους » Ἐπαρχίας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστης· τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ » Συμβούλια θέλουν διανείμει τὸ ποσὸν ἑκάστης Ἐπαρχίας εἰς » τοὺς διαφόρους Δήμους αὐτῆς, καὶ τὰ Δημοτικὰ πάλιν θέλουν » ἐνεργήσει τὴν διανομὴν εἰς τοὺς ἀληθῶς ἀνάγκην ἔχοντας » πολίτας. »

Ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι πρόδηλος, εἶπε, διότι τοιουτοτρόπως παρέχεται πλείστη ἐγγύησις τῆς ἀμερολήπτου καὶ εἰς τοὺς ἀληθῶς χρείαν ἔχοντας διανομῆς.

Ἡ πρόταπις δ' αὕτη, ὡς μὴ παρ' οὐδενὸς ἄλλου στηριζομένη, δὲν ἐγένετο δεκτή.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἂν ἀπόκηται εἰς τοὺς φορολογουμένους ν' ἀποδώσουν τοὺς ὁποίους ἐδανείσθησαν καρποὺς, κατ' ἰδίαν ἑαυτῶν ἐκλογὴν εἰς ἤδη ἢ εἰς χρήματα, καὶ τῆς Γερουσίας ἀπορηναμένης, ὡσαύτως καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἀπόδοσις θέλει γίνεσθαι κατ' ἰδίαν τῶν Γεωργῶν ἐκλογὴν, προσθεσάσης δὲ τῆς Γερουσίας νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον δεύτερον ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα τρίτον καὶ τέταρτον,

ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον ἐγίνετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 2.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἤδη πρόκειται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, καὶ αἰτησαμένων τινῶν τὴν εἰς αὔριον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, διότ. δὲν εἶναι παρὼν ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, καὶ διότι δὲν ἐμελέτησαν ἀκούοντος τὰ περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν ταύτην διὰ τὸν τελευταῖον λόγον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

---

21 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 2 Δεκεμβρίου 1817 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται. Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω αὐτό.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν δι' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων δύο Νομοσχέδια περὶ τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ἀνέγνω ταῦτα ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς, τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς

Πειραϊκὴς ὁδοῦ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίων καὶ παραδεχθὲν ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται, ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου συζητήσεών της, ἐπανερχόμενος μόνον τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 χρησιμευούσης μικρᾶς τινα προσθήκης, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν εὗρεν νὰ παραδεχθῇ. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς λόγους ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰς ὑμᾶς ἤδη ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον τοῦτο, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν μας, τὴν ὁποίαν ἀντίγραφον λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάπτωμεν ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τινος προσθήκης τὴν ὁποίαν καὶ Ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα, θέλει παρουσιασθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Περὶ ἀποζημιώσεως ἰδιωτῶν ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν, συντήρησιν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἀγούσης ὁδοῦ, ἐπιβάλλονται διόδια.

Ἄρθρ. 2 Τὰ διόδια ἐνοικιάζονται κατ' ἔτος, ἢ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ εἰσπράττονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 3. Δι' ἕκαστον τῶν εἰς ἱππασίαν χρησίμων ἵππων, τῶν ὑποζυγίων καὶ παντὸς εἴδους ὑφαντοῦ ζώου, μεταβαίνοντος ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἢ ἐκ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας θέλουν πληρώνεσθαι ἀνὰ πέντε λεπτά.

Ἄρθρ. 4. Ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος τούτου οἱ ἵπποι τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς, τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Δυνάμεων, ἢ τῆς συνοδείας των, τῆς χωροφυλακῆς, τοῦ ἱππικοῦ τῶν ζευγητῶν, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ ὅλα τὰ διερχόμενα τὴν ὁδὸν ζῶα τῶν μεταβαινόντων εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς ἐπίσκεψιν, ἢ καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, ἢ συγκομιδὴν τῶν καρπῶν.

Ἐν Ἀνθήναις τὴν 1 Νοεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῆς Γερουσίας Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικεσίων εἰς ἑξήντα Ψηφιανῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος. Συνοδεύω δὲ τοῦτο μ' ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως μιᾶς αἰτιολογικῆς τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ καὶ μ' ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τῆς Μ'. Συνελεύσεως τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν συνεζητήθη καὶ ἐψηφίσθη, καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιδιώξῃ ὅσον ἔνεστι ταχυτέραν τῆς συζητήσεως καὶ ψηφίσεώς του, ὅπως κυρωθῇ εἰς Νόμον, καὶ δυνηθῶσιν οἱ Ψηφιανοὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ Βουλευτικόν των δικαίωμα.

Ἀθήναι τὴν 2 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ψήφισμα Δ'. τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως τῆς 1'. Σεπτεμβρίου.

Ψηφιζόμεθα ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπαραλλάκτως καὶ διακηρύττομεν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνοικεσίων εἰς ἑξήντα Ψηφιανῶν, ὅστις ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, προσδιορίζεται διὰ μὲν τὴν ἐνεστῶσαν Περίοδον τῆς Βουλῆς εἰς ψυχὰς διακοσίας πεντήκοντα, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς Περιόδους εἰς ψυχὰς ἑπτακοσίας πεντήκοντα.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἀμφότερα τὰ ῥηθέντα Νομοσχέδια μετὰ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐκθέσεων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ τὰ τμήματα συνελθόντα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν νὰ διορίσωσι τὰς πρὸς σύνταξιν τῶν οἰκείων ἐκθέσεων ἐπιτροπάς.

Ἐπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ Δημοτικῶν ὁρίων Νομοσχεδίου ἐπρότεινεν ὅτι, καθ' ἣν γνώμην ἐξέφρασε καὶ ὡς μέλος τῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ μόνη ἡ τελευταία τούτου διάταξις ἐπιψηφιζομένη σήμερον δύναται πραγματικῶς νὰ θεραπεύσῃ ἐγκαίρως τὰς ἐπιβαρυνούσας ἤδη τὰ δημοτικὰ πράγματα ἀνάγκας.

Ὑποστηριχθείσης δὲ κατὰ τῶν Κανονισμῶν τῆς προτάσεως ταύτης παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀνέπτυξε ταύτην ὁ προαγορεύσας, ὡς ἑξῆς.

Οἱ λόγοι, εἶπεν, οἱ ὑπαγορεύσαντες νὰ γνωμοδοτήσῃ καὶ ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἤδη ἐνώπιον τῆς Γερουσίας περὶ τῆς πρὸς τὸ παρὸν ἀναβολῆς τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὅλου τοῦ πρὸς συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ὑπάρχουσιν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγνωσθεῖσαν εἰσαγωγικὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν, καθ' ἣν ἀναφέρει ὁ αὐτὸς Ὑπουργός, ὅτι αἱ τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὲ ἄλλας τούτου διατάξεις δὲν συνάδουσιν ἐντελῶς, καὶ εἰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τῆς Νομοθεσίας ἀντιβαίνουσιν. Ἡ ἰδέα ὅθεν αὕτη κατέστησε καὶ τοῦτον προσεκτικὸν κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, νὰ παρατηρήσῃ μήπως ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἔκθεσίν του ἀναφερομένων ὑπῆρξε καὶ ἡ Γερουσία ἐν ἀγνοίᾳ κατὰ τὴν συζήτησιν τούτου εἰς προσβολὴν τοῦ ἰδίου Συντάγματος.

Ἦτον ἤδη καιρὸς, καὶ περιέμενε μάλιστα εὐχαρίστως ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἴδῃ ἀνώτερόν τι προτεινόμενον ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς δημοτικῆς θεσμοθεσίας τῆς ἱερᾶς ταύτης κληρονομίας τῶν περικλεῶν προγόνων ἡμῶν, καθότι κατὰ τοὺς λόγους πολλῶν τῆς Ἑλλάδος περιηγητῶν, παρατηρησάντων μὲ ὅλην περίεργον τὴν δημοτικὴν θεσμοθεσίαν, αὕτη ἔσωσε καὶ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν Γλῶσσαν

καὶ τὴν πολιτικὴν ὑπαρξιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ δύναται νὰ ἐπαναγαγῇ αὐτὴν ἐπὶ τὴν προτέραν της εὐκλείαν.

Τοιαύτην οὖν ὁμολογουμένως ὑπάρχουσαν ἀνέκαθεν θεσμοθεσίαν ὀφείλει ἕκαστος νὰ διατηρήσῃ καὶ βελτιώσῃ καὶ νὰ μὴ ἀλλοιώσῃ καὶ μεταβάλῃ εἰς τεχνητόν τι σύστημα, εἰς τὸ ὁποῖον τινὲς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν προσπαθοῦσι νὰ καταστήσωσι, ὡς καὶ πραγματικῶς κατέστησαν αὐτήν. Ταῦτα δὲ ἀποτείνονται πρὸς ἄνδρας Ἕλληνας, οἵτινες ἀνετράφησαν ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν σκιὰν τῆς ῥηθείσης θεσμοθεσίας καὶ ὑπὸ τὰς διατάξεις ταύτης ἐκυβερνήσαν καὶ ἐκυβερνήθησαν.

Ἐνθυμεῖται ἕκαστος ὁποίων ἀγαθῶν καὶ ὠφελειῶν αἴτιοι προσεγένοντο αἱ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως Κοινότητες διὰ τῆς Δημοτικῆς θεσμοθεσίας· ἂν δὲ καὶ μυρία περὶ τούτων ὑπάρχωσι πρόχειρα παραδείγματα, ἓν μόνον ἐπιτόπιον ἀναφέρει τῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν, ἐνῷ τοσοῦτον ἄριστως ἐκυβερνῶντο οἱ πολῖται τότε ὑπὸ τῶν Δημογερόντων, ὥστε πολλοὶ τῶν περιηγητῶν προτεχώρουν ἐνδιάθετον, ὅτι ἔζων κατὰ τὰς ἐποχὰς τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Περικλέους· ἐκτὸς δὲ τούτου διεστρώνοντο τότε καὶ Ἐκκλησίαι καὶ Σχολεῖα ἐν εἴδει Γυμνασίων, καὶ Παχυδρομείων καὶ εἴδος τι χωροφυλακῆς· ἐνῷ ἤδη οὔτε οἱ δημοτικοὶ διδάσκαλοι πληρώνονται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Δημόσιον. Τοῦτο δὲ ἂν καὶ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπιγενομένην τῶν προσώπων ἠθικὴν διαφθοράν, οὐχ ἧττον ὅμως προσγίνεται καὶ ἀπὸ τὴν παντελῆ τῆς θεσμοθεσίας ταύτης ἀλλοίωσιν, καὶ τὴν ἐπιβολὴν ἀλλοτρίων δημοτικῶν συστημάτων, ἀνοικείων εἰς τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων.

Ἂν μὲν ἦναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ὑπάρχοντα δημοτικὰ πρόσωπα δὲν δύνανται παντάπασι νὰ παραβληθῶσι μετὰ τῶν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, καθότι ἡ διαφθορὰ ἤδη ὑπερεπλεόνασεν, εἶναι ἴσως ἀληθέστερον, ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου ἐπισυμβαίνοντα ἀτοπήματα προέρχονται ὑπὸ τῆς ἀτελείας καὶ τοῦ μὴ ἐφαρμοστέου αὐτοῦ καταλλήλως εἰς τὴν Ἑλλάδα· διότι ἅπαντες οἱ πολῖται φρ' εἰπεῖν Δήμου τινὲς δὲν δύνανται κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, καθότι εἰσήχθη τὸ τῆς ἀνισότητος σύστημα. Καὶ εἶναι πικρὸν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντες πολῖται καὶ ἀπολέσαντες ἅπασαν τὴν περιουσίαν των ὑπὲρ αὐτῆς γενόμενοι πένητες ἀπὸ πλουσίων νὰ μὴ λαμβάνωσι μέρος κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς ἕνεκα τῆς ἀπορίας

των, καὶ ἔτι πικρότερον, οἱ ἀγνώστοι ἐκεῖνοι, οἱ θυσιάσαντες γονεῖς τέκνα συζύγους ἀδελφοὺς καὶ ὑποκείναντες τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτὸς νὰ ἵστανται μακρὰν τῆς ἐξασκήσεως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, καὶ νὰ στεροῦνται τῆς δημοτικῆς ψήφου των, ἐνῷ ἄλλοι μακρὰν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἱσταμένοι κερδίζοντες ἴσως ἀπὸ τὰ ναυάγια τῆς Πατρίδος ἔχουν δικαίωμα δημοτικῆς ψήφου, καὶ τοι τελευταῖοι ἐλθόντες.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ δημοτικὴ διοικησις ἀντιφάσκει ὑπερβαλλόντως καὶ εἰς τὰς περὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διατάξεις τοῦ ἐκλογικοῦ περὶ Βουλευτῶν Νόμου καθότι κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν καὶ ὁ ἔσχατος τῶν πολιτῶν ἔχει δικαίωμα ψήφου ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, τοῦ μέλλοντος ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῶν γενικῶν τοῦ Κράτους συμφερόντων, ἐνῷ ὁ αὐτὸς πολίτης κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν δὲν δύναται νὰ ψηφοφορήσῃ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ εἰπεῖν τῆς οἰκογενείας του. Ἂν δὲ καὶ ἄλλοτε εἶχε τοιαύτας ἀμφιβολίας περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων, καὶ ἐξέφρασε τὴν τοιαύτην γνώμην του ὁσάκις ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ἐγένετο λόγος περὶ αὐτῶν, μολονοτοῦτο ἐπειδὴ ἄλλοτε τοιοῦτοι περὶ δημοτικῶν φόρων νόμοι ἐπεψηφίζοντο μόνον δι' ἓν ἔτος δὲν ἐβλέπατε τοσοῦτον ἐκτενῶς ν' ἀφορμᾶσθε· ἀλλ' ἴδε, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἐπιψηφίσεως δημοτικῶν φόρων Νόμου οὐχὶ ἐνιαυσίου, ἀλλὰ μέλλοντος νὰ διατελέσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, νομίζει ὅτι ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἡ ἁρμοδία ν' ἀπορασίσῃ περί τε τῶν πόρων τῶν δήμων, καὶ τῶν ὧν οὗτοι χρήζουσι φόρων, διότι μόνα τὰ δημοτικὰ Συμβούλια γινώσκουσιν ὑπὲρ πάντα ἄλλον τὰς τε ἀνάγκας τῶν δήμων καὶ τὰ μέσα τῆς ἀναπληρώσεως αὐτῶν· ἐκτὸς τούτου οἱ δημαρχοι, οἵτινες εἶναι οἱ τῶν δήμων ἀντιπρόσωποι πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐλεύθεροι νὰ πράττωσιν ὅ,τι ὠφέλιμον ὑπὲρ αὐτῶν καὶ νὰ μὴ δεσμεύωνται ἀπὸ τὸν Νόμον, τὸν ὁποῖον ἐπιψηφίζουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἀγνοοῦντα τὰς ἀνάγκας ἑκάστου Δήμου· καθότι κατὰ τὴν ψυχολογικὴν παρατήρησιν οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ κλίσιν καὶ ἀγάπην εἰς τι ἐπιχείρημα, ἐὰν δὲν εἶναι ἔργον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου· καὶ αἱ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἐκούσιαι συνεισφοραὶ καταρθοῦσι περισσότερα πράγματα, διότι δὲν διαγράφονται κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἱκανότητος εἰς τὸ συνεισφέρειν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔνστασιν τὴν ὁποίαν δύναταί τις ν' ἀντιτάξῃ, ὅτι ἡ Γερουσία καθὸ Νομοθετικὸν Σῶμα ὀφείλει ν' ἐπιψηφίσῃ τοιοῦτον περὶ φόρων Νόμον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 52

τοῦ Συντάγματος οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀποκρινόμενος, ἀπαντᾷ ὅτι ἂν τοῦτο εἶχεν οὕτω, τότε δὲν ἤθελεν εὕρει τοιούτας ἀνωμαλίας τοῦ εἰς συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τοῦ ἀντιγράφου· διότι διὰ τοῦ φόρου προσδιορίζουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὸ ποσόν, τὸ ποιόν, τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ, ἐνῷ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν στεροῦνται ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα περὶ φόρων προσόντα. 1) Διότι πολλὰ μὲν εἴδη ἀναιρεῖ ὡς φορολογητέα, πολλὰ δὲ παραλείπει εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν· ἡ δὲ Γερουσία, οὖσα ὑπόχρεως νὰ ψηφίσῃ φορολογικὸς Νόμους, δὲν δύναται νὰ παραλείπῃ ἀπροσδιόριστα τὰ φορολογητέα εἴδη, ἂν καὶ πατε, ὡς εἰς τοὺς τελωνιακοὺς νόμους, πράττητε οὕτως, ἀλλὰ καὶ τότε ἀναιρεῖ ῥητῶς κλάσεις τινας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάγονται τὰ μὴ ῥητῶς ἀναιρούμενα εἴδη· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ὁ προσδιορισμὸς τούτων ἀνατίθεται εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, διαρρεόντων τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Γερουσίας.

2) Διότι παραλείπονται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ὡς ἄγνωστα τό τε ποσὸν καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως, καθότι ἡ Γερουσία δὲν γινώσκει ταῦτα ἀκριβῶς· καὶ 3) Διότι καὶ ὁ χρόνος τῆς εἰσπράξεως δὲν ἀναιρεῖται, καὶ ἴσως θέλει εἶσθαι ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ αἰωνίως, μολονότι δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ παρὼν Νόμος. Καὶ ἐνῷ μὲν ἀφ' ἑνὸς διὰ τοῦ συζητουμένου φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, δεσμεύονται αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων, ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν δυσπιστίας μας, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ Δημοτικὸς Νόμος ἐπιτρέπει εἰς ταύτας νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐράνους, νὰ ἐνεργῶσι δάνεια ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου καὶ νὰ διατάττωσι προσωπικὰς ἐργασίας· ὅθεν ἂν ὑπάρχῃ δυσπιστία ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων διὰ τίνα αἰτίαν νὰ μὴν ὑπάρχῃ τοιαύτη καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἐράνων, συμφωνίαν δανείου, καὶ τῶν προσωπικῶν ἐργασιῶν; Ἀλλά, Κύριοι, ἐπὶ πάντων τούτων ὑπάρχει ἀνωτέρα ἐπαγρύπνησις, ἡ τῆς Πατρικῆς Κυβερνήσεως· ὑπάρχει ἡ κοινὴ γνώμη, ὁ παντοδύναμος οὗτος μοχλὸς καὶ συντηρητὴς τῶν ἐλευθέρων πολιτευμάτων, καὶ εἰς ταύτην μᾶλλον πρέπει νὰ στηρίζωμεν τὰς ἐλπίδας τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Κράτους, παρὰ εἰς τὸν ἐπ' ἄπειρον πολλαπλασιασμὸν τῶν Νόμων.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου δεσμεύονται οἱ Δῆμοι, ἐνῷ πρέπει τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ τοὺς ἀπελευθερώσωσι, καθότι ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ὑπαρχούσης διατάξεως, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀμέσων φόρων οἱ Δῆμοι εἰσπράττουν τὸ 1/5 τῶν δημοσίων φόρων, ἕπεται ὅτι ἂν οἱ δημόσιοι φόροι κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως αὐξηθῶσι, τότε θέλουσι συναυξηθῆ ἀναντιῤῥήτως καὶ οἱ Δημοτικοὶ φόροι, ἐνῷ οἱ δῆμοι δύνανται νὰ μὴν ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν φόρων των, ὡς ἡ Κυβέρνησις καὶ ἂν πάλιν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχῃ ἀνάγκην, καὶ δύναται νὰ μειώσῃ τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων, τότε ἀρεύκτως θέλουσι μειωθῆ καὶ οἱ Δημοτικοὶ φόροι, ἐνῷ ἐνδέχεται οἱ Δῆμοι νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν φόρων των. Ἐπιῤῥιζομένου ὄθεν τοιούτου περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Γερουσίας ὑφαρπάζονται ἀλλότρια δικαιώματα ἀνήκοντα εἰς τὰς Δημοτικὰς Ἀρχάς.

Ἑτέρα πάλιν διάταξις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἂν δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν δὲν ψηφισθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τινὸς Δήμου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, τότε αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους· ἐνῷ κατὰ τὸ ῥηθὲν 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν πρέπει νὰ εἰσπράττεται οὐδεὶς φόρος ἄνευ Νόμου προϋπάρχοντος. Οὐδ' ἡμεῖς ἠθελήσαμέν ποτε συγχωρήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους τοιοῦτό τι.

Παραίνων ὄθεν τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀκατηδέντων ἐγένετο δῆλον ὁπόσαι ἀνωμαλίαι ὑπάρχουσιν ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν Δημοτικῶν φόρων, καὶ ὁπόσαι τούτου διατάξεις ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καὶ ν' ἀρκεσθῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν παραδοχὴν μιᾶς μόνης ἐν τῷ τέλει τούτου διατάξεως, καθ' ἣν ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1847 μέχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους εἰσπραξίμων Δημοτικῶν φόρων θέλει γενῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου· διότι καὶ ὁ καιρὸς κατεπείγει καὶ τὸ ἔτος θέλει παρέλθει σχεδὸν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὴν ἐκ νέου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγήν του. Ταύτης δὲ γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως περὶ τῆς ἀναβολῆς, θέλει δοθῆ ἀρμόδιος ὑλικὸς χρόνος περὶ τῆς ἕνεκα τῆς βελτιώσεως τῶν Δημοτικῶν Νόμων διασκέψεως.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπέτυχεν, ὅτι ἐψηφίσθη πρὸς αὐτὸν, διότι τὸν προεκάλεσεν εἰς συζήτησιν ἔργων πλέον βασίμων, καὶ διότι δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς διαθέσεως, ἣν ἔχει διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν Δημοτικῶν Νόμων. Κατὰ δυστυχίαν ὅμως ὁ περὶ Δήμων Νόμος, καθ' οὗ ἀνέῤῥεον ὁ προλαλήσας ἀνωμαλίας τινὰς δὲν συνετάχθη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἄλλου καὶ φίλων ἐκείνου· ὁ δὲ Νόμος οὗτος, βίπτει μόνον τὰ δημοτικὰ θεμέλια τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν δήμων, δύναται καὶ νὰ διορθωθῆ ἐπὶ τὸ βέλτιον διότι δὲν εἶναι ἀμετάβλητος· ἡ δὲ μὴ μέχρι τοῦδε διόρθωσις αὐτοῦ δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς ὑπουργοὺς, διότι κατὰ τὸ ῥηθὲν 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δύνανται οἱ τε Βουλευταὶ καὶ οἱ Γερουσιασταὶ νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν ἐπιχείρισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων Νόμους καλλιτέρους τῶν ἤδη ὑπαρχόντων. Ἂν καὶ τόσον πολλὰς νὰ ἐπιῤῥίψῃ παρατηρήσεις ὡς πρός τε τὸν μὴ δυνάμενον νὰ ὑφηρμοσθῆ ἄφορον ἀγωνιστὴν κατὰ τὴν Δημοτικὴν ἐκλογὴν, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀνωμαλίας τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, διότι ὅμως ἡ μεταβολὴ τῶν περὶ τούτων διατάξεων δὲν εἶναι ἔργον πρόχειρον, σιωπᾷ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου δὲν ἀπαγορεύεται ἡ βελτίωσις, τὸ Ὑπουργεῖον ὠδηγήθη ὑπὸ νομίμων ἔργων καὶ Συνταγματικῶν ἀρχῶν· καθότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο οὐ μόνον δὲν προσκρούει τὰς βάσεις τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, καὶ ἄλλους ἀπαγορευτικοὺς Νόμους τῆς Νομοθεσίας ἢ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ μάλιστα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τίθησι τοὺς Δήμους εἰς τὴν νόμιμον κατάστασιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν περί τε τὰς ἐπιβολὰς καὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν φόρων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 3 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου δύνανται καὶ μέχρι δεκαετίας νὰ ἐπιβάλλωνται οἱ ἔμμεσοι Δημοτικοὶ φόροι ὡς ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ὡρμήθη τὸ Ὑπουργεῖον, καθυποβάλλει κατὰ τὸν παρελθόντα Βουλὴν τὸ Ἀ. Περιόδου Νομοσχέδιον περὶ Δημοτικῶν φόρων, καθ' ὃ μέχρι πενταετίας ἐδίδετο ἡ ἄδεια νὰ ἐπιβάλλωνται οἱ ἔμμεσοι Δημοτικοὶ φόροι, ἀλλὰ τινὲς κατὰ τὴν Βουλὴν ἐκείνην νομοθεσίαν Βουλευταὶ, ἀπέκρουσαν τὴν περὶ πενταετίας ταύτην διάταξιν ὡς παράνομον, περιορίσαντες αὐτὴν μόνον ἐνιαυσίως, μολονότι καὶ ἄλλοι πολλοὶ νομομαθεῖς ἐ[illegible]

Ὡς πρὸς δὲ τὸ παράδειγμα τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἀναβιβαζομένων τῶν ῥόγων τοῦ Δημοσίου ἀναβιβάζονται καὶ οἱ Δημοτικοί, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, νομίζει ὅτι οἱ Δῆμοι τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἣν ἄδη εὑρίσκονται κατάστασιν μὴ ἔχοντες ἰδίαν περιουσίαν, δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ἔχωσι τὴν τύχην τοῦ Κοινοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτου ὅ τε παρὼν Νόμος καὶ ὁ περὶ Δήμων δὲν εἶναι ἀμεταβλητοι, καὶ δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον, καθότι ἅπαντες ἔχουσι πρὸς τοῦτο συμφέρον. Τὸ Ὑπουργεῖον θέτον, ἐν περιπτώσει ἀποφάνσεως ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἐτησίας εἰσφορᾶς, τὸν μέγιστον ὅρον ὡς ἀνυπέρβλητον, δὲν ἀντιβαίνει εἰς οὐδεμίαν Συνταγματικὴν διάταξιν, καθότι ἂν τοιαύτη ἄρνησις τῆς ἐπιψηφίσεως ἐπισυμβῇ ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία δὲν ἀναλαμβάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιψηφίσεως μὲ ἱκανὰς προφυλάξεις, τότε ἀρέκτως βλάπτει οἱ Δῆμοι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν.

Οὐδὲν ἰδιον συμφέρον ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὰς εἰσαγωγὰς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθότι τὸ συμφέρον τοῦτο εἶναι κοινὸν πρὸς ἅπαντας διὰ τὴν παραδοχήν του καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ μεγαλήτερον ἐναργέστερον πρὸς τὸν λαὸν ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου· ἡ δὲ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν συντεταγμένων Σῶμα, δὲν θέλει ἀνεχθῇ ἕνεκα τούτου ποτὲ τὴν μὴ ἐπιψήφισιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου γινομένη αἰτία τῆς παραλύσεως τῶν Δήμων.

Ἀντιπαρατηρήσας ἕτερος ἀντέλεξεν, ὅτι οὔτε διὰ τὴς ἀγορεύσεως τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος, οὔτε διὰ τῶν παρατηρήσεων τούτου σκοπὸς προτίθεται πολεμίων ἀντικρούσεις τὰς ἀρχὰς τοῦ προκειμένου ῥοφολογικοῦ Νομοσχεδίου. Ἦτον δὲ ἡ ἐπιλογὴ τῶν παρατηρήσεων του ἐπὶ τούτου, δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τῶν Ὑπουργῶν, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος ἀνεσκεύασαν καθότι οἱ Ὑπουργοὶ παρεισάγοντες διάφορα Νομοσχέδια ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ παραδεχόμενοι ταῦτα ὑπό τινας τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας αὐτὴ ἐπέφερε, καθυποβάλλουν ἔπειτα ταῦτα εἰς τὴν τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισιν μετ' ἄλλων ἀντιτροποποιήσεων ὥστε ἄγνοεῖ ἤδη ἡ Γερουσία τίνας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τροποποιήσεων τούτων νὰ παραδεχθῇ. Ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει, ἔπρεπε τοὐλάχιστον οἱ Ὑπουργοὶ τὰς ἀντιτροποποιήσεις ταύτας νὰ δώσωσι πλαγίως εἰς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ προτείνῃ οὕτω.

Ὡς πρὸς ὅπως δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἀνέπτυξεν ὀρθὰς παρατηρήσεις, ὑπάρχουσιν ἀπορρόντος λόγοι, θέτοντες ἕκαστον εἰς ἀμφιβολίαν τινὰ περὶ τῆς πολυπετοῦς τοῦ προκειμένου ῥοφολογικοῦ Νομοσχεδίου ἰσχύος· καθότον καὶ ἡ Γερουσία μόνον ἐτησίως καὶ οὐχὶ πολυετὲς χρι δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν ῥόγους· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν πρωτεύει νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καὶ μόνα ἡ τελευταία τούτου διάταξις νὰ γένῃ δεκτή, ὡς προλαμβάνουσα ἔγκαιρως τὰς ἀνάγκας τῶν Δήμων καὶ αὐτοὺς, ὑπάρχοντος ἀρκοῦντος καιροῦ, ἵνα ἕκαστος σκεφθῇ περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ δημοτικοῦ Νόμου· καθότι ἡ συνεχὴς τῶν Νόμων μεταβολὴ εἰς τὰ διαφόρους περιπετείας τῶν Τόπων συνεπάγει, καὶ τὸν λαὸν εἰς τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς συνειθίζει.

Ἀπαντήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς τὴν περὶ τῶν τροποποιήσεων πρότασιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνωτέρω ἀγορεύτας ἀνέφερεν, ἴσως δὲν ἔχει τὴν τοιαύτην ὑπουργικὴν ἕξιν διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀντιτροποποιήσεις ταύτας πλαγίως εἰς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἂν τὰς προτείνῃ οὕτω καθότι μεταχειρίσθη εἰλικρίνειαν ἐκθέσας δι' αὐτῶν τὰς διαφόρους γνώμας του ἁπλῶς πρὸς βελτίωσιν τοῦ Νόμου ἐπιτυχίαν καὶ δύναται ἡ Γερουσία ἂν δὲν χρονῇ ταύτας ὀρθὰς νὰ τὰς ἀποῤῥίψῃ, ἂν καὶ τὸ ἐνθὲν Νομοσχέδιον εἰσήχθη ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἂν δὲ διὰ τοῦ προκειμένου εἰς πολύτιμον ῥοφολογικοῦ Νόμου δὲν προλαμβάνονται ἐπαρκῶς αἱ διάφοροι τῶν Δήμων ἀνάγκαι, τότε ὁ τοιοῦτος Νόμος δὲν ἔσται ἀναλλοίωτος, ἀλλὰ δύναται ἐπὶ τὸ βέλτιον νὰ τροποποιηθῇ, διότι εἰς ἅπαντα τὰ Συνταγματικὰ Ἔθνη οἱ Νόμοι τροποποιοῦνται κατὰ τὰ διάφορα ἀναφυόμενα συμφέροντα αὐτῶν καὶ τὰς διαφόρους προκυπτούσας ἀνάγκας. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπιμένων ὁ κατ' ἀρχὴν ἀγορεύτας, ὑπεμίμνησε ὅτι οἱ τὸν Δημοτικὸν Νόμον συντάξαντες ἦταν φίλοι μου, καὶ ὅτι τοῦτον ἕνεκα τοῦ Νόμου συντάξαντες ἦταν φίλοι μου, καὶ ὅτι τοῦτον ἕνεκα τοῦ Νόμου συντάξαντες ἦταν φίλοι μου·

τὴν μετριότητά του, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ μὴ ἐκφράζῃ τὰς περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἐννοίας του ἁπλῶς καὶ ἀφελῶς· ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν ὑπάρχοντα Δημοτικὸν Νόμον, ἐνῶ ἀπεναντίας ἐπιβαρύνει πολὺ τὴν κατάστασιν τοῦ Τόπου· τοῦτουδὲ ἕνεκα ἐπειδὴ προτιμώτερον εἶναι νὰ μὴ μεταβάλλωνται συνεχῶς καὶ οἱ καλῶς ἔχοντες Νόμοι, ἀλλὰ νὰ παραλείπωνται ὅσον οἷόν τε εἰς ἀχρηστίαν ὡς ἀνέφερεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ἔπρεπε καὶ ἡμεῖς νὰ ἀποφύγωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς ἐπαχθεῖς τοῦ Νόμου τούτου διατάξεις, καὶ ὄχι νὰ προσθέτωμεν προσκόμματα νέα εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα, εἶπεν ἔτι ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι ὡρίσθη ὁ ἀνώτατος τοῦ φόρου ὅρος, διότι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε, ἂν δυνάμει τοῦ Συντάγματος ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετήσωμεν ἡμεῖς τοιοῦτον Νόμον.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τοῦτο δὲν γίνεται, πλὴν καὶ ἂν γίνεται ὑπάρχει μεγίστη φειδὼ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου· διὰ τοῦτο λέγεται, ὅτι αὐτόθι ὑπάρχουσι Κράτη ἐν Κράτει.

Μὲ παρέπεμψεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ Δήμου μου· ἀλλ' ἡ κατάστασις αὕτη ἐπῆλθεν οὐχὶ ἀπὸ ἐλλειμμάτων μέσων, ἀλλ' ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ὧν τινὰς μὲν προεῖπον, τινὰς δὲ παρέλειπον· ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα εἶπεν, ὅτι τῷ εἶνε ἀδιάφορον, ἂν δεχθῇ, ἢ μὴ, ἡ Γερουσία τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅτι ἀπὸ εἰλικρίνειαν ἀνέφερε τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει του, ἐνῷ ἐν αὐτῇ ἐκφράζεται μὲ ὕφος κατηγορηματικὸν ὅτι δὲν δικαιοῦ ἑαυτὸν, λέγων, ὅτι ἤδη συμμαζεύεται εἰς τὰς Συνταγματικὰς ἕξεις, ἐπειδὴ ἀλλοῦθι πρέπει νὰ κάμῃ τοιούτας ἀσκήσεις καὶ ὄχι ἐνταῦθα ὅπου πρόκειται περὶ τοῦ παντός.

Ἀντιπαρατηρήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἀπήντησεν, εἶπεν εἰς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἄνθεν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα διὰ νὰ μὴ τὸν ἀδικήσῃ· ὅτι τοῦτο δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰ δημοτικὰ Συμβούλια τὴν ἐξουσίαν τοῦ προσδιορίζειν τοὺς φόρους, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἐμμέσους φόρους, ὡρίσθη ἡ τετραετὴς αὐτῶν διάρκεια, διότι καὶ ὁ Δημοτικὸς Νόμος τὴν ἐπεκτείνει ἐπὶ δεκαετίαν, ὅτι τέλος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι ἤδη δὲν ἀνανεοῦμεν τὸν Νόμον, ἀλλὰ προσδιορίζομεν μόνον τὸ ποσὸν τῆς εἰσπράξεως. Ἐπρότεινε δὲ τὸν ἐν τῇ ἐκθέσει του προλαλήσαντα, διότι ἐθεώρησεν ἀνισότητα εἰς τὴν διανομὴν τῶν φόρων, ἂν ἡ Γερουσία ἐψήφιζε τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο

ὅπως ἐπεξηγήσθη ἀπὸ τὸν Βουλὴν, δὲν ὀλάπτει, διότι ἄλλοτε δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἀντίκρουσα διόρθωσις· περαίνων τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ προλαλήσας, διότι εὐγενῶς καὶ εἰλικρινῶς περὶ ὑπουργικῆς ἕξεως ὡμίλησεν· ὅτι μόνος ἐπρότεινε τὴν προπολογίαν, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ τὴν προτείνῃ διά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ προφέρεται μὲ τοιαύτας ἀλήθειας, καὶ ὄχι δηκτικὰς ἐκφράσεις, ὅτι εὐχαρίστως, ἀφοῦ ἰδεῖ τὰς ἕξεις τοῦ Σώματος, θέλει τὰς σεβασθῇ, καὶ ὅτι τέλος ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ, ἢ μὴ, τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ παραδεχομένη νὰ ἐπιφέρῃ οἵας ἐγκρίνει τροποποιήσεις.

Εἶναι ἐπενεβαί, ἐπέτεινεν ἄλλος, αἱ παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀφορεύσαντος ὡς πρὸς τὴν χαλτίωσιν τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ἂν καὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ἐλέχθησαν· δὲν συμφωνῶ ὅμως μὲ τοὺς προλαλήσαντας ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὅτι οἱ Δῆμοι δύνανται νὰ νομοθετῶσιν, ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην, διότι οὔτε τὸ Διοικητικὸν σύστημα οὔτε τὰ Δημοτικὰ συμβούλια παρέχουσι τοσαύτην ἐγγύησιν, ὥστε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὰ τοιαύτη ἐξουσία· καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίρρησιν τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἀνάγκην ἑκάστου Δήμου, ἀπαντῶ σύμφωνα μὲ τὸν προλαλήσαντα Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ὅταν ἀνάγκην ἔχῃ τὸ Δημόσιον τοιαύτην ἔχει καὶ ὁ Δῆμος. Ἐκτὸς τούτου τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς πείρας, καὶ τῶν προσκομισθέντων ἀναγκῶν τῶν Δήμων ἐδημοσίευσεν, ἔθεσε κατ' ἀναλογίαν τὴν βάσιν ταύτην· ἤδη δὲ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ δημοτικοὺς φόρους· ὅτε κατὰ τὸ **1845** ἐσυζητεῖτο ἐν τῇ Βουλῇ ὁ προϋπολογισμὸς Νόμος, ἐπειδὴ κατὰ τὸ **52** ἄρθρον τοῦ συντάγματος οἱ φόροι ψηφίζονται κατ' ἔτος, οἱ δὲ δημοτικοὶ φόροι ἀνήκουν ἐπίσης εἰς τὴν τάξιν τῶν φόρων, παρεδέχθη αὐτὸ, καὶ ἐπεψήφισε τοιούτους φόρους· τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἀπέκρουσε, καὶ ἡ Γερουσία ἐνεγκαλίσθη, καὶ ἐπομένως καὶ τὸ **1845** καὶ τὸ **1846** ἐγίνοντο τοιοῦτοι Νόμοι· τὸ τρέχον ἤδη ἔτος δὲν συντάχθη τοιοῦτος Νόμος εἰσέτι, πλὴν τὸ ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραπέμπει εἰς τὸν Νόμον τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς προσδιορίζον τὰ φορολογούμενα ἤδη, καὶ τὸν ἀνώτατον ὅρον τοῦ ποσοῦ τῆς φορολογίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου τὰ δημοτικὰ συμβούλια ἐπιψηφίζουν τοὺς φόρους κατ' ἔτος, τοὺς δὲ ἐμμέσους

ἐπὶ τετραετίαν, ὡς τιθὲν ὁηλονότι τὴν βάσιν τῆς προσοδολογίας, προσεγγίζει μᾶλλον εἰς τὸ Σύνταγμα· ὅταν δὲ παρουσιασθῇ ἀνάγκη ἐλαττώσεως, ἢ αὐξήσεως, τοῦ ἤδη ἐπιβαλλομένου φόρου, τότε τὰ Νομοθετικὰ σώματα δύνανται νὰ κάμωσιν ἄλλον Νόμον. Ἐκτὸς τούτων ὁ ὑπάρχων Δημοτικὸς Νόμος, ὡς πολλὰς ἐλλείψεις περιέχων, παρέλυτε σχεδὸν τοὺς Δήμους, πρέπει λοιπὸν νὰ γένῃ νόμος πρὸς διόρθωσιν τούτου· αἱ ἐλλείψεις δὲ αὗται ἐλέχθησαν μὲν ἄλλοτε, ἀλλ' ἐπιτρέπεται νὰ γένωνται δεκταὶ τὰ Νομοσχέδια, ὅπως εἶχον, ἵνα μὴ ἀττάται τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὡς προσδιορίζον τὸ ἀνώτατον ποσὸν τοῦ φόρου αὐξάνει μᾶλλον ἐλευθέρους τοὺς Δήμους· ὅταν ὅμως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνάγκη, τοῦ νὰ μὴ λαμβάνωσι μέρος τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν Δημοτικῶν φόρων, τότε πρέπει νὰ προηγηθῇ Νόμος, χορηγῶν ἐξαίρεσιν, διότι τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια δὲν θέλουν κατορθωθῇ τὴν ἐξουσίαν ταύτην.

Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς πολὺ κρείττονος τοῦ ὑπάρχοντος Δημοτικοῦ Νόμου, ἂν δὲ ἀναγκαίαν ἐλλειψίν τις, τὴν διορθοῦμεν ἔπειτα, διότι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τοιοῦτον σκοπὸν ἔχουσιν.

Ἐπομένως ἐρωτηθείσης τῆς Γερουσίας παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο αὕτη δεκτή.

Εἰπόντος ἔπειτα τινός, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἂν παρεδόθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν Δήμων ἀπὸ τῶν ἢ τινῶν μόνον, ποσῶν, καὶ πότε, καὶ πόσα εἶναι τὰ ἔξοδα ἑκάστου Δήμου, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος σκοπὸν εἶχον νὰ καταστήσωσι τὴν ἐρωτῶσαν προσεκτικὴν πρὸς σύνταξιν καλοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καὶ ὅτι τὸ παιδεύσιμα τῶν γερόντων ὡς ἐθνικὸν καὶ ὡς ἀποτέλεσμα πολυχρονίου πείρας, πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις αὐτοῦ, ὁ μνησθεὶς Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς τούτου, θέλει δώσει τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πρώτου, εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι οὐ μόνον εἰς τοὺς Δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶνε καθιδρυμένη τελωνιακή τις ἀρχή, ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέπηται νὰ ἐπιβάλωσι δασμὸν ἐπὶ τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἀλλὰ εἰς ἅπαντας, ὅταν ἦνε ἀνάγκη, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως « τὸ πεντηκοστὸν » νὰ τεθῇ « τὰ δύο ἑκατοστὰ » διότι ἅπαντες συνέθησαν μᾶλλον τὸν

δεύτερον ὅρον· ἀντιπαρατηρητὰ τῶν δὲ τοῦ τε Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἄλλων Γερουσιαστῶν ὅτι ἐνθα δὲν εἶναι πρωτεύουσα ἐπαρχίας, ἢ τελωνιακή τις Ἀρχή, δὲν πολλύνται πράγματα, καὶ ἐπομένως διὰ τὸ κατέχοντον δὲν ἐπεκτείνεται ἡ διάταξις αὕτη εἰς ἅπαντας τοὺς Δήμους, καὶ ὅτι εἶναι ἀδιάφορον, οἱονδήποτε καὶ ἂν μεταχειρισθῶμεν ἐκ τῶν δύο διαληφθέντων ὅρων 1,50 ἢ 2/100 ἢ Γερουσία παιδεύθη παμψηφεὶ ἀντικατασταθῶν αἱ λέξεις « δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. »

Ἀναγνωσθὲν ἐπομένως τὸ ἄρθρ. 2, ἐγένετο παμψηφεὶ δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου τρίτου, εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέρασεν, ὅτι, ἐπειδὴ αἱ τιμαὶ τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων μεταβάλλονται, δὲν πρέπει ἁπαξ διὰ παντὸς νὰ προσδιορισθῇ τὸ τέλος αὐτῶν ἐκτὸς τούτου ἔπρεπε νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀγοραία αὐτῶν τιμή· διότι ἄλλως θέλει πληρώνεται τὸ αὐτὸ τέλος, διαφόρως ἂν ἡ τιμὴ αὕτη αὐξηνθῇ ἢ ἐλαττωθῇ.

Ἀντιπαρατηρήσας ἄλλος πρὸς ταῦτα, εἶπεν, ὅτι, ἀφοῦ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ἀρέσκει ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τέλους, εἶνε περιττὸν νὰ τεθῇ ἄλλο τι ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ, διότι βεβαίως τὰ δημοτικὰ συμβούλια θέλουν ἐπιβάλλει τὸ τέλος κατὰ λόγον τῆς αὐξομειώσεως τῆς τιμῆς τῶν εἰς δασμὸν ἐπιβαλλομένων.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναιρέσει ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ « μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ πεντηκοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν » δὲν γνωρίζει ὅτι ὁ καταλογεὺς τῶν εἰς δασμὸν ὑποκειμένων πρέπει νὰ ἦνε σταθερός, ἀλλὰ τὴν ὑπάρχουσαν τιμὴν εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὥστε τὸ τέλος αὐξάνει ἢ ἐλαττοῦται, κατὰ τὴν αὐξησιν ἢ ἐλάττωσιν τῆς τιμῆς ταύτης, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπέσυρεν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ προκειμένου ἄρθρου σαφῶν ἔχει νὰ περιστείλῃ τὰς ὑπὸ τῶν εἰσπρακτόρων συμβαινομένας τυχὸν καταχρήσεις.

Ἐπομένως τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τέταρτον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πέμπτου, εἷς τῶν προαγορευσάντων ἔλεξε τάδε· ἐπειδὴ τὸ ἐπόμενον 6 ἄρθρον ἐπιβάλλει εἰς τοὺς δημοτικοὺς καρποὺς ὅρον δύο τοῖς ἑκατὸν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, τὸ δὲ προκείμενον ἄρθρον ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων ἐπεκτείνει τὸν δι' αὐτοῦ πρώτου ἄρθρου ἐπιβαλλόμενον δασμόν, καὶ εἰς ἃ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιροῦνται εἴδη, ἐν οἷς περιέχονται καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποί,

ἔπεται, ὅτι, ὁ ἐπὶ τούτων φόρος διπλασιάζεται. Ἐκτὸς τούτου ἂν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν δὲν ἦτο ἔγγειος φόρος, πλὴν πρέπει καὶ ἀπὸ ταῦτα ν' ἀρχισῃ οὗτος, διότι ἰσχύει παρ' ἡμῖν τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως· πρὸς τούτοις οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐπαισθητὴν ὠφέλειαν θέλει ἔχει ὁ Δῆμος ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου ἀσημάντου δασμοῦ ἐκ τῶν μικρῶν εἰδῶν, οἷον ὠῶν κτλ. ἀλλὰ μάλιστα θέλει δαπανᾷ περισσότερα εἰς μισθοὺς τῶν εἰσπρακτόρων· τούτου ἕνεκα πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἄρθρου ἔκτου, πρέπει τὸ προκείμενον ἄρθρον νὰ μεταβληθῇ οὕτως « ἕνεκα ἰδιαιτέρων « ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου δύναται μὲν νὰ ἐπι- « καταβῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τὰ ἐμπορεύματα, τὰ πρὸς ἐσωτε- « ρικὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτων ψήφισμα « τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ « Βασιλικοῦ Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ « Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς δὲν εἶναι ἄγνωστον, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων ὑποβάλλονται πολλὰ εἴδη εἰς κατώτερον φόρον· τούτου ἕνεκα γίνεται ἡ ἄμεσος εἰσπρᾶξις, ὅταν δὲν ἐπαρκῇ ἡ ἔμμεσος· τὸ τὸ ὅμως λαμβάνει χώραν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν δημοτικῶν καρπῶν, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 περιεχομένων, οὗτο τὰ ζῶα, ὁ οἶνος κλπ. πολλάκις, ὑποβάλλονται εἰς τὴν εἰσπρᾶξιν τοῦ ἄρθρου ἔκτου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 καὶ ἐν τοῖς Νόμοις τοῦ 1845 καὶ 1846 τεθεῖσα, ἐπιμόνως ἐζητήθη ὑπό τινων Βουλευτῶν· δὲν ὑπάρχει δ' ἐξαίρεσις ἐπὶ μόνων τῶν δημοτικῶν καρπῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων εἰδῶν.

Ἐν τούτοις τὰ δημοτικὰ συμβούλια δὲν θέλουν ποτὲ ἐπιβαρύνει τοὺς δημότας μὲ τοιούτους φόρους, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον ἂν λάβῃ χώραν, διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐτέθησαν πολλὰ προφυλακτικὰ μέτρα.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπέτρεπεν ἄλλος, δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ ἐπιβάλλῃ δασμὸν ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων· τούτου ἕνεκα οἱ ἔμποροι εἰσάγοντες εἰς τινα Δήμον ἐμπορεύματα, καὶ προτείνοντες τὴν μὴ ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν αὐτῶν, θέλουν ἀπαλλάττεσθαι τοῦ δασμοῦ, καὶ τοιουτοτρόπως οἱ Δῆμοι θέλουν ζημιοῦσθαι· ὅθεν πρέπει ν' ἀρχισῃ ἡ φράσις « τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων » καὶ, ἐπιτρεπόντος εἰς τὸ βουλευτικὸν σῶμα τὸ ἐπιβάλλειν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων

ἐμπορευμάτων δασμῶν, νὰ προσδιορισθῇ ὁ ὅρος τοῦτος, ὅστις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου ποσόν· τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, θέλουσι κάμει βεβαίως τὰ δημοτικὰ συμβούλια, ὅταν ἐπέλθῃ ἀνάγκη πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐξόδων τοῦ Δήμου.

Ἀντιπαρατηρήσας εἰς τὰ ὑπό τινος τῶν προλαλησάντων λεχθέντα, δὲν ἐπιτίθησι διπλάσιον φόρον τὸ προκείμενον ἄρθρον, λέγει, διότι τὸν δεύτερον φόρον πληρώνει ὁ καταναλωτὴς καὶ ὄχι ὁ πωλητής, ὅστις εἰς τὴν ἀληθῆ τιμὴν τοῦ πωλουμένου προστίθησι καὶ τὸν διδόμενον φόρον· ὥστε τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ἄρθρον ἕκτον· συμφωνεῖ δὲ, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὁ τυρός, τὰ ὀπώρας κτλ. ὡς μικρὰ εἴδη, ἀλλὰ τὰ Συμβούλια ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ δέλουσι καταφύγει εἰς τὸν δασμὸν τοῦτον· ἐφ' ὅσον τὸν ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν φόρον παρατήρησεν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαιρεθῶσι, διότι ἄλλως πολλοὶ Δῆμοι θέλουσιν εἶσθαι εἰς ἀμηχανίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν των, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὅστις μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρων ἐχρεώθη 4000 δρχ. ἐκτὸς τούτου, πολλοὶ Δῆμοι ἔχουσι χρεωθῆ 4000 δρχ. ἐκτὸς τούτου, πολλοὶ Δῆμοι ἔχουσι μόνον τὸν φόρον τοῦτον· εἶναι μὲν ἐπαχθὴς οὗτος, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ ἄλλως. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα, προσέθηκεν, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἰσότητα τῆς διανομῆς τοῦ φόρου, διότι οἱ μὲν καταναλωταὶ καὶ γεωργοὶ θέλουσι ὑπόκεισθαι πάντοτε εἰς δασμόν, οἱ δὲ ἔμποροι, ὅταν ὁ Δῆμος ἔχῃ ἀνάγκην. Ἐκτὸς τούτου τὸ 12 ἄρθρον προβλέπει καὶ περὶ τῶν μὴ καταναλισκομένων ἐμπορευμάτων ἐντὸς τοῦ Δήμου.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου, ἐπέμεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι νὰ ἀπορρίψῃ τὸν ἄμεσον φόρον διὰ τοῦτο προτάξας τὸν ἔμμεσον, ἐθεώρησε δίκαιον νὰ προλαμβάνωσιν οἱ Δῆμοι ἑαυτοὺς μόνον, καθόσον καταναλίσκουν· ὅθεν ἡ ἀφαίρεσις τῆς φράσεως « τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων » καταστρέφει τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, διότι θέλουν προλαμβάνεσθαι καὶ ἄλλοι Δῆμοι.

Ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν μικρῶν εἰδῶν συμφωνεῖ· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἔδωκε πίστιν εἰς τοὺς ἀντιλέγοντας· ἂν ὅμως θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἐξαίρεσις οὕτω ἂς γένῃ.

Ὡς πρὸς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, εἶπεν ἄλλος, ὀρθῶς ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, τὰ μικρὰ ὅμως εἴδη πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶν· καὶ οὕτως ἐπρότεινε ν' ἀντικατασταθῇ τὸ

ἄρθρον τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς « ἵνακα ἀναπορεύκτων ἰδιαιτέρων « περιστάσεων τινὸς Δήμου δύναται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς « καὶ εἰς τοὺς ὀπωρικοὺς καρποὺς τὰ ἄλευρα καὶ ἄλλα « ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἐξαι- « ρουμένων τῶν λοιπῶν εἰδῶν, ὅτα σημειοῦνται εἰς τὸν δ'. « παραγράφων τοῦ ἄρθρου 2, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα « τοῦ τιμητικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ « Βασιλικοῦ Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ « Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. »

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργόν, προτείναντα ἄλλος, πρὸς ἀπορρύθμισιν τοῦ ἀμέσου φόρου· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανὲν ἄλλο ἄρθρον, ὑπαγορεῦον τὴν προέγκρισιν τοῦ ἐμμέσου φόρου. Διάταγμά τι ἀναφέρει, ὅτι καταφεύγουν οἱ Δῆμοι εἰς τὸν ἔμεσον φόρον, ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἔμμεσοι· ὅθεν πρέπει νὰ προστεθῇ ἄρθρον διαλαμβάνον τὰ ὑπὸ τοῦ Διατάγματος τούτου ὑπαγορευόμενα.

Εἶναι ἀδύνατον, ἐπέμενεν ἄλλος, νὰ ἐπιχειρέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου οἱ ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 φορολογουμένων εἰδῶν φόροι· ὅθεν, προσδιορίζοντες τὰ φορολογητέα εἴδη, καὶ τὸν ἀνώτατον τοῦ φόρου ὅρον, πρέπει νὰ ἀναθέσωμεν τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ εἰς τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια· εἶπον τινὲς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸν δεύτερον φόρον τῶν δημητριακῶν καρπῶν πληρώνουσιν οἱ καταναλωταί, ἀλλὰ τοῦτο λαμβάνει χώραν ἐπὶ μόνου τοῦ ἐξωθεν εἰσαγομένου σίτου· τούτου ἕνεκα, ἐπειδὴ τὰ εἰς τὰς πρώτας ἀνάγκας χρήσιμα δὲν πρέπει νὰ φορολογῶνται, πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν οἱ δημητριακοὶ καρποί, ἢ νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὴν φορολογίαν μόνον οἱ ἐξωθεν εἰσαγόμενοι καρποί, ἄλλως ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ σκεφθῶμεν καλλίτερα.

Δὲν ἔπρεπεν ὁ προλαλήσας, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, νὰ ταυτίσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου φόρου, μὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ προσδιορίζωσι τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια, ποῖα εἴδη ὑπόκεινται, ἢ μή, εἰς φορολογίαν· δέχεται δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστακοπούλου προταθεῖσαν τροπολογίαν φέρουσαν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 εἰδ. δ'. σημειουμένων μικρῶν εἰδῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος πρότασιν, ἀφορώσαν τὴν φορολογίαν μόνον τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων καρπῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς προκειμένης συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάστος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 3 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρα τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελούντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶνε ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου πέμπτου τοῦ περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου.

Ἐπομένως εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἔλεξε τάδε· δὲν ἐπιβάλλεται διπλοῦς φόρος ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, καθὼς εἶπεν εἷς τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ἀγορευσάντων, διότι τὸν δεύτερον φόρον πληρώνουσιν οἱ καταναλωταί. Συνομολογεῖ δὲ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται φόροι ἐπὶ τῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης πραγμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ Δῆμοι, οἱ μὴ ἔχοντες ἄλλην περιουσίαν, οὔτε ἄλλα ἄμεσα προϊόντα, δὲν δύνανται ἄλλως νὰ πορισθῶσι τὰς δαπάνας των, δὲν πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν οἱ δημητριακοὶ καρποί, καθόσον οὔτε καὶ διὰ τῶν προηγουμένων Νόμων ἐγένετο τοιαύτη ἐξαίρεσις.

Δὲν πρέπει προσέτι νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τινὸς τῶν προλαλησάντων, καθ' ἣν πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς δασμὸν

μόνον οἱ ἔξωθεν εἰσαγόμενοι σῖτοι· διότι οὕτω καθιεροῦται ἀνισότης τῆς διανομῆς τῶν φόρων· ἐπειδὴ ὁ μὲν εἰς σιτοφόρους ἐπαρχίας γειτνιάζων, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ σῖτον προμηθευόμενος, δὲν θέλει πληρόνει φόρον, ὁ δὲ μὴ τοιαύτην εὐκολίαν ἔχων, ἀλλ' ἐξωτερικὸν σῖτον ἀγοράζων, θέλει τὸν φόρον τοῦτον πληρόνει, ἐκτὸς τούτου οἱ ἐξωτερικοὶ σῖτοι πληρόνουν καὶ φόρον εἰσαγωγῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** ἀναφερόμενα μικρὰ εἴδη, παραδέχεται μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ἐξαίρεσιν, ἀλλ' ὡς τοιαῦτα ἐννοοῦνται τὰ ἔξωθεν τῶν δήμων, κατὰ μέγα ποσὸν εἰσαγόμενα.

Ἂν καὶ οἱ φόροι οὗτοι δύνανται νὰ διαχέωσιν ἐπὶ τετραετίαν κατὰ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ παρόντος Νόμου, ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς περισσοτέραν ἐγγύησιν, καὶ πρὸς ἀπορυγὴν τούτων, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, ἐννοοῦσα τὸ προστεθῇ μετὰ τὴν φράσιν « ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων τινος Δήμου, » φράσις « καθ' ὅσον αὐτὰ διαρκοῦσι.»

Ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα, περὶ τῶν ὁποίων ἐλέχθη, ὅτι διὰ τὸ ἄγνωστον τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγωγῆς, ἢ τῆς καταναλώσεως θέλουν ἀπορεύγει τὸν ἀνηκοντικὸν φόρον, εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃ τροποποίησίς τις, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον **12** ὁ εἰσπράκτωρ θέλει εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγωγῆς καὶ καταναλώσεως αὐτῶν, καὶ ἑπομένως ὁ Δῆμος δὲν στερεῖται τοῦ φόρου τούτου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον μὲ τὴν προσθήκην μόνον τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ δὲν εἶνε ἀληθὲς, ἐπέρασεν ἄλλος, ὅτι ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν δεύτερον φόρον, πλὴν ἤδη δὲν πράκειται, τοιοῦτον ζήτημα, ἀλλ' ἂν εἶνε, ἢ μὴ πάντοτε φόρος, ἂν εἶνε, ἢ μὴ ἀνισότης· ὅτι ἡ ἀνισότης εἶναι πραγματικὴ, καὶ μεγίστη, εἶνε πρόδηλον, διότι οὐδὲν ἄλλο προϊὸν ὑποβάλλεται εἰς διπλάσιον, καὶ τόσον μέγαν φόρον, εἰμὴ μόνον οἱ δημητριακοὶ καρποί. οὕτω π. χ. ὁ μὲν ἐκ τοῦ νήμου του, εἰς ἄλλον νῆμον πρὸς πώλησιν μεταφέρων σῖτον, πληρόνει δύο φόρους δημοτικούς, ὁ δὲ ἐν τῷ Δήμῳ του αὐτὸν πωλῶν, πληρόνει μόνον ἕνα. Ἂν πρέπει, εἶπεν ὁ προλαλήσας νὰ πληρώνουν μόνον οἱ ἔξωθεν εἰσαγόμενοι σῖτοι, ὡς πληρόνοντες φόρον εἰσαγωγῆς· ἀλλ' οὗτοι ὑποβάλλονται τότε εἰς διπλοῦν φόρον, ἐνῶ οἱ ἐσωτερικοὶ ὑποβάλλονται εἰς τριπλοῦν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰς τὸ Δημόσιον διδομένου.

Τούτου ἕνεκα πρέπει ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ νὰ μείνῃ μόνον τὰ ἐμπορεύματα, ἡ δὲ προσθήκη τῆς Ἐπιτροπῆς « καὶ καθ' ὅσον αὐτὰ διαρκοῦσι » εἶναι περιττὴ, διότι κατὰ τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου τοιοῦτος φόρος ἐπιβάλλεται μόνον ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων, ὅθεν ἐξάγεται, ὅτι, τούτων παυσασῶν, παύει ἀναγκαίως καὶ ἡ τοῦ τοιούτου φόρου ἐπιβολή.

Ἐπειδὴ, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς, ὅτι ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν φόρον, προσέθεκεν ἄλλος, δὲν ὑπάρχει ἐπιβολὴ διπλασίου φόρου, πρέπει νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἀλλ' ἐπειδὴ, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὁ πωλητὴς θέλει προσαυξάνει τὴν τιμὴν τοῦ πωλουμένου μὲ τὸν δαπανώμενον δημοτικὸν φόρον, καὶ τούτου ἕνεκα οἱ καταναλωταὶ θέλουν ἐπιβαρύνεσθαι μὲ πολλοὺς φόρους καὶ μὲ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶν καὶ οἱ δημοτικοὶ καρποί.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀντέταξεν ἄλλος, παραδέχεται τὴν ἐπιβολὴν τοιούτου φόρου ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων, διεγγράφων μάλιστα καὶ προφυλακτικὰ μέτρα πρὸς περιστολὴν καταχρήσεων. Ὅθεν εἶναι περιττὴ πᾶσα ἀμφισβήτησις, διότι αὐτὸς ὁ Δῆμος, ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ εὑρισκόμενος, ἐπιβαρύνει ἑαυτὸν μὲ τοιοῦτον φόρον.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν φόρον, ἀλλ' οὐχ ἧττον καὶ ὁ πωλητὴς ὑποφέρει τοῦτον· διότι ὁ πρὸς μεταπώλησιν ἀγοράζων τὸν ἐκπίπτει ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ πωλουμένου, διότι ἄλλως δὲν πραγματοποιεῖται ἡ κερδοσκοπία του· καὶ τότε μόνον ὁ καταναλωτὴς πληρόνει μόνος τὸν φόρον τοῦτον, ὅταν τὰ πωλούμενα εἰσάγωνται ἔξωθεν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος, πρέπει νὰ διαχθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Τὸ συζητούμενον ἄρθρον, ἐπέκρινεν ἄλλος, προβλέπει ἰδιαιτέρας τινὰς κατεπειγούσας περιστάσεις, ἃς δείξωσιν ὅθεν οἱ ἐναντιούμενοι εἰς τὴν παραδοχὴν του ἄλλο μέσον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τούτων, καὶ θέλομεν προθύμως τὸ παραδεχθῆ.

Ἐπειδὴ τινῶν Δήμων ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι τὰ ἔσοδα ἐπὶ ἀναφυομένων ἀναγκῶν ἄνευ τοῦ φόρου τούτου, δὲν πρέπει ἐν γένει νὰ ὑποβάλλωμεν ἅπαντας τοὺς Δήμους εἰς αὐτὸν· ὅθεν πρὸς ἀπορυγὴν τῆς ἀνισότητος ἐν τοιαύτῃ ἀναπορεύκτῳ περιπτώσει, πρέπει νὰ τεθοῦν φόροι ἐξ ἴσου ἐπὶ ἁπάντων τῶν προαλογουμένων εἰδῶν.

Ὑπάρχει μέν ἀνισότης, προσέθηκεν ἄλλος, ἀλλά ταύτην ἐν ἀνάγκῃ ἐπιβάλλει ἑκουσίως ὁ Δῆμος, καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις.

Ἄνευ τοιούτων ῥόρων, εἶπεν ἄλλος, δέν δύνανται νά οἰκονομηθῶσιν οἱ Δῆμοι ἀλλά πρὸς διόρθωσιν δυνάμεθα νά ἐπιβάλλωμεν εἰς αὐτοὺς μόνον τά διά θαλάσσης κομιζόμενα εἴδη.

Καὶ διά ξηρᾶς, εἶπεν ἄλλος, κομίζονται πολλά εἴδη, καὶ ἑπομένως δέν πρέπει νά γίνῃ τοιαύτη διάκρισις.

Ἐρωτήσας δὲ ἄλλος τὸν Κ. ἐπί τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, ἂν τά προϊόντα τινός Δήμου πωλούμενα ἐν αὐτῷ πληρώσωσι ῥόρον, καὶ καταπρατικὸν παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν λαβών, ἐπρότεινε ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λέξις, « εἰσαγομένων » δι' ἄλλης γενικωτέρας, ἵνα περιλαμβάνωνται εὐκρινῶς καὶ τά μνησθέντα προϊόντα, διότι ἄλλως οἱ δημόται ἐκ τῆς εἰδικωτέρας σημασίας τῆς λέξεως ταύτης ὠφελούμενοι, θέλουν ἀρνεῖσθαι τὸν πληρωμὸν ῥόρου.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ λέξις αὕτη κατέστη συνήθης, ἂν καὶ εἰδική, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἀναντικατάστατον αὐτῆς.

Ἐρωτήσαντος ἄλλου τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, τί σημαίνει ἡ λέξις « ἐμπορευμάτων » καὶ ἀπαντήσαντος αὐτοῦ, ὅτι αὕτη δὲν ἐννοεῖ τὰ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα, καὶ ὅτι ἐπίσης ἡ Βουλὴ τοιαύτην εἰς αὐτὴν ἔδωκε σημασίαν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὡσαύτως τὴν ἑρμηνείαν ταύτην.

Ἐπὶ τέλους προτείναντος μέν τινος, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς λέξεως « εἰσαγομένων » πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῶν ἑξῆς « ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων τινός Δήμου δύνανται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρπούς, τὰ ἄλευρα καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα, ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγωμένων » τοῦ δὲ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς προτείναντος προσέτι ὅτι μετὰ τὴν λέξιν « Δῆμον » πρέπει νὰ τεθῇ « καὶ καθ' ὅσον αὐταὶ διαρκοῦσι » καὶ ὅτι ὡς δεύτερος παράγραφος τοῦ ὅλου ἄρθρου νὰ τεθῶσι τὰ ἑξῆς· « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος » νόμου, οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν » αὐτῶν διατάγματα περὶ τῶν λοιπῶν Δημοτικῶν ῥόρων, καὶ » ἄλλων εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. » Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς προτάσεις ταύτας, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον διαιρούμενον εἰς δύο παραγράφους, ἔχον οὕτω.

§. α'. « Ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων τινός » Δήμου, καὶ καθ' ὅσον αὐταὶ διαρκοῦσι, δύνανται νὰ ἐπεκταθῇ » ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, τὰ ἄλευρα » καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατα- » νάλωσιν εἰσαγωμένων, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ὁρισμα τοῦ » Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασι- » λικοῦ Διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουρ- » γικοῦ Συμβουλίου. »

§. β'. « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου οἱ μέχρι » τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Διατάγ- » ματα περὶ τῶν λοιπῶν Δημοτικῶν ῥόρων, καὶ ἄλλων εἰς » τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. » Ἀπορασισθὲν δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας παυμφώνει νὰ σημειωθῇ πρὸς καθοδήγησιν εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι, διὰ τῆς λέξεως « ἐμπορευμάτων » δὲν ἐννοοῦνται τὰ ἐν τῷ §. β'. τοῦ ἄρθρου 2. ἐξαιρούμενα τρόφιμα ὡς, ὄρνιθες κτλ.

Ἀναγνωσθέντων ἑπομένως τοῦ τε εἰδικοῦ πρώτου τοῦ ἄρθρου 6 καὶ τῆς ἐπὶ τούτων τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι, ἂν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπέτυχε ν' ἀναπληρώσῃ διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου τροπολογίας της, ὅτι εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἐγίνετο, μ' ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς τροπολογίας ταύτης ἀφαιρεῖται ὁ ῥόρος τῆς ἐπικαρπίας, δι' ἄλλων δὲ διατάξεων τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν ἀφαιρεῖται, γνωμοδοτεῖ διὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὰς περὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἐμπεριεχομένας ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ ἐκθέσει του παρατηρήσεις· καθότι ἄλλως θέλει ὑπάρχει ἀνισότης φορολογίας, ὡς ἀπὸ μὲν τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀφαιρουμένου τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀπὸ δὲ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων μὴ ἀφαιρουμένου.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπέμεινεν ὅτι διὰ ν' ἀποφύγῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ δυσνόητον καὶ δυσυπολόγιστον τοῦ ὑπὸ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφερομένου ὡς μεγίστου ὅρου διὰ τῶν λέξεων « δὲν δύνανται δὲ νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, » καθότι ἅπαντες ἐν γένει οἱ δημόται πάντος Δήμου πληρώνουσιν ὡς δημοτικὸν φόρον ἀκριβῶς δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἔθεσεν ὡς μέγιστον ὅρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τὸ 1/5 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου, ἀναλογοῦντα σχεδὸν μὲ τὸν ἐγγειον

ήτοι τοῦ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Ὅτι κατὰ τοὺς περὶ δημοτικῶν φόρων νόμους τῶν ἐτῶν **1845** καὶ **1846** εἶχε τεθῆ ὡς μέγιστος ὅρος ἐπὶ μὲν τῶν μικρῶν ζώων **6** λεπτὰ ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων **12** καὶ ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων **24**, καὶ ἡ ἐλαττωθῆ ἐπὶ **5**, **10**, καὶ **20**, ὥστε ἐὰν ἔτι πλέον ἐλαττωθῆ ὁ ἐπ' αὐτῶν φόρος, θέλουν ὑποφέρει ἐπαισθητὴν ζημίαν οἱ δῆμοι, μὴ δυνάμενοι ἕνεκα ταύτης νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, ἐνῷ ἐπὶ τῶν ἐγγείων φόρων οὐδεμία ἐγένετο ἐλάττωσις· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν προτείνει νὰ παραδεχθῆ ὡς μέγιστος ὅρος τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσίων φόρου, τὸ **1/5** τοῦ δημοσίου φόρου, διὰ νὰ τηρῆται ἰσότης φορολογίας.

Συμφώνων ἕτερος μὲ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προλαλήσαντος, προσέθηκεν ὅτι, ἂν καὶ μικρὰ ἀρ' ἑνὸς εἰς τοὺς γεωργοὺς προσγίνεται ὠφέλεια ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἐπέρχεται ἀνισότης ἐπὶ τῆς φορολογίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου προτείνει νὰ μένῃ ὡς μέγιστος ὅρος τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος χωρὶς τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ οὕτω μένει ὁ Νόμος ὁμοιόμορφος. Ἐὰν δὲ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐγκρίσῃ τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, προσδιορισῃ ὡς δημοτικὸν φόρον τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἢ ἀρνηθῇ τοῦτον ἀπροσδιόριστον, τότε βεβαίως θέλουσιν εἰσθαι ἐπαχθεῖς οἱ τοιοῦτοι φόροι εἰς τοὺς φορολογουμένους δημότας. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἐπίσης μέγιστον ὅρον τῆς δημοτικῆς φορολογίας τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὑπάγονται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ παραχθέντα ἀπὸ γαίας πρώην μὲν ἐθνικάς, ἤδη δ' ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, χωρὶς ὅμως καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ν' ἀφαιρεθῇ ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ Δημοσίου.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ἄλλος, εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ὁ δημοτικὸς μὲ τὸν δημόσιον φόρον, διότι ἰδίαν ἔκαστος τῶν φόρων τούτων ὅλως ἔννοιαν, καθότι ἐὰν τις ἠγόρασε κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον ἀγρόν τινα ἐξ ἑνὸς στρέμματος πρὸς εἴκοσι δραχμὰς, τότε θέλει πληρώνει ὡς ἔγγειον φόρον **60** λεπτὰ· ἀλλ' ἐὰν ἡ γῆ τοῦ ἀγροῦ τούτου παράγῃ σταφίδα χιλίων λιτρῶν, τιμωμένων πρὸς τριάκοντα τάλληρα, τότε θέλει πληρώνει ὡς ἔγγειον φόρον **18** δραχμὰς, καὶ ἐπὶ τούτων θέλει ἀποδώσει τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὡς δημοτικὸν φόρον· διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅθεν ταύτης σκοπὸς προτίθεται νὰ διατηρηθῇ ἰσότης τῆς φορολογίας ὡς πρὸς τοὺς προικοδοτηθέντας, ὡς

πολλῶν μὲν ἐκ τούτων ὠφεληθέντων, καὶ πολλῶν ζημιωθέντων κατὰ τὴν φορολογίαν· καθότι, ἐν ᾧ τινὲς συνεφώνησαν νὰ πληρώνουν ὡς ἔγγειον φόρον τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς χρήματα, δὲν ἀπολαμβάνουν ὅμως οὔτε ταῦτα ἐκ τῶν γαιῶν των, καὶ γνωρίζει μᾶλιστα πολλοὺς τοιούτους.

Ὁ ἰδικός μας σκοπὸς ὅθεν εἶνε, νὰ πληρώνωσιν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ὅλου, ἐκ τοῦ παραγομένου εἴδους τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν, καὶ τότε τηρεῖται ἰσότης τοῦ δημοτικοῦ φόρου.

Οὐδέποτε παρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ ὀνομάσας λαλήσας, οἱ φορολογικοὶ Νόμοι ἐμπεριέχουν ἐξαιρετικὰς διατάξεις διὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, οὔτε ἐκλαμβάνουσιν ὡς θετικὰς τὰς τοιαύτας μοναδικὰς περιπτώσεις· καὶ ὡς θέλει τις πληρώσει τὸν ἔγγειον φόρον τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ ἑνὸς ἐπὶ προικοδοτήσει ἀγοράσθέντος ἀγροῦ, μὴ φυτευθέντος, οὕτως ἐπίσης θέλει πληρώσει τὸν αὐτὸν ἔγγειον φόρον διὰ τὸν αὐτὸν ἀγρὸν, ἐὰν ἐσπείρετο· διότι, παραδεχομένης τῆς ὠφελείας ἀφ' ἑνὸς, πρέπει καὶ ἡ ζημία νὰ παραδεχθῇ ἀφ' ἑτέρου· ἐπειδὴ δὲ ὡς βάσις τῶν δημοσίων φόρων ὑπάρχουσιν οἱ δημοτικοὶ, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τροποποιηθῶσιν οὗτοι.

Ἐπομένως ὁ Γερουσιαστὴς **Κ. Β. Χριστακόπουλος** ἐπρότεινεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ **6** ἄρθρου τὴν ἑπομένην τροπολογίαν «ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἤτοι τῶν ἐγγείων, τῶν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν ἐπὶ τῶν μελισσίων· ὁρίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ ἓν πέμπτον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου». Καὶ ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ **Κ. Προέδρου**, παρεδέξατο τὴν τροπολογίαν ταύτην, ὡς ἀντικαθιστῶσαν τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ **6** ἄρθρου.

Μετὰ ταῦτα ἕτερος τῶν **Κ.Κ.** Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν φορολογητέων προϊόντων ὑπάρχουσι καὶ αἱ σταφίδες, αἵτινες καὶ ὑπέρογκα ἔξοδα διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀπαιτοῦσι, καὶ εἰς μυρίους κινδύνους μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς συγκομιδῆς ὑπόκεινται, καὶ τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ

ἐπαισθητῶς ἐλαττώθη, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ τεθῇ ὡς πρὸς τὰς σταφίδας μόνον ὡς μέγιστος ὅρος δημοτικὸς τὸ ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, τὸ ὁποῖον θέλει εἶσθαι πολὺ ἀνώτερον τοῦ 2 ἐπὶ τοὺς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν λοιπῶν κτημάτων, παραβαλλομένων τῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σταφίδων ἀπαιτουμένων ἐξόδων πρὸς τὰς διὰ τὰ λοιπὰ κτήματα γενομένας δαπάνας· ἐκτὸς δὲ τούτου θέλει προλαμβάνεται καὶ πᾶσα σπατάλη τῶν δημοτικῶν φόρων διὰ τοὺς ἐπὶ ἓν τοῖς ἑκατὸν ἐλαττώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου τῶν σταφίδων, καθότι εἰς δήμους τινάς, τῶν ὁποίων ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων εἶναι μέχρι τριῶν χιλιάδων δραχμῶν, εἰσπράττονται τρεῖς καὶ τέσσαρες σχεδὸν χιλιάδες ταλλήρων ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν σταφίδων ἔγγειον δημοτικὸν φόρον.

Τινὸς μὲν εἰπόντος, ὅτι, ἐφ' ὅσον καρποῦ σταφίδος συγκομίσει ὁ ἰδιοκτήτης, θέλει πληρώσει τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον· τοῦ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ περὶ λατώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου εἰς τὸ προϊὸν τῆς σταφίδος πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀνήκει εἰς τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς· διότι ὡς ἡ Κυβέρνησις κατὰ τοὺς τελωνιακοὺς φόρους ἐλαττόνει τινῶν πραγμάτων τοὺς φόρους διὰ νὰ δώσῃ διὰ τοῦ μέσου τούτου εὐθησιν εἰς τὴν πρόοδον τῶν τοιούτων εἰδῶν, οὕτω καὶ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ μειώσῃ τὸν ἐπὶ τῶν σταφίδων ἔγγειον δημοτικὸν φόρον· καθότι ὅ,τι πράττει τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον, τοῦτο ὑποτίθεται ὅτι ἐνεργεῖ ὁ λαός, ὅστις δύναται ν' ἀνακουφίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τοὺς φόρους· ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἐλαττωθῇ ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος, τότε οἱ φόροι θέλουν εἶσθαι ἄνισοι καὶ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης ἐπιτραπείσης εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὀλίγοι μὲν θέλουσιν ὠφεληθῇ, πολλοὶ δὲ ζημιωθῶσι, καθότι εἰς τοὺς σταφιδοφόρους δήμους οἱ ὀλιγώτεροι κάτοικοι βεβαίως ἔχουσι σταφίδας, ἐξ ὧν συγκείμενον τυγχάνει τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον θέλει ἐλαττόνει τοὺς φόρους τούτων, καὶ ἐπιβαρύνει τοὺς τῶν λοιπῶν δημοτῶν. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ὡς Κυριαρχικὴ δύναται νὰ κάμῃ ἐλάττωσίν τινα τῶν φόρων, οὐδέποτε ὅμως τὰ δημοτικὰ Συμβούλια, ὡς ἀρχὴ ὑποδεεστέρα καὶ μὴ ἀνεξάρτητος, ἔχουσι τοιοῦτον περὶ ἐλαττώσεως τῶν φόρων δικαίωμα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ διὰ τοῦ προκειμένου 6 ἄρθρου προτιθέμενος σκοπὸς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου ἦτο, ὅπως συνηθίσωσιν οἱ δήμοι νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς δαπάνας

τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας των. Ἀλλ' εἷς τινας δήμους, ὡς τοὺς Σικυῶνος καὶ τῶν Πατρῶν φερ' εἰπεῖν, ἔνθα τὸ τῆς σταφίδος προϊὸν ἐν ἀφθονίᾳ παραγόμενον, φορολογεῖται δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατόν, τὰ ἔσοδα τῶν δήμων τούτων θέλουσιν ἐπὶ πολὺ πλεονάζει τῶν ἐξόδων· ὅθεν καθίσταται πάντη περιττὴ ἡ ἐπὶ δύο τοῖς ἑκατὸν δημοτικὴ φορολογία τῆς σταφίδος, ἀφοῦ δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τὰ μέγιστα ἐπαύξησις τῶν ἐσόδων τῶν δήμων, γενομένων οὕτω πολλῶν παρ' αὐτοῖς ἀποθεματικῶν κεφαλαίων, καὶ ἐπιβαρυνομένων τῶν πολιτῶν διὰ τῆς φορολογίας ταύτης· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν κατὰ τὴν πρότασιν τινὸς τῶν προαγορευσάντων, δὲν ἐλαττωθῇ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἐπὶ ἓν τοῖς ἑκατὸν ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος, ὅστις εἶνε λίαν ἐπαρκὴς εἰς τὰ ἔξοδα ἐκείνων τῶν δήμων, κατὰ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ἀρθόνως συλλέγεται τὸ τοιοῦτον προϊόν, θέλει δοθῇ ἀφορμὴ σπατάλης τῶν πλεοναζόντων τούτων ἐσόδων εἰς μέρος τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν.

Ἐὰν δὲν προτεβάλλετο, εἶπεν ἄλλος, ἡ ἰσότης τῆς φορολογίας τῶν πολιτῶν, ἤθελε συγκατανεύσει εἰς τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου· καθόσον ἡ ἐλάττωσις αὕτη δὲν ἐμποδίζει τὰς ἐκ μέρους τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν καταχρήσεις, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐρευνῶσα δυσκαπτικὴ Ἀρχὴ δύναται νὰ περιστείλῃ ταύτας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων ἐπιψηφιζομένου κατ' ἔτος προϋπολογισμοῦ ἐγκρίσει τὰς προϋσταμένας Ἀρχὰς, ὑπολογίζονται καὶ κανονίζονται τὰ ἔξοδα παντὸς δήμου, ἕπεται ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ ἐλαττώσωσι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν των τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον, διότι ὁ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φόρος, ὑπάρχει ὡς μέγιστος ὅρος, τὸν ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν· ἀντέτεινεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐπεβλήθη ὁ δημοτικὸς φόρος, οὐδέποτε οὗτος ἐγκρίθη ἐλαττων τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, καθότι κατὰ δυστυχίαν συνενοούμεναι αἱ δημοτικαὶ μετὰ τῶν δημαρχιακῶν Ἀρχῶν, διανέμουν πρὸς ἀλλήλας τὸ περισσεῦον τῶν ἐσόδων τῶν φόρων.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀδιόρθωτον ἤδη καθίσταται νὰ ἐλαττωθῇ ἐξαιρετικῶς ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἂν καὶ πραγματικῶς τὰ μέχρι τῆς συγκομιδῆς τοῦ ἐνεστῶτος προϊόντος γενόμενα ἔξοδα δὲν ἰσοζυγίζουν μὲ τὸν 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν δημοτικὸν φόρον αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ προϊόντα.

Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὁρίζεται ὡς μέγιστος καὶ ἀνυπέρβλητος ὅρος ὁ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φόρος, ὡς ἐκ τούτου τὰ δημοτικὰ Συμβούλια δύνανται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων νὰ ψηφίσωσιν αὐτὸν καὶ ἐλάττονα τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἤτοι καὶ εἰς πεντήκοντα λεπτὰ καὶ εἰς μίαν δραχμήν.

Μία μόνη λίαν οὐσιώδης ἰδέα, ἀντεῖπεν ἄλλος, μηκέτι ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ῥηθεῖσα, πείθει αὐτὸν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος· ἐπειδὴ τὸ κυρίως ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξερχόμενον προϊὸν τῆς σταφίδος δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ὡς ἐγγιστα τὴν ἰσοσταθμίαν τῶν εἰς αὐτὴν εἰσαγομένων, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὸ τὴν ἄμεσον πρόνοιαν, ἀσφάλειαν καὶ περιποίησιν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ὁ κυριώτερος πόρος καθίσταται, καὶ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἔγγειος ἀπ' αὐτοῦ δημοτικὸς φόρος, προσδιοριζόμενος ὡς μέγιστος ὅρος ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν· ὡς εὐλόγως ποιοῦσα ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐπάσατο τὸ σύστημα τῆς ἀνακουφίσεως τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐξερχομένων προϊόντων γῆς ἢ τέχνης διευκολύνουσα διὰ τοῦτο τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας.

Μετὰ ταῦτα, εἰπόντος ἑτέρου, ὅτι πρέπει ν' ἀρθῇ ἤδη ὁ φόρος αὐτὸς, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ὅταν ῥθάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐγγείου φόρου, τότε δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὰς περὶ ἐλαττώσεως παρατηρήσεις, ἡ Γερουσία ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἑβδόμου δευτέρου τοῦ αὐτοῦ **6** ἄρθρου, καὶ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι τὸ ἑβδόμιον τοῦτο ὡς ἐννοούμενον οὐκοθεν ἐκ τοῦ πρώτου ἑβδομίου, εἶναι πάντη περιττὸν, καὶ πρέπει ινὰ ἐξαλειφθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἑβδόμιον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἀφαιρουμένων μόνον τῶν ἐν ἀρχῇ λέξεων α ἐννοεῖται δὲ ὅτιπωτε τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ **6**. ἄρθρον προπολογηθὲν ἔχει οὕτως. « Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται « ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ « πράγματα, ὅσα ὑπάκουσι εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους « ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισ- « σίων, ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν « Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, « καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ « τὰ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσο- « δήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ ἓν « πεμπτὸν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου. »

§ ϛ'. Εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπόκεινται καὶ τὰ προϊόντα « ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώτην μὲν ἐθνικὰς, « ἤδη δ' ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμμετρίᾳ ἀποδο- « σεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, « κατὰ τὸν Νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξακρι- « βώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς Ἀρχῆς, « καθ' ἣν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, « ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ ἕβδομον ἄρθρον, καὶ μιᾷ δεήσεως γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα καὶ τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν τὰ ἑπόμενα· ἡ ἐπιτροπὴ ἐξέλειψε τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὸν περὶ Δήμων Νόμον, μὴ παραχωροῦντα εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν τοιοῦτον περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ἢ αὐξήσεως αὐτῆς δικαίωμα, ἄνευ προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 52 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν οἱ φόροι πρέπει νὰ ψηφίζωνται προαγορευμένως ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπικῶν Σωμάτων, ὅπου εἶνε ἕκαστον Δημοτικὸν Συμβούλιον παρὰ τῇ Διοικητικῇ τοῦ Δήμου Ἀρχῇ. Ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ, ὅτι Δημοτικόν τι Συμβούλιον ἀρνεῖται νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφορὰν, ἢ δὲν ψηφίσει αὐτὴν ἀρκούσαν, τότε ἡ προϊσταμένη τοῦ Δήμου Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἔχει τὸ παρὰ τοῦ Νόμου δικαίωμα νὰ πειθαναγκάσῃ εἴτε διὰ προστίμου, εἴτε διὰ παύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου ὀγδόου, τότε θέλει δοθῇ ἀφορμὴ διαφθορᾶς καὶ σπατάλης τῶν δημοτικῶν φόρων, διότι κατὰ δυστυχίαν εὑρίσκονται τινὲς ἔπαρχοι, οἵτινες συνεννοούμενοι μετὰ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς βάρος τῶν δημοτῶν τὸν μέγιστον ὅρον τῶν δημοτικῶν φόρων.

Ἑπομένως ὁ μὲν Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐζήτησε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου τούτου, καὶ διότι παρῆλθεν ἡ ὥρα, καὶ διότι χρήζει τὸ ἄρθρον περισσοτέρας σκέψεως πρὸς δὲ, καὶ νὰ μὴν ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις αὕτη αὔριον, διότι εἶναι ἡμέρα τεσσαρακοστὴ, ἀλλὰ τὴν παρασκευὴν, ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο ταῦτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπε-

ἐαλών, ἀνέγνω μετ' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος **1847** Νομοσχέδιον ἔχον οὕτω.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος **1847**, Νομοσχέδιον ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παραδεχθὲν ἤδη παρ' αὐτῆς καὶ παρακαλῶ διὰ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του.

Ἀθῆναι τὴν **2** Δεκεμβρίου **1847**.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ εἰσάξῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. **16** τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος **1847** εἰς **9169** ἀξιωματικοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, διαιρουμένους ὡς ἑρεξῆς.

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος . . .	ἐκ	389
Β'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	»	3497
Γ'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	»	224
Δ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου	»	482
Ε'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	»	51
Στ'. Εἰς τὴν χωροφυλακὴν		
α'. Πεζὴν	»	1424
β'. Ἔφιππον	»	165
Ζ'. Εἰς τὴν ὁρεφυλακὴν	»	2650
Η'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	»	50
Θ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα	»	24
Ι'. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον	»	41
ΙΑ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ . .	»	6
ΙΒ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	»	9
ΙΓ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	»	157
Γενικὴ ἄθροισις ἀνδρῶν	»	9169

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **28** Νοεμβρίου **1847**

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναγνωσιν τούτων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῶσιν καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, τὰ ὁποῖα συνελθόντα νὰ διορίσωσι τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας τὴν αὔριον διὰ τὴν εἰς τὰ τμήματα προεξέτασιν τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου, καὶ τὴν ἑπομένην, ἤτοι τὴν παρασκευήν, ὡς ἡμέραν ἐξακολουθήσεως τῆς περὶ τοῦ **8** ἄρθρου, τοῦ περὶ Δημοτικῶν ὁρίων Νόμου συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΙΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσης.

---

23 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1847 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰς ἑπομένας ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων δύο Νομοσχεδίων περί τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἀνδοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν εἰς Ἐρέτριαν συνοικιστέων Ψαριανῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι, ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων φαίνεται πολλὰ μέτριος, χορηγεῖται ὅμως εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα ὑπὸ τοῦ Δ'. Ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τοῦ νὰ ἔχουν οὗτοι δύο Βουλευτὰς, ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τοῦτο εἶναι ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐφ' ᾧ καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Γ. Παπαηλιόπουλος Ἰω. Θεοτόκης.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν

Διεξελθοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, καὶ θεωρήσασα τὸ ἐπάναγκες καὶ ἐπωφελὲς αὐτοῦ ὡς πρός τε τὴν ἐπισκευὴν, συντήρησιν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς διαληφθείσης ὁδοῦ, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ, συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Γ. Παπαηλιόπουλος Ἰω. Θεοτόκης.

Πρὸς ἀπόφυγὴν δὲ ματαίων δαπανῶν ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ μὴ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις, ὡς δι' αὐτῶν καθ' ὁλοκληρίαν τῶν Ἐπιτροπῶν παραδεχομένων τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων, καὶ μόνης ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως τῆς παραιτέρω τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν χρηζούσης διευκρίνησεως, ἀλλὰ νὰ συζητηθῶσι τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δ. Λόντου. Δ. Πλακοῦτα, Ν. Χρυσογέλου καὶ Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένων τὸν μὲν δύο πρώτων τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τρίτου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ δὲ τετάρτου δεκαπενθήμερον ἀπουσίαν, ἄδειαν, ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὑπάρχει ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ ὀγδόου καὶ τῶν παρακατιόντων ἄρθρων τοῦ περὶ ἐπιβολῆς Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, ὁ ἐπ' αὐτοῦ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοὺς ἐν τε τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναφερομένους λόγους περὶ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ 8 ἄρθρου, ἤθελεν εἶσθαι ἐπωφελὲς, ἵνα ἡ Γερουσία, εὐλόγως ποιοῦσα, ἐγκρίνῃ τὴν ἐξάλειψιν τούτου, καθόσον μάλιστα, τιθεμένης ἐν τῷ ἑπομένῳ 9 ἄρθρῳ τῆς λέξεως « καταρτισθῇ » ἀντὶ « ἐπικυρωθῇ » θέλει θεραπευθῇ πᾶσα ἀνάγκη, καθ' ἣν Δημοτικῶν τι Συμβούλιον δύναται ν' ἀρνηθῇ νὰ ψηφίσῃ, ἢ δὲν ψηφίσει ἀρκούσαν τὴν ἐτησίαν Δημοτικὴν εἰσφοράν, ἐπειδὴ τότε αἱ εἰσπράξεις θέλουν ἐξακολουθῆ συμφώνως μὲ τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι, ἂν καὶ οὐδέ ποτε πιστεύῃ, ὅτι δύναται Δημοτικόν τι Συμβούλιον νὰ περιπέσῃ εἰς τοιαύτην ἀπόνοιαν περὶ ἀποποιήσεως τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, μ' ὅλον τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον προνοεῖ περὶ τῆς τοιαύτης ἐπανίας περιπτώσεως, ἔθεσε τὸ ῥηθὲν 8 ἄρθρον ὡς πρόδηλον τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, κατὰ μίμησιν τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Γαλλικοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καὶ διότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ προϋπάρχοντα ἐψηφισμένον προϋπολογισμόν· ὅτι ἡ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐννάτῳ ἄρθρῳ γενησομένη ἀντικατάστασις τῆς λέξεως « καταρτισθῇ, » ἀντὶ « ἐπικυρωθῇ » δὲν δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγ-

κην τῆς διατάξεως τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, διότι διὰ τοῦ 9 ἄρθρου δὲν ἀναπληροῦνται νέαι ἀναρμόμεναι ἀνάγκαι, καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὁρισθὲν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν Δήμων λυσιτελῶν ἀρχῶν, περὶ τῆς διατάξεως τοῦ 8 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέξατο, οὐδὲν περὶ τῆς παραδοχῆς τούτου ἔχει συμφέρον, οὔτε εἰς τὴν περὶ τῆς ἐξαλείψεώς του γενομένην πρότασιν ἀνθίσταται.

Τρεῖς ὑπάρχουσιν αἱ περιπτώσεις, παρετήρησεν ἕτερος, ἐκ τῶν ὁποίων ὁριζόμενον τὸ ὑπουργεῖον ἔθεσεν ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ τὴν διάταξιν τοῦ 8 ἄρθρου.

1. Ὅταν Δημοτικῶν τι Συμβούλιον, θέλον ν' ἀντενεργήσῃ κατὰ τοῦ Δημάρχου καὶ νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δήμου, ἀρνῆται νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφοράν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκοῦσαν.

2. Ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, θεωρῶν τὸν Δήμαρχον καταχρώμενον τὴν ἐτησίαν τῶν Δήμων εἰσφοράν, ἀφαιρῇ ἀπ' αὐτοῦ τὰ μέσα τῆς καταχρήσεως εἴτε διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἴτε διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς ψηφίσεως τούτου, καὶ

3. Ὅταν Δήμαρχός τις, θέλων νὰ συνταχθῇ ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ βούλησιν καὶ ἐπιθυμίαν, ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀντενεργῇ εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, διὰ νὰ συνταχθῇ οὗτος ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, μετὰ τῆς ὁποίας προηγουμένως συνεννοήθη. Καὶ ἡ ὑπὸ τὰς τρεῖς δὲ ταύτας περιπτώσεις ἄρνησις τῆς ψηφίσεως τῆς ἐτησίας εἰσφορᾶς οἱκαθεν δύναται νὰ προληφθῇ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, διὰ τῆς ἐπιπλήξεως, τοῦ προστίμου, τῆς ἀναπληρώσεως τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, καὶ τῆς διαλύσεως αὐτῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ διὰ τοῦ παρακειμένου 9 ἄρθρου δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ σπανίως συμβησομένη ἄρνησις τῆς ψηφίσεως τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ 8 ἄρθρον, ὡς ἀναπληρούμενον διὰ τοῦ ἑπομένου, ὅταν ἐν αὐτῷ ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐπικυρωθῇ, » τεθῇ ἡ λέξις « καταρτισθῇ » καὶ πρασέτι ὑπάρχει ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ὁρισμὸς ὅτι ὁ,τέποτε δὲν ἤθελε ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς Δήμου τινός, ἐξακολουθῇ ἡ εἰσπραξις τῶν εἰδῶν, καθ' ὃν τρόπον ἐγένετο καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος, μέχρις οὗτου ψηφισθῇ ὁ νέος προϋπολογισμὸς αὐτοῦ.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τοῦ ἐνάτου ἄρθρου δὲν δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσιν αἱ διὰ

τοῦ ὀγδόου ἀναρμοσθησόμεναι ἀνάγκαι, καὶ ἐν περιπτώσει ἀποφάσεως τῆς παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ψηφίσεως τῆς ἐτησίας Δημοτικῆς εἰσφορᾶς θέλει ὑποσθαπορήσει ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ Δήμου ὑπηρεσία ἕνεκα ἐλλείψεως κεφαλαίων· ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τὴν τοιαύτην σπανίαν περίπτωσιν τῆς τυχὸν συμβησομένης ἀποφάσεως τῆς ψηφίσεως τοῦ ἐτησίου δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ οὐσιώδης καὶ συνταγματικὴ διάταξις, καθ' ἣν τὰ ἀντιπροσωπικὰ Σώματα, οἷον θεωρῆται καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζειν τοὺς φόρους, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, συνενοισαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρου ἐννάτου, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, πρέπει νὰ τεθῇ, ἀντὶ τῆς λέξεως *ἐπικυρωθῇ* ἡ λέξις *καταρτισθῇ*, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως μόνον τῆς ῥηθείσης λέξεως, καὶ οὕτω τὸ 9 ἄρθρον ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 8.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου 10 καὶ τινος παρατηρήσαντος ὅτι αἱ λέξεις *ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν τοῦ δήμου ὠνίων*, ὡς περιττοί, πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω λέξεων· καὶ οὕτω τὸ ἄρθ. 10 ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 9.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 11 ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 10.

Ἀναγνωσθὲν ἐπίσης τὸ ἄρθρον 12 ἐγένετο δεκτὸν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν μόνων τῶν λέξεων « *κατὰ τὸ ἄρθρον* 5 » ὡς οἰκοθεν ἐννοουμένων, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 11.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 13 ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 12.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 14 ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοὺς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτεθέντας λόγους ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει αὐτῆς, πρέπει τὸ μὲν πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς προνοοῦν περὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν εἴσπραξιν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ νὰ τεθῇ μετὰ τὸ ἄρθρον 17, ἔνθα ὑπάρχει ὁ οἰκεῖος τόπος· τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ τροποποιηθῇ οὕτως· « Οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν εἴσπραξιν τῆς δημοτι-

πῶς εἰσρροᾶς δημόσιοι εἰσπράκτορες, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ φορολογικὰ βιβλία των, εἰς τὴν Ἀρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπρακτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσάκις ζητηθῶσιν.

Ὅταν, ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος, παραδεχθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῆς παρουσιάσεως τῶν διπλοτύπων, καὶ λοιπῶν φορολογικῶν βιβλίων ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν, τότε προσβάλλονται οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὡς ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου φρονεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποχρεοῦνται οἱ ὑπάλληλοι νὰ δίδωσι τὰ φορολογικὰ βιβλία των εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχήν.

Ἐπειδὴ πολλοὶ μὲν ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ἄλλοτε, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰσπράξαντες διαφόρους δημοτικοὺς φόρους, δὲν ἀπέδωκαν τούτους ἐν καιρῷ τῶν ἀναγκῶν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, πολλοὶ δὲ δὲν εἰσέπραξαν τούτους ἐγκαίρως, καὶ ἐνεκα τούτου ἐπῆλθον προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, δὲν νομίζει ἡ Κυβέρνησις ἤδη ὡς προσβολὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν παρουσιάσεως τῶν διπλοτύπων καὶ φορολογικῶν βιβλίων, ἀλλ' ὡς χρέος των ἄρρηκτον.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἢ πρέπει ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ νὰ διατηρῇ ἰδίαν διὰ τὰς εἰσπράξεις τῶν δημοτικῶν φόρων βιβλία, ἢ, ἐὰν ταῦτα ὦσιν ἡνωμένα μετὰ τῶν περὶ εἰσπράξεων τῶν δημοσίων φόρων, νὰ δίδῃ ἀποσπάσματα εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν τῶν βιβλίων τούτων· καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀποκριναμένου, ὅτι ἴδια ὑπάρχουσι βιβλία διά τε τὰς εἰσπράξεις τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἤδη ἄρθρου εἶναι, ἀφαιρουμένων τῶν λέξεων «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» ἵνα ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ νὰ παρατηρῇ ἑκάστοτε τὰ βιβλία τῆς φορολογίας, ἐὰν οἱ εἰσπραττόμενοι δημοτικοὶ φόροι ἀντιστοιχῶσι πρὸς τοὺς δημοσίους φόρους, καθ' ὅτι ἐνδέχεται νὰ μὴν ὑπάρχωσι σημειωμένοι οἱ δημόσιοι φόροι.

Εἶπεν ἄλλος ὅτι, ἐὰν ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» τότε πραγματικῶς ὁ δημόσιος ὑπάλληλος θέλει ὑποβάλλεσθαι ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξέλεγξιν τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν τῶν δημοσίων καὶ τῶν δημοτικῶν φόρων· ἔθεν ὀρθῶς τὸ ρηθὲν ἄρθρον φέρει τὰς λέξεις ταύτας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ καθυποβάλληται ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν μόνον τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Δικαίως ὑπεράσπισεν ὁ προαγορεύσας τὴν ἔνοιαν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἐὰν δὲν διεκόπτετο ἡ διαχείρισις τῶν ταμιῶν ὡς πρὸς τοὺς δημοτικοὺς φόρους· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἤδη ἀφῃρέθη ἡ διαχείρισις αὕτη, ἔχει πλέον ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ τὸ δικαίωμα νὰ παρατηρῇ τὰ διάφορα σχετικὰ βιβλία πρὸς γνῶσιν τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως «διαχειρίσεως» ἤθελεν εἶσθαι προτιμώτερον νὰ τεθῇ ἡ λέξις «εἰσπραξις» καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ τινὲς ταμίαι κατεχράσθησαν τὴν εἰσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων, ὡς ἐκ τούτου ὑπεχρεώθησαν οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες νὰ παραδίδωσι κατὰ μῆνα τοὺς δημοτικοὺς εἰσπραχθέντας φόρους, καὶ νὰ παρουσιάζουσι τὰ περὶ τούτων βιβλία, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἐπομένως τὸ ἄρθρον **14** ἀφαιρουμένων τῶν λέξεων «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔσχε τὸν ἀριθμὸν **13**.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον **15**, ἐγένετο δεκτόν, ἀφαιρεθείσης μόνον τῆς λέξεως «αὐτοχρήμα» καὶ ἀντ' αὐτῆς τεθείσης τῆς λέξεως «εἰς εἶδη» καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν **14**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **16** ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, ἀφαιρεθείσης μόνον τῆς φράσεως «ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ» καὶ ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν **15**.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **17** καὶ **18** ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβόντα μόνον τοὺς ἀριθμοὺς **16** καὶ **17**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **19** ἐγένετο δεκτὸν ἀντικαταστάσεως μόνον τῆς λέξεως «αμισθωταὶ» διὰ τῆς «ἐκμισθωταὶ» λαβὸν τὸν ἀριθμὸν **18**.

Ἀναγνωσθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ ἄρθρον **20** ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν **19**· ὑπερρορίσεως δὲ γενομένης περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου, ἐγένετο τοῦτο δεκτὸν διὰ ψήφων **30** κατὰ **4** ἔχον ὡς ἑξῆς

ΚΕΦ. Α.

Περὶ ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. **1**. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶναι καθιδρυμένη τελωνιακὴ Ἀρχὴ,

μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ σταθμάρχου, καὶ τῶν ὁποίων τὰ τακτικὰ εἰσοδήματα δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐπὶ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐν τῷ ἐπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένων οἰνίων δασμῶν, μὴ ὑπερβαίνοντα τὰ δύο ἐπὶ τοῖς 0/0 τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως θεωροῦνται κυρίως καὶ δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν δασμὸν τὰ ἑξῆς.

α'. Τὰ πνευματώδη ποτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ῥευστά.

β'. Τὰ πρόχειρα, ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλεύρων, ἄρτου, λαχάνων, χλωρῶν ὀσπρίων, χλωρῶν ὀπωρῶν, χλωροῦ τυροῦ, γάλακτος, ἔλαιος, ὀρνιθίων, ὠῶν, καὶ ἄλλων μικρῶν εἰδῶν.

Ἄρθρ. 3. Τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων οἰνίων, εἴτε διὰ θαλάσσης, κομίζονται, εἴτε διὰ ξηρᾶς, προσδιορίζεται ὀνομαστὶ τὸ δι' ἕκαστον εἶδος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον πληρωτέον τέλος, διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀνωτέρω εἰρημένος δημοτ. δασμὸς δύναται νὰ ψηφισθῇ ὑπ' ὀ τοῦ ἀριθμοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν ἑκάστοτε.

Ἄρθρ. 5. Ἔστω καὶ ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου, καὶ καθόσον αὗται διαρκοῦσι, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, τὰ ἄλευρα, καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασ. Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου, οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν διατάγματα περὶ τῶν λοιπῶν δημητριακῶν φόρων, καὶ ἄλλων εἰς τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 6. Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου Δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ

πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοτικοὺς φόρους, ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισσίων· ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ $\frac{1}{5}$ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου.

Εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπόκεινται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώην μὲν ἐθνικὰς, ἤδη δὲ ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, κατὰ τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξαιρεθώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἀριθμοδίας Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καθ' ὃν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐπὶ τῶν ζώων δημοτικὴ εἰσφορὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς δήμους, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων διαιτῶνται ταῦτα· πληρώνεται δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν κατὰ τὴν χειμερινὴν, ἢ τὴν θερινὴν μόνον ὥραν, διαιτῶνται ἐν ταῖς νομαῖς τινὸς δήμου.

Ἄρθρ. 8. Καθ' ἣν περίπτωσιν, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, ὁ προϋπολογισμὸς ἑνὸς δήμου δὲν καταρτισθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται μέχρι τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐξαιροῦνται δὲ τὰ ἀποπληρωθέντα ὁλοκλήρως ἔκτακτα ἔξοδα καὶ τὰ ψηφισθέντα ῥητῶς περὶ τῶν τοιούτων ἐσόδα, καθίσον ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐψηφίσθησαν, ἐξεπληρώθη.

Κεφ. Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ δημοτικὸς δασμὸς εἰσπράττεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, δι' ἐκμισθώσεως, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτῆς, διὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐγκαθιδρυμένης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ παρα-

δίδη τὰ εἰσπραττόμενα ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Δημοτικὸν ταμεῖον κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. **10** Ἡ περιφέρεια, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἀρορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ὤνια, καὶ οἱ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δασμοῦ αὐτῶν σταθμοὶ, προσδιορίζονται διὰ ψηφίσματος τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τῇ ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. **11.** Ὁσάκις τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα μετακομίζονται διά τινος Δήμου, ἢ ἀποτίθενται προσωρινῶς ἐντὸς αὐτοῦ, ὀφείλει ὁ εἰσάγων αὐτὰ νὰ προειδοποιῇ τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν, δίδων εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν· δύναται δὲ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ ἀνάλογος ἐγγύησις. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν μηνῶν, ὅσων εἰδῶν ἡ ἐξαγωγὴ δὲν ἀποδειχθῇ, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγαγόντος, ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου δασμοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. **12.** Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ εἰσπράττεται ἐπὶ ἀποδείξει, συνάμα μὲ τοὺς ἀντιστοιχοῦντας ἀμέσους φόρους τοῦ δημοσίου, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως, ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῇ συγχρόνως μὲ αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ ἀντιστοιχοῦσα δημοτικὴ εἰσφορά, ἡ μέτρησις, ἐκτίμησις, ἐξέλεγξις καὶ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. **13.** Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς δημοσίους φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγγραφέντας δημοτικούς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων τοιαύτας ἐλλείψεις του. Πρὸς τοῦτο δὲ οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ φορολογικὰ βιβλία των

εἰς τὴν ἀρμοδίαν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπραχτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσακις ζητηθῶσι.

Ἄρθρ. **14.** Ἡ ἐκποίησις τῆς λόγῳ δημοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰς εἴδη εἰσπραττομένων προϊόντων γίνεται ὁλικῶς, ἢ κατὰ μερίδας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἁρμοδίας Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐνῷ τόπῳ καὶ καθ' ὃν τρόπον γίνεται αὕτη διὰ τοὺς τοῦ δημοσίου καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ἀρχῶν· δύναται δὲ νὰ ἐνεργηθῇ ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Δημοτικῶν Ἀρχῶν, κατ' ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ εἰς ἄλλον καιρὸν καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου εἶναι ἐναποτεταμιευμένοι οἱ καρποί. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν, ἐκποιηθέντων τῶν δημοσίων καρπῶν, μένουν εἰς τὰς ἀποθήκας μόνον οἱ δημοτικοὶ, τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης αὐτῶν λογίζεται πλέον εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου δήμου.

Ἄρθρ. **15.** Τὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ χρήματα παραδίδονται κατὰ μῆνα, χωρὶς νὰ γίνηται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρισις, εἰς τὰ ἁρμόδια δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἄρθρ. **16.** Ἡ ἐκβίασις τῆς ἀποτίσεως τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνεσθαι ἀπαραλλάκτως, ὡς καὶ ἡ τῶν τῶν δημοσίων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων Νόμων.

Κεφ. Γ'.

Ποινικαὶ διατάξεις.

Ἄρθ. **17.** Κατὰ τῶν διὰ ἁπάτης, ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου, ἀπορευγόντων, ἢ προσπαθούντων νὰ ἀποφύγωσιν, ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλομένων δημοτικῶν φόρων ἐπιβάλλονται αἱ ποιναὶ, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται κατὰ νόμον οἱ παραβαίνοντες τὰς περὶ τῶν ἀντιστοιχούντων δημοσίων φόρων διατάξεις.

Ἄρθρ. **18.** Ἐὰν οἱ ἐκμισθωταὶ δημοτικῶν φόρων, ἢ οἱ παρ' αὐτῶν διοριζόμενοι ἐπιστάται, ἢ ἄλλοι ὁποιοιδήποτε εἰσπράκτορες, εἰσπράξωσι παρά τινος φόρον, μηδαμῶς ὀφειλόμενον, ἢ πλείονα τοῦ ὀφειλομένου, τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα **461** καὶ **462** τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς πρὸς καταδίωξιν.

Ἄρθρ. **19.** Ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ **1847** μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσπραχθέντων δημοτικῶν

φόρων θέλει γενῆ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου.

Ἐπὶ τέλους ἀπαγγείλας ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ ὧν σήμερον ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις Νομοσχεδίων, περί τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ½ ὥραν π. μ..

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ ἑξῆς ἔγγραφα· 1) τὸ περὶ τῆς τελεσθησομένης αὔριον ἐπετείου τελετῆς τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης πρόγραμμα· 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1283 ἔντυπον ἔγγραφον τοῦ διευθυντοῦ τῆς τραπέζης, δι' οὗ, γνωστοποιῶν εἰς τοὺς μετόχους τὴν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαίρεσιν δρ. 120,708 50 ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Μερεδίτου, καὶ τὸν περὶ αὐτὸν, τοῖς ἀναγγέλει προσέτι τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Τριανταφύλλου Κ. Πατσούρη προσφορὰν ἐκ δρ. 70,800, τὴν προθυμίαν τῶν ἐν Πάτραις

ἐμπόρων τοῦ ν' ἀναρθώσωσι πᾶσαν ζημίαν τῆς τραπέζης, καὶ καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τῆς ταχείας ὑποβολῆς Νομοσχεδίου, τὴν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν τῆς αὐτῆς τραπέζης ἀραρῶντος· 3) ἐγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, αἰτουμένου τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς χρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς Νομοσχεδίου· 4) ἀναφορὰς τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ἰω. Χ. Πίττου, Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη, Σπυρίδωνος Παπαλεξοπούλου, καὶ Ν. Πανηραπούλου, αἰτουμένων τοῦ μὲν πρώτου τριάκοντα, τοῦ δὲ δευτέρου εἴκοσι, τοῦ δὲ τρίτου τεσσαράκοντα, καὶ τοῦ τετάρτου δεκαπέντε ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, ἥτις ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ χορηγηθῇ.

Μετὰ ταῦτα ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας, εἰπὼν, ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐπρότεινεν, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Κυβέρνησις διατηρεῖ λογιστικὴν τάξιν, ὅτε ἀπολογισμὸς καὶ προϋπολογισμὸς αὐτῆς εἶναι ἐτήσιοι, αἱ δὲ Σύνοδοι τῆς Γερουσίας ἄρχονται πολλάκις τὸ ἕν, καὶ λήγουσι τὸ ἄλλο ἔτος, διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρ. 104 τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς πρέπει, διορθωθὲν, νὰ ἐνδιαλαμβάνῃ ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους πρέπει νὰ δίδηται.

Ἀντειπόντος μέν τινος, ὅτι ἡ διαφορὰ παγάζει ἐκ τῆς κατὰ Σύνοδον ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου, ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι ἀδιάφορον, διότι ὁ ὑπάρχων Ταμίας δίδει τὸν ἀπολογισμὸν, ἀντιτάξαντος δὲ τρίτου, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἐρανισθὲν δὲν εἶναι ἄσκοπον, διότι, παυσάσης τῆς Συνόδου, ἡ Γερουσία, ὡς μὴ συνεδριάζουσα πλέον δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ἀπολογισμὸν, ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἐπήνεγκε τέταρτος, διὰ πᾶσαν Σύνοδον, ὁ δ' ἀπολογισμὸς κατὰ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου πρέπει νὰ γίνηται, διότι δὲν εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἔχει πάντοτε τὰς αὐτὰς δαπάνας.

Ἐπειδή τινες δαπάναι, ἐπέφερεν ἄλλος, οἷον ἡ ἐκτύπωσις τῶν πρακτικῶν κτλ. γίνονται κατὰ τὸ τέλος Συνόδου, πρέπει ὁ ἀπολογισμὸς νὰ γίνηται μετὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους.

Τὰ ἄρθρα 98 καὶ 104 τοῦ Κανονισμοῦ ἀντέταξεν ἄλλος, συμβιβάζουν ἀμφότερα ταῦτα, καὶ τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ μείνωσιν ὡς ἔχουσιν, διότι εἶναι ὀρθώτερον νὰ γίνεται ὁ ἀπολογισμὸς μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου.

Ὁ προϋπολογισμὸς, εἶπεν ἄλλος, ὡς προϋποθέτων γενησόμενα ἔξοδα, γίνεται ἐτήσιος, καὶ ἐν ἀρχῇ ἑκάστης Συνόδου,

δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ γίνῃ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου, α') διότι, ὡς μὴ ἀποπερατωθεισῶν ὅλων τῶν πληρωμῶν δὲν δύναται ν' ἀναχέρῃ τὰ μὴ εἰσέτι πληρωτέα· καὶ β') διότι πολλάκις ἡ Σύνοδος λύεται ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Γερουσίας, ὅθεν πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἐν τούτοις ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς παρούσης, καὶ τοὺς καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα, καὶ ἔπειτα συζητεῖται ἡ πρότασις, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ μεταβληθῇ τὸ ἄρθρον **104** τοῦ Κανονισμοῦ· ἀπεφασίσθη δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ Σῶμα τὸν ἀπολογισμὸν καὶ τὸν προϋπολογισμόν.

Μετὰ ταῦτα γενομένης κληρώσεως περὶ τῆς μελλούσης νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρέας τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον τελετὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, καὶ παρουσιασθῇ εἰς τὰς Α. Α. Μ. Μ. ἐπιτροπῆς ἔλαχον οἱ ΚΚ. Γ. Αἰνιὰν, Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης, Δ. Κανελλόπουλος, Ἰω. Θεοτόκης, καὶ Γεώργιος Παππαηλιόπουλος.

Τούτων γενομένων, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις α') τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικιστέων εἰς Ἐρέτριαν Ψαριανῶν, τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, καὶ β') τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Δ'. ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ὁ συνοικισμὸς τῶν Ψαριανῶν ἤρξατο κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος, ἀλλ' αἱ Βουλαὶ διελύθησαν, ὥστε ἐπρόκειτο νὰ καθυποβληθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διὰ τὴν ἕκτακτον λοιπὸν ταύτην διάλυσιν δὲν πρέπει νὰ στερηθῶσι τοῦ δικαιώματός των.

Ἴσως, ἐπέρρεν ἄλλος, ἐγεννήθη ἀμφιβολία τις, οὐχὶ δυσμενὴς πρὸς τοὺς Ψαριανοὺς, ἀλλὰ περὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος ἐφαρμογήν· τούτου ἕνεκα κατὰ γράμμα τινὲς τὸ ψήφισμα ἑρμηνεύοντες, ἀμφιβάλλουσιν, ἂν ἤδη δύναται νὰ γίνῃ τοιοῦτος Νόμος, ἀφ' οὗ ἐν τῇ α περιόδῳ δὲν ἐγένετο· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μὲν Ψαριανοὶ συνῳκίσθησαν ἐντὸς τῆς α. περιόδου τὸ δὲ ψήφισμα δὲν ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν συνοικισθησομένων, ἀναμφιβόλως δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιψηφίσωμεν τοιοῦτον Νόμον

ἂν καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον αἱ Βουλαὶ διὰ τὸ ἔκτακτον συμβὰν τῆς διαλύσεως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμωσι τοῦτο, διότι ἄλλως πρέπει νὰ μὴ νομοθετήσωμεν καὶ περὶ τοσούτων ἄλλων ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων τὴν ἐπιψήφησιν συσταίνει μὲν τὸ Σύνταγμα ἐν τῇ α περιόδῳ, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐγένοντο.

Οὐδεὶς, εἶπεν ἄλλος, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ προσβάλῃ τὸ δικαίωμα τῶν Ψαριανῶν, οἵτινες διὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ζῆλόν των καὶ τῆς πατρίδος των, καὶ τῆς περιουσίας των ἐστερήθησαν· ὅθεν, ἂν καὶ ὁ προκείμενος Νόμος, δὲν ἐγένετο κατὰ τὴν α περίοδον, πρέπει νὰ γίνῃ ἤδη.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου αὐτοῦ ἄρθρου, ἠρώτησέ τις, ἂν πλείονες, ἢ ἐλάσσονες τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ κατοικούντων δύνανται, ἀλλαχόθι κατοικήσαντες, νὰ ἀπαιτήσωσι τὸ αὐτὸ δικαίωμα. Πολλῶν δὲ παρατηρησάντων, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι ἓν, καὶ ἀδιαίρετον, καὶ ἅπαξ ἑπομένως δύναται νὰ παραχωρηθῇ· ὅτι δύναταί τις ἀλλαχόθι διαμένων, νὰ ἔχῃ ἐν Ἐρετρίᾳ τὰ πολιτικά του δικαιώματα, ἀντιτάξαντος δι' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι ἐγκαστημένοι ἐν Ἐρετρίᾳ διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ ὄχι νὰ ἦναι μὲν αὐτόθι δημόται, νὰ κατοικῶσι δ' ἀλλοῦ, διότι ἄλλως ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ συνοικισμοῦ, ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 36 κατὰ **2** ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν κατὰ τὴν **2** Δεκεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, τί σημαίνει ἡ ἐν τῷ **2** ἄρθρῳ περιεχομένη φράσις « ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ » ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπὸ τῆς Βουλῆς προσεβεῖσαν, ἐδέξατο αὐτὴν, διότι, ὅταν τὰ διόδια δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιασθῶσι, τὰ εἰσπράττει ἡ Κυβέρνησις.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, ἠρώτησέ τις τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ποῦ τὸ Ὑπουργεῖον στηριζόμενον προσδιώρισε τὸν φόρον ἀνὰ **5** λεπτὰ, πόσον θέλει εἰσθαι τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν, καὶ πόσα τὰ διὰ τὴν ὁδὸν ἔξοδα; ὁ δὲ Ὑπουργὸς ἀπαντήσας, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν

ἔτος ἐπιμελείᾳ τῆς Κυβερνήσεως γενομένης τῶν διαβαινόντων καταγραφῆς, καὶ τῆς εἰσπράξεως, τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν, δέκα λεπτὰ ὄντος τοῦ φόρου, ἀνέβη ὡς ἔγγιστα εἰς δραχ. 12000. Ἐπειδὴ ὅμως ἤδη αἱ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ δαπάναι εἶναι ἐλάσσονες, διὰ τοῦτο καὶ ὁ φόρος ἠλαττώθη. Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ, ἂν καὶ καταβαίνων τις, καὶ ἀναβαίνων πρέπῃ νὰ πληρώνῃ ἀνὰ 5 λεπτὰ ἑκάστοτε, καὶ καταφατικῶς ἀποφηναμένου τοῦ ΚΚ. Ὑπουργοῦ, καὶ πολλῶν ἄλλων Γερουσιαστῶν, ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ὁ φόρος πληρόνεται δι' ἕκαστον διάβρομιον.

Προτείναντος τέλος ἄλλου, ὅτι ὁ φόρος πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ ἄλλων ἀντειπόντων, διότι ἄλλως τὸ ἔλλειπον τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν θέλει πληρώσει τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τετάρτου, καὶ εἰπόντος τινός, ὅτι διὰ τούτου δίδεται χώρα εἰς καταχρήσεις, διότι ἅπαντες θέλουν λέγει, ὅτι μεταβαίνουν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κτημάτων των, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι εἶναι γνωστοὶ οἱ ἔχοντες κτήματα, καὶ οἱ πρὸς ἐπίσκεψιν τούτων διερχόμενοι, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ γίνῃ οὐδεμία κατάχρησις.

Πρέπει, εἶπεν ἄλλος, νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κτημάτων των μεταβαίνοντες, διότι ἄλλως οὐ μόνον εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνωσιν οἱ μὴ ἔχοντες κτήματα, ἀλλὰ καὶ ἀντίφασις εἰς ἀρχὴν οἰκονομικὴν, καὶ εἰς ἀρχὴν δικαιωμάτων, ἐπειδὴ καθιεροῦται προνόμιον διὰ τοὺς κτηματίας, οἵτινες θεωροῦνται καὶ ὡς πλουσιώτεροι τῶν ἄλλων.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προνοοῦσα περὶ τῶν ἐξόδων της, ἐθεώρησεν ὀρθὸν νὰ ποριςθῇ ταῦτα, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν γεωργίαν· τούτου ἕνεκα ἐπέβαλε φόρον εἰς τοὺς ἐμπορευομένους ἀγωγιάτας, καὶ εἰς τοὺς πολιτελείας ἕνεκα, καὶ διασκεδάσεως χάριν διερχομένους. Ἐκτὸς τούτου οὐ μόνον κτήματα πολλὰ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Πειραιῶς δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἅπαξ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης διερχόμενα τῶν κτηματιῶν ζῶα, δὲν ἐλάπτουσιν αὐτὴν τοσοῦτον ὅσον αἱ ἅμαξαι.

Συμφωνῶ, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων μὲ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐχόντων κτήματα, νὰ ὑποκόπτωνται τὰ κτήματά των, οἵτινες

μάλιστα χρίζουσι τῆς προστασίας τῆς Κυβερνήσεως, καθόσον ἔχουσιν ὀλίγα κτήματα· δὲν ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἐξαιρῶνται οἱ ἵπποι τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Δυνάμεων, διότι ἅπαντες εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου. τὰ ἀνώτερα πρόσωπα, ὡς ἄλλως τὴν πατρίδα εὐεργετοῦντα, ἴσως εἴπει τις, πρέπει νὰ ἐξαιρῶνται· ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐκτὸς τούτων, οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται ἐξ ἴσου εἰς τὸν φόρον τοῦτον, καθ' ὅσον μάλιστα χάριν αὐτῶν κατασκευάσθη ἡ ὁδὸς, καὶ συνεχῶς ἐπισκευάζεται.

Εἰπόντος μὲν ἄλλου, ὅτι, ἀφ' οὗ ὡς πρὸς τὸν τελωνιακὸν φόρον γίνεται ἐξαίρεσις διά τε τοὺς Πρέσβεις καὶ τοὺς τῆς Αὐλῆς, πολλῷ δὲ μᾶλλον πρέπει νὰ λάβῃ αὕτη χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Προτείναντος δ' ἑτέρου, ὅτι πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ εἰς Ἐλευσῖνα ἄγουσα ὁδὸς, εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ εἰσαγάγῃ ἕτερον περὶ ταύτης Νομοσχέδιον, δὲν ἐρρύθμισε περὶ τῆς Γεωργίας ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προλαλησάντων, διότι Γεωργία ὑπάρχει ἔνθα εἰσὶν ἀγροὶ καὶ ἄμπελοι, ἐν ᾧ κατὰ τὸν δρόμον τοῦ Πειραιῶς ὑπάρχουσι μόνον ἐλαῖαι. Ἐκτὸς τούτου, ἂν εἰς τὴν Γεωργίαν παραχωρηθῶσι προνόμια, τότε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους θέλει λείψει, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης βιομηχανίας, καὶ ἄλλου πόρου εἰσοδημάτων οὐσιώδους, καὶ προστέτι τὰ προνόμια εἶναι ἤδη κατηργημένα· ὅθεν πρέπει νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ ἔχοντες κτήματα.

Οἱ εἰς τοὺς ἀγροὺς των διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης πορευόμενοι, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἐπαχθὲς νὰ φορολογῶνται· οἱ τῶν Ἀθηνῶν ὅμως κάτοικοι, οἱ δ' ἐμπόριον εἰς τὸν Πειραιᾶ μεταβαίνοντες πρέπει νὰ πληρόνωσι· τοῦτο βεβαίως ἐννοεῖ καὶ τὸ Νομοσχέδιον. Ἐν τούτοις εἶναι ἀναξιοπρεπὲς νὰ φορολογῶνται οἱ τῆς Αὐλῆς καὶ τῶν πρέσβεων ἵπποι, καὶ διὰ τοῦτο ἐξηρέθησαν.

Ἡ πρότασις τινος τῶν προαγορευσάντων, ἀντέταξεν ἄλλος, τοῦ νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ τῆς Αὐλῆς καὶ καὶ τῶν Πρέσβεων ἵπποι, ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς ὅλα τὰ Κράτη. καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ ὡς ἀρχὴν, ὅτι οἱ πλούτιοι ὑποχρεοῦνται μᾶλλον τῶν πτωχῶν.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀντεπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔχει ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα πλεονεκτήματα, ἀλλ' ὁ προλαλήσας δὲν ἠθέλησε νὰ τὰ θεωρήσῃ.

Ἑπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον 4 δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **27** κατὰ **11** ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν κατὰ τὴν **2** Δεκεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Ἀξὲμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας Σαββάτου τῆς Ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Τρικούπη καὶ Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν δεκαπέντε, τοῦ δὲ τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, διαταξάσα, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὰ προαποφασισθέντα ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα τὰ **2/3** τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ διὰ τῶν σήμερον χορηγουμένων ἀδειῶν ἀπουσίας πρὸς τοὺς ῥηθέντας Γερουσιαστὰς, συμπληροῦται ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν **36** παρόντων ἐνταῦθα Γερουσιαστῶν, ὅστις εἶναι τὰ δύω τρίτα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν, δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ζητήσῃ τις ἀπουσίας ἄδειαν, πρὶν ἢ ἀφιχθῶσί τινες τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων Γερουσιαστῶν.

Ἀναγινώσκονται ἔπειτα δύω ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων, περί τε τῆς

χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς, καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος **1847** ἔχουσαι οὕτω.

Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον « περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος Γῆς Ἐθνικῆς εἰς τοὺς Γεωργούς » καὶ τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεις τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, παρετήρησεν ὅτι, οἱ προκαλέσαντες τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο λόγοι ὑπηγορεύθησαν ἀπὸ τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν καὶ εὐημερίαν τῆς γεωργικῆς τάξεως, καθότι, κατὰ μὲν τὸ ΙΗ. Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου στηριζόμενον εἰς τὸ Ζ'. ἄρθρον τοῦ Γ'. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ ΚΒ' τῆς ἐν Τροιζῆνι, ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Γεωργοὺς τοῦ νὰ κτίσουν ἐπὶ Ἐθνικῶν γαιῶν, ἢ ἐρειπίων οἰκίας ἢ καλύβας καὶ νὰ τοὺς χαρισθῇ τὸ ἐπ' αὐτὰς, ἐπὶ τὰ ἐρείπια καὶ ἐπὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας. ἀλλὰ δὲν προσδιώρισε τὸ ποσὸν τῆς Γῆς ἑνὸς ἑκάστου Γεωργοῦ· κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ **16** Αὐγούστου **1836** Β. Διάταγμα προσδιωρίσθη ἥμισυ στρέμμα, Ἐθνικῆς Γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Ἀλλὰ τὸ προτεινόμενον εἰς συζήτησιν Νομοσχέδιον σκοπὸν προτίθεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς παραχωρήσεως ἐκ τῶν Ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἑνὸς Β. στρέμματος δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρήσασα ἡ Ἐπιτροπὴ εὐνοϊκωτέρας καὶ ὠφελιμωτέρας ὑπὲρ τῶν Γεωργῶν τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέ-αὐτοῦ ὡς ἔχει, μὲ μόνην τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ ἡμερομηνία τοῦ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένου Β. Διατάγματος ἀπὸ **16** Αὐγούστου **1836**, καθὰ ἐβεβαιώθη ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐτέθη ἐσφαλμένως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατὰ γραφικὸν λάθος, καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ διὰ τῆς « ἀπὸ **12|24** Ἰανουαρίου **1836**. »

Μετὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρα-

δοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Δαρειώτης. Ν. Πρασσακάκης
Γ. Καρκατζάνης Ἰω. Παξιμάδης.
Μ. Α. Καΐρης.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον « περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1847 » λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, μὲ μόνην τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἐμπεριέχεται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, τὸ ὁποῖον, ἑνῷ πρότερον ὑπέκειτο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, μετετέθη εἰς ἐκείνην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ι. Θ. Κολοκοτρώνης. Α. Μαυρομιχάλης.
Γ. Λινιάς. Ἀ. Δούκας.
Δ. Κανελλόπουλος.

Ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις ἀπερασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ῥηθέντων Νομοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

---

26 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 15 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀπαρτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶνε ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς ἐθνικῆς εἰς τοὺς Γεωργούς, εἰς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον, τὴν ἐπὶ τούτου τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, καὶ τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐπομένως εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἔλεξε τάδε· ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, περιεχόμενοι λόγοι δὲν μὲ ἔπεισαν ἀρκούντως περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ παρόντος Νόμου, αὐτὸς δ' ὁ Νόμος ὡς προτιθέμενος νὰ προστατεύσῃ τὴν Γεωργικὴν μόνον κλάσιν, ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ἐπειδὴ ἅπαντες εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, πρέπει ἐπίσης νὰ μετάσχωσιν ἐξ ἴσου καὶ τῶν κοινῶν ὠφελημάτων, διὰ τοῦτο, ὡς ἄλλο τε διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀντέταξε κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἀπόρου εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου, οὕτω καὶ ἤδη διὰ μείζω λόγον ἐνίσταται κατὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθ' ὅσον δι' ἐκείνου μὲν ἡ ὠφέλεια παρεχωρεῖτο ὡς δάνειον εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς, διὰ τούτου δὲ ὡς κυριότης, καὶ ἰδιοκτησία, ἄνευ τῆς διακρίσεως τοῦ εὐπόρου, ἢ τοῦ ἀπόρου τῶν λαμβανόντων.

Τούτου ἕνεκα καὶ ἂν τὸ Σύνταγμα δὲν διελάμβανέ τι, πάλιν ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς κινούμενοι, ὀφείλομεν νὰ σκεφθῶμεν σπουδαιότερον, πρὶν ἢ ἐπιδοκιμάσωμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἐκτὸς τοῦ διαληφθέντος τῆς ἀνισότητος τῶν πολιτῶν λόγου

ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἔνστασις, ἡ ἔλλειψις δηλονότι τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν προτείνεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀφ' ὅτου ἐξήλθομεν τοῦ καταστρεπτικοῦ ἀγῶνος, εἰσὶν 20 ἔτη· ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ προηγηθέντων μάλιστα ψηφισμάτων καὶ Νόμων, δι' ὧν ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνωσιν οἰκόπεδον, δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἄποροι Γεωργοὶ (καὶ τοιούτους βέβαια πρέπει νὰ ἐννοῇ τὸ Νομοσχέδιον) ἢ οἰκογένειαι, ἄνευ ἰδιοκτησίας, καὶ ἄνευ καλύβης, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου, ὀφείλομεν μὲν νὰ περιθάλψωμεν καὶ τὴν γεωργικὴν τάξιν καὶ τὰς ἄλλας, ἀλλ' ἡ περίθαλψις πρέπει νὰ ἦνε γενναιοτέρα, πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ τοὺς ἀποκαταστήσωμεν ἰδιοκτήμονας, νὰ τοῖς δώσωμεν τὰ μέσα, ἵνα καὶ οἰκίας κτίσωσι, καὶ τὰ τέκνα των ἀναθρέψωσι, καὶ μονίμους κατοικίας ἀποκτήσωσι, ἅπερ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν πραγματοποιοῦνται· ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος συστηθέντα ἀντικείμενα, ὧν εἶναι καὶ ἡ διάθεσις καὶ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅταν λοιπὸν ἐνεργηθῇ ἡ διανομὴ αὕτη, τότε συνεπάγεται καὶ ἡ χορήγησις τοῦ οἰκοπέδου, καὶ τότε ἕκαστος γεωργὸς δύναται νὰ κτίσῃ ὅπου μονίμως θέλει κατοικήσει· ἂν ὅμως ἤδη λάβῃ τις ἐν στρέμμα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκλέξει ὡς δεκτικὴ διαμονὴν ἄλλον τόπον, τότε φυσικῷ τῷ λόγῳ θέλει πωλήσει τοῦτο· τούτου ἕνεκα εἶνε προκριτώτερον νὰ δοθῇ εἰς τὸν μέλλοντα νὰ ἔχῃ παντοτεινὴν διαμονήν.

Τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου τὸ χορηγοῦν εἰς τοὺς γεωργοὺς τὸ δικαίωμα νὰ κτίσουν, ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν οἰκίας, ἦτο δίκαιον καὶ εἶχε σκοπόν τινα. Ἐπὶ τουρκοκρατείας οἱ γεωργοὶ κατῴκουν εἰς τόπους, ἔνθα ἡ ἔκτιζον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ἢ οἱ Ὀθωμανοὶ δι' αὐτούς, ὡς καλλιεργηταί. Οὗτοι δὲ ἐπιεικείᾳ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ ἐκ συνηθείας ἐθεωροῦντο, ὡς ἔχοντες κεκτημένον κατοχῆς δικαίωμα. Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ διαφόρων μερῶν κάτοικοι, μεταβάντες εἰς τόπους ἀρθονωτέραν γῆν πρὸς καλλιέργειαν αὐτοῖς παρέχοντας, κατέλαβον τὰ ἐν αὐτοῖς ἐρείπια, καὶ οὕτω συνέβησαν πολλαὶ διενέξεις, καὶ συγκρούσεις, τότε μία πατρικὴ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἀναχαιτίσῃ ταύτας καὶ διὰ τοῦτο διετάχθη, ὥστε τὰ ἐρείπεια ταῦτα, ἐν οἷς ἀνέκαθεν κατῴκουν οἱ κάτοικοι νὰ μένωσιν εἰς αὐτούς, ἐπειδὴ διὰ τοῦ χρόνου ἐθεωροῦντο ὡς ἰδιοκτῆται αὐτῶν· ἤδη ὅμως τοιαύτη ἀνάγκη δὲν πρόκειται,

καὶ ἑπομένως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον οὔτε διάταξιν εἶναι οὔτε σκοπόν τινα ἔχει.

Μετὰ ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος, καὶ ἅπαντες γινώσκομεν ὁποῖα ὑπῆρξε ἡ κοινὴ περὶ αὐτοῦ γνώμη καὶ τὰ ἀποτελέσματά του· καὶ οὗτος ἐτελεύτησεν ἅμα ἐγεννήθη. Οὐ πολὺ δ' ἔπειτα θελήσασα ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ καὶ οἰκόπεδον εἰς τοὺς προικοδοτήσεις λαμβάνοντας, καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐν τοῖς χωρίοις, ἔνθα ἐπροικοδοτήθησαν, ἀποκατάστασιν αὐτῶν, ἐπεκύρωσε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.

Πᾶν εἰς Νόμος, ὡς παράρτημα, οὕτως εἶπεν, ἑτέρου Νόμου περὶ προικοδοτήσεως, ἢ περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πολιτῶν διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, θεωρούμενος εἶναι καλός, ἀλλὰ περὶ οὐδετέρου τούτων ἐπὶ τοῦ παρόντος πρόκειται. Τὸ Ἔθνος ἅπαν ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὴν κληρονομίαν τῶν γονέων του, διατεθειμένην ἐπωφελῶς πρός τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας, τούτου δὲ μὴ γενομένου, οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος Νόμου φαίνεται, οὔτε ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς του, καθόσον μάλιστα, οὔτε ἡ κοινὴ γνώμη ἐξηρτήθη ποτὲ περὶ τοιούτου Νόμου. Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀντὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεως του νὰ μᾶς ἀναφέρῃ, ἂν ὑπάρχουσι πολλαὶ τοιαῦται αἰτήσεις, τὴν ἀνάγκην ταύτην παριστάσας, προτείνει μόνον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ περιθάλψῃ τὴν γεωργικὴν τάξιν· ἀλλ' ὅταν ἡ μὲν ἀνάγκη ταύτης εἶνε μεγίστη, ἡ δὲ πρὸς περιστολὴν αὐτῆς συνδρομὴ ἐλαχίστη, τότε οὐδεμία ἀνακούφισις παρέχεται.

Ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τὸ Νομοσχέδιον δὲ ἀναφέρει οὔτε τὸ ποσὸν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τοιούτης χορηγήσεως, οὔτε τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται αὕτη νὰ γίνῃ, ἀνοίγεται εὐρὺ καὶ αἰώνιον στάδιον, τοῦ νὰ λαμβάνωσιν οἱ γεωργοὶ πάντοτε τὴν προσφορὰν ταύτην, καὶ οὕτως ἄνευ κατεπειγούσης ἀνάγκης προδιαθέτωμεν αἰωνίως ἐθνικὴν περιουσίαν.

Ὅταν δὲ μετά χρόνον τινὰ οἱ μὲν γεωργοί, θεία μεγαλοδωρία, εὐτυχήσαντες, δὲν ἔχωσιν ἀνάγκην περιθάλψεως, ἀλλὰ μάλιστα προσφέρωσιν ἀδρὰ χρήματα πρὸς ἀγορὰν εἰσοπέδων, τὸ δὲ δημόσιον, ἢ διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν του, ἢ δι' ἄλλας αἰτίας περιπέσῃ εἰς ἀνάγκην, τότε κατεπειγόμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τὸν Νόμον τοῦτον ἀλλ' ἀρχὴ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν τὰς περιστάσεις ταύτας καὶ ν' ἀφήσωμεν ἄλλως πως πάσαν τῶν πολιτῶν ἀνάγκην, δὲν πρέπει ἤδη νὰ ἐπιψηφίσωμεν τοιοῦτον Νόμον.

Ιδρος τούτοις επειδή εν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ δεν ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς διανομῆς τῆς γῆς, θέλουσιν επέλθη δύο δυσάρεστοι συνέπειαι α) καταχρησις εκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτις δεν δύναται νὰ ἦναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, καὶ β'. συγχρούσεις μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ὅταν συμπέσῃ αἱ μὲν γαῖαι νὰ ὦσιν ὀλίγαι, οἱ δὲ ἀπαιτηταὶ πολλοί.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ διότι ὁ Κυβερνήτης, καὶ τοι δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως, τοῦ χορηγοῦντος αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ 200 χιλιάδας στρέμματα γῆς, ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ περισσότερον, αὐτὸς διέθεσε μόνον τὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ὑπὸ τῶν γεωργῶν ὡς ἰδιοκτησίαν κατεχόμενα οἰκόπεδα, διότι ἐσκόπει νὰ φέρῃ μεγάλην ἀποκατάστασιν, ἐνίσταμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω καὶ ἀποκατάστασιν ἁπάντων τῶν πολιτῶν, διότι ἅπαντες συντελέσαντες εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐλευθερώσαντες τὴν πατρίδα, διετήρησαν τὴν πατρῴαν ταύτην κληρονομίαν.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ἄλλος, δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι δὲν ἠθέλησαν ὡς δωρεὰ δίδεται ἡ παραχώρησις τοῦ ἑνὸς στρέμματος γῆς, διότι αὕτη εἶναι εἶδος συναλλάγματος· ὅθεν, καθὼς οἱ ἰδιοκτῆται οὐ μόνον οἰκίας κτίζωσι, διὰ τοὺς εἰς τὰ ὑποστατικά των κατοικήσοντας, ἀλλὰ καὶ γαίας μάλιστα αὐτοῖς δωροῦνται, οὕτω καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προσφέρῃ τὸ μικρὸν τοῦτο δῶρον εἰς τοὺς γεωργοὺς πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐπιτυχεστέραν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, τὴν ὠφέλειαν τῆς πράξεως ταύτης ἀναγνωρίσαντες καὶ οἱ Τοῦρκοι, οὐ μόνον ἐδωροῦντο εἰς τοὺς καλλιεργητὰς, ἀλλὰ καὶ οἰκίας ὑπὲρ αὐτῶν ᾠκοδόμουν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ ἐξεδόθη καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, διότι ἄλλως τὸ δημόσιον, ὡς μὴ καλλιεργουμένων τῶν γαιῶν, ζημιοῦται· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ δώρημα τοῦτο εἶναι μικρὸν, πλὴν δίδεται ἤδη ὡς παραμυθία, καὶ ὡς συντελεστικὸν τῆς καλλιεργείας μέτρον. Ἐν τούτοις συμφωνῶ ὅτι, εἶναι ἐπιθυμητὴ ἡ γενικὴ ἀποκατάστασις τῶν πολιτῶν διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Ἀντιτάξας εἰς τὸν προλαλήσαντα ἄλλος, δὲν εἶναι συναλλαγμα, ἐπήνεγκεν, ἡ προκειμένη παραχώρησις, διότι ἀντὶ ταύτης ἡ Κυβέρνησις δὲν λαμβάνει οὐδὲν ἀντάλλαγμα, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτον ἡ γενησομένη ὑπὸ τῶν λαμβανόντων καλλιέργεια, ὡς γινομένη ἤδη καὶ ἄνευ τῆς παραχωρήσεως ταύτης, καθόσον τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρον « χωρία »

ἐννοεῖ τὰ ὡρισμένα, καὶ οὐχὶ τόπους ἀκατοικήτους. Συμφωνεῖ δὲ, ὅτι τοιοῦτον συναλλαγμα εἶναι ἐπωφελὲς εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ περὶ τούτου προϊδὼν ἕτερος ἐπὶ Ἀντιβασιλείας Νόμος, ἐπέτρεψε νὰ λαμβάνῃ ἕκαστος ἐθνικὰς γαίας, καὶ καλλιεργήσας αὐτὰς, νὰ τὰς διανείμῃ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἔθεσε τοιοῦτόν τι εἰς ἐνέργειαν τὸν Νόμον τῆς ἐμφυτεύσεως· διὰ τοῦ Νόμου δὲ τούτου, ἐπειδὴ ἕκαστος λαμβάνει, ὅσον δύναται νὰ καλλιεργήσῃ μέρος, ἡ Κυβέρνησις ὠφελεῖται περισσότερον, καὶ ἐντεῦθεν ὡρμώμενός τις, δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπὶ Ἀντιβασιλείας ἐγίνοντο βελτίονες Νόμοι, ὡς ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ εἰρήθη, προκειμένου περὶ συντάξεως τοῦ περὶ χρεωκοπίας Νόμου, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐγίγνωσκε νὰ κάμνῃ Νόμους.

Ἐκτὸς τούτου ὁ παρὼν Νόμος θέλει ἐπιφέρει προσκόμματα εἰς τὴν γενικὴν διανομὴν τῆς ἐθνικῆς γῆς, ἂν ποτε γένῃ. Τὴν Ἐθνικὴν γῆν, εἴκοσιν ἔτι εἰς τὴν διάκρισιν τὴς τύχης ἀρτιμένην, ὁ μὲν ἁρπάζει, ὁ δὲ μετρίῳ τιμήματι ἀγοράζει, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ δὲν ὑπάρχει τόπος πρὸς σύστασιν χωρίων. Οἱ Ὑπουργοὶ λοιπὸν ὠφείλαν, ἐκκαθαρίσαντες τὰς καταπεπατημένας Ἐθνικὰς γαίας, νὰ ζητήσωσι τὴν διανομὴν αὐτῶν, καὶ ὄχι νὰ κάμνωσι κατὰ καιρὸν ἀποσπάσματα Νόμων, νὰ καταστρέφωσι καὶ νὰ παρεμποδίσωσι τὴν γενικὴν διανομὴν δυναμένων.

Ὁ προκείμενος Νόμος ἐπειδὴ ἀορίστως ἀναφέρει, ὅτι ἡ δωρεὰ αὕτη χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς θελήσαντας νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, πᾶς ἀλλοδαπὸς ἐκ τῆς ἐλαστικότητος ταύτης ὠφελούμενος, δύναται νὰ ἔλθῃ, καὶ κατοικήσας εἰς ἓν χωρίον, νὰ λάβῃ τὴν παροῦσαν δωρεὰν, καὶ τότε νομοθετοῦμεν ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν, καὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, τῶν εἰς ὀρεινὰ μάλιστα μέρη κατοικούντων, ἐνῷ πρῶτον ἔπρεπε νὰ γένῃ Νόμος ὑπὲρ τῶν ἀγωνισθέντων, καὶ ἔπειτα ἕτερος γενικὸς καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ κατοικήσωσιν ἐνταῦθα ἀλλοδαπῶν.

Τούτων ἕνεκα πρέπει να μείνωσιν ἐν ἰσχύϊ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, καὶ ὁ ἐπὶ Ἀντιβασιλείας Νόμος· καὶ ὅταν γένῃ ἕτερος γενικὸς Νόμος, τότε δυνάμεθα καὶ νὰ φυτεύσωμεν, καὶ νὰ γεωργήσωμεν.

Ἀντιπαρατηρήσας εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἁπλουστάτη ὑπόθεσις, εἶπεν, ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τόσας ἀμφισβητήσεις, δὲν λέγει τί ὡς πρὸς τὰ ῥηθέντα ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι δὲν ἠθέλησεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι ἄλλοτε ἱκανῶς ἀπεδείχθη,

ότι τοιαύτη διατάξις του Συντάγματος οὔτε ὑπάρχει οὔτε ὑπάρχουσα, δύναται νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἔννοιαν, διότι ἄλλως καταστρέφονται πολλαὶ αὐτοῦ εὐεργετικαὶ διατάξεις. Ἀμφότεροι προσέθεκεν ὅ,τε κατ' ἀρχὰς, καὶ ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας ἀνέφερον, ὅτι πρέπει ἐκκαθαρισθείσα ἡ Ἐθνικὴ γῆ νὰ διανεμηθῇ, ἀλλ' ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τούτων τὴν δυσκολίαν δὲν ἔπρεπε ν' ἀγνοῶσιν· ἤδη ὅμως πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς τοὺς γεωργοὺς ἡ ἰδιοκτησία τῶν καλυβῶν των, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ὀφείλεται, ἢ μὴ, εἰς αὐτοὺς, ἂν συμφέρῃ, ἢ μὴ, εἰς τὸ δημόσιον, ὅτι ἀμφότερα ταῦτα ἔχωσι χώραν εἶναι πρόδηλον, διότι καὶ ὁ Κυβερνήτης διὰ ψηφίσματος καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Νόμου τοῦ **1836** ἀνεγνώρισαν, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἓν μέρος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς, πρὸς δὲ, ἀφοῦ οἱ ἰδιῶται κτημάτων χορηγοῦσιν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν κτημάτων των οἰκοκτήματα, κῆπον δηλονότι, καὶ οἰκόπεδον εἰς τὸ ὁποῖον πολλάκις ἰδίαις δαπάναις κτίζουσιν οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοὶ, ἔτι μᾶλλον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ κάμῃ μικράν τινὰ δωρεάν.

Τὰ μοναδῶν ὑφίσια, καὶ ὁ Νόμος τοῦ **1836** χορηγοῦν τὸ μὲν Καλύβην, ὁ δὲ **1/2** στρέμμα γῆς. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ γεωργοὶ ὡς ἔχοντες γῆν, καὶ ἀνάγκην κήπου κτλ. δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐπὶ τοιαύτης μικρᾶς ἐκτάσεως, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελείας τούτων, καὶ τοῦ προτεθειμένου σκοποῦ των, ἐξέτεινε τὴν ἔκτασιν ταύτην ἐπὶ ἓν στρέμμα.

Ἐνδέχεται, διεβόων οἱ προαγορεύσαντες, νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλλοδαποὶ νὰ κατοικήσωσιν, ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ἐλαστικότητος τοῦ Νόμου· ἀλλ' ἂν καὶ ἦναι ζήτημα, ἂν δύνανται, ἢ μὴ, νὰ ἔλθωσι, πλὴν καὶ ἂν ἔλθωσι τινὲς δὲν πρέπει νὰ στηριχθῶσι τῶν ὀλίγων, τοιούτων τόσαι χιλιάδες γεωργοί.

Συμμερίζεται δὲ τὴν ἰδέαν τῶν προλαλησάντων ως πρὸς τὸν διαιρέσιν τῆς Ἐθνικῆς γῆς, περὶ τῆς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει, καὶ ἐλπίζει γράψαι νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον τοιοῦτον· διὰ τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ προκειμένου σκοποῦ.

Ἡ τρίτη ὑπόθεσις δὲν εἶναι ἁπλῆ, ἀντέταξεν εἷς τῶν προλαλησάντων, διότι καθίστανται πρόσκομμα εἰς ἄλλους Νόμους, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς θέτει ἀναγκαίους. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν Ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἡ διανομὴ αὐτῆς, εἶναι μὲν ἀληθῶς δύσκολα ἀντικείμενα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν δυσκόλων καταδείκνυται ἡ μεγαλοπραγμοσύνη, καὶ ἡ εὐφυΐα τινός.

Δὲν ἀμφισβητεῖται οὐδεὶς, ἐπέτρεπεν ἄλλος, νὰ δοθῇ ἓν στρέμμα γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς, ἀλλὰ πρέπει νὰ φροντίσωμεν διὰ νὰ μὴ καταστήσωμεν αὐτοὺς δυστυχεστέρους· διότι, ὅταν δὲν ἔχωσι τόπον νὰ καλλιεργήσωσιν, οὐδόλως ὠφελοῦνται ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης, δι' ἧς δύνανται μόνον νὰ ἔχωσιν οἰκίαν καὶ κῆπον. Ὅθεν πρέπει νὰ μάθωσι τὰ πράγματα ὅπως ἔχουσιν, ἵνα μὴ βιασθῶσιν ἔπειτα νὰ κακίζωσιν Νόμον πρὸς ἐξαγορὰν τῆς καλύβης τοῦ γεωργοῦ, καὶ νὰ γίνῃ φροντὶς περὶ τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, ἵνα γνωρίσῃ ἕκαστος τὸν τόπον τῆς κατοικίας του, καθότου μάλιστα τὰ κατοικήσιμα δικαιώματα δὲν προσβάλλονται, διότι ὁ λαβὼν δύναται Νόμου τινὸς χάριν οἱανδήποτε δύναται νὰ ἔχῃ.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, παρετήρησεν ἕτερος τῶν προλαλησάντων, ἀφορᾷ ἕκαστον ἐκ τῶν ἐργατῶν, οἵτινες κατέχουσι καὶ καλλιεργοῦσι γαίας, καὶ δυναμένους ὡς ἐκ τούτου νὰ λάβωσι καὶ ἑνὸς στρέμματος ἐθνικὸν διαθέσιμον γήπεδον, ἢ ἀγρὸν δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, διὰ κῆπον καὶ διὰ κῆπον· ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει, ὅτι ὅτε τοῦ ἐρήμου Νομοσχεδίου δίδεται τὸ δικαίωμα τῆς συναινέσεως εἰς τοὺς Γεωργοὺς καὶ τῆς καθιερώσεως τῶν πεδιάδων δι' οἱανδήποτε προσοδοφόρους δενδρώσεις, καθότι ὑπάρχουσι κατὰ δυστυχίαν γόνιμοι καὶ εὔκαρποι πεδιάδες στερούμεναι καὶ τοῦ ἐλαχίστου δένδρου.

Εἰς δύο μέρη, ἀπήντησεν ἄλλος, διαιρεῖται τὸ ζήτημα ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, **1**) ὅτι ἡ διὰ τοῦ προτεθειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου γινομένη δωρεὰ ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικοῦ ἐμπίπτοι γηπέδου ἢ ἀγροῦ, δὲν εἶναι γενικὴ πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας, καὶ ἀποτελεσματική, καὶ **2**) ὅτι ἐπὶ τῶν καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δὲν διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς προτεθειμένης δωρεᾶς· καὶ ἄλλοι εἶπον, ὅτι ἡ τοῦ ἑνὸς στρέμματος γῆς Ἐθνικῆς παραχώρησις εἰς τοὺς Γεωργοὺς, εἶναι συναλλαγμα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ οἱ ἰδιῶται ἐπὶ τοῖς ἰδιοκτητικοῖς παραχώρησαν εἰς τοὺς γεωργοὺς διαρκῆ γαίας πρὸς καλλιέργειαν καὶ οἰκοδομὴν οἰκίας, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Κυβερνήτης διὰ Ψηφίσματος παραχώρησε τινὰς ἐκ τῶν Ἐθνικῶν γαιῶν πρὸς τοὺς Γεωργοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἰθωμαῖοι εἶχον μεγίστην ἀνάγκην Γεωργῶν πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἰδιωτικῶν γαιῶν των, παρεχώρησαν ταύτας πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ σκοπῷ μόνῳ καλλιέργειας, καὶ οὐδέποτε δικαίωμα κυριότητος ἐπ' αὐτῶν δυνάμενος νὰ ἔχωσι·

δικαίως ὅθεν ὁ Κυβερνήτης θεωρήσας τούτους ὡς πάντι ἀκτήμονας, ἠθέλησε διὰ τοῦ ψηφίσματός του, νὰ τοὺς καταστήσῃ κυρίους τῶν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν εἶχον οἰκοδομήσῃ ἢ θέλουν τοῦ λοιποῦ νὰ οἰκοδομήσωσιν· ὥστε καθὼς τότε, οὕτω καὶ ἤδη διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης πρὸς τοὺς Γεωργοὺς ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικοῦ ἐρειπίου, γηπέδου ἢ ἀγροῦ, δὲν συνάπτεται συνάλλαγμα μεταξὺ τούτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ πραγματικὴ δωρεά.

Οὐδὲ σκοπὸς συνοικισμοῦ τῶν Γεωργῶν προτίθεται διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθότι δι' αὐτοῦ οὐδεμία περὶ συνοικήσεως εὐκολία παρέχεται εἰς τοὺς θέλοντας νὰ ἔλθωσι νὰ συνοικισθῶσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρέσχεν εὐκολίας τινὰς περὶ συνοικισμοῦ τῶν Γεωργῶν, οὐχὶ διὰ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καθότι οὕτως ἀντὶ ὠφελείας ἐπέφερε μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας, ἀλλὰ δι' ἐκείνου τοῦ Νόμου, καθ' ὃν ὅσοι ἐκ τῶν Γεωργῶν κατέχουσι καὶ καλλιεργοῦν ἐκ μὲν τῶν τῆς πρώτης τάξεως γαιῶν μέχρι 40 στρεμμάτων, ἐκ δὲ τῶν τῆς μεσαίας μέχρις 60, καὶ ἐκ τῶν τῆς τελευταίας μέχρι τῶν 80, θεωροῦνται κάτοχοι αὐτῶν, μὴ δυνάμενοι οὐδέποτε νὰ ἐξωσθῶσιν ἀπ' αὐτῶν· πρέπει ἤδη νὰ παραχωρηθῇ δωρεὰν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἓν στρέμμα Ἐθνικοῦ ἐρειπίου γηπέδου ἢ ἀγροῦ δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον, καὶ οὕτως ἐπελευσομένης μετὰ ταῦτα καὶ τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, οἱ Γεωργοὶ ἔχοντες καὶ οἰκίας καὶ γαίας πρὸς καλλιέργειαν, θέλουσιν ἀποκατασταθῆ.

Ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἤδη ἡ συζήτησις Νομοσχεδίου δὲν ὑπάρχει ὡρισμένος οὔτε ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῆς δωρεᾶς, οὔτε διαγράφεται ἡ περίπτωσις καθ' ἣν θέλει τις προτιμηθῇ ἐπὶ ἑνὸς τοιούτου οἰκοπέδου, τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ ζητήσωσι τέσσαρες ἢ πέντε τῶν Γεωργῶν συγχρόνως· ἀλλὰ κοῦφον ἀφορᾷ τὴν τοιαύτην τῆς δωρεᾶς παραχώρησιν. νομίζει ὅτι πρέπει νὰ λάβωσιν αὐτὴν ἐκεῖνοι ἐκ τῶν Γεωργῶν, ὅσοι δὲν ἔλαβον μέχρι τοῦδε τοιαῦτα οἰκόπεδα ἐξ ἑνὸς στρέμματος ἐρειπίου ἐθνικοῦ γηπέδου ἢ ἀγροῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου πολλοὶ Γεωργοὶ ἔλαβον πλείονα τοῦ ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικὴν γῆν, δι' οἰκόπεδα, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων ὑπεχρέωσαν τούτους νὰ δώσωσι χρεωστικὰ ὁμόλογα ὑπὲρ τὴν πραγματικὴν τῶν οἰκοπέδων τούτων ἀξίαν, θέλουσιν ἤδη ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς ἀπότισιν τῶν ὁμολόγων τούτων ὑποχρεώσεως ὡς πρὸς τὴν ἓξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου παραχώρησιν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἕνεκα τῶν ῥηθέντων λόγων, ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Δὲν ἀναφέρει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀντεπαρατήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, περὶ τῶν Γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες κατέχουσι 40 ἢ 60 ἢ 80 στρέμματα Ἐθνικῆς Γῆς, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπ' αὐτῶν, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀορίστως περὶ γεωργῶν ὁρίζει. Οὔτε ὁ Κυβερνήτης ἔλαβεν ὡς βάσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ τοὺς λόγους τοὺς προαγορεύσαντος, ἀλλὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι οἱ γεωργοὶ οὗτοι πατρόθεν εἶχον τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τῶν γαιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ τινες μὲν τῶν προαγορευσάντων, εἶπον ὅτι διὰ τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου εἰς τοὺς Γεωργοὺς προκειμένου Νομοσχεδίου, συνάπτεται συνάλλαγμα μεταξὺ τούτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τινὲς δὲ ὅτι γίνεται δωρεὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ περιποιηθῇ ἡ πολύτεκνος αὕτη τάξις τῶν Γεωργῶν, πρέπει νὰ ἐκτεθῶσιν αἱ περὶ τούτων ἑκάστου διασαφήσεις, πρὶν ἡ γένῃ παραδεκτὴ ἡ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀρχή. Συμφώνως ὅθεν μετὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του ἐκτεθεισῶν ἀρχῶν, ἀπαιτεῖται νὰ περιποιηθῶσι κατὰ πρῶτον οἱ ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντες καὶ θυσιάσαντες τὴν περιουσίαν των, καὶ ἔπειτα οἱ λοιποὶ πολῖται· δύναται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο οὐδεμίαν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐπιφέρον διάκρισιν, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ ἐν γένει περὶ γεωργούντων ὁρίζον, ἐν οἷς δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς τελευταίως ἐλθόντες, πρωτίστως τοὺς Γεωργοὺς τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἀγωνισαμένων.

Ἐκτὸς τούτου, εἶναι πάντῃ ἀδύνατον νὰ συνοικισθῶσιν οἱ Γεωργοὶ διὰ τῆς δωρεᾶς παραχωρήσεως οἰκοπέδου μόνου ἑνὸς στρέμματος, ἐὰν δὲν ἔχωσι καὶ ἄλλας πρὸς τὸν συνοικισμὸν εὐκολίας, καὶ γαίας πρὸς καλλιέργειαν· ὅθεν ὅταν ἀποφασισθῇ γενικῇ τῆς Ἐθνικῆς Γῆς διάθεσις, καὶ λάβῃ ἕκαστος ὅτι τούτῳ ἀνήκει, τότε πρέπει νὰ δοθῇ καὶ ἀνὰ ἓν στρέμμα οἰκοπέδου διὰ τῶν συνοικισμῶν· καθότι ἄλλως περιοριζομένης ἤδη τῆς παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου εἰς ἓν στρέμμα δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, αὐλὴν καὶ κῆπον, οὐδέποτε νὰ προαχθῇ καὶ προοδεύσῃ ἡ Γεωργικὴ τάξις δύναται, ὅταν ἀμοιρῇ καὶ τῶν λοιπῶν τῆς συντηρήσεώς της μέσων.

Ἂν δε, ὡς τινὲς τῶν προαγορευσάντων ἀνέρεσαν, αἱ πλειονες προσοδοι τοῦ Δημοσίου προέρχωνται ἐκ τῆς Γεωργικῆς τάξεως, ἥτις ἐκ τούτου πρέπει τὰ μάλιστα νὰ περιποιηθῇ, νομίζει ὅτι ὁ καὶ μίαν μόνην δραχμὴν εἰς τὰ δημόσια βάρη ἐκ τοῦ ὑστερήματός του συνεισφέρων εἶναι πολλῷ ἀξιώτερος τοῦ καὶ δέκα δραχμὰς ἐκ τοῦ περισσεύματός του διδόντος.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐκ τῶν προαγορευτάντων, ὅτι πολλοὶ τῶν Γεωργῶν κατέχουσι πρὸ πολλοῦ Ἐθνικὰ οἰκόπεδα, ἐφ' ὧν οἰκοδόμησαν, καὶ ὅτι οὐδεμία ἐκ τούτου προσγίνεται βλάβη διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· οὐχ ἧττον ὅμως, καὶ ὅτοι ἐκ τῶν Γεωργῶν δὲν ἔλαβον τοιαῦτα οἰκόπεδα, θέλουσι δι' αὐτοῦ οἰκοδομήσει οἰκίας, χωρὶς νὰ γεωργῶσι, καὶ εἶναι λυπηρὸν, ὅταν Γεωργός τις καλλιεργῶν 50 ἢ εἴπειν στρέμματα Γῆς Ἐθνικῆς, λάβῃ δι' οἰκοδομὴν οἰκίας καὶ ἓν στρέμμα Ἐθνικοῦ οἰκοπέδου, καὶ ἐξοδεύσῃ ἱκανὰ χρήματα διὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῆς, στερηθῇ δὲ ἔπειτα τῶν πεντήκοντα τούτων στρεμμάτων, ὡς μὴ ἀνακόντων αὐτῷ εἰς ἰδιοκτησίαν, νὰ ἀναγκάζεται εἰς τὸ νὰ ἐγκαταλιμπάνῃ τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν κῆπον του, ζητῶν ἀλλαχόσε τρόπους διὰ νὰ διαβιοξήσῃ ἔνεκα τῆς στερήσεως γαιῶν πρὸς καλλιέργειαν ἐκατὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων ἐπιμένει εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου μέχρι τῆς διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς Γῆς.

Γενομένου πολλάκις λόγου, εἶπεν ὁ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος λελήσας, περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, θέλω φέρει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις· ὅτι οὐδεὶς ποτὲ ἐρρώντισε νὰ πληροφορηθῇ εἰς ὁποίαν πρὸ δεκαετίας ὑπῆρχε κατάστασιν ἡ Ἐθνικὴ Γῆ, καὶ εἰς ὁποίαν ἔδη περιέπεσε, καθότι τοσοῦτον τελευταίον κατεσπαραγμάτισθησαν αἱ Ἐθνικαὶ γαῖαι ὥστε δυσδιάκριτος καθίσταται ἡ Ἐθνικὴ τῆς ἰδιοκτήτου γῆς. Ὅτι κατὰ τὸ ἔτος **1837** ἐπρότεινον σχέδιον περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, νομίζων ὅτι τότε ὑπῆρχεν ἄρθονος Γῆ Ἐθνικὴ, ἀλλ' ἔδη εὑρίσκονται ὁλόκληρα γαιῶν τμήματα ἐν οἷς οὐδὲ ἓν στρέμμα Ἐθνικῆς Γῆς ὑπάρχει· ἐκτὸς τούτου οὐδεὶς ἔλαβε ποτὲ πρόνοιαν νὰ διαιρέσῃ εἰς τίνα μέρη, καὶ ὁπόσαι ὑπάρχουσιν Ἐθνικαὶ Γαῖαι, ἂν ὄχι ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὸ ποιὸν, ἀλλ' ὡς ἔγγιστα καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τοὐλάχιστον.

Ὅτι πρὶν ἡ γνωσθῇ ὁπόση ὑπάρχει ἐν ἑκάστῳ μέρει Ἐθνικὴ Γῆ, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ περὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς

Γῆς Νόμος· καθόσον μάλιστα ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ κατὰ πρῶτον γενικὴ ὡς ἔγγιστα τῶν γαιῶν τούτων καταμέτρησις, ἥτις πάλιν θέλει δυλευθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιστρατευμένων ταύτην ὑπαλλήλων· ὡς ἐκ τούτου οὖθεν δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ γενομένης τῆς ἀρχῆς ταύτου παραδεκτῆς σήμερον, νὰ προβῇ ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐποῦσαν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα αὐτοῦ διατάξεων· καθότι ἀπαιτεῖται διάκαιρις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ἐπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, ἀναβαλοῦσα τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τούτου συζήτησιν εἰς τὴν ἐποῦσαν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑπεβάλλων, ἀναγινώσκει Νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβ. ε. ε. καὶ τὴν εἰσαγωγικὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτως.

Κύριοι.

Κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου, ὁποίων ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν Βουλὴν Κύριοι, ὑπεβλήθη Νομοσχέδιον πιστώσεως διὰ μόνου τὰ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ἔξοδα, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἀναλογισαμένη, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, ἕνεκα τῆς μὴ ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, θέλει εὑρεθῇ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ πίστωσιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, ἐτροποποίησε τὸ ὑποβληθὲν εἰς αὐτὴν Νομοσχέδιον, παραδεχθεῖσα τὴν πίστωσιν διὰ τὰ ἔξοδα δύω μηνῶν, Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου.

Τὸ Ὑπουργεῖον παραδεχόμενον πληρέστατα τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς ἐλπίζει, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει εὑρεθῇ συμφώνως, καὶ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου θέλει χορηγήσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ μέσα νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δικαιούχων πιστωτῶν τοῦ Δημοσίου διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου καὶ νὰ ἀποκτήσῃ τὰς χρηματικὰς ἀνάγκας δι' ἐκεῖνα τοῦ τρέχοντος μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **13** Δεκεμβρίου **1847**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν **Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.**

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου ε. ε. καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, χορηγεῖται πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ τὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένη πίστωσις θέλει διανεμηθῆ καὶ τεθῆ κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν διὰ Β. Διατάγματος, ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Δεκεμβρίου 1847

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, χάριν τοῦ κατεπείγοντος νὰ γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ ἕκαστον τούτων, νὰ παραδοθῆ εἰς ἓν μέλος ἑκάστου τῶν πέντε τμημάτων πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ ἐκθέσεως Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ προβῆ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ ἐπὶ τούτου συζήτησις, πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα παρά τινος τῶν Κυρίων Γραμματέων Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ τροπολογίας τῶν ἄρθρων 50—55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ εἰσαγωγικὴ τούτου ἔκθεσις ἔχοντα οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὁ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογραφείων Νόμος ὁ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα, ἀνέθετεν εἰς μὲν τοὺς Ἐπάρχους καὶ Νομάρχας τὴν σύνταξιν καὶ διόρθωσιν τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἐνόρκου πολιτῶν, εἰς δὲ τοὺς Νομάρχας καὶ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια κατ' ἰσομοιρίαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἰδίως προσκαλουμένων καθ' ἕκαστον ἔτος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων τούτων ἑξήκοντα δι' ἕκαστον Νομὸν ἀτόμων· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ Νόμου τούτου καὶ ἡ ἐκλογὴ αὕτη μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων ἔμελλε νὰ γίνεται καθ' ὁλοκληρίαν παρὰ τῶν Νομαρχῶν.

Ὁ ἐπελθὼν κατὰ τὸ 1836 περὶ Διοικητῶν Νόμος ἐπέτρεψε τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 Νόμου· δι' αὐτοῦ ἡ μὲν σύνταξις καὶ διόρθωσις τῶν γενικῶν καταλόγων ἀνετέθη εἰς τοὺς Διοικητὰς καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν δι' ἕκαστον ἔτος εἴκοσιν ὑποψηφίων ἐνόρκων ἐξ ἑκάστης Διοικήσεως εἰς τοὺς Διοικητὰς καὶ τὰ διοικητικὰ Συμβούλια ἐξ ἡμισείας.

Τέλος ὁ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου 41 αὐτοῦ ἐπέτρεψεν εἰς τὰ εἰς ἑκάστην διοίκησιν ὑπαγόμενα ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τὴν ἐκλογὴν τῶν δέκα ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις κατὰ τὸν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου Νόμον ἀνῆκεν εἰς τὰ διοικητικὰ Συμβούλια.

Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τὸ 1844 καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διοικητικοῦ συστήματος διὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ κατὰ τὸ 1845, οἱ διέποντες τὸ περὶ ἐνόρκων ἀνωτέρω Νόμοι κατέστησαν προφανῶς ἀνεφάρμοστοι καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγεννήθη ἤδη κατὰ τὸ 1846 ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐκδόσεως προσωρινοῦ Νόμου.

Ἅμα ἀναλαβὼν τὰ χρέη, τὰ ὁποῖα ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐχαριστήθη νὰ μοὶ ἀναθέσῃ, κατενόησα τὴν ἀνάγκην τῆς συναρμολογήσεως τῶν περὶ ἐνόρκων διατάξεων μὲ τοὺς Νόμους τοῦ ἐνεστῶτος διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Κράτους, τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης προτίθεται τὸ ἤδη παρ' ἐμοῦ ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ἀναλαμβάνουν τὸ κῦρός των τὰ ἄρθρα 50—55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, οὐχὶ ἀπαραλλακτα ἀλλὰ τροποποιούμενα ἐν μέρει.

Τῷ ὄντι ἀφοῦ αἱ συμβᾶσαι μεταβολαὶ τῆς διοικητικῆς Νομοθεσίας μας, ἐπανήγαγον κατὰ μέγα μέρος τὸν διοικητικὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833, ἀκόλουθον εἶναι νὰ καταστα6ῶσιν ἤδη κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν ἐφαρμοσταὶ καὶ αἱ ἀκυρωθεῖσαι περὶ ἐνόρκων διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Δικαστηρίων τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν νομοθετηθέντος· μολονοῦτο ἰδιαίτεροι λόγοι καὶ ἰδίως διαφοραί τινες μεταξὺ τῆς νῦν καὶ τῆς τότε διοικητικῆς Νομοθεσίας, ὑπηγόρευσαν τροποποιήσεις τινας τοῦ παλαιοῦ Νόμου, τῶν ὁποίων αἱ κυριώτεραι εἶναι αἱ ἑξῆς.

α) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὰς ὁποίας τὸ παλαιὸν ἄρθρον 51 αὐτοῦ παρέπεμπεν ἁπλῶς, κατεχωρήθησαν καθολοκλήρίαν εἰς τὸ τροποποιούμενον ἄρθρον, διότι τὰ μνησθέντα ἄρθρα ἠκυρώθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωμβρ. 1846 περὶ ἐμποροδικείων Νόμου.

β'.) Εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς ὁποίας διοικοῦσι κατ' εἰδείαν οἱ Νομάρχαι, οὗτοι ἐκπληροῦσιν ἀναγκαίως τὰ τοῦ ἐπάρχου ἔργα ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, ὁ δὲ παλαιὸς Νόμος ἐσιώπα καὶ διὰ τῆς σιωπῆς ταύτης καθίστα ἀδύνατον τὴν ἔρευναν τῶν ἀποράσεών των παρὰ τὸν γενικὸν κανόνα, καθ' ὃν αἱ τῶν ἐπάρχων ἀπορᾶσεις ἐκκαλοῦνται πρὸς τὸν Νομάρχην· πρὸς διόρθωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης καὶ πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐφέσεως κανόνος, ὁ νέος οὗτος Νόμος ὥρισεν ὡς ἐκκλήτους δικαστὰς τοὺς πλησιεστέρους Νομάρχας ἀπαραλλάκτως ὡς ἐγίνετο ἐπὶ τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων κατὰ τὸν ἀπὸ 9 Ἰουλ. 1838 (ἐρθ. 3.) Νόμον.

γ'.) Ἡ ἐκλογὴ τῶν δι' ἕκαστον ἔτος ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ἀνῆκεν ἐξ ἠμισείας εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια ἀνατίθεται ἤδη εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου.

Ἐν τούτοις ἡ κύρωσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ α. τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περιεχομένων διατάξεων θέλει ἐπενεργεῖ μόνον εἰς τὰ μετὰ τὸ 1848 συγκροτηθησόμενα ἐνόρκων δικαστήρια, ἐνῷ ἡ ἀνάγκη Νόμου περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων ὑρίσταται ἀπὸ τοῦδε διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν Συνόδων Κακουργιοδικῶν τοῦ εἰρημένου ἔτους, διότι οἱ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1846

προσωρινοῦ Νόμου ἐκλεγθέντες ἔνορκοι ἐξέλιπον ἤδη, ἐπομένως ὑρίσταται αὖθις ἡ ἀνάγκη προσωρινοῦ Νόμου.

Ἂν δὲν μοὶ ἐσυγχωρήθη νὰ προκαλέσω κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον τῶν Βουλῶν ἀκόμη τὸ ὑπὸ τῆς προσωρινῆς ταύτης ἀνάγκης ὑπαγορευόμενον Νομοθετικὸν μέτρον, διὰ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ μου συμβᾶσαν διάλυσιν αὐτῶν, ἐπροσπάθησα ὅμως νὰ ἐνεργήτω πᾶν ὅ,τι ἀπῃτεῖτο διὰ νὰ μὴ στερηθῇ ὁ ἐκδοθησόμενος προσωρινὸς νόμος μηδεμιᾶς τῶν ἐγγυήσεων, μὲ τὰς ὁποίας ἡ νομοθεσία μας περιβάλλει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων. Ἰδίως ἐνόησα πρόνοια νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ εἰς αὐτὰ ἀνῆκον δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων. Τὰ διαληφθέντα Συμβούλια ἐξ ἀνάγκης ἐνήργησαν τὴν ἐκλογὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἐνόρκου πολιτῶν, διότι, ὡς προεῤῥέθη, ἡ εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Νομοθεσίας ταύτης σύνταξις νέων καταλόγων καθίστατο πάντῃ ἀδύνατος, καὶ ἐπειδὴ ὁ κατὰ Διοικήσεις διορισμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λάβῃ χώραν, ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη κατὰ Νομούς, εἰς τρόπον ὥστε ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ νὰ ἐκλέξωσιν ἀνὰ τριάκοντα ὑποψηφίους ἐνόρκους συνενεχθέντων τῶν κατὰ μέρος Συμβουλίων εἰς τὴν ἀπάρτισιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, πρωτίστως ἤδη νὰ καθιερωθῇ διὰ προσωρινῆς Νομοθετικῆς διατάξεως, ὅτι οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκλεχθέντες παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἔνορκοι μετ' ἴσου ἀριθμοῦ ἐνόρκων ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν θέλουν χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συστηθησομένων Κακουργιοδικείων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνέταξα τὸ Β'. ἄρθρον τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου.

Διὰ τοῦ Γ'. ἄρθρου αὐτοῦ καταργεῖται ὁ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμος, ὅστις ἤδη ἀντικαθίσταται ὁλοκλήρως διὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Α'. περιεχομένων διατάξεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργόν, νὰ ὑποβάλῃ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον αὐτῆς.

Ἄρθρ. Α. Τ' ἄρθρ. 50—55 τοῦ περὶ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νόμου ἀναλαμβάνουσι τὴν ἰσχύν των, τροπολογούμενα ὡς ἑρεξῆς.

Ἄρθρ. 50. Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους σχεδιάζεται διὰ πᾶσαν Ἐπαρχίαν, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπάρχου, κατάλογος, περιέχων ἐκείνους ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς, ὅσοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκοντα ἐνόρκου, καὶ κατὰ τὴν 1 Μαρτίου τὸ πολὺ ἐκτίθεται παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸ Δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν πάντων.

Ἄρθρ. 51. Πᾶς πολίτης δύναται νὰ κάμῃ παρατηρήσεις κατὰ τὸ ἄρθρ. 16.

Ἕκαστος κατάλογος, ἀφοῦ ἐκτεθῇ τοιούτῳ τρόπῳ δέκα ἡμέρας, στέλλεται πρὸς τὸν Ἔπαρχον ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ὁμοῦ μὲ τὰς γενομένας παρατηρήσεις. Ὁ Ἔπαρχος ἀποφαίνεται ἀμέσως περὶ τῶν παρατηρήσεων τούτων, καὶ παραπέμπει εἰς τὸν Νομάρχην τὸ πολὺ τὴν 1 Ἀπριλίου τοὺς διορθωθέντας καταλόγους μὲ συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῶν ἐκ τῶν ἀποράσεών του ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων προερχομένων τροπολογιῶν. Μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπιτρέπεται ἔφεσις πρὸς τὸν Νομάρχην, ὅστις ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως τὰς περὶ ἑκάστης παρατηρήσεως γενομένας ἐφέσεις, καὶ ἑπομένως διορθώνει ὁριστικῶς μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου τοὺς εἰρημένους καταλόγους. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας, τὰς ὁποίας διοικεῖ ἀπ' εὐθείας ὁ Νομάρχης, οὗτος ἐκπληροῖ τὰ τοῦ Ἐπάρχου ἔργα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων. Αἱ δὲ κατὰ τῶν ἀποφάσεών του ἔφεσεις γίνονται πρὸς ἕνα τῶν πλησιεστέρων Νομαρχῶν κατὰ τὸν ἑρεξῆς προσδιορισμόν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐν Σύρῳ καὶ Χαλκίδι ἐκκαλοῦνται πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις, αἱ τοῦ ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸν ἐν Ναυπλίῳ· αἱ τοῦ ἐν Λαμίᾳ, εἰς τὸν ἐν Χαλκίδι· αἱ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ, εἰς τὸν ἐν Πάτραις· αἱ τοῦ ἐν Πάτραις, εἰς τὸν ἐν Ναυπλίῳ· αἱ τοῦ ἐν Σπάρτῃ, εἰς τὸν ἐν Τριπόλει· αἱ τοῦ ἐν Καλάμαις, εἰς τὸν ἐν Σπάρτῃ· αἱ τοῦ ἐν Τριπόλει, εἰς τὸν ἐν Καλάμαις.

Αἱ ἐφέσεις πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ ὡρισμένης προθεσμίας εἰς τὸν Νομάρχην αὐτὸν, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται· οὗτος δὲ χρεωστεῖ νὰ πέμπῃ αὐτὰς ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ Νόμου ὡσαύτως προθεσμίας εἰς τὸν κατ' ἔφεσιν δικάσοντα Νομάρχην.

Ἄρθρ. 52. Ὁ κατάλογος ἑκάστης Ἐπαρχίας, διορθωθεὶς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτῆς Συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ Συνέλευσιν· τοῦτο δὲ ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν ἐνόρκων δικαστηρίων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ Ἐπάρχου εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 53. Δέκα πέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ διορθωθέντες κατάλογοι διά τινος ἡμερησίας ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμερησίου περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ Νομάρχου.

Ἡ καταχώρησις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρ. 36 ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 54. Ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ συνάμα ἐκλέγουσι τριάκοντα ἐνόρκους ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 45 σημειουμένων κλάσεων, ἕκαστον δ' Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀνήκοντα ἀριθμόν, ἀναλογίας γενομένης μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου Νομοῦ· ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Βασιλ. Διατάγματος.

Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ καταταξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. 55. Ὁ Νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ ἐκλεχθέντας ἐνόρκους ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 52 ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. Β'. Οἱ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκ τῶν ὡρισταμένων καταλόγων ἐκλεχθέντες τριάκοντα ἔνορκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμὸν ἐνόρκων,

ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος συστηθησομένων Κακουργιοδικείων.

Ἄρθρ. Γ'. Ὁ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νόμος καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτου ἔκθεσις εἰς τὰ Μέλη τοῦ Σώματος, τὰ ὁποῖα προσέτι ἀπεφάσισαν ταῦτα νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν ἔκθεσις τοῦ κατὰ τὴν λήξασαν Βουλευτικὴν Σύνοδον Ταμίᾳ τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν παρελθοῦσαν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν συνοδεύουσα τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς αὐτῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω·

Πρὸς τοὺς συνιζῶντας τὴν λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Γρηγοριάδην, Ν. Πρασσακάκην, Ι. Χ. Πέτρου, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον καὶ Γ. Παππαληόπουλον.

Ὀφείλων κατὰ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας, κρίνω πρὸ πάντων ἀναγκαῖον νὰ φέρω εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1847 ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, διὰ νὰ ἴδωσιν ἐξ αὐτῆς τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὑπεχρεώθην ν' ἀναβάλω μέχρι τοῦδε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους μου τούτου. Προβαίνων ἑπομένως εἰς τὴν κυρίαν προθεσίν μου καθυποβάλλω διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν συνοδευόμενον μετὰ τῶν ὑπὸ στοιχ. 1, 2, 3, καὶ

Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε. Στ'. καὶ Ζ'. πινάκων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Κατὰ τοὺς πίνακας τούτους ὁ μὲν ἐγκριθεὶς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων αὐτῆς ἀναβαίνει, ὡς θέλει εὐαρεστηθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς, ἀπὸ 23 Φεβρουαρ. 1846 Συνεδριάσεως εἰς δρ. 291,840.

Προσετέθησαν δὲ κατ' ἀπόφασιν ἑτέραν τῆς Γερουσίας ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 13 Μαΐου 1846 διὰ τὰ τυπωτικὰ δραχ. . . . 4000
Ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1846 ἀπόφασιν 7,000:77 11,000:77

τὸ ὅλον δραχ. 302,840:77

Ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου, ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον διὰ τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τῆς εἰρημένης Συνόδου, ὡς δηλοῦται ἀπὸ τὸν ὑπὸ στοιχ. 1 πίνακα δραχ. 240,878:56

Ἐξοδεύθησαν δὲ κατὰ τοὺς πίνακας 2, 3, καὶ Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. Στ'. καὶ Ζ'. » 240,497:51

Ἔμεινε περίσσευμα τῶν ἐσόδων ἀπὸ τὰ ἔξοδα 381: 5

αἵτινες ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 πίνακα γραμμάτιον τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου ὑπ' ἀριθ. 4398.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τοῦ ὑπὸ στοιχ. 1 πίνακος τοῦ ἀπολογισμοῦ, θέλει παρατηρήσει ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι μικραὶ ὑπερβάσεις εἰς τινα ποσὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐλαβον χώραν, ὡς ῥεῦ εἰπεῖν, τὸ μὲν ποσὸν τῶν δραχ. 250 διὰ γραφικὴν ὕλην ὑπερέβη κατὰ δραχ. 70: 58, τὸ δὲ ἐκ δραχ. 50 διὰ φωτισμὸν κατὰ δραχ. 88: 79, καὶ ὅτι αἱ ὑπερβάσεις αὗται ἀνεπληρώθησαν ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν ὑπολοίπων ποσῶν.

Παρακαλεῖται ἑπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ εὐαρεστουμένη νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸν προκείμενον ἀπολογισμόν, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας
Γερουσιαστὴς Σπ. Παππαλεξόπουλος.

Ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Σώματος προϋπολογισμὸν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 Φεβρουαρίου 1846	Ποσότητες Δραχ.	Λ	Ἔσοδα	Δραχ.	Λ
Διὰ συζήτησιν 46 Γερουσιαστῶν	276000	·	Ὅσα ἐλήφθ. τὸν Νοέμβριον 1845		
Μισθοὶ 9 Συντακτῶν . . . Δραχ. 4,800			Ὁμ. » Δεκέμβριον »		
» 2 Ἀντιγραφέων . » 3,600			Ὁμ. » Ἰανουάριον 1846		
» 1 Πρώτου κλητῆρος. » 840			Ὁμ. » Φεβρουάριον »		
» 5 Κλητήρων . . . » 3,000			Ὁμ. » Μάρτιον »		
	12240	·	Ὁμ. » Ἀπρίλιον »		
			Ὁμ. » Μάϊον »		
Ἔξοδα.			Ὁμ. » Ἰούνιον »		
Γραφικὴ ὕλη . . . . . Δραχ. 250	288240	·	Ὁμ. » Ἰούλιον »		
Θέρμασμα . . . . . » 200			Ὁμ. » Αὔγουστον »		
Φωτισμὸς . . . . . » 50			Ὁμ. » Σεπτέμβριον »		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . » 1,000			Ὁμ. » Ὀκτώβριον		
Τυπωτικὰ καὶ δετικὰ ἄρ. 500					
Ὁμοίως προεπλήρωσαν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 13 Μαΐου 1846. . . » 4,000	11,300:77				
Ὁμοίως κατὰ τὴν ἐν τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1846 ἀπόφασιν · » 7,000:77					
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . Δραχ. 4,000					
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . » 600	11600	77			
Τὰ προϋπολογισθέντα	302840	77			

Ἀνακεφαλαίωσις.

Ἔσοδα κατὰ τὸν παρόντα πίνακα.	Δραχ.	240,878 : 56
Ἔξοδα κατὰ τοὺς πίνακας 2, 3, ἀ. 6', γ'. δ'. ε. ς'. καὶ ζ'.	»	240,497 : 51
Ὑπόλοιπον εἰς τὸ ταμεῖον, ὡς ἀντίκρυ	»	381 : 5
	»	240,878 : 56

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1847.
Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς Σπ. Παπαλεξόπουλος

τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου. Πίναξ 1.

Διὰ ἀπόζημ. τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν. Δραχ.	Λ	Δικαιοδοσ. περισσ. Δραχ.	Λ	Διάφορα ἔξοδα Δραχ.	Λ	Ὁλικὰ ποσὰ Δραχ.	Λ
. . .	.	570	.	.	.	570	.
14457	80	570	.	.	.	15167	80
20247	33	1020	.	.	.	21267	33
20014	·	1020	.	.	.	21034	·
19964	·	1020	260	·	·	23634	·
20014	·	1020	.	.	.	20984	·
20014	·	1020	4000	·	·	25034	·
19914	·	1020	.	.	.	24034	·
20330	·	1020	.	.	.	20934	·
20314	66	1020	.	.	.	21350	66
20414	·	1020	.	.	.	21434	·
20414	·	1020	7000	77	·	28434	77
215797	79	11480	13600	77	210878	56	

Ἔξοδα	Ὁλικὰ ποσὰ Δραχ.	Λ
Ὅσα ἐπληρώθησαν δι' ἀποζημιώσεις πρὸς τοὺς Κ. Κ. Γερουσιαστὰς ἀπὸ τὴν 10 Δεκεμβρίου 1845 μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1846, κατὰ τὸν πίνακα ἀριθ. 2.	215797	79
Ὅσα ὡσαύτως διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1845 ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1846, ὡς ὁ πίναξ ἀριθ. 3 . . .	11480	·
Ὅσα ὡσαύτως δι' ἔξοδα γραφείου.	227277	79
Διὰ γραφ. ὕλην ὡς πίν. ἀ. 320.58		
Θέρμασμα . . » » ϐ'. 168:78		
Φωτισμὸς . . » » γ'. 138:79		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων. . . » » δ'. 971.36		
Τυπωτικὰ εἰς Κ. Ζωγράφον 7,013:65		
Ὁμοίως εἰς Β. Τυπογραφίαν. 2,265:56 ἀ. 10,928:74		
Ὁμοῦ δραχ. 9,279:21		
Δετικὰ . . 1,649:50		
Ἀγορὰ συγγραμμάτων ς'. 108		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . ζ'. 583.50		
	13219	71
Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων δραχ. . .	240497	51
Ὅσα ἐμετρήθησαν εἰς τὸ Κινητικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1,398 Γραμμάτιον.	384	·
	240878	51

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξεργασθεῖσα τὸν τρισκιμένον Ἀπολογισμὸν τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐγκρίνει καὶ ἐπικυροῖ αὐτὸν εἰς δρ. 240,497:51.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας.

Ἀθ. Γρηγοριάδης, Γ. Γιαννάκης, Χ. Πλ. Γρυπάρης, Ν. Πραστακάκης, Γ. Παπαλεξόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων ἀποδεικτικὰ εἰς τὸ Γραφεῖον, ἐπὶ **24** τοὐλάχιστον ὥρας, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἀναγνώσκεται ἐπὶ τέλους ἔκθεσις τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς συνταξάσης τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας διὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον, μετὰ τοῦ εἰρημένου προϋπολογισμοῦ ἔχοντος οὕτως·

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸ Ἔτος 1848

Περίοδος Β΄.
Σύνοδος Α΄.

Α΄. Ἀποζημειώσεις.	μηνιαίως	Ἐτησίως
Ἀποζημειώσεις 55 Γερουσιαστῶν . .	27500	330000
Μισθοὶ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου		
Μισθοὶ 1. Ἀρχειοφύλακος ἀνά	200	2400
2. Συντακτῶν » . . . 200	400	4800
2. Πρώτων ἀντιγραφέων . 175	350	
3. Δευτέρων (λογιζομένων ἀ. δρ. 120 δρ. 70 καὶ δρ. 60) . .	250	7200
1. Πρώτου κλητῆρος	70	840
10. Ἑτέρων κλητήρων . . . 50	500	6000
		351240
Β΄. Ἔξοδα Γραφείου ἐν γένει		
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν κτλ. . . . . δρ.	800	
Θέρμασμα . . . . . »	150	
Φωτισμὸς . . . . . »	150	
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . . . »	600	
Δετικὰ πρακτικῶν, βιβλίων, ἐφημερίδ.κλ. »	1000	
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . . . »	1000	
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . . »	500	4200
Τὸ ὅλον δρ. . . .		355440

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1847

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ

Ἀ. Πρόκος — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Καρακατζάνης — Γ. Παπαηλιόπουλος
Ν. Πρασσακάκης

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου νὰ προβῇ εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ὕστερον εἰς τὴν τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στέμματος Ἐθνικῆς Γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβαλὼν, ἀναγινώσκει Νομοσχέδιον περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ θανατώσεως τῶν περιπλανωμένων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς πόλεις χοίρων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς καθυποβάλωμεν Νομοσχέδιον περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων τῶν περιπλανωμένων ἄνευ ἐπιτηρήσεως εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς

κτοντας τα σπαρτά, τας δενδροφυτείας, και τας φυτείας, καθώς και των περιπλανωμένων εις τας Πρωτευούσας των Νομών και Επαρχιών, και εις τας λοιπάς πόλεις ή Κωμοπόλεις του Κράτους.

Το μέτρον του να θανατόνωνται οι περιπλανόμενοι εις τους άγρους χοίροι ήτον εις ενέργειαν και επί Τουρκοκρατείας, και διαρκούντος του αγώνος, ώστε δεν πρόκειται είμή να καθιερωθή διά Νόμου έθιμον αρχαίον, του οποίου την ωφέλειαν απόδειξε πολυχρόνιος πείρα. Και τώ όντι εκ των πραγμάτων εδιδάχθη, ότι είναι ανεφάρμοστος ή καταγιγνωσκομένη από το άρθρ. 614 του Ποιν. Νόμου ποινή εναντίον των κυρίων των χοίρων, οίτινες δεν διευθύνουσιν, ή δεν φυλάττουσι τα ζώα ταυτα εις τρόπον, ώστε να μή δύνανται να βλάπτωσι, και τούτο διότι οι χοίροι είναι ζώα φύσει δυσκράτητα και άν κρατηθώσιν ή συλληφθώσιν, οι ιδιοκτήται αυτών δεν εμφανίζονται εις την Αστυνομικήν Αρχήν να τους ζητήσωσι, και τοιουτοτρόπως αγνοουμένων των ιδιοκτητών, ή εφαρμογή του ειρημένου άρθρου του Ποιν. Νόμου αποβαίνει ατελεσφόρητος.

Προσέτι διάφοροι Δημοτικαί Αρχαί του Κράτους παρέστησαν εις το Υπουργείον, ότι άν δεν νομοθετηθή τοιαύτη διάταξις, ή κατάπαυσις, ή η περιστολή της προξενουμένης εις τα σπαρτά και εν γένει εις τας φυτείας βλάβης υπό των χοίρων είναι ακατόρθωτος.

Το μέτρον του να θανατόνωνται και οι περιπλανώμενοι εις τας Πρωτευούσας των Νομών, και των Επαρχιών, και εις όλας τας πόλεις του Κράτους χοίροι, θεωρείται ούχ ήττον αναγκαίον· διότι τα ζώα ταύτα ως είναι γνωστόν περιπλανώνται εις τας αγυιάς όλων των πόλεων και αυτής ακόμη της Καθέδρας του Βασιλείου, και το τοιούτον, εκτός ότι αντίκειται εις τον καλλωπισμόν και εις την καθαριότητα των πόλεων, είναι και επιβλαβές εις την υγείαν των κατοίκων, ως εκ των ακαθαρσιών, τας οποίας προξενούσι τα ζώα ταύτα, και των εντεύθεν προσερχομένων επιβλαβών αναθυμιάσεων, ή δε Αστυνομία μ' όλα τα όποία έλαβε μέτρα δεν ηδυνήθη να υποχρεώση τους ιδιοκτήτας αυτών να κατώσιν αυτά περιωρισμένα, διά τους λόγους τους οποίους εξεθέσαμεν ανωτέρω.

Διά να παύσουν λοιπόν αι προξενούμεναι υπό των ζώων τούτων ζημίαι εις την Γεωργίαν και εις τας φυτείας εν γένει, και διά να αρθώσι τα εμπόδια, τα οποία ως εκ τούτου παρεμβάλονται εις την καθαριότητα των πόλεων, και να εκλείψωσιν

εντεύθεν τα επιβλαβή εις την υγείαν των κατοίκων αποτελέσματα της περιπλανήσεως των χοίρων εις τας πόλεις, είναι απολύτως αναγκαίον να νομοθετηθή ή θανάτωσις αυτών, εις τας προνοουμένας παρά του Νομοσχεδίου περιπτώσεις.

Σημειωτέον δε, ότι εκ της Νομοθετήσεως του προκειμένου μέτρου, δεν έπεται να προκύψη μεγάλη ζημία εις τους ιδιοκτήτας των χοίρων, διότι ολίγα παραδείγματα θανατώσεων, θέλουν αρκέσει εις το να υποχρεώσουν τους λοιπούς ιδιοκτήτας να λάβουν πρόνοιαν διά τον περιορισμόν των ζώων τούτων, ή την βόσκησιν εκτός των πόλεων.

Κρίνομεν δε αναγκαίον να γνωστοποιήσωμεν εις την Γερουσίαν, ότι παρόμοιον Νομοσχέδιον, χωρίς όμως να διαλαμβάνη τό περί των περιπλανωμένων εις τας πόλεις χοίρων, υπεβλήθη εις την Γερουσίαν κατά την παρελθούσαν Νομοθετικήν Περίοδον, και εψηφίσθη παρ' αυτής με διαφόρους τροπολογίας, αί κυριώτεραι των οποίων ήσαν αι εξής·

α) Αντί της λέξεως « άγρους » ή Γερουσία είχε παραδεχθή την λέξιν « ιδιοκτησίας » και

β) Προσέθηκε διάταξιν δι' ής επετρέπετο εις τους ιδιοκτήτας, ή τους άντ' αυτών ενεργούντας να θανατόνωσι έντος των ιδιοκτησιών των χοίρους τους βλάπτοντας αυτάς.

Αί τροποποιήσεις όμως αύται δεν εθεωρήθησαν τοσούτου λυσιτελείς διά τους εξής λόγους.

α) Ως προς την πρώτην τροπολογίαν, διότι σκοπός του Νομοσχεδίου ήτον ή περιστολή των εις τα σπαρτά και εις τας φυτείας εν γένει προξενουμένων ζημιών παρά των χοίρων, καθότι ταύτα κυρίως βλάπτουσι.

β) Κατά το άρθρον 1 και 2 του από 31 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος οι αγροφύλακες δεν έχουν καθήκον να προφυλάττουν τας ιδιοκτησίας εν γένει, αλλά τα φυτά και τας δημοσίας και ιδιωτικάς δενδροφυτείας και φυτείας εν γένει.

Ως προς την β'. τροπολογίαν, διότι, άν επετρέπετο εις τους ιδιοκτήτας, ή τους άντ' αυτών ενεργούντας να θανατόνωσι τους εντός των ιδιοκτησιών των περιπλανωμένους χοίρους, το τοιούτον δικαίωμα ήθελεν αρπάσατως καταχρασθή· οι ιδιοκτήται μεταχειριζόμενοι αυτό ως μέσον εκδικήσεως των επιτοπίων παθών, εντεύθεν δε ήθελον προκύψει μεγάλαι διενέξεις μεταξύ των κατοίκων, και έρεθισμοί των παθών, ενώ τα τοιαύτα πρέπει να αποφεύγωνται, μάλιστα εις την σημερινήν κατάστασιν των πραγμάτων.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δὲν κατεχωρήθησαν εἰς τὸ παρον-
σιαζόμενον ἔδαφος Νομοσχέδιον αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογίαι.

Ἀθήναι τὴν 16 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ Δήμους ἀγροφύλακας νὰ θανατώνωσι τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους ἤθελον καταλάβει περιπλανωμένους ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐντὸς ἀλλοτρίων ἀγρῶν καὶ βλάπτοντας τὰ σπαρτά, τὰς δενδροφυτείας ἢ φυτείας ὁποιουδήποτε ἄλλου εἴδους. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Ἀστυνομικοὺς κλητῆρας καὶ εἰς τοὺς τῶν Ἀγραφυλακιῶν, ὡς πρὸς τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανᾶσθαι εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν ἢ Ἐπαρχιῶν, ἢ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἢ Κωμοπόλεις τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Ὁ οὕτω θανατωθεὶς χοῖρος ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ζώου, μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ νομίμου προστίμου.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀναγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ ἕκαστον τούτων νὰ παραδοθῆ εἷς τι μέλος ἑκάστου τμήματος πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ διορισμοῦ εἰσαγωγικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ προβῆ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Ὑποβαλὼν ἔπειτα καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ προσκολλήσεως τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μετὰ τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς οἰκονομικῶς, ἀναγινώσκει τοῦτο, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσκολλήσεως τῆς Ἐπαρχίας Αἰγίνης μὲ τὴν Ἐπαρχίαν Ἀττικῆς Οἰκονομικῶς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Διὰ τοῦ Νόμου τῆς 16 Μαΐου 1845 περὶ συστάσεως τῶν κατ' Ἐπαρχίαν Ἐφορειῶν, ἡ Ἐπαρχία Αἰγίνης ὑπήχθη Οἰκονομικῶς εἰς τὴν τῆς Μεγαρίδος, ἐν ᾧ Διοικητικῶς διατελεῖ ἡνωμένη μὲ τὴν τῆς Ἀττικῆς.

Ἡ Οἰκονομικὴ αὕτη διαίρεσις ἐγέννησε καὶ γεννᾷ καθ' ἑκάστην πολλὰ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι δι' οἰκονομικὰ ἀντικείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα λαμβάνουν μέρος αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαί, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ οἰκοδομήματα, ἡ φορολογία τῶν ἀμπέλων καὶ πολλὰ ἄλλα, ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος εἶναι ἀναγκασμένος ἐγκαταλείπων τὴν ἕδραν του τὰ Μέγαρα, νὰ μεταβαίνῃ εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ συμπράττῃ καὶ συνεργάζεται μετὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς τῆς Ἀττικῆς, ὡς μὴ ἀριμαδίου τοῦ Ἐπάρχου Μεγαρίδος νὰ λάβῃ μέρος ἐπὶ Οἰκονομικῶν ἀντικειμένων Ἐπαρχίας, μὴ διατελούσης ὑπὸ τὴν Διοικητικὴν ἁρμοδιότητά του.

Διὰ νὰ ἐξομαλυνθῶσι λοιπὸν τὰ ὡς εἰς τὰς ἀναφυόστου ταύτης διαιρέσεως ἀναφυόμενα προσκόμματα, προτείνω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν ἐξαιτούμενος τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἔχει, ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ἐπαρχία Αἰγίνης Οἰκονομικῶς ὑπαγομένη εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Μεγαρίδος κατὰ τὸν Νόμον τῆς 16 Μαΐου 1845 περὶ συστάσεως τῶν κατ' Ἐπαρχίαν Ἐφορειῶν, προσκολλᾶται μὲ τὴν Ἐπαρχίαν Ἀττικῆς εἰς ἣν καὶ Διοικητικῶς ὑπάγεται.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, ἀπεφάσισεν ἐπίσης ἡ Γερουσία, ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, ἐξ ὧν ἕκαστον νὰ παραδοθῇ, εἷς τι μέλος ἑκάστου τμήματος πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ διορισμοῦ εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς εἰς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, νὰ προβῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω αὐτό, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, ἄνευ τῆς συζητήσεως τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· διότι ἄλλως δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδὲ εἷς μὴν, καθ' ὃν δύναται ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ προϋπολογισμόν, ὡς δὲ καὶ ἄλλοτε ἡ Γερουσία εἰς τρεῖς μόνον ἡμέρας ἐσυζήτησε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1846**, οὕτω καὶ ἤδη περὶ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ παρόντος μηνὸς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν της ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καθ' ἃς δὲν θέλει βεβαίως δυνηθῇ ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον, ὡς διὰ πιστώσεων γενομένων τῶν ἐξόδων ἁπάντων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους αὐτοῦ. Ἂν καὶ ἦναι δυσάρεστον, ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ζητῆται πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, δὲν προέρχεται ὅμως ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ἡ περὶ πιστώσεων αὕτη αἴτησις καὶ ἡ βραδύτης τῆς ἐγκαίρου παρουσιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τὰς γνωστὰς ἑκάστῳ περιστάσεις. Δὲν προσθέλλεται δὲ Συνταγματικὴ τις διάταξις, ἂν δοθῇ πίστωσις καὶ διὰ

τὸν μῆνα Δεκέμβριον, καθότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει βεβαίως κάμει χρῆσιν τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἐλπίζει ὅμως ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς θέσιν νὰ ζητήσῃ τοῦ λοιποῦ πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀλλὰ θέλει ἐγκαίρως καθυποβάλει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, παρετήρησεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰ ἑξῆς. Δὲν ἔχω σκοπὸν καὶ διάθεσιν ἀντικρούσεως, ἀρνήσεως ἢ προπολογίας τινὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠγόρευσα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐφ' οὗ ἐπρόκειτο ἡ οὐσία.

Ἀλλὰ παρατηρῶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς διμήνου πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τι περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι κατὰ τὸ ῥητὸν γράμμα τῶν πιστώσεων, ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ἐνεκρίθησαν διὰ πιστώσεων· ἐὰν φέρ' εἰπεῖν ὑπάρχωσι δώδεκα ἑκατομμύρια τὰ ἐτήσια τοῦ Κράτους ἔξοδα, καὶ δίδεται δίμηνος πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ δύο δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων τούτων, τότε τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ δύω ταῦτα δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ. Ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνεκρίθη διὰ πιστώσεων.

Ὑπάρχοντος οὖν ἐγκεκριμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων, δὲν δύναταί τις νὰ προσβάλῃ κατὰ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσίασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, περιττόν τι κονδύλιον ἐξόδων αὐτοῦ, διότι διὰ τῶν περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίων ἐδόθη πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ποτὲ μὲν τὸ ἓν δωδεκατημόριον ποτὲ δὲ τὰ δύο δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων.

Δὲν ἀναφέρω δὲ ταῦτα πρὸς ἀντικρουσίν τινα ἢ ἄρνησιν, ἀλλὰ προκαλῶ τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ

κτόπου τούτου, πρὸς ἀποφυγὴν του εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον.

Μολονότι ἡ ἀγόρευσις τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ Ὑπουργείου, οὐδὲν ὅμως συμφέρον ἡ ὄρελος προσγίνεται ἐν αὐτῷ διὰ τῶν περὶ πιστώσεων Νομοσχεδίων, καθότι οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἐννοεῖ, ὅτι διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν πιστώσεων, θέλει δαπανήσει ἔξοδα μὴ ἀναγκαῖα, καὶ ἂν δίδωνται τοιαῦται πιστώσεις, οὐχ' ἧττον τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖται ὑπεύθυνον ἐὰν δὲν συζητηθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὁ προϋπολογισμὸς· ὡς δὲ πρὸς τὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὑπάρχουσαν ῥάσιν « τὸ νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ ἡ πίστωσις κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων » διαβεβαιοῖ τὴν Γερουσίαν, ὅτι αὕτη εἶχεν ἄλλοτε προστεθῇ ὑπό τινος τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Περίοδον Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, τὴν ὁποίαν ἔκτοτε καὶ ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον παραδέξατο πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειάν του διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, καὶ ὅτι δύναται καὶ ἤδη κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐξάλειψιν τῆς ῥάσεως ταύτης, ἐὰν δὲν παρήρχετο ἱκανὸς καιρὸς διὰ τὴν ἐκ νέου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. καὶ ἡ πληρωμὴ ἀναγκαίων ἐξόδων τοῦ Κράτους δὲν ἐπεσπεύδετο.

Καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς πάντα ἄλλον, ἀπήντησεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς, εἶναι περιττὸν νὰ θεωρηθῇ τις ἐκ τῶν Βουλευτῶν συμπολιτευόμενος ἢ ἀντιπολιτευόμενος ἐπρότεινε τὴν ῥάσιν ταύτην τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ τοῦ γράμματος τοῦ Νομοσχεδίου καθ' οὗ πολλάκις ἠγόρευσα πρὸς ἐξάλειψίν του. ὅταν κατὰ καιροὺς ἐζητοῦντο πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· ἂν δὲ καὶ πιστεύω, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐξοδεύσει περισσότερα τῶν κανονισμένων κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ἐλικοῦ προϋπολογισμοῦ. μ' ὅλον τοῦτο καὶ ἂν ἐξοδεύσῃ, πάλιν δὲν δύνανται ἐξ αὐτῶν νὰ ἐκπεσθῶσιν οὔτε δέκα λεπτά, διότι διὰ τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων, ἐνεκρίθησαν ἐν ἀγνοίᾳ ἅπαντα τὰ ἔξοδα· ἐκ τούτων δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπιφέρω ἀντίκρουσίν τινα, ἀλλὰ νὰ παρατηρήσω εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὅτι εἶναι ἐκτὸς τῶν καθηκόντων των νὰ ψηφίζωσι προϋπολογισμὸν ἐξόδων, ἄνευ συζητήσεως καὶ θεωρήσεως αὐτοῦ.

Προϋπολογισμὸς, παρετήρησεν ἄλλος, σημαίνει λογαριασμὸν γεννημένων ἐξόδων κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ

προκειμένου, ὁ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας παρουσιασθησόμενος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, θέλει εἶναι πραγματικὸς ἀπολογισμὸς, καὶ οὐχὶ προϋπολογισμὸς, διότι τὸ ἔτος μεθ' ἡμέρας τινὰς λήγει, καὶ ἅπαντα τὰ καθ' αὐτὸ γενόμενα ἔξοδα παρεχωρήθησαν διὰ πιστώσεων.

Δὲν παραδέχομαι, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν πιστώσεων, παραδέχεται καὶ ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμόν· διότι καὶ ὁ ἴδιος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ἄλλοτε, ὅτι δὲν προδικάζεται ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς πιστώσεως, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τὴν προκειμένην δίμηνον πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει μὴ ἐγκεκριμένου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία νὰ ψηφίζωσι τὸν προϋπολογισμόν· ἤδη δὲ παραδεχομένης τῆς πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, θέλει παρέλθει ὅλον τὸ ἔτος διὰ πιστώσεων, καὶ δὲν ὑπάρχει μὴν, καθ' ὃν δύναται νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ πίστωσις δι' ἕνα μῆνα μόνον, τὸν Νοέμβριον, διὰ νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὸν παρόντα μῆνα τὸν Δεκέμβριον, καθότι ἄλλως θέλει τεθῇ ἡ Γερουσία ἐκτὸς τοῦ Συντάγματος.

Οἱ Ὑπουργοὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν, τῆς τε παρελθούσης καὶ παρούσης Συνόδου ἐκφωνηθέντων Β. λόγων διὰ ἰδιαιτέρου παραγράφου αὐτῶν, ἐπέστησαν τὴν μεγίστην τῶν Βουλῶν προσοχὴν καὶ σπουδαιότητα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἠκύρωσαν καὶ τοὺς τοιούτους λόγους, καὶ οὕτως ὑπάρχει εἶδος τι οἰκονομικῆς ἀναρχίας.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, περιττὴ ἤδη καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ὅταν καὶ διὰ τοὺς δύω τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους παραχωρεῖται πίστωσις ἐξόδων· καθότι προϋπολογισμὸς καὶ πίστωσις εἶναι ταὐτόσημα, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἀναφέρει λεπτομερείας ἐξόδων ἡ δὲ πίστωσις γενικῶς περὶ ἐξόδων ὁρίζει.

Ἐκτὸς δὲ τούτου καθίσταται περιττὴ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἐπειδὴ εἰς τὸν παρουσιασθησόμενον ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, θέλει παρατηρηθῇ ἂν οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων ἐδαπάνησαν ταῦτα.

Ὁσάκις παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐζητεῖτο πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, πάντοτε ἡ τῆς Γερουσίας μειοψηφία ἐπρότεινεν, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ζητῶνται αἱ τοιαῦται πιστώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ, καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ μέλλοντος· διότι γνωστοῦ ὄντος τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ, ἐν γνώσει θέλει δίδεσθαι καὶ ἡ πίστωσις· ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ζητουμένης πιστώσεως, ἀναγνωρίζονται ἔξοδα, τῶν ὁποίων ἡ Γερουσία δὲν ἔχει γνῶσιν· ἀλλὰ δυσχερῶς οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἠθέλησε νὰ παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην περὶ τῶν πιστώσεων πρότασιν, ἥτις εἶναι πάντοτε ἀδιάφορον ἂν γένῃ ἤδη παραδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, καθότι τὸ ἔτος πλησιάζει εἰς τὴν λῆξιν του.

Ὁσάκις καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης, καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἤδη Βουλευτικῆς Περιόδου, παρετήρησεν ἄλλος, ἐζητήθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πιστώσεις, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐλέχθησαν καὶ τότε καὶ ἤδη ἀλήθειαι περὶ τοῦ τύπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ζητῶνται αἱ τοιαῦται πιστώσεις, οὐχὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀντικρούσεως, διότι οὐδεὶς βεβαίως ἐπιθυμεῖ διὰ τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς πιστώσεως νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πορείαν τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσωσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ βαδίσωσι τὴν Συνταγματικὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἐνεχάραξε τὸ ἔθνος διὰ τῶν Ἀντιπροσώπων Του. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως οὐδέποτε εἰσήκουσε τῶν τοιούτων περὶ τοῦ τύπου τῶν πιστώσεων προτάσεων, ἐπιμένον πάντοτε διὰ τῶν πιστώσεών του νὰ νομιμοποιήσῃ ὅσας δαπάνας ἔκαμε περιττὰς καὶ μὴ ἀναγκαίας· ἡ τοιαύτη ὅθεν κακὴ τῶν Ὑπουργῶν ἕξις πρέπει εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀπαγορευθῇ καὶ ν' ἀπορασίτῃ ἡ Γερουσία ὅτι δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ παραχωρήσει πίστωσιν, ἐὰν δὲν καθυποβάλεται ἐγκαίρως ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμός· καὶ ἐὰν πάλιν ὑπάρξῃ ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ πίστωσις, αὕτη πρέπει νὰ δίδεται ἀπέναντι τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ εἰς δύω ἢ τρία ἑκατομμύρια δραχμῶν, ὡς τοῦτο λαμβάνει χώραν, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Συνταγματικὰ Ἔθνη.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπήνεγκεν, ὅτι δὲν προτίθενται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ νομιμοποιήσουν τὰ γενόμενα ἔξοδα διὰ τῶν ζητουμένων πιστώσεων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα· καὶ διὰ τῶν πιστώσεων πάλιν δὲν δύνανται οὗτοι νὰ κάμωσι δαπάνας τινάς, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐγκριθῇ ὁ ὁλικὸς προϋπολογισμός, τοῦ ὁποίου ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης, εἶναι πασίγνωστον, ὅτι ἐπῆλθεν ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ οὐδέποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἡ αἰτία δι' ἣν ἀπαιτεῖται, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, νὰ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς ἐγκαίρως εἶναι, διὰ νὰ ψηφίζωνται τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα, καὶ νὰ ἐκπίπτωνται τὰ περιττὰ, διότι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς πιστώσεως, ὡς μὴ περιεχούσης λεπτομερείας ἐξόδων, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ διακρίνῃ τὰ ἀναγκαῖα ἀπὸ τῶν περιττῶν ἐξόδων, ἂν καὶ νομίζῃ ὅτι διὰ τῶν πιστώσεων δαπανῶνται τὰ ἔξοδα ἐντὸς τῶν Νόμων ἀλλὰ περιττῶς· τῶν δὲ περιστάσεων ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν ἡ βραδύτης τῆς ἐγκαίρου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψηφίσεως, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, αἴτιος εἶναι ἡ ἐνεστῶσα Κυβέρνησις, ἥτις τὰς προεκάλεσεν.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀσφαλέστερον, ἀντεπαρετήρησεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, νὰ χορηγῆται ἡ τῶν ἐξόδων πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Β. Διαταγμάτων, διότι ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν θέλουν δαπανήσει οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθησαν τὸν τύπον τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καὶ δὲν ἐζήτησαν πίστωσιν δύω ἢ τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἁπλῶς κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τινὸς τῶν προλαλησάντων.

Ἂν κατὰ πρῶτον ἤδη ἐζητεῖτο πίστωσις περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, οὐδεὶς βεβαίως ἤθελεν ἐπιφέρει παρατηρήσεις τοιαύτας, ὁποῖαι κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν ἐξέθεσαν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχει συνέχεια αἰτήσεων πιστώσεων, καὶ οὐδέποτε ἐγκαίρως καθυπεβλήθη καὶ ἐψηφίσθη ὁ προϋπολογισμός, ὡς ἐκ τούτου ἀπητεῖτο νὰ γείνωσι καὶ ἤδη αἱ τοιαῦται παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ μέλλον.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον ὑπὸ τῆς Γερουσίας· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **24** κατὰ **11**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα, εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι θέλει συζητηθῇ α) ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Β'. Συνόδου, τῆς α Περιόδου, καὶ

δ') ὁ προϋπολογισμὸς τῆς παρούσης Συνόδου, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπομένως, εἰπόντος τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας, ὅτι αἱ δαπάναι, στηριζόμεναι ἐπὶ τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντων, γίνονται παρουσιαζομένου ἀποδεικτικοῦ, ὑπὸ τοῦ Γραφείου ἐπιθεωρημένου, παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Γ'. Συνόδου πρέπει νὰ καθυποβληθῇ κατὰ τὸ τέλος τῆς διαλύσεως τῆς παρούσης Συνόδου, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ ἑτέρου, ὅτι ἅπαντα πρέπει νὰ ἦναι ἐτήσια, καὶ ἐπομένως τὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους πρέπει νὰ θεωρῶνται εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, προτείναντος δὲ τρίτου, ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου **104** τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἔπειτα ν' ἀποφασισθῇ ἡ ἐποχὴ τῆς καθυποβολῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γ'. Συνόδου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, καὶ ἐνέκρινε τὸν προκείμενον τῆς Β'. Συνόδου τῆς ἀ Περιόδου ἀπολογισμόν, ὅπως ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ ταμίου αὐτῆς.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπρότεινέ τις ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον **92** τοῦ Κανονισμοῦ πρέπει νὰ ἦναι δύο Συντάκται, κατὰ δὲ τὸ **96** εἷς τούτων ἐπιφορτίζεται καὶ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος, πρέπει νὰ μὴ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸν διορισμὸν ἰδιαιτέρου Ἀρχειοφύλακος.

Πολλῶν δὲ περὶ τούτων λεχθέντων, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ διορθωθῇ τὸ ἄρθρον **92** τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἀντὶ δύο νὰ περιέχῃ τρεῖς Συντάκτας, ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἐπιφορτίζηται καὶ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος κατὰ τὸ ἄρθρ. **96**. Ἐπίσης πολλῶν παρατηρήσεων γενομένων, περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν κληρήρων, καὶ προτείναντος ἐπὶ τέλους τινός, ὅτι πρέπει μὲν νὰ τηρηθῶσιν ἅπαντες, οἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενοι κληρῆρες, νὰ διορισθῶσιν ὅμως ἀνὰ δύο εἰς ἕκαστον τμῆμα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τοῦτο, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸς, καὶ ἐνεκρίθη ὁ προϋπολογισμὸς ὅπως ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΒΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἑνὸς ἑκατομμυρίου γροσίων τῆς Ἐθνικῆς εἰς τοὺς γεωργούς.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς εἶπε τάδε. Ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ὑφ' ἡμῶν μόνον τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ **1836** θεωρήσασα, καὶ τὸ εὐεργετικὸν τοῦ πράγματος κατανοήσασα, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· αὐτὸς ὅμως λαβὼν μετὰ ταῦτα ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὸ **1833** **1834**, καὶ **1835** ἐκδοθέντα Διατάγματα, φρονεῖ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο χρῄζει μεταβολῆς, ἵνα συνάδῃ μὲ αὐτά. Ὅθεν ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον Διάταγμα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐνεργεῖ οἱανδήποτε παραχώρησιν μετὰ προηγουμένην ὅμως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξέτασιν, κατὰ δὲ τὸ τρίτον διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς συγκεντρώσεως τῶν χωρίων, ἐπειδὴ δὲ, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον περὶ οὐδετέρου τούτων διαλαμβάνει, καὶ ἐπομένως ἡ τε σύμπραξις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀποκλείεται, καὶ ἡ συγκέντρωσις τῶν χωρίων παραγνωρίζεται, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις, νὰ παραπεμφθῇ δ' αὐθις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ Νομοσχέδιον, ἵνα μετὰ πλείονος ἐπιστασίας ἐπεξεργασθεῖσα τοῦτο τὸ συμβιβάσῃ μὲ τὰ μνησθέντα Διατάγματα. Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἡ πρότασις αὕτη, εἶπεν, οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸν Κανονισμὸν, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄσκοπος· διότι, ἂν καὶ ἀληθὴς ὁ προλαλήσας καθὸ μέλος τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐμελέτησε ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ, ὡς ὤφειλε, δύναται καὶ ἤδη διὰ προφορικῶν νὰ προβάλῃ τὰς σκέψεις του, καὶ νὰ βελτιώσῃ τὰ κατ' αὐτὸν κακῶς ἔχοντα. Πρὸς δὲ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξετα-

ζόμενοι αἱ σκέψεις των δὲν εἶναι ὀρθαί· διότι οὐ μόνον τὰ μνησθέντα Διατάγματα δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιρροὴν, καθόσον διὰ Νόμου δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν ἄλλως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὡς παραχώρησιν γῆς ἀφορῶν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐκτὸς τούτου οἱ Ὑπουργοὶ ἅπαντες συνέπραξαν καὶ ἐνέκριναν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον· περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι δὲν πρόκειται ἀκόμη περὶ συνοικισμοῦ, οὐδ' ἀπαιτεῖται εὐθυγραμμία τῶν οἰκιῶν, καὶ τόσον στενὴ συγκέντρωσις, καθόσον μάλιστα οἱ γεωργοὶ χρήζουσιν ἀποστάσεως περισσοτέρας πρὸς εὐκολίαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ζώων των, καὶ καθ' ὅσον ἡ στενὴ συγκέντρωσις εἶναι βλαπτικὴ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, ὡς καὶ τῶν ζώων των· ὅτι τέλος δὲν ὑπάρχει τοσοῦτον διαθέσιμον μέρος, ἐνῷ δύνανται νὰ κατοικήσωσι πολλοί.

Δὲν ἐννόησα, ἐπέρερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἡ παραχώρησις δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ὅτι τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἔχον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του τοὺς γεωμέτρας, καὶ τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς, ἐξακριβοῖ προηγουμένως, ποῖος ἔχει ἀνάγκην νὰ λάβῃ, ποῖος ἔλαβε, πόσον ὑπολείπεται εἰσέτι, καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ συγκέντρωσις, ἥτις τὰ μέγιστα συμφέρει, καὶ συντείνει πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν χωρίων, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων, καθ' ἃ ὑπαγορεύουσι τὰ μνησθέντα Διατάγματα.

Τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δὲν εἶναι προκαταρκτικὸν· ἀλλ' ὅταν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νόμου, ἐπέλθῃ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, τότε μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἔκδοσιν τοῦ ἐκτελεστικοῦ Διατάγματος, τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως, τὸν τρόπον τῆς συγκεντρώσεως, καὶ τὰ περὶ τῆς ὑγείας διαγράφοντος, δύναται νὰ λάβῃ μέρος καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ὅθεν τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ταχτικῶς εἰσαχθὲν, πρέπει νὰ συζητηθῇ.

Ἡ πρότασις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀντιράσκει, πρὸς ἑαυτὴν, διότι, ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι εἶναι ἁρμόδια ἀμφότερα τὰ ὑπουργεῖα, τότε πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἵνα μετασχῃ τῆς ὑποβολῆς αὐτοῦ καὶ ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καὶ ἐπομένως εἶναι ἄσκοπον νὰ παραπεμφθῇ αὖθις εἰς τὴν Ἐπιτροπήν· ἂν δ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν εἶναι ἀληθὴς, πάλιν δὲν ὤφειλεν ὁ προαγορεύσας νὰ προτείνῃ

τὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀναπομπὴν διὰ τὸν λόγον, ὅτι αὐτὰ δὲν ἐμελέτησεν, ὡς ὤφειλε προστάττοντος, καθόσον μάλιστα δὲν εἶναι σύμφωνα ὡς πρὸς τοῦτο ἅπαντα τὰ μέλη αὐτῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἁρμοδιότητα, εἶπεν, ὅτι, ἂν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ πολλῶν συνίσταται προσώπων, θεωρῆται, ὡς ἓν, διότι ἅπαντα ὁμοῦ προαγορευόμενα συσκεπτόμενα, παραδέχονται ἢ μὴ, τὴν πρότασιν Νόμου τινὸς· ἀρκεῖ ὅμως, ὅτι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ἁρμόδιον, διότι πρόκειται περὶ παραχωρήσεως· τοῦτον ἕνεκα πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις.

Μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς μνησθείσης προτάσεως, τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, εἰς τῶν προαγορευσάντων ἐπρότεινε τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις ἐπὶ τε τοῦ ἄρθρου πρώτου καὶ δευτέρου ὡς συνεχομένων πρὸς ἄλληλα.

Ἄρθρ. **1.** Εἰς τοὺς πολίτας Ἕλληνας γεωργοὺς, ὅσοι κατοικῶν, ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχωσιν ἰδιοκτήτους οἰκίας, ἢ γήπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Βασ. στρέμμα ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν, καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. **2.** Εἰς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἢ γήπεδον γεωργοὺς καὶ εἰς τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλλιέργειαν, ἢ κῆπον, δυνάμει τοῦ **18** Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ **12/24** Ἰανουαρίου **1836** Βασ. Διατάγματος ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου, ἐὰν ὑπάρχῃ διαθέσιμον ἐθνικὸν γήπεδον, συνεχόμενον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ. **3.** Ἐὰν ὑπάρχουν ζητήσιμα ἐθνικὰ γήπεδα ἐν τῷ μεταξὺ τῶν οἰκιῶν δύο, ἢ καὶ πολλῶν γεωργῶν, μοιράζονται εἰς ὅλους τοὺς αἰτοῦντας αὐτὰ κατ' ἴσην ἀναλογίαν ἐκτάσεως, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ποσοῦ ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ἤδη εἶναι κάτοχος, καὶ λαμβάνει ἕκαστος τὸ πρὸς αὐτὸν πλησιέστερον μέρος.

Ἄρθρ. **4.** Ἐὰν δύο, ἢ καὶ πολλοὶ γεωργοὶ ζητήσωσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἐθνικὸν διαθέσιμον γήπεδον, καταγράφονται τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς ἰσάριθμα ὑμηνοδέλτια, τὰ ὁποῖα τιθέντα εἰς

κληρωτίδα επί δημοσία Συνεδριάσει τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἔφορου, καὶ τοῦ Δημάρχου, καὶ τὸ ἐξαχθησόμενον πρῶτον ὄνομα λαμβάνει τὸ ζητούμενον γήπεδον.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τινός, ὅτι πρέπει νὰ λάβωσι μόνον οἱ μὴ ἔχοντες ποσῶς ἐπαρκῆ γεωργοί, καὶ οἱ ἔχοντες μικρόν τι μόνον μέρος, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ δυνάμενοι ν' ἀγοράσωσιν, ἄλλου δ' ἀντειπόντος, ὅτι ὁ Νόμος εἶναι γενικός, καὶ ἑπομένως δὲν ἐννοεῖ μόνον τοὺς ἀπόρους, ἐρωτήσαντος δὲ τρίτου περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν. Ὁ σκοπὸς καὶ τοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ Διατάγματος, ἀπήντησεν οὗτος, ἦτον νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀπόρους μόνον γεωργούς, ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὸ δύσκολον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἀπόρων καὶ τῶν εὐπόρων ἠδύναντο ν' ἀναμιχθῶσι παράπονα, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔβλεπε τοιαύτην διάκρισιν· ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ ἔχοντες ἴσως, ἢ ἀποκτήσαντες ἔπειτα ἰδιοκτησίαν μετὰ τοὺς μνησθέντας Νόμους, δὲν πρέπει νὰ ζημιωθῶσι ταύτης, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ τὸ πρῶτον ὄρθρον, ἵνα μὴ φαίνηται ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸ δεύτερον.

Συμφώνων περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς προταθείσης τροπολογίας, ἐπέρασεν εἷς τῶν προλαλησάντων, θέλω ἐπιρρίψει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὸ λεκτικόν. Ὅθεν ἀντὶ «θελήσουσιν» θετέον «θελήσωσι.» ἀντὶ «χωρίαι ἀμίρηι» διότι ἄλλως, ἐπειδὴ πολλοὶ τόποι λογίζονται ὡς πόλεις, ἐνῷ διὰ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν κατοίκων πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς χωρία, ἕνεκα τῆς διαφορᾶς ταύτης δὲν θέλουν μεταβῇ ἐκεῖ νὰ κατοικήσωσιν οἱ γεωργοί, ἂν καὶ ὑπάρχωσι πολλαὶ γαῖαι· προσέτι πρέπει νὰ προηγηθῶσιν αἱ λέξεις «κκθ' ὁλοκληρίαν» τῶν λέξεων «ἐν μέρει» διότι τὸ ὅλον προηγεῖται τοῦ μέρους. Ἐπὶ τέλους ἡ λέξις «δωρεὰν» πρέπει νὰ ἕπηται ἀμέσως μετὰ τὴν λέξιν «δίδωσι» πρὸς δέ, αἱ λέξεις «διαθεσίμων γηπέδων» πρέπει νὰ λείψωσι, διότι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπιφυλάττεται νὰ μὴ παραχωρῇ γαίας καὶ γήπεδα, τὰ κρύπτοντα ἀρχαιότητας ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα κτλ. ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως «γήπεδον» θετέον «οἰκόπεδον.»

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φράσις «θελήσωσι νὰ κατοικήσωσιν» εἶναι ἀόριστος, καὶ ἑπομένως διὰ παντὸς καθιεροῦται τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνῃ τις τὴν δωρεὰν ταύτην, διὰ τοῦτο ὁρονεῖ, ὅτι εἶναι ὀρθώτερον νὰ ὁρισθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύνανται οἱ γεωργοὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Παραδέχομαι τὰς λεκτικὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέρασεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, δὲν πρέπει ὅμως

ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «χωρίαι» διὰ τῆς λέξεως «μερη» διότι ἡ δευτέρα ὡς γενικωτέραν σημασίαν ἔχουσαν, περιλαμβάνει καὶ τὰς πόλεις ἐν αἷς δύνανται νὰ ὦσι καὶ Ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐνῷ ἡ πρώτη ἔχει συνήθη καὶ στενωτέραν σημασίαν· δὲν πρέπει δὲ νὰ τεθῇ προθεσμία, διότι ὑπαρχουσῶν πολλῶν Ἐθνικῶν γαιῶν, εἶναι συμφερώτερον εἰς τὸ Δημόσιον νὰ κατοικῶσι πάντοτε καὶ νὰ καλλιεργῶσιν αὐτὰς οἱ γεωργοί.

Ἡ προθεσμία εἶναι περιττή, παρατήρησεν ἄλλος, διότι ἀφοῦ ὑπό τινων καταληφθῶσιν αἱ γαῖαι, ἄλλοι δὲν δύνανται πλέον νὰ μεταβῶσιν ἐκεῖ· ἂν ὅμως ἦναι γαῖαι, εἶναι καλὸν νὰ μένῃ ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἵνα μὲ τὸν χρόνον κατοικηθῶσιν ἅπασαι. Ἐκτὸς τούτου ἂν γαῖαί τινες ὦσι κατωτέρας ποιότητος, θέλουν κατοικηθῇ βραδύτερον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἀπεριόριστος χρόνος.

Ὡς πρὸς τὴν λέξιν «χωρία» παρετήρησεν, ὅτι ἂν ὑπάρχωσι πολλοὶ τόποι λογιζόμενοι ὡς πόλεις, ἐνῷ διὰ τὸ ὀλιγάριθμον τῶν κατοίκων πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς χωρία, δύνανται νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «χωρία καὶ κώμας μὴ ὑπερβαινούσας τοσούτων ἀριθμὸν κατοίκων». Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἐγένετο τροπολογία, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις πρὸς ὡριμοτέραν σκέψιν.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἐντεῦθεν πρόκεινται περὶ χωρίων, ἔνθα εἶσι γαῖαι Ἐθνικαί, καὶ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ ὠφελήσῃ μόνον τοὺς γεωργούς, εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν εἶναι γαῖαι Ἐθνικαί, καὶ ἔχει ὑπάρχουσιν ἄλλα πλεονεκτήματα, ἐθέλησα, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, νὰ ὁρισθῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡ λέξις «χωρία.» Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ περιεχόμενον λόγον «διαθεσίμων» καὶ διὰ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου τρίτου ἐξαιρέσεως ἐπροτίμησε δι' ἄλλους λόγους εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ βούλησιν παραχωρήσεως, ἐπειδὴ προκύπτει δύνασθαι νὰ συμφέρῃ εἰς τὸ Δημόσιον νὰ δίδῃ πρὸς καλλιέργειαν γαῖας, καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν εὑρισκομένων, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σαφηνίσωμεν καλλίτερα· ὡς πρὸς δὲ τὴν προθεσμίαν, παρετήρησεν, ὅτι ἅπαντες οἱ Ἐθνικὴν περιουσίαν διατιθέμενοι Νόμοι ἔταττον τοιαύτην, ἵνα μὴ ἀφίνωσι μετεωρίζοντας τοὺς πολίτας, διότι ἄλλος, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς διαφορᾶς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, δύνανται νὰ μὴ λαμβάνωσι γαίας. Ἐπειδὴ δὲ συμφέρει, νὰ γένῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον ἡ ἀποκατάστασις τῶν πολιτῶν, πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία, ἵνα ἐκ τῆς παρελεύσεως ταύτης ἐπιτηρῶνται σπουδαίως νὰ

κατοικήσωσι. Τελευτῶν δ' εἶπεν· ἂν μὲν πρόκειται νὰ δοθῇ στέγη εἰς τοὺς ἀστέγους, πρέπει νὰ λάβωσιν οἱ μὴ ἔχοντες, οὔτε δυνάμενοι νὰ ἀποκτήσωσιν ἐξ ἰδίας των καταστάσεως, διότι ἄλλως τὰ καλλίτερα οἰκόπεδα θέλουσι λαμβάνει οἱ μᾶλλον εὐκατάστατοι, οἵτινες μὴ ταλαιπώντων νὰ ἀντιπράττωσι κατ' αὐτῶν τῶν πτωχοτέρων ἕνεκα τοῦ πρὸς αὐτοὺς σέβας, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· ἂν δὲ πρόκειται περὶ συνοικισμοῦ, πρέπει νὰ γίνῃ ἄλλος Νόμος· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ εἰκρινισθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου Νόμου.

Πρέπει, ἐπέρασεν ἄλλος, νὰ ἐξετάσωμεν ἐπὶ τούτῳ τὰς πηγὰς ἐξ' ὧν ὡρμήθη καὶ ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης, καὶ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις. Ἐπειδὴ εἰς τὰ λεγόμενα τζιφλίκια δὲν ἦσαν γαῖαι ἰδιόκτητοι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ νὰ πωλῶσι ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἐσκόπουν ν' ἀποκαταστήσουν μὲ ἰδιοκτήτους οἰκίας ἀπὸ τοὺς γεωργοὺς· διὰ τοῦτο καὶ ἤδη πρέπει νὰ δοθῶσι γαῖαι εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκίας, καὶ μὴ δυναμένους ν' ἀγοράσωσιν οἰκόπεδα.

Διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 καὶ 3 ἐπιφυλάξεως τοῦ διατάγματος τῆς παραχωρήσεως, ἐπέτρεψεν ἄλλος, δύναται μὲν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀπορρίψῃ τὰς αἰτήσεις τῶν κατοίκων τῶν πόλεων, πλὴν ὅταν δὲν ὑπάρχει δημόσιον συμφέρον, ἢ ἄλλη τις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 περιπτώσεων, θέλει ὡφέλει ἑαυτὴν τούτου ἕνεκα οἱ Νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἐπισφαλεῖς. Πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ἡ παραχώρησις αὕτη σκοπεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀπόρων, καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, δὲν πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία, διότι ἄλλως οὐ μόνον ἡ δωρεὰ θέλει καταστεῖ μερικὴ διὰ τοὺς προφθάσαντας ἐντὸς τῆς προθεσμίας νὰ λάβωσι ταύτην, ἀλλὰ καὶ τὸ Δημόσιον θέλει ζημιωθῇ διὰ τὸ ἀκατοίκητον καὶ ἀκαλλιέργητον τῶν γαιῶν.

Ἡ δωρεὰ αὕτη, ἀντέτεινεν ἄλλος, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κυβερνήτου ἀρξαμένη, ἤδη ἀνανεοῦται καὶ ἐπαυξάνεται· διὰ τοῦτο ὡς ἀρκετὸν ἕκτοτε χρόνον παρελθόντος, δυνάμεθα ἤδη νὰ ὁρίσωμεν προθεσμίαν, διότι ἴσως μετὰ χρόνον συμβῇ νὰ μὴν εἶναι εἰς κατάστασιν τὸ Δημόσιον νὰ κάμῃ πλέον παραχωρήσεις.

Ἐξαντλησαμένων δὲ πολλῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἵνα ὡριμώτερον σκεφθῇ τὸ Σῶμα ἀπορασίσῃ ἐν γνώσει, καὶ ἐν ὠφελείᾳ καὶ τῶν γεωργῶν, καὶ τοῦ Δημοσίου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας

ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΙΗ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀχρηματίστην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν ἥμισειαν ὥραν μ. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν βραδύτητα τῆς ἐναρξέως τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἄνευ νομίμου κωλύματος ἀπουσία τινῶν Γερουσιαστῶν ἐπιφέρει καὶ βραδύτητα καὶ πρόσκομμα ἀσύγγνωστον εἰς τὴν ἐναρξιν αὐτῶν· διότι ἐνῷ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ ἔναρξις τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ. μόλις ἤδη περὶ τὴν ἥμισειαν μ. μ. ὥραν κατέστη δυνατὸς ὁ νόμιμος πρὸς Συνεδρίασιν ἀριθμὸς τῶν Γερουσιαστῶν. Διὰ νὰ εἰκολύνηται ἕδεν ἡ ὑπηρεσία τῆς Γερουσίας, καὶ νὰ μὴ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον ἡ ἔναρξις τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ ὥστε, ἡ ὁ ἀριθμὸς δεκαπέντε παρόντων Γερουσιαστῶν ν' ἀποτελῇ νόμιμον τὴν ἔναρξιν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, ἢ νὰ τεθῇ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ τὸ 14 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, διὰ νὰ γίνηται οὕτως ὑθικὴ τις ἐπιπλῆξις εἰς τοὺς ἄνευ λόγου κωλύματος ἀπόντας Γερουσιαστάς. Ἡ Γερουσία ἀκολούθως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγκρίναντα τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, παρεδέξατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκριβῶς ἀπὸ πάντων τὸ 14 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ.

Απαγγείλαντος έπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τε τοῦ πρώτου καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τοῦ περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου εἰς τοὺς γεωργοὺς Νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα ἐπὶ τε τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἄρθρου τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ 1 ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον, ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας παρετήρησεν, ὅτι αὗται δὲν εἶναι ἐπινόημα τοῦ νοός του, ἀλλὰ προῆλθον τῆς περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου γενομένης συζητήσεως, καθ' ἣν ἐλέχθη ὅτι ἐν αὐτῷ δὲν διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προτεθειμένης δωρεᾶς τοῦ ἑξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου· καὶ ὅτι διὰ τῆς λέξεως « γηπέδου » δὲν ἐννοοῦνται οἱ ἀγροί, ἀλλ' αἱ παρὰ ταῖς οἰκίαις κείμεναι γαῖαι, αἵτινες καὶ τοι δυνάμεναι νὰ καλλιεργηθῶσιν, οὐχ' ἧττον ὅμως θεωροῦνται ὡς οἰκόπεδα.

Μὲ λύπην μου, ἀπήντησεν ἄλλος, θεωρῶ, ὅτι διά τε τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῶν τροπολογιῶν, ἀποκλείονται τῆς δωρεᾶς ταύτης οἱ εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις κατοικοῦντες γεωργοί, ἐνῷ εἰς ταύτας ὑπάρχουσι καὶ γαῖαι καὶ γήπεδα δεδέσιμα ἄρθρα.

Ἐπειδὴ ὅθεν εἶναι ἀδύνατον νὰ στερῶνται τῆς εὐεργετικῆς ταύτης τοῦ Νόμου διατάξεως μέγιστον μέρος γεωργῶν, προτείνω ὅπως οἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κωμοπόλεσιν οἰκοῦντες γεωργοὶ νὰ ἔχωσι δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι δωρεὰν τὸ ἑξ ἑνὸς στρέμματος οἰκόπεδον.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι οἱ τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις οἰκοῦντες γεωργοὶ ἔχουσι καὶ ἄλλα κτήματα, τῶν ὁποίων στεροῦνται οἱ ἐν τοῖς χωρίοις, καὶ ὅτι ἡ ἐν ταῖς πόλεσι τιμὴ τῶν οἰκοπέδων ὑπάρχει πολλῷ μείζων τῆς ἐν τοῖς χωρίοις, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατείας ὑπῆρχον χωρία ὀνομαζόμενα Τζιφτιλίκια, τὰ ὁποῖα ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει ἐθνικά, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντες γεωργοὶ δὲν εἶχον ἰδιοκτήτους οἰκίας, καθότι οὔτε οἱ Ὀθωμανοὶ ἐπέτρεπον πρὸς αὐτοὺς τὴν κυριότητα τῶν γηπέδων, οὔτε οἱ ἰδιοκτῆται χριστιανοὶ ἐπώλουν οἰκόπεδα, ὁ Κυβερνήτης κατὰ πρῶτον διὰ τοῦ **18** ψηφίσματος, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔπειτα διὰ τοῦ ἀπὸ **12/24** Ἰανουαρίου **1836** Β. Διατάγματος, ἰδόντες τούτους ἀγέγους καὶ φερείκους, ἠθέλησαν νὰ τοὺς καταστήσωσιν ἰδιοκτήτας οἰκοπέδων, παραχωρήσαντες δωρεὰν ὁ μὲν τὰ ἐθνικὰ ἑκατὸν τετραγωνικὰ γήπεδα, ἡ δὲ ἀνὰ ἥμισυ Β. στρέμμα. Τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς ἐπὶ ἓν στρέμμα ἀπεκτάσεως τῆς δωρεᾶς προτιθέμενον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τοὺς εἰς τὰ χωρία γεωργούς, δικαίως ἀπέκλεισε τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντας· καθότι εἰς τὰς πόλεις ὑπάρχουν πωλούμενα γήπεδα, τὰ ὁποῖα δύνανται ν' ἀγοράσωσιν οἱ ἐν αὐταῖς γεωργοί, ἐνῷ εἰς τὰ χωρία οὐδεὶς πωλεῖ ἐξ αὐτῶν, ὡς ἄλλων μὲν ὄντων ἐθνικῶν, ἄλλων δὲ ἰδιοκτήτων καὶ μὴ πωλουμένων.

Μονομερὴς θέλει καταστῇ ὁ προκείμενος Νόμος, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐὰν ἀποκλεισθῶσιν οἱ εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις γεωργοί· καθότι δὲν πρόκειται ἐδῶ λόγος ἂν ὑπάρχωσιν, ἢ μὴ, εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις οἰκόπεδα πρὸς πώλησιν, ἀλλὰ σκοπὸς προτίθεται τῆς πρὸς ἅπαντας τοὺς γεωργοὺς ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου δωρεᾶς.

Οὐδεμία ἀδικία προσγίνεται, ἀντεπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τοὺς εἰς τὰς πόλεις κατοικοῦντας γεωργοὺς, διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου· διότι οἱ κύριοι γεωργοὶ δὲν κατοικοῦσιν εἰς τὰς πόλεις, ἕνεκεν ἐλλείψεως διαθεσίμων γαιῶν, πρὸς καλλιέργειαν, καὶ χάριν οἰκονομίας ἐξόδων, ἀλλὰ καὶ ἂν τινες ἐκ τῶν εἰς τὰς πόλεις ὑπαρχόντων γεωργῶν ἀδικηθῶσιν, ἡ ἀδικία αὕτη θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη ὡς πρὸς τὴν κατάχρησιν, ἥτις θέλει λάβει χώραν ἕνεκα τῆς εἰς αὐτοὺς παραχωρήσεως δωρεᾶν ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου, καθότι πολλοὶ τούτων ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ θέλουσι λάβει γήπεδα εἰς τὰς πόλεις, τὰ ὁποῖα ὕστερον χάριν τῆς ὑπερόγκου τιμῆς των, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐλπιζομένης ὠφελείας θέλουσι πωλήσει.

Ὁ σκοπὸς, προσέθηκεν ἄλλος, καὶ τοῦ **18** ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τοῦ ἀπὸ **12/24** Ἰανουαρίου **1836** Β. Διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως ἦτον, ὡς προανέφερον, διὰ νὰ καταστήσωσιν ἰδιοκτῆται οἰκοπέδων οἱ εἰς τὰ Τζιφτιλίκια οἰκοῦντες ἄποροι γεωργοί· καθότι οἱ εὔποροι, ἕνεκα τῆς καλῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς των, ἠδύναντο νὰ ζητήσωσι διὰ νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς δημοπρασίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως οἰκόπεδα, καὶ νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὰ πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, ὁ δὲ προκείμενος Νόμος, ὡς συμπληρωτικὸς τῶν δύω ἀνωτέρω εἰρημένων Νόμων, τὸν αὐτὸν σκοπὸν προτιθέμενος ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπόρων γεωργῶν, δικαίως ἐξαιρεῖ τοὺς εἰς τὰς πόλεις οἰκοῦντας γεωργοὺς διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέτεινεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, τὴν περὶ ἀποκλείσεως τῶν εἰς τὰς πόλεις κατοικούντων γεωργῶν

ἐκ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἀρχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καθότι μέγα μέρος γεωργῶν κατοικεῖ καὶ εἰς Αἴγιον, καὶ εἰς Γαστούνην, καὶ εἰς Πάτρας, καὶ ἀλλαχοῦ, αἵτινες καλλιεργῶν πολλὰς ἐθνικὰς γαίας· καὶ ἐκτὸς τούτου, δὲν ἀναιρεῖ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον περὶ ἀπόρων γεωργῶν, διὰ ν' ἀποκλεισθῶσιν οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν ὡς εὐπορώτεροι, ἀλλ' ἐν γένει περὶ γεωργῶν ὁρίζει.

Ἐπειδή, παρετήρησεν ἄλλος, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐνδέχεται πολλοὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ καταλάβωσιν οἰκόπεδα διὰ τῆς εὐεργετικῆς τοῦ Νόμου διατάξεως, νὰ ἀγοράσωσιν ἕνα μόνον βόα προσποιούμενοι τὸν γεωργὸν, καὶ ἔπειτα νὰ πωλήσωσι τοῦτον ἐξασκοῦντες ἄλλο ἢ τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα, προτείνω διὰ τοῦτο ἀντὶ τῆς λέξεως « γεωργῶν, » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « γεωργῶν ἐξασκούντων τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα. »

Ὡς πρὸς δὲ τὴν λέξιν « χωρία » συμφώνως μὲ ὅσα κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἠγόρευσα, προστίθημι καὶ ἤδη, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν ταύτην πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « γεωργικαὶ πόλεις, » ὁποῖαι εἶσιν ἡ Γαστούνη, ἡ Βουδονίτζα ἡ Ἀταλάντη, ὁ Πύργος, κτλ. αἵτινες ὄν καὶ ὀνομάζωνται πόλεις, ὑπάρχουσιν ὅμως τινὲς ἐξ αὐτῶν πενιχρόταται καὶ αὐτῶν τῶν χωρίων. Ἐκτὸς τούτου δὲν πρόκειται νὰ ὑπάρξωσιν ἐθνικὰ κτήματα, ἀλλὰ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς ἀπελευθερώσαντας ταῦτα ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ τὸ ἔθνος δύναται νὰ συνεισφέρῃ, εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου χρείας τυχούσης.

Ἐὰν δὲ πάλιν δοθῇ δωρεὰν ἀνὰ ἓν Β. στρέμμα οἰκοπέδου πρὸς ὅσους ἐκ τῶν γεωργῶν καλλιεργοῦν ἐθνικὰς γαίας, τότε προδικάζεται ἡ τῆς ἐθνικῆς γῆς διάθεσις, καὶ δὲν παραδεχόμαι τὴν ἀρχὴν ταύτην, διότι καὶ διὰ τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, καὶ διὰ τοῦ εἰς συζήτησιν προτιθεμένου Νόμου, κατὰ μικρὸν διανέμεται ἡ ἐθνικὴ γῆ, ἄνευ γενικοῦ περὶ διανομῆς ταύτης Νόμου.

Περαίνων ὀπίσω τὸν λόγον, προτείνω, ἐκτὸς τῶν ὅσων διορθώσεων ἀνωτέρω ἀνέφερον, νὰ προστεθῇ καὶ ἡ λέξις « ἄπορος » καὶ νὰ τεθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουν οἱ ἄποροι γεωργοὶ νὰ λάβωσι τὸ πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας δωρούμενον ἓν Β. στρέμμα οἰκοπέδου.

Καὶ τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀντέλεξεν ἕτερος, καὶ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Διατάγματος, καὶ τοῦ

προκειμένου Νόμου σκοπὸς ἦτο καὶ ἤδη πρότιθεται, ἡ εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς μόνον, τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὰ χωρία δωρεὰν παραχώρησις οἰκοπέδου πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας. Ἀλλ' ἐὰν ἐπιγίγνεται καὶ ζημία τις εἰς τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντας γεωργούς, διὰ τῆς ἐκ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἀποκλείσεως τούτων, οὐδεὶς ὅμως Νόμος τὴν γενικὴν ὅλων ὠφέλειαν ἐπιφέρει, ἀλλὰ τῶν περισσοτέρων τὴν βελτίωσιν προνοεῖ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ μεταξὺ τῶν εἰς τὰ χωρία οἰκούντων γεωργῶν, ὑπάρχουσί τινες εὔποροι, αἵτινες δὲν πρέπει νὰ μετασχωσι τῆς προκειμένης δωρεᾶς, καὶ ἡ διάκρισις τούτων οὐσα δυσχερὴς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιτετραμμένων ὑπαλλήλων, προτείνει ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἀπορυγὴν τῆς τε αὐθαιρεσίας, τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀντιπαθείας τῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἔχωσι τὸ τοιοῦτον τῆς εὐεργετικῆς διατάξεως δικαίωμα ἅπαντες ἀδιακρίτως οἱ τὰ χωρία οἰκοῦντες γεωργοί. Ἐκτὸς τούτων δὲν δύνανται νὰ λάβωσι τὴν τοιαύτην δωρεὰν οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες γεωργοί, καθότι εἰς μὲν τὰς πόλεις τὸ ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκόπεδον τιμᾶται πέντε χιλιάδας ἀργυρᾶς εἰπεῖν δραχμὰς, εἰς δὲ τὰ χωρία μόλις εἴκοσι δραχμὰς· τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον τό τε 18 Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τὸ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διάταγμα, τῶν ὁποίων εἶναι συμπληρωτικὸς ὁ προκείμενος Νόμος, περὶ χωρίων ἀναφέρουσι, καὶ οὐχὶ περὶ πόλεων.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο τὴν λέξιν « χωρία » ὡς καλῶς ἔχουσαν, μὴ ἐγκρίνασα νὰ τεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « πόλεις » ἢ « κωμοπόλεις. »

Ἀναλαβὼν ὕστερον ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς τὴν ἀγόρευσιν του, ἐπέφερε τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις, ὡς πρὸς τὸν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τῶν τροπολογιῶν περιεχομένην λέξιν « πολίτης. »

Δύω τινὰ ἐλλείπουν ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ λογισθῇ εὐτυχὴς, καὶ νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν θέσιν τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν, α') ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων, καὶ β') τὰ χρηματικὰ κεφάλαια, ἔνεκα τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς ἂν καὶ μεγαλλιτέρα κατὰ τὴν ἔκτασιν τῆς ἀπὸ ἐθνῶν τινὰ, ὑπάρχει ὅμως πολλῷ τούτων ὑποδεεστέρα κατὰ τὰ εἰσοδήματα. Ἂν δὲ διὰ τῆς συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης ἤρχισαν νὰ μετριάζωνται οἱ τόκοι, καὶ θέλουσιν ἔτι μειωθῆ, ὁ πληθυσμὸς ὅμως τῶν κατοίκων ὑπάρχει δύσκολος, καὶ τὸν ὁποῖον ἕκαστος Ἕλλην ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ αὐξανόμενον, ἐὰν θέλῃ νὰ φθάσῃ τὸ Ἔθνος του εἰς τὴν τάξιν τῶν πεπολισμένων Ἐθνῶν. Ὡς ἐκ τούτων ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ

εξαλειφθῇ ἡ λέξις «πολίτης» ὡς περιττή, διὰ νὰ μὴ παραβιασθῇ ἡ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσα γενικὴ καὶ ὠφέλιμος ἀρχὴ περὶ τῆς εὐτυχίας καὶ προόδου τῆς Ἑλλάδος· καθόσον μάλιστα δὲν πρόκειται νὰ ἔλθωσιν οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς γεωργοὶ πρὸς ἐξάσκησιν πολιτικῶν ἐπαγγελμάτων, ἀλλὰ πρὸς κατοίκησιν καὶ καλλιέργειαν πολλῶν ἐρήμων πεδιάδων στερουμένων κατοίκων.

Ὁ προκείμενος Νόμος, ἀντέτεινεν ἄλλος, ὡς συμπληρωτικὸς τοῦ τε 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προτίθεται τὴν ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου δωρεὰν παραχώρησιν εἰς τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις οἰκοῦντας ἀπόρους Ἕλληνας γεωργούς, στερουμένους ἰδιοκτήτων γηπέδων, καὶ οὐχὶ τὴν γενικὴν τῆς Ἐθνικῆς γῆς διανομήν. Δὲν ἀντιτείνω δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνας γεωργούς, καθότι δὲν πρόκειται ἤδη οὔτε περὶ συνοικισμοῦ, οὔτε περὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, διὰ νὰ ἀποκλεισθῶσιν οὗτοι. Ἐὰν ὅμως παραδεχθῶμεν ἐν γένει ὡς ἔχοντας δικαίωμα δωρεᾶς τοὺς Ἕλληνας Γεωργούς, τότε θέλομεν τεθῇ ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ τε περὶ οὗ ἡ παροῦσα συζήτησις Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ ῥηθέντος Ψηφίσματος τοῦ 1830, καὶ τοῦ κατὰ τὸ 1836 Διατάγματος.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Κυβερνήτου, ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος λαλήσας, ἦτο περὶ τῶν γεωργῶν ἐν γένει, καὶ οὐχὶ περὶ πολιτῶν Ἑλλήνων γεωργῶν· καὶ ὡς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἦτο τὸ δικαίωμα τῆς ἐθελουσίου μεταβάσεως εἰς τοὺς ἀπόρους Ἕλληνας γεωργοὺς ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς αὐτούς, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται νὰ ἔλθωσι διὰ νὰ διέπωσι τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ὁ προκείμενος Νόμος σκοπὸν προτίθεται νὰ περιθάλψῃ τοὺς πολλὰ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας ὑπομείναντας δεινὰ γεωργούς, δὲν πρέπει νὰ ἀποκλείσῃ καὶ τοὺς γεωργοὺς τῆς ἀλλοδαπῆς, καθὼς καὶ μετὰ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου μεταβάντες πολλοὶ γεωργοὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετέσχον τῆς εὐεργετικῆς τούτου διατάξεως.

Δὲν πρόκειται ἤδη, προσέθηκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, ἢ περὶ συνοικισμοῦ τῶν πεδιάδων τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ προκαλέσωμεν τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἐκ τούτου αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς· καθότι καὶ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 καὶ ὁ προκείμενος Νόμος, ὅστις εἶναι συμπληρωτικὸς αὐτῶν, σκοπὸν

προτίθενται νὰ περιθάλψωσι τὸν ἄστεγον καταστάντα πολίτην Ἕλληνα γεωργόν.

Ὡς εἰς τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, καὶ εἰς τὸ Διάταγμα τοῦ ἔτους 1836, δὲν γίνεται διάκρισίς τις περὶ τῶν γεωργῶν, οὕτω καὶ ἤδη εἰς τὸν προκείμενον συμπληρωτικὸν Νόμον αὐτῶν δὲν ὑπάρχει τοιαύτη· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν πρόταση, ἐὰν πρέπῃ ἀδιαφόρως νὰ δοθῇ ἡ δωρεὰ αὕτη καὶ εἰς τοὺς μὴ πολίτας Ἕλληνας γεωργούς, ἐπεθύμουν νὰ μὴ εὑρισκόμην εἰς θέσιν τοιαύτην διὰ νὰ ἐκφράσω γνώμην, ἥτις ἐνδέχεται νὰ παρεξηγηθῇ, χωρὶς νὰ προεδεύω κακὴν περὶ τούτων ἀρχὴν καὶ ἰδέαν.

Νομίζω οἷον ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτίθεται ἡ δωρεὰν παραχώρησις ἑνὸς στρέμματος γηπέδου εἰς τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις κατοικοῦντας ἀπόρους καὶ ἀστέγους γεωργούς, καὶ οὐχὶ περὶ συνοικισμοῦ ἢ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς· καθότι ἄλλως παραβιάζεται ὁ σκοπὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἤδη Νόμου καὶ ἄλλων διατάξεων αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐν γένει οἱ Ἕλληνες γεωργοὶ ἔχουσι τὸ τοιοῦτον τῆς δωρεᾶς δικαίωμα, τότε οἱ ἀγαθοὶ γεωργοὶ θεωροῦντες τὸν Νόμον τοῦτον ὡς γενικὸν δίκαιον καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς γεωργόν, δὲν θέλουν ἐκτιμήσει τὴν χάριν αὐτῶν, γινομένην εἰσεργετικὴν τούτου διάταξιν, μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐναντιοῦμαι, ἐὰν ἡ Γερουσία θελήσῃ νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην ἀρχήν.

Μεγίστην ἔδωκεν σκανδάλου αἰτίαν, παρετήρησεν ἕτερος, ἡ μεταξὺ πολιτῶν καὶ μὴ πολιτῶν Ἑλλήνων διάκρισις, τοὺς ὁποίους καὶ ἡ Θρησκεία, καὶ ἡ Γλῶσσα, καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα συνδέουσιν· ἐὰν ἐκ τοῦ προκειμένου πρώτου ἄρθρου ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις «πολίτης» μέγιστον θέλει ἐπέλθει ὄφελος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων καὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς αὐξηνθησομένων διὰ τῆς συρροῆς τῶν διαφόρων Ἑλλήνων γεωργῶν, ἐνῷ, ἐὰν δὲν ἀφαιρεθῇ, ἡ ζημία θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη καὶ μικροῦ λόγου ἀξία, καθότι ἡ προτιθεμένη δωρεὰ εἶναι εὐτελής, ὡς μόλις εἶσαι δραχμῶν τιμωμένης τῆς ἀξίας ἑκάστου κατὰ τὰ χωρία ἐξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐρχόμενος γεωργός, οὐ μόνον θέλει ἀποκτήσει τὰ τοῦ πολίτου Ἕλληνος δικαιώματα μετὰ τριετῆ ἐνταῦθα διαμονήν, ἀλλὰ συγχρόνως θέλει μετάσχει καὶ τῆς εὐεργετικῆς ταύτης διατάξεως τοῦ παρόντος Νόμου, θέλει εἶσθαι καὶ ἀνακτισμένος καὶ ἀπαλ-

ρον εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν Νομοθετικῶν τῆς Ἑλλάδος Σωμάτων, ν' ἀποκλεισθῶν ἀμέσως τῆς τοιαύτης εὐτελεστάτης δωρεᾶς οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μεταβαίνοντες Ἕλληνες γεωργοί, ἀφοῦ μετὰ τριετίαν δύνανται νὰ ἔχωσι δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἑλληνος.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἀντέταξεν ὁ τὰς τροπολογίας προτείνων, νὰ κάμωμεν διανομήν, ἢ νὰ χορηγήσωμεν δικαιώματα ἰθαγενείας, ἀλλὰ νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας γεωργοὺς γῆν πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας· ἂν λοιπὸν δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τῶν προλαλησάντων, τότε ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου. Ὅταν δὲ θέλωμεν νὰ παράσχωμεν τοιοῦτον δικαίωμα καὶ εἰς τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους, πρέπει νὰ συντάξωμεν ἄλλον Νόμον, διότι οὐδεὶς ποτὲ συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἐμποδίσῃ τοὺτους ἐκ τῆς ἐνταῦθα ἀποκαταστάσεώς των, καὶ ἐπομένως τοιοῦτος λόγος δὲν πρέπει νὰ γίνῃ.

Λύτὸς ὁ προλαλήσας, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἔδωκε χώραν εἰς τοιαύτην συζήτησιν διὰ τῆς ἐν ταῖς τροπολογίαις αὐτοῦ τεθείσης λέξεως « πολίτας » ὅθεν πρέπει νὰ δεχθῶμεν καλλίτερα τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Παρατηρήσαντος ἐπὶ τέλους ἄλλου, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου εἶνε γενικώτερον, ὅτι πρέπει μὲν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις « πολίτας » οὐχὶ δὲ καὶ ἡ λέξις « Ἕλληνας », ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τῆς λέξεως ταύτης « πολίτας ».

Ἀντικατασταθείσης μὲν τῆς λέξεως « γήπεδα » διὰ τῆς « οἰκόπεδα » τεθείσης δὲ τῆς λέξεως « δωρεὰν » μετὰ τὴν λέξιν « λάβωσι » τῆς μὲν ρήσεως « ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν » μετὰ τὴν λέξιν « στρέμματα » τῆς δὲ ρήσεως « κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου », μετὰ τὴν λέξιν « χωρίου », ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀντικατασταθὲν ἀντὶ τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχει οὕτως·

« Εἰς τοὺς Ἕλληνας Γεωργοὺς, ὅσοι κατοικοῦσιν ἢ θελήσουσι « νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσι « καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχωσιν « ἰδιοκτήτους οἰκίας, ἢ οἰκόπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δι« καίωμα νὰ λάβωσι δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα ἐκ τῶν ἐθνικῶν « διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν, ἀποκλειστικῶς « δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέρι« α τοῦ χωρίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ».

Ἀπορασισθὲν δ' ἐπομένως νὰ γραφῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ, ὅτι ἡ λέξις « πέριξ » σημαίνει τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 2· τῶν τροπολογιῶν ὁ προτείνας ταύτας εἶπεν, ὅτι ἐτέθη ἡ ρήσις « ἐὰν ὑπάρχῃ « διαθέσιμον ἐθνικὸν γήπεδον, συνεχόμενον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον « εἶνε ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν αὐτοῦ », διότι κατὰ τὸν περὶ φορολογίας Νόμον ἔχει ἕκαστος ἓν στρέμμα ἀφορολόγητον, καὶ ἐπομένως τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἑνὸς στρέμματος ἀπαιτούμενον μέρος δύναται νὰ ἔχῃ ἀλλοθι κατὰ τὸν φορολογικὸν Νόμον, διότι ἄλλως θέλει προκύψει σύγχυσις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νόμου.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς ρήσεως « ἔχον« τας ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἢ γήπεδον » γενικευομένου τοῦ Νόμου δίδεται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι καὶ ὅσοι ἔχουσι γῆν, ὡς ἀγοράσαντες, ἢ ἄλλως ἀποκτήσαντες αὐτὴν, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ πνεύματος τοῦ Νόμου, καθ' ὃν πρόκειται νὰ συμπληρωθῇ τὸ μέχρι τοῦ ἑνὸς στρέμματος ἔλλειπον ποσὸν, ἀλλὰ φαίνεται καὶ ἀντίφασις εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον. Ἂν μὲν κατὰ προνόμιον θέλωμεν νὰ κάμωμεν τὴν παραχώρησιν, ἐπέτρεπεν ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, εἶναι ἄλλος λόγος, ἂν δὲ κατὰ τὸ δίκαιον, τότε πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐννοουμένους, καὶ ἐπομένως πᾶς τις πρέπει νὰ λάβῃ, ὅταν ὑπάρχῃ πλησίον του ἐθνικὴ γῆ.

Ἡ τροπολογία αὕτη, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τῶν ἀρχικῶν τοῦ Νόμου σκοπῶν, τοῦ νὰ δοθῇ δωρεὰν ἓν στρέμμα, ἢ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐκ τούτου ἐλλείποντος· ἡ συμπλήρωσις αὕτη, εἶπεν ὁ τὸ Νομοσχέδιον τροπολογήσας, γίνεται διὰ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ἀλλ' οὗτος ἐπειδὴ διαλαμβάνει περὶ ὅλων τῶν πολιτῶν, καὶ ἀνανεοῦται κατ' ἔτος, θέλει ἐπισυμβῆ νὰ μὴ λαμβάνωσιν ἴσον ποσὸν οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερόμενοι γεωργοὶ· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ τελευταία ρήσις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τῶν τροπολογιῶν ἄρθρου « ἐὰν ὑπάρχῃ διαθέσιμον κτλ. » καθόσον μάλιστα εἰς πολλὰ χωρία ἔχουσι τοὺς κήπους των οἱ κάτοικοι ἐκτὸς αὐτῶν, καὶ ἐπομένως εἶνε ἄδικον νὰ μὴ λαμβάνωσι τὸ ἔλλειπον εἰς τοιαῦτα μέρη, ἔνθα δύνανται νὰ ἔχωσι κήπους.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν ἄλλος, εἶναι σαφὲς, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν, διότι εἶνε ἀδιάφορον, ἂν συνέχηται, ἢ μὴ, τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρέμματος ἀπαιτούμενον ποσόν.

Τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλης, διαλαμβάνει μόνον περὶ τῶν δυνάμει τοῦ Ψηφίσματος καὶ τοῦ Διατάγματος τοῦ **1836** λαβόντων γῆν, ἀλλ' ἡ τροπολογία περιέχει καὶ τοὺς οὐχὶ δυνάμει τῶν Νόμων τούτων μικρόν τι μέρος ἔχοντας.

Προτείναντος μέν τινος νὰ τεθῇ ἡ λέξις « Γεωργοὺς μετὰ τὰς λέξεις « εἰς τοὺς » νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν « γήπεδον » ἡ λέξις « ἔλαττον » προτείναντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « ἀγρὸν » μετὰ τὴν λέξιν « γήπεδον » καὶ αἱ λέξεις τοῦ « ἑνὸς στρέμματος » μετὰ τὴν λέξιν «ἔλαττονα, διότι ἄλλως καὶ ὁ ἔχων πολλὰ στρέμματα γῆς ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ, καὶ τότε ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου. Προτείναντος δ' αὖθις τοῦ πρώτου νὰ τεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν «ἀγρὸν» αἱ λέξεις «ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου» πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος νὰ λαμβάνῃ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρέμματος καὶ ἀλλοθι· καὶ μετὰ τὰς λέξεις « Διατάγματος ἔλαττον » ἡ λέξις « ἐπίσης » προτείναντος ὡσαύτως τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἢ θελήσουσι νὰ κατοικήσωσιν» μετὰ τὴν λέξιν « χωρίου », ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἁπάσας ταύτας τὰς προτάσεις, καθὼς καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς τελευταίας φράσεως, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λέξεως « ἐὰν ὑπάρχῃ » μέχρι τέλους. Ἑπομένως τὸ ἄρθρον τοῦτο γενόμενον οὕτω δεκτὸν, καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀντικατεστάθησαν, ἔχει οὕτως·

« Εἰς τοὺς Γεωργοὺς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, γήπεδον « ἢ ἀγρὸν ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν, ἢ θελή« σουσι νὰ κατοικήσωσιν, ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, καὶ εἰς « τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κῆπον δυνάμει τοῦ « **18** Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ **12/24** Ἰανουα« ρίου **1836** Β. Διατάγματος ἔλαττον ἐπίσης τοῦ ἑνὸς στρέμ« ματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἐλεῖπον πρὸς « συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ « τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν, καὶ προτείναντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἡ φράσις « πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἑνὸς στρέμματος » ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὡς παρελθούσης τῆς ὥρας, ἔλυσε

τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὅτι αὔριον θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρηςακόπουλος
Ἰ. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 19 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξ ολοκλήρου συζήτησις τῆς ἐπὶ τοῦ τρίτου ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ πρὸ τῆς λύσεως τῆς χθεσινῆς Συνεδριάσεως ἐπρότεινε μὲν νὰ ὁρισθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἔχωσιν οἱ γεωργοὶ τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι τὴν χορηγουμένην αὐτῆς δωρεάν, ὅπερ καὶ ἄλλοι τινὲς ὑπερασπίσθησαν, καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐδείξε διάθεσιν ἀποδοχῆς, ἀλλ' ἡ Γερουσία οὐδὲν περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπεφήνατο, διὰ τοῦτο κάμνει καὶ ἅδη τὴν αὐτὴν πρότασιν, ἵνα ὁριστικῶς ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, ταύτης ἡ Γερουσία, διότι ὡς μὴ ψηφισθεῖσαν, δύναται νὰ τὴν προτείνῃ εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς συζητήσεως.

Ἐγένετο μὲν ἡ πρότασις αὕτη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ διάφορα ἄλλα ζητήματα πρὸ καὶ μετὰ ταύτην προταθέντα ἐψηφοφορήθησαν, αὕτη σιωπηλῶς, οὕτως εἰπεῖν, ὅλη ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ καὶ νὰ

ψηφοφορηθῇ, διότι ἄλλως συνεχῶς θέλομεν ἐπανέρχεσθαι εἰς τὰ ἀποφασισθέντα, καὶ οὐδέποτε ἓν ζήτημα θέλει λαμβάνει ὁριστικὴν καὶ τελειωτικὴν λύσιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἐτροπολόγει τὸ συζητηθὲν ἄρθρον, καὶ ἐπειδὴ κατὰ νομικὸν κανόνα, τὰ παρακολουθήματα ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τοῦ κυρίου πράγματος, καὶ ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν τύχην τοῦ τροπολογουμένου ἄρθρου, καὶ καθὼς τοῦτο, ὡς γενόμενον δεκτὸν παρὰ τῆς Γερουσίας, δὲν δύναται πλέον νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν, οὕτω καὶ ἡ τροπολογοῦσα αὐτὸ πρότασις, ἐπέρρεπεν ὁ προτείνας τὴν πρότασιν ταύτην, ὅτι ὡς τυχαίως ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τεθεῖσα, δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἐπὶ ἄλλου· τούτου ἕνεκα ἐξαιτεῖται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν δύναται νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν πρότασιν ἐπὶ ἄλλου ἄρθρου ἔνθα νομίζει καταλληλον.

Εἰπόντος μέν τινος ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τελευταίας ταύτης αἰτήσεως, ὅταν ἐπί τινος ἄρθρου θελήσῃ ὁ προλαλήσας νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνώμην ταύτην, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ τρίτου ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἐπέρρεπέ τις τῶν προαγορευσάντων, διὰ τὸ μὴ εὐλήπτων αὐτοῦ ἀπεφάσισε χθὲς ἡ Γερουσία νὰ μετασχηματισθῇ· ὅθεν ἐπὶ τὸ εὐληπτότερον αὐτὸ συνταξας τὸ ἑτροπολόγησεν οὕτω, προτείνων συγχρόνως νὰ τεθῇ ὡς τέταρτον ἄρθρον, διὰ τοὺς ἐκτεθησομένους μετὰ ταῦτα λόγους.

« Τὰ μεταξὺ δύο, ἢ πλειοτέρων ἰδιοκτήτων οἰκοπέδων
« κείμενα ἐθνικὰ γήπεδα, παραχωροῦνται εἰς τοὺς περιξ γείτο-
« νας ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, κατὰ λόγον ἀντίστροφον τῆς
« ἐκτάσεως τῶν ἰδίων αὐτῶν οἰκοπέδων, οὐδέποτε ὅμως τὸ
« οὕτως ἀπαρτιζόμενον οἰκόπεδον ἐκεῖνου, ὅπερ ὑπερβαίνει τὴν
« ἔκτασιν ἑνὸς στρέμματος Βασιλικοῦ.

Ὁ δὲ τὰς τροπολογίας τοῦ Νομοσχεδίου προτείνας μετεποίησε τὸ προκείμενον ἄρθρον οὕτως.

« Ἐὰν ζητηθῶσιν ἐθνικὰ γήπεδα κείμενα μεταξὺ τῶν ἰδιο-
« κτησιῶν δύο ἢ πλειοτέρων γεωργῶν, διανέμονται εἰς τοὺς
« αἰτοῦντας αὐτὰ γειτνιάζοντας μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ ἑνὸς
« στρέμματος εἰς ἕκαστον· ἀλλ' ἐὰν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐθνι-
« κῶν τούτων γηπέδων εἶναι ἔλαττον τῆς ἀπαιτουμένης ποσό-
« τητος, λαμβάνουν κατὰ προτίμησιν οἱ ἔχοντες ὀλιγώτερον
« ποσὸν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ῥάσωσιν ὅλοι εἰς ἴσην ἕκτασιν

« τὸ δὲ μένον ποσὸν διανέμεται μετὰ ταῦτα εἰς ὅλους κατ' ἴσην
« ἀναλογίαν. »

Οἱ Νόμοι, ἐπέρρεπεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείνας, πρέπει νὰ ἦναι σύντομοι, περιεκτικοὶ καὶ ἀκριβεῖς, καὶ ἐπειδὴ ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη τροπολογία ἐν ὀλίγοις ἐκφράζει ὅ,τι καὶ ἡ δευτέρα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προτιμηθῇ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι, ὅταν οἰκόπεδόν τι ἦναι ἓν στρέμμα, δὲν πρέπει νὰ διανέμηται, διότι κατὰ προγεγραμμένους Νόμους διανέμονται τὰ τεμάχια, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ὅλα μέρη, τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπέσυρεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προσαγαγών, καταδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συμπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διότι ἔπρεπε νὰ περιέχῃ τὸ ἄρθρον τὴν ἐξαίρεσιν, ἐκτὸς τῶν περὶ εὐθυγραμμίας διατάξεων οὐ μόνον τῶν ὑπαρχόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων Νόμων, ἐπειδὴ θέλει ποτὲ ἔλθει καιρὸς, ὅτε ἡ Κυβέρνησις θέλει σκεφθῇ, καὶ περὶ διορθώσεως καὶ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὁδῶν, καὶ πλατειῶν, καθόσον μάλιστα πρὸ μικροῦ καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ διανοίξεως τῶν χωρίων, καὶ ἄνευ τῆς εὐθυγραμμίας, οὔτε ἀσφάλεια, οὐδὲ καθαριότης δύναται νὰ ὑπαρξῇ. Δύναταί τις ἐντεῦθεν νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ πολῖται θέλουν ὑπακούει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εὐθυγραμμίας τῶν χωρίων ἐκδοθησομένου ἴσως νόμου· πλὴν ἐπειδὴ ἤδη λόγων μόνων χάριν δίδομεν, εἶνε σκοπιμώτερον καὶ συμφερώτερον νὰ περιλάβωμεν καὶ ἐνταῦθα περὶ εὐθυγραμμίας διατάξεις πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων τῶν πολιτῶν ζημιῶν.

Παρατηρήσαντος μὲν ἄλλου, ὅτι Διάταγμά τι διαλαμβάνει τοιούτους ὅρους, ἐπιβάλλον εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀρίστανται ἀπὸ τῶν ζώων των διὰ χωρίσματός τινος, καὶ διὰ τοῦτο ἐνόμισε καταλληλον καὶ τὴν σύμπραξιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο δι' ἀναστάσεως τὴν δευτέραν τροπολογίαν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείναντος, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο πρέπει νὰ τεθῇ ὡς τέταρτον, καὶ τὸ τέταρτον ὡς τρίτον, διότι τὸ δεύτερον ὡς ἁπλούστερον πρέπει νὰ προηγηθῇ, συμφωνησάντος δὲ πρὸς τοῦτο, καὶ τοῦ τὴν δευτέραν τροπολογίαν προτείναντος, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν μετάθεσιν ταύτην.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου τετάρτου τῶν τρο-

πολογιών του Νομοσχεδίου, ὁ τὴν πρώτην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τρίτου τροπολογίαν ποιητέαν μετασχηματισαν αὐτὸ ὡς ἑφεξῆς.

« Ἐὰν δύο, ἢ καὶ πλειότεροι γεωργοὶ ζητήσωσι συγχρόνως « ἐξ καὶ τὸ κοινὸ διαιδέσιμον ἐθνικὸν γηπεδον, ἢ ἀγρὸν, λαμβά« νει αὐτὸ ὁ πρῶτος λαχὼν κατὰ κλῆρον. Ἐνεργεῖται δὲ ἡ κλή« ρωσις ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐπὶ ἀφρεστίας Συνεδριά« σεως τοῦ ἀμεσοδόσου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος καὶ τοῦ « Δημάρχου.

Μὲ ἀπορήσαντος δὲ τοῦ προπολογήσαντος τὸ Νομοσχέδιον, ὅτι διὰ τῆς προτεινομένης τροπολογίας μόνη διαφορὰ εἶναι, ὅτι ὁ Ἔφορος ἐνεργεῖ τὴν κλήρωσιν, ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν ἐνεργεῖ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ προτείναντος τὴν μνησθεῖσαν τροπολογίαν, ὅτι ἡ λέξις *ἐνεργεῖ* δὲν δηλοῖ, ὅτι ἰδίαις χερσὶν ἐξάγει τὸν κλῆρον ὁ Ἔφορος, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἐπιτηρεῖ τὴν κλήρωσιν, προσκαλῶν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, καὶ τὸν Δήμαρχον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν τροπολογίαν ταύτην, ὡς ἐτέλη ὡς ἄρθρον τρίτον.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τρίτον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ παρ' ἑκάστου γενόμενον παρατεθὲν, ἐτέθη, ὡς τοῦτον πέμπτον.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ φράσις, « ἐὰν δὲν ἔλαβον εἰδοποίησιν ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδηλώθησαν νὰ ἦ, ὡς παρίστα, καὶ νὰ περιγραφῇ μετὰ τὴν λέξιν « ἐγκαίρως » ἡ λέξις « ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἐπιψηφίσασα ἔγινεν δεκτὸς ὁ παράγραφος οὗτος, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καὶ παρατηρήσαντός τινος ὅτι, ἐὰν ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν λαμβάνει τις, δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ προσοδόρου, ἢ ἄλλων τινῶν ἐμποδίων διὰ τὸ ξηρὸν, καὶ πόχθηρον αὐτῆς, δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ παρὰ τοῦ λαβόντος, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι τοιαύτη περίπτωσις δὲν θέλει ποτὲ ἐπιβῆ, ἀλλ' οἱ γεωργοὶ θέλουν κατοικήσει εἰς γονίμους καὶ καρποφόρους τόπους, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς πάσης φυτείας ἀνεπιδέκτους, ὧν παρετηρήσατο, ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτος, τὴν προτείνουσαν τῶν προσοδοφόρων δένδρων, ἂν καὶ ἐνίοτε ταῦτα ὀλάπτωσι, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἦχι τις μόνον κῆπον λαχάνων, ἀλλὰ λέγω μόνον, ὅτι ἐπὶ τοῦ λαχόντος νὰ παρακινήσωσιν τοὺς πολίτας εἰς τὴν γεωργίαν, πλὴν ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτὸν, πρέπει νὰ ἀφαιθῇ

αὐτοῖς ἡ γῆ πρὸς καλλιέργειαν λαχάνων τοὐλάχιστον, διότι καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ὡς τὴν Ἀττικὴν δένδρα, δὲν γίνονται.

Παρατηρήσαντος τέλος ἄλλου, ὅτι ἐπὶ μὲν Τουρκοκρατίας δὲν ἐφύτευον ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν τῆς Πελοποννήσου χωρίων προσοδοφόρα δένδρα, διότι ἐκαρποῦντο ταῦτα οἱ ἰδιοκτῆται Ὀθωμανοί, ἤδη ὅμως ἀπαντεχοῦ φυτεύουσιν, ἐγένετο δεκτὸς καὶ ὁ δεύτερος οὗτος παράγραφος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ τρίτου παραγράφου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρου, ἐπρότεινέ τις νὰ τεθῇ, ὅτι ἡ ἐπιβεβαίωσις πρέπει νὰ γίνηται καὶ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Λεχθέντος μὲν τινος, ὅτι ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ θέλει σχηματίσει πεποίθησιν ἐκ τῆς ἐπιβεβαιώσεως τοῦ Δικαίου, διότι οὐτοπροσώπως ὁ Ἔπαρχος δὲν δύναται νὰ μεταβαίνῃ πάντοτε πρὸς ἐπιθεώρησιν, παρατηρήσαντος δὲ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς πρότασεως ταύτης, αὐξανομένων τῶν ἐπιβεβαιούντων πρωτοκόλλων, θέλουν ἐπιβραδύνει καὶ ἐμποδίζεσθαι αἱ τῶν πολιτῶν ὑποθέσεις, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸν παράγραφον τοῦτον, ὡς ἔχει, καὶ οὕτως ἐγένετο τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν ἕκτον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, οὗ τῶν προταχθησόντων, ἐντοιοῦται τοῦτο πρὸς ἑαυτὸ, λέγει, ὅπως διὰ συντεταγμένου, ἀφοῦ ὁ κύριος ἐπιβάλλει εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ διαιδέσωσι καὶ φυτεύσωσι, τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῖς ἀρμοῖ, ὅτι διατάσσῃ, καὶ ἐρώτησεν ὁ λογοθέτης σκοπὸν ἔχοντες νὰ καταστήσωσι τὴν παραγωγὴν τῶν γεωργῶν, αἵτινες ἀρχόμεναι σπανίως τινὸς, ἢ μικρᾶς φυτουργίας, δύνανται νὰ διαχειρισθῶσι ἀκριβῶς ἰδιοκτησίας, τοὺς ἀπειλεῖ διὰ τῆς ἀρμοίας ταύτης ἐν τοιαύτῃ ἐπιβολῇ ἄλλ' ἀναγκαίως πρέπει νὰ ἦχι ἡ αἰτιολογία, ὁπόταν δὲ καὶ ὁπόταν ἡ φυτεία, ἐναπέκειται ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἀπόρριψις αὐτῶν εἰς τὰς ἀρχὰς τούτους ἐνῶ πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἡ τελευταία φράσις οὕτως « ἀμα δὲ καὶ οὗτοι ἀρχίσωσι νὰ φυτεύωσι, ἢ νὰ φυτεύσωσι ἐστιν ὁ

Λί ὑποχρεώσεις τῶν γεωργῶν, ἐπέλεγεν ὁ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἰσὶ νὰ φυτεύωσιν ὡρισμένα προσοδοφόρα δένδρα, νὰ αἰτιολογήσωσι, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπὶ ὡρισμένου ὑπὸ τοῦ προκειμένου ἄρθρου χρόνου· ὅταν δὲ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ὑποχρεώσεις δὲν ἐκπληρώσωσιν, ὑποβάλλονται εἰς τὴν ποινὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου· οὐδεὶς ἔμως φόβος ἔνεστι, μήπως σπερηθῶσιν, ὅ,τι ἔκαμον, ἂν δὲν τεθῇ ἡ προσθήκη τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι οὐχ' ἧττον εἶναι ἐπιτρεπτὸν, διότι τὸ μὲν οἰκοδομεῖν

ἡ αρχὴ εἶνε καταφανής, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς φυτείας, ἐκτὸς τούτου δὲν πρέπει νὰ περιπλέκωμεν τοσοῦτον μικρὰ πράγματα, καὶ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὰς συζητήσεις.

Δὲν ὀφείλομεν βεβαίως νὰ συζητῶμεν τοσοῦτον μικρὰ πράγματα, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ἂν καθ' ἑκάστην δὲν ἐβλέπομεν τοιαύτας μεταξὺ τῶν πολιτῶν διενέξεις, καὶ τὴν τάσιν αὐτῶν τοῦ νὰ δικάζωνται καὶ περὶ μικροῦ λόγου πραγμάτων, καὶ μάλιστα μετὰ τοῦ Δημοσίου· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ζητῶμεν πᾶσαν δυνατὴν λεπτομέρειαν, ἂν καὶ εἰς ἄλλην ἐποχήν, οἵαν τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἠδύνατο αὐτὴ νὰ φανῇ ὡς στερεωθεῖσα· ἐπειδὴ λοιπὸν οὔτε περὶ τοῦ εἴδους τῆς οἰκοδομῆς γίνεται λόγος, οὔτε περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς φυτείας, πρέπει νὰ τεθῇ, ἀντὶ τῆς τελευταίας τοῦ Νόμου φράσεως ἡ ἑξῆς « ἅμα δὲ καὶ τῆς ἀτελοῦς οἰκοδομῆς των ἢ ἀτελοῦς φυτεύσεώς των » ἥτις, ἂν καὶ ἀτελὴς καὶ αὐτή, εἶνε ὅλως ἐπιτελεστέρα τῆς τοῦ Νόμου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπό τε τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ προλαλήσαντος λεχθέντα, τεθήσονται εἰς τὰ Πρακτικὰ ἀρκοῦσι πρὸς σαφήνειαν τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου, αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεις, ἐπέρχεται ἄλλος, τοῦ νὰ οἰκοδομήσουσιν, ἐγκατασταθῶσι καὶ φυτεύσωσιν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, εἶνε εὐκατόρθωτοι, καὶ ἐπομένως δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ τὰς ἐκπληρώσωσιν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ περὶ φυτεύσεως ὑποχρέωσις εἶναι ἀόριστος, ἀλλ' ὁ Νόμος δὲν ἀπαιτεῖ βεβαίως μεγάλην ποσότητα δένδρων.

Τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀτιθάσσου μικρᾶς οἰκίας, ἢ τινος ὀλίγης φυτείας δὲν ἐπιθυμᾷ, εἶπε τις τῶν προλαλησάντων ὁ Νόμος, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ἀγρότου, ἀλλ' ἐπὶ ποινῇ τῶν παραβαινόντων τὰς αἱρέσεις τῆς παραχωρήσεως γεωργῶν, ἂν λοιπὸν οὗτος ἔχῃ δύναται νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοτελὴς ἡ τελευταία ὁρᾶσις « ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἤθελον οἰκοδομήσει ἢ φυτεύσει » καὶ οὕτω καὶ τὸ δημόσιον, καὶ οἱ πολῖται ἀποφεύγονται συμβαινόμενον τυχὸν διενέξεων.

Ἀντιτάξαντος μέν τινος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ἄρθρον λέγει « ὀφείλουσιν » ἕπεται ὅτι ἔχουσιν ὑποχρέωσιν, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ τελευταία αὕτη ποινικὴ φράσις, ἀντιπαρατηρήσαντος δ' αὖθις τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, ἐπειδὴ μία τῶν ὑποχρεώσεων τῶν γεωργῶν εἶνε καὶ ἡ κατασκευὴ οἰκίας, τὸ δ' εἶδος ταύτης εἶνε ἀόριστον, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτό, οὐδεὶς ῥόδος ὑπάρχει, ἀντιπέφερεν ὁ

Κ. Ὑπουργός, διότι τὸ προκείμενον ἄρθρον σκοπεῖ ν' ἀναγκάσῃ τοὺς γεωργοὺς νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ παραχωρηθησόμενον αὐτοῖς στρέμμα, πρὸς οἰκοδομὴν φυτείαν καὶ ἐγκατάστασιν· ἐπομένως ἔπρεπε νὰ τεθῇ ποινὴ ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τούτων· ἐν τούτοις ὁ Νόμος πάντοτε ἐπιεικῶς θέλει ἐφαρμοσθῇ.

Ἑπομένως ἐνέκρινε δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν ἑβδομον.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τινος μὲν ἐρωτήσαντος τί ἐννοεῖται διὰ τῶν περὶ ἐθνικῶν γαιῶν φορολογικῶν διατάξεων, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ γεωργοὶ μεταχειρισθῶσιν εἰς ἄλλην ἢ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου χρῆσιν τὰ παραχωρηθέντα πρὸς αὐτοὺς γήπεδα, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀποκριναμένου, ὅτι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὰ πρὸς ἄλλην χρῆσιν μεταχειρισθέντα γήπεδα θέλουσι φορολογεισθαι ὡς τὰ λοιπὰ κτήματα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ἔχει, τὸ ῥηθὲν ἄρθρον, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν τοῦ 8.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ νὰ συνδεθῇ ἡ περίοδος αὐτοῦ, πρέπει νὰ τεθῇ ἡ σύνδεσμος « καὶ » μετὰ τὴν λέξιν « ἐκπληρώσωσι » ἢ ὁ σύνδεσμος « καὶ » πρὸ τῶν λέξεων « δὲν ἐκπληρώσωσι », καὶ ἀντὶ μὲν τῆς κατὰ γραφικὸν λάθος ἡμερομηνίας « 16 Αὐγούστου » τοῦ Β. Διατάγματος, νὰ τεθῇ ἡ ἡμερομηνία « 12 (24) Ἰανουαρίου 1836 » ἀντὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ « 5 » νὰ τεθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ « 7 » καθότι τὸ ἄρθρον 5 ἔτυχε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 7, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην τοῦ συνδέσμου « καὶ » πρὸ τῶν λέξεων « δὲν ἐκπληρώσωσι, » καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τε ἡμερομηνίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ οὕτω δὲ τὸ προκείμενον ἄρθρον γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπά, ἔτυχε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 9, ἔχον ὡς ἑξῆς ἄρθ. 9.

Ὅσαι λαβοῦσαι γνῶσιν τοῦ ἀνήκει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12 (24) Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὰ κατὰ τῶν παρόντα νόμων ἐλλείποντα πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεισθεῖ, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διατεττόμενα, ὅ,τι προσεπέκτησαν, μὴ παρεβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀποκτημένων ἤδη δικαιωμάτων των, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἢ Διατάγματος.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου 8 παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ παρεδέχθη κατὰ τὸ ἄρθρον 6 μέχρι τριετίας ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν γεωργῶν,

πρέπει καὶ τὸν κατὰ τὸ πρακείμενον ἄρθρον νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ δευτέρου τὸ τρίτον ἔτος, καθ' ὃ τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, διὰ νὰ ὑπάρχωσιν οὕτω σύμφωνα πρὸς ἄλληλα ἀμφότερα τὰ ῥηθέντα ἄρθρα.

Ἀντιτάξαντος ἐπιμόνως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐτέθη ὡς ὅρος τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀπαιτουμένων τίτλων ἰδιοκτησίας τὸ δεύτερον ἔτος, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἐπὶ πολυετίαν στερημένος ὁ γεωργὸς αὐτῶν, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ὅρος τῆς ἐκδόσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας μήτε ὁ δεύτερον οὔτε τὸ τρίτον ἔτος, ἀλλ' ὅταν ὁ γεωργὸς ἐντὸς τῆς τριετίας ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ὁρίζει τὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸ παράδοσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ ἐκδώσῃ τὸ παραχωρητήριον τῆς ἰδιοκτησίας, ἐπέμεινεν ἕτερος, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς γεωργοὺς ποινὴ στερήσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας, ὅταν ἡ παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων συντεχθεῖσα ἔκθεσις δὲν ἔχεται ἀληθείας ἐν ᾧ κατὰ προηγούμενον τι ἄρθρον ἐπιβάλλεται ἐπίσης πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὡς χρέος καὶ ἡ δι' ἐκθέσεως βεβαίωσις τῶν ὑποχρεώσεων των ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται τινὲς μὲν τῶν γεωργῶν, μὴ ἐκπληρώσαντες τὰς ὑποχρεώσεις των νὰ δωροδοκήσωσι τοὺς ἐπιστρατευμένους τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως ὑπαλλήλους, ὅπως νὰ λάβωσι τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας των διὰ τῆς ψευδοῦς ταύτης ἐκθέσεως, τὰ δὲ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείων πληροφορηθῶσι τοῦτο, νὰ τοὺς στερήσῃ τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας των, ἤθελεν εἶσθαι εὔχρηστον πρὸς περιστολὴν καὶ τιμωρίαν τινῶν κατεγνωσμένων ὑπαλλήλων, νὰ τεθῇ ποινὴ αὐστηρὰ, αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐκθέσεως, διὰ νὰ μὴν ἀναγκάζωνται οἱ γεωργοὶ καὶ τοὺς ὑπαλλήλους νὰ δωροδοκῶσι, καὶ τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας των νὰ στεροῦνται· καὶ ὅτε μὲν ἤθελεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον παρουσιάζεσθαι τοιαύτη ἔκθεσις, ὀφείλει τοῦτο νὰ ἐκδίδῃ κατόπιν τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας, τιμωρῶν μόνον τοὺς συντάξαντας τὴν ψευδῆ ταύτην ἔκθεσιν ὑπαλλήλους, καὶ μὴ ἀποστερῶν τοὺς γεωργοὺς τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας.

Δὲν πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ λάβῃ χώραν ψευδὴς διὰ δωροδοκίας ἔκθεσις, ὡς ὑπαρχούσης τῆς τιμῆς τοῦ μέσου ὅρου τοῦ παραχωρουμένου ἐξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου, 50 ἢ 60 δραχμῶν, καὶ οὐδεμιᾶς ἐκ τοιαύτης εὐτελοῦς ἀξίας προσγενομένης πρὸς τὸν γεωργὸν ὠφελείας εἰς δωροδόκησιν τοσούτων

τοιούτων ὑπαλλήλων, οἷοι ὑπάρχουσιν οἱ πραγματογνώμονες, ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος.

Τοῦ αὐτοῦ μὲν Γερουσιαστοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρόκειται τὸν περὶ τῆς εὐτελοῦς τιμῆς τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου, ἀλλὰ περὶ τῆς καταχρήσεως τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀντὶ ἑνὸς στρέμματος θέλουσι παραχωρεῖ τέσσαρα, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι ὡς πρὸς τὰ παραχωρηθέντα περισσεύοντα τοῦ ἑνὸς στρέμματος εἰς τὸν γεωργὸν δὲν θέλει δίδεσθαι τίτλος ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ θέλει θεωρεῖσθαι δι' αὐτὰ ὡς ἁπλῆς πίστεως κάτοχος, ὑποκείμενος εἰς τὰς συνεπείας τοῦ πολιτικοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἀντὶ τῶν λέξεων « τὸ δεύτερον ἔτος » τὰς λέξεις « τὸ τρίτον ἔτος, ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ » καὶ ἀντὶ τῶν λέξεων « καθόσον δὲν » τὰς λέξεις « ἐντὸς ἐὰν » ἀντὶ τῶν « ἄρθρον 4 » τὰς « ἄρθρ. 6 » καὶ ἀντὶ τῶν « ἔχωσιν ἀληθείας » τὰς « ἔχονται ἀληθείας » οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον 8, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν τοῦ 10, ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Ἀρθ. 10. Τὸ τρίτον ἔτος ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἀφ' ὅτε παραδοθῇ « εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἐκθεσις, « βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου « ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουρ- « γεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδίδῃ τοὺς ἀπαιτουμένους τίτλους ἰδιοκτη- « σίας κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις περὶ παραχωρήσεως « ἐθνικῶν κτημάτων. ἐὰν δὲ πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ « διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν « ἔχονται ἀληθείας ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, καί τινος μὲν τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐντὸς, ἂν ἐννοῶνται αἱ οἰκογένειαι τῶν πρὸ ὀλίγου μεταστάντων γεωργῶν, ἢ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔλαβον μέρος τῆς κατά τι τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 γενομένης δωρεᾶς, ἢ καὶ ἐκείνων, οἵτινες ζητήσαντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου νὰ μετάσχωσι τῆς προτεθειμένης δωρεᾶς, δὲν ἐπρόφθασαν διὰ τὸν ἐπελθόντα αὐτοῖς θάνατον ν' ἀποκτήσωσιν αὐτήν· τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτάξαντος, ὅτι διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου τούτου διατάξεως ἐπεξετείνετο ὑπὸ τῆς βουλῆς καὶ τὴν ὁποίαν παραδέχομαι ὡς δικαίαν, ἐννοοῦνται 1) αἱ οἰκογένειαι τῶν γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες κατά τι τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836, ἔλαβον ἤδη στρέμμα οἰκοπέδου, καὶ τῶν γεωργῶν τούτων ἀποθανόντων, πρέπει αἱ οἰκογένειαι

αὐτῶν ἤδη νὰ λάβωσι δωρεὰν τὴν μέχρις ἑνὸς στρέμματος συμπληρωτικὴν παραχώρησιν οἰκοπέδου, καὶ 2) αἱ οἰκογένειαι τῶν γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔλαβον παντάπασι τοιαύτην δωρεάν, καὶ ἀπεβίωσαν ἐσχάτως· ἐπέρασεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ συζητουμένου ἤδη ἄρθρου οὐδέποτε ἐκφράζει τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ λεχθεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἄπασαι αἱ οἰκογένειαι τῶν μέχρι τοῦδε ἀποβιωσάντων γεωργῶν λάβωσι μέρος τῆς δωρεᾶς ταύτης, τότε δὲν θέλει ὑπάρξει πλέον Ἐθνικὴ γῆ, ἀλλὰ θὰ διεκτεθῇ ἐλάχιστος, καὶ οὕτω στερουμένων αὐτῆς πολλῶν γεωργῶν, μεγίστη εἰς τὸ δημόσιον ἐπελεύσεται ἡ ζημία, ἐν ᾧ οὐδὲν ὄφελος προσγίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν δωρεᾶς, ὡς μὴ δυναμένων τούτων νὰ ἐργασθῶσι.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέξατο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, τὸ ἄρθρον 9 μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 11.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα τινὸς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι πρέπει ἤδη νὰ προστεθῇ νέον ἄρθρον, διὰ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν εὐεργετικὴν τοῦ προκειμένου Νόμου διάταξιν, καὶ ὅσοι ἠγόρασαν διὰ προικοδοτήσεως οἰκόπεδα καὶ δὲν ἐπλήρωσαν μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῆς ἀπορίας των· καὶ ἄλλων ἀντιταξάντων ὅτι περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπεφασίσθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτι δὲν ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι δ καίωμα δωρεᾶς, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπανέλθῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προαποφασισθέντων. Ἐπιμένοντος τοῦ προαγορεύσαντος εἰς τὴν τοιαύτην πρότασίν του, ἡ Γερουσία κατὰ πλειοψηφίαν δι' ἀναπτύξεως δὲν παρεδέξατο τὴν συζήτησιν τῆς εἰρημένης προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, ὡς ἀποφασισθείσης ὁριστικῶς τοιαύτης κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἀναγνωσθέντος τέλος καὶ τοῦ ἄρθρου 10 καὶ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι, δι' ὅσους προσέλθεσε λόγους κατὰ τὴν ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησιν τοῦ παρόντος Νόμου, πρέπει νὰ λάβῃ ἐνεργητικὸν μέρος ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ νὰ προστεθῶσι κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀντὶ τῶν λέξεων « ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς » αἱ λέξεις « οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ » ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ἔχει, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 12 ἀποφασισθέν, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου δύναται νὰ λάβῃ ἐνεργητικὸν μέρος καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς· ψηφο-

φορηθὲν τελευταῖον τὸ σύνολον τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νόμου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 19 κατὰ 10, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς Ἕλληνας γεωργούς, ὅσοι κατοικοῦν ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσι καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχουσιν ἰδιοκτησίους οἰκίας, ἢ οἰκόπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ἐκ τῶν Ἐθνικῶν ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα, ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον, ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς γεωργοὺς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, γήπεδον ἢ ἀγρὸν ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, καὶ εἰς τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κῆπον δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος ἔλαττον ἐπίσης τοῦ ἑνὸς στρέμματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἔλλειπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 3 Ἐὰν δύο ἢ καὶ πλείονες γεωργοὶ ζητήσωσι συγχρόνως ἓν καὶ τὸ αὐτὸ διοδέκαρον Ἐθνικὸν γήπεδον ἢ ἀγρὸν, λαμβάνει αὐτὸ ὁ πρῶτος λαχὼν κατὰ κλῆρον, ἐνεργεῖται δὲ ἡ κλήρωσις διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐπὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος καὶ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ζητηθησόμενα Ἐθνικὰ γήπεδα κείμενα μεταξὺ τῶν ἰδιοκτησιῶν δύο ἢ πλειοτέρων γεωργῶν, διανέμονται εἰς τοὺς αἰτοῦντας αὐτὰ γειτνιάζοντας μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ ἑνὸς στρέμματος εἰς ἕκαστον· ἀλλ' ἐὰν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν Ἐθνικῶν τούτων γηπέδων ἦναι ἔλαττον τῆς ἀπαιτουμένης ποσότητος, λαμβάνων κατὰ προτίμησιν οἱ ἔχοντες ὀλιγώτερον ποσὸν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὁρισθῶσιν ὅλοι εἰς ἴσην ἔκτασιν, τὸ δὲ μένον ποσὸν διανέμεται κατὰ ταῦτα εἰς ὅλους, κατ' ἴσην ἀναλογίαν.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιροῦνται τῶν παραχωρήσεων γαῖαι καὶ γήπεδα φέροντα ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητας, ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ὅσα δημόσιον ἢ δημοτικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν.

Ἄρθρ. 6. Οἱ γεωργοὶ ὀφείλουσιν ἐντὸς μὲν τοῦ πρώτου τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ

παραχωρηθέντος γηπέδου, ἐὰν δὲν ἐλάβον οἰκοπεδα. ἐπὶ τῶν ὁποίων ὡκοδόμησαν ἤδη, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἐντὸς δὲ τοῦ τρίτου ἔτους νὰ φυτεύσωσι τὴν ὑπόλοιπον γῆν μὲ οἱαδήποτε προσοδοφόρα δένδρα.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω θέλει ἀποδεικνύεσθαι δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων, ἐπιβεβαιουμένης ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 7. Ἐὰν οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, θέλουσι στερεῖσθαι, ἄνευ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθέντων γαιῶν ἢ γηπέδων, ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἤθελον οἰκοδομήσει, φυτεύσει.

Ἄρθρ. 8. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ κάμνωσιν ἄλλην χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων καὶ γαιῶν, παρὰ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένην.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι εἰς αὐτοὺς αἱ φορολογικαὶ περὶ ἐθνικῶν γαιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 9. Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν, δυνάμει τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διατασσόμενα, ὅτι προσυπέστησαν, μὲ παραβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀπαιτημένων ἤδη δικαιωμάτων των δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ψηφίσματος ἢ διατάγματος.

Ἄρθρ. 10. Τὸ τρίτον ἔτος ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἀφοῦ παραδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 ἔκθεσις, βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, κατὰ τας ἰσχυούσας διατάξεις περὶ παραχωρήσεως Ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκτὸς ἐὰν πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ διακηρύξει ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν ἔχουσι ἀληθείας.

Ἄρθρ. 11 Τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ παρὼν Νόμος, μετέχουσι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 12 Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ
Δ. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρυσταχόπουλος
Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς εἰδομαίου δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα. ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνοίγει τὰς ἐργασίας τῆς Συνεδρίασιν κατὰ τὴν ἐκδεικτέαν καὶ χρίσιμον ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑποβάλλων, ἐνέργω δύο Νομοσχέδια περὶ κρίσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, παρακαλεῖται συγχρόνως παρὰ τοῦ Γραφείου τὰ ἀριθμήσῃ τὰ προϋπολογισμὸν τοῦτον δικαιολογητικὰ ἐγγραφα, πίνακας, καὶ εἰδικὰς ἐκθέσεις ἑκάστου Ὑπουργείου.

Ἔχουσι δὲ ἀναφορὰν τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια καὶ ἡ ἐπὶ τούτων ἔκθεσις ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ 1847.

Κύριοι.

Παραπεμφθείσης μόλις τῆς εἰς τὴν Βουλὴν συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1847, σπεύδω κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλλω αὐτὸν καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

Αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις περιορίζονται εἰς ὀλίγα τινὰ ἄρθρα τῶν ἐξόδων τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, καὶ τὰς τροποποιήσεις ταύτας παρεδέχθη καὶ ἡ Κυβέρ-

νησις κατὰ τὰς εἰδικὰς πρὸς ὑμᾶς ἐκθέσεις τῶν ΚΚ. συναδελφῶν μου, τὰς ὁποίας λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλλω ὧδε ἐπισυνημμένας μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς.

Εἰσὶ δὲ αὗται αἱ ἑξῆς.

1) Ἀπὸ τὸ χρέος ἐσωτερικὸν, τόκοι ἐγγυοδοσιῶν κτλ. ἀφῃρέθησαν	δρ.	2,666:66
2) Ἀπὸ τὰ ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν	»	18,120
3) Ἀπὸ 3 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀφῃρέθησαν	7,693:30	
προσετέθησαν δὲ	600	7,093:30
4) Ἀπὸ 1 ἄρθρον τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν . . .		6,000
5) Ἀπὸ 6 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀφῃρέθησαν δραχ.	29,516:04	
προσετέθησαν δὲ	1,888:78.	27627:26
6) Ἀπὸ 2 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀφῃρέθησαν δρ.	8,992	
ἐξ ὧν μετετέθησαν εἰς ἄλλο ἄρθρον . .	2,090.36.	6,901:64
7) Ἀπὸ 1 ἄρθρον τῶν ἐξόδων τοῦ Ναυτικοῦ ἀφῃρέθησαν		684
8) Ἀπὸ 2 ἄρθρα τῶν ἐξόδων διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων ἀφῃρέθησαν ἐπίσης		4,794
	Δρ.	73,886.68
ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν ἐκ	Δρ.	18,422,331:95
Μένουν τὰ παραδεχθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς		18,348,445 9

Αἱ ἐπενεχθεῖσαι παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς ἀνωτέρω τροποποιήσεις εἶναι, ὡς παρατηρεῖτε Κύριοι, εἶναι τόσον μικραί, καὶ περιορίζονται εἰς τόσον ὀλίγα ἄρθρα, ὥστε ἐκρίθη περιττὸν νὰ συνταχθῶτι νέα ἐξηγητικὰ τῶν ἐξόδων φύλλα, καὶ ἕνεκα τούτου νὰ βραδύνῃ ἄνευ λόγου ἡ εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἰς τὸ γραφεῖον ἑπομένως τῆς Γερουσίας παραδίδονται ἱκανὰ ἀντίτυπα τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν γενικὴν ἔκθεσιν τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν

καὶ εἰς τὰς προσηρτημένας εἰδικὰς ἐκθέσεις τῶν διαφόρων Ὑπουργείων θέλετε εὑρεῖ τοὺς πρὸς διασάφησιν καὶ ὑποστήριξιν τῶν διαφόρων ἐσόδων καὶ ἐξόδων λόγους, τῶν ὁποίων ἡ ἐπανάληψις ἐνταῦθα ἀποβαίνει ἄσκοπος.

Περαίνων τὸν λόγον, Κύριοι, ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ βραδύτης τῆς παρουσιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας δικαιολογεῖται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐφρόντισε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἀπὸ τὸν Νοέμβριον μῆνα τοῦ 1846. Ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις παρετάθη πολὺ, καὶ ἐπελθούσης τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς μετὰ τὸν Ἀπρίλιον ε. ε. μόλις τὸ ἐλάχιστον μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἦτο συζητημένον. Συγκαλεσθεισῶν τῶν νέων Βουλῶν, ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ πάλιν τὸν προϋπολογισμὸν μὲ τινας τροποποιήσεις εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, ἅμα ἔχεινεν ἔναρξις τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἐργασιῶν· χρεωστοῦμεν ἐνταῦθα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ νέα Βουλὴ διεξῆλθε τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα καὶ λεπτομέρειαν χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἐκ τούτου ἀνεξέταστον οὐδὲ τὸ παραμικρότερον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ποσὸν, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων.

Ταῦτα, Κύριοι, ὑποβάλλων ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, ἐλπίζω ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1847 θέλει τύχει καὶ τῆς ὑμετέρας παραδοχῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὰ πόδας Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1847 συζητηθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ παραδεχθὲν ἄνευ τροποποιήσεως τινος, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ημετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1847.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων Καταστημάτων, κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ ρόλλα, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ 1847 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ διαταγμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περὶ τινων ἐσόδων Νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια ὀγδοήκοντα ἐννέα χιλιάδας ἑξακοσίας ἑβδομήκοντα καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἐννέα, ἀριθμὸς 14,089,670:79. Προστίθενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δρ. τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν καὶ πεντήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθ. 3,835,473:58, καὶ τὸ δάνειον τοῦ Ἱππότου Ὑψηλάντου ἐκ δρ. πεντακοσίων πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδων τετρακοσίων κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔσοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπραττόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα καταλογίζονται εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ἑπομένων ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις· σημειοῦται δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ ἐπιγραφομένῳ, « Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων. »

Ἄρθρ. 4. Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου κυρωθέντα, ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις. Τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπίεσει πᾶς ὑπάλληλος εἴτε διατάξας, εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἴσπραξιν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, ἐπιφυλαττομένης δὲ προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ

τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὰ πόδας Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1847, ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Δεκεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1847.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1847 προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δεκαεκτὼ ἑκατομμύρια τριακοσίας τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδας τετρακοσίας τεσσαράκοντα πέντε καὶ λεπτὰ ἐννέα, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν Πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ Κεφάλαια καὶ Ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν Προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἑρεξῆς.

Α'.	Εἰς τὸ δημόσιον χρέος ἤτοι	
	Εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου	3,835,473.58
	Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ .	50,376.42
	Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβολῶν τῆς Ἀγγλίας	664,679.32
	Εἰς τόκους Ἐσωτερικοῦ χρέους	1,500 —
	Εἰς Συντάξεις	407,913.12
		δρ. 4,959,942:44
Β'.	Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν	1,000.000 —
Γ'.	Εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλ. Σωμάτων	480,000 —
Δ'.	Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων ἤτοι τῆς Προεδρίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμ-	
	Μεταφορὰ δρ.	6,439,942:44

Μεταφορά		6,439,942:44
Συλλόγου	3,000	
Τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικ. Σχέσεων	332,040:24	
Τῆς Δικαιοσύνης . . .	904,992:39	
Τῶν Ἐσωτερικῶν . . .	1,753,304:42	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.	833,895:69	
Τῶν Στρατιωτικῶν . .	4,373,932:79	
Τῶν Ναυτικῶν . . .	1,157,625:70	
Τῶν Οἰκονομικῶν . . .	484,375:85	
		9,843,167: 8
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,798,528:65
Τ'. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς		266,806:92
Τὸ ὅλον . . .		18,348,445: 9

Ἀνήκουν εἰς χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 χορηγουμένας πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πιστώσεις αἱ χορηγηθεῖσαι ἀ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου ε. ε. Νόμου συμποσουμένων εἰς . . . . . δρ. 3,427,939·70

Β'. Αἱ δυνάμει τῶν προστρτημένων εἰς τὸν παρόντα Νόμον Β. Διαταγμάτων ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 10 Μαΐου, 29 Μαΐου, 2 Ἰουνίου, 3, 8, 11, 17, 21 καὶ 25 Ἰουλίου καὶ 1 Σεπτεμβρίου, ἐκδεδομένων μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν, καὶ λαμβανόντων ἤδη κῦρος Νόμου, συμποσούμεναι εἰς . . . . . δρ. 5,113,217 —

Τὸ ὅλον . . . 8,541,156·70

κατὰ τὰ, εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν προστρτημένους εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων Ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ κυρωθέντα ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν

διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα, ἢ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου νὰ αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων. Ἐὰν ἑπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσίν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1847, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον, καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀντικρούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1847, παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 7. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν Νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων, μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ Ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 8. Τὰ περὶ προσωρινοῦ καὶ ὁριστικοῦ Ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως καὶ περὶ γενικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ὡρισμένα ἐν τοῖς Ἄρθροις 6 καὶ 7, τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1845 Νόμου θέλουν ἐνεργηθῆ ὁμοίως καὶ διὰ τὴν χρῆσιν 1847.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Πίναξ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δια τὴν χρῆσιν 1847.

Κεφάλ.	Ἄρθρ.	Ἔσοδα	Ἀρχικὰ εἰσπρακτέα	Ποσὰ προϋπολογιζόμενα κατ' ἄρθρον	Κατα κεφάλ.
Α.		Ἄμεσοι φόροι			
	1	Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας		4869900	
	2	Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων		40000	
	3	Ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0/0		92843 79	
	4	Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων		1446145	
	5	» » ἐπιτηδευμάτων		196000	
	6	» » οἰκοδομῶν		400000	6744888 79
Β.		Ἔμμεσοι φόροι			
	1	Τέλη τελωνικὰ		2900000	
	2	» χαρτοσήμου		925000	
	3	Διάφορα δικαιώματα		341400	4166400
Γ.		Δημόσια καταστήματα			
	1	Νομισματοκοπείου		140000	
	2	Ταχυδρομείου		146200	
	3	Τυπογραφείου		2800	289000
Δ.		Διάφορα νομίσματα καὶ κτήματα			
	1	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ		255200	
	2	Ὕδατα θερμὰ		1300	
	3	Ἁλυκαὶ		450000	
	4	Ἰχθυοτροφεῖα		169504	
	5	Δάση		147040	
	6	Ἐλαιῶνες	421185	120000	
	7	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	130112	80000	
	8	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	139000	100000	
	9	Κτήματα διωκώμενα δι' ἐπιστασίας		95500	
	10	Ἀνεμόμυλοι κτήνη καὶ ἐργαστήρια		46231	1466775
Ε.		Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων			
	1	Χρεολύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν	374207	50000	
	2	Δεκαετεῖς πιστώσεις »	419429	28000	
	3	» » φθαρτῶν κτημάτων	94690	25000	
	4	Εἰσπράξεις τῆς ὁλικῆς τιμῆς τῶν προικοκτησιῶν		πρὸς ἐνθύμησιν	
	5	ὁμ. ὁμ. φθαρτῶν κτημάτων		ὁμοίως	103000
Ζ.		Διάφορα εἰσοδήματα			
	1	Τόκοι ὑπερημερίας		65000	
	2	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωμένων εἰς τὸ δημόσιον		10300	
	3	Δεκαετεῖς δόσεις τῶν μέχρι τοῦ 1837 καθυστερουμένων		2000	
	4	Ποινικὰ ἐργοστάσια		21507	
	5	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	60000	10000	
	6	» προκατ. ἐξόδων εἰς πολιτικὰς δίκας		πρὸς ἐνθύμησιν	
	7	» » » κατασ. ἰδιωτ. ἀμπέλων, μελισσίων καὶ ζώων		ὁμοίως	
	8	Μερίσματα τραπέζης		85000	
	9	Τυχηρὰ εἰσοδήματα		3000	198807
Η.		Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα			
	1	Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	13901 15	6000	
	2	Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις	42000	30000	
	3	Μονασταί		76800	
	4	Τόκοι ὑπερημερίας		10000	122800
Θ.		Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων			
	1	Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων		950000	
	2	Ἔσοδα ἐκκλ. »		50000	1000000
		Ἔκτακτα ἔσοδα			14089670 79
	1	Προκατ. τῶν 3 Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δευτέρου Ῥουμηλ.		3835473 58	
	2	Δανειον τοῦ ἱππότου Εὐνάρδου		558400	4393873 58
		Ὅλικὸν ποσὸν		ὀρ.	18483544 37

Κεφάλαιον	Έξοδα	Ποσά κατά τον υποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν				Ποσά παραδεχθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς				Διαφορά			
		Κατὰ κεφάλ.		Κατὰ μέρος		Κατὰ κεφάλ.		Κατὰ μέρος		Επὶ πλέον		Επὶ ἔλαττον	
	Μέρος Α'. χρέος δημόσιον												
Α.	Χρέος ἐξωτερικὸν	4370[illegible]	32			4350529	32						
Β.	Χρέος ἐσωτερ. τόκοι ἐσωτερ. χρέους	4166	66			4500						2666	66
Γ.	Συντάξεις.	10791	12	4362603	10	407313	12	4959942	41				
	Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορήγησις												
Δ.	Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα. . .	1000000		1000000		1000000		1000000					
	Μέρος Γ'. ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτικῶν Συμβάντων												
Ε.	Ἀποζημιώσ. τῶν Βουλευτ. Συμβάντων	480000		480000		480000		480000					
	Μέρος Δ'. γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων												
Ζ/1	Προεδρία τοῦ ὑπουργ. συμβουλίου .	3000				3000							
Ζ/2	Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν . .	351160	21			332040	24					18120	
Ζ.	» τῆς Δικαιοσύνης. . .	912987	69			906987	69			600		7693	30
Η.	» τῶν Ἐσωτερικῶν. . .	1759304	12			1753304	12					6000	
Θ.	» τῶν Ἐκκλησιαστικῶν .	861542	95			833896	59			1888	78	29546	14
Ι.	» τῶν Στρατιωτικῶν . .	4380844	13			4373932	79			2090	36	8992	
ΙΑ.	» τῶν Ναυτικῶν . . .	1158809	70			1157625	70					684	
ΙΒ.	» τῶν Οἰκονομικῶν . .	484375	85	9909393	98	484475	85	9843167	8				
	Μέρος Ε'. ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας												
ΙΓ.	Ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων. . . .	1803322	65	1803322	65	1798528	65	1798528	65			4794	
	Μέρος Ζ'. διάφορα πληρωμαὶ καὶ ἔκτακτα ἔξοδα												
ΙΔ.	Ἐπιστροφὴ χρημάτων.	13944	47			13944	47						
ΙΕ.	Ἀποζημιώσεις.	137848	44			137848	44						
ΙΣ.	Ἀποζημιώσεις εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρτα	115044	1	266806	92	115044	1	266806	92	4579	14	78166	
				18122331	95			18348445	9			73886	86

Ἀναπεραλαίωσις

Ἔσοδα	δρ. 18,183,544: 37	ἀφαιρέσει δὲ τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων	δρ.	14089670: 79
Ἔξοδα	» 18,348,415: 9	ἀφαιρέσει δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους τὰ διὰ τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων πληρωθέντα . . . . . δρ. 4,393,873: 58	»	13954374: 51
Πλεόνασμα	δρ. 135,099: 28			135039: 28

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Προτείναντος έπομένως τινός τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος διὰ τὴν μετὰ τρεῖς ἀπὸ σήμερον ἡμέρας λῆξιν τοῦ ἔτους **1847**, πρέπει νὰ τυπωθῶσιν καὶ διανεμηθῶσι σήμερον ἀμφότερα τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ **1847** ἔτους ἀναγνωσθέντα Νομοσχέδια καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις, καὶ αὔριον νὰ συγκαλέσῃ ὁ Κ. Πρόεδρος εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν τὴν Γερουσίαν ἐν εἴδει Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν προεξέτασιν αὐτῶν. Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ζήτημα περὶ τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἕνεκα τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἤδη εἰσήχθη καθίσταται ἄξιον καὶ σεβάσεως καὶ μεγάλης σπουδῆς, προτείνω διὰ τοῦτο νὰ τυπωθῶσι μὲν καὶ διανεμηθῶσι σήμερον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τά τε ἀναγνωσθέντα Νομοσχέδια περὶ τῆς κυρώσεως τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847** καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις μετὰ τῶν οἰκείων πινάκων, τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν τῆς διανομῆς αὐτῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἕκαστος σκεφθῇ ὡρίμως, καὶ διέλθῃ ἐπιτροχάδην τὸν προϋπολογισμόν, ἄνευ διορισμοῦ Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ συνέλθῃ ἡ Γερουσία εἰς γενικὴν δημοσίαν Συνεδρίασιν διὰ νὰ σκεφθῇ τίνι τρόπῳ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον θέλει διεξέλθει τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμὸν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. τὸ δὲ πνεῦμα τῆς προτάσεώς μου ταύτης, διὰ νὰ μὴ τυχὸν παρεξηγηθῇ, σκοπὸν προτίθεται ἵνα μὴ ἀπέλθωσιν ἀπότομοι προσβολαὶ διὰ τὴν ἄκαιρον τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, καὶ προσγενηθῇ γλευασμός τις οὐ μόνον ἐπὶ ἑκάστου μέλους τοῦ Σώματος καὶ τῆς Γερουσίας ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος.

Ἐπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἐντὸς τῆς σήμερον, τὰ ἀναγνωσθέντα δύω Νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους **1847**, καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις μετὰ τῶν οἰκείων πινάκων, καὶ κατὰ τὴν μετὰ τὴν διανομὴν αὐτῶν δευτέραν ἡμέραν, νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τούτων συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ, ὅτι πρέπει ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ τυπωμένος ὁ γενικὸς προϋπολογισμός, νὰ τυπωθῶσι καὶ αἱ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας ἐπ' αὐτοῦ ἐπέφερεν ἡ Βουλή, διὰ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἀμφότερα ταῦτα ἕκαστος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν κατὰ τὴν διάκρισιν καὶ συζήτησιν διότι

διὰ τῆς τυπώσεως καὶ διανομῆς μόνον τῶν πινάκων, ὡς μὴ ἐμπεριεχόντων τὴν λεπτομερῆ ἑκάστου Ὑπουργείου δαπάνην δὲν δύναται νὰ γένῃ ἀρκοῦσα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλει καὶ αὐτὸς μετέχει τῆς γεννησομένης συζητήσεως, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς προσέθηκεν ὅτι, ὁ μὲν γενικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους **1847** εἶναι τυπωμένος εἰς ὀλίγα μόνον ἀντίτυπα, χάριν οἰκονομίας ἐξόδων, καὶ δύνανται ἀνὰ τρεῖς τοὐλάχιστον Γερουσιασταὶ νὰ λάβωσιν ἕκαστον τῶν ἀντιτύπων, αἱ δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι τροπολογίαι, ὡς μὴ χρήζουσαι πολλῆς διὰ τὴν ἐκτύπωσίν των δαπάνης, θέλουν τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ εἰς ἑκατὸν μέλη τῆς Γερουσίας.

Κατόπιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, προσελθών, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος **1847**, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως ψηφισθὲν Νομοσχέδιον διὰ τὸ **1847** ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **27** Δεκεμβρίου **1847**

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως διὰ τὸ **1847** ἔτος Νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **24** Δεκεμβρίου **1847**.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν.

Άρθρ. 1. Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1847 ἔτος εἰς ἄνδρας ἑπτακοσίους ὀγδοήκοντα τρεῖς, Ἀξιωματικούς, Ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, Ὑπαξιωματικοὺς καὶ Ναύτας ἀποτελοῦντας

Τὸ μὲν σῶμα τοῦ Ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν . . .	54
Τὸ τοῦ λόχου τῶν Τεχνιτῶν	67
Καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. Πλοίων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν τοῖς Λιμεναρχείοις ναυτῶν .	662
Τὸ ὅλον . .	783

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται Ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἐντὸς τῆς σήμερον τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον μετὰ τῆς εἰσαγωγικῆς ἐκθέσεως, καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς προσκούσης ἐκθέσεως, νὰ προβῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1847, ὡς ὑπαγομένων ἀμφοτέρων τούτων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μετὰ τοῦ εἰσαχθέντος ἤδη προϋπολογισμοῦ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΛΕΣΒΙΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Γιαν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 30 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς Ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1847, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω ἀ' τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχέδιον, καὶ β') τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη στερεοτύπως τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, ἄνευ μεθεμιᾶς παρατηρήσεως, δὲν ἀναφέρει οὔτε ὁπόσος ἦτον ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ περυσινὸν Νομοσχέδιον, οὔτε κατὰ πόσον ἤδη πύξησαν τὰ στρατιωτικὰ Σώματα, καὶ ὅτι τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει ν' ἀναπληρώσῃ ἤδη ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα μέλος τι τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπέφερεν, ὅτι ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προσδιοριζόμενος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, εἶναι ἑκάστου τοῦ περυσινοῦ προσδιορισμοῦ αὐτοῦ, ἐκτὸς ὅμως τῆς Ὁροφυλακῆς, ἥτις κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἤδη πύξησε· καθότι ἐνῷ κατὰ τὸ περυσινὸν Νομοσχέδιον ἕκαστος λόχος τῆς Ὁροφυλακῆς περιεῖχε 48 μόνον ἄνδρας, ἤδη περιλαμβάνει μέχρι τῶν 60· ὥστε κατὰ 12 ἄνδρας πύξησεν ἕκαστος τῶν λόχων τῆς Ὁροφυλακῆς.

Ἂν προτίθεμαι, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐμποδίσω τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, διότι ἡ ἀνάγκη ἴσως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου ὑπαγόρευσε τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος· ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη φθάνει εἰς δύω χιλιάδας καὶ 15 στρατιώτας περισσοτέρους τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰ λοιπὰ ἔτη. Ὡς ἐκ τούτου ὤφειλεν ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξηγήσῃ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν α') εἰς ὁποῖα Στρατιωτικὰ Σώματα ἐγένετο ἡ αὔξησις αὕτη, καὶ β') κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη αὐτῆς.

Ἀπαντήσας ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη ἕκαστος λόχος τῆς Ὁροφυλακῆς συνέκειτο ἀπὸ 36—52 ἄνδρας, ἀλλ' ἤδη ἕνεκα τῶν ἐπισυμβάντων

ἀποστασιῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ηὔξησεν ὁ ἀριθμὸς ἑκάστου λόχου τῆς Ὁροφυλακῆς μέχρι τῶν 60· ὁ δὲ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ Στρατιωτικῶν δὲν εἶναι ὅσος ὑπάρχει ἤδη εἰς ἐνέργειαν, ὡς ὑπαρχόντων **400** σχεδὸν ἐξ αὐτῶν ἐν ἐφεδρείᾳ· καθότι, ἐνῷ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἀναφέρονται ὅτι ὑπάρχουσιν εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα τῆς γραμμῆς **3,497** ἄνδρες, μόλις ἤδη ὑπάρχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ὑπηρεσίᾳ **2,400**, ὡς ὑπαρχόντων τῶν λοιπῶν ἐν ἐφεδρείᾳ, καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης τῆς Κυβερνήσεως δυναμένων νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· μεταξὺ δὲ τοῦ εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἀναφερομένου ἀριθμοῦ τῶν **1424** ἀνδρῶν, ὑπάρχουσι καὶ **140** ἀγωνισταί, τοὺς ὁποίους ἐν καιρῷ μόνον ἀνάγκης προσκαλεῖ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μισθοδοτεῖ, ὡς τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὰς ἀπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γενομένας ἀποστασίας.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος εἰς τὰς ὁποίας, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐζήτησατο πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τε τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν προσετέθησαν οἱ πλειότεροι οὗτοι στρατιῶται, καὶ εἰς ὁποῖα ἐκ τῶν διαφόρων Στρατιωτικῶν Σωμάτων, ἐπέφερεν ὁ ῥηθεὶς Ὑπουργός, ὅτι καὶ τοι τῶν πληροφοριῶν τούτων δυναμένων νὰ σαφηνισθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔνθα ἀναφέρεται ἥ τε ἐποχὴ τῆς αὐξήσεως τοῦ Στρατοῦ καὶ ὁ ὁλικὸς αὐτοῦ ἀριθμός, μ' ὅλον τοῦτο κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν θέλω ἀπαντήσει εἰς τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ἀφοῦ κατὰ πρῶτον ἐρευνήσω ἀκριβῶς περὶ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον συζητεῖται ἤδη κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἶναι γνωστὸς ἤδη καὶ οὐχὶ ὑποθετικὸς ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν, καὶ εἰς ὁποῖα ἐκ τῶν διαφόρων Σωμάτων ἐγένετο ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ὡς ἐκ τούτου δ' ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ παράσχῃ κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὰς αἰτηθείσας ἐξηγήσεις.

Συζητουμένου ἤδη ἀτάκτως, παρετήρησεν ἕτερος, τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ, δὲν ἔπεται ὅτι ἀτάκτως θέλει συζητηθῇ καὶ ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νόμος κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται, συμφώνως καὶ μὲ τὴν τάξιν καὶ μὲ τὴν ῥητὴν Συνταγματικὴν διάταξιν, νὰ συζητήσῃ τοῦτον ἡ Γερουσία διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος **1848**.

Ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλω ἀναφέρει περὶ τῆς φαινομένης ἤδη αὐξήσεως τοῦ Στρατοῦ, διότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἀρνεῖται νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας ἐξηγήσεις· εἰς τὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καθυποβληθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δὲν ἐμπεριείχοντο οἱ ἀξιωματικοί τε καὶ ὑπαξιωματικοί, καὶ οἱ ἐν ἐφεδρείᾳ διατελοῦντες· τῆς τοιαύτης δὲ ἐλλείψεως διορθωθείσης ἤδη, καὶ συμπεριληφθέντων ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ τῶν παραληφθέντων τούτων ἀξιωματικῶν τε καὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν ἐν ἐφεδρείᾳ, φαίνεται ἤδη, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ηὔξησε κατὰ μέγα μέρος, ἐνῷ κατὰ ἐλάχιστον ἴσως ἐπῆλθεν ἡ ἀπαύξησις αὐτοῦ.

Καὶ ἐγὼ, παρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐζήτησα πληροφορίας τινὰς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, προκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, περί τε τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τῶν διαφόρων Δήμων τοῦ Κράτους, ἀλλ' εἰσέτι αἱ τοιαῦται πληροφορίαι δὲν ἐδόθησαν.

Γενομένης ἑπομένως παραδεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ καθ' ἕκαστα μέρη αὐτοῦ.

Ἀκροωμένου ἀκολούθως τὸν λόγον εἷς τῶν προαγορευσάντων παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δὲν θέλει ἴσως προφθάσει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τὰς παρ' αὐτοῦ αἰτηθείσας ἐξηγήσεις, ὡς ἐκ τούτου προτείνω ἵνα ἡ Γερουσία, εὐλόγως ποιοῦσα, μεταβάλλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους **1848**.

Ἡ τοιαύτη πρότασις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν, ἀντέτεινεν ἄλλος, ὅταν κατὰ πρῶτον ἤδη ἐσυζήτει ἡ Γερουσία τὸν προκείμενον Νόμον, δυνάμενον νὰ εἰσαχθῇ ἔπειτα εἰς τὴν Βουλήν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ συζητούμενον ἤδη Νομοσχέδιον, ὡς καὶ ἄλλα τινά, ἀπαιτεῖται νὰ συζητῶνται ἐν πρώτοις παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὕστερον νὰ καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ μεταζληθῇ ἡ ἡμερομηνία τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι ἄλλως θέλει ἐπέλθῃ παράβασις συνταγματικῆς διατάξεως.

Ἀφοῦ ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, δύναται νὰ μεταβάλλῃ ὁλοκλήρους διατάξεις Νόμου τινὸς συζητηθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς, εὐχερῶς ἤδη δύναται νὰ παραλλάξῃ ἀριθμόν τινα χαρακτῆρα, μεταποιοῦσα τὸ ἔτος **1847** εἰς **1848**.

Δὲν ἐπανέρχομαι, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἰς ὅσα ἀνωτέρω ἠγόρευσα, ἀλλ' ἐπιμένω εἰς τὰς συζητηθείσας διασαφήσεις, τὰς ὁποίας ἐπρότεινον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργόν. Παρατηρῶ δὲ μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐλευθρίαν καὶ ἀντισυνταγματικὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν εἰς τῶν ἀγορευσάντων ἐπέφερε, καθ' ἣν δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ Νομοσχεδιόν τι ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὅπερ κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα ἀνεξάρτητον τῆς Βουλῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρῃ ὅσας ἤθελεν ἐγκρίνει εὐλόγους μεταῤῥυθμίσεις ἐπὶ παντὸς Νομοσχεδίου εἴτε συζητηθέντος εἴτε μὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ οὐδέ ποτε δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας τοῦ μεταῤῥυθμίζειν τὰ Νομοσχέδια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἤδη ἡ Βουλὴ κατὰ πρῶτον ἔχει δικαίωμα νὰ συζητῇ.

Δὲν συμφωνῶ, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἔτους ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, διότι ἀρ' ἑνὸς μὲν ἡ τοιαύτη περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῆς χρονολογίας πρότασις δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ Νόμου τινός, ἀρ' ἑτέρου δὲ ὁ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ ἀπῃτεῖτο μόνον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐπεψηφίσατο καὶ ἡ Βουλή· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν καὶ ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα, ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλῃ τὴν χρονολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, οὐχ' ἧττον ὅμως θέλει προσβάλλει δικαίωμά τι τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας, διότι αὕτη γινώσκει πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἀνάγκην, τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ ὡς πρὸς τὸ ἐλευσόμενον ἔτος.

Ὁ ὀρθὸς λόγος, ἀπήντησεν ὁ πρατείνας τὴν περὶ ἀλλαγῆς τῆς χρονολογίας τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου πρότασιν, κατεργάζεται τοὺς Νόμους, καὶ ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα πρότασις ἔχει τὴν βάσιν της ἐπ' αὐτοῦ, ἕπεται ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος προτείνει τὴν τοιαύτην πρότασιν, ὅστις ἰσχύει περισσότερον καὶ τοῦ κανονισμοῦ καὶ νόμου τινός· καθότι ὁ μὲν κανονισμὸς καὶ ὁ Νόμος ἰσχύει ὡς πρὸς ὡρισμένον τινα κύκλον ἀτόμων, ὁ δὲ ὀρθὸς λόγος ἰσχύει ἐφ' ἁπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἔχουσα τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα ἡ Γερουσία τοῦ μεταῤῥυθμίζειν διαφόρους διατάξεις τῶν ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγομένων Νόμων, πολλῷ μᾶλλον ἔχει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τῆς χρονολογίας αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἑπομένως δεκτῆς τῆς περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῆς

χρονολογίας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου πρότασεως, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ καθ' ἕκαστα μέρη αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ὡς ἔχουσιν. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 3 Δεκεμβρίου ε. ε.

Ἐν τούτοις ἀπαιτήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ ζητηθείσας πληροφορίας περί τε τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Δήμων τοῦ Κράτους εἶπεν ὅτι, συμμορτάτας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὑρὼν ἐργασίας, ἔδωκα τὰς δεούσας πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους διαταγὰς περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῶν Δήμων· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῶν ἐπισυμβασῶν δυσχερειῶν, καὶ τῶν διαφόρων προσκομμάτων, δὲν ἠδυνήθησαν ἔτι ἅπαντες οἱ Νομάρχαι ν' ἀποστείλωσιν τὰς περὶ τούτων λεπτομερεῖς ἐκθέσεις των· ὑπόσχομαι δὲ ἵνα ἐντὸς τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς παράσχω τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, ὁποῖαι καὶ ἂν ὦσιν.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου, καὶ θατέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τοῦτο, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον εἷς τῶν προηγορευσάντων, ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει μὲν τὴν αὐτὴν τύχην καὶ κατηγορίαν, ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν εἰσάγεται, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ψηφισθέντος Νομοσχεδίου, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένης δυνάμεως, ὡς ἐκ τούτου παραλείπω ὡς περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτου ἀγόρευσιν.

Τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ἐπήνεγκεν ἄλλος, μᾶς ἀναγκάζει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῆς δυνάμεως κατά τε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καθότι τοῦτο δὲν συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐπερείδεται ἥ τε ἐλευθερία καὶ ἡ δονλεία τοῦ Ἔθνους. Καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ στρατολογῇ καὶ ναυτολογῇ χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τότε ἡ ἐλευθερία τοῦ λαοῦ τετέλεσται· ὁ δὲ ἐτήσιος προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς τε ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης γίνεται συσκεπτομένων ἐμβριθῶς καὶ σοβαρῶς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνάγκης διά τε τὴν περιστολὴν τῶν κακούργων τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀσφά-

λειαν τῶν πολιτῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως δύναταί τις νὰ θεωρήσῃ ὡς Νομοσχέδια σχέσιν ἄμεσον ἔχοντα μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὡς ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ἔτους πρέπει νὰ συζητῆται πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ἔναρξιν αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια κατὰ τὸν αὐτὸν μὲ τὸν προϋπολογισμὸν χρόνον ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφίζωνται.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν κυρωθῇ προϋπολογισμὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους ἢ καὶ μετ' αὐτό, καὶ διαλυθῶσιν αἱ Βουλαὶ πρὶν τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν φορολογικῶν Νομοσχεδίων, τότε ἡ Κυβέρνησις μεταχειρίζεται τὰ μέσα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα Νόμοι διαρκεῖς παρέχουσιν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ εἰσπράττειν τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, ὡς τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διάλυσιν τῶν Βουλῶν τῆς α περιόδου, καὶ δὲν δύναταί τις νὰείπῃ τι περὶ τούτου ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συνετηρήθη διὰ τῶν φόρων ἐκείνων τοὺς ὁποίους διαρκεῖς Νόμοι δίδουν πρὸς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως· μ' ὅλον ὅτι καὶ τοῦτο ἀκόμη ἀκριβῶς θεωρούμενον, δύναται νὰ μὴν ἔχῃ οὕτως· ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ὅμως Νομοσχέδιον, καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ ψηφισθὲν, ἅτινα ἠδύναντο καὶ πρὸ τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν νὰ συζητηθῶσι, ὡς μηδεμιᾶς περὶ τούτων δυναμένης πιθανὸν, νὰ λάβῃ χώραν ἀντιστάσεως, ἂν ἐπιτραπῇ ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταχειρίζηται τὴν Ἐθνικὴν δύναμιν ἀορίστως καὶ ἄνευ Νόμων, τότε πλέον περιττὴ καθίσταται ἡ ῥητὴ τοῦ **16** ἄρθρου διάταξις τοῦ Συντάγματος.

Εἰς κανένα τῶν Συγγραφέων τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ἀναφέρεταί ποτε ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαλύσῃ τὰς Βουλὰς ἄνευ ἐγκρίσεως προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπιψηφίσεως τῶν φορολογικῶν Νόμων καὶ τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης Νομοσχεδίων· διότι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, (λέγουσι) ἂν ἀξιωματικός τις ἀπειθήσῃ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ στρατιώτης λειποτακτήσῃ, ἢ πολῖται ἀντισταθῶσιν, οἱ τοιοῦτοι δὲν τιμωροῦνται, ὡς μὴ ὑπάρχοντος ἐψηφισμένου Νόμου, ἂν δὲ κατὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον δὲν εἰσέπραξε τοὺς φόρους ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν φορολογικῶν Νόμων, τὰ Ὑπουργεῖα ὅμως τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν καὶ ἐστρατολόγησαν καὶ ἐναυτολόγησαν χωρὶς ἐγκρίσεως Νόμων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως·

τούτων δὲ γενομένων, αἱ περὶ τῶν παρελθόντων παρατηρήσεις μου αὗται σκοπὸν προτίθενται τὴν εἰς τὸ μέλλον Συνταγματικὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ βαδίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον. Ὅταν εἰς Συνταγματικόν τι Κράτος, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, δὲν ὑπάρχουν ἐψηφισμένα τοιαῦτα περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης Νομοσχέδια, τότε τὸ Ὑπουργεῖον προκαλεῖ Νόμον κατὰ τῶν στάσεων, καὶ οὕτως ἐντὸς τοῦ Νόμου δύναται καὶ νὰ στρατολογήσῃ καὶ ναυτολογήσῃ περιστάσεως δοθείσης.

Ὅτι δὲ ὑπάρχει ἄκαιρος ἡ συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὸ ὁποῖον τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖ μόνον ὡς Νόμον ἀποζημιώσεως, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία τις, καθότι συζητεῖται κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, ἐνῷ ἀπῃτεῖτο νὰ συζητηθῇ ἢ πρὶν τῆς ἐναρξεως, ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ἀρχὴν τούτου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχει ἱκανὸς ὀλίγος καιρὸς διὰ τε τὴν ὡρίμον διάσκεψιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ καθ' ἑαυτὸ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ καὶ ψηφίσω τοιοῦτον Νόμον, φοβούμενος μὴ φανῶ συνένοχος εἰς πράξεις, αἵτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν τοιαῦται, ὁποίας ἀνωτέρω ἀνέφερα.

Σύμφωνα μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ προσδιορίζειν τὴν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δύναμιν εἶναι ἀρχὴ Συνταγματική, ὡς καὶ ἄλλαι τοιαῦται ὑπάρχουσιν· ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ὅμως τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐπῆλθε βραδύτης ἕνεκα τῶν ἐπελθουσῶν γνωστῶν περιστάσεων καὶ τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν. Ἐκτὸς τούτου καὶ κατὰ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς α. Περιόδου οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς Στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, θεωρουμένης ταύτης ὡς νομίμου καὶ κύρος ἐχούσης· καὶ μόλις κατὰ τὸ ἔτος **1846** εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ τοιοῦτον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν, καθυπεβλήθη ἐκ νέου, καὶ ἐβράδυνε μέχρι τοῦδε νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἡ τοιαύτη ὅθεν δύναμις δὲν εἶναι οὔτε αὐθαίρετος, οὔτε καταπιεστική, ἀλλ' ὑπάρχει πρὸ ἐτῶν κανονισμένη διὰ Νόμων.

Δὲν προσέβαλον, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, τὴν Στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς ἢ τὴν Ναυτικὴν, ἀλλ' ἀνέφερον ὅσα οἱ διάφοροι δημοσιογράφοι καὶ συγγραφεῖς τοῦ Συν-

ταγματικοῦ Δικαίου λέγουσιν· ἂν δὲ ὑπάρχουσι Νόμοι πρὸ ἐτῶν κανονίζοντες τὴν κατὰ ξηρὰν ἢ θάλασσαν δύναμιν, οὐχ' ἧττον ὅμως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος νὰ ὁρίζηται κατ' ἔτος αὕτη, καθότι ἄλλως τιθέμεθα ἐκτὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος, παραδεχόμενοι Στρατιωτικὰς καὶ Ναυτικὰς δυνάμεις, ἄνευ ἐτησίων Νόμων περὶ αὐτῶν· καὶ πᾶν Διάταγμα ἢ Νόμος ἀντιβαίνων εἰς τὴν ῥητὴν τοῦ ἐνθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διάταξιν, δὲν ἔχει ἰσχὺν καὶ κῦρος Νόμου, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἀποφασισθέντα· καὶ ἄλλως, οἱ ἀναφερόμενοι Νόμοι δὲν ἐναντιολογοῦνται, εἰμὴ περὶ τὴν διακόσμησιν καὶ τὴν χρησιμωτάτην διαίρεσιν καὶ διάταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δυνάμεων, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν αὐτῶν.

Ἀδικοῦσι τὸ Ὑπουργεῖον οἱ ἀγορεύσαντες, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός, ὅτι δὲν εἰσήχθη ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ἐνῷ τοῦτο κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ 1847 εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη ἐν καιρῷ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ἦτον ἤδη ἕτοιμον νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἀλλ' ἐπελθούσης τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν καὶ νέας Βουλευτικῆς ἀρξαμένης περιόδου, καθυπεβλήθη ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλήν, καὶ οὕτως ἔβραδυνε νὰ εἰσαχθῇ μέχρι τοῦδε καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ὁ δὲ διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἀναφερόμενος ἀριθμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως δὲν εἶναι οὔτε ὑποθετικὸς καὶ ἄγνωστος, ἀλλ' ὡρισμένος καὶ ἀναγκαῖος διὰ τὸ ἔτος 1847, καθότι ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἄτομα τῶν τε Ἀξιωματικῶν καὶ Ναυτῶν ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ ἄνευ μηδεμιᾶς μεταβολῆς, καὶ οὐδεμία προσθήκη ἢ αὔξησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἐγένετο ἄνευ Νόμου.

Ἐὰν, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἐναντίον ῥητῆς Συνταγματικῆς διατάξεως, κατὰ τὰ ἔτη 1844 καὶ 1845 δὲν ἐγένετο λόγος περὶ προσδιορισμοῦ τῶν δυνάμεων τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ δὲν καθυπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν ὁ ἐτήσιος τῶν δυνάμεων τούτων προσδιορισμός, δὲν ἔπεται ὅτι δύναται καὶ ἤδη νὰ λάθῃ χώραν ἡ τοιαύτη ἀπύγνωστος ἔλλειψις καὶ Συνταγματικὴ παράβασις, καθότι ῥητῶς τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖ τὸν ἐτησίων προσδιορισμὸν ἀμφοτέρων τῶν δυνάμεων τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, μολονότι ὁ Νομοθέτης τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἐγίνωσκεν ὅτι ὑπάρχει διὰ Νόμου ἡ Στρατιωτικὴ καὶ Ναυτικὴ δύναμις καθιερωμένη.

Δυοῖν θάτερον, ἀντέτεινεν εἰς τῶν προαγορευσαντων, ἢ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διακελεύει νὰ ὁρίζηται κατ' ἔτος ἥ τε Στρατιωτικὴ καὶ Ναυτικὴ δύναμις, ἢ δὲν ὁρίζει τοῦτο· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εἰσάγῃ τὸν περὶ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως ταύτης Νόμον πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἔτους, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ δὲν πρέπει νὰ καθυποβάλλῃ τοιοῦτον παντάπασι, διότι εἰσαγομένου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, παραβιάζεται ῥητὴ Συνταγματικὴ διάταξις, ἀπαιτοῦσα τὸν πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ ἔτους ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· ὡς δὲ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ, τῶν ὁποίων οἱ παρόντες εἰσὶ διάδοχοι, μὴ εἰσαγαγόντες κατὰ τὰ ἔτη 1844 καὶ 1845 Νομοσχέδια περὶ προσδιορισμοῦ τῆς τε Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως παρέβησαν ῥητὸν Συνταγματικὸν ὅρον, οὕτω καὶ οἱ σημερινοὶ Ὑπουργοὶ καθυποβαλόντες τὰ τοιαῦτα Νομοσχέδια κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, καταργοῦν καὶ τοὺς Νόμους καὶ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος.

Μηδενὸς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἐψηφοντο δεκτὰ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα μέρη τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 8· ἔγον, ὡς ὑποβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 Δεκεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Γενομένης ὕστερον, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Κ. Προέδρου, κληρώσεως πεντατελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην Πρεσβευσιν θέλει παρευρεθῇ ἔν τε τῷ Ἱερῷ Ναῷ καὶ ἐν τοις Ἀνακτόροις κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ Ἰανουαρίου, διὰ νὰ προσφέρῃ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. ἔλαχον οἱ ἑξῆς ΚΚ. Γερουσιασταί, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Καρκατζάνης, Ν. Πονηρόπουλος, Π. Γιατράκος καὶ Γ. Παπαλιόπουλος.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ὑπαύσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΑΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Κ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστοβασίλειος.
Γ. Χ. Πετρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως θέτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω α) τρία τοῦ ἐπὶ τῶν Λαϊκῶν τελετῶν ἐγγραφα, δι' ὧν διατάττεται διὰ μὲν τὰς ἀποδείξεις τῆς Α. Τοῦ Βασιλ. Ὑψηλότητος τοῦ Ἐλέκτωρος Γουλιέλμου Β'. τοῦ Ἐξ, καὶ τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς Ἀρχιδουκίσσης Μαρίας Λουΐζης, Δουκίσσης τῆς Πάρμας δωδεκαπέντε ἡμερῶν, διὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς αὐτῆς Βασ. Ὑψηλότητος τῆς Πριγκιπίσσης Λεοπόλδου τοῦ Ζιγκεν ὀκτὼ ἡμερῶν πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός. β) Ἐγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1847, ἀφορῶν τὴν ἀπάντησιν τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847, συζητηθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος νόμου περὶ προσθέσεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1847, καὶ γ') ἀναφορὰν τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Λοταρᾶ, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἵνα ἐνεκριθῇ νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναγεγραμμένον.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους 1847, εἰς μίαν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμὸν, καὶ συντάξῃ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἀκαιρίας δὲ ἕνεκα παρετήρησε τὰ ἑξῆς. Ἀπλούστατοι εἶσιν οἱ λόγοι, δι' οὓς εἶναι ἀναγκαῖος νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847. 1) Διότι, ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς σημαίνει πάντα λογαριασμὸν ἐξόδων τὰ ὁποῖα τις ἀπαριθμεῖ ὅτι θέλει ἐξοδεύσει, πρὶν ἢ δαπανήσει ταῦτα, συνιφώνως μετὰ τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν τὴν δαπάνην ταύτην, καὶ τῶν περιστοιχιζουσῶν ἀνάγκων, μάταιος ἤθη καθίσταται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, ὡς μηκέτι δυναμένης τῆς Γερουσίας ἤδη νὰ διορθώσῃ τὸ δαπανηθησόμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων διὰ τὸ ἔτος

1847, καὶ τροποποιήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῶν νὰ ἐπιφέρῃ, καθότι ταῦτα πάντα ἐδαπανήθησαν. καὶ 2) Διότι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, ὡς γενομένων καὶ δαπανηθέντων ἁπάντων τῶν ἐξόδων τοῦ ῥηθέντος ἔτους. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων θέλει ἔκαστος ἐξ ἡμῶν θεωρήσει, ἂν ὄντως τὰ διὰ τὸ λῆξαν ἔτος γενόμενα ἔξοδα, ἐδαπανήθησαν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας Νόμους καὶ τὰ ἰσχύοντα Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα· καθότι ἄλλως οὐ μόνον ἀναιτίως τὸν ὄγδοὸν λόγον καὶ τὸ ῥητὸν ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος παραβήσεται ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς τάξεως καὶ τοῦ Συντάγματος τίθεται ἡ Γερουσία κατὰ τὴν γενησομένην τοῦ συζητήσιν αὐτοῦ, μὴ ἐκπληρουμένης τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἀπαιτοῦντος τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως, ἢ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ παραχρήμα οὕτω δικαίας ἀφορμὴς εἰς πᾶσαν κυβέρνησιν νὰ ἀποχρήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπομένου ἔτους ἐπὶ βραδύτητι τοῦ δῆθεν καθυποβληθέντος διὰ τὸ ἔτος 1847 προμηθεύσεως καὶ ἀποδείξεως τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπισυμβάσας δῆθεν πεισιστάσεις, αἵτινες δὲν ὑπάρχουσιν ἀνεξαρτήτως τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως.

Ἂν δὲ εἶς τις τὸν ἀκούσῃ, καὶ ἄλλα Γερμανικὰ Κράτη ψηφίζωσι τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων αὐτῶν κατὰ τριετίαν, ὡς ἁπαξ ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν συναγομένων τῶν Βουλῶν τῶν Ἐπικρατειῶν τούτων, παρ' ἡμῖν ὄντος συναγομένων τῶν βουλῶν κατ' ἔτος, ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ εἰρημένον ῥῆ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος νὰ ψηφίζεται κατ' ἔτος ὁ προϋπολογισμὸς παντὸς ἐνιαυτοῦ, καθότι ἐπείσθη παρατηροῦντα καὶ αἱ διάφοροι ἀνάγκαι τῶν ἐτῶν. Τούτων οὕτω ὄντων, δὲν πρέπει ὡς ἀνωτέρου ἀνέμενον, νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὁ τοῦ ἔτους 1847 προϋπολογισμὸς, ἀλλὰ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ταχεῖα τοῦ διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰσαγωγὴ προϋπολογισμοῦ.

Ἦτο πλέον, ἐπέρασεν ἄλλος, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ καὶ ψηφισθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἢ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοὐλάχιστον αὐτοῦ, ὡς περὶ τούτου πολλάκις ἐγένετο λόγος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη παρ' ἐλπίδα καθυποβλήθη ὁ εἰρημένος προϋπολογισμὸς πολὺ βραδέως, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν

εἰσήχθη, καθότι ἄλλως πάντα τὰ γενόμενα ἔξοδα θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς παρανόμως δαπανηθέντα, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον παρεχωρήθησαν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πιστώσεις ἐξόδων ἀπάντων τοῦ διὰ τὸ ἔτος **1847** προϋπολογισμοῦ, αἵτινες ἀπαιτεῖται τοὐλάχιστον νὰ παρατηρηθῶσιν, ἐὰν ἐγένοντο συμφώνως μὲ τοὺς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς, καὶ Β. Διατάγματα. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, δὲν συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** ἕνεκα τῆς λήξεως αὐτοῦ, τότε ἕκαστον Ὑπουργεῖον ἐπιθυμοῦν ναμὴ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ἔτους τινὸς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἐξόδων του, εἰσάγει τοῦτον κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, καὶ οὕτω γίνονται ἐνιαύσιον τοῦ Νόμου ἔξοδα. Ἑπομένως ὑπαρχούσης ὡς οὐσιωδεστέρου ἔργου τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀρκεῖται ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον, καὶ τοι βραδέως εἰσαχθέντα, συμμορφουμένη κατὰ τὴν συζήτησίν του μὲ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν καθυπεβλήθη. Τούτων λοιπὸν ἕνεκα πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπή τις, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουσι δοθῇ ὅροι τινὲς διὰ τὴν ταχείαν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν χάριν τῆς λήξεως τοῦ ἔτους· ἤτοι, 1) Ἀφοῦ αὐτὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τοῦ Κράτους τὰ ἔσοδα, θέλει ζητήσει ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς πραγματικῆς τῶν ἐσόδων ὑπάρξεως, ἐκ τῆς ὁποίας μετρεῖται ἐπιλείπεται ἡ ὠφέλεια, καθότι θέλει διαγνωσθῇ σύμφωνα τὰ κατὰ τόπον τῆς εἰσπράξεως φόρου εἴδους τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, καὶ τῶν δημοσίων κτημάτων, τῆς Γιουνθῆς, ἄλλα καὶ ἡ κυρίως τοιούτων δαπάνη, διά τε τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων, καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν ῥηθέντων κτημάτων καὶ 2) ἀφοῦ ἐπιθεωρήσασα καὶ παραδεξαμένη ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ἅπαντα τὰ κονδύλια τῶν γενομένων ἐξόδων τῶν ἐπιτρεπομένων εἰς προϋπαρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἐχόντων Β. Διατάγματα, θέλει σημειώσει μόνον καὶ ὁρίσει τὰ ἐναντίον τῶ Νόμων τούτων δαπανηθέντα ἔξοδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων, καταδειχθέντων, θέλουσι ζητηθῇ αἱ προσήκουσαι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν πληροφορίαι εἰς δικαιολόγησιν τῆς δαπάνης τούτων. Οὕτω δὲ συζητηθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τῆς εἰσαγωγῆς του, διάφοροι θέλουσιν ἐπέλθει αἱ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὰ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων Νόμων γενόμενα τυχὸν ἔξοδα πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων διὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Δὲν μὲ πείθουν οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, περὶ τῆς διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ γνωμοδοτήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ ὁποίου προτάσεων τὰς ἑξῆς ποιοῦμαι παρατηρήσεις.

Ἡ πρὸς τὴν πρότασιν, ὅτι βαθμιῶν τῶν πιστώσεων ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐξελεγχθῇ εἰ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐγένετο χρῆσις τούτων.

Ἂν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ καιροὺς ζητηθεισῶν πιστώσεων ἐξέφρασα τὴν περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν γνώμην μου, δὲν παύομαι καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνων, ὅτι ἡ μὲν πίστωσις δηλοῖ προϋπολογισμὸν συνεπτυγμένον, ἡ δὲ προϋπολογισμὸς σημαίνει πίστωσιν ἀνεπτυγμένην· ἑπομένως παραγωγηθέντων εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοιούτων πιστώσεων ἁπάντων τῶν διὰ τὸ **1847** ἔτος γενομένων ἐξόδων, μηδενὸς μηνὸς ἐξαιρουμένου, ματαία καὶ ἄσκοπος πλέον καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις κατὰ τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται τις εὐλόγως νὰ θεωρήσῃ ἤδη ἐὰν αἱ εἰρημέναι πιστώσεις ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν, καθ' ἣν θέλει εἶσθαι ὁ ἀριθμὸς καὶ φυσικὸς καιρός, θέλει λάβει χώραν ἡ τοιαύτη ἐξέλεγξις.

Ἡ πρὸς τὴν περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων πληροφορίαν πρότασιν.

Ἐπειδὴ οὐ μόνον τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ παντὸς Γερουσιαστοῦ δικαίωμα ἀναμφισβήτητον ὑπάρχει νὰ ζητήσῃ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν τὴν πραγματικὴν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὕπαρξιν, καὶ νὰ προτείνῃ τὰς περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ... περιττὴ καθίσταται ἡ σύστασις τοιαύτης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν καταφαίνεται ποσῶς ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιψηφίσεώς του.

Ἡ πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προσδιορισμὸν τῶν ἐναντίων τῶν Νόμων γενομένων ἐξόδων, καὶ τὴν εἰς τὴν Γερουσίαν κατάδειξιν αὐτῶν πρὸς περιστολὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων διὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Ἐπειδὴ εἴτε ἐψηφισμένου εἴτε μὴ ὑπάρχοντος τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θέλουσιν ἀπορήσει οἱ Ὑπουργοὶ τὰς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ διαφόρους τῆς Γερουσίας κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις, ὡς πρὸς τὰ καταδειχθέντα καὶ παρανόμως δαπανηθέντα τυχὸν ἔξοδα, περιττὴ πάλιν διὰ τὸν εἰρημένον λόγον ὑπάρχει ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις. Ἐκτὸς τούτου καθ'

ὃν καιρὸν παρεγωρήθη ἡ τελευταία πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον 1847, ἔπρεπε, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, νὰ μὴ ψηφισθῇ αὕτη καὶ δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας, διὰ νὰ μείνῃ εἰς τύπος λογικότητος τοὐλάχιστον διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ ἑνὸς μόνου μηνός, καίτοι καὶ τοῦτου ἀτόπου ἄλλως θεωρουμένου· τούτων οὕτως ἐχόντων, καταβεβλημένος ἐκ τῶν εἰρημένων σαρῶς ὡς ματαίας ἐναντίον καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ συντάγματος τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν πρέπει ὀδὴ διὰ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ τοιαύτη τῆς ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς του ἔλλειψις.

Μολονότι, ἀντέτεινε ὁ προαγορεύσας, γινώσκω πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι ἤδη ἡ καταλληλος τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐποχὴ διὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, οὐχ ἧττον ὅμως ἐπαινῶ ἐκεῖνον, ὅστις ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἀνευρίσκει τὸν οἰκεῖον τρόπον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀναλόγως τοῦ χρόνου καθ' ὃν εἰσήχθη. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων παρεδέχθημεν σιωπηρῶς τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει ἤδη νὰ καταλίπωμεν αὐτὸν ἄνευ συζητήσεως, ὡς οὐ μόνον ἁπάντων τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 δυναμένων ἕνεκα τούτου ὡς παρανόμων νὰ θεωρηθῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπουργείου ὠφελουμένου ἐκ τῆς μὴ ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν τυχὸν γενομένην ὑπέρβασιν τῶν δαπανῶν· ἂν δὲ ἕκαστος Γερουσιαστὴς ἔχῃ τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς πραγματικῆς τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὑπάρξεως, καὶ περιττὴ ἐκ τούτων καθίσταται, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, τότε ματαία πλέον ἔσεται καὶ ἡ κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἔτησία τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισις, ὡς δυναμένου ἑκάστου νὰ ζητήσῃ ἀκριβεῖς περὶ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων πληροφορίας, καὶ μόνη ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις προσφύεται ἀναγκαία, ἐν ᾧ οὐ μόνον ὁ ἀπολογισμὸς ἀπορρέει ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ μὴ ὑπάρχοντος τούτου δὲν ὑφίσταται ἀπολογισμός, ἀλλὰ καὶ ἅπαντα τὰ κονδύλια αὐτοῦ ἐπεκτείνονται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἐπειδὴ ὅθεν ἕνεκα τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἤδη εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ταχτικὴ τούτου συζήτησις, ἐπιμένων εἰς ὅσα μέχρι τοῦδε ἠγόρευσα προτείνω ἵνα διορισθῇ ἐπιτροπή, ἥτις, ἀκριβεῖς περὶ τε τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων πλη-

ροφορίας λαβοῦσα, καὶ παραδεξαμένη, ὡς ὑπάρχουσι, τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπαρχόντων νόμων γενόμενα ἔξοδα, θέλει μόνον καταδείξει τὰς ἐναντίον τούτων δαπάνας, ἐφ' ὧν παριστραφείσης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διάφοροι θέλουσι ζητηθῇ περὶ τούτων ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς, καὶ ἱκαναὶ ἐπελεύσονται αἱ τῆς Γερουσίας ἐπιφύσεις πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπὶ τὰ ἐπόμενα ἔτη γενησομένων τυχὸν καταχρήσεων.

Ἓν εἰς ἅπαντας, παρετήρησεν ἄλλος, τοῖς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντας ὑπὸ τῆς Γερουσίας προϋπολογισμοῖς, μεγίστη ἐπλήθυεν ἡ ἀνωμαλία καὶ ἀταξία κατὰ τὴν συζήτησιν, ἕνεκα τῆς τε βραδύτητος καὶ ἀκαίρου τούτων εἰσαγωγῆς, οὕτω καὶ ἤδη ἀνωμάλως καὶ ἀτάκτως γενήσεται ἡ συζήτησις καὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1847 προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον, καὶ τοι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰσαχθέντα, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ δυνάμει τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ Συντάγματος. Ἂν δὲ αἱ εἰς τὸ ὑπουργεῖον δοθεῖσαι πιστώσεις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ὅλον τὸ ἔτος 1847 θεωρῶνται ὡς σιωπηρὰ ἐπιψήφισις αὐτοῦ τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἄγλοι ταχτικὴν πίστωσιν ζητουμένην πρὸ τοῦ ἔτους, ἡ δὲ πίστωσις σημαίνει ἔκτακτον προϋπολογισμὸν ζητούμενον μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους, καὶ περιττὴ ἕνεκα τούτου βεβαίως καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἀλλὰ, θεωρουμένου τούτου ὡς τοῦ σπουδαιοτάτου ἔργου τῶν Βουλῶν, ὀφείλει ἡ Γερουσία, μὴ ἀποχαιρετισμένη ἀπὸ τὸ ῥητὸν γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ θεμελιωδοῦς νόμου, νὰ συζητήσῃ αὐτὸν, καὶ τοι ἀτάκτως καὶ βραδέως εἰσαχθέντα, διαφόρους ἐπιφέρουσα τὰς κρίσεις καὶ ἐπιφύσεις της εἰς τὰς τυχὸν γενομένας ὑπερβάσεις τῶν ἐξόδων, πρὸς περιστολὴν αὐτῶν, καὶ ὠφελείαν τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον· διότι ἄλλως, μηδεμιᾶς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ γενομένης συζητήσεως, θέλουσιν ἀποδώσει οἱ Ὑπουργοὶ τὴν παραβίαν τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν Γερουσίαν, ὀφείλουσαν κατ' ἔτος νὰ ἐξετάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν ὁπόταν εἰσαχθῇ. Ἐκτὸς δὲ τούτων διαφόρων ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων διὰ τὰ ἔξοδα ἁπάντων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους 1847, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐξελεγχθῇ ἤδη, ἐὰν ἐγένετο τούτων χρῆσις σύμφωνος μετὰ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων Κανονισμῶν, καὶ ἰσχυόντων νόμων ἐκτὸς Β. Διαταγμάτων.

Οὐδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ ἀποφηναμένη παραδεκτέαν τὴν περὶ μὴ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847

πρότασιν τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, παρεδέξατο νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή, ἥτις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ κονδύλια τῶν τε εσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ διαφόρους ἐπὶ τούτων ἐπενεγκοῦσα εὐλόγους παρατηρήσεις, θέλει συντάξει τὴν προσήκουσαν ἔκθεσίν της.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑταιρείας Ροστὰν συμβάσεως περὶ τῆς διὰ ἀτμοπλοίου ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας συνεταχθη καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς ἡ διατίμησις τῆς διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας ταύτης ἀποστολῆς γραμμάτων δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης διαλύσεως τῆς Βουλῆς τῆς α Περιόδου ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις αὐτῆς, ἥτις ἀνεβλήθη μέχρι τινός, καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἕνεκα ἄλλων οὐσιωδεστέρων ἀντικειμένων προτιμηθέντων εἰς συζήτησιν· παραδεχθεῖσης τῆς διατιμήσεως ταύτης ἀπὸ τὴν Βουλὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω αὐτὴν καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν, παρακαλῶν ὅπως εὐαρεστούμενοι προτιμήσητε τὴν συζήτησιν πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου, διότι ἡ πλέον τοῦ τέλους τῶν τρεχόντος μηνὸς ἀνεβολὴ αὐτῆς βλάπτει τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τῆς τε Ἑταιρίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ διατίμησις αὕτη, Κύριοι, εἶναι κατὰ πολλὰ κατωτέρα ἐκείνης τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διότι κατ' αὐτὴν τὰ διευθυνόμενα γράμματα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν πληρώνουν μέχρι

Μελίτης	λεπ.	80
Λιβούρνου	»	100
Μασσαλίας.	»	122
Σμύρνης Δαρδανελίων καὶ Κωνσταντινουπόλεως .	»	30

Κατὰ δὲ τὴν ὑποβαλλομένην θέλουν πληρώνει ἀνεξαιρέτως μέχρι Μασσαλίας, Λιβούρνου, καὶ Μελίτης λεπτὰ 80 καὶ μέχρι Σμύρνης Δαρδανελίων καὶ Κωνσταντινουπόλεως λεπτὰ 30·

Πέποιθα ἑπομένως, Κύριοι, ὅτι δὲν θέλετε εὑρεῖ δυσκολίαν εἰς τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰανουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραδεχθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ πληρωθησόμενον ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων Ροστὰν καὶ συντροφίας μετακόμισιν τῶν παραδιδομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα γραμμάτων, προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς.

α) Διὰ μὲν τὰ γράμματα τὰ διευθυνόμενα ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Μασσαλίαν, Λιβούρνον ἢ Μελίτην εἰς λεπτὰ ὀγδοήκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

β) Διὰ δὲ τὰ διευθυνόμενα διὰ Σμύρνην Δαρδανέλια ἢ Κωνσταντινούπολιν εἰς λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

Ἄρθρ. 2. Κατὰ τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων, τὸ ἀντίκον ἐσωτερικῶν ταχυδρομικῶν τέλους συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 καὶ 28 Αὐγούστου 1837 Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 3. Ἡ αὐτὴ εἰς τὰ προαναφερόμενα ἄρθρα α καὶ β. περιεχομένη διατίμησις θέλει ἐφαρμοζεσθαι καὶ εἰς τὰ ἀπὸ Μασσαλίαν, Λιβούρνον, Μελίτην, Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν, ἢ Δαρδανέλια ἐρχόμενα γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας Ροστὰν καὶ συντροφίας.

Ἄρθρ. 4. Οἱ μὲ δείγματα ἐμπορίας φάκελλοι θέλουν διατιμᾶσθαι κατὰ τὸ γ. τοῦ τέλους τῶν συνήθων γραμμάτων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν διὰ τῶν εἰρημένων ἀτμοκινήτων μετακομιζομένων ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύπων τῶν προερχομένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἀνωτέρω μέρη, κα

τ' ἀνάπαλιν δια τὴν Ἑλλάδα, προσδιορίζεται εἰς λεπτὰ 8 δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος ἢ ἐντύπου.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τέλος τὸ εἰσπραττόμενον συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16/28 Δεκεμβρίου 1837 Διατάγματος περὶ εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰς περιπομένας ἐφημερίδας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἕκαστον τῶν ὁποίων θέλει παραδοθῆ εἰς τι μέλος ἑκάστου τμήματος καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, νὰ προβῆ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις μετὰ τὴν τῶν λοιπῶν ἐκκρεμῶν εἰσέτι Νομοσχεδίων ἐπιψήφισιν.

Ἀναγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ὑπάρχει τὸ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων Νομοσχεδίου, καὶ θατέρου τῶν κ.κ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτὸ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς ἐλιξεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τὰ ἑξῆς· ὡς ἐπὶ τῇ παραδοχῇ τῆς ἀρχῆς διαφόρων ἄλλων Νομοσχεδίων ἠγόρευσα ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, οὕτω καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, μὴ ἐρισμένος νὰ συντελίσῃ εἰς τὴν ἐπ' ἄπειρον αὔξησιν τοῦ ὄγκου τῶν διαφόρων Νόμων, συμφώνως μὲ τὴν περὶ τούτου πρὸ τριῶν ὡς ἔγγιστα ἐτῶν ἐκφρασθεῖσαν γνώμην σοφοῦ τινος τῆς Γαλλίας βουλευτοῦ, διότι οἱ νόμοι, ἀνάγκης ἀπολύτου μὴ ὑπαρχούσης δὲν πρέπει νὰ πολυπλασιάζωνται· καθότι μάλιστα διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προτεθειμένου Νομοσχεδίου, μὴ δυναμένου ἄλλως νὰ λάβῃ ὕπαρξιν, ὡς δὲν ἔσχε τοιαύτην καὶ ὁ περὶ ζωοκλοπῆς Νόμος, θέλει δοθῆ αὐθαίρετος δύναμις καὶ ἰσχὺς εἰς χεῖρας τῶν διεπόντων τὰ δημοτικὰ καὶ δημόσια πράγματα εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων προσωπικῶν αὐτῶν παθῶν, καθὸς περὶ τούτου ἠγόρευσα κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1816 εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοιούτου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχεδίου. Ἐκτὸς τούτου, ἐν τε τοῖς ἀγρονομικοῖς καὶ ἀστυνομικοῖς Νόμοις διάφοροι λεπτομερεῖς καὶ λίαν οὐσιώδεις ὑπάρχουσι περὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλα-

νωμένων χοίρων καὶ λοιπῶν κτηνῶν διατάξεις, αἵτινες ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου παραβαλλόμεναι· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐν ἰσχύϊ διατήρησιν τῶν εἰρημένων διατάξεων δὲν ἐπέτυχαν βεβαίως τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς ἐφαρμογὴν αὐτῶν, ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐν εἰς ἁπάντα τὰ ἔθνη, ἐν οἷς μεγίστη ὑπάρχει ἡ χρῆσις τοῦ τοιούτου γένους τῶν κτηνῶν, οὐδεμία περὶ θανατώσεως αὐτῶν ὁρίζεται διάταξις, πολλῷ μᾶλλον ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα ἐλαχίστη ἴσως χρῆσις γίνεται τῶν χοίρων. Δὲν πρέπει νὰ διατάττηται τοιαύτη αὐστηρὰ ποινή, ἥτις προσέτι καὶ αἰτία ἐπὶ τῶν συνήθων περιστάσεων διὰ τὴν ἀνωμαλίαν αὐτῶν ν' ἀναῤῥιπισθῶσι τὰ προσωπικὰ πάθη, καὶ οὐκ ὀλίγα ἐκ τούτων νὰ ἐπιδῶ ἀφορμὴν ἐμφυλίων συγχύσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδεμίαν ἐγγύησιν δύναταί τις νὰ δώσῃ εἰς τοὺς Ἀστυνομικοὺς κλητῆρας καὶ ἀγροφύλακας ὡς πρὸς τὴν ἀμερόληπτον ἐφαρμογὴν τῆς θανατικῆς ταύτης ποινῆς, καθότι βεβαίως οὗτοι ἐξασκοῦντες τοιαύτην αὐθαίρετον δύναμιν, τῶν μὲν πολιτικῶν ἀντιπάλων των καὶ πρωτοπιπέρων ἐχθρῶν θέλουσιν ἀπολύτως φονεύει τοὺς χοίρους, καὶ τοὺς μὴ περιπλανωμένους εἰς τε τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς αὐλὰς τῶν πολιτῶν. Τοὺς δὲ τῶν πολιτικῶν φίλων των καὶ οἰκείων θέλουσι καταλείπει βόσκοντας παχυλῶς ἐν ταῖς διαφόροις νομαῖς. Τούτων ὅλων οὕτως ἐχόντων λυσιτελέστερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ καταλείπωμεν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν εἰρηνοδικῶν τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τῶν χοίρων προσγεννωμένων εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ζημίας, ἢ εἰς τὴν αὐθαίρετον ἐξάσκησιν τῶν ἀγροφυλάκων καὶ λοιπῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων νὰ παραχωρήσωμεν τὴν θανατικὴν τῶν ζώων τούτων ποινήν, τὴν ὁποίαν θέλουσι μεταχειρίζεσθαι διὰ παντὸς μέσου, εἴτε διὰ δηλητηριάσεως, εἴτε διὰ ξίφους, εἴτε καὶ διὰ πυροβόλου, ὡς μὴ ὁριζομένου ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τοῦ καταλλήλου τῆς θανατώσεως τρόπου. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ διάκρισις τῶν διαφόρων πόλεων καὶ κωμοπόλεων, καθότι εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν, αἵτινες ὑπάρχουσι πολλῷ ἐλάσσονες καὶ πενιχρόταται καὶ αὐτῶν τῶν χωρίων, εἶναι ἄδικον νὰ μὴν ὑπάρχωσι χοῖροι, ἐνῷ εὑρίσκονται καὶ ἐν τοῖς χωρίοις τοιοῦτοι. Τελευτῶν ὀφείλω τὸν λόγον προτείνω ν' ἀρνηθῶμεν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτεθειμένου Νομοσχεδίου, ἐπαρκούμενοι εἰς τὰς ἐν τοῖς ἀγρονομικοῖς καὶ ἀστυνομικοῖς Νόμοις ἐμπεριεχομένας διαφόρους περὶ ζώων διατάξεις.

Αντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι μὴ θεωρούμενον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων αντικειμένων τῶν χρηζόντων τῆς ἀμέσου τῶν Βουλῶν ἐπιδιορθώσεως, ἀλλ' εἰσαχθὲν κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, διὰ τε τὴν καθαριότητα τῶν πόλεων, καὶ τὴν ἀπορρυπὴν ἐπισκεπτουσῶν ἀσθενειῶν, καὶ κυρίως τῆς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπιπεπολυμένης νόσου τῆς χολερίνης, δύναται, ἄνευ τινὸς ἀντιστάσεως νὰ πρὸς τὴν παραλλαγὴν τῆς ἀρχῆς του ἐκ μέρους αὐτοῦ, διορθούμενος κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Γερουσίας νὰ ὑποστῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον τροποποιήσεις, καὶ νὰ ἐπιψηφισθῇ ἐπομένως παρ' αὐτῆς· καθόσον καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1846** ἐψηφίσατο τοιοῦτον περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νόμον, ὑπὸ τὴν διαφοράν, ὅτι εἰς μὲν τὸ ἤδη συζητουμένου Νομοσχέδιον διατάττεται ὁ φόνος καὶ τῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις περιπλανωμένων, εἰς ἐκεῖνον δὲ ἀπηγορεύετο.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, διαφόρων τῶν κατὰ τοπους διοικητικῶν Ἀρχῶν ὑπαρχουσῶν ἐκθέσεων καὶ παρατηρήσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς τοὺς ἀγρονομικοὺς καὶ ἀστυνομικοὺς Νόμους ἐμπεριεχόμεναι διατάξεις δὲν καθίστανται ἱκαναὶ πρὸς περιστολὴν τῶν εἰρημένων ζώων, καθότι αἱ διατάξεις αὐται ἀνάλογοι πρὸς τε τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων θεωρούμεναι, ὡς συνταχθεῖσαι ὑπὸ ἀπείρων περὶ ταῦτα Νομοθετῶν, οὐδεμίαν ἔκτοτε μέχρι τοῦδε ἔσχον ἐνέργειαν, ἐκρίθη ἐπάναγκες νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸ περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχέδιον πρὸς περιστολὴν καὶ ἐπιτήρησιν αὐτῶν, ἂν καὶ βεβαίως οὐδεὶς φόνος τούτων θέλει λάβει χώραν.

Ὁ δὲ τυχὸν γεννησόμενος φόνος τῶν εἰρημένων ζώων θέλει ἐκτελεῖσθαι διὰ παντὸς ἐν γένει βιαίου καὶ καταλλήλου μέσου πρὸς θανάτωσιν αὐτῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὡρίσθη ἀκριβῶς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁ ὁριστικὸς τρόπος τῆς θανατώσεως αὐτῶν, τὸν ὁποῖον θέλουσιν ἐκτελεῖ ἐν μὲν ταῖς Ἐπαρχίαις οἱ ἀγροφύλακες, ἐν δὲ τῇ Πρωτευούσῃ οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες.

Τινὸς μὲν ἔπειτα εἰπόντος, ὅτι τὸ περὶ τῆς θανατώσεως τῶν χοίρων δικαίωμα πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται, ὁσάκις καταλάβωσιν αὐτοὺς περιπλανωμένους ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτῶν, ἑτέρου δὲ παρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένη εἰς τὰ εἰρημένα ζῶα ποινὴ, οὐ μόνον αὐστηρά τε καὶ δυσανάλογος πρὸς τὴν γεννησομένην ζημίαν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐκ ταύτης ἐπελεύσονται αἱ ἀνταχρήσεις, ἤθελεν εἶσθαι ἐπωφελὲς, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θανατώσεως αὐτῶν, ν' ἀνευρεθῇ ὁ καταλληλος περὶ τῆς περιστολῆς των τρόπος, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὡς ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος ὁ Νομοθέτης Δράκων ἐθεσπίσατο, πρὸς ἐκφόβισιν τῶν Ἀθηναίων, Νόμους ἐπιβάλλοντας θανατικὴν ποινὴν ἐφ' ἑκάστου ἐγκλήματος, οἵτινες διὰ τὴ αὐστηρότητα αὐτῶν ἐπονομασθέντες δρακόντειοι, οὐδέποτε παρεδέχθησαν καὶ ἐπραγματοποιήθησαν, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει παντάπασι νὰ λάβῃ χώραν ἡ δυσανάλογος αὕτη καὶ δρακόντειος ποινὴ τῶν ζώων, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται τούτων εἰσαγόμενοι εἰς δίκην, νὰ θεωρῶνται ὑπόχρεοι πρὸς ἀποζημιώσιν τῆς ἐπενεχθείσης βλάβης, καὶ ἐν ὑποτροπῇ νὰ πληρώσι τὸ διπλάσιον τῆς ζημίας.

Ἅπαντα τὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλανώμενα ζῶα, προσέθηκεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, ὑπάρχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐπιζήμια πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ὑπάρχουσιν ἴσως ἀκτήμονες ἤδη ἕνεκα τοῦ μὴ τεθέντος μέχρι τοῦδε περιορισμοῦ αὐτῶν. Ἀλλ' ὑπαρχούσης τῆς διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου ὁριζομένης ποινῆς, αὐστηρᾶς καὶ δυσαναλόγου πρὸς τὴν γεννησομένην ζημίαν, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν' ἀνευρεθῇ ὁ καταλληλος πρὸς περιστολὴν τῶν εἰρημένων ζώων τρόπος, πρὸς διάσκεψιν καὶ ἀνεύρεσιν τοῦ ὁποίου, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις διὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παραδεξαμένου τὴν πρὸς τὸν εἰρημένον σκοπὸν ἀναβλητικὴν πρότασιν, τῆς δὲ ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου δεκτῆς γενομένης, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, διέταξε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζητήσεως αὐτοῦ, διὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν τῆς ὀγδόης τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσκολλήσεως τῆς Ἐπαρχίας Αἰγίνης οἰκονομικῶς μετὰ τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς Νομοσχεδίου, καὶ θατέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτὸ, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τούτου, ἄνευ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων **29** κατὰ **2**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **16** Δεκεμβρίου **1847**.

Ἀπαγγείλας τελευταῖον ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένων τῆς κατὰ τὴν 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γεννησομένης Συνεδριάσεως, θέλει εἰσέλθει ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησις τοῦ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων Νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Γιαν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ: 8 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους καθ' ἣν ἐσυζητεῖτο τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς Νομοσχέδιον, ἐζητήθησαν πληροφορίαι τινές· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς δὲν ἔδωκε ταύτας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49 καὶ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου π. ε. ἐγγράφου του συμφώνως μὲ τὰς αἰτηθείσας, διὰ τοῦτο διασαφίζει τὰς πληροφορίας ταύτας ὡς ἑξῆς, α') νὰ σημειωθῇ τὸ πραγματικὸν ὑπάρχον ποσὸν εἰς ἕκαστον Σῶμα τῶν Νοεμβρίων τοῦ 1846, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔρριπτεν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1847· β') νὰ σημειωθῇ τὸ ὑπάρχον πραγματικὸν ποσὸν εἰς ἕκαστον Σῶμα τὴν 31 Δεκεμβρίου 1847, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐψηφίσθη τὸ Νομοσχέδιον, καὶ γ') νὰ σημειωθῇ ἡ γενομένη αὔξησις εἰς ἕκαστον Σῶμα, εἰς ποίας ἐποχὰς ἔγινεν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1847, καὶ πόσοι εἰς ἑκάστην ἐποχὴν προσετέθησαν, συμφώνως μὲ τὸν παρακατατεθέντα πίνακα, ὅστις πρέπει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον διὰ τὰ παραιτέρω.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, ἐν ᾧ ἐπισυνάπτων μερισματικὸν πίνακα τῆς β'. ἑξαμηνίας τοῦ λήξαντος ἔτους, εἰδοποιεῖ τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς κατὰ τὴν περιοδον ταύτην εὐχαρίστου καταστάσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης.

Εἰπόντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ εὑρισκομένων 38 Γερουσιαστῶν μόλις συνέρχεται ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Σώματος ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς, ὅτι ὄχι μόνον καὶ ἐκ τούτων πολλοὶ σκοποῦσι νὰ ζητήσωσιν ἄδειαν ἀπουσίας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπ' ἀδείᾳ ἀπόντες ἐξαιτοῦνται παράτασιν αὐτῆς, προτείναντος δέ τινος ὅτι οἱ ἐνταῦθα εὑρισκόμενοι Γερουσιασταὶ πρέπει νὰ ἦναι τοσοῦτοι, καὶ ὅτι εἰς τοὺς ἀπόντας δὲν πρέπει νὰ δοθῇ παράτασις ἀδείας, ἐκτὸς μόνον ἕνεκα ἀσθενείας, νομίμως ἀποδεικνυομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, καὶ ἐνέκρινε τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένων ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησις, τοῦ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ἀραιοῦντος σκεψάμενος, εἶπε, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θανατώσεως τῶν χοίρων, καὶ πρὸς εὕρεσιν ἑτέρου ἀνωτελεστέρου μέσου, οὐδὲν τοιοῦτον εὗρον, διότι πᾶσα ἄλλη ποινὴ, ὅταν δὲν εἶναι καὶ ἂν ἦναι δὲν δύναται νὰ περιστείλῃ τὴν ἐκ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ζώων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας παρερχομένην βλάβην, τοῦτο ἀποδεικνύει ἡ πεῖρα, ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου τοῦ **1836** καὶ **1835** ἂν καὶ ἐπιβάλλεται βαρεῖα ποινὴ, οὐ μόνον περιστολὴ τις τῆς βλάβης δὲν ἐγίνετο, ἀλλὰ καὶ οἱ νόμοι οὗτοι ἔμειναν ἀνεφάρμοστοι ὡς ἀπαιτοῦντες διαφόρους ἀποδείξεις καὶ ἀποδεικτικὰ, ἐνῷ οἱ ἀγροφύλακες καὶ λοιποὶ τὴν ἐφαρμογὴν των ἐπιφορτιζόμενοι εἶσιν ἀγράμματοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ· τούτου ἕνεκα δεχόμενος τὴν θανάτωσιν τῶν ζώων τούτων, προπολεμῶ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ δήμους ἀγροφύλακας νὰ θανατόνωσι τὰ ζῶα, χοίρους καὶ αἶγας, τὰ ὁποῖα ἂν καταλάβει, περιπλανώμενα ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐντὸς ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας, καὶ βλάπτοντα αὐτήν. Τὸ αὐτὸ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας ὑπ' αὐτῶν, ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν των. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς

Αστυνομικούς και Δημοτικούς Κλητῆρας και εἰς τους χωροφύλακας νὰ θανατόνωσι τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανεῖσθαι ἐντὸς τῶν πόλεων τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω θανατωθέντες χοῖροι καὶ αἶγες, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ζώων μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοτικοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 13/25 Μαΐου 1835 Νόμου περὶ τῆς προξενουμένης εἰς τοὺς ἀγροὺς βλάβης ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν ζώων.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν Νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι παραδέχεται τὰς προπολογίας ταύτας, καθόσον μάλιστα ἐπεκτείνουσι τὴν ἔννοιαν τοῦ προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐκτὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 4, διότι ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις πρέπει ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης· αἱ προκείμεναι προπολογίαι ἐπήνεγκέ τις δὲν μεταβάλλουσι τὴν βάσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἑπομένως ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ποινή· εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι οἱ προηγούμενοι Νόμοι δὲν ἐκτελοῦνται, ὡς ὄντων ἀγραμμάτων τῶν ἀγροφυλάκων· ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶνται οἱ ἔχοντες ζῶα. Χοῖροι ὑπάρχουσιν εἰς ὅλα τὰ Κράτη, καὶ εἰς τινα μάλιστα κατὰ μείζονα ἀριθμὸν ἕνεκα τῆς διὰ τὸ ψυχρὸν τοῦ κλίματος χρήσεως αὐτῶν, ἀλλὰ θανάτωσις ἐπὶ τούτων δὲν ἐπιβάλλεται, εἰμὴ μόνον πρόστιμον. Ἀφοῦ λοιπὸν δεχόμεθα τὰς βάσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Νομοθεσιῶν, πρέπει νὰ δεχθῶμεν καὶ τὰς ὑπὸ τούτων ἐπιβαλλομένας ποινάς, εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι οἱ Τοῦρκοι φονεύουν τοὺς χοίρους, ἀλλ' οὗτοι τοὺς ἐβδελύττοντο κατὰ συνέπειαν θρησκευτικοῦ ἔθιμου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ ὁπλὰς συλληφθῶν ζῶων οἱονδήποτε, φέρει αὐτὸ εἰς ὡρισμένον τόπον, καὶ ἂν ὁ κύριος αὐτοῦ παρουσιασθῇ ἐντὸς ἑβδομάδος, πληρώσας τὸ νενομισμένον πρόστιμον, καὶ τὴν τροφὴν αὐτοῦ, τὸ λαμβάνει, ἀλλὰς πωλεῖται τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ δίδεται εἰς τὸν ζημιωθέντα, καὶ τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ζώου τιμωρεῖται, καὶ ὁ ζημιωθεὶς ἱκανοποιεῖται.

Καὶ ἐγὼ, ἐπέρεσεν ὁ τὰς προπολογίας προτείνων, ἔκαμον τὰς σκέψεις τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλ' οἱ ἀλλοδαποὶ νόμοι δὲν

ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη εἰσὶν ὡρισμένα τὰ μέρη, ἔνθα βόσκουσι τὰ ζῶα, πρὸς δὲ ὑπάρχουσι καὶ τεχνητὰ λειβάδια, παρ' ἡμῖν ὅμως τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει· τούτου ἕνεκα πρὸς διατήρησιν ἁπάντων τῶν κοινωνικῶν τάξεων δὲν πρέπει ν' ἀρθῶσιν ἐλεύθεροι οἱ ἀριθμένοι νὰ βλάπτωσι διὰ τῶν ζώων των τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας· ἑπομένως εἶναι ἄφευκτος ἡ ἐπιβολὴ τοῦ παρόντος Νόμου, καθόσον μάλιστα οἱ προϋπάρχοντες Νόμοι ἕνεκα τῆς ἠθικῆς ἡμῶν καταστάσεως δὲν ἐφαρμόζονται, καθότι ἄλλως οὐδέποτε θέλομεν ἀπολαύσει κτήματα.

Ἡ δωδεκάτη πεῖρα, εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀποδεικνύει τὸ ἀνεφάρμοστον τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς Ὑπουργὸς ἠδύνατο, εἴτε νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐκτελέσῃ· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ὁ προκείμενος Νόμος δὲν Εὐρωπαΐζῃ, διότι ἡμεῖς μεμαθήμεθα μόνον τοὺς μὲ τὰ ἔθιμά μας συνάδοντας Εὐρωπαϊκοὺς Νόμους. Ἐκτὸς τούτων δὲν θέλει ἀοθῇ, ἢ σπανίως θέλει θοθῇ αἰτία πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου, διότι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ζώων, γνωρίζοντες τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, θέλουν τὰ ἐπιτηρεῖ, καὶ τὰ ἐμποδίζει τοῦ νὰ βλάπτωσι τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας.

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον 1 τῶν προπολογιῶν δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ τε Νομοσχεδίου, καὶ τῶν προπολογιῶν, καὶ προτείναντός τινος, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν «βλάβης» τοῦ ἄρθρου τῶν προπολογιῶν, πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ φράσις ὑπὸ ὄφελος τοῦ ζημιωμένου ἰδιοκτήτου διότι ἄλλως δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ διδομένη ἀποζημίωσις καὶ τὸ πρόστιμον γίνονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην ταύτην.

Εἰπόντος ἔπειτά τινος ὅτι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι λίαν ἐλαφρὰ καὶ ἐπιεικὴς, διότι παρὰ τῷ ῥόπῳ τοῦ ζώου, καὶ τῇ ἀνορθώσει τῆς ζημίας ἐπιβάλλεται καὶ πρόστιμον, ἐνῷ διὰ τῶν προηγουμένων Νόμων μόνον πρόστιμον καὶ ἡ ζημία ἐπιβάλλονται· παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἀντίτιμον τῶν θανατωθέντων χοίρων καὶ Αἰγῶν λαμβάνει ὁ ἰδιοκτήτης, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν, καὶ ἀποτίσῃ τὸ πρόστιμον, ἐκτὸς ἂν ἐγκαταλείψῃ τὰ ζῶα ταῦτα· εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι, ὅταν ἐγκαταλείψῃ ὁ ἰδιοκτήτης τὸ θανατωθὲν ζῶον του, δὲν πληρώνει καμμίαν ζημίαν· ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τρίτου, ὅτι,

ως όσο τινα σκοπούντων των Νόμων, να ικανοποιώσι πρώτον τους ζημιωθέντας και την έξουσίαν, και να τιμωρώσι δεύτερον τους παραβαίνοντας τούτους, έχει μεν καλώς το προκείμενον άρθρον των προπολογιών, δεν πρέπει όμως το πράστιμον να ήναι ισότιμον της προξενουμένης βλάβης, αλλ' έλαττον αυτής. Αντιτάξαντος δε άλλου, ότι διά της ελαττώσεως του προστίμου δεν επιτυγχάνομεν τον σκοπόν μας, διότι, αδιαφορούντων των ιδιοκτητών δια το μικρόν του προστίμου, και τον θάνατον των ζώων των, ουδέν ήττον θέλει παρέχεται βλάβη εις τε τους άγρους και φυτείας, ή Γερουσία παρεδέξατο το άρθρον δεύτερον των προπολογιών, έχον ούτως.

« Οι ούτω θανατωθέντες χοίροι και αίγες, ή το αντίτιμον « αυτών, ανήκουν εις τους ιδιοκτήτας των ζώων, μετά προ- « γεγραμμένην αποζημίωσιν της τυχόν προξενηθείσης βλάβης προς « όφελος του ζημιουμένου ιδιοκτήτου, και την εξόρλησιν του « προστίμου προς όφελος του Δημοτικού Ταμείου, κατά το « άρθρον 1 του από 13 (25) Μαΐου 1835 Νόμου περί της « προξενουμένης εις τους άγρους βλάβης εκ της βοσκής των « ζώων. »

Αναγνωσθέν μετά ταύτα το άρθρον τρίτον των προπολογιών εγένετο δεκτόν παμψηφεί.

Αναγνωσθέντος επομένως του άρθρου τετάρτου των προπολογιών, και προτείναντος του Κ. επί των Εσωτερικών Υπουργού να τροποποιηθή ούτως. « Οι Ημέτεροι Υπουργοί, ο των Εσωτερικών, και ο της Δικαιοσύνης επιφορτίζονται κτλ. » ή Γερουσία παρεδέξατο την πρότασιν ταύτην, και ούτω το άρθρον εγένετο δεκτόν, ως ακολούθως.

« Οι Ημέτεροι Υπουργοί ο των Εσωτερικών και ο της « Δικαιοσύνης επιφορτίζονται την εκτέλεσιν και εκτέλεσιν « του παρόντος Νόμου. »

Ψηφοφορηθέν μετά ταύτα το σύνολον του Νομοσχεδίου, εγένετο δεκτόν όλων ψήφων 23 κατά 10, έχον ούτως.

Άρθρ. 1 Επιτρέπεται εις τους κατά Δήμους αγροφύλακας να θανατόνωσι τα ζώα χοίρους και αίγας, τα οποία ήθελον καταλάβει, περιπλανώμενα άνευ επιτηρήσεως, εντός αλλοτρίας ιδιοκτησίας, και βλάπτοντα αυτήν. Το αυτό επιτρέπεται και εις τους ιδιοκτήτας, ή εις τους εκείνους αντ' αυτών, εντός των ιδιοκτησιών των. Επίσης επιτρέπεται το δικαίωμα εις τους Αστυνομικούς και Δημοτικούς αλιτήρας, και εις τους χωρο-

φύλακας να θανατόνωσι τους χοίρους, οίτινες ήθελον περιπλανάσθαι εντός των πόλεων των Επαρχιών του Κράτους.

Άρθρ. 2 Οι ούτω θανατωθέντες χοίροι και αίγες, ή το αντίτιμον αυτών, ανήκουν εις τους ιδιοκτήτας των ζώων μετά προηγουμένην αποζημίωσιν της τυχόν προξενηθείσης βλάβης προς όφελος του ζημιουμένου ιδιοκτήτου, και την εξόρλησιν του προστίμου προς όφελος του Δημοτικού Ταμείου, κατά το άρθρον 1 του από 13/25 Μαΐου 1835 Νόμου περί της προξενουμένης εις τους άγρους βλάβης εκ της βοσκής των ζώων.

Άρθρ. 3. Ο παρών Νόμος εμβαίνει εις ενέργειαν μετά παρέλευσιν τριάκοντα ημερών από της ημέρας της δημοσιεύσεως του.

Άρθρ. 4. Οι Ημέτεροι Υπουργοί ο των Εσωτερικών και ο της Δικαιοσύνης επιφορτίζονται την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Νόμου.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έλυσε την Συνεδρίασιν, είπών, ότι αντικείμενον της επομένης Συνεδριάσεως είναι ή συζήτησις του Νομοσχεδίου περί της ταχυδρομικής διατυπώσεως των διά των ατμοπλοίων της Εταιρίας Υδρας διανεμομένων γραμμάτων, δειγμάτων εμπορείας και διαφόρων εντύπων να φροντίσωσι δε τα τμήματα όσα δεν διώρισαν έτι, να διορίσωσι τα μέλη των επιτροπών επί τε του των Ενόρκων Νομοσχεδίου και του προϋπολογισμού.

Ο Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οι Γραμματείς
Β. Χρηστακόπουλος
Γ. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 12 Ιανουαρίου 1848 ημέρας της εβδομάδος δευτέρας.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου, και του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών πλήρες αποτελούντος το Σώμα, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει ανοιγομένην την Συνεδρίασιν περί την 12 ώραν.

Τα πρακτικά της ημεδαπούσης Συνεδριάσεως αναγνωσθέντα επικυρούνται.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζανετάκη Γρηγοράκη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, καὶ τινων μὲν παρατηρησάντων ὅτι, ἂν κατὰ τὸν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενομένην ἀπόφασιν, ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τεσσαράκοντα Γερουσιασταί, πρέπει νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια, ἄλλων δὲ ἀντιταξάντων, ὅτι οὐ μόνον δυσχερὲς ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον καθισταμένης τῆς ἐν Ἀθήναις παρουσίας τεσσαράκοντα Γερουσιαστῶν, καθότι τινὲς μὲν ἐκ τούτων χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεων, τινὲς δὲ ἕνεκα ἀσθενειῶν θέλουσιν ἐξαιτεῖσθαι ἀδείας ἀπουσίας, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ, ἤθελεν εἶσθαι εὐχερέστερον ὡς ἐκ τούτου νὰ παραδεχθῇ τοῦ λοιποῦ ὁριστικῶς, ὥστε τριάκοντα ἐξ Γερουσιασταὶ νὰ ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα, ἡ Γερουσία, ὑπ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεράσισεν ὥστε νὰ ὑπάρχωσιν ὁριστικῶς τοῦ λοιποῦ 36 Γερουσιασταὶ ἐν Ἀθήναις, καὶ οὕτως ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζανετάκη Γρηγοράκη ζητουμένην τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ περὶ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Νικήτα Σταματελοπούλου Υ. Β. Διάταγμα ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72, καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κ. Σταματελόπουλον Νικήταν, ἀναδειχθέντα ἀρχηγὸν στρατεύματος, ὁπλίσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ μάχας κατὰ τὸ Βαλτέτσι, Δολιανὰ, Ἄργος, Ἀτρδενάκι, Κόρινθον, Δερβένια, Ἁγίαν Μαρίνην, Ἀθήνας, Πειραιᾶ καὶ ἀλλαχοῦ, ἄνδρα ἱστορικὸν διὰ λαμπρῶν πολεμικῶν κατορθωμάτων, πληρεξούσιον εἰς τὰς ἐν Τροιζῆνι, ἐν Ἄργει, καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει ἐκτέλεσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.)

Κ. ΙΖΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα κατὰ τὸν κανονισμὸν καθυποβληθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦ Γραφείου πρὸς προεξέτασιν καὶ σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαγγειλάντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατυπώσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν διευθυνομένων γραμμάτων δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Γερουσίας δι' ἀναστάσεως, χωρὶς μαθήσεως παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι μὴ ἀναφερομένου ἐν αὐτῷ τοῦ πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ εἰς Μασσαλίαν, Ἀτδούρνον ἢ Μελίτην ἐκ τῆς Ἑλλάδος διευθυνόμενα καὶ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα, οὐ μόνον ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ περὶ τούτου διάταξίς τις, ἀλλὰ καὶ νὰ δοθῇ ἡ περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἐξήγησις, καθότι οἱ Νόμοι πρέπει νὰ ὑπάρχωσι σαφεῖς, καὶ οὐδεμία κατὰ τὴν ἐξήγησιν τῆς ἐννοίας των νὰ προσγίνεται ἀμφιβολία.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προσέθηκεν, ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει βάσις ταχυδρομικῆς διατυπώσεως, καθ' ἣν, κανονιζούσης τῆς Κυβερνήσεως τῶν πρώτων ὅρων τῆς πληρωμῆς τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, κατ' ἀναλογίαν αὐτοῦ θέλουν πληρώνεσθαι τὰ περιπλέον τοῦ εἰρημένου ὅρου ζυγίζοντα γράμματα, ὡς ἐκ τούτου παρελείφθη ὡς πάντη περιττὸν νὰ τεθῇ διάταξίς τις ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα, ὅτι κατά τε τὴν τῆς ταχυδρομικῆς διατυπώσεως βάσιν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα σύμφωνον [illegible] τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, τὰ μετὰ τὰ 7 1/2 μέχρι 10 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα, ὅπου πληρώνει μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος, τὰ δὲ ἀπὸ 10—15 γραμμῶν διπλοῦν τὸ δικαίωμα, τὰ δὲ ἀπ' [illegible] γραμμῶν δύω καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα, καὶ οὕτως ἐρεξῆς προστιθεμένου τοῦ ἡμίσεως τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος ἀνὰ πᾶσαν πεντάγραμμον [illegible]· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἐγκρίνῃ, ὡς ἀναγκαίον, ἡ Γερουσία νὰ τεθῇ διάταξίς τις ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, πρὸς πλείονα τοῦ τε νόμου σαφήνειαν

καὶ ἀκριβῆ τῶν ἀνταποκρινομένων γνῶσιν, οὐδεμίαν νὰ ἐπενεργηδύναται ἀντίστασιν.

Ἐνῷ ἤδη ἀπέχομεν ἄλλος μεγίστην γίγνεται σπουδαιότης καὶ διάφορα ἀνευρίσκονται μέτα ἐκ μέρους τῶν τε λαῶν καὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης Κυβερνήσεων, πρὸς χορήγησιν ἀφθόνου εὐκολίας τῆς συγκοινωνίας τῶν διαφόρων τούτων ἐθνῶν διά τε τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βελτίωσιν των, μετὰ πολλῆς παρατηρῶ ἀπορίας, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐλάχιστα εἰς οἰκονομικούς, ἢ εἰς πρὸς βελτίωσιν τῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν ἐπεκτεινόμενον λόγους, θεωρεῖται ἀποταμιευτικόν (fiscal) καὶ οὐδέποτε ἐπορεύθης εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν αὐτῆς προαγωγὴν καθίστατο.

Πᾶσα Κυβέρνησις χρέωσα συνεχῶς ἀλληλογραφίας μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἐπικρατείας της μερῶν, πρὸς γνῶσιν τῶν διαφόρων τῶν λαῶν ἀναγκῶν, καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων καὶ Διαταγμάτων ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ὑπαλλήλων, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλει νὰ διδῇ καθ' ἑκάστην τὰς ἀπαιτουμένας εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας διαταγάς, ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὴν ἐσωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἄνευ τῆς ὁποίας οὐδέποτε νὰ ὑπάρξῃ δύναται· καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ἅπαντες οἱ πολῖται ἀγνοοῦν νὰ γράφωσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀλληλογραφίας, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει χάριν τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας νὰ ἔχῃ εἰς ἐνέργειαν διάφορα ἐντὸς τοῦ Κράτους ταχυδρομεῖα, τὴν συντήρησιν καὶ δαπάνην τῶν ὁποίων ὀφείλει αὐτὴ καὶ μόνη ν' ἀναδεχθῇ· ἐὰν δὲ διὰ τῶν ταχυδρομείων τούτων δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καὶ τινες πολῖται, ἀνταποκρινόμενοι πρὸς ἀλλήλους, τοῦτο κατ' ἐμὲ εἶναι ἐπουσιώδες.

Καταρανέντος λοιπὸν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὡς λίαν ἀναγκαίου, διὰ τὰς Κυβερνήσεις τοῦ ταχυδρομικοῦ μέσου, δύνανται οἱ πολῖται πρὸς εὐκολίαν τῆς πρὸς ἀλλήλους συγκοινωνίας νὰ πληρόνωσιν, εἰς ἀνακούρισιν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένων ταχυδρομικῶν δαπανῶν, ταχυδρομικόν τι ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν διευθυνομένων ἀμοιβαίως γραμμάτων τέλος, τὸ ὁποῖον ὅμως κατέστη ἤδη ἀποταμιευτικὴ τις κατάστασις, καὶ πολὺ πρὸς τοὺς πολίτας ἐπαχθές, καὶ ὡς ἐκ τούτου ζητεῖται παρὰ τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων καὶ λαῶν, ἡ βελτίωσις καὶ ἐλάττωσις τοῦ φόρου τούτου· ὡς ἔλαβεν αὐτὴ χώραν ἐν Ἀγγλίᾳ, καθ' ἣν τὸ κατὰ ταχυδρομικὸν τέλος πληρόνει τις δι-

τε τὴν ἐλαχίστην καὶ μεγίστην ἀπόστασιν ἐντὸς τοῦ Κράτους αὐτῆς, καὶ οὕτως οὐ μόνον τὸ προσωπικὸν τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων ἠλαττώθη, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσοδα τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐπὶ μᾶλλον ηὐξήνθησαν, ὡς πολλαπλασιασθέντων τῶν ἀμοιβαίων τῶν πολιτῶν ἀλληλογραφιῶν.

Ἀφοῦ δὲ καὶ εἰς τὸν κατὰ τὴν τελευτῶσαν γενομένην ἔναρξιν τῶν Βουλῶν τῆς Γαλλίας ἐκφωνηθέντα Β. λόγον, καταχωρημένον εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1167 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1847 φύλλον τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος Αθηνᾶς, ὑπάρχεται ὁ Βασιλεὺς τῶν Γάλλων, ὅτι διάφορα ὑπὸ τὴν ἐπιρρίσιν τῶν Βουλῶν θέλουσιν εἰσαχθῆ Νομοσχέδια περὶ τε τῆς ἐλαττώσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, καὶ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς ἅπαντα ἐν γένει τὰ ἔθνη διάφορα πρὸς ἐμπόρευσιν καὶ πρόοδον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας θέλουσι δοθῆ μέσα διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, πολλῷ μᾶλλον ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσι ταῦτα χώραν ἐν Ἑλλάδι, ἥτις ὑπάρχει τὸ κέντρον οὕτως εἰπεῖν τοῦ Κόσμου, ὡς δι' αὐτῆς διερχομένων τῶν εἴς τε τὴν Ἀσίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὴν Ῥωσσίαν καὶ ἀλλαχόσε διευθυνομένων, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς μεταβάσεως τῶν ὁποίων, μεθ' οὗ πολὺ ἡ μετὰ τῶν Ἰνδιῶν συγκοινωνία τῶν λοιπῶν Ἐπικρατειῶν θέλει γίνεσθαι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ. Τούτων ὄντων οὕτως ἐχόντων, πρέπει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ εἰσαγάγῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν Νομοσχέδιον περὶ βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, χάριν τῆς προαγωγῆς τοῦ τε ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν, καὶ τῆς ἐκ τούτων προσδοκωμένης οὐκ ὀλίγης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ὠφελείας.

Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐπειδὴ κατὰ τὸ 10 ἄρθρον τῆς μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν γενομένης ταχυδρομικῆς συμβάσεως κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου (11 Ἰουλίου) 1846, καὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτεθειμένου Νομοσχεδίου, οἱ μὲν πολῖται ὑποχρεοῦνται νὰ πληρόνωσι ὡς ταχυδρομικὸν τέλος δρ. 3: 20 δι' ἕκαστον φάκελλον γραμμάτων μέχρι 30 γραμμῶν βάρους, ἡ δὲ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων θέλει ὑπολογίζει τοῦτο εἰς τὴν εἰρημένην ἑταιρίαν διὰ δύω φράγκα ἤτοι διὰ δρ. 2: 22 ἐνῷ ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους τῶν δρ. 3: 20 θέλει εἰσπράττεσθαι κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων καὶ τὸ ἀνῆκον Ἐσωτερικὸν τέλος, ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦμαι καὶ ἤδη νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ὁ προτιθέμενος ὑπὸ συζήτησιν

Νόμος θεωρούμενος μάλλον ὡς ἀποταμιευτικὸς (fiscal), ἢ πρὸς ὄφελος τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς τῆς Ἑλλάδος καταστάσεως, δὲν πρέπει νὰ γένῃ παραδεκτός· καθότι ἂν καὶ διὰ τῆς εἰρημένης ταχυδρομικῆς Συμβάσεως, θέλουσι γίνεσθαι διάφοροι ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας ἀνταποκρίσεις τῶν πολιτῶν, τήν τε ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τῶν διαφόρων τάξεων βελτίωσιν προτιθέμεναι, δὲν ὀφείλουσιν ὅμως οἱ πολῖται νὰ συνεισφέρωσιν ἁπάσας τὰς δαπάνας τῆς ταχυδρομικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖται κατὰ τὰ προειρημένα ὑπόχρεως εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐξόδων αὐτῆς· καθόσον δὲ καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα τῶν ταχυδρομείων ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἓξ χιλιάδας, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας καὶ ἑπτακοσίας ἑξήκοντα τρεῖς ὡς ἔγγιστα· ὥστε καὶ χωρὶς τῆς προσθήκης τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένου πλέον τοῦ δέοντος ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπερβαίνουσι τὰ ἔσοδα τῶν ἐξόδων, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωνται ἐπὶ πλέον οἱ πολῖται. Τελευτῶν ὕθεν τὸν λόγον μου, προτείνω ἵνα ἐλαττωθῇ τὸ διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενον ταχυδρομικὸν τέλος μέχρι τοῦ πρωτοτύπου τέλους τὸ ὁποῖον θέλει πληρόνει ἡ Διεύθυνσις εἰς τὴν ἑταιρίαν Ροστὰν καὶ Συντροφίας.

Παρατηρήσαντος μέν τινος, ὅτι τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου κανονίζει γενικῶς μόνον τὴν βάσιν, ἤτοι τὸ μέχρι τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους δι' ἕκαστον γραμμα πληρωθησόμενον τέλος, καὶ δὲν ὁρίζει τι περὶ τῶν πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν γραμμάτων, διότι τὸ τέλος τοῦτο θέλει ἁρμόζεσθαι ἀναλόγως τῆς τεθείσης ἤδη βάσεως, κατὰ τὴν γενικὴν περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως διάταξιν, ὡς παρέστησε καὶ ὁ Κ. Ὑπουργός, τοῦ δὲ προαγορεύσαντος ἀποκρινομένου, ὅτι δοθέντων κατ' ἰδίαν τεσσάρων ζερ εἰπεῖν γραμμάτων μέχρι **30** γραμμῶν βάρους, ὁ μὲν ἰδιώτης θέλει πληρώσει ἐπὶ τούτων ὡς ταχυδρομικὸν τέλος δραχ. **3: 20**, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει ὑπολογίσει τοῦτο εἰς τὴν ἑταιρίαν Ροστὰν πρὸς δραχ. **2: 22**, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς, ὅτι τεθέντων ἐν φακέλλῳ τῶν τεσσάρων τούτων γραμμάτων ὁ μὲν πολίτης θέλει πληρώσει δρ. **2: 80**, ἡ δὲ Κυβέρνησις δραχ. **2: 22**, ὥστε οὐχὶ μία δραχμὴ, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ **58** μόνον λέπτα θέλουν πληρωθῆ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἑταιρίαν Ροστὰν ὑπολογιζομένου ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἂν καὶ συμφωνῶ, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μετὰ τῆς περὶ ἐλαττώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν γενομένης ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων προτάσεως, καὶ τῆς ἐκ ταύτης μεγίστης προκυλούσης ὠφελείας, ὡς ἄλλοτε ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἱκανὴ περὶ τούτου ἐγένετο διάσκεψις καὶ συζήτησις, καὶ ἤδη ὡς Ὑπουργὸς εὗρον Νομοσχέδιόν τι, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου περὶ μεθοδικοῦ καὶ λίαν ἐπωφελοῦς τρόπου διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, τὸ ὁποῖον ἕνεκα διαφόρων ἀσχολιῶν δὲν καθυπεβλήθη ἔτι ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, μ' ὅλον τοῦτο τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διαφεύγει τῶν ἐκτεθεισῶν παρατηρήσεων, ὡς ἀφορῶν τὴν ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἐργολάβων γενομένην ἐξωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται νὰ προσγίνηται σμικρόν τι ὄφελος εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν διατήρησιν ταχυδρομικῶν τινῶν ὑπαλλήλων εἰδημόνων Εὐρωπαϊκῶν διαλέκτων καὶ διαφόρων γνώσεων, καθότι ἄλλως, γενομένης παραδεκτῆς τῆς περὶ ἐλαττώσεως τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένου ταχυδρομικοῦ τέλους προτάσεως θέλουσιν ὑπερβῆ τῶν ἐσόδων τὰ διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ταύτην ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν γινόμενα ἔξοδα· ὡς πρὸς τὴν προσθήκην ὅμως διατάξεώς τινος περὶ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους γράμματα, οὐδεμίαν ποιοῦμαι ἀντίστασιν, ἐὰν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ ταύτην εὔλογον, καὶ τοι ὑπαρχούσης γενικῆς ταχυδρομικῆς διατάξεως, ὡς προείρηται, κανονιζούσης τὰ ταχυδρομικὰ τέλη διὰ τὰ πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους γράμματα.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ εἰρημένη γενικὴ ταχυδρομικὴ διάταξις ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν μόνον καὶ οὐχὶ τὴν ἐξωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου νὰ προσδιορισθῇ ἐπτῶς ἡ ταχυδρομικὴ διατίμησις καὶ διὰ τὰ πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους ζυγίζοντα γράμματα, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καὶ τοι ὀρθοτάτων καὶ ἐπωφελῶν θεωρουμένων τῶν ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθεισῶν παρατηρήσεων περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὀφείλει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα κηδόμενος τῆς τε ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς τῆς Ἑλλάδος βελτιώσεως, δὲν πρέπει ὅμως ἤδη νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ροστὰν ὑπολογιζομένου ταχυδρομικοῦ τέλους **58** λεπτὰ κατὰ τὴν γνώμην

τοῦ προαγορεύσαντος. ἀλλὰ ὅταν ἐλαττωθῇ ὁλικῶς καὶ τὸ πρὸς τὴν εἰρημένην Ἑταιρίαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πληρονόμενον διαπόντιον ταχυδρομικὸν δικαίωμα, τότε νὰ ἐκπεσθῶσι δύνανται καὶ τὰ 58 λεπτά.

Μὴ ὁριζόντος δὲ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, περὶ τοῦ πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους γράμματα, ἀπαιτεῖται ἢ νὰ τεθῇ ἐν αὐτῷ ῥητὴ περὶ τούτου διάταξις, ἢ παραπομπὴ τις τοὐλάχιστον εἰς τὴν περὶ τῆς γενικῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως διάταξιν.

Τινῶν ἐπομένως παρατηρησάντων ὅτι, ἀντὶ τῶν ἐν τε τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ πρώτου ἄρθρου ὑπαρχουσῶν λέξεων «ὀλιγώτερον τῶν **7 1/2** γραμμῶν» ἤθελεν εἶσθαι ἄμεινον πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «μέχρι τῶν **7 1/2** γραμμῶν», ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐξάγεται δι' ἀμφοτέρων τῶν λέξεων «ὀλιγώτερον» ἢ «μέχρι» ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπέμεινεν, ὅτι εὐχρηστοτέρας οὔσης τῆς λέξεως «ὀλιγώτερον» καὶ μᾶλλον συνήθους εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ λαοῦ τῆς λέξεως «μέχρι», ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθη τὴν λέξιν ταύτην τὸ Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω συζήτησις ἀπαιτεῖται ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, ὅπως προσαχθῇ ἡ γενικὴ ταχυδρομικὴ διατίμησις περὶ τοῦ πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους γραμμάτων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀντὶ τῶν πληρωθησομένων **80** λεπτῶν δι' ἕκαστον εἰς Μασσαλίαν, Διβοῦρνον ἢ Μελίτην διευθυνόμενον ἐκ τῆς Ἑλλάδος γράμμα, βάρους ὀλιγώτερον τῶν **7 1/2** γραμμῶν, πρέπει νὰ πληρόνωνται μόνον **60** λεπτά, καθότι καὶ τὰ συνήθη διευθυνόμενα γράμματα ἐλάσσονα τοῦ βάρους τῶν **7 1/2** γραμμῶν ὑπάρχουσι, καὶ ἡ Διεύθυνσις ἐπ' αὐτῶν **58** μόνων λεπτὰ πληρόνει εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ροστὰν ὡς διαπόντιον ταχυδρομικὸν δικαίωμα· ὥστε διὰ τὴν ἁπλῆν ταύτην παράδοσιν τῶν γραμμάτων εἰς τὰ ταχυδρομεῖα, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρώνωσιν οἱ πολῖται **22** λεπτὰ πλέον τοῦ δέοντος, ὡς μήτε, χάριν τῆς ἐξωτερικῆς ταύτης ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἀνάγκης ὑπαρχούσης τῆς διατηρήσεως ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων εἰδημόνων Εὐρωπαϊκῶν διαλέκτων καὶ λοιπῶν γνώσεων, ἀλλὰ μόνον τῶν τριῶν εἰρημένων τόπων, πρὸς οὓς τὰ διάφορα διευθύνονται γράμματα, μήτε ἐπ' αὐτῶν τῶν γραμμάτων γιγνομένης σπουδαίας τινὸς ὑπηρεσίας, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ παραδεχθεῖσα τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσαν πρότασιν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ὑπὸ τῶν πολιτῶν πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους, ἐνέκρινε τὴν παραδοχὴν τοῦ πρώτου ἄρθρου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς λέξεως «πληρωθησόμενον» ἐπιφυλαξαμένη τὸ δικαίωμα νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν αὐτῷ τὴν γενικὴν περὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διατίμησιν, ὡς πρὸς τὰ δι' ἕκαστον γράμμα βάρους μείζονος τῶν **7 1/2** γραμμῶν ταχυδρομικὰ τέλη, ὅταν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν προσαχθῇ ἡ εἰρημένη διατίμησις ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα **2**, **3**, **4** καὶ **5** ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσι, μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως.

Ἀπαγγείλας τελευταῖον ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς διατάξεως περὶ διατιμήσεως τῶν πλέον τοῦ βάρους τῶν **7 1/2** γραμμῶν διευθυνομένων γραμμάτων, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος

Γ. Ιωαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὰς **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ, περὶ τῶν πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν ἐχόντων βάρος γραμμάτων, ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς διατάξεως περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως ἐπὶ τοῦ

πρώτου άρθρου τοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν συζητηθέντος Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ λοιπῶν ἐντύπων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 περὶ γενικῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως Βασ. Διάταγμα, ἐμπεριεχόμενον εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 345 Σελίδα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τὰ μὲν ὀλιγώτερον βάρος τῶν 7 1/2 γραμμῶν ἔχοντα γράμματα, ὡς ἁπλᾶ θεωρούμενα, ὑπάκεινται εἰς τὸ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου ἐμπεριεχόμενον γενικὸν ταχυδρομικὸν τέλος, τὰ δὲ ἀπὸ 7 1/2 μέχρι 10 γραμμῶν ἀποκλειστικῶς ζυγίζοντα θέλουσι πληρώνει μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος, τὰ δὲ ἀπὸ 10 μέχρι 15 γραμμῶν δὶς τὸ δικαίωμα, τὰ ἀπὸ 15—20 δὶς καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα, καὶ οὕτως ἑξῆς προστιθεμένου τοῦ ἡμίσεως τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος ἀνὰ πᾶσαν πενταγράμμου αὔξησιν· ἵνα λοιπόν, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἐφαρμοσθῇ ἡ εἰρημένη γενικὴ ταχυδρομικὴ διατίμησις καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ὡς τρίτος αὐτοῦ παράγραφος ἡ ἑπομένη διάταξις.

« Διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν γράμματα ἐφαρμόζονται οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος. »

Ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀνωτέρω προσθήκην τῆς διατάξεως, ὡς τρίτον παράγραφον τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρὶν ἡ ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως ἐπέλθῃ κατὰ συνείδησιν ψηφορία, ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπολογηθῇ ἐπὶ τῶν ἑπομένων οὐσιωδῶν ἀντικειμένων· ἤτοι

1) Τίς ὁ ἰσολογισμὸς τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ

2) Τίνι τρόπῳ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς ἀπεκρίνατο, ὅτι, καὶ τοι ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τούτων σαφῶς λυομένων διὰ τοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1847, θέλει ὅμως προσαγάγει εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν τὴν περὶ τούτων ἀκριβῆ ἀπολογίαν, ὡς μὴ οὖσαν ἤδη πρόχειρον.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς πρό τινος χρόνου ζητηθέντας παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τῶν Δήμων τοῦ Κράτους διαφόρων ἐτῶν, μάλις ἤδη κατέστη δυνατὴ ἡ τῶν ἐτῶν 1844, 1845, καὶ 1846 παραίωσις τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Δήμων τούτων, ἐκτός τινων προϋπολογισμῶν Δήμων τινῶν διὰ τὸ ἔτος 1846, καὶ ὁ ἐπὶ τούτων συντεταγμένος οἰκεῖος πίναξ θέλει μετ' οὐ πολὺ καθυποβληθῇ παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν παντὸς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ τοὺς εἰρημένους προϋπολογισμούς· ὅταν δὲ προσεχῶς ἀποσταλῶσιν ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους Δήμων, θέλει καθυποβληθῇ ἐπίσης καὶ ὁ πίναξ αὐτῶν παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου, περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 8, ἔχον ὡς ἑξῆς

Ἄρθρ. 1) « Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων Ροστὰν καὶ Συντροφίας μεταδόμισιν τῶν παραδιδομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα γραμμάτων προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς. »

« Α) Διὰ μὲν τὰ γράμματα τὰ διευθυνόμενα ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Μασσαλίαν, Λιβόρνον, ἢ Μελίτην εἰς λεπτὰ ὀγδοήκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν. »

« Β') Διὰ δὲ τὰ διευθυνόμενα διὰ Σμύρνην, Δαρδανέλια, ἢ Κωνσταντινούπολιν εἰς λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν. »

« Γ') Διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν γράμματα ἐφαρμόζονται οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος. »

Ἄρθρ. 2) « Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν ταχυδρομείων, τὸ ἀνῆκον ἐσωτερικὸν ταχυδρομικὸν τέλος, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836, καὶ 28 Αὐγούστου 1837 Β. Διαταγμάτων. »

Άρθρ. 3. « Ἡ αὐτὴ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα Α, Β', καὶ « Γ', περιεχομένη διατίμησις θέλει ἐφαρμοζεσθαι καὶ εἰς τὰ « ἀπὸ Μασσαλίαν, Λιβόυρνον, Μελίτην, Σμύρνην, Κωνσταντι- « νούπολιν, ἢ Δαρδανέλια ἐρχόμενα γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα « διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας. »

Άρθρ. 4. « Οἱ μὲ δείγματα ἐμπορίας φάκελλοι θέλουν δια- « τιμᾶσθαι κατὰ τὸ γ'. τοῦ τέλους τῶν συνήθων γραμμάτων. »

Άρθρ. 5. « Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν διὰ τῶν εἰρημένων « ἀτμοκινήτων μετακομιζομένων ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύ- « πων τῶν προερχομένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἀνωτέρω « μέρη, καὶ τ' ἀνάπαλιν διὰ τὴν Ἑλλάδα, προσδιορίζεται εἰς « λεπτὰ 8 δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος ἢ ἐντύπου. »

« Εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ « ἐσωτερικὸν τέλος τὸ εἰσπραττόμενον συμφώνως μὲ τὰς δια- « τάξεις τοῦ ἀπὸ 16/28 Δεκεμβρίου 1837 Διατάγματος περὶ « εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰς πεμπομένας « ἐφημερίδας. »

« Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημο- « σιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Προσκαλέσας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος τὰ μέλη τῆς διορι- σθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, πρὸς ταχεῖαν συνταξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος,
Α. ΑΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Γεωρ. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 21 Ἰανουαρίου 1847 ἡμέρας σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσται ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὑπὸ τῆς ἐπι- τροπῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομο- σχεδίου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων, ἀνέγνω τις τῶν Κ. Κ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῶν Ἐκλογικῶν Καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ περὶ τῶν Ὁρκωτῶν Νομοσχέδιον κατὰ πρώτην ὄψιν φαί- νεται, ὅτι δὲν κανονίζει, εἰ μὴ ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον· ἀλλὰ ὀλίγη προσοχὴ ἀρκεῖ νὰ δείξῃ, ὅτι συγχέει δύω ἀντικείμενα διακεκριμένα καὶ χωρισμένα μεταξύ των, ἢ τοὐλάχιστον δυνά- μενα νὰ ὑπάρξουν ἀνεξαρτήτως τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ 1 ἄρ- θρον κανονίζει τὴν σύνταξιν τῶν μελλόντων ἐκλογικῶν καταλό- γων τῶν Ὁρκωτῶν· τὸ 2 συντηρεῖ δι' ἓν ἔτος τοὺς ἤδη ὑπάρ- χοντας καταλόγους αὐτῶν, μὲ ἄλλους λόγους τοῦτο συντηρεῖ ὅ,τι ἐκεῖνο καταργεῖ.

Πρὸς περισσοτέραν διασάφησιν ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξε- τάσωμεν ἕκαστον τῶν μερῶν χωριστά, καὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ πρῶτον. Εἰς αὐτὸ ὑπάρχει, νομίζομεν, μία πλημμελὴς ἀρχή, προσβάλλουσα μίαν τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Τὰς παρατηρήσεις, ὅσας οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἔχουν δικαίωμα νὰ κάμουν ἐναντίον τῶν παρὰ τῶν Ἐπάρχων συνταττομένων καταλόγων, τὰς παραπέμπει νὰ δικασθῶν παρὰ τῶν ἰδίων αὐ- τῶν Ἐπάρχων.

Τὸ Νομοσχέδιον κάμνει τοὺς ἐπάρχους δικαστὰς καὶ διαδίκους· ἀφ' οὗ συντάξουν τοὺς καταλόγους, ἂν κανεὶς κάμῃ κἀμμίαν παρατήρησιν ἐναντίαν, οἱ ἔπαρχοι δικάζουν οἱ ἴδιοι μεταξὺ τοῦ ἔργου των καὶ τῆς παρατηρήσεως ἐκείνης. Ἀλλ' ἂν παρατηξω- μεν τὴν παράδοξον ταύτην δικαιοσύνην, πῶς ἠμποροῦμεν νὰ συμβιβάσωμεν τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν μὲ τὸ 101 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὑπάρχουσαν ἤδη τὴν κατήργησε ῥητῶς; Ποῖαι αἰτίαι παρεκίνησαν τὸν Σύνταξιν τοῦ Νομο- σχεδίου νὰ ἀναστήσῃ ἐξαίφνης ὅ,τι ἡ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις καὶ

διὰ τοῦ μνησθέντος ἤδη ἄρθρου, καὶ διὰ τοῦ ς'. ψηφίσματος εἶχεν ἀνατρέψει;

Φαίνεται ὅτι ὁ Συντάκτης οὗτος κατὰ παραδρομὴν ἐξέλαβε τὸν κανόνα ὡς ἐξαίρεσιν, καὶ τὴν ἐξαίρεσιν ὡς κανόνα. Ἡ Συνέλευσις, ἀφοῦ ἔθεσε τὴν ἀρχὴν, ὅτι πᾶσα διαιαδοσία διοικητικὴ καταργεῖται, ἔλαβεν εἰς σκέψιν, ὅτι δύναται εἰς τὸ μακρὸν μέλλον νὰ τύχῃ καμμία περίστασις, ἢ νὰ ἀφῇ καμμία ὕλη, ἥτις ἐκ τῆς φύσεώς της, νὰ μὴ συμβιβάζεται μὲ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ διὰ τοιαύτην ἔκτακτον ἀνάγκην ἄφησεν εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν ἐδὸν ἀνοικτὴν νὰ νομοθετήσῃ ἐξαιρετικῶς διοικητικὴν δικαιοδοσίαν. Διὰ τοῦτο ἐπρόσθεσεν εἰς τὴν ῥητὴν κατάργησιν αὐτῆς, ὅτι ἄνευ νόμου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διοικητικὸν Δικαστήριον. Τοῦτο γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὰς μακρὰς συζητήσεις τῆς Συνελεύσεως, αἵτινες δὲν ἀφίνουν ἀμφιβολίαν.

Τί θέλει τέλος αὐτὸ τὸ γράμμα τῶν διατάξεων τῆς Συνελεύσεως; α' Ἄχρις οὗ, λέγει τὸ ς'. Ψήφισμα, ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία κανονίσῃ διὰ νόμου τὴν διαδικασίαν τῶν λοιπῶν διοικητικῶν διαφορῶν, καὶ παραπέμψῃ αὐτὰς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων α κτλ. Τί ἔκαμεν ὁ Συντάκτης τοῦ Νομοσχεδίου; ὅλον τὸ ἐναντίον· ἐπεχείρησε νὰ παραπέμψῃ τὴν ὕλην, περὶ ἧς ὁ λόγος, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων. Διὰ τί; διότι ἐξέλαβεν, ὡς προεῖπομεν, τὴν ἐξαίρεσιν ὡς κανόνα.

Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα θέλομεν ἀπαντήσει, καὶ ἂν, παρατρέχοντες τὸν γραπτὸν Νόμον, ἀναβῶμεν εἰς τὴν γενικωτέραν ἀρχήν. Δύω γνώμαι χωρίζουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοὺς Νομοδιδασκάλους. Πολλοὶ θεωροῦν τὰ διοικητικὰ δικαστήρια παντάπασι περιττὰ, ὡς ἀναπληρούμενα ἀποχρώντως, ἢ μᾶλλον ἐπωφελῶς ἀπὸ τὰ τακτικά, ἄλλοι νομίζουν ὅτι εἶναι χρήσιμα. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἦναι, εἰς τὰ μικρὰ Κράτη ἡ ὕπαρξίς των καταντᾷ πολυτέλεια ἀνοικονόμητος. Καὶ τῷ ὄντι, ὑποθέτατε εἰς τὴν Ἑλλάδα δέκα τοὐλάχιστον διοικητικὰ δικαστήρια, καὶ ἕκαστον ἐξ αὐτῶν συγκείμενον ἀπὸ τρεῖς τοὐλάχιστον δικαστάς· προσθέτατε εἰς αὐτὰ ἓν τοὐλάχιστον ἐφετεῖον. Ἰδοὺ μία νέα δικαστικὴ ὑπηρεσία, σχεδὸν τόσον πολυδάπανος, ὅσον ἡ ὑπάρχουσα ἤδη, ἡ τακτική. Δύναται τὸ πενιχρὸν ταμεῖον μας νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ὅσα ἕκαστον θέλει προκαλέσει; ἔχομεν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες, σπουδάσαντες τὸ διοικητικὸν δίκαιον, δύνανται νὰ ἐκπληρώσουν σφίσι τὰ καθήκοντά των;

Παρατρέχομεν τόσα ἄλλα ἄτοπα, τὰ ὁποῖα θέλουν εἶσθαι ἀναγκαία συνέπεια τῶν τοιούτων διαστηρίων. Ἐρχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, τὴν συντήρησιν τῶν περιουσιῶν καταλόγων πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικείων τοῦ παρόντος ἔτους. Τὸ μέτρον τοῦτο, ἂν καὶ μὴ τακτικὸν, εἶναι ὅμως ἔργον τῆς ἀνάγκης, εἰς τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀντισταθῇ. Τόσοι ὑπόδικοι στενάζοντες εἰς τὰς φυλακὰς, περιμένουν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ δικαιοσύνη θέλει ἀποφασίσει τὴν τύχην των. Διὰ τοῦτο μεταξὺ δύω κακῶν παρεδέχθημεν τὸ μὴ χεῖρον ὡς βέλτιστον.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ παραδεχθῇ καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντικαταστήνουσα εἰς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια τὰ τακτικά. Ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία, πρὶν παραπέμψῃ τὰς διοικητικὰς ὑποθέσεις εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὁρίζει προηγουμένως νὰ κανονίσῃ διὰ Νόμου τὴν διαδικασίαν των. Ἡ σύνταξις τῆς Διοικητικῆς δικαιοσύνης καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τακτικὴ συζήτησις αὐτῆς δὲν εἶναι εὔκολα ὀλίγων ἡμερῶν ἔργον. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ ἕως τότε ἡ ἐκδίκασις τῶν νῦν ὑποδίκων, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου καὶ νὰ παραπέμψωμεν, ὅπου πρέπει τὴν σύνταξιν τῆς διοικητικῆς διαδικασίας, καὶ κατόπιν αὐτῆς τὴν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν.

Ἰδοὺ πῶς κρίνει εὔλογον νὰ τροπολογηθῇ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐν αὐτῷ, κατὰ τὸ β'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκ τῶν ὑφ' ἡμένων καταλόγων ἐκλεγθέντες τριάκοντα ἐνόρκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμοῦ ἐνόρκων ἐκλεγθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συστηθησομένων Κακουργειοδικείων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰανουαρίου 1848.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ἀθανάσιος Λαμπρίδης — Ν. Πραστακάκης
Λ. Μαυρογιάννης — Χ. Κλουδάρης.
Ἰωάν. Πατζιμάδης.

Μετα την ανάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τα μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατα τὴν 27 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἡ ρηθεῖσα ἔκθεσις διαλαμβάνει Νομοσχεδίου συζήτησις.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Περὶ τοῦ εἰσαγομένου Νομοσχεδίου, ἀφορῶντος τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ περὶ Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου.

Κύριοι!

Ἡ βραδύτης, μεθ' ἧς διαχειρίζεται ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη ἐνώπιον τῶν ἐφετείων, κατέστη πρὸ πολλοῦ ἤδη ἀντικείμενον σπουδαίας σκέψεως τῆς Κυβερνήσεως, μεριμνώσης συντόνως περὶ τῆς ἐξομαλύνσεως τῶν παραγόντων αὐτὴν αἰτιῶν. Σκεφθεῖσα ὅθεν ὡρίμως, καὶ λαβοῦσα τὴν ὁμογνώμονα γνωμοδότησιν ἑκατέρων τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Εἰσαγγελέων, θεωρεῖ ὡς μέσον προσφορώτερον καὶ ἐξοχώτερον πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἀπαντωμένων προσκομμάτων, τὴν προσθήκην ἀναλόγου ἀριθμοῦ Δικαστῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ ἑκάτερον τῶν Ἐφετείων νὰ διαιρεθῇ εἰς δύω τμήματα, καθ' ἣν ὁ Νομοθέτης ἔλαβε πρόνοιαν ἐν τῷ ἄρθρῳ 262 τοῦ Δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὅθεν καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τῆς παρατηρήσεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Βουλὴ τὴν 19 Φεβρουαρίου 1847 (συνεδρ. ξ.) σπεύδων καθυποβάλλω ὑμῖν τὸ εἰσηκλεισμένον Νομοσχέδιον, δι' οὗ, ὡς δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ, προσδιορίζομένου τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τῶν Δικαστῶν παντὸς Ἐφετείου, εἰς πέντε μέλη, θέλει χορηγηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἄδεια τοῦ αὐξάνειν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἐφετῶν εἰς ὅσους ἡ ἀνάγκη ἀπαιτήσει. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου προσδιορίζονται τρεῖς Ἡμέδροι, ἀπαραμείωτα ὅτλ. ὡς εἶχον προσδιορισθῇ ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῶν 10 Ἀπριλίου 1838, καὶ δύω Ἀντεισαγγελεῖς παρ' ἑκάστῳ Ἐφετείῳ.

Τούτου τοῦ μέτρου θεωρηθέντος ὡς καταλληλοτέρου, ἀρχόμεθα ἤδη νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς περὶ τῆς δικαιολογούσης

τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοσχεδίου ἀνάγκης, καὶ περὶ τῆς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ἀπαιτουμένης ἐτησίας δαπάνης.

Τὸ Δικαστήριον ἑκατέρων τῶν Ἐφετείων σύγκειται, ὡς εἴδατε ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἐξ ἑνὸς προέδρου καὶ πέντε μελῶν· ἡ τοιαύτη συγκρότησις ἀκούσα μόνον μέχρι τινὸς ἐποχῆς ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῶν, ἀπέχει πολὺ τοῦ νὰ ἐξαρκῇ σήμερον, ὅτε ὑπάρχουν ἐκκρεμεῖς δίκαι εἰς τὰ Ἐφετεῖα, τὸ μὲν τῶν Ἀθηνῶν πλέον τῶν 900, τὸ δὲ τοῦ Ναυπλίου πλείονες ἢ 729· εἰσάγονται δὲ μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον εἰς μὲν τὸ πρῶτον 45, εἰς δὲ τὸ δεύτερον 35 δίκαι πολιτικαί, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀσχολειῶν τῶν δικαστηρίων τούτων ἃ εἰς ἀντικείμενα τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, δικαζόντων καὶ ὡς κακουργιοδικείων τὰ ἐγκλήματα τῆς Ναυτοπάτης, καὶ ὅ εἰς ἐκεῖνα τοῦ ἀμοιβομένου διοικητικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρμοδιότης μετεβιβάσθη εἰς τὴν διαιαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων δυνάμει τοῦ Συντάγματος· ἑπομένως τὰ ἐφετεῖα δὲν δύνανται νὰ ὕλην τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὰ δραστηριότητα νὰ συνεδριάζουν πλέον ἢ δὶς καθ' ἑβδομάδα· ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν καταστάσει τί ἄλλο ἔφειλε νὰ πράξῃ ἡ Κυβέρνησις, παρὰ νὰ προνοήσῃ περὶ αὐξήσεως τῶν μελῶν ἑκάστου ἐφετείου, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διαίρεσις ἑκατέρων αὐτῶν εἰς δύω τμήματα, καὶ ἑπομένως ἡ διπλασίασις τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν καθ' ἑβδομάδα; Ἰδού, Κύριοι, ὁποῖον μέτρον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀρμοδιότητά μου πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀτοπήματος, καὶ τὴν παιδαγωγίαν αὐτοῦ ἐξαιτοῦμαι ἀπὸ ὑμᾶς διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἑπομένως τὰ ἐφετεῖα ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του νὰ καταστηθῶσιν ἐνήμερα εἰς τὰς ἐργασίας των.

Διδομένης τῆς ἀνάγκης τῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν τῶν Ἐφετῶν, ἕπεται ἐκεῖνο τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντεισαγγελέων εἰς δύω παρ' ἑκάστῳ ἐφετείῳ, ὥστε ἀμφότερα νὰ βοηθῶν τὸν εἰσαγγελέα τούτου ὡς πρὸς τὰς συνεδριάσεις τῶν δύω τμημάτων, εἰς ὅτε θέλουν διαιρεθῇ τὰ ἐφετεῖα κατὰ τῶν ὁποίων ἐγκρήμνων σκοπῶν, καθὼς καὶ εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα, εἰς ἃ συμβαίνει πολὺ εἴς τε τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ὑπηρεσίαν νὰ παρευρίσκωνται οἱ εἰσαγγελεῖς ἢ ἀντεισαγγελεῖς τῶν ἐφετείων, διὰ τὴν πρόληψιν, τὸ μὲν ὅτι τοιοῦτοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι κατέχοντες ὑψηλοτέρας γνώσεις τοῦ δικαίου θέλουν ἐνεργεῖ ἐπιτυχέστερα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δικαιοσύνης εὐστοχώτερα τὰ σοβαρὰ καθήκοντα τῶν παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέων, τὸ δὲ διὰ νὰ μὴν παρεμποδίζωνται οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγ-

γελείς ἀπὸ τὴν πολυάσχολον ὑπηρεσίαν των, διοριζόμενοι συνήθως τοιούτοι παρὰ τοῖς κακουργοδικείοις· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν ἑρετῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀντεισαγγελέων· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δαπάνην ἥτις θὰ ἐπενεχθῇ εἰς τὰ δημόσια ἔξοδα, αὐτη, Κύριοι, δὲν θέλει ὑπερβῇ ἐτησίως τὰς δρ. 40,000. καθ' ἣν προτίθεται ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ ἐφαρμογὴν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου· τοιαύτη ὅμως ποσότης εἶναι μηδαμινὴ, ἀπέναντι τῶν ὠφελειῶν, αἱ ὁποῖαι θέλουν παραχθῇ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δι' ὃ θέλει καταναλωθῇ μέτρου, ὅπερ δίδον δραστηριωτέραν κίνησιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς παρὰ τῶν ἑρετῶν διαχειριζομένης δικαιοσύνης, θέλει συντέλει εἰς τὴν ταχείαν περαίωσιν τῶν ὑποβαλλομένων αὐτοῖς ὑποθέσεων, καὶ ἀπαλλάττει τοὺς δικαζομένους ἀπὸ τὰς ὀχληρὰς καὶ ἐπιζημίους αὐτῶν συνεπείας τῶν μακρῶν ἀναβολῶν.

Πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ τις αἰτίαμος διστάσῃ, ἂν ἀπὸ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἀνωτέρω ἐξεδίσαμεν μέτρον, ἢ ἀπὸ τῆς συστάσεως του πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἐγκυμονούντος τρίτου ἑρετείου εἰς Πάτρας δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ φθάσῃ εἰς ὃν προϊόντα σκοπὸν, καθ' ἃ ἐρρύσαντες ἐλήγησαμεν. Ὁμολογοῦμεν, Κύριοι, ὅτι ἀμφίβολα τὰ μέτρα εἶναι ἀπαραίτητα, καθότι ἕκαστον περιέχει ἰδίων τρόπων τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ὅτι τῆς ταχείας διεξαγωγῆς τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει προνοήσει ἐν καιρῷ τῷ ὄντι καὶ περὶ τῆς συστάσεως τοῦ τρίτου ἑρετείου· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος θεωρεῖτο μᾶλλον κατεπείγουσα ἡ αὔξησις τῶν δικαστῶν καὶ τῶν ἀντεισαγγελέων τῶν ὑφισταμένων ἑρετείων.

Ἐπὶ τέλους ἀνάγκη, Κύριοι, νὰ πεισθῶμεν ἅπαντες, ὅτι ὁμοῦ μὲ τὴν ἀναμφιβόλων πρόοδον τῆς κοινωνίας μας, ἀναπτύσσονται καὶ αἱ σχέσεις τῶν πολιτῶν, καὶ πολλαπλασιάζονται ἐπομένως αἱ διαφοραὶ αὐτῶν, ἐξ ὧν φανερὸν τοῦτο εἶναι, ὅτι τὰ ἑρετεῖα συγχρονιζόμενα κατὰ τὴν ἀρχικὴν σύστασιν των τὸ 1833, ἤδη κατὰ τὴν τότε ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν, ἦν δύνανται καὶ κατὰ τὸ 1847 καὶ ἐροῦσι νὰ διαφθείρωνται ἐπαρκῆ εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν εἰσαγομένων αὐτοῖς ὑποθέσεων· ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ ἀνάγκη καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν δικαστῶν τῶν ὑφισταμένων ἑρετείων, καὶ τῆς συστάσεως τρίτου ἑρετείου, ἡ ὁποία ὅμως δὲν θεωρεῖται ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Συνιστῶ ὅθεν εἰς τὴν ἀκραιφνῆ πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐνεργείας τῆς δικαιοσύνης

ζήλον ὑμῶν, τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου ὅπερ συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συνημμένα ἐνταῦθα πρακτικὰ συνεδρ. ΞΒ'. ΞΔ'.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰανουαρίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον συνεφωνήθησαν τῶν Πρέπερον Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρ. 8. τοῦ Δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ μεταβάλλεται ὡς ἑρεῖς.

« Πᾶν Δικαστήριον Ἑρετῶν συγκειται ἐξ ἑνὸς Προέδρου, πέντε τοὐλάχιστον Δικαστῶν, τριῶν Παρέδρων, ἑνὸς Εἰσαγγελέως, δύο τὸ πολὺ Ἀντεισαγγελέων καὶ ἑνὸς Γραμματέως. »

Ὁ παρὼν Νόμος ὑφυποβλήθη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ σήμερον παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, ἔλαβε δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἵνα ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ἰανουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθῇ τὸ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα εἰς προσεχεστάτην αὐτῶν, διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δημητρίου Πλαπούτα, Α. Χ. Ἀναγνώστου, Γ. Νοταρᾶ, Χ. Βλάσση Α. Ἰούκα, καὶ Δ. Ἰλισσίου, αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, τῶν δὲ δευτέρου καὶ τρίτου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ τετάρτου εἰκοσαήμερον, τοῦ πέμπτου δεκαπενθήμερον, καὶ τοῦ ἕκτου εἰκοσιπενταήμερον,

καὶ πολλοῦ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ζητουμένων παρατάσεων ἀδείων λόγου γενομένου, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν, ἵνα παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ παρ' αὐτῶν ζητούμεναι παρατάσεις ἀδείας κατὰ τὰς αἰτήσεις των, περιορίσασα μόνον ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας τὴν παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρ. Βλάσση αἰτουμένην εἰκοσαήμερον παράτασιν ἀπουσίας.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰ. Σταΐκου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν, ἵνα παραχωρήσῃ καὶ ταύτην, ἐὰν κατὰ τὰ προαποφασισμένα, ὑπάρχωσιν ἐντεῦθεν 36 παρόντες Γερουσιασταί.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα 1 τὸ ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 913 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, δι' οὗ διαβιβάνονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἀντίτυπα τινὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ πενθημέρου πανηγύρεως διὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλη.

2. Τὸ ἀπὸ 14 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 105 πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἀναφορὰ τοῦ Κ. Ὄθωνος Γροπίου, δι' ἧς καθυποβάλλονται ἑξήκοντα πίνακες περὶ ἀνατροφῆς τῶν μεταξοσκωλήκων ἐρημουμένης εἰς τὰς κλιματικὰς περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος· καὶ 3 ἔγγραφος ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῆς τοῦ ἰσολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τῶν ταχυδρομείων διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας Ῥοστὰν καὶ συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων.

Μετὰ ταῦτα ἀνήγγειλέ τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλε παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας δύο πίνακας τῶν προϋπολογισμῶν τῶν διαφόρων δήμων τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἔτη 1844, 1845 καὶ 1846, πρὸς γνῶσιν παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ αὐτούς.

Γενομένης ἑπομένως κληρώσεως πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποστείλουσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει παρευρεθῇ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ κατὰ τὴν τελεσθησομένην κῦριον ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον οἱ ἑπόμενοι ΚΚ. Γερουσιασταί. 1) Ἰω. Στάϊκος, 2) Ν. Πανηρόπουλος, 3) Δρ. Μανσόλας, 4) Ν. Πρασσακάκης καὶ 5) Π. Γιατράκος.

Ἀναγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 27 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίου ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρηστακόπουλος
Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως ἐγγράφου τινὸς τοῦ παρὰ τοῖς ἐντεῦθεν Δικαστηρίοις διαπρέποντος Κ. Ν. Παπαδοῦκα, δι' οὗ καθυποβάλλει παρὰ τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Γερουσίας ἓν ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντος Βιβλίου ὁ Ἀπαύλιμον, ἢ τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα σχολιασμένον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσφορὰν τοῦ εἰρημένου Συγγράμματος, καὶ διέταξε νὰ παρακατατεθῇ τοῦτο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν Νομοσχεδίου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι δύο τινὰ ἀντικείμενα ἀναφέρονται ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τῶν μελλόντων ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, τὸ δὲ διατηρεῖ ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας καταλόγους αὐτῶν διὰ τὸ ἔτος 1847, ὑπαγορευθὲν ἐκ τῆς

ἀνάγκης, καὶ τοι ἐνεργηθέντος παντὸς ἀπαιτουμένου διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἀπ' αὐτοῦ μηδεμία τῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν ἡ Νομοθεσία περιβάλλει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων.

Ἵνα μὴ δὲ κατ' ἔτος καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδια, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τριετίαν ὁλόκληρον, καθότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἔγκυρος ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐκδικάσεως τῶν κακουργημάτων, διὰ νὰ μὴ γινώσκωνται τὰ δικασθησόμενα ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων πρόσωπα, καὶ μεταβάλλωνται οἱ κατάλογοι αὐτῶν κατ' οἰκίαν βούλησιν, εἰσήχθη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀναγκαίαν ὕπαξιν ἀναφέρουσιν ἐπαρκῶς οἱ ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ ἐκθέσει ἐμπεριεχόμενοι λόγοι, καὶ ἡ Γερουσία βεβαίως ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην καθιερώσεως διαρκοῦς περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νόμου.

Ὅτι δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀντιτάσσεται πάσως εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐξάγεται ἀδιστάκτως ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς 17 καὶ 18 Φεβρουαρίου 1844 τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀποσπάσματα τῶν ὁποίων ἀνέγνω, ἐξ ὧν καταφαίνεται, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἦτο κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅτι δύναται ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον νὰ συντάξῃ Νόμον περὶ συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἀνάγκης τυχούσης. ὡς τοῦτο παρεδείχθη καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της.

Εἰς δὲ ἡ Συνέλευσις ἐθεώρησεν ὡς ἐξαίρετον καὶ οὐχὶ ὡς κανόνα τὴν σύστασιν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, οὕτω καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν προτεθέμενον Νομοσχέδιον ὡς ἐξαίρεσις θεωρεῖται τοῦ γενικοῦ κανόνος περὶ καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, διὰ μίαν καὶ μόνην περίπτωσιν, τὴν σύνταξιν τοιούτοις τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐνστάσεων.

Μία τῶν κυριωτέρων ἐγγυήσεων τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ πολίτου καὶ τῆς δικαιοσύνης τῆς δικαιοσύνης, εἶναι ἡ ταχύτης αὐτῆς· καθότι ἄχρηστος προσγίνεται ἡ δικαιοσύνη, ὅταν ἀπονεμηθῇ μετὰ τρία ἢ πλειότερα ἔτη· ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀναμφίῤῥεστον, ὅτι παρέχεται πλήρης ἐγγύησις διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τῶν ἐνστάσεων τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν

ἐνόρκων γενομένων ἐρέσεων, ἐκτὸς τούτων ὅμως αἱ περιστάσεις αἱ κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834 λαβοῦσαι χώραν ἐπὶ τῶν δικαστηρίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν οἱ ὑπόδικοι παρεκάλουν θερμῶς νὰ δικασθῶσι ταχέως, βαρυθυμοῦντες διὰ τὴν ἐπ' ἄπειρον βραδύτητα τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, προεκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δι' οὗ καὶ ἐγγύησις καὶ ταχύτης οὐκ ὀλίγη παρέχεται εἴς τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, καὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐρέσεων.

Οὐδεμία ἐπίσης ὑπόνοια καταχρήσεων ἐνυπάρχει διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καθότι τοῦτο ἐπαναφέρει τὰς πρὸ πολλοῦ ἀκυρωθείσας περὶ ἐνόρκων διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Δικαστηρίων ὑπό τινας μόνον τροποποιήσεις οὐσιωδῶς ἀναγκαίας διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ἐρέσεων.

Διὰ δὲ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου παρέχεται ἡ ἐγγύησις 1ον ὅτι ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων θέλει συντάττεσθαι καὶ ἐπικυροῦσθαι πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων, μὴ ἐχούσης γνώσεως ὑπαρχούσης περὶ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων δικασθησομένων ὑποδίκων, καὶ 2ον ὅτι ὁ μὲν ἥμισυς ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ὁ δὲ ἕτερος ἥμισυς ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπεδείχθη μέχρι τοῦδε, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ Ἐπαρχίᾳ τοῦ Κράτους οὐδείς ποτε ἐπρότεινεν ἔνστασιν περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων συμπεριλήψεως κατ' οὐ, ἀλλ' ἅπαντες διὰ παντοίων τρόπων ἐξέτασαν τὴν ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως χρεῶν ἐνόρκου ἀπαλλαγὴν τῶν χάριν τῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεων των, καὶ μία μόνη ἐπὶ δεκαετίαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσήχθη ἔρεσις ὑπό τινος πολίτου περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως χρεῶν ἐνόρκου, ἔπεται ὅτι οὐδεὶς φόβος καὶ κίνδυνος ἔνεστι καταχρήσεως ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, καὶ τῆς ἐκ μέρους τῶν Νομαρχῶν ἐκδικάσεως τῶν ἐρέσεων.

Ἐκτὸς δὲ τῶν προειρημένων ἐγγυήσεων, παρέχεται καὶ ἑτέρα, καθ' ἣν ἐκ τῶν γενικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἁπασῶν τῶν Ἐπαρχιῶν οὐ μόνον 30 ἔνορκοι θέλουσι κληρωθῆ ἐπὶ δημοσίᾳ συνελεύσεως τῶν Ἐφετείων ἀνὰ πᾶσαν Σύνοδον Κακουργιοδικείου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων πάλιν κληρωθέντων 24 διὰ πᾶσαν δίκην, ἔχει ὁ ὑπόδικος τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαιρέτῃ ὡρισμένων τινὰ ἀριθμόν.

Καταφανῶν ὄθεν γενομένων τῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν περιβάλλεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ μηδεμιᾶς καταχρήσεως δυναμένης νὰ προσγενηθῇ κατά τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐρέσεων, πρέπει ἡ Γερουσία, παραδεξαμένη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ν' ἀποφανθῇ ἤδη περὶ τούτου.

Δὶς ἡ Συνέλευσις, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεράσισε περὶ τῆς καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἐπί τε τῆς συζητήσεως τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ τοῦ Τ'. Ψηφίσματος, παραδεξαμένη μόνον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀγορεύσεως τινὸς πληρεξουσίου τῶν ἀποίκων Μακεδόνων, τὴν σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, ἐὰν τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους προκαλέσωσι τὴν σύστασιν αὐτῶν· ἀλλ' ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης οὐ μόνον κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἔκθεσίν του ἀνέφερε τοιαύτην ἔσχατον ἀνάγκην ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, ἐξ ὧν ὡρμήθη εἰς τὴν σύστασιν Διοικητικῶν Δικαστηρίων διά τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν γενομένων ἐρέσεων, ἀλλ' οὔτε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἤδη ἐμνημόνευσε τοιαύτην τινὰ ἀνάγκην περὶ τῆς συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, καθόσον μάλιστα ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ τε 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Τ'. Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ὁπισθοδρόμησαν ἐπὶ πολὺ ἡ βιομηχανία καὶ ἡ διανοητικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ὑρίσταται ἀνάγκη συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων.

Ἡ δὲ ταχύτης, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς ἐπεκαλέσατο ὡς ἐπιχείρημα πρὸς σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, δὲν εἶναι οὔτε τῶν διοικητικῶν οὔτε τῶν τακτικῶν δικαστῶν ἔργον, ἀλλὰ μόνον τοῦ Νόμου, ἀπαιτοῦντος συνοπτικὴν διαδικασίαν· καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ διοικητικὸς δικαστὴς δὲν ἔχει τὴν ἀποχρῶσαν ἕξιν πρός τε τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ἐνώπιόν του εἰσαγομένων διαφορῶν καὶ τὴν σύνταξιν πολλῶν ἀποφάσεων, ἐνῷ ὁ τακτικὸς δικαστὴς εὐμοιροῦ ἀμφοτέρων ὥστε διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, θέλουσι συσταθῇ τοσοῦτα, ὅσα ὑπάρχουσι καὶ τὰ τακτικὰ Δικαστήρια, καὶ οὐκ ὀλίγη δαπάνη ἕνεκα τούτων ἐπελεύσεται, εἰς τὴν ὁποίαν βεβαίως ἀδύνατον ὑπάρχει νὰ ἐπαρκέσῃ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Ἐκτὸς δὲ τούτων διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, οὐ μόνον παραβιάζονται τό τε 101 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ στ'. ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα ἀναλλοίωτος ἀρχὴ τῆς Δικαιοσύνης, καθ' ἣν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος γίνεται δικαστὴς καὶ διάδικος· διότι, κατὰ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ἀφοῦ οἱ Ἔπαρχοι συντάξωσι τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων, ἂν τις κάμῃ τυχὸν παρατήρησίν τινα ἐναντίαν ἐπὶ τούτων, δικάζουσιν οἱ ἴδιοι μεταξὺ τοῦ ἔργου των καὶ τῆς παρατηρήσεως ἐκείνης.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης Νομοσχεδίου παραβιάζεται καὶ ἑτέρα ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου Δικαιοσύνης, καθ' ἣν ἀπαιτεῖται οἱ ἄνθρωποι νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν ὁμοίων των, ὡς ὁ μὲν στρατιώτης ἐν περιπτώσει πλημμελήματος ἢ κακουργήματος πραχθέντος περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του θέλει δικάζεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, ὁ δὲ κληρικὸς ἐπίστης ὑπὸ τῶν Κληρικῶν δικαστηρίων, καὶ ὁ πολίτης ὡσαύτως ἕνεκα κακουργήματος ὑπὸ τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, τοὺς ὁποίους ἐκλέγει ὁ λαός, ἐνῷ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων· ἐν τοιαύτῃ ὄθεν περιπτώσει πρωτιμώτεροι θέλουσιν εἶσθαι οἱ τακτικοὶ δικασταὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν κακουργημάτων ἀπὸ τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, ὡς τῶν μὲν πρώτων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου τοῦ Κράτους ἄρχοντος, τῶν διαφόρων συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν ἀπέχοντος, τῶν δὲ δευτέρων ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων, οἵτινες ἀνεμειγμένοι ὑπάρχοντες εἰς τὰς πολιτικὰς δοξασίας, καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη, οὐδεμίαν κατὰ τε τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀπορράτων των θέλουσι τηρήσει δικαιοσύνην.

Ἂν δὲ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Συντάγματος αἱ περὶ ἐνόρκων ἐρέσεις ἐδικάζοντο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μὴ ἔχοντος νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ μόνον συμβουλευτικὴν δύναμιν, καὶ ἀποχρῶσα κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰρημένων ἐρέσεων παρείχετο ἐγγύησις καὶ ἀσφάλεια, οὐδεμία ὅμως ἤδη δύναται νὰ ὑρίσταται τοιαύτη εἰς τοὺς Νομάρχας, δικάζοντας τὰς τοιαύτας ἐρέσεις, ὡς καὶ διοικητικῶν γνώστεων ἀμοιροῦντας, καὶ περὶ τὰ προσωπικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη κατὰ τὰς ἐπαρχίας περιπεπλεγμένους ὑπάρχοντας.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα δὲν δύνανται οὔτε τὰ Δημοτικά, οὔτε τὰ Ἐπαρχιακὰ οὔτε τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια νὰ ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων, ἤθελεν εἶσθαι προτιμώτερον νὰ διορίζωνται οἱ τοιοῦτοι διὰ Β. Διατάγ-

ματος μᾶλλον, ἢ νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων καὶ Νομαρχῶν, καὶ τοι πάλιν διὰ τοῦ μέσου τούτου καταστρεφομένου τοῦ περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμου, ἀπαιτοῦντος τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἤθελε νὰ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶνκ αταλόγων τῶν ἐνόρκων, καὶ τῆς ἐνδικάσεως τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐνστάσεων καὶ ἐρέσεων, ὤφειλε συμφώνως μετὰ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, νὰ συντάξῃ διοικητικήν τινα διαδικασίαν, δι' ἧς νὰ δικάζωνται αἱ διάφοροι ἐνστάσεις καὶ ἐρέσεις ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἀφοῦ ὅθεν τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834 ὑπάρχοντα δικαστήρια ἐνέπνευσαν φόβον εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν περὶ τῆς βραδύτητος, τὰ ὁποῖα ὅμως ἦσαν συνοπτικά, ἀλλὰ κατὰ διαταγὴν τῆς τότε Κυβερνήσεως ἐνήργουν βραδέως πρὸς πλείονα τῶν πολιτῶν καταθλῖψιν, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐμπνεύσωσι τοιοῦτον τὰ διοικητικὰ δικαστήρια, καθ' ἃ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος ὑπάρχει διάδικος καὶ δικαστής.

Ἀδιάφορον προσέτι ὑπάρχει, ἐὰν δὲν ἐγένοντο ἐπὶ ὅλην δεκαετίαν ἐνστάσεις καὶ ἐρέσεις ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ· ἀναφερομένων δὲ τούτων ὡς τακτικῶν μέσων περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων συντάξεως, ἀπαιτεῖται ἵνα ἐκδικάζωνται ἀποχρώντως· ἀνακεφαλαιώσας τελευταῖον τὸν λόγον του ἐπρότεινε 1 ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν παρεδέξατο τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια εἰμὴ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ, ἥτις μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβεν ἐν Ἑλλάδι χώραν, καὶ 2 ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δύναται νὰ φωσταλίωσι διοικητικὰ δικαστήρια, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξωσι τοιαῦτα, οἷα ἀπαιτεῖ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καθ' ἃ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος ὑπάρχει διάδικος καὶ δικαστής, καὶ ἐπὶ τέλους ἐγνωμοδότησεν ἵνα ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου γνωμοδότησιν τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς. ἄγρις οὗ κατὰ τὸ ϐ'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν προσβάλλεται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἱκαναὶ περὶ τούτου ἐρέθησαν εὔλογοι λόγοι κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, τοὺς ὁποίους νομίζει πάντῃ περιττὸν νὰ

ἐπαναλάβῃ καὶ αὖθις· καθότι οὔτε ἡ ἀνεξαρτησία τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, οὔτε ἡ ἀσφάλεια τῆς ἀκριβοῦς ἐκδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων προσβάλλεται, ὡς ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁρκωτικῶν τούτων δικαστηρίων, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐπιγενομένης ὠφελείας, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου Γόρτυνος κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἐπρότεινεν, ἵνα καὶ τὰ πολιτικὰ τοῦ τόπου ἐγκλήματα, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων.

Ὁρίζοντος δὲ τοῦ Νόμου τίνες ἐκ τῶν πολιτῶν ἔχουσι προσόντα ἐκλογῆς ἐνόρκου, ὁ Ἔπαρχος δὲν δύναται κατ' οἰκείαν βούλησιν νὰ συνταξῃ τὸν περὶ τούτων κατάλογον εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος δικαίᾳ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, τοῦτο λαμβάνει χώραν καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα δὶς δικάζοντα ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, πολλάκις ἐπί τε τῆς ἐρήμην καὶ τῆς κατ' ἀντιμωλίαν δίκης, ἐκδίδουσιν ἐνίοτε ἐναντίας ἀποφάσεις.

Γενομένης οὖν δεκτῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει ἤδη ν' ἀπορανθῇ αὐτη, ἐὰν πρέπῃ νὰ προβῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους αὐτοῦ, ἢ τούτου μὴ ἐγκρινομένου καταλλήλου, νὰ προταθῇ εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ νέα ὑπὸ τῶν ἐνισταμένων πρότασις, ἢ καὶ ταύτης μὴ εὐλόγου ἐπὶ τοῦ παρόντος θεωρουμένης, νὰ συζητηθῇ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, δὲν παρεδέξατο τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, διότι κατὰ τὸ ϐ'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως ἀπῃτεῖτο νὰ κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, ἥτις δὲν καθορίζεται διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου· ἡ δὲ σύνταξις τῆς διοικητικῆς ταύτης διαδικασίας οὐ μόνον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ, ὡς μήτε τοῦ Συντάγματος μήτε τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ὁρίζοντος, ὅτι δύνανται αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ προτείνωσι Νόμους, ἀλλ' οὔτε καὶ ὑπό τινος τῶν μελῶν αὐτῆς ὡς Γερουσιαστοῦ, καθότι καὶ ἱκανὰ προκόμματα παρεμβάλλονται περὶ τούτου καὶ οὐκ ὀλίγος παρελεύσεται χρόνος, ἕως τοῦ νὰ ἐντύχωσι οἱ Ὑπουργοὶ συμφώνων ἁπάντων τῶν πρὸς σύνταξιν τῶν Νομοσχεδίων ἀπαιτουμένων μέσων, τῶν ὁποίων στεροῦνται οἵ τε Γερουσιασταὶ καὶ Βουλευταί. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἔκρινεν

ἀναγκαῖον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραπέμψῃ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν πρὸς σύνταξιν τῆς κατὰ τὸ ῥηθὲν Ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως ἀπαιτουμένης διοικητικῆς διαδικασίας.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ θέσῃ διάταξίν τινα εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς, ὀφείλει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀπορανθῇ, ἂν παραδέχεται ἢ μὴ τὸ πρῶτον μέρος, ἢ τούτου μὴ ἐγκριθέντος δεκτοῦ, ν' ἀπορασίσῃ περὶ τοῦ δευτέρου, ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας Εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ θέσῃ διάταξίν τινα ἀντικαθιστῶσαν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου ἕνεκα τοῦ ς'. Ψηφίσματος, προαπαιτοῦντος ῥητῶς τὴν ὕπαρξιν διοικητικῆς διαδικασίας.

Ἐσφαλμένη ὑπάρχει ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, παρετήρησεν ἄλλος, καθ' ἣν, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ὀφείλει ἡ Γερουσία ν' ἀπορανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου μέρους αὐτοῦ· καθότι παραδεχθείσης τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, δὲν ἕπεται ὅτι θέλουσι παραδεχθῇ καὶ τὰ καθέκαστα μέρη τούτου.

Ἡ τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις ὡς κανόνα παρεδέξατο τὴν κατάργησιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν ἐνέκρινε τὴν σύστασιν αὐτῶν ἐπὶ ἀπολύτου ἀνάγκης, ἥτις οὔτε ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἀναφέρεται, οὔτε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐγένετο περὶ ταύτης λόγος.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ῥητῶς διά τε τοῦ ἄρθρου **101** τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. Ψηφίσματος αὐτῆς κατήργησε τὴν σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἐπιφυλαξαμένη μόνον τὴν εἰς τὸ μέλλον σύστασιν αὐτῶν ἕνεκεν ἀπολύτου ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους.

Τοιαῦτα δὲ Διοικητικὰ Δικαστήρια, τῶν ὁποίων τὴν σύστασιν προτίθεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὑπῆρχον πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ τε **101** ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. Ψηφίσματος, καταργηθέντα ὕστερον δι' αὐτῶν, ὥστε ἡ ἐκ νέου σύστασις τοιούτου εἴδους Διοικητικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου προσβάλλει ῥητὰς Συνταγματικὰς διατάξεις, μολονότι οὐδέποτε δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὑπάρχει ἰδέα εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἀντισυνταγματισμοῦ.

Ἡ δὲ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων ἐπιγενομένη βραδύτης τῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῶν ἐτῶν **1833** καὶ **1834**, τὴν

ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὴν διαδικασίαν τῶν Δικαστηρίων ἐκείνων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον διεῖπεν ἐκείνην τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις προεῖθετο τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Πατρίδος· ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν βραδύτητα τῶν κατὰ τὰ ἔτη **1833** καὶ **1834** Δικαστηρίων, νὰ συστήσῃ ἤδη τὴν προσδοκωμένην ταχύτητα τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, διότι ταῦτα ἀντιβαίνουσι ῥητῶς εἰς θεμελιώδη ἀπογορευτικὴν διάταξιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ τήν τε σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐπιτετραμμένοι Ἔπαρχοι, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφόρων ἐπὶ τούτων παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, πολλὰς βέλτιστα πράττει καταχρήστεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, οὐδεμιᾶς ὁρισταμένης ἐγγυήσεως περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων συντάξεως καὶ τῆς δικάστεως τῶν παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν. Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ὅθεν γενομένης ἀναπτύξεως περὶ τῆς καταργήσεως τῶν διοικητικῶν Δικαστηρίων, καὶ τῆς ἐπὶ ἀπολύτου ἀνάγκης συστάσεως αὐτῶν ἐννοίας τῆς Συνελεύσεως, θέλει πεισθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς ἀναγκαίας προτάσεως Νόμου, ὁρίζοντος τὴν Διοικητικὴν διαδικασίαν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν διὰ νὰ δικάζωνται αὐτὰς ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, καὶ παραδεχθῇ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ Συνέλευσις κατήργησε μόνον ῥητῶς τὰ περὶ ἀμφισβητουμένων Διοικητικῶν Διοικητικὰ Δικαστήρια, οὐχὶ δὲ ἐν γένει ἅπαντα τὰ Δικαστήρια ταῦτα, ἃ παραδέχεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, ἀντέταξεν ἄλλος τὰ ἑξῆς. Ἐκ τε τῆς γενομένης ἤδη συζητήσεως καὶ τῶν διαφόρων ἀναγνωσθέντων ἀποσπασμάτων τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως καταφαίνεται ἀδιστάκτως ὅτι τὸ περὶ συστάσεως ἢ καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ζήτημα ὑπάρχει σπουδαῖον καὶ πολλοῦ λόγου ἄξιον.

Ἓν τινι δὲ ἀναγνωσθέντι ἀποσπάσματι τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως, ἐξ τινος ἡ φωνὴ ὑπάρχει εἰσέτι ἔναυλος εἰς τὰς ἀκοὰς ἑκάστου, βεβαιοῦται ὅτι μᾶλλον κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τινὸς τῶν Πληρεξουσίων ἐπιθυμούντος ἐπιμόνως τὴν εἰς τὸ μέλλον διατήρησιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, τυχούσης ἀνάγκης, ὁπόσον τὸ περὶ τούτων ζήτημα ὁρίσταται σοβαρόν, διαιρουμένου μέχρι σήμερον εἰς δύο γνώμας τοὺς διαφόρους τῆς Εὐρώπης Νομοδιδασκάλους, καὶ οὐ παντὸς ἰδίων ἡ λύσις αὐτοῦ.

Μὲ λαθέντος ὅθεν τοῦ τοιούτου ζητήματος ὑπὸ τῶν διαφόρων Νομοματθῶν μετὰ μακρὰς περὶ τούτου συζητήσεις καὶ

συγγραφὰς βιβλίων, ἄτοπος ἔσεται ἡ ταχεῖα λύσις αὐτοῦ ἤδη ὑπό τε τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἀμφοτέρων νέων καὶ ἀπείρων ὑπαρχόντων περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν· ὡς τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐν ἀκαρεῖ λύσις ἑτέρου σπουδαίου καὶ Συνταγματικοῦ ζητήματος περὶ τῆς ὑπερακυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας δι' ὑποθετικὴν ἴσως ἀνάγκην.

Οὔτε δὲ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του, οὔτε κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσιν αὐτοῦ ἐξετέθη ποσῶς, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ διοικητικαὶ ὑποθέσεις εἰς τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια, ὡς ἐπισυμβαινουσῶν δῆθεν καταχρήσεων ἐπὶ τούτων ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστῶν. Ἀλλὰ μίαν καὶ μόνην περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐπρότεινε πρότασιν, καὶ ταύτην κατὰ θεωρίαν μόνον, τὴν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν ἐπιγενησομένην ταχύτητα, ἥτις ὅμως ἐξαρτᾶται κυρίως ἔκ τε τῆς ἱκανότητος τῶν Δικαζόντων, καὶ τῆς κατὰ Νόμον συναπτικῆς διαδικασίας· διότι ἐὰν ἡ πεῖρα ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπόψεις θεωρουμένη κατεδείκνυεν, ὅτι διάφοροι ἐπῆλθον καταχρήσεις ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστῶν ἐπὶ τῶν τῆς προκειμένης φύσεως διαφορῶν, τότε ἔπρεπε μόνον νὰ παραπεμφθῶσιν αὗται εἰς τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν, αὕτη δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑποτεθῇ ὡς ὑφισταμένη, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰς τοὺς Διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, περὶ τε τὴν ἀκριβῆ ὑπ' αὐτῶν γενομένην σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, καὶ τὴν ἐπὶ τούτων ἐκδίκασιν τῶν διαφόρων παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, καθότι οὗτοι καὶ δικαστικῆς ἕξεως ἀφ' ἑνὸς μέρους ἀμοιροῦσι, καὶ δικασταὶ καὶ διάδικοι ὑπάρχουσιν ἀφ' ἑτέρου· ἐν ᾧ τοὐναντίον τοιαύτη προσδοκᾶται ἐγγύησις καὶ ἀσφάλεια ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ καὶ τακτικοῦ Δικαστοῦ, τὸν ὁποῖον ὥρισε καὶ τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρου 89, καθ' ὃ οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ φυσικοῦ Δικαστοῦ.

Καὶ ἐὰν ἡ ἀλήθεια, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπὶ ὅλην δεκαετίαν οὐδὲν προσεγένετο ὑπὸ τῶν πολιτῶν παράπονον περὶ τῆς μὴ καταταξέως τούτων ἐν τοῖς ἐκλογικοῖς τῶν ἐνόρκων καταλόγοις, καὶ μία μόνη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰστήχθη ἔρευνα παρά τινος πολίτου, καὶ αὕτη περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τοῦ ἐνόρκου, τοῦτο προέρχεται πρῶτον, διότι ἡ παροῦσα γενεά,

ἥτις ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος, καὶ πολλοὺς ὑπὲρ αὐτῆς κατέβαλεν ἀγῶνας, ἀπέκαμεν ἴσως ἤδη νὰ ἐκπληροῖ καὶ ταῦτα τῆς πολιτικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Πατρίδος καθήκοντα, καὶ ὁ Γεωργὸς ἀναχαλούμενος περὶ τὸ ἄροτρόν του ζαρύνεται ἴσως νὰ ἐκπληρώσῃ χρέη ἐνόρκου. Ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα ἤδη νέα γενεά, ἥτις εὑρίσκει γεγωγμένην ἤδη τὴν πορείαν τοῦ Συντάγματος, καὶ προθυμότατα βεβαίως θέλει ἀναπτύξει ὅλα τὰ Συνταγματικὰ δικαιώματα, δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ οὐδὲ μίαν τρίχα τῶν τοιούτων δικαιωμάτων.

Ἐκτὸς δὲ τούτων αἱ ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων γινόμεναι ἐνστάσεις καὶ ἔρευναι ἀπαιτεῖται νὰ διαλύωνται ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ὡς πολλῷ ἀνεξαρτήτων τῶν Διοικητικῶν, καθότι πολλοὶ μὲν Νομάρχαι ἐξήγησαν χωριζόμενοι διαφόρους πολίτας ἔχοντας πλήρη τὰ περὶ ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν ἐνόρκου προσόντα, ἄλλοι δὲ, ὡς οἱ κατὰ καιροὺς Νομάρχαι τῆς Ἀττικῆς, οὐδέποτε κατέγραψαν ἐν τοῖς ἐκλογικοῖς τῶν ἐνόρκων καταλόγοις τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις κατοικοῦντας ἰδιοκτήτας καὶ νομίμους ὄντας, καὶ τὰ ἄλλα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἐνόρκου ἔχοντας προσόντα ἠθικά τε καὶ ὑλικά.

Τοσαῦτον δὲ μᾶλλον ἀπαιτεῖται νὰ διαλύωνται αἱ κατὰ τῶν παρατηρήσεων τῶν Ἐπάρχων γινόμεναι ἐρίσεις ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, καθόσον αὗται, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, εἶναι καὶ σπάνιαι, καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκδικάσεώς των δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι παρὰ πόδας.

Ἵνα δὲ μὴ θεωρῶσιν οἱ πολῖται ὡς βάρος τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τοῦ ἐνόρκου, εἴθε νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν διάφορα μέσα δυνάμενα νὰ διαπεδαγωγήσωσιν οὕτως εἰπεῖν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοιούτων καθηκόντων, καὶ νὰ ἐπενέγκωσι τὴν γεῦσιν τῆς ἡδονῆς, τὴν προερχομένην ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, καὶ τοιαῦτα ὑπάρχουσι 1) ἡ βελτίωσις τῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας, διότι πολλοί, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἐφαρμοσθησομένην βαρεῖαν ποινήν, ἀποφεύγουσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπαγγείλωσιν ἐτυμηγορίαν, ἥτις ἐπιφέρει βαρυτάτην ποινὴν εἰς ὄχι τοσοῦτον βαρέα ἐγκλήματα, ἢ νὰ ψευσθῶσιν, ἀθωοῦντες ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους γνωρίζουσιν ἐνόχους. 2) ἡ παυσιφυὴ κατάρτισις τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ὡς γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ, ἢ τοὐλάχιστον τῶν δύω τρίτων αὐτῶν, ὡς τοῦτο ζητεῖται ὑπὸ τῶν φιλελευθέρων καὶ φιλανθρώπων Γάλλων πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ὑποκλίσεως καὶ ἀγάπης τῆς θεσμοθεσίας τῶν ἐνόρκων· καὶ 3 ἡ ἐπαύξησις τῶν

δρων των Κακουργιοδικείων, πρὸς εὐχερῆ τῶν τε ἐνόρκων καὶ μαρτύρων μετάβασιν. Περαίνων τελευταῖον τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προτείναντος δὲ τινος τὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς σπουδαιοτάτου καὶ ταξαροῦ θεωρουμένου τοῦ ζητήματος περὶ τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀποκρινομένου ὅτι πρὶν ἡ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς ἡ αἰτία τῆς ἀναβολῆς αὐτῆς, καὶ ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν συζητηθησομένου ἀντικειμένου, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῶν διαφόρων μέχρι τοῦδε γενομένων ἀγορεύσεων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐλύθη τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ, καὶ ἡ Γερουσία θέλει ἀποφανθῇ ἤδη, ἢ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ς'. Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως συνέταξε διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου τὴν διοικητικὴν διαδικασίαν, ἣ μὴ θεωρουμένης ταύτης ἀπορρώστως κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ συνταχθῇ ἐκ νέου, ἵνα μὴ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπανέλθωσι ματαίως αἱ αὐταὶ ἀγορεύσεις, καὶ ἡ αὐτὴ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου συζήτησις περιστραφῇ.

Δύω ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐξάγονται ζητήματα, προσέτι τῆς τῶν προαγορευσάντων, α') ἐὰν αἱ ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων γινόμεναι ἐνστάσεις καὶ ἔφεσεις πρέπῃ τοῦ λοιποῦ νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν τακτικῶν ἢ τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἢ β') ἐὰν ἀπὸ σήμερον, ἢ ἀπὸ τῆς συντάξεως διοικητικῆς Δικονομίας θέλουσι δικάζεσθαι αὐταὶ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων.

Μεταξὺ ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἐπενεγκούσης ἀπόφασιν, ὁ Κ. Πρόεδρος, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας, συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν κατὰ τὴν 31 τοῦ ἤδη ῥέοντος μηνὸς γενησομένην Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἕπεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 τοῦ λήξαντος μηνὸς γενομένης μακρᾶς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρατηρήσας ὅτι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς περιεστρέφετο, ἐὰν πρέπῃ αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἢ τὰ τακτικὰ Δικαστήρια νὰ δικάζωσι τὰς ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐφέσεις, καὶ νομίζων οὗτος, ὅτι αἱ περὶ τοῦ εἰρημένου ἀντικειμένου ἐκφρασθεῖσαι διαμετρούσαι γνωμοδοτήσεις δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι, δικαζομένων τῶν ἐφέσεων τούτων ὑπὸ τῶν Πρωτοδικείων, διότι μακρὰν πολλῶν Ἐπαρχιῶν ἐδρευόντων τῶν Ἐφετείων, καὶ δύω μόνον ἐφ' ἁπάσης τῆς Ἐπικρατείας ὑπαρχόντων, δυσχερῶς οἱ πολῖται θέλουσι προσέλθει ἐνώπιον αὐτῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ τοιούτου περὶ ἐφέσεως δικαιώματος, καὶ πολλαὶ περὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων τούτων ἐπελεύσονται αἱ βραδύτητες, συνέταξε τὴν ἑπομένην προπολογίαν τὴν παραδοχὴν τῆς ὁποίας συνίστημι εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ διὰ τὸ λίαν σπουδαῖον ἀντικείμενον αὐτῆς, καὶ διότι πολλοὶ ἐπὶ κακουργήματι ὑπόδικοι στενάζουν ἐν ταῖς φυλακαῖς, περιμένοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοσύνης πρὸ πολλῶν ἴσως ἐτῶν· ἔχει δὲ ἡ εἰρημένη προπολογία ὡς ἑξῆς.

« Μέχρι τῆς α' Μαΐου ἐπιτρέπεται ἔφεσις εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τοῦ Νομοῦ, ὅπερ ἐκδικάζει αὐτὴν ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως κατὰ τὸ ἄρθρον 640 μέχρι 643 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· ὁ δὲ Πρόεδρος μέχρι τῆς 30 Μαΐου τὸ πολὺ παραπέμπει ἀπόγραφα τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου εἰς τὸν Νομάρχην, διορθοῦντα κατ' αὐτὰς ὁριστικῶς μέχρι τῆς 15 Ἰουνίου τοὺς εἰρημένους καταλόγους. »

« Κατὰ τὴν περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διαδικασίαν γίνεται χρῆσις ἁπλοῦ χάρτου. »

...αυτηριχθείσης δὲ τῆς τροπολογίας ταύτης κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὑπό τινων Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πολλῶν ἀναβολῶν μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου γενομένων πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαφόρων γνωμοδοτήσεων, χθὲς τέλος διεκηρύχθη ὡς βέβαιον, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπισήμως συναθροισθέντες, συνεβίβασαν τὰς διαφόρους ταύτας γνώμας· ἀλλ' αἱ Συνελεύσεις αὗται καὶ οἱ συμβιβασμοὶ ἂν καὶ δύνανται νὰ γίνωνται ἐπὶ σκοπῷ διασκέψεως διαφόρων ἀντικειμένων, πρὸς ἀπορρυγὴν ματαίων ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος συζητήσεων, δὲν πρέπει ὅμως τοῦ λοιποῦ νὰ λαμβάνωσι χώραν ἐπισήμως, ὡς δυσαρέστους συνεπείας καὶ τὸν διαχωρισμὸν τῶν Γερουσιαστῶν ἐπιφέροντες.

Ἐκ δὲ τῆς τυχὸν γενησομένης σήμερον παραδοχῆς τῆς τροπολογίας δὲν ἕπεται, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προτείναντος αὐτήν, ὅτι θέλουσι λυτρωθῆ ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ἀβεβαιότητος τοσοῦτοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζοντες ἐπὶ κακουργήματι ὑπόδικοι, καθότι ἥ τε ῥηθεῖσα τροπολογία καὶ τὸ πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος ἀφορῶσι τοὺς κατὰ τὸ ἔτος **1849** καὶ ἑπόμενα συνταχθησομένους ἐκλογικοὺς τῶν ἑνόρκων καταλόγους, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν κληρωθησομένους πρὸς σύστασιν τῶν Κακουργιοδικείων, ἐνῷ διὰ τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους, παραδεχομένου ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συνταχθέντας καταλόγους, δύνανται νὰ συστηθῶσι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἑνόρκων Δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀπείρων ἐκκρεμῶν δικῶν· ὅθεν προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἐκ τῆς ἀβεβαιότητος ταύτης ταχείας τῶν ὑποδίκων ἀπαλλαγῆς, ἀπαιτεῖται, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν ἀμέσως, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐλπιζομένην Συνεδρίασιν ἐπὶ σκοπῷ ὡρίμου διασκέψεως.

Τούτου δὲ μὴ εὐλόγου θεωρουμένου, πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον **32** τοῦ Κανονισμοῦ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ προηγουμένως ἡ ἀναγνωσθεῖσα τροπολογία εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ἵνα διασκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῆς, ὅσα ἐκ τούτων οὐδεμίαν εἰσέτι ἔσχον γνῶσιν.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως, οὐδεμίαν ποιοῦμαι ἀντίστασιν, ἐπήνεγκεν ὁ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ὡς μόνης τῆς Γερουσίας ὁμοθύμως περὶ τούτου δυναμένης ν' ἀποφασίσῃ κατὰ

τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς. Εἰς πρὸς δὲ τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρῶ, ὅτι εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τούτου ἤδη ἡ Γερουσία, καθότι ἀπαιτεῖται οἱ τῶν ἑνόρκων κατάλογοι νὰ ὑπάρχωσι κεκυρωμένοι πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐνδικάσεως τῶν κακουργημάτων, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ καὶ αὖθις τὸ ἔτοπον τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικῶν περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίων διά τε τὸ ἔτος **1848** καὶ ἑπόμενα, ὡς τοῦτο δυστυχῶς ἐλάμβανε χώραν κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς παρελθούσης τριετίας.

Πρὸ τριῶν σχεδὸν ἐτῶν ὑπάρχουσι προφυλακισμένοι τινὲς ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενοι, προελθούσης τῆς τοσαύτης βραδύτητος, ὅτε μὲν ἐκ μέρους αὐτῶν προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης ἕνεκα τῆς μὴ προσελεύσεως τῶν τῆς ὑπερασπίσεως μαρτύρων, ὅτε δὲ ἐκ μέρους τῶν παρὰ Κακουργιοδίκαις Εἰσαγγελέων διὰ τὴν ἀπουσίαν διαφόρων τῆς κατηγορίας μαρτύρων, ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐνοχῆς τῶν κατηγορουμένων. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὑπόδικοι, μὴ προβάλλοντες νὰ διικαιῶσιν εἰσέτι ἕνεκα τῆς βραδύτητος τῆς ἐπιμηρίσεως τῶν περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίων· καθότι μέχρις οὗ ταῦτα συνταχθῶσιν, εἰσαχθῶσιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, ἐπιψηφισθῶσι παρ' αὐτῶν, δημοσιευθῶσι καὶ τέλος συνέλθωσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἑνόρκων, μόλις κατὰ τὸν μῆνα [illegible] συνεκροτοῦντο κατ' ἔτος τὰ Κακουργιοδικεῖα, διαρκοῦντα πολλάκις ἐπὶ τρεῖς μῆνας καὶ ἐπέκεινα, ἐν τῷ διαστήματι τῶν ὁποίων κατέστη ἀδύνατον νὰ δικασθῶσιν ἅπαντες οἱ ὑπόδικοι, καὶ οἱ διαταχθέντων τῶν διαφόρων Εἰσαγγελέων νὰ εἰσαγάγωσι κατὰ τὸν Νόμον καὶ ἄλλας πρὸς ἐκδίκασιν ὡρίμους καταστάσας δίκας· διότι τὰ Κακουργιοδικεῖα διελύθησαν, ἀποκαμόντων τῶν τακτικῶν ἑνόρκων νὰ συνεδριάζωσιν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, πρέπει ἡ Γερουσία, μὴ ἀναβάλλουσα ποσῶς τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν, νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτὸ χάριν τῶν ἐκτεθέντων εὐλογοφανῶν λόγων, διότι ὀφείλω ὡς Ὑπουργὸς εὐθύνην εἰς τε τὴν συνείδησίν μου, τὴν καινὴν γνώμην καὶ τοὺς ὑποδίκους.

Ἐπειδὴ εἴτε ἴσως δὲν ἐξηγήθην καλῶς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, εἴτε ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἠννόησεν ἀκριβῶς τὴν ἔννοιάν τους, καὶ μετεπλάσησεν αὐτήν, ὡς ἐκ τούτου ἐπαναλαμβάνω ἤδη, προτείνων, ὅτι, πολλῶν ὑπαρχόντων, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ κακουργήματι

προφυλακισμένων ὑποδίκων, οἵτινες, ἀναμένοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοσύνης στενάζουσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἀπαιτεῖται, πρός τε τὴν ταχείαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀπείρων ἐκκρεμῶν δικῶν, νὰ ψηφισθῇ ἀμέσως ἤδη τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος, μετὰ τὸ ὁποῖον δύναται ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ πρώτου.

Πρὸ ἱκανοῦ χρόνου, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, προτείνεται ὡς ἐπιχείρημα ὑπό τινων, ὅτι πολλοὶ ἐπὶ κακουργήμασιν ὑπόδικοι στενάζουσιν πρὸ πολλοῦ ἄκριτοι ἐν ταῖς φυλακαῖς, καὶ αἴτιοι τῆς τοιαύτης ἀσυγγνώστου βραδύτητος τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν προσγίνονται οἱ προτείνοντες τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ὡς βραδύνοντες τήν τε εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· καθότι ἐνῷ πρὸ ἑπτὰ σχεδὸν μηνῶν ἐκηρύχθησαν ἀνεωγμέναι αἱ Βουλαί, μόλις ἤδη περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου εἰσήχθη ἀκαίρως τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου προσκόπτεται εἰσέτι ἡ συζήτησις ἐκ μέρους τῶν προτεινόντων τοὺς ἀναστεναγμοὺς τῶν ὑποδίκων.

Ὡς ἅπαντες οἱ Νόμοι περιέχουσιν ἐξαιρέσεις περὶ τὸ τέλος αὐτῶν διά τινων ἄρθρων μεταβατικῶν καλουμένων, οὕτω καὶ ὁ προκείμενος ἔχει ὡς τοιαύτην ἐξαίρεσιν τὸ δεύτερον αὐτοῦ μέρος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ψηφισθῇ, ὅσον οἷόν τε τάχιον, διὰ τὴν ταχείαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπὶ τε τοῦ πρώτου μέρους καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας σποράδικης συζητήσεως εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν, ὡς μὴ οὔσης ἤδη προχείρου τῆς λύσεως αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης τῆς δικάσεως διαρρόην ἐπὶ ἐγκλήματι ὑποδίκων προσεγένετο ὑπ' αὐτῶν, προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης ἕνεκα νομίμου αἰτίας, οὐδὲν πρέπει νὰ ὑρίσταται παράπονον, ὡς τούτων μόνων θεωρουμένων αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις προῆλθεν ὑπὸ τῶν Εἰσαγγελέων, οὐκ ὀλίγην οὗτοι ἔχουσιν ὀλιγωρίαν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἀγνοοῦντες μάλιστα δι' ὁποίας γιγαντείου, οὕτως εἰπεῖν, ὑπερχύσεως περιβεβλημένοι δικαστικῆς ἰσχύος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ αἱ στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ ἐν παντὶ τῶν Εἰσαγγελέων ἐγγράφῳ ὑπείκουσιν, ὡς πολλὰς ἐπὶ τούτων ἀπευθυνομένας παρατηρήσεις περὶ διατάξεως Ἡμέρας τοῦ Δικαστηρίου τῶν Ἀρμόδιος Πάγων.

Οὐδεὶς ποτε Νόμος εἰσαχθεὶς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατὰ τε τὴν πρώτην καὶ τὴν παροῦσαν Βουλευτικὴν Περίοδον ἐβράδυνε κατά τε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρισάμενος ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς τὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας βραδύτητα τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἐπρότεινε τὴν ταχείαν τούτου ἐπιψήφισιν.

Οὐδεμίαν ἔχω ἀνάγκην προφάσεων, ἀντέτεινεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ἵνα πείσω τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς ταχίστης τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως, ἀλλὰ μετὰ θάρρους καὶ παῤῥησίας ἐξέθεσα τὴν περὶ τούτου γνώμην μου, τὴν ὁποίαν πρεσβεύω ὀρθήν.

Ἡ δὲ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων προτεινομένη βραδύτης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προσεγένετο ἕνεκα τῆς βραδέως γενομένης συγκλήσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, τῶν ὁποίων μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου, ποπερατωσάντων τὰς ἐργασίας των, ἀμέσως ἔσπευσεν ἡ μετὰ ὥριμον διάσκεψιν σύνταξις καὶ εἰσαγωγὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ ὁριστικῶς.

Οὐδένα πλάγιον σκοπὸν, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, προέθετο ὁ περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ πρώτου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους ἀγορεύσας, ὡς ἐσφαλμένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπέδωκε πρὸς αὐτὸν τὴν περὶ τούτου ἔννοιαν, ἀλλ' εὐστόχως καὶ καταλλήλως ἀπεκρίνατο εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, ἥτις ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον **32** τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ὑποβεῖσα, νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος πρὸς περαιτέρω διάσκεψιν.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον εὐχῆς ἔργον ἤθελε πράξει, ἐὰν εἰς δύο διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διέτεμε μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀφορῶν τοὺς διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκλογίους τῶν ἐνόρκων καταλόγους, θέλει ψηφισθῇ ἀμέσως, ἕνεκα τῆς ταχίστης τῶν Κακουργιοδικείων συστάσεως, καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς πρὸ πολλοῦ χρόνου στεναζόντων ὑποδίκων· τὸ δὲ περὶ τὴν σύνταξιν τῶν ἐπὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἀτελεσφορήτων ἐκλογικῶν τούτων καταλόγων ἀσχολούμενον χρῄζει ἀναβολῆς τινὸς καὶ ὡρίμου διασκέψεως πρὸς ἀκριβῆ τούτου συζήτησιν, καὶ ἐπιψήφισιν· καθότι δὲν ἀπαιτεῖται βεβαίως ἡ αὐτὴ διάσκεψις ἐπὶ τοῦ δι' ἓν μόνον ἔτος πραγματευομένου Νομοσχεδίου, οἷα ὁριστικὸν ἐπὶ τῶν ἑρπόντων τὸ μέλλον

Περαίνων δὲ τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ ψηφισθῇ σήμερον διὰ τὰς ἐκτεθείσας εὐλόγους αἰτίας, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις νὰ ἀναβληθῇ, τυπωθείσης καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας, πρὸς ὥριμον ἐκάστου διάσκεψιν, ὡς βλάβης ἀντὶ ὠφελείας ἐπιγινομένης διὰ τὰς ἐπὶ σπουδαίων ἀντικειμένων ταχείας συζητήσεως.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν προτίθεται νὰ περιορίσῃ τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ταχεῖαν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, καθότι μόνη αὕτη θεωρεῖται ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας συμφώνως μὲ τὸν Κανονισμόν της, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐσφαλμένως ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς ἀπέδωκε τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰς τὴν βραδεῖαν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκάλεσιν πρὸς σύνταξιν τῶν Ἐκλογικῶν τῶν ἑνόρκων καταλόγων, οἵτινες οἱαδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, οὐδεμίαν πρὸς τὸ Νομοσχέδιον ἔχουσι σχέσιν καὶ ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτοῦ, καθότι τοῦτο ἀρορᾷ τοὺς εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον συνταχθησομένους καταλόγους τῶν ἑνόρκων, μεταποιοῦν τὸν ὑπάρχοντα Νόμον.

Τὸ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου προταθὲν ζήτημα ἕνεκα τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας, προσέθηκεν ἄλλος, ἐθεσάν τινες ὡς ζήτημα Κανονισμοῦ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐνῷ ἐπὶ πάσης προτεινομένης τροπολογίας Νομοσχεδίου τινὸς ἀποφασίζεται ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, μέχρι τῆς τυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς τροπολογίας κατὰ τὴν παραδεδεγμένην μέχρι τοῦδε καθημερινὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπρότεινε νὰ διαρρύγῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπιμένων εἰς τὴν ταχίστην τούτου συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι πολλοὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζουσιν ὑπόδικοι, περιμένοντες πρὸ παντὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Δικαιοσύνης. Εἰ δὲ τοῦτο ἔχει οὕτως, ἀπαιτεῖται ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ ἐπιψηφισθῇ σήμερον, ἡ δ' ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ μικρὸν πρὸς ὥριμον διάσκεψιν.

Ὅτι δὲ τὰ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας εἰσαχθέντα μέχρι τοῦδε Νομοσχέδια « περὶ ἑνόρκων » δὲν ἐβραδύναν κατά τε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν των, ὡς τοῦτο δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀπὸ τὰς ἀγορεύσεις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, συμπεραίνεται ἀδιστάκτως ἀπὸ τῶν τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, καθ' ἃ κατὰ μὲν τὴν πρώτην Σύνοδον τὸ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχέδιον εἰσήχθη κατὰ τὴν 13 Μαρτίου 1845

καὶ κατὰ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπεψηφίσθη, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, καθυποβληθὴ κατὰ τὴν 2 Μαΐου 1846 καὶ κατὰ τὴν 7 τοῦ αὐτοῦ παρεδέχθη. Ἐκ τούτων ὅθεν καταφαίνεται ὁπόσον ἡ Γερουσία ἐπέσπευσε τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν τοιούτων οὐσιωδῶν Νόμων, χάριν τῶν δυστυχῶν ὑποδίκων, οἵτινες κατὰ νομικὴν πρόληψιν θεωροῦνται εἰσέτι ἀθῷοι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν καταδίκην των, ὀφείλομεν φιλανθρωπίαν καὶ συμπαθείας αἰσθήματα. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον πρὸς ταχεῖαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν, ἡ δὲ συζήτησις τοῦ πρώτου, ὡς σπουδαιοτάτου, καὶ ἀποτελέσοντος θεσμοθεσίαν οὐσιώδη, ἐπὶ τὸ μέλλον νὰ προβῇ βραδέως καὶ μετὰ μεγίστης τῆς περινοίας.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἡ ἀναγνωσθεῖσα τροπολογία, καὶ ἂν ἔπειτα κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς ἐπέλθῃ βραδύτης, τότε ἡ Γερουσία θέλει ἀποφασίσει περὶ τῆς διαχωρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀποκρινομένου, ὅτι δὲν παραδέχεται τὸν εἰς δύω μέρη διαμελισμὸν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπιμένει εἰς τὴν σύγχρονον τούτων συζήτησιν καὶ παραδοχήν, δι' ὅσους ἐξέθεσε κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἀγορεύσεις του λόγους, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ περὶ τῆς μὴ διαχωρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιμονὴ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπάρχει ἀνίσχυρος καὶ ἀβάσιμος, ὡς ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν προτεινομένης τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, καὶ μόνης τῆς Γερουσίας ἁρμοδίας θεωρουμένης ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ εἰς δύο μέρη διαχωρισμοῦ τοῦ Νομοσχεδίου.

Πολὺ τακτικῶς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός, ἐτέθη τὸ ζήτημα κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσιν τινὸς τῶν προαγορευσάντων περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἕνεκα τῆς τυπώσεως τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας· καὶ ἐὰν μὲν μετὰ τὴν τύπωσιν αὐτῆς ἐπέλθῃ τις βραδύτης κατὰ τὴν συζήτησιν, δύναται τότε νὰ διαιρεθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς δύω μέρη· ἄλλως δὲ, διαχωρισθησομένου ἤδη τοῦ Νομοσχεδίου, περιττὴ καθίσταται ἡ τε τῆς τροπολογίας τύπωσις, καὶ πᾶσα προτεινομένη ἀναβολή.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως, διατά-

ξασα τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας.

Κληρώσεως ὕστερον γενομένης, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Κ. Προέδρου, πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, θέλει παρευρεθῆ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ κατὰ τὴν τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον οἱ ἑπόμενοι Γερουσιασταὶ ΚΚ. Γ. Ψύλλας, Γ. Δαρειώτης, Γ. Παπαηλιόπουλος, Χ. Παππαπολίτης καὶ Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς γενησομένης κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίου καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Α. Γρηγοριάδης.

ΜΘ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπί τε τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην τροπολογίαν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, πρὶν ἢ προταθῆ εἰς συζήτησιν ἡ εἰρημένη τροπολογία, ὀφείλει ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συν-

όριασιν προτείνας αὐτὴν, νὰ τὴν ἀναπτύξῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον **32** τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι οὐδαμῶς ἡ τροπολογία ἀναφέρει, τίνα ἐκ τῶν ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου τροπολογεῖ, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ὅτι περιττὴν θεωρεῖ πᾶσαν ἐπὶ ταύτης ἀνάπτυξιν, ὡς ἀρκούντως κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **2** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἀγορεύσας ὑπὲρ αὐτῆς, τροπολογούσης τὸ **51** ἄρθρον τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων Νόμου.

Ἂν καὶ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, θεωρῆται ὡς συμβιβάζουσα δῆθεν τὰ, διαφερούσας γνώμας περὶ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου συστάσεως, ἢ μὴ, τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, οὐχ ἧττον ὅμως ὁρίστανται καὶ ἐπ' αὐτῆς οἱ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν τούτων Δικαστηρίων ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενοι λόγοι, καὶ τούτου ἕνεκα ἐνίστατο εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς εἰρημένης τροπολογίας.

Δὲν τροπολογεῖ, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἡ προταθεῖσα τροπολογία τὸ **51** ἄρθρον τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νόμου, ὡς ὑπέλαβεν ὁ προτείνας αὐτὴν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ **51** ἄρθρου. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε τὸ ἄρθρον **50**, ἐφ' οὗ θέλει προτείνει τροπολογίαν τινὰ περί τε τοῦ χρόνου καὶ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἑνόρκων καταλόγων, οὔτε τὸ **51** § **1** προηγουμένως ἐσυζητήθησαν, διὰ νὰ προβῇ ὕστερον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐδαφίου δευτέρου τοῦ **51** ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας, καθότι πᾶσα τροπολογία συζητεῖται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, εἰς ὃ ὑπάγεται, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ παραδεχθῇ καὶ συζητηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ εἰρημένη τροπολογία, πρὶν ἡ ἐπὶ τῶν ἄρθρων **50** καὶ **51** § **1** ἐπέλθῃ ἡ συζήτησις, καθότι ἄλλως θέλουσι παραλειφθῇ ταῦτα ἄνευ συζητήσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἀγορεύσεων, προσέθηκεν ἄλλος, ἀπεδείχθη τρανῶς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ὑπάρχει σύνθετον ἐκ δύω μερῶν, ἐξ ὧν τοῦ μὲν κανονίζοντος τὴν τῶν μελλόντων καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν σύνταξιν, καὶ σπουδαίαν ἐπὶ τὸ μέλλον ἀποτελέσοντος θεσμοθεσίαν, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις πρὸς ἀκριβῆ ἑκάστου διάσκεψιν, τὸ δὲ συντηροῦν ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπάρχοντας καταλόγους αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον, χάριν τῆς ταχείας τῶν κακουρ-

γιοδικείων συστάσεως πρὸς ἐκδίκασιν τῶν τοσούτων πρὸ ἐτῶν προφυλακισμένων ὑποδίκων. ἐπρότεινεν ἕνεκα τούτου τὸν διαχωρισμὸν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὰ δύω μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας, λόγους, τὸ μὲν πρῶτον μέρος ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὸ δὲ δεύτερον νὰ ψηφισθῇ ἀμέσως σήμερον.

Παραδεξάμενος ἐπομένως ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς λεχθείσας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου προταθείσης τροπολογίας, παρετήρησεν, ὅτι περιττὴν νομίζει πᾶσαν περὶ τοῦ μὴ χωρισμοῦ τοῦ Νομοσχεδίου περαιτέρω ἀγόρευσιν, ὡς ἀκρούντως περὶ τῆς μὴ διαιρέσεως αὐτοῦ κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας συζητήσεις ἀγορεύσας.

Γενομένης ἐπομένως, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ τῆς Γερουσίας μελῶν, μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τεθέντος ζητήματος περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς δύω μέρη, ἐξ ὧν τοῦ μὲν πρώτου ὡς σπουδαίου ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις, τὸ δὲ δεύτερον ὡς κατεπείγον νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ τούτου διαίρεσις ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα ὅρον διὰ ψήφων 21 κατὰ 16, καὶ ἐξερωνήθη τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους, καί τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου τροπολογίαν τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, καὶ μετὰ τοῦτον καὶ ἄλλοι τινες, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσα τροπολογία, ὡς προδικάζουσα τὸ ζήτημα περὶ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου συστάσεων τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἀντικατεστήσασα ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐνεστὼς καὶ » προσεχὲς » τὰς λέξεις « παρελθὸν » καὶ « ἐνεστὼς, » παρεδέξατο τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος, ὡς πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον εἰδικοῦ Νόμου· ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 37 κατὰ 1 ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

« Ἄρθρ. Α. Οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν « Συμβουλίων ἐκ τῶν ὑφισταμένων καταλόγων ἐκλεχθέντες « τριάκοντα ἔνορκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμοῦ « ἐνόρκων, ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησι« μεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συστη« θησομένων κακουργιοδικείων. »

Ὁ ἩμέτερΟς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τινας ἡμέρας ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις πρὸς ὥριμον ἑκάστου διάσκεψιν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἔταξεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως ἐπὶ τούτου τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Α. Γρηγοριάδης

Ψ| ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Αναγνωσθείσης επομένως αναφοράς του Γερουσιαστού Κ. Κ. Κανάρη, εξαιτουμένου τριακονθήμερον άπουσίας άδειαν, ή Γερουσία ενέκρινε ταύτην, εάν κατά τα προαποφασισμένα υπάρχωσι παρόντες ένταύθα τριάκοντα εξ Γερουσιασταί.

Παρελθών ύστερον ο επί των Εσωτερικών Υπουργός, ανέγνω δι' αιτιολογικών εκθέσεων τα επόμενα Νομοσχέδια 1) περί συστάσεως μιας έδρας της Στενογραφίας εν τω Σχολείω των Τεχνών, και 2) περί περιθάλψεως των ως εκ της πολυανδρίας παθόντων εν Ερετρία Ψαριανών, έχοντα ούτως.

Προς την Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατά διαταγήν του Βασιλέως λαμβάνω την τιμήν να θέσω εις την συζήτησίν σας το περί συστάσεως μιάς έδρας της Στενογραφίας εν τω Σχολείω των Τεχνών Νομοσχέδιον, το οποίον εισαχθέν εις την Βουλήν, παρεδέχθη υπ' αυτής, ως εξάγεται εκ του εσωκλειομένου αποσπάσματος των πρακτικών της περί τούτου συνεδριάσεώς της.

Οι υπαγορεύσαντες την σύνταξιν του ειρημένου Νομοσχεδίου λόγοι εκτίθενται εις την συνοδεύουσαν αυτό προς την Βουλήν έκθεσίν μου, της οποίας, υποβάλλων αντίγραφον, θεωρώ περιττόν να τους επαναλάβω και ένταύθα.

Εν Αθήναις την 5 Φεβρουαρίου **1848**.

Ο επί των Εσωτερικών Υπουργός
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το επόμενον Νομοσχέδιον, γενόμενον παραδεκτόν υπό της Βουλής, θέλει εισαχθή και εις την Γερουσίαν παρά του Ημετέρου Υπουργού των Εσωτερικών, και υποστηριχθή παρ' αυτού κατά την συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας αποφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. **1.** Συνιστάται εν τω Σχολείω των Τεχνών μία έδρα διδασκάλου διά την παράδοσιν της Στενογραφίας με μηνιαίων μισθόν μέχρι δισχιλίων δραχμών.

Άρ. **2.** Η έδρα αύτη θέλει καταργηθή άμα θέλει θεωρηθή περιττή παρά της Κυβερνήσεως η εξακολούθησις του μαθήματος τούτου.

Εν Αθήναις την 5 Φεβρουαρίου **1848**.

ΟΘΩΝ.

Ο Υπουργός Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Προς την Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατά διαταγήν του Βασιλέως λαμβάνω την τιμήν να θέσω εις την συζήτησίν σας το περί της περιθάλψεως των ως εκ της πολυανδρίας παθόντων εν Ερετρία Ψαρριανών Νομοσχέδιον, το οποίον εισαχθέν εις την Βουλήν, παρεδέχθη υπ' αυτής, ως εξάγεται εκ του εσωκλειομένου αποσπάσματος των πρακτικών της περί τούτου συνεδριάσεώς της.

Τους λόγους, οίτινες υπηγόρευσαν την σύνταξιν του Νομοσχεδίου τούτου, θέλετε πληροφορηθή εκ της εν αντιγράφω υποβαλλομένης εκθέσεώς μου προς την Βουλήν, και ένεκα τούτου κρίνω περιττόν να τους επαναλάβω και ένταύθα.

Εν Αθήναις την 5 Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Υπουργός των Εσωτερικών ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το επόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτόν υπό της Βουλής, θέλει εισαχθή και εις την Γερουσίαν παρά του Ημετέρου επί των Εσωτερικών Υπουργού, και υποστηριχθή παρ' αυτού κατά την συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας, αποφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. **1.** Επιτρέπεται εις την Κυβέρνησιν να δαπανήση μέχρι τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμών προς βοήθειαν των οικογενειών των Ψαρριανών, των οποίων αι εν Ερετρία οικίαι εβλάφθησαν υπό της συμβάσης πολυανδρίας, και προς διευθέτησιν των υδάτων των παρακειμένων χειμάρρων, και προς θεραπείαν άλλων κατεπειγουσών αναγκών εις επιτυχίαν του συνοικισμού.

Άρθρ. **2.** Εκ της ποσότητος ταύτης θέλει δοθή εις εκάστην των εν τω προηγουμένω άρθρω οικογενειών ανάλογος βοήθεια κατά λόγον της οποίας υπέστη ζημίας, προσκύπτοντος επιβεβαιουμένης υπό Επιτροπής, διοριζομένης παρά της Κυβερνήσεως.

Άρθρ. **3.** Η χορηγουμένη βοήθεια θέλει χρησιμεύσει αποκλειστικώς εις ανέγερσιν, ή επισκευήν των βλαβεισών οικιών, και

θέλει εκπεσθή εν καιρώ της εξοφλήσεως από τας απαιτήσεις, τας οποίας τυχόν αι ρηθείσαι οικογένειαι έχουσιν από το δημόσιον, εξαιρουμένων των από χρηματικής συνεισφοράς πηγαζουσών.

Αθήναι την 5 Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετά την ανάγνωσιν τούτων ή Γερουσία απεφάσισεν, ίνα πάντα μόνον αντίγραφα εξ εκάστου Νομοσχεδίου γένωσιν, και εκάτερον αυτών παραδοθή εις τι μέλος εκάστου τμήματος, και άνευ διορισμού Εισηγητικής Επιτροπής προς σύνταξιν της οικείας εκθέσεως, να προβή ή επί τούτων συζήτησις.

Λαβών έπειτα τον λόγον μέλος τι της επί του προϋπολογισμού του έτους **1847** Επιτροπής, παρετήρησεν, ότι, προτιθεμένη ή επί του προϋπολογισμού Επιτροπή να καθυποβάλη διά της εκθέσεώς της τέλειόν τι έργον επί τε των εσόδων και εξόδων του Κράτους, ως άκραιφνή εικόνα της εν γένει τούτων καταστάσεως, εβράδυνε την μέχρι τούδε περαίωσιν της εργασίας της, ως περιμένουσα πληροφορίας τινάς περί της βεβαιώσεως των εσόδων του Κράτους από το Υπουργείον των Οικονομικών, αίτινες είσέτι δεν εδόθησαν, ως μη αποσταλέντων των κατά τας Επαρχίας υπαλλήλων τας ρηθείσας πληροφορίας προς το Υπουργείον.

Άμα δε τούτων παρά τη Επιτροπή καθυποβληθησομένων, θέλει σπεύσει ή της εκθέσεως αυτής περαίωσις και εισαγωγή ενώπιον της Γερουσίας.

Παντός επαίνου άξια καθίσταται ή επί του προϋπολογισμού Επιτροπή, προσέθηκεν άλλος ως περί την ακριβή των τε εσόδων και εξόδων του Κράτους ασχολουμένη έκθεσιν, και ούδεμια κατ' αυτής δύναται να προσγενηθή αμέλεια διά την βραδύτητα της εισαγωγής της εκθέσεώς της.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έλυσε την Συνεδρίασιν, απαγγείλας ότι αντικείμενον της κατά την 9 του ενεστώτος μηνός γενησομένης Συνεδριάσεως έσεται ή συζήτησις του περί εκλογής ενόρκων Νομοσχεδίου.

Ο Πρόεδος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οι Γραμματείς
Χρ. Βλάσσης.
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 9 Φεβρουαρίου 1848 ήμερας της εβδομάδος δευτέρας.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου, και του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών πλήρες αποτελούντος το Σώμα, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει αρχομένην την Συνεδρίασιν περί την **12** ώραν.

Τα Πρακτικά της προλαβούσης Συνεδριάσεως αναγνωσθέντα επικυρούνται.

Παρελθών έπειτα ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών, ανέγνω Νομοσχέδιον περί του επί των ζώων φόρου, και την επί τούτου αιτιολογικήν έκθεσιν, έχοντα ούτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Επί του Νομοσχεδίου περί φόρου επί των ζώων διά το **1848**.

Προς την Γερουσίαν.

Το περί φόρου επί των ζώων διά το ενεστώς έτος Νομοσχέδιον, ψηφισθέν ήδη παρά της Βουλής, υποβάλλεται και εις την συζήτησιν και επιψήφισιν υμών κατά διαταγήν του Βασιλέως.

Εκ της προς την Βουλήν εκθέσεώς μου, της οποίας αντίτυπον επισυνάπτω εν τη παρούση, παρατηρείτε, Κύριοι Γερουσιασταί, τους λόγους, ένεκα των οποίων έτέθη εν χρήσει και κατά το ενεστώς έτος ή διά των δηλώσεων βεβαίωσις του επί των ζώων φόρου· θέλον υπολείπεται να καταδείξω υμίν, οποίας υπέστη τροποποιήσεις το υποβληθέν Νομοσχέδιον κατά την συζήτησιν της Βουλής.

Το κείμενον του Νομοσχεδίου εις την αρχήν του άρθρ. 4 είχε, « πας κτηνοτρόφος οφείλει εντός του μηνός Φεβρουαρίου να δηλώση κλπ. » διότι, εισαχθέντος του Νομοσχεδίου εις την Βουλήν κατά την 27 Δεκεμβρίου π. έτους, υπετίθετο, ότι εντός του Ιανουαρίου ήθελεν ο Νόμος ψηφισθή παρά των Βουλών, αλλ' επειδή ή επιψήφισις του παρετάθη μέχρι της 4 ισταμένου, έδέησε να μεταβληθή ο χρόνος της δηλώσεως, ως εξής· « πας κτηνοτρόφος οφείλει μέχρι της 10 Μαρτ. να δηλώση κλπ.

Κατά συνέπειαν δε της ανωτέρω τροποποιήσεως επί του § δ'. του ιδίου άρθρου αντί « το βιβλίον τούτο κλείεται το εσπέρας της τελευταίας του μηνός Φεβρουαρίου ήμέρας » έτέθη « το βιβλίον τούτο κλείεται το εσπέρας της 10 του μηνός Μαρτίου ήμέρας » επίσης παρετάθη και ο χρόνος της αποστολής του βι-

Ελίου τῶν δηλώσεων « ἐντὸς πέντε ἡμερῶν » ἀντὶ « ἐντὸς τριῶν » ὡς εἶχε τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον, παρατηρησάντων πολλῶν, ὅτι οἱ δήμαρχοι ὑποχρεωμένοι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῶν δηλώσεων νὰ ἐξάγωσιν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ βιβλίου, καὶ νὰ τυγχοκολλῶσιν εἰς τὰ παρεδρεῖα, δὲν δύνανται ἐντὸς τοῦ τριημέρου διαστήματος ν' ἀποστέλλωσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὸ βιβλίον.

Πρὸς ταῖς ἄλλαις ὑποχρεώσεσιν, αἵτινες ἐπεβλήθησαν εἰς τοὺς Δημάρχους διὰ τοῦ § 5 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, προστέθη μετὰ τὰς λέξεις « ὅστις τῶν Δημάρχων » καὶ αἱ ἑξῆς « ἀμελήσει τὴν ταχτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 9 προστέθη παράγραφος ἀποβλέπων τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσερχομένων ζώων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔχων οὕτω· « μόνοι δὲ οἱ ἐκ τῆς » ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους κτηνοτρόφοι, μετα» φέροντες τὰ ζῶα των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, » καὶ διαρκούσης τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκειν» ται εἰς τὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινάς· ἡ δὲ ἀπαρίθμησις τῶν » ζώων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, » συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον θέλει διευθύνεσθαι πρὸς » τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμέ» νου φόρου. »

Τὴν προσθήκην ταύτην δὲν ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, καθόσον παρετήρησα, ὅτι, ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσέλθωσι ζῶα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, εἴτε ἐντοπίων Ἑλλήνων, εἴτε ξένων, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ ὑποβάλλωνται εἰς πρόστιμον, ἢ ποινὴν οἱ κύριοι αὐτῶν, ἀφοῦ δὲν ἦσαν ἐντὸς τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν δηλώσεων.

Τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθ. 10 εἶχε « ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου » ἀλλ' ἡ Βουλὴ παρέτεινε τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς « μέχρι τῆς 15 Μαΐου » τὸ ἄρθ. 11 τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου » εἶχεν « αἱ μέχρι τοῦδε διανεμόμεναι θερινὰι καὶ χειμερινὰι βοσκαὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτ. ε. ε. Νόμου περὶ » φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ὡς καὶ τὰ ἐτησίως διαθετόμενα λειβάδια, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἐθνικῶν ἐρημονήσων, θέλουν ἐνοικιασθῆ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος μονοπωλιακῶς διὰ δημοπρασίας. Εἰς » τὸν συναγωνισμὸν τῶν δημοπρασιῶν εἶναι δεκτοὶ μόνοι οἱ » ὁμολογουμένως κτηνοτρόφοι, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἄλλων » ποιμένουσι τὰ ζῶά των· τῆς ἐνοικιάσεως ταύτης ἐξαιρουν-

» ται αἱ περὶ τὰς κοινότητας ἐγνωσμέναι νομαὶ, αἵτινες ἀνεκάθεν » χρησιμεύουν πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων τῶν ἐγκατοίκων. Πᾶσα δὲ » περὶ διαχωρίσεως τούτων γενομένη τυχὸν διένεξις θέλει λύεσθαι » παρὰ τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀρ» μοδίου δημάρχου εἰς ἐπιτροπὴν συνερχομένων· » ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐτροποποίησεν αὐτὸ ὡς ἑπεται· « Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουν ἐνοικιασθῆ ».

« Εἰδικὸς Νόμος, ὅσον οὔπω ἐκδοθησόμενος, θέλει ὁρίσει » αὐτὰς καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῶν βοσκῶν ἐν γένει, μέχρι δὲ » τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύι αἱ διατάξεις τοῦ » ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου π. ε. Νόμου.

Τὴν τροποποίησιν ταύτην δὲν ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, θεωρήσας εὐλογώτερον νὰ κανονισθῶσι τὰ περὶ διαθέσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκημάτων δι' ἑνὸς εἰδικοῦ Νόμου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 πραγματευομένου περὶ δηλώσεως τῶν διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος χώρων, ἡ Βουλὴ ἐξήρεσε τοῦ φόρου ἕνα οἰκόστεον χώρον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ὡς περιεχομένη εἰς πάντας τοὺς φορολογικοὺς νόμους τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἐγένετο καὶ παρ' ἐμοῦ δεκτή.

Ταῦτα ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς Γερουσίας θέτων, ἀπεκδέχομαι τὴν ταχεῖαν ἀπὸ μέρους της ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου, καθόσον ἱκανῶς προείδη, ὡς γνωρίζει, ὁ χρόνος τῆς βεβαιώσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Φεβρουαρίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ ἔτος 1848 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Διὰ τὰς αἶγας καὶ τὰ πρόβατα λεπ. 25 κατὰ κεφαλήν.

2) Διὰ τοὺς βοῦς λεπτὰ 50.

3) Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δρ. 1.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου.

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων, καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ἵππων, καὶ ἡμιόνων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύω ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν, εἴτε μή.

3) Οἱ ἀφορτιῶντες βόες, ἀγελάδες, καὶ βουβάλια.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως, ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στειλομένων εἰς τὰς δηλώσεις, ἢ τὰς, κατὰ τὸ ἄρθρον 9, ἀπορράσεις. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν χοίρων, τῶν δηλωθέντων, ἢ ἐξακριβωθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου 1847 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς. Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τῆς 10 Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶα του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, βόους κτλ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τύπον τῆς καταοικίας του. Ἂν δὲ κτηνοτρόφος τις ἔχῃ τυχὸν σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς τούτων ἔχει διακεκριμένως κατὰ γένος· ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμίκτων εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα καὶ τὰ ἰδικά του.

Τὰ ἀγωγιάτικα ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, καὶ παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅπου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν Δημάρχων κρατεῖ βιβλίον ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα καὶ τὸ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειούμενα. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὴν ἑσπέραν τῆς 10 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸ πολὺ παρὰ τοῦ Δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνοδευόμενον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. Ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου, εἰς ἕκαστον παρεμφερείων.

Ὅστις τῶν Δημάρχων ἀμελήσει τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον ἀκέραιον τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ἀλιγωρήσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος, ἢ βραδύνῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον παρὰ τὸν κανονισμένον χρόνον, κατακρίνεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατεταγμένας Ποινικοῦ Νόμου, κα ἄνευ προηγουμένης ἀδείας παρὰ τῆς εἰς ἣν εἶναι ὑπαγωγῆς ἀπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτοῦ Ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ἢ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ ἐχέγγυος ὑποψίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι ὁλοκλήρου χωρίου, ἢ μέρος αὐτῶν δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλιπῶς, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν, ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, συντάττοντες ἐπὶ τούτῳ τὰ ἀκόλουθα πρωτόκολλα, οἱ δὲ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100.

Ἄρθρ. 6 Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου κατὰ ἀπαρίθμητὰς καὶ ὁμιλοῦντας συνεζευγμένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν Δικαστικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύω ὁμιλῶν, καὶ δύω μαρτύρων, προσκαλουμένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁμιλῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ ὁράδιτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἂν οὐ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ κατακυρώσῃ τὴν πρᾶξιν, ἀκαπέλπτων αὐτὸ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις ἐπιτρ-

γελεα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου, πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληρθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσδιορίζεται παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς. καὶ παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ὅτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητὰς, καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθούς, πληρονομένους ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθ. 4 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσει αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων του, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ· καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινὴ, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς, ἢ τοῦ προστίμου, δίδεται εἰς τὸν καταμηνυτὴν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ Ἀρχῆς. Μόνοι δ' οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους κτηνοτρόφοι, μεταφέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶά των, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, καὶ διερκούσης τὶς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινάς.

Ἡ δ' ἀπαρίθμησις τῶν ζώων τούτων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον θέλει διευθύνεσθαι πρὸς τὸν ἀρμόδιον οἰκονομ. ἔφορον, πρὸς εἰσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἐντὸς τῆς 15 Μαΐου, τῶν δ' ἐξερχομένων ἀπὸ τὸ Κράτος ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὐτὴ τοῦ ἀνωτέρω μηνὸς ἑπομένως αἱ Τελωνιακαὶ Ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ τῆς 15 Μαΐου ἡ ἀπὸ Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα

τῶν Δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 11. Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς Νόμος, ὁσονούπω ἐκδοθησόμενος, θέλει ὁρίσει αὐτὰς, καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῶν βοσκῶν ἐν γένει. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου π. ἐ. Νόμου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ ἔτος 1849, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γείνη ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τ. ἐ. ἡ δὲ ἀπαρίθμησις καὶ ἐξακρίβωσις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον· τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων τούτων θέλουν κανονισθῆ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ παρὼν Νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' Ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει, καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καὶ δώσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Φεβρουαρίου 1848.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου, διωρίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένης τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τούτου, ὅτι ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησεν, ἵνα διὰ Νόμου κανονισθῇ γενικὴ τις διοικητικὴ διαδικασία ἐπὶ πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν αὐταὶ εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων· μέλη δέ τινα ταύτης ἐπρότειναν, ἵνα εἰδικὴ τις μόνον συνταχθῇ

διοικητική διαδικασία, τὴν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων σύνταξιν ἀρορῶσα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἤδη παρεσκευασμένην, καὶ θέλει καθυποβάλει, ἐὰν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ, κατὰ τὴν ἐλευσομένην αὐτῆς Συνεδρίασιν.

Ἐπόντος δὲ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία, κατὰ τὰς γενομένας ἤδη συζητήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἀπεφάσισεν, ἵνα συνταχθῇ εἰδικὴ διαδικασία ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν μόνον τῶν ἐνόρκων, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι, ὀλίγων παρελευσομένων ἐτῶν διὰ τὴν σύνταξιν γενικῆς τινὸς διαδικασίας ἐπὶ πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, ἀπαιτεῖται ἤδη, ἵνα εἰδική τις μόνον Διοικητικὴ διαδικασία κανονισθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀφορῶσα τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι, ἐὰν ἐκ τῆς καθυποβληθησομένης διοικητικῆς διαδικασίας δύνατται νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀσφάλεια περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν συντάξεως, καὶ ταχύτης ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν διαφόρων ἐνστάσεων, δὲν θέλει διστάσει, κατὰ τὴν περὶ τούτου γενησομένην γνωμοδότησιν τῆς Γερουσίας, νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν· ὡς πρὸς δὲ τὴν σύνταξιν Νόμου περὶ γενικῆς Διοικητικῆς Διαδικασίας ἐπὶ πασῶν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν, οὗ φυσικῶς παρελεύσεται χρόνος· καθότι αἱ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοιούτου Νόμων ἐπιτροπαὶ, συγκείμεναι ὑπὸ Διαιτητῶν τε καὶ Δικαστικῶν ὑπαλλήλων, περὶ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας των ἀσχολουμένων, δυσχερῶς καὶ βραδέως θέλουσι συνέρχεσθαι πρὸς διάσκεψιν καὶ σύνταξιν τοιούτων Νόμων, καὶ ἕνεκα τούτου γνωμοδοτεῖ, ὅπως ἡ καθυποβληθησομένη διοικητικὴ διαδικασία ν' ἀφορᾷ μόνον τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, καὶ τὴν τῶν διαφόρων γενησομένων ἐνστάσεων ἐκδίκασιν, καὶ ἐπὶ τούτων νὰ περιστατρῇ ἡ συζήτησις, ἵνα ἐὰν ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἤθελε βραδύνει, ἀλλ' ἤθελε προβῇ τοσοῦτον ταχέως, ὅσον ἤθελε βεβαίως ἀντιτείνει εἰς τὴν γενομένην ἤδη διαχώρισιν τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν Νομοσχεδίου.

Ὡς εἰς τινα Συνταγματικὰ Κράτη, ἀπεκρίνατο ὁ αὐτὸς Εἰσηγητὴς, ὑπάρχει Συμβούλιον Ἐπικρατείας πρὸς παρασκευὴν τῶν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγομένων Νόμων, οὕτω καὶ ἤδη πρέπει νὰ προκαλεσθῇ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου συλλογές τις διοικητικὸς πρὸς διάσκεψιν καὶ σύνταξιν τῶν διαφόρων Νόμων. Ἐὰν δὲ οἱ τῶν εἰρημένων σύλλογων ἀποκρίζοντες Διαιτηταί τε καὶ Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δυσκόλως θέλουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθαι, ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας των, πρὸς διάσκεψιν διαφόρων

Νόμων, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ ἔργον τῆς γενικῆς διοικητικῆς διανομίας δὲν εἶναι οὔτε δυσχερὲς οὔτε σύνθετον, διότι μόλις ἐκ 52 ἄρθρων σύγκειται αὕτη εἰς ἄλλα Κράτη.

Ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀναγνωσθῇ ἡ εἰδικὴ διοικητικὴ διαδικασία ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν μόνον τῶν ἐνόρκων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πολλὰ ἠγέρθησαν παράπονα ἐκ μέρους τῶν ἐν τε τῷ Γυμνασίῳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, ὡς πρὸ ἓξ ἤδη μηνῶν στερουμένων τὰς μηνιαίας μισθοδοσίας των, καὶ στενοχωρουμένων πολὺ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν των, καὶ πρέπειν ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς νὰ ἐπιμέρῃ τὴν ἀποχρῶσαν περὶ τούτου δύμβασιν, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι θέλει μὲν περὶ τούτου ἀναφέρει πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διαταγήσεις, παρακαλεῖ δὲ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ὁσάκις τυχὸν ἀκούσωσι παράπονα κατὰ τῶν ὑπὸ τὴν διαιτοδοσίαν τῶν δικαστικῶν τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, ν' ἀναφέρωσι ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἴτε ἐπὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει εἴτε καὶ ἰδίᾳ, διὰ νὰ ἐπιμέρῃ τὴν προσήκουσαν θεραπείαν.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσται ἡ συζήτησις τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων περὶ περιβάλλοντος τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυνομβρίας παθόντων Ψαριανῶν, καὶ τῆς συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 10 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρᾳ τρίτῃ τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀπαντλοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ

Κ. Προέδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσται 1) ἡ ἀνάγνωσις τῆς συνταχθείσης διοικητικῆς διαδικασίας ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ 2) ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων περὶ συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας τῆς στενογραφίας, καὶ περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυνομβρίας παθόντων Ψαριανῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χ. Κλονάρης ἀναστὰς ἀνέγνω τὴν ἑπομένην διοικητικὴν διαδικασίαν περί τε τῆς τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων συντάξεως, καὶ τῆς δικάσεως τῶν κατ' αὐτῶν ἐνστάσεων καὶ ἐφέσεων, ἔχουσαν οὕτω.

Περὶ τῶν Ἐνορκωτικῶν Καταλόγων.

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ τῆς συντάξεως τῶν Καταλόγων.*

Ἄρθρ. 1. Ὅσοι ἀναγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν, κατὰ τὸ 45 ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον εἰς ἰδιαίτερον Κατάλογον κατὰ πᾶσαν Ἐπαρχίαν.

2. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς, καὶ δὲν μεταβάλλονται, ἐξαιρουμένων τῶν ἐγγραφῶν καὶ ἀποσβέσεων, ὅσαι δύνανται νὰ λάβουν χώραν κατὰ τὴν ἐτησίαν ἀναθεώρησιν, γενομένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

3. Καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τὴν 1 ἕως τὴν 15 Φεβρουαρίου ἕκαστος Δήμαρχος ἀναθεωρεῖ τὸ μέρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν Δῆμόν του, καὶ σημειώνει τοὺς ἤδη ἀποκτήσαντας τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου καὶ τοὺς ἀπολέσαντας αὐτά.

4. Τὴν 15 Φεβρουαρίου στέλλει τὴν ἀναθεώρησίν του, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις λαβὼν τὰς ἀναθεωρήσεις ὅλων τῶν Δημάρχων τῆς Ἐπαρχίας, τὰς συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 1 Μαρτίου τὰς πέμπει εἰς τὸν Νομάρχην.

5. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Μαρτίου ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Καταλόγων τοῦ Νομοῦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφει τοὺς Πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν

τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου ἢ εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη.

Ἀποσβένει δὲ

1. τοὺς ἀποθανόντας·

2. Ἐκείνους ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν.

Σημειώνει δὲ ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπωλέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

2) Ὅσους νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφθέντας.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, περιέχον τὰς αἰτίας καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα αὐτῶν·

6. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, ἀναθεωρηθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐκτίθενται τὴν 15 Μαΐου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας, ἀναγινώσκονται τὴν πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων, καὶ παρακατατίθενται 1 εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας ἑκάστου Δήμου, 2 εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφον αὐτῶν.

7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

8. Τὴν 15 Ὀκτωβρίου οἱ κατάλογοι κλείονται, καὶ δὲν ἀναστέλλουν τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων γενομένην ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν ἤδη περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ τῶν κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων αἰτήσεων.*

9. Ὅσοι νομίζουν, εἴτε ὅτι μὴ προσηκόντως ἀπεσβέσθησαν, παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφθησαν, εἴτε ὅτι συνέβη εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων ἄλλο λάθος ἀναφερόμενον εἰς αὐτούς, δύνανται ἕως καὶ ἐντὸς τῆς 30 Ἰουλίου νὰ κινήσουν ἀγωγὴν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐντολοδόχου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ νὰ ἐκκαλέσουν, ἂν θέλουν, εἰς τὸ Ἐφετεῖον.

10. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, πᾶς πολίτης ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν κατάλογον δύναται νὰ αἰτήσῃ εἰς τὰ Δικαστήρια τὴν ἐγγραφὴν ἄλλου, ὅστις, ἂν καὶ ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, παρελείφθη τὴν ἀπόσβεσιν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφθέντα, ἢ τὴν ἐπανόρθωσιν παντὸς περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων λάθους.

11. Ἡ ἀγωγὴ κοινοποιεῖται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸ

ἔχοντα συμφέρον μέρη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόστασις τοῦ τόπου· εἰδὲ μὴ, εἶναι ἀπαράδεκτος.

12. Πᾶσα δίκη, πηγάζουσα ἀπὸ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταλόγων, προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Εἷς τῶν Δικαστῶν διοριζόμενος Εἰσηγητὴς, ἀναγινώσκει ἔκθεσιν πρὸ τῆς συζητήσεως. Τὸ Δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὸ μέρος καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀποφασίζει.

13. Τὰ δικόγραφα εἶναι ἀπαλλαγμένα τοῦ χαρτοσήμου.

14. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἂν ὁ αἰτῶν κερδήσῃ, κοινοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ κατ' αὐτὴν τὸν κατάλογον.

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν **16** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἑβδομάδος νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας τῆς Στενογραφίας, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτὸ, ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **1**, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι κατὰ τὴν τάξιν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ὁρισμένος ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῆς ἕδρας ταύτης τῆς Στενογραφίας, διότι καὶ τὰ Νομοσχέδια ὑπάρχουσιν ὁριστικὰ, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ λέξις ἀμέχρι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπήνεγκεν, ὅτι μέχρι διακοσίων δραχμῶν ἐτέθη ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, καθότι ἡ ἕδρα αὕτη ὡς μὴ τακτικὴ, καὶ μέχρι δύω ἢ τριῶν διαρκέσουσα, θέλει καταργηθῇ ὅταν διδαχθῶσι πολλοὶ, καὶ ἐκλείψῃ ἡ ἀνάγκη τοῦ μαθήματος τούτου. Ἐὰν δὲ προσδιωρίζετο ὡρισμένος ὁ μηνιαῖος μισθὸς διακοσίων δραχμῶν διὰ τὴν ἕδραν τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, μεγίστη ἤθελεν ἐπέλθει δυσαρέσκεια καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Διδασκάλους τῆς Σχολῆς τῶν τεχνῶν, ὡς μόνον ἀνὰ **100, 120** καὶ **150** δραχμὰς κατὰ μῆνα μισθοδοτουμένους· εἰς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ ὅμως τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας ἐκδοθησόμενον **Β.** Διάταγμα θέλει ὁρισθῇ ὁ μηνιαῖος αὐτοῦ μισθός.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **2**, καὶ μὴ γενομένης ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **18** κατὰ **10**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **5** Φεβρουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς περιβαλλ'εως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυμορβίας παθόντων Ψαριανῶν, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐνίσταται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, μὴ προτιθέμενος νὰ ἐπενέγκῃ κώλυμα εἰς τὴν πρὸς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ψαριανοὺς γεννσομένην βοήθειαν, ἀλλὰ τὰς ἑπομένας πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν προτείνει παρατηρήσεις, ὡς ἀναγκαίας πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει ν' ἀπολογηθῇ

1) Ἐὰν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διώρισε τὸν ἀναγκαῖον καὶ περὶ τὴν ἐπιστήμην εἰδήμονα ἀρχιτέκτονα ἐπὶ τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, περὶ τῆς καλῆς τῶν οἰκιῶν διευθετήσεως, διότι δὲν δύναται σχεδὸν νὰ ἐπέλθῃ τοσαύτη ζημία ἕνεκα τῆς ἀπειρίας ἀδεξίου τινὸς ἀρχιτέκτονος, ἐπιτετραμμένου τὴν ῥυμοτομίαν παλαιᾶς πόλεως, ὅπου ἐπελεύσεται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεωκοδομουμένης ἤδη, καθ' ἣν καὶ χρηματικαὶ δαπάναι ἐξ ὑπαρχῆς κατεβλήθησαν, καὶ ὁ τοσοῦτον πολυπόθητος συνοικισμὸς ἐματαιώθη· καὶ **2)** ἐὰν ἡ περὶ τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν προνοοῦσα Κυβέρνησις, ἔλαβε τὰ περὶ τῆς ἐκεῖσε οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν προσήκοντα προφυλακτικὰ μέτρα ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς φύσεως προσβολῶν, ἢ ἔκτακτοι καὶ ἀπροσδόκητοι περιστάσεις τὰς ἐπιγενομένας ζημίας ἐπήνεγκαν.

Ὅτι ἡ Κυβέρνησις περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὸν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμὸν τῶν Ψαριανῶν, ἀντέστεινεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἅπαντα τὰ καταλληλα ἔλαβε μέτρα ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὸν τόπον τῆς οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν, καὶ εἰδήμονα περὶ τὴν ἐπιστήμην ἀπέστειλε Γεωμέτρην περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τούτων οἱ Γερουσιασταὶ ΚΚ. Κωνστ. Κανάρης καὶ Ἀναγν. Μανιαχίδης.

Ἡ δὲ ἐπιγενομένη εἰς τὰς ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκίας τῶν Ψαριανῶν ζημία δὲν προῆλθεν ἀπὸ ἀμελειάν τινα τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἕνεκα τῆς τε ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν δαπανῶν πρὸς ἀνέγερσιν στερεῶν οἰκιῶν, καὶ τῶν εἰδημόνων περὶ τὸ οἰκοδομεῖν τὰς οἰκίας τεχνητῶν, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἀπροσδοκήτως καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἐν Ἐρετρίᾳ ἐπισκηψάσης πολυομβρίας.

Ἡ εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν, προσέθηκεν ἄλλος, ἐπισυμβᾶσα ζημία, οὔτε δι' ἔλλειψιν ἢ ἀπειρίαν μηχανικοῦ, οὔτε διὰ τὴν μὴ προσήκουσαν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως προσεγένετο, ἀλλ' ἕνεκα τῆς μεγίστης καὶ μοναδικῆς κατὰ τὸν παρόντα χειμῶνα ἐπιπεσούσης πολυομβρίας, καὶ τῆς εὐτελοῦς καὶ μὴ στερεᾶς τῶν οἰκιῶν οἰκοδομῆς, ὡς μόλις διὰ τριακοσίων σχεδὸν δραχμῶν ἀνεγερθεισῶν τῶν πλειόνων ἐξ αὐτῶν.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ τε Κ. Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ, ἑπέφερεν ἕτερος, ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰδήμονα περὶ τὴν ἐπιστήμην Γεωμέτρην ἀπέστειλε περὶ τῆς καλῆς τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκιῶν διευθετήσεως, καὶ δεόντως περὶ τοῦ συνοικισμοῦ ἐπρονοήσατο· ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα ζημία προσεγένετο ἐκ τῆς εὐτελοῦς τῶν οἰκιῶν οἰκοδομῆς, ὡς μόλις διὰ 200 δραχμῶν οἰκοδομηθεισῶν τούτων, ἀντὶ τῶν 300. αἵτινες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐδόθησαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἑκάστης οἰκίας.

Γενομένης ἑπομένως δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον γενόμενον δεκτὸν ὡς ἔχει, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου, παρετήρησέ τις, ὅτι μόνη ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένη καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν ὑπάρχουσα Ἐπιτροπὴ, δύναται, συμπράξει καὶ τοῦ Κ. Νομάρχου Εὐβοίας, ν' ἀποκέμῃ καὶ ὑπὸ εὐθύνην αὐτῆς μάλιστα εἰς ἑκάστην τῶν οἰκογενειῶν τὴν ἀνάλογον βοήθειαν κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας· ὡς πρὸς παντὸς ἄλλου ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ γινώσκουσα ἀκριβῶς τὰς ἐφ' ἑκάστης οἰκίας ἐπιγενομένας ζημίας· καθότι πᾶσα ἄλλη διορισθησομένη Ἐπιτροπὴ ἀγνοοῦσα τὰς ζημίας ταύτας, πολλὰ θέλει ἐπιφέρει προσκόμματα εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοηθειῶν, καὶ οὐκ ὀλίγην μεροληψίαν ἐπὶ τούτων θέλει διατηρήσει.

Ἡ ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέτεινεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπηλλάγη τῆς γεννησομένης διενοχλήσεως τῆς βοηθείας ἐφ' ἑκάστης τῶν οἰκογενειῶν, καὶ τοι μὴ ἐξαιρεθεῖσα ῥητῶς διὰ τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου,

ἵνα μὴ δυσαρεστηθῶσιν αἱ διάφοροι οἰκογένειαι τῶν Ψαριανῶν, χάριν τῆς συμπαθείας, τὴν ὁποίαν θέλουσι διατηρήσει ἴσως τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς αὐτῶν εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοηθειῶν, μολονότι δύνανται καὶ αὐτοὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τούτων.

Ἂν καὶ ὑπάρχωσιν ἀντικείμενα τινὰ, ἐπίμεμπτά τις τῶν πραγματευσάντων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ τε συμπρᾶξις καὶ ὁ διορισμὸς αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρουσιν αὐτὴν, ὑφίστανται ὅμως καὶ τινα μεδαμῶς τὴν Κυβέρνησιν ἐνδιαφέροντα, ἀλλὰ παράπονα καὶ ἀγανακτήσεις ἐπιφέροντα κατ' αὐτῆς, εἶον θεωρεῖται καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διορισμὸς Ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις σεβομένη τὴν ὁποίαν κατέχει ἀνωτέρων θέσιν, ὀφείλει νὰ ὑφαται ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς περιωπῆς της, θεωρουμένη μέτοχος μόνων τῶν ἀγαθῶν πράξεων· διότι οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορισθέντες ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπονομὴν βοηθείας ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας, κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας, μεγίστην ἐπὶ τῶν χρηματικῶν τούτων δαπανῶν θέλουσιν ἐπιφέρει κατάχρησιν, καὶ οὐκ ὀλίγα παράπονα καὶ ἀγανακτήσεις θέλουσιν ἐγερθῆ παρὰ τῶν ζημιωθέντων Ψαριανῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις καὶ περὶ τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν δεόντως ἐπρονοήσατο, καὶ πολλὰς περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των ἀπένειμε περιβαλλούσας πρὸς ἀπορυγὴν παραπόνων. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινεν, ἵνα συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τὸν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμὸν σχηματίζοντες Ψαριανοὶ, ἐκλέξωσι κατὰ πλειοψηφίαν τετραμελῆ ἐκ τούτων Ἐπιτροπὴν, ἧς τινος πέμπτον μέλος καὶ Πρόεδρος θέλει εἶσθαι ὁ Νομάρχης Εὐβοίας πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἀκριβοῦς τῶν χρηματικῶν βοηθειῶν ἀπονομῆς.

Μέγιστον ἔχουσα συμφέρον ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν δοθησομένων χρηματικῶν βοηθειῶν ἀπονομὴν, πρὸς ἀπορυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων τῆς δημοσίας ταύτης περιουσίας, θέλει διορίσει κατάλληλα πρὸς τοῦτο πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ Ψαριανοὶ καὶ τινες τῶν πλησιοχώρων πόλεων θέλουσι συμπεριληφθῆ.

Προτεινάντος δέ τινος, ὅτι πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαφερουσῶν γνωμοδοτήσεων, πρέπει μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ ὑπαρχούσης ἐπιτροπῆς, » ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο τὴν προτεθεῖσαν τῶν

ειρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 2 γενόμενον δεκτὸν ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης θέλει δοθῆ εἰς ἑκάστην τῶν ἐν « τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ οἰκογενειῶν ἀνάλογος βοήθεια, κατὰ « λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας, προσκόντως ἐπιβεβαιου- « μένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς διοριζομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοι- « κισμοῦ ὑπαρχούσης Ἐπιτροπῆς. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, καί τινος μὲν τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι, ἀδυνάτου καθεστημένης τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπιστροφῆς τῆς δοθησομένης ἤδη βοηθείας πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς πολυμβρίας παθόντας ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανούς, πρέπει ῥητῶς ἐν τῷ προκειμένῳ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ νὰ τεθῇ ὡς βοήθεια ἡ δοθησομένη αὐτοῖς χρηματικὴ ποσότης, καθόσον τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιτάσσεται πρὸς τὸ πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, ὡς τοῦτο μὲν ἀναφέρον περὶ βοηθείας, ἐκεῖνο δὲ ὡς δάνειον ταύτην θεωροῦν, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰπόντος, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Ψαριανοὺς δοθησομένη ἤδη χρηματικὴ βοήθεια θεωρεῖται ὡς εὐκαιρικὴ χορήγησις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τρίτου, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἐπιλευστομένου ποτὲ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θέλουσιν ἐξορλιχθῆ ἀπὸ τὸ δημόσιον αἱ διάφοροι τῶν οἰκογενειῶν τῶν τε Ψαριανῶν καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων ἀπαιτήσεις, καὶ ἐκπεσθῶσι πρὸς αὐτοὺς δοθησόμεναι χρηματικαὶ βοήθειαι, ἀπαιτεῖται νὰ μένῃ τὸ ἄρθρον, ὡς ἔχει, ἄνευ τινὸς προσθαφαιρέσεως, ἵνα μὴ διάφορα ἐγερθῶσι παράπονα παρὰ τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους κατοίκων, ὡς τούτων μὲν μηδεμίαν χρηματικὴν βοήθειαν ἀπολαμβανόντων, μόνων δὲ τῶν Ψαριανῶν περιθαλπομένων.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ἄλλος, νὰ συνδράμῃ τοὺς πολυειδῶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισαμένους Ψαριανούς, καὶ δὲν εὑρίσκεται ἤδη εἰς τοσαύτην οἰκονομικὴν κατάστασιν, ὥστε νὰ δωρήσῃ πρὸς αὐτοὺς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμάς, εὐλόγως ποιοῦν τὸ Ὑπουργεῖον, ἔθεσεν ἐν τῷ ἄρθρῳ τρίτῳ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸν ἐν καιρῷ τῆς ἐξορλήσεως ἐκπεσμὸν τῆς εἰρημένης ταύτης χρηματικῆς ποσότητος ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἔχουσιν αἱ οἰκογένειαι τῶν Ψαριανῶν ἀπὸ τὸ δημόσιον.

Εἰπόντος δὲ ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ μένῃ τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν τρίτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει, ἵνα ὑπάρχῃ ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν ἐν Ἐρε-

τρίᾳ ἐπερχομένου Νόμου, καὶ μὴ ἀναφέρηται, ὅτι ἡ δοθησομένη πρὸς αὐτοὺς χρηματικὴ ποσότης ἀπονέμεται ὡς βοήθεια παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· διότι τοσαῦτα οἱ Ψαριανοὶ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος κατέβαλον χρηματικὰς τε καὶ σωματικὰς θυσίας, στερηθέντες ἐπὶ τέλους καὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν, ὥστε καὶ ἐκπορταπλασία τῆς προκειμένης χρηματικῆς ποσότητος ἂν ἐδίδετο πρὸς αὐτοὺς ὡς χάρις, δὲν ἦθελε βεβαίως ἀντιμετρήσει δέοντας τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν, παιστηρητὴς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν θεωρεῖται ἐτυμηρὸς ὁ λόγος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, μὲ γενομένης τῆς προσκαίρου ἐν τῷ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νομοσχεδίου διορθώσεως, δὲν δύνανται καὶ ἤδη νὰ ἐπιβλῆ αὐτοῖ, καθότι, ὅτε δὲν ἐγένετο τότε, δύνανται νὰ λάβῃ ἤδη χώραν· ἡ δὲ πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς πολυμβρίας παθόντας Ψαριανοὺς δοθησομένη χρηματικὴ ποσότης παρέχεται αὐτοῖς ὡς χάρις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος διακαιωμάτων αὐτῶν.

Μηδενὸς ἐπομένως ἐπιλοίπου ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τρίτον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 20 κατὰ 8. Ἦρχε δὲ ὑποβληθῆ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5 Φεβρουαρίου ε. ε. πρωτοτύπων χάρτου ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῶν ἑπομένων λέξεων, « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ ὑπαρχούσης Ἐπιτροπῆς. »

Παιτεθὲν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι, καταναλώσας ἐκ τῶν γενομένων ἤδη συζητήσεων ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου τὸν σκοπὸν τῆς Γερουσίας περὶ τῆς συντάξεως δικαιοτικῆς διαδικασίας, ἀρμόζεται τὸν τρόπον τῆς τε συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν τῶν Ὁρκωτῶν καταλόγων, καὶ τῆς παρὰ τῶν ταχτικῶν Δικαστηρίων διακαλόγων, καὶ τῆς παρὰ τῶν ταχτικῶν Δικαστηρίων διακρίσεως τῶν γενομένων ἐνστάσεων καὶ ἐρέσεων, καθυποβάλλω τὴν εἰρημένην διαδικασίαν ὡς τροπολογίαν τοῦ καθυποβληθέντος περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα ἔχει οὕτως.

Τροπολογία περὶ τῶν Ὁρκωτικῶν Καταλόγων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ Κατάλογοι τῶν ἐγκύων τὰ πρότερον τοῦ Ἐνόρκου ἅπαξ συνταχθέντες, θέλουν εἶσθαι διαρκεῖς· διαγραφαὶ δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γενῶσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος Δήμαρχος χρεωστεῖ κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουαρίου καὶ φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ καταλόγου τῶν Ἐνόρκων, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα Ἐνόρκου κατοίκους τοῦ Δήμου των, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ διαγραπτέους καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ διαγραφῆς αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην Μαρτίου τὸ βραδύτερον ὑποβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας του ταύτης εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις τὸ διαβιβάζει μέχρι τῆς 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ τῶν παρατηρήσεών του εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐγγράφει εἰς αὐτούς, τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καθὼς καὶ ἐκείνους, ὅσοι, ἔχοντες ἤδη αὐτά, εἶχον παραλειφθῇ κατὰ τὸ παρελθόν. Διαγράφει τοὺς ἀποβιώσαντας καὶ ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἠκυρώθη παρὰ τῆς ἀρμοδίου Ἀρχῆς· καὶ τέλος σημειόνει ὡς διαγραπτέους, ὅσους νομίζει ἡ ἀπωλέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἢ παρὰ Νόμον ἐγγραφέντας, ἂν καὶ ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Αἱ περὶ πάντων τούτων ἀποφάσεις τοῦ Νομάρχου θέλουν ἐγγράφεσθαι εἰς ἐπίτηδες βιβλίον, ὅπου θέλουν ἐκτίθεσθαι καὶ αἱ αἰτιολογίαι, μνημονεύονται δὲ καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου, καὶ μένουσιν ἐκτεθειμένοι μέχρι τῆς 30 αὐτοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον ἑκάστης Δημαρχίας. Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν αὐτῶν ἢ καὶ ἀντίγραφα ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ. Εἰς ἐκείνους δέ, ὅσοι ἐσημειώθησαν ὡς διαγραπτέοι κατὰ τὸ ἀνωτέρω 3 ἄρθρον, ἡ προσωρινὴ τοῦ Νομάρχου ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν διαγραπτέον ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρ. 5. Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει, ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου, σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τὸ εἶδος τοῦ εἰσοδήματός του ἢ τῆς ἰδιότητος τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ἐνόρκου.

Ἄρθρ. 6. Πᾶς πολίτης, ὅστις νομίζει, ὅτι εἰς τοὺς καταλόγους ἀνίκανοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν ἱκανοί, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰς ὃ ἡ Ἐπαρχία ὑπάγεται, μέχρι τῆς 15 Μαΐου τὸ πολὺ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων τούτων. Ἐκεῖνοι δέ, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπαιτεῖται

κατὰ τὸ κωτέρω ἄρθρον 4, εἰδικὴ κοινοποίησις τῶν ἀποφάσεων τοῦ Νομάρχου, δύνανται νὰ ἐπιτάξωσι τὴν ἀγωγήν αὐτῶν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τοὺς ἐχοντας συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Δικάζεται δὲ πρὸ πασῶν τῶν ἄλλων, ὡς δίκη συνοπτική· ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπὸ τινος τῶν Δικαστῶν ἐπὶ τούτῳ διορίζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Δικαστήριον, ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παραστεθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου, εἴτε Δικηγόρου, εἴτε μή, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκονται ἐν τῇ Συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τ' ἀρμόδια Ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς Πρωτοδικείου ἀποφάσεως.

Ἡ παρ' Ἐφέταις διαδικασία γίνεται ἓν τρόπῳ καὶ ἡ παρὰ Πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. 9. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀναστατικὴν καὶ ἐμποδίζουσι τὴν τε διαγραφὴν τοῦ κατὰ τὸ δοθὲν τοῦ Νομάρχου διαγραπτέων πολίτου ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομένην προθεσμίαν προστίθεται λόγῳ τῆς ἀποστάσεως μία ἡμέρα ἀνὰ πᾶν διάστημα τεσσάρων μυριομέτρων· τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ Νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προτείνουσαν διόρθωσιν συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 13. Κατὰ τὴν 1 Ἀπριλίου, ἂν μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης δὲν ἐκδικασθῶσιν ἅπασαι αἱ κατὰ τῶν καταλόγων ἀγωγαί, δύνανται μολαταῦτα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰς περὶ τούτου γενομένας διατ-

θώσεις των κατά Νόμον απαιτούμενων διά το προσεχές έτος αριθμών των ενόρκων, αλλά και μετά την 1 Αυγούστου, άν επέλθωσιν αποφάσεις τελεσίδικοι, οι Νομάρχαι χρεωστούν παραχρήμα να κάμνωσιν τας απαιτουμένας επί του οικείου καταλόγου διορθώσεις.

Άρθρ.	14.	(52)
»	15.	(53)
»	16.	(54)
»	17.	(55)
»	18.	—

Εις την δύναμιν του παρόντος Νόμου κατά πρώτον γενησομένην σύνταξιν των καταλόγων θέλουν χρησιμεύσει ως βάσις οι μέχρι τούδε υπάρχοντες γενικοί κατάλογοι των ενόρκων.

Μετά την ανάγνωσιν αύτης ο Γερουσιαστής απεφάνθη, ίνα, τυποθείσα, διανεμηθή μετά της υπό του Γερουσιαστού κ. Χ. Κλωνάρη αναγνωσθείσης διοικητικής διαιρέσεως εις τα μέρη του Σώματος, και κατά την 16 του ενεστώτος μηνός να προβή ή επί τούτων συζήτησις, ως άνωθεν απεφασίσθη.

Ανέκραξαν τινες, παρετήρησαν άλλοι, υπάρχει ο χαιρετισμός, την οποίαν ενδομύχως αισθανόμενοι, και θέλει να εκφράσωσιν εις τον Γερουσίαν, καιρόν, ότε σύσταται Νομοσχεδίου συζήτησις επήνεγκε το σύμφωνον και αίτιον αποτέλεσμα, οίον διά της επί του περί εκλογής ενόρκων Νομοσχεδίου συζητήσεως προσεγένετο, εξ ής και Υπουργοί και Γερουσιασταί κατενόησαν την μαθηματικήν αλήθειαν του να βαδίζωσι την εντός των όρων του Συντάγματος Συνταγματικήν οδόν.

Απαγγείλας τελευταίον ο Κ. Πρόεδρος, ότι αντικείμενον της επιούσης Συνεδριάσεως έσται η ανάγνωσις της υπό της Επιτροπής επί των αναφορών συνταχθείσης εκθέσεως, έλυσε την Συνεδρίασιν.

Ο Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ

Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οι Γραμματείς

Β. Χρηστακόπουλος.

Χρ. Βλάσσης.

---

64 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τής 13 Φεβρουαρίου 1848 ημέρας Παρασκευής.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου, και του αριθμού των παρόντων Γερουσιαστών πλήρες απαντλούντος το Σώμα, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει αρχομένην την Συνεδρίασιν περί την 12 ώραν.

Τα πρακτικά της προλαβούσης Συνεδριάσεως αναγνωσθέντα επικυρούνται.

Απαγγείλαντος εποιμένως του Κ. Προέδρου, ότι αντικείμενον της ημερησίας διατάξεως έσται η ανάγνωσις των εκθέσεων των επιτροπών επί τε του Νομοσχεδίου περί ρόρου των ζώων, και επί των αναφορών, παρεβλήθη ο εισηγητής της επί του είρημένου Νομοσχεδίου Επιτροπής, ανέγνω την εποιμένην έκθεσιν ήχουσαν ούτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Της Επιτροπής διά το Νομοσχέδιον του επί των ζώων φόρου του έτους 1848.

Προς την Γερουσίαν.

Κύριοι!

Η Επιτροπή σας, λαβούσα υπ' όψιν το Νομοσχέδιον του επί των ζώων φόρου, και παρατηρήσασα, ότι δεν διαφέρει από εκείνο του παρελθόντος έτους, είναι κατά τινας μικράς τροπολογίας χάριν περισσοτέρας διασαφήσεως και ευκολίας εις την εκτέλεσιν χωρίς βλάβην των προτεινομένων, συνιστά εις το εκτελεστόν χωρίς βλάβην των προτεινομένων, συνιστά εις το εκτελεστόν χωρίς βλάβην των προτεινομένων, συνιστά εις το εκτελεστόν την καθ' ολοκληρίαν παραδοχήν αυτού. Εκτός του άρθρου 11 του Νομοσχεδίου, το οποίον πρέπει η Επιτροπή να τροποποιηθή ως εξής.

« Άρθρον 11. Μέχρις ότου κανονισθώσι δι' ειδικού Νόμου « αι διατάξεις περί διαθέσεως και χρησεως των Εθνικών βοσκο- « σίμων γαιών εν γένει, διά την εύκολίαν των βοσκών, και « προς εξάλειψιν των αναφυομένων παραπόνων εν καιρώ των « τοποθετήσεων, χωρίς βλάβην του δημοσίου συμφέροντος, « θέλουν διατηρείται εν ισχύϊ αι διατάξεις του άρθρου 11 του από « 2 Μαρτίου π. ε. Νόμου ».

Την τροπολογίαν του άρθρου τούτου θέλει πυκνιμοτέρων η Επιτροπή δια τους εποιμένους λόγους.

Διὰ νὰ ἐνοικιασθῇ τὸ χώρτον τῶν Ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει, (καθότι ἡ κατὰ μέρος ἐνοικίασις εἶναι σκανδαλώδης καὶ δυσκατόρθωτος) ἀπαιτεῖται νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ γνωρίσῃ ἡ Κυβέρνησις προηγουμένως τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι γνωστὰ εἰσέτι.

Εἰς ποῖα μέρη τοῦ Κράτους κεῖνται Ἐθνικαὶ γαῖαι βοσκήσιμοι μὲ τὴν κατ' ὄνομα σημείωσιν αὐτῶν κατὰ χωρίον καὶ κατὰ μέρος.

Ἂν αἱ γαῖαι αὗται εἶναι ὁλοτελῶς Ἐθνικαὶ ἄνευ διενέξεων, ἢ εἶναι σύμμικτοι καὶ ἀδιαχώριστοι ὡς πρὸς τὴν βοσκὴν μὲ ἰδιοκτήτους γαίας.

Ἂν τὰ ἀνακαλυφθησόμενα ταῦτα Ἐθνικὰ μέρη ἄνευ διενέξεων ἔχουν ἐπέκτασιν χωρητικότητος διὰ ποίμνια, ὥστε νὰ μὴ μένουν ἀχρησίμευτα ἕνεκα τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν.

Νὰ διαγραφῶσι σαφῶς καὶ διακεκριμένως τὰ ὅρια αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζωσιν ὁ τε πωλητὴς καὶ ἐνοικιαστὴς τὸ ἐνοικιασθησόμενον μέρος.

Νὰ λάβῃ ὑπὸ ὄψιμον καὶ βαθεῖαν σκέψιν ἡ Κυβέρνησις τὸ μέτρον διὰ τὰς ἀκαλλιεργήτους βοσκησίμους γαίας, αἵτινες κεῖνται ἐντὸς τῶν συνόρων ἐκείνων τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν Κεφαλοχώρια, δηλ. ἂν αἱ γαῖαι αὗται θέλουσιν εἶσθαι ὑπὸ τὴν σιωπηλὴν κυριότητα τῶν κατοίκων ἑκάστης κοινότητος, ὡς ἦσαν ἀνέκαθεν, ἢ θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἀνήκουσαι εἰς τὸ δημόσιον ἕνεκα τῆς ἐσφαλμένης ἰδέας, τοῦ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐνοικίασις ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ τοποθέτησις· καθότι ὁ νόμος οὗτος τῆς τοποθετήσεως ἐφηρμόσθη χάριν ὑπακοῆς εἰς μόνην τὴν στερεὰν Ἑλλάδα καὶ οὐχὶ μόνον εἰς τὰ ἐθνικά, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ ἰδιόκτητα χωρία, ὥστε οἱ κάτοικοι τῶν ἰδιοκτήτων τούτων χωρίων καὶ πόλεων λαμβάνουν τοποθετήρια ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας Ἀρχὰς διὰ νὰ τοποθετήσωσι τὰ ζῶά των ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν ἰδιοκτήτων τούτων χωρίων καὶ πόλεων. Προσέτι ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἔτη **1834, 1835** καὶ **1836** ἦλθον εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα διάφοροι ποιμένες μὲ τὰ ποίμνιά των ἐξωθεν τοῦ Κράτους, οἵτινες κατεγράφησαν Δημόται, εἰς ὅσα μέρη ὑπῆρχεν εὐρυχωρία κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἐτοποθετήθησαν τὰ ποίμνια ταῦτα μὲ στενοχωρίαν τῶν κατοίκων, καὶ κατ' ἐπίμονον προτροπὴν τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν τῆς Κυβερνήσεως· ὅθεν ἡ ἐνεργηθεῖσα τοποθέτησις, οὔτε εἰς τὸ Δημόσιον ἔδωσε τὴν κυριότητα, οὔτε ἀπὸ τὰ ἰδιόκτητα χωρία ἀφῃρέθη ἡ σιωπηλὴ κυριότης.

Ἔπειτα, ἐὰν λυθῇ τὸ μέτρον, ὅτι ὅλοι οἱ ἀκαλλιέργητοι τόποι νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, (διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται βαθεῖα σκέψις), πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ τοῦτο εἰς ὅλον τὸ Κράτος ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἄλλως πάντα σκανδαλώδες καὶ ἀκατόρθωτον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ῥηθέντος μέτρου ἀπαιτεῖται ἐσκεμμένη μελέτη κατὰ πόσα λεπτὰ πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ὁ κατὰ κεφαλὴν ὅρος διὰ νὰ ἦναι ὁμοιόμορφον μὲ τὸ ὑπάρχον σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, καθότι ὁ ὑπάρχων Νόμος τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων ὅρου, εἶναι διὰ κεφαλιάτικον καὶ βοσκὴν συνάμα. Ἐκ δὲ τῆς ἀναλογίας ταύτης θέλει παρατηρηθῇ, ἂν ἡ ἐλάττωσις ἀναπληρώται ἀπὸ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ χόρτου.

Ἀφ' οὗ γενώσιν ὅλαι αἱ ῥηθεῖσαι ἐξακριβώσεις μὲ ὅσας ἄλλας ἀναφώσει τοιαύτης φύσεως, καὶ ἀποδειχθῇ ἡ εὐκολία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς τοιούτου Νόμου, χωρὶς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, κανὲν ἐμπόδιον ἢ δυσκολία δὲν θέλει προκύψει, διὰ νὰ γένῃ μετὰ ταῦτα ὁ Νόμος οὗτος· εἰς δὲ ἐναντίαν περίπτωσιν κάμνομεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελε φανῇ καταλληλότερον διὰ τὴν διάθεσιν τῶν Ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν.

Ἂν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τούτων ἀναφώσιν ἢ ἀποδειχθῶσιν ἀνυπερβλητοι δυσκολίαι, συνάμα δὲ καὶ ζημία τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτου Νόμου, ὥστε νὰ ὑπαγορεύσουν τὴν ἀναπόφευκτον ὀπισθοδρόμησιν αὐτοῦ· πρὸς τί ἡ ἀπὸ τοῦδε διδασκάλευσις εἰς τὸν Νόμον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων ὅρου, ὅτι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῇ; διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦδε ὑπόσχεσις διὰ Νόμου, χωρὶς νὰ μᾶς βιάζῃ κανείς, ὅτι θέλει γένει Νόμος δι' ἓν ἀντικείμενον, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει βεβαιότες, ἢ μᾶλλον πιθανότης, ἂν ἦναι συμφέρον καὶ εὔκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ τοιοῦτος Νόμος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Φεβρουαρίου **1848**

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀθ. Νάκος — Γ. Καρασκάκης
Δ. Μανδύλας — Ἰω. Χ. Πέτρου

Ὁ Εἰσηγητὴς Τάξεως Μαγγίνας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα, τυπωθεῖσα, διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προβῇ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ αὕτη ἀφορᾷ Νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε τριῶν ἑβδομάδων πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ σήμερον, διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας Χριστιανοῦ τοῦ Η'.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, ἐξαιτουμένου δίμηνον ἄπουσίαν ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ τεσσαρακονθήμερος μόνον ἄδεια ἀπουσίας, δυναμένης νὰ παραταθῇ ὕστερον κατ' ἔγκρισιν τοῦ Σώματος, χρείας τυχούσης.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον αἱ ἑπόμεναι ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀφορῶσα τὰς κατὰ τὴν Γ'. Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου δοθείσας ἀναφορᾶς, δὲν ἐσυζητήθη τότε διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διάλυσιν τῶν Βουλῶν, ἡ δὲ ἀποβλέπει τὰς ἐπὶ τῆς παρούσης Συνόδου μέχρι τοῦδε δεδομένας ἀναφοράς· ἔχουσι δὲ ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἑξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

Α'. Ἀναφορὰν ἀχρονολόγητον ὑπ' ἀριθ. **43** τοῦ Ν. Α. Γιαπούλη, καταγγέλλοντος καὶ αἰτοῦντος ἐπὶ διαφόροις καταχρήσεσι τὸν Ἐπιστάτην τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς Κ. Γ. Τούντας.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὡς καὶ περὶ τῆς ἑτέρας ὑποβληθείσης πρὸ πολλοῦ, καὶ ἀφορώσης τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Β'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **28** Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **44** τοῦ Γαΐκα Τζάμη Πειραιῶτου, ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **27** Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **53** τῶν Μελῶν τῆς Δημαιρεσιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δήμου Ὀρχομενοῦ τῆς Μαντινείας, καὶ τῶν νεοεκλεχθέντων Δημοτικῶν Συμβούλων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ ἐκπληρούντος χρέη Νομάρχου τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας, ὡς παραλάξαντος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς των διὰ πλαστογραφήσεως τῶν ὑπερδεκάτων, γενομένης ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Νομαρχίας Ἀναστασιάδου, καὶ ἐξαιτουμένων νὰ ἐξετασθῶσι τὰ ψηφοδέλτια, ὅπως ἀποδειχθῶσιν οἱ ἔνοχοι τῆς τολμηρᾶς ταύτης πλαστογραφήσεως, καὶ ὑποστῶσι τὴν παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομένην ποινήν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ ἐπὶ συστάσει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Δ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **28** Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **54** τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀταλάντης, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθείσης καταργήσεως τῆς ἐν Ἀταλάντῃ Ἐπισκοπικῆς Ἕδρας, μετατιθεμένης εἰς τὴν φθιώτιδα, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ μὴ παραδεχθῇ ταύτην ἡ Γερουσία, μέλλουσα νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ Ἐπισκόπων Νομοσχέδιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅταν καθυποβληθῇ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Νομοσχέδιον.

Ε'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **15** Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **65** τοῦ Ἰακώβου Περιπλέως Ὀλυμπίου, ὅστις, ἐκθέτων τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται ἑκατοντάδραχμον μηνιαίαν σύνταξιν, καὶ ἀνάλογον στρατιωτικὸν βαθμόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

ΣΤ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **25** Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **67** τοῦ Κωνσταντίνου Παναγιωτοπούλου, ἐκθέτοντος τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ζ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **22** Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **76** τοῦ Ν. Πετροπούλου πρώην Ὑποτρόφου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐν Βιέννῃ Κτηνοτροφεῖον, ἐξαιτουμένου τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συντάξεως του μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου ε. ε. τοὐλάχιστον, πρὸς τελειοποίησιν τῶν περὶ τὴν κτηνοτροφίαν σπουδῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Η'. Ἀναφορὰν ἀπὸ **4** Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **77** τῶν ΚΚ. Ἰακώβου Ῥάλλη, Π. Γιουρδῆ, Π. Ἀζζαρῆ καὶ τινων ἄλλων ἐμπόρων τῆς Πρωτευούσης, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ **40** χιλ. περίπου κοιλῶν ἀραβοσίτου, προμηθευθέντος παρ' αὐτῶν διὰ τὸ ἐξωτερικόν.

πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν Νόμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἵνα μὴ ἐγκριθῇ, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα Νόμον.

Θ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 9 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ Γερο-τζάμη Ἠπειρώτου, ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ Ἰω. Τσισούζη, ὅστις, ἐκθέτων τὰς ὑπὸ τῆς Πατρίδος θυσίας του, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασίν του, ἐξαιτεῖται ἀναλόγων χρηματικὴν συνδρομὴν πρὸς περιβαλλὴν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΑ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 31 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 92 τοῦ κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας Μητροπολίτου Ἱερο-θέου, ἐπικαλουμένου τὴν ἀντίληψιν τῆς Γερουσίας, ἀπέναντι τῶν κατὰ παράβασιν τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων γενο-μένων ἐναντίον του καταδιώξεων Δικαστικῶς τε καὶ Ἐκκλη-σιαστικῶς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἐπὶ συστάσει πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐκκλησια-στικῶν, προσκαλούμενον, ἵνα ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἀπριλίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος	Ἀθανάσιος Ἀγιορίτης
Χρῆστος Βλάχος	Ἰωάννης Θεοτόκης

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

Α') Ἀναφορὰν ἀπὸ 6 Αὐγούστου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 18, κατοίκων τινῶν τῆς Ἐπαρχίας Δωρίδος, δι' ἃς παραπονοῦνται κατὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν των διὰ τὰ παράνομα καὶ βίαια μέτρα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν αὗται, κατὰ τὰς Βουλευτικὰς τῆς Ἐπαρχίας ταύτης ἐκλογάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Β') Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 38 τοῦ Ἰωάννου Γαρέλη, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ τῆς οἰκογενείας του κατάστασιν, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας του, καὶ μὲ τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις,

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 54, τῆς Οἰκιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ψαριανῶν, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πολυει-δεῖς ζημίας, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν αἱ ἐν Ἑρμιόνῃ συνοικισθεῖσαι οἰκογένειαι, ἕνεκα τῶν αὐτόθι ἐπισυμβάσων συνεχῶν βροχῶν, καὶ προδρομάτων ἀνέμων, καὶ ἐπικαλεῖται ἀνάλογον ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομὴν πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν τούτων.

Ἐλήφθη περὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης ἡ ἀνήκουσα πρόνοια διὰ τοῦ ἤδη καθυποβληθέντος εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχεδίου.

Δ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 57, τῶν πλειοψηφούντων Μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπι-τροπῶν τῆς Ἐπαρχίας Βάλτου, δι' ἃς παραπονοῦνται κατὰ τῶν ἐν τῇ Βουλευτικῇ ἐκλογῇ τῶν ἐπιμέλητῶν τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως Κ. Γλαράκη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσω-τερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ε') Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 59 τοῦ Βασιλείου Γ. Ὀλυμπιώνη, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περι-βαλλὴν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσω-τερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ϛ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 60 τοῦ Μ. Βερ-νάρδου ἀρχαίου ἀγωνιστοῦ, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν ἀνά-λογον τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν του, καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς πολυαρίθμου καὶ ἀδυνάτου οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφε-ρομένου εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Ζ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 63, τῆς χήρας Ζαφείρας Γουναρίνας ἐξ Ἀμφίσσης, ἐξαιτουμένης χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της χρημα-τικὴν βοήθειαν πρὸς περιβαλλὴν τῶν ἀναγκῶν της.

Η Επιτροπή γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Η') Ἀναφορὰν ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ Ἰακώβου Καλαυρίου, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασίν του, καὶ ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του.

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Θ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 74 τῆς χήρας Ραλοῦς Λεβέντη, δι' ἧς αὕτη, ὑπομιμνήσκουσα εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος πασιγνώστους καὶ ἐξόχους θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ Μακαρίτου συζύγου της, καὶ ἐκθέτουσα τὴν ἐσχάτην ἀμηχανίαν, εἰς ἣν ὁ αἰφνίδιος θάνατος αὐτοῦ ἀφῆκε τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του, ἐπικαλεῖται τὴν ὑπὲρ αὐτῆς μέριμναν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος·

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Ι') Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 81 τοῦ Π. Μπάου, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, πλουσίας πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οὔσης, καὶ ἤδη πενομένης ἕνεκα τῶν ὁποίων ἔκαμε δανείων εἰς διαφόρους κοινότητας, καὶ ἐξαιτουμένου τὴν ἐξ ἐθνικῶν γαιῶν ἀνάλογον προικοδότησιν τῶν δύω ἀνηλίκων τέκνων του.

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργόν.

ΙΑ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ Γεωργίου Κ. Ἀράπη ἐκ Σπετζῶν, ἐκθέτοντος τὰς κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν ναυτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, τὰς ὁποίας διὰ διαφόρων ἀποδεικτικῶν ὑποστηρίζει, καὶ ἐξαιτουμένου, χάριν αὐτῶν, καὶ τῆς ὁποίας ἔλαβε καιρίας πληγῆς διατελῶν ὑπὸ τὸν Στρατηγὸν Φαβιέρον, μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς πολυαρίθμου οἰκογενείας του.

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

ΙΒ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ Ἠλία Στ. Κρομμύδα, Δημότου Ναυπλίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει οὗτος πρὸς γνῶσιν τῆς Γερουσίας, τὰς λαβούσας χώραν παρανομίας κατὰ τὰς δημοτικὰς Ἐκλογὰς τοῦ εἰρημένου Δήμου.

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργόν.

ΙΓ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου τ. ε. ὑπ' ἀριθ. 110, τοῦ Δ. Παπαδοπούλου Βρετοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῶσι δραχμαὶ τρεῖς χιλιάδες, δι' ἔξοδα χάρτου καὶ τυπώσεως τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθησομένου Καταλόγου πάντων τῶν Ἑλληνικῶν Συγγραμμάτων τῶν τυπωθέντων ἀπὸ ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1821 ἔτους, ὑποσχόμενος νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον 400 ἀντίτυπα, διὰ νὰ σταλῶσι δωρεὰν εἰς τὰς βιβλιοθήκας ὅλων τῶν διαφόρων τῆς Εὐρώπης Ἐπικρατειῶν·

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως·

ΙΔ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου τ. ε. ὑπ' ἀριθ. 113 τοῦ Γεωργίου Χαλκιανδᾶ Χίου, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του καὶ τῆς δυστυχούσης πολυμελοῦς Οἰκογενείας του·

Η Επιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΕ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου τ. ε. ὑπ' ἀριθ. 118 τοῦ Κυρίου Ράλλου Συντάκτου τῆς Ἐφημερίδος Συντακτικῆς, δι' ἧς προτείνει, ὅτι ἀναδέχεται τὴν ἐν περιλήψει διὰ τῆς Ἐφημερίδος του δημοσίευσιν τῶν ἐπισήμων Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας ὑποσχόμενος,

α) Νὰ ἐκδίδῃ ἐπὶ τούτῳ δὶς τῆς ἑβδομάδος, ἢ ἁπλῶς τοῦ μηνὸς τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος του.

β) Νὰ δημοσιεύῃ δι' αὐτοῦ ἐν περιλήψει καὶ ἀκριβῶς τὰ Πρακτικὰ μὲ τὸ ὄνομα τῶν ἀγορευσάντων.

γ) Νὰ στέλλῃ δωρεὰν εἰς ἕκαστον Νομάρχην ἀνὰ ἓν φύλλον.

Ἐξαιτεῖται δὲ διὰ ταῦτα νὰ τῷ πληρώνῃ κατὰ μῆνα ἡ Γερουσία δραχμὰς 280 δι' ἔξοδα χάρτου, ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων κλπ.

Ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ἡ πρότασις τοῦ Κ. Ράλλου, ἐπροτάθη καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐπροκάλεσε σποράδας συζητήσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον ν' ἀναθέσῃ τὰ περὶ αὐτῆς εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος. Νομίζει δὲ ὅτι ἡ προτεινομένη παρὰ τοῦ Κ. Ράλλου ταχεῖα καὶ ἐν περιλείψει δημοσίευσις τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας

διὰ τῆς ἐκδιδομένης παρ' αὐτοῦ Ἐφημερίδος · ἡ Συντακτικὴ δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀνωφελής.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Φεβρουαρίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γ. Δαρειώτης.
Ἰωάννης Θειτόκης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία διέταξεν, ἵνα κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ Κανονισμοῦ προβῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησις κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κύριος Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ ἀνεγνώσθη ἀνωτέρω ἡ ἔκθεσις τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΨΑΛΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΜΕ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρᾳ σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι, πρὸ πολλοῦ ἀναγνωσθέντος ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου Υ. Β. Διατάγματος, δὲν συνετάχθη εἰσέτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις τοῦ γραφείου, ἥτις, χάριν καὶ τῆς τάξεως καὶ τοῦ Κανονισμοῦ, ἔπρεπε νὰ ἀναγνωσθῇ ἔκτοτε. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν πάσης περαιτέρω βραδύτητος ὀφείλει τὸ Γραφεῖον νὰ καθυποβάλλῃ τὴν εἰρημένην ἔκθεσίν του.

Ἡ Γερουσία ὕστερον συνομολογήσασα ὡς εὐλόγους τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις, διέταξε ν' ἀναγνωσθῇ κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν ἡ Ἔκθεσις τοῦ Γραφείου.

Ἀπήγγειλεν ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπί τε τῶν ἀναφορῶν, ἐφ' ὧν κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀνεγνώσθησαν αἱ τῶν Ἐπιτροπῶν ἐκθέσεις, καὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Βουδούρη καὶ Ν. Χρυσογέλου, αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου ἀόριστον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, τοῦ δὲ δευτέρου δεκαπενθήμερον, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς μὲν τὸν Κ. Βουδούρην τρίμηνος παράτασις ἀδείας ἀπουσίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς αὐτὸν δοθείσης ἑτέρας προγενεστέρας παρατάσεως πρὸς δὲ τὸν Κ. Ν. Χρυσογέλον δεκαπενθήμερος συμφώνως μὲ τὴν αἴτησίν του.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας, ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἅπασαι αἱ ὑπὸ τῶν πολιτῶν πρός τε τὸν Βασιλέα τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν Βουλὴν διδόμεναι ἀναφοραὶ, ἢ ἀφορῶσι τὰς γενομένας παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, τῶν ὁποίων ὡσαύτως θεραπευομένων διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, προσφεύγουσιν οὗτοι ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν των, ἢ ἀποβλέπουν σύνταξιν ἢ ἐξοικονόμησίν τινα τῶν ἀναφερομένων, χάριν τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος χρηματικῶν καὶ σωματικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων. Τῆς δὲ Γερουσίας, δεόντος ἐπὶ τούτων διασκεψαμένης καὶ διαταξάσης τὰ εἰκότα, ὀφείλουσι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, ἵνα δι' ἐκθέσεώς των ἀναφέρουσιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας περὶ τοῦ ἐπ' αὐτῶν δοθησομένου ἀποτελέσματος· διότι μεγίστη ματαιοπονία ὑπάρχει ἥ τε σύνταξις καὶ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πολύωρος αὐτῶν συζήτησις, ὡς μηδεμιᾶς τῶν εἰρημένων ἀναφορῶν περαιωθείσης μέχρι τοῦδε παρὰ τῶν πρὸς ἃ διευθύνονται Ὑπουργείων, ἀλλὰ στερεοτύπως μόνον ἑκάστης τούτων ἀποστελλομένης χωρὶς τινος ἀποτελέσματος. Ὅθεν ἡ πρέπει ν' ἀπεκδυθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ Γερουσία τοῦ δικαιώματος τοῦ δέχεσθαι τὰς τῶν πολιτῶν ἀναφορὰς, ἢ ν' ἀνευρεθῇ καταλληλός τις τρόπος, δι' οὗ νὰ χορηγῆται ἱκανοποίησις ἐπ' αὐτῶν

τα μέρους τοῦ Ὑπουργῶν. Περαίνων δὲν τὸν λόγον του ἐγνωμοδότησεν, ὅτι, διευθυνομένων ὑπὸ τῆς Γερουσίας διαφόρων πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν, πρέπει νὰ ζητῆται ὕστερον διασάφησις ἀκριβὴς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν ἀπὸ μέρους τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι, ὀρθωτάτης θεωρουμένης τῆς ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσης παρατηρήσεως, ἀπαιτεῖται πρὸς γνῶσιν παντὸς Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς εἰρημένης παρατηρήσεως, ν' ἀποσταλῇ ἐπικυρωμένων ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα, παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι δὲν θέλουσιν ἔχει τῶν ἁρμοδίων ὑλικὸν καιρὸν οἱ Ὑπουργοὶ ὡς πρὸς τὴν ἐφ' ἑκάστης ἀναφορᾶς ἐγγραφον ἔκθεσιν ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας των, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 50 τοῦ Συντάγματος θεωροῦνται οὗτοι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι τὰς προσηκούσας ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν διασαφήσεις, ὁσάκις παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητηθῶσι, ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι διπλοῦν ἔχει χαρακτῆρα ἡ τῶν ἀναφορῶν πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα παραπομπή, ἢ **1** τὴν ἁπλῆν παραπομπὴν ἄνευ τινὸς συστάσεως, ἢ **2** τὴν σύντονον καὶ σπουδαίαν αὐτῶν σύστασιν· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ὡς μὴ περὶ οὐσιώδους καὶ κατεπείγοντος τινὸς ἀντικειμένου ἀναφερούσης τῆς ἀναφορᾶς, περιττὴ καθίσταται πᾶσα ἐπ' αὐτῆς ζητηθησομένη διασάφησις, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἐν ᾗ μαγίστη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῶν ἀναφορῶν, θεωροῦνται ὑπόχρεοι οἱ Ὑπουργοὶ νὰ παρέχωσι τὰς δεούσας διασαφήσεις, ὁσάκις ζητηθῶσι.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία διέταξε νὰ σταλῇ ἐπικυρωμένων ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως περὶ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα διὰ τὰ περαιτέρω.

Διακοπείσης ὕστερον τῆς περαιτέρω ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἕνεκα τῆς προσελεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ προβάσης τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τὰς ἑπομένας γενικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φορολογίας ἐν γένει.

Ἡ φορολογία, ὡς ἓν βάρος θεωρουμένη, εὐχαρίστως ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀναλαμβάνεται, ὅταν οὗτοι γινώσκωσιν, ὅτι τίθενται οἱ φόροι πρὸς ἀναπόφευκτον ἐκπλήρωσιν τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἀναγκῶν· ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένου φόρου προφανὴς παρέχεται ἀνωμαλία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἄδικος ἀνισότης, τὰς ἑπομένας ἔχουσα ἐλλείψεις.

1. Τὴν ἐλλειψιν τῶν γενικῶν στοιχείων, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ ἐπερείδεται πᾶσα φορολογία, καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν στάθμισιν καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ὡς πρὸς λοιποὺς φόρους, καὶ

2. Τὴν ἔλλειψιν τῆς διακρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς βοσκῆς ἀπὸ τὸ τοῦ εἰσοδήματος· ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ τοῦ προκειμένου φόρου εἰσπραξις οὐ μόνον ὑπάρχει ἀνεξέλεγκτος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλὰ καὶ οὐδεμία παρέχεται ἐγγύησις, ὅτι δὲν θέλουσι κατ' αὐτὴν λάβει χώραν καταχρήσεις εἴτε διὰ τοῦ τρόπου τῆς ἀθλώσεως, εἴτε διὰ τοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως.

Πολλῶν δὲ προτεινόντων, ὅτι προτιμωτέρα τῆς δηλώσεως θεωρεῖται ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις, τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως ἀμφότερα τὰ εἰρημένα συστήματα ταυτίζονται, οὐδαμῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινόμενα· καθότι εἴτε ἀθλώσει τις ὡς ἔχων ὄνον χιλιάδας ρὲ εἴπειν πρόβατα, ἀποσιωπῶν τὰ λοιπά, εἴτε ἀπαριθμηθῶσι ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἐπιστρατευμένου τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπαλλήλου, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτοῦ, οὐδεμία προσγίνεται ἐξέλιξις· καὶ εἰλικρινείας πρὸς στιγμὴν ὑποτεθείσης ἐκ μέρους τοῦ τὰ ἀθλοῦντος τὰ ποίμνια ἰδιοκτήτου, καὶ τοῦ ἀπαριθμοῦντος αὐτὰ ὑπαλλήλου, ἡ δήλωσις θεωρεῖται προτιμωτέρα τῆς ἀπαριθμήσεως, ὡς ἀπαλλαττομένου τοῦ Δημοσίου τῶν γενησομένων διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν δαπανῶν.

Πρὶν δὲ ἡ ἐπιβληθῇ ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ θετικῶς, ὁποῖον τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τῆς βοσκῆς, καὶ ὁποῖον τὸ τοῦ εἰσοδήματος· διότι, γνωστῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν, ὁ μὲν ἐν ἐθνικῇ γῇ ποιμένων τὰ ποίμνιά του θέλει πληρόνει τὸν φόρον τῆς τε βοσκῆς καὶ τοῦ εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐν ἰδιοκτήτῳ μόνον τὸν τοῦ εἰσοδήματος.

Πρὸς δὲ τούτοις ἅπαξ διὰ παντὸς ἢ μᾶλλον κατ' ἔτος πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ γενικὸν μέτρον τῶν φόρων τοῦ Κράτους, οἵτινες κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ θέλουσιν ἐπιβληθῆ ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ γινώσκεται καὶ τὸ μέτρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ἀλλὰ μὴ εἰσαχθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ὅστις πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ προηγῆται, διὰ νὰ προσδιορίζηται τὸ ἀναγκαῖον καὶ

ἀναπόφευκτον ποσὸν τῶν ἐξόδων, καὶ μὴ διακρινομένης ἐντεῦθεν τούτου τῆς γενικῆς στάθμης τοῦ ὅλου τῶν φόρων τοῦ Κράτους, ὡς ἀγνοουμένων τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἀναγκῶν, ἄδικος καὶ ἄνισος διὰ τοῦτο καθίσταται ἤδη καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος.

Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν δηλώσεων ὑπεχρεοῦντο νὰ συμπράξωσι μετὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὰ μέλη τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, ὡς μόνα ἀρμόδια, καὶ γινώσκοντα ὡς ἔγγιστα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου των ποιμένων, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ποιμνίων, μικρὰ τις ἤθελεν ἐπέλθει τοὐλάχιστον ἐγγύησις ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ τοῦ φόρου εἰσπραξιν.

Ὡς δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων εἶπον, οὕτω καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου διά τε τὴν ὑπάρχουσαν δυσπιστίαν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὰς ἀλεπαλλήλους διδομένας κατὰ τῶν πολιτῶν μηνύσεις, προτιμώτερον καὶ ὠφελιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι τὸ τῆς ἐνοικιάσεως σύστημα ὑπὸ ὅρους ἐξασφαλιστικοὺς κατὰ πάσης καταπιέσεως τῶν φορολογουμένων, καὶ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἐνοικίου, μέχρις οὗ ἀνευρεθῇ ὁ καταλληλότερος τρόπος τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου. Τελευτῶν εἶπεν τὸν λόγον μου, προκαλῶ τὴν εἰς τὸ μέλλον τοὐλάχιστον σύντονον καὶ ἐμβριθῆ διάσκεψιν τοῦ τε Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω σπουδαίων κατ' ἐμὲ παρατηρήσεων περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς φορολογίας ἐν γένει.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέξατο παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5 ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 6 καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἐντὸς τοῦ βραχέως τῶν τριῶν ὡρῶν διαστήματος δὲν θέλει προφθάσει ἡ τε τοῦ πρωτοκόλλου σύνταξις καὶ ἡ προσκλήσει τοῦ κτηνοτρόφου τῶν μαρτύρων ἐμφάνισις, ἀλλὰ πρέπει νὰ τεθῶσιν ἐξ τοὐλάχιστο· ὥραι, ὡς ἐμπεριεῖχεν αὐτὰς καὶ ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπιψηφισθεὶς Νόμος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰνονομικῶν ἀπεκρίνατο, ὅτι ἀρκούντως ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ μέχρι 6 ὡρῶν διαμονὴ τοῦ τε ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, ἐπιζημίους εἰς

τὸ Δημόσιον ἐπήνεγκε συνεπείας, ὡς δυναμένων τῶν κτηνοτρόφων ἐν τῷ πολυωρῳ τούτῳ διαστήματι ν' ἀποκρύπτωσι τὰ ποίμνια αὐτῶν.

Οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ, προσέθηκεν ἄλλος, εἴτε 3 εἴτε 6 ὧραι προσδιορίζονται ἐπί τε τῆς τοῦ πρωτοκόλλου συντάξεως καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μαρτύρων, διότι δὲν ἀπαγορεύεται ὁ κτηνοτρόφος νὰ προσκαλέσῃ ὡς μάρτυρας καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ τοποθετημένους ἄλλους κτηνοτρόφους. Ὀρθῶς ὅμως ποιῶν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πρέπει τὰς προστκούσας νὰ ἀπευθύνῃ παρατηρήσεις πρὸς τοὺς διαφόρους Οἰκονομικοὺς τοῦ Κράτους Ἀρχὰς, ἵνα μὴ δέχωνται ἁπλῶς καὶ χωρὶς τινος ἐκτιμήσεως καὶ βασάνου τὰς ἐνώπιον αὐτῶν διδομένας κατὰ τῶν κτηνοτρόφων καταμηνύσεις, ὡς μᾶλλον ἕνεκεν ἀντιπαθειῶν ἢ ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας τοῦ Δημοσίου προερχομένας· καθότι ἄλλως οὐκ ὀλίγα τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῇ ἔξοδα διὰ τὰς καταμηνύσεις ταύτας, ὡς ἄλλοτε κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας 240 τοιαύτας, ὡς ἄλλοτε κατὰ τῶν κτηνοτρόφων καταμηνύσεων, καὶ διαφόρων ἄλλων διαταγῶν ἐνεργηθεισῶν, ἁπάντων οὕτω γνωσθέντων, ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γενομένων ἐξόδων, ἄπαντες οὗτοι ἠθωώθησαν, μηδεμιᾶς περὶ τῆς ἐνοχῆς των ὑπαρχούσης ἐνδείξεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἂν καὶ εἰς ὀλίγα τινὰ μέρη διεπράχθη ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις, καὶ μόλις τετρακόσια ἑβδομήκοντα χιλιάδας δραχμῶν δι' αὐτῆς εἰσεπράχθησαν, ὡς πολὺ παρὰ τοὺς κτηνοτρόφους εὐαρέστου διατυπωθέντος τοῦ μέσου τῆς δηλώσεως, θέλει ὅμως ἀπευθύνει πρὸς τὰς διαφόρους Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τὰς ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐκτεθείσας παρατηρήσεις περὶ τῶν καταμηνύσεων, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι οὐδεμίαν ἐνώπιον τοῦ Νόμου βέλουσιν ἔχει ἰσχὺν αἱ παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου προτεινόμενοι μάρτυρες, ὡς τινῶν μὲν τούτων ὄντων συγγενῶν, τινῶν δὲ ὑπηρετῶν αὐτοῦ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ κτηνοτρόφος δύναται νὰ προσκαγῇ ὡς μάρτυρας καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ παρακειμένους ἄλλους κτηνοτρόφους, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 6, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 7, 8, 9 καὶ 10, ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 11 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγνωρίζων ὡς εὐλόγους, καὶ μὴ διαφωνῶν πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ εἰσαγωγῆς εἰδικοῦ Νόμου κανονίζοντος τόν τε διάθεσιν καὶ

βοσκὴν τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει, παρακαλεῖ ὅμως τὴν Γερουσίαν, ἵνα παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ὡς μηδόλως διαφέρον τῆς ἐννοίας τῆς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένης τροπολογίας, ἀφοῦ καὶ τοῦ χρόνου, ὅστις θέλει παρέλθει ἕνεκα τῆς ἐξ ὑπαρχῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς εἰρημένης τροπολογίας, καὶ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον διὰ τὴν βραδύτητα ταύτην προσγενησομένης ζημίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει ἐνοικίασις θέλει γίνει διὰ Νόμου εἰδικοῦ, κανονίζοντος περὶ τούτων, καὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀπὸ τοῦδε ὑποχρέωσιν ἡ περὶ τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν ἔννοια τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς μὴ ὄντος διαρκοῦς, ἀλλὰ κατ' ἔτος ἐξαιρεζομένου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν φορολογικοῦ Νόμου. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε διενέμοντο ὑπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν πρὸς τοὺς διαφόρους κτηνοτρόφους αἱ τε θερειναὶ καὶ χειμερειναὶ βοσκαὶ, καὶ αἱ ἐκ ταύτης ἐπήργοντο καταχρήσεις ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν τινες παρεπέμφθησαν εἰς δίκην, ἐτέθη ἕνεκα τούτου παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ τοῦ 11 ἄρθρου διάταξις, ὡς ἔχει, πρὸς ἀπορυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, ἀνταπεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ 11 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, θέλει ἐγκρίνει βεβαίως τὴν ἀρχὴν Νόμου ἀδεδαίου καὶ μακρὰ πρὸς αὐτὴν γνωστοῦ καὶ δὲν εἶναι παντάπασιν εὔδιον νὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦδε διὰ Νόμου ὑποσχεσις, ἄνευ τινὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ὅτι θέλει γίνει Νόμος περὶ ἀντικειμένου, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει βεβαιότης ἢ μᾶλλον πιθανότης, ἂν ἤναι συμφέρον καὶ εὐχερὲς νὰ ἐφαρμοσθῇ Νόμος τοιοῦτος. Εὐλόγως οὖν ποιοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπρότεινε στὴν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐμπεριεχομένην τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ 11 ἄρθρου, ὡς μηδενὸς ἐπελευσομένου ἀποτελέσματος διὰ τῆς τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐνοικιάσεως.

Λοιπὸν δὲ ὅλως πρὸς τὸ προκείμενον φορολογικὸν Νομοσχέδιον θεωρούμενον τὸ 11 ἄρθρον, μόνον αὐτὸ θέλει εἰσαχθῇ καὶ αὖθις ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ὡς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ θεωρουμένου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐλάχιστος παρελεύσεται χρόνος διά τε τὴν εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ.

Οὐδεμιᾶς διὰ τοῦ 11 ἄρθρου, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως περὶ τῆς παραδοχῆς εἰδικοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν

Νόμου, δὲν παρέχεται βλάβη τις, ἐὰν παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τοῦτο, ἐν ᾧ μεγίστη τοῦ Δημοσίου προσγένεται ἡ ζημία διὰ τὴν ἐκ νέου πρὸς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νόμου τούτου, ὅστις ὡς σχέσιν ἔχον πρὸς τὸ 11 ἄρθρον, δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ. Θεωρούμενος ὁ λοιπὸς ὡς ἔγκυρος.

Ἐπενεγκόντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου 11 διάταξις οὔτε εἰς τὸ παρὸν οὔτε εἰς τὸ μέλλον ὑπάρχει ὑποχρεωτική, καὶ ἡ Γερουσία παραδεχομένη ταύτην, δὲν θέλει βεβαίως προδικάσει οὐδένα περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν εἰσαχθησόμενον τυχὸν Νόμον, παρατήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι ὡς ἡ Κυβέρνησις, διαχειριζομένη ἅπασαν τὴν τοῦ Δημοσίου περιουσίαν, διατίθησι ταύτην ἐπὶ τὸ ἐπωφελέστερον, οὕτω δύναται νὰ διαθέσῃ καὶ τὰς διαφόρους ἐθνικὰς βοσκὰς κατ' οἰκείαν βούλησιν χωρὶς τῆς τοῦ 11 ἄρθρου διατάξεως, ἥτις οὐδεμίαν πρὸς τὸν προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν φορολογικὸν Νόμον ἔχει σχέσιν καὶ ἐπιβολὴν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς μὴ ἀναφέρουσα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοποθετεῖ τοὺς διαφόρους κτηνοτρόφους εἰς ὅπας θέλει ἐθνικὰς βοσκὰς, ἀλλὰ τεθείσης μόνον πρὸς ἀπορυγὴν τῶν παρὰ τῶν ὑπαλλήλων Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν γενομένων μέχρι τοῦδε καταχρήσεων ἐπὶ τῶν πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους διανομῶν τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν.

Ἐὰν δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τῶν προαγορευσάντων παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ 11 ἄρθρον, ὡς ἄσχετον πρὸς τὸν συζητούμενον ἤδη φορολογικὸν Νόμον, καὶ μὴ προδικάζον οὐδένα περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενον Νόμον, τὸ παρακατιὸν ὅμως 12 ἄρθρον προδικάζει πάλιν τὴν διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου περὶ τρόπου τῶν χαίων προτιθεμένην ἐξαίρεσιν ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου ἡ τε διάταξις τοῦ 11 ἄρθρου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς οὕτω ἐννοουμένου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαθέσῃ ἐπὶ τὸ ἐπωφελέστερον τὰς ἐθνικὰς βοσκὰς ὡς δημοσίαν περιουσίαν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι οὐδεμία ὑφίσταται διαφορὰ τοῦ 11 ἄρθρου ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἄρθρου ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὐδεὶς ἐπομένως διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ εἰρημένου ἄρθρου περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν προδικάζεται Νόμος, ὡς μετὰ εἰσαχθείς, συζητηθεὶς καὶ ἐπιψηφισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλῶν.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 περιεχομένης ἐννοίας τῶν λέξεων, ὅτι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θεωρηθῶσι

ἐνοικιασθῇ, προδικάζεται ὁ περὶ τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν Νόμος, καὶ παρέχεται ὁριστική τις βάσις, ἐφ' ἧς, στηριζόμενος οὗτος θέλει εἰσαχθῇ, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, περιττῆς θεωρουμένης τῆς περὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν ἐννοίας τοῦ **11** ἄρθρου, ὡς μηδαμῶς προδικαζομένου ἀπὸ τοῦδε τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως αὐτῶν Νόμου, οὗ τινος ἡ ἐπιψήφισις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς τῶν Βουλῶν ἐγκρίσεως, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ **11** ἄρθρον, καθότι ἱκανὴ τοῦ Δημοσίου ἐπελεύσεται ζημία διὰ τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νόμου.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι οὐδεμία ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις καὶ προδικασία διὰ τῆς περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν ἐννοίας τοῦ **11** ἄρθρου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναφέρεται ῥητῶς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Συνεδριάσεως, ὅτι ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενος τυχὸν Νόμος δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσε, πρέπει, ὡς ὑπάρχει, νὰ παραδεχθῇ τὸ **11** ἄρθρον, οὐ μόνον ὡς μὴ προδικαζομένου τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν καθυποβληθησομένου τυχὸν Νόμου, ἀλλὰ διότι οὐκ ὀλίγη εἰς τὸ Δημόσιον θέλει ἐπέλθει ζημία διὰ τὴν ἐπιγενησομένην βραδύτητα ἕνεκα τῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐκ νέου εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νόμου.

Μετὰ τοῦτον ἀντέτεινεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ **11** ἄρθρου, ὡς ἐκ διαμέτρου πρὸς αὐτὴν ἀντικειμένου, καὶ προδικάζοντος τὸν περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενον ποτε Νόμον.

Ἐὰν δὲ ἕνεκα τούτου ἀπέλθῃ τις βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου φορολογικοῦ Νόμου διὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐξ ὑπαρχῆς εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ, καὶ ζημία διὰ τὴν ἀργοπορίαν ταύτην τὸ Δημόσιον ἤθελεν ὑποστῇ, αἴτιος τούτων θεωρεῖται μόνον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς μὴ ἐγκαίρως ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τὸν φορολογικὸν ἐπὶ τῶν ζώων Νόμον καθυποβαλών. Ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ **11** ἄρθρον, ὡς ἔχει, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν προδικάζεται δι' αὐτοῦ ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν Νόμος, καὶ νὰ σημειωθῇ τοῦτο ἐν τοῖς Πρακτικοῖς, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐδεμίαν τὰ Πρακτικὰ δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν Νόμου, ἀλλ' ὡς περιττὸν τὸ ἄρθρον

11 πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ· καθότι, παραδεχομένης ἀπὸ τοῦ δὲ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν Νόμου, ἐνδέχεται ὕστερον νὰ προταθῇ ἕτερος Νόμος περὶ ἀπολλοτριώσεως τῶν γαιῶν τούτων.

Κατ' ἐρώτησιν μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ **11** ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν προδικάζεται δι' αὐτοῦ ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενός ποτε Νόμος.

Ἀγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **12**, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προδικάζεται ὁ κατὰ τὸ ἔτος **1841** ἐπιβληθησόμενος διὰ Νόμου τῶν χοίρων φόρος, ὡς ἐξαιρουμένου ἀπὸ τοῦδε ἑνὸς οἰκοσίτου χοίρου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν· δὲν ἔχει δὲ ἡ Γερουσία δικαίωμα νὰ προαπαρασίσῃ τὸν περὶ φόρου τῶν χοίρων Νόμον, ἐξαιροῦσα ἕνα οἰκόσιτον χοῖρον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν, ὡς κατ' ἔτος χρεωστοῦσα νὰ ψηφίζῃ τὸν φορολογικὸν Νόμον.

Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ οἰκοσίτου χοίρου ἀφ' ἑκάστης οἰκογενείας ἐξαίρεσις, ἡ ἰδιαιτέρα σημείωσις ἔπρεπε νὰ ἐμπεριέχεται μόνον εἰς τὰς πρὸς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς δοθησομένας ὁδηγίας, καὶ νὰ μὴ ἀναφέρηται ἀπὸ τοῦδε, ὡς μηκέτι ἐπιψηφιθέντος νόμου, καὶ ὡς ἀταξίας καὶ ἀνωμαλίας τινὸς παρεχομένης διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος προδικάσεως τοῦ τοιούτου φόρου· καὶ ἕνεκα τούτου ἐπρότεινε νὰ ἐξαληφθῶσιν αἱ λέξεις « ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ».

Ἀντιτάξαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐνομοθετήθη ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἡ δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ἐξαίρεσις ἑνὸς οἰκοσίτου χοίρου, ἥτις καὶ ἤδη ἐτέθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐν τῷ **12** ἄρθρῳ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐξαληφθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος σημειούμεναι λέξεις ἐκ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, καθότι πάλιν μεγίστην τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῇ ζημίαν διὰ τὴν ἐπιγενησομένην βραδύτητα ἕνεκα τῆς ἐξ ὑπαρχῆς εἰσαγωγῆς καὶ ψηφίσεως τοῦ φορολογικοῦ τούτου Νόμου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, προσέθεσεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν πρέπει καὶ ἤδη νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ ἀπὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἔλαβε χώραν· διότι ἐνδέχεται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους νὰ μὴ ἐξαιρεθῶσιν οἱ οἰκόσιτοι χοῖροι διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος **1849** ἐκδοθησομένου Νόμου.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ τῶν οἰκοσίτων χοίρων ἐξαίρεσις παρεδέχθη πρὸ πολλοῦ παρὰ τῶν Βουλῶν καὶ ἡ αὐτὴ πάλιν ἐξαι-

ρεσις διὰ τοῦ εἰσαχθησομένου κατὰ τὸ 1849 Νόμου θέλει λάβει χώραν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, κατ' ἔτος ὑποζύγιον ἕκαστος φορολογικὸς Νόμος, δύναται νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ἐπομένως πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ περιεχόμεναι λέξεις, « ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ».

Ἐρωτήσαντος δεύτερον τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 12 ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἐπιψηφιωθέντος Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 7, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 9 Φεβρουαρίου ε. ε.

Ἀπαγγείλας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς κατὰ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν ἀναφορῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ιϛ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι κατὰ τὴν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 14 Φεβρουαρίου ε. ε. γενομένην ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ ἀναγνωσθῇ ἤδη ἡ περὶ τῶν διατυπώσεων ἔκθεσις τοῦ Γραφείου ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ Προεδρεύοντος ἀποκριναμένου, ὅτι δὲν θέλει ἤδη ἀναγνωσθῇ ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, ὡς μηκέτι ὑπὸ τοῦ Προέδρου προσκληθέντων τῶν τοῦ Γραφείου μελῶν πρὸς σύνταξιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα, εἰδοποιηθεὶς ὁ Κ. Πρόεδρος περὶ τούτου, προσκαλέσῃ τὰ μέλη τοῦ Γραφείου πρὸς ταχεῖαν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως σύνταξιν.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἔτους ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι καμμία γνωμοδότησις περὶ καταλληλοτέρας διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων, ἢ περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων δὲν εἶναι ἤδη ἀποτελεσματικὴ ἕνεκα τῆς παρελθούσης τοῦ ἔτους, ἐθεώρησεν ὡς μέτρον κατάλληλον νὰ συμπορευθῇ μὲ τὴν ἐποχήν.

Τὸ Ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη τὴν ὑποθετικὴν σημείωσιν εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν προϊόντων καὶ λοιπῶν ἐσόδων, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ἡ ὀρθὴ φρόνησις, ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς παρουσιάζεται καὶ συζητᾶται πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἔτους, ἢ τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν δύο πρώτων μηνῶν αὐτοῦ, βασιζόμενον εἰς τὸ παρελθὸν ποσὸν ἑκάστου εἴδους κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν πρόοδον τῆς καλλιεργείας καὶ τοῦ ἐμπορίου, καθὼς καὶ τὰς εἰδικὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας λαμβάνει κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τιμὴν τῶν προϊόντων· ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν πρᾶγμα τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους διὰ νὰ τὸν ἐπεξεργασθῇ, παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν ἐποχήν, ἢ μᾶλλον ἀνάρμοστον, νὰ σημειώσῃ εἰς ὑποθετικὰ ποσὰ τὰ εἴδη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης εἶναι βεβαιωμένη πρὸ πολλῶν μηνῶν· ἰδίως δὲ τῶν δημητριακῶν καρπῶν· ὅθεν ἔλαβε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' αἴτησίν της, τὴν ἀκριβῆ ποσότητα τῶν βεβαιωθέντων τούτων εἰδῶν μέχρι τῆς παρούσης ἐποχῆς διὰ τοὺς δύο ἐπομένους λόγους.

α) Ἡ ἐποχὴ ὑπαγορεύει τὴν ἀνάγκην νὰ μείνουν ἀνέπαφα τὰ ὑποθετικὰ κονδύλια τῶν ἐσόδων, ὡς ἔχουν εἰς τὸν παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν, καθότι ἐνῷ δὲν εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὴ καμμία μεταβολὴ εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην, καταντᾷ καὶ ἔργον κωμῳδικὸν νὰ ἐπιχειρῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1847** κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον **1848**· καὶ

β) Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἤκουσε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ **1848** ἔτους, ὅτε εἶσι γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα, πρέπει κατ' ὀρθὴν κρίσιν νὰ συμμορφωθῇ μὲν μὲ τὴν ἐποχήν, ἀλλὰ νὰ ἐξάξῃ ἓν καταστατικὸν ἀποτέλεσμα· ἤγουν, νὰ γνωρίσῃ τὰ πραγματικὰ ἐτήσια ἔσοδα ὅλων τῶν εἰδῶν, τὰ ὁποῖα παραβαλλόμενα μὲ ἐκεῖνα τῶν πραγματικῶν ἐξόδων τοῦ ἰδίου ἔτους, νὰ δηλωθῇ τὸ ἀληθὲς ἐτήσιον ἔλλειμμα ἢ περίσσευμα· αἱ δὲ παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς ταῦτα νὰ χρησιμεύσουν τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀθροίσεως τῶν ἐσόδων, προστίθεται τὸ κονδύλιον τῶν εἰσπραχθέντων ἀπὸ καθυστερήματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, συμποσούμενον εἰς δραχ. **1,000,000** τὸ ὁποῖον χρησιμεύει μάλλον εἰς τὴν διαχείρισιν, καθότι τὸ ἔσοδον τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ ἔτους **1847**, ὥστε μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ποσοῦ τούτου διὰ τὸν ῥηθέντα λόγον, γίνονται γνωστὰ τὰ ἐτήσια ἔσοδα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ **1847**, καθὼς καὶ τὰ καθαρὰ ἔξοδα τοῦ ἰδίου ἔτους, ὅπερ δεικνύει τὴν ἀληθῆ ἐτήσιον κατάστασιν τοῦ δημοσίου.

Μετὰ τοῦτο, καταστρώνει ἡ Ἐπιτροπή σας τοὺς ἐτησίους τόκους καὶ χρεώλυτρα τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν προστίθων Δυνάμεων ἐξωτερικοῦ Δανείου, ὥστε εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν πληρωθῶσιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως καὶ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, γίνεται γνωστὴ εἰς τὸ Σῶμα ἡ ποσότης τοῦ ἐτησίου νέου τούτου Δανείου ἀφ' ἑνὸς, μὲ τὸ ὁποῖον χρεώνεται τὸ ἔθνος εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις, καὶ εἰς τὸν Ἱππότην κύριον Εὐνάρδον τὸ ἔτος **1847**, καὶ ἀφ' ἑτέρου, προστιθεμένου τοῦ χρεωστουμένου τούτου ποσοῦ εἰς τὰ ἐτήσια ἔξοδα, γίνεται γνωστὸν τὸ πραγματικὸν ἐτήσιον ἔλλειμμα, ὅπερ εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ ἀποτελέσματος.

Κατὰ συνέπειαν τούτων καὶ διὰ τοὺς ἰδίους λόγους, ἔλαβε τὸ αὐτὸ μέτρον ἡ Ἐπιτροπή σας καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐτήσια ἔσοδα

ἤτοι, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ δηλωθῶσι τὰ πραγματοποιηθέντα ἐτήσια ἔξοδα, ἀφοῦ ἀφαιρῇ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ κονδυλίου τοῦ ἐξωτερικοῦ Δανείου, προσθέτει τὰς δραχ. **106,279·32|00** αἵτινες ἐπληρώθησαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κυβέρνησιν ἀπὸ τὰ ἐθνικὰ ταμεῖα ἀπέναντι τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρου, ἤτοι τὴν ἐξόρλησιν τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ **1847**· ὁμοίως προσθέτει καὶ τὰς δραχμὰς **50,376 42|100** διὰ λόγον προμηθείας τοῦ δανείου πρὸς τὸν τραπεζίτην κύριον Ῥοσχίλδ, καὶ διὰ ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν καὶ συναλλαγμάτων εἰς Λονδίνον ἢ εἰς Πετρούπολιν· ἐκ δὲ τοῦ προκύπτοντος ὁλικοῦ ποσοῦ, ἀφαιρεῖ ἐκ τούτου, ὅσα ἐκ τῶν περιεχομένων ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, οὔτε εἶναι ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847**, συμπείμενα ἐκ δραχμῶν **262,163·34|00**· καὶ τοιουτοτρόπως ἀποδεικνύεται τὸ ἀληθὲς ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων διὰ νὰ παραβληθῇ μὲ ἐκεῖνο τῶν ἐτησίων ἐσόδων.

Ἐκ τῶν μενόντων τούτων καθαρῶν ἐξόδων, θέλουν μείνῃ εἰσέτι ἀπραγματοποίητοι μικραὶ ποσότητες διαφόρων κονδυλίων, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ εὐκολυνθῶσι διὰ νὰ δώσουν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, πλὴν εἶναι πιθανὸν νὰ προκύψῃ ἐλάττωσις ἴσης ὡς ἔγγιστα ποσότητος ἐκ τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων, ὥστε καταντᾷ σχεδὸν ἀνουσιώδης ἡ σημείωσις τῆς λεπτομερείας τούτων ὡς πρὸς τὴν γενικὴν ἔπουσιν διὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἀποτελέσματος.

Εἰς τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων, ὅσα πηγάζουν ἀπὸ ὑπάρχοντας νόμους, κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα, ἰσχὺν νόμων, ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν φέρει καμμίαν παρατήρησιν, καθότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχήν· ἔτι δὲ καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ κονδύλια, τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθησαν ἀπολύτως ἀναγκαῖα, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον δικαιολογημένα· ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν ῥηθεῖσαν πηγήν, τὰ σημειώνει κατὰ σειρὰν εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ θέλουν δώσει τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν αὐτῶν· πρὸς δὲ τούτοις καὶ διὰ τὰς δοθείσας πιστώσεις διὰ Β. Διαταγμάτων εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, αἱ ὁποῖαι σημειοῦνται εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως· ἡ δὲ Γερουσία θέλει ἀποφανθῇ περὶ αὐτῶν, ὅπως ἐγκρίνει· μετὰ τὴν ὁποίαν ἔγκρισιν, ἕπεται ἡ παραδοχὴ καὶ ἐπιψήφισις τῶν δύο Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**.

Έσοδα προερχόμενα έκ τῶν προϊόντων τοῦ ἔτους 1847.

Δημητριακοὶ καρποὶ ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου.

Σῖτος	κοιλὰ	200,150	πρὸς 5:	δρ.	1,000,750:
Κρίθη	»	97,224	» 2:20	»	213,892·80
Σμιγὸς	»	55,467	» 3:50	»	194,134:50
Βρώμη	»	20,459	» 1:50	»	30,738 50
Σίκαλι	»	8,234	» 3:20	»	26,348.80
Ὄσπρια	»	7,708	» 4:—	»	30,832:—
Ἀραβόσιτος	»	225,880	» 3:—	»	677,640:—
Καλαμπόκι	»	35,238	» 3:—	»	105,714:—
Διάφορα εἴδη	»	6,739	» 2:—	»	13,478:—
Ὀρύζια ὀκ. 12,915			» 20	»	2,583:—
		657,099			2,296,111:60
Φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων ὑποθετικῶς					700,000:—
» κήπων καὶ περιβολίων		»			80,000:—
» ἐλαιῶν		»			250,000:—
» καπνῶν		»			50,000:—
» βαμβακίων		»			50,000:—
» σταφίδων		»			620,000:—
» βαλανιδίων κοκκιδ.		»			120,000:—
» μετάξης		»			90,000:—
» σύκων		»			110,000:—
» πρινοκοκκίου		»			14,000:—
» λεμονίων καὶ πορτοκ.		»			15,000:—
» ῥιζαρίου		»			10,000:—
» μελισσίων		»			40,000:—
» ἔγγειος 3 τοῖς 0/0		»			92,443:79
» ἐπὶ τῶν ζώων					1,446,145:—
» λιναρίου ὀκάδ. 3133		πρὸς λ. 50			1,566:50
» σισάμου ὀκάδες 1042		πρὸς δρ. 1			1,042:—
» γλυκανίσου » 3857		» 30			1,057:—
» κεχρὶ κοιλὰ 218		1:50			327:—
					5,987,692:89
Φόρος ἐπιτηδευμάτων					196,000:—
» οἰκοδομῶν					100,000:—
Τέλη τελωνιακά					2,900,000:—
» χαρτοσήμου					925,000:—

Διάφορα δικαιώματα	140,000:—
Νομισματοκοπεῖον	146,200:—
Τυπογραφεῖον	2,800:—
Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ	255,200:—
Ὕδατα θερμὰ	1,300:—
Ἁλυκαὶ ὑποθετικῶς	450,000:—
Ἰχθυοτροφεῖα	169,504:—
Δάση	147,000:—
Ἐλαιῶνες ὑποθετικῶς	120,000:—
Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	80,000:—
Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	100,000:—
Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας	95,500:—
Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια	46,231:—
Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν	50,000:—
Ἀκαίρετοι πιστώσεις	28 000:—
» » ῥιζιτικῶν κτημάτων	25,000:—
Τόκοι ὑπερημερίας	65,000:—
Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρ. εἰς τὸ δημόσιον	10,300:—
Ποινικὰ ἐργοστάσια ὑποθετικῶς	23,507:—
Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	10,000:—
Μερίσματα τραπέζης	85,000:—
Τυχηρὰ εἰσοδήματα	3,000:—
Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	6,000:—
Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις	30,000:—
Μονοετεῖς	76,800:—
Τόκοι ὑπερημερίας	10,000:—
Ὁλικὴ ποσότης τῶν ἐτησίων ἐσόδων	δρ. 12,626,434:89
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ καθηστερήμ. τῶν παρελθόντων ἐτῶν	δρ. 1,000,000:—

Ἐτήσιοι τόκοι καὶ χρεώλυτρα τῶν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐξωτερικοῦ δανείου διὰ τὸ ἔτος **1847.**

	Ἀγγλίας δραχ.	Ῥωσσίας δραχ.	Γαλλίας δραχ.
Τόκοι	1,107,798:89	1,116,776:17	971,652:72
Χρεώλυτρα	221,559:78	223,355.24	194,330:38
	1,329,358:67		

Ἐκπίπτονται τὰ δοθέντα εἰς τὴν Ἀγγλ. Κυβέρν. ὡς ἀκολούθως.

Τὸ δάνειον τοῦ Κ. Ἐϋνάρδ.
δρ. 558,400:— } 664,679:32
ἀπὸ τὸ Ἐθν. Ταμ. }
δρ. 106,279:23 }

664,679:35	1,340,131:41	1,165,983:30	Γαλ.
		1,340,131:41	Ῥωσ.
		664,679:35	Ἀγγλ.
		3,170,794: 6	

Τὸ δάνειον ἀπὸ τὸν Κ. Ἐϋνάρ, ὅπερ ἐξύθη εἰς τὴν Ἀγγλ. ὡς ἀνωτέρω . . . . . 558,400:—

Ὁλικὴ ποσότης τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους διὰ τὸ ἔτος **1847** . . . . . δρ. 3,729,194: 6

Ἔξοδα τοῦ ἔτους **1847.**

Ὁλικὴ ποσότης κατὰ τῶν προϋπολογισμῶν, ἐκτὸς τοῦ κονδυλίου διὰ τὸ ἐξωτερικὸν χρέος . . . . δρ. **13,797,915:77**

Ὅσα ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν διὰ τόκους καὶ χρεώλυτρα τοῦ **1847** . . . . δρ. **106,279:32**

Ὅσα εἰς τὸν Κύριον Ῥοσχίλδ λόγῳ προμηθείας τοῦ δανείου δρ. **38,354:73**

Ὅσα δι' ἔξοδα κληρώσεως πρὸς ἐξόρλησιν ὁμολογιῶν. » **1,450:—**

Δι' ἐνδεχομένην διαφορὰν συναλλαγμάτ. ἐξοφληθησομένων ὁμολογιῶν εἰς Λονδῖνον ἢ εἰς Πετρούπολιν » **10,571.69**

50,376.42

13,954,571.51

Ἀφαιρεῖται ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης, ὅσα ἔξοδα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, οὔτε εἶναι ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847** ὡς ἑπομένως.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ἐκ τῶν ἐτησίων ἐξόδων τῶν πρεσβειῶν, συμποσούμενα εἰς δραχ. **305,690**, εἶναι ἀπερασμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὰ ἀκόλουθα διὰ τοὺς **4** τελευταίους μῆνας μόνον, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Μεταφορὰ **13,954,571:51**

Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν καὶ γραφικὰ ἔξοδα αὐτῶν διὰ μῆνας **4** . . . . δρ. **89,973:34**

Ἔξοδα διασκευῆς τῶν πρεσβειων δρ. **30,000**, ταξειδ. αὐτῶν δρ. **10,000** ὅλα . » **40,000—**

Ἀποστολαὶ ἔκτακ. **6,000**, ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι **5,000** ὅλα . . . . . » **11,000—**

ἔξοδα ἀπρόβλεπτα **8,000**, ἐκτάκ. ταχυδρ. **1,500** ὅλα » **9,500—**

Εἰς τὰς δύο επιτρ. τῶν Θωμαν. ὑποθέσεων. . . » **11,150—**

161,625:34

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν προσθήκην **10** πρωτοδικῶν μὴ διορισθέντων διὰ τὴν ἔλλειψιν Νόμου **4,000**

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν κτ.λ.

Διὰ τὴν μὴ σύστασιν εἰσέτι
6 γυμνασίων . δρ. **58,980**
» **11** Ἑλληνικῶν Σχολείων **37,560** **96,540** **262,163:34**

Ἐτήσιον ἔξοδον τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας δρ. **13,692,408:17**

Ὅσα νὰ πληρωθῶσιν εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις διὰ τόκους καὶ χρεώλυτρα τοῦ Δανείου διὰ τὸ ἔτος **1847**, τὰ ὁποῖα ἔδωσαν ὡς ἐγγυήτριαι εἰς τὸν δανειστὴν Κ. Ῥοσχίλδ ὡς ἀκολούθως,

Εἰς τὴν Ῥωσσίαν ὡς ὄπισθεν	**1,340,131:41**	
Εἰς τὴν Γαλλίαν »	**1,165,983:30**	
Εἰς τὴν Ἀγγλίαν »	**664,679:35**	
Εἰς τὸν Κ. Ἐϋνάρδον τὰ ὁποῖα ἐδάνεισε καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν	**558,400**	**3,729,194:06**
Ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων		**17,421,602:23**
Μεταφορὰ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐτησίων ἐξόδων ὡς ὄπισθεν πρὸς παραβολὴν δραχ.		**12,626,334:89**

προκύπτει έτησιον έλλειμμα, άνευ των δραχ. 305,690, διά έξοδα των πρεσβειών τά όποία έμειναν άπραγματοποίητα τοῦ έτους 1847 4,795.167:34

Έν μέρος τοῦ άνωτέρω έλλείμματος άναπληροῦται άπό τάς δραχ. 1,000,000 αί όποίαι εισεπράχθησαν άπό τά καθυστερήματα των παρελθόντων έτῶν.

Όσα κονδύλια έκ των έξόδων δέν πηγάζουν άπό ύπάρχοντας Νόμους, Κανονισμούς καί Β. Διατάγματα, έχοντα ισχύν Νόμων, διά τά όποία οί Κ. Κ. Ύπουργοί θέλουν δώσει τάς άπαιτουμένας διασαφήσεις ένώπιον τῆς Γερουσίας πρός δικαιολόγησιν αύτῶν

Ύπουργείον Έσωτερικών.

Ή μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ των ύπαλλήλων τοῦ Γραφείου, κατά τούς λόγους τοῦ Κ. ου Ύπουργοῦ, διετηρήθη κατά τά παλαιά Διατάγματα τοῦ διοριστηρίου αύτῶν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1847, καί ούχί κατά τόν νέον οργανικόν Νόμον τῶν Ύπουργείων, οστις έδημοσιεύθη τήν 3 Ιουνίου 1846· όθεν μή έφαρμοσθέντος τοῦ νέου τούτου Νόμου ταυτοχρόνως καθ όλα αύτοῦ τά μέρη, προέκυψεν ύπέρβασις έξόδων έκ δρ. 1567.87

Διά τακτοποίησιν των άρχείων τοῦ Ύπουργείου δρ. 3000· ή έπιτροπή παρατηρεί ότι τό ύπάρχον προσωπικόν ήτον άρκετόν διά τήν έργασίαν ταύτην » 3,000—

Δι' έξοδα τῆς έπί των θυσιῶν καί άγώνων έπιτροπῆς ένοικίων κτλ· πρό 12 περίπου μηνῶν έρωτηθείς ό τότε Ύπουργός των Έσωτερικών, ώμολόγησεν έπισήμως ένώπιον τῆς Γερουσίας, ότι δέν θέλει γένει κανέν τοιοῦτον έξοδον, έκ μέρους τοῦ δημοσίου· μ' όλα ταῦτα ύπάρχουν δύο κονδύλια τοιούτων έξόδων, τό μέν διά ένοίκιον καταστήματος δρ. 1600, τό δέ διά τακτοποίησιν των έγγράφων δρ. 1000· όλα » 2,600—

Είς τόν Κ. Φρ. Μαῦρον Νομάρχην Άργολίδος τό 1834 δι' ύπέρβασιν έπιχορηγήσεως, καί διά δωρεάν έξωτερικών διαβατηρίων· τό έξοδον τοῦτο έπρεπε νά διεξέλθη τήν ταμειακήν όδόν τῆς νομιμοποιήσεως » 982.77

Μεταφορά δρ. 8,150:64

		Μεταφορά δρ	8,150:64
Έκτακτα έξοδα δημοσίου άσφαλείας		120,000	
» » προσθήκη αύτοῦ		100,000	
Διά περίθαλ. 141 παλ. στρατιωτῶν.		50,820	
Βοήθειαι δυστυχ. άξιων περιθάλψεως.		60,000	
Συντάξ. άδυνάτων διά σημαντ. ύπηρ.		23 616	
Δι' είδικ. θεραπ. τῆς νόσ. ό σπυρόκολ.		33,000	
Κατασκευαί δημοσίων όδῶν.		48.211	
Είς τόν συνταγματάρ. Σ. Στράτον διά δημόσ. ήσυχίαν καί άσφάλειαν είς Άκαρνανίαν τό έτος 1844.		3,000	
Είς τούς 4 Νομαρχ. Γραμματείς. οί λόγοι διά τό έξοδ. τοῦτο άναφέρονται είς τό τέλος τῆς έκθέσεως		6,440	
Συνδρομή τῆς έφημερ. ό Έλλ. Ταχυδρόμος τό 1843 διά 19			
Διοικήσεις δρ.	950		
Όμ. διά τό ύπηνεμον. Ναυπλίας	50	1,000	446,087;—
			454,237:64

Ύπουργείον Στρατιωτικών.

Σχολείον Ευελπίδων. Έπειδή τό σχολείον τοῦτο ήνοιξε τήν α. Οκτωβρίου, ώστε έμειναν μόνον τρείς μήνες τοῦ έτους, ὃν αναλογεῖ διά τόν μείναντα χρόνον τό σημειούμενον ποσόν δρ. 77,680—

Δι' οικοδομάς· έρωτηθείς ό άρμόδ. ύπάλληλος τοῦ Ύπουργείου άν έπραγματοποιήθη τό έξοδον τοῦτο, άπήντησεν, ότι τό Ύπουργείον δέν χρεωστεί νά δώση ήδη άπολογισμόν, είμή προϋπολογισμόν, ή δέ έπιτροπή άς κάμη τάς έπ' αύτοῦ παρατηρήσεις της· τήν άπάντησιν ταύτην άρίνει ή έπιτροπή είς τήν κρίσιν τοῦ Σώματος· συμπεσοῦται δέ τό τό έξοδον τοῦτο είς » 120,950

Μεταφορά . . 208,630 454,237:64

Μεταφορά . .	208,630		154,237:64
Ἐπιμίσθια τῶν γραφέων τοῦ Ὑπουργείου	»	4,000	
Ὁμ. τῶν τῶν φρουραρχείων	»	1,200	
Ὁμ. τοῦ γραφέως τῆς ἐπιτ. τοῦ ἱματισμοῦ	»	240	
Δωρεαὶ καὶ βοήθειαι δι' ἔξοδα ἀριστείων εἰς τὴν φάλαγγα.	»	5,000	
Εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν στρατιωτικῶν ὑπάρχει μεγίστη ἀνομοιότης μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες εἶναι ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ὑπὸ διαφόρους ὅπλων ὀνομασίας, καὶ μάλιστα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατωτέρ. βαθμοῦ λαμβάνουν περισσοτέραν μισθοδοσίαν ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἔχουν ἀνωτέρους βαθμούς. ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέχει τοῦ νὰ κάμῃ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τοῦτο, διὰ τὸν προλεχθέντα λόγον, ὅτι ταῦτα πηγάζουν ἀπὸ προϋπάρχοντας κανονισμοὺς, γενομένους πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος.	»	209070	663,307:64
Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.			
Δ' ἐπισκευὰς Β. πλοίων. νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Ὑπουργὸς ἂν ἐπραγματοποιήθη τὸ ποσὸν τοῦτο	»	100,000	
Διὰ κατασκευὰς καὶ ἀγορ.	»	100,000	
Διὰ καταστήματα	»	35,000	235000:—
Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.			
Μισθοὶ τριῶν ἐφόρων καὶ 3 φυλάκων ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων· ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει τὴν παρατήρησιν, ὅτι οἱ ἔφοροι οὗτοι δὲν ἐμπορεύονται εἰς			
Μεταφορὰ δρ. . .			898,307:64

Μεταφορὰ δρ. . .			898,307:64
τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, ἡ δὲ ὑπηρεσία αὐτῶν εἶναι ἀνωφελὴς ἴσως εἰς τὸ δημόσιον	»	5,868	
Ὀφειλόμενα εἰς τοὺς δημότας Ἁλέας, ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ 1843, ὡς μετακομίσαντας ἄνθεν τοὺς φόρους των πλέον τῶν 5 ὡρῶν	»	3,675:59	
Διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀδιαθέτων Μωρέων Λακεδαίμονος τοῦ 1845 δρ. 379,36/00 καὶ τὸ 1847 δρ. 2500· ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ἐὰν τὸ ἔξοδον τοῦτο εἶναι ἀνωφελὲς νὰ λείψῃ εἰς τὸ μέλλον.			
Εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου δρ. 3401, 89/00 διὰ τὰ εἰς Αἰτωλικὸν ἐθνικὰ περιβόλια. ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει πεποίθησιν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει κάμει, τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν εἰς τὸ μέλλον διὰ τὰ ἐθν. ταῦτα κτήματα συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτου συζήτησιν.			
Εἰς ἐκτάκτους βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ταμιῶν τινῶν· ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν πρέπει νὰ φροντίζῃται διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων.	»	1,500	
Διὰ τὸ ὀρυκτὸν τῆς σμυρίδος Νάξου· ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ συμφερώτερον, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν μέχρι τοῦδε δυσφημιῶν τῶν καταχρήσεων, νὰ ἀρεθῇ ἐλευθέρα ἡ ἐξώρυξις καὶ			
Μεταφορὰ δρ. .		11,043:59	898,307:64

ἐξαγωγὴν αὐτοῦ, νὰ ἐπιβληθῇ δὲ τέλος εἰς τὴν ἐξαγωγὴν ἀνάλογον μὲ τὰς τρεχούσ. τιμὰς καὶ μὲ ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου· ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Κ. Καρακατσάνης, θεωρεῖ συμφερώτερον τὸ μέτρον τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεως· τοὺς δὲ περὶ τούτου λόγους θέλει ἀναπτύξει ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως.	Μεταφορὰ . .	898,307:64
	δ	11,043:59
Ὁλικὸν ποσὸν.	δ	909,351:23

Διὰ τὰ ἔξοδα τῶν παρελθόντων μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, ἐδόθησαν πιστώσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ Β· Διαταγμάτων καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνεργοῦντο αἱ νέαι Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διὰ δραχ. 1,943,246 12 τὰ ἄρθρα 3 τῶν Β. τούτων Διαταγμάτων ὁρίζουν. α Ἡ διὰ νόμου ταχτοποίησις τῆς πιστώσεως τῶν δραχμῶν θέλει γείνει ἅμα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν τακτικῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων κτλ. β Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐζήτησε τὴν διὰ νόμου ἔγκρισιν τῶν πιστώσεων τούτων, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἔλλειψις.

Ἡ αὐτὴ ἔλλειψις θεωρεῖται ἐπίσης καὶ εἰς τὰς δοθείσας πιστώσεις διὰ Βασ. Διαταγμάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ἤτοι, τὴν 29 Μαΐου δραχμὰς 13211 διὰ τὴν ὁδοποίαν Τριπόλεως· τὴν 11 Ἰουλίου δραχμὰς 41,000 διὰ σύστασιν θεραπευτηρίου τῆς νόσου ὁ Σπυρόκολος· τὴν 17 Ἰουλίου δραχ. 5000 πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις θεραπευτηρίου τῶν εὐλογιῶν· τὴν 21 Ἰουλίου δραχμὰς 2713:90 διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ στερέωσιν τῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ Νάδα· καὶ τὴν 25 Ἰουλίου ἀνὰ δραχμὰς 100 κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον πρὸς ἕνα ἕκαστον εἰς τοὺς τέσσαρας Νομαρχιακοὺς γραμματεῖς ΚΚ. Παν. Μοναστηριώτην, Π. Νέγκαν, Ι. Ἰούτσον, καὶ Α. Οἰκονομιδὴν ἀφ' ὅτου ἐδιωρίσθησαν, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον 1845· ἡ τελευταία αὕτη δαπάνη εἶναι ἀδικαιολόγητος διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους.

α) Ὑπάρχοντος νόμου δὲν συγχωρεῖται ἡ παραβίασις αὐτοῦ πρὶν ἀκυρωθῇ ἢ τροποποιηθῇ.

β) Ἂν καὶ ἤθελε τροποποιηθῇ ὁ νόμος, ἡ τροποποίησις αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν.

γ) Μία τοιαύτη ἀρχὴ φέρει ἀπεράντους συνεπείας, καθ' ὅτι

ὅλοι οἱ Γραμματεῖς οἱτινες ἐνεργοῦν τὰ χρέη τῶν προϊσταμένων ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν, ἔπεται ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης· καὶ

δ') Καμμία κατεπείγουσα ἀνάγκη δὲν ὑπῆρχε ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχηται ἀναβολὴν ἡ πρᾶξις αὕτη, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπίσπευσε νὰ προλάβῃ τὴν 25 Ἰουλίου, ἐνῷ τὴν 28 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἤνοιξεν ἡ Σύνοδος τῶν Βουλῶν.

Τελειόνει τὴν ἔκθεσίν της ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν γενικὴν παρατήρησιν, ὅτι τὰ μὲν ἐτήσια ἔσοδα τοῦ δημοσίου εἶναι κατὰ μείζονα λόγον ὀλιγώτερα ἀπ' ὅσα ἀναντιῤῥήτως ἔπρεπε νὰ ἦναι, τὰ δὲ ἔξοδα ἐπιδέχονται οὐ μικρὰν ἐλάττωσιν, καὶ πέποιθεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχήν του διὰ τὸ μέλλον εἰς τὰ δύω ταῦτα οὐσιώδη ἀντικείμενα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Φεβρουαρίου 1848.

Ἡ ἐπιτροπή.

Σ. Καλογερόπουλος	Η. Γιατράκος
Γ. Καρακατζάνης	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Ὁ Εἰσηγητὴς Τ ά τ ζ η ς Μ α γ γ ί ν α ς.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ ἐμβριθῶς διασκεψαμένων ἁπάντων ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτεθειμένων παρατηρήσεων, νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις κατὰ τὴν 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀκόμη ὕστερον ἀπορρίψαν εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ὑπαρχούσης ἀτόπου πρὸς αὐτὴν ἀπαντήσεως ἐκ μέρους τινῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν διατελούντων ὑπαλλήλων, παρετήρησεν ὅτι οὐδένα δικαίωμα ἔχουσιν οἱ ὑπάλληλοι, ἐρωτώμενοι εἴτε παρά τινος Γερουσιαστοῦ, εἴτε παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας νὰ παρέχωσι τοιαύτας παραλόγους ἀπαντήσεις, καὶ πρέπει εἰδοποιηθεὶς περὶ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιστικῶν Ὑπουργὸς τὰς προσηκούσας ν' ἀπευθύνῃ ἐπιπλήξεις πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐφ' οὗ προΐσταται Ὑπουργείου, εἰς διατήρησιν τῆς τε κοσμιότητος τῶν ἐκφράσεων καὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐκ μέρους τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων.

Ἡ Γερουσία ὕστερον συναισθανθεῖσα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ προηγηθέντος ἐκτεθειμένην παρατήρησιν, ἠθέλησε νὰ εἰδοποιηθῇ

περὶ ταύτης ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τοι ἐπιφυλαξαμένη νὰ ἐπενέγκῃ τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις της πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου συζήτησιν παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δύω καθυποβληθεισῶν τροπολογιῶν παρά τε τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Κλονάρη καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δι' ὧν ἀλλοιοῦνται αἱ βάσεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶσθαι, ἵνα, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ μακρῶν συζητήσεων, παραπεμφθεῖσαι ἀμφότεραι ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς συναρμολογηθῶσι παρ' αὐτῆς παρόντος καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, κα γενομένου οὕτω τελειοτέρου τοῦ ἔργου προβῇ ἐπιδεξίως καὶ εὐχερῶς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ τῆς συναρμολογίας ἀποβησομένου ἀποτελέσματος.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν ἀντιτείνει εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, καὶ τοι περιττὴν θεωρουμένης τῆς γενησομένης συναρμολογίας, ὡς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἀμφοτέρων ἐρειδομένων τῶν τροπολογιῶν, καὶ οὐδεμίαν ποιεῖται ἀντίστασιν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Κλονάρη, ἂν καὶ πλείονα παρέχῃ ἀνάπτυξιν ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν ἡ παρ' αὐτοῦ συνταχθεῖσα τροπολογία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ταὐτιζομένων σχεδὸν ἀμφοτέρων τῶν τροπολογιῶν, καὶ μικρόν τι ὡς πρὸς τὰς θέσεις τινῶν μόνον διατάξεων διαφερουσῶν, ἀπαιτεῖται πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ μακρῶν ἀγορεύσεων καὶ προτάσεων, καὶ ἐπὶ σκοπῷ εὐχεροῦς καὶ τελειοτέρας συζητήσεως, νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ εἰρημέναι τροπολογίαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιτροπὴν, καὶ νὰ συναρμολογηθῶσι παρ' αὐτῆς παρόντος καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μὴ γενομένων δεκτῶν τῶν βάσεων τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καθυποβληθέντος περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, δὲν δύναται ἤδη κατὰ τὸν περὶ τροπολογιῶν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας νὰ προτείνῃ ὁ Ὑπουργὸς τροπολογίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ μόνον οἱ Γερουσιασταὶ ἔχουσι τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα. Ἐξ ἐκ τούτου ὅθεν ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διαβεβαιώσῃ ἂν θεωρῇ ὡς τροπολογίαν τὴν παρ' αὐτοῦ προταθεῖσαν, ἢ ὡς Νομοσχέδιον· καὶ ἂν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει καθίσταται

αὐτὴ ἀπαράδεκτος κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ πρέπει νὰ τεθῇ ἐπ' αὐτῆς ὅ,τε συνήθης καὶ παραδεδεγμένος τύπος τῶν Νομοσχεδίων, καὶ ἡ ὑπογραφὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως· διότι ἄλλως παραβιάζονται καὶ οἱ περὶ προτάσεως τῶν τροπολογιῶν διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ οἱ περὶ τοῦ τύπου τοῦ Νομοσχεδίου κανόνες, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἀρξαμένης τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας, καὶ μὴ προλαβὼν διὰ τοῦτο νὰ θέσῃ τοὺς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων παραδεδεγμένους τύπους καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, καθυπέβαλεν, ὡς ἔχει, τὴν εἰρημένην τροπολογίαν, ἥτις θεωρεῖται ἐπίσης ὡς Νομοσχέδιον, εἰσαχθὲν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Προτείναντος δὲ ἄλλου ὅτι πρέπει ἡ παρά τε τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης γεννησομένη συναρμολογία νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 18 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰπόντος, ὅτι πρέπει εἰς τὴν γεννησομένην συναρμολογίαν νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πολλῶν διατάξεων περὶ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς συγκλήσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀναφερομένων ἐν ταῖς εἰρημέναις τροπολογίαις, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο, ἵνα παραπεμφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ εἰρημέναι τροπολογίαι πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ παρόντων τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνταχθῇ ἡ προσήκουσα συναρμολογία, εἰς τινος τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσης εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις κατὰ τὴν 18 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν 18 Φεβρουαρίου ε. ε. Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς συνταχθησομένης συναρμολογίας τῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου προταθεισῶν τροπολογιῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀδὰμ Δούκας.
Ἀ. Γ ρ η γ ο ρ ό π ο υ λ ο ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 19 Φεβρουαρίου 1868 ἡμέρᾳ πέμπτῃ τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν, προσλαβών προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς παρόντας Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Δοῦκαν καὶ Α. Γρηγοριάδην ἀντὶ τῶν κωλυομένων Γραμματέων ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Χ. Βλάσση.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθεισῶν ἐπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Κ. Βότζαρη, ἐξαιρουμένων ἀμφοτέρων τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ δοθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, ἐὰν κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε προαποφασισμένα ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τριάκοντα ἐξ Γερουσιασταί.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **29** Ἰανουαρίου ε. ε. ἔσεται ἤδη ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησις τῆς γενομένης συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν δύω προπολογιῶν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι παραλειπομένου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἐνδέχεται νὰ προέλθῃ δυσαρμονία τις τῶν λοιπῶν τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων διατάξεων πρὸς τὰ ἄρθρα **50—55** αὐτοῦ, ὡς οὐδεμιᾶς περὶ τούτων ἀναφερομένης προπολογίας διὰ τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις ἤδη πράκειται συναρμολογίας.

Ἀντιτεινάντος ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς γενομένης συναρμολογίας τῶν προπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, προλαμβάνεται πᾶσα δυσαρμονία καὶ ἀντίφασις τῶν ἄρθρων **50—55** τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ περὶ ἐνόρκων διατάξεις, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι ὡς εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη, ἐν οἷς ἰσχύει τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, οὕτω καὶ ἐν Ἑλλάδι καθ' ἣν τὸ σύστημα τοῦδε ἐρανισθὲν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καθιερώθη ἰσχάτως καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου **92** τοῦ Συντάγματος, εἰς τέσσαρα διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων εἴδη, διαιροῦνται οἱ τῶν

ἐνόρκων καταλόγοι, **1**) εἰς καταλόγων γενικῶν, **2**) εἰς καταλόγων τῆς ὑπηρεσίας, **3**) εἰς κατάλογον ἐφ' ἑκάστης Συνόδου ἐνόρκων, καὶ **4** εἰς κατάλογον ἐπὶ πάσης δίκης, τὸ δὲ πρῶτον κεφάλαιον τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις συναρμολογίας ἀφορᾷ μόνον τὸ πρῶτον εἶδος τῶν καταλόγων, ἤτοι τὸν γενικὸν τῶν ἐνόρκων κατάλογον.

Ἐν Ἀγγλίᾳ, καθ' ἣν πρὸ παντὸς ἄλλου ἔθνους καθιερώθη τὸ Ὁρκωτικὸν σύστημα, ὑπάρχει ὑπάλληλός τις ὀνομαζόμενος Cherif, συντάττων καὶ τὰ τρία πρῶτα εἴδη τῶν καταλόγων, καὶ ἐκλεγόμενος παρὰ τοῦ Βασιλέως. Πολλῶν δὲ ἐνισταμένων ὅτι μεγίστη εἰς τὸν εἰρημένον ὑπάλληλον παρέχεται ἐξουσία καὶ δύναμις περὶ τῆς κατ' ἀρέσκειαν συντάξεως τῶν Ὁρκωτικῶν τούτων καταλόγων, ὁ κατηγορούμενος ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα, πρὶν τῆς ἐναρξέως τῆς κατ' αὐτοῦ δίκης, νὰ ἐξαιρέσῃ **36** ἐκ τῶν Ὁρκωτῶν ἄνευ λόγου, καὶ ὅσους πρόσθετι θελήσει περιπλέον νὰ ἐξαιρέσῃ, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκφράσῃ τὸν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως αὐτῶν νόμιμον λόγον.

Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν, παραδεχθεῖσαν τὸ Ὁρκωτικὸν τῆς Ἀγγλίας σύστημα, πολλαὶ καταχρήσεις καὶ παράπονα προσεγένοντο κατὰ τὴν τῶν καταλόγων σύνταξιν, διότι ὁ Cherif ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας του διὰ τὴν σύνταξιν τῶν Ὁρκωτικῶν καταλόγων, ἔθετεν ὡς Ἐνόρκους καὶ δικαστὰς ὅσους ἤρέσκετο κατ' οἰκείαν βούλησιν. Μεταβληθέντος ὕστερον τοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος, διετάχθησαν οἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας Νομάρχαι νὰ σχηματίζωσι τούς τε γενικοὺς καὶ τοὺς τῆς ὑπηρεσίας καταλόγους, καὶ νὰ διορίζωσι καὶ τοὺς δικαστὰς ὡς προηροῦντο, διοριζομένων πολλάκις δι' ἁπλῆς ἀναφορᾶς πολλῶν ὡς ἐνόρκων, μὴ ἐχόντων οὐδὲν ἐκ τῶν προαπαιτουμένων προσόντων. Κατὰ δὲ τὰ ἔτη **1817**, **1818** καὶ **1832** ἐπελθουσῶν οὐσιωδῶν τινῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος, μετεβλήθη τοῦδε εἰς τελειότερον καὶ ἀκριβέστερον ὡς ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος, παραδεχθὲν καὶ παρὰ τῆς Ἑλλάδος πρό τινων ἐτῶν, καὶ ὑπὸ τὰς ἑπομένας διαφορὰς διακρινόμενον ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος.

1) Ὅτι κατὰ μὲν τὸ Γαλλικὸν σύστημα τὰς ἐπὶ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις δικάζει ὁ Νομάρχης, ὡς δικαστὴς πρώτου βαθμοῦ, καὶ γινομένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐφέσεως, ἀποφαίνονται ὁριστικῶς τὰ Ἐφετεῖα· κατὰ δὲ τὸ ἄλλο τῆς προμνημένης συναρμολογίας παραδεχθησόμενον, τὰς διαφόρους κατὰ

τῶν καταλόγων ἐνστάσεις δικάζουν τὰ τακτικὰ τῶν Πρωτοδικείων Δικαστήρια, καὶ ἐκκλήσεως γινομένης ἀποφαίνονται περὶ τούτων τὰ Ἐφετεῖα.

2) Ὅτι ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ οἱ τῶν Ἐνόρκων κατάλογοι συντάττονται παρὰ μόνου τοῦ Νομάρχου, παρ' ἡμῖν δὲ παρὰ τοῦ Νομάρχου, Ἐπάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου· καὶ οὕτω παρέχεται μεγίστη ἐγγύησις πρός τε τῆς τῶν καταλόγων ἀκριβοῦς συντάξεως, καὶ περὶ τῆς πρὸ ἑνὸς ἔτους δικάσεως τῶν ἐγκλημάτων κυρώσεως αὐτῶν· καὶ

3) Ὅτι κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα μόνος ὁ Νομάρχης ἐκλέγει τοὺς Ἐνόρκους ἐκ τῶν εἰς τοὺς καταλόγους ἐμπεριεχομένων προσώπων, ἐνῷ κατὰ τὸ ἡμέτερον ὁ μὲν ἥμισυς ἀριθμὸς τῶν Ἐνόρκων ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὁ δὲ ἕτερος ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἐρωτήσαντος δὲ ἄλλου τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἀ) τίνος ἕνεκα ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Ναυπλίου πρὸ **14** περίπου μηνῶν προφυλακισμένοι ἐπὶ ναυταπάτῃ ὑπόδικοι, χωρὶς νὰ ἀποπερατωθῇ μέχρι τοῦδε ἡ κατ' αὐτῶν ἀνάκρισις, καὶ ἐκδοθῇ τὸ περὶ παραπομπῆς εἰς δίκην, ἢ ἀθωώσεως αὐτῶν Βούλευμα, καὶ β') διὰ ποίαν αἰτίαν πρὸ τριῶν σχεδὸν μηνῶν ἀξιωματικοί τινες τοῦ Στρατοῦ, κατηγορούμενοι ὡς συμμέτοχοι δῆθεν τῆς ἐν Πάτραις συμβάσης λιποταποστασίας μετηνέχθησαν ἐνταῦθα ἐκ Ναυπλίου εὑρισκόμενοι ὑπὸ κράτησιν ἄνευ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσήκοντος ἐντάλματος· διότι ἄσκοπος καὶ ἀνωφελὴς καθίσταται ἡ ὁριστικὴ κύρωσις τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς δικάσεως τῶν ἐγκλημάτων, ὅταν αἱ ἀνακρίσεις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαιωνίζωνται, ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, ὅτι κατὰ τὴν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑπάρχουσαν Ἔκθεσιν τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδίκαις Εἰσαγγελέως, ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀνακρίσεως τῶν ἐπὶ ναυταπάτῃ κατηγορουμένων προσεγένετο ἕνεκα τῆς ἀπουσίας διαφόρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὑρισκομένων μαρτύρων, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ὑπάρχουσι ἀλλοδαποί, καὶ δυσκόλως δύνανται νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς ἀνακριτικὰς ἀρχὰς πρὸς ἐξέτασιν· ἐκτὸς δὲ τούτων τὰ περὶ ναυταπάτης καὶ ληστείας ἐγκλήματα ὡς σπουδαῖα, καὶ μεγίστης χρῄζοντα προσοχῆς, δυσχερῶς δύνανται καὶ ν' ἀποπερατωθῶσιν ἐντὸς βραχέος διαστήματος χρόνου· θέλει ὅμως χορηγήσει ἀκριβεστέρας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας μετ' ὀλίγας ἡμέρας. Ἅμα περὶ τούτου

ἀκριβῶς εἰδοποιηθεὶς παρὰ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Εἰσαγγελέως. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν περίστασιν, δὲν δύναται νὰ δώσῃ λεπτομερεῖς περὶ τῶν ὑπὸ κράτησιν εὑρισκομένων ἀξιωματικῶν πληροφορίας, ὡς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀναγομένων αὐτῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου πρώτου, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι καί τοι ἀδιαφόρου ὑπάρχοντος θεωρεῖ περιττὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς κεφάλαια τὰ διάφορα τῆς συναρμολογίας ἄρθρα, ἵνα τεθῶσιν μετὰ ταῦτα κατὰ σειρὰν μετὰ τῶν λοιπῶν περὶ Ἐνόρκων διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἕτερον προσέτι τρίτον Κεφάλαιον περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατυπώσεων. Ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὡς ἅπαντες οἱ Νόμοι διαιροῦνται κατὰ κεφάλαια πρὸς διάκρισιν τῆς διαφόρου ὕλης αὐτῶν, οὕτω καὶ ὁ προκείμενος περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νόμος, πρέπει νὰ διαιρεθῇ, ὡς περιέχων διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων ἐννοίας, ἀφορώσας τήν τε τῶν καταλόγων σύνταξιν καὶ τὴν τῶν παραπόνων ἐκδίκασιν, προστιθεμένου καὶ τρίτου ἔτι κεφαλαίου κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος.

Ἡ Γερουσία ὕστερον κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν κατὰ Κεφάλαια διαίρεσιν τῆς προκειμένης συναρμολογίας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι διὰ τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου ἄρθρου δὲν σαφηνίζεται πόθεν πηγάζουν οἱ τῶν Ἐνόρκων κατάλογοι, καὶ τίς ὑπάρχει ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τῶν καταλόγων τούτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα γίνονται αἱ διάφοροι προσθαφαιρέσεις ὑπέρ τε τῶν ἀπολεσάντων καὶ τῶν ἀποκτησαμένων τὰ τοῦ Ἐνόρκου προσόντα καὶ πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τεθῶσιν ὡς βάσεις τῶν εἰρημένων καταλόγων, οἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. **45** τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἅπαξ συνταχθέντες κατάλογοι· διότι τὸ παρακατιὸν **21** ἄρθρον τῆς συναρμολογίας ἀναφέρει μόνον περὶ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος συνταχθησομένου καταλόγου τῶν Ὁρκωτῶν, καὶ δὲν ὁρίζει τὸ ἀδιάῤῥηκτον θεμέλιον τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰρημένου **45** ἄρθρου συνταττομένων καταλόγων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου **21** πᾶσα τοῦ προαγορεύσαντος προλαμβάνεται ἀπορία περὶ τῆς βάσεως τῶν καταλόγων· ἐὰν δὲ δὲν ἐτέθη τὸ **21** ἄρθρον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου ἄρθρου, τοῦτο προσεγένετο διότι τὰ μὲν

πρώτα ἄρθρα καθὸ ὁριστικὰ πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐπὶ κεφαλῆς τὸ δὲ **21** ἄρθρον καὶ τὰ ἑπόμενα, ὡς παραπληρωματικά, περὶ τὸ τέλος.

Ἐπειδὴ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἀποτελοῦντος μέρος τῶν περὶ ἐνόρκων διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, μεταῤῥυθμίζονται τὰ ἄρθρα **50—55** τοῦ αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, τῶν ὁποίων προηγεῖται τὸ **45** ἄρθρον, πρέπει ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου νὰ τεθῇ ἡ βάσις τῶν συνταχθησομένων ἅπαξ καταλόγων κατὰ τὸ **45** ἄρθρον.

Συναμολογήσαντος ἑπομένως τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἡ βάσις καὶ πηγὴ τῶν ἅπαξ συνταχθέντων καταλόγων, ἐπὶ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα θέλουσι γίνεσθαι αἱ διάφοροι προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις, ὡς καὶ πρότερον τοιαύτην ἐπρέσβευσε γνώμην, ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς μετατέθη τὸ ἄρθρον **21** εἰς τὸ τέλος, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Νομοσχεδίου· ἄλλου δὲ προτείναντος ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἡ λέξις « ὑπάρχοντες » ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου ἄρθρου, διότι δυνάμει τοῦ Νόμου ὑπάρχουσι καταλόγοι Ἐνόρκων, ἐκ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα δύνανται καὶ ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα ἀπολέσαντες, καὶ νὰ προστεθῶσιν οἱ ταῦτα ἀποκτησάμενοι, καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ **21** ἄρθρον, διὰ νὰ μὴ ἀνατραπῶσιν οὕτω τὰ διὰ νόμου ὑπάρχοντα· καί τινος ἀντιτάξαντος ὅτι, ἐνδεχομένου νὰ ἐξαλειφθῶσιν οἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντες κατάλογοι, πρέπει νὰ διατυχθῇ ῥητῶς ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ἡ ἐκ νέου σύνταξις αὐτῶν, καὶ προσέτι νὰ τεθῇ διάταξίς τις περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν εἰρημένων καταλόγων διατηρήσεως, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι ἐναύσιον καὶ οὐχὶ διαρκῆ ὕπαρξιν παρέχοντος τοῦ παλαιοῦ Νόμου ἐπὶ τῶν εἰρημένων καταλόγων, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τεθῇ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἡ λέξις « ὑπάρχοντες, » ὡς ἀκύρων τούτων λογιζομένων παρὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου μετὰ ἓν ἔτος.

Προταθέντων ὕστερον ὑπό τινων τῶν ἑπομένων δύω ἄρθρων εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου, ἐχόντων οὕτως.

Ἄρθρ. 1. « Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον **45** τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου καταγράφονται ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς

ἑκαστον Δῆμον. Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρώνει εἰς ἐπαρχιακὸν κατάλογον. »

Ἄρθρ. 2. « Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς καὶ δὲν μεταβάλλονται· ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις. »

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταῦτα ἄνευ τινος παρατηρήσεως πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου ἄρθρου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῆς συναριθμολογίας, παρετήρησέ τις, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ περισσότερος χρόνος τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀντὶ τῶν λέξεων « ἀπὸ τὴν **1** ἕως τὴν **15** Φεβρουαρίου » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον. »

Ὅσον ὁ Νόμος, ἀντέταξεν, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ὁρισμένος, τοσοῦτον καὶ ἀκριβέστερος ὑπάρχει, καθότι τὸ ἔργον, περὶ οὗ ἀναφέρει, ἀποπερατοῦται ταχύτερον, δὲν ἐτέθη δὲ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ καὶ ὁ μὴν Ἰανουάριος, διὰ νὰ ἔχῃ ὁ Δήμαρχος τῶν ἀριθμοδίων ὑλικὸν καιρὸν νὰ σημειώσῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς αὐτοῦ τούς τε ἀπολέσαντας καὶ ἀποκτησαμένους τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα.

Προτείναντος δέ τινος, ἀντὶ τῶν λέξεων « ἀπὸ τὴν **1** ἕως τὴν **15** Φεβρουαρίου, » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « μέχρι τῆς **15** Φεβρουαρίου, » διότι εἶναι ἀδιάφορον ἀπὸ ποίου χρόνου θέλει κάμει ἔναρξιν ὁ Δήμαρχος τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων, ὡς αὐτοδικαίως ἔχων τὸ τοιοῦτον τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα καθ' ὅλον τὸ ἔτος συνεχῶς, καὶ ἄλλου ἀντιπάντος, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων προθεσμίας θεωρεῖται ἀναγκαῖος, διὰ νὰ γινώσκωσιν οἱ δημόται αὐτὴν, καὶ προσέρχωνται ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου προτείνοντες τὰς διαφόρους παρατηρήσεις των ἐπὶ τῶν καταλόγων, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο, ὡς ἔχει, τὸ ἄρθρον δεύτερον, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον τρίτον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **3**, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει, μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον τέταρτον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **4**, καί τινος προτείναντος νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « ἄνευ ἀναβολῆς » ὡς περιττὰι, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ

εἰρημένον ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον πέμπτον, ἐγένετο κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ δεκτὸν ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πέμπτου, καὶ τοῦ μὲν Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης προτείναντος, ὅτι πολλῶν χωρίων τινῶν Δήμων ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς Πρωτευούσης τοῦ Δήμου ἀφισταμένων, καὶ μὴ δυναμένων ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως τῶν λοιπῶν κατοίκων τῶν χωρίων νὰ γινώσκωσιν ἀκριβῶς τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων διὰ νὰ ἐπενέγκωσι τὰς κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις των, πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐκτίθενται οἱ ἐπαρχιακοὶ τῶν ἐνόρκων καταλόγοι καὶ ἐπὶ ἑκάστου Παρεδρείου, ἄλλου δὲ εἰπόντος ὅτι ἑνὸς μόνου Ἱερέως ἐπὶ πολλῶν χωρίων ὑπάρχοντος, καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἀναγνώσῃ τὸν εἰρημένον κατάλογον ἐπὶ τῆς πρώτης Κυριακῆς, εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶσθαι νὰ δημοσιεύεται οὗτος ἐφ' ἑκάστου Παρεδρείου, καὶ τρίτου τινὸς ἐπενεγκόντος ὅτι μετὰ τὴν λέξιν « ἀναγινώσκονται » νὰ τεθῇ ἡ λέξις τὴν « ἑπομένην, » διότι ὡς πρώτη Κυριακὴ ἐννοεῖται κοινῶς ἡ τῆς διακαινησίμου, καὶ προσέτι νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « εἰς τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων· » ἐκτὸς δὲ τούτων πρέπει ἕκαστον ἀντίγραφον τοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου νὰ ἀποστέλληται πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον, ὡς μεγίστης παρεχομένης ἐγγυήσεως περὶ τῆς τοῦ καταλόγου τούτου ἀκριβοῦς τηρήσεως, διότι δύνανται νὰ ἐκλείψωσι τυχὸν οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι ἕνεκα τῶν ἐξωτερικῶν κινδύνων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν δολιοτήτων τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προστεθείσας λέξεις, δὲν ἔκρινε δεκτὴν καὶ τὴν εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων ἀποστολήν, πρὸς τήρησιν αὐτῶν, ὡς πολλῶν τούτων ἀντιγράφων πρὸς διαφόρους ἀποστελλομένων Ἀρχὰς, ἐκ τῶν ὁποίων ἀδύνατος καθίσταται ἡ τούτων ἀπώλεια· οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον πέμπτον γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη, καὶ μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον ἕκτον, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 6. « Οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθεται τὴν πρώτην Μαΐου εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου Δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἑπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων καὶ παρακατατίθενται α') εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας, καὶ τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων, καὶ β' εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας. »

« Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ἕκτου, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν αἱ λέξεις « ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, » διότι ἐνδέχεται νὰ μὴ σταλῇ ἐγκαίρως παρὰ τοῦ Νομάρχου ὁ κατάλογος πρὸς τὸν Δήμαρχον διὰ νὰ κοινοποιηθῇ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸς τὸν ἀποσβεσθέντα, καὶ μήτε ποινή τις ἀναφέρεται κατὰ τοῦ Δημάρχου ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς εἰρημένης δεκαημέρου προθεσμίας· ἐκτὸς δὲ τούτου, διὰ τῆς παραλείψεως τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν δύναται νὰ προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τρίτου καὶ κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν, παραδεχθέντος τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχει, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι τρίτου δικαιώματα διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν Ἀρχῶν τούτων. Ἄλλων δὲ ἀντιτεινάντων, ὅτι ἀφ' ἧς ἐποχῆς γένῃ πᾶσα ἀπόσβεσις κοινοποιεῖται πρὸς τὸν ἀποσβεσθέντα διὰ τοῦ Δημάρχου, ὅταν σταλῇ οὗτος παρὰ τοῦ Νομάρχου, καὶ οὐδεμία τις ἀναστρεπτικὴ προθεσμία διατάττεται ὡς πρὸς τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποσβέσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον ἕβδομον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον ἕβδομον, καὶ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι ἀντὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου « ἢ » πρέπει νὰ τεθῇ ὁ συμπλεκτικὸς « καὶ » διότι ἡ ὡς ὑπάρχει ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ σημείωσις τῆς τε κατοικίας, ἡλικίας, τοῦ ἐπιτηδεύματος, τῆς ἀκινήτου περιουσίας, καὶ τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματος τοῦ πολίτου, δὲν παρέχει δικαίωμα τῆς ἀποκτήσεως τῶν τοῦ ἐνόρκου προσόντων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ συμπλεκτικοῦ ἀντὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου, καὶ τὸ ἄρθρον ἕβδομον γενόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη δεκτὸν, μετεσχηματίσθη εἰς ἄρθρον ὄγδοον.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἂν τυχὸν εἰς τινα Νομὸν τοῦ Κράτους δὲν συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος τῶν ἐνόρκων ἀριθμὸς ἐκ τοῦ συνταχθέντος καταλόγου, πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ διαταχθῇ ἤδη δι' εἰδικῆς διατάξεως ἡ τούτου συμπλήρωσις κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα, καὶ προτείναντος τὴν περὶ τούτου προσθήκην ἑνὸς ἄρθρου διὰ τῆς ἑπομένης διατάξεως ἐχούσης οὕτως. « Ἂν ὁ « ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ « συνταχθέντος καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ « τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα περὶ συμπληρώ- « σεως τῶν ἐνόρκων συμφώνως μὲ τὰς διαταξεις τοῦ παρόντος « Νόμου, » καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ συνομολογήσαντος πρὸς τοῦτο

ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ἐτέθη, τὴν ἀνωτέρω προσθήκην ὡς ἄρθρον ἔνατον.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου ὀγδόου τῆς συναρμολογίας καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου συγκάλεσις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δὲν εἶναι ὁ ἁρμόδιος καὶ κατάλληλος χρόνος, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι περί τε τὸν τρυγητὸν καὶ τὴν συγκομιδὴν τοῦ οἴνου ἀσχολούμενοι, δυσχερῶς θέλουσι συνέρχεσθαι εἴς τε τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, καὶ τὴν λοιπὴν τῶν χρεῶν των ἐκπλήρωσιν· ὡς τοῦτο ὡμολογήθη καὶ παρὰ τοῦ τῆς προκειμένης ἄρθ συναρμολογίας μετασχόντος Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν· ἕνεκα δὲ τούτου πρέπει νὰ τεθῇ ἡ 15 Ὀκτωβρίου ὡς ἁρμόδιος τῆς συγκλήσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων χρόνος. Τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ ἀντιτάξαντος ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ συγκαλέσῃ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια διὰ τὴν τῶν ἐνόρκων ἐκλογήν, κατὰ τὴν ἑπομένην τῆς 15 Σεπτεμβρίου ἡμέραν, ὡς ἱκανῶν παρελευσομένων ἡμερῶν ἕνεκα τῆς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσιεύσεως αὐτῶν καὶ ἄλλου ἐνισταμένου, ὅτι μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου πρέπει νὰ ἀποπερατῶνται οἱ κατάλογοι, διότι δύνανται οὕτω νὰ συγκαλῶνται τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ κατὰ τὸν Αὔγουστον καὶ ἔτι πρότω τοῦ μηνὸς αὐτοῦ, μὴ ἐμποδιζομένης παντάπασι τῆς συγκλήσεως τούτων ἕνεκα τοῦ χειμῶνος, ἐπήνεγκεν ὁ προκαθεύσας εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσιότης, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐγίνετο δυνάμει τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ὡς μηδενὸς τῶν πολιτῶν γινώσκοντος τοὺς εἰρημένους καταλόγους, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου σύστηματος οἱ κατάλογοι οὗτοι χρήζουσι περαιτέρω δημοσιότητος, ὡς πολλῶν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν γιγνομένων δημοσιεύσεων διὰ διαφόρων διατάξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νόμου. Ὅσον δὲ μεγαλητέρα προθεσμία χορηγεῖται ὡς πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων, τοσοῦτον ἀκριβέστερον δικαίζονται αἱ κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις, καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἀποφάσεις ὡριμώτερον συντάσσονται.

Προτεινάντος ἐπὶ τέλους τινὸς τὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου συζητήσεως, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, καὶ τῆς Γερουσίας παραδεξαμένης τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν. Ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς

ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐπί τε τοῦ ἄρθρου ὀγδόου καὶ τῶν ἑπομένων τῆς συναρμολογίας.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀδάμ Δούκας.

Σπ. Παπαλεξόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΘ'

Τῇ 20 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς, τοὺς παρόντας Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀδὰμ Δοῦκαν καὶ Σπ. Παπαλεξόπουλον, ἀντὶ τῶν κωλυομένων Γραμματέων ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Χρ. Βλάστου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένου δίμηνον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἕνεκα τῆς παγούσης ὑγείας του, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι καθ' ἃς ἔχει ἐκ Κορίνθου νεωτέρας εἰδήσεις ἀκριβεῖς, δὲν ἀσθενεῖ ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς, ἀλλ' ὑγιὴς διακείμενος ἐπιμελεῖται τῶν διαφόρων οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, καὶ δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν οὐδεμιᾶς ἡμέρας παράτασιν ἀδείας, ἄλλων δὲ ἀντιταξάντων, ὅτι ἐπιβεβαιουμένης διὰ ἰατρικῆς πιστοποιήσεως τῆς ἀσθενείας τοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἀπαιτεῖται ὥστε ἡ Γερουσία νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν αἰτουμένην παράτασιν ἀδείας, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις τοιαύταις περιπτώσεσι περὶ τούτου ἀπεράσισεν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Γερουσιαστὰς διδομένη ἀποζημίωσις θεωρεῖται ὡς ἀμοιβή τις τῶν ζημιῶν, ὅσας οὗτοι χάριν τῶν βουλευτικῶν καθηκόντων, ὑφίστανται ἀπομακρυνόμενοι τῶν

έργων τῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας των, καὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν κτημάτων αὐτῶν, ἐξ ὧν δύνανται νὰ πορισθῶσιν τὰ πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα· ἐὰν δὲ τις Γερουσιαστὴς, καθήκοντος, χωρὶς τινος ἀνωτέρας ἀνάγκης, ὡς ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς, εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐπιστρέψῃ καὶ βελτιόνῃ τὰ κτήματά του, ἀσχολούμενος περὶ τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις του, καὶ μὴ ζημιούμενος ἕνεκα τούτου παντελῶς, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποζημιοῦται παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 79 τοῦ Συντάγματος, ὁριζόντος, ὅτι οἱ Γερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν ἐνόσῳ ἀσχολοῦνται περὶ τε τὰς νομοθετικὰς καὶ δικαστικὰς ἐργασίας των· καθότι θεωρεῖται ἀντίρασις νὰ παρέχηται ἀποζημίωσις μηδεμιᾶς ὁρισταμένης ζημίας.

Προτείναντος δὲ ἄλλου νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν δεκαήμερος μόνον ἀπουσίας παράτασις, καὶ ἑτέρου πρὸς τοῦτο ἀντιτείναντος, ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς αὐτὸν δέκα μόνον ἡμερῶν παράτασις ἀδείας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρώτης.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ἀγθόου καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τῆς συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν δύο τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νοδοσχελίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πληροφορηθεὶς παρά τινων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπαλλήλων, ὅτι δυσκόλως τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δύνανται νὰ συνέλθωσι πρὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἕνεκα τῶν διαφόρων κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἰκιακῶν αὐτῶν ἀσχολιῶν, γνωμοδοτεῖ ἵνα παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον ὡς ὑπάρχει.

Προτείναντος ἑπομένως τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντὶ τῶν λέξεων « τὴν 15 Σεπτεμβρίου » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « τὴν 1 Ὀκτωβρίου· » διότι ὅσον περισσότερος χρόνος παρέχεται διὰ τὴν συγκλησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, τοσοῦτον ἀκριβέστερον δικάζονται αἱ κατὰ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις, καὶ αἱ ἐπὶ τούτων γινόμεναι ἔρευναι, καὶ πλειότεραι ἀποράσεις ἐκδίδονται. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἡ παλυχρόνιος πεῖρα καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος διαβεβαιοῦσιν, ὅτι δυσχερῶς οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι δύνανται νὰ συνέλθωσι πρὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ μετ' αὐτὸν, ὡς περί τε τὸν ἀμυτὸν καὶ τὸν τρυγητὸν ἀσχολούμενοι· τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐνισταμένου πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν πρότασιν, διότι μέχρις οὗ

ἀποπερατωθῶσιν οἱ κατάλογοι τὴν 1 Ὀκτωβρίου κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, δημοσιευθῶσι, καὶ ὕστερον συνέλθωσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, πολὺς παρελεύσεται χρόνος, καὶ κατὰ τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος μάλις θέλει εἶσθαι ἐρικτὴ ἡ τούτων συγκλησις, ἥτις δυσκόλως πολλάκις δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους ἐπισκηβόντων παχυτέρων καὶ ῥιγηδαίων ὑετῶν, καὶ ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐγκαλέσῃ πρὸ τοῦ Νοεμβρίου τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· ὅτε εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν καὶ πρὸ τῆς 15 Σεπτεμβρίου συνεκαλοῦντο, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πολλῶν ἐκδοθησομένων δικαστικῶν ἀποράσεων, ἀφορωσῶν τὴν τῶν καταλόγων διόρθωσιν ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου, πρέπει ὁ Νομάρχης νὰ δημοσιεύσῃ δι' ἐκθέσεώς του εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὴν νέαν ταύτην τῶν καταλόγων διόρθωσιν, καὶ προτείναντος πρὸς τοῦτο νὰ τεθῇ ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ μετὰ τὴν λέξιν « ἀποπερατοῦνται » ἡ ἑπομένη διάταξις. « Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς « τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν « καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῇ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ « τῶν δικαστικῶν ἀποράσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπο« μένου κεφαλαίου. » Ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι ἡ προτεινομένη προσθήκη τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θεωρεῖται πάντη περιττὴ ὡς ὑπὸ τοῦ παρακατιόντος 15 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας προνοουμένη, ἐπέμεινεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 15 ἄρθρου γινόμεναι ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διορθώσεις τῶν καταλόγων διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποράσεων, ἐνεργοῦνται ἄνευ τινος δημοσιότητος, ὑπὸ μόνου αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν καταλόγων.

Ἀπαιτεῖται, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, νὰ τεθῇ ἐποχὴ περὶ τῆς ὁριστικῆς τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων κυρώσεως, ἐξ ὧν θέλουν ἐκλεχθῇ παρά τε τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Νομαρχῶν οἱ τὰς διαφόρους τῶν Κακουργιοδικείων Συνόδους ἀποτελέσοντες ἔνορκοι, καθ' ἃς δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχωσιν ἄλλα πρόσωπα ὡς Ὁρκωτοὶ κριταὶ μετὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, ἄλλα πρὸ αὐτῆς μόνον· ἡ τῆς ἀνωτέρω ὅλης διατάξεως προτεινομένη προσθήκη· τέλος πάντων, ὡς περὶ τῆς

ὁριστικῶς τῶν καταλόγων κυρώσεως πραγματευομένη, πρέπει νὰ παραδεχθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, καθόσον δὲν ταυτίζεται μετὰ τοῦ παρακατιόντος ἄρθρου 15 τῆς συναρμολογίας διατάττοντες τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ μόνον τῶν καταλόγων διόρθωσιν, καὶ οὐχὶ τὴν δημοσιότητα τούτης.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν διορθώσεων τῶν καταλόγων προτεινομένη προσθήκη διατάξεως προνοεῖται ὑπὸ τῶν παρακατιόντων ἄρθρων 52 καὶ 53 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκρινομένου, ὅτι θεωρεῖ ὡς πολὺ ἀναγκαίαν τὴν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσίευσιν τῶν διαφόρων ἐπιγενησομένων διορθώσεων αὐτῶν, πρὸς γνῶσιν ἑκάστου καὶ ἰδίως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων περὶ τε τῶν ἀπωλεσάντων καὶ ἀποκτησαμένων τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα. Ἂν δὲ ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, δύναται νὰ διατάξῃ καὶ παραδεχθῇ καὶ τὴν ἐν τῷ 53 ἄρθρῳ περιεχομένην δημοσίευσιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν προσθήκην τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης διατάξεως, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον ἄγδοον μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον δέκατον, καὶ γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 10. « Τὴν 15 Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται. Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῆ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου. Τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων. »

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Β. Κεφαλαίου περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συναρμολογίας, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι χορηγουμένου εἰς πάντα δημότην τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων παρέχεταί τι ἄοριστον, καὶ δὲν ὁρίζονται ἀκριβῶς τὰ δυνάμενα νὰ ζητήσωσι δι' ἀγωγῆς τὴν τῶν καταλόγων διόρθωσιν πρόσωπα.

Ἐπενεγκόντος ἄλλου, ὅτι ἀπαιτεῖται ν' ἀπονεμηθῇ ἡ περὶ τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων αἴτησις εἰς πάντα δημότην, ὅστις καί τοι μὴ ἀπολαύων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔνορκος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν προσόντων, ἔχει ὅμως συμφέρον τῆς προσκούσας νὰ προτείνῃ κατὰ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις,

τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι ἀνατῆς παρ' αὐτοῦ συνταχθείσης προπολογίας παρείχετο τὸ δικαίωμα εἰς ἕκαστον πολίτην νὰ πρυτείνῃ ὅσας νομίζει εὐλόγους παρατηρήσεις περὶ τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων, ὡς καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νόμου ἐχορηγεῖτο τοῦτο, καθ' ὃν οὐδὲν μέχρι τοῦδε προσεγένετο παράπονον ἢ ἄλλη τις παρατήρησις· διότι ἅπαντες οἱ πολῖται ἔχουσι συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς κατὰ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐνστάσεις, ὡς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁριστῶν τούτων κριτῶν ἐν περιπτώσει πραχθησομένου παρ' αὐτῶν ἐγκλήματος τινός, ἀντέτεινε ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ πρὸς τοὺς πολίτας ἢ τοὺς δημότας παραχωρούμενον γενικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ἀκωλύτως κατὰ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διυγρύνει ἐπὶ τούτων προτείνοντες διορθώσεις, καὶ τοι κολακεῦον τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, καθίσταται ὅμως ἐπικίνδυνον προϊόντος τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ δυναμένους ὕστερον δύναται νὰ ἐπιφέρῃ συναπείας, ὡς ἐμφύτων ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ ὑπαρχόντων τῶν περὶ τῆς καταστορῆς αὐτῆς κινδύνων. Ὡς δὲ ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία τῆς μετριότητος ἐξοκειλλουσα δύναται νὰ περιπέσῃ εἰς τοὺς ἐκατέρωθεν αὐτῆς ὑποκειμένους σκοπέλους τῆς ἀσωτείας καὶ τῆς γιλαργυρίας, οὕτω καὶ ἡ ἐλευθερία περὶ τοὺς αὐτοὺς τῆς δεσποτείας καὶ τῆς ὀχλαγωγίας ὑφάλους δύναται νὰ συντριβῇ παρατρεπομένη τοῦ ἀναγκαίου μέσου ὅρου· διότι ἂν πρὸς στιγμὴν εὐρῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας ἐν γένει παραχωρηθῇ στόμιον περὶ τῆς ἐλευθέρας καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ ἐξασκήσεως τοῦ τοιούτου δικαιώματος, μυρίαι τότε θέλουσιν ἐπέλθει συκοφαντίαι, συστρεφαὶ διαβολαί, ἄδικοι ἐγκλήσεις, ἐξορίαι ἀνήκουστοι καὶ τέλος πάντων ἀποτρόπαιοι κατὰ διαφόρων πολιτῶν, ὡς ἄλλοτε ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος ἐν Ἀθήναις καὶ Ῥώμῃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ πρό τινων ἐτῶν διὰ τοῦ γενικοῦ τούτου καὶ ἀκωλύτου πρὸς ἕκαστον χορηγουμένου δικαιώματος τῆς ἐγκλήσεως κατὰ τῶν πολιτῶν, πολλοὶ ἀδίκως ἐτυμοραντίθησαν, ἐξωστρακίσθησαν γενόμενοι θύματα τῆς ῥᾳδιουργίας καὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπήχθησαν εἰς θάνατον.

Ὅθεν ἵνα μὴ δυστυχῶς περιπέσῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ τοιαύτη τῶν εἰρημένων δεινῶν θεοστυγὴς κατάστασις, καὶ ἡ ἐλευθερία χάριν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ τοιούτου πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας χορηγουμένου δικαιώματος, μετατραπῇ ἢ εἰς δεσποτείαν ὡς ἐν Ῥώμῃ καὶ Γαλλίᾳ ἐπὶ Ναπολέοντος, ἢ εἰς ὀχλαγωγίαν ὡς ἐν Ἀθήναις, ἐπανωκας θεωρεῖται νὰ διατυπωθῇ μέσος τις ὅστε

αφαιρουμένου τοῦ τοιούτου γενικοῦ δικαιώματος πρὸς ἁπαντᾶν τοὺς πολίτας, καὶ παρεχομένου μόνον πρὸς ἐκείνους, ὅσοι νομίζουν ὅτι μὴ προσηκόν ὡς ἀπεσβέσθησαν, παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφησαν. Ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀνάγκαιαν τοῦ ὑπουργοῦ, πρέπῃ νὰ δοθῇ πρὸς ἁπαντας τοὺς πολίτας γενικῶς τὸ τοιοῦτον περὶ τῆς αἰτήσεως τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων δικαίωμα, ὡς ἔχοντας συμφέρον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ὁρκωτῶν κριτῶν, τὸ αὐτὸ ἐπίσης δικαίωμα ἔνεκα τοῦ ἰδίου συμφέροντος πρέπει ν' ἀπονεμηθῇ εἰς τε τοὺς παῖδας, τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἀλλοδαπούς, ὡς παγιωμένους ὑπὸ τὴν αὐτὴν τῶν ἐνόρκων δικαιοσίαν ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος πραχθέντος παρ' αὐτῶν.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, τὴν ἑπομένην τροπολογίαν περιεχομένην ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ συνταχθείσῃ τροπολογίᾳ, ὡς ἔχουσαν οὕτως.

α Ὅσοι νομίζουν, εἴτε ὅτι μὴ προσηκόντως ἀπεσβέσθησαν,
α παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφησαν, εἴτε ὅτι συνέβη εἰς τὴν σύν-
α ταξιν τῶν καταλόγων ἄλλο λάθος ἀναφερόμενον εἰς αὐτούς,
α δύνανται ἕως καὶ ἐντὸς τῆς 30 Ἰουλίου νὰ κινήσουν ἀγωγὴν
α αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἐντολοδόχου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ
α νὰ ἐκκαλέσουν, ἂν θέλουν, εἰς τὸ Πρωτεῖον.

Αἱ παρὰ τοῦ προηγουμένου παρατηρήσεις, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, ἀποτελοῦσαι ὀρθὰς παρατηρήσεις, καὶ τὰ διάφορα ἐπὶ τούτων παραδείγματα, δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εὐτυχῶς ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ πρὸς ἁπαντας τοὺς πολίτας χορηγουμένου δικαιώματος περὶ τῆς ἐλευθέρας αἰτήσεως τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων· διότι ἡ περὶ τῆς ἀκωλύτου τοῦ τοιούτου δικαιώματος ἐξασκήσεως διάταξις πρὸ ἐτῶν ὑπάρχει καθιερωμένη ἐν τῷ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νόμῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐπήνεγκε παράπονον ἢ κίνδυνον καταστροφῆς τῆς ἐλευθερίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅταν ἕκαστος ἐν Ἑλλάδι πολίτης ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐλεύθερος τὸν κυβερνήτην τῆς πατρίδος του, ὅστις βέλει ἀποφασίσει περὶ τῶν τελειοτέρων αὐτοῦ δικαιωμάτων, πολλῷ μᾶλλον πρέπει ν' ἀπολαύῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων δικαίωμα, προτεί-νων διαφόρους κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις.

Διὰ τοῦ πρὸς ἕκαστον πολίτην χορηγουμένου τούτου δικαιώματος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μεγίστη περὶ τῆς ὑγιείας τῶν καταλόγων συντάξεως παρέχεται πρὸς

τοὺς πολίτας ἀσφάλεια, ἀπεκδυομένων τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν τὴν ἐπιγεννησομένην τυχὸν αἰτιασιν ἐπὶ τῆς ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν Ἐνόρκων κατατάξεως· ὡς δὲ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιψηφισθέντος ἕκτου ἄρθρου χορηγεῖται τὸ δικαίωμα πρὸς ἕκαστον πολίτην νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ, ἐπὶ σκοπῷ βεβαίως τοῦ ὅπως ἐπὶ τούτου νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις, διαφόρους προηγουμένως ποιούμενος παρατηρήσεις, οὕτω πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ ἀνεμποδίστως καὶ διὰ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου πρὸς πάντα πολίτην τὸ αὐτὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τὰς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων αἰτήσεις, ἐν τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἐνέστι κίνδυνος, ὡς ὁ προηγούμενος διϊσχυρίσατο· καθότι καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ τοιοῦτον καθιερώθη δικαίωμα πρὸς πάντα πολίτην, καὶ οὐχὶ εἰς πρωτομιλοῦντας τινὰ τάξιν ἀνθρώπων, καὶ ἅπαντες οἱ πολῖται ἔχουσι συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων αἰτήσεις, ὡς δικαιούμενοι ποτὲ ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος ὑπὸ τῶν Ὁρκωτῶν κριτῶν Εὐγενοῦς ὄντες θεωρουμένου τοῦ τοιούτου δικαιώματος, καὶ μηδέποτε αἰτίου βλάβης καθισταμένου, πρέπει νὰ κατάσχῃ αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς, ὅλος ὢν, καὶ ὄλβιος εἶσθαι ἀδιαλείπτως ἄξιος αὐτοῦ, καὶ ἐν ὄντως δίκαιον νὰ καθιερωθῇ ἀντιθέτου τὸ σύστημα· οἱ δὲ ἐν ἐλευθέρᾳ διαμένοντες πολιτεύματι, καὶ τοῦ δικαιοθησόμενοι ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος, ὑπὸ τῶν Ἐνόρκων, οὐδὲν ὅμως συμφέρον καὶ δικαίωμα ἔχουσι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν νὰ προτείνωσι παρατηρήσεις, ὡς ὁμιλοῦντες νὰ ὑποκλέψωσιν εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, ἵνα διαβλέψουσιν ἄνευ τινος κατὰ τούτων παρατηρήσεως.

Τὸ ἐπὶ τῆς ἀρχιπότητος, προσέθηκεν ἄλλος, χορηγηθὲν ἀκωλύτως εἰς πάντα πολίτην δικαίωμα τῆς ἐγκλήσεως, ἐξ οὗ καὶ μεγάλης κινδύνος καταστροφῆς τῆς ἐλευθερίας ἐπέλθει, καὶ τὰ δεινὰ τῶν συμβαινόντων ἀποτελέσματα ἀπορρόθησαν, διαρρίζει τοῦ παρεχομένου τῷ ἁπλουστάτου δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων· διότι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ἔχει ἕκαστος πολίτης τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ αἴτησιν μόνον περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀγχιστάτην ἔχει οὗτος τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας κατὰ παντὸς πολίτου ἐγκλήσεως, διασθησομένης μάλιστα ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχὶ ὑπὸ ἀλιγομελεστάτων τακτικῶν Δικαστηρίων· ἂν δὲ καὶ αἱ παντοῖαι προσπίπτουσαι τύχαι κατὰ τῶν πολιτῶν χρήματα, ἀρέσκουσι τοῖς κληρώσεως νὰ

νομοθετῶσιν οὗτος, ἢ ἄλλως, δὲν πρέπει ὅμως ποτὲ νὰ μᾶς ἀναγκάζουν ν' ἀπομακρυνώμεθα τῶν ὑγιῶν τῆς ἐλευθερίας ἀρχῶν, καὶ μάλιστα ὅταν εὐτυχῶς δυνάμεθα νὰ συμβιβάσωμεν αὐτὰς μὲ τὰς σημερινὰς περιστάσεις τοῦ τόπου μας· ὁ δὲ πολιτισμὸς οὐδέποτε δύναται τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτεθέντα δεινὰ ἀποτελέσματα νὰ ἐπενέγκῃ, ὅταν κατὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ ἐπιστήσωμεν, ὡς χρεωστοῦμεν, σύντονον προσοχὴν, παραδεχόμενοι μόνον τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοῦ καρπούς.

Προκαπιζόμενον ὄθεν ὑπὸ μόνων τῶν ἐγχρώνων τὸ τοιοῦτον πρὸς ἕκαστον ἀπονεμόμενον δικαίωμα τῆς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων προτάσεως, πρέπει ν' ἀρεθῇ ἐλεύθερον εἰς πάντα πολίτην, καὶ νὰ παραδεχθῶμεν, ὡς ὑπάρχει τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, καὶ μόνον τῆς λέξεως « πολίτης » τεθεμένης ἀντὶ τῆς λέξεως « δημότης » καθότι δημότης θεωρεῖται καὶ ὁ ἀπολέσας τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ τοι ἀπολαύων τὰ δημοτικά.

Παρατηρήσαντος τινὸς, ὅτι δὲν πρόκειται ἀδὴ περὶ ἐγκλίσεως κατὰ τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν ἀνωτέρω τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἐνάτου ἄρθρου τῆς συναρμολογίας.

Προτείναντος ὕστερον τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναιρέσεθαι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων, πρέπει νὰ ἔχωσι πρῶτον οἱ μὴ ἐγγεγραμμένοι εἰς τῶν καταλόγων πολῖται, καὶ ἔπειτα οἱ ἐγγεγραμμένοι, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἀποκριναμένου, ὅτι περιττὴ θεωρεῖται ἡ τοιαύτη πρότασις· καθότι ὅταν τις ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσῃ τὴν εἰς τοὺς καταλόγους ἐγγραφὴν τοῦ παραλειφθέντος, πολλῷ μᾶλλον δύναται καὶ τὴν περὶ ἑαυτοῦ ἐγγραφὴν νὰ ζητήσῃ, τὴν ἐπομένην ἄλλος ἐπρότεινε τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνάτου ἄρθρου τῆς συναρμολογίας, ἔχουσαν οὕτως « ὅστις τῶν « δημοτῶν, ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, καὶ ἔχων « συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσας, εἴτε « ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπε- « σβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγρά- « φησαν ἢ παρελείφθησαν ἢ ἀπεσβέσθησαν ὁμοίως μὴ προση- « κόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ « ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν « διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων. »

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δύο ὑπαρχόντων δικαιωμάτων τῶν τε πολιτικῶν καὶ τῶν ἀστυκῶν, πρέπει νὰ γένῃ μνεία ἀμφοτέρων ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ· καθότι δύναταί τις νὰ ἔχῃ τὰ πολιτικὰ χωρὶς τῶν ἀστυκῶν, ἢ καὶ τὸ ἀνάπαλιν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἀπαιτεῖται ν' ἀφαιρεθῇ καὶ ἡ δευτέρα ἐπαναλαμβανομένη λέξις « προσηκόντως » ὡς καπέζηλος, καὶ οἰκοθεν ἐκ τῆς πρώτης ἐννοουμένη, ἀντιταξάντος ἄλλου, ὅτι ὅστις τῶν δημοτῶν ἀπολαύει τὰ πολιτικὰ, ἔχει καὶ τὰ ἀστυκὰ δικαιώματα, οὐχὶ δὲ καὶ τοὐναντίον, ὡς ἐμπεριεχόμενα τὰ ἀστυκὰ ἐν τοῖς πολιτικοῖς δικαιώμασι, καὶ ὅστις στερεῖται τῶν πολιτικῶν δὲν ἀπεκδύεται καὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ἐνῷ ἀφαιρουμένων τῶν ἀστυκῶν καὶ τὰ πολιτικὰ ἀπόλλυνται, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προτείναντος ἀντὶ τῆς λέξεως « ἀστυκὰ » νὰ τεθῇ ἡ λέξις « δημόσια » ὡς καταλληλοτέρα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο μόνον τὴν προσθήκην τῆς λέξεως « δημόσια, » καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον ἔνατον τροπολογηθὲν ὡς ἀνωτέρω καὶ μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 11 ἔχει ὡς ἑξῆς.

Κεφ. Β'. *Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.*

Ἄρθρ. 11. « Ὅστις τῶν δημοτῶν ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ « καὶ τὰ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ « 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσει, εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς « καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προ- « σηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ « ἀπεσβέσθησαν ὁμοίως μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ « δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι « τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύν- « ταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 10, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ προτείναντος ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐντὸς δέκα ἡμερῶν », διότι δὲν ὠφελεῖ παντάπασι νὰ ὁρίζηται ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ, ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἐπιδίδεται ἡ ἀγωγὴ, ἀφ' οὗ εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου διατάττεται ὅτι μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου κινεῖται ἡ ἀγωγὴ, ἥτις μόνον τότε θεωρεῖται τοιαύτη, ὅταν ἐπιδοθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 10 γενόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ μέρη δεκτὸν, καὶ μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 12 ἔχει ὡς ἑρεξῆς.

« Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τε τὸν Νομάρχην, καὶ « εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Αναγνωσθέντα ύστερον τὰ ἄρθρα 11, 12 καὶ 13 τῆς συναρμολογίας, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν, ἄνευ τινος παρατηρήσεως μεταβληθέντα μόνον εἰς ἄρθρα 13, 14 καὶ 15.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 14 τῆς συναρμολογίας, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀπηλλαγμένα τοῦ ἐνσήμου χάρτου τὰ τε πρακτικὰ καὶ αἱ ἀπορράσεις τῶν Δικαστηρίων εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος· καθότι κατά τε τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Διανομίας, καὶ τὰς τοῦ περὶ χαρτοσήμου Νόμου θεωροῦνται ὡς διαγράμματα μόνον τὰ παρὰ διαδίκου πρὸς διάδικον κοινοποιούμενα ἐγγραφα, ἅτινα δύνανται νὰ γείνωσι καὶ κτῆμα τοῦ διαδίκου, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἀπορράσεις καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν Δικαστηρίων· καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου 14 ἀπαιτεῖται ἕνεκα τούτου ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἐπομένη ἐν τῇ προπολογίᾳ αὐτοῦ περιεχομένη διάταξις ἔχουσα οὕτως· « Εἰς τὰς δίκας περὶ ὧν διαλαμβάνει « ὁ παρὼν Νόμος δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου, » τοῦ δὲ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνιστα μένου ὅτι ἐπειδὴ ὡς διαγράμματα θεωρεῖται πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν δίκην ἔγγραφον, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ λογίζηται ὡς τοιοῦτον καὶ ἡ ἀποπερατοῦσα τὴν δίκην ἀπόρασις, ἥτις ὡς διαγράμματος θεωρουμένη μετὰ τὴν πρὸς θάτερον τῶν διαδίκων κοινοποίησίν της, ἔπεται ὅτι καὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς μεταξὺ τῶν διαγράμματος καταστάται, ἡ Γερουσία ἐρωτήσαντος τοῦ κ. Προέδρου, παρεδέξατο πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ προταθεῖσαν προπολογίαν, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 14 μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 16, ἔχει προπολογηθὲν ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθ. 16. Εἰς τὰς δίκας περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν « Νόμος δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου. »

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 15, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 17, ἀντικατασταθέντος μόνου τοῦ ἀριθμοῦ δεκάτου ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ ὀγδόου.

Προβάντος ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐπομένων ἄρθρων, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προτείναντος, ἵνα περὶ τούτων τεθῇ τρίτον τι Καταλλαίων περὶ τῆς ἐλλοτίας τῶν ἐνόρκων, καὶ πρὸσετι νὰ προστεθῶσι, ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου αἱ λέξεις « περὶ τῶν ἐκλο- « γῶν » ἐγένοντο δεκταὶ αἱ εἰρημέναι προσθῆκαι.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 16, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἔδει πάντως περιττὸν νὰ λαμβάνωνται

ὑπ' ὄψιν ἐπιμελῶς αἱ ἀπαιτούμεναι ἠθικαὶ τε καὶ διανοητικαὶ ἰδιότητες τοῦ ἐνόρκου, καθότι ἐὰν αὐτὸς δὲν ἔχῃ τὰ παρὰ τοῦ Νόμου προαπαιτούμενα προσόντα δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ἔνορκος, καὶ ὡς ἐκ τοῦ οὗ πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὡς περιττοὶ αἱ λέξεις « λαμβάνων ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς « καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας », καὶ ν' ἀναπεμφθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Νομάρχου ἡ τῶν ἐνόρκων ἐκλογή.

Προτείναντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς καθιερωμένης καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου τῆς τοιαύτης διατάξεως αὐτοῦ, καὶ ν' ἀντικατασταθῶσιν μόναν αἱ λέξεις « κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις » ἀντὶ τῶν « κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον » καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἀπὸ συμπάθειαν ἢ ἀντιπάθειαν νὰ ἐκλέξωσι πολλάκις καὶ βλάκας ὡς ἐνόρκους, καὶ τοι ἔχοντας τὰ ἐξωτερικὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα, ἀπαιτεῖται ἕνεκα τούτου νὰ λαμβάνωνται ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν αἱ διανοητικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἑκάστου ἰδιότητες, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 18, ἀντικατασταθεισῶν μόνων τῶν λέξεων « κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις » ἀντὶ τῶν λέξεων « κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 17, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι περιττὴ καθίσταται ἡ νέα αὕτη τῶν διορθωθέντων καταλόγων διατύπωσις δημοσίευσις, ὡς γενησομένη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῶν, ἄλλου δὲ προτείναντος, ὅτι πρὸ πέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν τῆς Συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἡ τῶν διορθώσεων δημοσίευσις, ἵνα μὴ βραδύνῃ ἡ συγκάλεσις αὐτῶν, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπενεγκόντος ὅτι ὅσοι πλείονες τῶν καταλόγων γίνονται δημοσιεύσεις, τοσοῦτον περισσοτέρα εἰς τὸν καταγραφόμενον παρέχεται ἀσφάλεια περὶ τῆς ἐν γνώσει παρ' αὐτοῦ προταθησομένης ἐξαιρέσεως τοῦ ἐνόρκου, καθότι ἐκανεὶ μέχρι τοῦδε ἐγένοντο καταχρήσεις διὰ τὴν μὴ δημοσίευσιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐνόρκων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὡς ὑπάρχει καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, μεταχηματισθὲν ὡς ἄρθρον 19, προστεθεισῶν μόνων τῶν λέξεων « τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων » μετὰ τὰς λέξεις « τοῦ ἄρθρου 36 ».

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 18, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 20,

αἀιρεθεισων μόνον τῶν λέξεων « ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων ».

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 19, καὶ τινος προτείναντος ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐκ τῶν διορθωθέντων ἐπαρχιακῶν καταλόγων », ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀφαίρεσιν καὶ ἀντικατάστασιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ προκείμενον ἄρθρον μετεβλήθη εἰς ἄρθρον 21.

Αναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 20, ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινὸς παρατηρήσεως, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 22.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 21 τῆς συναρμολογίας, καὶ τινων προτεινάντων ν' ἀφαιρεθῇ ὁλόκληρον τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς περιεχομένης τῆς ἐννοίας αὐτοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀπόρριψιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.

Αναγνωσθέντος ἐπὶ τέλους τοῦ ἄρθρου 22 τῆς συναρμολογίας, καὶ τοῦ μὲν εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει ἔχον τῶν προκειμένων Νόμων, θέλει ἐκδώσει τὸ ἀπαιτούμενον Β. Διάταγμα περὶ τῆς πρὸς ἀναβιβάσεως τῶν καταλόγων δοθησομένης προθεσμίας διὰ τὸ παρὸν ἔτος, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1849 θέλουσιν ἐφαρμοσθῆ πλειότατα αἱ περὶ προθεσμιῶν διατάξεις, καὶ μόνον κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος θέλουσιν ἐπέλθει ἀνωμαλίαι τινὲς ὡς πρὸς αὐτὰς, καὶ ἄλλων προτεινάντων τὴν κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, διατάξασα τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ προσδιορίζοντος τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ ἀπέναντι Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, τὴν ὁποίαν πληροφορῶ, ὅτι τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον εἶναι ἀπαραμείωτον, ὡς εἶχε ψηφισθῆ παρ' αὐτῆς κατὰ τὴν Συνε-

δρίασιν τῆς 12 Φεβρουαρίου 1847, ὅπερ ὅμως μὴ περιωθὲν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Α'. Περίοδον, ἐπανελήφθη ἤδη.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτις θέλει τὸ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισθὲν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα τὸν ἀκόλουθον μισθόν.

§ α'. τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμὰς		500:—
Ὁ Ἀντιπρόεδρος	»	400:—
Ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς .	»	350:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	200:—

§ β'. Τῶν δικαστηρίων τῶν Ἐφετῶν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμ.	»	400:—
Ὁ Ἐφέτης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς . . .	»	300:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	170:—

§ γ'. Τῶν Δικαστηρίων τῶν Πρωτοδικῶν

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμ.	»	300:—
Ὁ Πρωτοδίκης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς . .	»	200:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	150:—

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἄρθρον 233 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων καταργεῖται.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθεὶς σήμερον παρ' ἡμῶν θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀναγνωσιν αὐτῶν, ἡ Γερουσία διέταξεν, ἵνα πεντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου γένωσι, καὶ ἕκαστον τούτων παραδοθῇ εἷς τι μέλος ἑκάστου Τμήματος, καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τε τοῦ τελευταίου ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τοῦ σήμερον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΔΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΥΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Α. Γραγοριάδης

ΥΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω 1) Νομοσχέδιον περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν. 2 Νομοσχέδιον περὶ μετασχηματισμοῦ εἰς Ὑγειονομεῖα Γ'. τάξεως τῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν Κορωνίδος καὶ Αἰγίνης, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν· καὶ 3 Νομοσχέδιον περὶ διορισμοῦ Ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης, ἄνευ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως· διότι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τῆς Συνεδριάσεως τῆς 28 Ἰανουαρίου 1847 τῆς Γ'. Συνόδου τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου καθυποβλήθη ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπεψηφίθη παρ' αὐτῆς διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τῶν Βουλῶν διάλυσιν, καὶ ἐξ ἅπαντα ἐκ νέου κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον εἰσηχθέν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ παραδεχθέν, ἀδεχίαν ὑπάτου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχρηζε δι τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις ὡς ἐξῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν σας τὸ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδόθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν Πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου Συνεδριάσεών της.

Οἱ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυναπτῶν ἀντίγραφον, χρέος περιττὸν νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ἀποικήσαντας ἐν τῇ Ἑλλάδι Κρῆτας, καὶ λαβόντας χαίας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΚΔ'. ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτωβρίου 1834 Β. Διαταγμάτων περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώνην, θέλουν παραχωρηθῆ τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας. Εἰς ὅσους ἐκ τῶν μεταναστευσάντων ἤδη δὲν ἔλαβον εἰσέτι γαίας θέλουν παραχωρηθῆ εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν 30—50 στρέμματα γῆς ἀναλόγως τῶν μελῶν αὐτῆς· ἀλλὰ πρὸς τούτοις τὰ σκαπτὰ ἄλλων χρησιμεύσει πρὸ πάντων ἐκείναι αἱ γαῖαι,

αἵτινες ἢ κατέχονται ἀπὸ Κρῆτας καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὅρων, τῶν προσδιωρισμένων ἀπὸ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰ Β. Διατάγματα, ἢ ἐγκατελείφθησαν ἀπ' αὐτούς· Ἐὰν δὲν ἤθελον ἐξαρκέσει αὗται, θέλουν παραχωρηθῆ καὶ ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν γαιῶν, ἐπιμελαττομένων τῶν ὅρων τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 Νόμου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν εἰς τοὺς νῦν ἀποίκους τῆς Μινώας δὲν ἐδόθη ἔκτασις γαιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τούτου Β. Διατάγματος, θέλει συμπληρωθῆ τὸ ἔλλειπον ἀπὸ ἐθνικὰς γαίας, κειμένας καὶ ἐκτὸς τοῦ Δήμου Μινώας, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ὅρων τοῦ εἰρημένου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν Μῆλον καὶ Μινώαν, ὅπου δὲν ὑπάρχουν διαθέσιμοι Ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀποίκους καὶ ἐκ τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων Μονῶν, ἀποζημιουμένου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου δι' ἄλλων ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας.

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἑκάστην τῶν ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Μινώᾳ νεοσυνοικισθησομένων οἰκογενειῶν θέλει παραχωρηθῆ δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως εἰς οἰκίσκος ἀξίας ὄχι ἀνωτέρας τῶν 300 δραχμῶν, εἷς βοῦς, καὶ τὰ ἀναγκαῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προσεχοῦς ἔτους ἐθεώρησεν ὡς λυσιτελὲς νὰ μετασχηματισθοῦν οἱ Ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα Γ'. τάξεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζον τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὸ προκείμενον μέτρον, ὑπέβαλε κατὰ τὴν Α'. Βουλευτικὴν Περίοδον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης διαλύσεως ἔμεινε τότε ἀνεξέταστον.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι καὶ ἡ αὐτὴ ἀνάγκη ὑφίστανται καὶ σήμερον, Κύριοι, δι' ἀμφότερα τὰ προκείμενα μέρη· διὰ δὲ τὴν Αἴγιναν ἐπαρουσιάσθη καὶ ἄλλη ἰσχυροτέρα ἐκείνης, τοὐτέστιν ἡ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις σύστασις τοῦ ἐκεῖσε λοιμοκαθαρτηρίου, χρησιμεύοντος, ἂν ποτε ἤθελε καταπλεύσῃ μεμολυσμένων πλοίων ἐκ πανώλους, εἰς λοιμοκαμεῖον, καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐνσκήπτει ἡ χολέρα εἰς μέρη παρὰ τὴν Ἑλλάδι, ὡς λοιμοκαθαρτήριον τῶν ἐξ ἀκαθάρτων ἢ ὑποπτων μερῶν ἐρχομένων, κλεισμένου τοῦ λοιμοκαθαρτίου Πειραιῶς τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς θέσεώς του δὲν παρέχει ἀποχρῶσαν ἀσφάλειαν εἰς τὴν δημόσιον ὑγείαν.

Τ' ἀπαιτούμενα ἔξοδα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐκεῖσε σταθμοῦ ἀναβαίνουσι εἰς δραχ. 120 κατὰ μῆνα, τοὐτέστι διὰ μισθὸν ἑνὸς Σταθμάρχου δραχ. . . . 60:—
Διὰ μισθὸν δύο φυλάκων πρὸς δραχ. 30 . . . 60:—
120:—

Τὰ δὲ ἀπαιτούμενα διὰ τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ αὐτοῦ εἰς ὑγειονομεῖον Γ'. τάξεως θέλουν ἀναβῆ εἰς δραχ. 320 τοὐτέστι.

Διὰ μισθὸν	1 Ὑγειονόμου δραχ.	100:—
»	1 Ἰατροῦ δραχ.	80:—
»	1 Γραμματέως (ἂν ἦναι χρεία) . .	80:—
»	2 φυλάκων	60:—
		320:—

ἀλλὰ ἂς παρατηρήσωμεν, ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ Γραμματέως, καθόσον δὲν θέλει γίνεσθαι κάθαρσις τῶν ἀπὸ ἐπιχολεραμένων ἐρχομένων, ἢ τῶν ἐκ πανώλους μεμολυσμένων, δὲν θέλει λάβει χώραν, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ πραγματικὴ δαπάνη δὲν θέλει ὑπερβῆ τὰς δραχ. 240 κατὰ μῆνα· ἀφαιρουμένων δ' ἐκ τούτων τῶν ἤδη δαπανωμένων διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Σταθμοῦ δραχ. 120, θελ' εἶσθαι μόνον διαφορὰ ἐπὶ πλέον δρ. 120 κατὰ μῆνα.

Τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Σταθμοῦ τῆς Κορωνίδος ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 90 κατὰ μῆνα, τοὐτέστι·

Διὰ μισθὸν	ἑνὸς ἐπιστάτου δραχμὰς	60
»	1 φύλακος.	30
		90

Τὰ δ' ἀπαιτούμενα διὰ τὸν μετασχηματισμόν του εἰς ὑγειονομεῖον Γ'. τάξεως ἀναβαίνουν εἰς δρ. 320 τοὐτέστι·

Διὰ μισθὸν	1 ἐπιστάτου δραχ.	100
»	1 Ἰατροῦ »	80
»	1 Γραμματέως (ἂν ἦναι χρεία) . . .	80
»	2 Φυλάκων πρὸς 30 δρ.	60
		320
ἀφαιρουμένων ἐκ τούτων τῶν δαπανωμένων ἤδη δρ. .		90
μένει διαφορὰ ἐπὶ πλέον δρ.		230

Ἐπειδὴ ἡ παρουσιαζομένη ἀνάγκη, Κύριοι, εἶναι ἰσχυροτάτη, ἡ δὲ δαπάνη ἀσήμαντος, δὲν ἐδίστασα, παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς τῆς Α΄. Περιόδου, νὰ ἐπαναφέρω ἐκ νέου καὶ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις, ἀναγνωρίσασα τὴν βασιμότητα τῶν λόγων μας, καὶ ἀφορῶσα εἰς τὸ συμφέρον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, τὰ ὁποῖα ὁσημέραι ἀναπτύσσονται εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐμπορικὰς ταύτας πόλεις, ἐπεψήφισε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ἐλπίζω ἑπομένως, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους θέλει παραδεχθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **24** Φεβρουαρίου **1848**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς:
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ εἰς τὴν Κορωνίδα καὶ εἰς τὴν **Ν.** Αἴγινα ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ μετασχηματίζονται εἰς ὑγειονομεῖα Γ΄. τάξεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθήναι τὴν **19** Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ τῆς Υπάτης καὶ Κύθνου θέλουν διορίζεσθαι κατ' ἔτος δύο ἐπιστήμονες Ἰατροὶ διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς καταλλήλου χρήσεως τῶν Λουτρῶν, καὶ νὰ συλλέγωσιν ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν· τῶν Ἰατρῶν δὲ τούτων ἡ μὲν ὑπηρεσία διαρκεῖ ἐφ' ὅσον εἰς τὰ Λουτρὰ αὐτὰ φοιτῶσιν ἀσθενεῖς, ἡ δὲ μισθοδοσία ἡ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκάστου προσδιορίζεται εἰς δραχ. **150** κατὰ μῆνα ἑνόσω διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία των.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι τῇ **21** Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τὰ μὲν δύω πρῶτα Νομοσχέδια τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν διορίσωσιν τὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῶν οἰκείων ἐκθέσεων, τὸ δὲ τρίτον, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐνώπιον τῆς Γερουσίας εἰσαχθέν, νὰ μὴ τυπωθῇ πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν, οὔτε νὰ διορισθῇ ἐπ' αὐτοῦ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως 1) ἐπὶ τε τοῦ **22** ἄρθρου τῆς συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ 2) ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς **20** τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἑνόρκων Νομοσχεδίου ἀνέγνω τὴν ἑπομένην ἐπὶ τοῦ **22** ἄρθρου τῆς συναρμολογίας τροπολογίαν.

« Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος Δή-
« μαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει, κατὰ τὸ
« 1 ἄρθρον, τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων ἐνόρκων
« τοῦ οἰκείου του Δήμου. Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει
« σημειώσει, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ
« ἀποσβεστέους. Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ κατα-
« λόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ
« διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρα-
« τηρήσεις τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν
« τοῦ Νομάρχου μέχρι δέκα· ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου
« ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης
« καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν
« μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου. Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπό-
« σβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐντὸς πέντε
« ἡμερῶν. »

Παρατηρήσαντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι διὰ τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου, ἐπανέρχεται ἡ τοῦ ἀποσβεσθέντος 21 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας διάταξις, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐπεψηφίσθη ὁ προκείμενος Νόμος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρὸ τῆς πρώτης Φεβρουαρίου, ἀφ' ἧς ἄρχονται αἱ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐργασίαι, καὶ ἐπισπευδομένης ἤδη τῆς τε εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος Νόμου παρὰ τοῦ Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνδέχεται νὰ κυρωθῇ οὗτος καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων μέχρι τῆς 15 Μαρτίου, ἐὰν ἀντὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς πρώτης Φεβρουαρίου ἕως τῆς 15 Μαρτίου ε. ε. τὸ ὁποῖον παρῆλθε καὶ θέλει παρέλθει μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ Νόμου τούτου, τεθῇ ἴσης τις προθεσμία ἀπὸ τῆς 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου, τότε συνδυάζονται αἱ ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου διαφέρουσαι γνῶμαι, ὡς τῶν αὐτῶν διατηρουμένων προθεσμιῶν, καὶ μόνων τῶν ὀνομάτων τῶν μηνῶν μεταβαλλομένων. Τούτου ὅθεν ἕνεκα ἐπρότεινε τὴν ἑπομένην τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτως·

« Αἱ ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, διὰ τὸ τρέχον
« ἔτος, ἐργασίαι ἄρχονται μὲν εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν
« τοῦ παρόντος Νόμου, ἀποπερατοῦνται δὲ ὁριστικῶς τὴν
« πρώτην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου. »

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης τροπολογίας συντέμνονται αἱ δι ἄρθρου

προθεσμίαι, τὴν συντομίαν τῶν ὁποίων, ἐὰν θέλῃ ἡ Γερουσία, δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς τὴν κρίσιν ταῦ Ὑπουργείου διὰ Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἀντιτάξαντος, ὅτι δὲν ἠνώκασε νὰ συντέμῃ διὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας του τὰς διαφόρους προθεσμίας, ἀλλὰ νὰ παρατείνῃ αὐτὰς ἐπί τινα χρόνον, ὅστις δύναται ἀπὸ τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος Νόμου, καὶ θέλει ἔτι παρέλθει μέχρι τῆς τελείας κυρώσεως αὐτοῦ, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργός, ὅτι δύναται μὲν νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ὅσον ἐνεστὼς τάχιον, θέλει ἐπισπεύσει τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος Νόμου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ τῶν λοιπῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐγγυᾶται ὅμως ὅτι καὶ μέχρι τῆς 15 Μαρτίου θέλει κυρωθῇ οὗτος, διότι ἐνδέχεται πολὺς ἔτι χρόνος νὰ παρέλθῃ, ἐξαρτωμένης τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Τούτου ὅθεν ἕνεκα εὐλόγως ποιοῦσα ἡ Γερουσία, δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν καταλληλοτέραν καὶ τελειοτέραν τῶν προταθεισῶν δύω τροπολογιῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μέχρι μόνου τῆς 1 Νοεμβρίου ὁριστικῶς ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἡ τῶν καταλόγων ἀποπεράτωσις, καὶ αἱ λοιπαὶ προθεσμίαι νὰ προσδιορισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ προτείναντος, ἵνα τεθῇ βραδεῖα τις προθεσμία διὰ τὴν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκλεισιν διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὑλικὸς χρόνος, καθ' ὃν θέλουσιν ἀποπερατωθῇ οἱ κατάλογοι, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ 22 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας· οὕτω δὲ τὸ εἰρημένον 22 ἄρθρον τροπολογηθέν, καὶ μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 23, ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος
« Δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ
« 1 ἄρθρον τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων ἐνόρκων
« τοῦ οἰκείου του Δήμου. Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει
« σημειώσει κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ
« ἀποσβεστέους. Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ κατα-
« λόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ
« τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις
« τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ
« Νομάρχου μέχρι δέκα. Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου
« ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης
« καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις
« αὐτῶν μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου. Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου

« ἀποδόσεις θέλει κοινοποιηθῆ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐντὸς πέντε » ἡμερῶν. »

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **31** κατὰ **1**, ἔγκ. τροπολογηθὲν, εἰς ἔξῆς.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Περὶ τῶν καταλόγων καὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐνόρκων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων.

« Ἄρθρ. **1.** Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν, κατὰ τὸ ἄρθρ. **45** τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς ἕκαστον Δῆμον.

Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρώνει εἰς Ἐπαρχιακὸν κατάλογον.

Ἄρθρ. **2.** Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς καὶ δὲν μεταβάλλονται. Ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

Ἄρθρ. **3.** Πᾶς Δήμαρχος χρεωστεῖ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τὴν **1** ἕως τὴν **15** Φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα ἐνόρκου δημότας του, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους, καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀποσβέσεως αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν **20** Φεβρουαρίου ὑποβάλλει τὸ ἔργον του εἰς τὸν Ἔπαρχον.

Ἄρθρ. **4.** Ὁ Ἔπαρχος λαβὼν τὰ ἔργα τῶν Δημάρχων τῆς Ἐπαρχίας του, τὰ συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν **10** Μαρτίου τὰ στέλλει εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. **5.** Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγγράφει εἰς αὐτοὺς τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, ἢ εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀποσβένει δὲ

1. Τοὺς ἀποβιώσαντας.

2. Ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν.

Καὶ σημειώνει ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπολέσαντας τ' ἀπαιτούμενα προσόντα.

2. Ὅσους νομίζει μὴ πραπτόντως ἐγγραφέντας, καὶ ἂν ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, ὅπου γίνεται μνεία τῶν αἰτίων, καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων αὐτῶν.

Ἄρθρ. **6.** Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται τὴν **α.** Μαΐου εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου Δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἐπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων, καὶ παρακατατίθενται **1**, εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας καὶ τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων, καὶ **2**, εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ὅλα καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ.

Ἄρθρ. **7.** Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τοῦ Νομάρχου διὰ τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

Ἄρθρ. **8.** Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου, σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τοῦ ἐπιτηδεύματός του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματός του, καὶ τῆς ἰδιότητος τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ἐνόρκου.

Ἄρθρ. **9.** Ἂν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ συνταχθέντος Καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ **22** Ἰανουαρίου **1847** Β. Διάταγμα περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐνόρκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. **10.** Τὴν **15** Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται. Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας, τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῆ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν Δικαστικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου. Τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπτώσεων

Ἄρθρ. **11.** Ὅστις τῶν Δημοτῶν ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπληρωμένων τὸ **25** ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσει εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ ἀπεσβέσθησαν μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ ἀρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς **10** Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων.

Ἄρθρ. **12.** Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἰς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. **13.** Πᾶσα δίκη, πηγάζουσα ἀπὸ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν Δικαστῶν, ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Δικαστήριον ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου εἴτε Δικηγόρου, εἴτε μή, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. **14.** Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὰ ἀρμόδια Ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς **10** ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς Ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ τοῖς Πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. **15.** Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀναστατικὴν καὶ ἐμποδίζουσι τήν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ Νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. **16.** Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθ. **17.** Ὁ Νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν· καὶ ἀφ' οὗ ἀποπερατωθῇ κατὰ τὸ **10** ἄρθρ.

οἱ κατάλογοι, ὁ Νομάρχης, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις τελεσίδικοι, διορθόνει παραχρῆμα κατ' αὐτὰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐνόρκων.

Ἄρθρ. **18.** Ὁ κατάλογος ἑκάστης Ἐπαρχίας διορθωθεὶς κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, κοινοποιεῖται εἰς τὸ Ἐπαρχιακὸν αὐτῆς Συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῆς Συνέλευσιν. Τοῦτο δὲ ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν Δικαστηρίων τῶν Ἐνόρκων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ Ἐπάρχου εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. **19.** Δέκα πέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ διορθωθέντες κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς Ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμεμαποῦ περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ Νομάρχου.

Ἡ καταχώρησις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου **36** τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. **20.** Ἅπαντα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ ἐκλέγουσι τριάκοντα Ἐνόρκους. Ἕκαστον δ' Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ἀνήκοντα ἀριθμὸν, ἀναλογίας γινομένης μεταξὺ τῶν Οἰκογενειῶν τῆς Ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου Νομοῦ. Ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ καταταξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. **21.** Ὁ Νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ ἐκλεχθέντας Ἐνόρκους ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν διορθωθέντων Ἐπαρχιακῶν Καταλόγων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον **18.** ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. **22.** Ὅσαι διατάξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα Νόμον καταργοῦνται.

Ἄρθρον παραπληρωματικὸν

Ἄρθρ. **23.** Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος Δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ **1** ἄρθρον τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων Ἐνόρκων τοῦ οἰκείου του Δήμου.

Επί τοῦ καταλόγου τούτου θέλει σημειώσει κατά τό ἄρθρον 3, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους.

Ἡ πρός σύνταξιν καί σημείωσιν τοῦ καταλόγου προθεσμία δύναται κατά τήν χρείαν νά συντμηθῇ διά τό παρόν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δέ διά τάς παρατηρήσεις τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καί ἡ πρός ἀναθεώρησιν τοῦ Νομάρχου μέχρι δέκα.

Ἡ ἔκθεσις τῶν παρά τοῦ Νομάρχου ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νά παραταθῇ, ἀνάγκης καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δέ ἀποπεράτωσις αὐτῶν μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρά τοῦ Νομάρχου ἐντός πέντε ἡμερῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοί τῆς Δικαιοσύνης καί τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιφορτίζονται τήν δημοσίευσιν καί ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπί τῆς συζητήσεως τοῦ περί μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων Νομοσχεδίου, καί τινος τῶν Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐγένετο δεκτή ἡ ἀρχή αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τά ἄρθρα πρῶτον καί δεύτερον, καί μηδεμιᾶς ἐπί τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτά ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθέν ἐπί τέλους καί τό σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτόν διά ψήφων εἴκοσι πέντε κατά πέντε, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατά τήν συνεδρίασιν τῆς 20 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀπαγγείλας ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καί ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους 1847, ἔλυσε τήν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καί τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τό Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τήν Συνεδρίασιν περί τήν 12 ὥραν.

Τά Πρακτικά τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ὁ Εἰσηγητής τῆς ἐπ' αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς παρετήρησε τά ἑξῆς. Μολονοτι ἡ παρά τῆς ἐπί τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους Ἐπιτροπῆς συντεταγμένη ἔκθεσις ἀρκούντως ὑπάρχει ἀνεπτυγμένη, μηδεμιᾶς χρῄζουσα παραιτέρω διασαφήσεως, ἀλλ' ἐπειδή τινες, ὑπό ἀλλότρια τήν εἰρημένην ἔκθεσιν περιβάλλοντες χρώματα, διέδωκαν ὅτι δι' αὐτῆς κατακρίνεται τό Ὑπουργεῖον, ὡς καταδικαζόμενον εἰς ἐννεακοσίας χιλιάδας δραχμῶν πλέον τοῦ δέοντος δαπανηθεισῶν, καί μετεσχηματίσθη ὁ προϋπολογισμός τοῦ ἔτους 1847 εἰς ἀπολογισμόν, τάς ἑπομένας θέλω ἐπιφέρει εὐλόγους παρατηρήσεις ὡς πρός τόν τρόπον, καθ' ὃν ὑπάρχει συντεταγμένη ἡ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, ἐπί σκοπῷ ν' ἀνασκευάσω τά κατ' αὐτῆς ψευδῶς διαδοθέντα.

Ἡ ἐπί τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπή ἐπῆρξε διά τῆς ἐκθέσεως της ἐπ' αὐτοῦ, ὅτι καί τό Ὑπουργεῖον ἐν καιρῷ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν· καί ἂν ὁ παρά τοῦ Ὑπουργείου καθυποβληθείς προϋπολογισμός τοῦ ἔτους 1847 δύναται νά θεωρηθῇ ὡς ἀπολογισμός, οὕτω δύναται νά παραδεχθῇ ὅτι καί ἡ Ἐπιτροπή μετέβαλε διά τῆς ἐκθέσεώς της τόν προϋπολογισμόν εἰς ἀπολογισμόν.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τό Ὑπουργεῖον ἐγκαίρως καθυπέβαλε τόν προϋπολογισμόν τοῦ ἔτους 1847 ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατά τήν τρίτην Βουλευτικήν Σύνοδον τῆς Α. Περιόδου, ἀλλά διαλυθεισῶν τῶν Βουλῶν, εἰσήχθη οὗτος ἐκ νέου κατά τόν παρελθόντα Σεπτέμβριον ὑπό τινας προσθαφαιρέσεις, συμφώνως μέ ὅσας τό Ὑπουργεῖον κατά τήν ἐποχήν ἐκείνην εἶχε πληροφορίας· διότι, ὡς πρός μέν τά ἔσοδα, κατά τόν κατά πρῶτον εἰσαχθέντα προϋπολογισμόν ἀνεφέρετο σῖτος κοιλά 350,000, ἐν ᾧ εἰς τόν κατά τόν Σεπτέμβριον καθυποβληθέντα εἰς 200,150 κοιλά ὁ σῖτος περιορίζεται, καί οὕτως ἐφεξῆς ὡς πρός τούς λοιπούς

δημητριακοὺς καρποὺς τοῦ ἐγγείου καὶ τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, ἐπαισθητὴ ἀναφέρεται ἐλάττωσις κατὰ τὸν ἐκ δευτέρου εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν ἀπὸ τὸν κατὰ πρῶτον πρὶν τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν καθυποβληθέντα. Ἐξ ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν ἀναφέρει, ὅσα ἐσόδων ποσὰ ἦσαν βεβαιωμένα κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, καθ' ὃν καθυπέβαλεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, οὕτω καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὁρίζει ὅσα μέχρι τοῦδε ποσὰ ὡρίσθησαν ὡς βέβαια, καθ' ἃς ἔλαβεν ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς. Ἐξ ὧν δὲ τὰ ἔξοδα τῶν Ὑπουργείων, κατὰ μὲν τὸν πρῶτον προϋπολογισμὸν ἀνεφέροντο ὡς ἐτήσια ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν δραχ. **305,690**, κατὰ δὲ τὸν ἐκ δευτέρου ὑποβληθέντα περιορίζονται ταῦτα εἰς δραχ. **161,625·60**· καὶ ὡς τὸ Ὑπουργεῖον ἀφεῖλε κατὰ τὸν δεύτερον προϋπολογισμὸν τὰ διὰ τοὺς ὑπὸ μῆνας τοῦ ἔτους **1847** ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν, ὡς μὴ πραγματοποιηθέντα, περιορίσαν μόνον ταῦτα εἰς τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τοῦ Σαπτεμβρίου, καθ' ὃν εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμός, οὕτω καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐκπίπτει καὶ τὰ διὰ τοὺς τέσσαρας εἰρημένους μῆνας ὑπολογιζόμενα ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν, ὡς μηδαμῶς πραγματοποιηθέντα. Ἀριδήλως ὅθεν ἐκ τούτων καθίσταται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ οὔτε μετεποίησε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847** εἰς ἀπολογισμόν, ἀλλ' ἔπραξε δι' αὐτῆς, ὅ,τι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, οὔτε κατεδίκασε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς ἐννεακοσίας χιλιάδας δραχμῶν· καθότι ἡ παρὰ τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν χορηγηθεῖσα ἐντολὴ ἦτον, ὅσα μὲν κονδύλια ἐξόδων πηγάζουν ἀπὸ Νόμους ὑπάρχοντας, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, νὰ ἀφεθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, διότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, ὅσα δὲ δὲν ἔχουσιν τοιαύτην πηγὴν νὰ σημειωθῶσιν ἀκριβῶς, ἵνα περὶ τούτων τὰς ἀπαιτουμένας οἱ Ὑπουργοὶ δώσωσι διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ὁρμωμένη ἡ Ἐπιτροπὴ, θεωρεῖ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὡς ἔλλειψιν τοῦ Ὑπουργείου, τὸ νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν διὰ Νόμου ἔγκρισιν τῶν κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον δοθεισῶν πιστώσεων διὰ Β. Διαταγμάτων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνεργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί. Ἐὰν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην, διϊσχυρισθῇ ὅτι διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνῷ ἐμπεριέχονται

καὶ τὰ ἔξοδα τῶν εἰρημένων πέντε μηνῶν, καὶ τὰ ἐπὶ τούτων ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, ἐνεκρίθησαν αἱ δοθεῖσαι πιστώσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως ἐνίσταται εἰς τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ Ὑπουργείου, προτείνουσα, ὅτι δι' ἰδιαιτέρας πιστώσεως ἐγκριθησομένης παρὰ τῶν Βουλῶν, ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν δοθεισῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων διὰ τοὺς πέντε μῆνας ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου· διότι εἶναι πάντῃ περιττὸν νὰ ζητῇ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ λοιποῦ πίστωσιν ἐξόδων διὰ ἕνα, δύω ἢ τρεῖς μῆνας, ὅταν τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν τούτων ἐμπεριέχωνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινεν, ἵνα ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ὁλόκληρον μὲν τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους **1847**, ὡς ὑπάρχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, χωρὶς τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τούτων συζητήσεως, διότι καὶ τὰ ἔσοδα πλέον εἰσεπράχθησαν, καὶ ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους οὐδὲν θέλει προσγενηθῇ ἀποτέλεσμα, καθυποβαλλομένου ἐκ νέου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς· ἐπὶ μόνων δὲ τῶν ἐξόδων νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς κατὰ κεφάλαια συζητήσεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν συμμερίζεται τὸ Ὑπουργεῖον τῶν κατὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς διαδοθέντων, τῶν ὁποίων μὲ λύπην του σήμερον ἤκουσεν, ἀλλὰ πέποιθεν, ὅτι δεόντως ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐπέλεγχεν τὰς διαφόρους παρατηρήσεις της, διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν σύντονον προσοχήν του ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον **53** τοῦ Συντάγματος, κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ψηφίζουσι τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζουσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ· κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τούτου, περὶ τῆς κατ' ἔτος ψηφίσεως τοῦ τε προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις εἰς μὲν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καθυποβάλλωσιν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμόν, εἰς δὲ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ψηφίζωσιν αὐτὸν χωρὶς τινος βραδύτητος· καὶ καμμία περίστασις, ὡς πρόφασις προβαλλομένη, δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν παράβασιν θεμελιώδους Νόμου, οἷον εἶναι τὸ Σύνταγμα. Ὁσάκις δὲ οἱ Ὑπουργοὶ καθυποβάλλοντες τὸν προϋπολογισμὸν ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, εὑρίσκουσι δυσκολίας τινὰς ὡς πρὸς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, τοῦτο ἐμφαίνει ὅτι δὲν χαίρουσι τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους, καὶ τότε, ἢ πρέπει νὰ διαλύωσι τὰς Βουλάς, ἂν ἡ

ἀργοπορίαι προέρχονται ἀπὸ ἰδιοτελεῖς σκοπούς, ἢ ν' ἀπομακρυνωνται τῆς ἐξουσίας, ὡς μὴ ἀπολαύοντες τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους, ὡς τοιοῦτον τι ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου, τῆς ὁποίας οἱ λόγοι τῆς διαλύσεως οὐ τοῦ παρόντος χρόνου.

Μὴ δυναμένης οὖν, ἄνευ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, τῆς Γερουσίας νὰ συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, καθ' ἣν ἤδη ἐποχὴν ἔλαβε τὸ ἔτος, διότι καθίσταται γελοία καὶ κωμικὴ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου συζήτησις κατὰ τὸ ἔτος **1848**, πρέπει νὰ μένωσιν ἐκκρεμῆ, καὶ ὡς ὑπάρχουν τὰ κατὰ τὸ ἔτος **1847** γενόμενα ἔξοδα, καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰσαγωγὴν νὰ ἐξελεγχθῶσι ταῦτα.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν πρότασιν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ τῆς ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν ἐσόδων ἐπιψηφίσεως, ἄνευ τῆς ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτῶν συζητήσεως, τότε θέλει παραβιασθῆ, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, καὶ ὁ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων Κανονισμὸς τῆς Γερουσίας, ὅστις ὁρίζει πρῶτον τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἑκάστου Νομοσχεδίου συζήτησιν, καὶ δεύτερον ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα αὐτοῦ.

Ἡ περὶ τῆς μὴ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπιγνώμη ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρότασις, καὶ ἄλλοτε ἐνώπιον τῆς Γερουσίας προταθεῖσα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, ὡς βεβαιοῦσι τοῦτο τὰ Πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν 5 Ἰανουαρίου ε. ε. γενομένης Συνεδριάσεως. Ἐὰν δὲ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἰσήχθη ἐγκαίρως ἐνώπιον τῶν Βουλῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ βραδύτης αὕτη ἐπῆλθεν ἕνεκα δυσαρέστων τινῶν περιστάσεων, καὶ οὐχὶ ἀδικαιολογήτων αἰτιῶν ἢ προφάσεων.

Οὐδέποτε ὅμως δύναμαι νὰ συμμερισθῶ τῆς παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσης ἀρχῆς, καθ' ἣν μὴ ἐπιψηφιζομένου ταταχέως ὑπὸ τῶν Βουλῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον ἢ νὰ διαλύσῃ αὐτὰς, ἢ ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐξουσίας, ὡς μὴ ἀπολαῦον δήθεν τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους· καθότι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐπεμβαίνοντες εἰς τὰ κυριαρχικὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δικαιώματα, νὰ ζητῶσι μετ' ἐπιμονῆς τὴν ταχεῖαν ἐκ μέρους αὐτῶν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπαιτοῦντος ἱκανὸν καιρὸν πρὸς διάσκεψιν καὶ συζήτησιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρωτόπειρα ἔτι θεωροῦνται ὡς πρὸς τὰς συζητήσεις τῶν τοιούτων

ἐσόδων καὶ ἐξόδων, μὴ δυνάμενα ταχέως νὰ ἐπιψηφίσωσιν αὐτὰ· καθότι καὶ ἡ Γερουσία μόλις ἤδη συζητεῖ τὰ κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, καὶ ἡ Βουλὴ προσέτι δὲν ἤρξατο τῆς συζητήσεως τοῦ πρὸ δύο μηνῶν σχεδὸν καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1848**.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος ἀρνηθῇ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, θέλει παραλείψει τὸ μέγιστον καὶ κυριώτερον τῶν δικαιωμάτων της, μηδεμίαν τοῦ Ὑπουργείου ἔχοντος πρὸς τοῦτο εὐθύνην, εἰς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ Β. διατεταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν Νόμου, διαθέσαντος τὰ κατὰ τὸ ἔτος **1847** γενόμενα ἔξοδα.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, ἀντιστᾶσα ὁ προαγορεύσας, παραλείψῃ τὸ κυριώτερον τῶν δικαιωμάτων της, μὴ συζητοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν, ἀνήκει τοῦτο εἰς αὐτὴν νὰ ἐπιχρίνῃ καὶ νὰ σταθμίσῃ ἤδοντος· ἀλλ' οὐδέποτε δύναται νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, δι' ὅσους ἐξέθεσεν ἀνωτέρω ὀρθωτάτους λόγους, διὰ ν' ἀναγκασθῶσι καὶ οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ, καὶ οἱ τούτων διάδοχοι νὰ καθυποβάλλωσιν τοῦ λοιποῦ ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ νὰ μὴ παρουσιάζωνται ἐνώπιον αὐτῶν, λέγοντες, ὅτι ἐδαπάνησαν ἅπαντα τὰ ἔξοδα, ἀδιαφοροῦντες περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

Ἐνισταμένου δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς διορίσασα πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι ἀνυπόστατος καθίσταται ἤδη ἡ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀμφισβήτησις, διότι ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ παρεδέξατο τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, θέσασα καὶ τὰς βάσεις τῆς γενησομένης συζητήσεως, καὶ ὡς ζήτημα ἤδη ὁρίσταται, ἂν πρέπῃ, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἢ νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, καθυποβληθείσης ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους **1847** κατὰ τὰς τελευταίας τρεῖς ἡμέρας τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἦτον φυσικῶς ἀδύνατον νὰ συζητηθῇ, καὶ ψηφισθῇ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν τούτων, διότι ἱκανὸς ἠθέλε παρέλθει χρόνος ἔντυπα τῶν διατρόφων διανεμήσεων καὶ βασάνου, τὰς ὁποίας

προκειμένου ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ πρὶν τῆς συζητήσεως. Προταθέντος δὲ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τοῦ ζητήματος, περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ ἡ Γερουσία νὰ διατάξῃ τὴν εἰς τὰ Τμήματα παραπομπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς ὕστερον συζήτησιν, ἐναντιώθην πρὸς τοῦτο, θεωρήσας τὸ ζήτημα ἀπαράδεκτον, ὡς ἀκαίρως καὶ ἀνωφελῶς κατὰ τὸ ἔτος **1848** γενησομένης τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους συζητήσεως, προτιθεμένης μάλλον νὰ καλύψῃ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου προελθοῦσαν ἔλλειψιν τῆς μὴ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ ὠφέλειαν τινα εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ παράσχῃ· ἡ Γερουσία ὅμως τότε διατάξασα, ἵνα παραπεμφθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὰ τμήματα, καὶ διέλθῃ τὰς ὡς πρὸς τὰ Νομοσχέδια ἀπαιτουμένας διατυπώσεις, δὲν ἀπεφάσισεν ὁριστικῶς καὶ περὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἤδη ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ ἀρμοδίως, ἂν πρέπῃ νὰ προβῇ, ἢ μὴ, ἐπὶ τῆς συζητήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἴσως ἀκαίρως ἐγὼ ἐπρότεινα τότε τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ αἴτησιν, ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον αὐτὴν, ὑποστηρίζων τὴν περὶ τούτου πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ἐὰν αὐτὸς χρήζῃ ὑποστηρίξεως.

Ἐὰν δὲν εἴχομεν ἀρμοδίως νὰ ὑποπτευθῶμεν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου δαπανῶν, ἔπρεπε κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος νὰ μὴ συζητηθῇ ἤδη ὁ προϋπολογισμός· διότι κατ' αὐτὸ ἀπαιτεῖται νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὰς Βουλὰς κατ' ἔτος, καὶ ὄχι ὁσάκις εἰσαχθῇ ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ παραλόγου πρὸς στιγμὴν ὑποτιθεμένου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, δὲν πρέπει ν' ἀποφύγωμεν ἀπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πλέον κέντρον τι, ἡ βάσις, περὶ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ περιστρέφηται, ὡς εἰς ἄξονα, ἡ Συνταγματικὴ πορεία τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ὅταν τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπρότεινον αἴτησιν, ἀνέφερον, ὅτι ὑπάρχουσιν ἔθνη τινὰ, ὡς ἡ Βαβαρία καὶ τινα ἄλλα, καθ' ἃ οἱ προϋπολογισμοὶ συζητοῦνται κατὰ τριετίαν, ἢ πενταετίαν, ὡς κατὰ Ὀλυμπιάδας. οὕτως εἰπεῖν, συνερχομένων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τῶν ἐθνῶν τούτων· ἀλλ' ἐὰν καὶ εἰς ταῦτα συνείργοντο αἱ Βουλαὶ κατ' ἔτος, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀναντιρρήτως καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ κατ' ἔτος ἤθελον καθυποβάλλεσθαι ἐνώπιον αὐτῶν· ὡς δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἰδιωτῶν κατ' ἔτος παρ' αὐτῶν θεωροῦνται, καὶ ἄθλιος ὁ πολίτης ἐκεῖνος, ὅστις δὲν ἐπεξεργάζεται αὐτούς

ἐτησίως, καὶ μηνιαίως, καὶ καθημερινῶς μάλιστα διὰ νὰ προϋπολογίζῃ τὰ ἔξοδά του, καὶ κανονίζῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου του, ὡς ἀλλοιουμένων καθ' ἡμέραν τῶν περὶ αὐτοῦ περιστάσεων, οὕτω καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν πολιτειῶν ἐνιαυσίως ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφίζωνται, διὰ νὰ ἐπιβάλλωνται κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ οἱ φόροι πρὸς τοὺς πολίτας, καὶ νὰ ἐπέρχηται βελτίωσις τις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἐκπιπτομένων τῶν περιττῶν ἐξόδων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἅπαντα τὰ ἔξοδα ἐγένοντο, καὶ σήμερα κατὰ τὴν εἰς τὸν παροῦσαν ἐποχὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ ἐπέλθῃ βελτίωσις, ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξελεγχθῶσι ταῦτα μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἂν ἐδαπανήθησαν καλῶς, ἢ κακῶς· διότι δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἀπὸ τοῦδε, ὅτι κακῶς ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν, ὡς θεωρουμένων ὑπευθύνων περὶ τούτων εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ὀφειλόντων νὰ δαπανῶσιν ἕνεκα τούτου τὰ διάφορα ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει βεβαίᾳ τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ τῶν ἰσχυόντων Β. Διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι πολλάκις ὄντως μόνον, παρέχοντα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς εὐρεῖαν τινὰ σφαῖραν, διὰ νὰ ἀναπληρῶσι τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους· ὁ σκοπὸς οὖν τῆς κατ' ἔτος ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι, διὰ νὰ θεωρῶσιν ἐτησίως οἱ τε ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ καὶ ἡ Γερουσία, ἂν ἡ εὐρεῖα αὕτη σφαῖρα δύναται νὰ περιορισθῇ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, καὶ βελτίωσιν τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἐσόδων.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Γερουσία οὔτε ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον, οὔτε ἀπὸ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ προβῇ ἤδη ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς οὐδενὸς προκύψαντος ἀποτελέσματος ἐκ τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Πολλάκις δὲ εἰς τοὺς παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐκφωνηθέντας ἐνώπιον τῶν Βουλῶν λόγους, θεωρουμένους ὡς Ὑπουργικὰς πράξεις, ἐτέθη ἡ πρότροπὴ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ θεωρῶσιν ὡς κυριώτερον καὶ σπουδαιότερον ἔργον τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλὴν μέχρι τοῦδε κατέβαλλον ἔρευναν, οὐχὶ ἕνεκα τῆς πρωτοπειρίας, ὡς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διϊσχυρίσατο, ἀλλὰ διὰ τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὁποίαν ἔχουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καθυποβάλλον πολλάκις περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὸν προϋπολογισμόν· καὶ ἐὰν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Γερουσία παρεῖχε πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὰ

κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενόμενα ἔξοδα, καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνωμαλία τις, προερχομένη ἀπὸ τὴν παροῦσαν ἐπισφαλῆ ἡμῶν θέσιν, ἠδύνατο τὴν δευτέραν τῆς ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμέραν νὰ συζητήσῃ καὶ ἐπιψηφίσῃ αὐτὸν χωρὶς τινος παρατηρήσεως. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ὁρμώμενος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς τῇ νομοτελεστικῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ἀνέλαβε καὶ τὴν νομοθετικὴν δύναμιν, ὡς δαπανῶν τὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα χωρὶς τῆς προσηκούσης ἐπιψηφίσεως αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν Βουλῶν.

Εὐχερῶς ἠθέλομεν συμφωνήσει, ἀντέταξεν ἄλλος, μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων Γερουσιαστῶν προταθεῖσαν αἴτησιν τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐὰν δὲν καθυπεβάλλετο οὗτος κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ **1847**, ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἔτους **1848**. Εἰσαχθεὶς ὅμως κατὰ τὸν Δεκέμβριον, καὶ τῆς Γερουσίας παραπεμψάσης τότε αὐτὸν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ ἤδη, καθόσον ἡ βραδύτης τῆς συζητήσεως δὲν προσεγένετο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἕνεκα τινῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ζητηθεισῶν πληροφοριῶν, αἵτινες ἐβράδυναν νὰ δοθῶσιν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, προσέθηκεν ἕτερος, ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμός, καὶ ν' ἀπορασίζηται ὁ ἀπολογισμός, δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρότασιν τῶν προαγορευσάντων· καθόσον πρῶτον θεωρεῖται ὁ προϋπολογισμός, ὡς περιέχων τὰς βάσεις τῶν ἐξόδων, καὶ ἔπειτα ἀπορασίζεται ὁ ἀπολογισμός.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι οὔτε τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, οὔτε τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχει ἄγνοια ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, οὔτε ἀνάγκη ἀναπτύξεως τοῦ τελευταίου, διότι πάντες γνωρίζουσι, τί ἔστι προϋπολογισμός, καὶ ἕκαστος δικαίως πρέπει νὰ λυπᾶται διὰ τὴν μὴ περαίωσιν τῶν μέχρι τοῦδε προϋπολογισμῶν ἐγκαίρως καὶ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος· ἀλλ' ἡ πρὸς τοῦτο βραδύτης προσγίνεται οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἕνεκα γνωστῶν ἑκάστῳ περιστάσεων, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς πρωτοπειρίας, διότι τὴν τιμὴν εἶχε νὰ ἦναι Βουλευτὴς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, καὶ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κατὰ δύο συνόδους αὐτῆς, καὶ παρετήρησεν, ὅτι ἐπήρχετο ἀνωμαλία πολλάκις εἰς τὴν τῶν προϋπολογισμῶν συζήτησιν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ῥητῶς ἀπὸ Νόμους προσδιορισμένων ποσοτήτων ἐπὶ μισθοδοσιῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἀπὸ μόνον τὸν ζῆλον προερχομένη τοῦ νὰ ἐπενεχθῇ καὶ εἰς ταῦτα οἰκονομία τις. Ἐκτὸς δὲ τούτου θεωρεῖ περιττὸν νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι δὲν εἶναι καὶ ἡ πρώτη ἤδη φορά, καθ' ἣν ἡ Γερουσία τοσοῦτον βραδέως ἐνασχολεῖται εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν, καὶ νομίζει, ὅτι καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς παρελθούσης συνόδου περὶ τὰ τέλη αὐτῶν ἐπελήφθη, καὶ ἐψηφίσατο τοὺς προϋπολογισμούς, ὑπὸ τὴν διαφορὰν ὅτι ἤδη ἐπεκτάθη παραιτέρω ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀναβληθεῖσα παρὰ τῆς ἰδίας μέχρι τοῦδε. Εὐλόγως ὅθεν ποιοῦσα ἡ Γερουσία, πρέπει νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ συμφώνως μετὰ τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ ἐαθείσῃ παρατηρήσεων, αἵτινες τὰ μέγιστα καθίστανται ὠφέλιμοι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν μελλόντα χρόνων σύντονον προσοχήν του, καὶ δὲν πιστεύει νὰ ὑφίσταται τοιοῦτον κενὸν τὸ λογιστικὸν τοῦ ἔθνους σύστημα. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, θέλει ἐπέλθει καὶ ἡ προσήκουσα ἐντέλεια καὶ ἡ τάξις, καθ' ἣν ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ἔτους θέλει καθυποβάλλεσθαι, καὶ συζητεῖσθαι πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ· τοῦτο δὲ ἐξαρτᾶται πολὺ ἀπὸ τὴν τοῦ ἐρευνητικοῦ προϋπολογισμοῦ τελείαν συζήτησιν. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν περὶ ἐλλείψεως ἐμπιστοσύνης ἔκφρασιν τοῦ προλαλήσαντος, τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἤδη ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία ἀκούει, καὶ ἥτις ἀπὸ μόνον αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον νομίζει, ὅτι περιορίζεται, παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν ἀπαντήσῃ αὐτὴν καὶ μᾶλλον ἀναπτυγμένην, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀξία τις περὶ αὐτῆς, τότε θέλει σκεφθῇ καὶ περὶ τῆς ἐκτιμήσεώς της.

Ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμός, ἀντέταξεν ἄλλος, παρεδέχθη ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ ἴσως καθίσταται παράδοξος ἡ ἐκφραζομένη αὐτὴ ἀλήθεια· διότι, θεωρούμενος ὁ προϋπολογισμὸς ὡς πίστωσις δοθεῖσα παρὰ τῶν Βουλῶν, καὶ τῆς πιστώσεως ταύτης χρεωγρηθείσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ διαλειμμάτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἕπεται, ὅτι παρεδέχθη οὗτος, καὶ μόνον ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις ὑπολείπεται.

Οἱ προϋπολογισμοὶ ὅμως, καὶ οἱ ἀπολογισμοί, ὡς οὐσιωδέστερον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἔργον θεωρούμενοι, ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος διάταξιν νὰ καθυποβάλλωνται ἐγκαίρως, ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως

τοῦ ἔτους· ἀλλ' οὐδέποτε δυστυχῶς μετὰ τὴν πρὸ τετραετίας ἔναρξιν τῶν Βουλῶν εἰσήχθησαν οἱ προϋπολογισμοὶ πρὸ τῆς ἐναρξεως ἑκάστου ἔτους, οὔτε οἱ ἀπολογισμοὶ εἰσέτι ἀπεραπίσθησαν, καὶ τοι ἀμφότεροι οὗτοι γενόμενοι αἴτιοι συνταγματισμοῦ τινῶν ἐθνῶν.

Ἂν δὲ καὶ δὲν παραδέχηται, ὅτι ὑποκρύπτεται δόλιος σκοπὸς κατὰ τοῦ Συντάγματος, ὡς τινες διατείνονται, ἢ ὅτι εὑρίσκονται τινὲς, προθέμενοι νὰ καταστήσωσι διὰ παντὸς τρόπου φανταστικὸν τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς παραδιάσεως πολλῶν αὐτοῦ διατάξεων, ὑπάρχουσιν ὅμως τινὲς ἐκτὸς τοῦ Κράτους, οἵτινες λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου συζητήσεως τῶν προϋπολογισμῶν καὶ τῶν ἀπολογισμῶν, διατείνονται, ὅτι οὔτε οἱ Ὑπουργοὶ, οὔτε αἱ Βουλαὶ τῆς Ἑλλάδος θεωροῦνται ἄξιοι συνταγματισμοῦ, καὶ μὲ λύπην του καὶ συντριβὴν καρδίας ἀναφέρει ταῦτα, ἐλπίζων, ὅτι θέλει ἐπέλθει ποτὲ θεραπεία τις καὶ τάξις εἰς τὸ μέλλον· ἡ δὲ κυρίως αἰτία, καθ' ἣν θεωροῦνται ὡς κυριώτερον τῶν Βουλῶν ἔργον οἵ τε προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ, εἶναι, διότι, ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ προτίθενται νὰ κάμωσι καταχρήστεις τινὰς, ἢ καὶ περιττὰ ἔξοδα ἐκτὸς τῶν Νόμων, τότε αἱ Βουλαὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, περιορίζουσαι ταῦτα ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων, καὶ θέτουσαι ὁρισμόν τινα εἰς τὴν ἀπέραντον δύναμιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Περαίνων ἐπὶ τέλους τὸν λόγον του, καὶ παρατηρῶν, ὅτι ὁ προκείμενος τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς, μὴ θ ωρούμενος οὔτε πίστωσις οὔτε ἀπολογισμὸς, ἀλλ' ἁπλοῦς λογαριασμὸς ἐξόδων, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ ἤδη, ἐξεταζομένων μόνον, ὅσα ἐκαθάρισεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της κανδύλια.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπαναλαμβάνει, λέγων, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐξετασωμεν ἤδη, τί ἐγένετο κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντείπῃ, ὅτι ἐθεωρήθη κατὰ τὸν Νόμον προϋπολογισμὸς εἰς τὸν περιβόλον τοῦτον, μήτε πρέπει νὰ γίνηται λόγος, ὡς εἶπεν ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, περὶ τῆς συντόμου, ἢ μὴ, ἐπεξεργασίας τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀλλ' ἂν δύνατα νὰ θεωρηθῇ ὁ προκείμενος ὡς ἀπολογισμός· καὶ τούτου δοθέντος, πῶς δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀπολογισμὸν ἄνευ προϋπολογισμοῦ, καὶ πρὶν μάλιστα ἐπεξεργασθῇ οὗτος κατὰ τοὺς τύπους, καὶ ἀποφασισθῇ παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου; καὶ πῶς δύνατα τὸ Ἐλεκτικὸν Συνε-

δρίον νὰ ἐπεξεργασθῇ ἀπολογισμὸν, μὴ ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμόν; Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ παραγγράψωμεν τὰς πιστώσεις, δὲν ἐδόθη ἡ ἀνάκουσα προσοχὴ, μὲ ὅλας τὰς ὁποίας ἔγιναν τότε παρατηρήσεις, ἀλλ' ἐδόθησαν πιστώσεις διὰ **12** ἑκατομμύρια· ἐπεριορίσθη τότε τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ μὴν ὑπερβῇ τὴν ποσότητα ταύτην; ὄχι! Ἀλλὰ νὰ τηρήσῃ μόνον τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, κανονισμοὺς καὶ τὰ Β. Διατάγματα. Ἔπειτα εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **5** Ἰανουαρίου διατί ἐβιαζόσατε ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἤδη ἐπανέρχεσθε εἰς τὸ δεδικασμένον; Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι μήτε ὀρθὸν, μήτε δίκαιον τὸ νὰ μὴ συζητήσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν, ὡς προαπεφασίσθη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν συνεδρίασιν, ἀλλὰ, συμφώνως μὲ τὸν προαγορεύσαντα, πρωτίστως νὰ ἐμβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν, ὅσα κανδύλια ἐξοδεύθησαν ἄνευ Νόμου.

Ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι μόνον μίαν τροπολογίαν πρωτείνει εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι τὰ σημειωθέντα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς κανδύλια δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προϋπολογισμοῦ μέρος, διότι τότε πρέπει νὰ τὰ παραδεχθῶμεν, ἀλλ' ἀπολογισμοῦ, τὰ ὁποῖα θέλομεν παραδεχθῇ, ἢ μὴ, μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ τοῦτο μόνον νομίζω θεραπείαν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι εἶναι προϋπολογισμὸς, καὶ ὄχι ἀπολογισμὸς, διότι καὶ σήμερον γίνεται, ὅ τι ἦτον δυνατὸν νὰ γένῃ κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον, ὅτε ἐκτυπήθη ὁ προϋπολογισμὸς.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι ὅλοι ἀναγνωρίζομεν ταῦτα ὡς παρωδίαν Συνταγματικὴν, καὶ αἱ παρατηρήσεις αὗται δείκνυσι τὸ ἀποτέλεσμα νὰ τακτοποιηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον διὰ παντὸς, ἀλλ' ἡ θεραπεία εἶναι νὰ συζητηθῶσι δύο ἔτη προϋπολογισμοὶ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἔτοι ὁ τοῦ **1848** καὶ **1849**, ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, διότι μεγαλήτερον τρόπον ἄλλο ἀντικείμενον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων δὲν ὑπάρχει τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Δυνάμεως. Ταῦτα ἐγκαίρως ἀποφασιζόμενα, στερεώνουσι τὰς Συνταγματικὰς Κυβερνήσεις, καὶ αὐξάνουσι τὴν πρὸς αὐτὰς ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ· μόνον εἰς τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν παρατηρῶ, ὅτι τὰ Συντάγματα δὲν εἶναι μόνον γέννημα τῆς φρονήσεως, (ὡς εἶπεν) ἀλλὰ καὶ τῆς ἠθικῆς ἀνάγκης.

Ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἔλεξε τοιάδε. Περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον τὸν **25** Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους **1848** ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1847**, ὅτι

ἔπρεπε νὰ ἦναι ψηφισμένος περὶ τὸ τέλος τοῦ **1846**, περὶ τῆς ἐργασίας λέγω ταύτης, ἥτις ὡμολογήθη παρὰ πάντων ὡς ἄκαιρος καὶ ἀνώμαλος, καὶ κατὰ τὸν προαγορεύσαντα Ὑπουργὸν παρῳδία Συνταγματική, ἤκουσα τινὰς τῶν προλαλησάντων νὰ ἐπιφέρωσιν ὡς δικαιολόγημα τὸ, ὅτι, ἂν δὲν ὑπάρξῃ προϋπολογισμός, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μήτε ἀπολογισμός· καὶ περὶ τούτου τί πρὸς τὴν Γερουσίαν; πρέπει νὰ λάβωμεν μέρος καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἀτοπίαν, ἀνωμαλίαν καὶ παρῳδίαν ταύτην, διὰ νὰ σώσωμεν τὸν ἀπολογισμόν, ἢ μᾶλλον τοὺς αὐτουργοὺς τῆς παρῳδίας ταύτης; Εἴμεθα ἄλλως ἀναπορεύκτως ὑπόχρεοι καὶ εἰς ταχτικὰς περιστάσεις νὰ δεχώμεθα τοὺς προϋπολογισμούς, ὡς ἔχουσι, διὰ νὰ μὴ φύγωσιν ἀπὸ τὸ μέσον οἱ ἀπολογισμοί; ἂς μὴν ὑπάρξωσι διὰ τοὺς αἰτίους τοιούτων ἀνωμαλιῶν ἀπολογισμοί, ἤτοι ἂς πέσωσιν εἰς βάρος των καὶ τὰ νόμιμα καὶ τὰ παράνομα ἔξοδα τοῦ Κράτους.

Ἀλλ' εἷς τῶν προλαλησάντων Κυρίων Ὑπουργῶν εἶπεν, ὅτι πάντοτε μέχρι τοῦδε οἱ προϋπολογισμοὶ τοιαύτην ἔλαβον τύχην, παρακαίρως σχεδὸν εἰσήχθησαν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἐψηφίσθησαν παρ' αὐτῆς· ἀλλὰ πταίει διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία; μήπως πάντοτε δὲν παρεπονέθη, καὶ παραπονεῖται διὰ τοῦτο; Ἰδοὺ Κύριοι, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπον, καὶ λέγω, ὅτι μέλλει νὰ συμβῇ, ἂν ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ λάβῃ χώραν· οἱ Ὑπουργοὶ θέλουσιν ἔλθει τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1850** νὰ μᾶς καθυποβάλωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**, καὶ ὡς δικαιολόγημα νὰ μᾶς εἴπωσιν, ὅτι οὕτως ἔπραξεν ἡ Γερουσία καὶ πρότερον, ὅτε ἐψήφισε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847** κατὰ τὸ **1848** ἔτος.

Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι σήμερον ἐπιμένουσιν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψῆφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμοῦ, ἔπρεπε νὰ προσπαθήσωσι νὰ καταπείσθῃ ἡ Γερουσία νὰ ψηφίσῃ τοῦτον ἐντὸς τοῦ μηνὸς τεκεμβρίου τοῦ παρασμένου ἔτους, καὶ ἂς ἦτον καὶ ἡ τελευταία ἡμέρα αὐτοῦ, καὶ μοὶ φαίνεται, ὅτι ἤθελαν τὸ ἐπιτύχῃ, καὶ δι' ἄλλους λόγους, καὶ διότι πρόσφατος ἦτον ἀκόμη ἡ μεταρρύθμισις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Σώματος διὰ τῆς προσθήκης τῶν νέων Γερουσιαστῶν· καὶ τότε ἤθελον φυλαχθῇ τοὐλάχιστον οἱ τύποι, οἵτινες σώζουν τὴν οὐσίαν, καὶ ἡ ἐργασία τοῦ σώματος δὲν ἤθελεν στερεισθαι παντὸς σκοποῦ, πάσης λογιωτητος, διότι καὶ μιᾶς ἡμέρας ἔξοδα τοῦ Κράτους περιττὰ καὶ ἐπιβλαβῆ ἂν ἀφεροῦντο ἐκ μέσου, ἤθελε θεωρεισθαι ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων μας.

Ἐνθυμεῖσθε, κύριοι, πόσον ἐστενοχωρήσε τὴν Γερουσίαν κατὰ τὸ ἔτος **1845** νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ τὸν διὰ πρώτην φορὰν εἰσαγόμενον προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἐντὸς τριῶν ἢ τεσσάρων μόνον ἡμερῶν, καὶ ὄχι μάλιστα, διότι ἔλειπε τὸ ἔτος, ἀλλὰ διότι ἔπρεπε νὰ ἀνανεωθῇ ἡ Σύνοδος, καὶ τοῦτο ἔπραξεν αὐτὸς ὁ τότε διευθύνων τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη οὐδ' αὐτὸς νὰ μὴ θεωρήσῃ τὸ πρᾶγμα, ἂν ἄλλως ἐγένετο, παρῳδίαν καὶ βλασφημίαν μάλιστα. Εἶπεν ὅμως εἷς τῶν κυρίων Ὑπουργῶν πρὸ ὀλίγου, ὡς ἐκ προσώπου βέβαια καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων του, « εἰς τοῦτο τὰ σημερινὰ « πρόσωπα τοῦ Ὑπουργείου δὲν πταίουσιν, διότι οὗτοι δὲν « ἐδημιούργησαν τὴν ἀνωμαλίαν τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὅτι « αὐτὴ ὑπῆρχε, πρὶν εἰσελθωσιν εἰς αὐτά· καὶ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὑπεισῆλθον εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὑπὸ τὸ ἴδιον σύστημα ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχάς, τοὺς θεωροῦμεν συνυπευθύνους διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην..

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἀπαντᾷ εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς συζητήσεως δὲν ἐξάγεται ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐγκαίρου συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' εἰς τοῦτο τίς ἀντιλέγει; ἀποδίδουν τινὲς τὴν βραδύτητα ὡς ἔλλειψιν τῆς τῶν Ὑπουργῶν ἐμπιστοσύνης, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ παρόμοιόν τι δὲν συνέβη, διότι ἐγκαίρως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων, ἡ διάλυσις τῆς ὁποίας ἐπέφερε τὴν βραδύτητα, ἀλλ' ἅμα ἠνέχθησαν αἱ Βουλαί, καθυποβλήθη ἐγκαίρως εἰς τὴν τῶν ἀντιπροσώπων Βουλήν, μετὰ δὲ τὴν ἀπόρασίν της ἀμέσως διεβιβάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἀνέθεσε τὴν προεξέτασίν του εἰς τὴν ἐπιτροπήν, ἀναμένουσα τὴν περὶ τούτου, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἔκθεσίν της, διὰ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν. ὥστε εἰς οὐδένα δύναται τις δικαίως ν' ἀποδώσῃ τὴν παραμικρὰν ἔλλειψιν, μήτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, μήτε εἰς τὰς Βουλάς, μήτε εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, ἂν ὑπῆρχον ἄλλα αἰσθήματα ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου, ἐδύνατο νὰ ψηφισθῇ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ἕτερος δὲ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠδύνατο ἀμέσως καὶ ἐκ προχείρου νὰ κάμῃ τὰς παρατηρήσεις της· ἀλλά, Κύριοι, μήπως καὶ ἡ βραδύτης πολλάκις δὲν εἶναι ἀναγκαία; τὸ Ὑπουργεῖον χρεώστει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα Νομοσχέδια, ἀλλὰ νὰ τὰ βιάσῃ δύναται διὰ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν; Ἡ ἀργοπορία τῶν συζητήσεων φρονῶ, ὅτι εἶναι πολλάκις ἀναγκαία, διότι σωτίζει καὶ

Ὑπουργὸς καὶ Βουλευτὰς· ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀργοπορώμεν εἰς συζήτησιν ἀντικειμένου, δεδικασμένου, καὶ προαπορασισμένου, ἀλλ' ὅλα δὲ ταῦτα νομίζει, ὅτι εἶναι τῆς πρωτοπειρίας ἀποτελέσματα.

Εἷς τῶν προαγορευσάντων ἀπαντᾷ, ὅτι, ἐὰν ἐδίδετο ἡ ἀνήκουσα προσοχὴ εἰς τοὺς λόγους μου, δὲν ἤθελεν βεβαίως ἐπιφέρει ὁ Κύριος Ὑπουργός, ὅτι ἐζητήσαμεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς προαπορασισθέντα, διότι μήτε ἐγώ, μήτε ἄλλος τις τῶν Κυρίων συναδέλφων μου ἐπρότεινε τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀναβολὴν, μέχρι τῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰσαγωγῆς· ὅθεν ὰς προχωρήσωμεν διὰ νὰ μὴ παρέρχηται ἐπὶ ματαίῳ ὁ καιρός.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· προτείναντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα « ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὸ κονδύλι τῶν ἐσόδων, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἤτοι κατὰ τὸν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν. » Ἕτερος εἶπεν, ὅτι νὰ τεθῇ πρέπει, ἐὰν ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι παραδεκτέα, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐρωτᾷ, ἐὰν ἔχῃ τις νὰ κάμῃ παρατηρήσεις. Ἓν δὲ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐτροποποίησε τὸν πρῶτον προϋπολογισμόν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔγινεν ἀφαίρεσις ἓξ δραχ. **4.795. 167.34**· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ συγκρίνασα τὰ εἰσπραχθέντα μὲ τὰ βεβαιωθέντα, ἐξῆξεν προκύπτουσαν ἔλλειψιν μεταξὺ τοῦ ἔτους **1846** καὶ **1847** κοιλῶν **298 259**, τὰ ὁποῖα φέρουν δραχμὰς ἓν ἑκατομμύριον ἑκατὸν πενήντα τέσσαρας χιλιάδας.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντῶν ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην, εἶπε, μ' ὅλον ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμεν λόγον εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ἀλλὰ, δοθείσης ἤδη ἀφορμῆς, εὐχαρίστως δίδω τὰς ἑξῆς, ἐν συνάψει πληροφορίας. Ἡ ἀφορία τοῦ **1847** ἔτους εἶναι πασίγνωστος, καὶ μάλιστα ἐκείνη τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους τῆς Ἀττικῆς, Μεγαρίδος, Ἀργολίδος, Κορινθίας, Θηβῶν κτλ. ἐὰν συγκρίνητε λοιπὸν τὴν ἀφορίαν ταύτην μὲ τὴν εὐφορίαν τῶν παρελθόντων ἐτῶν, θέλετε πεισθῇ, ὅτι σύντονος προσπάθεια τοῦ Ὑπουργείου κατώρθωσεν ἀποτελεσματικὴν τὴν βεβαίωσιν, καὶ κατὰ τὰς τελευταίας ἐλθούσας ἐξ Ἀκαρνανίας πληροφορίας ἡ διαφορὰ εἶναι εἰς **235** χιλ. κοιλὰ μόνον, καὶ αὕτη ὑρίσταται κυρίως εἰς τοὺς προϋμους καπούς, τῶν δὲ ὀλίμνων ἡ βεβαίωσις ἔγένετο ἀκριβεστέρα, διότι αὐστηρὰ μέτρα, καὶ ἄγρυπνος προσοχὴ ἐπρόλαβον πᾶσαν ἐνδεχομένην κατάχρησιν, μ' ὅλον ὅτι μήτε ὑπολογισμὸς Νήσου ὑπάρχει, καὶ ἡ

βεβαίωσις ἐνεργεῖτο μεταξὺ τοῦ θορύβου τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν. Ἐντοσούτῳ σᾶς ἐνθυμίζω, καὶ περὶ τῶν ἓξ τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων εἰσπραχθέντων **350** χιλ. δραχ. περιπλέον τῶν ἄλλων ἐτῶν, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν ταύτην εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπρόσθεσεν, ὅτι καθ' ὅλην τὴν Ἀργολίδα δὲν ἔγινε μήτε τὸ ἥμισυ τοῦ σπόρου.

Ἕτερος δὲ λέγει ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς πρέπει νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν πίνακα τῶν ἔξωθεν εἰσελθόντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δημητριακῶν καρπῶν διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια. Ὑποσχεθέντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει καθυποβάλει τοιοῦτον εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ μυδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, διεταχθὴ παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, ὡς καθυποβλήθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα προσδιορισθείσης τῆς ἐρχομένης παρασκευῆς **27** τ. μ. διὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Χρ. Βλάσσης.
Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 27 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Πρεσβεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δεληγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσαντος έτομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, συναινούντων καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν, ζητεῖται ἡ διὰ τὴν αὔριον ἀναβολὴ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καθότι ἅπαντες οἱ Ὑπουργοὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ παρευρεθῶσιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν γενησομένην συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι παρόντες ἅπαντες οἱ Ὑπουργοί, διὰ νὰ δικαιολογήσωσιν, ὅσα κονδύλια ἐξόδων δὲν πηγάζουσιν ἐκ προϋπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ ἰσχὺν νόμων ἐχόντων Β. Διαταγμάτων, συναινεῖ ἕνεκα τούτου διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς Συνεδριάσεως.

Ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, διέταξε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** διὰ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Γιαν Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Κ. Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ

Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμπεριεχόμενα ἔξοδα τοῦ Κράτους, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ἀπαιτεῖται, ἵνα ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνεδριάσει τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἐρώτησιν, δώσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ἐξωθεν εἰσαχθέντων δημητριακῶν καρπῶν ἀφιδρῶς, καθότι, ὅταν γνωσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας παραδεχθὲν καὶ καταναλωθὲν, καὶ ἡ προσήκουσα ἐπιλύσῃ ἀναλογία, θέλει καταφανῆ πληρέστατα ἡ τῶν δημητριακῶν καρπῶν γενομένη κατάχρησις, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει ν' ἀποδίδωσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπισυμβᾶσαν ἀφορίαν τοῦ σίτου, ὡς εἰς τινας μόνον Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους γενομένην καὶ οὐχὶ εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ τοῦ ἀραβοσίτου παραγωγὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπῆλθεν ἀρθονωτέρα τῶν λοιπῶν ἐτῶν.

Μὲ οὕτως προχείρου ἤδη, ἀπεκρίνατο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὴν βεβαιώσεως τοῦ ἐντὸς τοῦ Κράτους ἐξωθεν εἰσαχθέντος ποσοῦ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, θέλει διατάξει τὰς Τελωνιακὰς τοῦ Κράτους Ἀρχὰς, ἵνα καταστρώσωσιν ἑκάστ τούτων τῶν οἰκείων πίνακα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν καρπῶν, καὶ τὸ ἄθροισμα αὐτῶν θέλει καθυποβάλλει ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πρὸς γνῶσιν ἑκάστου.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔθεσεν, πρὸς γνῶσιν ἑκάστου, ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς τὸ κατὰ τὸ ἔτος **1847** ποσὸν τῶν πραγματοποιηθέντων καὶ πραγματοποιηθησομένων ἐξόδων, τὸ ὁποῖον παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ὅλικὸν ἐν γένει ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενον, ἀποτελεῖ ἔλλειμμα ἐκ δραχμῶν **4,735,167:34**, ἐκ τῶν ὁποίων μέρος τι ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸ ἐν ἑκατομμυρίοις δραχ-

μων εισπραχθεισών από καθυστερήματα των παρελθόντων ετών· ή Επιτροπή όθεν εκπίπτουσα, όσα ποσά εξόδων δεν επραγματοποιήθησαν, ως το ποσόν του εξωτερικού δανείου, εκτός μόνον των προς την Αγγλίαν δοθεισών δραχ. **664,679:32**, το ποσόν των Πρεσβειών, το ποσόν της μισθοδοσίας διά την προσθήκην δέκα πρωτοδικών, μηκέτι διορισθέντων διά την έλλειψιν Νόμου, και το ποσόν των εξ Γυμνασίων και ένδεκα Ελληνικών Σχολείων ως μήπω συσταθέντων, προσδιορίζει το έτήσιον του **1847** έξοδον της τρεχούσης υπηρεσίας εις δρ. **13,692,408:17**, και όσα μεν ποσά εκ τούτων στηρίζονται εις Νόμους, Κανονισμούς, και Β. Διατάγματα έχοντα ισχύν Νόμου, ή υπάρχουσιν εκ της φύσεως των δικαιολογημένα, όποια είναι τα οφειλόμενα ενοίκια των αποθηκών του άλατος, των δημητριακών καρπών, και οι καθυστερούντες μισθοί, νά παραδεχθώσιν, ως υπάρχουσιν, άνευ συζητήσεως, διότι ούδέν εκ ταύτης, κατά την παρούσαν εποχήν, θέλει επέλθει αποτέλεσμα, ως άπαντα τα έξοδα ταύτα γενόμενα δυνάμει Νόμων, Κανονισμών και Β. Διαταγμάτων, και δεν δύνανται νά εκπεσθώσι παντάπασιν. Εις το ποσόν δρ· είπειν του προσωπικού των Επάρχων, ή των υγειονομικών υπαλλήλων, ως επί Νόμου εψηφισμένου στηριζόμενον, δεν δύναται ήδη ή Γερουσία νά επενέγκη ελάττωσίν τινα, διότι έκτος Νόμος ώρισε και τον αριθμόν και την μισθοδοσίαν αυτών, και δυνάμει υπαρχόντων νόμων οι Υπουργοί έκαμον τα επ' αυτών σημειούμενα εν τω προϋπολογισμώ έξοδα. Όσα δε ποσά εξόδων δεν πηγάζουν ούτε από Νόμους, ούτε από Κανονισμούς, και ισχύν Νόμου έχοντα Β. Διατάγματα, ούτε εκ της φύσεως των θεωρούνται δικαιολογημένα, νά συζητηθώσι κατά την περί τούτου γνωμοδότησιν της Επιτροπής, διά νά δώσωσιν οι Υπουργοί τας απαιτουμένας περί τούτων διασαφήσεις προς δικαιολόγησιν αυτών. Τούτων ούτως εχόντων, απόκειται ήδη εις την Γερουσίαν ν' αποφανθή, άν παραδέχηται, ως υπάρχουσι, τα εις προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμούς και Β. Διατάγματα έχοντα ισχύν Νόμου στηριζόμενα ποσά, επί των οποίων δύναται έκαστος να επιφέρη γενικάς παρατηρήσεις, συζητουμένου μόνον τα μή έχοντα την ρηθείσαν πηγήν, και μή θεωρούμενα ως δικαιολογημένα, ή πρέπει νά προβή επί της εν γένει συζητήσεως όλων των ποσών των εξόδων κατά κεφάλαια και άρθρα, εκ της οποίας, ως ματαίως ήδη καθισταμένης, ούδέν ουσιώδες αποτέλεσμα θέλει επέλθει ένεκα της παρελεύσεως του έτους.

Ο προϋπολογισμός, αντέταξεν άλλος, σημαίνει την μεταξύ

Βουλών και Νομοτελεστικής εξουσίας γινομένην απόφασιν περί των εξόδων του Κράτους· Ως δε ή επίσημος έμφασις των Νόμων ανήκει εις την Νομοθετικήν εξουσίαν, ούτω και ή συμπράξις αυτής απαιτείται εις την εκτέλεσιν των Νόμων, των οποίων δυνητικών θεωρουμένων, δύνανται τα Βουλευτικά Σώματα, όσάκις παρατηρήσουν, ότι και δι' ολιγωτέρων υπαλλήλων διεκπεραιούται ή υπηρεσία του Κράτους, ν' αποφασίσωσι δικαιωματικώς και αποτελεσματικώς περί της μειώσεως του αριθμού αυτών· διότι άλλως δεν περιορίζονται τα έξοδα, όταν ο τύπος δεν επαρκή εις αυτά, και δεν περιστέλλεται ή εύρεία σφαίρα, την οποίαν έχει ανοικτήν ή Νομοτελεστική εξουσία. Όταν λοιπόν ή Κυβέρνησις, έχουσα δυνάμει προαποφασισμένου Νόμου 40 φρ· είπειν Επάρχους, ζητήσή την έγκρισιν του δι' αυτούς απαιτουμένου ποσού των εξόδων διά του προϋπολογισμού, δύναται ή Γερουσία νά περιορίσή δικαιωματικώς τον αριθμόν των υπαλλήλων τούτων εις ολιγωτέρους, περιστέλλουσα τα περιττά έξοδα κατά τας ανάγκας του Κράτους, και τοι βασιζόμενα εις Νόμους, ως δυναμένων δύο ή και τριών Επαρχιών νά διοικηθώσι δι' ενός μόνου Επάρχου, εκτός εάν οι Υπουργοί καταδείξωσι την απόλυτον ανάγκην της υπάρξεως τούτων όλων, και πείσωσι περί ταύτης το Σώμα. Εθεώρησεν όθεν αναγκαίον νά εκθέση ταύτα πάντα ενώπιον της Γερουσίας, διά νά μή εκλάβωσιν οι Υπουργοί, ότι κατά την άγόρευσιν του Εισηγητού της Επιτροπής δύνανται νά αντιτείνωσιν εις τον υπό της Γερουσίας επιγενησομένην τυχόν ελάττωσιν του προσωπικού των υπαλλήλων αρχών, ως στηριζομένου εις προϋπάρχοντας Νόμους.

Όταν ο Νόμος, αντέτεινεν ο Εισηγητής της Επιτροπής, ορίζη ακριβώς τον αριθμόν του προσωπικού των υπαλλήλων, και τοι δι' αυτού προγινομένης σπατάλης των δημοσίων εξόδων, δεν δύναται ύστερον νά περιορισθή ο αριθμός αυτών μετά την λήξιν του έτους, ως επί του προκειμένου· καθότι οι Υπουργοί δυνάμει εψηφισμένου Νόμου διώρισαν τους διαφόρους υπαλλήλους, τους οποίους δύνανται μέν, προτραπέντες παρά των Βουλών, νά ελαττώσωσιν, ουχί δε και ν' αναγκασθώσι προς τούτο. Ίνα μή λοιπόν επέρχωνται του λοιπού τοιαύται περί της ελαττώσεως του αριθμού των υπαλλήλων παρατηρήσεις, όρθόν έκαστος νά ήναι φιλόλογος, όσάκις ψηφίζει Νόμους, παρέχοντας τάχυ σταδίου περιττών εξόδων εις το Υπουργείον. Απόκειται δε ήδη εις την Γερουσίαν νά αποφανθή, άν πρέπη να παραδεχθή, ως υπάρχουσιν, όσα έξοδα θεωρούνται δικαιολογημένα, και στηρίζονται εις προ-

παρχοντας Νόμους, Κανονισμούς και ίσχυν Νόμου έχοντα Β. Διατάγματα, συζητοῦσα μόνον, ὅσα δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ τοιούτων Νόμων, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὅσα τυχὸν ἄλλα παρέλειψεν αὕτη τῆς ἰδίας φύσεως, καὶ δύναταί τις ὕστερον ν' ἀνεύρῃ, ἢ νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα συζητήσεως ἁπάντων ἐν γένει τῶν ἐξόδων.

Συζητουμένου ἐγκαίρως τοῦ προϋπολογισμοῦ, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, οὐ μόνον διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐξόδων δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἕκαστον Νομοθετικὸν Σῶμα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκπέσῃ καὶ τὰς περιττὰς ἐκείνας δαπάνας, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις διὰ Νόμου δύναται νὰ διαθέσῃ· καθότι στηριζομένων τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων ἐξόδων εἰς κειμένους νόμους, περιττὴ καθίσταται ἡ τούτου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγωγή, ὅταν προτίθεται νὰ παραβληθῶσι μόνον τὰ ἔσοδα πρὸς τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους· ἐνῷ τοὐναντίον ἡ Γερουσία δικαίωμα ἔχει διὰ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἐλλατώσῃ, κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, τὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα, καὶ τοι βασιζόμενα εἰς Νόμους, περιορίζουσα τὴν πλατεῖαν αὐτῶν σφαῖραν, καὶ νὰ παρατηρήσῃ, ὅσα τυχὸν τούτων δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα.

Μολονότι δὲν θεωρεῖται ἀρμόδιος ὁ προκείμενος καιρὸς, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρὸς λύσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντος ζητήματος, ὡς λίαν σπουδαίου, καὶ χρῄζοντος οὐκ ὀλίγης διασκέψεως, παρατηρεῖ ὅμως ἐκ περισσοῦ ἤδη, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐπιζημίους ἐπὶ τὸ μέλλον δύναται νὰ παράσχῃ συνεπείας· καθότι, ὅταν τὰ διὰ Νόμων κανονισμένα ἔξοδα τροποποιῶνται παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τότε δύνανται ταῦτα νὰ τροποποιηθῶσι καὶ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαττον.

Ἐξ οἰκείας ἀντιλήψεως, παρετήρησεν ἄλλος, γινώσκει ὅτι τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τίρινθος Σχολεῖον ποσὸν τῶν ἐξόδων πρέπει νὰ μετριασθῇ καὶ ἐλαττωθῇ ἐπὶ πολὺ, καὶ τοι ἐγκεκριμένον διὰ Νόμου, ὅστις καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, εἶπεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, καὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἐφαρμόσθη, ὡς μηδεμίαν ὠφέλειαν μέχρι τοῦδε παραγαγών· καθότι, ἐνῷ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦνται τριάκοντα χιλιάδες δραχμαὶ δι' ἔξοδα τοῦ εἰρημένου Σχολείου, μόνον ὁ Καθηγητὴς αὐτοῦ καὶ τινες ἐργάται πληρώνονται, καταναλισκομένων τῶν λοιπῶν ἀνωφελῶς καὶ ματαίως· τούτων ὅθεν ἕνεκα ἐζητήτο, ἵνα καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τίρινθος

Σχολεῖον ποσὸν τῶν ἐξόδων συζητηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφερομένων κονδυλίων, καὶ δώσῃ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς τὴν προσκουσαν περὶ τούτων διασάφησιν καὶ δικαιολόγησιν.

Προτείναντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν θέλῃ νὰ συζητήσῃ καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν ἐν Τίρινθι Σχολεῖον σημειούμενον ποσὸν, ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν κονδυλίων, δύτι, ἂν ἀφεθῶσιν ἄνευ συζητήσεως καὶ τὰ ἄλλα κονδύλια, τὰ στηριζόμενα εἰς Νόμους, θέλει παραλειφθῇ καὶ τοῦτο· ἑτέρου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι, ὅσα τυχὸν κονδύλια ἐξόδων τοιαῦτα, ὡς τὸ διὰ τὸ Σχολεῖον τῆς Τίρινθος σημειούμενον, ἀναφανῶσι, πρέπει νὰ συζητηθῶσιν ἐγκαίρως ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἑκάστου Ὑπουργείου, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι δύναται ἕκαστος τῆς προσκούσας νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις ἐπὶ παντὸς ἐξόδου, παραλειφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς σημειουμένων ἐξόδων·

Τὸ ὅλον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρετήρησε τις τῶν ἀγορευσάντων, εἶναι τι, ἕνεκα τῆς μὴ διακρίσεως τοῦ ὁποίου ἐξ ὑπαρχῆς, εἰς πολλὰς μέχρι τοῦδε περιέπεσεν ἡ Γερουσία περιπετείας κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ὥστε διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους δὲν θεωρεῖται πλέον πίστωσις, ἀλλ' ἁπλοῦς ἐξόδων λογαριασμός· καὶ ὡς ἐκ τούτου μεγίστη ἐπῆλθεν ἀνωμαλία καὶ ἀταξία, προελθοῦσα εἴτε χάριν τῶν περιστάσεων, εἴτε ἕνεκα τῶν προσώπων. Παρελθόντος δὲ τοῦ ἔτους, οὐδὲν πρέπει νὰ συζητηθῇ ἤδη κονδύλιον ἐξόδων, ὡς ματαίως καθισταμένης καὶ ἀνωφελοῦς πάσης συζητήσεως, καθόσον καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, δὲν προέθεντο τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ καλύψωσι τὴν ἐπιφερθεῖσαν ταύτην ἀνωμαλίαν, καὶ τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, καὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ· Διεταξάσης ὅμως τῆς Γερουσίας τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, ὑπὸ δύω φάσεις πρέπει νὰ διακριθῇ αὕτη· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, ὅσα τυχὸν κονδύλια ἐξόδων θεωροῦνται ὡς πίστωσις, καὶ στηρίζονται εἰς προϋπάρχοντα Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, νὰ παραδεχθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν, ἄνευ συζητήσεως, καὶ ὡς μηδενὸς προκύπτοντος ἀποτελέσματος κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, καὶ τῆς αἰτίας μὴ ὁριστεμένης· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν,

ὅσα ποτὲ ἐξόδων δὲν θεωροῦνται ὡς πιστωτίς, μήτε πηγάζουσιν, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, νὰ συζητηθῶσι, καὶ διάφοροι νὰ δοθῶσιν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν διασαφήσεις εἰς δικαιολόγησιν αὐτῶν.

Προτείναντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ἵνα συζητηθῶσι κατὰ τάξιν ἅπαντα τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, καὶ ὅσα μὲν ἐκ τούτων θεωροῦνται νομίμως γενόμενα, νὰ παραδεχθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν, ὅσα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ σημειοῖ, νὰ συζητηθῶσι, διαφόρων ἐπ' αὐτῶν ζητουμένων διασαφήσεων πρὸς δικαιολόγησιν των ἀπὸ μέρους τῶν Ὑπουργῶν· ἄλλου δὲ εἰπόντος, ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῶσι μόνον τὰ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς σημειούμενα κονδύλια ἐξόδων, καὶ ὅσα τυχὸν ἄλλα θεωροῦνται τῆς ἰδίας φύσεως, ὡς ὑπάρχει καὶ τὸ διὰ τὰ Γεωργικὰ τῆς Τύρινθος Σχολεῖον σημειούμενον ποσόν, ἐπρότεινεν ἕτερος, ἵνα, πρὸς ἀπορυγὴν ἐνδεχομένων διενέξεων περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως των διαφόρων ποσῶν τῶν ἐξόδων, καὶ χάριν συντομίας τοῦ χρόνου, συζητηθῶσι κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν ἐπὶ ἑκάστου Ὑπουργείου ἅπαντα τὰ ἔξοδα, ὡς σημειοῦνται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐὰν τυχὸν τινὰ θεωρῶνται ἀμφισβητήσιμα, εἴτε κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε κατ' ἰδίαν ἑκάστου πεποίθησιν, δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν αἱ προσήκουσαι παρατηρήσεις.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, διέταξεν, ἵνα προβῇ κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἑκάστου Ὑπουργείου, ὡς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προταθείσης οὖθεν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς περιεχομένην τάξιν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, παρετήρησεν, ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** σημειοῦνται ὡς ἔξοδα μὴ πραγματοποιηθέντα, μήτε ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847**, καὶ ἐπομένως ἀφαιρετέα τὰ ἑξῆς· ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι δραχμαὶ **5000**, ἔξοδα ἀπρόβλεπτα δραχ. **8000**, καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν Ὀθωμανικῶν Ὑποθέσεων δραχ. **11150**· ἐκ τῶν ποσῶν ὅμως τούτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως, κατὰ τὸ ἔτος **1847**, τὰ μὲν δύω πρῶτα ἐπραγματοποιήθησαν ὁλοτελῶς, τὸ δὲ τρίτον κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, ἤτοι κατὰ δραχ. **8120**.

γενομένων ἀπασῶν τούτων τῶν δαπανῶν, συμποσουμένων εἰς δραχ. **21120**, διὰ Β. Διαταγμάτων, ὡς θέλουσι καταχωρηθῆ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ λεπτομερῶς αἱ πληρωμαὶ τῶν ποσῶν τούτων, τὰ ὁποῖα πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ ὡς γενόμενα. Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι δὲν ἐπραγματοποιήθησαν τ' ἀνωτέρω τρία κονδύλια, εἶναι, ὅτι τὰ δύω πρῶτα κονδύλια κατέχουσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ θέσιν μεταξὺ διαφόρων ἄλλων κονδυλίων, ἀφορώντων τὰς Πρεσβείας, ὡς τῶν περὶ ἐξόδων διασκευῆς τῶν Πρεσβέων, τῶν ταξειδίων αὐτῶν, ἐκτάκτων ἀποστολῶν καὶ ταχυδρομείων· καὶ ἐπειδὴ αἱ Πρεσβεῖαι δὲν ἐνεστήθησαν, ἐνόμισεν ἴσως ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ τὰ ὁμοῦ ταῦτα κονδύλια τῶν ἐξόδων, ἅτινα αἱ ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι, καὶ τ' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, δὲν ἐδαπανήθησαν, ἐνῷ ταῦτα δὲν ἀφοροῦσι κυρίως τὰς Πρεσβείας, ἀλλὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν, ἅτινα τὸ ἐμπορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Προξενεῖα· καθότι ἐκ μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, δίδονται βοήθειαι εἰς ὑπαλλήλους ζημιωθέντας καὶ ἀπολέσαντας τὴν περιουσίαν των ἕνεκα τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ συμβαινουσῶν συνήθων πυρκαϊῶν, καὶ βοηθοῦνται ἄποροι ὑπάλληλοι, ὁσάκις μεταβαίνουσιν εἰς τὰς θέσεις των, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀδιαπορικῶν ἐξόδων· ἐκ δὲ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων, χορηγοῦνται τὰ ἐν τῇ Τουρκίᾳ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Πραξένων συνήθη καὶ ἀναπόρευκτα φιλοδωρήματα, καὶ διατηροῦνται τὰ Ἑλληνικὰ Ἐθνόσημα καὶ σημαῖαι τῶν διαφόρων Προξενείων. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ διὰ τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν ποσὸν τῶν ἐξόδων, μ' ὅλον ὅτι δὲν εἰργάσθη αὕτη πρὸ πολλοῦ, ἐπληρώθησαν ὅμως χρήματα τινὰ διὰ τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, καὶ διὰ τὸν διατάρησιν τοῦ Γραμματέως· καθότι μεταξὺ τοῦ ἀρχείου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσι διάφορα οὐτιδανὰ τῶν διαδίκων ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται ν' ἀποβληθῶσιν τῇ δὲ κακείσε, ἀλλὰ ὡς ἀφορῶντα τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν, καὶ θεωρούμενα πολύτιμα, διατηρεῖ ὁ Γραμματεὺς ὑπὸ τὴν φύλαξίν του, καὶ δίδει εἰς τοὺς διαδίκους, ὅταν ζητήσωσιν αὐτά.

Διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847** Νομοσχεδίου, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, προσδιορίζεται ἕκαστον ἔξοδον παντὸς Ὑπουργείου κατὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρον, περιέχων καὶ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας αὐτοῦ· τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτε-

μικῶν ὡς δαπανηθέντα σημειούμενα ποσὰ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ὀθωμανικῶν Ὑποθέσεων, ὡς περιεχόμενα ἐν τῷ αὐτῷ Κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, ἀφήρεσεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, ὡς μὴ πραγματοποιηθέντων τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν· καὶ δὲν ἔπρεπεν ὁ Ὑπουργὸς νὰ δαπανήσῃ χρήματα τινὸς Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον καὶ δι' ἄλλην ἀνάγκην, ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν διὰ τὰ ποσὰ ταῦτα πίστωσιν παρὰ τῶν Βουλῶν· καθότι, μεταβιβασθείσης ποσότητός τινος Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον, τὸ Κεφάλαιον τοῦτο θεωρεῖται ἄκυρον, καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς ποσότητος ταύτης παράνομος· καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ ἕκαστος Ὑπουργὸς νὰ δαπανήσῃ ἔξοδα τινὸς Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον.

Συνολογήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι δὲν δύναται ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ ποσότης τινὸς Κεφαλαίου νὰ δαπανηθῇ ἐπὶ ἄλλης ἀνάγκης ἑτέρου Κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως τὰ μεταξὺ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν σημειούμενα ποσὰ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν Ὀθωμανικῶν ὑποθέσεων ἐπιτροπῶν ἐδαπανήθησαν οὐχὶ ἀντὶ ἄλλου Κεφαλαίου, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχουσι προσδιωρισμένα, καὶ κατ' ἔτος κατατάττονται μεταξὺ τοῦ Κεφαλαίου τῆς τρεχούσης ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν εἰρημένων ποσῶν τῶν ἐξόδων διὰ τὰς ἀποζημειώσεις καὶ βοηθείας εἰς τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, γίνεται συνήθως εἰς τὰ Προξενεῖα καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, ἕνεκα καὶ τῶν πυρκαϊῶν, αἵτινες συνήθως ἐπισυμβαίνουσιν ἐν Τουρκίᾳ, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ζημειοῦνται οἱ ὑπάλληλοι, καὶ τῶν διαφόρων πρὸς τοὺς ἀπόρους ἐξ αὐτῶν διδομένων βοηθειῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὑδροπορικῶν τῆς μεταβάσεώς των ἐξόδων, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὰ εἰρημένα κινδύλια, περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἤδη συζήτησις, ἀσύνδετα ὑπάρχουσι μετὰ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, καὶ μηδεμίαν πρὸς ταῦτα σχέσιν ἔχουσιν, ὡς μεταβλητὰ, καὶ εἰς ἄλλην ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν δαπανώμενα, καὶ τοι ὑπὸ τὰ ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν σημειούμενα κατ' ἔτος εἰς τοὺς προϋπολογισμούς.

Ἰδιαίτερα φύλλα λεπτομερείας ἐξόδων, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὑπάρχουσι καὶ περὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γραφείου, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν Προξενείων, εἰς

τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριλαμβάνονται οὔτε αἱ ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι, οὔτε τὰ ἀπρόβλεπτα ταῦτα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐμπεριεχόμενα μεταξὺ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φύλλῳ λεπτομερείας, δὲν ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰς ἄλλην ἀνάγκην, ἀφ' οὗ τὰ ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν δὲν ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ὅτι ὅμως ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι παράβασις τοῦ Νόμου, εἶναι ἀναντίρρητον· καθότι ποσὰ χρημάτων ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ στοιχ. Θ. μετεχειρίσθησαν εἰς τὸ Κεφ. ς'. ὑπὸ στοιχ. Κ. ἂν δὲ ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ νὰ παραδεχθῇ ἡ μικρὰ ποσότης τῆς δαπάνης ταύτης, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ μὴ γίνηται τοῦ λοιποῦ τοιαύτη παράβασις Νόμου, δὲν δύναται ν' ἀντείπῃ πλὴν ὁμολογουμένως ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶναι παράβασις Νόμου ἡ γενομένη αὕτη δαπάνη.

Ἐπειδὴ πρό τινων ἐτῶν, παρετηρήσέ τις τῶν προαγορευσάντων, δὲν εἰργάσθη ἡ Δικαστικὴ Μικτὴ Ἐπιτροπή, ὤφειλεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, χάριν οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, οὐ μόνον νὰ μεταθέσῃ τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς διαφύλαξιν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸν Γραμματέα ὡς πάντη περιττὸν, ἐκλειπομένης οὕτω καὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος, καθόσον τ' ἀρχεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς μὴ ὀγκώδη καὶ πολλὰ, ὁποῖα ὑπάρχουσι τὰ τῶν λοιπῶν Δικαστηρίων, εὐχερῶς ἠδύναντο νὰ μετενεχθῶσιν εἰς μικρόν τι δωμάτιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐνόσῳ ἡ Ἑλλὰς διατηρεῖ τὴν μετὰ τῆς Τουρκίας πολιτικὴν σχέσιν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαλύσῃ τὴν δικαστικὴν μικτὴν Ἐπιτροπὴν, διότι προσκρούει πολιτικῶς, οὔτε νὰ μεταφέρῃ ἀλλαχοῦ τὰ διάφορα ἀρχεῖα αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων κρέμαται ἡ περιουσία πολλῶν διαδίκων.

Μὴ ἐργαζομένης πρό τινων ἐτῶν, ἀντίταξεν ἄλλος, τῆς Δικαστικῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, φειδόμενος τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ν' ἀπολύσῃ τὸν Γραμματέα αὐτῆς, καὶ νὰ μεταφέρῃ ἅπαντα τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ ἀρχεῖα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ ὁποίου εἷς ἐκ τῶν περιττῶν καὶ μὴ ἐργαζομένων ὑπαλλήλων ἠδύνατο νὰ ἐπιφορτισθῇ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχείων.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους **1847** σημειούμενα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἔξοδα, ὡς ὑπάρχουσι, προτιθεμένων μόνον ὡς πραγματοποιηθεισῶν τῶν ἑπομένων δραχ-

μῶν ἐκ τῶν ἀριθμηθέντων, ὡς μὴ γενομένων ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἤτοι

1. Δι' ἀποζημιώσεις καὶ βοηθείας	δρ.	5,000
2. Δι' ἀπροβλέπτα ἔξοδα,	»	8,000
3. Διὰ τὰς ἐπιτροπὰς τῶν δύω Ὀθωμ. ὑποθέσ.	»	8,120
Τὸ ὅλον δραχ.		21,120

ὥστε, ἐκπιπτομένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ δρ. **161,625:34**, μένει ἀπραγματοποίητον ποσὸν δρ. **140,505:34**, αἵτινες παρεδέχθησαν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς ἀπραγματοποίητοι διὰ νὰ ἐκπεσθῶσιν ἀπὸ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Μεταβάντες ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὰ μὴ πραγματοποιηθέντα ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ παραγράφου « διὰ τὴν προσθήκην δέκα Πρωτοδικῶν μὴ διορισθέντων, δρ. 4,000» Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι διακεῖται τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἐξωδεύθη, ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ διὰ τὸ μέλλον, διότι εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης νὰ διορισθῶσιν οἱ εἰρημένοι δέκα Πρωτοδίκαι, ἑπομένως καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶναι διὰ τὸ μέλλον ἀναγκαιότατον· Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι διὰ τὸ ἔτος **1847** εἶναι αὐτοδικαίως ἀπαράδεκτον καὶ ἀφαιρετέον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ δὲ τὸ μέλλον πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ οὕτω νὰ τεθῇ εἰς τὸν ἐπόμενον προϋπολογισμόν· ἡ Γερουσία ὅθεν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφασίσασα τὸ εἰρημένον ποσὸν ἀφαιρετέον, ὡς μὴ πραγματοποιηθέν, ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν, καὶ μεταβαίνει εἰς τὸ παράμοιον κεφάλαιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου « διὰ τὴν μὴ σύστασιν εἰσέτι 6 Γυμνασίων 58,980
καὶ **11** Ἑλληνικῶν Σχολείων 37,560
καὶ ζητεῖ λόγον παρὰ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις ἀπαντᾷ τὰ ἑξῆς·

Τὰ μὴ συσταθέντα Γυμνάσια πραγματικῶς εἶναι ἕξ, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ Ἐπιτροπή. Τὰ δὲ μὴ συσταθέντα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα εἶναι ἑπτά·

1. Τὸ τοῦ Βάλτου	Ἀκαρνανίας
2. Τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου	Κυνουρίας
3. Οἰνοῦντος	Λακωνίας
4. Μολάγας	
5. Γαυρίου καὶ Ἄρνης	Ἄνδρου
6. Φολεγάνδρου	
7. Δυστίων	Εὐβοίας.

καὶ οὐχὶ ἕνδεκα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐσυστήθησαν διὰ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου λόγους, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἔλλειψιν Δημοτικῶν Σχολείων, καὶ μαθητῶν ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἱκανῶν.

Δὲν διωρίσθη ὅμως εἰσέτι Διδάσκαλος, εἰς τὸ Σχολεῖον Σοπωτοῦ, μήτε εἰς τὸ τοῦ Φουρνᾶ (Εὐρυτανίας), καὶ εἰς τὸ τῆς Κατούνης (Ἀκαρνανίας), ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, διορισθεὶς, δὲν ἐδέχθη, ἀλλὰ προσεχῶς θέλουν διορισθῇ ἄλλοι.

Δὲν ἐμισθοδοτήθη εἰσέτι ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ὁ τοῦ ἐν Ξηροχωρίῳ Ἑλληνικοῦ Σχολείου Διδάσκαλος, τὸν ὁποῖον μέχρι τινὸς ἐπλήρωνε τὸ Δημοτικὸν ταμεῖον· ἀλλ' ἴσως ἀναλάβει τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ **1847**, διότι ὡς ἐμάθομεν, καθυστερεῖται ἀπὸ τῶν Δήμων. Καὶ ἰδοὺ ἡ πραγματικὴ καὶ ἀληθὴς ἀφαίρεσις·

1. Βάλτου	δραχ.	1560
2. Κατούνης	»	1560
3. Ἁγίου Ἰωάννου	»	1200
4. Οἰνοῦντος	»	1200
5. Μολάγας	»	1200
6. Γαυρίου καὶ Ἄρνης	»	1200
7. Φολεγάνδρου	»	1560
8. Δυστίων	»	1200
9. Ξηροχωρίου	»	1560
10. Φουρνᾶ	»	1560
11. Σοπωτοῦ	»	1560
Τὸ ὅλον δραχ.		15,460

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀνωτέρω πραγματικοῦ, ὡς εἶπον, ποσοῦ, ἡ Ἐπιτροπή σας ἀφαιρεῖ δραχμὰς **37,560**. Διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύω ποσοτήτων δραχ. **22,200**.

Ἐξετάσεως ὅθεν γενομένης περὶ τῆς τόσον σημαντικῆς ταύτης διαφωνίας, εὑρίσκεται, ὅτι ἡ ληφθεῖσα παρὰ τοῦ λογιστοῦ τοῦ Ὑπουργείου σημείωσις περιεῖχε τὰ μέχρι Νοεμβρίου πληρωθέντα μόνον ποσά, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου κατόπιν πληρωθέντα μέχρι τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους **1847**.

Αλλ' απο την κατηγορίαν των γενομένων οικονομιών πρέπει ν' αφαιρεθῇ τὸ Σχολεῖον τοῦ Ξηροχωρίου διὰ τὸν προειρημένον λόγον.

Ἡ Γερουσία ὅθεν μετὰ τὰς εἰρημένας τοῦ Ὑπουργοῦ πληροφορίας, παρεδέχθη ν' ἀφαιρεθῇ ὡς πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τὸ ἐξηγηθὲν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ποσὸν ἐκ δραχμῶν **22,200**, ὡς δαπανηθεισῶν τῶν δραχμῶν **15,360** κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, τούτων ἕνεκα ἀπὸ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων συμποσουμένων εἰς δραχ. **13,954,571:51**· ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσι δραχ. **140,505:34**· ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἀνωτέρω, καὶ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης δραχ. **4000**, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως δρ. **81,180**, τὸ ὅλον δρ. **225,685:34**. Προστιθεμένου δὲ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Δανείου, τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρων τοῦ **1847**, καὶ τοῦ Δανείου τοῦ Ἰουνάρδου δραχ. **3,729,194:6**, συμποσοῦται τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ **1847** εἰς δραχ. **17,458,080:23**, μένει καθαρὸν ποσὸν ἐξοδίων δραχ. **13,728,886:17**, τὸ ὁποῖον παραδέχεται ἡ Γερουσία ὡς ἐτήσιον ἔξοδον τοῦ ἔτους **1847**, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν συζητήσεων, καὶ ἀποράσεων τῶν ἐπομένων συνδρίων.

Ἐπελθούσης ὕστερον τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ὅσα δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν «ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου διατηρεῖται κατὰ τὰ παλαιὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου **1847**, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων δημοσιευθέντα τὴν **3** Ἰουνίου τοῦ **1846**, ὅθεν προέκυψεν ὑπέρβασις ἐκ δρ. **1567:87**. »

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ἡ ὑπέρβασις εἶναι τῷ ὄντι ἀληθὴς, καὶ τοῦτο, διότι ἀναδεχθεὶς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εὗρε τὸ προσωπικὸν κατὰ τὸν παλαιὸν ὀργανισμὸν, μὴ δυνηθέντος τοῦ προκατόχου του νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν νέον Νόμον, διότι τὸ ποσὸν ἦτον ἀνεπαρκὲς, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς, ὅταν ἐγένετο ὁ Νόμος, δὲν ἦτον ἐπιτυχὴς, καὶ οὕτω δὲν εὐκολύνθη εἰς τὴν ἐφαρμογήν του ἄνευ τροποποιήσεως, διὰ τοῦτο ἐγένετο ὑπέρβασις δραχ. **1067** παρὰ τοῦ προκατόχου του, διὰ τὴν ὁποίαν καθυπέβαλε πρὸς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, ἡ καθυστέρησις τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι ἔργον τῆς

προαιρέσεώς του, ὥστε ἡ Γερουσία ἂς ἀποφασίσῃ κατὰ τὸ δίκαιον.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ Νόμος ἐπεψηφίσθη ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τὸν Αὔγουστον τοῦ **1845**, καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν **3** Ἰουνίου **1846**, τότε δὲ ἡ Γερουσία ἐπῆνεσε θεωροῦσα περιττὸν τὸν Νόμον τοῦτον, καὶ ἔζητει νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν τοιοῦτον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων μετὰ ἓξ μῆνας, ἀφοῦ δηλαδὴ ἀποδειχθῇ ὁ χρόνος τὴν ἀνάγκην τοιούτου Νόμου· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐφ' ᾧ διεσχυρίζετο τότε, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ κινηθῇ ἡ μηχανὴ τῆς ὑπηρεσίας ἄλλως, καὶ ἕνεκα τούτου ἐπρόσθεσε καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν δεκατέσσαρα ἄλλα μέλη, τὸν ἐδημοσίευσε μετὰ ἐννέα μῆνας, ἐνῷ ἡ Γερουσία ἐζητοῦσε μόνον ἓξ. Ὁ δημοσιευθεὶς τέλος πάντων Νόμος κατήργησε τὰς προγενεστέρας διατάξεις· διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴν ἐνεργηθοῦν ἀμέσως αἱ νέαι τοῦ Νόμου διατάξεις· δὲν θεωρῶ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τοῦτον, ὅσον τὴν τῆς Νομοθετίας ἀσφάλειαν.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς, ἐπέμενε, ὅτι ὁ Νόμος ἔχει τι ἐλαστικὸν, ὡς ὁρίζει τὸ **18** ἄρθρον αὐτοῦ, «ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε διδόμενοι βαθμοὶ Διευθυντοῦ, Ὑπουργικοῦ Συμβούλου, καὶ Ὑπουργικοῦ Ἀρχιβάρου, παύουν ἀφ' ἧς ἡμέρας ὀργανισθῇ καὶ διορισθῇ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ἀντιτείνων ὁ Εἰσηγητὴς, ἐπέμενε λέγων, ὅτι δικαίως ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου ἐνοεῖται ἀρχομένη καὶ ἡ ἐφαρμογή του, καθότι ἄλλως ἠμπορεῖ νὰ τυρβάζῃ τις καὶ **30** χρόνους ἔτι, ἀδημοσίευτον Νόμον τινά, ἡ δὲ παραβίασις αὐτὴ, καὶ τοι ἐπὶ μικροῦ ποσοῦ γενομένη, εἶναι ἀξιοκατάκριτος, καὶ ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀπὸ τὴν Νομοθεσίαν ἀσφάλειαν, οἱ δὲ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἰσχυροί.

Εἰπόντος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο ἐγένετο μᾶλλον παρ' ἄλλου, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προσέθηκεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐδοκίμασε πρῶτον τὴν δυσκολίαν ταύτην, διότι, δημοσιευθέντος τοῦ Νόμου, διετέλουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πολλὰ πρόσωπα, κεκτημένα ἔχοντα δικαιώματα, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ θέσῃ τὸν Νόμον εἰς ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ προσωπικὸν τοῦτο δὲν ἤρκει, ἀναγκάσθη νὰ προσλάβῃ καὶ ἕτερον βοηθητικὸν, διὰ τὸ ὁποῖον προσετέθησαν δραχ. **5000** ἔξοδον, μέχρις ὅτου ἐπῆλθε νέος Νόμος, καὶ ηὔξησε τὸ προσωπικὸν· δὲν εἶναι δὲ πρῶτος κἂν φορὰ, καθ' ἣν θέλουσι λάβει τὰ Νομοθετικὰ Σώματα

τοιαύτας δυσκολίας, καὶ πέποιθεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία δὲν θέλει ἀποφασίσει, εἰμὴ ὅ,τι ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι οἱ λόγοι τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν εἶναι ἀνίσχυροι, καὶ δὲν θεωρεῖται ὡς ἔχουσα ἰσχὺν ἡ παρ' αὐτῶν προτεινομένη ἐλαστικότης τοῦ Νόμου ἀπέναντι τοῦ Συντάγματος, καθότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ Νόμου, ἅμα δημοσιευθῇ κατὰ τὸ τὸ 28 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνέγνω· καὶ ἐὰν ἐπρότεινεν ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὰς Βουλὰς ἕτερον Νόμον, ἔπρεπε νὰ ἐπιμείνῃ διὰ τὴν ἐπιψήφισίν του. Ἡ δὲ ἄλλη δικαιολόγησις, τὴν ὁποίαν προτείνει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Ὀργανικὸς Νόμος τῶν Ὑπουργείων, δὲν ἐπαρκοῦσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς μὴ προβλέπων τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν, εἶναι ἀνίσχυρος, διότι ἔπρεπε νὰ προληφθῇ πᾶσα περὶ τούτου ἀνάγκη πρὶν τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ· καὶ παραδόξον, ὅτι, ἐνῷ προτείνουν Νόμον πρὸς διόρθωσιν τῆς ὑπηρεσίας, οἱ Ὑπουργοὶ αὐτοὶ ἤδη κατηγοροῦν τὸν παρ' αὐτῶν προταθέντα Ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων, καὶ τὸ παραδοξώτερον, ὅτι ὁμολογοῦν ἤδη τὸ ἄτοπον τοῦτο, ἀλλ' ἕως πότε θὰ ἀκολουθῶμεν τὴν ὁδὸν τῶν σφαλμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκορυφώθησαν, καὶ μᾶς πλησιάζουν εἰς τὸν κρημνόν;

Ἐνιστάμενος εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι, ἀφοῦ ἄλλων Ὑπουργείων παρεδέχθη ἡ Γερουσία βαθμητικὸν προσωπικὸν εἰς ἄλλον προϋπολογισμὸν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἰσχυρογνωμῇ ἤδη. Ἔπειτα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, καὶ ὄχι νῦν, ὅτε θεωρεῖται μόνον προϋπολογισμός.

Ἀντιτάξας ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς εἶπεν, ὅτι, ἐὰν καὶ πέρυσι, κατὰ τὸν Ὑπουργὸν, παρεδέχθημεν τοιοῦτόν τι, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ, ὅτι μόλις ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἐπεψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους **1846**, καθότι τὸ δὶς ἐξαμαρτεῖν, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.

Ἐπειδὴ, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, τὸ πρᾶγμα εἶναι οὐσιῶδες ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Νομοθεσίας, ἐπρότεινεν, ἵνα ἀναβληθῇ δι' ἄλλην Συνεδρίασιν ἡ περὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις τοῦ Σώματος πρὸς περαιτέρω διάσκεψιν.

Ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδου, ἀπεφάσισε ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην ἡ παροῦσα συζήτησις.

Ἑπομένως παρελθὼν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰσάγει περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον ἔχον οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἄνευ τροπολογίας τινὸς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφαίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκρινομένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1848**, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1847**, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος, τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως ἀπεφάσισεν, ἵνα, ἄνευ διορισμοῦ Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, ἁ. τοῦ ἐλευσομένου μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Χρ. Βλάσσης.

63

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα πικυροῦνται.

Ἐρωτήσαντος ἑπομένως τινὸς των Κ.Κ. Γερουσιαστῶν τὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν, ἐὰν εἰσήχθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδια διὰ τὸ ἔτος 1848, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν ἀμέσως μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους· διότι ἔχουσι μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, καὶ ἐπάναγκες θεωρεῖται, ἵνα καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα καὶ τὸ ἔθνος γινώσκωσιν ἀκριβῶς, ὁποία καὶ πόση ὑπάρχει ἀστρατιωτικὴ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης δύναμις, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἤτις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ ἐπιψηφισμένου Νόμου, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπάρχει ἕτοιμον τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδιον, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλει καθυποβληθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καί τοι μὴ ἔχον ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι οὐδεμία αὔξησις ἐξόδων προσγίνεται διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ἐρωτήσαντος ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν, τίνος ἕνεκα πρὸ ἓξ περίπου μηνῶν καθυστεροῦνται οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ διαφόρων τῆς Κυβερνήσεως ὑποτρόφων μαθητῶν, ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὁποίων πολλὰς τοῦ Ἔθνους προσδοκώντος ὠφελείας, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διατάξῃ τὴν ταχεῖαν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων αὐτοῖς μισθῶν, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι θέλει διατάξει, ὅσον οἷόν τε τάχιον, τὴν πληρωμὴν τῶν πρὸς τοὺς ὑποτρόφους καθυστερούντων μηνιαίων μισθῶν, τὴν ὁποίαν ἐβράδυνε νὰ ἐκτελέσῃ μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ ἀσθένειαν, καὶ διὰ τὴν συρροὴν πολλῶν τοιούτων αἰτήσεων.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητή-

σεως ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχ. 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐζήτησε νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος· εἰς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀντέταξεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὑπάρχουν τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἶναι καταλληλότερον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ μέχρι τῆς αὔριον, διότι ἐνδέχεται νὰ συμβιβασθῇ τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ μὴ ἐπέλθουν τροπολογίαι, αἵτινες θὰ φέρουν διεξοδικὴν συζήτησιν, ἐὰν αὐτὴ ἐξακολουθήσῃ σήμερον· συναινέσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἰς τοῦτο, διέταξεν ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἱκανῶς κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἠγόρευσεν, ἐπαναλαμβάνει καὶ ἤδη λέγων, ὅτι ἡ Γερουσία γινώσκει πληρέστατα, ὅτι τὸ προκάτοχον Ὑπουργεῖον μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1847 δὲν ἐφήρμοσε τὸν κατὰ τὸν 3 Ἰουνίου 1846 δημοσιευθέντα, καὶ παρὰ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφισθέντα νέον ὀργανικὸν τῶν Ὑπουργείων Νόμον· καθότι οὐδεμία ἐπὶ τοῦ Νόμου τούτου ἐγένετο ἀκριβὴς ἐξέτασις, ἐὰν τὸ προσωπικὸν ἐξήρκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων. Τὰς δὲ δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἐκ τοῦ Νόμου τούτου ἀνεύρισκεν ὁ προκάτοχος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ δὲν ἐφήρμοσεν αὐτὸν, τὰς αὐτὰς καὶ ἔτι πλείονας ἐδοκίμασε καὶ οὗτος, καὶ ὡς ἐκ τούτου μόλις κατὰ τὸν Σεπτέμβριον 1847 ἐφήρμοσε τὸν εἰρημένον Νόμον, καὶ μὴ ἀρκοῦντος τοῦ δι' αὐτοῦ ὡρισμένου προσωπικοῦ, εἰσήγαγεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ δύω ὑποτμηματάρχας, διὰ νὰ μὴ ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας δύω ἱκανοὺς καὶ ἀρχαίους ὑπαλλήλους, οἵτινες κατὰ μὲν τὸν παλαιὸν Νόμον θεωροῦνται Πάρεδροι, κατὰ δὲ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον, ἢ ἔπρεπε νὰ παύσωσιν, ἢ νὰ δεχθῶσιν ὁ μὲν εἰς θέσιν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως, ὁ δὲ Τμηματάρχου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ἀνέφερεν, ὅτι, μὴ δεκτοῦ γενομένου τοῦ ἐκ δραχμῶν 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων, θέλουσιν ὑποχρεωθῇ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ πληρώσωσιν ὅ,τι πλέον τῆς διὰ τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Ὑπουργείων κανονισμένης μισθοδοσίας ἔλαβον, ἔπεται ὅτι

δὲν ὑπῆρξεν οὐδεμία ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καθότι τὰ αὐτὰ μέχρι τοῦδε διατηροῦνται πρόσωπα, καὶ μόνον, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ 50 δραχμὰς περιπλέον, τινὲς Ὑπουργικοὶ Σύμβουλοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰργάζοντο περισσότερον τοῦ κανονισμένου χρόνου, οἵτινες καὶ ἕνεκα τῆς φιλοτιμίας των, καὶ διότι ἐγίνωσκον τὴν ἀρχομογίαν τοῦ νέου ὀργανικοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμου, πέποιθεν, ὅτι εἰργάζοντο τακτικῶς, καὶ πλέον τοῦ δέοντος κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, καὶ οὐχὶ διὰ 50 περιπλέον δραχμάς.

Καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργός, καὶ ἡ περιπλέον κατὰ 50 δραχμὰς μισθοδοσία τῶν Ὑπουργικῶν Συμβούλων, ἔλαβον χώραν μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου· καὶ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ἐκ δραχ. 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων.

Οὐδεμίαν ἡ Γερουσία, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει ν' ἀποδείξῃ φειδὼ τοιούτου σμικροῦ ποσοῦ, ὅταν ἡ ἡ ὑπηρεσία χωλαίνῃ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἢ δὲν ἀναλογῇ ἡ ἀντιμισθία τῶν ὑπαλλήλων πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτῶν.

Ὅσον ὅμως σωτήριοι καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας, κατ' ἐπιφάνειαν ἀπεδείχθησαν οἱ ὀργανικοὶ τῶν Ὑπουργείων καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων καὶ τῶν Ταμείων Νόμοι, τοσοῦτον δυσχερεῖς καὶ πολυδάπανοι κατὰ τὴν ἐφαρμογήν των ἐβεβαιώθησαν, καταδεικνυομένης οὕτω σαφεστάτης τῆς ἀπερισκεψίας τῶν προτεινάντων τὴν μεταβολὴν τῶν παλαιῶν ἐπωφελῶν Νόμων διὰ Νόμων νέων.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἀντέτεινεν ἄλλος, περὶ τοῦ τίς τῶν διαφόρων Νόμων εἶναι συμφερώτερος καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, ἀλλὰ ἐὰν ἡ ἐκ δραχ. 1567:87 δοθεῖσα ἀντιμισθία τῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο καὶ κατὰ Νόμον καὶ κατὰ Β. Διατάγματα, ἢ παρὰ Νόμον καὶ παρὰ Β. Διάταγμα. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἡ ποσότης ἐδαπανήθη ἐναντίον ῥητοῦ ὀργανικοῦ Νόμου, καὶ ἄνευ Β. Διατάγματος τοὐλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι δυνάμει καὶ Νόμου καὶ Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο ἡ μισθοδοσία αὐτῶν· καθότι δὲν ἀκυροῦται ὁ παλαιὸς Νόμος, πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῇ ὁ νέος ὀργανικὸς Νόμος

τῶν Ὑπουργείων, καὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἀντιτάξαντος, ὅτι οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχουσι τὰ πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, μὴ πηγάζοντα ἀπό τινος Νόμου, ὅστις καὶ τοι ὑπάρχων, θεωρεῖται ὅμως ὡς ἄκυρος διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου, ἐπήνεγκεν ὄλλος, ὅτι, ἱκανῶν περὶ τῆς εἰρημένης ποσότητος ἐκτεθέντων καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν καὶ τὴν παροῦσαν Συνεδρίασιν, πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ποσοῦ τούτου, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Κατ' αἴτησιν ἑπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τοῦ ἂν ἦναι δεκτὴ, ἢ μὴ, ἡ ἐκ δραχμῶν 1567:87 ποσότης τῶν ἐξόδων, ἡ δαπανηθεῖσα ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, κατὰ τὰ παλαιὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1847, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων δημοσιευθέντα τὴν 3 Ἰουνίου 1846, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν εἰρημένην ποσότητα διὰ ψήφων 26 κατὰ 13 ὡς νόμιμον.

Προταθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 3,000 ποσότητος, δαπανηθείσης εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, παρετήρησεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργός, ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν Γραφείων δὲν κανονίζονται διὰ Νόμου τινός, ἀλλ' ἀποφασίζονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὀργανικοῦ τινὸς Διατάγματος. Ὅτι ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον, εἰς τοιαύτην ἀταξίαν καὶ ἀνωμαλίαν εὗρε τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα μετενεχθέντα ἀπό ἑνὸς εἰς ἄλλο κατάστημα ἔτι μᾶλλον περιεπλέχθησαν, ὥστε οὐ μόνον τῆς ὑπηρεσίας τ' ἀναγκαῖα σχετικά, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν πολιτῶν πολύτιμα ἔγγραφα δυσκόλως πολλάκις ἀνευρίσκοντο, καὶ τοι ἀνενδεῶς πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῶν πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰργάζοντο. Πρὸς τακτοποίησιν οὖθεν τῆς ὑπηρεσίας καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν αἰτήσεων τῶν πολιτῶν, ἐτέθη ἡ ἐκ δραχμῶν 3000 ποσότης πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ, καὶ θέλει βεβαίως ἐπιψηφίσει καὶ ἡ Γερουσία. Ἐντὸς δὲ τούτου ἀγνοεῖ, ἂν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ εἰρημένη ποσότης εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅτι ἀδιαλείπτως ἐργάζονται τινὲς ἔξωθεν προσληφθέντες ὑπάλληλοι, οἵτινες εἰς 5,000 ἔξοδα ὑπελόγισαν τὰ γενησόμενα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα χάριν τῆς οἰκονομίας

τῶν ἐξόδων περιέστειλεν εἰς 3,000 μόνον δραχμάς, ἐκ τῶν ὁποίων κατεσκευάσθησαν καὶ χαρτοθῆκαι καί τινα παραπετάσματα πρὸς περισσοτέραν τῶν ἀρχείων διατήρησιν.

Καὶ τοι μὴ ἐπεκτεινομένη εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ εἰρημένη τῶν δρ. 3000 ποσότης, πρέπει νὰ παραδεχθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, ὡς δαπανηθεῖσα διὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ ἀνωμαλίαν ὑπάρχοντος ἀρχείου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Συνομολογησάντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς εἰρημένης τρισχιλιοδράχμου ποσότητος, ἀλλὰ παρατηρήσαντος, ὅτι ὀφείλουσι τοῦ λοιποῦ οἱ Ὑπουργοὶ νὰ περιορίσωσι τοὺς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησίν των Ὑπαλλήλους, διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς καλῆς τάξεως τῶν ἀρχείων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπελθοῦσα ἀταξία καὶ ἀνωμαλία ἀνάγεται εἰς αὐτούς, ὡς ἐπιτετραμμένους τὴν καλὴν ἐπιτήρησίν των, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν 3,000 δραχμῶν διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχμῶν 2,600 ποσοῦ δι' ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων αὐτῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐκ δραχ. 1,000 ποσότητα, ὅτι, δημοσιευθέντος τοῦ περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς Β. Διατάγματος, πολλὰ μέχρι τοῦδε διευθύνθησαν καὶ εἰσέτι διευθύνονται διὰ τῶν Νομαρχῶν ἔγγραφα πολλῶν πολιτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὰ ὁποῖα εἰς τοσαύτην περιέπεσαν ἀνωμαλίαν καὶ ἀθλίαν κατάστασιν, ὥστε ἐθεωρήθη ἀδύνατον πολλάκις νὰ ἀνευρεθῶσιν ἔγγραφά τινα διαφόρων πολιτῶν, ζητούντων αὐτά, διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης. Ἵνα μὴ ὀφθῶσιν ἀπολεσθῶσι διάφορα μεταξὺ τούτων πολύτιμα τῶν πολιτῶν ἔγγραφα, ἐθεώρησεν ἐπάναγκες τὴν ἐκ δραχ. 1000 δαπάνην πρὸς τακτοποίησιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν, τῆς ὁποίας εἰσέτι ἡ ἐργασία δὲν ἐπεραιώθη. Ὡς πρὸς δὲ τὰς δραχ. 1600, ὅτι, ἀναλαβὼν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1847 τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εὗρε συμβολαιόν τι περὶ ἐνοικίου μεταξὺ τοῦ προκατόχου του Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κυρίου τοῦ καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῶν δικαγόρων, θεωρεῖται ἔγγραφον καὶ νόμιμον, ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ

ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἤδη ἐν αὐτῷ ἡ πολιτοφυλακή, καθότι εἰς οὐδὲν Ὑπουργεῖον ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ χρῆσις τοῦ εἰρημένου Καταστήματος μέχρι τέλους τῆς ἐκπνεύσεως τῆς διὰ τοῦ συμβολαίου ὁριζομένης προθεσμίας.

Παράδοξος, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, καὶ ἀπορίας ἀξία καθίσταται ἡ σύναψις τοῦ περὶ ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν Ἐπιτροπῆς Συμβολαίου, ἀπέναντι ῥητῆς καὶ ἐπισήμου ὁμολογίας τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ὅτι οὐδὲν ἔξοδον ἐνοικιάσεως ἐγίνετο ἐκ τοῦ δημοσίου διὰ τὴν εἰρημένην Ἐπιτροπήν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Πᾶσα συμφωνία, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, καὶ εἰς ῥητοὺς ἀπαγορευτικοὺς Νόμους, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτελῆται ὁλοσχερῶς κατὰ τὸν Νόμον· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ περὶ ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς Συμβολαιον, οὐδεμίαν τὸ Δημόσιον ἔχει ὑποχρέωσιν εἰς τὸν κύριον τοῦ εἰρημένου Καταστήματος περὶ τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἐνοικίου, μετὰ τὴν ῥητὴν καὶ ἐπίσημον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁμολογίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τότε Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ἐπληρώθη, καὶ δὲν θέλει πληρωθῇ ἐνοίκιον Καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὅταν οἱ Ὑπουργοί, ἐπέφερεν ἄλλος, συνάπτωσι συμφωνίας περὶ πληρωμῆς ἐνοικίου, ἢ ἐνεργῶσιν ἄλλας πληρωμάς, μὴ στηριζομένας εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, καὶ χωρὶς τῆς συγκλήσεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, οὐδεμίαν τὸ Δημόσιον ἔχει εὐθύνην ἢ ὑποχρέωσιν περὶ τούτων, ὡς μόνων τῶν Ὑπουργῶν θεωρουμένων ἀτομικῶς ὑποχρέων εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν πληρωμῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν θέσιν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, εὑρίσκεται ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἐνοικίου τινός, τοῦ ὁποίου τὸ Συμβόλαιον συνῆψεν ὁ προκάτοχος αὐτοῦ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετά τινος ἰδιώτου· κατὰ δὲ ῥητὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν δικαγορικοῦ Συμβουλίου ἐθεωρήθη ὑπόχρεον τὸ δημόσιον εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ εἰρημένου ἐνοικίου, ὡς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων γενομένου τοῦ Συμβολαίου.

Ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἀντέταξεν ἄλλος, ἐδαπάνησε τρεῖς χιλιάδας δραχμὰς πρὸς τακτοποίησιν τῶν

ις οθίσαν κατάστασιν καὶ μεγίστην σωμαλίαν εὑρεθέντων ἀρχείων τοῦ παρ' ᾧ πρόϊσταται Ὑπουργείου, ὥρειλε διὰ τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων νὰ τακτοποιήσῃ καὶ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ ὑπάρχοντα ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀνάγκη νέας περὶ τούτων δαπάνης ἑτέρων χιλίων δραχμῶν, τὰς ὁποίας, ὡς περιττὰς θεωρουμένας, πρέπει νὰ ἐκτίσῃ ἡ Γερουσία.

Προκειμένης τῆς ἐναρξέως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν Ἐπιτροπῆς, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὑδύνατο νὰ τακτοποιηθῶσι τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς, ἐπὶ πληρωμῇ τινί, ἐγκριθησομένῃ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων διὰ Νόμου· ἀλλὰ μηκέτι τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀρξαμένων, πάντῃ περιττὴ καὶ ματαία θεωρεῖται ἡ τῶν χιλίων δραχμῶν δαπάνη, καὶ ἄτακτος καὶ παράνομος προσέτι, ὡς μὴ γενομένη διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν, καὶ διὰ ῥητοῦ Νόμου, ἐπιτρέποντος τὴν πληρωμὴν αὐτῆς.

Προτεινάντος δέ τινος, ἵνα μυστικὴ γένῃ ἐπίσης ψηφοφορία περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μή, ἀμφοτέρων τῶν ποσοτήτων τῶν δραχμῶν **1000** καὶ **1600** περί τε τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ τῆς τακτοποιήσεως τῶν ἀρχείων αὐτῆς, καὶ ἄλλων ἐνισταμένων περὶ τῆς κατ' ἰδίαν ἑκάστης ποσότητος διαιρέσεως καὶ ψηφοφορίας, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν διαίρεσιν τῶν εἰρημένων ποσοτήτων, καὶ τὴν κατ' ἰδίαν ἐφ' ἑκάστης αὐτῶν ψηφοφορίαν.

Μυστικῆς ὄθεν ψηφοφορίας γενομένης κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μή, τοῦ ἐκ δραχμῶν **1600** ποσοῦ διὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **25** κατὰ **14** δὲν παρεδέξατο ὡς νόμιμον τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Ψηφοφορίας ἐπίσης μυστικῆς γενομένης περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μή, τῆς ἐκ δραχμῶν **1000** ποσότητος διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο ὡσαύτως ὡς νόμιμον τὴν ποσότητα ταύτην διὰ ψήφων **23** κατὰ **16**.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δρ. **982:77** ποσοῦ, δαπανηθέντος παρὰ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος **1834** Νομάρχου Ἀργολίδος Κ. Φραγ. Μαύρου δι' ὑπέρβασιν ἐπιχορηγήσεως καὶ δωρεὰν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ὁσάκις κατὰ τὸ πρὸ τοῦ

Συνταγματος ἰσχύον παλαιὸν σύστημα οἱ ὑπάλληλοι ἐνεργοῦν ὑπέρβασίν τινα ἐξόδων προσέρχωνται εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἐδαπανήθη ἡ εἰρημένη ὑπέρβασις, καὶ δυνάμει Β. Διατάγματος ἐνεκρίνετο ὡς καλῶς γεγονυῖα ἡ τῶν ἐξόδων αὐτὴ ὑπέρβασις. Τοιαύτας δὲ ὑπερβάσεις ἐξόδων οὐ μόνον ὁ Κ. Φραγ. Μαῦρος ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἅπαντες οἱ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Νομάρχαι τοῦ Κράτους, ὡς τοιαύτην ὑπέρβασιν ἔκαμε καὶ ὁ τότε Νομάρχης Κ. Α. Μοναχίδης, τῆς ὁποίας ἐζήτησε τὸν συμψηφισμόν. Καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν διωρίσθη Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εὗρε συντεταγμένον παρὰ τοῦ προκατόχου του διάταγμα περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῆς παρὰ τοῦ Κ. Φραγ Μαύρου γενομένης ὑπερβάσεως τῶν δραχ. **982 77**, τὸ ὁποῖον ἀνεκάλεσε, προτιθέμενος νὰ καθυποβάλῃ τὴν ποσότητα ταύτην κατὰ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, καὶ ἔπειτα ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ἀπάδειται ὄθεν εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην ποσότητα, ἵνα μὴ ζημιωθῇ ὁ Κ. Μαῦρος, καθόσον μάλιστα ἐδίδοντο δωρεὰν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὰ ἐξωτερικὰ διαβατήρια πρὸς τοὺς πένητας στρατιώτας.

Ἅπαντες οἱ κατὰ τὸ ἔτος **1834** Νομάρχαι τοῦ Κράτους, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἐνήργησαν ὑπερβάσεις ἐξόδων, καὶ καταδικασθέντες δι' αὐτὰς ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον προσέρχονται ὕστερον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῶν δαπανῶν τούτων Β. Διατάγματος· ὡς Νομάρχης ἐπίσης Ἀργολίδος διατελέσας κατὰ τὸ ἔτος **1834** καὶ ὁ Κ. Φραγ. Μαῦρος ὑπέπεσεν εἰς τοιαύτην ἐκ δραχμῶν **982:77** ὑπέρβασιν ἐξόδων, διὰ τὴν ὁποίαν, ὡς μέλος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ Εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, γινώσκει ἀκριβῶς, ὅτι, καταδικασθεὶς ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀποδείξεων, ἐξητήσατο ἔπειτα τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ποσότητος ταύτης πρὸς δικαιολόγησίν του, ὡς ἐδικαιολογήθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Νομάρχαι, δι' ὅσας ἔπραξαν κατὰ τὴν ἐπιχορήγησιν καὶ τὴν δωρεὰν ἀπονομὴν τῶν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων ὑπερβάσεις ἐξόδων.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρίνει μόναν ὅσα κονδύλια ἐξόδων πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, ἀποῤῥίπτον τὰ μὴ ἔχοντα τὴν τοιαύτην πηγήν. Ὅστις δὲ τῶν ὑπαλλήλων πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐνήργει κατὰ τὴν ὑπη-

μεσίαν του ὑπερβάσεις ἐξόδων, διὰ τὰς ὁποίας κατεδικάζετο ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, προσέδραμεν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν Β. Διατάγματος· ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως ὅμως τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἡ τοιαύτη παραδοχὴ καὶ ἔγκρισις τῆς παρὰ τῶν ὑπαλλήλων γενομένης ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων ἀνήκει εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα καὶ τὸν Βασιλέα.

Γενομένης οὖθεν παρὰ τοῦ Κ. Φραγ. Μαύρου τῆς τοιαύτης ἐν δραχ. **982:77** ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων, περὶ τῆς ὁποίας ἐμέλησε νὰ δικαιολογηθῇ, ἀπόκειται ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι, ὑπαρχούσης ἐκκρεμωδικίας περὶ τῆς ποσότητος ταύτης ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ εἰρημένη ποσότης ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ πληρωθῇ, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ἡ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀπόφασις, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι οὐδεμία ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάρχει ἐκκρεμωδικία περὶ τῆς εἰρημένης ποσότητος, ἀλλ' ὁριστικῶς περὶ αὐτῆς θέλει ἀποφασισθῇ ἤδη, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἐκ δραχμῶν **982:77** ποσότητα.

Προταθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας δραχ. **120000**

Καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης αὐτῶν **100000**

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶπεν, ὅτι ὁ τίτλος οὗτος δὲν ἦτον ἄγνωστος εἰς τὴν Γερουσίαν· καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη χρῆσις αὐτῶν ἐγένετο δυνάμει τῶν περὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους Βασιλικῶν Διαταγμάτων καὶ τῆς τῶν λιστῶν καταδιώξεως μὲ ὅλας τὰς ἀκριβεῖς προσέτασεις κατὰ τοὺς λογιστικοὺς τύπους καὶ τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πασιγνώστων περιστάσεων ἔγεινεν ἡ ὑπέρβασις καὶ τῶν **100000** δραχμῶν.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντῶν, λέγει, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς φρονεῖ, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο στηρίζεται εἰς Βασιλικὰ Διατάγματα, ἰσχύοντα Νόμου ἔχοντα, καὶ οὐχί, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἐσημείωσεν, εἰς τὰ μὴ πηγάζοντα ἔξοδα ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους Κανονισμοὺς καὶ Βασιλικὰ Διατάγματα, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα μᾶς ἀναιρέι Διατάγματα δὲν στηρίζονται εἰς ὀργανικὸν Νόμον· ὅθεν καὶ τὰ ἔξοδα δὲν εἶναι ἀμεταβλητα· δὲν ἐμβαίνω ἤδη εἰς τὴν οὐσίαν τῆς συζητήσεως, ἀλλὰ μόνον προτείνω τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν,

ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἐπανέλθω, ὅταν ἐμβωμεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ κονδυλίου τούτου.

Ἕτερος δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προσέθηκεν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα διαιροῦνται εἰς ἀμοιβὰς τῶν καταδεικνυόντων τὴν λῃστείαν, εἰς μισθοδοσίαν ὁδηγῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ εἰς μισθὸν ἐθνοφυλάκων, ἀλλὰ οὐδεὶς Νόμος δὲν ὑπάρχει καθιερωμένος περὶ τῆς μισθοδοσίας τοιούτων ὁδηγῶν, μάλιστα τοιοῦτος, προταθεὶς εἰς τὴν ἀ. Περίοδον, δὲν ἔγεινεν ἀπὸ τὰς Βουλὰς παραδεκτὸς, καὶ ὑπάρχει εἰσέτι ἐν ἰσχύι τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα. Πρὸ δύω μηνῶν εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη Νόμος περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ· διατί δὲν ἐτέθη ἐκεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὅπου ἦτον ἴσως ὁ εἰκεῖος του τόπος; ἐγὼ ἐνόμιζον τὸ ἔξοδον τοῦτο μικρὸν, ὡς περιοριζόμενον μόνον εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῶν συλλαμβανόντων λῃστὰς, ἐνῷ ἤδη παρουσιάζεται μέγιστον· ὁ Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ, ὅτι ἀναβαίνει τὰς **90** χιλ.δρ., καὶ εἰς τὸν ἐρωτήσαντα, πόσα ἐξοδεύθησαν δυνάμει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους **1846** ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ὁριστικῶς, ἀλλὰ πάντοτε περισσότερον τῶν **90** χιλιάδων δραχμῶν.

Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμους, εἶναι ἀπαράδεκτον· καὶ ἐὰν ἦτον χρεία περισσοτέρας δυνάμεως, ἔπρεπε νὰ αὐξηνθῇ διὰ Νόμου ὁ τακτικὸς στρατὸς· γνωμοδοτεῖ δὲ νὰ παραδεχθῶσιν μόνον αἱ ἀμοιβαὶ τῶν συλλαμβανόντων τοὺς λῃστὰς, ὅταν θεωρηθῇ ὁ ἀπολογισμός. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι, καθὼς ἄκουσα, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπιφυλάχθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κονδυλίου, ὅταν ἐμβωμεν εἰς τὴν οὐσίαν· ἀλλ' ὅταν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπαρουσίασεν τὰ Β. Διατάγματα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ δαπάνη, ποία ἀμφιβολία μένει, ὅτι αὐτὴ ἐγένετο κατὰ τὸν Νόμον καὶ κατὰ τοὺς τύπους; Ἀλλὰ δὲν παρουσιάζεται κατὰ πρῶτον ἤδη τοιαύτη εἰς τὴν Γερουσίαν δαπάνη· διότι τοιαύτη εἰσήχθη, καὶ ἐγένετο δεκτὴ καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη **1844**, **45** καὶ **46**, καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἤδη τοσαύτη ἐξέτασις καὶ ἐπιμονή· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν προσθήκην τῶν **100000** δραχμῶν, ἥτις κατὰ πρῶτον παρουσιάζεται, ἀναγκαία μὲν θεωρεῖται ἡ προσοχή σας, ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῆτε τὰς περιστάσεις, καὶ ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δὲν ἦσαν μήτε αἱ Βουλαὶ ἀνοιγμέναι, διὰ νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνάκουσα πίστωσις, καὶ μὲ ψυχρὸν αἷμα σκεφθῆτε, τὸ ἔξοδον τοῦτο θέλει σᾶς φανῇ ἐλάχιστον ὡς πρὸς τὸ μέγεθος ἐκείνων τῶν περιστάσεων· τί νομίζετε, Κύριοι,

ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ τότε ἡ Κυβέρνησις; νὰ δέσῃ τὰς χεῖρας καὶ νὰ ἀρνηθῇ τὴν πρόοδον τῶν ταραχῶν, περιμένουσα τῆς ἀνταρσίας τὸ ἀποτέλεσμα; ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν ἦτο προδοσία, ἡ ἀπρονοησία· καὶ εἰς παρομοίαν ἀνάπαυσιν καμμία τῶν Κυβερνήσεων δὲν περιέπεσε ποτέ· ἂν δὲ ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα ἀσχέτως μὲ τὸν Νόμον, ἐὰν δηλ. δὲν ἐξωδεύθη τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν **100** χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὰς δεινὰς ἐκείνας περιστάσεις, μολονότι ὑπάρχουν, ὡς εἶπον, τὰ Β. Διατάγματα, τότε κυρύξατε τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον. Τὸ ποσὸν ὅμως τῶν **120** χιλιάδων δραχμῶν ἐξωδεύθη καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη δυνάμει τῶν ψηφισθέντων προϋπολογισμῶν, καὶ οὕτω καθιερώθη καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐκτὸς δὲ τούτου ἤδη πρόκειται περὶ ἐξόδου γενομένου, καὶ ἡ ἐξέτασις ἀνήκει εἰς τὸν ἀπολογισμόν, ἡ δὲ παροῦσα καθίσταται ἄσκοπος καὶ ἄδικος.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἁπάντων, λέγει, ὅτι εἰς δύο ἀντικείμενα κυρίως περιστρέφεται ἡ ἀγόρευσις τῶν Ὑπουργῶν· α'. ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ δέσῃ τὰς χεῖρας της, καὶ β'. ὅτι ὑπάρχουν Β. Διατάγματα, ἐπιτρέποντα τὰ διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν ἔξοδα· ἀλλ' ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα Διατάγματα ἐπιτρέπουν τὴν δαπάνην ταύτην διὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ πάντα χρόνον, ἂς παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀληθές· ὡς πρὸς μὲν τὸ δεύτερον, οἱ Ὑπουργοὶ δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι, ὅτι ἐξώδευσαν τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς Στρατιώτας, Ὁδηγοὺς καὶ Ἐθνοφύλακας, ἀλλὰ Ὁδηγοὶ δὲν ὑπάρχουν· καὶ μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἐπροκάλεσαν εἰς τὴν α. Περίοδον ἀπεράντους συζητήσεις οἱ Ὑπουργοὶ ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν ἔλαβον τὴν συγκατάθεσιν τῶν Βουλῶν, μὴ ὑπάρχοντος Νόμου. Οἱ Ἐθνοφύλακες κινοῦνται ἀπὸ τοὺς Δήμους ἀμισθί, ὁ δὲ Στρατὸς καὶ ἡ λοιπὴ Δημόσιος Δύναμις ἔχει τὴν τακτικήν της μισθοδοσίαν· ὅθεν δὲ ἔκτακτα ἔξοδα κατὰ τὰ ἀναφερόμενα Β. Διατάγματα εἶδε χρειασθῇ μισθὸ τις ποσότης διὰ τὴν κίνησιν καὶ ὁδοιπορίαν μόνων τῆς Δημοσίου Δυνάμεως καὶ ὄχι ποτὲ τόση αὔξησις ἐκτάκτων ἐξόδων διὰ μίαν ἔκτακτον ἀνάγκην· ὡς πρὸς δὲ τὸ πρῶτον παρατηρῶ, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία ἂν καὶ ὑπάρχῃ νέα καὶ ἀτελεύτητος, ἐπροβλέψαμεν ὅμως εἰς τὸ ἀλίγον αὐτὸ διάστημα ἅπαντα τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς γενικῆς ἀσφαλείας μέτρα, καὶ δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς ἔκτακτα μέτρα. Ὑπάρχει τακτικὸς Στρατὸς καλῶς ὠργανισμένος, Χωροφύλακες, Ὀρεσφύλακες, Ἐθνοφύλακες, διὰ νὰ προλαμβάνωσι πᾶσαν κίνδυνον, καὶ πρόσεχε ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, ὅταν ἡ Κυβέρνησις καταβάλῃ τὸν κίνδυνον ἐπιτείνουσιν, ἐμποδίζοντας

ὁπλοφορουντες διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος· ὅθεν τὸ ἔξοδον τοῦτο ἦτο πάντῃ περιττὸν καὶ μάταιον.

Μετὰ τοῦτον παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσαύντων, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξῆγεῖ οὕτως εἰς τὸ ἰδιαίτερον φύλλον τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κλάδου του, τὴν ἔννοιαν τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν κεφαλαίου ἐξόδων, « Εἰς ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, ἤτοι εἰς ἀμοιβὴν τῶν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, ἀποπομπὴν φαυλοβίων », καὶ ἀπὸ τὴν συζήτησιν ἤδη προκύπτει, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα, τὰ ὁποῖα σημειοῖ οὗτος, ἐχρησίμευσαν κατὰ μείζονα λόγον καὶ κυρίως μάλιστα εἰς τὴν καταπαυσιν τῶν στάσεων, εἰς ἐκστρατείας κατὰ τῶν ἀνταρτῶν, καὶ εἰς τοιαῦτα σοβαρὰ καὶ μεγάλα ἐπιχειρήματα· ἡ δὲ ἀπάντησις, ὅτι τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ἐννοοῦνται ὑπὸ τὰ στοιχεῖα κ τ λ, δὲν δικαιολογεῖ, ἀλλὰ μάλιστα ἐνοχοποιεῖ, διότι κανένας ἄνθρωπος, οὐδ' αὐτὸς ὁ κουνότερος δὲν κατονομάζει εἰς τὰς ἐκθέσεις του τὰ μικρὰ καὶ ἀνώνυμα μόνον εἴδη, καλύπτων τὰ πολλοῦ λόγου ἄξια ὑπὸ τρία στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου.

Ἀλλ' ἂς εἴπω πρῶτον, τί ἐρρονῦ περὶ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπέφερεν, ὅτι καὶ τοῦτο τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων καθιερώθη ἤδη εἰς τὰς στήλας τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ **1845** καὶ ἐψηφίσθη ἀπὸ τὴν Γερουσίαν ἑκάστοτε ἂν ἐψηφίσθη καὶ ἑκατοντάκις, Κύριοι, δὲν εἶναι πάλιν ὑποχρεωτικὸν δι' ἡμᾶς, ἀλλ' εἶναι ἀληθινόν, ὅτι ἡ Γερουσία ἐπιζεργάσθη μέχρι σήμερον, ὡς ἔπρεπε τὸν προϋπολογισμόν, διὰ νὰ ὑφίστῃ ἐν πεποιθήσει καὶ περὶ τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ἐν ᾧ ποτε, ποτε δὲν εἰσήχθη εἰς αὐτὴν ἐγκαίρως.

Ἐρρέθη ἀπό τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ ἀνάγκαι, αἵτινες ἀπήτησαν τὸ παρὸν ἔξοδον, ἠδύναντο ν' ἀναπληρωθῶσι διὰ τῶν τακτικῶν μέσων τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἀπορρίπτομεν εἰς τοῦτο, διότι εἴδομεν ἤδη, ὅτι, ἐν ᾧ ἐπρόκειτο τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ διὰ νόμου ὁρίζομένου, ἐνῷ προσεπήξησαν ἀκόμη καὶ τοῦτο διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου, προσέθηκαν ἔτι πλέον καὶ ἄλλο ποσόν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν τακτοποίησιν ἑνὸς ἄλλου ἀρχείου, εὑρισκομένου καὶ αὐτοῦ εἰς ἕνα θάλαμον, ἢ εἰς ἐν κιβώτιον τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀρκεῖ ἐκτελεστικὴ δύναμις, Βουλή, Γερουσία, Νομάρχαι, Ἔπαρχοι, Δημαρχοι, Δημοτικὰ καὶ

Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, Στρατὸς τακτικὸς, Ὁροφυλακὴ, Χωροφυλακὴ, Ἐλαφρὰ τάγματα κτλ. κτλ. διὰ τὴν συντήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξωσι καὶ ἔκτακτα ἔξοδα, καταντήσαντα διὰ τριῶν ἤδη προϋπολογισμῶν τακτικά, ἢ μᾶλλον μυστικὰ ἔξοδα (fonds secrets), καὶ ταῦτα ἔγειναν ἀνάγκη νὰ ἐπαυξηθῶσι πάλιν μὲ ἄλλας ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀκόμη μὲ ἄλλας πεντήκοντα, τὰς παρακατιούσας, διότι καὶ αὗται καθ' αὐτὸ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἀποβλέπουσιν, ὡς τὴν ἐννοοῦσιν οἱ Κύριοι Ὑπουργοί.

Ἡ δημοσία δύναμις ἐπήρκει, κατ' ἐμὲ, νὰ συντηρήσῃ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δὲν ἦτον, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις μάλιστα τὸ Νομοσχέδιον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ παρουσίασεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1847, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ᾖξῃ πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἠδύνατο νὰ συγκαταλέξῃ ἐκεῖ τὴν στρατιωτικὴν αὐτὴν προσπάθειαν, καὶ μοὶ φαίνεται, ὅτι τοῦτο ἐν μέρει καὶ ἔγεινε, καὶ διατί λέγω τοῦτο; διότι νομίζω, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον καὶ ἀξιοπρεπέστερον νὰ ἐξοδεύωμεν κἄτι περισσότερον, παρὰ νὰ στρατολογῶμεν ἐν καιρῷ κινδύνου, ἐκ τῶν τυχόντων περιτριμμάτων τῆς ἀγορᾶς.

Νομίζω ὅμως, ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὅτι καλῶς ἔπραξα νὰ ζητήσω τὴν ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐκτεθείσης εἰς τὸ ἰδιαίτερον φύλλον τοῦ προϋπολογισμοῦ α περὶ τῆς φύσεως τοῦ παρόντος ἐξόδου ε, διὰ νὰ μὴν ἀκουσθῇ εἰς τὸν Κόσμον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος περιστέλλει, ἢ τιμωρεῖ τὰ πολιτικὰ ἁμαρτήματα μὲ τὰ ἴδια μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐξοντόνει καὶ τὸ μαχθηρὸν πακούργημα τῆς λῃστείας.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προτρέπω τοὺς Κυρίους Ὑπουργοὺς νὰ στηρίξωσι κἂν διὰ τὸ μέλλον τὰς ἐλπίδας τῆς συντηρήσεως τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, εἰς τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἐκ τῆς τριγίας τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ ἄλλων Ἐθνῶν στρατολογίαν εἰς καιροὺς κατεπειγούσης ἀνάγκης.

Πολὺν λόγον ἐπέρασεν ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰπὼν, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται, ἡ συζήτησις δαπάνη ἀφορᾷ τὴν λῃστείαν μόνον, παραλειπομένης τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, καὶ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰσήχθη συμπληρωματικὸς προϋπολογισμὸς περὶ αὐτῆς ἀπὸ τὸ ὧν Ὑπουργεῖον, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται ἀκριβὴς τιμεύσις αὐτῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου

ματαία προσεγένετο ἡ περὶ τῆς ποσότητος ταύτης συζήτησις. Κατὰ μὲν τὸν κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς παρελθούσης Περιόδου ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 δὲν ἐμπιριείχοντο τὰ τοιαῦτα ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, ὡς μηκέτι ὑπαρχούσης τῆς περὶ τούτων ἀνάγκης· κατὰ δὲ τὸν ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαχθέντα ἐσημειώθησαν τὰ εἰρημένα ποσὰ καθαρῶς· διότι τὸ Ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης αὐτῶν χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐὰν δὲ δὲν ἔπρεπε νὰ δαπανηθῇ ἡ εἰρημένη ποσότης, ὑπάρχοντος Στρατοῦ, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐκ τῶν προαγορευσάντων, εἰς τὰς γενομένας στρατολογίας, ὁ Στρατὸς ὅμως ὑπῆρχεν ἀνεπαρκὴς, ἕνεκα τῆς ἀπουσίας πολλῶν Στρατιωτῶν, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται ἀπὸ τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς, καὶ τοὺς προσδιορίζοντας τὴν δύναμιν τοῦ Στρατοῦ εἰρημένους Νόμους, καθ' οὓς μεγάλη προσγίνεται ἐλάττωσις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀπόντων. Ὅτι δὲ ἡ ὑπάρχουσα στρατιωτικὴ δύναμις δὲν ἦτον ἐπαρκὴς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη στρατολογίας, οὐχὶ ἐκ τῶν περιτριμμάτων τῆς ἀγορᾶς τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ παντὸς ἄλλου Ἔθνους, ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν, δύναται περὶ τούτου νὰ ὁμολογήσῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός. Μὴ θεωρουμένου ἔθην ἱκανοῦ τοῦ ὑπάρχοντος Στρατοῦ, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀναφανείσας συγχρόνως στάσεις, διὰ τῶν ὁποίων καὶ ἤδη δέν παύουσί τινες ἀπειλοῦντες τὴν Κυβέρνησιν μὲ προσβολὰς καὶ ἐνόπλους ἐπιδρομὰς ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων, ἐγένετο ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνη, ἕνεκα τῶν ἐνεργηθεισῶν στρατολογιῶν, καὶ οὐδεμία ἐπ' αὐτῆς ἐγένετο κατάχρησις, ὡς δι' ἀποδείξεων ἀπονεμηθέντων τῶν χρημάτων πρὸς τοὺς στρατολογηθέντας.

Παρατείνων νὰ ἐξηγηθῶ ἐφ' ὅσων ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἵνα μὴ καταστασθῇ σκανδαλώδης ἡ συζήτησις, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴν ἀπαντήσω εἰς τὴν φράσιν του, ὅτι, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐστηρίζετο εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην στρατολογιῶν, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς ἐπισυμβάσας στάσεις. Εἰς ταύτην λοιπὸν ἀπαντῶν, νομίζω ὅτι, ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἐστάθη ἀτυχὴς διὰ τὰ συμβάντα ταῦτα, τὰ ὁποῖα θέλει καταδείξει μίαν ἡμέραν ἡ ἱστορία, τοσοῦτον ἐστάθη εὐτυχὴς ὡς πρὸς τὴν καταστροφήν των, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν αὐτὴ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ ἡ ὑπόληψις τοῦ λαοῦ, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐν Πάτραις ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν, ἔνθα οἱ πολῖται

αυθόρμητοι κατέστρεψαν τὴν συμβᾶσαν λιποταξίαν, καὶ ἤθελον συλλάβει τοὺς περὶ τῶν Μερεδίτην κακούργους, ἐὰν δὲν κατέφευγον οὗτοι εἰς τὰ θαλάσια φρούρια.

Ἐπανερχόμενος ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, παρατηρῶ ὅτι ἡ δαπάνη τῶν **120** χιλιάδων δραχμῶν δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς Ὑπουργοὺς, καθὸ στηριζομένη εἰς Β. Διατάγματα, καὶ ἀφοῦ αὕτη ἐγένετο ἤδη, νομίζω περιττὴν πᾶσαν περὶ αὐτῆς συζήτησιν· ἂν δὲ εἰς τὸ μέλλον δὲν θεωρηθῇ ἀναγκαία, καὶ δὲν συμπεριληφθῇ ἑπομένως εἰς τοὺς καθυποβαλλομένους προϋπολογισμούς, οὐδεὶς δύναται τότε ν' ἀντιτείνῃ· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς προστεθείσας ἑκατὸν χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, νομίζω ὅτι ἡ Γερουσία, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις, αἵτινες προύκαλεσαν τὴν προσθήκην των, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ, καὶ νὰ τὰς παραδεχθῇ.

Παρελθὼν δὲ ὁ Εἰσηγητὴς, ἔλεξε τάδε· ὁ πραγματεύσας Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐλλειπούσης ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἀναλόγου στρατιωτικῆς δυνάμεως, θέλουσα νὰ καθησυχάσῃ ἐπὶ τὸ ταχύτερον τὴν ἀποστασίαν τοῦ Γρίβα, ἐπεκαλέσθη κατ' αὐτοῦ τοὺς κατοίκους, καὶ ὡς ἐκ τούτου περιέπεσεν εἰς ἔξοδα, συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ συζητούμενον ποσόν. Δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὴν Γερουσίαν, καθ' ὃ ἐκ τοῦ σύνεγγες εἰδώς τὰ πρὸς καθησύχασιν τοῦ κινήματος τούτου συνδραμόντα αἴτια ὅτι, καίτοι πολλῶν προσκληθέντων νὰ στρατολογήσωσιν, οὐδεὶς ἐστρατολόγησε, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο ἔξοδον, καὶ ἑπομένως πᾶσα τοιαύτη αἴτησις εἶναι σαθρὰ καὶ ἀπαράδεκτος. Ἄλλως τε εἰς ἓν μαλὶς ἑκατομμύριον ῥθάνοντος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μηδένα μὲν ἔχοντες ἐξωτερικὸν πόλεμον, μηδεμίαν δὲ ῥοβούμενοι ἐπιδρομὴν, ὡς προασπιζόμενοι ἀπὸ τὴν προστασίαν τῶν τριῶν ἰσχυρῶν Δυνάμεων, δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἄλλην ἀνάγκην, εἰμὴ τῆν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ μόνης ἠσυχίας, καὶ ἀφ' οὗ πρὸς διατήρησιν ταύτης δὲν ἐξαρκῶσιν οὔτε οἱ διὰ τοῦ πρὸ τριῶν μηνῶν ἐψηφισθέντες περὶ Στρατιωτικῆς δυνάμεως Νόμου **9,000** ἄνδρες, οὔτε αἱ μετὰ ταῦτα ἐξ **100** καὶ **120** ἀνδρῶν εἰς ταύτην προσθῆκαι, τὸ σφάλμα τούτου ὑπάρχει ἀλλαχοῦ, καὶ πρὶν ἡ τοῦτο διορθωθῇ, πᾶν ἔξοδον ἀποκαθίσταται καὶ περιττὸν, καὶ ἐπιβαρυντικὸν τῶν αὐτῶν παρακολουθούντων ἀποτελεσμάτων. Θέλων μ' ὅλα ταῦτα πᾶσαν πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ συζητουμένου ποσοῦ νὰ παράσχῃ εὐκολίαν, πρὸς τὸν Ὑπουργὸν, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ μὲν διὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ὁ δὲ Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ

εἰς τὴν Γερουσίαν λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ σημείωσιν, ποῦ ἐξωδεύθησαν αἱ **220,000** δραχ. διὰ νὰ ψηφίσῃ αὐτὰς ἐν γνώσει.

Τὴν μὲν αἰτηθεῖσαν σημείωσιν ἂν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, θέλω παρουσιάσει, ἀντεῖπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καθόσον ἡ περὶ τοῦ κονδυλίου τούτου λογαριασμοὶ ὑπάρχουν ἐκκαθαρισμένοι· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Ἀκαρνανίας στρατολογίαν, ὑπάρχουν περὶ τούτου ἐκθέσεις καὶ τοῦ ἤδη Νομάρχου, τοῦ τότε Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ τοῦ Ὑποστρατήγου Κ. Ἰω. Σταϊκου, καὶ διὰ τούτων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐγένοντο στρατολογίαι ἐκ τῶν κατοίκων. Περὶ δὲ τοῦ Στρατοῦ περιορίζεται, εἰς ὅσα ὁ προλαλήσας συναδελφός του εἶπεν, ὅτι οὗτος ὑπάρχει μόνον ἐν τῇ χάρτῃ, διότι καὶ ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλλείπουσι πολλοὶ, καὶ αὐτῆς τῆς Χωροφυλακῆς οἱ λόγοι εἶναι ἀτελεῖς, ἀφ' οὗ **37** ἄνδρες σχηματίζουν ἕνα λόχον· διότι, ἂν ἡ ἐπιψηφισθεῖσα στρατιωτικὴ δύναμις ἦτο πραγματικὴ καὶ πλήρης, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν μερικῶν στρατολογιῶν.

Προσθέσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ, νὰ παρουσιάσῃ ὁ Ὑπουργὸς τὰς ἐκθέσεις τοῦ Νομάρχου καὶ λοιπῶν, ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι, λαμβάνωντων λόγων, ἀναγκάζεται παρὰ τὴν θέλησίν του νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν **120,000** δρ. ἀφορωσῶν τὴν ὑράδευσιν καὶ ἀποζημίωσιν τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθησάντων. Εἶναι λυπηρὸν, Ἕλληνες Ὑπουργοὶ νὰ κηρύττωσιν ὡς λῃστὰς τὸν Γριεζιώτην, ἄνδρα καρτερικὸν, καὶ γενναῖως διαδραμόντα τὸ μέγα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως στάδιον, καὶ μὲ ἀπαρίθμητον ἀνδρῶν προσβάλλοντα, καὶ κυριεύσαντα ἑβδομήκοντα τρεῖς προμαχῶνας τῶν ἐχθρῶν· τὸν Θ. Γρίβαν, τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἡ σήμερον Κυβέρνησις ἀνέδειξε Γεν. Ἀρχηγὸν τῶν Στρατευμάτων, ἐν ὅσῳ ὑπηρέτει τοὺς σκοποὺς της· τὸν Φαρμάκην Ἀντισυνταγματάρχην, γνωστὸν μὲν διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ τὸ ἀδάμαστον τῆς καρτερίας του, περιδόξον δὲ διὰ τὰς ὁποίας φέρει πληγὰς, καὶ τόσους ἄλλους στρατιωτικοὺς, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις θέλουν κοσμήσει τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας μας. Ἂν οὗτοι ἠνοῦντο μὲ ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἔθνους, ζητοῦντες τὴν καταστροφὴν τῶν καθεστώτων, ἢ ἂν ἦσυχοι καὶ ἀνενόχλητοι διάγοντες εἰς τὰς Ἐπαρχίας των, ἀπὸ πνεῦμα ταραχῆς ἐκινοῦντο εἰς ἀποστασίαν, τότε καὶ οὗτοι ἄξιοι πάσης καταδίκης ὑπῆρχον, καὶ τὰ προκύψαντα ἔξοδα ἀναγκαία ἐπιψηφίσεως.

Πλὴν τὰ αἴτια, τὰ προκαλέσαντα ταῦτα πάντα, εἶναι ἄλλα

ἡ Κυβέρνησις θέλουσα διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς λαοὺς θέλησιν, ἠνάγκασε τούτους νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ φυσικὸν καὶ ἀναπαλλοτρίωτον δικαίωμα τῆς ἀμύνης. Τὰ αὐτὰ τῆς βίας καὶ καταπιέσεως μέτρα μετεχειρίσθη ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Τριφυλλίας, διατηρήσασα μῆνας ὁλοκλήρους στρατὸν τρεφόμενον ἀπὸ τοὺς πολίτας ἐκείνους, οἵτινες ἐκτιμῶντες τὸ ἀντιπροσωπικὸν πολίτευμα, ἤθελον Βουλευτὰς ἀξίους τῆς ἐμπιστοσύνης των, καὶ οὐχὶ τοὺς διὰ τῆς βίας εἰς αὐτοὺς ἐπιβαλλομένους, καὶ ἀναδειχθέντας ὡς τοιούτους. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, προσέθηκεν, ὅτι τὸ συζητούμενον ποσὸν πρέπει ν' ἀποφιφθῇ, διότι ἡ Κυβέρνησις τὸ μετεχειρίσθη πρὸς καταπίεσιν τῶν λαῶν. Ἀπαντῶν δ' ἄλλος, εἶπεν, ὅτι τὸν Θ. Γρίβαν αὐτὸς οὗτος ὁ προαγορεύσας τῷ **1844** ἀπεκάλει κακοῦργον· ὅτι δὲν ἔπεται, ὅτι καθ' ἃ ἀγωνιᾷ, δὲν δύνανται νὰ γίνωσι καὶ ἀντάρται, διότι καὶ ὁ προαγορεύσας καὶ τοι ἀγωνιστὴς διακριθείς, μόλα ταῦτα ἄλλοτε ἐπὶ ἄλλης Κυβερνήσεως ὠνομάσθη ἀντάρτης.

Ἄλλος δὲ ἐπήνεγκεν, ὅτι διαρκούσης τῆς περὶ τούτου συζητήσεως ἐπὶ δύο ὥρας, εἰσέτι δὲν δυνάμεθα νὰ συνεννοηθῶμεν· ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δικαιολογῶν τὸ προκείμενον ποσὸν, εἶπεν, ὅτι ἐξωδεύθη εἰς Ὁδηγοὺς καὶ Ἐθνοφυλακὴν, ἀλλὰ ταύτης μὲν διὰ Νόμου δὲν ὑπάρχει ἀνεγνωρισμένος μισθὸς, ἐκείνων δὲ ἔπαυσε μετὰ τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον γενομένην περὶ τούτου συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ τούτους. Οὐδὲν λοιπὸν τούτων ἔξοδον δύναται νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ Γερουσία, παρ' ἐκεῖνα καὶ μόνα τῶν μερικῶν στρατολογιῶν ἅτινα ὑπάρχουσι πραγματικά, καὶ ἐπαρκούντως δικαιολογημένα. Μεταβαίνων μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἀνταρσίαν τῆς Ἀκαρνανίας, προσέθηκεν, ὅτι ἀπορεῖ, πρὸς τί ἀνταρσία νὰ ὀνομασθῇ τὸ κίνημα τοῦτο, καθ' οὗτε χύσις αἵματος, οὐδὲ ἐχθροπραξία τις συνέβη, εἰμὴ εἷς καὶ μόνος μέ τινας περὶ αὐτὸν παρενοχλούμενος καὶ ἐμποδιζόμενος εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων ἠναγκάσθη νὰ ὀχυρωθῇ εἰς φρούριόν τι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ ἀπεσύρθη ἄνευ οὐδεμιᾶς συμπλοκῆς, ἡ μάχης. Διὰ τοιαῦτα λοιπὸν κινήματα, καταβληθέντα ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως καινὴν γνώμην, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπον καὶ ἐπιζήμιον νὰ χορηγῶμεν **270000** σχεδὸν δραχμῶν, ἐκτὸς ἂν διὰ τούτων ἐπλήρωσαν οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν καινὴν γνώμην. Ἐνῷ ἄλλως τε τὰ

τοιαῦτα κινήματα δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, καθόσον αὐτὴ μὲν οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσα μὲ ἐξωτερικόν τινα ἢ ἐσωτερικὸν πόλεμον, ἀποβλέπει τὰς ἐσωτερικὰς ληστείας καὶ κλοπὰς, ἐκεῖνα δὲ συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἡ Γερουσία ἀναγνωρίσασα τὸ ἑκάστων τῶν ἀναφανέντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς περιστατικῶν, καὶ ἐπιψηφίσασα τὴν ὡς ἐκ τούτων αὔξησιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν δύναται τὰς ἤδη νέας περὶ τοῦ αὐτοῦ δαπάνας νὰ παραδεχθῇ, χωρὶς νὰ περιπέσῃ εἰς σπατάλην ἀδικαιολόγητον καὶ ἀσύγγνωστον. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι συμμερίζεται τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, διὰ νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ἀκριβεῖς καὶ δικαιολογημένας περὶ τούτων σημειώσεις. Ἄλλου δὲ ἐπενεγκόντος, ὅτι καὶ τοι μὴ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἀναβολὴν, δὲν θεωρεῖ ὅμως ἑαυτὸν ὑπόχρεον τοῦ νὰ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀφοῦ ὁ Ὑπουργὸς ὑποβάλῃ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, διότι ἤδη συζητεῖται προϋπολογισμὸς, καὶ οὐχὶ ἀπολογισμὸς, καὶ τῆς Γερουσίας συναινεσάσης τοῦ νὰ ὑποβληθῇ κατὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τῶν **220000** δραχμῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **3** ὥραν μ. μ. ὡς ἀντικειμένου τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἀπαγγελλας τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀντικειμένου κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΚΑΟΥΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΠΕΖΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ

Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀναβαλλομένης διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, διότι δὲν ἠτοιμάσθησαν ἔτι, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ ἀναγκαῖαι ἀποδείξεις περὶ τῆς δαπάνης τῶν 220,000 δραχμῶν, ἀνέγνω τὸ τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἡ ἑπομένη παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σπ. Παπαλεξοπούλου συνταχθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἔχουσα οὕτως.

Ἄρθρ. 1. « Ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1848 χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τρίμηνος πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, καὶ Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν τρέχουσαν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Διατάγματα, ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μέρους τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου. »

« Ὁ παρὼν Νόμος ὑφρισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους. »

Ὑποστηριχθείσης τῆς τροπολογίας ταύτης παρά τινων Γερουσιαστῶν, ὁ προτείνας αὐτὴν Γερουσιαστὴς Κ. Σπ. Παπαλεξόπουλος παρετήρησεν, ἀναπτύσσων τὴν τροπολογίαν του, ὅτι αὕτη διαφέρει τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καθότι τοῦτο ἀπαιτεῖ, ἵνα γένωσιν αἱ κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν πληρωμαὶ τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ὅστις εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη, καὶ μέρος αὐτοῦ ἐξελέγχεται ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας. Ἀνέφερε δέ, ὅτι αἱ πληρωμαὶ θέλουσι γίνει εἰς τὴν τρέχουσαν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μέρους τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου, ἐννοῶν μόνον τὴν κανονισμένην ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὴν

στηριζομένην εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Διατάγματα, καὶ τὴν τυχὸν γενησομένην πληρωμὴν μέρους τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου.

Ὅταν κατὰ πρῶτον, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐξετέθη πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς Α΄. Περιόδου, δὲν περιείχετο ἐν αὐτῇ ἡ ἔκφρασις, ὅτι ἡ πίστωσις θέλει δοθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλ' αὕτη ἐτέθη τότε ἐν τῇ Βουλῇ κατ' ἐπίμονον αἴτησιν Βουλευτῶν τινῶν, μὴ φιλικῶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διακειμένων, πρὸς περιστολὴν τῶν γενησομένων δαπανῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὡς γινωσκομένης τῆς βάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τούτου οὖθεν ἕνεκα ἡ εἰρημένη αὐτὴ φράσις ἐνυπῆρχεν εἰς ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦδε καθυποβληθέντα περὶ πιστώσεως Νομοσχέδια, ὡς καὶ ἤδη ἐμπεριέχεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐξαλειφθείσης ὅμως τῆς φράσεως εἰς δύο ἢ τρία μὲν εἶπεν δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους τῆς δοθησομένης πιστώσεως· διότι ἐπί τινος Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας περὶ συζητήσεως Νομοσχεδίου τινὸς περὶ πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐθεωρήθη ὑπό τινων Γερουσιαστῶν, ὅτι προδικάζεται μέρος τι τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τοῦ εἰς τρία δωδεκατημόρια προσδιορισμοῦ τῆς πιστώσεως.

Ἂν δὲ οὐδεμία μεταξὺ τῆς τροπολογίας καὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου οὐσιώδης ὑπάρχηται διαφορὰ, ἀλλὰ μετὰ τὴν γενομένην ἐνώπιον τῆς Γερουσίας συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, καθ' ἣν οὐδεμίαν ἔχει βάσιν πᾶσα ἔξοδων πληρωμὴ, μὴ στηριζομένη εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην τροπολογίαν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς νὰ ἐνεργήσῃ τὰς διαφόρους τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πληρωμὰς, καθότι ὑπάρχουσί τινα ἔξοδα μεταβλητὰ καὶ μὴ ὡρισμένα ἐκ τῆς φύσεώς των, ὡς ἡ καλλιέργεια τῶν ἁλάτων, τῶν σταφίδων, καὶ τινα ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν κανονίζονται διὰ Νόμου ἢ διὰ Διατάγματος, καὶ κατὰ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, οὐδεὶς δύναται Ὑπουργὸς ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς δαπάνης τῶν εἰρημένων ἀπροβλέπτων ἐξόδων, τῶν μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, ἔχων ὡς πρὸς αὐτὰ ἀμφίβολον καὶ μετέωρον τὴν τύχην του, χωρὶς νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὄφελος, ἀλλὰ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου.

Ὁ δὲ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸς ὅστις πρὸ πολλοῦ

ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν, καὶ τὸν ὁποῖον θέλει παρατηρήσει ἡ Γερουσία, εἶναι ἐπὶ πολὺ περιωρισμένος καὶ μὲ ζημίαν τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, καθόσον μάλιστα δὲν περιέχει καὶ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενόμενα ἔξοδα ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτων δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, διότι μεταβαλλομένου τοῦ περὶ πιστώσεως Ναυαγχεδίου, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ καθυποβάλλῃ ἐκ νέου αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, καὶ οὐκ ὀλίγος ἕνεκα τούτου θέλει παρέλθει χρόνος, στενοχωρουμένων τῶν ἀπαναγκῶν τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων διὰ τὴν ἐπὶ δύω ὅλους μῆνας καθυστέρησιν τῆς μισθοδοσίας των.

Παράδοξος, παρετήρησεν ἄλλος, καθίσταται ὁ τρόπος, δι' οὗ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μεταχειρίζεται, καὶ εἰσάγει τὸν τύπον τοῦ περὶ πιστώσεως Ναυαγχεδίου εἰς διαφόρους περιστάσεις, καὶ ἔτι παραδοξότερον ὑπάρχει, ν' ἀκούῃ τις τοῦτο λέγοντος, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοτε ὁ τοιοῦτος καθυποβλήθη τύπος τῶν πιστώσεων, ὅμοιος καὶ ἤδη αὐτοῦ πρέπει νὰ παραδεχθῇ, ὡς τῶν Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως προτεινάντων ὄντων αὐτὸν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν Περίοδον, καθ' ἣν κατὰ πρῶτον ἐζητήθη πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· ἡ τοιαύτη ὅμως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δικαιολόγησις περὶ τοῦ τύπου τοῦ περὶ πιστώσεως Ναυαγχεδίου εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἀπορριπτέα, καθότι, γενομένου ἅπαξ σφάλματός τινος ἐπὶ τοῦ τύπου τοῦ περὶ πιστώσεως Ναυαγχεδίων, δὲν ἕπεται, ὅτι πρέπει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ τύπου ἁμάρτημα νὰ περιπέσῃ ἡ Γερουσία.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ περὶ πιστώσεως προκειμένου Ναυαγχεδίου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ἡ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου προταθεῖσα τροπολογία ὑπαγορεύθη ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀγορεύσεις καὶ ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἔκαμε καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτε ἐπρόκειτο ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τὰς Συνεδριάσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἐγένετο ἡ συζήτησις διαφόρων ζητηθεισῶν πιστώσεων περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· καθότι κατὰ μὲν τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργός, ὅτι διὰ τῶν δοθεισῶν πιστώσεων προεδικάσθη ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, καὶ οὐδεμίαν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν ἐπ' αὐτῶν, κατὰ δὲ τὰς ζητηθείσας ἄλλοτε πιστώσεις, ἀνέφερεν, ὅτι οὐδαμῶς προδικάζεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων διὰ τῶν δοθεισῶν πιστώ-

σεων. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀφείλουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσήκουσαν ἐπὶ τὸ μέλλον προσοχὴν ἐπὶ τῶν δοθησομένων πιστώσεων, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν συμβησομένης ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ νὰ μὴ παραδεχθῶσιν ἤδη ὡς βάσιν τῶν γενησομένων δαπανῶν διὰ τὴν τριμηνον πίστωσιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους **1847**, ὅστις εἰσέτι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας, ἀγνοουμένης τῆς τύχης αὐτοῦ, ἕνεκα τινῶν παρανόμως γενομένων δαπανῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, παραδεξαμένη ἡ Γερουσία τὸν εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1848** γενησομένας δαπάνας διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, θέλει προδικάσει τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος ἔτους. Ἔχων δὲ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν τὴν πολυχρόνιον πεῖραν, καὶ τὰς μέχρι τοῦδε ἀγορεύσεις τῶν Ὑπουργῶν, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐὰν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκαν ἕτερος, θέλῃ νὰ κάμῃ, χάριν τῆς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου, τὰς διαφόρους τῶν ἁλάτων καὶ τῶν σταφιδῶν καλλιεργείας, δύναται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὰς, ὡς καὶ πρότερον, καθότι οὐδεμία αὔξησις τῆς καλλιεργείας αὐτῶν προβλέπεται οὔτε ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν, οὔτε ἀπὸ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς βάσις τῶν γενησομένων δαπανῶν διὰ τὴν ζητουμένην ἤδη τριμηνον πίστωσιν ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς, ὅστις δὲν ἐψηφίσθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς Γερουσίας, καὶ δὲν ἐπεκυρώθη παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θεωρεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος προϋπολογισμὸς πρὶν τῆς κυρώσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἁπλοῦν σχέδιον ἐξόδων. Ἐὰν δὲ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπὶ τῶν ζητηθεισῶν διαφόρων πιστώσεων ὡρίζετο ὡς βάσις ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, τοῦτο ἐγένετο, διότι βεβαίως ἦτον ἐπικυρωμένος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὁ προηγούμενος προϋπολογισμὸς, ἀλλ' ἤδη μηκέτι ψηφισθεὶς ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς παρὰ τῆς Γερουσίας, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὡς βάσις τῆς δοθησομένης τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐρωτήσαντος δὲ τινος τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἐὰν ὑπάρχωσι Νόμοι περὶ καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ τῶν σταφιδώνων, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι ἄλλοτε μὲν

περὶ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν ἐξεδόθετο Διάταγμα, ἀπονέμον πίστωσιν περὶ τῶν δαπανῶν τῆς καλλιεργείας, ἤδη δὲ δὲν ὑπάρχει Νόμος τις περὶ αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ παραβληθῶσι τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους **1847** πρὸς τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1848**, ἐξ ὧν ἐπαισθητὴ ἐγένετο ἐλάττωσις πρὸς ζημίαν τῆς ὑπηρεσίας, οὐδεμία ὑπόνοια περὶ γενησομένης τυχὸν ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων ὁρίσταται, καὶ περιττὴ πλέον θεωρεῖται ἡ ἐξάλειψις τῆς φράσεως « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847** » πρὸς περιστολὴν τῶν δαπανῶν. Μηδεμιᾶς ὅμως ὑπαρχούσης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς προταθείσης τροπολογίας καὶ τοῦ καθυποβληθέντος περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, δύναται καὶ αὐτὸς καὶ ἕκαστος Ὑπουργὸς νὰ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν, καὶ δι' αὐτῆς νὰ προχωρήσῃ εἰς ἀναγκαίας τινὰς πρὸς ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου δαπάνας, αἵτινες ἐνδέχεται ὕστερον νὰ μὴ ἀναγνωρισθῶσι παρά τινος Βουλευτικοῦ Σώματος, μὴ ὀφειλούσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διακειμένου· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν δὲν ἐνδιαφέρεται παντάπασι περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας, ἢ τοῦ κειμένου τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι, δεκτῆς γινομένης τῆς προταθείσης τροπολογίας, μεγίστην τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῆ ζημίαν, ὡς μὴ δυναμένου τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐνεργήσῃ τινὰς ἐπωφελεῖς δαπάνας, αἵτινες, μὴ ὑπάρχουσαι κανονισμέναι, ἐνδέχεται νὰ μὴ παραδεχθῶσιν ἔπειτα παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Δὲν δύνανται δέ, κατὰ τὴν κρίσιν τινὸς τῶν προλαλησάντων, νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἤδη αἱ αὐταὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀλικῶν καὶ τῶν σταριδῶν δαπάναι ὡς καὶ πρότερον, διότι, ἂν πέρυσι ἐκαλλιεργήθησαν ὀλίγαι ἢ τρεῖς γῆς εἶπεν ἀλικαί, ἐνδέχεται κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νὰ καλλιεργηθῶσι πέντε καὶ ἓξ· ἐκτὸς δὲ τούτου, πρόκειται νὰ καλλιεργηθῶσι κατὰ τὸ παρὸν ἔτος περισσότεροι σταριδῶνες ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη, διότι πολλὰ περὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως αὐτῶν συμβόλαια ἔληξαν, ἀνατιθεμένης πλέον τῆς περαιτέρω καλλιεργείας εἰς τὸ Δημόσιον.

Παρατηρήσαντος τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία προτείνεται νὰ ἐπιφέρῃ περιορισμόν τινα τῶν ἐξόδων, διὰ νὰ μὴ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκτελέσῃ δαπάνας, μὴ στηριζομένας εἰς προϋπαρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραλειφθῶσι δι' αὐτῆς αἱ πρὸς καλλιέργειαν ἀλῶν ἀλικῶν καὶ τῶν σταριδώνων δαπάναι, καὶ αἱ μισθοδοσίαι

τῶν διαφόρων ἐπιστατῶν πρὸς εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, ὡς μεγίστης εἰς τὸ Δημόσιον ἐπελευσομένης τῆς ζημίας, ὁ προτείνας τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Παπαλεξόπουλος ἀνεκάλεσεν αὐτήν, εἰπών, ὅτι ἐπείσθη ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀγορεύσεων.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καὶ τινος τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι, δεκτοῦ γινομένου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, προδικάζεται ὁ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸς κατὰ τὰ τρία δωδεκατημόρια αὐτοῦ, καὶ ἄλλου ἐπενεγκόντος, ὅτι δὲν ὁρίζεται ἡ τύχη τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος ἔτους διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἑπομένως δύναται οὗτος νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ διάφορα ποσὰ παρὰ τῶν Βουλῶν, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἐγὼ εἶχα σκοπὸν νὰ ὑποστηρίξω τὴν ἤδη ἀνακληθεῖσαν τροπολογίαν, διότι θεωρῶ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν ῥύσιν τῶν προσοδικῶν πιστώσεων, καὶ μὲ τὴν ῥουτίνα, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν πάντοτε νὰ περιορίσωμεν, ὅσον τὸ δυνατόν, τὴν ἐνδεχομένην σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου· εἶχα σκοπὸν λέγω νὰ ὑποστηρίξω τὴν τροπολογίαν, ἐπειδὴ δὲν εἶδον τοὺς λόγους, ἢ μᾶλλον τὸν μοναδικὸν λόγον τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἰσχυρὸν νὰ τὴν καταστρέψῃ. Ὁ λόγος οὗτος περιεστράφη εἰς τὸ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους μὲ πίστωσιν οὕτω χορηγουμένην, διότι ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν κειμένων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν διαγραφομένων ἐξόδων, ὑπάρχουσιν, εἶπε, καὶ ἄλλα μὴ διαγραφόμενα μέν, ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖα καὶ σπουδαιότατα, ὡς π. χ. τὰ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἁλικῶν, τῆς καλλιεργείας τῶν ἐθνικῶν ἀμπελώνων κλπ. ἀλλὰ, Κύριοι, στοχάζεσθε, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προβλέπει περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων τῶν τριῶν μηνῶν, τῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς σήμερον; παντελῶς! ἀπὸ τοὺς τρεῖς μῆνας, περὶ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει τὸ Νομοσχέδιον, δὲν μᾶς μένουσιν ἤδη, εἰμὴ μόνον ἡμέραι εἰκοσιοκτώ· καὶ ἂν τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσι τόσον τὸν κύριον Ὑπουργόν, δὲν ἔγειναν, καθὼς δὲν ἔγιναν, διότι δὲν ἐπληρώθησαν μέχρι τοῦδε μήτε τὰ διὰ νόμων κανονισμένα, δὲν μοὶ φαίνεται, ὅτι εἰς τὰς 28 ταύτας ἡμέρας θέλει ἐπέλθῃ ὅλη ἡ δυστυχία εἰς τὰ δημόσια κτήματα, ἢ ὅτι θέλει ἐπενεχθῇ ὅλη ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὴν βελτίωσιν αὐτῶν ἐργασία· ἀλλά, καὶ τούτου δοθέντος, ποῖος πταίει; ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐρρόντισαν

ἐγκαίρως διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ταῦτα ἤθελα ἀντιτείνει, ὑποστηρίζων τὴν τροπολογίαν, ἡ ὁποία, ὡς εἶπον, ἀνεκλήθη ἤδη, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐνόμισα ἀναγκαῖον, νὰ λεχθῶσι διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς διασάφησιν τῆς γνώμης, τὴν ὁποίαν ἔχω περὶ τοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου.

Καὶ πρῶτον, Κύριοι, δὲν δέχομαι τὴν ῥῆσιν ταύτην, « τοῦ ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, » διότι δὲν τὸν γνωρίζω· καὶ ἂν τὸν ἐγνώριζα, πάλιν δὲν ἤθελα τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς κατηρτισμένον, πρὶν διέλθῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Δεύτερον, δὲν δέχομαι τὴν ῥῆσιν καὶ τὴν ἔννοιαν « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, » διότι μήτε οὗτος κατηρτίσθη εἰσέτι καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν, ὅτι ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε πρὸ ὀλίγου, ὅτι ἡ Γερουσία γνωρίζει ἤδη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, καὶ δὲν ὑπάρχουσιν ἀμφισβητήσιμα κεφάλαια εἰς αὐτὸν, εἰμὴ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐσημείωσεν ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας, καὶ τὰ ὁποῖα ἐλαττώθησαν, λέγει, ἀπαισθήτως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**· δὲν εἶναι ὀρθὸν, λέγω, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ λέγει ῥητῶς εἰς τὴν ἔκθεσίν της αὐτὸ, « εἰς τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων, ὅσα πηγάζουν ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους. Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν νόμων, ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν φέρει καμμίαν παρατήρησιν, καθότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις *δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ* εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν» κλπ.

Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν, ὅτι ἠδύνατο καὶ ἔπρεπε νὰ ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου μέρη, καὶ νὰ ὁρίσῃ καὶ εἰς ταῦτα τὴν γνωμοδότησίν της περὶ τῆς δυνατῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων. ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπον εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀναγκάζεται νὰ σκέπτηται περὶ τοιούτου εἴδους πραγμάτων· ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὡς βάσιν τῶν ἐξόδων τῆς ζητουμένης πιστώσεως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, καθὼς θέλει τὸ Νομοσχέδιον, καὶ αἱ ῥήσεις αὗται πρέπει νὰ ἐξοβελισθῶσιν.

Ἀλλ' εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, μ' ὅλον ὅτι ἐγὼ ἐναντιοῦμαι ὅλως διόλου εἰς τὴν παραδοχήν του, ἐπειδὴ τὸ πολὺ τῆς θλίψεως, ἤτοι ἡ καταχρῆσις τῶν πιστώσεων, μὲ τὰς ὁποίας ζῶμεν τέσσαρα ὁλόκληρα ἤδη συνταγματικὰ ἔτη, ἐπροξένησε, καὶ προξενεῖ ἀπελπισίαν, μ' ὅλον τοῦτο ἤθελα ἐπιφέρει εἰς ἀντικατάστασιν τὴν ἑπομένην τροπολογίαν « χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πίστωσις εἰς λογα-

« ριασμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρ. ἔτους **1848**, μὴ ὑπερβαίνουσα τὸ τεταρτημόριον αὐτοῦ. »

« Ἡ πίστωσις αὕτη θέλει χρησιμεύσει εἰς ἀπάντησιν τῶν « ἐξόδων τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου τοῦ « ἰδίου ἔτους. »

Τὴν τροπολογίαν ταύτην διασαφῶ, καὶ στηρίζω δι' ἑνὸς παραδείγματος· ἔχω, Κύριοι, ὑποθετικῶς λόγον, ἡ ἀδελφὴ σπουδάζουσα εἰς Παρισίους· αὐτὴ μοὶ στέλλει προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων της διὰ τὸ τρέχον ἔτος· ἐγὼ δὲ μὴ ἔχων καιρὸν νὰ σκεφθῶ περὶ τούτου ἀμέσως, τὸν ἀνοίγω πίστωσιν δίμηνον, ἢ τρίμηνον εἰς λογαριασμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ της, προτρέπων αὐτὸν εἰς τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν· τί θέλει πράξει ἐκείνος; βεβαιότατα θέλει προσπαθήσει νὰ διανύσῃ τοὺς τρεῖς τούτους μῆνας τῆς πιστώσεως μὲ ὅλην τὴν ἐνδεχομένην οἰκονομίαν, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῇ κενὸς εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν ἔγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ της, τὴν ὁποίαν ἐπερμένομεν νὰ κάμω. Τοιουτοτρόπως οἱ Ὑπουργοὶ λαμβάνουσι τὴν πίστωσιν, ἐξοδεύουσιν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ὄχι μόνον τὰ διὰ νόμου κανονισμένα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀνακύπτοντα· καὶ ὅταν παρουσιασθῶσιν εἰς τὰς Βουλὰς, συζητοῦντες τὸν ὁριστικὸν προϋπολογισμὸν, δὲν πιστεύω, ὅτι δὲν θέλουσιν εὕρῃ ἀρκετὸν πατριωτισμὸν εἰς τὰ μέλη αὐτῶν, ἂν καὶ ὄχι ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην, ὥστε νὰ μὴν ἀναγνωρίσωσιν ἔξοδα γενόμενα μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, καὶ διὰ τὰ πλέον κατεπείγοντα καὶ ὠφελιμώτατα ἔργα τοῦ Κράτους.

Ὑποστηριχθείσης τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας παρά τινος τῶν **Κ. Κ.** Γερουσιαστῶν, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι μεθ' ὅλην περιστολὴν ἐξόδων παραγούσης τῆς ἐκτεθείσης τροπολογίας, εὐχαρίστως παραδέχεται αὐτήν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μεγαλητέρου περιορισμοῦ τῶν ἐξόδων παρέχεται διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἢ διὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας, καὶ ἄλλου προτείναντος, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846** παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη τρίμηνος πίστωσις, ὡς μὴ ἔχοντος τούτου περισσὰ ἔξοδα, οἷα ὑπάρχουσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους **1847**, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ **Κ.** Προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ οὕτως ἔγινετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, τὸ κείμενον τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 11, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 28 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν προσεβλήθη καιρίως ὑπό τινος Γερουσιαστοῦ, ὀνομασθεὶς παρ' αὐτοῦ ἄπολις, ἄπατρις καὶ ἀνέστιος, ἐνῷ ὑπάρχω καὶ θεωροῦμαι πολίτης Ἕλλην, διότι τὸ κυριώτερον παντὸς Γερουσιαστοῦ προσὸν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην· σιωπὴν δὲ περὶ τῆς προσβολῆς ταύτης ἤθελον καταδεχθῆ νὰ ἐπιφέρω ἀπάντησιν, ἐὰν ἐλάμβανεν αὕτη χώραν εἰς ἄλλο τι μέρος· γενομένης ὅμως τῆς ῥηθείσης προσβολῆς ἐν πλήρει καὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, ἀπαιτῶ, ὥστε ὁ ἀποδοὺς αὐτὴν ἢ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι εἶμαι πολίτης Ἕλλην, ἀνακαλῶν τὴν ἐναντίαν περὶ τούτου ῥῆσιν του, ἢ νὰ μοὶ δώσῃ τὴν προσήκουσαν καὶ δικαίαν ἱκανοποίησιν, ὁποίαν ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Δὲν ἀπεκάλεσα τὸν προαγορεύσαντα, ἐπέρασεν ἄλλος, μὴ Ἕλληνα, καθόσον μάλιστα ἐλαβοβολήθην ἄλλοτε ὡς ὑπερασπίσας ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει τὸν ἀτεροῥυθονισμόν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος προσέβαλε τὴν Ἐπαρχίαν μου, ἀνέρερον καὶ ἐγὼ, καὶ ἀπέδειξα τὴν Ἐπαρχίαν του.

Δὲν ἀπεκάλεσε, προσέθηκεν ἕτερος, μὴ Ἕλληνα τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἀνωτέρω ἀγορεύσας Γερουσιαστής, ἀλλ' ὠνόμασεν αὐτὸν ὡς μὴ ἔχοντα τόπον, ὅπου πατρίδα, καὶ ὤφειλε νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν περὶ τούτου ῥῆσιν του, δι' ἃς δὲν προσβάλλεται μόνον ὁ Κ. Γερουσιαστής, ἀλλ' ἅπαντες, ὅσοι συναγωνίσθησαν καὶ ὑπέρεσον ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους· καθότι ἡ Ἑλλὰς θεωρεῖται καὶ ὑπάρχει κοινὴ πατρὶς ἁπάντων τῶν ἀγωνιστῶν· ἡ Γερουσία ὅθεν ἢ πρέπει ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν περὶ τούτου ῥῆσιν, ἢ ὁ ἐκφράσας αὐτὴν νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ.

Ἐπομένως ἀναστὰς ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἀνεκάλεσε τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν εἶπε ῥῆσιν, προσθέσας, ὅτι αὐτὴ δὲν ἐμπεριεῖχε τοιαύτην ἔννοιαν, οἵαν ἐξέλαβεν ὁ νομίσας ἑαυτὸν προσβληθέντα δι' αὐτῆς.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1847 ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος·
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιγράφεις·
Χ. ΚΑΛΟΚΑΡΔΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Β. Χ[illegible]
Ν. Β[illegible]

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς δευτέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρης ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀνοιγομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὰς 12 ὥρας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ δραχμῶν 220,000 ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, προσκληθεὶς δι' ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας νὰ παρουσιάσω τὰς διαβεβαιώσεις τῶν γενομένων δαπανῶν τῶν δρ. 220,000, καθυποβάλλω ἤδη ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὰς καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν διαφόρων ἐνταλμάτων περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ποσῶν τούτων, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν κατ' αὐτὴν τῶν διαφόρων ἀνωτέρω ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ἀποστάσεων, αἱ δὲ προσκομισθεῖσαι ἀποδείξεις τῆς παραλαβῆς τῶν εἰρημένων δραχμῶν, εὑρίσκονται εἰς τὰ διάφορα τοῦ Κράτους Ταμεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπληρώθησαν τὰ ποσὰ ταῦτα, καὶ ὡς ἐκ τούτου καθυποβάλλονται ἤδη μόνον αἱ καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν ἐνταλμάτων τῶν ἐκδοθέντων ἐπ' ὀνόματι τῶν διορισθέντων Ἀρχηγῶν, πρὸς ἐξάντωσιν τῆς λήψεώς καὶ τῶν ἀποστάσεων· ὁ δὲ συνοπτικὸς πίναξ τῶν χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας γενομένων ἐκτάκτων ἐξόδων εἶναι ὁ ἑπόμενος·

1.	Αμοιβαὶ πρὸς ἐξοντωσιν τῆς λῃστείας . .	δρ. 68,600
2.	Ἀστυνομία Ἀθηνῶν	» 17,277:22
3.	Μισθοὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς τοῦ Νομοῦ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας	» 25,106:16
4.	Ὁμ. τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας . .	» 13,119:52
5.	Ὁμοίως τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας	» 29,657:94
6.	Ὁμ. τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος .	» 69,329:30
	Τὸ ὅλον . .	δρ. 223,090:14

ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται, ὅτι ἐγένοντο περιπλέον ἔξοδα κατὰ δραχμὰς πρεῖς χιλιάδας ἐνενήκοντα καὶ λεπτὰ δέκα τέσσαρα.

Προτείναντος δὲ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, πολλῶν λογιστικῶν ἐγγράφων καθυποβληθέντων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν γενομένων δαπανῶν τῶν δρ. **220,000**, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραπέμψῃ αὐτὰ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ τὰ ἐπεξεργασθῇ, καὶ συνταχθῇ τὴν οἰκείαν ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, προβαίνουσα ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ποσῶν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέρεμεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἐπεξεργασθεῖσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847** μὲ πνεῦμα ματριότητος καὶ συμβιβασμοῦ, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται ἀπὸ τὴν συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν αὐτῆς, συνεμορφώθη πλειότατα καὶ μὲ τὴν ἐντολὴν τῆς Γερουσίας καὶ μὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐστηρίσθη μόνον εἰς τὴν ἔκθεσίν της ὡς συζητητέα ποσὰ τὰ μὴ πηγάζοντα ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλουσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δώσωσι τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν. παραλιπούσα τὰς περὶ καταλληλοτέρας διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων, ἢ περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων παρατηρήσεις της ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους.

Ἡ δὲ βραδύτης τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν προσγένετο ἕνεκα τῆς ἀπειρίας αὐτῶν, ὡς διϊσχυρίσθησαν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπὶ τῶν Συνταγματικῶν βάσεων, καὶ ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν, καθότι, ἂν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι προτύπειρα ὡς πρὸς τὰς συζητήσεις τῶν Συνταγματικῶν κανόνων, οὐχὶ ὅμως νὰ λογισθῶσιν ὡς τοιοῦτα καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν προϋπολογισμῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ **1835** μέχρι τοῦδε συζητουμένων τούτων, ὑπὸ τὴν διαφορὰν, ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους **1843** ἐσυζ[illegible]

τοῦτο οἱ προϋπολογισμοὶ ἐγκαίρως καὶ πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἔτους, ἔκτοτε δὲ καὶ ἤδη καθυποβάλλονται ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν βραδέως καὶ πολλάκις κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους.

Ἐὰν δὲ καὶ ἄλλοτε ἐνεκρίθησαν, ὡς διατείνονται οἱ Ὑπουργοὶ, τοιαῦτα ποσὰ γενομένων ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, δὲν δύνανται καὶ ἤδη νὰ παραδεχθῶσι ταῦτα, ὡς μεταξὺ πλέον καθιστημένης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὴ καθυποβληθέντος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος· καὶ ἐκτὸς τούτου εἰς οὐδεμίαν τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐποχὴν ἐλαβον χώραν τοσαῦτα ἐκ δραχμῶν **220,000** ἔξοδα λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας, ὅσα κατὰ τὸ ἔτος **1847** ἐγένοντο λόγῳ μάλλον διαφθορᾶς ἢ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, καὶ ὅσα κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος σημειοῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καθότι ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος, μυρία ἄλλα ἕπονται. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὅμως εἰσῆλθε τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ μὲν τὸ ἔτος **1843** ἐσημειοῦντο ὡς ἔξοδα δρ. **918,676**

κατὰ δὲ τὸ ἔτος **1844** . . . **1,104,255**

Κατὰ τὸ ἔτος **1845** . . . **1,255,504**

Κατὰ τὸ ἔτος **1846** . . . **1,774,859**

Κατὰ τὸ ἔτος **1847** . . . **1,759,304**

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1848** σημειοῦνται **2,216,863:86**

Ἂν δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλεν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὰς καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν ἐκδοθέντων ἐνταλμάτων περὶ τῶν δραχ. **220,000**, δὲν ἀναφέρονται ὅμως καὶ τὰ προκαλέσαντα τὴν δαπάνην τῶν ποσῶν τούτων αἴτια, οὔτε δικαιολογεῖται παντάπασιν ἡ αἰτία τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, καὶ παράνομος καθίσταται ἡ παραδοχὴ τοιούτων δαπανῶν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἀντικρούει εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν εἰρημένων ποσοτήτων, ὑπαγορευόμενος ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ διότι τὸ Ὑπουργεῖον παρέβαινε πάντα ὅρον φειδοῦς καὶ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὑποπιπτόν εἰς τοσαύτας ὑποβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν δύναται πλέον τὸ ἔθνος ν' ἀνθέξῃ.

Μὴν ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς παραπομπὴν τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν ἐκ δραχ. **220,000** γενομένων δαπανῶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν, ὅτι τὰ διάφορα σημειούμενα ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ποσὰ τῶν ἐξόδων πηγά-

ζουσιν οὐχὶ ὑπὸ τινος ἄλλης αἰτίας, ἀλλ' ἀπὸ ψηφισθέντας παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων Νόμους, καὶ διαφόρους αὐτῶν ἀποφάσεις· διότι οἱ περὶ Νομαρχῶν καὶ Γυμνασιείων Νόμοι ἐπιβύζησαν ἐπὶ πολὺ τὰ τοῦ Κράτους ἔξοδα, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, εἰς τὸν ὁποῖον μόνον ἕνεκα τῶν ἐπιγενομένων ἀποστάσεων προσετέθησαν καὶ τινα ἄλλα ποσὰ περιπλέον, τῶν ὁποίων καὶ τὴν αἰτίαν τῆς δαπάνης, καὶ τὰς ἀνάγκας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν αὐτὰ, δύναται παρὰ παντὸς νὰ πληροφορηθῇ ἡ Ἐπιτροπή.

Περιττὴ, ἀντέταξεν ἄλλος, θεωρεῖται ἡ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν παραπομπὴ τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν ἐξόδων τῶν δραχ. **220,000**, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, καὶ διότι ἄνευ τῆς ἀποράσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν ἠδύναντο νὰ δαπανηθῶσι τοιαῦτα ἔξοδα, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν παντάπασι τῆς αἰτίας ἥτις ἐπροκάλεσε ταῦτα· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν θεωρεῖ, ὅτι τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν δαπάνην τοῦ εἰρημένου ποσοῦ, ὑπάρχουσιν ἐναντία τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντων, ὡς θέσαντες εἰς ἐνέργειαν τὸ περὶ ὁδηγῶν πρὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος ἰσχύον Διάταγμα, καταργηθὲν μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ· διότι κατὰ τὸ ἀπὸ **15** Ὀκτωβρίου **1843** Β. Διάταγμα καθιερούται ἡ τῆς Ἐθνοφυλακῆς σύστασις, τὴν ὁποίαν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας· καὶ κατ' ἀπόφασίν τινα τῆς Βουλῆς, μεθ' ἧς ὅσαν καὶ οἱ παρόντες ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐσυζητοῦντο τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις ποσὰ τῶν ἐξόδων τῆς ἀγρυπνίας ἀπραλείας, ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐνεργείᾳ τὸ περὶ ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, μέχρις οὗ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν ἤθελε παρουσιασθῇ Νόμος τις περὶ αὐτῆς, ὅστις εἰσέτι δὲν καθυποβλήθη. Κατὰ πρῶτον λοιπὸν ὠφειλον οἱ Ὑπουργοὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἐθνοφυλακὴν, καὶ ἔπειτα ἄλλα τινὰ μέτρα ἐν καιρῷ ἀνάγκης, καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἐπί τινος δὲ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας Συνεδριάσεως ὡμολόγησεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι τοῦ λοιποῦ ὁδηγοὶ κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ὅθεν κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα καὶ παραδεχθέντα παρὰ τῶν Ὑπουργῶν, μὴ τεθείσης εἰς ἐνέργειαν τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ μέτρων ἄλλων

ἐναντίων τῶν ἀποφασεων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων γενομένων, περιττὴ καθίσταται ἡ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν παραπομπὴ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων, πρὸς δικαιολόγησιν τῶν δαπανηθεισῶν δραχμ. **220,000**, ὡς γενομένων παρανόμως.

Ἡ σημερινὴ συζήτησις, ἐπέσυρεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, διάφορον ἐμφαίνει χαρακτῆρα τῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν γενομένης· καθότι κατὰ μὲν ταύτην ἀπεφασίσθη νὰ καθυποβληθῶσι τὰ διαβεβαιωτικὰ περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχ **220,000** ἔγγραφα, τώρα δὲ ἀναφέρεται, ὅτι δὲν εἶναι δικαιολογημέναι αἱ δαπάναι τοῦ ποσοῦ τούτου, καὶ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν ὡς νόμιμοι.

Ὡς Βουλευτὴς καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου εἶχεν ἐναντίας τὰς γενομένας κατὰ τὰ ἔτη **1844** καὶ **1845** συστάσεις τῶν ὁδηγῶν, ὡς πολλῶν διαφερουσῶν θεωρουμένων τῶν περιστάσεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπὸ τὰς σημερινάς· καὶ πολλοὶ τότε ἀντιπολιτευόμενοι Βουλευταὶ ἐθεώρησαν ὡς σωτήριον μέτρον τὸν διορισμὸν τῶν ὁδηγῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας πρὸς ἐξόντωσιν τῆς τε λῃστείας καὶ τῆς ζωοκλοπῆς· ἀφ' οὗ δὲ ἐπαυσαν τότε αἱ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀνάγκαι, δὲν ἐπανῆλθε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰ ἔκτακτα ταῦτα μέτρα, εἰμὴ μόνον, ὅταν ἐγείρθησαν διάφοροι στάσεις καὶ ταραχαὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ὁποίων ἐπίστευσεν ὡς στρατιώτης διαφόρους πολίτας Ἕλληνας, ἀναλογιζόμενος, ὅτι δὲν ἦτον ἐπαρκὴς ἡ στρατιωτικὴ δύναμις πρὸς τελείαν καταστροφὴν τῶν λῃστειῶν καὶ τῶν στάσεων, τῶν ὁποίων ἡ πρόοδος μεγίστην ζημίαν ἤθελε ἐπιφέρει εἰς τὸ Δημόσιον. Ἀναλόγως ὅμως τοῦ μεγέθους τῶν γενομένων ταραχῶν καὶ τῶν στάσεων, πολὺ ἐλάχιστον θεωρεῖται τὸ ἐκ δραχμῶν **220,000** ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἴσως ἕκαστος ἴσως ἐνόμιζεν, ὅτι ἤθελον εἶσθαι ἐπὶ πλέονα τῶν παρουσιαζομένων.

Τοιαῦτα δὲ ἔκτακτα ἔξοδα δημοσίας ἀσφαλείας νομίζω, ὅτι ἐγένοντο καὶ ἀπὸ τὸ προκάτοχον Ὑπουργεῖον, καὶ τοι μὴ ἐπαλθουσῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν κατὸ στάσεων ἢ ταραχῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ μόνον διατηρήσεως τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους.

Ἐν τίνι ὅθεν λόγῳ τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ἐν ἐκτῷ τοιαύτην εὐθύνην τοσούτων ἐξόδων εἰς μισθωσιν καὶ στρατολογίαν διαφόρων πολιτῶν; διὰ τὰς ἀποστασίας βεβαίως, αἵτινες ἐγένοντο, πρὸς καταστροφὴν τῶν ὁποίων δὲν ἐξήρκει ἡ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικὴ δύναμις, ἥτις καὶ τοι ἐν τῷ ὑψηρισθέντι Νόμῳ θεωρου-

μένη ἀραυσα, ἤτον ὅμως ἐλλειπὴς διὰ τὴν ἀπουσίαν πολλῶν στρατιωτῶν.

Ὅτι δὲ ἐδαπανήθησαν τὰ εἰρημένα ποσά, δύνανται νὰ βεβαιώσωσι τὰ διάφορα χρηματικὰ ἐντάλματα, τὰ ὁποῖα ἐξεδόθησαν ἐν ὀνόματι τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν διαφόρων διορισθέντων ἀρχηγῶν πρὸς καταστροφὴν τῶν ἀποστασιῶν, καὶ αἱ εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους ὑπάρχουσαι ἀποδείξεις ἐκείνων, αἵτινες ἔλαβον ταῦτα. Τούτων οὕτως ἐχόντων, οὐ μόνον νομίζω περιττὴν πᾶσαν περὶ τῶν ποσῶν αὐτῶν περαιτέρω ἀμφισβήτησιν, ἀλλὰ καὶ ἄδικον ν' ἀποδίδηται διάφορος χαρακτὴρ τῆς δαπάνης αὐτῶν, ἥτις ἐγένετο ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἕνεκα τῶν γνωστῶν ἑκάστῳ ἀποστασιῶν, τὰς ὁποίας, ἀναλογιζόμενοι οἱ Κύριοι Γερουσιασταί, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φιλονεικῶσι τὴν ἀνάγκην τῶν γενομένων ἐξόδων.

Ἂν δὲ καὶ εἰς τὸν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν ἀνήκῃ ἡ τῶν δαπανῶν τούτων λεπτομερὴς ἐξέτασις, μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐναντιοῦμαι καὶ ἤδη εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν αὐτῶν, ἐξ ἧς βεβαίως θέλει προκύψει, ὅτι πραγματικῶς τὰ εἰρημένα ποσὰ ἐδαπανήθησαν· διότι αἱ λεχθεῖσαι χώραν ἀποστασίαι ὑπάρχουσι γνωσταί, ὡς διαταράξασαι ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ δὲν θεωροῦνται μυστικαί. Περὶ τούτων ὕδην τὸν λόγον μου, παρατηρῶ ἐπὶ τέλους, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἀφ' οὗ τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, παρατηρήσεις τινὲς προαγορευσάντων, ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Συντάγματος, ἕπεται, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ὤφειλον νὰ βέσωσιν εἰς ἐνέργειαν αὐτὴν ἐπὶ τῶν γενομένων ἀποστασιῶν καὶ λῃστειῶν χάριν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις ποσὰ τῶν ἐξόδων ἐκ δραχ. 220,000, προσέθηκεν ἄλλος, δὲν ὑπάρχουσι σημειούμενα, ὡς διατηρισθησαν οἱ Ὑπουργοὶ πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων, ἀλλὰ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, καὶ ἀποτροπὴν τῶν ῥαυλοβίων, καὶ εἰς χρῆσιν τινῶν ἄλλων μικρῶν ἀναγκῶν· μόνον δὲ ἡ παροῦσα συζήτησις ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ εἰρημένα ποσὰ ἐδαπανήθησαν εἰς κατάπαυσιν τῶν στάσεων καὶ ἀνταρσιῶν, αἵτινες διὰ νὰ κατασιγασθῶσιν, ὡς ἀπέδειξέ τις τῶν προαγορευσάντων ψιλαρτητὸς, ἔπρεπεν οἱ ὑφυγροὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν ἐκεῖνο τὸ μέσον, τὸ ὁποῖον ἐπ-

θύμησαν, καὶ ἀπέφασισαν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἤτοι τὴν Ἐθνοφυλακὴν, περὶ τῆς συστάσεως τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐκδεδομένον Διάταγμα εἰς στερέωσιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Ἡ Ἐθνοφυλακὴ συνδυαζομένη μὲ τὴν ὑπὲρ τὰς ἐνέα χιλιάδας ἀνδρῶν στρατιωτικὴν δύναμιν εἰς μιαν Κράτος, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ ὑπερασπιζόμενον ὑπὸ τῶν Κραταιῶν καὶ μεγάλων τοῦ Κόσμου Δυνάμεων, ἦτον ἱκανὴ οὐ μόνον νὰ προλάβῃ καὶ καθησυχάσῃ τὰς ἐπιγενομένας μικρὰς στάσεις, ἀλλὰ καὶ ν' ἀντισταθῇ καὶ κατὰ παντὸς ἄλλου Ἔθνους, προσπαθοῦντος νὰ καταταράξῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν Ὑπουργῶν, ὅτι κατὰ τὴν μετὰ τινος ὑμέρου Ἐπικρατείας συμβᾶσαν παῦσιν τῶν πολιτικῶν σχέσεων τῆς Ἑλλάδος ἠδύνατο τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ν' ἀντιστῇ.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐγένοντο κατὰ Νόμον, ὡς παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, τὰ ἔξοδα τῶν δραχμῶν 220,000, ἔπεστι ἤδη τὸ ζήτημα, ὅτι θεωρεῖται παράνομος πᾶσα ἄλλη τεθεῖσα εἰς ἐνέργειαν δύναμις, ἐκτὸς τῆς νομοθετημένης, ὡς μηδενὸς δυναμένου νὰ περιβάλλῃ ἕκαστον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ στρατιώτου τῆς Πατρίδος, ὅταν μάλιστα ὑπάρχωσιν ἄλλα νόμιμα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἀποστασιῶν, διότι ἄλλως θεωροῦνται αὗται ὡς ἰδιωτική τις πάλη.

Ὅταν λοιπὸν ὑπάρχωσιν ἀνεγνωρισμένοι ὑπὲρ τὰς ἐνέα χιλιάδας στρατιῶται τῆς Γραμμῆς, καὶ ἡ Ἐθνικὴ προσέτι φρουρὰ, εἶναι παράνομον νὰ προσφύγωσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς κατάπαυσιν τῶν ἀποστασιῶν εἰς μισθωτοὺς ἀνθρώπους· διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων τὰ μισθωτὰ στρατεύματα, κινδύνου ἐπικειμένου, λειποτακτοῦντα, ἀναχωροῦσι, καὶ πολλάκις αὐτομολοῦν πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐν ᾧ οἱ πολῖται ἀποθνήσκουσι, μαχόμενοι ἐμμένοντες εἰς τὰς τάξεις των· καὶ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ὁ μισθωτὸς θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον μακρόθεν, καὶ ἀρίνει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ταῦτα δὲ πάντα δὲν εἶναι φαντασιοσκοπία τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διὰ νὰ καταβάλωσι τὰ νόμιμα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν τοῦ Κράτους· διότι ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν, ὅτι οἱ δημόται τῶν Πατρῶν καὶ λοιποὶ κάτοικοι κατεδίωξαν τὰς εἰς Πάτρας καὶ ἀλλαχόσε ἐπιγενομένας ἀποστασίας.

Ἂν δὲ τὸ ἐκ δραχμῶν 220,000 ποσὸν τῶν ἐξόδων θεωρῆται μικρὸν ὡς πρὸς τὰς ἐπισυμβάσας δεινὰς ἀποστασίας κατὰ τὴν

ἀγόρευσιν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ, οὐχ ἧττον ὅμως ὑπάρχει μέγα ἁμάρτημα τὸ νὰ μεταχειρισθῇ ἡ Κυβέρνησις ἄλλην, ἢ τὴν νόμιμον τοῦ Κράτους στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ τοσαύτη τῶν ἐξόδων ἐπαισθητὴ αὔξησις διὰ τῶν περὶ Νομαρχιῶν καὶ Ὑγειονομείων καὶ λοιπῶν Νόμων, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἀποδίδει ὁ Ὑπουργὸς αὐτὴν τὴν αὔξησιν, καὶ οἵτινες, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἀσφάλειαν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ Κράτους, δὲν ἐξεπλήρωσαν ὅμως τῶν τελικῶν τούτων σκοπῶν καὶ προορισμῶν των, εἰς τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων καὶ ἔτι χείρονα εὑρισκομένων κατάστασιν χωρὶς τινος βελτιώσεως; διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ περιστάσεις, αἵτινες ἀνάγκασαν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καταφύγωσιν εἰς δαπάνας ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἰς τινα Νόμων; ἀλλὰ τὰ ἔξοδα ἕνεκα τούτου ἐπαυξάνουσιν ὁσημέραι, καὶ ἀντὶ νὰ ἀνακουφίζηται ὁ λαὸς, καὶ βελτιοῦται ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις, ἀπ' ἐναντίας ἐπιβαρύνεται διὰ τῆς ἐπιβολῆς πολλῶν φόρων ἄνευ τινὸς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καὶ ἄνευ τῆς παύσεως τῶν ταραχῶν.

Εἰς δὲ ἀπὸ ἀβροφροσύνην ὁρμώμενοι Ὑπουργοὶ δὲν ἐπλήρωσαν πρὸς διαφόρους ὑποτρόφους τῆς Κυβερνήσεως μαθητὰς τὰ πρὸ ἓξ μηνῶν καθυστεροῦντα μηνιαῖα σιτηρέσια, καθὼς δὲν ἐξεπλήρωσαν καὶ ἄλλα διὰ συμβολαίων χρεωστούμενα ποσὰ, ὡς ἐγὼ γνωρίζω, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐπεψηφίσθη εἰσέτι παρὰ τῆς Γερουσίας ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, οὕτως ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀβροφροσύνης παρακινούμενοι, ὤφειλον νὰ μὴ περιπέσωσι καὶ εἰς τὴν δαπάνην τοιούτων μηκέτι νομοθετημένων ἐξόδων.

Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ ἐκ δραχμῶν **17277: 22** ἔξοδα τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, εἶναι πάντῃ παράνομον νὰ γένωσι δεκτὰ παρὰ τῆς Γερουσίας, καὶ τοι ἀναγκαῖα πρὸς στιγμὴν ὑποτιθέμενα, διότι δὲν ὑπάρχει ἐψηφισμένος παρὰ τῶν Βουλῶν Νόμος, ἐπιτρέπων τὴν δαπάνην αὐτῶν, οὔτε ἐχρησίμευσαν ταῦτα εἰς περιορισμὸν τῶν στάσεων, ὡς μὴ γενομένων ἐνταῦθα ταραχῶν, καὶ ὡς ὄντος πολλὰ εὐκόλου πράγματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ταῦτα διὰ Νόμου παρὰ τῶν Βουλῶν, αἵτινες συνεδριάζουσιν ἐνταῦθα ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ π. ἔ. Καταδειχθέντος ὅθεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ὅτι τὰ ἐκ δραχμῶν **220000** ποσὰ τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν ἀφειδῶς, καὶ χωρὶς τινος ὠφελείας, εἰς βάρος τοῦ πρό τινων ἐτῶν ἀπὸ

τῶν καταστραπτικῶν πόλεμον ἐξελθόντος δυστυχοῦς λαοῦ, δὲν πρέπει ἤδη νὰ παραδεχθῶσιν ἅπαντα, ἐκτὸς μόνον τῶν πρὸς περιστολὴν τῆς λιχτείας γενομένων.

Ὁ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, παρατήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναβαίνει κατὰ τὴν περὶ τούτου σημείωσιν ἐν τῷ γενικῷ τῶν Ὑπουργείων προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων εἰς δραχ. **2,216,863: 86**, καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον αὐτῶν, ὡς διεσχυρίσατο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· ἂν δὲ ἡ τῶν ἐξόδων τούτων σημείωσις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ θεωρῆται ἐσφαλμένη, τὸ ἁμάρτημα ἀνήκει εἰς τὸ συνταξάν τῶν προϋπολογισμῶν Ὑπουργείων, καὶ οὐδέποτε πρὸς αὐτόν.

Οὐδεὶς ὅμως σκοπὸς ἐναντίος ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διάφορον ἔχει ἡ σημερινὴ συζήτησις τῆς παρελθούσης χαρακτῆρα· καθότι δὲν πρόκειται ἤδη νὰ ἐξελεγχθῶσι τὰ διάφορα τῶν ἀποδείξεων ἀθροίσματα περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **220,000**, ἀλλὰ νὰ καταδειχθῇ, ἐὰν ὑπάρχῃ δικαιολογημένη ἡ αἰτία, δι' ἣν ἐγένοντο αἱ εἰρημέναι δαπάναι· καθότι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ἀπολύτου νὰ μεταχειρισθῇ καὶ ἄλλην δύναμιν, ἐὰν δὲν ἐξήρκει ἡ κατὰ δύο χιλιάδας σχεδὸν ἀνδρῶν περιπλέον ψηφισθεῖσα στρατιωτικὴ δύναμις, ἐπὶ τῷ σκοπῷ βεβαίως νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἐπισυμβησομένην ταραχήν· ἢ μᾶλλον προσεγένετο ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς Κυβερνήσεως, ἢ παρά τινος ἄλλης αἰτίας· ἡ δὲ τῶν στρατολογιῶν ἀπόδειξις δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν δαπάνην τῶν δραχμῶν **220,000**, ἐὰν δὲν ἐτέθησαν κατὰ πρῶτον εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ λοιπὰ νόμιμα μέσα τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἐψηφίσαντο αἱ Βουλαί, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν ἐκεῖνα μόνον τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων, ὅσα ἔχουσι δικαιολογημένην τὴν αἰτίαν τῆς δαπάνης αὐτῶν, ἀπορριπτομένων τῶν λοιπῶν· ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, ὡς μηδενὸς μέχρι τοῦδε ἀπολογισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους **1844** καθυποβληθέντος ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, εἶναι ἀνάγκη ἕνεκα τούτου νὰ ἐξελεγχθῶσιν ἤδη τὰ εἰρημένα ποσὰ τῶν ἐξόδων.

Ἐὰν τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν,

θεωρῶνται πολλὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καταραίνονται ὅμως καὶ αἱ τοῦ Κράτους ἀνάγκαι, εἰς τὰς ὁποίας θέλουσι ταῦτα δαπανηθῇ, καὶ χρησιμεύσει εἰς κατασκευὴν διαφόρων μηχανῶν παραγωγικῶν πλούτου εἰς τὸ Ἔθνος.

Προτείναντος δέ τινος, ἵνα παραπεμφθῶσι τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **220,000**, εἰς Ἐπιτροπήν τινα διὰ νὰ ἐξελεγχθῶσι προαγουμένως, καὶ ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτῶν, καὶ ἄλλου ἐνισταμένου, ὅτι περιττὴ καθίσταται πᾶσα ἐξέτασις τῶν ποσῶν τούτων, ὡς δαπανηθέντων, καὶ μόνον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀνήκει ἡ ἐξέτασις αὐτῶν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἵνα παραπεμφθῶσι ταῦτα εἰς Ἐπιτροπήν τινα, διορισθησομένην παρὰ τοῦ Σώματος πρὸς ἐξέτασιν καὶ σύνταξιν τῆς οἰκείας περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα πρέπει νὰ καθυποβληθῶσιν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ὡς ἁρμοδίας περὶ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν θεωρουμένης, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπενεγκόντος, ὅτι διαφόρων ἐκτεθεισῶν ἰδεῶν περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συνταχθείσης ἐκθέσεως, δὲν πρέπει νὰ ἐξελεγχθῇ αὕτη πλέον τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα, ἕνεκα τῆς προλήψεως ἡ ὁποία ὑπάρχει περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς ἄλλην Ἐπιτροπήν, μὴ προκατειλημμένην περὶ τούτων, καὶ ἄλλου προτείναντος, ὅτι οὐδεμία πρόληψις ὑπάρχει περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν περὶ τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων συνταχθησομένην ἔκθεσιν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα σταλῶσι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ περιβαλλίων **141** παλαιῶν στρατιωτῶν ἐκ δραχ. **50820** ποσοῦ. Ἐρωτήσαντός τινος τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, ἂν διὰ τούτων ἐννοῇ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, καὶ τοῦ μὲν Ὑπουργοῦ καταφατικῶς πρὸς τοῦτο ἀπαντήσαντος μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι τοῦ Σώματος τούτου, ἀναγνωρισθέντος παρὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων εἰς δύο Περιόδους, τὸ μὲν πρωτοπικὸν ἐτέθη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἁρμοδίου, νὰ τὸ κινῇ, καθ' ὃ στρατιωτικόν, κατὰ τὰς ἀνάγκας, ἡ δὲ μισθοδοσία συμπεριελήφθη εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον, παρ' ὃ καὶ ἐκδίδονται ἐπὶ τοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τὰ ἐνταλίσματα τῆς μισθοδοσίας, τοῦ δὲ προλαλήσαντος ἐπενεγκόντος ὅτι, ἐκτὸς ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο συμπεριελήφθη εἰς τὴν ὅλην στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς, ὑπαγομένην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν (καὶ ἐντεῦθεν ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ **1847**) δὲν δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς ὡς ἐκ περισσοῦ νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν καὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὑπάρχει ἐντὸς Νομοθεσία ἀνεξαρτήτων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος τούτου, καὶ ἡ Γερουσία, συνεπῶς μὲ τὰ προαποδειχθέντα, δὲν δύναται εἰμὴ ν' ἀποβλέψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο σύμφωνα μὲ τὴν ἐπὶ τῆς πιστώσεως διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουαρίου Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου **1848** ἀπόφασίν της, δι' ἧς δὲν παρελείφθη τὸ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐκεῖνο, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνετο ἡ μισθοδοσία τούτου τοῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος. Ὁ Εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι ἡμεῖς δὲν ἐξετάζομεν τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἂν ἡ αὐτὴ ποσότης συμπεριελήφθη εἰς ἀμφότερα τὰ Ὑπουργεῖα τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν. Ἡ Ἐπιτροπή, καθόσον ὑπ' ὄψιν τοῦ Νόμου περὶ τοῦ ὅλικοῦ ποσοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ **1847**, παρετήρησε ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ **1200** ἐσχημάτιστο **1500**, καὶ ἐρωτήσασα διὰ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην, ἐπληροφορήθη ὅτι εἰς τούτους συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα ὡς Ἐπικουρικόν. Ἐρωτήσας ἐπομένως ἂν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν **1500** χωροφυλάκων ἀφαιρεῖται ἐκεῖνο τῶν **141** τοῦ Γιάννη Κώστα, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντήσαντος ὅτι μόνον **1200** χωροφύλακες μισθοδοτοῦνται, προσέθηκεν ὅτι, ἀποδειχθέντος ἤδη ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς χωροφυλακῆς, πρέπει ἤδη νὰ προβῶσιν εἰς τὴν συζήτησιν ἂν πρέπῃ νὰ μισθοδοτῆται διὰ περιβαλλίων καὶ ἂν ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς του εἶναι ὁ σημειούμενος.

Ἐν ταύτῃ τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπενεγκόντος ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀποβλέψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο διότι, ἀναγνωρίσασα τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως Νόμου, ἐγχείρημα ὑπάρχει εἰς αὐτό, Γερουσιαστοῦ δέ τινος, μετὰ τὴν παρ' ἄλλου ἀναγνωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, καθ' ὃν τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν Χωροφυλακήν, διότι οἱ πραγματικοὶ ἵπποι καὶ οἱ πεζοὶ ἀπαρτίζουσι

τὸ σημειούμενον αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι ποσόν, ἀντιτιθέντος ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Σύνοδον κηρύξαν ὅτι διέλυσε τὸ Σῶμα τοῦτο, ἦδη ἀναπλάττειν αὐτὸ πάλιν, χωρὶς νὰ μᾶς ἀποδείξῃ πῶς τοῦτο ἀπὸ τὴν μὴ ἔννομον μεταβολὴν εἰς τὴν νόμιμον ὑπαρξίν του, καταπατεῖ τὴν παρὰ τινος τῶν συναδελφῶν του ἀναγνωσθεῖσαν Νομολογίαν ἀκροατῶν τῶν Σωμάτων, ἡμεῖς καὶ ἡ φύλαξις τῶν Νόμων πρέπει νὰ περιστείλωμεν εἰς τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον προσθέτοντος δὲ ὅτι, ἀφοῦ ὁ μὲν τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ὅτι τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι ἡ πραγματικὴ ἡ δύναμις ταύτης φθάνει εἰς 1200 ἄνδρας καὶ οὐχὶ εἰς 1500 ὡς σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὅτι ἡ Γερουσία μόνον 1200 ἐν τῷ προϋπολογισμῷ Χωροφυλακῆς μισθοδοσίαν πρέπει νὰ ψηφίσῃ, ἡ Γερουσία κατ' οὐσίαν πολλὴν ἀπορίαν ἀναβλήθῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἔπειτα νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, καὶ ἐπιφέρῃ τέλος τὴν ἀπόφασίν της.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ τοῦτο τὸ κοινοβούλιον Βούλευμα δυστυχῶν ἀξίων περιβλέψεως ἀρχ. 60,000: καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ζητήσαντος τὸν παραδοχήν του, διότι ἡ χρῆσις του πρὸ ἐτῶν ἐπαρέστησε, καὶ διότι εἰς ἅπαντας τοὺς παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς συμπεριελήφθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐλαττωθὲν ἐν τῷ ὑποβληθέντι ἤδη τοῦ 1848 προϋπολογισμῷ εἰς 45,000 δραχμὰς μόνον, ἡ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας οὐδέποτε ἐξωδεύθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πλείονες τῶν 15000 δραχμῶν, καὶ ταύτας Ἐπιτροπή, συνισταμένη ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀττικῆς τῶν Νομάρχην καὶ ἄλλους ἀξίους καὶ βαρύτιμους, διέθετεν εἰς πρόσωπα ἄπορα δυστυχῆ καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων στερούμενα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ὑπέρβασις εἰς δρχ. 60,000. Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ, πληροφορηθεῖσα ὅτι ἐγένετο καλὴ χρῆσις αὐτοῦ, τὸ ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της· ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς, ζητῶν τὴν παραδοχήν του, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐγένετο καλὴ χρῆσις, ὅτι ἐξοικονομήθησαν πράσωπα ἄπορα καὶ δυστυχῆ, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἄλλη καὶ πρὸς ἄλλων σκοπὸν ἐγένετο χρῆσις. Ἡ δὲ Γερουσία, ἂν τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπεψήφισε τοῦτο, καθ' ὃ Κυριάρχων Σῶμα, δύναται ἤδη νὰ τὸ ἀποῤῥίψῃ, ἀφ' οὗ πεισθῇ περὶ τῆς σπατάλης, ἥτις γίνεται εἰς τὴν χρῆσίν του.

Ἀντιτιθέντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι διπλῆ τοῦτου γίνεται χρῆσις, ἡ μὲν δι' Ἐπιτροπῆς, καὶ ταύτην καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν Ἑορτὴν τοῦ Χριστοῦ Γεννῶν ὠνόμασε, συνισταμένην ἀπὸ πρόσωπα εὐυπόληπτα, συντάξασαν κατάλογον τῶν πραγματικῶς ἀπόρων καὶ καὶ δυστυχῶν, πρὸς οὓς ἐδόθησαν οἱ ἀνάλογοι βοηθειαι, ἡ δὲ διὰ Β. Διαταγμάτων εἰς πρόσωπα, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς των θέσεως δὲν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσι μετὰ τῶν πολλῶν εἰς τὸν κατάλογον. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου οὐ μόνον πολλῶν ἀποθνησκόντων τέκνα μὴ δυναμένων καὶ Γερουσιαστῶν ἄλλοτε δὲ ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας γίνονται, διότι τὸ Ὑπουργεῖον προθυμοποιεῖται νὰ τελέσῃ ἡ κηδεία τούτων μὴ ὄντος τοῖς τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν διατελούντων προστάται τέκνα, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀλλοεθνεῖς εἶτε πρόσφυγες εἶτε ἄλλως πως προστρέχουσι, ὡς πρό τινος Ὀθωμανοί τινες ναυαγήσαντες καὶ πάν ὅ,τι μὴ ἔκτων ἔρεμον ἀπολέσαντες, περιελήφθησαν ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου, εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὁποίου ἅμα ἀναλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον κατέβαλε πᾶσαν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἵνα μὴ γίνεται σπατάλη καὶ κατάχρησις· προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ Γερουσία ἀναγνωρίσασα αὐτὸ καὶ οἱονεὶ παραδεχθεῖσα διὰ τῶν πιστώσεων δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ τῷ ὄντι. Καὶ τινες τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἀντιπαρατηρήσαντες ὅτι καθήκον πάσης Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ μὴ πράττῃ οὐδὲν ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν Βουλῶν, καὶ ἂν τοῦτο δὲν ἐγένετο τὸ παρελθὸν ἔτος, γίνεται ἤδη, διότι οἱ Νόμοι τῶν εἰσοδημάτων καὶ χρέων, καθ' ἕ ἐτήσιοι, εἶναι καὶ μεταβλητοί. Ἐπὶ μὲν Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως ἐξωδεύοντο 60000 δραχμαί, ἐπὶ δὲ συγκεκραμένης Μοναρχίας μόλις 15000 δραχμαί, τί τοῦτο ἀποδεικνύει εἰμὴ κατάχρησιν καὶ σπατάλην; καὶ ταύτας ἀριθμοῦσι ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ περιστείλωσι ἵνα μὴ ἀσωτεύωνται οἱ ἰδρῶτες τοῦ λαοῦ. Ἂν δὲ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπεψηφίσθη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἡ Γερουσία δύναται ἤδη νὰ τὸ ἀποῤῥίψῃ, πεισθεῖσα περὶ τῆς κακῆς χρήσεώς του διότι πᾶν ὅ,τι χορηγεῖ διὰ μιᾶς πιστώσεως δύναται δι' ἄλλης ν' ἀποῤῥίψῃ, καὶ τοῦτο, διότι πᾶν ὅ,τι εἶναι ζήτημα οἰκονομικῶν κατατρέχεται ἐκ φύσεως. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ οὐδεὶς λόγος οὐδεὶς ἔλεγχος ὑπάρχει, ἡ δὲ χρῆσις του ἡ ὁλικὴ, ἐξαιρουμένων 9000 μόνων δραχμῶν, αἵτινες διενεμήθησαν ἀπὸ τὴν συστᾶσαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἐπιτροπὴν, δὲν ἐγένετο μετὰ τῆς προσηκούσης φειδωλίας καὶ προσοχῆς, καὶ παρ' Ἐπιτροπῶν συνισταμένων

μένων ἀπό τον Ἐπισκοπον καὶ ἄλλα κοινῆς ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ πρόσωπα, καὶ ἐπειδὴ ἤδη ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὡς προϋπολογισμὸν τὸ ὑπόβαλεν, ἡ Γερουσία ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ ὅλον τὸ ποσὸν ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ τὸ ἐπαρκοῦν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἐξ ἀρχῆς ἐλήφθη σκοπόν, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν ὅτι τὰ Νοσοθετικὰ Σώματα χορηγῶν πιστώσεις διὰ νὰ μισθοδοτῶνται οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους· Εἰς τας πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται μόνον ἡ κανονισμένη ὑπηρεσία ἡ καλλιέργεια τῶν ἀλλοτρίων καὶ ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ πᾶν ὅτι στηρίζεται εἰς Νόμους Διατάγματα καὶ Κανονισμοὺς ἰσχὺν ἔχοντας Νόμων καὶ ὄχι τοιοῦτα ἔξοδα μεταβλητὰ, ὑποκείμενα εἰς μείωσιν ἢ ἐξάλειψιν, καὶ τῶν ὁποίων οὐδεμία γίνεται χρῆσις πρὶν ἢ συζητηθῇ καὶ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός. Ἐκ τούτων ἕπεται διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν πιστώσεων δὲν ἀναγνωρίζεται τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλ' ἤδη ἡ Γερουσία δύναται σκανδάπτοτε δι' αὐτὸ ἀπόφασιν νὰ φέρῃ. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐπῆλθεν ἄλλος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὑπάρχει λεληθότων παρὰ τοῖς Νομοθετικοῖς Σωμάτων καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἀναγινώσκεται ὅτι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει τὸν προϋπολογισμὸν, διότι ἄλλως ἡ συζήτησις τούτου ἦτο περιττὴ, ἀφοῦ διὰ τῶν πιστώσεων ὑπῆρχεν ἀναγνωρισμένος. Ἄλλου δὲ ἐπισημάναντος ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησε νὰ τὸν παραπέμψωσιν εἰς προϋπολογισμόν τινα, καὶ ἐρωτήσαντος τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφοῦ κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου **1847** οὐδεμία πίστωσις ὑπῆρχε ἐπὶ τίνι στηριζόμενοι ἐξόδευσαν, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ζητήσαντος ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ πιστώσεων γνώμη τοῦτο προλαλήσαντος καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ διὰ νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἄλλων μὲν προβαλόντος ὅπως ἡ Γερουσία **20000** δραχμὰς μόνον ἐπιψηφίσῃ, ἄλλου δὲ **15000**, ἀμφοτέρων δὲ συγχωρησάντων τὰς προτάσεις των εἰς μίαν καὶ μόνην **30000** δραχμὰς, καὶ πρὸς τοῦτο ἐνισχυόμενον ἄλλου καὶ προτείναντος ὅπως καὶ τὸ συζητούμενον ποσὸν παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ αὐτὴ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐνταλίματα καὶ τὰς ἀποδείξεις, ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς σκέψεις της, διὰ νὰ ἔχῃ αὐτὴ ἐν γνώσει, διότι ἤδη πᾶσα ἀπόφασις περὶ τούτου ἀποκαθίσταται ματαία, διότι κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξοδεύθη πλέον τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ἄλλου πρὸς ταῦτα ἀντιπαρατηρήσαντος, ὅτι ἡ Γερουσία

δύναται ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐν τῇ πεποιθήσει της δίκαιον εὑρίσκῃ. καὶ ἂν, ἐνδίδουσα εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἐξώδευσε δίχως τὸ προκείμενον ποσὸν, ἐπιψηφίσῃ αὐτὸ, τότε καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀπορριφθέντα κονδύλια πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῶσι, διότι καὶ ταῦτα διεστείνατο ὁ Ὑπουργὸς ὅτι ἐξοδεύθησαν, προσθέσαντος δ' ἄλλου ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μόνον **900** δραχμὰς ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὰς διανείμῃ αὐτὴ κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος συνέταξε καὶ διεύθυνε πρὸς αὐτὴν κατάλογον, καὶ ἑπτὰ ἐξαιτησαμένων κατὰ τὸ ἄρθρον **43** τοῦ Κανονισμοῦ τὴν μυστικὴν ὑφηφορίαν ἐπὶ τῆς συγχωνευθείσης προτάσεως τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς **30000** δραχμὰς, καὶ γενομένης ταύτης, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλε ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **20 — 10** παρεδέχθη τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ εἰς δραχ. **30000** ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένη ποσότης τῶν **60000** διὰ χορηγείας δυστυχῶν ἀξίων περιθάλψεων, καὶ ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν **2** ὥραν μ. μ. προσδιορίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τετάρτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελούντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ ἑπόμενον

πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἔγγραφον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἔχον οὕτως.

Πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας

« Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν ἀπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν Υ. Β. Διαταγμάτων, εὐαρεστήθη, ἀποδεχθεὶς τὴν παραίτησιν τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργείου, ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ὑποφαινόμενον τὴν Προεδρίαν τοῦ νέου Ὑπουργείου, καὶ νὰ μὲ διορίσῃ Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

« Ὑπουργὸν δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸν Κ. Ἀναστάσιον Κρεστενίτην, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθησαν προσωρινῶς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Β. Χρηστακόπουλον.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τὸν Ὑποστράτηγον Κ. Π. Γ. Ῥόδιον.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δρόσον Μαυρόλαν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθησαν προσωρινῶς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ.

« Γνωστοποιοῦντες ταῦτα πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλοῦμεν νὰ τὰ κοινοποιήσητε πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα, τοῦ ὁποίου προΐστασθε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1848.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ »

Προτείναντος ὕστερον τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἵνα κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν γίνῃ ἡ ἐκλογὴ νέου Γραμματέως, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντος Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ὡς διορισθέντος Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ Γερουσία ἀπεμάκρυνε τὴν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἐκλογὴν τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα ἄλλου, ὅτι πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβληθῇ ἡ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς συνταχθησομένη ἔκθεσις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν ἐκ δρ. 220,000 ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίας

ἀτραλείας, ἄλλου δὲ ἐπενεγκόντος, ὅτι θεωρεῖται ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχωσι παρόντες καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, διὰ νὰ δώσωσιν ὅσας ἤθελε τὸ Σῶμα ζητήσει πληροφορίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν διὰ νὰ προσκληθῶσι καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοί, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντιτάξαντος, ὅτι, ἐὰν προσκληθέντες οἱ νέοι Ὑπουργοὶ δὲν παρευρεθῶσι κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς παραιτήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ λοιπῶν Ὑπουργείων συζητήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρότασιν, διέταξε τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ παρευρεθῶσι καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοί.

Ἀπαγγέλλεται ἐπειτα ἡ συζήτησις τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τε τῆς παρελθούσης καὶ τῆς παρούσης Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγινώσκει τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἐκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν γενομενθεῖσαν αὐτῆς, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὡς ἔχουσιν, ἐκτὸς τῆς γενομενθείσης ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92 καὶ ἀπὸ ἡμερομηνίαν 31 Μαρτίου 1847 ἀναφορᾶς τοῦ κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας Μητροπολίτου Ἱερωθέου, ἡ ὁποία διετάχθη ν' ἀποσταλῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον διὰ νὰ δοθῶσι αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ οὐσιωδῶς ἀντικειμένου, περὶ οὗ διαπραγματεύεται ἡ εἰρημένη ἀναφορά.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης Συνόδου ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν γενομενθεῖσαν αὐτῆς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταύτας ὡς ἔχουσιν, ἐκτὸς τῆς γενομενθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 4 ἀπριλίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 118. ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Κ. Ῥάιζερ Συντάκτου τῆς ἐφημερίδος ἡ Συντεριτικὴ καθότι ἀπεφασίσθη προηγουμένως ἵνα κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον τοποθῶσι τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἐν τῇ Βασιλικῇ Τυπογραφίᾳ, καὶ δὲν δύναται ἤδη νὰ μεταστραπῇ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐλευσομένην Σύνοδον, ἐὰν γένῃ ἐκ νέου ἡ τοιαύτη αἴτησις, θέλει διατάξει περὶ αὐτῆς ἡ Γερουσία συμφώνως μὲ τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἐκφέρει ἀπόφασιν.

Ἀπαγγέλλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένων τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐκλογὴ Γραμματέως τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Μαρτίου 1848 ἡμέρας Σαββάτου τῆς ιδ΄ ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. **Α.** Λόντου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρήσῃ ταύτην πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἔλεξεν ὡς ἑξῆς καὶ τῶν λοιπῶν παρόντων Ὑπουργῶν τάδε·

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἀναδεχθέντες τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου εἰς περιστάσεις, ὁποίαι αἱ σημεριναί, πιστεύομεν ὅτι δίδομεν τὴν τρανωτέραν ἀπόδειξιν τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν θρόνον ἀφοσιώσεώς μας.

Ναί, Κύριοι, δὲν διστάζομεν νὰ τὸ εἴπωμεν μετὰ παῤῥησίας, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος λόγος παρεκίνησεν ἡμᾶς ν' ἀναδεχθῶμεν τοιοῦτον βάρος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου θέλομεν συντριβῇ, ἂν ὁ πατριωτισμός σας καὶ ἡ κοινὴ γνώμη δὲν μᾶς συνδράμωσιν εἰς τὸ ἐπίπονον καὶ δυσχερὲς τῆς Κυβερνήσεως ἔργον.

Συγχωρήσατε μας, Κύριοι, νὰ ἐπιθέσωμεν τὸ κάλυμμα τῆς σιγῆς εἰς τὸ παρελθόν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπτυξις θέλει εἶσθαι ἀσύμφορος εἰς τοιούτους καιρούς· ἀλλ' ἡ σιωπή μας δὲν δύναται νὰ ἐκτείνῃ καὶ μέχρι τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως· διότι ὡς Συνταγματικῶν Ὑπουργῶν ὀφείλομεν νὰ παραστήσωμεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῆς οἰκονομίας τοῦ Κράτους, καθόσον μάλιστα ἴσως εὑρεθῶμεν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν δυσαρέστον ἀνάγκην νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν μεγαλοψυχίαν τῶν πρώτων Προστατίδων Δυνάμεων διὰ τὸ πρὸς αὐτὰς ἐθνικὸν χρέος· ἕνεκα δὲ τούτου σᾶς ὑποβάλλομεν καὶ πίνακα τῆς οἰκονομικῆς κατα στάσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον, Κύριοι, εἶναι πεπεισμένον ὅτι ἡ κατάπραγμένη καὶ ἡ ἀμοιβαία πατριωτισμὸς θέλουν ἰσχύσει, ὥστε νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς τὰ ἐπαπειλούμενα δεινά, καὶ ὅτι αἱ συμμαχικαὶ Δυνάμεις θέλουν δείξει, ὡς καὶ πάντοτε, τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αἰσθήματά των, ἀφ' οὗ ἴδωσι δείγματα τῆς ἐνθέσεως ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ ὁδεύσωμεν.

Κύριοι! Αἱ ἀρχαί μας εἶναι ἤδη γνωσταί, καὶ ἐκ προοιμίων ἐδείξαμεν ὅτι θέλομεν διαιωνίσει τὰς ὑποσχέσεις μας ἀξίως τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως, καὶ τῆς προσδοκίας τοῦ Ἔθνους.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τούτοις ὁρᾷ ἀδιστάκτως, ὅτι καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁμοιόμενα ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, θέλουν συνδράμει αὐτὸ μετ' εἰλικρινείας εἰς τὴν πορείαν του, σκοπεύουσαν ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τοῦ θρόνου καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος.

Μετὰ ταῦτα ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸν καθυποβληθέντα διαφόρους πίνακας τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως, οἵτινες, ἀπερασισθὲν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, πρὸς γνῶσιν παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ καὶ διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν ἀκριβῶς.

Προτείναντος ὕστερον τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν τῆς **15** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, καθ' ἣν θέλει γένει καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν.

Ἀπαγγέλλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένων τῆς κατὰ τὴν **15** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ τε ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως καὶ ἡ

ξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων ἐτῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847** ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Β. Βλάσσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται μιᾷ φωνῇ γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ τε ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, προετέθη τὸ περὶ ἐκλογῆς τοῦ Γραμματέως, καὶ ἐκφορᾶς γενομένης, ἔλαχεν ὡς Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Ψυχάρης παρέλαβε δὲ ψήφους 32, ὅστις, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου γενομένην ἐκφώνησιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας, κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως.

Ἀνέγνω μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπομένην δοθεῖσαν ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθέντων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν δι' ἔξοδα δημοσίας ἀσφαλείας δρ. **220,000** ἐγκρίσεων αὐτῶν.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενομένη κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος διὰ τὰς δρχ. **220,000** αἰτίνες εἶναι σημειωμέναι εἰς ὃν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ

1847 ἔτους, λόγῳ δημοσίου ἀσφαλείας κ.λ.π.
Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ διάφορα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐπαρουσίασεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, παρετήρησεν, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δύο κονδυλίων, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 220,000 ἀφ' οὗ ἀναβιβάζῃ αὐτὸ εἰς δρ. 223,090: 14/100 δικαιοῖ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ χάριν δικαιολογήσεως εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς διαχειρίσεις.

α.) Δι' ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δρ. 68,600 διὰ τὰς ὁποίας ἐκδίδεται εἰς τὸ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1840, ὑπ' ἀριθ. 197 Β. Διάταγμα, τὸ ὁποῖον προσδιορίζει τοιαύτας ἀμοιβάς.

β'.) Διὰ μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς διατυπώσεως τῆς Γραμματείας τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1843 ὑπ' ἀριθ. 15,213, καὶ

Γ'.) Διὰ μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων καὶ διὰ νοσηλείαν στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν δρ. 137,212.92.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ,

Τὸ μνησθὲν Β. Διάταγμα περὶ ἀμοιβῶν διὰ χρόνον ἓξ συλλήψεων λῃστῶν, ἦτον, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπή, διὰ τὰν εἰδικὴν ἐκείνην περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπεμίμνησκεν ἡ ἀνάγκη κατ' ἐκείνην μόνην τὴν ἐποχήν, καὶ δὲν ἐξεδόθη βεβαίως ὡς καταστατικὸς Νόμος, διὰ νὰ ἐχῃ διαρκῆ καὶ αἰωνίαν ἐνέργειαν. Ἔπειτα προσδιορίζει ἀμοιβὴν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Β. Διάταγμα διὰ τῶν χρόνων προκαθωρισμένων ἢ πασιφώστων ἀρχηγῶν, καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς τυχόντας λῃστάς, τοὺς ὁποίους ἐχειροτόνησαν ἀρχηγοὺς οἱ ἔχοντες τυχόντας λῃστάς. Ἐκ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διατρόπων πρωτοκόλλων, καὶ ἐκ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐνηργήθησαν αἱ ἀμοιβαὶ αὐταὶ μὲ πολλὴν ἀβδελίαν, εὑρίσκεται ἀνεργὸς ἡ καθ' ἑαυτὴν ἐργασία, καθότι παρεδιάσθησαν ἐν μέρει καὶ αὐταὶ αἱ γραπταὶ διατάξεις τοῦ Διατάγματος. Μάλιστα ἐπειδὴ ὑπάρχει τοιοῦτον Β. Διάταγμα πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου φαίνεται ἐδόθησαν τὴν δικαιολογίαν, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ λάβῃ τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν τὸ Β. Διάταγμα, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ ποσὸν τῶν δρ. 68,600.

Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ἡ βάσις τοῦ Ὑπουργείου, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπή, εἶναι ἐσφαλμένη διὰ τὸν λόγον

ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ Δήμων Νόμον, καὶ διότι, ἐπειδὴ εἶναι μέτρον ἐξαιρετικὸν ἄνευ προηγουμένου Νόμου, εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα. Ἐναπόκειται δὲ εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἡ παραδοχὴ ἢ ἡ ἀπόρριψις τοῦ κονδυλίου τούτου.

Διὰ δὲ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Β. Διάταγμα, τὸ ὁποῖον συστήνει τὴν Ἐθνοφυλακήν, δὲν κανονίζει μισθοδοσίαν αὐτῆς, τὸ Ὑπουργεῖον, θέλον νὰ καλύψῃ τὴν μὴ νομίμως γενομένην ταύτην δαπάνην, συμμιγνύει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων μὲ τὰ δικαιολογημένα ὀλίγα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἔγιναν εἰς τινας ὀλιγομερίους στρατολογίας πολιτῶν διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν γενομένων στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καὶ διὰ νὰ φανῇ μεγάλον τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων ὥστε νὰ καλυφθῇ ἐκ τούτου ἡ μὴ νόμιμος μισθοδοσία τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, προστίθεται πολλαπλάσιος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων στρατολογιῶν, καὶ πολύμηνος διάρκεια αὐτῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων συμποσούμενον εἰς δρ. 137,212·92 εἶναι μεμιγμένον, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, καὶ ἐκ τούτου μὴ δυνηθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τόσον ὀλιγομερῆ διάστημα καὶ ἄνευ εἰδικῶν πληροφοριῶν νὰ ἐκκαθαρίσῃ πόσα ἐξ αὐτῶν ἀνήκουσιν εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγοεθνοφυλάκων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι νόμιμα, καὶ πόσα εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων, τὰ ὁποῖα εἶναι δικαιολογημένα, πλὴν εἰς ἐκείνους μόνον, οἵτινες ἔλαβον πραγματικὸν μέρος καὶ δι' ὅσας ἡμέρας διήκησεν ἡ ὑπηρεσία των αὐτῆ, διὰ νὰ δώσῃ ἀκριβῆ πληροφορίαν εἰς τὸ Σῶμα, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁριστικὴν γνωμοδότησιν· καὶ προσέτι, ἐπειδὴ ὁ ἐνεργήσας τὰ ἔξοδα ταῦτα Ὑπουργὸς δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν τῆς Γερουσίας διὰ νὰ δικαιολογῇ τὰς πράξεις του, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν θέλει γίνει κατ' ἐρώτησιν, ἐνόμισε καταλληλον νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ Σώματος ὅλα τὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἠδυνήθη νὰ ἐξάξῃ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην σαφήνειαν, ἡ δὲ Γερουσία θέλει ἀποφασίσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Μαρτίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Η Γιατράκος — Σ. Καλογερόπουλος.
Γ. Καρακατζάνης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Ὁ Εἰσηγητὴς Τάξης Μαγγίνας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν προβῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις.

Ἀκολούθως ἔπειτα τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι, κατεπειγόμενος νὰ παρευρεθῇ σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου, θεωρεῖ πάντη περιττὴν τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1847 ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ πρόσωπολογισμὸν ἐξόδων, συνταχθέντα καὶ καθυποβληθέντα παρ' ἄλλου Ὑπουργοῦ. Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγκυθῶσιν ἐγγεγραμμένα τινὰ ἀναγκαῖα διὰ νὰ λεχθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, θέλει καθυποβάλλει ταῦτα ἐνώπιον αὐτῆς, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ ἀποδεικτικὰ κατ' αἴτησιν της ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ἀπέστειλε· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς αἰτηθησομένας τυχὸν διασαφήσεις περὶ τῆς δαπάνης διαφόρων ἐξόδων, θέλουν δώσει τὰς περὶ τούτων πληροφορίας οἱ πρῶτοι ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοὶ, οἵτινες ὑπάρχουσι καὶ μέλη τῆς Γερουσίας.

Προβάσης ἐπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐκ δρ. 23,616 ποσῶν τῶν Συντάξεων τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, παρετήρησε τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ εἰρημένη δαπάνη τῶν διαφόρων τούτων δὲν στηρίζεται εἰς Νόμους ἢ Β. Διατάγματα ἐχοντα ἰσχὺν Νόμων· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ συντάξεις δίδονται παρὰ μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλου τινὸς Ὑπουργείου.

Ἐπενεχθέντος δὲ ἄλλου, ὅτι διὰ Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν Νόμου ἐδαπανήθησαν αἱ δρ. 23,616 εἰς τὰς διαφόρους συντάξεις, προσέθηκεν ἕτερος ὅτι, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς νομίμως γενόμεναι αἱ πρὸς διαφόρους διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας δοθεῖσαι συντάξεις, πρέπει νὰ καθυποβληθῇ ὁ περὶ τούτων κατάλογος οὐ μόνον δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα ἐντὸς τῆς διακοπῆσης τῶν διανεμουσῶν συντάξεις τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, καὶ εἰχὸς ἦτον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν διὰ Νόμου ἦτον συγκεντρώνοντο ὅλαι αἱ συντάξεις ἐπὶ ἑνὸς μόνου Ὑπουργείου.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ὑπάρχει καθιερωμένος Νόμος, δι' οὗ παρὰ μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δίδονται

αἱ διάφοροι συντάξεις, τῶν ὁποίων εἰς ἅπαντα τὰ τοῦ Κράτους Ταμεῖα εὑρίσκεται ὀνοματικὸς κατάλογος, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἁπασαι ἐν γένει αἱ συντάξεις ὑπάγονται εἰς μόνην τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κανονίζόμεναι προηγουμένως ἢ διὰ Νόμου ἢ διὰ Β. Διατάγματος ἔχοντος ἰσχὺν Νόμου· αἱ δὲ περὶ ὧν ἡ συζήτησις συντάξεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν κανονίζονται διὰ Νόμου, ἀλλὰ μόνον τινὲς ἐξ αὐτῶν διὰ Β. Διαταγμάτων, δὲν ἐδόθησαν προσέτι καὶ διὰ σημαντικῆς ὑπεροχῆς, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· ἐκτὸς τούτου αἱ μὲν δραχμαὶ **17.496** ὡς στηρίζόμεναι εἰς Β. Διατάγματα πρέπει νὰ γένωσι δεκταί, αἱ δὲ λοιπαὶ δρ. **6,120** δὲν στηρίζονται εἰς Β. Διατάγματα, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀνάγκη νὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθῶσι πίνακες τῶν συνταξιούχων.

Ἐκτὸς τῶν δραχμῶν 6120, παρατήρησεν ἄλλος, αἵτινες ἐδαπανήθησαν χωρὶς Νόμου ἢ Β. Διατάγματος, ὑπάρχουσι καὶ τινες ἄλλαι συντάξεις δοθεῖσαι διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδοθέντων μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, αἵτινες ὡς παράνομοι δὲν πρέπει νὰ γένωσι δεκταί, διότι κατὰ τὸ ἦτον ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος, οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἄνευ Νόμου.

Ἀντέταξε τὶς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος συντάξεις ἐδόθησαν διὰ Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ἀπὸ τοῦ ἔτους **1833** μέχρι τοῦ ἔτους **1843**, πρὸς ἀκρίβειαν δὲ διασαφήσεως τῆς δαπάνης ταύτης πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτων συζήτησις εἰς τὴν ἑπομένην, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἴς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἢ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὰς καθυποβάλλῃ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἄλλου δὲ προσθέσαντος ὅτι αἱ περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχ. **23,616** δοθησόμεναι παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πληροφορίαι πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι μετὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἐπέστρεψεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ παρεισώσασα τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, θεωρεῖται ἤδη ὡς μὴ ὑπάρχουσα, καὶ δύναται ὁποιον ἄλλα τινὰ μέλη τῆς Γερουσίας νὰ ἐπιφορτισθῶσι τὸ ἔργον.

Προτείναντος ἄλλου, ὅτι δύναται νὰ λάβῃ τὰς διαφόρους περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **23,616** διασαφήσεις ἀπὸ τὸν

πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὁ Γερουσιαστὴς καὶ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. Δ. Βούλγαρης, διὰ νὰ καθυποβάλῃ ταύτας κατὰ τὴν ἑπομένην, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε εἰς τὴν ἑπομένην τὴν παρατεθεῖσαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν **23,616** συντάξεων τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὴν ὑπηρεσίαν, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι διὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ αἱ περὶ τούτων πληροφορίαι ἀπὸ τῶν πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν **33,000** διὰ τὴν οὐσιώδη ἐπιδιόρθωσιν βιβλιοπανδοχείων τῆς νήσου ὁ σπουδαῖος, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι μόνον δραχμαὶ **12,000** ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν οὐσιώδη τῶν πρὸς βιβλιοπανδοχεῖα τῆς εἰρημένης νήσου βιβλιοπανδοχείων μέχρι τέλους τοῦ ἔτους **1847**, ὡς τοῦτο ἐπληροφορήθη ἀπὸ τοὺς Εἰσηγητὰς τοῦ ἐγκυκλίου πίνακος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διατυπώθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ δώσῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ ἄλλου προτείναντος τὸν διὰ τὴν ἑπομένην ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου, διὰ νὰ δοθῶσιν ἀκριβῶς διὰ τῶν πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ καὶ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Βούλγαρι αἱ προσήκουσαι περὶ τῆς δαπάνης ταύτης πληροφορίαι, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν προτεθεῖσαν ἀναβολὴν εἰς τὴν ἑπομένην διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον.

Προβάσης ἐπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχμῶν **48,211** ποσοῦ διὰ κατασκευὴν ὁρισμένων ὁδῶν, καὶ τινος τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν ἐδαπανήθησαν αἱ εἰρημέναι **48,211** δραχμαὶ, ἀλλὰ μόνον πίστωσις ἤδη ἐπὶ τούτων ζητεῖται, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι ἐκ τῆς εἰρημένης ποσότητος αἱ μὲν **13 211** δραχμαὶ ἐζητήθησαν ὡς πίστωσις κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν Βουλῶν, διὰ τὴν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ναύπλιον ἄγουσαν ὁδὸν, διότι τὸ Ὑπουργεῖον εἶχε συνάψει προηγουμένως μετὰ τῶν ἐργολάβων Συμβόλαιον, καὶ διὰ νὰ μὴ ζημιωθῇ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀναγκαίας χρηματικῆς ποσότητος ἐζήτησε τὴν πίστωσιν τῶν δραχμῶν **13,211**, ἐκτὸς τῶν δραχμῶν **30,000**, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ ἔτος **1845** ἐδαπάνησεν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς αὐτῆς ὁδοῦ· αἱ δὲ λοιπαὶ **30,000** δραχμαὶ ζητοῦνται ἤδη ὡς πίστωσις ἐπὶ τῆς ὁδοποιΐας ταύτης, ὡς καὶ αἱ δραχμαὶ **5.000** διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀγούσης ὁδοῦ.

Παρετήρησεν άλλος, ότι, έκτος των δαπανηθέντων δραχμών 30000 διά την οδόν της Τριπόλεως, έζητήθη έτι πίστωσις εκ δραχμών 13211 πρό της συγκλείσεως των Βουλών, καί ήδη ζητείται έτέρα πίστωσις δραχ. 30000 διά την κατασκευήν της αυτού οδού, ώστε τό όλον της ποσότητος διά την ούτω οδοποιίαν αναβαίνει εις δραχμας 73211, εκτός των διά την επισκευήν της από Αθηνών εις Χαλκίδα αγούσης οδού σημειουμένων δραχμών 5000· καί αι μεν δρ. 30000 ως μηκέτι δαπανηθείσαι δεν πρέπει να γίνωσι δεκταί, ως καί αι δραχ. 5000, αι δε δραχμαί 13211 ως εξοδευθείσαι άνευ της συγκαταθέσεως των Βουλών, εις τας οποίας άμα συγκροτηθείσαις ώφειλε να καθυποβληθή τον περί τούτων έγκρισιν, πρέπει να θεωρηθώσιν εις βάρος του αρμοδίου Υπουργού, ή Γερουσία επομένως, παραβληθείσα εκ των δραχμών 48211 τας δραχ. 13211 ως δαπανηθείσας, προέβη εις την συζήτησιν των δραχμών 30000 διά την οδόν της Τριπόλεως ζητουμένων, καί των δραχμών 5000 διά την από Αθηνών εις Χαλκίδα άγουσαν οδόν.

Επειδή εκ των δραχμών 30000, επέτρεψεν άλλος, ενδέχεται να εξοδευθή ποσότης τις διά την οδοποιίαν ταύτην άνευ της οποίας το δημόσιον ήθελε βεβαίως υποστή ούκ ολίγην ζημίαν, πριν ή αποφανθή περί τούτων οριστικώς ή Γερουσία, πρέπει ν' αναβληθή διά την επιούσαν ή περαιτέρω συζήτησις, διά να ζητηθώσι καί περί αυτών αι αναγκαίαι από τον πρώτον επί των Εσωτερικών Υπουργόν πληροφορίαι.

Επειδή δεν εξοδεύθησαν, αντέταξεν έτερος των προαγορευσάντων, αι 30000 δραχμαί διά την οδόν της Τριπόλεως, καί αι δραχ. 5000 διά την οδόν της Χαλκίδος, περιττόν ένεκα τούτου καθίσταται πάσα εκ μέρους του προ ημών επί των Εσωτερικών Υπουργού πληροφορία· άλλα καί εάν θεωρηθώσιν ως δαπανηθείσαι, είναι εις βάρος του αρμοδίου Υπουργού, ως δαπανήσαντος ταύτας άνευ Νόμου.

Μή λαβόντος, προσέθηκεν άλλος, τον αρμοδίου Υπουργού την έγκρισιν των Νομοθετικών Σωμάτων περί της δαπάνης της ειρημένης ποσότητος, οφείλει ή Γερουσία να μή θεωρήση ταύτην ως νόμιμον, αλλά να την υπολογίση εις βάρος του αυτού Υπουργού, ινα μή τυχόν καί οι παρόντες καί οι μελλόντες Υπουργοί εκ του αυτού των πρώην Υπουργών ορμώμενοι παραδείγματος δαπανώσι τα λοιπά χρήματα άνευ Νόμου.

Παρατηρήσαντος τινός, ότι ούτε διά της πιστώσεως δύνανται οι Υπουργοί να δαπανώσι τα του δημοσίου χρήματα, αλλ' απαι-

τείται ρητός περί της δαπάνης αυτών Νόμος, καί έτερου είπόντος, ότι είναι πεπεισμένος, ότι δεν εδαπανήθησαν είσιν αι δραχ. 30000 διά την οδόν της Τριπόλεως, καί αι δραχ. 5000 διά την της Χαλκίδος, καί ότι από του έτους 1844 μέχρι σήμερον ουδέποτε επεζητήθησαν έγκρισις οι προϋπολογισμοί των εξόδων του Κράτους, πάντα τα εξοδα εγένοντο άνευ Νόμου καί διά πιστώσεων, επέτρεψεν άλλος, ότι επειδή ήδη διά του προϋπολογισμού των εξόδων του έτους 1847 ζητείται πίστωσις περί της δαπάνης της ανωτέρω ποσότητος των δραχ. 35000, δύναται η Γερουσία να μη παραδεχθή αυτήν, καί άν κατά την συζήτησιν του προϋπολογισμού των ειρημένων ποσοτήτων βεβαιωθή, ότι τα εξοδα ταύτα εδαπανήθησαν έπωφελώς καί εις χρείαν του κράτους, θέλουσι γένει τότε δεκτά.

Ο λεγόμενος ούτος προϋπολογισμός των εξόδων του έτους 1847, παρετήρησεν άλλος, καί ή εν αυτού έκθεσις της Επιτροπής πρό μηνός περίπου υπεβλήθη εις όλα καί των πρώην Υπουργών καί αυτού του κ. νυν, καί εζητούν ούτοι να δώσωσι μέχρι τούδε τας απαιτουμένας διευκρινήσεις επί των διαφόρων παρά της Επιτροπής σημειωθεισών δαπανών· ουδείς πάς ενδιαφερόμενος, κατά τα νομικά έθιμα, οφείλει να προσέρχη καί τας αποδείξεις των απαιτά δι' ολίγων μεχρι τούδε οι πρώην Υπουργοί επιχειρούσιν εξηκριβώσεσι των διαφόρων γενομένων δαπανών, σημειούσι, ή ότι ούτοι δεν δύνανται νά δικαιολογήσωσι σήμερον, ή παραπέμπουσι τον υπάρχοντα του Σώματος, καί ως εκ τούτου επιτείνεται νά πρόβη ή περαιτέρω συζήτησις των εξόδων ένεκα τούτων ανάγκης.

Μή γενομένης επομένως δεκτής της διά την επιούσαν προταθείσης αναβολής της συζητήσεως της ανωτέρω ποσότητος, καί μυστικής επειδή ούτε ενεργείας κατ' αίτησιν επτά Γερουσιαστών, δυνάμει του άρθρου 43 του Κανονισμού, περί της παραδοχής ή μη των διά την οδόν της Τριπόλεως σημειωμένων δραχμών 30000, ή Γερουσία διά ψήφων 23 προς 10 δεν παρεδέξατο ταύτας.

Προβάσης έπειτα της συζητήσεως καί επί των διά την οδόν της Χαλκίδος σημειουμένων δραχμών, 5000, καί του Εισηγητού της Επιτροπής παρατηρήσαντος, ότι ώς καί αι δραχ. 30000 διά την οδόν της Τριπόλεως δεν εδαπανήθησαν, ούτω καί αι δραχ. 5000 διά την της Χαλκίδος δεν εξοδεύθησαν, άλλα ζητείται ήδη η άδεια καί η έγκρισις του Σώματος διά νά δαπανηθώσι, καί ώς εκ τούτου δεν πρέπει καί αύται νά

γένωσι δεκταί, ἡ Γερουσία, μυστικῆς ὡτακούστου γενομένης ψηφοφορίας κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ καὶ τῶν δραχμῶν 5000, δὲν παρεδέχθη καὶ ταύτας διὰ ψήφων 25 πρὸς 8.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ εἰς τὸν Συνταγματάρχην Σ. Στράτον σημειωμένον ἐκ δραχ. 3000 ποσόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λόγῳ τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἂν πραγματικῶς κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν προσκαλέσθησαν μέτρα ἐκτάκτων στρατολογιῶν, ἐξ ὧν ὁπόταν πυροβολισμὸς ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβαί, τοιαῦται ἔπρεπε νὰ δίδωνται καὶ εἰς τοὺς Ὑποστρατήγους καὶ Γερουσιαστὰς Βουτσινᾶν καὶ Στάϊκον καὶ ἄλλους, καθόντας ἐνεργὸν μέρος· ἀλλ' ἐφ' ᾧ περὶ τούτου οὐδὲν ποσὸν οὔτε εἰς τοῦ 1844, οὔτε εἰς τοῦ 1845, οὔτε εἰς τοῦ 1846 τὸν προϋπολογισμὸν συμπεριελήφθη, διὰ τοῦτο πάντως νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν τοῦ 1847, καὶ παρ' Ὑπουργείου πάλιν καταρτισθέντος πίνακα, καὶ ἐπιμένοντος περὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Πρὸς ταῦτα ὁ πρὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀντιπαρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν συμπεριελήφθη εἰς οὐδένα τῶν πρὸν παρελθόντων ἐτῶν προϋπολογισμῶν, εἶναι ἄδικον, διὰ ἐλλείψεως ἄλλου νὰ δίδηται ἐντεῦθεν, ὑποσύροντες πραγματικῶς εἰς εὐάρεστον πολιτοφυλακῶν, στρατολογιῶν, δυνάμει διατάγματος τῆς Γερουσίας καὶ πρὸς ταῦτα ἀντιπίπτοντος τοῦ ἄρθρ. Γερουσιαστ., ὅτι, ἂν ὁ Στράτος ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὰ ἐπάνω τοῦτο, τὸ Ὑπουργεῖον ὡς μὴ ἔχον πίστωσιν ἔπρεπε ἢ νὰ προσκαλέσῃ εἰδικὸν περὶ τούτου Νόμον, ἢ νὰ τὸ συμπεριλάβῃ εἰς τὸν προϋπολογισμόν, καὶ μετὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτην, ἐφ' ἑαυτοῦ τότε νὰ γίνῃ ἡ πρὸς τὸν Στράτον πληρωμή· μολαταῦτα ἐφ' ᾧ χωρὶς ἄλλο νὰ ληφθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς βάρος τῶν Ὑπουργῶν τῶν ἐνεργησάντων τὴν πληρωμὴν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ἐπὶ Γερουσιαστῶν κατὰ τὸ 43 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ζητησάντων τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, μετὰ τὴν λῆξιν ταύτης ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 21—9 δὲν παρεδέχθη τὸ ἄδικ. ἀνιζητηθὲν ἐκ 3000 δραχ. ποσόν.

Μετὰ ταῦτα προβάσης τῆς Γερουσίας εἰς συζήτησιν τοῦ εἰς τοὺς 4 Νομαρχιακοὺς Γραμματεῖς ἐκ δραχμῶν 6.440 ποσοῦ, ἀναγνωσθέντος τοῦ μέρους τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἀφορῶντος τὸ ποσὸν τοῦτο, ὁ πρὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι ἀληθῶς δὲν χορηγεῖται διὰ Νόμου

οὐδὲν ἐπιτίθιον εἰς Γραμματεῖς Νομαρχῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Γραμματεῖς ἀνεπλήρωσαν Νομάρχας, οὐχὶ ἁπλοῦντας, ἀλλὰ μὴ δυναμένους, καὶ, πρὸς διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας των ὑπόκυψαν εἰς ἔξοδα ἀνώτερα τῆς μισθοδοσίας των, τὸ πρώην Ὑπουργεῖον ἐνόμισε δίκαιον ν' ἀντιταξῇ τούτοις, καθ' ὅσον καὶ οὐδεμία τοῦ προϋπολογισθέντος περὶ Νομαρχῶν ποσοῦ ὑπέρβασις ἐγίνετο, ἀλλὰ μᾶλλον οἰκονομία προέκυψεν ὡς ἐκ τοῦ μὴ διορισμοῦ Νομαρχῶν ἄλλου δὲ ἀντιπαρατηρήσαντος, ὅτι καὶ αὐτὸς, καὶ τοὶ ἄλλοτε ἁπλοῦντες χάριν Νομάρχου Ἀρκαδίας, οὐχὶ ὡς Γραμματεῖς, ἀλλ' ὡς Διοικηταί, οὐδὲν ἐπιτίθιον ἔλαβον, ἀπὸ χορηγημάτων παρὰ τοῦ Νόμου, καὶ ἄλλου πρὸς τούτοις προσθέσαντος, ὅτι ἡ ἔνδεια τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρκεῖ ν' ἀνασκευάσῃ τοὺς λόγους τοῦ προλαλήσαντος πρώην Ὑπουργοῦ· ἄλλου δὲ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ μέτρον τοῦτο, ὥρειλε νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τοῦτο καὶ τὸν Ροντόπουλον, ἁπλοῦντα χάριν Νομάρχου ἐν τρισὶν ἔτεσι, ὁ Εἰσηγητὴς, ἐπέφερεν, παραδείγματα μὲν καὶ ἐπιχειρήματα πρὸς τὰ ὑπὸ Ὑπουργείων τι, μὴ συναισθανομένων τῶν Νομίμων ἐνεργεῖα εἴτε διὰ νὰ προλάβῃ ἐπαπειλούμενον κίνδυνον, ἢ νὰ θεραπεύσῃ καταπεπονημένας τινὰς ἀνάγκας, ἢ τέλος νὰ τὸ μεταχειρισθῇ πρὸς καλλιέργειαν δημοσίου τινὸς περιουσίας παραγωγικῆς περισσοτέρας ὠφελείας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρατεινόντος μὲ ὑπάρχοντος ὑμένος τοιούτου, πῶς τὸ Ὑπουργεῖον δὲν διωρίζε ἐγκαίρως τοὺς Νομάρχας, ὁ διὰ τί δὲν ἐπεκαλεῖτο πρῶτον τὴν περὶ τούτου εἴδησιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ ἔπειτα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πλήρωσιν; ἀλλὰ προβλέψαν, ὡς φαίνεται, τὴν δικαίαν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἀπόρριψιν, προέλαβε, καὶ πρὸ τριῶν τῆς συγκλείστου ἡμερῶν ἐπροκάλεσε διὰ διατάγματος πιστώσεων, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ.

Γενομένης ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς ψηφοφορίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 25—7 δὲν παρεδέχθη τὸ εἰς δραχμὰς **6.440** ποσόν.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ κονδύλιον Συνδρομὴ τῆς Ἑρμουπόλεως ὁ Ἐλ. Ταχυδρόμος τοῦ 1843 διὰ 19 Δεκεμβρίου δρ. 950
Ὁμοίως διὰ τὸ Ὑγειονομεῖον Ναυπλίας 50

1000

Καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐπενεγκόντος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐνεργήσασα κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Σώματος, ἐσημείωσε καὶ τὰ ποσὰ τοῦτα,

ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμους, Κανονισμούς, ἢ Διατάγματα ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, καὶ ὅτι, ἂν αἱ Διοικήσεις ἦσαν συνδρομηταὶ ἐπλήρουν τὰς συνδρομάς των ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρὸς τοῦτο εἶχον πίστωσιν· τοῦ δὲ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι, ἀφ' οὗ αἱ Διοικήσεις καὶ ἄλλαι Ἀρχαὶ ἐλάμβανον τοιαύτας ἐφημερίδας, ἔπεται, ὅτι ὑπάρχει νόμιμος τοῦ ποσοῦ τούτου βάσις, καὶ ἡ Γερουσία θέλει τὸ παραδεχθῇ· ἐπειδὴ δὲν ἤρκεσε τὸ πρὸς τοῦτο προσδιορισθὲν ποσόν. Γερουσιαστοῦ δέ τινος ἀντειπόντος πρὸς ταῦτα, ὅτι καὶ Ἐφημερὶς τοιαύτη δὲν ἐκδίδεται ἤδη καὶ τὸ πράσωπον, εἰς ὃ θέλουν δοθῆ αἱ δραχμαὶ δὲν ὑπάρχει, ἄλλου δὲ ἐρωτήσαντος τὸν πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν, ἂν ἡ Ἐφημερὶς αὕτη ἦτο τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὄχι, καὶ ἂν ποσὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συμπεριελήφθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1842 καὶ **1843**, καὶ ἀφ' οὗ οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι οὐδὲν θετικῶς γνωρίζει, ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ὁ μὲν Μονίτωρ, Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀπευθυνόντος πρωθυπουργοῦ τοιαύτη ὁμολογηθεῖσα ἐν τῇ Γερουσίᾳ, οὐδὲν λαμβάνει, ἐφημερὶς δὲ, μὴ ὑπάρχουσα, σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι ἀπορεῖ, πῶς ζητεῖται πίστωσις διὰ Ἐφημερίδα ἐκδιδομένην τὸ **1843**, καὶ ἤδη μὴ ὑπάρχουσαν, ἀφ' οὗ αἱ τότε Διοικήσεις εἶχον ἑκάστη πίστωσιν διὰ τὰ ἰδικά των, καὶ εἰς ταῦτα συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ συνδρομαὶ τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τὰ ἄλλα τῶν γραφείων των ἔξοδα, ἕπεται, ὅτι καὶ διὰ τὴν Ἐφημερίδα ταύτην ἐπλήρουν ταχτικῶς τὰς συνδρομάς των· πλὴν, ἂν ὑπάρχῃ πράσωπόν τι ἔχον ἀξιώσεις περὶ τούτου, ἂς ἀποταθῇ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἂς προκαλέσῃ τὴν περὶ τούτου ἀδειαν τῶν Βουλῶν· διότι ἤδη δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ ἔξοδα μὴ ὑπάρχοντα· καὶ ἐνταῦθα ζητησάντων τινῶν ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ἄλλων δὲ ἐνισταμένων, καὶ τῆς Γερουσίας δι' ἀναστάσεως μὴ παραδεχθείσης τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν, κατ' αἴτησιν γενομένης μυστικῆς ψηροφορίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **21—10** δὲν παρεδέχθη τὸ ἤδη συζητηθὲν εἰς **1000** δρ. ποσόν.

Ἐνταῦθα τοῦ **Εἰσηγητοῦ** παρατηρήσαντος, ὅτι, ἀποπερατωθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατά τινα προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, δύναται πᾶς τις νὰ προκαλέσῃ ἐξηγήσεις ἐπὶ ποσοῦ μὴ συμπεριληφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἔκθεσίν της, καὶ τινος τῶν ΚΚ

Γερουσιαστῶν εἰπόντος, ὅτι θέλει φέρει λόγον τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν περὶ τοῦ εἰς Τίρυνθα Γεωργικοῦ Σχολείου, ὁ Κύριος Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως α') τὴν συζήτησιν τῆς ἀναγνωσθείσης σήμερον ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς. β') τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀνεδέχθη νὰ καθυποβάλῃ, γ') τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν θέλει φέρει περὶ τοῦ εἰς Τίρυνθα Γεωργικοῦ σχολείου, καὶ δ') τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΜΘ'

Τῇ 15 Μαρτίου 1848 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιρρήσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθησι εἰς συζήτησιν α') τὴν περὶ τῶν 220,000 δραχμῶν ταύτης ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς· β') αἱ τὰς ὁποίας ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς Κ. [illegible] ἀνεδέχθη νὰ φέρῃ πληροφορίας· καὶ γ') αἱ παρατηρήσεις τινὸς ἐπομένως τῶν Γερουσιαστῶν θέλει φέρει περὶ τοῦ εἰς Τίρυνθα Γεωργικοῦ Σχολείου.

Ἀναβάλλεται δὲ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως, διότι δὲν διανεμήθη ἐγκαίρως εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν, καὶ παρατηρήσωσι μετ' ἐπιστασίας, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν

23,616 δραχ. τας μεν 17,000, ὡς στηριζομένας εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Διατάγματα ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἀνεγνώρισε καὶ ἐπεψήφισεν αὐτάς, αἱ δὲ λοιπαί, ἂν καὶ μὴ στηριζόμεναι εἰς Νόμους, διανέμονται ὅμως, ὡς καὶ τὰ βοηθήματα τῶν 60 χιλ. δραχμῶν εἰς πρόσωπα ἄξια τῆς φιλανθρωπίας τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδὴ πρὸς κρῆτας ἐνδεεῖς, καὶ ἄλλους μετανάστας, μηδένα πόρον ἔχοντας. Προσέθεσε δὲ, ὅτι τὰ παρελθόντα ἔτη τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπεψηφίσθη, καὶ εἶναι δίκαιον καὶ ἤδη νὰ τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία.

Ἐρωτήσας ὁ Εἰσηγητὴς τὸν προηγορεύσαντα, ἂν αἱ δραχμαὶ αὗται δίδωνται κατ' ἔτος εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ἢ μεταβάλλωνται, ἐπήνεγκεν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς μεταβαλλόμενον δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς συντάξεις, διότι αὗται εἶναι μόνιμοι καὶ σταθεραί, ἕως οὗ νέος Νόμος δὲν τὰς μεταποιήσῃ· μ' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ αἱ μὲν 17,000 εἶναι ἀδιαρίλογισταί, τὸ δὲ καταλοιπὸν 6,616, ἀσήμαντον καθ' ἑαυτό, χορηγεῖται εἰς ἀγωνιστάς, ἀπολέσαντας τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐπρόκειτο νὰ ἐπιψηφισθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, προσθέσας, ὅτι δὲν καθιεροῦται διὰ τὸ μέλλον τὸ κονδύλιον τοῦτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ μετατεθῇ εἰς τὰς τακτικὰς συντάξεις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, καὶ τὸ ἐκ δραχ. 23,616 ποσὸν ἐψηφίσθη δικαίως.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέμενεν, ὅτι ἐκ τῶν πρὸς εἰδικὴν θεραπείαν τῆς νόσου ὁ σπυρακοειδὴς σχηματισμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 33,000 ἐξωδεύθησαν ἤδη 9,875 δραχμαὶ· ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐδόθησαν πιστώσεις εἰς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους, καὶ πιθανὸν οὗτοι νὰ ἔσονται χρεῖαι, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐλαττώσῃ ἤδη τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι ἐπὶ ὑπαθέσει ὑπερβάσεως, δὲν θέλει ὑπάρχει πίστωσις, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὰ γενόμενα ἔξοδα, ἐκ τοὐναντίου, τὸ Δημόσιον δὲν ζημιοῦται, διότι συθέμιτον τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ γίνῃ χρῆσις δύναται· τέλος πάντων ἐπρότεινε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὅλου ποσοῦ.

Ἄλλος δὲ ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ νέος πρὸς συζήτησιν ἐπέρχεται προϋπολογισμός, θεωρεῖ ἄσκοπον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ὅλον ποσὸν, καὶ ὅτι διὰ τὸ 1847 ἀρκοῦσι δραχ. 15,000· διότι τοῦτο τὸ ἔτος παρῆλθεν ἤδη, καὶ ἑπομένως τὰ κατ' αὐτὸ γενόμενα ἔξοδα ἐπληρώθησαν ἤδη· κατὰ δὲ τὸ 1848 ἂν παρουσιασθῶσι τοιαῦται ἀνάγκαι, τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐξοδεύει ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶλκε πίστωσιν, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη

νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ ζητούμενον ποσόν. Ἀντιπροτείνοντος δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ προλαλήσαντος πρώην Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς πιστώσεως θέλει πληρώσει τὰ ἔξοδα τοῦ 1848, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ 1847, ὡς ὑπαγόμενα εἰς ἄλλην χρῆσιν, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς, ὅτι αἱ καταστάσεις τῶν δαπανῶν καὶ ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπεβλήθησαν ἤδη παρὰ τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων εἰς τὰ Ὑπουργεῖον· καὶ ἀφοῦ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ δὲν ἐπαρουσίασαν εἰς τὴν Γερουσίαν αὐθεντικὴν ἀπόδειξιν, ὅτι πραγματικῶς ἔγινετο ὑποβάθρα τῶν ἁρ. 9875, σημεῖον ὅτι τοιαύτη δὲν ὑπῆρξε, καὶ ἑπομένως ἡ Γερουσία πρέπει νὰ παραδεχθῇ 10,000 νέας δραχμάς. Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ ταῦτα ἐπέμενεν, ὅτι θέλει ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθινὴν ὄψιν. Ἀναγνωρίζει μὲν, ὅτι πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξοδεύσῃ διὰ τὸν κανονισμένον ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀλωῶν καὶ ἀκινήτων κτημάτων, καὶ τῶν ὁ,τι ὑπάγεται διὰ Νόμου ἀναγνωρισμένων· δὲν δύναται δὲ νὰ δεχθῇ ἄλλως πως· ἀφοῦ καὶ τοῦ συζητουμένου ποσοῦ, ὡς ἂν στηριζόμενα εἰς Νόμον, Κανονισμὸν ἢ καὶ διάταγμα ἰσχὺν ἔχον Νόμου, ἐδόθησαν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν τὸ Ὑπουργεῖον μ' ὅλα ταῦτα, διὰ νὰ μὴ νομισθῇ συνήθεια ἡ καταφορὰ κατὰ σημεῖον μὴ πιστευτὸν, διὰ νὰ ὑπερασπισθῶσιν ἐκεῖνος, ἐπρότεινε νὰ ἐλαττωθῇ μὲν τὸ προτεῖνον ποσὸν εἰς 10,000 δραχμὰς, καὶ τὸ ὑπόλοιπον Ὑπουργεῖον, ἂν εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ ἐξοδεύσῃ περισσότερα, νὰ προκαλέσῃ ειδικὸν Νόμον, ἢ νὰ συμπεριλάβῃ ταῦτα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848.

Παρατείνοντος τὴν συζήτησιν, ἡ Γερουσία κατὰ πρόκλησιν τοῦ προλαλήσαντος ἐπρόκειτο νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προτεῖνον ποσὸν εἰς δραχ. 1000. Μετὰ ταῦτα ὁ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπιφυλαχθεὶς νὰ φέρῃ παρατηρήσεις περὶ τοῦ εἰς Τριετίαν Γεωργικοῦ Σχολείου, ἐπέφερεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία αὐτὴ, ἀναγνωρίσασα τὴν σπουδαιότητα τοῦ προκειμένου ζητήματος, εἰσάγησε τοῦτο εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπήν. Καὶ εἰς μὲν τὸν κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἐνεγράφοντο διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο δραχ. 47660, εἰς δὲ τὸν μετὰ ταῦτα ἠλαττωθὲν εἰς 30,000 δραχμὰς πάλιν καὶ τούτων καὶ ἐκείνων δὲν θεωρεῖ τὴν ἀνάγκην, διότι, ἐκτὸς τοῦ μεγάλου μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ, ἂν τοιοῦτος πρέπει νὰ καλῆται, ὅπερ οὐδὲν ἐκ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτὸν καθη-

κόντων ἐνεργεῖ. ἀλλ' ἁπλῶς ἔργα ἐπιστάτου) δὲν θεωρεῖ ἐποῖον ἄλλο ἔξοδον ἢ μισθοδοσίαν ἀναφερομένην εἰς τὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ τὸ ὅλον κεφάλαιον τῶν 90 χιλιάδων δραχμῶν. Καθηγηταὶ καὶ ὑπηρεσίαι δὲν ὑπάρχουσι, καὶ ἑπομένως οὐδὲν δι' αὐτοὺς νὰ ἐξοδευθῇ δύναται· γραφικὴ ὑπηρεσία οὐδεμία ὑπάρχει, διὰ νὰ ἐπιχορηγηθῶσι καὶ ἔξοδα ταύτης· ζευγῖται καὶ κτηνοτρόφοι δὲν ὑπάρχουσι, διότι αἱ γαῖαι καλλιεργοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους γεωργούς· ἀπρόβλεπτα ἔξοδα πῶς θέλουν γίνῃ, μὰ ἐπορχοντος τοῦ νενομοθετημένου προσωπικοῦ ; Ὅσον δὲ περὶ τοῦ σημειουμένου ποσοῦ τῶν 5000 δραχμῶν εἰς φυτείαν καὶ καλλιέργειαν τῶν ἀμπελώνων, λεωρεῖ μὲ ἀγανάκτησιν, ὅτι σημειοῦται τόσον ὑπέρογκον ποσὸν διὰ καλλιέργειαν 15 μόνων στρεμμάτων ἀμπελώνος· ἐπρόσθεσε τέλος, ὅτι ἀπέγει τοῦ νὰ πρεσβεύῃ τὸν ὑπάρχοντα διευθυντὴν, καθ' ὅσον ἡ πεῖρα ἀπέδειξε ἀναγκαῖον τὸν τοιοῦτον, ἵνα μὴ αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι διαλέτωνται κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπὸ τὸν ἔφορον καὶ ἄλλους, καὶ προκύπτουσιν, ὡς εἰς τὸ παρελθὸν, καταχρήσεις, καὶ παρεκάλεσε τὸν πρώην ἐπὶ τῶν Νομικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα, ἂν τὸ σημειούμενον ποσὸν τῶν 30000 δραχμῶν ἐξωδεύθη πραγματικῶς, καὶ ἀπὸ ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια καὶ παραγωγὴ. Καὶ τούτων ἀπαντώντος, ὅτι ἀφοῦ τὴν δαπάνην ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον ἐσημείωσεν ἐπὶ τῇ βάσει Νόμου, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐλαττώσῃ πῶς ἐστι δι' εἰδικοῦ Νόμου χορηγεῖται· ἀφεὶς μᾶλιστα τὸ τυχὸν περίσσευμα μένῃ εἰς τὸ ταμεῖον· ἐπειτα δὲ τούτου ἐγίνοντο χρῆσις, θέλει χαθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν. Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέρεσεν, ὅτι τότε ἡ αὐστηρότης καθίσταται καὶ ἀποτελεσματικὴ καὶ σεβαστὴ, ὅταν συνοδεύηται μετὰ τῆς δικαιοσύνης· κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν, περὶ τοῦ εἰς Ζυρνίαν Γεωργικοῦ Σχολείου ἐπροτάθησαν ὅσα ἤδη ἐλέχθησαν, πλὴν ἀφοῦ ἡ πλειψηφία τοῦ Σώματος τὰ ἀπέρριψε, πρέπει νὰ σεβασθῶμεν τὰς ἀποφάσεις της· καὶ ἐπρότεινε νὰ προσκληθῇ μὲν ἡ περὶ τούτου ταχεῖα φροντὶς τοῦ νέου Ὑπουργείου, νὰ ἐπιχορηγηθῇ δὲ τὸ ὑπάρχον ποσὸν, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, καὶ μένει μετὰ τῶν ἀπολογισμῶν νὰ γίνωσιν αἱ προσηκουσαι παρατηρήσεις περὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι παραδέχεται πληρέστατα τὰς ὀρθὰς τοῦ πρώτου ὁμιλήσαντος παρατηρήσεις, καθότι καὶ αὐτὸς οὗτος δι' ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζει τὴν ἀθλίαν τοῦ Σχολείου τούτου κατάστασιν. ἐνίσταται δὲ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κ. Εἰσηγητοῦ,

διότι καὶ ἄλλα ἔξοδα καὶ τοι εἰς Νόμον στηριζόμενα, ἡ Γερουσία δὲν τὰ παρεδέχθη, ἢ τὰ ἐλάττωσεν ὡς μὴ πραγματοποιηθέντα· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνῷ ὁμολογεῖται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξοδευθῇ τὸ σημειούμενον ποσὸν, πρὸς τί νὰ μὴ ἐλαττωθῇ ἤδη διὰ νὰ κλεισθῇ οὕτω πᾶσα θύρα καταχρήσεως καὶ σπατάλης;

Ἄλλος δὲ ἐπέρεσεν, ὅτι ὁ προλαλήσας δικαίως προβάλλει τὴν ἐλάττωσιν, ἐπειδὴ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς δὲν ἐνήργησε τὸν Νόμον, ὅστις ἀφ' ἑνὸς μὲν χορηγεῖ δικαιώματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιβάλλει ὑποχρεώσεις, ὁ δὲ Ὑπουργὸς παρέβλεψε μὲν ταύτας, ἀπαιτεῖ δὲ ἐκεῖνα· πλὴν ἐπειδὴ ὁ μὲν συζητούμενος εἶναι προϋπολογισμὸς οὐχὶ δὲ ἀπολογισμὸς, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ γίνωσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται, καὶ ἐπειδὴ παρῆλθε πλέον τὸ ἔτος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐζητεῖτο ἡ πίστωσις τοῦ ποσοῦ τούτου, προτείνει νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Γερουσία αὐτὸ, νὰ συστήσῃ δὲ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ τὰ καταλληλα καὶ ἀναγκαῖα μέτρα. Λαβὼν δὲ καὶ πάλιν ὁ Εἰσηγητὴς τὸν λόγον εἶπεν· ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐλείφθη συνεπὴς εἰς τὸ ὁποῖον ἀνελήφθη ἔργον, σημειώσασα μόνον τὰ κονδύλια ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν ἐστηρίζοντο εἰς Νόμους καὶ Κανονισμούς· ἐνόμισε δ' ἄκαιρον νὰ ἐπιφέρῃ μειώσεις, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους τὰς μειώσεις ταύτας δύναται τὸν Νομοθετικὸν Σῶμα νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς, ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς συζητῆται ἐγκαίρως· ὁμολογήσας δὲ, ὅτι ἀναγνωρίζει ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐξωδεύθη, ἐστήριξε μὲν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι παρῆλθε τὸ ἔτος, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ προβάλλουσιν ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικὸν Νόμον, ἐγνωμοδότησε δὲ νὰ συστηθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον. Ἄλλος δὲ ἀντιτιθέμενος τὸν προλαλήσαντα εἶπε· τὸ ζήτημα περιεπλέχθη, διότι τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν, οἱ μὲν ὡς τοιοῦτον οἱ δὲ ὡς ἀπολογισμὸν ἐσφαλμένως θεωροῦσιν. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἰδέα ἡ προκαλέσασα τὸν Νόμον τοῦτον ἦτο τοῦ νὰ ὑπάρξῃ Σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐκπαιδευθῇ ἡ νεολαία τὴν γεωργίαν· ἀφ' οὗ δὲ ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν ἐξεπληρώθη, δὲν πρέπει κἂν ἔξοδον νὰ παραδεχθῶμεν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ ὅσων καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἤκουσε, καὶ αλλαχόθεν ἐπληροφορήθη, ὄχι μόνον οὐδεμία τῶν διὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων ἐξεπληρώθη, ἀλλὰ ἀδύνατος ἀποκαθίσταται καὶ ἡ σύστασις τοῦ σχολείου, οὕτω διοικουμένου, προτείνει νὰ μὴν ἀναγνωρισθῇ κανὲν ἔξοδον, πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, καὶ διὰ νὰ μὴ καταπυρῶσι τινὲς τὰ δημόσια· νὰ χορηγήσῃ δὲ πᾶσαν εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον πίστωσιν

ἀπὸ τὸν Μαΐου τοῦ 1848 ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ἐν γένει καὶ οὐχὶ ἐν μέρει τὸν Νόμον, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ οὕτω καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ.

Ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐπέφερεν, ὅτι συμφωνεῖ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, πλὴν, ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχουν ἐθνικαὶ γαῖαι, χρείαν ἔχουσαι ἐπιτηρήσεως, προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ μὲν τὸ ποσὸν εἰς 12000 δραχμὰς, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ καὶ πληροφορηθῇ, ἐὰν ἐν γένει ἐνεργήθῃ ὁ περὶ τούτου Νόμος, καὶ ἡ νὰ διορίσῃ ἄλλον Διευθυντὴν μὲ μισθὸν ὀλιγώτερον, ἡ νὰ ὑποβάλῃ νέον Νόμον ὑποσχόμενον ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀντιπαρετήρησεν εἰς ταῦτα, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν καὶ ἄσκοπον νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν, ἀφ' οὗ στηρίζεται εἰς εἰδικὸν Νόμον, διότι θέλει πληρωθῇ, ὅσον πραγματικῶς ἐδαπανήθη, τὸ δὲ μὴ δαπανηθὲν θέλει μένει εἰς τὸ ταμεῖον, ἐπήνεγκεν ὁ προλαλήσας, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία ἐπιψηφίσῃ ὅλον τὸ ποσὸν, ἀνοίγεται οὕτω σταδίου εἰς καταχρήσεις, καὶ διὰ νὰ παύσωσιν αὗται, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τοῦτο, ἀφοῦ μάλιστα ἀποκαθίσταται ἀδύνατος ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐξέλεγξις τῶν ἐπὶ τῆς καλλιεργείας ἐξόδων· διότι δύναται πᾶς τις νὰ παρουσιάσῃ ἀποδεικτικὰ ἐργασιῶν καὶ καλλιεργητῶν, μηδόλως ἐργασθέντων. Ἐπρόσθετε δὲ ὅτι, ὁρμώμενος ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τέλειον τὸ Κατάστημα τοῦτο καὶ τὰς ἐθνικὰς γαίας ἐπιτηρουμένας ἀπὸ νεωθυντὴν ἄξιον, ἐξέθεσε ταῦτα πάντα καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα τοῦ Νόμου, μὴ ἐνεργηθέντος ἐν γένει, ἦτον ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ.

Ἐπανέλαβε δὲ ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι καὶ τοι πλήρη ἐμπιστοσύνην ἔχων εἰς τοὺς νῦν Ὑπουργοὺς, πλὴν θεωρῶ αὐτοὺς ὡς ἀνθρώπους δυναμένους νὰ περιπέσωσιν εἰς σφάλματα, καὶ ἐπειδὴ ἡ χρῆσις τοῦ 1847 ἐκτείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1848, προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις εἰς 10000 δραχμὰς, διὰ νὰ ἀναγκασθῇ οὕτω τὸ Ὑπουργεῖον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παύσῃ πληρώνον ἔξοδα μὴ γενόμενα, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα καὶ συντελεστικὰ μέτρα πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου.

Εἰς ταῦτα ἀντέτεινεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ καί τινες ἐπιμένουν νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὑποδεικνύοντες οὕτω, ὅτι οὔτε εἰς τὸ παρελθὸν, οὔτε εἰς τὸ νῦν Ὑπουργεῖον ἔχουσιν πίστιν, ν' ἀναζληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις ἕως οὗ τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβάλῃ πληροφορίας περὶ τοῦ

μέχρι τοῦδε ἐξοδευθέντος ποσοῦ, διὰ ν' ἀποφασίσῃ τότε ἡ Γερουσία ἐν γνώσει, ἀποφεύγουσα τοῦ νὰ περιπέσῃ εἰς τὸ χθεσινὸν ἄτοπον, καθ' ὃ ἀπέβαλε τὴν περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Μαντινείας πίστωσιν, ἐν ᾧ ὁ Ὑπουργὸς ἔχει ἐξοδευμένα ἀπέναντι ταύτης 11 χιλ. δραχμάς.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀντέκρουσε ταῦτα, εἰπὼν, ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ συζητουμένου ποσοῦ, καὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας· διότι ἐκεῖνο μὲν στηρίζεται εἰς εἰδικὸν Νόμον, τοῦτο δὲ οὐδὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν συμπεριελήφθη, ἀλλ' ἐπροκλήθη, ἀφ' οὗ κατηναλώθη ἡ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δοθεῖσα πρώτη πίστωσις, τὴν ὁποίαν ἐπικαίρως θεωρήσασα ἐπεψήφισεν ἡ Γερουσία· ἐπρόσθετε δὲ, ὅτι ἐκ τούτων πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις της, διὰ νὰ μὴ ῥίπτηται συγκατανεύουσα εἰς πρὸς τὴν ἀναβολὴν εἶπεν, ὅτι δὲν ἀντιτείνει· ἄλλων δὲ ἀντιτεινόντων πρὸς ταύτην, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ κ. Βενιζέλου, ἀπεφάνθη ἀποφατικῶς.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν κ.κ. Γερουσιαστῶν ἀντικρούων τὸν προτείναντα νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προϋπάρχον ποσὸν εἰς 10,000 δρ. ἐπέμενεν, ὅτι κρίνει ἂν ἡ Γερουσία δύναται νὰ διαγνῷ τὸν Νόμον τοῦτον διότι, ἂν οἱ συμπολίται ὑπάλληλοι διωρίσθησαν πραγματικῶς, πόθεν θὰ μισθοδοτηθῶσιν, ἀφ' οὗ ἡ μὲν μισθοδοσία των ὑπερβαίνει τὰς 11,000 δραχ. ἡ δὲ Γερουσία μόνον 10,000 δραχ. Ἀκούσασα δὲ πάλιν τὴν παραδοχὴν παντὸς τοιούτου καὶ χαιρετισμὸν τοῦ ποσοῦ, ὃν δύνανται νὰ μὴ παραδεχθῶσι καὶ τὰ τῶν συζητουμένων ποσῶν, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, καὶ πολλῷ μᾶλλον τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων. Ἐπιστηρίζοντος δὲ καὶ ἄλλου ταῦτα καὶ προτείναντος καὶ αὖθις τὴν ἀναβολὴν, ὅπως παρουσιασθῶσιν ἀποδείξεις τῶν πραγματοποιηθέντων ἐξόδων, ὅταν, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, τὸ Ὑπουργεῖον, πρώτου δὲ ἀριθμοῦντος τῶν 17,000 δραχ. διέσχισε τὸν Νόμον, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα πρόφρονες τὸ αὐτὸ, γινώσκοντες μάλιστα, ὅτι οὐδὲν τῶν ἐν τῷ Νόμῳ προβλεπομένων ἐκπληροῦται· καὶ ἀφ' οὗ τὸ Ὑπουργεῖον ὁμολογῇ, ὅτι δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ 17,000 δραχ. δὲν διανοούμεθα ἡμεῖς ἔτι μᾶλλον νὰ τὸ ἐλαττώσωμεν, εἰδότες ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν κατάχρησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἀδύνατον τῆς καταναλώσεως τοῦ ὅλου ποσοῦ.

Ἄλλος δὲ ἀντικρούων τὸν ἐπαναφέροντα τὴν ἀπορριφθεῖσαν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν εἶπεν ὅτι, συζητουμένων ἀντικειμένων τι ὥρας ὁλοκλήρους δὲν δύναται κατὰ τὸν κοινοβουλευτικὸν

τάξιν ν' ἀναβληθῇ· διότι ὁ θέλων νὰ προβάλῃ τι, ἀπαιτεῖται, ὅπως προπαρασκευασθῇ καὶ ἐροδιασθῇ διὰ νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἂν καὶ ἀπὼν, ἠδύνατο διά τινος τῶν ἐν τῷ Σώματι τούτῳ συναδέλφων του νὰ ῥίψῃ πᾶν ὅ,τι πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ συζητουμένου ποσοῦ νὰ συντείνῃ ἠδύνατο· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ.

Τοιούτων τι καὶ ἄλλα ἐπροτάθη, ἐπέμενεν ἄλλος, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ Γερουσία ἐλάττωσε τὸ ποσόν· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν μετὰ τὴν ἐλάττωσιν ἀναφανῶσι πρόσωπα ἔχοντα ἀξιώσεις, ἂς ἀποτανθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ οὕτω ἡ εἰδικὴν ὃς προκαλέσῃ Νόμον, ἢ ἂς συμπεριλάβῃ ταύτας εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Περιωθείσης ἐντεῦθεν τῆς παραιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη νὰ ἐλαττωθῇ καὶ μείνῃ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς 15,000 δραχμάς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι, ἐπιληφθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐρώτησε τὸν ἀρμόδιον ὑπάλληλον, ἂν αἱ δι' οἰκοδομὰς σημειούμεναι 120,000 δρ. ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ ἄλλον ἀπολογισμὸν εἰμὴ προϋπολογισμόν· ἡ Ἐπιτροπὴ ἀγνοοῦσα ὁποῖον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ ῥίψῃ παρατήρησιν, τὸ ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἰδιαίτην της, ὅπως τὸ Σῶμα ἀποφασίσῃ ὅ,τι δίκαιον νομίσῃ. Μετὰ ταῦτα πληροφορηθεῖσα ἐξοδίκως, ὅτι τὰ ποσὰ ἑνὸς κεφαλαίου μεταβιβάζονται καὶ ἐξοδεύονται εἰς ἄλλο, καὶ ὅτι τὸ ὅλικὸν ποσὸν τῶν μετρίων ἐξόδων δὲν διαιρεῖται δι' ἐντελημάτων, ἀλλ' ἐκ τῆς προκατασκευῆς χορηγεῖται εἰς αὐτὰ, ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ἐγγράφου της ἠρώτησε περὶ ἀμφοτέρων τούτων τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἀπήντησε τοῦτο ὅτι καὶ τὰ ἔξοδα δι' ἐντελημάτων χορηγοῦνται, καὶ οὐδεμία μεταβολὴ ἢ μετάβασις κεφαλαίου εἰς κεφάλαιον γίνεται. Ἐπρόσθετε δὲ ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι διακοινούμενον ταῦτα πάντα εἰς τὴν Γερουσίαν, προτείνει νὰ γνωστοποιηθῶσιν εἰς τὸν νέον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, ὅπως οὗτος παρευρεθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, καὶ ὑποβάλῃ ὅσας ἐπὶ τῶν ἐκτεθέντων νὰ συλλέξῃ δύναται πληροφορίας.

Παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 Μ. Μ. ὥραν. Ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν α') τῆς σήμερον διανεμηθείσης περὶ τῶν 220,000 δραχ. ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ β') τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Ο Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΛΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

60

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 17 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐκ δραχ. 220,000 ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι, μὴ διορισθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1847 τοῦ Νομοϊατροῦ Ἀργολίδος, πρέπει νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τῆς ὁλικῆς διὰ τοὺς Νομοϊατροὺς σημειωμένης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσότητος τὸ ἔξοδον τοῦ Νομοϊατροῦ Ἀργολίδος, ὡς μὴ πραγματοποιηθέν.

Ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέφερεν, ὅτι, ὡς εἰς τὸν συζητηθησόμενον προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848 δύνανται ν' ἀφαιρεθῶσιν ὅσα ποσὰ ἐξόδων θεωρηθῶσιν ἀπραγματοποίητα, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπεσθῇ καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ἔξοδον, ὡς μὴ γενόμενον, κατὰ τὴν περὶ τούτου δοθεῖσαν διαβεβαίωσιν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἐὰν κατα τὴν πρότασιν τῶν προαγορευσάντων, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφαιρεθῇ καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ποσὸν, ὡς ἀπραγματοποίητον, τότε θέλουσιν ἐκπεσθῇ καὶ ἄλλα τινὰ ποσὰ ἐξόδων, ἅτινα, καὶ τοι κανονιζόμενα διὰ Νόμου, δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ θέλει περιστραφῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ πάντων ἐν γένει τῶν ἐξόδων, τῶν πηγαζόντων ἀπὸ Νόμους Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, ἐν ᾧ ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ καιροῦ, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπερασίσθη νὰ περιστραφῇ ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** ἐπὶ μόνων τῶν ποσῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς Κανονισμοὺς Νόμους καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν θέλει καταρανῆ ὁποῖα ποσὰ ἐξόδων, στηριζόμενα εἰς Νόμους, ἐγένοντο καθότι ἐπὶ παντὸς ἐν γένει προϋπολογισμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ σημειῶνται ὅσα ἔξοδα δύνανται νὰ γίνωσι διὰ Νόμου μ' ὅλον ὅτι ἐνδέχεται νὰ μὴ διορισθῇ ὅλον τὸ ἀπαιτούμενον προσωπικόν.

Ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπάνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀφῄρεν ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ δραχμὰς **4000** διὰ τὴν προσθήκην δέκα πρωτοδικῶν, μηκέτι διορισθέντων, καὶ δραχμὰς **58980** διὰ τὴν μὴ σύστασιν τῶν ἓξ Γυμνασίων, οὕτω πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ὡς μὴ γενόμενον καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν· διοτι εἶναι ἄτοπον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ποσὸν ἐξόδων μὴ γενομένων.

Ἐπειδὴ ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπρόσθεσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων δραχμὰς **4,000** διὰ τὴν μισθοδοσίαν δέκα πρωτοδικῶν, μὴ διορισθέντων δι' ἔλλειψιν Νόμου, ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφεῖλε τὸ εἰρημένον ποσὸν, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμον τινά· ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τῶν προλαλησάντων, ἐκπεσθῇ καὶ τὸ διὰ Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειωμένον ποσὸν ὡς ἀπραγματοποίητον, τότε ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ποσοῦ ἐξόδων κατὰ Κεφάλαιον καὶ Ἄρθρον στηριζομένων εἰς Νόμους, ἐν ᾧ ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσι μόνον τὰ μὴ πηγάζοντα ἔξοδα ἀπὸ Νόμους Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, διὰ νὰ δώσωσιν ἐπ' αὐτῶν τὰς ἀπαιτουμένας δικαιολογήσεις οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί.

Προτείναντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ν' ἀναβληθῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς δραχ. **220,000**, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰ σημειωμένα ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἕνεκα τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, καὶ προετέθη ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἐκ δραχμῶν **77,680** ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὸ σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι, διὰ Β. Διατάγματος διαλυθέντος τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης διατάγματος διετηρήθη μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ Σχολείου τούτου ἡ μισθοδοσία ἀπάσης ἐν γένει τῆς ὑπαλληλίας, ἐκ τῶν καθηγητῶν, τῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἄλλων τινῶν προσώπων. Ἐπειδὴ δὲ διὰ ἔννοια ὁλοκλήρους μῆνας ὑπῆρχε διακεκομμένον τὸ εἰρημένον σχολεῖον, καὶ ἀνεχώρησαν οἱ διάφοροι τῆς κλῖμακος ὑπότροποι, ἕνεκα τούτου ἐκ τοῦ ὅλου ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰρημένου σχολείου ἐκ δραχμῶν 103,[illegible]0 ὡς ἔμπροσθεν ἐτέθησαν μόνον δραχμαὶ **77,680**, ἀφαιρεθείσης τῆς διὰ τοὺς ἔννοια μῆνας ἀπαιτουμένης χρηματικῆς ποσότητος πρὸς διατροφὴν τῶν ὑποτρόφων ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπῆρχον ἔτι ἓξ χιλιάδες δραχμαὶ περίπου, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξοδεύθησαν εἰσέτι τὰ πρὸς πλήρωμὴν ἐντάλματα, διότι θὲν ἐπιξεχρεώθησαν εἰσέτι ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐξόδων τοῦ σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἵνα νὰ βεβαιωθῇ ἀκριβῶς τὸ δαπανηθὲν ποσὸν, καὶ πλειοψηφήσαν πρὸς τοῦτον τὴν Γερουσίαν.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὴν ἀκρόασιν τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἐπέρασεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐμισθοδοτεῖτο ἅπασα ἐν γένει αὐτοῦ ἡ ὑπαλληλία διὰ Β. Διατάγματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιολογεῖται τὸ ἐκ δραχμῶν **77,680** σημειούμενον ποσὸν, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ αὐτό.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἐνστάσεως, καὶ περαιωμένης κατὰ τὴν ἀπαιτουμένην συζητήσεως παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία, ἐψηφίσατο, παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν **77,680** διὰ τὸν σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν **126,950** δι' αἰτιολογίας, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφῃρέθησαν τινὰ μὴ ἀναγκαῖα ἔξοδα, διότι, ἐνῷ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἦσαν κατ' ἀρχὰς σημειωμέναι δρ. **153,000**, περιωρίσθησαν ταῦτα εἰς δραχ. **126,950**, ἐκ τῶν ὁποίων **15,000** δραχμαὶ σχεδὸν δὲν ἐδαπανήθησαν ἐπὶ τοῦ παντὸς, διότι δὲν ἐξεδόθησαν τὰ

πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν χρηματικὰ ἐντάλματα, καθότι κατὰ τρι-
μηνίαν ἐπεξεργάζονται οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐξόδων αὐτῶν, καὶ
πολλάκις καὶ παρελθούσης τῆς τριμηνίας πληρώνονται τὰ ἔξοδα
ταῦτα· μηκέτι δὲ ἐπεξεργασθέντων τῶν περὶ τούτων λογαρια-
σμῶν τῆς παρελθούσης τριμηνίας, δὲν δύνανται νὰ διαβεβαιώσῃ
ἐριστικῶς τὸ διὰ τὰς οἰκοδομὰς γενόμενον ἔξοδον.

Ἐπειδὴ ὁ ἀρχιάδικος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιω-
τικῶν, ἐπήγγειλεν ὁ Εἰσαγγελεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἔδωκε
θετικὴν περὶ τῆς δαπάνης τοῦ εἰρημένου ποσοῦ πληροφορίαν,
ἀλλ' ἀπήντησεν ἀπροπῶς, ὅτι δὲν χρεωστεῖ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ
δώσῃ ἤδη ἀπολογισμὸν ἀλλὰ προϋπολογισμὸν, ὡς ἐκ τούτου ἡ
Ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς
τὴν περὶ τούτου ἀπάντησιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀπόκειται δὲ
εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφασίσῃ ἂν ἦναι ἢ μὴ κατάλληλος ἡ
δοθεῖσα ἀπάντησις, καὶ διαπιστολογημένα τὰ ἔξοδα ταῦτα, κατὰ
τὴν παρατήρησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Εἰς ἅπαντα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ἀκέτεταξεν ἄλλος, αἱ
Ἐπιτροπαὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν προσκαλοῦν τοὺς
ὑπαλλήλους, ἀλλὰ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους Ὑπουργοὺς διὰ νὰ δώσουν
τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, καὶ ἔσφαλεν ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπο-
λογισμοῦ Ἐπιτροπὴ προσκαλέσασα τὸν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τοῦ
Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπάλληλον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν
δύνατται βεβαίως νὰ περιμένῃ τι θετικόν.

Ἐπειδὴ ὁ πρὶν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀντεῖπεν
ὁ Εἰσαγγελεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς
ἂν ἐγένετο ἢ μὴ ἡ ἐκ δραχ. 126,950 δαπάνη διὰ τὰς οἰκο-
δομὰς, κατέρυγεν εἰς τὸν ἀρχιάδικον ὑπάλληλον διὰ νὰ λάβῃ τὰς
ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν ἐπὶ τῶν
Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ἂν ἐγένοντο νέαι οἰκοδομαὶ κανονι-
σμέναι διὰ νόμου, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς ὅτι διὰ τὴν οἰκο-
νομίαν τῶν ἐξόδων, διετάχθη νὰ παύσουν αἱ νέαι οἰκοδομαὶ, καὶ
οὐδεμία περὶ τούτων δαπάνη ἐγένετο, ἀλλ' ἅπαντα τὰ ἔξοδα
περιωρίσθησαν εἰς συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν δημοσίων κατα-
στημάτων καὶ τῶν φρουρίων.

Ἐπειδὴ, παρετήρησεν ἄλλος, εἰς οὐδὲν ἐλογίσατο τὴν ἐπὶ
τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν ὁ ἐρωτηθεὶς ὑπάλληλος τοῦ
Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ Κ. Ὑπουργὸς
ἐπιπλήξῃ τὸν μνησθέντα ὑπάλληλον, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ
Σώματος.

Ἀφοῦ οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς, ἀπαι-
τοῦσι τοῦτο, θέλει ἐκπληρώσει, ὅτι τὸ καθῆκον καὶ ἡ στρατιω-
τικὴ ὑπηρεσία ὑπαγορεύουσιν.

Μεθ' ἃς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυ-
χθείσης περαιωμένης τῆς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ.
126,950 συζητήσεως παρὰ τοῦ Προέδρου, ἡ Γερουσία, ἐρωτη-
θεῖσα, παραδέχθη τὸ εἰρημένον ποσόν.

Ἀναγνωσθέντων ὕστερον τῶν ποσῶν.

1. Δι' ἐπιμίσθια τῶν Γραφείων τοῦ Ὑπουργείου . .	δραχ.	4000
2. Ὁμοίως τῶν Φρουραρχείων	»	1200
3. Ὁμοίως τοῦ Γραφέως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἰματισμοῦ	»	240
Τὸ ὅλον	»	5440

παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι καὶ τὰ
τρία ἀνωτέρω ποσὰ ὑπάρχουσι τοῦ αὐτοῦ εἴδους εἰς τὴν αὐτὴν
ὑπαγόμενα κατηγορίαν· διότι κατὰ τὸν παρὰ τῶν Βουλῶν
ψηφισθέντα ὀργανικὸν Νόμον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιω-
τικῶν, προσδιορίζεται τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ,
καὶ διατάττεται ῥητῶς νὰ παραλαμβάνωνται ὡς ὑποδεέστεροι
ὑπάλληλοι καὶ στρατιῶται, καὶ δεκανεῖς καὶ λοχίαι μὲ τινα
ἀμοιβὴν ἐκ δραχ. 30 κατὰ μῆνα ὡς ἐπιμίσθιον· δυνάμει ὅθεν
τοῦ εἰρημένου Νόμου λαμβάνουσι τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα καὶ οἱ
παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τοῖς Φρουραρ-
χείοις καὶ τῇ ἐπὶ τοῦ ἰματισμοῦ ἐπιτροπῇ ἐργαζόμενοι στρα-
τιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ, οἵτινες, ἀφοῦ ἐκπληρώσι τὰ καθή-
κοντα τοῦ στρατιώτου, ἐργαζόμενοι παρὰ τοῖς διαφόροις Γρα-
φείοις, εἶναι δίκαιον νὰ ἀνταμοίβωνται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν
ταύτην.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ εἰσαγγελέως τῆς ἐπιτροπῆς τὸν ὑπουργὸν,
ἂν οἱ λαβόντες τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα ἦναι στρατιῶται καὶ ὑπα-
ξιωματικοὶ· διότι θετικὴν ἔχει πληροφορίαν, ὅτι οὐδὲν εἰς
αὐτοὺς ἐδόθη ἐπιμίσθιον, ἀλλ' ἐδαπανήθησαν τὰ εἰρημένα τρία
ποσὰ εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, ἀπεκρίνατο ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ὅταν
ὁ νόμος διατάττῃ νὰ λαμβάνωσιν ἐπιμίσθιον οἱ παρὰ τοῖς
γραφείοις ἐργαζόμενοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ, ἔπεται
ὅτι ἔλαβον οὗτοι τὰ διάφορα ἐπιμίσθιά των.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν τὸ ὑπουργεῖον
ἔδωκεν ἀνὰ 30 δραχ. ἐπιμίσθιον κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἐργαζο-
μένους ὑπαξιωματικοὺς, ἢ περισσότερον αὐτῶν, καὶ ἂν πρὸς

στρατιωτικούς ἔδωκε ταύτας, ἢ καὶ εἰς ἄλλους τινὰς ὑπαλλήλους, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργός, ὅτι δὲν ἐξέτασεν, ἂν ἔλαβον οἱ διάφοροι ὑπαξιωματικοὶ ἀκέραια τὰ κανονισμένα διὰ Νόμου ἐπιμίσθιά των, ἀλλὰ θέλει περὶ τούτου ἐρευνήσει καὶ δώσει θετικὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν πληροφορίαν.

Οἱ πρώην Ὑπουργοί, προσέθηκεν ἄλλος, ἐζήτησαν διὰ τὸ ἔτος **1847** νὰ δαπανήσουν διάφορα ἔξοδα, καὶ μόλις κατὰ τὸ ἔτος **1848** συζητοῦνται ταῦτα παρὰ τῆς Γερουσίας, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν ἐδαπανήθησαν· ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐξωδεύθησαν, θεωροῦνται ὡς παρανόμως γενόμενα, διὰ τὴν μὴ δοθεῖσαν περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· ἐὰν δὲ οἱ παρὰ τοῖς στρατιωτικοῖς γραφείοις ἐργαζόμενοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἔλαβον ἀκέραια τὰ ἐπιμίσθιά των, ἀνήκει ἡ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν, καὶ περιττὴ πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ δοθησομένη πληροφορία περὶ αὐτῶν καθίσταται.

Ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους **1847**, ἀντέταξεν ἕτερος, ἐζήτησαν οἱ πρώην Ὑπουργοὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, καὶ ὄχι κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας· ἐκτὸς δὲ τούτου, αἱ Βουλαὶ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν πιστώσεων, ἐχορήγησαν τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846**.

Ὁ Νόμιος ἀπαιτεῖ, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ συζητῆται ἕκαστος προϋπολογισμὸς ἐξόδων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους. εἰσαγαγόντες δὲ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ πολὺ βραδέως τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** εἰς τὰς Βουλάς, ἕνεκα τῆς διαλύσεως αὐτῶν, καὶ δαπανήσαντες ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἱκανὰ ἔξοδα, ἐνήργησαν παρανόμως, καὶ παρεβίασαν τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Τὸ ζήτημα εἶναι, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν τὸ πρώην Ὑπουργεῖον ἐσημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔξοδα ἐναντίον ὑπάρχοντος Νόμου· καὶ ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τῶν ἐπιμισθίων δὲν ἐτηρήθη καὶ δὲν ἐφηρμόσθη ἀκριβῶς ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν Νόμος, ἀπαιτεῖται ἕνα δώσῃ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ὑπουργὸς τὴν περὶ αὐτοῦ πληροφορίαν.

Μηδεμιᾶς ἐπομένης ἐπελθούσης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία ἀνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν τὴν παραιτέρω ἐπὶ τῶν εἰρημένων ποσῶν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν, διὰ νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Στρα-

τιωτικῶν Ὑπουργὸς πληροφορίας, ἂν ἐπὶ τούτων ἐρωτηθεὶς καὶ διατυπώθη ἀκριβῶς ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν Νόμος.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 5,000 διὰ δωρεὰς καὶ βοηθείας καὶ ἔξοδα ἀριστείων εἰς τὴν Φάλαγγα, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ γραφικὸν ἴσως λάθος ἐτέθησαν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι, » καθότι οὔτε δωρεὰς οὔτε βοηθείας ἀπονέμει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, εἰς μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἀρμοδίου πρὸς ταύτας θεωρουμένου· τὰ δὲ σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων εἰς δραχ. 5,000 ἀφορᾷ τὴν δαπάνην τῆς ἀγορᾶς τοῦ χάρτου καὶ τῆς τυπώσεως τῶν εἰδοποιήσεων, τῶν ὁποίων τοσαύτη ἐγένετο ζήτησις, ὥστε ἀπὸ τοῦ ἔτους **1843** μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τὰς 100,000 διπλώματα ἀριστείων ἐξεδόθησαν. Εἶναι δὲ ἄγνωστον εἰσέτι τὸ ὁριστικὸν δαπανηθὲν ποσὸν· διότι δι' ἐντάλματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν πληρώνεται τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸ Φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνει αὐτὸ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς Β. Φάλαγγος, μήπω ἐκκαθαρισθέντα.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους **1847** σημειοῦται τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς εἰς βοηθείας καὶ δωρεὰς δαπανώμενον, καὶ δὲν εἶναι γραφικὸν λάθος αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι, » προσέθηκεν ὁ Ὑπουργός, ὅτι εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ οἰκονομικοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ ὑπάρχει τίτλος τις περιέχων τὰς λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » καὶ ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς συντάττεται κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦτον, ἐτέθησαν ἕνεκα τούτου καὶ αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 5,000 αἵτινες ἀφορῶσι κυρίως τὴν δι' ἀγορὰν χάρτου καὶ διὰ τύπωσιν τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων γενομένην δαπάνην.

Τὰ περὶ ἀγορᾶς χάρτου καὶ τυπώσεως τῶν διπλωμάτων τῶν εθνοσήμων ἐξόδα, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι σημειωμένα ἐν ἰδιαιτέρῳ ἄρθρῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ δὲν εἶναι ταῦτα τὰ περὶ ὧν ἡ συζήτησις ἔξοδα.

Προτείναντος δὲ ἄλλου, ἐὰν δύνανται ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀναδεχόμενος τὴν εὐθύνην, ν' ἀντικαταστήσῃ ἀντὶ τῶν λέξεων « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » τὰς λέξεις, « ἀγορὰ χάρτου καὶ τύπωσις τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων » καὶ τότε ἡ Γερουσία θέλει ἀποφασίσει, ἂν παραδέχηται ἢ μὴ τὰ ἔξοδα ταῦτα τῶν δραχμῶν 5,000. ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι

μὴ δυνάμενος νὰ δώσῃ περὶ τούτου θετικὴν πληροφορίαν, θέλει ἐρευνήσει καὶ δώσει εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ὁριστικὴν ἀπάντησιν.

Καθ' ὃς ἔχει θετικὰς πληροφορίας, προσέθηκεν ἄλλος, περὶ τῆς δαπάνης τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν ποσοῦ, ἐκ μέρους τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, ἐδαπανήθη ἡ εἰρημένη ποσότης εἰς ἀγορὰν χάρτου καὶ εἰς τύπωσιν τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων, καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ ἐπιψηφισθῇ· διότι κατὰ γραφικὸν λάθος ἐπ' αὐτῆς ἐτέθησαν αἱ λέξεις « ὠφελεῖαι καὶ βοήθειαι. »

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ δι' ἔξοδα τῶν ἀριστείων εἰς τὴν φάλαγγα σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχ. 5,000 εἶναι ὑπέρογκον, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι οὐ μόνον εἰς τὴν Β. Φάλαγγα, ἀλλὰ πρὸς ἁπαντας ἐν γένει τοὺς ἀγωνιστὰς ἐδόθησαν τὰ ἀριστεῖα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀριθμεῖται τὸ ἔξοδον αὐτῶν εἰς δραχ. 5 000.

Ὁσάκις τις, ἀντίτυχει ἄλλος, προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν ῥήτρας Νόμου τινός, ὡς ὁ προαγορεύσας ἐπρότεινε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « ὠφελεῖαι καὶ βοήθειαι » διὰ τῶν « ἀγορὰ χάρτου καὶ ἔξοδα τυπώσεως τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων, » ὀφείλει νὰ συντάξῃ τὴν περὶ τούτων τροπολογίαν, καὶ παρακαταθέσας αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου, νὰ τὴν ἀναπτύξῃ καὶ καὶ τὴν ὑποστηρίξῃ, κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Δὲν ἐπρότεινεν, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ τροπολογηθῇ τὸ κείμενον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ποσοῦ, ἀλλὰ διεβεβαίωσε τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ.

Ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπάρχει συστημένη ἡ Β. Φάλαγξ, καὶ ἔκτοτε ἐδόθησαν καὶ τὰ εἰς αὐτὴν ἀπαιτούμενα ἀριστεῖα τοῦ ἀγῶνος, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ δι' αὐτὰ σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 5,000, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ ὑπολογίσῃ ὡς ἀπαράδεκτον, εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Προτείναντος ἄλλου τὴν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 5,000, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τούτου πληροφορίας ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι περιττὴ πᾶσα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ δοθησομένη πληροφορία καθίσταται, ὡς ἀρκούντως περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ποσοῦ τούτου διαβεβαιώσαντος τὴν Γερουσίαν.

Μὴ γενομένης ἑπομένως δεκτῆς τῆς περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχ. 5,000 ποσοῦ προτάσεως, καὶ περαιωμένης κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς παραιτέρω ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν ποσότητα τῶν δραχ. 5,000, διὰ δωρεὰς καὶ βοηθείας καὶ δι' ἔξοδα ἀριστείων εἰς τὴν Β. Φάλαγγα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς ἀναγνοὺς τὸ μέρος τῆς ἐκθέσεως, τὸ ἀφορῶν τὸ ἀνώμαλον καὶ ἀνώμαλον τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκθέσασα ταῦτα πάντα, οὐδένα ἄλλον σκοπὸν εἶχε, παρὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, διὰ νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, κανονίζον ἐπὶ τὸ δικαιότερον καὶ τακτικώτερον τας μισθοδοσίας ταύτας.

Ἁπαντῶν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, εἶπεν, ὅτι ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὸς τὸ ἄτακτον τοῦτο τῶν μισθοδοσιῶν, πλὴν, ἡ ἀταξία αὕτη, ὡς ἐπικρατοῦσα πρὸ χρόνων, εἶναι δύσκολον νὰ διορθωθῇ ἐν διαστήματι ὀλίγου καιροῦ· μόλα ταῦτα, συναισθανόμενος τὰς ἐκ ταύτης προκυπτούσας ἀδικίας, θέλει ἐνασχοληθῇ περὶ τὴν σύνταξιν καταλλήλου Νομοσχεδίου, καὶ θέλει καταβάλλει, ἂν διαμείνῃ ἐπί τινα χρόνον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ἀπαιτουμένην προσπάθειαν. Ἀποδεχθείσης τῆς Γερουσίας ταῦτα, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέστησεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη ἐξωδίκως, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὄχι μόνον τινὰ ἐνὸς κεφαλαίου μεταβιβάζει εἰς χρῆσιν ἄλλων κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ τὰ μηνιαῖα ἔξοδα λαμβάνει ἐκ προκαταβολῆς, καὶ τὰ παρακαταθέτει εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον, πρὶν ἢ ἐκδοθῶσι κατὰ τὰς λογιστικὰς διατάξεις τὰ ἐντάλματα, καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν ἐπὶ τούτων ἐξήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπὸ Κεφαλαίων εἰς Κεφάλαια μετάβασιν δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀφ' ὅσα ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῇ, διότι πάντοτε διετηρήθη ἡ ἀπαιτουμένη αὐστηρότης καὶ ἀκρίβεια· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐκ προκαταβολῆς διδόμενα μηνιαῖα ἔξοδα, παρετήρησεν, ὅτι ἡ λογιστικὴ τάξις τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, διαφέρει τῆς τῶν ἄλλων Ὑπουργείων· διότι ἐκεῖ-ο μὴ ἔχον ταμιακὴν διαχείρισιν, καὶ ὀφείλον ἑπομένως νὰ χορηγῇ, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, τὰς μισθοδοσίας τοῦ Στρατοῦ, πρὶν ἢ παρέλθῃ ὁ μὴν. ἐκδίδει ἐντάλματα ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, καὶ τοῦτο τὸ διευθύνει εἰς τὰ Σώματα καὶ Φρουραρχεῖα, διὰ νὰ τὰ ἐξαργυρώσωσι· διότι ἄλλως, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἐξέδιδε τὰ ἐντάλματα, ἐματαιοῦτο τότε τὸ μέτρον τοῦ νὰ μισθοδοτῶνται οἱ στρατιῶται κατὰ πενθήμερον.

Προτείνας ὁ Εἰσηγητὴς ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, συμπεριλαμβάνηται καὶ τὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπάρχον κονδύλιον 50820, διὰ περιθάλψιν 141 παλαιῶν Στρατιωτῶν, τοῦ ὁποίου τὴν συζήτησιν ἀνέβαλεν ἡ Γερουσία διὰ νὰ τὴν ἐπιληφθῇ ἤδη, ὅτε πρόκειται περὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἠρώτησε προσέτι διὰ τί, ἐν ᾧ τὸ ποσὸν τοῦτο δίδεται ὡς ταχτικὴ μισθοδοσία εἰς πρόσωπα ὡρισμένα, ἐπιγράφεται περίθαλψις; Ἄλλου δὲ προσθέσαντος ὅτι οἱ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὶ εἶπον ὁ μὲν, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο μετέβη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπικουρικὸν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁμολογήσας τοῦτο, ὡς ὑπαγορευθὲν δῆθεν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἐπρόσθεσεν, ὅτι μισθοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον, ὡς καὶ πρότερον. Ἄλλου δὲ εἰπόντος ὅτι ἡ μετάθεσις αὕτη ἐγένετο διὰ τὸ 1848, ὁ Εἰσηγητὴς ἀντέκρουσε τοῦτον εἰπών, ὅτι, ὅτε ὑπεβλήθη πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως κατὰ ξηράν, διὰ τὸ ἔτος 1847, παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸν ἀριθ. 9159 ταύτης συμπεριελαμβάνοντο καὶ οἱ 141 στρατιῶται τοῦ Γιάννη Κώστα· ὥστε ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν μετάβασις τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐγένετο τὸ 1847, καὶ ὄχι τὸ 1848, ἀφ' οὗ μάλιστα δὲν ὑπεβλήθη εἰσέτι τὸ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπέφερεν, ὅτι τὴν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν μετάβασιν τῶν ἀνδρῶν τούτων θεωρεῖ ὡς ἀκατάλληλον· διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτοὺς ὡς μὴ διωργανισμένους εἰς Σῶμα.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι, ἐρωτηθεὶς ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς περὶ τοῦ πραγματικοῦ καὶ εἰς ἐνέργειαν ἀριθμοῦ τῶν Χωροφυλάκων, ἀπήντησεν ὅτι συμποσοῦνται περὶ τοὺς 1200. Ἐν τούτοις εἰς μὲν τὸν κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, σημειοῦνται Χωροφύλακες 1428, διὰ δὲ τοῦ μετὰ ταῦτα ὑποβληθέντος συμπληρωματικοῦ προσθέτονται 120, εἰς τούτους δὲ προστεθέμενοι καὶ οἱ 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, συμποσοῦνται ὅλοι εἰς 1689, ἤτοι, ὑπὲρ τοὺς

400 περισσότεροι, ἀφ' ὅσους ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἡ μισθοδοσία τῆς Χωροφυλακῆς ἐλογίσθη καὶ ἐσημειώθη διὰ τοὺς 1689, εἰς τοῦτο δὲ, ὡς ἐρέθη, συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, ἕπεται ὅτι καὶ ἡ μισθοδοσία τούτων συμπεριελήφθη εἰς ἐκείνην τῶν 1689, καὶ ἤδη κατὰ πλεονασμὸν ζητεῖται αὕτη καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι, ἂν καὶ δὲν θεωρῇ ἑαυτὸν ὑπόχρεων τοῦ νὰ δώσῃ λόγον διὰ πράξεις ἄλλων, μ' ὅλα ταῦτα ἀναδέχεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅσας περὶ τούτων δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας, καὶ παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας ταῦτα, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγέλλει ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διαταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ ἐκ δρ. 220,000 ποσὸν

τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας.

Πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, τὰ ὁποῖα χθὲς ἐπεξειργάσθη ἡ Γερουσία, ὑπάρχει καὶ ποσόν τι ἐκ δραχμῶν **4347**, διὰ καθαρισμὸν τῶν καπνοδόχων· ἐν ᾧ τὸ κατάστημα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει παρὰ πέντε μόνον καπνοδόχους, καὶ ὄχι περισσοτέρους· συμπεριλαμβανομένων δὲ καὶ τῶν καπνοδόχων τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἐπικρατείας στρατώνων, ὅπου δὲν καίεται πῦρ, εἰμὴ εἰς τὰ μαγειρεῖα, καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι κατὰ μῆνα καθαρίζωνται, τὸ σημειούμενον ποσὸν δραχμῶν **4347**, εὑρίσκεται ὑπέρογκον· τὸ Ὑπουργεῖον μ' ὅλα ταῦτα τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμούς, σημειοῖ καὶ εἰς τὸν τοῦ ἔτους **1847** ἀπαραιτήτων τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξοδευθῇ· γνωμοδοτεῖ διὰ ταῦτα νὰ περιορισθῇ εἰς δραχ. **300** μόνον.

Ἐπειδὴ τὸ διὰ τὴν καθαρσιν τῶν καπνοδόχων, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀναφέρεται ἐν ποσὸν συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ διὰ τὴν καθαρσιν τῶν ἀποπάτων τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν καταστημάτων, δὲν ἀρκοῦν **300** μόνον δραχμαί, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ὕψιστον τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν **4347**.

Καὶ τούτου δοθέντος, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, πάλιν τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ὑπέρογκον, διότι μόλις ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαρίζονται οἱ ἀπόπατοι τῶν στρατώνων ἐν Ἀθήναις, καὶ ἴσως ἅπαξ κατὰ διετίαν εἰς τὰς Ἐπαρχίας.

Πᾶσα περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ὑποθετική. Διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει περὶ τούτου ἡ Γερουσία, ἀπαιτεῖται νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

Τὴν γνώμην ταύτην παραδεχθεῖσα ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς δώσῃ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ περὶ τούτου πληροφορίας, πόσον εἶναι τὸ ἐξοδευθὲν ποσὸν κατὰ τὸ **1847** διὰ τὴν καθαρσιν τῶν καπνοδόχων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι μεταξὺ τῶν δραχμῶν **23,616** διὰ τὰς συντάξεις τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, τὰς

ὁποίας παρεδέχθη ἡ Γερουσία, σημειοῦνται δραχμαὶ **6,000** ὡς δοθεῖσαι εἰς τινας μετανάστας Κρῆτας, ὅτι ἐς ὡς ἐπληροφορήθην, οὐδεμίαν μέχρι τοῦδε ἔλαβον βοήθειαν. Τοῦτου ἕνεκα ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἂν πραγματικῶς ἐδόθησαν αἱ δραχμαὶ **6,000** εἰς τοὺς σημειουμένους εἰς τὸν κατάλογον Κρῆτας, καὶ ἐὰν παρ' αὐτῶν τῶν λαβόντων ὑπεγράφησαν τὰ παρουσιαζόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπροσθέσαν, ὑπάρχουσι καὶ τρία χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκδεδομένα παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὀνομαζομένου Χρυσάνθου, ἐκ δραχμῶν **10500**, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐνδεεῖς, καὶ περὶ τούτων πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός, ἂν πραγματικῶς διενεμήθησαν αὐταὶ εἰς τοὺς διαφόρους ἐνδεεῖς.

Πολλαὶ τοιαῦται χρηματικαὶ ποσότητες, ἐπέφερεν ἄλλος, εὑρίσκονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ **1847**, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ δαπανηθῶσι μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· διότι καὶ αἱ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σημειούμεναι δραχμαὶ **3,000**, ἐπληρώθησαν μετὰ τὴν γενομένην πρό τινων ἡμερῶν ἔγκρισιν αὐτῶν παρὰ τῆς Γερουσίας, ὄχι εἰς βοηθοὺς προσληφθέντας ἐκτὸς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ εἰς τινας τῶν ἰδίων τούτων ὑπαλλήλων.

Ἐὰν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν ἕτερος, ἐδόθησαν αἱ δραχμαὶ **3,000** διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου ἢ εἰς βοηθοὺς ἔξωθεν προσληφθέντας, ὡς ὡμολόγησεν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, πρέπει νὰ ζητηθῶσι περὶ τούτου πληροφορίαι, καθὼς καὶ περὶ τῶν δραχμῶν **6000** εἰς τοὺς Κρῆτας τοὺς ἐν τῷ καταλόγῳ, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐντάλματα, καὶ περισσότερ, ἂν αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χρυσάνθου δοθεῖσαι δραχμαὶ **10,500** διενεμήθησαν πραγματικῶς εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐνδεεῖς.

Ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκδεδομένα ἐπ' ὀνόματι τινῶν Κρητῶν τὰ ἐκ δραχ. **6,000** χρηματικὰ ἐντάλματα, θέλουσιν ἀναμφιβόλως πληρωθῆ, ἐὰν μέχρι τοῦδε δὲν ἐπληρώθησαν· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χρυσάνθου ἐκδεδομένα χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκ δραχμῶν **10,500** πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός,

ἂν ἐπικρατῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοιαύτη τάξις, ἐναντίων τῶν λογιστικῶν κανόνων, νὰ λαμβάνωσιν οἱ ὑπάλληλοι ἐπ' ὀνόματι τῶν διάφορα χρηματικὰ ποσὰ, καὶ νὰ διανέμωσι ταῦτα εἰς τοὺς ἐνδεεῖς ἢ ἄλλους· καὶ ἐὰν πραγματικῶς ἐπικρατῇ ἡ τοιαύτη τάξις, εἶναι ἄτοπον, διότι τότε περιττὴ καθίσταται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, καὶ ἡ ἀκριβὴς τούτων ἐξέλεγξις· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, πρέπει νὰ διαμένωσιν ἀμετάβλητα τὰ ποσὰ ταῦτα, ὡς δεκτὰ γενόμενα ἅπαξ παρὰ τῆς Γερουσίας, μὴ δυναμένης ν' ἀκυρώσῃ τὰ προαποφασισμένα.

Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων κατ' ἰδίαν πεποίθησιν, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μὴ ἀληθῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δύναται ἡ Γερουσία, μεταβάλλουσα τὰ προαποφασισθέντα, νὰ ἐλαττώσῃ τὰ ποσὰ ταῦτα, ἀφοῦ κατεφώρασεν ἤδη τὴν ἀπάτην· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μάθωσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δίδωσιν ἀκριβεῖς καὶ ἀληθεῖς πληροφορίας εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁσάκις ἐρωτῶνται.

Παρατηρήσαντος τινὸς, ὅτι ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, ἂν αἱ δραχμαὶ **23616** διενεμήθησαν πραγματικῶς εἰς ἀδυνάτους διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, ἢ εἰς μόνους τοὺς εὐνοουμένους τοῦ Ὑπουργείου, ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην, διέταξε νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα **1**) ἂν ἐπικρατῇ τοιαύτη τάξις εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον, νὰ ἐκδίδωνται τὰ χρηματικὰ ἐνταλματα, οὐχὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες, λαμβάνοντες τὰ ποσὰ ταῦτα, τὰ διανέμουσιν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς, καὶ **2**) εἰς ποῖα πρόσωπα ὁριστικῶς ἐδόθησαν αἱ χρηματικαὶ αὗται ποσότητες.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ κονδυλίου τῶν δραχμῶν **220,000** διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἰδιαιτέρας ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὡς πρὸς τὸ ἐκ δραχμῶν **68,600** ποσὸν διὰ ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, εὑρίσκεται πρὸς ἑαυτὴν ἀντιφάσκουσα ἡ ἰδία· διότι ἐνῷ ἀναφέρει, ὅτι τὸ περὶ ἀμοιβῆς διὰ φόνον ἢ σύλληψιν τῶν λῃστῶν ἐκδοθὲν Βασ. Διάταγμα εἶναι εἰδικὸν δι' ἐκείνην μόνον τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀνεφάνησαν αἱ λῃστεῖαι,

καὶ δι' ὁρισθέντα πρόσωπα, καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτου παρεβιάσθησαν αἱ διάφοροι τοῦ Διατάγματος τούτου διατάξεις, γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ λάβῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν, παραδεχθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν **68,600**· ἀλλ' ὁ λόγος δὲν εἶναι ἐνταῦθα περὶ τοῦ Διατάγματος ἀλλὰ περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐσεβάσθησαν τὸ Βασ. Διάταγμα, παραβιάσαντες τὰς διατάξεις αὐτοῦ· καὶ τὴν παρανομίαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ καθιερώσῃ ἡ Γερουσία διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν δραχ. **68,600**.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς, παρετήρησεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅσα ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, σημειώσασα καὶ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐξεδόθη τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Διάταγμα, καὶ ποίας διατάξεις αὐτοῦ παρεβίασε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐνῷ κατεδείξη τὴν παράβασιν ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν θεωρεῖ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον, ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ, στηριζομένου εἰς Διάταγμα, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος, καὶ ἔχον ἰσχὺν νόμου· τὸ μνησθὲν διάταγμα ἐξεδόθη κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ **1843**, καθ' ἣνεποχὴν ἀνεφάνησαν καὶ ὑπερεπλεόνασαν αἱ λῃστεῖαι, προσδιορίσαν διὰ τὴν ταχεῖαν αὐτῶν ἐξόντωσιν ὡρισμένην ἀμοιβὴν διὰ τὸν φόνον καὶ τὴν σύλληψιν τῶν προκαπρυγμένων καὶ πασιγνώστων λῃστῶν, διαιρουμένων εἰς τρεῖς διαφόρους τάξεις. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος **1845**, συνεδριαζουσῶν τῶν Βουλῶν, ἐξεδόθη ἕτερον Β. Διάταγμα περὶ ἀμοιβῆς τῶν συλλαμβανόντων καὶ φονευόντων λῃστὰς, τὸ Διάταγμα τοῦτο, ὡς ἐκδοθὲν μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, ἀντεβαίνει εἰς τὸ ἄρθρ. **54**, ὁρίζον, ὅτι οὐδεμία δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἀμοιβὴ ἄνευ Νόμου· διὰ τοῦτο καὶ τὰ μὲν γενόμενα ἔξοδα διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δύναμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος **1840** ἐκδοθέντος Διατάγματος, ἔχοντος ἰσχὺν **Νόμου**, πρέπει νὰ γένωσι δεκτὰ, τὰ δὲ δαπανηθέντα δύναμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος **1845** Διατάγματος, ἐκδοθέντος μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, ὡς παράνομα, πρέπει νὰ ἐκπεσθῶσιν. Ἐκτὸς τούτου τὸ κατὰ τὸ ἔτος **1840** ἐκδοθὲν Διάταγμα δὲν εἶναι γενικὸν, ἀλλ' ἐξεδόθη διὰ τὴν εἰδικὴν ἐκείνην περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπαγόρευσεν ἡ ἀνάγκη, προσδιορίζον τὸ ποσὸν τῶν χρηματικῶν ἀμοιβῶν διὰ τὸν φόνον ἢ τὴν σύλληψιν προκαπρυγμένων λῃστῶν· αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφυλάχθησαν παρὰ μόνον εἰς τὸν φόνον τοῦ λῃστοῦ Φλώρου, ἀναφερομένου εἰς τὸ κατὰ τὸ

ἔτος 1815 ἐκδοθὲν Β. διάταγμα· ἄλλους δὲ παρὰ τοὺς διαβαινομένους εἰς τὸ μνησθὲν Διάταγμα χαρακτηρίσαντες ὡς λῃστὰς α. καὶ β'. τάξεως οἱ τότε Ὑπουργοὶ παρεβίασαν ῥητὰς διατάξεις, καὶ κατεχράσθησαν τὸ ποσὸν τῶν 68,600 δραχμῶν, ἕνεκα τοῦ ὁποίου οὗτοι μὲν θεωροῦνται ὑπεύθυνοι, τὸ δὲ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δαπανηθὲν ποσόν, ὅσον στηρίζεται εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ 1840 Β. Διάταγμα, ἔχον ἰσχὺν Νόμου, πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτὸν· ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ὅτε ἡ συζήτησις, ἐπέρρεεν ἄλλος, περιεστρέφετο περὶ τὴν ὁλικὴν ποσότητα τῶν δραχμῶν 240,000 κατὰ τὴν παρελθοῦσαν συνεδρίασιν τῆς 15 Μαρτίου 1848, γνωμοδοτήσας τότε νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ νὰ παραδεχθῇ μόνον ὅσον μέρος αὐτῆς εἶδεν εἰς ἀμοιβὴν τῶν προκινδυνευσάντων εἰς ἐξόντωσιν τῆς πρό τινων ἐτῶν καταπαστιζούσης τὴν πατρίδα λῃστείας, σκοπὸν δὲν εἶχον νὰ ὑποστηρίξω τὰ παρὰ τῶν πρώην Ὑπουργῶν προκαλεσθέντα περὶ λῃστείας Διατάγματα· ἐρρόνουν πάντοτε καὶ φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει ἡ κοινωνία νὰ φονεύῃ ἀνθρώπους ἀκρίτως καὶ χωρὶς κἂν νὰ βεβαιωθῇ ἡ ταυτότης τῶν προκεκηρυγμένων λῃστῶν, οὔτε οἱ στρατιῶται τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεδρεύοντες ὄπισθεν λίθων ἢ δένδρων, νὰ φονεύωσιν, ὡς κακούργους ἐκείνους, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζουσιν τὴν ταυτότητα· ἀλλὰ πρέπει οἱ λῃσταὶ οὗτοι, συλλαμβανόμενοι νὰ προσάγωνται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, διὰ νὰ βεβαιοῦται ἡ ταυτότης αὐτῶν, καὶ δικαζόμενοι ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς Δικαστάς των, νὰ τιμωρῶνται κατὰ τὸν Νόμον· τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1840 καὶ 1845 ἐκδοθέντα περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Διατάγματα οὔτε εἰς τὸν φόνον ἢ τὴν σύλληψιν τινὸς τῶν κατονομασθέντων λῃστῶν συνετέλεσαν, εἰμὴ μόνον τοῦ Φλώρου, οὔτε μέτα τοιαῦτα συγχωροῦνται εἰς τὰ εὐνομούμενα Κράτη, οὔτε εἰς Γαλλίαν, ὅπου τὸ Σύνταγμα καθιερώθη ἀθρόον διὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐτέθησαν ποτὲ εἰς ἐνέργειαν τοιαῦτα μέτρα, οὔτε εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου βαθυπλούτων καὶ αὐτοψιῶς πως ἀνεφάνη τὸ Σύνταγμα ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς κοινωνίας ἔλαβε χώραν τοιοῦτον μέτρον· πρὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης προσδιωρίζετο ἀμοιβὴ εἰς τὸν φονεύοντα ἢ συλλαμβάνοντα λῃστὴν πασίγνωστον, ἀλλ' ἀφ' οὗ οὗτος ἐπροσκαλεῖτο ἐπανειλημμένως νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, καὶ ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις κατέβαλεν ὅλας τὰς προσπαθείας εἰς σύλληψιν αὐτοῦ, καὶ ἐτίθετο ὁ καταδιωκόμενος ἐκτὸς τοῦ

Νόμου διὰ Νόμου ῥητοῦ· παρ' ἡμῖν δὲ ἄνευ τινος προηγουμένης διατυπώσεως προκηρύττονται ὡς λῃσταὶ ἀμέσως πολλοί, οἵτινες εἶναι ἄγνωστον, ἐὰν ἐκακούργησαν. Δὲν ἔχω σκοπὸν, λέγων ταῦτα, νὰ ἀντιταθῶ εἰς τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας μέτρα, ἀλλὰ νὰ περιορίσω αὐτὰ ἐντὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ δικαίου· καὶ οὐ μόνον 68,600 δραχμὰς εἶμαι πρόθυμος νὰ ψηφίσω πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ τοιούτου αἴσχους τῆς εἰς τὸν πολιτισμὸν ἐσημέραι προβαινούσης κοινωνίας ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ περισσοτέρας, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς ἐλαμβάνοντο τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῆς λῃστείας ἀναγκαῖα μέτρα, δὲν ἠθέλομεν βεβαίως καταφύγει εἰς τὸ μέσον τοῦτο, νὰ προκηρύττωμεν ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν φονευόντων ἢ συλλαμβανόντων λῃστὰς, μέσα, τὰ ὁποῖα καὶ ἡ δικαιοσύνη καταδικάζει, καὶ ὁ αἰὼν, εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν, ἀποδοκιμάζει.

Ἀλλὰ καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν τοιαῦτα μέσα διὰ μίαν στιγμὴν, ἐπειδὴ τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας σημειούμενα ποσὰ δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμον τινὰ Κανονισμοῦ καὶ ἰσχύν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, διότι τὰ Διατάγματα τοῦ 1840 καὶ 1845, τὰ ὁποῖα προβάλλει ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν δικαιολογοῦσι τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἐφαρμοζόμενα εἰς εἰδικὴν περίστασιν, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τῶν προϋπολογισμῶν, ἐκτὸς ὅσον ἀποδειχθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ὅτι ἐξωδεύθη παστικῶς· τὸ δὲ δαπανηθὲν δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος, ὡς ἀντιβαῖνοντος εἰς τὸ ἄρθρ. 51 τοῦ Συντάγματος, διὰ τὴν παρεβίασιν τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ κατηγορηθῇ ὁ προκαλέσας αὐτὸ Ὑπουργὸς, ἐὰν ὑπῆρχεν ἐν τοῖς ζῶσιν, πρέπει ν' ἀποβιβασθῇ.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἐκ δραχ. 68,600 ποσὸν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 17,277:22 δι' ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ εἰρημένον ἔξοδον ὡς παρανόμως καὶ ἐναντίον τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος γενόμενον, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτόν.

Ἡ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν γενομένη δαπάνη τῶν δραχ. 17,277:22, ἐπέφερεν ἄλλος, ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Πρω-

τευούσης, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εὑρίσκεται καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμούς, διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς Ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἥτις ἀπήτει περισσοτέρους κλητῆρας· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι πρέπον νὰ ἐκπεσθῇ ἡ μικρὰ αὕτη ποσότης, ἥτις ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τῆς Πρωτευούσης.

Ἐπειδὴ, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, δὲν ἐρηρμόσθη ὁ κατὰ τὸ ἔτος **1846** ψηφισθεὶς Νόμος περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, εἴτε διότι ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργείου ὡς μὴ ἀναγκαῖος, εἴτε διότι ἤθελε νὰ δαπανᾷ κατ' ἀρέσκειαν, ἄνευ Νόμου, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ἤδη τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις ποσὸν τῶν δραχμῶν **17,277:22**· ἐκτὸς τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν Κλητήρων εἶναι ὑπέρμετρος, καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν ὑπέρογκος, διότι, ἐνῷ εἰς τὸν καθυποβληθέντα περὶ διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν Νόμον οἱ κλητῆρες περιωρίζοντο εἰς **25** μόνον μὲ μισθὸν πρὸς **45** δραχμὰς κατὰ μῆνα, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐνταλμάτων, οἱ κλητῆρες ἀναβαίνουν εἰς πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, καὶ μισθὸς αὐτῶν πρὸς **60** κατὰ μῆνα εἰς ἑκατόν. Μὴ δυναμένου ὅθεν τοῦ πρώην Ὑπουργείου νὰ δαπανήσῃ τοιαύτην ποσότητα ἄνευ Νόμου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ δαπάνη αὕτη, ὡς αὐθαιρέτως γενομένη.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν δαπανηθὲν ποσὸν ἐγένετο παρανόμως, ἐναντίον καὶ τοῦ περὶ Δήμων Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη ἐδαπανήθη τοῦτο, ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιστραφῇ πλέον, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον, διὰ τὸ ἔτος **1847**, θέλει δὲ ἐξαλειφθῇ τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1848**, ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ σημειωμένον.

Προτείναντος τινὸς, ὅτι, ἄνευ Νόμου δαπανηθὲν τὸ εἰρημένον ποσὸν, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν, ἀλλὰ νὰ ὑπολογισθῇ εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους **1843** ἐδαπανᾶτο τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἰσήχθη τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχέδιον, δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ πλέον χώραν ἡ δαπάνη αὕτη.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, προετέθη εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν, κατὰ τὸ **43** ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ περὶ παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν δραχ. **17,277:22** δι' ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ποσότης, καὶ ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **18** πρὸς **15** δὲν παρεδέχθη τὴν ποσότητα ταύτην.

Προτεθείσης τελευταίαν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν **137,212:92** ποσότητος διὰ μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων καὶ διὰ στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν εἰς δύο διαιρεῖται εἴδη πληρωμῶν, 1) εἰς ἐθνοφύλακας καὶ ὁδηγοὺς, καὶ 2) εἰς στρατολογίας διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ **15** Ὀκτωβρίου **1843** Β. Διάταγμα, τὸ ὁποῖον συσταίνει τὴν ἐθνοφυλακὴν, δὲν διορίζει μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἀλλ' ἄνευ Νόμου οἱ πρώην Ὑπουργοὶ ἐπροσδιώρισαν αὐθαιρέτως τὴν μισθοδοσίαν τούτων, παρανόμως μετασχηματίσαντες τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ πληρωμὴ τούτων ὡς παράνομος· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ἐπειδὴ θεωροῦνται δικαιολογημένα τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων γενόμενα ἔξοδα, χωρὶς νὰ ἐξετάσωμεν τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐπροκάλεσαν αὐτὰ, πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως δὲν ἠδυνήθη εἰς τόσον βραχὺ καὶ ὀλιγοήμερον διάστημα, καὶ ἄνευ εἰδικῶν πληροφοριῶν, νὰ ἐκκαθαρίσῃ, πόσα ἐκ τῶν γενομένων ἐξόδων τῶν δραχμῶν **137,212:92** ἀνάγονται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι νόμιμα, καὶ πόσα εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται δικαιολογημένα, ὡς πρὸς ἐκείνους μόνον, οἵτινες ἔλαβον πραγματικῶς μέρος, καὶ δι' ὅσας ἡμέρας διήρκεσεν ἡ ὑπηρεσία των· διότι τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ καλύψῃ τὴν μὴ νομίμως γενομένην δαπάνην εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἀνέμιξε ταύτην μὲ τὰ γενόμενα ἔξοδα εἰς τὰς στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων, ὥστε καθίσταται σχεδὸν ἀδύνατος ἡ ἐκκαθάρισις αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω πίνακα, περιέχοντα ὀνομαστικὸν κατάλογον περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. **137,212:92**, ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Μισθοδοσία ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων τοῦ ἔτους 1847.

Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

	Ἀριθμὸς ὁδηγ.	ἐθνοφ.			
Ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Γ. Πτολεμαῖον		30	διὰ τὸν Ἰαν. καὶ Φεβρ. διὰ τοὺς ὁποίους ἐπληρώθη ποσὸν . .	δρ. 1,649:80	
Ἴδιος	7	62	διὰ τὸν Ἰούλ. καὶ Αὔγουστον . .	» 3,410:—	
»	3	30	» 1—15 Ὀκτωβρ.	» 455	
»	7	79	» Ὀκτωβρ. καὶ Νοεμβρ. . . .	» 3,790	
»	.	.	» » » . . .	» 650	
»	8	75	» Δεκέμβριον	» 2.231:39	
			Δωρίδος.		12,186:19
Ἀνωνύμως	2	24	» Ἰούνιον	» 444:32	
	3	33	» Ἰούλιον	» 704:16	
	2	28	» Αὔγουστον	» 446:89	
	2	18	» Ὀκτώβριον	» 530	
	1	13	» Δεκέμβριον	» 365	
			Παρνασσίδος.		2,590:37
Ὁμοίως	2	26	» Ἰούνιον καὶ Ἰούλ. ἡμέρας 40 .	733:33	
Ὁμοίως		25	» Σεπτέμβριον	724:90	
			Λοκρίδος.		1,458:23
		29	» ἄνευ ἡμερομηνίας (1000)		
		15	» » » 104: 5	1,104: 5	
Στρατηγὸν Ἰωάν. Γκούρα			ἀπὸ 9 μέχρι τέλους Αὐγ. 3.000		
			ἄνευ μισθ. 2.000		
		474	ἄνευ μισθ. *3,107:87*		
		498	Ὀκτωβρίου *13.099:75*		
		100	Νοεμβρίου *2,682:45*		
		107	ἀπὸ 25 Αὐγούστ. μέχρι τέλους Σεπτεμβρ. . . . 3,133: 6		
		102	Δεκεμβρίου 2,104		
			ὁμ. 605		
			Διάφορα ἔξοδα αὐτοῦ . 1,046:25	33,779:38	
Ὑπὸ τῶν Διοικητῶν τοῦ μεταβατικοῦ, μὲ διαταγὴν Νομαρχίας ἄνευ περισσοτέρας διασαφήσεως				16,211: 8	53,094:54
			Ἀκαρνανικωδίας.	δρ.	69.329:30
Ὑπὸ τὸν Ταγματάρ. Πράππαν	10	58	διὰ τὸν Ἰανουάρ. καὶ Φεβρουάρ. . .	2643.69	
» Λοχαγὸν Πατραΐζην			ἀπὸ Ἰανουαρίου ἕως 18 Αὐγούστ. . .	1215.55	
» Ἀποστόλην Γκιόν	1		» 26 Μαΐου ἕως 20 Ὀκτωβρ. .	384. 7	
» Σωτήρ. Στράτον		296	» 23 Σεπτεμ. ἕως 19 Ὀκτωβ. . .	7695.—	
» Μοίραρχον Γ. Ζίνον		98	» 16 Σεπτεμ. ἕως Δεκέμ. μὲ δρ. 130 ἔξοδα αὐτοῦ	8910.21	
» Ἀνδρ. Στούπαν	1		» 12 Ἀπριλ. ἕως 9 Αὐγούστ. . .	236.—	
Ταμπούρος ὁδηγὸς Προσχίου	1		» 3 Μαρτίου ἕως Ἰουλίου . .	255.65	
Μαρκόπουλος ὁδηγὸς Ἀποδοτίας	1	4	» 29 Ἰανουαρ. μέχρι Μαΐου . . .	479.88	
Νίκος Γ. Ἄρας καὶ Ἀνδ. Σακαρίπας	2		» 17 Φεβρ. μέχρι τέλ. Ἀπρλ. 199.98		
Ἴδιοι	8	5	» ἀπὸ Μαΐου καὶ Ἰουνίων 886.92		
Ἴδιοι	10	5	» Ἰουλίων . . . . 540.—1626.90		
Μάτσος Δελιγιώργης			Διάφορα ἔξοδα . . .	1443.74	
Ἐπαρχος Βονίτζης καὶ Γαρμπατσι			Δι' ἔξοδα ἀπαρολῆς ἐγγράφων	215. 7	25106.16
			Μεταφορὰ	δρ.	94,435:46

Πράκτ. Τριτσόγλ.

Ψ 576 Ω

Ψ 577 Ω

35

		Αττικής και Βοιωτίας. Μεταφορά . .			δρ. 24435.46
	ἀριθ.	ἔθνος.			
Ταγματάρχης Κογκούλης	1		ἀπὸ 5 Ἰουνίου μέχρι Δεκεμ.	410.—	
Ἐθνοφύλακες Περράχης		15	ἄνευ ἡμερομηνίας	490.—	
»		5	ἀπὸ 19 Αὐγούστ. ἕως 8 7βρίου	133.30	623 30
Ἐθνοφύλαξ. Κρωπίας καὶ Ἀκρωτίου		4	ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως 15 Μαρτ.		337.50
Α. Δάβαρης	1		ἀπὸ 8 Αὐγούς. μέχρι Δεκεμβ.		381.33
Δήμος Φυλῆς		8	ἄνευ χρονολογίας		255.—
Ἀριστείδης Χρυσοβέργης . . .		85	Αὐγους. 7βρίου καὶ 8βρίου		3119.32
ἴδιος			ἄνευ ἡμερομηνίας		637. 9
Συνταγματάρχης Κλίμακας . .		100	ἀπὸ Αὐγουστ. μέχρι Νοεμβρ.	5545.—	
ἴδιος		73	ἀπὸ 1 ἕως 20 Δεκεμβρίου	1060.98	
ἴδιος		25	Δεκεμβρίου	625.—	7230.98
Δ. Κολοκοτρώνης—		3	ἄνευ χρονολογίας . . .		125.—
			Εὐβοίας.		13.119.52
Ταγματάρχης Κουτζονίκας	1		Αὐγουςον	140:	107,554:98
»		43	Σεπτεμβρίων	1,074:14	
»		53	Ὀκτωβρίων	1.375:83	
»		55	Νοεμβρίων	1,341:17	
»			ὁμ.	46:31	
»		57	Δεκεμβρίων	1,459:69	
»			Σεπτεμβ. μεχρι Δεκεμβ.	560:	5,997:14
Ε. Μπίνος	1	60	Σεπτεμβρίων καὶ Ὀκτωβρίων . . .		3,914:
»	1	35	Νοεμβρίων		1,400:—
»	1	38	Δεκεμβρίων		1,560:—
Χωματ. Ν. Βαλιάνος		47	Δεκεμβρίου		425:—
Στγκ. Γεωργακᾶς		55	»	1,373:	
»		52	Σεπτεμβρίων καὶ Ὀκτωβρίων	1,972:19	
»		58	Νοεμβρίων	1,512:07	
»		51	Δεκεμβρίων	1,308:55	6,167:81
Διακόπουλος	1	46	Σεπτεμβρίων	1014:10	
»	1	51	Ὀκτωβρίων	1.338:33	
»	1	49	Νοεμβρίων	1,330:50	
»	1	51	Δεκεμβρίων	799:28	
»			ὁμ.	590:72	5.072.93
Γ. Κατζαρὸς	1	43	Ὀκτωβρίων	768:10	24.516.88
»	1	51	Νοεμβρίων	1243:21	
»	1	38	Δεκεμβρίων	1,037:50	3,048:81
Φαλαγγίται 18					720.—
Ἰωάννης Καπιτόπουλος	4	10	. . . . .		404.18
Ἔπαρχος Καρυστίας			Διὰ πολεμοφόδια . . .		221.45
Χωματιανὸς γραμματ. Ἐπαρχείου			διὰ προμήθειαν πλειστερο-δίων καὶ τροφίων . . .		521.70
Ἰωάννης Μιχαὴλ ὁπλαποιὸς . .					203.53
			Διαβίωσις ἐξόδα.		20637.04
Διὰ 46 ἐθνοφύλακας ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Δεληγιάννην . . .				δρ. 2521.—	
Ἔπαρχος Πετριδὴς διὰ τροφὰς, πολεμοφόδια καὶ διάφορα ἔξοδα . . .				» 2000.—	
Διὰ 124 ἐθνοφύλακας Ὑποστράτηγος Ἀνδρέας Ἰακώβ				» 930.—	
Διὰ 165 ἐθνοφύλακας » Ἰωάννης Στάικος				» 1786.—	
				7.237.—	137212.92

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐπέρχεται ἄλλος, δικαιολογεῖται τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὡς ὀνομαστὶ ἀναφερομένων τῶν μισθοδοτηθέντων, πρέπει νὰ παραδεχθῇ τοῦτο, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξελέγξεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ἐκ τῆς γενομένης ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, παρετήρησεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Βούλγαρις, ὅτι ἐντὸς μικροῦ διαστήματος ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ εἰρημένου καταλόγου, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ ἀκριβῆ πληροφορίαν περὶ τῆς δαπάνης τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις ποσότητος, καὶ στηριζομένη εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον, τὰ μὲν νὰ παραδεχθῇ, τὰ δὲ ν' ἀπορρίψῃ, καθόσον δὲν πρόκειται ἀκόμη ἡ συζήτησις τοῦ τῶν ἐξόδων ἀπολογισμοῦ, καὶ διότι εἰς μόνην τὴν συζήτησιν ταύτου ἀνήκει πᾶσα λεπτομερὴς περὶ τῆς δαπάνης τοῦ εἰρημένου ποσοῦ ἔρευνα· τὸ Ὑπουργεῖον ἐξώδωσε τὴν ποσότητα ταύτην εἰς κατάπαυσιν τῶν συμβάσεων παυσιγώστων στάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων προφανέστατος ἐπέκειτο κίνδυνος τῆς **Πατρίδος**, καὶ οὐκ ὀλίγον τὸ ἔθνος ἤθελεν ὑποστῇ ζημίαν ἀθεράπευτον, καὶ μέγιστος ἐπ' αὐτοῦ ἤθελεν ἐπέλθει ὄλεθρος, καὶ γενικὴ ἀναστάτωσις· τὸ Ὑπουργεῖον ὤφειλεν ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, λαβὸν τὴν προστήκουσαν πρόνοιαν πρὸς σωτηρίαν τῆς Πατρίδος. Τὸ εἰς κατάπαυσιν τῶν στάσεων δαπανηθὲν ποσὸν εἶναι ἀσήμαντον, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιγενομένων ταυτοχρόνως σχεδὸν στάσεων, καὶ ἄξιον ἀπορίας καθίσταται, πῶς ἡ Γερουσία διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην δαπάνην, χρησιμεύσασαν τὰ μέγιστα ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος, ἐνῷ ὀφείλει νὰ συνδράμῃ πρὸς τοῦτο τὴν Κυβέρνησιν. Αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἔκριναν πάντοτε χρῆναι τοιαύτης δὶς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους δαπάνης, καὶ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ ἔτος **1841** ἐδαπάνησε περισσοτέραν ποσότητα εἰς ὁπλισμὸν ὅπλων καὶ ἐθνοφυλάκων εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας, μὴ ὑπαρχουσῶν στάσεων, ἐπὶ λόγῳ τῆς διατηρήσεως τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, καὶ καθόσον ἐνθυμοῦμαι, εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος διετρέφοντο τότε **70** περίπου ἐθνοφύλακες· πολλῷ δὲ μᾶλλον εἶπετο οἱ πρώην Ὑπουργοὶ νὰ δαπανήσωσι τὴν ποσότητα ταύτην τῶν **137,212·92** πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκινδύνευε γενικῶς τῆς Πατρίδος ὄλεθρος, τὸν ὁποῖον, ἂν δὲν ἤθελον προλάβῃ, ἤθελον τοιουτοτρόπως ὑποθάλψει. Τί ἤθελατε μᾶς εἶπει, Κύριοι, ἐὰν προκειμένου, ὡς εἴρηται, τοιούτου προφανοῦς κινδύνου ἡ, ἤθελαμεν ἀδιαφορήσει νὰ

λάβωμεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ ὁπωσδήποτε μέτρα πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ταραχῶν, ἵνα ἐφέτος μὲ μεγίστην ἐπιτυχίαν ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν εἶναι πεπεισμένη, ὅτι ἐξεπλήρωσεν ἓν τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων της, καὶ δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι διετήρησεν εἰς ἀσφάλειαν τὸ Κράτος, καὶ παρέδωκε τοῦτο εἰς τοὺς διαδόχους της ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ καὶ εὐταξίᾳ. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν **137,212·92**, ὡς δαπανηθείσης πρὸς ἡσυχίαν τοῦ Κράτους.

Τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, ἐπέσυρεν ὁ Βίσπηγγης, δὲν ἀναθέτει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' οἱ Δῆμοι ῥητῶς δαπανῶσιν εἰς διατήρησιν αὐτῶν· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ προκαλέσαντα τὰς ἐπιγενομένας στάσεις αἴτια, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρόκρινε νὰ βάλῃ πλέον σιγῆς ἐπ' αὐτῶν, μηδεμίαν περὶ τούτων μνείαν ποιουμένη· διότι καὶ εἰς ἄλλας Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας περὶ τούτου ἐγένετο λόγος· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι πλὴν τῶν δραχ. **137,212·92** ἐδαπανήθησαν εἰς ἐξόντωσιν τῶν στάσεων, καὶ ἄλλα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁπλοφυλάκων καὶ χωροφυλάκων καὶ τῆς λοιπῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἐπειδὴ δὲ καθίσταται δύσκολος ἡ διάκρισις τῆς πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων γενομένης δαπάνης ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἀπαιτεῖται νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ οὗτος εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ ὡρίμως ἐν ἑκάστῳ τούτων διακεκριμένου τὸ Σῶμα, νὰ προβῇ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὴν συζήτησιν.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι αὐθημερὸν ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ καταλόγου τούτου δύναται νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **137,212·92**, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐπιφυλαττομένης τῆς Γερουσίας τὴν ἐξέλεγξιν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὁπόταν γίνεται δαπάνη τις εἰς ὄφελος τῆς Πατρίδος, καὶ δι' ἀναπόφευκτον ἀνάγκην, πρέπει νὰ γίνηται δεκτὴ, καὶ τοι ἐξοδευθεῖσα παρὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· ὅταν δὲ δαπανᾶται ποσόν τι ἐξόδων εἰς κατάπαυσιν ἐπιτιμήσεως στάσεων, τὰς ὁποίας ἐπροκάλεσεν αὐτὸ ἡ Κυβέρνησις, τότε ἡ παραδοχὴ εἶναι παράκλησις. Οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, προβάλλουσι νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὰς θέσεις των, οὐδένος ἐρεθισθέντος θέματος κατ' αὐτῶν· παρεδόθησαν τὴν ψῆφον τῶν πολιτῶν, κατεκρίθησαν τῶν περὶ Δήμων Νόμων, κατέστρεψαν τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμον, ἐπρόδοσαν τὰς συνειδήσεις τῶν δικαστῶν,

εξαίρων εις ενέργειαν την ένοπλον δύναμιν κατά της Βουλευτικής συλλογής, και ένι λόγω καταπάτησαν το Σύνταγμα, προκαλέσαντες τον λαόν εις τα όπλα, προς τήρησιν του Συντάγματος κατά το άρθρον 107, γενόμενοι παραίτιοι διαφόρων περιστάσεων, εμπιπτόντων οίκοθεν, και αποτυπώσεων ερμηνευτέων. Εάν λοιπόν γένη παραδεκτή η τωρινή δικαίωσις, τότε καταπατείται το Σύνταγμα, το οποίον και ως πολίται και ως Γερουσιασταί ωρκίσθημεν να διατηρώμεν.

Αντέτασσεν ο πρώην επί των Ναυτικών Υπουργός, ότι έδει ήμεν ν' ανασκευάσωμεν μίαν προς μίαν τας επισωρευθείσας παρά του προηγησαμένου ιδέας, αλλ' επειδή περί τούτων έγένετο πολλάκις λόγος εν τη Γερουσία, και οι αρμόδιοι Υπουργοί δεόντως ταύτα αντέτειναν, αποδείξαντες τα εναντία δι' εκτενών συζητήσεων και αναπτύξεων, θαυμάζω περιττήν πάσαν επανάληψιν τούτων, καθίστων ο προηγούμενος, αναπαλαιούμενα ταύτα πολλάκις στερεοτύπως, περί τα αυτά περιστρέφων, και νομίζω ματαίους τους λόγους, όταν αύτα τα πράγματα μαρτυρούσι την αλήθειαν.

Εν, παρατηρητέον έτι, ότι ενώ και κατά το έτος **1841** τοιούτον ήμας διατύπωσιν της ισχύος του Κράτους έσχεν, ότε πρέπει να παραδεχθώμεν και τα κατά το έτος **1847** γενόμενα; Δύναι τάττε ή Γερουσία δίκαι παραδέχεται, όταν τινός εξετάσεως του λαού, και δίκη τούτε εις τον προϋπολογισμόν συμπεριλαμβάνεται πρώτ' έξοδον. Συνομολογούσι δε οι πρώην Υπουργοί, ότι παρέδωκαν το Κράτος έλαττον, δημοσίων δεινών, οίτινες καταγράφονται, ότι έτρεχαν επιτοκίαν του ταμείου μετά την καταστροφήν του πάσαν σχεδιαζόμενον ταμείον από των ενεχύρων τούτων;

Όταν επρόκειτο, έστωσαν εις τον προϋπολογισμόν, ή συζήτησις του παρόντος νομοσχεδίου την εντάσσουν εις τον παντελούσιον Συναίτιον της Γερουσίας, καθ' ην απεφασίσθη να καθυποβληθούν τα δημοσιολογούμενα περί της δαπάνης πάσαν έμφασιν, πολλαί τινες παρέλκουσι μία τοις συμπεσούσαις εξετάσεσι λόγοι, και δεν δύνανται ένεκα τούτου πλέον ή Γερουσία να πιστώσει το ποσόν τούτο, αλλά πρέπει να το παραδεχθή ως γενόμενον, χωρίσεως τού λοιπού δεν δύνανται αι Κυβερνήσεις να θυσιάζουν δίκαι τας ισχύος της λογικής, τας οποίας έπρεπεν εκάστη σταθερώς, και απαλείφθη προσωπικά μέρη τούδε. Επειδή δε ο πρώην των Εσωτερικών της Επιτροπής αναγνώσθη καταλογικόν δίκη της δαπάνης του τόπου, περί ου πρόκειται, θεωρείται ως

παραστατικόν της ειδικώτερον της Επιτροπής, πρέπει να τυπωθή και διανεμηθή εις τα μέλη του Σώματος, δίκ να επιφέρη έκαστος τας απαιτουμένας περί αυτού παρατηρήσεις.

Μηδεμιάς έπομένως γενομένης παρατηρήσεως, και αμφιβόλου φερομένης περί του Κ. Προέδρου της παραιτήσεως συζητήσεως, ο Γερουσία, εφωτήθησα, παρεδέχθη την αναβολικήν διατύπωσιν του τύπου και διανομήν του αναγνωσθέντος πίνακος.

Απαγγείλας έπομένως ο Κ. Πρόεδρος, ότι αντικείμενον της επιούσης Συνεδριάσεως θέλει είσθαι η εξοικονόμησις της συζητήσεως επί του ποσού των δραχμών **137.212.92** δίκ την κατάπαυσιν των επιτρεπομένων στάσεων, έλυσε την Συνεδρίασιν περί την **3** ώραν **Μ. Μ.**

Ο Πρόεδρος
Α. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Ο Γραμματεύς
Ν. ΚΑΡΑΝΑΣΙΟΣ.

Ν. ΜΑΡΚΗΣ.

Ο Γραμματεύς
Ν. Ν[illegible]
Ν. Β[illegible]

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Μαΐου 1848.

Αναγνωσθέντος του ονοματικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων **31** μελών, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει την ένοιξιν της Συνεδριάσεως περί την **12** ώραν.

Τά Πρακτικά της προλαβούσης, αναγνωσθέντα, εγκρίνονται, γενομένης γενομένης ένστάσεως.

Παρατηρήσαντος έπομένου του Κ. Προέδρου, ότι δίκ την άνευ λόγου καθυστέρησιν απουσίαν τινών Γερουσιαστών αναβάλλονται πολλάκις αι Συνεδριάσεις του Σώματος, και πρέπει να ορισθή ακριβώς η ώρα της ενάρξεως των Συνεδριάσεων, προσετέθησαν άλλοι, ότι κατά το **14** άρθρον του Κανονισμού, όταν τις των Γερουσιαστών καλήται, ορίζει, πρό της ένάρξεως της Συνεδριάσεως, να ειδοποιήται ο Πρόεδρος, προστιθεμένων και του λόγου της καθυστερήσεως· χωρίς δε τούτου, αν δεν συμπληθή

εις τρεις κατα συνεχειαν Συνεδριασεις, ὁ Προεδρος διατασσει τον Γραμματεα να δηλωση επι Συνεδριασεως την ελλειψιν ταυτην, ητις σημειουται εις τα Πρακτικα· ἡ διαταξις αυτη πρεπει να τεθη εις πληρη ενεργειαν, και προσετι να επιβληθη ως ποινη εις τους ανευ νομιμου λογου μη παρευρισκομενους εις τας Συνεδριασεις ἡ στερησις της Γερουσιαστικης αποζημιωσεως δι' ὁσας ημερας ειχεν λειψει.

Προτεινοντος δε τινος, ὁτι πρεπει να ὁρισθη απο τουδε χρονος ἡ ὡρα της εναρξεως των Συνεδριασεων του Σωματος, και να τεθη εις πληρη ενεργειαν το 14 ἀρθρον του Κανονισμου, εξωτερικος ἡ Γερουσια, ὁρισεν ως ὡραν της εναρξεως των Συνεδριασεων την 10 π. μ., επιφυλαττομενον το δικαιωμα να εφαρμοση το ἀρθρον 14 του Κανονισμου εναντιον παντος εκ των ΚΚ. Γερουσιαστων, ὁστις δεν ειχεν συμμορφωθη με την διαταξιν του εισημενου ἀρθρου.

Επομενως ὁ Κ. Προεδρος απαγγελλει την γεγενημενην διαταξιν, και προτιθεται εις συζητησιν το εκ δρ. 137.212.92 ποσον δια μισθους Οδηγων και Εθνοφυλακων, και δια τας νεοσυλλεκτους στρατολογιας, προς καταπαυσιν των εν καιρω των Βουλευτικων εκλογων στασεων, κατα τον τυποθεντα και δημοσιευθεντα καταλογον.

Λαβων δε τον λογον ὁ Εισηγητης της Επιτροπης παρετηρησεν, ὁτι δια να προχωρηση εν ταξει ἡ περι της δαπανης του ειρημενου ποσου συζητησις, πρεπει να διαιρεθη τουτο εις δυο· 1. εις μισθοδοσιαν Οδηγων και Εθνοφυλακων, και 2. εις μισθοδοσιαν εκεινων, οιτινες συνετελεσαν εις καταπαυσιν των επιγενομενων στασεων· και τα μεν πρωτα εξοδα, ως παρακολουθα δαπανηθεντα, και εναντιον του περι συστασεως της Εθνοφυλακης Β. Διαταγματος, μη κανονιζοντος μισθοδοσιαν αυτης, ν' αρχειοθωσι, καταλογιζομενα εις ὁλην του παρελθοντος Υπουργειου, τα δε δευτερα να εξετασθωσι, και ν' αποφασθη περι τουτων ἡ Γερουσια.

Προτεινοντος δε αλλου, ὁτι πρεπει να τεθη το ζητημα, αν εχει δεκτυι, ἡ μη, οι εις τους Οδηγους και Εθνοφυλακας δοθεντες μισθοι, επενεγκεν ὁ πρωην επι των Ναυτικων Υπουργος, ὁτι προς καταπαυσιν των επιγενομενων στασεων και δια να διατηρηθη ἡ γενικη του Κρατους ησυχια, ὁχι μονον εις ὁσας Επαρχιας ενεφανησαν στασιαστικα κινηματα, αλλα και ὁπου υπηρχεν υποπτια, ἡ Κυβερνησις, λαμβανουσα προφυλακτικα μετρα, μετεβιβασεν την Εθνοφυλακην, ως ὁφειλουσα να μπορεση να καταπνιγη τας στασεις, αλλα και να προλαβη αυτας· και τω δι' αμφοτερας ταυτας τας περιστασεις δαπανηθεν ποσον απαιτειται να παραδεχθη ἡ Γερουσια ανευ τινος διακρισεως· επροσθεσε δε, ὁτι και ἡ κατα το ετος 1844 Κυβερνησις ειχεν χρειαν τοιαυτης δαπανης δια την διατηρησιν της ησυχιας του Κρατους, καιτοι μη υπαρχουσων στασεων, διαιρεσασα εις διαφορους Επαρχιας Εθνοφυλακας οὑτω:

Εις Φθιωτιδα		80
Εις Φωκιδα		15
Εις Μεσολογγιον		20
Εις Κορινθιαν		76
Εις Αιτωλιαν		80
Εις Αχαιαν	20	
Εις Αρκαδιαν	30	77
Εις Μεσσηνιαν	15	
Εις Λακωνιαν	12	
Εις Γυθειον		50
Εις Υδραν Πολιτοφυλακας		30
Εις Σπετζας		8
Το ὁλον Εθνοφυλακας		436

και προσετι και εις τας Επαρχιας Πατρων, Καλαβρυτων, Ηλειας και αλλαγου υπηρχον τοτε διωρισμενοι πολλοι Εθνοφυλακες, των ὁποιων δεν ειναι χαθη προχειρος ἡ λεπτομερεια· δαπανηθεντος ὁμως και αλλοτε τοιουτου ποσου προς ησυχιαν του Κρατους, δεν πρεπει χαθη ἡ Γερουσια να περιορισθη τουτο, το ὁποιον ουτε υπερβαινον ειναι ως προς τον αριθμον των επιγενομενων στασεων, ουτε ανωφελως εδαπανηθη.

Ως ὁρθως παρετηρησεν ὁ προηγουμενος, επενεγκεν αλλος, ἡ Κυβερνησις ου μονον ὡφειλε να καταπαυση τας στασεις, αλλα εαραγειπας, αλλα και να προλαβη ταυτας· πριν ἡ επελθωσιν· διοτι παντος Κυβερνητου ὑλον ειναι ου μονον να σωζη το πληθυσμα και το πλουσιον απο επερχομενων τινι κινδυνων, αλλα και να προλαμβανη αυτων πριν ετι επισκεψη. Χωρις δε να ενδιατριψω εις τα αλλοθι ρηθεντα, τα ὁποια ὡφειλεν ἡ παρελθουσα Κυβερνησις να μεταχειρισθη εις τους επελθοντας και επαπειλουμενους κινδυνους, λεγει, ὁτι επρεπεν αυτη να θεση εις ενεργειαν προηγουμενως ὁλα τα ὑλικα ενοπλα μεσα, οιον τον τακτικον στρατον, την ὡροφυλακην, την χωροφυλακην και τον λοιπον στρατιωτικην δυναμιν, και την τοτε δεν ὑθελον επιμειναι εις

καταπαυσιν των επιγενομένων στάσεων, τότε νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα. Ὅταν καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ἀνέγνω εἰς τὴν ΚΚ. Γερουσιαστὰς τὰς περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦν τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταχειρίζηται τὴν Ἐθνικὴν δύναμιν ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης, καὶ οὐδεὶς τῶν τότε Ὑπουργῶν ἀντέστη εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας τῶν Βουλῶν, οὐδὲ ἐφρόντισε νὰ ἐφαρμόσῃ τὸ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν καταλίζει μισθοδοσίαν τινὰ· ἐὰν τοιαύτη παρατήρησις ἤθελε γένῃ ἐκ μέρους τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ἠδύναντο ἴσως αἱ Βουλαὶ νὰ ἐπιχειρήσουσι μισθοδοσίαν τινὰ τῶν Ἐθνοφυλάκων. Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐναντίον τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διατάγματος ἐπλήρωσαν Ἐθνοφύλακας καὶ Ὁδηγούς, καὶ πρὶν ἡ ἐπέλθῃ ἀνάγκη, δὲν πρέπει νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς παρανόμως δαπανηθὲν διότι χρονίμου Κυβερνήσεως ἔργον εἶναι τὸ νὰ μεταχειρίζηται τὸν ἀπρόσιτον πλοῦτον καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους μὲ μετρίστην ρεμβὴ, καὶ ἐν καιρῷ ἀπολύτου ἀνάγκης. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἔτος **1844** ἡ τότε Κυβέρνησις μετεχειρίσθη Ἐθνοφύλακας καὶ Ὁδηγοὺς ἐμπίστους πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν Βουλῶν, διὰ ταῦτα ἀπερασίσθη παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, συνελθόντων ὕστερον, ἡ σύστασις τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἄνευ τινος μισθοδοσίας, κατὰ τὸ περὶ αὐτῆς ἐκδοθὲν κατὰ τὸ ἔτος **1843** Β. Διάταγμα, ἀλλὰ τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν τὸ εἰρημένον περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῶν Βουλῶν, καὶ τῶν διατάξεων αὐτοῦ· διότι οὔτε οἱ πολῖται ἐν καιρῷ κινδύνου ὑπηρέτησαν, ἀλλ' ἐν καιρῷ ἡσυχίας, ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὰς ἐργασίας των, οὔτε κατὰ στρατὸν καὶ κατὰ τάξιν ἅπαντες ὑπηρετοῦντο· καὶ ἐν ᾧ ὁ Νόμος δὲν διορίζει μισθοδοσίαν τινὰ εἰ μὴ τοῖς, τὸ Ὑπουργεῖον ἐκανὴν χρηματικὴν ποσότητα εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐδαπάνησε. Περαίνων δὲ τὸν λόγον ἐπρότεινεν, ὅτι δὲν πρέπει ἤδη νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ δαπανηθὲν ποσὸν εἰς μισθοδοσίαν τῶν Ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἀπεράσισε τὸ Σῶμα.

Κατὰ τὸ ἀπὸ **15** Ὀκτωβρίου **1843** περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα, παρετήρησέ τις, οἱ τε Ὁδηγοὶ καὶ Ἐθνοφύλακες διορίζονται διὰ τὴν Ἐσωτερικὴν μόνον τοῦ Κράτους ἀσφάλειαν, καὶ δὲν θεωροῦνται ὡς τακτικὸς στρατὸς, ὑπο-

χρεούμενος νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἐναντίων τῶν πολεμίων· μὴ κανονίζοντος δὲ τοῦ Νόμου μισθοδοσίαν τινὰ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν, δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ οὐδεμίαν μισθοδοσίαν αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον **38** τοῦ Κανονισμοῦ, ζητεῖται ἡ διαίρεσις τοῦ περὶ οὗ ἡδὴ πρόκειται ποσοῦ, οὐ μόνον παρ' ἑνὸς μέλους τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, δὲν πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔνστασιν τοῦ προαγορεύσαντος, τοῦ νὰ μὴ διαιρεθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἐπρότεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ἀφοῦ διαιρεθῇ εἰς δύο, νὰ ψηφίσῃ ἡ Γερουσία τὸ δίκαιον τῶν μισθοσίων τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν, εἰ γένοι δεκτὸν ἢ μή, καὶ ἔπειτα ν' ἀποφασισθῇ περὶ τῶν πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων γενομένων ἐξόδων.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπῆρεν ἄλλος, ὅτι ὁ Νόμος δὲν κανονίζει μισθοδοσίαν τινὰ διὰ τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς ἐπιφράττης συνέβαινε νὰ μισθοδοτῶνται οὗτοι ἀπὸ τοὺς Δήμους, ὅπως ἐκτὸς τῆς περιφερείας αὐτῶν ἐξέρχωνται δι' ὑπηρεσίαν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων μετεχειρίσθη ἐθνοφύλακας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῶν Δήμων των, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ δίκαιον τῶν μισθοδοσίων αὐτῶν δαπανηθὲν ποσόν.

Μὴ ὁρίζοντος τοῦ Νόμου, συνέταξεν ὁ προαγορεύσας, μισθοδοσίαν τινὰ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας, εἴτε οὗτοι ἐξέρχωνται τῆς περιφερείας τῶν Δήμων των δι' ὑπηρεσίαν, εἴτε μὴ, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔξοδον καθότι, ὅταν ὁ Νόμος δὲν διορίσῃ, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ διορισμὸν ἐφ' ὅσ καὶ κατὰ γενικὴν ἀξίωσιν, ὁ ὑπέρτατος Νομοθέτης ἡ ἐκτελεστικὴ τοῦ Νόμου, ἀνάγκη ὅμως οἱ ἐκτελεσταὶ τῶν Νόμων ζῆλον τὸ ὁποῖον νὰ καταπατοῦν ὑπάγοντα Νόμον παρὰ ὅς ἔταξεν, ἐπὶ ποινῇ τῆς ἀπολύτου τούτης ἀνάγκης· διότι οὕτως οἱ Νόμοι ἤθελαν προσβληθῇ κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν Κυβερνώντων.

Ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ἄλλος, ὅταν εἶχε στρατιωτικὴν δύναμιν διὰ νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐνεστώσας στάσεις, ἀλλ' ἀπέστειλε ταύτην ἀπὸ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας, πρὸς καταπολέμησιν τῶν πολιτῶν ἐν καιρῷ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἤθελε ἐπιφέρῃ ἐνέργειαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, τῶν

οποίων δεν είναι άληθείς αί μισθοδοσίαι· διότι εις τὴν Επαρχίαν του ούδεις τούτων επληρώθη, άλλὰ κατὰ σειρὰν υπερέτησαν τινὲς επὶ ὀλίγας ἡμέρας αλληλοδιαδόχως, άνευ τινὸς αντιμισθίας.

Ὅτι εμισθοδοτήθησαν, αντέτεινεν έτερος, οἱ εἰς τὴν Επαρχίαν τοῦ προαγορεύσαντος τεθέντες εἰς ενέργειαν ὁδηγοὶ καὶ εθνοφύλακες, δύναται νὰ πρυσαγάγῃ τοὺς περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν συνταχθέντας καταλόγους παρὰ πολλῶν ὑπομοιράρχων, οἵτινες ἐκ τῶν διπρόσων οἰκογενειῶν τοῦ Δήμου εἰσέπραξαν τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· αλλ' επειδὴ δὲν ὑπαγορεύεται ὁ Δημότης νὰ πληρώνῃ μισθοδοσίας τῶν εθνοφυλάκων πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, βεβαρυμένος ἀπὸ τὴν πληρωμὴν πολλῶν χρόνων, διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐμισθοδότησεν τοὺς εἰς κατάπαυσιν τῶν επιγενομένων στάσεων χρησιμεύσαντας ὁδηγοὺς καὶ εθνοφύλακας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δύνανται οἱ εθνοφύλακες νὰ πληρώνωνται δὶς διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, καὶ παρὰ τοῦ Δήμου των καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁσάκις μὲν οἱ εθνοφύλακες ὑπηρετοῦν εἰς τινα ἀνάγκην τοῦ Δήμου των, τότε πληρώνονται παρ' αὐτοῦ, ὅταν δὲ ἐν καιρῷ γενικῆς ἀνάγκης τίθενται εἰς ενέργειαν, τότε μισθοδοτοῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ νὰ δικαιολογήσουν τινὲς, παρετήρησεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, τὴν δοθεῖσαν μισθοδοσίαν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ εθνοφύλακας, οἵτινες ἐχρησίμευσαν εἴτε διὰ νὰ καταπαύσουν τὰς επιγενομένας στάσεις, εἴτε διὰ νὰ προλάβουν αὐτὰς, οἱ μὲν ἐπρότειναν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1844** ἐγένετο τοιαύτη δαπάνη πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, οἱ δὲ, ὅτι καὶ παρὰ τῶν Δήμων, παρὰ τῶν ὁποίων ἐστέλλοντο εἰς ὑπηρεσίαν, ἐπληρώνοντο· ἀλλὰ τὸ περὶ συστάσεως τῆς εθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα οὐδεμίαν εἰς τοὺς εθνοφύλακας δίδει μισθοδοσίαν, ὡς ὑποτρόων ὑπαχρεωμένους ἅπαντας τοὺς πολίτας νὰ ὑπηρετῶσι κατὰ σειρὰν ἄνευ μισθοῦ· οἱ δὲ Δήμαρχοι, ἐναντίον τῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ἀπέστειλαν ὡς εθνοφύλακας εἰς διπρόσους τοῦ Δήμου ἀνάγκας, τοὺς ῥωμαλαιοτέρους τῶν πολιτῶν, τοὺς ὁποίους ἐμισθοδότει ὁ Δῆμος ἐν καιρῷ τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ σκοπὸς τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Εθνοφυλακῆς Β. Διατάγματος δὲν εἶναι ἡ διατήρησις τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ Κρά-

τους, ἀλλ' ἡ ὑπεράσπισις περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς Πατρίδος ἐν καιρῷ ταραχῶν ἐσωτερικῶν, εἰς τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ὑποπέσῃ, διότι οἱ μὲν μισθωτοὶ, κινδύνου ἐπικειμένου, φεύγουσιν, οἱ δὲ πολῖται ἀποθνήσκουσιν, ἐμμένοντες εἰς τὰς τάξεις των, διὰ τοῦτο ὁ Νόμος ἠθέλησε ν' ἀποφύγῃ εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅσον τὸ δυνατὸν, τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας, ὁσάκις οὗτοι δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι νὰ γυμνώσωσι τοὺς Εθνοφύλακας εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐὰν ἐρευνήσῃ τις τοὺς διαφόρους καταλόγους τῶν Εθνοφυλάκων, θέλει πληροφορηθῇ βεβαίως, ὅτι οὐδεὶς τούτων ἔχει τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τοῦ Εθνοφύλακος· διότι εἰς τούτους κατετάχθησαν οὐχὶ ὀλίγον τὰ περιττώματα τῆς ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ ἀμνηστευθέντες λῃσταὶ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπῆλθον τόσαι κακώσεις τῶν κατοίκων, ἐμπρησμοὶ οἰκιῶν, καὶ ἀτιμώσεις γυναικῶν, κτλ. Ἐκτὸς δὲ τούτων, οὐ μόνον δὲν εὐχαριστήθησαν οἱ στρατολογηθέντες οὗτοι εθνοφύλακες εἰς τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς μισθοδοσίαν, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν περιφέρονται εἰς τὰς διαφόρους Επαρχίας, καταβλίβοντες τοὺς πολίτας, καὶ ζητοῦντες παρ' αὐτῶν ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς ἀναρχίας ἀπήτουν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ περὶ οὗ τὴν πρόκειται ποσὸν ἐξόδων, ὡς δαπανηθὲν ἐναντίον τοῦ Νόμου.

Προτείναντος δὲ τινος τῶν προαγορευσάντων, νὰ διακοπῇ τὸ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ εθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν, ἀπὸ τοῦ πρὸς καταπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων ἐξοδευθέντος, ὡς μηδεμιᾶς γενομένης διακρίσεως τῶν ἐξόδων τούτων εἰς τὸν συνταχθέντα καὶ τυπωθέντα κατάλογον, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ ἐκ δραχμῶν **137.212:92** ποσὸν διαιρεῖται 1) εἰς μισθοδοσίαν ὁδηγῶν καὶ εθνοφυλάκων πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις, καὶ 2) εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων, καὶ τὸ ζήτημα, νομίζω, πρέπει νὰ τεθῇ οὕτως· ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὰ γενόμενα ἔξοδα εἰς μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ εθνοφυλάκων πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις, καὶ ἀκολούθως νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν δαπανηθέντων ἐξόδων, εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων.

Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν στάσεώς τινος, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, εἶναι πολλάκις ἀνάγκη νὰ διατηρῆται στρατιωτικὴ δύναμις, ἕως ὅτου ἀποκατασταθῇ ἡ ἡσυχία· ὡς ἐκ τούτου πρέπει ὁ προαγορεύσας νὰ ὁρίσῃ τὴν μετὰ τὰς στάσεις ἐποχήν.

Μελαμπιᾶς ἐπιμένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ ἀναχθείσης περαιωμένης τῆς παραιτέρω συζητήσεως, ἔθεσεν ὁ Πρόεδρος τὸ ζήτημα οὕτως· « ἐὰν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὴν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας γενομένην μισθοδοσίαν πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις ». Μυστικῆς δὲ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γενομένης ψηφοφορίας κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν κατὰ τὸ ἄρθρον **43** τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων **22** πρὸς **12** δὲν παρεδέχθη τὸ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις.

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς μισθοδοσίας τῶν πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων διορισθέντων ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι, ἀπέχων τοῦ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἀληθῆ αἴτια, τὰ προκαλέσαντα ταύτας, ἀναγωρίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ λάβῃ τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων συντελεστικὰ μέτρα, ἐξ ὧν ἀποίων προκύπτει καὶ ἡ δαπάνη αὕτη, τὴν ὁποίαν συνταίνει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Γερουσίας.

Ἄλλος δὲ ἐπέρερεν, ὅτι τὰ κινήματα ταῦτα, ὡς προκληθέντα ἀπὸ τὰ βίαια καὶ καταναγκαστικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐπιβάλῃ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τὴν θέλησίν της εἰς τοὺς λαούς, καὶ ἀποκλείσῃ πάντα μὴ ὁμοφρονοῦντα, δὲν θεωρεῖ στάσεις· διότι οἱ πολῖται ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ τὸ ἄρθρ. **107** τοῦ Συντάγματος· διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνην.

Ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἐπρόσθεσεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τοιαῦτα ἔξοδα, διότι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὁδηγῶν δὲν εἶναι γνωστά, καὶ ὡς στρατολογηθέντες ἀναφέρονται περισσότεροι παρὰ τοὺς πραγματικῶς ὑπηρετήσαντας, καὶ πρὸ πάντων διότι, καὶ ἀποκατασταθείσης τῆς ἡσυχίας, διατηροῦνται εἰσέτι ὁδηγοὶ καὶ ἐθνοφύλακες μισθοδοτούμενοι· ὁ Εἰσηγητὴς ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται νὰ ὁρισθῇ οὐδὲ ἡ διάρκεια τῶν στάσεων, οὐδὲ τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν στρατολογηθέντων πολιτῶν, οὔτε ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, διότι περὶ τούτων θέλει ἀποφασίσει ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα· ἤδη πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα, ἂν ἁπλῶς παραδέχηται, καὶ ἐπιψηφίζῃ ἔξοδα γενόμενα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων.

Μηδενὸς ἀντιλέξαντος πρὸς ταῦτα, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν μισθοδοσίαν τῶν πολιτῶν, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων.

Ὁ Εἰσηγητὴς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ὁρίσῃ καὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν πρὸς κατάπαυσιν μόνον τῶν στάσεων διορισθέντων ἐθνοφυλάκων καὶ ὁδηγῶν, ἀλλὰ διὰ ν' ἀποφασίσῃ περὶ τούτου, ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν πραγματικῶς διορισθέντων καὶ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο δύο καὶ μόνους τοὺς ἀκολούθους ἐπρότεινε τρόπους, ἢ νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ Γερουσία, στηριζομένη εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ὑπ' ὄψιν κατάλογον, εἰς τὸν ὁποῖον σημειοῦται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐθνοφυλάκων, καὶ αἱ ἐποχαὶ τῶν στάσεων, συμπεπτωκυῖαι εν γένει κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον τοῦ παρελθόντος, ὅτε ἐνηργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί· καὶ τότε κατανταῖ τὸ διὰ τοὺς ἐθνοφύλακας καὶ ὁδηγοὺς ἔξοδον εἰς δραχμὰς περίπου **28** χιλιάδας, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος ἔκαμεν ὑπολογισμόν· ἢ τοῦτο μὲν θεωρουμένου ὡς θετικοῦ, νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοὺς νέους Ὑπουργοὺς τὴν φροντίδα νὰ ἐξετάσωσι πόσος εἶναι πραγματικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ μισθοῦ στρατολογηθέντων πολιτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων, καὶ πόσων καιρῶν ὑπηρέτησαν· καὶ ἐκ τούτων ὑπολογιζόμενοι τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας, νὰ συμπεριλάβωσιν αὐτὸ πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**.

Ἐπρότειναν ἄλλοι, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι καὶ τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα συνέβησαν στάσεις· διότι τὸ Ὑπουργεῖον σημειοῖ εἰς τὸν κατάλογον Ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν συνέβη κανὲν στασιαστικὸν κίνημα· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι συζητουμένου ἤδη τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ποσόν τι διὰ τὸ ἔξοδον τοῦτο. Τὸ ποσὸν τοῦτο ὡρίσθη εἰς δρ. **30,000**. καὶ ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν **30,000** δραχ., ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ δύναται τὸ νέον Ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατολογηθέντων πολιτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων ὡς Ἐθνοφυλάκων, καὶ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, νὰ συμπεριλάβῃ τὸ τυχὸν ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὑποβάλλων τὰς ζητηθείσας πληροφορίας εἰς τὸ Σῶμα, εἶπεν· ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ ἤδη ὅσα καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν, περὶ τοῦ ἐκ **5440** δραχ. συγκειμένου ποσοῦ λόγῳ ἐπιμισθίου πρὸς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς

διὰ γραφικὴν ὑπηρεσίαν· ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο στηρίζεται εἰς τὸν ὀργανικὸν τοῦ Ὑπουργείου Νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ προσλαμβανόμενοι ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ γραφικὴν ἐργασίαν λαμβάνουν ἐπιμίσθιον ὄχι ἀνώτερον τῶν 30 δραχμῶν, καὶ ὁ πρώην Ὑπουργός, εἶπεν, ἐχορήγησε τοιοῦτον ἐπιμίσθιον καὶ εἰς τοὺς γραφεῖς, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἰματισμοῦ καὶ εἰς τὸ Φρουραρχεῖον, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας, ἐξετάσας ὁ ἴδιος τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις· ἡ Γερουσία ἐπομένως, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔξοδον τοῦτο. Εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ἀναγνωρίζων τὸ νόμιμον τοῦ ποσοῦ τούτου, ἠρώτησε τὸν Κ. Ὑπουργόν, ἀφοῦ οἱ ἐν τῷ πίνακι σημειούμενοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου λαμβάνουν πλήρη τὴν μισθοδοσίαν, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ κατὰ βαθμοὺς εἰς ἕνα ἕκαστον ὁ καταστατικὸς τοῦ Ὑπουργείου Νόμος, πῶς σημειοῦται ἰδιαιτέρως ἐπιμίσθιον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἐξ 100 δραχμῶν, τὸ ὁποῖον προστιθέμενον εἰς τὴν μισθοδοσίαν οἱουδήποτε τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων, φέρει κεφάλαιον ἀνώτερον τῆς διὰ τὸν Γεν. Γραμματέα ψηφισθείσης μισθοδοσίας;

Εἰς ἄλλον δὲ ἐρωτήσαντα, ἂν τις τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, οἵτινες λαμβάνουν 400 δρ. μηνιαίων μισθῶν, ἐξεπλήρου τὰ χρέη τοῦ Γραμματέως, ἢ ταῦτα ἦσαν ἀνατεθειμένα εἰς τινα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων, ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ζητηθείσας περὶ τούτου πληροφορίας, ἐπιφυλάττεται νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰς εἰς τὸ Σῶμα κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν. Ἀντικρούων δὲ ἄλλον, εἰπόντα, ὅτι τὸ δοθὲν ἐπιμίσθιον ὑπερεῖν τὰς 30 δραχ., ἐπέφερεν, ὅτι ὁ Νόμος ὁρίζει τὸ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν Ὑπαξιωματικῶν διδόμενον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς 30 δρ. καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐφυλάχθη ἀκριβῶς καὶ ἀπὸ τῶν προκατόχων του, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ποσὸν δρ. 5,440.

Λαβὼν δὲ καὶ αὖθις ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι αἱ 4447 σημειούμεναι δραχ. ἀφοροῦσιν ὄχι μόνον τὸν καθαρισμὸν τῶν καπνοδόχων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποπάτων ὅλων ἐν γένει τῶν Στρατώνων καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγεῖται ὡς ὑπολειπτικὸν κεφάλαιον, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον δὲν ἐκβιδεῖ ἐντάλματα, ἀλλὰ προκαταβολάς, καὶ ἐπειδὴ αἱ πρὸ τούτων καταστάσεις ἀποστελλόμεναι κατὰ τριμηνίαν, καθὼς ἄλλοτε παρετήρησεν, δὲν ὑπεβλήθησαν εἰσέτι

εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν δύναται νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν· ἐπρότεινε δὲ τὴν ἐπιψήφισιν των, θεωρῶν τὸ ἔξοδον τοῦτο ἀναλογον μὲ τὴν ἀνάγκην.

Μηδενὸς πρὸς ταῦτα ἀντιλέξαντος, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ δρ. 4447. Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, εἰπών, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, θεωρεῖται περιττὴ ἡ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 25 Μαρτίου, διότι κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην, ὡς Ἔθιμόν, ὀφείλουσιν ἅπαντες νὰ παρευρεθῶσιν καὶ ἀπαγορεύῃ ὁ ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δρ. 50,058 διὰ περιθάλψιν τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτικῶν, καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ
Ν. ΜΠΕΗΣ

Ὁ Γραμματεύς
Χ. Βλάσης.
Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται μεθ' ἑνὸς γενομένης ἐνστάσεως.

Εἰς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω μετὰ ταῦτα τὸ ὑπ' ἀριθ. 5450 τῶν 22 τοῦ παρόντος ἐπίσημον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου καθυποβάλλει εἰς τὸ Σῶμα τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διανέμονται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὰ διὰ τοὺς ἐνδεεῖς βοηθήματα, ἔχων ὡς ἑξῆς.

Ἀρ. 5450 ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας!

Ἀπαντῶμεν εἰς τὸ ἀπὸ 22 τοῦ λήγοντος μηνὸς ὑπ' ἀριθ. 91 ἔγγραφόν σας.

Ἡ διάθεσις τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν χορηγουμένης πιστώσεως πρὸς περιθάλψιν δυστυχῶν γίνεται, κατὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσαντα τρόπον, ὡς ἑξῆς.

Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων διανομῆς βοηθημάτων, ἀνατιθεμένης συνήθως εἰς ἰδίαν ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπήν, ἥτις διανέμει αὐτὰ ἐπὶ καταλόγου, αἱ λοιπαὶ χορηγήσεις γίνονται διττῶς· τουτέστιν, ἢ ἐκδίδονται πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐντάλματα ἰδικὰ ἐπ' ὀνόματι ἑνὸς ἑκάστου τῶν πρὸς οὓς ἀποστέλλονται βοηθήματα, ὅταν ταῦτα ἦναι ὑπερτερούντα σημαντικά, καὶ πληρώνονται ἀμέσως, ἢ ὁπόταν δίδονται κατὰ μικροτέρας ποσότητας καὶ ἐκ προχείρου λαμβάνεται ὡς προκαταβολὴ δι' ἑνὸς ἐντάλματος ἀθρόα τις ποσότης ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινός, διανέμονται δὲ ἀμέσως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἢ κατὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ παρὰ τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου.

Ὡς πρὸς τὴν ἐρώτησιν δὲ περὶ τοῦ εἰς ποῖα πρόσωπα ἀρεστικῶς ἐδόθησαν αἱ χρηματικαὶ αὗται ποσότητες (δηλαδὴ αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὑπαλλήλου ληφθεῖσαι) ἀπαντῶμεν, ὅτι ὁ ὑπάλληλος οὗτος παρέδιδεν ἐκάστοτε εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὰ παρ' αὐτοῦ ζητούμενα ποσά, καθὼς καὶ τοὺς καταλόγους καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν πρὸς οὓς κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἐδίδε χρήματα. Τῶν καταλόγων τούτων μὲ δοθέντων μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν ν' ἀνακοινώσωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν Προεδρείαν.

Παρατηροῦμεν δέ, ὅτι τοῦ λοιποῦ καὶ τὰ κατὰ μικρὰ ποσὰ καὶ ἐκ προχείρου διδόμενα τοιαῦτα βοηθήματα θέλουν διάσεσθαι κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου μόνον, καὶ ἐπὶ ἀποδείξεσιν ἑκάστου τῶν λαμβόντων, αἵτινες θέλουν παρουσιάζεσθαι ἐν καιρῷ, ὅπου δεῖ, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς διαχειρίσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαρτίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπερασίσθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καθ' ἣν θέλουν ζητηθῇ διασαφήσεις ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, εἰς κρίθῃ ἀναγκαῖον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπαρουσίασεν ἔπειτα ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Δενδεσῶν, διατάξας νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπήν, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν γνώμην της εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν ἀνατεθειμένων σχετικῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρουσιάσας λόγους τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐζήτησε ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ συνταχθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματα της, τὸ ὁποῖον, ἐψηφισμένον, παρεδόθη ἐκ Βουλῆς ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ὡς εἶδεν ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου συζητήσεών της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπεκίνησαν τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν πρὸς τὴν Βουλήν, τὴν ὁποίαν, ὑποβάλλων αὐτόχρημα, θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Μαρτίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Προέδρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως τῇ Βουλῇ καὶ τὴν Γερουσίαν ἐπικυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στασιαστῶν χρήματα της ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀναλαμβάνει εἰς βάρος του τὸ

δημόσιον, καὶ θέλει ἐνεργηθῆ ἀμέσως ἡ πληρωμὴ αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν ἐπίσημον θέλησιν τοῦ ἀρμεδίντος ποσοῦ τῶν χρημάτων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἀνδιατυπώσις ἀποζημίωσις, θέλει ἐπιστραφῆ παρὰ τῆς Τραπέζης ἐν μέρει ἢ καὶ ὁλοκλήριαν εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον ἅμα ὡς ἐκ τῶν ἐνεργηθησομένων κανὼς κατὰ διωκτικῶν μέτρων ἤθελον ἀποδοθῆ εἰς αὐτὴν τ' ἀρπαχθέντα χρήματα.

Ἄρθρ. 3. Πρὸς τὸν σκοπὸν χορηγεῖται συμπληρωματικὴ πίστωσις εἰς δρχ. 120,800 εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ του τοῦ 1848.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαρτίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπεφασίθη ἑπομένως νὰ παραπεμφθῆ εἰς τὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐπεξεργασθῆ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο τὴν ἑπομένην, καὶ διορίσει συγχρόνως τὴν Ἐπιτροπήν, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν ἐκθεσίν της εἰς τὴν Γερουσίαν, συμμορφουμένη μὲ τὸ 21 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐδήλωσεν ὅτι, μὲ δυναμένου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρευρεθῆ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν διὰ λόγων κατεπειγούσης ὑπηρεσίας, ὡς ὁ ἴδιος ἐδήλωσεν, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Προκειμένου ἑπομένως ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ἐρωτᾶται ὁ πρῶην Ὑπουργὸς Γερουσιαστὴς Κ. Βούλγαρης, ἂν ἐβασανίσθη τὰ σημειούμενα ποσὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δι' ἐπισκευὰς Π. πλοίων δρ. 101,000, διὰ κατασκευὰς καὶ ἀγορὰν ὅπλων δρ. 120,000, καὶ διὰ καταστήματα δρ. 35,000, ἀπάντησεν ὅτι τὰ μὲν πρῶτα καὶ τρίτα κεφάλαια ἐβασανίσθησαν, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐξοδεύσεν ἐντάλματα δρχ. 36,673:16 μόνον, ὥστε ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐκτίμησ τὸ περιττὸν δρχ. 63,326,84, τὸ ὁποῖον δὲν ἔγιναν οὐδεμία χρῆσις, οὐδὲ χρειάζει νὰ γίνῃ ἤδη, ὡς ἀνήκοντος τοῦ ποσοῦ εἰς παρελθὸν ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν διεκρίθη ἡ πραγματοποίησίς του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία, προϋπολογισαμένη ἐλαφρῶς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον Κεφάλαιον, ἐλάττωσε συμφώνως μὲ τὰ παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ ἐκτιθέντα τὸ δεύτερον κατὰ δρχ. 63,326 84, παραδεχθεῖσα μόνον τὰς δαπανηθείσας δρχμὰς 36,673:16.

Εἰς ἄλλον δὲ ἐρωτήσαντα, ἂν τὸ Ναυτοδικεῖον ὑπάρχῃ διαφορᾶς καὶ δυνάμει τίνος Νόμου, ἀπάντησεν ὁ ἴδιος, ὅτι τὸ Ναυτοδικεῖον δὲν εἶναι διαφορᾶς, ἀλλὰ συγχροτεῖται δυνάμει τῆς ἰσχυούσης παρ' ἡμῖν Γαλλικῆς Ναυτικῆς Νομοθεσίας, ὁσάκις πρόκειται νὰ δικάσῃ πράξεις, ἀναφερομένας εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του τὸ Ὑπουργεῖον μολαταῦτα ὤφειλε νὰ συμπέσῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὴν ἐτησίαν μισθοδοσίαν τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς μὲ δυνάμενον νὰ προέλθῃ τὸν χρόνον τῆς διαρκείας αὐτοῦ, κανονιζομένης ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναφερομένων δικῶν, καὶ νὰ ὁρίσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν· ἑπομένως τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θεωρεῖται ὡς ἐξοπλισμένον, ἀλλὰ ζητεῖται ὡς πίστωσις, τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἀναγκαία μόνον χρῆσις.

Μετέπειτα ἀκολούθως ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, πρωτεῖον τὸ περὶ μισθῶν τῶν τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων διὰ τὰ πρόσωπα τῆς Ἀκαρνανίας ποσὸν δρ. 5868· εἰς τὸν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβόν τὸν λόγον, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ποσοῦ τούτου, διότι ἐξ ἀρχῆς, εἶπεν, ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ διορίζωνται οἱ Ἔφοροι οὗτοι καὶ φύλακες εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ὡς ἀναγκαῖοι, καὶ περὶ τούτου πολλάκις ἔγινε λόγος εἰς τὴν Βουλήν. Ὁ δὲ Εἰσηγητὴς ἐπέμεινεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ ὡς δικαιολογημα ἰσχυρὸν, τὸν ὁποῖον ὁ προκαταρκτικὸς προτείνει συνήθειαν, διότι, ἀφοῦ διὰ ἰσχυροῦ Νόμου προσδιωρίσθη ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν Ἐφόρων, πᾶσα ὑπέρβασις θεωρεῖται παράνομος· ἂν δὲ τὸ ἀριθμὸν τῶν προσωπικῶν δὲν εἶχεν, ἔπρεπε τὸ Ὑπουργεῖον διὰ Νόμου νὰ ζητήσῃ αὔξησιν αὐτοῦ, καὶ ὄχι αὐτογνωμόνως, παρεβαλλόμενον ἔργα Νομοθετικά, ἡ αὔξησις αὐτὴ καὶ μάλιστα δι' ὑπουργικοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποδεικτικῶς δὲν ὑπάρχει. Κατέστειναν ἑπομένως διὰ τοὺς λόγους τούτους τὴν ἀπορρίψιν τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρὼν, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, διὰ νὰ προσληφθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, καὶ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, διότι, ἐπρόσθεσε, καθ' ὅσον αὐτὸς γνωρίζει, οἱ Ἔφοροι οὗτοι εἶναι ἀπα-

θησαν ἀναγκαῖοι, ἐπειδὴ εἰς τὴν Λακωνίαν δὲν φορολογοῦνται τὰ προϊόντα κατὰ τὸ φοριολογικὸν σύστημα, ἀλλ' εἰς τὰ τελωνεῖα ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἔλαιον καὶ ἡ ματσάγα. Ἔτσι εἶπε δικαίως τὰ προϊόντα τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνης· ὁ δὲ Εἰσηγητὴς συμφωνήσας ὡς πρὸς τὴν ἀναβολήν, παρετήρησε μόνον ὅτι, ἂν οὕτω θεωρεῖτο ἀναγκαῖον διὰ νὰ ἐπιτηρῶσι εἰς τὸν ἐξαγωγὴν, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ πρὸς τοῦτο Ἔρμῆς, ἀλλὰ φύλακας· ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέχθη ν' ἀναβλήθῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίασιν, νὰ εἰδοποιηθῇ δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διὰ νὰ παρευρεθῇ καὶ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Προσῆλθε κατόπιν τοῦτο εἰς τοὺς Δημάρχους Ἀλέας, ὡς χρέος συγκεκριμένων ποσῶν ἐκ δρ. 3.675:59, ὡς μετακομισάντας τοὺς φόρους μὲν πλέον τῶν 5 ἐτῶν, ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ τὴν ἐντολήν της ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα, διότι οὔτε εἰς Νόμον, οὔτε εἰς Κανονισμὸν, οὔτε εἰς Διάταγμα, ἰσχὺν Νόμου ἔχον, στηρίζεται ἀπόφασις αὐτὴ τῆς περὶ ταύτην Γερουσίας ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Εἰς τὸν Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ περιωρίσθη τοῦτο καὶ μόνον τὸ κονδύλιον νὰ ἐξετάσῃ, ἀλλὰ δὲ τῆς αὐτῆς φύσεως παρέδειγμεν, ἔλαβεν ὡς ἐκ τούτου θάρρος νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληροφορίας τινὰς, τὰς ὁποίας θὰ ἔλθωσι εἰς τὸ Σῶμα. Τὰ ἔξοδα τῶν ἐλεγμένων χρήσεων, εἶπε, διὰ μὲν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἐπιγραφέντος προϋπολογισμοῦ προσδιωρίσθησαν εἰς δρ. 37145.97 διὰ δὲ τοῦ μετὰ ταῦτα συμπληρωτικοῦ ηὐξήνθησαν εἰς 70.319· ἐξ ὧν τοῦ πρώτου τούτου ἐξωδεύθησαν μόνον δραχ. 44,228.69, εἰς πληρωμὰς στηριζομένας εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς, καὶ Διατάγματα. Ἐκ Νόμου ἔχοντα ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἀπροόπτων ἐξωδεύθησαν μόνον δραχ. 53.237:60 εἰς πληρωμὰς προσηκόντως καὶ στηριζομένας εἴτε εἰς Νόμους, εἴτε εἰς ὑπογεγραμμένους ταμειακοὺς Διαστόλους, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐπιστροφῶν χρημάτων ἐξωδεύθησαν μόνον δραχμαὶ 2.211:51. Εἶπεν λοιπὸν ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἐσημείωσε τὸ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν διαφέρουσαν ποσὸν τῶν δραχ. 3.675:59, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμον, νὰ σημειώσῃ καὶ ἄλλα τινὰ τῆς αὐτῆς φύσεως τὰ ὁποῖα καὶ αὐτοὶ οἱ Ὑπουργοὶ, ὡς μὴ στηριζόμενα εἰς Νόμους, δὲν ἐπλήρωσαν, ἐπιφυλαχθέντες νὰ πράξωσι τοῦτο μετὰ τὴν παράδοσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ ἀγγελιαφόρος ἀνέφερε καὶ τὰ τῶν κονδυλίων τούτων, τὰ ὁποῖα εἶχον συμπεριληφθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ Εἰσηγητὴς, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της ὄχι μόνον τὰ εἰς Νόμους καὶ Κανονισμοὺς στηριζόμενα κονδύλια, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ φύσεως δικαιολογημένα, ὡς ἐνοίκια ἀποθηκῶν, ἔξοδα ἁλιέων κτλ. Ἐπειδὴ δὲ ὡς τοιαῦτα, ἢ ὡς στηριζόμενα εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀνεγνώρισεν ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος μνημονευθέντα ποσὰ, περιέλειψεν αὐτὰ εἰς τὴν ἔκθεσίν της. Μόλα ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν κονδυλίων τούτων, καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου παραλειφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται πᾶς τις νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ νὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· δὲν δύναται δὲ ἡ Γερουσία, ἐπρόσθεσε, νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, διότι, ἂν καὶ ταῦτα δὲν ἐξωδεύθησαν, δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ ἡ χρῆσις τοῦ 1847 ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1848, νὰ διαφύγῃ καθ' ὃλον τοῦτο τὸ διάστημα τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγηθείσας δαπάνας.

Ὁ προαγορεύσας, ἀπαντῶν εἰς τὸν Εἰσηγητὴν, εἶπεν, ὅτι, ἂν ἡ προεκτεθεῖσα γνώμη του δὲν φαίνεται δικαία, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὰ ποσὰ τῶν Κεφαλαίων τούτων, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ γίνῃ σύνθεσις πλειόνων κονδυλίων, μὴ στηριζομένου εἰς Νόμον, Κανονισμὸν, ἢ Διάταγμα ἰσχὺν ἔχον Νόμου. Εἰς ἄλλην δὲ, συμφωνήσαντος μὲ τὸν Εἰσηγητὴν καὶ εἰπόντα ὅτι, ἂν καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ μὴ ἐξοδεύσωσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἄνευ πιστώσεως, τὰ προκείμενα ὅμως κονδύλια ὡς δικαιολογημένα πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ κύριος, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται μὲν εἰς τὴν πλήρωσιν κονδυλίων δικαιολογημένων· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸ 1847, ἀλλὰ μετεφέρθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ εἰσέτι δὲν ἐπληρώθησαν, ν' ἀναβληθῇ μέχρι τότε ἡ πλήρωσίς των, καὶ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν τοῦ 1848.

Ὑποστηρίζων δὲ ἄλλος τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι, καθὼς εἰς τὸν συμπληρωτικὸν προϋπολογισμὸν ἐγγράφθησαν ὡς περιττὰ πολλὰ κονδύλια, τὰ ὁποῖα ἔτυχον συμ-

περιληφθῆ εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν, ἐπίσης καὶ τὰ ἄλλα συζητούμενα, ὡς μὴ ὄντα τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης δυνάμεθα νὰ τὰ ἀφαιρέσωμεν, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ τὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ἂν δικαίως καὶ νόμιμα τὰ ἀναγνωρίσῃ.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀντιτιθέμενος ταῦτα, ἐπέμεινεν, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν γνώμην ταύτην, ὀφείλει περιπίπτει εἰς προφανῆ ἄτοπον· διότι π. χ. ἂν ἑνὸς κονδυλίου ἐκ 1000 δραχμῶν ἐγένετο χρῆσις μόνων 300. εἶναι δίκαιον ταύτας μὲν νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, τὰς δὲ λοιπὰς 700 ν' ἀποκόψῃ, ἀφ' οὗ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν 300 δρ. ἀναγνωρίζῃ τὸ δίκαιον καὶ νόμιμον τοῦ ὅλου κονδυλίου; καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ν' ἀδικηθῶσι πολῖται, τῶν ὁποίων αἱ δίκαιαι ἀξιώσεις παραγνωρίσθησαν ἐπὶ ἐλάχιστα; Δὲν ὑπάρχει δὲ οὐδεμία ἀνάγκη τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν κονδυλίων τούτων, διότι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀναφέρονται ὀνομαστὶ τὰ ἔξοδα, καὶ δύνανται πᾶς τις ἐπὶ ἐπαρκοῦς λόγου νὰ ὁρίσῃ παρατηρήσεις.

Ἄλλος ἀντιτιθέμενος ταύτα, εἶπεν ὅτι ἐκεῖνα μόνον τὰ κονδύλια πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν, ὅσων δὲν ἔγεινεν οὐδεμία χρῆσις.

Ἄλλος δὲ ἀντέκρουσεν, εἰπὼν, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ φυλαττίζῃ ὄχι μόνον περὶ τὰς δυνατὰς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰς καλὰς πίστεις τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία παραβλάπτεται, ὅταν ἀρνῆται τὴν πληρωμὴν δικαιολογημένων ἀπαιτήσεων.

Οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ, ἐπέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τὴν πληρωμὴν κονδυλίου στηριζομένου εἰς νόμον· πρόκειται περὶ δαπάνης ἀνταποκρινομένης εἰς ἄλλα ἔτη, τῆς ὁποίας ἡ πίστωσις ζητεῖται τώρα. Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ταῦτα, ἀκυρώνει τὰς ἀποφάσεις της, διότι καὶ ἄλλων Ὑπουργείων παρεδέχθη τοιαῦτα ἔξοδα, μὴ κανονισμένα καὶ ἀνήκοντα εἰς χρήσεις προηγουμένων ἐτῶν. Καὶ ἐντεῦθεν ἐμέμφθη τοιαῦτα τινα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄλλος δὲ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι ἡ προτείνας τὴν ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν κονδυλίων τούτων ἐνόμιζεν, ὅτι τὰ μὲν ἐξοδευθέντα ἔχουσι καλῶς, καὶ πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῶσι, τὰ δὲ μὴ ἐξοδευθέντα, νὰ μὴ σημειωθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ὀφειλόμενα, διότι πιθανὸν τινὰ ἐξ αὐτῶν τὸ νέον Ὑπουργεῖον νὰ μὴ παραδεχθῇ, ἀφοῦ σκεφθῇ ὡρίμως, τινὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν, ὡς προερχόμενα ἀπὸ Συμβούλια καὶ ἀποφάσεις, πρέπει ν' ἀναβληθῶσι, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία καὶ τὰ ἔγγραφα ταῦτα· ὡς παράδειγμα δὲ ἀνέφερε τὰς

πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Μαρίας Ῥαυτοπούλου σχετιζομένας 9000 δραχ. εἶπεν, ὅτι μία τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων κατέλαβεν ὅπλα Νόμου πολλὰ καὶ διάφορα εἰκόπτδα τῆς πόλεως πωλῆσαι ἐπὶ σκοπῷ κλεοῦ μὲν ν' ἀνεγείρῃ Μουσεῖον, κλεοῦ δὲ νὰ ἐνεργήσῃ ἀναπαιρὲς, καὶ εἰς τὴν ἐνθείσαν θέσιν ν' ἀναγείρῃ Ναὸν τοῦ Σωτῆρος· ἀλλὰ δύναται οὗτος ν' ἀναγερθῇ τώρα; ὑπάρχουν τὰ πρὸς τοῦτο μέσα; Ὁ Ὑπουργὸς, λαβὼν ὑπ' ὄψιν ταῦτα, δύναται ἢ ν' ἀφήσῃ τὸ γράφεν τοῦτο, ὡς περιττὸν τώρα, ἢ νὰ τὸ πωλήσῃ καὶ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ χρήματα ταῦτα μετὰ τῶν τόκων των, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δυνηθῇ ν' ἀναγείρῃ τὸ λαμπρὸν αὐτὸ τῆς ἀναγεννήσεως μνημεῖον. Ἐπρόσθετεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἐνομίσθη ἐκ τῆς ἀρχῆς συζητήσεως νὰ λάβῃ τὸν λόγον, καὶ ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς τῶν τοιούτων πληρωμῶν πρότασιν. Ἀντιτιθέντος τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπέτρεψε γνώμην διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Ῥαυτοπούλου· καθόσον ἔμοιε καιρὸς, ἐπρόσθετε, τὰ ὅπλα τὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος καταλληλότατα εὑρίσκοντο, περὶ τούτων ἐξεδόθη τελεσίδικος ἀπόφασις, καὶ ἡ Γερουσία δὲν δύναται παρὰ τούτων μὲν τὴν ἀποζημίωσιν νὰ παραδεχθῇ, νὰ κατηγορήσῃ δὲ τὸν ἀρμοδίων Ὑπουργὸν, ἂν δὲν ἐνήργησε τὰ χρέη του. Καὶ ἄλλου ἀντιτιθέντος, ὅτι, ἐὰν ἡ Γερουσία ἄλλων Ὑπουργείων ἀπόφασις ἐπὶ πληρωμῆς γενομένας, διότι δὲν ἐκανονίζοντο ἀπὸ Νόμον, τὸ προκείμενον ποσὸν πρέπει νὰ ἐκπεσῇ, ἕως μὴ πληρωθῇ εἴπερ, διὰ νὰ γίνῃ μετὰ ταῦτα ἡ ἀπαιτουμένη ἐξακρίβωσις· ἐπὶ τούτοις ὁ πρῶτος πρυτάνις τὴν ἀρίθμησιν τῶν κονδυλίων τούτων, ἐξέτασε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τῶν κεχρλωτῶν τούτων συζητήσεως διὰ τὴν ἐπιμέτρον συνεδρίασιν, καὶ ὁ Κ. Πετιμέζας, λαβὼν τὸν γνώμην τῆς Γερουσίας, παραδέξαντος τὴν ἀναβολὴν, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὰς 2 Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΗΛΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει ἀναγνωσθῇ προηγουμένως ἡ παρὰ τοῦ Γραφείου συνταχθεῖσα ἔκθεσις περὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κυρίου Νικήτα Σταματελοπούλου, ὡς Γερουσιαστοῦ, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κατὰ τὴν ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1848 ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων, καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1844, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Νικήτα Σταματελοπούλου, καὶ ἐξετάσαν αὐτό, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαρτίου 1848.

Τὸ Γραφεῖον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, τί ἐννοεῖται διὰ τῆς λέξεως « διατυπώσεις » ἥτις ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει, ἀπεκρίνατο ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὸ Γραφεῖον

διὰ τῆς εἰρημένης λέξεως, ἐννοεῖ τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου, τὸν ὁποῖον εἰσήγαγον εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας οἱ ὀνομασθέντες Γερουσιασταὶ ΚΚ. Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης καὶ Κων. Κανάρης, προπορευομένων δύω κλητήρων. Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ, ὡς Γερουσιαστοῦ, τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου Βασ. Διατάγματος, ἔδωκεν οὗτος ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ἱερέως τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, περὶ τοῦ ὁποίου συνετάχθη τὸ ἀρμόδιον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον, ὑπογραφὲν παρά τε τοῦ Προέδρου, τῶν Γραμματέων, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὴν ἕδραν του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ εἰς δραχμὰς 5,868 ποσοῦ διὰ μισθοὺς τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων ἐπὶ τῶν Ἀκαινικῶν προϊόντων, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητής, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ θεωρήσασα, ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν Ἀκαινικῶν προϊόντων διορισθέντες τρεῖς Ἔφοροι, δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τὸν ὑπάρχοντα περὶ Ἐφόρων καὶ Ταμείων ὀργανικὸν Νόμον, καὶ δὲν ἀπυδεικνύονται πρόσθετα καὶ τὰ προϊόντα τῶν διαφόρων τύπων τῆς Ἀκαινίας, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον, νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς, τὸ προκείμενον ποσόν, διὰ ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐτοῦ ἡ Γερουσία ὅ,τι ἤθελεν ἐγκρίνει δίκαιον καὶ νόμιμον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1838, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐξοδῶν Νόμος περὶ ἀποδεκατώσεως τῶν διαφόρων προϊόντων τῆς Ἀκαινίας, οἷον, ἐπὶ τοῦ βελανιδίου, τοῦ ἐλαίου, τῆς μαστίχης καὶ λοιπῶν εἰδῶν, καὶ ἐπεδλήθη ἐπ' αὐτῶν ἔγγειος φόρος πληρωνόμενος εἰς τὰ Τελωνεῖα. Μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1838 ἐξεδόθη τὸ περὶ διορισμοῦ τῶν Ἐφόρων τούτων Διάταγμα, ἔργον τῶν ὁποίων ἦτον ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν εἰρημένων προϊόντων ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἀκαινίας, διὰ νὰ μὴ συγχυσθῶσι τυχὸν ταῦτα μετὰ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῶν πλησιοχώρων ἐπαρχιῶν· καὶ κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1845 εἰσεπράχθησαν ἀπὸ τὸ τελωνεῖον

Γυθείου, τὸ Ὑποτελωνεῖον Λιμενίου καὶ τὸν Σταθμὸν Κάρδαμύλης δραχ. 6.237: 36 καὶ ἀπὸ τὰ τελωνεῖα Λιμυροῦ καὶ Κυτρίων δραχμαὶ 5,062: 90 κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1846 εἰσεπράχθησαν ἐπίσης κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν τριμηνίαν ἀπὸ τὸ τελωνεῖον Λιμυροῦ καὶ Κυτρίων δραχ. 1954: 88 τὸ ὅλον δραχμὰς 13.255: 14. Ἐκτοτε δὲ γενομένου λόγου περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς παρελθούσης Περιόδου, ἔπαυσεν αὕτη, καὶ οἱ εἰρημένοι Ἔφοροι δεδικαίωνται μόνον διὰ σημειώσεων καὶ δι' ἐγγράφων ἀξιογρέων τὴν ποσότητα τῆς ἐξαγωγῆς τῶν διαφόρων προϊόντων τῆς Λακωνίας, καὶ τὸ ἐπὶ τούτων δικαίωμα τοῦ Δημοσίου. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν ὑπάρχει Νόμος περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐφόρων τούτων ἐν Λακωνίᾳ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται τοὐλάχιστον δύο ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπάρχωσι διὰ νὰ ἐπιτρέπωσι παρὰ τοῖς τελωνείοις τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας πρὸ, ἀποφαίνωνται ἐνδεχομένως ἐνώπιον τούτων μετὰ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῶν γειτόνων Ἐπαρχιῶν, ὡς περὶ τούτων ὑπάρχει διάταξις τις ἐν τῷ εἰς τὰς Βουλὰς καθυποβληθησομένῳ προϋπολογισμῷ Νόμου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ εἰρημένον ποσὸν ὡς δαπανηθὲν εἰς μισθοὺς τῶν τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν βοηθῶν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, διότι οὗτοι ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον ταμεῖον ἔφερον, ὡς καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846 ἱκανὴν ποσότητα εἰσπράξαντες, καὶ ἂν δὲν παίοντας βεβαιοῦντες διὰ σημειώσεων καὶ ἀξιογρέων ἐγγράφων τὴν ποσότητα τῶν ἐξαγομένων διαφόρων προϊόντων, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα τοῦ Δημοσίου.

Κατὰ τὰς 15 καὶ 16 Σεπτεμβρίου 1838, ἀντέταξεν, ὁ Εἰσαγγελεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξεδόθησαν δύο Διατάγματα περὶ ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, καὶ τοῦ διορισμοῦ τριῶν ἐπὶ τούτων Ἐφόρων· ἀλλὰ τὰ διατάγματα ταῦτα δὲν δύνανται οὐδέποτε νὰ κατισχύσωσι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, οὔτε νὰ καταισχύνωσι τὸν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντα Ὀργανικὸν Νόμον κατὰ τὸ ἔτος 1845 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ἐμπεριέχονται οἱ τρεῖς Ἔφοροι τῆς Λακωνίας ἐπὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς· τούτου δὲ ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς πληρωθὲν

ἐναντίον καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, καὶ τοῦ περὶ Ἐφόρων Νόμου, ἀλλ' ἂν θεωρηθῶσιν ἀναγκαῖοι οἱ ἐν Λακωνίᾳ Ἔφοροι, ἀπαιτεῖται νὰ ψηφισθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν ῥητὸς περὶ αὐτῶν Νόμος.

Ἐπανερχόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἂν καὶ μὴ ὑπάρχοντος Νόμου, διορίζονται οἱ εἰρημένοι Ἔφοροι, ἀλλ' ὅλίγιστον αὐτοὶ ἔφερον εἰς τὸ Δημόσιον ὠφέλειαν, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον ν' ἀρχίσῃ ἤδη ἡ μισθοδοσία αὐτῶν, ἵνα ἐπιτρέψῃ πρὸς αὐτούς.

Δύναται ἡ Γερουσία, προτείνων ὁ εἰσαγγελεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς ἐν ἀντιστοίχῳ, καίτοι ἐναντίον τοῦ ὑφισταμένου περὶ Ἐφόρων Νόμου, ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ γνωστὸν, ὅτι τὰ συμπεριλαμβάνοντα εἰς τὸν Νόμον καὶ οἱ Ἔφοροι τῆς Λακωνίας.

Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἐπέρασεν ἄλλος, ὅτι παραδεχθῇ μέχρι τοῦδε ἱκανὰς ποσότητας ἐξόδων, ὡς ἐναντίων τοῦ Νόμου δαπανηθείσας, διὰ νὰ ἔχωσι συνέπειαν εἰς τὰς ἀποφάσεις της, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς γενόμενον οὐ μόνον ἐναντίον ῥητοῦ Νόμου, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ ἐπιστέψωσι τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν καὶ οἱ πάντες Ὑπουργοὶ νὰ μὴ δαπανῶσι χρήματα τοῦ Δημοσίου ἄνευ Νόμου.

Ὅτι τὸ προκείμενον ποσὸν, παρατήρησεν ἕτερος, ἐδαπανήθη ἐναντίον τοῦ ὑφισταμένου περὶ Ἐφόρων Νόμου, εἶναι ἀναντίῤῥητον· ἀλλ' ὡς γενόμενον ἤδη καλῇ τῇ πίστει, καὶ ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας τοῦ Δημοσίου, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιφυλαττομένου τοῦ λοιποῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τὰ καθηκοντα περὶ τῶν Ἐφόρων τῆς Λακωνίας, ἂν θεωρῇ αὐτοὺς ἀναγκαίους, τῶν ἀπαιτουμένων Νόμων.

Μὴ δυναμένης τῆς Γερουσίας, ἕτερος ἄλλος, νὰ παραδεχθῇ ποσὸν ἐξόδων γενομένων ἐναντίον καὶ τοῦ Συντάγματος καὶ ῥητοῦ Νόμου, διότι δὲν ἔχει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ὡς πληρωθὲν τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλὰ ν' ἀρχίσῃ καὶ τοῦ λοιποῦ δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ προκαλέσῃ βίλλον Νόμου περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐφόρων τῆς Λακωνίας, ἂν νομίζῃ αὐτοὺς ἀναγκαίους καὶ ὠφελίμους εἰς τὸ Δημόσιον.

Μεθεμιᾶς ἀποφάσεως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης πεπαιωμένης τῆς παρατηρήσεως συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, καὶ ἀπόντων ἐπτὰ μελῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ προκειμένου ποσοῦ τῶν δραχμῶν 5868, διὰ

μισθους τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων ἐπὶ τῶν Ἀκκωνικῶν προϊόντων, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 19 πρὸς 18 παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνεκοίνωσε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας πρὸς τὸ Σῶμα.

Προτεθείσης ἐπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3,675: 59, ὡς ὀφειλομένων εἰς τοὺς Δημότας Ἁλέας τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ ἔτος 1843, ὡς μετακομίσαντας τοὺς φόρους των πλέον τῶν πέντε ὡρῶν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τῆς ζητουμένης πληρωμῆς τῆς ποσότητος ταύτης, ὑπάρχουσι πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον καθυποβεβλημένοι δύω κατάλογοι ἐκ μέρους τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος, διὰ τοὺς Δημότας Ἁλέας, οἵτινες ἐκίνησαν καὶ ἀγωγὴν ἐναντίον τοῦ Δημοσίου, ζητοῦντες τὴν πληρωμὴν τοῦ δικαιώματός των, ἵνα δὲ μὴ τὸ Δημόσιον ὑποπέσῃ εἰς τὴν πληρωμὴν δικαστικῶν ἐξόδων, εἶναι δίκαιον νὰ δοθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς τοὺς Δημότας Ἁλέας, ὡς μετακομίσαντας πραγματικῶς τοὺς φόρους των πλέον τῶν πέντε ὡρῶν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ οἱ δημόται Ἁλέας, ἐπέφερεν ἄλλος, μετεκόμισαν ἀληθῶς κατὰ τὸ ἔτος 1843 πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, καὶ ἤδη δυνάμει τοῦ Νόμου ζητεῖται ἡ πληρωμὴ τοῦ τοιούτου πρὸς αὐτοὺς δικαιώματος, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον ποσὸν ὡς νόμιμον.

Εἷς Ἔφορος Ἀργολίδος, προσέθηκεν ἕτερος, διέταξε καὶ μετεκόμισαν οἱ δημόται Ἁλέας πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, καὶ δι' ἐμοῦ ἐστάλησαν οἱ κατάλογοι περὶ τῆς πληρωμῆς τούτων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἔτος 1843 οἱ δημόται Ἁλέας, παρετήρησεν ἄλλος, ἐζήτησαν τὴν πληρωμὴν τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ὡς πλέον τῶν πέντε ὡρῶν μετακομίσαντες τοὺς φόρους των, ἐνδέχεται νὰ ἐπληρώθη τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος 1843, καὶ ὡς ἐκ τούτου διὰ νὰ ψηφισθῇ ἐν πλήρει πεποιθήσει ἡ προκειμένη ποσότης, ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καθυποβεβλημένος ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1843, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἂν τῳόντι ἐπληρώθη, ἢ μὴ, ἡ ποσότης αὕτη.

Παράδοξος καθίσταται, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1347 πληρωμὴ τῆς προκειμένης ποσότητος, ἐνῷ κατὰ τὸ ἔτος 1843 ἀπῄτησαν ταύτην οἱ δημόται Ἁλέας· ἐκτὸς τούτου, παρατηρεῖται ἀντίφασις τις μεταξὺ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1843 σταλέντος

καταλόγου ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος, ὡς πρὸς τὸν ὁρισμὸν τοῦ προκειμένου ποσοῦ· καθότι εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦνται δραχ. 3,675:59 εἰς δὲ τὸν εἰρημένον κατάλογον τοῦ ἔτους 1843, δραχ. 1,582:63.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Δῆμος Ἁλέας, ὡς δευτέρας τάξεως θεωρούμενος, ὑπὲρ τοὺς ἓξ χιλιάδας κατοίκους περιέχει, μόλις ἀνὰ 50 ἢ 60 ἴσως λεπτὰ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον φορολογούμενον, τὰ ὁποῖα βεβαίως οὐδεὶς τούτων, διὰ τὸ ἀσήμαντον τῆς ἀξίας των, θέλει ζητήσει καὶ λάβει, ἀλλ' ὁ Δήμαρχος μετά τινων ἄλλων ἀτόμων θέλει οἰκειοποιηθῇ τὴν ποσότητα ταύτην, τὴν ὁποίαν, παρακινούμενοι ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Δημόται Ἁλέας, ἐζήτησαν· τούτων δὲ ἕνεκα, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι μετ' οὐ πολὺ καὶ ἄλλοι, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι μετεκόμισαν πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, θέλουσι ζητήσει ἀσυγκρίτως περισσοτέραν τῆς προκειμένης χρηματικὴν ποσότητα.

Ὅσοι τῶν φορολογουμένων, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μετεκόμισαν πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, ἐπληρώθησαν κατὰ τὸν Νόμον· οἱ δὲ Δημόται Ἁλέας, ὡς μὴ πληρωθέντες διὰ τὴν μετακόμισιν ταύτην μέχρι τοῦδε, ἐκίνησαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ μὴν ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀπότισιν δικαστικῶν ἐξόδων, πρὸς τῇ πληρωμῇ καὶ τῆς προκειμένης ποσότητος, πρέπει νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3, 675:69.

Καὶ δέκα καὶ 50 λεπτὰ, παρατήρησεν ἄλλος, ἂν ἦναι δίκαιον νὰ λάβῃ τις κατὰ τὸν Νόμον, πρέπει νὰ τὰ λάβῃ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἀγρυπνον ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἐπέλθῃ κατάχρησίς τις τούτων, καὶ ὠρελήθωσιν ὀλίγα μόνον ἄτομα ἐκ τῶν ἰδρώτων τῶν φορολογουμένων.

Διὰ νὰ μὴ ὑποκύψῃ τὸ Δημόσιον, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἰς δικαστικὰ ἔξοδα, καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ποσότητος, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ὁποίου ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ἀπορυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων.

Ἐπειδὴ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος, ἀντέταξέ τις τῶν, προαγορευσάντων, ζητεῖ δι' ἐκθέσεώς του μὲ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν δημοτῶν Ἁλέας, διὰ τὸ ἔτος 1844 δρ. 2092:96. ταύτας μόνον πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, καὶ ὄχι καὶ τὰς διὰ τὸ ἔτος 1843 δραχ. 1,582:63, ὡς μηδεμιᾶς περὶ τούτων ὑπαρχούσης ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Η ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, προσέθηκε τις τῶν προλαλησάντων, σημειουμένη ποσότης τῶν δραχμῶν 3 675.59 ἀντίκειται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος· διότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς σημειοῖ δραχμὰς 3,675.59 ὡς ὀφειλομένας δίθεν κατὰ τὸ ἔτος 1843 εἰς τοὺς δημότας Ἁλέας· ἡ δὲ ἔκθεσις τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀναφέρει μόνον δρ. 2092:96 διὰ τὸ ἔτος 1844, καὶ διὰ τὸ ἔτος 1843 οὐδεμία παρὰ τούτου ὑπάρχει ἔκθεσις περὶ τῶν λοιπῶν δραχμῶν 1582:63, ἀλλὰ μόνον ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γερουσία ἀγνοεῖ τίνα ἐκ τῶν ποσοτήτων αὐτῶν νὰ παραδεχθῇ, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τὰς ἀπαιτουμένας περὶ αὐτοῦ λάβῃ πληροφορίας, νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει διαταχθῇ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς διανομῆς.

Ἀδιάφορον ὑπάρχει, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν διὰ τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1843 ζητουμένον ποσότητα τῶν δραχ. 1582.63 δὲν ἔχῃ ἔκθεσιν ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος, ἀφ' οὗ περὶ αὐτῆς ἀπέστειλαν κατάστασιν προσηκόντως ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς πληρωθησόμενα δικαστικῶς τὰ ἔξοδα ταῦτα εἰς τοὺς δημότας Ἁλέας, πρέπει νὰ γένωσιν ἀπὸ τοῦδε δεκτά, διὰ νὰ μὴ ὑποπέσῃ τυχὸν μετὰ ταῦτα τὸ Δημότικον εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀμφιβολία, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, περὶ τῆς γενομένης πληρωμῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ, δὲν δύναται ἤδη νὰ ὑφίσταται παραδοχὴ τούτου, ἐὰν δὲν διαβεβαιώσῃ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ γεγονὸς, ὅτι δὲν ἐπληρώθη ἔτι τὸ ποσὸν τοῦτο· διότι, ἀφ' οὗ οἱ κάτοικοι τοῦ Δήμου Ἁλέας ἀπὸ τὰ ἔτη 1843 καὶ 1844 ἐζήτησαν ἐπανειλημμένως τὴν πληρωμὴν τῆς προκειμένης ποσότητος, ὤφειλον ἔκτοτε οἱ κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὶ νὰ σημειώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ νὰ μὴ ζητῶσιν ἤδη ἀτάκτως τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς, διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι οὐδέποτε δύνανται νὰ ἐκδοθῶσιν δύο ἐκτάκτως διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποσότητα· καθότι πρὶν ἡ ἐκδοθῇ τὸ πρὸς πληρωμὴν χρηματικὸν ἔνταλμα, ἡ ἀπαιτουμένη καταβάλλεται προσοχὴ καὶ ἐξέλεγξις περὶ τῆς μηκέτι πληρωμῆς τοῦ

περὶ οὗ ἀφορᾷ τὸ ἔνταλμα ποσοῦ, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναταί ποτε νὰ ἐκδοθῇ χρηματικὸν ἔνταλμα ἄνευ ἐξελέγξεως· καθότι πρὶν ἢ ὁ Ὑπουργὸς ὑπογράψῃ χρηματικόν τι ἔνταλμα, θέλει ἐρευνήσει, ἂν ἐπληρώθη ἢ μὴ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Περιττὴ, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, καθίσταται ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων συζήτησις καὶ ἀπόφασις, ὅταν δι' ἐνταλμάτων μόνον δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία τὴν πληρωμὴν ποσότητός τινος.

Οἱ παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος, παρατήρησεν ἄλλος τῶν προλαλησάντων, σταλέντες κατάλογοι τῶν ἐτῶν 1843 καὶ 1844 περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ εἰς τοὺς δημότας Ἁλέας, διαφέρουσιν οὐσιωδῶς ἀπ' ἀλλήλων· καθότι εἰς μὲν τὸν κατάλογον τοῦ ἔτους 1844 περὶ τῶν δραχμῶν 2,092:96/00 ὑπάρχουσιν ὑπογεγραμμένοι ὅ,τε Νομάρχης καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος· εἰς δὲ τὸν τοῦ ἔτους 1843 περὶ τῶν δραχμῶν 1,582:63/00 μόνον ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος εἶναι ὑπογεγραμμένος, ἄνευ τινὸς ἐκθέσεως περὶ αὐτῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Ὅθεν, ἐπειδὴ δυστάζει τίνα ἐκ τῶν ποσοτήτων αὐτῶν νὰ παραδεχθῇ ὡς δικαιολογημένην, ἐπρότεινε ν' ἀφαιρεθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1848, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξετάσῃ ἀκριβῶς περὶ αὐτοῦ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Μιᾷ δεμιᾷ ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου περαιωμένης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἔθεσεν οὗτος τὸ ἑξῆς ζήτημα, ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται νὰ μετατεθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1848, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξετάσῃ περὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847.

Κατ' αἴτησιν ἑπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, γενομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τοῦ ἀνωτέρου ζητήματος, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 24 πρὸς 13 παπεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3,675: 59, ὡς ὀφειλόμενον εἰς τοὺς Δημότας Ἁλέας τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ ἔτος 1843, διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν φόρων τῶν πλέον τῶν πέντε ὡρῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἀπαιτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ διατάξῃ τὸν Ταμίαν Ἀργολίδος διὰ νὰ πληρώσῃ πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν Δημοτῶν Ἁλέας τὸ ἀναλογοῦν

κότω μέρος ἐκ τῆς εἰρημένης ποσότητος, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργός, ὅτι περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διανομῆς τῆς ὑπερθέσεως ποσότητος θέλει διατάξει τὰ δέοντα.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ἀπαγγείλας ἐν ἀντικειμένοις τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **34** μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει ἀναγνωσθῇ ἤδη ἡ ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν α περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἁρπαγέντα χρήματά της ν Νομοσχέδιον·

Καὶ θεωρήσασα δικαίαν καὶ ἀναγκαίαν τὴν πρακτικωτέραν ἀποζημίωσιν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου κοινωφελοῦς καὶ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς Δημοσίας πίστεως συντελοῦντος Ἐθνικοῦ τούτου Καταστήματος, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Π. Γιατράκος
Γ. Καρακατσάνης
Γ. Παπαηλιόπουλος.
Χρ. Βλάσσης
Γ. Ἀντωνόπουλος

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ μὴ τυπωθῇ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, ἀλλὰ νὰ γίνωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα ταύτης, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν ἀνὰ ἓν εἰς ἕκαστον τῶν Τμημάτων· μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἀνεγνώσθησαν αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν κατὰ τὰ **1845** καὶ **1847** γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀδιαθέτων μοιρῶν Λακεδαίμονος, καὶ προτεινάντος τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅπως ἡ Γερουσία συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν περὶ τούτου γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἀπεφάσισε νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἐπίσης τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν εἰς Αἰτωλικὰς ἐθνικὰς περιβολὰς, ἀποφασίσασα νὰ συσταθῇ καὶ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα προῆλθε εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκ δρ. **1500** ποσοῦ, συμπεριλαμβανομένου ἐν τῇ ἐκθέσει, δαπανηθέντος εἰς ἐκτάκτους βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας Ταμείων τινῶν.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέστησεν, ὅτι οἱ Ταμίαι, καθ' ὃ ὑπάλληλοι ἐμπιστοι, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρώσι τὴν χειρωνακτικὴν ὑπηρεσίαν των, κρατοῦντες ἀκριβῶς βιβλία καὶ κατάστιχα. Ἂν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, εἴτε δι' ἀδυναμίαν, εἴτε ἐκ προθέσεως, δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰ χρέη των, καὶ ἐντεῦθεν ἔγινεν ἀνάγκη νὰ διορισθῶσιν ἕκτακτοι βοηθοί, οὗτοι μόνοι πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τοιούτων ἐξόδων, καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ἕνα καὶ μόνον μισθὸν διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον· διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἐπρόσθετεν, τὸ παρακείμενον ἀναλήψιν ἔχει ἀπαλ-

δεκτον· καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὡμολόγησεν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐξωδεύθη, ἀλλὰ μόνον ὡς προκαταβολὴ ἐδόθησαν εἰς τοὺς βοηθοὺς δραχμαὶ **175**, καὶ αὗται εἰς βάρος τῶν Ταμιῶν.

Μηδενὸς δὲ ἀντειπόντος πρὸς ταῦτα, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεράνθη ὅτι δὲν παραδέχεται τὸ ζητούμενον κονδύλιον, καὶ οὕτω διαγράφεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθησαν αἱ περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς Σαμψίδος παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ Εἰσηγητὴς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ προπολογίας τινός, ἡ Ἐπιτροπὴ περιωρίσθη μόνον νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς παρατηρήσεις της ἐπὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, διὰ νὰ λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπαιτουμένου Νομοσχεδίου. Ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφάσισε νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἱ περὶ Σαμψίδος παρατηρήσεις της.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν αἱ λοιπαὶ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ζητηθείσας πιστώσεις διὰ Βασ. Διαταγμάτων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνηργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ ὁ Εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται ἡ συζήτησις κονδυλίου τινός, ἀλλ' ἁπλῶς ἡ ἀποδοχιμασία ἐλλείψεως. Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναγκασθὲν κατὰ τοὺς πέντε μῆνας, καθ' οὓς δὲν συνεδρίαζον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ διὰ Β. Διαταγμάτων πιστώσεις πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ὡρείλε, ἅμα συγκληθεισῶν τῶν Βουλῶν, νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν, καὶ οὕτως ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἐπικρατοῦσαν τάξιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ ἄρθ. 3 τῶν μνησθέντων Βασ. Διαταγμάτων, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι ἡ διὰ Νόμου τακτοποίησις τῆς πιστώσεως, θέλει γίνει ἅμα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν τακτικῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπρόσθεσεν, δὲν ἐπροκάλεσε τὴν ἐπὶ τούτων ἔγκρισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, περιέπεσεν εἰς ἔλλειψιν, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐπιτροπὴ καταδεικνύει διὰ τῆς ἐκθέσεώς της εἰς τὴν Γερουσίαν.

Αἱ γενόμεναι αὗται δαπάναι, ἐπέφερεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργός, ἦσαν ἔκτακτοι, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐπιστεύσει νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ἂν καὶ δὲν ἐβεώρει

περιττὴν αὐτὴν, διότι ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῇ μετ' οὐ πολὺ ὁ γενικὸς προϋπολογισμός, εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ δαπάναι αὗται.

Ἂν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὡδηγήθη ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης, καὶ ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς νόμιμον, πρὸς τί νὰ ζητήσῃ ἰδίαν διὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ ε. ε. πίστωσιν, ἀφ' οὗ ὑπέβαλεν ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἠδύνατο ἀκολούθως νὰ ἐξοδεύῃ εἰς τὰς πληρωμὰς τοῦ Κράτους; Ἆρα καὶ τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ ἀναγνώρισε τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα, πρέπει ν' ἀποδοκιμάσῃ αὐτὴν, διὰ νὰ μὴ λάβῃ χώραν εἰς τὸ μέλλον.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, παρέβη τὰς διατάξεις τῶν Β. Διαταγμάτων, ῥητῶς διαλαμβανούσας, ὅτι θέλει ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν, ἅμα συνέλθωσιν· ὁ προαγορεύσας λοιπὸν Κύριος Βούλγαρης δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην· μηδενὸς ἀντειπόντος μετὰ τοῦτον, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀνεγνώρισε καὶ ὡμολόγησε τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύο καὶ μόνα ἀπολείπονται κονδύλια, τὸ μὲν ἀφορῶν τὴν περίθαλψιν τῶν **141** παλαιῶν στρατιωτῶν, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις, ἐπρότεινε, ν' ἀναβληθῇ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, διὰ νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός· τὸ δὲ ἐκ δρ. **1200**, ἀφορῶν τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν Γενικοῦ Γραμματέως, τοῦ ὁποίου ἐπρότεινε τὴν ἀπόρριψιν, διότι οὔτε ἐπιμίσθιον τοιοῦτον ἐδόθη, οὔτε Γενικὸς Γραμματεὺς διωρίσθη, συγκαταθεμένου καὶ εἰς τοῦτο τοῦ Ὑπουργείου.

Μηδενὸς πρὸς ταῦτα ἀντιλέξαντος, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὸ ἐκ δραχμῶν **1200** ποσὸν δι' ἐπιμίσθιον τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν Γενικοῦ Γραμματέως, ἀνέβαλε δὲ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκ δραχ. **50,820** ποσοῦ διὰ περίθαλψιν **141** παλαιῶν στρατιωτῶν.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ συντάξεως τῆς χήρας Φωτεινῆς τοῦ ἀποθανόντος Πέτρου Μαυρομιχάλη Νομαρχεύσαντος, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διατεταγμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἤδη συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, συναδελφούμενον μετὰ τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς τῆς ΡΕ. Συνεδριάσεως τῆς 15 Μαρτίου ε. ε. περὶ τῆς εκ δραχ. 500 χορηγηθησομένης μηνιαίας Συντάξεως εἰς τὴν Φωτεινὴν χήραν τοῦ ἀειμνήστου Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλου, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς Συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος Συζύγου της.

Ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀναπτύξῃ ἐν τῇ παρούσῃ ἐγὼ τοὺς λόγους καὶ τὸ δίκαιον τῆς ἀπονομῆς τῆς προκειμένης Συντάξεως.

Ὁ ἀείμνηστος Π. Μαυρομιχάλης ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, ὑπέστη πολλὰ, καὶ ἔζη τρεφόμενος ἐκ τῆς μεγαλοδωρίας τοῦ ἔθνους, εὐγνωμονοῦντος διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας θυσίας του. Ὁ θάνατός του ἀπεξέρησε τὴν ἤδη γηραιὰν σύζυγόν του καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῆς μέσων.

Πῶς λοιπὸν καὶ δίκαιον καὶ ἀξιοπρεπὲς νὰ ληφθῇ ὑπ' αὐτῆς ἡ ὀφειλομένη πρόνοια.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Μαρτίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Ω Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τὴν 31 Μαρτίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισθὲν ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐπεράσισαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν Φωτεινὴν, χήραν τοῦ ἀειμνήστου Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλη, χορηγεῖται μηνιαία σύνταξις δραχμῶν πεντακοσίων, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος, συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει ἐκτελεσθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία, θεωρήσασα πετρίτην τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἀπεράσισε νὰ συζητηθῇ τοῦτο μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ περιθαλψιν τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν ποσοῦ καὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Β[illegible]
Γ. [illegible] Χ. Π[illegible]

---

66 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν προχειρουμένους ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς παρόντας Γερουσιαστὰς Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου θετέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμίας γενομένης ἀντιρρήσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ **Κ. Ι. Σταΐκου**, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἡ **Γερουσία** ἐνέκρινε ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ **Κ. Πρόεδρος** ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν, **1** τὸ ἐκ δραχμῶν **50,820** ποσὸν διὰ περιβαλλὸν **141** παλαιῶν στρατιωτῶν, καὶ **2** τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχέδιον διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της. Μὴ ἐμφανισθέντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ διὰ νὰ δώσῃ τὰς ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν **50820** διὰ περιβαλλὸν τῶν **141** παλαιῶν στρατιωτῶν ἀπαιτουμένας πληροφορίας, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε τὴν περὶ τούτου συζήτησιν εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν.

Προταθείσης ἑπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ τὴν περὶ τούτου πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποβληθεῖσαν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι δὲν προτίθεται ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, διότι ἕκαστος ἐπιθυμεῖ τὴν συντήρησιν καὶ πρόοδον τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, καὶ τὸ ἐμπόριον, Καταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀλλ' ὡς ἔχουσιν ἐξωδίκως ἐκ τῶν ἀφαιρεθέντων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης χρημάτων, δὲν ἦσαν μόνον τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ καὶ τινα ἰδιωτῶν παρ' αὐτῇ ἀποταμιευμένα χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἐπὶ σκοπῷ ἀσφαλείας. Ἐὰν δὲ τὰ χρηματικὰ ταῦτα τῶν ἰδιωτῶν κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἔχωσι σχέσιν τινὰ πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης, τότε πρέπει καὶ δι' αὐτὰ ἡ προτεινομένη νὰ ψηφισθῇ ἀποζημίωσις· ἐὰν ταῦτα ἐδόθησαν ἐπὶ παρακαταθήκῃ, τότε τὴν ζημίαν τῆς ἀπωλείας τούτων πρέπει νὰ ὑποφέρωσι μόνον οἱ ἰδιῶται, καὶ οὐχὶ τὸ Δημόσιον. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀπαιτεῖται ἵνα καθυποβληθῇ κατάλογος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, περὶ τοῦ ἀριστικοῦ ποσοῦ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων καὶ τῆς Τραπέζης καὶ τῶν ἰδιωτῶν, διὰ νὰ

γνωρίζῃ ἡ Γερουσία τὴν περὶ ἧς πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ χρηματικὴν ποσότητα.

Συμφώνων ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐνδέχεται μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντων χρημάτων νὰ ὑπῆρχον καί τινα χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἰδιωτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτων ἐπισήμως ἡ Γερουσία, εἴτε παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, εἴτε παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ὁριστικῶς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἀποφασίσει· καθότι, ἂν τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τῶν ἰδιωτῶν ἐδόθησαν λόγῳ τόκου, τότε πρέπει οὗτοι ν' ἀποζημιωθῶσιν, ἂν δὲ λόγῳ ἀσφαλείας, τότε οὗτοι μόνοι πρέπει νὰ ὑποστῶσι τὴν ζημίαν διὰ τὴν ἀπώλειάν των. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὸν ἀπὸ **30** Μαρτίου (**11** Ἀπριλίου) **1841** καταστατικὸν Νόμον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰ κεφάλαια αὐτῆς σύγκεινται ἀπὸ πέντε χιλιάδας μετοχὰς, ἐκ τῶν ὁποίων, ἑκάστης περιεχούσης χιλίας δραχμάς, ἀποτελεῖται τὸ ὁλικὸν χρηματικὸν κεφάλαιον τῆς Τραπέζης ἐκ δραχμῶν πέντε ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ αὐξηνθῶσι συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ δὲ, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, ἐπαυξάνουσιν ὁσημέραι αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης, ἀπαιτεῖται πρὸς ὅρελος αὐτῆς, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων ἑπομένως συνεπειῶν, νὰ ὁρισθῇ ἤδη, ἂν διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως μόνον δύνανται νὰ αὐξηνθῶσι τὰ χρηματικὰ τῆς Τραπέζης Κεφάλαια, ἢ καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος· διότι, μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, νομίζει ὅτι μόνον συγκαταθέσει τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας δύνανται νὰ αὐξηνθῶσιν αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης, καὶ οὐχὶ ποτὲ συγκαταθέσει τῆς Νομοτελεστικῆς ἐξουσίας.

Ἀμφότερα τὰ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων προταθέντα ζητήματα, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, θεωροῦνται ἐκτὸς τῆς συζητήσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ δὲν εἶναι ἤδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς τῆς προτάσεως καὶ συζητήσεως αὐτῶν· καθότι, ὡς πρὸς μὲν τὸ ὁριστικῶς ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τούτου θέλει φέρει πληροφορίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς πρὸς δὲ τὴν συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων αὔξησιν τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης, εἰς ὑστέραν

τινα Συνεδρίασιν, ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένην, θέλει ἀγορεύσει, ὡς μὴ ὄντος ἁρμοδίου τοῦ παρόντος καιροῦ πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου. Προκειμένης δὲ ἤδη τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀπαιτεῖται, καὶ διὰ ν' αὐξηθῇ ἡ πίστις αὐτῆς, καὶ διὰ νὰ παρακινηθῶσι καὶ ἄλλοι νὰ συστήσωσι τοιαῦτα ἐπωφελῆ καταστήματα, νὰ γένῃ παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀλλὰ λόγου διαδοθέντος, ὅτι ἐκ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων τῆς Τραπέζης ὑπῆρχον καί τινα λόγῳ ἀσφαλείας παρ' αὐτῇ ὑπό τινων ἰδιωτῶν παρακατατεθειμένα, ἀπαιτεῖται νὰ δοθῶσιν αἱ περὶ τούτου πληροφορίαι ἤδη, ἵνα μὴ ἐκ νέου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπέλθῃ συζήτησις.

Δὲν προεθέμην, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, νὰ διαμφισβητήσω τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ νὰ ζητήσω τὸν προσδιορισμὸν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δοθησομένου ποσοῦ, διότι, ὡς ἐπληροφορήθην, μεταξὺ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, ὑπῆρχον λόγῳ ἀσφαλείας παρ' αὐτῷ παρακατατεθειμένα καὶ τινα ἰδιωτῶν χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποζημιώσῃ αὐτοὺς τὸ Δημόσιον.

Δὲν ἦτον ἀπὸ σκοποῦ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἡ παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος γενομένη πρότασις περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ, οὔτε ὁ ἁρμόδιος αὐτῆς τόπος ὑπάρχει μόνον ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν γνώμην καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῆς γενικῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, περὶ ἧς ἤδη πρόκειται· διότι, ἐὰν ἀπὸ τοῦδε ἦτο γνωστὸν τὸ ἀληθὲς ἀφαιρεθὲν χρηματικὸν ποσόν, καὶ τοῦτο ἤθελεν εὑρίσκεσθαι ἐκ 30,000. ἕξ 20,000, ἢ καὶ 10,000 φέρ' εἰπεῖν, δραχμῶν, δὲν ἦτον ἀξιοπρεπὲς εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, οὔτε ἠξίζε τὸν κόπον νὰ νομοθετῶμεν περὶ τοιαύτης μικροῦ λόγου ἀξίας χρηματικῆς ποσότητος δι' ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Διότι ναὶ μὲν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἔσω καὶ ἔξω κόσμον, ὅτι δὲν ἀνέχεται νὰ ζημιωθῶσιν οἱ μέτοχοι, καὶ ν' ἀπολεσθῇ διὰ τοῦτο ἡ κοινὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πίστις, ἀπαιτεῖται ὅμως νὰ ὁρισθῇ ἤδη τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν

ἀναγκαίων ποσόν, τὸ ὁποῖον, ἂν ἦναι (ὡς λέγεται) μικρᾶς ἀξίας, ἤθελεν εἶναι μικροσπουδία νὰ γίνηται περὶ τούτου Νόμος, ἡ δὲ κοινὴ καλὴ πίστις, συντηρεῖται καὶ ἐπανορθοῦται διὰ σοβαρᾶς μόνον καὶ σπουδαίας συνδρομῆς ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Καὶ ταῦτα εἶπον πρὸς δικαιολόγησιν τῆς προτάσεως τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ, μὴ ἔχων κατὰ νοῦν νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀλλ' ἐὰν ἦτο παρὼν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἐπὶ τῆς παρούσης συζητήσεως, ἤθελον βεβαίως ἀντιτείνει καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διότι δὲν ἤθελον ἀνεχθῆ νὰ ἐπιβαρυνθῇ ἐπὶ πλέον ὁ λαὸς διὰ τὰ σφάλματα τῶν προϋπαρξάντων Ὑπουργῶν· ἤδη δὲ οὐδεμίαν προτίθεμαι νὰ ἐπενέγκω ἄρνησιν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ὡς μὴ ἐνεχομένου τοῦ παρόντος Ὑπουργείου εἰς τὰς ἐλλείψεις τοῦ παρελθόντος.

Κατὰ τὸ 31 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπήνεγκεν ἕτερος, κατὰ πρῶτον περιστρέφεται ἡ γενικὴ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου παντὸς Νομοσχεδίου, καὶ ἔπειτα ἄρχεται ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ μερική· ὅταν λοιπὸν γένῃ δεκτὴ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης γενικὴ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλουσιν ὕστερον προταθῆ αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρον αὐτοῦ συζητήσεως.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ ἄρθρον πρῶτον, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης ἐνστάσεως, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 2 ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 120,800 δίδεται ὡς πίστωσις πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὕστερον, γενησομένης τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ἀφαιρεθέντος ποσοῦ τῶν χρημάτων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, θέλει ὁρισθῆ τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῆς δοθησόμενον ποσόν.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὁρίζῃ ἐπὶ τοῦ τρίτου ἄρθρου τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσὸν εἰς δραχμὰς 120,800, ἕπεται ὅτι ἔχει θετικὰς περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀφαιρέσεως πληροφορίας.

Καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐπίφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

Ὑπουργὸς, δὲν γινώσκει ὁριστικῶς ἔτι τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς· διότι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς εἰσέτι δίκη ἐν Μελίτῃ 1) ἐπὶ δραχμῶν 33,000, αἵτινες, δοθεῖσαι παρὰ τῶν ἐν Πάτραις ἐμπόρων εἰς τοὺς περὶ τὸν Μυριδίτην, κατεσχέθησαν ὕστερον ἐν Μελίτῃ διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπέζης, καὶ 2) ἐπί τινων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων, ἀφαιρεθέντων καὶ τούτων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁποίων ζητεῖται ἀποζημίωσις παρὰ τῶν ἰδιοκτημόνων· ἐὰν λοιπὸν ληρθῶσιν αἱ διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπέζης κατασχεθεῖσαι ἐν Μελίτῃ δραχμαὶ 33,000 καὶ δὲν ἠττηθῇ αὕτη καὶ ἐπὶ τῆς δίκης διὰ τὴν ζητουμένην ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τῶν ἀφαιρεθέντων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων, τότε θέλει ἐλαττωθῇ ἐπὶ πολὺ τὸ ἐκ δραχμῶν 120,800 ζητούμενον πρὸς ἀποζημίωσιν ποσὸν, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς ἐπισυμβάσης ὁλικῆς ζημίας.

Δοθησομένων ὅθεν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τῶν ἐπισήμων πληροφοριῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης περὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀναγκαίου ποσοῦ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν περί τε τῶν δραχμῶν 33,000 καὶ τῶν πολυτίμων πραγμάτων, τότε θέλει ἡ Κυβέρνησις δώσει τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν, οὐ μόνον διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφειλομένην πίστιν, ἀλλὰ διὰ τὴν πίστιν τοῦ Ἔθνους, δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, διὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὡς ἐκκαθαρισμένον τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσὸν, ὁ δὲ νῦν Ὑπουργὸς δὲν ὁρίζει εἰσέτι τοῦτο, πρὶν ἡ ψηφισθῇ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβληθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας ὁριστικὸς κατάλογος περὶ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων καὶ τῆς Τραπέζης καὶ τῶν διαφόρων ἰδιωτῶν.

Οὐ μόνον τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπεζης εἶναι ὡρισμένον, ἐπέφεραν ἄλλος, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ κατάλογος περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν Νομισμάτων, τὰ ὁποῖα ἀφῃρέθησαν· ἐκ τῶν ὁποίων, τὰ μὲν εἰς μετρητὰ ἀφαιρεθέντα ἦσαν δραχμαὶ 117,843:15, τὰ δὲ εἰς παρακαταθήκας δραχμαὶ 2028, καὶ τὰ εἰς ἐνέχυρα δραχμαὶ 837:35, τὸ ὅλον δραχμαὶ 120,708 : 50 διὰ τὴν ἀπώλειαν δὲ ταύτην ἀπαιτεῖται τὸ Δημόσιον νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφει-

λομένην κοινὴν πίστιν. Ὅταν δὲ ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐκκρεμεῖς δίκαι περί τε τῶν δραχ. 33,000, αἵτινες κατεσχέθησαν ἐν Μελίτῃ, καὶ τῶν ἐπὶ παρακαταθήκῃ δοθέντων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχ. 3,000, καὶ γένῃ ἀκριβὴς περὶ τῆς ὁλικῆς ἀφαιρεθείσης ποσότητος λογαριασμὸς, τότε θέλει πληρωθῇ καὶ ἡ ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ, ἐπιθυμῶν τὴν συντήρησιν καὶ πρόοδον τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς Καταστήματος τῆς Τραπέζης.

Ἐπειδὴ ζητεῖται ἡδὴ πίστωσις ἀποζημιώσεως, παρετήρησεν ἕτερος, διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντα χρήματα, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι ὡρισμένον τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσὸν· καὶ ὡς ἐκ τούτου, κατὰ πρῶτον ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιγενομένης ζημίας, καὶ ἔπειτα νὰ εἰσαχθῇ ὁ προκείμενος περὶ ἀποζημιώσεως Νόμος· αἱ δὲ ἀφαιρεθεῖσαι παρακαταθῆκαι τότε δύνανται ν' ἀποζημιωθῶσιν, ὅταν ἐδόθησαν ἐπὶ ὠφελείᾳ τῆς Τραπέζης, ἤτις, ὡς μηδεμίαν ἐκ τούτων ἔχουσα ὠφέλειαν, δὲν εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, καὶ μόνοι οἱ ἰδιοκτήμονες αὐτῶν πρέπει νὰ ὑποφέρωσι τὴν διὰ τὴν ἀπώλειάν των ἐπιγενομένην ζημίαν. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκ δραχ. 120,800 ζητουμένης ἀποζημιώσεως, ἐπιφυλαττομένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν γενομένων λογαριασμῶν περὶ τῆς ἀφαιρεθείσης ποσότητος.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν, ὅτι, ἀρὰ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἑπομένως παρεδέχθη ἡ ἀποζημίωσις, δύο τινὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν προβλέπῃ τὸ Νομοσχέδιον.

Α'. Ἂν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀποδίδωνται ὅσα πραγματικῶς ἐληστεύθησαν, καὶ

Β'. Μήπως ἀποζημιοῦνται πρόσωπα, μὴ ἔχοντα οὐδὲν δικαίωμα τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀποζημιώσεως.

Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον προβλέπεται διὰ τοῦ ἄρθρου 7, ἐννοοῦντος, ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν δύναται ν' ἀποζημιωθῇ, πρὶν ἡ ἀποδείξῃ τὴν πραγματικῶς ληστευθεῖσαν ποσότητα· τὸ δὲ δεύτερον προβλέπεται διὰ τοῦ ἄρθρου 2, καθ' ὃ ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ὅσα ἤθελον τῆς ἀποδοθῇ. Ἔπειτα, ἐπρόσθεσεν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρακαταθήκας, τότε ἡ Κυβέρνησις θ' ἀποζημιώσῃ τὴν Τράπεζαν, ὅταν αὕτη ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Δικαστηρίων. Διὰ τοὺς

λόγους τούτους συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἄλλος δὲ ἐπέρερεν, ὅτι τὸ ζήτημα περιεπλέχθη πολὺ ἤδη πρόκειται ν' ἀποδοθῶσι τὰ χρήματα ταῦτα, καὶ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν ἀπορασίζει ἡ Γερουσία περὶ τῶν παρακαταθηκῶν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο ἅπαξ λόγος περὶ τούτων, νομίζει, ὅτι κατὰ Νόμον ἀποζημιοῦνται καὶ αὐταί, ὅταν δὲν ἀπωλέσθησαν ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ῥαθυμίαν τοῦ φυλάσσοντος αὐτάς· καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἐπειδὴ διὰ τῆς βίας ἁρπάρεθησαν, ὀφείλει τὸ Δημόσιον καὶ ταύτας ν' ἀποζημιώσῃ, οὐχὶ μὲν ὑποχρεωτικῶς, ἀλλ' εἰς συντήρησιν τῆς δημοσίας πίστεως· ἡ Τράπεζα, ἐπέρερεν ἄλλος, δὲν εἶναι ἀσφαλιστικὸν Κατάστημα, καὶ ἑπομένως τὸ Δημόσιον δὲν ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὴν, εἰμὴ δι' ὅσα καὶ μόνα διὰ τοῦ Καταστατικοῦ της Νόμου ἐπετρέπετο νὰ μεταχειρισθῇ· ἀφοῦ δὲ διὰ τούτου δὲν τῆς ἐπετράπησαν αἱ παρακαταθῆκαι, τὸ Δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν· ἂν δὲ καὶ τὰ Δικαστήρια αὐτὰ ἀπορασίσωσιν ὅπως ἡ Τράπεζα ἀποζημιώσῃ τοὺς κατόχους τῶν παρακαταθηκῶν, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἂς λογισθῇ εἰς βάρος ἐκείνου, ὅστις παρὰ τὸν Νόμον ἐδέχετο παρακαταθήκας, καὶ οὐχὶ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον ἀποζημιοῖ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνων μόνων, ὅσων ἡ χρῆσις ἐπετράπη διὰ τοῦ Νόμου.

Ἀντιεπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ταῦτα περιττὰ εἰσί, διότι τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἡ Τράπεζα ἀποζημιοῦται διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα χρήματά της, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἂν καὶ οὕτω τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρῃ, ἡ ἔκθεσις ὅμως ῥητῶς ὁρίζει τὸ λῃστευθὲν ποσὸν, καὶ διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τούτου ἀναγνωρίζεται πλέον καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ ἀποζημίωσις καὶ τῶν παρακαταθηκῶν.

Ἀμφότερα τὰ ἀναφυέντα ζητήματα, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δικαιοῦσι τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Τραπέζης· διότι αὕτη οὐδέποτε θέλει καταδεχθῇ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου χρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ὑποχρεωθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποράσεως νὰ πληρώσῃ, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ νὰ παρέξῃ πᾶσαν ἐγγύησιν ὡς πρὸς τὸν ζητούμενον ἤδη προσδιορισμὸν τοῦ λῃστευθέντος ποσοῦ· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς παρακαταθήκας, ἂν καὶ τὸ ποσὸν τούτων θεωρῇ ἀνάξιον διὰ τὴν μικρότητά του μιᾶς τόσον ἐκτεταμένης συζητήσεως, μόλα ταῦτα ἡ Γερουσία ὀφείλει καὶ τοῦτο ν' ἀναγνωρίσῃ, ὁρμωμένη ἀπὸ τὴν αὐτὴν

ἀρχὴν τοῦ νὰ μὴ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ πίστις καὶ ὑπόληψις.

Ἄλλος δὲ προσέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ τὰ σήμερον λεχθέντα θέλουσιν ἔχει ἐπίῤῥοὴν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ ὀλίγα τινά. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ Καταστατικὸν Διάταγμα δὲν ἀναφέρει τι περὶ παρακαταθηκῶν διότι τὰ κύρια μόνον καὶ ἐξιδιασμένα ἔργα τῆς Τραπέζης, ἔπρεπε νὰ ὁρίσῃ, πλὴν δὲν ἀπαγόρευσε καὶ ταύτας· καὶ παν ὅ,τι δὲν ἀπαγορεύεται διὰ τοῦ Νόμου, δύναται νὰ γίνῃ, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τοῦ μετὰ ταῦτα γενομένου καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπικυρωθέντος Κανονισμοῦ ἐπετράπησαν αὗται. Ἔπειτα, ἐπρόσθεσε, πρὸς τί νὰ διαριλονεικῶνται εἰς τὴν Τράπεζαν, ἠθικὸν πρόσωπον οὖσαν, προνόμιον, τὸ ὁποῖον πας ἰδιώτης χαίρει;

Ταῦτα πάντα, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, θεωρεῖ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, διότι ἀρκούντως ἐξασφαλίζουν τὴν Γερουσίαν, ὅσα αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον περιέχει· πλὴν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατάχρησίς τις, εἰς τὸν ἀπολογισμὸν γίνονται αἱ προσήκουσαι παρατηρήσεις.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν εἶναι ἀσφαλιστήριον, πλὴν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ, τῆς ἐχορηγήθησαν προνόμια, ὅσα οὐδ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτὴν χορηγοῦνται, ὡς παραδείγματος χάριν, ἡ ἔκδοσις χαρτονομίσματος· ἂν δὲ δὲν ἀναφέρωνται εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦτο, ποσῶς δὲν βλάπτει, διότι καὶ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν αἱ Τράπεζαι ἐνεργοῦν πολλὰ πράγματα, καὶ τοι μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ καταστατικά των.

Ἐνταῦθα κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ, ὅπως ἔχει.

Μετὰ τοῦτο ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **32—9**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **26** Μαρτίου ε. ε. Ἔπειτα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. **2** τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης, ὁρίζον τὸ ποσὸν τῶν Κεφαλαίων καὶ μετοχῶν αὐτῆς, ἀναφέρει, ὅτι πᾶσα αὔξησις, τούτων θέλει γίνεσθαι συγκαταθέσει *τῆς Β. Κυβερνήσεως*, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξηγηθῇ, ἂν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος διὰ τῶν λέξεων « Β. Κυβέρνησις, » ἐννοῆται μόνον ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία, καὶ οὐχὶ τὰ τρία Νομοθετικὰ Σώματα συναμα· διότι,

ἂν ἡ δευτέρα αὕτη ἐξήγησις παραδεχθῇ, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὡς καταλληλοτέραν θεωρεῖ, ἡ Τράπεζα θέλει εὑρεθῇ εἰς δυσάρεστον θέσιν, διότι, ὡς ἐπληροφορήθη, καὶ τὰ κεφάλαια καὶ αἱ μετοχαὶ ταύτης κύζησαν μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, καὶ αἱ πράξεις της αὗται θεωροῦνται ἐπομένως ὡς γενόμεναι παρὰ τὸν Νόμον. Ἐπεκαλέσθη δὲ ἐπὶ τούτου τὴν ἐξήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ συζητηθῇ μετὰ 24 ὥρας, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ τὴν ἄμεσον συζήτησιν αὐτῆς, ἄλλου δ' ἀντιπαρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἡ προκειμένη πρότασις δὲν ἀποβλέπει Νόμον, ἀλλὰ ἁπλῶς προκαλεῖ πληροφορίας τινὰς ἢ διασαφήσεις, δύνανται αὗται καὶ ἤδη νὰ δοθῶσιν, ἂν ὁ Ὑπουργὸς τὰς ἔχῃ προχείρους. Ἐξαιτησαμένου δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὅπως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν χορηγήσῃ τὰς ὁποίας ὁ προλαλήσας ζητεῖ διασαφήσεις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν.

Μετὰ τοῦτο, ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συντάξεως τῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλου Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος αὐτοῦ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχήν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 καὶ εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι περιττὴν πᾶσαν συζήτησιν θεωρεῖ, διότι βεβαίως ἡ Γερουσία ψηφίζουσα τὸ περὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη Νομοσχέδιον, ἐννόει διὰ τούτου καὶ αὐτὴν του τὴν σύζυγον· ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἀπέθανεν, εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ ἰδιαιτέρα περὶ ταύτης πρόνοια. Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχουσι.

Γενομένης δὲ ὑποφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 21 κατὰ 19, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 31 Μαρτίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σουδενῶν ἔκθεσίν της, διότι οἱ κάτοικοι μέχρι τῆς σήμερον καταδιώκονται καὶ ὑποφέρουν.

Ἐξαιτουμένου δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ διορισμοῦ δύω Ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης Νομοσχεδίου ὡς ἀναγκαίου, καὶ τῆς Γερουσίας συνανεσάσης εἰς τοῦτο, ὁ Κ.

Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν πρὸς τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος.
Ν. Βλάστος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μ. Α. Καΐρη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 πρὸς 3, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 Φεβρουαρίου ε. ε.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενη-

σομένης Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 5. τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἐκ δραχμῶν 50820 ποσοῦ διὰ περιθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἀπριλίου 1848.

Σήμερον τὴν 4 Ἀπριλίου ὁ Κ. Πρόεδρος συνεκάλεσεν εἰς ἔκτακτον Συνεδρίασιν τὰ μέλη τῆς Γερουσίας περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησιν σας, τὸ περὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν σαφεῖαν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν τὸ Νομοσχέδιον

τοῦτο, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μας, τῆς ὁποίας ὑποβάλλω ἀντίγραφον, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Πρόεδρον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν τὰδε·

Ἄρθ. 1. Ἡ Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Τράπεζα ἀπαλλάττεται ἐπὶ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου τῆς πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων αὐτῆς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 2. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια θέλουν εἰσθαιδεκατὰ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως των, εἰς τὰ δημόσια Ταμεῖα, μὲ ὠφέλειαν δύο τοῖς ἑκατὸν ὑπὲρ τοῦ παρουσιάζοντος, ὑπερτίμησιν, ἡ ὁποία θέλει ἀποδίδεσθαι ὑπὸ τῆς Τραπέζης εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ τόκον ἴσον τοῦ παρ' αὐτῆς λαμβανομένου, διὰ τὰ ἐπὶ ὑποθήκῃ δάνειά της, εἰς τὸν κάτοχον τοιούτων γραμματίων κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω πενταμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα, τὸ ποσὸν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 5. Μέχρις οὗ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπαναλάβῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της, τὰ ὑπερβαίνοντα τὸν ῥηθέντα ὅρον γραμμάτια αὐτῆς θέλουν τεθῆ ἐκτὸς κυκλοφορίας, καὶ ἀποταμιευθέντες τὸ ἀποθεματικὸν αὐτῆς ταμεῖον, ἐπιτρέπει τῶν Προέδρων τῆς τε Βουλῆς καὶ Γερουσίας,

Ἄρθρ. 6. Ἡ Τράπεζα θέλει ὑποβάλλει καθ' ἑβδομάδα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἀκριβῆ κατάστασιν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ της, δημοσιεύουσα αὐτὴν καὶ διά τινος τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ἐφημερίδων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπρότεινεν, ὅτι διὰ τὸ κατεπείγον καὶ τῆς παρούσης παραστάσεως, καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἀμέσως ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· διότι πᾶσα βραδύτης προερχομένη ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κανονισμοῦ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, θέλει ματαιώσει τὸν σκοπὸν, ὅστις ἐπροκάλεσε τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν γνώμην, καὶ προέβη ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀναπτύσσων τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους λόγους εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, εἶπεν, ὅτι τὰ μεγάλα ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολιτικὰ συμβάντα ἐπενεγκόντα τὴν στάσιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ τὴν νέκρωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἦτον ἐπόμενον νὰ κλονίσωσι τὴν κοινὴν πίστιν, καὶ αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ νὰ μὴ πραγματοποιῶνται, εἰμὴ διὰ μεταλλικοῦ νομίσματος. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἑνωμένη μὲ τὴν λαβοῦσαν χώραν τὸ παρελθὸν ἔτος ἀφορίαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὴν παθητικὴν κατάστασιν τοῦ ἡμετέρου ἐμπορίου, καὶ τὴν ἀργίαν, εἰς ἣν προσωρινῶς ἐτέθη ἡ ναυτιλία τῆς Ἑλλάδος, ἕνεκα τῶν περιστάσεων τῆς Εὐρώπης, ηὔξησαν τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους ζήτησιν τῶν νομισμάτων, καὶ τὴν στενοχωρίαν τοῦ ἐμπορίου. Ὡς ἐκ τούτου ἐξηντλήθη μὲν καὶ ἐξαντλεῖται καθ' ἑκάστην τὸ μεταλλικὸν νόμισμα τοῦ τόπου, ἀποστελλόμενον εἰς τὴν Εὐρώπην, τὰ δὲ κυκλοφοροῦντα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν Τραπεζικὰ γραμμάτια ἀγοράζονται ἀπό τινας κερδεσκόπους μὲ Τουρκικὰ νομίσματα, μὴ ἔχοντα τὴν ἀποχρῶσαν ἐσωτερικὴν ἀξίαν, καὶ ἐξαργυρόνονται εἰς τὴν Τράπεζαν· οὕτως ἐλαττούμενον καθ' ἡμέραν τὸ μεταλλικὸν τῆς Τραπέζης νόμισμα, κινδυνεύει νὰ ἐξαντληθῇ, καὶ τὸ κατάστημα τοῦτο νὰ εὑρεθῇ εἰς ἀμηχανίαν,

μὴ ἐπαρκοῦν εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων του. Ἐντεῦθεν ἡ Τράπεζα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην, ἢ ν' ἀπαιτήσῃ διʼ αὐξηρῶν μέτρων τὴν ἀπόδοσιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένων, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἀμηχανίαν τοὺς ὀφείλοντας εἰς αὐτὴν, ἢ ν' ἀναστείλῃ τὰς ἐπωφελείς διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἐργασίας της. Πρὸ πάντων δὲ ὀφείλω νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, Κύριοι, ὅτι ἡ Τράπεζα παρέχει ὅλας τὰς ἀσφαλείας πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της· καθότι τὰ μὲν ἐπὶ ὑποθήκῃ δάνεια εἶναι ἀσφαλισμένα ἐπὶ κτημάτων ἀξίας δώδεκα ἑκατομμυρίων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος δανειζουσα, ἐκτὸς τῶν εἰς προεξοφλήσεις διδομένων καὶ ὀφειλομένων δύο περίπου ἑκατομμυρίων. Τὴν λυπηρὰν ταύτην τῶν πραγμάτων κατάστασιν πολλοὶ τῶν ἐμπόρων καὶ μέτοχοι τῆς Τραπέζης θεωρήσαντες, συνελθόντες, εἰζήτησαν διʼ ἀναφορᾶς των πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ταχεῖαν τῆς Κυβερνήσεως συνδρομὴν πρὸς ἀπορρυγὴν παντὸς κινδύνου, δυναμένου οὐ μόνον τὴν Τράπεζαν νὰ φέρῃ εἰς θέσιν τοῦ νὰ παύσῃ τὰς πληρωμάς της, καὶ πολλοὺς τῶν ἐμπόρων νὰ ζημιώσῃ ἐπαισθητῶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ ὑποθήκῃ ὀφειλέτας νὰ ἐκβιάσῃ δικαστικῶς εἰς τὴν ταχεῖαν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των.

Πρὸς ἀπορρυγὴν τούτων, ἐλήφθη τὸ μέτρον τοῦ ν' ἀναστα λῇ προσωρινῶς ἡ ἐξαργύρωσις τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, μεχρὶ τῆς παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὁριζομένης προθεσμίας. Ἡ Κυβέρνησις ὀφεν ὑπʼ ὄψιν ἔχουσα τὰς ὠφελείας, καὶ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς συστάσεώς της παρήγαγεν εἰς τὸν τόπον ἡ Τράπεζα, καὶ θεωροῦσα κατεπείγον τοῦ νὰ χορηγθῶσιν εἰς αὐτὴν, ὅσον τάχος, τὰ μέσα τοῦ νὰ μὴ διακόψῃ τὰς ἐπωφελεῖς ἐργασίας της, δὲν ἐδίστασε νὰ χορηγήσῃ τὴν ζητουμένην συνδρομὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπέβαλεν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Οὐδεμίαν δὲ εἰς τοὺς πολίτας διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ θέλει ἐπέλθει ζημία, καθότι, ὅσον τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια βραδύνουσι νὰ ἐξαργυρωθῶσι, τοσοῦτον ἐπαυξάνει ὁ τόκος καὶ ἡ ζήτησις αὐτῶν.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἐπειδὴ εὑρέθη εἰς δυσκόλους περιστάσεις, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ τοῦτο κατέφυγεν εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ καὶ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν της· ἡ τοιαύτη δὲ τῆς Τραπέζης κατάστασις δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς περιστάσεις, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τὰς περιστά-

σεις τῆς παρελθούσης τετραετίας, καὶ τὸν μεγάλην εἰσροὴν τοῦ Τουρκικοῦ νομίσματος, τὸν ὁποῖον ὡρείλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προλάβῃ ἐγκαίρως.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ποίαν χρῆσιν τούτων θέλουν κάμει οἱ πολῖται, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων τοῦτα εὑρίσκονται; καὶ πῶς θέλουν πορισθῇ διὰ τούτων τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα;

Διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀνοίγεται μὲν ἀληθὲς πόρος τις πρὸς τοῦτο, ἡ παράδοχὴ δηλαδὴ τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς ἐξόφλησιν τῶν πρὸς αὐτὸ χρεωστουμένων, ἀλλ' ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν πολιτῶν, ἢ μᾶλλον τὸ ὅλον αὐτῶν, δὲν χρεωστῇ εἰς τὸ Δημόσιον τίποτε, ἢ χρεωστῇ μικρόν τινα ποσότητα, πῶς θέλει χρησιμοποιηθῶσι τότε τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος γραμμάτια; θέλει εἴπει τις διὰ συναλλαγῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου, οἵτινες, ὡς φαίνεται, θέλουσι σπεύσει νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διὰ τοῦ Νόμου τούτου χορηγουμένης ὠφελείας (τῆς ὑπερτιμήσεως) τῶν 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν φυσικῶν μεγάλων δυσκολιῶν τῆς συναλλαγῆς ταύτης, εἶναι τοσαῦτα τὰ χρέη τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, ὅση εἶναι ἡ ποσότης καὶ ἡ κίνησις τῶν τραπεζικῶν γραμματίων καὶ ἡ ἀναφερομένη πενταμηνος προθεσμία εἶναι ἡ ἐποχή, καθ' ἣν καθίστανται ἀπαιτητὰ τὰ πρὸς τὸ δημόσιον χρέη.

Καὶ ἐὰν οἱ ὀφειλέται οὗτοι δὲν διευκολυνθῶσιν, ἢ καὶ δυστρυπήσωσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρεῶν των, θέλουσι καταδιωχθῇ αὐστηρῶς; καὶ ἐὰν τοῦτο γένῃ, δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ περιπέσωσι μέγας ἴσως ἀριθμὸς πολιτῶν εἰς τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον τρέχουσιν οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης, ἂν καταδιωχθῶσιν εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις παρ' αὐτῆς; Τὰς ἀμφιβολίας ταύτας ἀπαιτεῖται νὰ διαλύσωσιν οἱ ἀρμόδιοι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοί, πρὶν ἢ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διότι, ἂν αἱ ὑπεθέσαι ἀμφιβολίαι δὲν διαλυθῶσιν ἀρκούντως, τότε πρέπει νὰ ληφθῇ ἄλλο μέτρον, ἢ τὸ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτεινόμενον, τοὐτέστιν ἡ καταναγκαστικὴ κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ὅτε, ὡς λέγει ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἡ Τράπεζα εἶναι πολὺ ἐγγύηνος, καὶ δὲν θέλει ἀρνηθῇ μετὰ καιρὸν νὰ τὰ ἐξαργυρώσῃ.

Εὐχῆς ἔργον ἦθελεν εἶσθαι, παρετήρησέν ἄλλος, νὰ ὑπῆρχον εἰς μεταλλικὰ νομίσματα ὅλα τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης· ἀλλ'

ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, δὲν πρέπει νὰ συστηθῶσι καὶ Τραπέζαι; τὰ δὲ κυκλοφοροῦντα Τουρκικὰ νομίσματα κακῶς μέχρι τοῦδε συνηλλάττοντο, διότι εἰς οὐδένα εἶναι ὑποχρεωτικά, ὡς ἀπαγορευομένης τῆς κυκλοφορίας των διὰ Νόμου· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἐπειδὴ τὸ κατάστημα τῆς Τραπέζης μεγίστην εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἐπέφερεν ὠφέλειαν, καὶ ἀναγκαῖον θεωρεῖται εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτεινομένη ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, καθόσον ἡ Τράπεζα ἀναδέχεται τὴν ζημίαν των μὲ 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐκβίασιν τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλετῶν, αὕτη εἶναι πάντῃ ἄσχετος πρὸς τὸν προκείμενον Νόμον, ὅστις εἴτε ὑπάρχει, εἴτε μή, τὸ Δημόσιον δύναται νὰ ἐκβιάσῃ ἐν παντὶ καιρῷ τοὺς ὀφειλέτας αὐτοῦ. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, ὡς καταλληλοτάτου εἰς τὴν συντήρησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης· διότι, ἂν πρὸς καιρὸν μόνον ἀναχαιτισθῇ ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ, δυσάρεστα ὕστερον θέλουσιν ἐπέλθει καὶ ἀδιόρθωτα ἀποτελέσματα.

Ἐὰν τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, παρετήρησεν ἕτερος, διά τινος διατάξεως τοῦ προκειμένου Νόμου, δὲν κανονισθῶσιν ὡς νομίσματα δυνάμενα νὰ κυκλοφορῶσιν ἐν γένει, θέλουσιν ἀπολέσει τὴν ἀξίαν των, καὶ πολλὴν ζημίαν οἱ πολῖται θέλουσιν ὑποστῇ· καθότι ταῦτα εἶχον μὲν τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος μέχρι τοῦδε διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν κοινὴν πίστιν, ἀλλ' ἤδη διὰ τῆς παραδοχῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλει ἐκπεσθῇ ἡ ἀξία αὐτῶν· διὰ νὰ δοθῇ ὅθεν εἰς τὰ εἰρημένα γραμμάτια ἀξία τις νομίσματος, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ δυσκολία τις εἰς τὴν συναλλαγὴν αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ἡ ἑπομένη διάταξις ἐν τῷ Νόμῳ, ὡς ἴδιον ἄρθρον αὐτοῦ.

« Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος » Νόμου θεωροῦνται ὡς νόμιμον νόμισμα εἰς τὴν κυκλο- » φορίαν των. »

Δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ, ἐπέμενεν ἄλλος, ἡ προταθεῖσα διάταξις, πρὶν ἢ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ὡς δὲ ὑπάρχει τὸ ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν νόμισμα, οὕτω καὶ τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια θεωροῦνται ὡς χαρτονομίσματα, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἤδη νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀξία αὐτῶν· καθότι οὐδεὶς εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν γραμματίων ὑπάρχει κίνδυνος ζημίας τῶν συναλλαττομένων, καὶ εἰς τοσαύτην καλὴν τῆς

Τραπέζης ευρισκομένης ενεργητικήν κατάστασιν, ώστε πολλοί ἐζήτουν ν' ἀγοράσουν μετοχὰς πρὸς 17 ἐπὶ τῆς ἑκατὸν εἰς κέρδος τῆς Τραπέζης. Ὅταν λοιπὸν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δύνανται νὰ θεραπευθῶσιν αἱ προσωριναὶ τῆς Τραπέζης ἀνάγκαι, καὶ ν' ἀπαλλαγῇ αὕτη τοῦ κινδύνου τῆς στάσεως τῶν πληρωμῶν της, περιττὴ καθίσταται ἡ ἀναγκαστικὴ πρὸς τοὺς πολίτας κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, βεβαιώσωσι τὸ ποσὸν τῶν κυκλοφορούντων τραπεζικῶν γραμματίων, καὶ τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη τῶν πολιτῶν, καὶ προσέτι τὴν ἐντὸς πέντε μηνῶν ἐξόφλησιν αὐτῶν, τότε δύναται νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐὰν δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν ὀφείλωνται εἰς τὸ Δημόσιον ἀπὸ τοὺς πολίτας, εἶναι πιθανὸν νὰ συναχθῶσιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ὅλα τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια· διότι τὸ Δημόσιον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐφάνη ὄχι τόσον ἐπιμελὲς ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, καὶ μόνον κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐξεβίασε τοὺς πολίτας εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, διὰ νὰ τοὺς ἐκφοβίσῃ εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος.

Πολλαπλάσια, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχουν τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη ἀπὸ τὰ κυκλοφοροῦντα Τραπεζικὰ γραμμάτια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου δραχμῶν· καὶ ἐπειδὴ τὰ κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ Δημόσιον εἰσπραττόμενα ὑπάρχουσιν δώδεκα ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἕπεται, ὅτι τὰ εἰς τὸ διάστημα τῶν πέντε μηνῶν εἰσπραχθησόμενα θέλουσι εἶσθαι πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐξοφληθῆ τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκβίασιν τῶν πολιτῶν διὰ τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη των, οὐδεμία προσωποληψία, ἢ πάθος κομματικὸν θέλει λάβει χώραν εἰς τὴν καταβίωξιν αὐτῶν, ἀλλ' ἅπαντες ἐντὸς τοῦ Νόμου θέλουσιν ἀναγκασθῆ νὰ ἐξοφλήσωσι τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη των. Ὁμιλῶν ἀνωτέρω περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, ἀπήντησεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, δὲν ἐννόησα τοὺς μέλλοντας αὐτοῦ ὀφειλέτας, οὐδὲ τὰ μέλλοντα εἰσοδήματα τοῦ Κράτους· διότι τὸ μέλλον κεῖται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ· ἠρώτησα μόνον, ἂν ὑπάρχῃ τόση ποσότης ὀφειλομένη ἤδη εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀποδοτέα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πενταμηνίας, τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ἂν ἡ ποσότης αὕτη θέλει εἰσπραχθῆ μὲ τὰ νόμιμα ἀναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τὴν ἰδίαν ταύτην ἐποχήν

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, ἐπρότεινέ τις τῶν προαγορευσάντων, νὰ τεθῇ ὡς 2 ἄρθρον, τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀνωτέρω προταθέν, ἔχον οὕτως· α ἄρθρ. 2, τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου θεωροῦνται ὡς νόμιμον νόμισμα εἰς τὴν κυκλοφορίαν των· β τὸ δὲ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου νὰ μετατεθῇ εἰς ἄρθρον τρίτον. διότι, ἂν τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια δὲν ὁρισθῶσιν ὡς νόμισμα, δυσκόλως θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὰς συναλλαγὰς χωρὶς μεγάλον ἐκπεσμόν.

Ὁ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1841 καταστατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διαλαμβάνει εἰς τὸ 20 ἄρθρον, ὅτι τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἔχουσι τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος, καὶ περιττὴ ἕνεκα τούτου ὑπάρχει ἡ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου διάταξις ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ. Ἐπειδὴ τὰ γραμμάτια θέλουσι δίδεσθαι εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους μὲ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὠφέλειαν τοῦ παρουσιάζοντος αὐτὰ, μεγίστη ζήτησις αὐτῶν θέλει γίνει, ἄνευ τινος ζημίας τοῦ ἔχοντος αὐτά.

Ἐὰν τὸ 20 ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης Νόμου, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, συμπεριελαμβάνετο εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, μεγίστην τὴν ἀξίαν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων ἤθελεν ἐπιφέρει· διότι, ἐνῷ ταῦτα ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ὡς νόμισμα καὶ παρεδέχοντο παρὰ πάντων, μόνον εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους εἶναι ἤδη δεκτά.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι οὐ μόνον ἅπαξ, ἀλλ' ὁσάκις ἤθελέ τις παρουσιάσει εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, θέλει ἀπολαμβάνει τὴν ὠφέλειαν τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη, ἐρωτηθεῖσα, τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ κειμένου τοῦ 2 ἄρθρου.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, δὲν παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν προσθήκην τοῦ ἰδιαιτέρου ἄρθρου, καὶ οὕτω παρεδέχθη τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, καὶ 6, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **28** πρὸς μίαν, ἔχον ὡς ὑπεδλήθη ἀνωτέρω καὶ ἀπεφατίσθη νὰ διευθυνθῇ αὐθημερὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τὸ κατεπείγον, ἀντίγραφον δὲ τῶν πρακτικῶν νὰ διευθυνθῇ ἀκολούθως, ἅτοῦ ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐπικυρωθῶσιν. Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεμία τροπολογία ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἀποστολὴ τῶν Πρακτικῶν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀκολούθως. Ἀπαγγείλας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἐκ δρ. **50820** ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** διὰ περιθαλψιν **141** παλαιῶν στρατιωτῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **3** καὶ ἡμίσειαν ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων **31** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Χρήστου Βλάσση κωλυομένου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν ἐπρότεινεν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ὅτι δὲν ἐσημειώθη ἐν αὐτοῖς ἡ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, τοῦ ὅτι τὸ παρ' αὐτῆς ἐπιψηφισθὲν περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων Νομοσχεδίον δύναται νὰ δημοσιευθῇ αὐθημερὸν ὡς Νόμος κατηρτισμένος, καὶ πρὶν τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ταύτης ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι παρὰ τοῦ Σώματος.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἐν γνώσει παρελείφθη ἡ

ἀπόφασις αὐτὴ, ὡς περιττὴ, διότι δὲν ἔλαβε χώραν οὐδεμιὰ τροπολογία τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην, διότι οὔτε τὸ Σύνταγμα, οὔτε ὁ κανονισμὸς ἀναφέρουν, ὅτι Νομοσχεδίου τι ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων δὲν θεωρεῖται ὡς Νόμος κατηρτισμένος πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν ἐπὶ τούτου Πρακτικῶν. Ἐπειδὴ ἅμα μετὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ Συνόλου καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ, δύναται νὰ κυρωθῇ παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ νὰ δημοσιευθῇ· ἡ δὲ ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν εἶναι ἔργον τῆς ἐσωτερικῆς διευθύνσεως τῆς Γερουσίας, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχον μὲ τὸ κῦρος, εἰρὴ, τῶν ψηφισθέντων Νόμων. Ἄκαιρα δὲ, τὸ ὁποῖον ἐγένετο παρὰ τὴν τάξιν καὶ τὸν Κανονισμὸν, τοῦ νὰ συζητηθῇ δηλαδὴ αὐθημερὸν τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχεδίον, πρὶν ἢ παρέλθωσιν εἴκοσι τέσσαρες ὧραι περὶ τούτου, καθ' ὃ ἐξαιρετικοῦ καὶ ὑπὸ μόνης τῆς ἀνάγκης ὑπαγορευθέντος, ἀναιρέουσι τὰ Πρακτικά.

Ἀντιπύθοντος δὲ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ὅτι, ἐπειδὴ τὰ Πρακτικὰ περιέχουσι πᾶν ὅ,τι ἐγένετο καὶ ἐλέχθη κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, νομίζει, ὅτι καὶ τοῦτο πρέπει νὰ μνημονευθῇ ἐν αὐτοῖς, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐζητήθη ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη τὰ Πρακτικὰ μετὰ τῆς ἀκολούθου προσθήκης.

» Καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῇ αὐθημερὸν (τὸ Νομοσχέδιον)
» εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ κατεπεῖγον·
» ἀντίγραφον δὲ τῶν Πρακτικῶν νὰ διευθυνθῇ ἀκολούθως,
» ἀφ' οὗ ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐπικυρωθῶσιν. Ἐνταῦθα παρετήρησέ
» τις τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεμία τροπολογία ἐγέ-
» νετο ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἀποστολὴ τῶν Πρακτικῶν
» ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀκολούθως. »

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω καὶ τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἔχοντα ὡς ἑπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν,

Κύριοι, Νομοσχέδιον κατὰ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, τὸ ὁποῖον, συζητηθὲν ἐν τῇ Βουλῇ, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς θέλετε παρατηρήσει εἰς τὸ ἐγκλειόμενον ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν της, ἀφοῦ ἐπηνέχθησαν τροπολογίαι τινὲς, αἱ ἑξῆς.

Εἰς τὸ 3 ἄρθρον ἀρτηρέθησαν αἱ λέξεις « ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν », καὶ ἀπεφασίσθη, ὥστε, παρὰ τὴν κατάσχεσιν καὶ πώλησιν τῆς τυχὸν ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου ἢ ζωοκτόνου, νὰ ἐνεργῆται ἀμέσως μετὰ τὴν καταδίκην αὐτοῦ καὶ προσωπικὴ κράτησις πρὸς κατανάγκασίν του εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ προστίμου ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς κ.τ.λ.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν τροπολογίαν ταύτην εἶναι, ὅτι πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, τὸ ὁποῖον καταμαστίζει τὰς πλείστας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, πρέπει νὰ προσδιορισθῶσιν αὐξηρότεραι ποιναί, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ διατελῶσιν οἱ ζωοκλόποι καὶ ζωοκτόνοι εἰς προσωπικὴν κράτησιν, ἕως ὅτου ἤθελον ἀποτίσει τὰ καταψηφισθέντα κατ' αὐτῶν πρόστιμα, ἢ χρηματικὰς ποινὰς κ.τ.λ. Ἕτερος λόγος, ὑπαγορεύσας τὴν προαιρεθεῖσαν ταύτην εἶναι, ὅτι ἐνδέχεται ν' ἀποδῇ πολλάκις ἄσκοπον τὸ μέτρον τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν ζωοκλόπων καὶ ζωοκτόνων, καθόσον ἄλλοι μὲν τούτων δὲν ἔχουσι περιουσίαν, καὶ μόνον ἔργον των ἐκ συστήματος ἔχουσι τὴν ζωοκλοπίαν, ἕτεροι δὲ ἠμποροῦν νὰ μεταβιβάσωσιν εἰκονομικῶς τὴν περιουσίαν των εἰς ἄλλους, καὶ οὕτω νὰ ματαιώσωσι τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 4 ἀρτηρέθησαν ὡσαύτως αἱ λέξεις « ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προσθεσμίας τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν », διὰ νὰ συνᾴδῃ καὶ ἦνε συνεπὲς μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρθρ. 3, τροποποιηθέντος ὡς ἀνωτέρω.

Εἰς τὸ ἄρθ. 5 ἐθεωρήθη σκοπιμώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐμπιριλη[ρ]θῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἐν αὐτῷ μνημονευομένου 21 ἄρθρ. τοῦ ποιν. Νόμου, χωρὶς νὰ γίνηται ἁπλῆ εἰς αὐτὸ παραπομπή, καθόσον μάλιστα

ἐτροπολογήθη τοῦτο δι' ἄλλου Νόμου· προσετέθη δὲ καὶ 9 ἄρθ. καθότον μόνον ἀφορᾷ τὴν ζωοκτονίαν, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ Δῆμοι καθίστανται ὑπόχρεοι ν' ἀποζημιῶσι τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ἀποκτεινομένων ἐντὸς τῆς περιφερείας των ζώων. καὶ τοῦτο κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1838 Νόμου περὶ δενδροφθορῶν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι αἱ ζωοκτονίαι ἐνεργοῦνται, ὡς καὶ αἱ δενδροφθοραὶ πρὸς ἐκδίκησιν, καὶ διὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κυρίων τῶν ἀποκτεινομένων ζώων ἐκ μέρους τῶν Δήμων ὄχι μόνον ὁ σκοπὸς, τὸν ὁποῖον προτίθεται ὁ ζωοκτόνος, του νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐχθρόν του δὲν ἐκπληροῦται, ἀλλὰ μάλιστα ζημιοῦται καὶ ὁ ἴδιος, ὑποχρεούμενος νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ζημιωθέντος.

Τὰς τροπολογίας ταύτας ἀπεδείχθη πληρέστατα ἡ Κυβέρνησις, ὡς τὰ μέγιστα συντελούσας εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ προκειμένου σκοποῦ.

Λαμβάνω δὲ τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάψω καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, ἀφορώσης τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ ἐπιληφθῆτε ὅσον ἐνεστὶ ταχύτερον τῆς συζητήσεώς του, ἐπειδὴ ἡ ζωοκλοπία καὶ ζωοκτονία ἐξακολουθεῖ νὰ μαστίζῃ τοὺς λαούς, καὶ εἶναι τὰ μέγιστα ἀναγκαῖον νὰ κυρωθῇ ὡς Νόμος τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ τεθῇ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς ἐνέργειαν, πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἀπριλίου 1848.

Ὁ Ὑπουρ. τῶν Ἐσωτερικῶν Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ ζωοκλοπίας.

ΟΘΩΝ.
ΓΡΑΣ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς μετά τινων τροπολογιῶν, τὰς ὁποίας παραδεχόμεθα, θέλει εἰσαχθῇ ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δικαιο-

σύνης Ὑπουργὸς εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ζωοκλόπος, ἢ ζωοκτόνος, ἐκτὸς τῶν παρὰτοῦ ποινικοῦ Νόμου ὁριζομένων ποινῶν, καὶ πολιτικῶν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων ὑποβάλλεται καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, διπλασίαν τῆς τιμῆς τοῦ κλαπέντος, ἢ θανατωθέντος ζώου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἀνακαλύψας ζωοκλόπον, ἢ ζωοκτόνον λαμβάνει, ὡς ἀμοιβὴν, ὁλόκληρον τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ζωοκλόπος ἢ ζωοκτόνος κατεδικάσθη· περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνακαλύψαντος ὀφείλει γίνεσθαι μνεία εἰς τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀφοῦ καταταθῆ τελεσίδικος ἡ κατὰ τοῦ ζωοκλόπου ἢ ζωοκτόνου ἀπόφασις, οὗτος ὀφείλει ν' ἀποτίσῃ ἀμέσως καὶ ἀνυπερθέτως τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν κύριον τοῦ ζώου, καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα· ἄλλως, ἐπιμελείᾳ τοῦ ὁμοδίου Ταμίου, γίνεται ἀμέσως προσωπικὴ κράτησις, κατάσχεσις, καὶ πώλησις ἀναλόγου μέρους τῆς κινητῆς, ἢ μὴ ὑπαρχούσης διόλου, ἢ ἀποχρώσης κινητῆς, τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ἀνω εἰρημένων ὑποχρεώσεων. ἡ κατάσχεσις καὶ πώλησις τῆς περιουσίας ταύτης γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ καταδιώξεως καταδυστερούντων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προθεσμίας ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν πληρώσῃ ὁ ζωοκλόπος, ἢ ὁ ζωοκτόνος τὰς ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις, ἢ τοὐλάχιστον τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, ἡ Κυβέρνησις προκαταβάλλει ἀμέσως εἰς ληγαριασμὸν τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς, εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα.

Ἄρθρ. 5. Οἱ διὰ τελεσιδίκου ποινικῆς ἀποφάσεως καταδικαζόμενοι ἐπὶ πλημμελήμασιν, ὡς αὐτουργοὶ, ἢ συνεργοὶ ζωοκλοπίας, ἢ ζωοκτονίας, στεροῦνται κατὰ συνέπειαν τῆς καταδίκης ταύτης.

1. Πάσης δημοσίας, ἢ ἐκκλησιαστικῆς, ἢ δημοτικῆς ὑπηρεσίας καὶ θέσεως, ὁμοῦ μὲ ὅλα τὰ ἐξαρτώμενα ἐντεῦθεν δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα.

2. Ὅλων τῶν ἀξιωμάτων, ἐπιτίμων θέσεων, καὶ διακριτικῶν σημείων.

3. Τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἦναι μέλος Νομαρχικοῦ τινὸς, Ἐπαρχιακοῦ, ἢ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἢ ἄλλης τινὸς συνελεύσεως, συγκαλουμένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ τοῦ νὰ διορίζηται ὁρκωτὸς κριτής.

4. Τῆς ἱκανότητος τοῦ νὰ γένῃ μέτοχος τοιούτων ἀρχῶν, ὑπηρεσιῶν, πλεονεκτημάτων, καὶ τιμῶν. Ἡ διάρκεια τῆς στερήσεως τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων ὁρίζεται ὑπὸ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ συνεργοὶ εἰς ζωοκλοπίαν, ἢ ζωοκτονίαν, εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ὁριζομένης διὰ τοὺς αὐτουργοὺς χρηματικῆς ποινῆς, ἢ προστίμου, τηρουμένων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἐκδικαστικὰ μέτρα κατὰ τῆς περιουσίας τῶν ζωοκλόπων, καὶ ζωοκτόνων, ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῆς περιουσίας τῶν καταδικασθέντων ὡς συνεργῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἐὰν εἰς χεῖρας τινος εὑρεθῇ ζῶον κλοπιμαῖον, καὶ δὲν δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν, ἢ τὸ ἠγόρασε, καταδικάζεται ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ ζώου, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν λοιπῶν ποινικῶν ὁρισμῶν, ἐὰν ὁ κάτοχος τοῦ ζώου ἤθελεν ἐνέχεσθαι εἰς τὴν κλοπήν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ κύριος τοῦ ἀποκτεινομένου ζώου δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν του ἀπὸ τὸν Δῆμον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐπράχθη ἡ ζωοκτονία, σύμφωνα μὲ τὸν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1838 περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰς δενδροφυτείας καὶ ἄλλας φυτείας ρυθμῶν Νόμον.

Ἀθῆναι, τὴν 1. Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἐσύστησε δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους, καθ' ἣν τὰ ποίμνια μεταφέρονται εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, συμβαίνουσιν αἱ περισσότεραι ζωοκλοπαὶ καὶ ζωοκτονίαι.

Ἐνταῦθα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαρχῶν παρετήρησεν, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ παραπεμφθῇ τὸ ἀναγνωσθὲν Νομοσχέδιον εἰς τὰ Τμήματα πρὸς ἐπεξεργασίαν, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ Κανονισμός· διότι ἡ διάταξις αὕτη δὲν φυλάττεται πάντοτε, μὴ συνερχομένων τῶν Τμημάτων· ἐπρότεινεν ἑπομένως νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα διὰ νὰ διορίσωσιν ἀμέσως τὰ μέλη τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς· ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τηρεῖ περιττὴν, διότι ἡ πραγματοποίησις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καθίσταται ἀδύνατος, ἀφοῦ τρεῖς ἤδη φορὰς καθυπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν· ἄλλου δὲ ἀντειπόντος, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐπεξεργασθῇ τοῦτο, καὶ διορίσει τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἔκθεσίν της, συμμορφουμένη μὲ τὸ 21 ἄρθρ. τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ ἐκ δραχ. 50820 ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 διὰ περίβαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν.

Ἐνταῦθα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι νομίζει ἀναγκαῖον πρὸς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, προσκληθέντος νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἀκόλουθα.

Ὅτε ἡ Γερουσία, συζητοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπήντησε τὸ προκείμενον κονδύλιον ὑπὸ τὸν τίτλον *περίβαλψις*, ἐζητήθη τότε, πῶς τὸ ποσὸν τοῦτο θεωρούμενον ὡς περίβαλψις σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὡς τακτικὴ καὶ μηνιαία μισθοδοσία, ἐνῷ αἱ περίβαλψεις ἅπαξ καὶ μόνον δίδονται· εἰδὲ ὡς μισθοδοσία τακτικὴ θεωρεῖται, πῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ περίβαλψις, καὶ νὰ μὴ συμπεριληφθῇ ὡς μισθὸς Στρατιωτικοῦ Σώματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν; Οἱ τότε Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὡμολόγησαν, ὅτι ἡ περίβαλψις αὕτη εἶναι τακτικὴ μισθοδοσία, συμπεριληφθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ δὲ Σῶμα μετέβη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἁρμοδίου νὰ τὸ κινῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας· ἀπεφασίσθη δὲ τότε ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου κονδυλίου, καὶ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, καὶ πρὸ πάντων ἐὰν ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος

συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς ὅλης δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς, καὶ ἐκ πλεονασμοῦ ζητεῖται ἤδη καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Οἱ ἄνδρες οὗτοι, ἐξέθεσεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, εἶτινες ὁπλοφόροι μόνον δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι, καὶ οὐχὶ Σῶμα στρατιωτικὸν, ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου 1844, τεθέντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Γιάννη Κῶστα· καὶ ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς μὴ ἀπαρτίζοντας κατὰ τὸν Νόμον Σῶμα, δὲν ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, ἐμισθοδότει αὐτοὺς κατὰ τὰ 1844 καὶ 1845 τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπαγάγῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν εἰς κεφάλαιόν τι ἢ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι δὲν ἦτον νενομοθετημένον, ὠνόμασεν αὐτὴν περίβαλψιν· ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1846 ἐγένετο πολὺς περὶ τούτου λόγος εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ ταῦτα ῥητῶς ἀπεράνθησαν, ὅτι μόνον διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο παραδέχονται τὴν μισθοδοσίαν ταύτην, τότε τὸ Ὑπουργεῖον, θεωρῶν ἀναγκαίαν τὴν διὰ Νόμου σύστασιν αὐτοῦ, συνέταξε κατὰ τὸ 1847 Νομοσχέδιον, δι' οὗ διωργάνιζε τοὺς ἄνδρας τούτους εἰς Σῶμα ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς· ἀλλ' ὅτε τὸ Ὑπουργεῖον συνέλαβε τὴν ἰδέαν ταύτην, τοῦ νὰ νομοποιήσῃ δηλαδὴ τὸ Σῶμα τοῦτο, ὁ προϋπολογισμὸς εἶχεν ἤδη ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ δὲν ἠδύνατο πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τούτου νὰ ὑποβάλῃ τὸ συνταχθὲν Νομοσχέδιον· ἀναγκάσθη ὡς ἐκ τούτου τὴν μὲν μισθοδοσίαν του νὰ συμπεριλάβῃ, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα ἔτη, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, τὴν δὲ δύναμιν νὰ μεταρρύθμιση καὶ συνενώσῃ μὲ τὴν τῆς χωροφυλακῆς, τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη νὰ θεωρῆται ὡς ἐπικουρικὸν Σῶμα. Καὶ ταῦτα καθόσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Σώματος, καὶ τὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν μεταφοράν του· ἅμα δὲ ἀναλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπροθυμοποιήθην νὰ πραγματοποιήσω, ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην, τὰς εὐχὰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐπιφέρων τὴν δυνατὴν διόρθωσιν. Ἐπὶ τούτῳ ἐπεθεώρησα τὸ Σῶμα τοῦτο ἐνταῦθα· ἰδὼν δὲ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐξελέγξεως τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, διότι ἐνταῦθα ἠδύναντο νὰ παρεισφρήσωσι καὶ πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, διέταξα νὰ μεταβῶσιν εἰς Θήβας, ὅπου ἀπέστειλας ὑπάλληλον νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσῃ, ὑποβάλω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιθεωρήσεως· οἱ ἄνδρες οὗτοι εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας εὑρέθησαν 151, οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ προικοδοτημένοι, οἱ δὲ ἁπλοῖ στρατιῶται, ὑπὲρ τὰ

στρατεύσιμα ἔτη γεγονότες, καὶ ἄλλοι μὴ στρατιῶται, ῥοπαλοφόροι μᾶλλον, μηδὲν ἔχοντες ὅπλον. Εἰς δὲ τὴν ἐν Θήβαις γενομένην ἐπιθεώρησιν εὑρέθησαν 70, οἱ μὲν 35 Ὑπολοχαγοὶ καὶ Ἀνθυπολοχαγοί, οἱ δὲ λοιποὶ στρατιῶται· εἰς τούτους δὲ προστιθέμενοι καὶ οἱ ἐν Κορινθίᾳ διαμένοντες 12 στρατιῶται καὶ 6 ἀξιωματικοί, καὶ δύο ἐνταῦθα, οἵτινες παρουσιάσαντες πιστοποιητικὰ ἰατρῶν ἐδικαιολογοῦσαν τὴν ἐνταῦθα διαμονήν των, ἀποτελοῦσι τὸν ἀριθμὸν 90· ὥστε ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἤδη πραγματικῶς ὑπαρχόντων, καὶ τῶν σημειουμένων εἰς τὸν ὁποῖον μοὶ ἔδωκαν κατάλογον, φθάνει εἰς 61 ἄνδρας.

Ἐκ τῶν καταλόγων δὲ, τοὺς ὁποίους συνέταξεν ἐν Θήβαις ὁ ἐπιθεωρητὴς, παρατηρεῖ ἡ Γερουσία ὅτι, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ, καὶ οἱ στρατιῶται, εἶναι ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσωσι, διότι ἅπαντες σχεδὸν ὑπερβαίνουν τὰ στρατεύσιμα ἔτη· οἱ πλεῖστοι δὲ αὐτῶν, καὶ μάλιστα οἱ ἀξιωματικοὶ στερούμενοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ὅπλου, φέρουσι ῥόπαλα. Τὸ νὰ διοργανισθῶσιν οἱ ἄνδρες οὗτοι εἰς Σῶμα στρατιωτικόν, εἶναι δύσκολον καὶ πολυέξοδον ἐνταυτῷ· νὰ διανεμηθῶσιν δὲ εἰς τὰ Τάγματα, καὶ τοῦτο ἐπίσης εἶναι ἀδύνατον, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι προικοδοτημένοι, καὶ ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσωσιν· ἂν ἦσαν ἀξιωματικοὶ ῥαλαγγῖται ἠδυνάμεθα νὰ τοὺς διαλύσωμεν. Τὰς δυσκολίας ταύτας ὑπ' ὄψιν ἔχον τὸ τῶν Ὑπουργείων, καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν φωνὴν τῆς φιλανθρωπίας ἀκοῦον, διότι πρόκειται περὶ ἀνδρῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἀπόρων, ἀπεράσισε νὰ διατηρήσῃ αὐτοὺς ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ λάβῃ τὰ καταλληλότερα μέτρα· καὶ τοὺς μὲν ἱκανοὺς νὰ παραπέμψῃ εἰς τὰ Τάγματα, περὶ δὲ τῶν ἀνικάνων νὰ λάβῃ ἄλλην πρόνοιαν.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, περὶ τακτοποιήσεως τοῦ Σώματος τούτου, ἀλλ' ἂν τὸ ζητούμενον κονδύλιον ἦναι ἔξοδον δικαιολογημένον, ἢ ὄχι· ἡ Γερουσία στηριζομένη εἰς τὰς ὁποίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔδωκεν ἤδη πληροφορίας, ἠδύνατο νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τοὺς ἄνδρας τούτους, μὴ θεωρουμένους ὡς Σῶμα ἐπικουρικόν, ὅπως ὠνομάσθησαν, ἀλλ' ἁπλῶς ῥοπαλοφόρους· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἐξάγομεν ἀπὸ τὴν προφορικὴν ἐξήγησιν τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς 1200, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, ὅτι ὄχι μόνον ἡ μισθοδοσία τούτων εἶναι διπλῆ, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σημειοῦται μισθοδοσία πραγματικῶν χωροφυλάκων 1428, τουτέστι 228 περισσοτέρων, ἀφ' ὅσους ὁ ἰδιος Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν· ὥστε ὀφείλομεν ν' ἀποβλέψωμεν ὄχι μόνον τὸ συζητούμενον ποσὸν, ὡς συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς χωροφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν περιττῶν 228 χωροφυλάκων νὰ ἀφαιρέσωμεν, καὶ οὕτως ἡ Γερουσία θέλει διαχθῆ συνεπὴς μὲ τὰς προηγουμένας ἀποράσεις καὶ αὐτὴς καὶ τῆς Βουλῆς, σεβομένη ταύτας, καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν.

Ἄλλος δὲ ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ προηγουμένου, ἀνέγνω τὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐπέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα συμπεριλαμβάνεται εἰς τοὺς 1200 χωροφύλακας, ἐν δὲ τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται ἡ μισθοδοσία 1428 χωροφυλάκων, ἕπεται ὅτι ἡ μισθοδοσία αὕτη ζητεῖται ἐκ περισσοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ περιττῶν 228 χωροφυλάκων.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἂν διὰ τοῦ διοργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς προσδιορίζηται καὶ ὁ ἀριθμὸς ταύτης, καὶ πῶς οἱ 141 ἐμισθοδοτοῦντο, ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Καταστατικὸν Διάταγμα ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῆς χωροφυλακῆς εἰς 1222· πλὴν μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς, ηὐξήνθη ἡ δύναμις αὕτη, οὐδέποτε ὅμως ἔφθασε τοὺς 1400, καὶ ὅτι εἰς τὸ σημειούμενον ποσὸν τῆς χωροφυλακῆς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τούτου, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐπλήρωνε τοὺς ὁπλοφόρους τούτους, ἐκδίδον ἐντάλματα εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, καὶ τοῦ Σώματος τούτου συμπεριλαμβανομένου εἰς τοὺς 1428, οἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἀπαιτεῖται ἢ ν' ἀποβλέψωμεν τὸ συζητούμενον ποσὸν, ἢ ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τὴν μισθοδοσίαν τῶν περιττῶν 228 χωροφυλάκων· καὶ συνάμα νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς βάρος αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα εἰς βάρος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου ἐξέδιδεν ἐντάλματα διὰ μισθοδοσίαν τῶν ὁπλοφόρων τούτων.

Ἡ προκειμένη συζήτησις, ἐπέφερεν ἄλλος, θεωρεῖται περιττὴ, διότι ἡ Γερουσία συζητοῦσα τὸν Νόμον περὶ τῆς κατὰ ξηρὰν στρατιωτικῆς δυνάμεως, προσδιοριζομένης εἰς 9150 ἄνδρας,

ἠρώτησε τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἄλλο Σῶμα, καὶ οὗτος ἀπεκρίνατο καταφατικῶς, προσθέσας ὅτι εἰς ταύτην συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ τοῦ Γιάννη Κώστα. Ἑπομένως ἡ Γερουσία **9150** ἀνδρῶν μισθοδοσίαν πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ καὶ πᾶσαν ἄλλην, ὡς καὶ τὴν προκειμένην, ν' ἀπορρίψῃ.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἂν εἰς τοὺς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένους χωροφύλακας συμπεριλαμβάνωνται καὶ οἱ **141**, ἐπέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐ μόνον συμπεριλαμβάνεται ἡ μισθοδοσία αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἔτι περισσότερα ζητοῦνται· διότι, ἐνῷ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς τῶν χωροφυλάκων συμποσοῦται εἰς **1200**, καὶ ἐνῷ τούτων καὶ μόνον τὴν μισθοδοσίαν ὤφειλε νὰ προϋπολογίσῃ, τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον οὐ μόνον **1428** χωροφυλάκων τὴν μισθοδοσίαν ἐσημείωσεν ἐν τῷ κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντι προϋπολογισμῷ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ μετὰ ταῦτα συμπληρωματικοῦ ἐπρόσθεσε καὶ **120** εἰσέτι χωροφυλάκων, καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐσημειώθη καὶ τὸ ἤδη συζητούμενον ποσόν. Ἡ Γερουσία λοιπὸν μετὰ ταῦτα, καὶ μετὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο συμποσοῦται εἰς **90**, δὲν δύναται παρὰ **1220** χωροφυλάκων μισθοδοσίαν νὰ παραδεχθῇ, τὸ δὲ συζητούμενον ποσὸν ν' ἀπορρίψῃ, διότι ἡ μισθοδοσία αὕτη συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ὅλην τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄλλος δὲ προσέθηκεν εἰς ταῦτα, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἴδιος ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς **1200**, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν **141**, τούτων καὶ μόνον τὴν μισθοδοσίαν ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία· ἐπρόσθεσε δέ, ὅτι δὲν ἀνήκει ἡ Γερουσία νὰ συζητῇ περὶ ἀνδρῶν, οἵτινες ὄχι μόνον ὑπερέβησαν τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ στρατιωτικὸν κατάλογον δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν.

Πᾶσα δὲ περὶ τούτου συζήτησις, ἐπέφερεν ἄλλος, περιττὴ καθίσταται, διότι ὄχι μόνον ὁ Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι εἰς οὐδὲν ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐπανειλημμένως ἐξεφράσθησαν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤδη ἡ Γερουσία δὲν δύναται παρὰ συνεπὴς μὲ τὰς ἀποφάσεις της, ν' ἀπορρίψῃ τὸ προκείμενον κονδύλιον.

Ἕτερος ἁπάντων, ὅτι δὲν προκύπτει καμμία σύγχυσις, καὶ

πρὸς τελείαν διασάφησιν ἐκθέτει τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν· ὁ Α'. προϋπολογισμός, λέγει, περιεῖχε κεφ. ἐκ δρ. **778,797** διὰ χωρ. **1428**

Εἰς δὲ τὸν συμπληρωματικὸν προϋπολογισμὸν προσετέθη καὶ ἕτερον κεφ. ἐκ δραχ. **32,025** διὰ χωρ. **120**

τὸ ὅλον δραχ. **810,822** χωρ. **1548**

Κατὰ δὲ τὴν ὁμολογίαν τῶν Ὑπουργῶν, ἡ πραγματικὴ δύναμις τῆς χωροφυλακῆς ἦτον **1222**, ὥστε, εἰς αὐτὴν ἐπιστηριζόμενοι, πρέπει νὰ ἐξαλείψωμεν ἀπὸ τὰς προϋπολογισθείσας

δραχμὰς	**778,797**
καὶ τὰς προστεθείσας	**32,025**
ἀναβαίνοντος τοῦ ὅλου εἰς	**810,822**
νὰ ἐξαλείψωμεν λέγω	**170,000**
καὶ νὰ μείνωσιν διὰ **1222** χωροφύλακας δραχ.	**640,822**

διότι τόση ἦτον ἡ δύναμις κατὰ τὸ **1847**, καὶ τόση χρειάζεται ποσότης.

Ἕτερος λέγει, ὅτι σύγχυσις δὲν ὑπάρχει· διότι οἱ ἴδιοι Ὑπουργοὶ ἐφρόντισαν περὶ τούτου, καὶ ὁ μὲν τῶν Στρατιωτικῶν παρέλαβε τοὺς χωροφύλακας, ὁ δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν τοὺς βοπαλοφόρους· πρέπει λοιπὸν νὰ ὑφαρμόσωμεν ἤδη ἰδιαιτέρως αὐτὰ τὰ δύο κονδύλια.

Ἕτερος δὲ προσθέτει, ὅτι τὸ ἐκ δραχ. **30,820** τοῦτο ποσὸν δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐὰν ἤδη τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, τότε προστίθεται· ἀλλ' ἡ ἀπόφασις ἔγινεν εἰς τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἀνῆκον εἰς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν, ἐὰν ἡ προσθήκη ἦναι καὶ ἐκεῖ περιττή, τότε παρατηροῦμεν καὶ τὸν τῶν χωροφυλάκων ἀριθμόν, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνώτερος τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὁμολογηθέντος κατὰ τὸ τέλος τοῦ **1847** ἔτους, καὶ ψηφίζομεν τὴν ἐλάττωσιν τοῦ περιπλέον ποσοῦ, φαινομένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ, μὴ πραγματοποιηθέντος. Ἕτερος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, λέγει, ὅτι τὸ Σῶμα αὐτὸ δὲν ἔχει νόμιμον ὑπαρξιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνηται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κονδυλίου τῶν δραχ. **30820**, ἀπὸ τῶν προϋ-

πολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡσαύτως παρεδέχθη καὶ τὸ νὰ μὴ προστεθῇ μήτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ προτείνας τὴν ἔκθεσιν διὰ τὸ περιπλέον ποσὸν τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ τῆς χωροφυλακῆς προτείνει, ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἀλλ' ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ λέγων, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον, καὶ δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς τὰ ἀβέβαια· εἶναι μὲν ἀληθινόν, ὅτι ὑπάρχει ἀριθμὸς περιπλέων **348** ἀνδρῶν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς χωροφυλακῆς, ἀλλ' εἶναι καλήτερον νὰ μείνῃ, ὡς ἔχει, μὲ τὸν ἐκπεσμὸν τῶν **6200** δραχμῶν, τὸν ὁποῖον ἐπρότεινα, καὶ ἀποφασισθέντα εἰς τὰς προλαβούσας Συνεδριάσεις, καὶ νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ νέος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦ πυκαστύρου του, καὶ ἐκ τοῦ παρουσιασθέντος προϋπολογισμοῦ εὑρίσκεται, ὅτι εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς χωροφυλακῆς ὑπάρχει ἡ ἐξῆς διαφορά· ὁ μὲν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ὅτι, ἡ πραγματικὴ δύναμις τοῦ σώματος τούτου σύγκειται ἐκ **1210** ἀνδρῶν, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** φαίνεται ἐκ **1548**, ὥστε εἶναι πλείονες εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ **338** ἄνδρες· τὴν παρατήρησιν ταύτην ἔχων ὑπ' ὄψει ὁ νέος Ὑπουργός, νὰ προσέξῃ εἰς τὴν μισθοδοσίαν, ἥτις πρέπει βεβαίως νὰ ἐνεργεῖται σύμφωνα μὲ τὸν πραγματικὸν ἀριθμόν, καὶ οὐχὶ τὸν ὑποθετικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἄλλως ἡ πρότασις αὕτη τοῦ Κυρίου Εἰσηγητοῦ ἔγεινεν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν παραδεκτή.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐρωτᾷ περὶ τῶν εἰρημένων ὁπλοφόρων, (ἢ τοῦ Δεύματος τοῦ Γιάννη Κώστα) ἂν πρέπῃ νὰ πληρωθοῦν καὶ διὰ τὸ μέλλον, ἢ νὰ διακοπῶσιν εἰς τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνός, διότι, μὴ ὑπαρχούσης, λέγει, νὰ πράξῃ ἄλλως, διέταξε τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν καὶ κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον, ἀφοῦ τοὺς εἶχεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν δύναται τις νὰ ἐπιφέρῃ περὶ τούτου σύβεμιαν γνώμην, ἀλλ' ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος Νόμου, καμμία μισθοδοσία δὲν πρέπῃ εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκφωνεῖ, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καὶ δὲν ἐμβαίνει εἰς συζήτησιν, ὡς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατὰ πρότασιν τοῦ Γραφείου, ἐνέκρινε νὰ παραπεμφθῇ τὸ συζητηθὲν Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ συναχθῇ ἐκ νέου εἰς ὅρους αὐτοῦ κατὰ τὰς

ἐγκριθείσας τροποποιήσεις, ὁ δὲ Πρόεδρος, προσδιορίσας τὴν **12** ὥραν τῆς ἐπομένης διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Νρ. Βλάσης.
Λ. Γ[illegible]ρ[illegible]δης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν, προσλαβόντων ὡς προσωρινῶν Γραμματέων τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου κωλυομένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἐξόδων τοῦ **1847**, τὸ ὁποῖον καὶ παρεδέχθη διὰ ψήφων **29 — 3**, ὅπως ὑπεβλήθη.

Ἔπειτα ἀναγνωσθέντος τοῦ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς συναχθέντος Νομοσχεδίου τῶν ἐξόδων τοῦ **1847** κατὰ τὰς ὁποίας τὸ Σῶμα ἐπέφερε τροποποιήσεις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων **25** ἔχον, ὡς ἔπεται·

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῆς κατ' ἔτος τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1847.

Ἄρθρ. **1.** Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ **1847** προσδιορίζονται εἰς δραχ. δέκα ἑπτὰ ἑκατομμύρια ἐννενήκοντα ἓξ χιλιάδας ὀκτακοσίας ἐννενήκοντα τέσσαρας δραχμὰς καὶ λεπτὰ τριάκοντα ἕξ, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις ἀναλογιζόμενοι κατὰ τὰς ἐπισυναπτομένους πίνακας

τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἑρεξῆς.

Α'. Εἰς τὸ δημόσιον χρέος, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου, δηλαδὴ

τῆς Ἀγγλίας	δραχ.	664,679: 35
τῆς Γαλλίας	»	1,165,983: 30
τῆς Ῥωσσίας	»	1,340,131: 41
Ἀπόδοσις Ἀγγλίας. Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἐδουάρδου γενόμενον δάνειον δραχ. 558,400:		
Ὁμοίως εἰς τὴν ἰδίαν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου . .	106,279: 32	664,679: 32
Εἰς προμήθειαν τοῦ δανείου καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	δραχ.	50,376: 42
Εἰς τόκους Ἐσωτερικοῦ χρέους . . .	»	1,500:
Εἰς Συντάξεις	»	407,913: 12
Β'. εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . .	»	1,000,000:
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων	»	480,000:
	δραχ.	5,775,262: 92

Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων ἤτοι.

τῆς Προεδρείας τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου	3,000	
τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικ. Σχέσεων	191,536:90	
τῆς Δικαιοσύνης	900,992:39	
τῶν Ἐσωτερικῶν	1,462,816:55	
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. .	752,715:69	9,256,295: 87
τῶν Στρατιωτικῶν . . .	4,367,732:79	
τῶν Ναυτικῶν	1,094,625:70	
τῶν Οἰκονομικῶν	482,875:85	
		15,031,558: 79

Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,798,528: 65
ΣΤ. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς . .		266,806: 92
Τὸ ὅλον δραχ.		17,096,894: 36

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τας διὰ τοῦ ἄρθρου 1 χορηγουμένας πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ χορηγηθεῖσαι πιστώσεις α) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1847 ἔτους Νόμου συμποσούμεναι εἰς δραχ. 3,427,939: 70

β'. Αἱ δυνάμει τῶν προσηρτημένων εἰς τὸν παόντα Νόμον Β. Διαταγμάτων ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 10 Μαΐου, 29 Μαΐου, 2 Ἰουνίου, 3, 8, 11, 17, 21, καὶ 25 Ἰουλίου καὶ 1 Σεπτεμβρίου, ἐκδιδομένων μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν καὶ λαμβανόντων ἴδη κύρος Νόμου, συμποσούμεναι εἰς δραχ. 5,113,217:

Τὸ ὅλον δραχ. 8,541,156: 70

κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν προσηρτημένους εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων Ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ κυριεύοντα ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἑκάστων μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα, ἢ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου νὰ αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας τῶν πιστώσεων. Ἐὰν ἐπομένως κινητὰ, ἢ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας τῶν πιστώσεων, τὰ ὁποῖα ἀνήκοντα, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1847, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον, καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς ἔξοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀντικειμένης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζηται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἀριθμοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1847 παρατείνεται μέχρι

τῆς **31** Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. **7.** Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν Νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμῶν ἰδιαιτέρων τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελεία αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. **8.** Τὰ περὶ προσωρινοῦ καὶ ὁριστικοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως, καὶ περὶ γενικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ὡρισμένα ἐν τοῖς ἄρθρ. **6** καὶ **7** τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου **1845** Νόμου θέλουν ἐνεργηθῆ ὁμοίως καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ **1847**.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Διακοπείσης τῆς συνεδριάσεως ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ ἀναστομωθέντων μετὰ ταῦτα, καὶ ἐρχισθέντων τῶν Πρακτικῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **1** ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΠΕΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 17 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν, προτιθεὶς ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρον, ἀντὶ τοῦ Χρ. Βλάσσην κωλυομένου.

Μετὰ ταῦτα ἀναγιγνώσθησαν ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Σπ. Τρικούπη, καὶ Ἀντ. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου δίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας, τοῦ δὲ δευτέρου μηνιαίαν. Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐδήλωσεν, ὅτι ἔδωκε τὴν ζητουμένην ἄδειαν εἰς τοὺς ἀναφερομένους, δυνάμει τοῦ ἄρθρου **89** τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἀπεσταλμένους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος παρετήρησεν μετὰ ταῦτα, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ τοι τακτικῶς προσκαλούμενοι, δὲν παρευρίσκονται εἰς τὰς Συνεδριάσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναβάλλονται αὗται, μὴ συμπληρουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καθὼς τὸν λόγον, ἐπρότεινε ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ὥστε παντὸς Γερουσιαστοῦ ἀπόντος ἐν ἀδείᾳ, καὶ μὴ ἐμφανισθέντος μετὰ ταῦτα, νὰ παύῃ ἡ ἀποζημίωσις, ἀφ' ἧς ἡμέρας λήξει ἡ ἄδεια των· τῶν δὲ ἐντεῦθεν διαμενόντων, καὶ μὴ παρευρισκομένων εἰς Συνεδρίασίν τινα, καὶ τοι τακτικῶς προσκαλεσθέντων, ν' ἀναγινώσκωνται τὴν ἐπιοῦσαν παρὰ τοῦ Γραμματέως τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ Συνεδριάσεως, καὶ νὰ ζητῇ παρ' αὐτῶν ὁ Πρόεδρος τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας των, συζητήσῃ ὡς γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, καὶ διέταξε νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ Πρακτικά.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ε. καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ
Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν κατὰ διαταγὴν τοῦ Προέδρου.

Οἱ λόγοι οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ μέτρον τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν εἰς εἴδη λαμβανομένων ἐγκτητικῶν φόρων δι' ἐκείνου τῆς ἐνοικιάσεως ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν, καὶ νὰ προτείνῃ ἴδιον τρόπον βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τινων προϊόντων τῶν δύο Ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τὴν ὁποίαν ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ἐν τῷ παρούσῃ μου.

Τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον ὑπέστη τὰς ἑξῆς μικρὰς τροποποιήσεις· ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12. §. Δ'. ἀντεκατέστησαν αἱ λέξεις « ἐὰν ἡ ζημία δὲν ἦναι γνωστὴ » διὰ τῆς λέξεως « ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι γνωστόν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 13 μετὰ τὴν λέξιν « κοπανίζεται » προστεθῇ καὶ τὸ « ξηραίνεται »

Ἐπικύτως ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρ. 15 προστεθῇ ἡ λέξις « ἄμμα » μετὰ τὴν καταμέτρησιν.

Ἡ λέξις « ὁ ὅρκος γίνεται » ἐν τῷ ἄρθρῳ 25. §. τρίτῳ, ἀντικατέστη διὰ τοῦ « ὁ ὅρκος γράφεται. »

Ταῦτα ὑπ' ὄψιν σας θέτων, Κύριοι Γερουσιασταί, ἐξαιτοῦμαι τὴν ὅσον ἔνεστι τελείαν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, καθόσον ἀναγνωρίζετε πάντες, ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους προσέγγιζε, καὶ ἡ ἔκδοσις καὶ δημοσίευσις τοῦ Νόμου κατεπείγει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἀπριλίου **1848**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος **1848**.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν

Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἀπριλίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκον. Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν τὰ ἑξῆς·

ΤΜΗΜΑ Α'.

Προσδιορισμὸς τῶν Ἐγκτητικῶν Φόρων.

Ἄρθρ. **1.** Οἱ διὰ τὸ ἔτος **1848** εἰσπρακτέοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι ὡς ἕπονται :

1) Ἔγγειος φόρος, **10** τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

2) Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

α. **15** τοῖς **100** ἐπὶ τῶν πρωτίστων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν· β'. **10** τοῖς **100** ἐπὶ τῶν προϊόντων παντὸς εἴδους φυτείας, εἴτε τὰ κτήματα, ὄντα πρότερον ἐθνικὰ, παρελήφθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς διακατόχους, τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως, εἴτ' ἐφυτεύθησαν μὲ ἄδειαν τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς ὀθωμανῶν, ἢ μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, τῇ ἀδείᾳ, ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. **2.** Τὰ εἰς τοὺς ἀποίκους Κρῆτας, ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα δι' ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ὅταν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Ἄρθρ. **3.** Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, θέλουν ἀποδοθῇ, κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους.

Ἄρθρ. **4.** Ὁ φόρος εἰς χρήματα **3** τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως, ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων, πληρόνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ **26** Μαΐου **1835** καὶ **3/15** Νοεμβρίου **1836** Νόμων, καὶ ἐν τῇ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐξάγεται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς. Ἀλλ' ἐὰν συνέβῃ καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρου φόρου, κατὰ τὰ παρ[illegible] θέντα ἔτη, ἐπιτρέπεται, καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τ[illegible] πληρωμῆς, νὰ γενῇ κατάσχεσις καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους

τῶν παραχθησομένων καρπῶν, πρὸς ἐξόρλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆ. ἐνεστώσης χρήσεως καὶ μιᾶς τῶν παλαιοτέρων.

Ἄρθρ. 5. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν φορολογίαν·

1) Τὰ ἄχυρα.

2) Ἐν σπόρμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κῆται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην, ἢ καλλιεργητὴν, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων.

3) Τὰ σποράδην φυτευόμενα ὀπωροφόρα δένδρα, τόσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω σπέρματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς, καὶ ἀμπελῶνας.

4) Τὰ καταχολόγια, ἀνὰ 2 μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5) Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος, καὶ ριζαρόσπορος.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωρεῶν, καθ' ὅσον καρπᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ ῥόδη καὶ ὁ βίκος, ὅταν δὲν ἀλωνίζονται· καὶ

8) Ὁ ἔγγειος φόρος 50 ὀκάδ. ἐλαῶν, πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου ἐκ τῶν πρὸς ὥρων χρησίμων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐγκτητικοὶ φόροι ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας, ἐπὶ ἀποδόσει ὡρισμένων καρπῶν ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου μέρους, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ὁσάκις καὶ ὁπόταν δὲν παρουσιάζονται προσφοραὶ εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας, ἢ αἱ προσφοραὶ εἶσι δυσανάλογοι τῆς ἀξίας τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀνωτέρω φόροι ἐνοικιάζονται κατὰ χωρίον, ἢ κατὰ πολλὰ συναμμα χωρία, μέχρις ὁλοκλήρου Δήμου, ὅταν τὰ ὅρια ἦναι δυσδιάκριτα· ἀλλ' οἱ Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν ἀκριβῶς εἴς τε τὴν διακήρυξιν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τὰ ὅρια τῶν χωρίων, οἱ δ' ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται, ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης εἰς τὸ μέλλον αἰτήσεως κατὰ τοῦ δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως, νὰ ζητήσωσιν ἐγγράφως καὶ ἐπ' ἀποδείξει, πρὸ τῆς κατακυρώσεως, ὅσας διαφορὰς κρίνουν ἀναγκαίας περὶ ὁρίων ἢ θέσεων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας ἀρχαὶ εἰσὶν ὁ τοπικὸς μικὸς Ἔφορος καὶ ὁ Ἔπαρχος, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ὁ Εἰρηνοδίκης. Ἀποπέμπονται δὲ οὗτοι τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀπότισιν πάσης τυχὸν προκυψομένης εἰς τὸ δημόσιον ζημίας, ὡς ἐκ τῆς ἀναξιοχρεότητος τοῦ ἐνοικιαστοῦ,

ἢ τοῦ προσφερθέντος ἐγγυητοῦ, καθὼς καὶ ἐκ τῆς μὴ παραδοχῆς ὁμολογουμένως ἀξιοχρέων εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ, καθ' ὅσον κρροᾷ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικὰ, περὶ τοῦ ἀξιογρέου τῶν ἀνωτέρω ὀφειλετῶν, τὰ ὁποῖα ὅμως ὀφείλουσι νὰ ἐκδιδῶσιν, ὁσάκις ζητηθῶσιν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ δημόσιον ἔχει, δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου, τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ δώσῃ τοιοῦτον. Ἡ δυνάμει τοῦ δικαιώματος τούτου ἐγγραφησομένη ὑποθήκη, ἐπιμελείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία θελ' εἶσθαι ἴση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 10. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, ἢ νὰ διαθέτῃ οἱασοδήποτε καρποὺς, πηγάζοντας ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, πρὶν εἰσαχθῇ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, καὶ συμπληρωθῇ τὸ ποσὸν τοῦ εἴδους, διὸ κατέστη χρεώστης· μόνον δὲ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν τοῦ χρέους του παραλαμβάνει ἐκ τῆς εἰδικῆς, ἢ κεντρικῆς ἀποθήκης, ἢ εἰσπράττει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, κοινοποιουμένῃ εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, τοὺς πλεονάζοντας καρποὺς, ὡς καὶ δι' οὓς λέγει ἐχρεώθη, διαθέτων αὐτοὺς κατ' ἀρέσκειαν· ἀλλὰ τοὺς ἀφιερωμένους εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ καρποὺς, οἱ φορολογούμενοι δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ μετακομίσωσι, παρὰ ἢ εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ὑπάρχει συστημένη ἡ κεντρικὴ ἀποθήκη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ δήμου των, ἢ εἰς ἄλλο μέρος, μὴ ἀπέχον πλέον τῶν 3 ὡρῶν τοῦ χωρίου, ἐξ οὗ μετακομίζονται. — Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἡ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας πρὸς κατάθλιψιν ἢ αἰσχροκέρδειαν ἀπαιτουμένη μετακόμισις διὰ δυσβάτων δρόμων.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν, θέλουν κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Α. Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουν, ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως οἱασδήποτε κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως, νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰ χωρία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους τῆς συγκομιδῆς τῶν δεματίων εἰς τὰ ἀλώνια, τῆς σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως τῶν ἐν τοῖς ἀλωνίοις καρπῶν, καὶ τοῦ ἀλωνίσματος, ἢ κοπανίσματος αὐτῶν, μέχρισοῦ βεβαιώσωσι καὶ ἐγγραψωσιν εἰς

τὰ φορολογικὰ βιβλία τοὺς πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένους φόρους.

Β'. Οἱ φορολογούμενοι δὲν ἐμποδίζονται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος τῶν προϊόντων των· ἀλλ' ὅμως ὀφείλουν 1) ὅσοι καλλιεργοῦν ἀγροὺς ἐθνικούς, συνορεύοντας μὲ καλλιεργημένους ἀγροὺς ἰδιωτικούς, ἢ ἄλλους, μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, καὶ 2) ὅσοι καλλιεργοῦν ἀγροὺς, συνορεύοντας μὲ ἀγροὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει των πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν, νὰ ζητήσωσι τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει οὗτος νὰ δώσῃ παρευθὺς· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸ θέρος, ἀλλ' ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταυτοχρόνως, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ, καρποὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ δὲ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.

Γ'. Ἡ σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῶν ἁλωνίων, καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν καρπῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν· ἀλλ' ἐὰν οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθορμήτοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ὁ φορολογούμενος ἐνεργεῖ τὴν μὲν ἐνώπιον 2 μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου, ἢ τοῦ παρέδρου, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων, ἐπὶ παρουσίᾳ 2 μαρτύρων, συνταχθησομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον κοινοποιεῖται διὰ τῆς δημοτ. ἀρχῆς εἰς τὸν ἐνοικιαστήν.

Δ'. Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τῶν § Β'. καὶ Γ'. τοῦ παρόντος ἄρθρου, καὶ ὅστις ἐνώσει δεμάτια ἐθνικὰ μὲ ἰδιόκτητα, καὶ ὅστις ἀφαιρέσῃ προϊόντα ἁλωνισμένα ἢ μὴ, ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστήν, ἢ τὸ δημόσιον, ἂν μὲν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ· ἄλλως, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι γνωστὸν, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δρ. 5—50. Τὸ πρόστιμον εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· ἀλλ' ἐὰν ἡ πρᾶξις ἀνεκαλύφθη ἢ κατηγγέλθη ἀπ' ἄλλον, παρὰ τὸν ἐνοικιαστήν, ἢ τὸν ἐπιστάτην, τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδεται εἰς αὐτὸν, τὰ δὲ λοιπὰ δύο εἰς τὸ δημόσιον.

Ε'. Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων ἐνεργεῖται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, παρὰ τοῦ Δημάρχου, Λοτυνόμου, ἢ Παρέδρου τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποιν.

Δικον. ὡρισμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν γίνεται ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον, ἢ Πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

ΣΤ'. Ἐὰν τὰ παρανόμως ἀφαιρεθέντα προϊόντα παρήχθησαν ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ Δημοσίου, καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, κάμνει μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ πρόστιμον, ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων· τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἀποδεκάτωσις τῶν πρωΐμων καρπῶν, ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σικαλεως, τοῦ βρώμης, τοῦ κυμίνου, γλυκανίσου, σισάμου, λιναρίου, τῶν ὀσπρίων κτλ. ὡς καὶ τῶν ὀψίμων, τῶν εἰς τὰ ἁλώνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἁλωνίων διὰ μέτρου χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ, ἢ διὰ ζυγίσματος, ὅταν τὰ εἴδη εἶναι ἀνεπίδεκτα μετρήματος, τῶν δὲ ἀραβοσίτων ἐκείνων, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἁλώνια, ἀλλὰ μεταφέρονται εἰς κώνους εἰς τὰς οἰκίας τῶν φορολογουμένων, ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 23, ἢ διὰ δοκιμῆς, γεμιζομένου ἀπὸ κώνους ἑνὸς κοφφινίου, τὸ ὁποῖον σφραγίζεται, καὶ μετὰ 15 ἡμέρας κοπανίζεται, ξηραίνεται ὁ ἐν αὐτῷ καρπὸς, καὶ, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προσδιορίζεται ἐξ ἀναλογίας τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς, ὡς καὶ ὁ φόρος· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ φορολογούμενοι προτιμοῦν τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν τῶν ἀραβοσίτων των, ὀφείλουν 10 ἡμέρας πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ Παρέδρου τοῦχωρίου των.

Ἄρθρ. 14. Τοὺς ἀνωτέρω φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσωσι, καὶ παραδώσωσι, τοὺς μὲν πρωΐμους, ὡς καὶ τοὺς ἐκ τῶν ὀψίμων κοπανιζομένους ἀπὸ τὸ ἁλώνι, τοὺς δὲ ὀψίμους μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσίν των εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προσδιωρισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην ἐντὸς ἑκάστου Δήμου κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑπουργείου.

Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατ' ἐκλογήν του καὶ εἰς τινα ἐκ τῶν πλησίων τοῦ οἰκείου Δήμου τῶν φορολογουμένων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὕτη δὲν ἀπέχῃ πλειότερον τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ Δήμου των, ἐξ ὧν μετακομίζονται οἱ φόροι· ἀλλ' ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν

εὐκολύνονται νὰ μετακομίσωσιν ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς καρποὺς των, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσι προσωρινῶς εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον, ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἀποθηκευθέντος ποσοῦ, εἶναι εἰς βάρος των, ἀλλ' ἐντὸς 20 τὸ πολὺ ἡμερῶν ὀφείλουν νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, τὸ Δημόσιον μετακομίζει αὐτούς. καταλογίζον τὰ ἔξοδα τῶν ἀγωγίων εἰς βάρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων.

Πᾶσα εἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτηρεῖται, σφραγίζεται, καὶ ἀποσφραγίζεται ἑκάστην ἑσπέραν καὶ πρωΐαν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του.

Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν, ἢ διὰ δοκιμῆς ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρασίν των δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο ἐγγράφως παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διὰ τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν. ἐὰν δὲ μετὰ παρέλευσιν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσιν, ὑπαγορεύονται νὰ πληρώσωσιν αὐτοὺς εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν. Ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει τοὺς πλεονάζοντας τοῦ χρέους του καρποὺς κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 ἀπὸ τὴν ἀποθήκην, ἂν τοιοῦτοι εἰσήχθησαν, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα τῇ συνδρομῇ τοῦ Ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τρεχουσῶν τιμῶν, δηλῶν τὴν περὶ τούτου θέλησίν του ἐγγράφως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον πρὸ τῆς λήξεως τῆς εἰκοσαημέρου προθεσμίας.

Πᾶς Δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται οἱ εἰς εἴδη ἀποδιδόμενοι φόροι, ὑποχρεωτικῶς χορηγεῖ εἰς τὸ Δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ Ἔπαρχος καὶ Οἰκονομικὸς Ἔφορος προσδιορίζουσιν ὑπὸ ἀνάλογον ἐνοικιον, ὁριζόμενον παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἂν αἱ ἀποθῆκαι ἦναι ἰδιωτικαί· ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας ὑποφασίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρ. 15. Ἅμα μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ δι' ἀριθμοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον· καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, τῷ

ὁποίου ἐκκόπτων, ἐγχειρίζει εἰς αὐτὸν· ἐὰν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, ἢ ἀποπεμφθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ὑπογράφει ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ ἐνώπιον δύω μαρτύρων, δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς βεβαίωσιν τῆς τε δοθείσης ἐντολῆς, ἢ τῆς γενομένης ἀρνήσεως, καθὼς καὶ τοῦ σημειωθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου. Ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 ἡ μεταπόμισις τοῦ φόρου, ὁ ἀποθηκάριος, ἢ ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 10 ὁ ἐνοικιαστὴς, ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τὴν παραλαβὴν εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ διπλοτύπου.

Ἂν ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, δύναται νὰ προσλάβῃ δύω μάρτυρας, πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀποδοθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου καὶ τῆς ἀκριβοῦς πιστοποιήσεως τῆς παραλαβῆς. Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου, μὴ στηριζομένη εἰς τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου, συνταχθέντος κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος, καὶ ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοιούτου φόρου.

Ἄρθρ. 16. Ὅστις τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ ἐπιστατῶν ἀμελήσει τὴν ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων ταχτικὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων, ἢ χαρακτηρίσει εἰς αὐτὰ ὡς ἰδιωτικὰ, κτήματα ἀναγνωρισμένα εὐνικὰ, ἢ ἐγγράψει εἰς τὰ διπλότυπα τῆς φορολογίας ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησε, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν δραχμῶν 50—200, καὶ ὑπογρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Δημοσίου, καὶ κατὰ τὴν τρίτην τιμωρεῖται μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου δίδεται εἰς τὸν καταμηνύσαντα τὴν πρᾶξιν ἰδιώτην, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἰδίου φορολογουμένου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ εἰσπράττεται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100 ἐπίσης ὑποβάλλεται, καὶ ὁπόταν ἀνάφορὰ ἀτυχῶνται μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, τὴν ὁποίαν ἐπισύρων αἱ ἀνωτέρω πράξεις κατὰ τὰ ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 17. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει ἐπὶ ποινῇ δραχ. 200—500, ἐπιβαλλομένῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Διοικητηρίου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ν' ἀποστέλῃ ἀσφαλῶς, ἢ παραδίδῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στελέχη τῶν

διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον περαιοῦται, καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα, ἄνευ σβυσμάτων καὶ ξυσμάτων.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν προϊόντων ἐπιστάται τοῦ Δημοσίου, ὁσάκις οἱ φόροι εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, ἐξασκοῦσι τὰ αὐτὰ ἔργα καὶ καθήκοντα, καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς τῶν ἐνοικιαστῶν.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδιδομένων φόρων.

Ἄρθρ. 19. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μποστανίων, ἐλαιοδένδρων, καπνῶν, βαμβακίων, γρασιδίων, κρομμύων, γαιωμήλων, καὶ τῶν εἰς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν, λαμβάνεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 20. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑξῆς·

Τῶν τῆς	ά.	ποιότητος ἀμπέλων	δραχ.	5
»	β'.	»	»	4
»	γ'.	»	»	3
»	δ'.	»	»	2
»	ε.	»	»	1
»	ς'.	»	»	0;50

Θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἄμπελοι

ά.	ποιότητος	ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα φθάνει εἰς	δραχ.	50
κατὰ στρέμμα				
β'.	»	»	»	40
γ'.	»	»	»	30
δ'.	»	»	»	20
ε.	»	»	»	10
ς'.	»	»	»	5

Ὁ δὲ τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καρπιμότητος, καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν, συμπληρωμένων, εἶσιν ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ δὲ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατασταθέντων πέρυσιν ὁριστικῶν πρωτοκόλλων περί τε τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων, ἐξαιρέσει ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις κατὰ τὸν § ς'. τοῦ παρόντος ἄρθρου,

ἀλλ' ἐὰν ἄμπελοι ά. παρελείφθησαν νὰ δηλωθῶσι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε πεπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν Ἀρχῶν.

β'. ἐσημειώθησαν μὲν πέρυσιν εἰς τὰ ὁριστικὰ κηρυχθέντα πρωτόκολλα, ἀλλ' ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς των ἐκτάσεως.

γ'. Ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικαί, ἐνῷ εἶσιν ἐθνικοϊδιόκτητοι ἢ ἐθνικαί.

Α'. Κατὰ μὲν τὴν ά. καὶ β'. περίπτωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ ἐὰν ἦναι ἐθνικοϊδιοκτῆται, οἱ καλλιεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου των, 20 ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁ παρὼν Νόμος δημοσιευθῇ, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἄμπελός των, τὴν θέσιν, καὶ τὴν ὁροθεσίαν της, τὴν στρεμματικὴν ἐκτασίν της καὶ τὸ παραχθὲν προϊὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς, ἂν ἦναι ἐθνική, ἰδιωτική, ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Β'. Κατὰ δὲ τὴν γ'. περίπτωσιν, οἱ κάτοχοι τῶν τῆς τοιαύτης γέσεως ἀμπέλων δι' ἀναφορᾶς των ἐπίσης ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου γεγραμμένης ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, εἶσιν ὑπόχρεοι νὰ φανερώσωσι τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου, μένοντες ὡς ἐκ τούτου ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ἀπήλαυσαν.

Γ'. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν κρατεῖται παρὰ τῷ Δημαρχείῳ, τὸ δὲ ἕτερον ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐπιθεωρημένον παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἂν οἱ ἴδιοι ἔχωσιν ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλουσι νὰ κάμωσι χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

Δ'. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον κρατεῖται βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν, διηρημένον κατὰ χωρία, ἐν ᾧ ἐγγράφονται ἐν περιλήψει αἱ δηλώσεις· δέκα ἡμέρας δὲ μετὰ τὸ τέλος τῆς περὶ δηλώσεων εἰκοσαημέρου προθεσμίας, στέλλεται μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον. Καθ' ὅλον δὲ τὸ δεκαήμερον διάστημα τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Ε'. Ὅσοι ἤθελον παραμελήσει νὰ κάμωσιν ἐντὸς τῆς τεθείσης εἰκοσαημέρου προθεσμίας τὴν δήλωσίν των, ἢ ἤθελον δηλώσει ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμπέλου, ἢ τῶν ἀμπέλων των, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσει ὡς ἰδιωτικὴν ἄμπελον, ἐθνικὴν ἢ ἐθνικοϊδιόκτητον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν

περίπτωσιν ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τῶν στρεμμάτων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψαν, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν εἰς ποινὴν ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄμπελον, τῆς ὁποίας τὴν ἰδιότητα ἐκάλυψαν. Τὸ ἥμισυ τῆς ἄνω ποινῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἁρμοδίου Δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον ἢ τὰ ὑποκρυβέντα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ, ἂν αἱ μὴπω δηλωθεῖσαι ἄμπελοι ἐδηλώθησαν, καὶ ἂν αἱ δηλώσεις ἐγένοντο ἀκριβεῖς. Ὁσάκις δὲ συλλέξῃ πληροφορίας, ἢ συλλεχθῇ εὐλόγους ὑπονοίας, ὅτι ἄμπελός τις ἢ μέρος αὐτῆς δὲν ἐδηλώθη, διατάττει τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου, καὶ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς κατὰ τὸν § ε. τοῦ παρόντος ἄρθρου. Ἐὰν δὲ βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ ὡς ἰδιωτικὴ δηλωθεῖσα ἄμπελος ὑπάρχει ἐθνική ἢ ἐθνικοῦδιόκτητος, καταμηνύει τὸν πρᾶξιν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων.

Στ'. Οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ οἱ καλλιεργηταὶ ἀμπέλων, ἐὰν νομίζουσιν, ὅτι εἰς τὰ πέρυσιν ὁριστικὰ καταστάθεντα πρωτόκολλα ἐνεγράφησαν, ὡς ἐκ τῶν γενομένων καταμετρήσεων, περισσότερα στρέμματα, παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρχουν, ἢ ὑπεχθήσαν εἰς ἀνωτέραν ποιότητα, δύνανται νὰ αἰτήσωσιν ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενοι ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ὑπάρχου ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆ δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου. Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ Δημόσιον.

ζ. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν κατόχων ἐνεργουμένης, καταλογίζονται εἰς βάρος τῶν ἰδίων αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν Ταμιῶν. ὁσάκις τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ περυσινὰ πρωτόκολλα ἐκτάσεως· ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ἀποβῇ κατώτερον, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Ὁσάκις δὲ ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου· ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ ἴσον ἢ κατώτερον, τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουν τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, τοὺς ἰδιοκτήμονας ἢ καλλιεργητάς.

ἡ. Ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται παρ' ἑπισταμένου γεωμέτρου ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, ἐντὸς

τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου, καὶ καταστρώνονται πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ἀλλ' ἐν ἐλλείψει γεωμέτρου, ἢ ὅπου οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, ἢ ἄλλως πως κωλύεται νὰ καταμετρήσῃ τὰς ἀμπέλους, διορίζονται τρεῖς τραγματογνώμονες διὰ πλειονοψηφίας, παρὰ τοῦ Ὑπάρχου, τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου καὶ τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου, καὶ ἐνεργοῦν τὰς καταμετρήσεις ὡς ἄνω.

θ'. Ἀπὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς πρὸς καταμέτρησιν τεθείσης προθεσμίας ὁ Ὕπαρχος, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὁ Εἰρηνοδίκης, καὶ Οἰκον. Ἔφορος, προτιμησάντες καὶ τὸν ἁρμοδίου Δήμαρχον, καὶ συμβουλευόμενοι πέντε μὲν εἰς τοὺς Δήμους α. καὶ β'. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ. τε τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου Δήμου, κατὰ κλῆρον ἐκλεγομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου αὐτῶν, εἴλων προσδιορίσει διὰ πλειονοψηφίας τὴν ποιότητα α) τῶν ἐρύτε δηλωθεισῶν ἢ ἐξακριβωθεισῶν ἀμπέλων, καὶ β') τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, περὶ τῆς ποιότητος τῶν ὁποίων ἦθελε ζητηθῇ καθώρισις παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἢ παρὰ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, κατὰ τὸν § στ'. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταστρώνοντες τακτικὰ πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται μὲν ἐκτελεστά. ἀλλὰ τὸν Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἦθελε καταχωρισθῇ ἢ τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, δύναται νὰ κάμῃ τὰς ἀνακούσας ἐπὶ τούτου μεταρρυθμίσεις. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐπάνω θ'. τοῦ § θ'. τοῦ ἄρθρου 1 προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 21. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 19 ἀναφερομένων προϊόντων, περιβολίων, λαχανοκήπων, μποστανίων, κρομμυώνων, γεωμήλων, γρασιδίων κλπ. ἐκτιμῶνται κατ' ἔτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου στρέμ. καὶ τῆς ὅλης ἐτησίας προσόδου, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραγθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων ἐτῶν τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τόσων τοῖς ἑκατὸν, ὅσον καὶ τὸ τυχὸν ὑφιστάμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Εἰς πρᾶξιν τὴν φορολογίαν τῶν ἐμβακίων καὶ καπνῶν οἱ ἐκτιμηταὶ προσδιορίζουν ὅλον τὸ προϊὸν ἑκάστου χρονιθέντος

χωραφίου ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ καπνοῦ δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἐβγαλμένου ἀπὸ τὸ καρύδι, ἑπομένως ὁ ἔγγειος φόρος, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἀποδίδεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κεντότητα, ἐπὶ δὲ τῶν βαμβακίων κατ' Ἐπαρχίαν, ὁ Ἔπαρχος καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος μετὰ τοῦ Δημάρχου ἑκάστου Δήμου, ὡς πρὸς τὴν πρώτην περίπτωσιν, μετὰ τοῦ Δημάρχου δὲ τῆς πρωτευούσης ὡς πρὸς τὴν δευτέραν, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνοφυτείας, προσλαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ συντάσσεται περὶ τούτου πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 22. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα πρὸς λεπ. ὀκτὼ τὴν ὀκάν, τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὸ ἐδάφ. δ'. τοῦ §. Β'. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιοῦται, καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκπίεσις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρὰ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν δένδρων, ἢ ὡς ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἀφορίας.

Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται, κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λεπτὰ δύο τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 23. Ὁ Ἔπαρχος καὶ ὁ Οἰκον. Ἔφορος θέλουν προσδιορίσει ἅπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν Ἐπαρχίαν ἐκτιμητὰς ἀπὸ μέρους τοῦ Δημοσίου, καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτοῦ καὶ προσδιορίσει τὴν ἀντιμισθίαν των οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 4 Δραχ. τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἐκτιμητὴς, ἢ ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 13. ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐναρξεως τῆς ἐκτιμήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Δήμαρχος κηρύττει ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν κυριακὴν, οἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουν νὰ ἔχουν προχείρους ἀπὸ μέρους των ἐκτιμητὰς, ἂν δὲν θέλωσι νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ Δημοσίου· ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε ὁ φορολογούμενος, οὔτε ὁ ἐκτιμητής του, ὁ τοῦ Δημοσίου ἐκτι-

μητὴς προβαίνει μόνος του εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα κοινοποιεῖ εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ὁ φορολογούμενος δὲν ἐμφανισθῇ καὶ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκτίμησις, καθίσταται ὁριστική. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου τοιχοκολλᾶται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του παρὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς ἐνώπιον δύο μαρτύρων ὑπ' αὐτῶν τοῦ Δημάρχου· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐκτίμησις γίνεται ἐπὶ ἀραβοσίτων κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸν ἀπὸ μέρους τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου ἢ ἀρνουμένου φορολογουμένου ἐκτιμητὴν διορίζει ὁ Ἔπαρχος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, καὶ τὸ ἐκ τοῦ στελέχους ἐκκοπτόμενον διπλότυπον παραδίδεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τοὺς φορολογουμένους. Ἂν δὲ ὁ φορολογούμενος, ἢ ὁ ἐκτιμητής του δὲν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, διορίζεται, αἰτήσει ἑνὸς τῶν μερῶν, ἐπιδιαιτητὴς παρὰ τοῦ Κέρνοβίκου, ὅστις δίδει τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 25 ὅρκον, καὶ ἀποφαίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος ὀλιγώτερα τῶν γνωμῶν· κατὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἐπιτρέπει νὰ λάβῃ χώραν ἐξαίρεσις, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐνώπιον τοῦ Κέρνοβίκου.

Ἄρθρ. 24. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ὁ Ἔπαρχος ἅπαξ πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως, πληρώνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δρ. 6 τὴν ἡμέραν.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ, ὡς καὶ οἱ ἐκ μέσου τοῦ Ἐπάρχου διοριζόμενοι ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 23 ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Κέρνοβίκου ὅταν μέλλωσι νὰ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

« Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς ν' ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου δι' ὁποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 26. Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι θέλουν εἰσπραχθῆ τῶν μὲν καπνῶν, περιβολίων, μποστανίων, κήπων, γαιωμήλων καὶ τῶν τοιούτων τὴν 1ην Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ

ἀμπέλων καὶ βαμβακίων τὴν 15 Ν ἐμβρίου καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαιοδένδρων, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον μέλλει νὰ μεταχωρισθῇ ἀπὸ τὰ ἐλαιοτριβεῖα, ὡς καὶ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν ὁ φόρος πληρώνεται κατὰ τὸ τέλος τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγὴ ἐκ τῶν ἐλαιοτριβείων ἄνευ προηγουμένης πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ἀλλ' ἐὰν τινες αἱ ἐλαῖαι ἐκθλίβωνται ἐκ διαλειμμάτων, ὁ φόρος πληρώνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκθλιψιν.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἰσπραξιν, ἐγγράφει τὸ ὀλικὸν ποσὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν καταλογισθέντα εἰς χρήματα φόρον, εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα.

ΤΜΗΜΑ Δ'

Περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρον 27. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανοκηκιδίων, τῆς μαστίχης, τοῦ ῥιζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίου, τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν λιμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τριπολιτσίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν ὅτε θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 28. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τελωνικὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἐπὶ τῇ ἀναλογίᾳ τῶν 10 0/0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον καὶ ἓξ διὰ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Ἄρθρον 29. Ἅμα κατὰ πρώτην ἀποκοπὴν ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς ποιότητος καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Διοικητοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Τελώνου τοῦ πρωτίστου λιμένος ἑκάστης Ἐπαρχίας, πρὸς γνωμοδότησιν τριῶν ἐκ τῶν ἐγκρίτων καὶ εὐπολεπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς εἶναι στατίδων, λαμβανομένοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐνῷ ἠθέλε διακρίνεσθαι ἑκάστη ποιότης, καὶ ἡ σιεγνὴ ἀπὸ τὴν τυχὸν βρεγμένην σταφίδα, ἐνθαλαμεύεται, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς, καὶ ἡ ἐναντιουμένων ποιοτήτων, ὑποβάλλεται κρίσεως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του.

Ἄρθρον 30. Οἱ ἀνωτέρω ἔμποροι καὶ ἰδιοκτῆται ὀφείλουν νὰ ὑπογράφωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐνῷ ἐκτίθενται καὶ αἱ

δοθεῖσαι παρ' αὐτῶν πληροφορίαι περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος.

Ἄρθρον 31. Ἐὰν καὶ ὁπωσοῦν ἀκολούθως τυμβῇ αἰρνιδία αὐξομειώσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν σταφιδεμπόρων εἴτε κατ' αἴτησιν τοῦ Τελώνου, εἴτε κατ' αἴτησιν ἄλλης τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 29 σημειωμένων Ἀρχῶν, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται ὡσαύτως ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 32 Κατὰ τὴν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται προσωρινὴ τὰ μέρη τῶν ἐμπόρων συμφέρον ἰδιωτῶν, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ μέρος, ὅπου γίνεται ἡ ἐξαγωγή.

Ἡ προσφυγὴ δὲν ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τῶν πρωτοκόλλων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 33. Πρὶν προσδιορισθῇ καὶ ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἄρθρον 29, ἐὰν τις θέλῃ νὰ ἐξαγάγῃ σταφίδα, θέτει μὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγή, ἀλλὰ διὰ προσωρινῆς ἐγγυήσεως ἐγγράφου, ὅτι θέλει πληρώσει τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 34. Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκηκιδοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον ἄνευ διακρίσεως ἰδιωτικῶν ἢ ἐθνικῶν, εἰσπραττομένων εἰς τὰ Τελωνεῖα μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ λογαριαζομένου κατὰ τὴν ἐμπέδῳ ἀναλογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου, λογιζομένου πρὸς 44 ὀκάδας, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος.

α') Διὰ τὴν Κέαν, Ἀσκωνίαν καὶ Λακεδαίμονα ἔγγειος φόρος; ὁρ. 1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα :56

β') Διὰ τὸν Νομὸν Μεσσηνίας ἐγκαπτικὸς φόρος ὁρ. 3:
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

γ') Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ Ἀνατολ. Ἑλλάδα ἔγγειος φόρος ὁρ. 1:05
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

δ') Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίδα ἐμπορικὸς φόρος ὁρ. 2:
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

Ἐπὶ τῶν κιτριδίων.

Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος κατ' ὀκὰν	λεπτὰ	25
Τελωνικὸν δικαίωμα	»	6
Δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη ἔγγειος φόρος	»	10
καὶ τελωνιακὸν δικαίωμα ἀνὰ πᾶσαν ὀκάν	»	6

Ἄρθρ. 35. Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκιτριδίων, θέλουν τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19/31 Μαρτίου 1843 τελωνιακοῦ ὀργανισμοῦ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει φροντίσει νὰ ληφθῶσι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτήρησιν μέτρα.

Ἄρθ. 36. Ὅστις φωραθῆ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκιτριδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθ. 34 στοιχ. β' καὶ δ', ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιστάτου, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς πλημμύραν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ καρποῦ, τὸν ὁποῖον ἤθελε συνάξει, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ παρόντος Νόμου, τὸ δὲ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρ. 37. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μεταξῆς εἰσπράττεται πρὸς δρ. 2:50 κατ' ὀκάν, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος. ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων, ὅταν ταῦτα ἐξάγωνται, λαμβάνεται πρὸς λεπτὰ 60 τὴν ὀκάν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα δι' ἀμφότερα 6/00 ἐπὶ τῆς προσδιορισθείσης ὡς ἀνωτέρω τιμῆς.

Ὁ μετακομίζων μέταξαν ἢ κουκούλια ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν ἀπὸ τὸν Οἶκον. Ἔμπορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθεν μεταφέρεται, ἐμπαίνον τὸ ποσὸν τῶν σακκίων, ἢ κιβωτίων, τὸ βάρος αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν ὅπου μετακομίζεται, ὅπως ἐξαπαντος νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ εἰς μὲν τὴν Τελωνιακὴν Ἀρχὴν, ὁπόταν ὁ τόπος, ἔνθα μεταφέρεται, ἦναι παράλιος, εἰς δὲ τὸν Ἔμπορον, ὅταν ἦναι μεσόγειος, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνάκουσαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς πιστῆς μετακομιδῆς αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν ὀφείλει ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔμπορον, ἐξ οὗ ἐλήφθη τὸ δηλωτικόν· ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας παραλείψῃ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν ὡρισμένον Οἶκον. Ἔμπορον τὴν ἐνθεῖσαν ἀπόδειξιν, ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ὀφειλομένων φόρων.

Εἰς δὲ τὰς ποινὰς τοῦ λαθρεμπορίου ὑποβάλλεται ὁ μετακομίζων, ὁσάκις ἡ μετακομιζομένη μέταξα ἢ κουκούλια εἶναι ποσότητος ἀνωτέρας ἢ κατωτέρας τῆς ἐν τῷ δηλωτικῷ ἐμφαινομένης.

Ἄρθρ. 38. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πρινοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν τὴν ὀκάν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ ἑνενήκοντα, ὁ δὲ τοῦ ῥιζαρίου εἰς δραχ. 4 τὸ καντάρι, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς δραχ. 2:40/00.

Ἄρθρ. 39. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καντάριου.

Δι' ἔγγειον φόρον δρ. 1.

Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα λεπ. 60.

Ἄρθρ. 40. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ δημηνίαν ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν καὶ Τελωνιακὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον. Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων πληρώνεται ὡσαύτως ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 41. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοειδιοκτήτων σταφιδαμπέλων, καὶ συκῶν, ἴσον μὲ τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀποδίδεται ἢ εἰς εἶδος 10/00 ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ἢ τραπεζῶν, ἢ εἰς χρήματα κατ' ἀρέσκειαν τῶν φορολογουμένων, βεβαιούμενον δι' ἐκτιμήσεως συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ παρόντος Νόμου. Τὸ δὲ τῶν ἐθνικοειδιοκτήτων μωρεοδένδρων προσδιορίζεται εἰς πέντε λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου, ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἄνω εἰρημένων προϊόντων ἐνοικιάζεται κατὰ τὰς περὶ τῶν λοιπῶν ἐνοικιαζομένων φόρων διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου διὰ δημοπρασίας, ἀλλ' εἰς χρήματα, πληρονομένου τοῦ ἐνοικίου τὴν ά Ὀκτωβρίου τ. ε.

Ἄρθρ. 42. Ἡ λαθραία ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 34 κλπ. ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων, ὡς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ τῶν ξηρῶν συκων, καὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 πορτοκαλολεμονίων, ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· ἐπίσης θέλει ὑποβάλλεσθαι καὶ λόγῳ ἐγγείου φόρου διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινή, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Τελωνείων Νόμον. Τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴν λαμβανομένου ποσοῦ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον, ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις, λόγῳ ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 43. Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανιδίων, μωρεῶν κλπ. ἂν δὲν ἦναι

πολυετῶς διατιθειμένη, ἐνοικιάζεται ἐπὶ ὀλιμοπρασίᾳ, ἢ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν ἀκαλλιόβων Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 44. Ὁ ἐγγειος φόρος ἐπὶ τῶν εἰς εἶδη ἀποδιδομένων προϊόντων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ παρόντος Νόμου ἀναφερομένων, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, κατὰ τὸ ἄρθρ. 22 τῶν δύο Ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἐξακριβοῦται καὶ εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα, ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πρὸς λίτρα ἀντὶ τὴν ὁκάν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν καρπῶν ἐπίσης εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τὸν τόπον τρεχουσῶν τιμῶν, ὁσάκις καὶ ὁπόταν ἐξάγωνται, ἢ μεταφέρωνται τ' ἀνωτέρω προϊόντα διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς, θεωρουμένου τοῦ ἐξαγοντος, ἢ μεταφέροντος αὐτὰ προσώπου ὡς φορολογουμένου.

Ἄρθρ. 45. Ἡ εἰσπραξις τοῦ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ μνημονευομένου φόρου ἀνατίθεται εἰς τὸ Τελωνεῖον Γυθείου, τὸ Ὑποτελωνεῖον Λιμενίου, τὸ Σταθμοφυλακεῖον Ἀρμυροῦ καὶ τὰ Φυλακεῖα Κυτριῶν καὶ Καρδαμύλης.

Ἄρθρ. 46. Ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶσι δύο Ἔφοροι Δ'. τάξεως εἰς Λακωνίαν, ἡ ἕδρα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ὁποίων θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλ. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 47. Οἱ μετακομιζοντες ἡμερησίᾳ μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 ἀναφερόμενα προϊόντα ἀπὸ τὰς ὁμόρους Ἐπαρχίας εἰς τὴν Λακωνίαν, εἴτε διὰ νὰ τὰ εἰσξώσιν, εἴτε διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ὀφείλουν νὰ διαβαίνωσι διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Σπάρτης εἰς Γύθειον, ἢ δι' ἐκείνης τῆς ἀπὸ Ἀρχοντικῶν εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς φερούσης ἀπὸ Καλάμας εἰς Ἀρμυρόν, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἁρμοδίων Δημοτικῶν Ἀρχῶν, ὀπισθεν τῶν ὁποίων θέλει δηλοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φορτίων, καὶ τὸ βάρος καὶ εἶδος τῶν προϊόντων· ἁρμόδιαι δὲ Ἀρχαὶ εἶναι οἱ Δήμαρχοι ἐκεῖνοι, ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ἀμβαίνονται, καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Λακωνίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουν παρουσιάζει εἰς ἕνα τῶν ἁρμοδίων κατὰ τὴν Λακωνίαν Ἐφόρων, ἀπὸ τὸν ὁποίων θέλουν ἐφοδιάζεσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν, ἢ κατανάλωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 48. Οἱ θέλοντες νὰ μεταφέρωσι διὰ ξηρᾶς προϊόντα τῆς Λακωνιας ἢ εἰς ἄλλας τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας, ὀφείλουν,

παρουσιαζόμενοι εἰς τὸν ἁρμόδιον Τελώνην, Ὑποτελώνην ἢ Σταθμοφύλακα, ἢ εἰς ἕνα τῶν Ἐφόρων νὰ πληρώσωσι τὸν καθωρισμένον ἔγγειον φόρον, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς, ἐν ᾧ θέλουν ἐμφανίσει μὲ ἀκρίβειαν τὰ φορολογητέα προϊόντα. Ταῦτα δὲ τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν Τελωνῶν, ὁσάκις ὁ φόρος πληρώνεται εἰς αὐτούς, θέλουν παρουσιάζει οἱ κομιστὰι εἰς τοὺς κατὰ τὴν Λακωνίαν Ἐφόρους, οἵτινες ἀφοῦ τὰ ἐξελέγξωσι καὶ εὕρωσι τὰ μετερχόμενα πρὸς τὰ ὀφθέντα σημειωμένα, θέλουν τὰ κρατεῖ εἰ τὰ ἀρχεῖά των, καὶ ἐκδίδει ἄλλα ἀντ' αὐτῶν ἀποδεικτικὰ, διὰ νὰ μεταφέρωσι τὰ φορολογηθέντα ἐκεῖθι ὡς ὅπου βούλονται οἱ κομισταί.

Ἄρθρ. 49. Ὁστις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 47 ἀναφερομένων Δημάρχων ἤθελε δηλώσει ὡς πρϊόντα τοῦ Δήμου του, προϊόντα τῆς Λακωνιας, ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὡρισμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 251 τοῦ ποιν. Νόμου.

Ἄρθρ. 50. Οἱ Τελῶναι Λακωνικῆς θέλουν θεωρεῖ, καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικὰ προϊόντα, ὅσα δὲν συνοδεύονται μὲ τακτικὰ τῶν Ἐφορων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 47.

Ἄρθρ. 51. Ὁστις ἐξάγει λαθραίως προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους Ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 47 ἀναφερομένην, πρὸς ἀπορυγὴν τοῦ νομίμου φόρου, ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 52. Οἱ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου βεβαιωθέντες φόροι ἐπὶ τοῦ ἐλαίου τῆς Λακωνίας κατὰ τὰς προεκδοθείσας ὁδηγίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τοὺς Τελώνας, θέλουν εἰσπραχθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατηθεισῶν σημειώσεων.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ῥητινοκατράμης.

Ἄρθρ. 53. Ὁ ἐγγειος φόρος ἐπὶ τῆς ῥητινοκατράμης καὶ ἄλλων δασικῶν προϊόντων προσδιορίζεται 10/00, καὶ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης ἐπιτοπίου τιμῆς, ἀποκοπείσης παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Δασονόμου καὶ τοῦ Δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ποσοῦ θέλει κανονισθῆ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τῶν αὐτῶν τρόπων βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Ὁστις τῶν φορολογουμένων ὑποπίπτει εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρ.

38 τοῦ παρόντος Νόμου διαταττόμενα, θέλει ὑποκύψει εἰς τὰς ἐν αὐτῷ προβλεπομένας ποινάς.

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 54. Οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰσπραξιν καρποὶ καὶ γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ἄλλου τινὸς φόρου, ὅπου καὶ ἂν μετενεχθῶσιν, ἑνόσῳ εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 55. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ Δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Ἄρθ. 56. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς, εἰς τοὺς φορολογουμένους, κατ' αἴτησιν αὐτῶν, ἄνευ δημοπρασίας, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Ταμίου.

Ἄρθρ. 57 Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δραχ. νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχωσι λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρω ποινῆς ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποιν. Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 58. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διακεκλυμένων Μοναστηρίων, ἐξακριβοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβ. νομίνους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 59. Ἐπιστάται, ἀποθηκοφύλακες, ὑποεπιστάται, φύλακες, καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἤθελον ζημιώσει τὸ Δημόσιον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινὸς ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομέναις ποιναῖς καὶ εἰς τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπὸ δύω ἕως ἓξ ἐτῶν.

Ἄρθρ. 60. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐστήριξε τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ.

Ἑπομένως γενομένου λόγου, ἐὰν πρέπῃ τὸ καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ Τμήματα καὶ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἢ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, διὰ τὸ κατεπεῖγον. Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ συνέλθωσιν ἀμέσως μετὰ τὴν Συνεδρίασιν τὰ Τμήματα καὶ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της πρὸς τοῦτον ἁπάντων ἄλλος, ἐπέρεμεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Κανονισμοῦ ἀρίνει εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ, ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἢ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ προχωρήσῃ χωρὶς ταύτης εἰς τὴν συζήτησιν· διότι αὐτὴ δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῶν περιστάσεων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν προηγουμένως τὰ δύω ταῦτα, καὶ ν' ἀποφανθῶμεν. Καὶ ὅτι μὲν ὁ καιρὸς κατεπείγει, τοῦτο παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, διότι εἰς πολλὰ μέρη ἤρχισεν ἤδη τὸ θέρος, καὶ ἡ συλλογὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν· ὅτι δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἔχει ἀντικείμενον λίαν σπουδαῖον, οὐδὲ παρουσιάζει θεωρίας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτεῖται ν' ἀναπτυχθῶσι δι' ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι τὸ φορολογικὸν Νομοσχέδιον συζητεῖται καὶ ψηφίζεται κατ' ἔτος ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἀπαράλλακτοι μὲ τὰς τῶν προλαβόντων. Ἑπομένως ἐπρότεινε νὰ μὴ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, καὶ μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ.

Πρὸς ταῦτα ἀντιπαρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μᾶλλον παρὰ διὰ τῶν Τμημάτων θέλει ἐπιταχυνθῇ τὸ ἔργον, διότι αἱ σκέψεις γίνονται ταχύτεραι καὶ ὡριμώτεραι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς συγκειμένης ἀπὸ ὀλίγα μέλη. Ἑπομένως ἐπέμενεν εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, προσθέτας, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον.

Πρὸς ταῦτα ἀντιλέγων ὁ προαγορεύσας, ἐπήνεγκεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ παντελῶς σπουδαῖον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι οὔτε πρωτοφανὲς εἶναι, οὔτε φέρει ἐν ἑαυτῷ διασκέψεις τινὰς δυσκόλους ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀλλὰ μάλιστα εὐκόλους καὶ συνήθεις, ὑπαγορευθείσας ἐκ τῆς πολυετοῦς πείρας. Μόνον δὲ

ὡς κατεπεῖγον τὸ ἀναγνωρίζει, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ μὴ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ μὴ προέλθῃ βραδύτης.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι, μὴ διοριζομένης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅλως περιττὸν θεωρεῖται τὸ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς, ὅτι παραδεχόμενος τὴν πρότασιν ταύτην, προτείνει ὥστε ἡ Γερουσία νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, συμμορφουμένη οὕτως μὲ ὅ,τι ἄλλοτε ἐπὶ ἄλλων ἧττον κατεπειγόντων Νομοσχεδίων ἔπραξε.

Ἄλλος δὲ συμφωνῶν μὲ τὸν προαγορεύσαντα, παρετήρησεν ὅτι ἡ Γερουσία οἱανδήποτε ἐπιφέρει ἀπόφασιν, εἴτε δηλαδὴ διορίσει Ἐπιτροπὴν, εἴτε ἀμέσως προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν, εἶναι νόμιμος, διότι διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ἢ μὴ Ἐπιτροπήν.

Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, βεβαίως διὰ τῆς ἐκθέσεώς της θέλει διευκολύνει αὕτη τὰς συζητήσεις· ἀλλ' αἱ εὐκολίαι αὗται παραβαλλόμεναι μὲ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ καὶ μὲ τὰς σημερινὰς περιστάσεις εἶναι μηδαμιναί· διότι εἰς πολλὰ μέρη, ὡς ἐρρέθη, ἤρχιζαν νὰ θερίζωσιν, ἡ δὲ σημερινὴ περίστασις δὲν ἐπιτρέπει μακρὰς καὶ ἐκτεταμένας συζητήσεις.

Ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἄμεσον συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἀνεγνώσθησαν παρ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τ' ἄρθρα **1—19**, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχωσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **20**, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠρώτησε τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, ἂν ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνηργήθη πραγματικῶς εἰς ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἂν αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμεναι ἐκ τούτων δραχμαὶ **700,000** εἰσεπράχθησαν· ὁ δὲ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μὲν καταμέτρησις ἐνηργήθη εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ μέρη, ἡ δὲ εἴσπραξις, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, δὲν ἐνηργήθη ἐν γένει, ἐπεφυλάχθη δὲ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν λεπτομερεστέρας πληροφορίας εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Μετὰ τοῦτο, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον **20**.

Ἔπειτα ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **21** μέχρι τοῦ **43**, ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχωσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **2** ὥραν **Μ. Μ.** ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ ρ. Β λ ά σ τ η ς.

Ἀθ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **31** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Σημειουμένων τῶν ὀνομάτων τῶν προσκληθέντων καὶ μὴ παρουσιασθέντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐδήλωσεν ὅτι οἱ ΚΚ. Τζανετάκης Γρηγοράκης καὶ Δ. Βούλγαρης εἰδοποίησαν τὸ Γραφεῖον, ὅτι δι' ἀσθένειαν κωλύονται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν· ἀπήγγειλε δὲ, ὅτι ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου· καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **44**, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν· Ἀναγνωρίζων, Κύριοι, ἐκ προοιμίων καὶ τὰ πατριωτικὰ τοῦ Ὑπουργείου αἰσθήματα, καὶ τὴν ὁποίαν καταβάλλει μέριμναν περὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου πλούτου, ἔρχομαι νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν σκέψιν σας τὰς παρατηρήσεις μου ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Ἀκκωνίας, αἱ ὁποῖαι εἵλκυσαν τὴν προσοχήν μου ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἀναγνωρίζω, Κύριοι, καὶ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ, καὶ τὸ κρίσιμον τῶν περιστάσεων, ἀπαιτοῦντα τὴν τελείαν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ἀσχήν καταστρέφουσαν

τὴν βάσιν αὐτὴν τοῦ Πολιτεύματός μας· καὶ τὸ Σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας ἐμπεπιστευμένον τὴν διατήρησιν τῆς ἱερᾶς τοῦ Συντάγματος παρακαταθήκης, θέλει ἀπορρίψει, εἶμαι βέβαιος τὴν ἀρχὴν ταύτην.

Τίς δὲν βλέπει, Κύριοι, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **44** τοῦ Νομοσχεδίου ἀνατρέπει τὴν καθιερωθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες ὅλοι ὀφείλουν νὰ συνεισφέρωσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των; διότι ὁλόκληρος λαὸς δύο Ἐπαρχιῶν ἐξαιρεῖται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, μένον ἀφορολόγητος.

Διέλθετε, Κύριοι, τὰς πράξεις τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀντικειμένου, ὅτε οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἀκαρνανίας, κινήσαντες πάντα λίθον, ἐζήτησαν ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν των τὴν ἀτέλειαν, τὴν ὁποίαν ἡ Συνέλευσις ἀπέρριψε μὲν παμψηφεί, ὡς καταστρέφουσαν τὴν καθιερωθεῖσαν ἰσότητα, ἐνώπιον τοῦ Νόμου, ἀναγνωρίζουσα δὲ τὸ δύσκολον τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ αὐτὸς τρόπος τῆς φορολογίας, παρέπεμψε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ τὸ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν των σκέψιν, καὶ νὰ νομοθετήσωσι περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς φορολογίας τῆς Ἀκαρνανίας· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον σήμερον, ἀντὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἐντολὴν ταύτην τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καταστρέφει αὐτήν, διότι, ἀντὶ νὰ προβάλῃ ἄλλον καταλληλότερον τρόπον τῆς φορολογίας τῆς Ἀκαρνανίας, παραδέχεται τὴν ἀτέλειαν, καὶ οὕτως εἰσάγει προνόμια καὶ ἐξαιρέσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτων ἁπάντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὅλα τὰ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἄρθρα, τὰ ἀφορῶντα τὴν φορολογίαν τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἐξῆς τροπολογία.

« Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων θέλει διορισθῇ ὁ τρόπος καὶ » ὁ τόπος τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων ἐπὶ τῶν Ἀκαρνανικῶν » προϊόντων, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ προσ» διοριζομένου διὰ τοῦ παρόντος Νόμου. »

Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἐπρόσθεσεν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διατηρεῖται ἡ ἰσότης, καὶ ἀφ' ἑτέρου χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ἄδεια νὰ μεταχειρισθῇ, ὅσα νομίσει κατάλληλα καὶ πρόσφορα διὰ τὴν φορολογίαν τῆς Ἀκαρνανίας μέτρα.

Εὐχαριστῶν τὸν προαγορεύσαντα, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, δι' ὅσα ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἐξερράσθη, παρατηρῶ, ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ

Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται· διότι εἶναι καθ' ἑαυτὴν μία ἐξαίρεσις. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ ἄτοπον τοῦτο, μ' ὅλον ὅτι ὑπάρχει Β. Διάταγμα τοῦ **1838** περὶ εἰσπράξεως τῶν Ἀκαρνανικῶν προϊόντων, ἤθελε νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν καὶ τὴν Ἀκαρνανίαν, εἰσάγον εἰς τὸ γενικὸν Νομοσχέδιον τὰ ἤδη συζητούμενα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ποσῶς δὲν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συντακτικῆς Συνελεύσεως.

Ὅταν ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ ἐν τῇ Συνελεύσει ἡ συζήτησις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Ἀκαρνανίας ὑπολαβόντες, ὅτι, καθιερουμένης τῆς διατάξεως ταύτης, θέλει ὑποβληθῇ καὶ ἡ Ἀκαρνανία εἰς τὰ γενικὰ φορολογικὰ μέτρα, καὶ μὴν ἐπιθυμοῦντες βεβαίως νὰ ὑποστῇ τὸ Δημόσιον δαπάνας δυσανάλογους μὲ τὴν ἀξίαν τῆς ἐλπιζομένης προσόδου, ἐπαρουσίασαν ἀναφοράν, ἐξαιτούμενοι νὰ μὴν ὑποχρεωθῇ ὁ τόπος των εἰς τὸ γενικὸν τῆς φορολογίας σύστημα, ὡς ὄγκος παντελῶς καὶ ἄφορος, καὶ ἡ Συνέλευσις μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφάσισε « νὰ παρα» πεμφθῇ ἡ αἴτησις τῶν Πληρεξουσίων Ἀκαρνανίας εἰς τὰς » Βουλάς, συστημένη κατὰ τὸ δέον, ὥστε αὐταὶ νὰ ῥρυθμίσωσι » περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς φορολογίας τῆς Ἀκαρνανίας. » (ὅρα Σελ. **165** Πράκτ. τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.)

Ἐντεῦθεν πρέπει νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι, ἐὰν ἡ αἴτησις τῶν Πληρεξουσίων τῆς Ἀκαρνανίας ἐθεωρεῖτο ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἤθελε πρέπει παραδεχθῇ ἡ Συνέλευσις, νὰ παραπέμψῃ καὶ συστήσῃ τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν εἰς τὰς Βουλάς, ῥητῶς ἐντελλομένη νὰ εὑρεθῇ τρόπος κατάλληλος διὰ τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς Ἀκαρνανίας; καὶ ἤθελε ποτὲ δειχθῇ τοσοῦτον ἀσυνεπὴς, ὥστε ἡ ἰδία νὰ καταστρέψῃ τὸ μέγα ἔργον της διὰ τῶν ἰδίων πράξεών της; ἐκτὸς τούτου, ὅτε ἐπρόκειτο ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 3, καὶ εἷς τῶν Πληρεξουσίων ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « ἀδιακρίτως » μετὰ τὰς λέξεις « οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων » καὶ ἄλλος ὅτι, ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι περιττὴ, καὶ τὰ περιττὰ δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὰ Συντάγματα, ἐπρότεινε δὲ νὰ προστεθῇ ἡ ἀνωτέρω λέξις « ἀδιακρίτως » μετὰ τὴν λέξιν « καὶ συνεισφέρουσι. » Παραδεχθείσης τότε τῆς Συνελεύσεως τὴν προσθήκην ταύτην, οἱ πληρεξούσιοι τῆς Ἀκαρνανίας ὑποπτεύσαντες, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς ταύτης καταστρέφεται ἡ πρὸς τὰς Βουλὰς συγκεθεῖσα αἴτησις των, ἀντέστησαν, ζητοῦντες τὴν ἀπάλειψιν αὐτῆς, ἡ δὲ Συνέλευσις ἀπεφάνθη « ὅτι τὸ κυρίον ἀντικείμενον (ἦτοι

» τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος) δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πρὸ
» ὀλίγων ἡμερῶν συζητηθεῖσαν πρότασιν τῶν Πληρεξουσίων τῆς
» Λακωνίας » (ὅρα Σελ. 243 Πρακτ.) ὥστε παρατηρεῖτε, ὅτι
ἡ Συνέλευσις, τὸ μόνον ἀρμόδιον Σῶμα νὰ ἑρμηνεύσῃ τὸ ἄρθρον
3, ῥητῶς ἀποραίνεται, ὅτι ἡ πρότασις τῶν Πληρεξουσίων Λακω-
νίας περὶ ἰδιαιτέρου τρόπου βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν
προϊόντων της, δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν διάταξιν τοῦ
ἄρθρου 3, ὅπερ ἐστί, δὲν γίνεται παραβίασις αὐτοῦ. Ἀλλά,
Κύριοι, καὶ ἂν δὲν εἴχομεν τὰς ἀποφάσεις ταύτας τῆς Συνελεύ-
σεως, ἠδυνάμεθα, ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες ἄλλους φορολογικοὺς
Νόμους, περιέχοντας πολλὰς ἐξαιρέσεις, νὰ νομοθετήσωμεν ἐν
παροιθήσει τὸ προτεινόμενον μέτρον. Οἱ Νόμοι τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων καὶ οἰκοδομῶν παραβάλλόμενοι μὲ τὸν περὶ φορολογίας
Νόμον ἔχουν τὴν μεγαλητέραν ἀνισότητα· ἀλλὰ παρατρέχων
τούτους, περιορίζομαι εἰς μόνον τὸν γενικὸν περὶ φορολογίας
Νόμον· οἱ γεωργοὶ καὶ ἀμπελοκτήμονες ἐπιβαρύνονται πλειό-
τερον ἀπὸ τοὺς σταφιδοκτήμονας, βαλανοσυνάκτας, καὶ
βομβυκοτρόφους· διότι οἱ μὲν ἀποδίδουν τὸν φόρον καὶ ἐκείνων
τῶν προϊόντων, ὅσα πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν καταναλίσκονται,
οἱ δὲ εἶναι ἀπηλλαγμένοι τούτου, διότι τὰ καταναλισκόμενα εἰς
τὸν τόπον βαλανίδια, μυτάξια καὶ σταφίδες μένουν ἀφορολό-
γητα. Τὰ πορτοκάλλια, λεμόνια καὶ κύτρα τῶν μὲν ἄλλων Ἐπαρ-
χιῶν ἐκτιμῶνται ἐπὶ τῶν δένδρων, ὥστε τὰ εἰς τὰς Ἐπαρχίας
ταύτας καταναλισκόμενα εἶναι φορολογημένα, τὰ δὲ τῆς Κάρυ-
στίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Τροιζηνίας φορολογοῦνται κατὰ τὴν
ἐξαγωγήν, ὥστε τὰ καταναλισκόμενα εἰς τὸν τόπον μένουν ἀφο-
ρολόγητα. Ἆρα δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα ἐξαίρεσις; παρενομήσαμεν
λοιπὸν, νομοθετήσαντες τὸ μέτρον τοῦτο; ὄχι· διότι πᾶσα
Κυβέρνησις εἶναι ἐλευθέρα νὰ λάβῃ οἱαδήποτε μέτρα βεβαιώσεως
καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της τὸ συμ-
φέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἀποδείξας, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ εἰδικοῦ μέτρου τῆς
φορολογίας τῶν Δακωνικῶν προϊόντων δὲν παραβιάζεται τὸ
Σύνταγμα, ἤτοι ἡ ἐξ ἀναλογίας ἰσότης εἰς τὰ δημόσια βάρη,
θέλω ἤδη ἐξετάσει τὸ πρᾶγμα καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν.

Ἡ Λακωνία, Κύριοι, καθ' ὅλους τοὺς γενομένους ὑπολογι-
σμοὺς, δὲν δύναται νὰ παρέξῃ καπνοὺς δημοτριακοὺς, πλέον τῶν
100,000 κοιλῶν, ἐξ ὧν ἀναλογοῦν εἰς τὸ Δημόσιον ὡς φόρος
κοιλὰ 10,000 σιταροῦ, κριθῆς κλπ. ἡ δὲ ἀξία τούτων δὲν εἶναι
ἀνωτέρα τῶν 20,000 δραχμῶν· ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν οἱ

φόροι οὗτοι ἐπὶ τῶν ἀλωνίων, ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας,
ἀπαιτοῦνται 25000 τουλάχιστον δραχμαὶ, πέντε δηλαδὴ περισ-
σότεραι ἀπὸ τὰς ἐλπιζομένας νὰ εἰσπραχθῶσι. Τὸ σημαντικώ-
τερον προϊὸν τῆς Λακωνίας εἶναι τὸ ἔλαιον· διότι εἰς μίαν εὐφο-
ρίαν δύναται νὰ παράξῃ 10,000 βαρέλας, ἐξ ὧν ἐξάγονται αἱ
ἑπτὰ, αἵτινες μόνον φορολογοῦνται, αἱ δὲ λοιπαὶ καταναλισκό-
μεναι εἰς τὸν τόπον μένουν ἀφορολόγητοι· ἡ φορολογία γενομένη
κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἀρίνει ἀφορολογήτους τὰς 3000 βαρέλας,
αἱ δὲ ἀπὸ τὰ ἔξοδα τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, αἱ καθυστε-
ρήσεις, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἀβεβαιότης τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μέτρου
ἔχουν ἀναλογίαν μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ φόρου τῶν 3,000 βαρελῶν;

Ἰδοὺ, Κύριοι, οἱ λόγοι, οἵτινες ἔπεισαν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ
εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔλαβον μέρος
καὶ Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ καὶ ἄλλοι, νὰ προτιμήσῃ τὴν
φορολογίαν τῶν Λακωνικῶν προϊόντων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὡς
μέτρον συμφερώτερον καὶ διὰ τὸ Δημόσιον καὶ διὰ τοὺς κατοί-
κους. Μόλα ταῦτα, ἂν ἡ Γερουσία προτείνῃ ἄλλον τρόπον καταλ-
ληλότερον, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐναντιοῦται, διότι οὐδὲν ὕδιον
συμφέρον ἔχει, ἀλλὰ μόνον τὸ κατεπείγον τῶν περιστάσεων
ὑπ' ὄψιν ἔχον, καὶ προβλέπον, ὅτι τὰ διὰ τὴν εἰσπραξὶν τῶν
φόρων τῆς Λακωνίας ἀπαιτούμενα ἔξοδα εἶναι περισσότερα τῶν
ἐτῶν, προτείνει τὸ μέτρον τοῦτο.

Ὁμολογῶ, ἐπέρασεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι καὶ ἐγὼ
παρεμβλήθην εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἐπιφορτι-
σθείσης τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἀλλὰ μόνον
καθόσον ἀποβλέπει τὴν ἀρχὴν ἐξαιρέσεων, χωρὶς νὰ λάβω μέρος
εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Ἐκτοτε δὲ ἐναντίαν εἶχον ἰδέαν περὶ τῶν
Λακωνικῶν, καὶ ὅσα περὶ τῆς ἀπορρίψεως τῆς Συνελεύσεως ὁ Κ.
Ὑπουργὸς ἀνέγνωσεν, ὑποστηρίζουσι τὴν ἀπόφασιν ἐξέφρασα γράψας·
διότι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἔθεσπισε τὴν ἰσότητα τῆς φορολογίας
δι' ὅλους τοὺς πολίτας, καὶ μόνον τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως
τῶν Λακωνικῶν φόρων ἀνέθεσε εἰς τὰς Βουλάς. Ἐὰν δὲ οἱ παρα-
γόμενοι ἐκ Μάνης δημητριακοὶ καρποὶ δὲν ἐξάγωνται διὰ τὸν
τόπον, τοῦτο δὲν δύναται ἡ Γερουσία πῶς νὰ τὸ λάβῃ ὑπ' ὄψιν,
διότι τότε ὀφείλει νὰ καθιερώσῃ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐξαιρέσεως
καὶ δι' ἄλλα ὁπουδήποτε μέρη τῆς Ἑλλάδος μέρη, ὅπου οἱ παραγόμενοι
καρποὶ οὔτε ἑνὸς μηνὸς τροφὴν παρέχουν εἰς τοὺς κατοίκους.

Εἷς τῶν Συναδέλφων μου ἀγορεύων χθὲς, ἐπέρασεν ἄλλος τῶν
Κ. Γερουσιαστῶν, ἐπὶ τινος ζητήματος, ὄχι πολὺ ἀπέχοντος ἀπὸ
τὸ σημερινὸν, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἐπιφέροντες ἀποζημίωσις εἰς τὴν

διατήρησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, καταντῶσιν πολλάκις εἰς τὴν ἄτοπον ἐκείνην πρότασίν τινων τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως Πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας « **perissent les colonies plus tôt que le principe** » ἂς χαθῶσιν αἱ ἀποικίαι μᾶλλον, παρὰ τὴν ἀρχήν, » ἀλλ' ἐγὼ, μ' ὅλον ὅτι γνωρίζω ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον αἱ ἀπόλυτοι καὶ αἰώνιοι ἀρχαὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσι καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀκρίβειαν, δὲν ἐπαινῶ ὅμως καὶ τὴν εὔκολον διάθεσιν παλαιῶν τινῶν, καὶ νεωτέρων, οἱ ὁποῖοι ἐνδίδουσιν εἰς πᾶσαν ἀνέμου πνοὴν νὰ παρεκτρέπωνται ἀπὸ τὰς γενικὰς καὶ αἰωνίους ἀρχὰς, προβάλλοντες πάντοτε τὴν πολυθρύλλητον ἐκείνην στροφὴν « ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ εἶναι ὁ ὑπέρτατος Νόμος » ὄχι ! τοῦτο φέρει τὴν καταστροφὴν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν πολλάκις· ἡ δὲ συντήρησις καὶ διάδοσις τῶν ἀρχῶν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἂν καὶ δὲν ἀναλάμπουσι διὰ μιᾶς, ἂν καὶ βαίνωσι διὰ βασάνων καὶ παθημάτων πολυειδῶν, θριαμβεύουσιν ἐπὶ τέλους, καὶ καρποφοροῦσι θαυμασίως ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος· μάρτυς ἡ σημερινὴ πρόοδος τῆς Εὐρώπης, ὀφειλομένη κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀνένδοτον ἐπιμονὴν αὐτῶν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, διὰ τὴν διάδοσιν καὶ στερέωσιν τῶν ἀρχῶν.

Εἰς ταύτην χρεωστεῖται ἡ ἀπελευθέρωσις πολλῶν ὑποδούλων λαῶν, καὶ οἱ ἀγλαοὶ καρποί, τοὺς ὁποίους σήμερον ὅλα σχεδὸν τῆς Εὐρώπης τὰ ἔθνη τρυγῶσιν.

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν ἐκεῖνοι οἱ θεσπέσιοι ἄνδρες ἐπρόσφεραν ὁλοκαύτωμα εἰς τὴν ἀρχὴν τῶν ὁλοκλήρους ἀποικίας, δὲν δικαιούμεθα ἡμεῖς πολὺ περισσότερον νὰ προσφέρωμεν θυσίαν τοὺς φόρους τῆς Λακωνίας; δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ μὴ λάβωμεν οὔτε ἓν λεπτὸν ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, παρὰ νὰ καθιερώσωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνισότητος τῶν προνομίων; Ὅτι δὲ τοῦτο θέλει πράξομεν, παραδεχόμενοι τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ ἁπλῆ ἀνάγνωσις τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τὸ κάνει καταφανές. « Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. »

Τὴν σαφεστάτην ὅμως ταύτην εὔνοιαν ζητοῦσι ν' ἀμαυρώσωσι σήμερον, διϊσχυριζόμενοι, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἰσότης εἰς τὴν φορολογίαν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις δὲν εἶναι προνόμιον, δὲν εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος τῆς φορολογίας, μήπως λέγουσιν, αἱ διάφοροι τοῦ Κράτους φορολογίαι ἔχουσιν ἐντελῆ καὶ ἀκριβῆ ἰσότητα πρὸς

ἀλλήλας; οἱ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φόροι π. χ. καὶ οἱ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν εἶναι πολὺ ἐλαφρότεροι τῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ ἄλλων· ἀλλὰ ἀρά γε εἰς τὸν περίβολον τοῦτον δὲν ὑψώθη πολλάκις φωνὴ προκαλοῦσα τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοῦτο; δὲν ἐπεκαλέσθημεν ἐνταῦθα πολλάκις τὸ κοινὸν μέτρον τῆς φορολογίας, ὡς ἀναγκαιότατον νὰ διέπῃ ὅλα τὰ εἴδη τῶν φόρων; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων δὲν εἶναι τόσον εὔκολον νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀκριβὴς ἰσότης ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντα, ὑπῆρξε ποτὲ παράδειγμα νὰ ἐξαιρέσωμεν ποτὲ ἀπὸ τὰς ἀναφερομένας φορολογίας τάξιν ἀνθρώπων, λαοὺς ἢ ἄτομα; ὄχι Κύριοι! τὸ πρᾶγμα εἶναι καταφανές, ἐνταῦθα γίνεται ἐξαίρεσις, δίδεται προνόμιον· παρατηρήσατε, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον φορολογεῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπαίτας, οὕτινες ἔρχονται νὰ συλλέξωσι τὰ ψυχία, ὅπου πίπτουσιν ἀπὸ τῆς Τραπέζης τῶν πλουσίων, διὰ ν' ἀναπαύσωσι τὴν πεινάν των, τοὺς ἀσταχολόγους, καὶ διὰ μιᾶς μεγίστης ἀντιράσεως ἀφίνει ὁλόκληρον Ἐπαρχίαν ἀφορολόγητον, ἐντὸς τῆς ὁποίας εὑρίσκονται καὶ μεγάλοι ἀνθρακωρυχεῖα, ἀπολαύοντες σημαντικὰ εἰσοδήματα.

Ὑπῆρξα Διοικητὴς τοῦ δυστυχεστέρου μέρους τῆς Λακωνίας, τοῦ δυτικοῦ· ἐγνώρισα τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων, γνωρίζω, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔχυσαν τὸ αἷμά των, διὰ νὰ συντρίψωσι τὴν τυραννίαν, τὴν μητέρα τῆς ἀνισότητος· ἔχουσα καὶ τὴν περὶ φορολογίας τοῦ τόπου ἐκείνου γνώμην τῶν ὁμογνωμοτέρων ἐξ αὐτῶν· καὶ αὐτὴ εἶναι νὰ φορολογῶνται κατ' ἐκτίμησιν τῆς ποιότητος τῆς γῆς των, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν γενικὸν σύστημα· Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ὁμολογεῖται δίκαιον, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖται ἀπὸ ὅλους; δὲν πρέπει τέλος μία ἀγαθὴ Κυβέρνησις, ν' ἀρχίσῃ ἅπαξ νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Πατρίδα τὰ κτηματολόγια; δὲν πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀμέσως ἀπὸ τὰ κτηματολόγια τῶν ἐλαιῶν, ἀμπελώνων, κτημάτων, ποτιστικῶν, γεωραμίων κτλ. διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ ὑπέρογκα ἔξοδα εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, καὶ ἀπὸ τὰς καταπιέσεις τῶν πολιτῶν, ὅσαι πηγάζουν ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα; ἀλλ' ἕως νὰ γένῃ τοῦτο, δὲν πρέπει νὰ γένῃ καμμία ἐξαίρεσις, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ γένῃ ἐναντίον τῆς ῥητῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ Συντάγματος.

Μὰς εἶπον, ὅτι διὰ λόγους οἰκονομικοὺς πρὸς τούτοις ἐδέχθησαν τὸ περὶ οὗ λόγος μέτρον, ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς Λακωνίας· διότι, λέγουσι, τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως θέλει ὑπερβῶσιν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ τὰ εἰσοδήματα, τοῦτο παρατηροῦμεν,

ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἴσως ἀληθὲς, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἀλλὰ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, οἱ φόροι θέλουσιν εἰσπραχθῆ ἐρήτως δι' ἐνοικιάσεως. Καὶ ἂν δὲν ἤθελον εὑρεθῆ ἐνοικιασταὶ διὰ τὰ προϊόντα τῆς Ακαρνανίας, τότε βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμέν τι ἀλλὰ δὲν ἠθέλαμεν ἔχει καὶ τὴν συνείδησίν μας βεβαρυμένην, παραβαίνοντες τὸν παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθέισαν ἀρχὴν τῆς ἴσης συνεισφορᾶς τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων εἰς τὰ δημόσια βάρη.

Ταῦτα ἔκρινα καλὸν νὰ εἴπω εἰς ἀπάντησιν τῶν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν λεχθέντων, διὰ νὰ μὴν ἐπικρατήσῃ ἐντεῦθα σύγχυσις ἰδεῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος περὶ τῆς « διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων εἰσπράξεως τῶν φόρων τῆς Ακαρνανίας » ὁρνῶ καὶ ἐγὼ, συμφώνως μὲ τὸν Ὑπουργὸν, ὅτι εἶναι καὶ αὐτὴ ἐξαίρεσις, καὶ ἐξαίρεσις δὲν πρέπει ν' ἀντικατασταθῆ εἰς ἄλλης ἐξαιρέσεως τύπον.

Ἄλλος ὑποστηρίζων τὸ Νομοσχέδιον, ἐπέρασεν, ὅτι ἀπόλυτος ἰσότης ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι ἡ δικαιοσύνη αὐτὴ ἀπαιτεῖ τοῦτο, διότι εἰς πολλὰ μέρη, τὰ ἀπόλυτος ἀναγκαῖα, εἶναι ἐλεύθερα φόρου, τὰ δὲ ἀντικείμενα πολυτελείας φορολογοῦνται βαρέως. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμόζοντες τὴν σχετικὴν ἰσότητα, παρατηροῦμεν, ὅτι οἱ Ακαρνᾶνες πληρώνουσι τὸν φόρον των. Διότι οἱ παραγόμενοι εἰς τὸν τόπον των δημητριακοὶ καρποὶ μόλις τοὺς ἐξαρκοῦσι διὰ τροφὴν δύο μηνῶν, τὴν δὲ τῶν λοιπῶν προμηθεύονται ἐκ τῶν ὁμόρων Ἐπαρχιῶν, πληρώνοντες αὐτοὶ τὸν φόρον, τὸν ὁποῖον ὁ πελάτης προσθέτει εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος· διότι κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ἀρχὴν, ὁ καταναλωτὴς πληρώνει τὸν φόρον. Ἀλλ' ἂν ἐπρέπεν τινὲς νὰ φορολογηθῆ ἡ Ακαρνανία καὶ διὰ τὴν δίμηνον ταύτην τροφήν της, τὴν παραγομένην εἰς τὸν τόπον των, παρατηρῶ, ὅτι ἡ εἴσπραξις αὐτὴ θέλει εἶσθαι μικροτέρα τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων, καὶ ἐπομένως ἐπιζήμιος διὰ τὸ Δημόσιον. Ἐπομένως διὰ νὰ μὴ ρανώμεν ἀσυνεπεῖς μὲ ὅσα χρὴς ἀπεφασίσαμεν διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ, πρέπει νὰ διεγράψωμεν ἤδη τὰ συζητούμενα ἄρθρα, καὶ νὰ προσκαλέσωμεν τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῆς Ακαρνανίας. Ἐπρόσθεσεν δὲ ἀντιρρούων τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οἱ ἄνδρες οἱ παραβιάζοντες τὴν καταστροφὴν μᾶλλον τῶν ἀπωλειῶν ἢ τῶν ἀρχῶν των, ἦσαν οἱ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἐβλαψαν τὴν

ἀνθρωπότητα καὶ ἐπέφερον τὰ δυστυχήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον ἀναπολοῦντας.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι, καθὼς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῶν συζητουμένων ἄρθρων δὲν προέθετο νὰ χαρισθῆ εἰς κανένα, ἀλλὰ μόνον νὰ θέσῃ εἰς τὸν Νόμον ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ διὰ ν' ἀπεκδυθῆ οὕτω πάσης εὐθύνης, ἐπίσης καὶ ἡ Γερουσία, ἐκτιμῶσα τὴν ἀποστολήν της, καθ' ὃ Νομοθετικὸν Σῶμα, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ἂν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον πηγάζῃ ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς καὶ ὄχι ἐκ δύο διαφόρων καὶ ἀντιθέτων· καθότι τὸ μὲν Νομοσχέδιον ἐν γένει ἀποβλέπει τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὸ δὲ συζητούμενον ἄρθρον αὐτοῦ καθιεροῖ τὴν ἀτέλειαν, ὥστε, ὁ αὐτὸς Νόμος θεσπίζει καὶ φορολογίαν καὶ ἀτέλειαν. Ἀλλ' ἴσως τις τὴν ἀτέλειαν ταύτην παραστήσει ὡς ἐξαίρεσιν· ἀλλ' αἱ ἐξαιρέσεις, αἱ παρακολουθοῦσαι πάντα γενικὸν κανόνα, δὲν εἶναι τοιαῦται· διότι αὗται γίνονται μόνον κατ' εἴδη καὶ κατ' ὄνομα· Ὅταν ἐπὶ παραδείγματος, θεωρῆται ὅτι ἡ εἴσπραξις τοῦ δεκάτου ἑνὸς εἴδους τῶν προϊόντων εἶναι καὶ δύσκολος καὶ πολυέξοδος, τότε ἐξαιρεῖται μόνον τὸ εἶδος τοῦτο, καὶ οὐχὶ τὰ προϊόντα ἐν γένει μιᾶς Ἐπαρχίας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι οὕτω καταστρέφεται ἡ ἰσότης καὶ καθιεροῦνται προνόμια. Ἂν δὲ τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως ἦναι περισσότερα τῶν ἐσόδων, ὀφείλομεν νὰ καταφύγωμεν εἰς ἄλλα καταλληλότερα μέτρα, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀτέλειαν. Καθόσον δ' ἀποβλέπει τὸν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς φόρον, οὗτος πληρώνεται ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς κατοίκους, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγγειος. Ἂν δ' ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα καὶ ὑπ' ἄλλην ἐποψίν, ἐτι μᾶλλον θέλομεν συναισθανθῆ τὸ ἄτοπον καὶ τὸ ἄδικον τῶν προτεινομένων ἄρθρων. Πρὸς τί, Κύριοι, μόνη ἀφ' ὅλας τὰς Ἐπαρχίας, ἡ Ακαρνανία νὰ μένῃ ἀσύδοτος καὶ ἀσυντέλεστος, ἐνῷ μᾶλιστα ἡ Κυβέρνησις ἐξοδεύει διὰ ταύτην τόσα, ὅσα οὔτε διὰ κἀτὸ ἄλλας Ἐπαρχίας συνήθως; Πρὸς τί αἱ διδόμεναι συντάξεις, μισθοδοσίαι, βαθμοὶ καὶ προικοδοτήσεις; Ποῖα ἐκ τῶν ἐξόδων τούτων καὶ θυσιῶν πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Κυβέρνησιν ὠφέλεια; Ποῖα τὰ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας ταύτης μεγάλα τῆς Κυβερνήσεως εἰσοδήματα; Οὐδεὶς βεβαίως ζητεῖ, ὥστε ἡ Ακαρνανία νὰ συνεισφέρῃ ὅσα ἄλλαι πλουσιώτεραι καὶ εὐφορώτεραι Ἐπαρχίαι· πλὴν καὶ κανεὶς δὲν τὴν ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους φορολογίαν, καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀπαντᾷ δυσκολίας περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, οἱ παρὰ ταύτης μισθοδοτούμενοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὀφείλουν νὰ τὴν συντελέσωσιν, ἄλλως

πρέπει να παύσῃ πᾶσα μισθοδοσία και βοήθεια, διὰ νὰ μὴ ἐγκαυχῶνται, ὅτι μόνοι οὗτοι ἐν τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος χαίρουσι τὸ μεγάλον τῆς ἀτελείας προνόμιον, καὶ προκαλοῦσιν οὕτω δικαίως ἀντιζηλίας καὶ ἔριδας. Ἡ Κυβέρνησις ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα, ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ περὶ καταλληλοτέρου τῆς εἰσπράξεως τρόπου, καὶ ὄχι νὰ παυσιάσῃ, καὶ καθαιροῦ διὰ τῆς ἀτελείας τὴν ἀνισότητα διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ ἄτοπον τοῦτο ἡ Γερουσία, καὶ νὰ οἰκονομηθῇ ἐνταυτῷ ὁ καιρὸς διὰ τὸ κατεπεῖγον, σύμφωνα μὲ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως τὰ μέλη, καὶ εὕρωσι μέσον τι συμβιβάζον ἀμφότερα ταῦτα.

Ἂν τινες τῶν Ἀχαιόνων, ἐπέρασεν εἰς τῶν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου προαγορευσάντων, ἐκαυχήθησαν, ὅτι ἡ Ἀχαϊνία χαίρει ἀτέλειαν, οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε τὰ Νομοθετικὰ δόγματα πρέπει νὰ δίδωσιν εἰκάσαν, διότι τότε ἀντιπροσωπία δὲν ὑφίσταται πλέον. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Οἱ Ἀχαιόνες πληρώνοντες δι' ὅλα τὰ ἐξαγόμενα, δύο καὶ μόνον μηνῶν τροφὰς παράγουσιν εἰς τὴν χώραν των, τὰς δὲ λοιπὰς προμηθεύονται ἔξωθεν· καὶ ὅτι διὰ ταύτας τὰς ἔξωθεν εἰσαγομένας πληρώνουσι τὸν φόρον οἱ Ἀχαιόνες, εἶναι ἀναντίῤῥητον· διότι οἱ πωληταὶ, οἱ μεταπωλοῦντες ταύτας βεβαίως προσθέτουσιν ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν τὸν ὁποῖον ἐπλήρωσαν φόρον, ὅστις οὕτω πίπτει εἰς βάρος τῶν ἀγοραστῶν Ἀχαιόνων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς δύο μῆνας, ὁ μὲν εἷς πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ, διότι οἱ Ἀχαιόνες θερίζοντες πρωϊμώτερα τῶν ἄλλων Ἐπαρχιῶν, πωλοῦν τὰ γεννήματα των εἰς τοὺς πλησιοχώρους κατοίκους, ὁ δὲ ἄλλος πρέπει νὰ τοὺς χαρισθῇ, διότι ἡ Γῆ των εἶναι ἄγονος καὶ ἄκαρπος. Ἐν τούτοις, ἐπρόσθεσεν, ὅτι τὴν ἀναβολὴν θεωρεῖ περιττὴν, διότι ἡ Γερουσία δὲν δύναται οὐδεμίαν νὰ παραδεχθῇ τροποποίησιν, χωρὶς νὰ φανῇ ἀσυνεπὴς μὲ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασίν της· ἑπομένως ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου.

Ἄλλος δὲ παραδεχόμενος τὴν ἀναβολὴν, ἐπρότεινεν, ὅτι ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ Συνεδρίασις, ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διάφοραι γνῶμαι, αἱ συζητήσεις θέλουν γίνει μὲ θερμότητα, καὶ εἰς ταύτην βεβαίως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὀρθὴ κρίσις.

Ὁ πρωτείνας τὴν ἀναβολὴν ἐπέρασεν, ὅτι, ὁ θεωρῶν περιττὴν ταύτην δύναται νὰ ἀντιτάξῃ καταλληλοτέρους λόγους, καὶ ὄχι

ὅσους εἰς τῶν προαγορευσάντων ἐπρότεινεν, ὅτι δίδει ὁ καιρὸς ἐπείγει· διότι ἐκτὸς ὅτι τὸ κατεπεῖγον δὲν ὑπάρχει εἰς μικρὸν χρόνου διάστημα, ἀφ' ἑτέρου ὀφείλομεν νὰ συμβιβάσωμεν τοῦτο μὲ τὴν καθιερωθεῖσαν ἰσότητα παρὰ τοῦ Συντάγματος. Ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι οὐδεμίαν ἠδύνατο νὰ φέρῃ παρατήρησιν εἰς τὰς σκέψεις τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ, διὰ δέκα μηνῶν τροφὴν, διότι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ.

Δὲν εἶνε ἀληθὲς, ἐπέμενεν ἄλλος, ὅτι ἡ Ἀχαϊνία εἶνε ἄγονος καὶ ἄκαρπος, διότι ὄχι μόνον παράγει **16000** βαρέλας ἐλαίου, ἀρκετὴν ποσότητα σίκων, **4000** ὀκάδ. κηρὸν, καὶ ἀρκετὸν μέλι, ἀλλ' ἔχει **60000** στρέμματα ἀμπέλους, καὶ προσέτι **40000** ἵππους, καὶ **150000** αἰγοδοπρόβατα. Ἡ μέση λεγομένη Μάνη εἶνε ξηρὰ καὶ ἄγονος, πλὴν ἡ λοιπὴ καὶ μάλιστα ἔχει καὶ δημητριακοὺς καρποὺς παράγει ἐπαρκοῦντας δ' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔτος. Ἐπαρχίαν λοιπὸν ἔχουσαν τόσους πόρους, καὶ διπλασίαν οὖσαν τῶν Καλαβρύτων, καὶ τῆς Τριφυλίας, καὶ τοσαῦτα παρὰ τοῦ Ἔθνους ἀπολαμβάνουσαν δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ἀφήσωμεν ἀτελῆ, ἐκτὸς ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ τὴν φορολογήσῃ· πλὴν τοῦτο ὡς προσβάλλον τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ὡς μὴ ὑπάρχον, δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄγονον τῆς Ἀχαϊνίας, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσας, ἐρωτᾶθη παρ' ἄλλου καὶ ὡμολογήθη καὶ παρ' αὐτοῦ· μόλα ταῦτα καὶ αὐτὸς καὶ τοι μὴ εἰδὼς ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν Ἀχαϊνίαν, γνωρίζει θετικῶς, ὅτι οἱ μὲν ἄμπελοι μόνον εἰς τὸ Γύθειον ὑπάρχουν, καὶ οὗτοι μικρᾶς ἐκτάσεως καὶ ὀλίγης παραγωγῆς, τὰ δὲ σῦκα καὶ τὸ ἔλαιον φορολογοῦνται, καὶ ἑπομένως ἡ ἰδέα τῆς ἀτελείας δὲν ὑφίσταται· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν τῶν δέκα μηνῶν, καθ' οὓς οἱ Ἀχαιόνες ἀγοράζουν ἔξωθεν τὰς τροφὰς, ἡ γνώμη αὕτη εἶπε δὲν εἶναι ἐδική του, ἀλλὰ τῶν οἰκονομολόγων, οἵτινες θεωροῦσιν, ὅτι τοὺς φόρους τῶν πωλουμένων δὲν πληρώνει ὁ ἔμπορος, ἀλλ' ὁ καταναλωτής. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν Ἀχαϊνίαν τῶν δέκα μηνῶν τὰς τροφὰς ἀγοράζουν ἔξωθεν, ἕπεται ὅτι καὶ τοὺς φόρους τούτων πληρώνουν οἱ Ἀχαιόνες. Ἂν καὶ αὐτοὶ οἱ οἰκονομολόγοι, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν ἀναβολὴν, δὲν διέλυσαν ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, μ' ὅλα ταῦτα ἐνταῦθα δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι ἤδη πρόκειται περὶ τῶν φορισθέντων ἐν Ἀχαϊνίᾳ καὶ ἐκεῖ καταναλισκομένων, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων· καὶ ἐπειδὴ διὰ ταῦτα καθιεροῦται ἡ ἀτέ-

λεια, ἐνίστατα εἰς τοῦτο, καὶ προτείνει τὴν ἀναβολὴν, διὰ νὰ σκεφθῇ τὸ Σῶμα ὡριμότερα.

Ἐνταῦθα παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας τὴν ἀναβολὴν, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ φορολογίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἠγόρευσεν ὡς ἕπεται·

Λυποῦμαι, ὅτι χθὲς δι' ἀσθένειαν δὲν παρευρέθην εἰς τὴν Συνεδρίασιν διὰ νὰ φέρω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς τὴν σπουδαίαν συζήτησιν περὶ φορολογίας τῆς Ἀκαρνανίας. Ἡ κατάστασις ταύτης δὲν εἶναι, ὅπως τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρέστησαν· διότι τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ Δημοσίου διὰ τὸ μέρος τοῦτο μόλις φθάνουσι τὰς 100,000 δραχμὰς, τὰ δὲ ἔσοδα, καλῶς εἰς τὰ Τελωνεῖα εἰσπραττόμενα, ἀπεδείχθησαν πολὺ ἀνώτερα. Ἤδη, Κύριοι, πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, καὶ αὐτὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ εἰμὴ σύμφωνα μὲ τὰς περιστάσεις,

καὶ εἰς τὰς σημερινὰς δὲν συμφέρει νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ τρόπος οὗτος, διότι πιθανὸν νὰ ἐπιφέρῃ λυπηρὰς συνεπείας. Καθὼς δὲ πᾶς κανὼν ἔχει ἐξαίρεσιν, ὡς τοιαύτην ἂς παραδεχθῶμεν καὶ ταύτην, καὶ μάλιστα διὰ λαὸν πένητα καὶ δυστυχῆ, ὅστις ἀναγκάζεται καὶ τὸν ἀφορώρον νὰ μετέλθῃ διὰ νὰ ζήσῃ. Ἡ Ἀκαρνανία, Κύριοι, δὲν ζητεῖ οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν· ζητεῖ παρὰ τῶν ἀδελφῶν της τὴν δικαιοσύνην ἐκείνην, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπὶ Τουρκίας ἀπελάμβανεν· ἄλλως Κύριοι, θὰ ἀναγκασθῶσιν οἱ κάτοικοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν πατρῴαν των γῆν, τὴν ὁποίαν μὲ ποταμοὺς αἱμάτων ἔβαψαν, καὶ ζητήσωσιν ἄλλου καταφύγιον καὶ κατοικίαν· ἡ δὲ Ἑλλὰς, θέλει στερηθῇ τὰ τέκνα της, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἠγωνίσθησαν, καὶ ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ αὐτῆς.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ἕτερος, εἶπεν, ὅτι, σκεφθεὶς, δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ κανένα τρόπον δυνάμενον νὰ συμβιβάσῃ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ μὲ τὴν ἰσότητα, τὴν καθιερωμένην διὰ τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐκ τῆς ἀναβολῆς προκύπτουσα ζημία εἶναι προφανὴς, εἶναι σημαντικὴ· διότι θέλει παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐνσπορίσεως τῶν ἀκμητριακῶν καρπῶν παρέρχεται· διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν προφανῆ ταύτην ζημίαν, γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι·

« Παραδεχομένη σήμερον ἡ Γερουσία τὰς περὶ φορολογίας
» τῶν Ἀκαρνανικῶν προϊόντων διατάξεις τοῦ ὑπ' ὄψιν Νομοσχε-
» δίου, πράττει οὕτως, ἐνδιδοῦσα εἰς τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου,
» καὶ δὲν ἐννοεῖ ποτὲ νὰ καθιερώσῃ προηγουμένων ἐξαιρετικῶν
» τρόπων φορολογίας διὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Κράτους, ἐναντίον
» ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ἅπαντες οἱ Ἕλληνες
» συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως
» τῆς περιουσίας των.

Μηδενὸς ἀντειπόντος, ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, διατάξασα νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικά. Εἷς δὲ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας ὁ Κύριος Λόντος ἐζήτησε νὰ σημειωθῇ, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, τοῦ νὰ καταπατᾶται ὁ θεμελιώδης Νόμος, διὰ τὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος.

Ἀναγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρα 44—52, καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ, καθὼς καὶ τὸ 53 καὶ τὰ ἑπόμενα μέχρι τέλους τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ παρεδέχθησαν, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Γενομένης ἀκολούθως ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου, παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον διὰ ψήφων 28—11, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 17 Ἀπριλίου Ε. Ἔ. ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ διέκοψε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Ἐπαναλαρθείσης τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας μετὰ ἡμισείαν ὥραν, παρόντων 30 Γερουσιαστῶν, ἀναγνωσθέντα τὰ τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἐνεκρίθησαν, μεθ' ἃ γενομένης ἐνστάσεως, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε μετὰ τοῦτο τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Κλωνάρης κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Πελοπόννησον, λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἡ δὲ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας. Ἀναγινώσκεται δὲ αὕτη ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, διεξῆλθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχέδιον, καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ἐπιψηφισθέντος μάλιστα παρὰ τῆς Γερουσίας καὶ εἰς ἄλλην σύνοδον, γνωμοδοτεῖ ὁμοφώνως μὲν τὴν ἐν γένει παραδοχὴν αὐτοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως ἢ ἐξαλείψεως, κατὰ πλειοψηφίαν δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἄρθρ. 9, διότι ἀφ' ἑνὸς ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, καθ' ἣν μόνος ὁ ἔνοχος τιμωρεῖται, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀθῶος, διὰ δὲ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ὅλοι οἱ δημόται, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς μόνος ἢ τινὲς βέβαια ἔπραξαν τὴν ζωοκλοπίαν ἢ ζωοκτονίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου πιθανόν, ἂν καὶ ἡ πρᾶξις ἐνηργήθη εἰς τὴν περιφέρειαν ἑνὸς Δήμου, οἱ αὐτουργοὶ ταύτης νὰ ὦσι δημόται ἄλλου. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ ἀνακάλυψις τῶν αὐτουργῶν δὲν εἶνε δύσκολος, ὅταν αἱ Ἀρχαὶ ἀπασαι καταβάλλωσι τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα καὶ προσπάθειαν εἰς ἀνακάλυψιν αὐτῶν, καὶ τότε αἱ διατάξεις τῶν λοιπῶν ἄρθρων παρέχουσιν πᾶσαν ἀσφάλειαν καὶ βεβαιότητα ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς κυρίους τῶν ζώων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἀπριλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Λάμπρος Νάκος. Σ. Καλογερόπουλος.

Ν. Πρασσακάκης. Ἀθ. Λεβαδείκης.

Γιαννάκης Χ. Πίτρου.

Ἀπορασίζεται δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον τὴν ἐπαύριον, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, ὡς καὶ ἐπενεγκούσης τῆς

Ἐπιτροπὴν προσωλογίαν ἄλλην, ἀπὸ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐξαλείψεως τοῦ 9 ἄρθρου.

Γενομένου λόγου περὶ τῆς τακτικῆς προσκλήσεως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἰς τὰς Συνεδριάσεις, ἀπερασίσθη τοῦ λοιποῦ νὰ γίνωνται αὐταὶ ἐγγράφως.

Ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Προεδρεύων
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. Ι. ΜΥΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γ. αν Χ. Π. έτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 22 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ Κυρίου Χ. Βλάσση ἀπολογουμένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου· εἰς ὃν τῶν Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἔλεξε τάδε·

Καὶ ἄλλοτε, Κύριοι, κατὰ τὴν Β΄. Σύνοδον τῆς Α΄. Περιόδου εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περιέχον πολλὰς ἀστυνομικὰς καὶ ποινικὰς διατάξεις, ὑπὲρ τὸ δέον ἐπιβαρυντικάς, καὶ δυσεφαρμόστους· ἐνθυμεῖσθε, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἀπῄτει, ὥστε ἕκαστος νὰ δηλώνῃ τὰ ζῶά του, καὶ μεταβαίνων ἀπὸ Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν, νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ διπλότυπον, ἐνδιαλαμβάνον τὸ ποσόν, τὸ εἶδος καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ζώου του κτλ. Ὑψωσα τότε τὴν φωνὴν κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, εἰπών, ὅτι τὰ προλεχθέντα ταῦτα μέτρα εἶναι ἀδύ-

νατον νὰ πραγματοποιηθῶσι, καὶ ὅτι διὰ πᾶσαν ἀγοραίαν πρᾶξιν δὲν πρέπει νὰ νομοθετῶμεν εἰδικοὺς Νόμους, οἵτινες δύνανται νὰ καταβλίψωσι τὸν λαόν, οὐδὲ νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὰς ποινὰς χωρὶς ἀνάγκης, πρὸς περιστολὴν τῶν πλημμελημάτων. Εὐχαρίστως βλέπω, ὅτι οἱ τότε λόγοι μου παρήγαγον ἐν μέρει ἀποτέλεσμα· διότι αἱ μὲν ἀστυνομικαὶ διατάξεις εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐξέλιπον διόλου, μόνον δὲ αἱ ποιναὶ ηὐξήθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸ Δρακόντιον Νόμον. Διότι ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ὁριζομένων ποινῶν, ἐπιβάλλονται τόσαι ἄλλαι κατὰ μιᾶς πράξεως, ἡ ὁποία δὲν χαρακτηρίζεται πάντοτε ὡς κακούργημα.

Παρατηρήσατε, Κύριοι, τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ θέλετε ἴδει, ὅτι οἱ αὐτουργοὶ ζωοκλοπίας ἢ ζωοκτονίας, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν, στεροῦνται ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα. Τοσαῦται καὶ τηλικαῦται ποιναὶ ἦσαν ἀρά γε ἀναγκαῖαι δι' ἐγκλήματα μικρὰ ἀπέναντι ἄλλων μεγαλητέρων, μὴ τιμωρουμένων τόσον βαρέως; Ἀλλὰ μήπως τὸ ζῷον καὶ αὐτὸν τῶν ποινῶν περιορίζῃ τὰ ἐγκλήματα; ἀπ' ἐναντίας, Κύριοι, καὶ ἡ θεωρία καὶ ἡ πεῖρα μᾶς διδάσκουσιν, ὅτι ἡ μεγάλη αὐστηρότης τῶν Νόμων αὐξάνει μᾶλλον τὰ ἐγκλήματα, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ αὐτουργοὶ μηχανῶνται πῶς νὰ ὑπερνίκωσι τὸν Νόμον, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Δικασταί, ὑπείκοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ φυσικοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας, διστάζουσι πολλάκις νὰ ἐφαρμώσωσιν αὐτόν. Ὅταν ὅμως ἡ μὲν ποινὴ ἦναι μικρά, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτῆς βεβαία καὶ ταχεῖα, τότε ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου ἐκπληροῦται, καὶ τὸ ἔγκλημα περιστέλλεται· διὰ ταῦτα θεωρῶ δι' ὅλου περιττὸν νὰ ψηφίσωμεν εἰδικὸν Νόμον περὶ ζωοκλοπῆς. Ἡ αὐτηρὰ ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων Νόμων, ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν ἀρμοδίων Ἀρχῶν, πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ ἡ ταχεῖα ἐκτέλεσις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ ἐλαττώσωσι καὶ μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐξαλείψωσι τὴν ἐπιπολάζουσαν ζωοκλοπίαν καὶ ζωοκτονίαν· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἂν δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὀφείλει νὰ μᾶς πληροφορήσῃ πρῶτον κατὰ πόσον ἐπιπολάζει τὸ ἔγκλημα τοῦτο εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ἐὰν αἱ ἀρμόδιαι Ἀρχαὶ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ, ἂν παραπέμπωνται οἱ αὐτουργοὶ εἰς τὰ Δικαστήρια, καὶ ἂν ἐφαρμόζωνται κατ' αὐτῶν αἱ προβλεπόμεναι ποιναί. Τότε, Κύριοι,

αφού εκ των πληροφοριών τοῦ Ὑπουργοῦ πεισθῶμεν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐνηργήθησαν αὐστηρῶς, καὶ τὸ ἔγκλημα δὲν ἠλαττώθη, τότε λέγω δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἄλλως θέλομεν ὀπισθοδρομήσει αἰῶνας ὁλοκλήρους εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ μικρότερον πταίσμα ἐτιμωρεῖτο διὰ φόνου. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, εἶπεν· Ὅτι ὡς Ὑπουργὸς μὲν τῆς Δικαιοσύνης πληροφορῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι εἰς τὰ Δικαστήρια τῆς Πελοποννήσου ὁ μεγαλήτερος ἀριθμὸς τῶν ποινικῶν δικῶν ὑπάρχει ὁ τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, καὶ ἂν εἶχον προχείρους τοὺς ἀπαιτουμένους πίνακας τῶν Εἰσαγγελέων, ἠθέλετε ἰδεῖ ὅτι, ἂν εἰς Δικαστήριόν τι ὑπάρχωσι δέκα ποινικαὶ δίκαι, αἱ ἐξ ἀρορῶσι ζωοκλοπὰς ἢ ζωοκτονίας· ὡς Ὑπουργὸς δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν, δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω, ὅτι εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπλεόνασε τὸ κακὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληροι οἰκογένειαι ἐδυστύχησαν. Διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν ποινικῶν διατάξεων εἶνε ἀδύνατον ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ αὐτουργὸς, διότι οὗτος, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν ταχύτητα τοῦ ἰδίου ζώου, δύναται ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ νυκτὶ νὰ διατρέξῃ μίαν καὶ δύο Ἐπαρχίας, καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ ἡμέρας ὁλοκλήρους τοῦ τόπου, ὅπου ἔπραξε τὴν κλοπήν· ἡ ἀνακάλυψις τούτου εἶναι πλέον εὔκολος; Δύναται διὰ τῶν κειμένων ποινικῶν διατάξεων νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη, ὅταν μάλιστα Δήμαρχοι καὶ Πάρεδροι ὑποκινοῦν, καὶ προστατεύουν τοὺς αὐτουργούς; καὶ ἂν ποτε εὑρεθῇ τὸ κλαπὲν ζῶον, συναγελαζόμενον μὲ ἄλλα ζῶα, ὁ κύριος αὐτοῦ ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ ἔξοδα τροφῆς τοῦ ζώου διπλάσια τῆς ἀξίας, διότι ὁ ἔχων αὐτὸ προφασίζεται, ὅτι εὑρέθη μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του· ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὸ ἔγκλημα δὲν εἶνε τόσον μέγα, ὥστε νὰ νομοθετήσωμεν εἰδικῶς περὶ τούτου. Τὸ τῆς ζωοκλοπῆς ἔγκλημα, Κύριοι, αἰσχρὸν καὶ ἀγενὲς ἐκ φύσεως, ὡς πραττόμενον ἐν γνώσει καὶ ἐκ προμελέτης καὶ πρὸς σκοπὸν ἐμπορίας, εἶναι μέγιστον ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων του· διότι προτιμώτερον εἰς χωρικὸν οἰκογενειάρχην ν' ἀποθάνῃ ἓν τῶν τέκνων του, παρὰ νὰ τοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ ζῶον, διὰ τοῦ ὁποίου τρέφει τὴν οἰκογένειάν του· Τὰ λυπηρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα ἐκ τοῦ σύνεγγυς γνωρίζων, ἤθελα χαρακτηρίσει ὡς κακούργημα τὴν ζωοκλοπὴν, διὰ νὰ τιμωρῆται παραδειγματικῶς ὁ αὐτουργός. Τοιοῦτο καὶ οἱ Βουλευταὶ θεωροῦντες τὸ ἔγκλημα τοῦτο, δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐπιψηφίσωσι τὰς προβλεπομένας ποινάς· ἡ δὲ Γερουσία, ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ ἀνάγκας τῶν λαῶν, ἂς ἐπιψηφίσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, βεβαία, ὅτι θέλει ἐπαινεθῇ, καὶ εὐλογηθῇ διὰ τὴν ἀπόφασίν της ταύτην.

Διὰ νὰ πείσῃ τὴν Γερουσίαν ὁ Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν καὶ ἐνέργειαν τῶν περὶ τούτου διατάξεων, τὸ κακὸν δὲν ἠλαττώθη, ὤφειλεν ὄχι γενικὰς πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ, ἀλλὰ τὰς στατιστικὰς αὐτῶν τῶν ἱκαστηρίων· διότι ἄλλως ἡ Γερουσία, νομοθετοῦσα ἐν γνώσει, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὰς ποινὰς ταύτας, ὡς ὑπὲρ τὸ δέον αὐστηράς, καὶ μὴ ἐκπληρούσας μάλιστα τὸν σκοπόν· διότι, ἐὰν ὡς ὁ Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι καὶ Δήμαρχοι καὶ Πάρεδροι ὑπεθαλπον τὰς ζωοκλοπὰς, οὐδὲ ὁ παρὼν Νόμος θέλει φέρει κανὲν ἀποτέλεσμα, ἐνόσῳ ὑπάρχουν αἱ αὐταὶ Ἀρχαί· εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῶσι τὰ κλοπιμαῖα ζῶα, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ἀλλὰ μήπως τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διαγράφῃ νέους τρόπους ἀνακαλύψεων, διὰ νὰ παραδεχθῶμεν αὐτό; Ἔπειτα, ἐνῷ νομίσματα μικρὰ, κλαπέντα, εὑρίσκονται πολλάκις διὰ μιᾶς αὐστηρᾶς ἀνακρίσεως, πόσον εὐκολώτερον εἶναι μεγάλα σώματα ἐγκλήματος ν' ἀνακαλυφθῶσιν, ὅταν γίνηται ἡ ἀπαιτουμένη ἐξέτασις καὶ ἔρευνα; Ἆρα δὲν πταίουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἀλλ' αἱ ἐνεργοῦσαι τὸν Νόμον Ἀρχαί. Καὶ ἐν ὅσῳ αὗται δὲν ἐκπληροῦσι μὲ αὐστηρότητα τὰ χρέη των, οὐδεὶς Νόμος δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὸ κακόν. Διὰ ταῦτα ἐζήτησα καταστατικὰς πληροφορείας, διὰ νὰ πεισθῶμεν, ὅτι δὲν ἠλαττώθη τὸ κακὸν, μ' ὅλον ὅτι κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ συνελήφθησαν, καὶ κατεδικάσθησαν οἱ αὐτουργοί· καὶ τότε νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αὔξησιν τῶν ποινῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐπαρουσίασε τοιαύτας, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ φανῶμεν, ὅτι ψηφίζομεν ἀσκόπως.

Ἄλλος δὲ διὰ νὰ παραστήσῃ, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο ἐπλεόνασεν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, καὶ πολλοὶ χωρικοὶ ἐδυστύχησαν, ἀνέφερεν ὅτι, ἐνεργουμένων τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς Β'. Περιόδου εἰς τὸ χωρίον Σουλιμᾶ τῆς Τριφυλίας, ὁ Δήμαρχος ἀπέστειλεν ἀνθρώπους, καὶ ἐφόνευσαν **54** πρόβατα, καὶ τὸν ἀροτῆρα βόα κατοίκου τινός, μὴ ἔχοντος οὐδεμίαν ἄλλην περιουσίαν, εἰμὴ ταῦτα καὶ μόνον· ἓν δὲ μέλος τῆς ἐρευνητικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ διάσῃ τοὺς χωρικοὺς νὰ ἐπιφορτίσωσι κατὰ τὴν θέλησίν του, ἔκλεψεν ὑπὲρ τὰ **70** ζῶα, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν καταγγείλῃ, φοβούμενος τὴν ὀργὴν τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, καὶ τοῦ Ὑπομοιράρχου.

Ὡς πρὸς τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἐγκλήματος, ἐπέφερεν ἄλλος, συμφωνῶ μὲ τὸν Ὑπουργόν, ἀναγνωρίζων, ὅτι πάσχουσιν οἱ λαοὶ ἐκ τούτου ὄχι μικρά· ἐναντιοῦμαι δὲ ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, διότι καὶ ὁ Ὑπουργὸς καὶ ὁ προλαλήσας ὡμολόγησαν, ὅτι Δημοτικοὶ μὲν ὑπάλληλοι καὶ Ὑπομοίραρχοι ὑπεκίνουν καὶ ἐνέργουν τὰς ζωοκλοπὰς καὶ ζωοκτονίας. Δικασταὶ δὲ, ὑπείκοντες εἰς τὰς θελήσεις τῶν ἰσχυρῶν, δὲν ἠδύναντο ν' ἀπορασίσωσι κατὰ Νόμον. Παραδέχομαι λοιπὸν πληρέστατα τὴν ἰδέαν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ὅτι τὸ κακὸν ἐπλεόνασεν, ὄχι ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀρχῶν.

Ὅταν δὲ περὶ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἡ Κυβέρνησις καταβάλλῃ τὴν ἀνήκουσαν προσοχήν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τιμωροῦσα πάντα ὑπάλληλον εἴτε Διοικητικὸν, εἴτε Δημοτικὸν, ὅστις δὲν ἐνεργεῖ αὐστηρῶς τὰ καθήκοντά του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποχρεοῦσα τοὺς Δικαστὰς εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, θέλει δυνηθῇ διὰ τῶν κειμένων Νόμων νὰ καταπαύσῃ, καὶ ἐξαλείψῃ τὸ κακόν.

Ἐὰν ὡς ἀληθὲς, ἐπέμεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται τὰ πάντα νὰ ἐξαλείψῃ, τότε πᾶς Νόμος καθίσταται περιττὸς, ἀφοῦ ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν Ἀρχῶν δύναται νὰ προλαμβάνῃ τὰ ἐγκλήματα· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον· διότι πολλοὶ μάρτυρες, καταθέσαντες εἰς τὰ Δικαστήρια κατὰ ζωοκλοπῶν, ἐκακοποιήθησαν παρὰ τῶν αὐτουργῶν αὐτῶν, καὶ τὰ παθήματα ταῦτα ἐρώδισαν τοὺς πολλούς, ὥστε καίτοι γνωρίζοντες, νὰ μὴ ὁμολογοῦν τοὺς αὐτουργούς. Ποία λοιπὸν ἐπαγρύπνησις τῆς Κυβερνήσεως δύναται νὰ μορφώσῃ τὰ ἤθη τῶν πολιτῶν, καὶ νὰ τοὺς πείσῃ, ὅτι ὡς ἴδιον πρέπει νὰ θεωρῶσι τὸ καθ' ἑνὸς προσώπου πραττόμενον ἔγκλημα, καὶ ἑπομένως νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ καταστήσῃ ἁπάσας τὰς Ἀρχὰς ἐπιμελεῖς καὶ δραστηρίους περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των; Διὰ νὰ κατορθωθῶσι ταῦτα, Κύριοι, ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος, καὶ εἰδικαὶ διατάξεις, βεβαιοῦσαι τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου. Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, περιέχον ταῦτας, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιψηφισθῇ κατὰ ταύτην μάλιστα τοῦ Ἔτους τὴν ἥραν, καθ' ἣν οἱ ποιμένες, ἀναχωροῦντες εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, ἐνεργόσι τὰς περισσοτέρας ζωοκλοπὰς, καθὼς τοῦτο διαβεβαιοῦται ἀπὸ δέκα ἀναφορὰς Μεσσηνίων, ἐπικαλουμένων τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως.

Δὲν παραδέχομαι, ἐπέφερεν ἄλλος, τὴν ἰδέαν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κλεπτομένων ζώων εἶναι μικρὸς, ὥστε δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ εἰδικὸς Νόμος, ἀφ' οὗ μάλιστα πρὸ δύο ἐτῶν ἡ Γερουσία τὸν ἐπεψήφισεν, ἀναγνωρίσασα αὐτὸν ὡς ἀναγκαῖον. Πρὸς τοὺς εἰπόντας δὲ, ὅτι τὰ Δικαστήρια δὲν κατεδίκαζον τοὺς αὐτουργοὺς τοῦ ἐγκλήματος τούτου, ἀπαντῶ, μήπως ὁ παρὼν Νόμος περιέχῃ ἄλλα μέσα, βεβαιοῦντα τὴν καταδίκην αὐτῶν; Εἶπεν, ὅτι Δήμαρχοι καὶ Ὑπομοίραρχοι ὑπέθαλπον, καὶ ὑπεκίνουν τὰς ζωοκλοπάς· καὶ μήπως εἰς τὸν παρόντα Νόμον ὑπάρχουσι διατάξεις, δυνάμεναι νὰ περιστείλωσι τούτους; Μήπως καὶ τώρα, καθὼς καὶ πρότερον, δὲν δύνανται οἱ μὲν Δικασταὶ νὰ ἐπηρεάζωνται παρὰ τῶν ἰσχυρῶν, μόνοι δὲ οἱ ἀντιπολιτευόμενοι νὰ καταδιώκωνται, καὶ καταδικάζωνται; Ποῖος ὁ παρὼν Νόμος περιέχει ἐγγυήσεις, ὅτι θὰ ἐκφέρωσι δίκαιοι καὶ ἀνεπηρέαστοι δι' ὅλους τοὺς πολίτας; Πλὴν, ἐπειδὴ ὁ μὲν κύριος τῶν τοιούτων δικαιώσεων παρέλθῃ, τὸ δὲ παρὸν Νομοσχέδιον περιέχει διατάξεις τινὰς, ὡς τὴν περὶ ἀμοιβῆς εἰς τοὺς ἀνακαλύπτοντας, γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὸ, καὶ ἂν μετὰ καιρὸν παύσῃ τὸ ἔγκλημα, καταργεῖται ὁ Νόμος. Ἐντεῦθεν παρεμβαίνοντος τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἔχει, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν, ἔπειτα τὸ δεύτερον ἄρθρον, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις·

Ἐναντιοῦμαι, Κύριοι, εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ὄχι μόνον τὴν αὔξησιν τῶν ποινῶν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τὸ πρωϊαίτατον ἄρθρον, διὰ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται ἀμοιβὴ εἰς τοὺς ἀνακαλύπτοντας· διότι ὁρθῶμαι μήπως, διὰ αὐτοῦ ἐπαναβλήσουν αἱ Λδυναξίαι συμφοραντίαι. Ἂν, Κύριοι, ὑπῆρξαν, ὡς ὁμολογεῖται, ἄνθρωποι ψευδῶς μαρτυρήσαντες, καὶ καταγγείλαντες, ἆρα γε διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἀνοίγεται δι' αὐτοὺς εὐρύτερον στάδιον, ἀφ' οὗ διὰ τῆς διδομένης ἀμοιβῆς δύνανται, διαρροδοκοῦντες, νὰ πείσωσι δύο καὶ τρεῖς νὰ ψευδομαρτυρήσωσι καὶ δι' αὐτῶν ν' ἀπαρτίσωσι τὴν συκοφαντίαν; Ὄχι μὲ τῆς ἀπορίας θέλει γένῃ ὁ χρηστὸς πολίτης; Τοιαῦται ἀμοιβαὶ ὑπῆρξαν πρὸ χρόνων εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πλὴν καὶ κατηργήθησαν, διότι ἄνθρωποι αἰσχροὶ καὶ ραδιούργοι τὰς μετεχειρίσθησαν εἰς πολλὰ κακὰ, συκοφαντοῦντες ἀθώους πολίτας·

Φανταsθῆτε δὲ ὁποῖα ἐκ τούτων δύνανται νὰ προκύψωσι δεινὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ ἄλλαι προηγούμεναι αἰτίαι διαιροῦσι τοὺς πολίτας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπρότεινε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ἂν καὶ ὁ προαγορεύσας, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὤφειλε τὰς περὶ αὐξήσεως τῶν ποινῶν παρατηρήσεις νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἀ. ἄρθρον, ὅπου ὁρίζονται αὗται, μόλα ταῦτα ἀπαντῶ, ὅτι ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ διὰ νὰ ἦναι διπλασία οὕτως εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα ἡ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν πιθανὸν νὰ πάθῃ ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον, καὶ οὕτως ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται ῥητῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀνακαλύπτοντος ἐν τῇ ἀποράσει, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀμοιβήν· ὥστε μὴ λαμβάνων αὐτὴν ἐκ προκαταβολῆς, πρὸ τῆς δίκης, δὲν δύναται, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε, διὰ ταύτης νὰ δωροδοκήσῃ ψευδομάρτυρας, καὶ δι' αὐτῶν ν' ἀπαρτίσῃ τὴν συκοφαντίαν. ἂν ὅμως δι' ἰδίων του χρημάτων θελήσῃ νὰ προπαρασκευάσῃ ταῦτα πάντα, τότε δύναται καὶ ἔτι μεγαλητέραν περὶ λῃστείας, ἢ φόνου συκοφαντίαν νὰ πλέξῃ, καὶ οὕτω νὰ βλάψῃ τοὺς ἐχθρούς του· ἐκτὸς τούτων, Κύριοι, δύναται ὁ συκοφαντηθεὶς νὰ καταδιώξῃ ἐπὶ ψευδεῖ μηνύσει τὸν καταμηνυτὴν, καὶ νὰ ὑποστῇ οὗτος ὅλας τὰς παρὰ τοῦ Νόμου προβλεπομένας ποινάς. Ἐκ τούτων πείθεσθε, ὅτι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ συκοφαντία. Μετὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Νομοθετοῦντες, Κύριοι, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἐναντία, καὶ νὰ μὴν ἀφήσωμεν τοὺς πολίτας ἐκτεθειμένους εἰς τὴν συκοφαντίαν, διὰ νὰ προφυλάξωμεν τὴν ἰδιοκτησίαν τινῶν, ἀμελούντων περὶ τῆ, διατηρήσεως αὐτῆς. Εἶπον, ὅτι ὑπάρχει ποινὴ διὰ τοὺς συκοφάντας. Μήπως εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη; Μήπως εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ δικάζοντα δικαστήρια δὲν ἦσαν τακτικά; καὶ μόλα ταῦτα ἀθῶοι κατεδικάζοντο, διότι διὰ τῆς ἀμοιβῆς προπαρεσκευάζοντο ψευδομάρτυρες, καὶ οὐδεὶς συκοφάντης ἐτιμωρήθη. Εἰς τὴν Ἑλλάδα λοιπὸν, ὅπου καὶ οἱ δικασταὶ δὲν παρέχουν εἰσέτι ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις, καὶ τὰ πάθη ἐπλεόνασαν, δὲν ἐπίκειται ἔτι μᾶλλον ῥόβος ὅτι θέλουν τεκταίνεσθαι αἱ αἰσχρότεραι συκοφαντίαι; Ἐις τοῦτο στηριζόμενος, Κύριοι, ἐπιμένω εἰς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου, ὡς δυναμένου νὰ ἐπιφέρῃ τὰς δεινοτέρας συνεπείας.

Ἐνταῦθα κατὰ πρότασιν ἑνὸς, ἀπεφασίσθη νὰ σημειωθῇ εἰς

τὰ Πρακτικὰ, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ θὰ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύπτοντα, ὅταν τὸ Δικαστήριον διὰ τὴς ἀποράσεώς του ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς τοιοῦτον.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ· ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου, καὶ ἐξαλειφθῇ τὸ ἔγκλημα, τὸ Δημόσιον ἀπεράσισε νὰ ὑποστῇ ζημίαν τινὰ, ἀναδεχόμενον νὰ προκαταβάλλῃ αὐτὸ τὸ πρόστιμον διὰ τοὺς ἀπόρους μάλιστα ζωοκλόπους, διότι ἄλλως οὐδεὶς θέλει καταμηνύει αὐτούς, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἀμοιβὴν δὲν λαμβάνει.

Φοβοῦμαι, ἐπέτεγκεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, μὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου πολλὰς τὸ Δημόσιον ὑποστῇ ζημίας· διότι πιθανὸν, συνεννοούμενοί τινες, νὰ καταμηνύωσιν τινα, ὅτι ἔκλεψε τὰ ζῶά των, καὶ ἀπέδρασεν ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Καὶ τὸ Δικαστήριον, δικάζον κατ' ἐρήμην, θέλει καταδικάζει αὐτὸν, καὶ τὸ κατὰ τούτου πρόστιμον, καθὼ ἀποδράντος, θέλει πληρόνει τὸ Δημόσιον.

Δύσκολον εἶναι, ἀπεκρίθη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ λάβῃ χώραν, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἐξέθεσε· διότι σπανίως μεταφέρονται ἐκτὸς τοῦ Κράτους ζῶα· ἔπειτα οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀπερχόμενοι, ὀφείλουν νὰ ἔχωσι δηλωτικὸν τοῦ Τελώνου περὶ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα μεθ' ἑαυτῶν φέρουσι, καὶ ταῦτα βέβαια ἀρκοῦσι νὰ πείσωσι τοὺς Δικαστάς.

Τὸ Δικαστήριον, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, συμμορφούμενον μὲ τὸν Νόμον, δὲν θὰ προσκαλεῖ εἰς μαρτυρίαν τὸν Τελώνην, διότι καὶ δύσκολον καὶ ἀδύνατον θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἀλλὰ θ' ἀρκεῖται εἰς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων. Ἡ Γερουσία μετὰ τοῦτο ἀπεράσισε νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐὰν τὸ Νομοσχέδιον δὲν λάβῃ τροπολογίαν τινὰ εἰς τὰς ἄλλας αὐτοῦ διατάξεις· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ βραδύτης, ἐὰν ἐπανελθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, καὶ τινος ἐρωτήσαντος, πρὸς τί εἰς τὰς ποινὰς νὰ μὴ συγκαταριθμηθῇ καὶ ἡ στέρησις τῆς Βουλευτικῆς ἀντιπροσωπείας, καὶ ἄλλου ἀποκριναμένου, ὅτι τοῦτο ἐννοεῖται, διότι, ἀφοῦ ὁ καταδικαζόμενος στερῆται ἄλλων μικροτέρων, ἕπεται ὅτι ἀποκλείεται καὶ ταύτης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν. Ἐπίσης παρεδέχθη, ὅπως ἔχουσι, καὶ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 8, εἰς τῶν ΚΚ.

Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ γράμματος τοῦ Νομαρχείου ἐξάγεται ἐναντία ἔννοια ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐκφράσῃ· διότι δὲν συμφωνίζεται ὁμοιομόρφως, ὅτι ὁ κατέχων κλοπιμαίαν ζῶον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ζώου καὶ εἰς τὴν ποινήν, ὄχι μόνον ὅταν δὲν ἀποδείξῃ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν, ἢ τὸ ἀγόρασεν, ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸν ἀποδείξῃ. Ἐπομένως, ἐπρότεινεν, ὅτι τὸ παρὸν ἄρθρον πρέπει νὰ συμπληρωθῇ, διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ διστακτικότης περὶ τὴν ἐνέργειάν του.

Ἄλλου περιττὸν θεωροῦντος τὴν προσθήκην ταύτην, διότι, ἐκτὸς ὅτι τὸ ἄρθρον ἐκφράζεται σαφῶς περὶ τούτου, πλὴν καὶ κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ Ρωμαϊκὸν δίκαιον ὁ κύριος τοῦ κλαπέντος πράγματος ζητεῖ τὸν ἀπόδοσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτό, καὶ οὗτος ὑποχρεοῦται, ἢν παῤ ἄλλου τὸ ἀγόρασε, νὰ ζητήσῃ παρὰ τούτου τὴν ἀποζημίωσίν του, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ παραδεχθέντος ταῦτα, πλὴν συμφωνήσαντος νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη τοῦ ἄρθρου διατύπωσις, ὅταν τὸ 9 αὐτοῦ ἄρθρον ἀποῤῥιφθῇ, ἄλλως νὰ μένῃ, ὅπως ἔχει, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὡς ἑξῆς·

Διὰ τοῦ παρόντος Νόμου πρόκειται νὰ ἐξασφαλίσωμεν τοὺς λαοὺς ἀπὸ δύο κακά, πρῶτον τὴν ζωοκλοπίαν, καὶ ἔπειτα τὴν ζωοκτονίαν· καὶ ἐπειδὴ ἡ μὲν ζωοκλοπία προέρχεται ἀπὸ πλουνεξίαν, τὰ μέσα τοῦδε παραδεχθέντα ἄρθρα ἀρκοῦσι νὰ ἐμποδίσωσι ταύτην, διότι διὰ τῶν πωλητηρίων καταστρέφεται ὁ σκοπὸς τῶν ζωοκλόπων· ἡ δὲ ζωοκτονία προέρχεται ἀπὸ ἐκδίκησιν πολλῶν λοιπὸν μέσων θέλομεν ἔχει ἀφ' ἑνὸς ν' ἀποκλείσωμεν ταύτας, ἐνεργούμενας μάλιστα ἐν τῷ σκότει, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ καταπαύσωμεν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδικήσεως; Ἐπειδὴ ἀλλὰ μάλλον θέλομεν τὰς ἀποτρέψει, διότι, περιοριζομένης τῆς ζωοκλοπίας διὰ τῶν παραδεχθεισῶν διατάξεων, βλέπουν καταφεύγει εἰς τὰς ζωοκτονίας, ἀν δὲν δύνανται νὰ βλάψωσι τοὺς ἐχθρούς των· τὸ προκείμενον ἄρθρον περιλαμβάνει ταῦτα πάντα· διότι, ἀφοῦ ὁλόκληρος ὁ Δῆμος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ὅταν θέλει ἐπιβαρύνει ἅπαντας τοὺς δημότας, ἔπεται, ὅτι καὶ ὅλοι, ὡς ἔχοντες ἴδιον συμφέρον, θὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ ἐκ τούτου θὰ προκύψῃ τὸ μόνον μέσον τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῶν· ἔπειτα καταπαύεται καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδικήσεως· διότι, προκειμένου ν' ἀποζημιωθῇ ὁ ἀπολέσας τὸ ζῶόν

του, ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος οὔτω νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπόν του, δὲν θὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ζωοκτονίαν. Τοῦτο αὐτὸ τὸ μέτρον, Κύριοι, ἠμπόδισε τὰς βλάβας τῶν δενδροφυτειῶν· τοῦτο αὐτὸ δύναται καὶ τώρα, ἂν ἡ Γερουσία τὸ παραδεχθῇ, νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ζωοκτονίας.

Τὸ παρὸν ἄρθρον, ἀπήντησαν εἰς τὸν Κ. Γερουσιαστῶν, ἀντίκειται εἰς τὸν γενικὸν ἄρχοντα τοῦ Δικαίου· διότι, ἐνῷ εἷς καὶ μόνος πταίει, τιμωρεῖται ὁλόκληρος ὁ λαὸς κάτοικος ἑνὸς Δήμου· καὶ ἐνῷ ὅλοι τὸ ἴδιον παραδέχθησαν τὸ ἄρχον, ὅτι προτιμότερον ν' ἀπαλλάττωνται πολλοὶ ἔνοχοι, παρὰ νὰ πάθῃ εἷς ἀθῶος· ἡμεῖς παραδεχόμεθα τὸν ἐναντίον, καὶ θεσπίζομεν νὰ τιμωρῶνται πολλοὶ ἀθῶοι, παρὰ ν' ἀπαλλάττωνται εἷς ἔνοχος. Ἂν παραδεχθῶμεν, Κύριοι, τὸν ἄρχοντα τοῦτον, θέλομεν ἀποδείξει, ὅτι εἴμεθα ἐμπεπαρμένοι εἰς τὸ σπάργανα τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ὅτι διακατεχόμεθα ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγριότητος καὶ βαρβαρότητος παλαιᾶς. Ὁ Ὑπουργὸς ἐπρόβαλε τὴν ὠφέλειαν· πλὴν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦτο, ἀπαιτεῖται νὰ καταστρέψωμεν τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου; καὶ τότε δύναται πλέον νὰ ὑπάρξῃ κοινωνία; δύνανται νὰ διατηρηθῶσι θεσμοὶ ἐλεύθεροι; Περὶ τῆς ὠφελείας, Κύριοι, ἂς προτιμήσωμεν τὴν διατήρησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου, διότι εἰς ταύτας καὶ μόνας, περιέχεται κρύα καὶ ἀντὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἂς προτιμήσωμεν καλλίτερον, ὥστε αἱ Ἀρχαὶ νὰ δίδωσι καὶ πρόσωπα κατάλληλα καὶ ἱκανά, καὶ τοῦτα δύνανται ν' ἀποκλείσωσι τοὺς ζωοκτόνους. Ἔπειτα, Κύριοι, τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀνοίγει θύραν καταχρήσεων· διότι δύνανται οἱ δημόται νέμων τινὸς νὰ μεταβαίνωσι τὴν νύκτα εἰς τοὺς παρακειμένους Δήμους, καὶ νὰ φονεύωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ ἄρχοντα πλέον εἰς αὐτοὺς καὶ ἀσθενῆ ζῶα, διὰ νὰ ζητεῖσιν ἔπειτα, καὶ ἐμπιέζωσι τὴν ἀποζημίωσιν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους πρέπει νὰ μὴ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν γενικὸν Ἄρχοντα τοῦ Δικαίου, διότι ὁ περὶ Δήμων Νόμος λέγει, ὅτι ἕκαστος Δῆμος Δικαίου, διότι ὁ περὶ Δήμων Νόμος λέγει, ὅτι ἕκαστος Δῆμος χρεώνεται νὰ περιβάλλῃ τοὺς ἀπόρους ἐμβότας σχετικῶς λοιπὸν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν διατάξιν ταύτην, ἥτις ὡς μία περιβολὴ διὰ τοὺς ἀπόρους δύναται νὰ λογισθῇ. Δὲν δύναται δὲ νὰ συμβῇ ἡ κατάχρησις, τὴν ὁποίαν ὁ πραγματεύσας ἀνέφερε, διότι τὸ ζῶον πρέπει ν' ἀνήκῃ εἰς ἐμβότην τοῦ αὐτοῦ Δήμου,

εἰς ὃν εὑρέθη φονευμένων, νὰ γνωρισθῇ ὡς τοιοῦτο, καὶ νὰ γίνῃ ἔκθεσις περὶ τούτου.

Ἄλλα δὲ ἄλλων παρατηρησάντων, καὶ πολλῶν ἐπὶ τούτου λεχθέντων, καὶ τινων προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὴν, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 9, τοῦ περὶ ζωοκτονίας καὶ ζωοκλοπίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Δ. ΚΑΟΝΔΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1848. Ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Χρήστου Βλάσση, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα πρὶν ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγείλῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν παρόντα, εἶπεν.

Ἀναγινώσκων τις τὰς ἐφημερίδας τῆς Πρωτευούσης, καὶ ἀκούων τὰς διαφόρους φήμας διαδιδομένας εἰς τὰς ἀγυιὰς τῆς πόλεως περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος καὶ ἀλλαχοῦ διατρεχόντων, αἰσθάνεται τὴν μεγαλητέραν ἀνησυχίαν· φόβος ῥήξεως ἐμφυλίου ταράττει τὴν καρδίαν παντὸς Ἕλληνος, καὶ τὰ ὑπὸ δυστυχῶς βεβαιοῦσι καὶ τὰ γεγραμμένα καὶ λεγόμενα,

καὶ τοὺς πολλοὺς ἀντιρατικὰ, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐπίσημοι περὶ τούτων εἰδήσεις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου. Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν, ποῖα εἶναι ἡ ἀληθὴς κατάστασις τῶν πραγμάτων, καὶ ποῖα μέτρα ἔλαβε τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα καταμαστίζουσι τὴν Πατρίδα.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀρξὰ ἄλλοθεν, εἶπεν, ἔμαθεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅτι μέγα κακὸν ἐπίκειται, καὶ ὅτι ἐμφύλιος πόλεμος ἐξεράγη. εἶναι περιττὸν νὰ ζητῇ ἤδη καὶ παρ' ἐμοῦ πληροφορίας. Ἐν τούτοις καὶ αὐτὸς, καὶ ἄλλων τὴν ἐπιθυμίαν θέλων νὰ ἐκπληρώσω, θέλω ἐκθέσει ἐν συνόψει τὰ γεγονότα.

Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι τινὲς, κατὰ τὰς προλαβούσας Βουλευτικὰς ἐκλογὰς, ἐπιθυμοῦντες ταραχὰς, ἢ ἀδικηθέντες, ὡς λέγουσιν, ἀνεβάνησαν πρωτουργοὶ στάσεων, ὁπλισθέντες κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῷ ὤφειλον μᾶλλον νὰ πίωσιν, ὡς ὁ Σωκράτης τὸ κώνειον, παρὰ νὰ κινήσωσι ὅπλα κατὰ τῆς πατρίδος των. Δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως εἰς ποίας δεινὰς περιστάσεις ἀνεδέχθημεν τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων. Ἐνθυμεῖσθε, ὅτι καὶ ὁ δημόσιος τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ἐπεκαλοῦντο τὴν παραχώρησιν τῆς ἀμνηστείας ὑπὲρ τῶν στασιασάντων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα ἐπεκαλέσθη τὴν Βασιλικὴν χάριν, καὶ ἐδόθη ἡ ἀμνηστεία εἰς ἅπαντας, ἐκτὸς τριῶν, δύο Ἀρχηγῶν αἵτινες ὤθησαν τὰ πράγματα εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην, καὶ ἑνὸς Φρουράρχου, ἀσυγγνώστα παρανομήσαντος· ἐπερυλάχθη δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὑπὲρ τούτων ἀμνηστείαν ἐν δέοντι.

Ὁ Βελέντζας, εἷς τῶν ἀμνηστευθέντων, δηλώσας, ὅτι διευθύνεται εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον τῆς Ἀμαλιουπόλεως, ἐζήτει δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Νομάρχην τῆς Φθιώτιδος νὰ δοθῇ ἀμνηστεία καὶ εἰς τοὺς ὁπαδούς του λῃστὰς τινας καὶ Οθωμανούς. Ἡ Κυβέρνησις, εἰς τὴν ὁποίαν καθυποβλήθη ἡ ἀναφορά του, ἀναξιοπρεπὲς θεωρήσασα ν' ἀμνηστεύσῃ λῃστὰς, τῶν ὁποίων οὔτε τὴν καταγωγὴν, οὐδὲ τὸ ἔγκλημα ἐγνώριζεν, ἀπήντησεν διὰ τοῦ Νομάρχου, ὅτι οἱ ζητοῦντες τὴν ἀμνηστείαν ὀφείλουσι πρῶτον νὰ κάμωσι τὰς αἰτήσεις των, νὰ ἐκθέσωσι τὰ ἐγκλήματά των, νὰ δείξωτι ὀλιγόψυχον διαγωγὴν, καὶ τότε ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀποφασίσει περὶ αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Βελέντζας ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, καταπατήσας τὰς λοιμοκαθαρτικὰς διατάξεις, καὶ ἐν

ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Νομάρχου στρατολογήσας, ὑψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας, καὶ διεκήρυξε κατὰ τὰς 10 τοῦ ῥηθέντος μηνός, ὅτι ἀπαιτεῖ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, τὸν ἐκ τῶν Ἀναπτόρων ἀποβολὴν τῶν περὶ τὸν Βασιλέα κτλ. Τὰ αὐτὰ ἐπανέλαβεν μεταβὰς εἰς τὴν Στυλίδα, ἀπειλῶν τοὺς μὴ παρακολουθοῦντας αὐτὸν. Ἡ Κυβέρνησις τότε ἀπέστειλε πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Στρατηγοῦ Μαυρομιχ., στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἐν τούτοις ὁ Κοντογιάννης καὶ οἱ λοιποὶ συνεννοηθέντες μὲ τὸν Βελέντζαν, στρατολογήσαντες καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς βίας, μετέβησαν εἰς τὴν Ὑπάτην, καὶ κατέλαβον οἰκίας τινάς· Ἡ σταλεῖσα λοιπὸν στρατιωτικὴ δύναμις δὲν ἦρκει νὰ διαλύσῃ τοὺς ἀντάρτας συσσωματωθέντας, καὶ ἐνισχυομένους παρ' ἄλλων, ὡς ἀριδήλως ἐξάγεται ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολῆς τινὸς τῶν ἐντεῦθεν, διαβεβαιούσης, ὅτι ὁ μὲν Κριεζώτης ἔρθασεν εἰς Κύμην, ὁ δὲ Γρίβας εἰσέβαλε μὲ πολλὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔρυγεν, ὅτι οἱ τῶν Ἀθηνῶν κάτοικοι ἀπεστάτησαν κτλ. οἱ ἀντάρται οὗτοι, κατατρέχοντες τὴν φθιώτιδα, κατεπιέζουσι τὸν λαὸν, ἁπαιτοῦσι χρήματα, ἀτιμάζουσι γυναῖκας, καὶ ἐν γένει πράττουσιν ὅλας τὰς ὠμότητας.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως διὰ νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν, ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ συστήσῃ Ἐθνοφυλακὴν, καὶ διώρισε πολλοὺς νὰ στρατολογήσωσι ἀνὰ 25 δραχμὰς τὸν μῆνα. Οἱ στρατολογούμενοι συνέρχονται παντοχόθεν ὑπὸ τὸν Στρατηγὸν Μαυρόμιχ. ὅστις θέλει ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἀντιστρατευομένων ὅσον οὔπω. Αἱ Θερμοπύλαι κατελήφθησαν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, ὁ Γαρδικιώτης ἐπαλλόμενος τὸν Παπᾶ Νώστα εἰς τὸ λοῦμι, καὶ ἤθελε βεβαίως τὸν καταστρέψει, ἂν δὲν ἐπέκειπτε ῥαγδαιοτάτη βροχὴ κατὰ τὴν 25 τοῦ ἤδη λήγοντος. Ὁ Ταρακζίκης ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ πολλῶν ἐκ τῶν ὀπαδῶν του, μετέβη εἰς Λιδωρίκι μετὰ πεντήκοντα σχεδὸν Τουρκολεχτῶν. Εἰς Λιδωρίκι καὶ Κράββαρα αἱ δυνάμεις τῶν ἀντιστρατευομένων ἦσαν ἰσόρροποι πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Φαρμάκη. Εἰς τὴν Εὐρυτανίαν, ἔνθα ἦσαν μόνον τριάκοντα τῆς Κυβερνήσεως στρατιῶται, ὑπερίσχυσεν ὁ Κοντογιάννης. Εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν οἱ πολῖται δὲν συμπαθοῦσι τὰ κινήματα τῶν ἀντιστρατευομένων, καὶ οὐδεὶς ἤθελησε νὰ ἑνωθῇ μὲ αὐτούς.

Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι καί τινες ἐντεῦθεν ἀναχωρήσαντες, ἐπροξένησαν ταραχὰς εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ὁ Ῥέντης καὶ ὁ Χελιώτης τολμήσαντες νὰ διατα ράξωσι τὴν Κόρινθον, καὶ νὰ καταλάβωσι τὸ φρούριον αὐτῆς, κακῶς διελύθησαν. Ὁ Πε-

ρωτης ἐπίσης μετὰ 200 ἀνδρῶν μεταβὰς εἰς Καλάμας, ἐρώνευσε τὸν σκοπὸν τῆς φυλακῆς, ἤνοιξε ταύτην, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς φυλακισμένους κατα δίκους καὶ ὑποδίκους παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ τὰ ἔγγραφα τοῦ Διαστηρίου, καὶ ἀποδιώξας τὰς ἀρχὰς, ἀνεχώρησεν. Ὁ ἀποσταλεὶς εἰς τὴν Μεσσηνίαν πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας Κ. α. Μαυρομιχ. τς διαβεβαιοῖ τὴν ταχείαν καταστροφὴν τοῦ Περωτοῦ καὶ τῶν ἀποστατῶν του.

Ἐπὶ τούτοις δύναται ἕκαστος νὰ ἐννοήσῃ ἂν ἦναι πλέον ἐμφύλιος ἔριδες, ἢ ἂν τινες, προθέμενοι νὰ κακοποιήσωσιν ἄλλους καὶ νὰ κακουργήσωσι, προσπαθῶν νὰ ἐξαπατήσωσι τοὺς ἁπλουστέρους, κηρυττόμενοι ὑπερασπισταὶ τῶν ἐλευθεριῶν των. Αὐτὸ εἶναι, Κύριοι, ἐν συντόμῳ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀντάρτας, καὶ τοιαῦτα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις μέτρα πρὸς καταστροφὴν αὐτῶν.

Ἁπάντων πρὸς ταῦτα ὁ προαγορεύσας, εἶπε· καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, Κύριοι, καταφέρεται, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Κράτους δὲν εἶναι καλὴ, καὶ ὅτι αἷμα Ἑλληνικὸν χύνεται· ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν, χρεωστῶ νὰ κυρώσω ὅτι τὴν ὑποστηρίζω τῶν ἀρχῶν μου θέλω διὰ τοῦ λόγου, καὶ ὄχι διὰ τῶν ὅπλων· εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι διηρημένον, καὶ τὰ αἴτια εἶναι γνωστὰ, καὶ ὅτι δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ παρελθόντος· συμφωνῶ καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν Ὑπουργὸν, ἀλλὰ δὲν συμφωνῶ εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα γῦρις ἀποδεικνύεις ὁ ἴδιος, συμφώνως μὲ ἐμέ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Βελέντζας καὶ Κοντογιάννης, ἐπανελθόντες μετὰ τὴν ἀμνηστείαν εἰς τὸ Κράτος, ζητοῦσι πράγματα ἀδύνατα καὶ ἄτοπα. Ἀλλ' ὅταν ὁ Κριεζώτης καὶ Γρίβας ἀπεστάτησαν, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ αὐτῶν ἐλέγοντο, καὶ τὰ αὐτὰ περὶ αὐτῶν μέτρα ἐλήφθησαν· ἐν τούτοις, σύσσωμοι τῆς ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἐπαναστάσεως, ἀνερχόμενοι ἡ ὀν Εὐβοίᾳ· καὶ ταύτης πάλιν παυσάσης, ἀναφαίνονται ὧδε ἄλλοι. Εἶπε πρόσθετι ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ἀποστάται εἶσιν ὀλιγάριθμοι· ἐὰν λοιπὸν αὐτοὶ ἦσαν ἀληθῆς, οὐδὲν οὗτοι ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσι, διότι τοῦτο ἦναι αὐτῶν, οὐδὲν οὗτοι ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσι, διότι ἡ φωνὴ των δὲν εἰσήκουεν ἔχω, καὶ ἤθελον ἀποχρωσθῆ ἀπὸ ὅλας τὰς Ἐπαρχίας· ταῦτα λέγων, δὲν προτίθεμαι νὰ προσκαλλωτὸ Ὑπουργεῖον· φρονῶ μόνον ὅτι, ἐφ' ᾧ τὰ ληφθέντα μέτρα δὲν ἴσχυσαν πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, ταῦτα δὲν ἦσαν τὰ κατάλληλα, καὶ ὅτι ἡ πραγματικὴ αἰτία δὲν ἐγνωρίσθη.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐπέφερον

αἱ παρανομίαι καὶ αἱ παραβιάσεις· ἐγὼ, παραλείπων τὴν ἐξέτασιν ταύτην, λέγω μόνον, ὅτι, ἐπανισταμένου τοῦ Ἔθνους, καὶ τῆς κυβερνήσεως παρὰ τοὺς Νόμους, καὶ τὸ Σύνταγμα ὁπλιζομένης, δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἡσυχία· ὅταν λοιπὸν τοιαύτη, οὕτως εἰπεῖν, ἀσθένεια εἰς τὸ κράτος ἀναφαίνηται, μόνην τὴν Ἐθνοφυλακὴν πρὸς θεραπείαν δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν, διότι οἱ ἀποστάται, μὴν εὑρίσκοντες ὑποστήριξιν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν πολιτῶν, δὲν δύνανται νὰ προοδεύσωσιν. Οἱ παρόντες Ὑπουργοί, μὴ γνωρίσαντες τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ ἐπομένως μὴ μεταχειρισθέντες τὸ πρόσφορον φάρμακον, οὗ μόνον ἀποτέλεσμα αἴσιον δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ φέρωσιν, ἀλλ' εἶναι καὶ φόβος μήπως αὐξήσωσι πληγὰς, δυναμένας ποτὲ ν' ἀνανεωθῶσι, καὶ νὰ φέρωσι ῥῆξιν, ἴσως καὶ τὸν θάνατον αὐτὸν, καθόσον μάλιστα καὶ οἱ ἤδη ἐπὶ μισθῷ ὁπλιζόμενοι δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἐναντίοι, ἂν τυχὸν δὲν πληρωθῶσιν. Ἐκ τῶν λεχθέντων βλέπετε, Κύριοι, ὅτι περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ καταδείξω, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας δὲν ἐγνωρίσθη, καὶ ὅτι δὲν ἔγινε χρῆσις τῶν καταλλήλων φαρμάκων, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ ἀποστάται δὲν δύνανται νὰ προχωρήσωσιν, ὅταν δὲν εὕρωσιν ὑποστήριγμα εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Ἔθνους· διότι εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν μόλις 150 λῃσταὶ καταμαστίζουσι τοὺς κατοίκους, καὶ ἐν τούτοις οἱ πολῖται, ἔχοντες ἀφ' ἑνὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ τοὺς ὑπερασπίζῃ, καὶ φοβούμενοι ἀφ' ἑτέρου τούτους, ὡς δυναμένους ἄλλοτε καὶ παντοίῳ τρόπῳ νὰ τοὺς βλάψωσι, δὲν τοὺς καταδιώκουσι, οὐδὲ μαρτυροῦσι κατ' αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τοὺς ἀνθρώπους ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ σχέσεις των. Ὅτι δὲ οἱ πολῖται δὲν ὑποβάλλουσι τοὺς ἀποστάτας συμπεραίνεται ἐκ τούτου, ὅτι ἐγκαταλείπουσιν αὐτοὺς, ἅμα ἴδωσι δύναμιν τῆς Κυβερνήσεως.

Συμφωνῶ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἔπρεπε νὰ σχηματισθῇ ἐθνοφυλακή· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσέτι αὕτη δὲν εἶναι ὀργανισμένη, οὐδ' ἄλλη ἀκροῦσα στρατιωτικὴ δύναμις ὑπάρχει, ὀφείλομεν νὰ ὑπερασπισθῶμεν ἄλλως τοὺς πολίτας· οἱ δ' ὁπλιζόμενοι πολῖται, ἐπειδὴ ἀλλοθεν ζημιοῦνται, δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μισθόν τινα, τοὐλάχιστον διὰ τὰ πρὸς τροφήν των. Ὁ προλαλήσας λοιπὸν ὤφειλε νὰ δείξῃ, τί πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ ποῖα τὰ πρόσφορα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων· ἂν

ἔννοῃ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς ἀτόπους ἀπαιτήσεις τῶν ἀποστατῶν, ἐρωτῶ, ποία Κυβέρνησις ρρόνιμος ὑποχωρεῖ εἰς κακούργους, πρόσχημα τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν ἔχοντας, καταστρέφοντας δὲ καὶ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν; Περιττὸν τὸν λόγον μου, βεβαιῶ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ Ἔθνος οὐδὲν παράπονον οὔτε δι' ἀναρρῶν, οὔτε ἄλλως πως ἀπεύθυνεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, οὐδ' ὅπλα κατ' αὐτῆς ἔλαβεν.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, περὶ τοιούτων πραγμάτων, ἀφορώντων τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, ὀφείλει νὰ σκέπτηται σοβαρῶς· ἡ δοθεῖσα ἀμνηστεία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἔλαβε χώραν κατ' ἀπαίτησιν πολλῶν· τοῦτο εἶναι ἀληθὲς· ἀλλ' ἔπρεπε καὶ ἡ ἀμνηστεία νὰ δοθῇ χωρὶς ἐξαιρέσεων, καὶ συγχρόνως νὰ ἐκλείψωσι τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν ἐξ ἀρχῆς τὰς στάσεις, καὶ τὰ παράπονα τῶν λαῶν· ἂν οἱ ἀποστάται εἶχον ληστρικὸν σκοπὸν, δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρωσιν ὑποστήριγμα παρὰ τοῖς πολίταις. Ἂν δὲ οἱ Ἀκαρνᾶνες δὲν κατεδίωξαν τοὺς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ των λῃστὰς, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν δειλίαν ἢ φόβον, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλ' εἰς τὴν πεποίθησιν, τὴν ὁποίαν οἱ πολῖται ἔχουν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ῥροντίζει περὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας πληρώνουσι τόσους φόρους· μὴ παραδεχόμενος ἐπὶ τέλους τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δήθεν ἡ πλειονοψηφία πρέπει πάντοτε νὰ ὑπερισχύῃ, καθότι καὶ αὕτη τοῦ ὀρθοῦ λόγου παρεκκλίνουσα, εἶναι καταχρῆσις, ἔρχομαι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κυρίως αἰτίων. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν τὸ μὲν Σύνταγμα κατεπατήθη, οἱ δὲ Νόμοι ἐρρυμώσθησαν κακῶς, τὸ διοικητικὸν σύστημα κατεστράφη, ἡ δὲ δικαιοσύνη ἐκαπηλεύθη, ἡ τάξις καὶ ἡ ἱεραρχία τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου κατεῤῥονήθη, ἡ δὲ κακὴ περὶ τὰ οἰκονομικὰ διαχείρησις ἠλάττωσεν εἰς ἕνδεκα ἑκατομμύρια τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα ἀντὶ δεκαοκτὼ, ὅσα ἔπρεπε ν' ἀποταμιεύοντο πρότερον, αἱ δὲ βουλευτικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ παρεβιάσθησαν, καὶ εἰς τὰς δημοσίας θέσεις παρ' ἀξίαν οἱ τυχόντες προεβιβάζοντο· ταῦτα εἶναι τὰ ἀληθῆ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐγέννησαν τὰ παράπονα, ἐπέφερον τὰς δυσαρεσκείας, τὰς ταραχὰς καὶ τὰς στάσεις, εἰς τὰ ὁποῖα θέλομεν περιπίπτει πάντοτε, ἐν ᾧ δὲν γίνῃ ῥιζικὴ διόρθωσις τῶν πραγμάτων.

Τὰ βίαια μέσα, εἰς τὰ ὁποῖα καταφεύγομεν πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, θέλουν ἐπιφέρει τὸν ὄλεθρόν μας, καὶ μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν· διότι πόθεν θέλομεν πληρώσει τοὺς στρατολογουμένους

ἐπι μισθῷ; πῶς θέλομεν ἐκπληρώσει τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις αὐτῶν;

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, συμφωνῶ, εἶπεν, ἐν μέρει μὲ τὸν προαγορεύσαντα. δὲν παραδέχομαι ὅμως καὶ τὰ καθ' ὑπερβολὴν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα. Τὸ Ὑπουργεῖον κατηγόρηται, ὅτι, ἀφ' ὅτου ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, οὔτε τὰ Δικαστήρια ἐπηρεάσθησαν, οὐδ' ἄνομον ἐκλογὴν ὑπεστήριξεν, οὐδὲ κακῶς τὸ Σύνταγμα ἐρμήνευσε· δὲν δύναται δὲ νὰ παύσῃ καὶ ἐκλεχθέντας ποτὲ Δημάρχους, ἐὰν παρανόμως, ἐξελέχθησαν· ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ἡ δικαιοσύνη παραβιάζεται, καὶ ἐπομένως ἀθῶοι μὲν κατεδικάσθησαν, ἔνοχοι δὲ κακουργήματος ἠθωώθησαν· ἀλλ' ἡ ἀπόλυσις κακούργων, ἐὰν ἔγινεν, ἔγινεν ἀπὸ τοὺς ἐνόρκους, ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ λαοῦ ἐκλεγομένους. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι καιρὸ τις Κυβέρνησις δύναται νὰ παρασύρῃ τοὺς Δικαστὰς εἰς παρανομίας, ἢ νὰ ἐκβιάσῃ τὰς ἐκλογὰς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἦναι καὶ πάντα τὰ ἀδόμενα πιστευτὰ, διότι ἐκ φύσεως οἱ ἀποτυχόντες πάντοτε παραπονοῦνται· ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ αἰτιᾶται διὰ πράξεις τοῦ παρελθόντος τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐνεργεῖ, συντείνει, εἰς τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους ὠφέλειαν. Περαίνων τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, παρεκκλινούσης τῆς πλειονοψηφίας τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἡ μειονοψηφία πρέπει νὰ ὑπερισχύσῃ, διότι ἡ γνώμη αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τοὺς Συνταγματικοὺς κανόνας, καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον.

Μέμφομαι, ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λαλήσας, πᾶσαν πρᾶξιν κακὴν, εἴτε ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας, εἴτε ὑπὸ τῆς μειονοψηφίας γενομένην· οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐπανορθώσωσι τὰ παρελθόντα, ἂν θέλωσι νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένοι πάσης ἐπικρίσεως, καὶ ν' ἀπέχωσι τοῦ πρωτείρου τούτου ἐπιχειρήματος, ὅτι δῆθεν εἶναι ἀνεύθυνοι διὰ τὰ κακῶς πραχθέντα παρ' ἄλλων, ἐνόσῳ δὲν ἐπιχειροῦσι τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτῶν.

Πᾶς ἄνθρωπος, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἴτε πολίτης, εἴτε Γερουσιαστὴς, εἴτε Βουλευτὴς, πρέπει νὰ ἦναι πιστὸς εἰς τὰς ἀρχάς του, καὶ νὰ μὴ ἀναιρῇ, ὅσα πρότερον ἐπεδοκίμασεν· ἄλλοτε ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς σύμφωνος μὲ ἡμᾶς συνωμολόγει ὅτι, ὅταν οἱ Νόμοι καταπατῶνται, ὅταν τὸ πολιτικὸν φρόνημα καταδιώκηται, καὶ μήτε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ἰσχύει, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἀντιπολιτεύσεως πνίγεται, τότε οἱ ἄνθρωποι παρὰ τὴν θέλησίν των

ἐξέρχονται τῶν νομίμων μέσων, καὶ συμβαίνουσι, ὅσα σήμερον ἀκολουθοῦσι.

Συμφωνῶ, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι αὗται δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι δὲν ἔπαυσέ ποτε, οὐδὲ ἡ φωνὴ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατεπνίγη, καὶ τοι ἐξοκέλλουσα εἰς ὕβριν. Τὰ κινήματα ὀλίγων τινῶν ἀνταρτῶν εἶναι κινήματα παραφροσύνης, ἀποδοκιμαζόμενα ἀπὸ ὅλον τὸ Ἔθνος.

Ὅταν τὴν ἐνεστῶσαν τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν, ἐπέφερεν ἄλλος, διέγραιεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μοὶ ἐράνη, ὅτι μετετέθην εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος· παντοῦ πολεμικαὶ προπαρασκευαὶ, παντοῦ κίνησις μεγάλη καθ' ἑνὸς καὶ μόνου ἀποστάτου, τοῦ Βελέντζα, ὅστις ὠφειλε νὰ πίῃ μᾶλλον τὸ κώνειον, ὡς ὁ Σωκράτης, παρὰ νὰ ῥίψῃ ὅπλα κατὰ τῆς Πατρίδος· συμφωνῶ κατὰ τοῦτο θρησκευτικῶς, καὶ εὔχομαι, ὥστε ὅλοι οἱ πολῖται νὰ ἀσπασθῶσι τὴν ὑψηλὴν καὶ γενναίαν ταύτην ἰδέαν, ἀλλὰ μόνον, ὅταν πρόκηται περὶ ἀτομικῆς εἰς ἕκαστον ἀδικίας. Ὅταν ὅμως πρόκηται περὶ ἀδικίας ἐν γένει τῶν συμπολιτῶν μας, καὶ τῶν ὁμοίων μας, ἂν προτιμήσωμεν ν' ἀποθάνωμεν μᾶλλον, παρὰ νὰ κινηθῶμεν κατὰ τῆς ἀδικίας, τότε οὔτε Σωκρατικὴ πλέον ἰδέα εἶναι, οὐδὲ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Χριστοῦ, ἴδιον, ὅστις τὴν καθ' ἑαυτοῦ μὲν ἀδικίαν συνεχώρει, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Σωκράτης, ὁ ἄκακος ἐκεῖνος φιλόσοφος, ὅτε ἐσύρετο εἰς τὸν θάνατον ὁ ἀγαθὸς φίλος του ὠφελημένης, παρεκίνει τοὺς φίλους του μὲ τὴν σύμπραξιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ν' ἁρπάσωσι τοῦτον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δημίων. Ὁ Σόλων, ὅστις βεβαίως δὲν ἦτον ἀναρχικὸς, ὅστις διὰ τοῦ πολιτεύματός του ὕψωσε τοὺς Ἀθηναίους εἰς τοσοῦτον εὐδαιμονίας καὶ δόξης βαθμὸν, ὅταν εἶδε τὴν Πατρίδα του κινδυνεύουσαν νὰ τυραννηθῇ, τότε καὶ ὁ ἴδιος ὡπλίσθη, καὶ τοὺς συμπολίτας του παρεκίνει νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς πατρίδος των· κακοῦργος λοιπὸν ὁ Σόλων, ἢ ὁ Σωκράτης; Ἄλλος τις Γερουσιαστὴς, καὶ ἐπίστημος δημοσιογράφος, διατείνεται, ὅτι τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα στηρίζεται εἰς τὴν ἀντίστασιν, διότι ἐκτὸς τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς Γερουσίας ἐνυπάρχει καὶ ἄλλη δύναμις, ἡ ἀντίστασις.

Οἱ σήμερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν εἰσβάλοντες ὡς πολέμιοι, ἀράγε σκοπὸν λησταρικὸν ἔχουσιν; οὗτοι καταδιωχθέντες, στερηθέντες τῶν οἰκιῶν των, τῶν ἰδιοκτησιῶν των;

καὶ τῶν ἐμπλοκῶν πραγμάτων τῶν ἐπικρεμαμένων βουλὰς νὰ
τὰ ἀνακτήσωσιν· ἂν λοιπὸν εἶχον κοπὴν ἰδιοτελῆ καὶ προσωρινὸν, ἤθελον διαμείνει εἰς τὴν Πατρίδα των, χωρὶς νὰ κινδυνεύσωσι νὰ πάθωσιν ὅ,τι καὶ πρότερον, ἂν δ' ἀληθῶς, ὡς ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ἕρερον μαθ' ἑαυτῶν Ὀθωμανοὺς, ἔπραξαν μὲν κακῶς, ἐμιμήθησαν ὅμως τοὺς προηγουμένους διδασκάλους των· διότι καὶ τὸ Σύνταγμα τῶν Μεγάρων ἀπὸ τὸν Γκιουλέκαν, καὶ Ταριλμπούζη ἐστηρίχθη, καὶ ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνταρσία ὑπὸ λιγῶν ἀναμεμιγμένων εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν κατεπολεμήθη· κακὰ μὲν ταῦτα πάντα, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα μαθήματα ἐρριζώθησαν, καὶ πρὸς ἀπομάθησιν ἀπαιτεῖται νὰ διορθωθῇ τὸ κακὸν ῥιζικῶς.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καταπιέζουσι τοὺς πολίτας· τοῦτο δὲν δύνατα νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὰ διαθρυλλούμενα ὑπό τινων Ἐφημερίδων, ὅτι ἔσθεν ἀδρὰ χρήματα πληρόνονται ἐκ τοῦ διευθυντηρίου τῶν Ἀθηνῶν διὰ σκοπὸς ἀλλοτρίους. Ἐκτὸς τούτου, ἂν οἱ κάτοικοι κατεπιέζοντο, οὐδὲ βῆμα πρὸς τὰ πρόσσω ἠδύναντο νὰ κάμωσιν οἱ ἀποστάται, ὀλίγοι μεταξὺ πολλῶν ὄντες, οὐδ' ἀνάγκη ἤθελεν εἶσθαι τοσαύτης κινήσεως, καὶ γενικῆς στρατολογίας, ἐνεργουμένης παρὰ τοὺς Νόμους.

Κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ προσδιορίζεται κατ' ἔτος· ἑπομένως ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τούτου, ἢ τοὐλάχιστον, ἂν δὲν ἠδύνατο νὰ προϊδῇ τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πραγμάτων, ὤφειλε νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νόμον κατὰ τῶν στάσεων, τὴν στρατολογίαν ἀφορῶντα.

Τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται, λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ὡς προελθόντων ἀπὸ προηγουμένας αἰτίας· καὶ τὰ ἐνεστῶτα κακὰ δὲν δύναται νὰ διορθώσῃ, λέγει, χωρὶς νὰ πράξῃ αὐθαιρεσίαν, ἐπιλαμβανόμενον τετελεσμένων πράξεων, οἷον τῆς ἐπανορθώσεως τῶν κακῶς διεξαχθεισῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, κτλ. ἀλλ' ὅταν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς ἀνέφερεν ὅλα τὰ κακῶς ἔχοντα, καὶ ἀπέδωκεν εἰς ταῦτα τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῶν μαστιζόντων τὴν Πατρίδα δεινῶν, προσθέσας, ὅτι θέλουσιν ἀναφανῆ ἀλλεπάλληλοι ἀνταρσίαι, ἂν δὲν ἐπέλθῃ ἡ προσήκουσα θεραπεία, δὲν ἐννόησε νὰ προσβάλῃ τινὰ, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ, καὶ πόθεν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τὰ γινόμενα σήμερον παρὰ τῶν ἀποστατῶν, καὶ τοῦτο καταφαίνεται ἀπὸ τὰς διαφόρους προτάσεις αὐτῶν

ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι οἱ κινοῦντες ταῦτα ἠθικῶς τοὐλαχίστον δὲν εἶναι καταδικαστέοι. Πρέπει ὅθεν νὰ παρατηρήσωμεν, ἂν οἱ λόγοι αὐτῶν ἔχωνται ἀληθείας, διὰ ν' ἀναχαιτίσωμεν τὰ κινήματα αὐτῶν, καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν τὰς ἀναγκαίας διορθώσεις. Φρονῶ δὲ, ὅτι καὶ ὁ κατ' ἀρχὰς λαλήσας ἄλλον σκοπὸν δὲν εἶχεν, εἰμὴ νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἄλλα κατάλληλα καὶ συμβιβαστικὰ μέτρα. Ἀλλ' ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι εἶναι προδοσία νὰ ἐνδώσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅτι αὕτη δύναται νὰ σκέπτηται, ὅπως θέλει· ὅταν λοιπὸν ἡ Θεία Πρόνοια στερεώσῃ τὰ μέτρα ταῦτα, θέλομεν καὶ ἡμεῖς ἐπευφημήσει· ἀλλ' ὅταν παντοχόθεν οἱ λαοὶ δι' ἀναρρῶν, οἱωνδήποτε ἐπιδείξεων, ἢ καὶ δ' ὅπλων ζητήσωσι ταῦτα, τότε εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν διόρθωσιν; Φρονιμώτερον εἶναι νὰ προϊδῇ ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῶν παρόντων τὰ μέλλοντα, διότι καὶ ὁ ἐπιστήμων ἰατρὸς ἀρκεῖται εἰς ὀλίγα συμπτώματα πρὸς διάγνωσιν τῆς νόσου καὶ πρὸς συνταγὴν τῶν ἀντικόντων φαρμάκων· καὶ τούτου πρόσφατον παράδειγμα ἔχομεν ἄλλης φρονιμωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας Κυβερνήσεις, αἵτινες ἅμα παρετήρησαν μικρότερα κινήματα, ἔσπευσαν νὰ ἐπιφέρωσι ταχεῖαν τὴν διόρθωσιν, χωρὶς νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ὑπαρχουσῶν σημαντικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἢ στρατολογίας πρὸς χύσιν τοῦ αἵματος τῶν πολιτῶν, διότι ἐθεώρησαν συμφερώτερον καὶ δ' ἑαυτοὺς καὶ τὸ Ἔθνος νὰ ἐπανορθώσωσι τὰ κακῶς ἔχοντα παρὰ ν' ἀνάψωσιν ἐμφυλίους πολέμους.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω ὅτι, ἐπειδὴ πολλάκις ἐκηρύχθη ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸ, ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ εἶναι ὁ ἀνώτατος Νόμος, καὶ ἐπειδὴ εἴτε δικαία, εἴτε ἄδικος εἶναι ἡ ἀποστασία, αἱ συνέπειαί της εἶναι ὀλέθριαι, καὶ ἡ νίκη, ἢ ἡ ἧττα ἑκατέρου τῶν μερῶν εἶναι ἀξιοθρήνητος, πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, ὀφείλουσιν ἅπαντες ν' ἀσπασθῶσιν· τοῦτο δὲν νομίζεται παντελῶς προδοσία, ἀλλὰ πατριωτισμὸς, φρόνησις πολιτικὴ, καὶ φιλανθρωπία· διότι ἄλλως πλεοναζόντος τοῦ κακοῦ, ἡ θεραπεία καθίσταται δυσχερεστέρα.

Συμφωνῶ μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένην νόσον, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὰ θεραπευτικὰ μέσα, τῶν ὁποίων τότε μόνον ἐμπορεῖ νὰ γίνῃ χρῆσις, ὅταν οἱ συστρατευόμενοι, Τουρκαλβανοὶ ἐξέλθωσι τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων.

Φρονῶ, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οἱ προλαλήσαντες ἐξῆλθον τοῦ προκειμένου θέματος, ὁμιλήσαντες ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν.

Τὸ προκείμενον θέμα, κατὰ τὴν ἐρώτησιν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος εἶναι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν διετήρησε τὸν Νόμον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν στρατολογίαν καὶ περὶ τούτου αἱ ἀγορεύσεις ἅπασαι ἔπρεπε νὰ περιστραφῶσιν. Ἡ πρότασις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ὅτι ἄνευ Νόμου δὲν δύναται νὰ δοθῇ μισθὸς εἰς τοὺς στρατολογουμένους, εἶναι μὲν εὐλογοφανής, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ἕνεκα τῆς αἰφνιδίας ἐκρήξεως τῆς ἐνεστώσης στάσεως, καὶ τοῦ μικροῦ χρόνου, καθ' ὃν διέπει τὰ πράγματα, δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικῶν καιρόν, διὰ νὰ προκαλέσῃ τοιοῦτον Νόμον. Ἐκτὸς τούτου εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις καὶ ἔκτακτα μέτρα λαμβάνονται· ἤθελον θεωρηθῆ μάλιστα ἔνοχοι, ἂν διὰ τὴν ἔλλειψιν τοιούτου Νόμου ἤθελον ἀμελήσει, ἐπικειμένου τοσούτου κινδύνου· διότι εἰς τοιαύτην καταπείγουσαν περίστασιν δύναται ὁ Ἄρχων νὰ καταπατήσῃ καὶ ὑπάρχοντα Νόμον, ὅταν διὰ τοῦ μέσου τούτου προσγίνηται κοινὴ καὶ μεγίστη τοῦ Κράτους ὠφέλεια· καὶ παράδειγμα προσφορώτατον ἔχομεν τὸν ἐπὶ δύο μῆνας παρὰ τὸν Νόμον καταργήσαντα τὴς Βοιωταρχίας ἐκ μέρους τοῦ Ἐπαμεινώνδα, διὰ νὰ ταπεινώσῃ τὸν ὀρρῦν τῆς Σπάρτης, διὰ τὸ ὁποῖον οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθη, ἀλλὰ καὶ ἐχειροκροτήθη ὑπό τε τῶν Δικαστῶν, καὶ τῶν συμπολιτῶν του. Ἤδη λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ζητήσωμεν λόγον διὰ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος μισθοδοσίαν τῶν στρατολογουμένων, χορηγηθεῖσαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς παρομοίας περιστάσεις, καὶ ζητηθεῖσαν ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας, ἀντέκρουσεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἠθέλησε ν' ἀναπτύξῃ τὴν πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐρώτησίν μου, ἁρμοδιώτερον ὡρονῶ νὰ δώσω αὐτὸς ἐγὼ τὴν προσῳκουσαν ἐξήγησιν· ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ ποῖα ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα καταμαστίζουν τὴν Πατρίδα, σκοπὸν ἔχων νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀληθινῆς αἰτίας τῆς ἀσθενείας καὶ χρῆσιν τῶν καταλλήλων φαρμάκων. Τὸ Ὑπουργεῖον φρονεῖ, ὅτι τὸ κίνημα τῶν ἀνταρτῶν εἶναι λῃστρικὸν· εὔχομαι νὰ ἦτε τοιοῦτον· διότι δὲν θέλει προδεύσει. Προτρέπω ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ προλάβῃ, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ καιρός, καθ' ὃν ἡ διάθεσις θέλει εἶσθαι ἀδύνατος. Ἐὰν ἀληθῶς τὰ κινήματα τοῦ Πελέντζα κλπ. ἦναι λῃστρικά, βεβαίως δὲν θέλουσι προχωρήσει· ἂν ὅμως ἔχωσιν ἄλλον χαρακτῆρα, πρὶν ἔλθῃ ὁ κίνδυνος εἰς τὰ πρόθυρα τῆ

πόλεως, πρέπει νὰ τὸν προλάβωμεν. Ἐπομένως παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅπως λάβῃ τὰ καταλληλότερα καὶ προσφορώτερα μέτρα διὰ νὰ μὴν ἀπολέσωμεν ποτὲ τὸ «εἶναι πλέον πολὺ ἀργά.»

Δὲν ἐξετράπημεν τοῦ προκειμένου θέματος, παρετήρησεν εἷς τῶν προτελευταίων ἀγορεύσαντα εἷς τῶν προλαλησάντων, διότι ἤδη δὲν ἔγινε λόγος περὶ χορηγήσεως χρημάτων· ἐρρέθη, ὅτι ἔπρεπε νὰ συσταθῇ ἐπιτροπή, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται χρῆσις εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καὶ ὄχι νὰ γίνωνται στρατολογίαι ἐμισθοι· καὶ ὅτε ἔλαβον τὸν λόγον, ὑποστηρίζων τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἔβλεπα τὰ ἀληθῆ αἴτια τῆς παρούσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως, καὶ ἐνόμιζα κατὰ συνέπειαν τὰ καταλληλα φάρμακα, τὰ δυνάμενα νὰ ἐπιφέρωσι τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, εἶπον ἐπὶ τέλους, ὅτι ὁ νικητὴς θέλει εὑρεθῇ ἡττημένος, ὅταν ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως· τοιοῦτον ἦτον ἀπ' ἀρχῆς τὸ ὅλον, καὶ ὄχι ὡς τὸ ἐξέλαβεν ὁ προαγορεύσας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως τὴν τῶν Ἐπάρχων, καὶ ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου ἐνάτου τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΚΑΡΗΣ
Ν. ΜΙΣΙΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαΐου 1848 ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα τριῶν μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδενὸς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετα ταυτα ο Κ. επί των Οικονομικών Υπουργός, ανέγνω το έξης Νομοσχέδιον περί τριμήνου πιστώσεως, διά τα έξοδα των μηνών Απριλίου, Μαΐου, και Ιουνίου, συζητηθέν και ψηφισθέν παρά της Βουλής, και εξητήσατο την ταχείαν αύτου συζήτησιν, και επιψήφισιν· έχει δε ως έπεται.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το παρακατιόν Νομοσχέδιον, περί τριμήνου πιστώσεως διά τα έξοδα των μηνών Απριλίου, Μαΐου, και Ιουνίου συζητηθέν και επιψηφισθέν παρά της Βουλής, θέλει υποβληθή παρά του Ημετέρου επί των Οικον. Υπουργού και εις την επιψήφισιν της Γερουσίας, και υποστηριχθή παρ' αύτου κατά την συζήτησιν.

Εν Αθήναις την 29 Απριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ο επί των Οικονομικών Υπουργός
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας αποφασίζομεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Τα διάφορα υπουργεία θέλουν πληρώσει, επί τη βάσει χρηματικών αυτών αιτήσεων, εγκεκριμένων παρά του Βασιλέως, και κατά τας εν ισχύι λογιστικάς διατυπώσεις, τα έξοδα του Κράτους διά την Β΄. τριμηνίαν του ε. ε. εις λογαριασμόν του υποβληθέντος ήδη εις την Βουλήν προϋπολογισμού των εξόδων της χρήσεως 1848, και επί τη βάσει του προϋπολογισμού της χρήσεως του 1847, και των υπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, και Κανονισμών.

Ο παρών Νόμος, ψηφισθείς παρά της Βουλής και της Γερουσίας, και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθή διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως, και εκτελεσθή ως Νόμος του Κράτους.

Η Γερουσία επομένως απεφάσισε να γίνωσι πέντε αντίγραφα αυτου, να διανεμηθώσιν εις τα Τμήματα, και την επιουσαν να συζητηθή.

Ο αυτός επί των Οικονομικών Υπουργός καθυπέβαλεν επίσης

μετα της αιτιολογικής εκθέσεως το περί του φόρου των μελισσίων διά το ενεστός έτος Νομοσχέδιον, έχοντα ούτως.

Προς την Γερουσίαν.

Εψηφισμένον παρά της Βουλής υποβάλλω εις την ύμετέραν επιψήφισιν το περί φόρου επί των μελισσίων διά το ενεστός έτος Νομοσχέδιον.

Εκ της προς την Βουλήν εκθέσεώς μου, της οποίας αντίγραφον επισυνάπτω ενταύθα, παρατηρείτε τους λόγους, δι' ους η Κυβέρνησις του Βασιλέως έκρινεν αναγκαίον να προτιμήση κ' ερέτος εις την εξακρίβωσιν του φόρου το μέτρον των δηλώσεων, ως και τα αποτελέσματα της φορολογίας κατά τα δύο παρελθόντα έτη.

Θεωρών όθεν περιττόν να κάμω λόγον εκτενέστερον περί της παραδοχής του ιδίου συστήματος, περιορίζομαι να επικαλεσθώ παρά της Γερουσίας την ταχείαν επιψήφισιν του, περί ού πρόκειται, Νομοσχεδίου.

Εν Αθήναις την 30 Απριλίου 1848.

Ο Υπουργός Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το επόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθέν παρά της Βουλής, θέλει υποβληθή εις την Γερουσίαν, ως έχει, και υποστηριχθή παρά του επί των Οικονομικών Υπουργού κατά την συζήτησιν.

Εν Αθήναις την 30 Απριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ο επί των Οικονομικών Υπουργός
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας, αποφασίζομεν, διατάττοντες.

Άρθρ. 1. Ο διά το ενεστός έτος επί των μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιούται, και εισπράττεται υπό τας αυτάς βάσεις, και διατάξεις του από 7 Ιουνίου 1847 ΑΣ΄. Νόμου περί του επί των μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, εἶπόντος τινὸς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ γίνωσι πέντε αὐτῶν ἀντίγραφα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ μετὰ τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον νὰ συζητηθῇ καὶ τὸ προκείμενον περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, διότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς στηριζόμενον εἰς τὰς βάσεις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1846 Νόμου, δὲν παρουσιάζει καμμίαν δυσκολίαν, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ φόρος τῶν μελισσίων εἰσπράττεται κατὰ τῶν ἀδυνάτων, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δὲν εἶναι κατεπείγουσα, πρέπει νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή, διότι αὕτη διευκολύνει τὴν γενικὴν συζήτησιν.

Ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, εἶναι ἀναγκαῖος, ὅσάκις καθυποβάλλεται Νόμος, ἔχων νέας βάσεις, καὶ χρῄζων ἑπομένως ἐμβριθεστέρας σκέψεως. Ἀλλὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ἄλλοτε παρὰ τῶν Βουλῶν, δὲν παρουσιάζει οὐδὲν καινοφανές, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κανονισμὸς ἐπρόσθεσεν ἄλλος, δὲν διαιρίνει, τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διορίζεται Ἐπιτροπή, ἀλλ' ἀφίνει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἀποφαίνεται, ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ, ἢ μή, Ἐπιτροπή· ἑπομένως δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, διὰ τὸ μὴ κατεπείγον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή· ἐναντίον, ἐπειδὴ αἱ βάσεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ αἱ διατάξεις εἶναι αἱ αὐταί, καὶ ἑπομένως οὐδεμία ἀπαιτεῖται ἢ δυσκολία παρουσιάζεται, δὲν εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ αἱ βάσεις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἦσαν αἱ αὐταί, ἀντείπεν εἰς τῶν προηγουμένων, μὲ τὰς τοῦ προϊόντος, δὲν εἶναι περιττὸν νὰ σκεφθῶμεν καὶ πάλιν ὡρίμως, διότι πιθανὸν νὰ εὕρωμεν, καὶ παραδεχθῶμεν ἄλλας βάσεις καὶ λυσιτελεστέρας εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἀνεπαχθεστέρας εἰς τοὺς φορολογουμένους· τούτου ἕνεκα, καὶ ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πολλὰς ἐργασίας, ἐζήτησα τὸν διορισμὸν Ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι διὰ τὸν ἁπλοῦν λόγον τοῦ μὴ κατεπείγοντος, ὡς ἤθελησε νὰ ἐννοήσῃ ὁ προλαλήσας. Κἂν παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην, ὅτι τὰ ἅπαξ νομοθετηθέντα δὲν πρέπει νὰ φέρωνται εἰς συζήτησιν, οὐδεμία βελτίωσις τῶν νομοθετῶν ἦτο ἔμπροσθεν νὰ γίνῃ, καὶ μάλιστα τὰ ἀκριβοῦντα

τοὺς φόρους, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο ἐπίτηδες κατ' ἔτος ἐπαναλαμβάνονται, συζητούμενα, καὶ ψηφιζόμενα.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο νὰ μὴ διορισθῇ Ἐπιτροπή, ἀλλὰ νὰ γίνωσι μόνον πέντε ἀντίγραφα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ νὰ συζητηθῇ μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 100,000. καὶ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 1 τοῦ κεφαλ. Γ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ νὰ συνοδεύσω αὐτὸ μὲ ἀντίγραφον τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ μὲ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι τὴν ταχείαν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπιψήφισιν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαΐου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι δμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφαινόμεθα καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις δραχ. ἑκατὸν χιλιάδων, ἐπὶ τοῦ ἐρτεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (Κεφάλ. Γ'. ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἄρθρον 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῆ διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε, νὰ διορισθῆ Ἐπιτροπὴ παρὰ τῶν Τμημάτων πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Τούτων γενομένων, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἐνάτου ἄρθρου τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου τούτου, διότι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ θέλουν ἐνασχοληθῆ ἤδη εἰς τὴν προμελέτην τῶν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν συζητηθησομένων Νομοσχεδίων, καὶ εἰς τὸν διορισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, ἀφορώσης τὸ Νομοσχέδιον τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως τῶν 100.000, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου κατεπείγει διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν οἱ πολῖται ἀπὸ τὰς ζημίας, τὰς προσγινομένας εἰς αὐτοὺς ἔνεκα τῆς ζωοκλοπίας· ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῆ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἤδη καθυποβληθέντων τριῶν Νομοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις 1) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, καὶ 2) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάστης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Μαΐου 1848. Ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως 100.000 δραχμῶν, ἔχουσαν, ὡς ἑπεται.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κυβερνοβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ Κεφαλαίου Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, τοὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει λόγους τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀπὸ τὴν 21 Ἀπριλίου 1848, καὶ τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἑτέραν αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς 1 Μαΐου Ε. Ε. καὶ ἀναγκαίαν θεωρήσασα τὴν χορήγησιν τῆς διαλαμβανούσης ἐκτάκτου πιστώσεως πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐκραγέντων καὶ διαρκούντων εἰσέτι γνωστῶν στασιαστικῶν κινημάτων, καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι καὶ εἰς τὸ Σῶμα τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Μαΐου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Σ. Καλογερόπουλος. — Ἀθαν. Λεβωρίκης.
Μ. Α. Καΐρης. — Δ. Κανελόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῆ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἑπομένως, ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις 1) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, καὶ Ἰουνίου, καὶ 2) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, εἰς τῶν ΚΚ.

Γραμματέων ανέγνω το πρώτον Νομοσχέδιον, και εγένετο δεκτή ή αρχή αύτου παμψηφεί.

Μετά ταύτα αναγνωσθέν το πρώτον και μόνον αυτού άρθρον, εγένετο δεκτόν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθέν επί τέλους το σύνολον αυτού. εγένετο δεκτόν διά ψήφων 28 κατά 5, έχον, όπως υπεβλήθη εις την Συνεδρίασιν τής τρίτης του ενεστώτος μηνός.

Έπειτα αναγνωσθέντος του δευτέρου Νομοσχεδίου περί του ρόρου των μελισσίων, εγένετο δεκτή ή αρχή αύτου παμψηφεί. Αναγνωσθέντα δε και τα δύο αυτού άρθρα, εγένοντο δεκτά.

Ψηφοφορηθέν επί τέλους το σύνολον, εγένετο δεκτόν διά ψήφων 27 κατά 7.

Επομένως αποφανθείσης τής Γερουσίας, κατά πρότασιν του Κυρίου επί των Εσωτερικών Υπουργού, να συζητηθή το άρθρον 9 του περί ζωοκλοπίας και ζωοκτονίας Νομοσχεδίου, ο Κύριος Γραμματεύς ανέγνω το διαληφθέν άρθρον, και την περί τούτου γνωμοδότησιν τής Επιτροπής, προτεινάσης κατά πλειοψηφίαν την εξάλειψιν του άρθρου τούτου.

Ο Κύριος Υπουργός, λαβών τον λόγον είπεν, ότι ο προκείμενος Νόμος περιστέλλει την ζωοκλοπίαν, δεν έχει όμως την αυτήν δύναμιν και ως προς την ζωοκτονίαν· διά τούτο ή Βουλή, φρονίμως ποιούσα, προσέθηκε το προκείμενον άρθρον, το οποίον το Υπουργείον δεν είχεν εν τω Νομοσχεδίω του. Η κλοπή των ζώων γίνεται από πλεονεξίαν, ή δε ζωοκτονία ένεκα εκδικήσεως. Επειδή δε είναι δύσκολον να φωραθή, ενεργουμένη εν καιρώ νυκτός, απαιτείται να καταστήσωμεν προσεκτικούς όλους τους Δημότας, και τούτον τον σκοπόν έχει το προκείμενον άρθρον, υποχρεούν αυτούς εις την αποζημίωσιν του παθόντος. Η διάταξις αύτη προς τούτοις αποτρέπει τον φιλεκδικούντα, όταν γνωρίζη, ότι ο Κύριος του ζώου μέλλει να αποζημιωθή· θέλουν δε υποστή την ζημίαν άλλοι, προς τους οποίους δεν εχθροπαθεί.

Η πείρα απέδειξεν, ότι ή τοιαύτη διάταξις του περί δενδροτομίας νόμου όχι μόνον περιέστειλεν, αλλά και εξέλειψεν ολοτελώς την γινομένην εις τας δενδροφυτείας φθοράν. Γνωρίζετε, Κύριοι, ότι αι δενδροφυτείαι και αμπελοφυτείαι πολλών δημάρχων και Παρέδρων κατεστράφησαν από κληρούχους μάλιστα εν καιρώ τής στρατολογίας, αιτιωμένους τον Δήμαρχον ή τον Πάρεδρον· αλλ' αφ' ότου εισήχθη ο από του 1838 νόμος, υποχρεών τους Δήμους εις την αποζημίωσιν των ιδιοκτητών, εξέλιπε το κακούργημα τούτο. Η διάταξις αύτη Κύριοι! εκπηγάζει από

τον περί Δήμων Νόμον, υποχρεούντα τους Δημότας να συντέχωσι, και να βοηθώσι τους δυστυχούντας και απόρους συνδημότας των· είναι λοιπόν και δίκαιον και φιλάνθρωπον ενταύτω να συμμερίζωνται πολλοί την ζημίαν, ήτις είναι αναπαίσθητος εις ένα εκαστον, παρά να καταστρέφεται εις Δημότης, όστις δεν έχει άλλα μέσα υπάρξεως, παρά τα ζώά του.

Η διάταξις αύτη φέρει και εν άλλο αποτέλεσμα λόγου άξιον· εμποδίζει την αντεκδίκησιν, την οποίαν ο παθών ενεργεί καθ' ένός, ή πολλών υποπτων, αθώων ως επί το πλείστον, και αυτοί, κατ' άλλων και εντεύθεν επέρχονται ζημίαι ακαταλόγιστοι.

Συμφωνώ μέ την γνώμην του Κ. Υπουργού, επέρασεν άλλος, μή συμπεριλαβόντος την διάταξιν ταύτην εις το Νομοσχέδιον, και όχι μέ την της Βουλής, ήτις ένόμισεν αναγκαίαν την προσθήκην ταύτην· διότι διά ταύτης καταδικάζεται ο αθώος, αντί του ενόχου, εναντίον τής γενικής αρχής του δικαίου. Συμφωνώ, ότι ή ζωοκτονία γίνεται επί σκοπώ εκδικήσεως, αλλά δεν πρέπει να πάσχωσι διά τούτο απαντες οι Δημόται. Διά τού μέτρου τούτου φρονώ μάλιστα, ότι ή ζωοκτονία θέλει αύξησει, αντί να ελαττωθή· διότι ο κύριος του ζώου, βέβαιος ών, ότι θέλει αποζημιωθή από τον Δήμον, δεν θέλει φροντίσει παντελώς πώς να προφυλάξη αυτό, ή πώς ν' ανακαλύψη τον ζωοκτόνον.

Έπειτα άν παραδεχθώμεν το μέτρον τούτο, πρέπει να επεκτείνωμεν αυτό γενικώς, υποχρεούντες τον Δήμον να αποζημιοί τους παθόντας, ένεκα βλάβης οιασδήποτε τής ιδιοκτησίας των, και κατά μείζονα λόγον, καθ' όσον ή ζημία είναι σημαντικωτέρα· και τότε ποίος θέλει καταντήσει το πράγμα; Η διάταξις λοιπόν του άρθρου τούτου είναι παράνομος, είναι παράλογος, και ορθώς το Υπουργείον δεν έβαλεν αυτήν εν τω προς την Βουλήν καθυποβληθέντι Νομοσχεδίω. Τούτου ένεκα προτείνω την εξάλειψιν του άρθρου τούτου, διότι δεν δύναμαι να παραδεχθώ διατάξεις, καταγρούσας τοσαύτην άγνοιαν του Νομοθέτου, και βλαβεράς εις τον λαόν.

Αν επρόκειτο περί εγκλήματος, μή επιπολάζοντος, αντείπεν άλλος, οι λόγοι του προλαλήσαντος ήθελον είσθαι ορθοί· αλλ' ο λόγος είναι περί νοσήματος, επιχωριάζοντος, και καταστάθεντος χρονικού, και επομένως είναι ανάγκη έκτακτων και δραστηρίων φαρμάκων. Το αυτό νόσημα ανεφάνη άλλοτε και επί της δενδροτομίας, και ή Κυβέρνησις, μεταχειρισθείσα το αυτό μέσον, όπερ και σήμερον προτίθεται, εξέλειψεν αυτό. Εις παρομοίας περιστάσεις λαμβάνονται έκτακτα μέτρα, εκδίδοντας

Αστυνομικοὶ Νόμοι, οἵτινες οὐ μόνον τὴν τάξιν τῶν τακτικῶν Νόμων δὲν ἀκολουθοῦσιν, ἀλλὰ καὶ διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων ἀναλόγως τῶν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένων ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ τόπου, ἔνθα μέλλουσι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν.

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου, εἶπεν ὁ προλαλήσας, τιμωροῦνται οἱ ἀθῶοι· ἀλλὰ μήπως καὶ εἰς ἄλλων ἐθνῶν Νόμους δὲν εὑρίσκονται τοιαῦται διατάξεις; κατὰ τὸν Γαλλικὸν Νόμον τιμωρεῖται ὁ ἐργοστασιάρχης διὰ τὰς πράξεις τῶν παρ' αὐτῷ μαθητευομένων, διότι, ὡς πατὴρ τούτων θεωρούμενος, ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν· τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχει καὶ πᾶς Δῆμος νὰ ἔχῃ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, τὴν ὁποίαν ὅταν παραμελῇ, εἶναι δίκαιον νὰ ὑποφέρῃ τὴν ζημίαν ταύτην.

Ἔπειτα αἱ παρὰ τῶν Δήμων γινόμεναι ἀποζημιώσεις θέλουν εἶσθαι βεβαίως σπάνιαι, ὡς ἀπεδείχθη ἐπὶ τῆς δενδροφυτείας· δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι καὶ ἄτοπά τινα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου· ἀλλὰ, κατὰ τὸν Μοντέσκιον, τὸ καλὸν δὲν εἶναι ἄμικτον τοῦ κακοῦ· ἐπειδὴ λοιπὸν πρόκειται περὶ ἐξαλείψεως ἐγκλήματος, καταμαστίζοντος τὸν τόπον, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον ἄρθρον· καὶ ἂν ποτε τὸ κακὸν ἐλαττωθῇ, ἢ ἐξαλειφθῇ, τότε δυνάμεθα νὰ καταργήσωμεν, ἢ νὰ τροποποιήσωμεν τὸν παρόντα Νόμον, διότι οἱ ἀστυνομικοὶ Νόμοι εἶναι προσωρινοί.

Εἶναι ἀντισυνταγματικόν, εἶπεν ἄλλος, ν' ἀναφέρῃ ὁ Ὑπουργὸς εἰς ἓν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, ἢ τοῦ ἑτέρου Σώματος, διότι προτίθεται ἴσως διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν κρίσιν τοῦ νομοθέτου· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μάθωμεν τὴν πηγὴν τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀλλ' ὀφείλομεν μόνον νὰ τὴν παραδεχθῶμεν, ἢ μή, καθ' ὅσον τὴν θεωροῦμεν, ἢ μή, ὀρθὴν καὶ σύμφωνον μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου· ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι, φρονίμως ποιοῦσα ἡ Βουλὴ, προσέθηκε τὴν διάταξιν ταύτην, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ Γερουσία, ἐὰν ἀπορρίψῃ αὐτὴν, θέλει πράξει ἀφρόνως.

Μεταξὺ τῶν λόγων, δι' ὧν ἠθέλησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διάταξιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὁ κυριώτερος εἶναι, ὅτι ἡ ζωοκτονία προέρχεται ἀπὸ πνεῦμα ἐκδικήσεως· διότι ὁ ζωοκτόνος ἐκ τοῦ ἐγκλήματός του δὲν ὠφελεῖται· συμφωνῶ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν Κ. Κύριον Ὑπουργόν. Ἀλλ' ἐὰν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀφαιρεθῇ τὸ ἀντικείμενον, κατὰ τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως στρέφεται, δὲν εἶναι ἄραγε κίν-

δυνος, μήπως ἡ ἐκδίκησις αὕτη στραφῇ κατὰ τῶν προσώπων, κατὰ τῶν κυρίων τῶν ζώων; δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ ξεθυμαίνωσι τὰ πάθη κατὰ τῶν ἀψύχων δένδρων, καὶ τῶν ζώων, παρὰ κατὰ τῶν λογικῶν ὄντων; δὲν εἶναι ἐκ τῆς πείρας γνωστὸν, ὅτι ὁ σκύλος, στρεφόμενος πρὸς τὸν ῥιπτόμενον κατ' αὐτοῦ λίθον, ἀρίνει ἐλεύθερον τὸν διώκτην; Δὲν πιστεύω, ὅτι ἐπιπολάζει ἐπὶ τοσοῦτο τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς ἐκδικήσεως, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, οὔτε, ὅτι κληρονόμοι, καὶ ἄλλοι ἐχθροὶ, ἐκδικούμενοι, ἔβλαψαν τὰ κτήματα τῶν Δημάρχων, Παρέδρων, ἢ ἄλλων δημοτῶν. Ἐν τούτοις καὶ ἂν τοιοῦτον πνεῦμα ὑπάρχῃ, πρέπει νὰ προσπαθήσωμεν νὰ τὸ ἐξαλείψωμεν, καὶ νὰ περιστείλωμεν αὐτὸ, προλαμβάνοντες τὰ ἐγκλήματα, ἀνακαλύπτοντες, καὶ τιμωροῦντες τοὺς ἐγκληματίας. Ἂν τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ λαοῦ εἶχον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, πῶς ἐνόμισαν, ὅτι θέλουν κυβερνήσει τὴν Ἑλλάδα; δι' ἐξαιρετικῶν Νόμων; ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἄτοπον· διότι πᾶς τις δύναται νὰ γίνῃ Ὑπουργὸς, ὅταν αἱ Βουλαὶ παραδέχωνται πάντα αὐστηρότατον Νόμον, σκοπὸν ἔχοντα νὰ καταπαύσῃ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ ἐπιπολάζοντα· οἱ Κ. Ὑπουργοὶ, ἀναλαβόντες τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ἐγνώριζον τοὺς κειμένους Νόμους, καὶ τὰ μέτρα, δι' ὧν ἔμελλον νὰ διοικήσωσι, καὶ εἰς ταῦτα πρέπει νὰ ἐμμένωσιν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην τινὸς τῶν προλαλησάντων, ὅτι δῆθεν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῶν Δήμων καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης ζημίας, ἀπαντῶ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀσφαλιστικὰ καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα πλειόνων πᾶς ἰδιοκτήτης τὸ ὡρισμένον ἀσφάλιστρον, δύναται νὰ προφυλάττῃ ἑαυτὸν πάσης ζημίας. Εἴς τινα Κράτη ἐνομοθετήθη, ὥστε οἱ Δῆμοι ν' ἀποζημιώνωσι τοὺς ζημιουμένους ἕνεκα τῶν στάσεων· τοιοῦτον καὶ ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ συντάξωμεν Νόμον, καὶ ὄχι νὰ φροντίζωμεν μᾶλλον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ζώων.

Τὰ ἐπιπολάζοντα καὶ ἰσχυρὰ πάθη, εἰπέ τις τῶν προαγορευσάντων, χρήζουσι καὶ ἰσχυρῶν φαρμάκων· ὡς πρὸς τοῦτο συμφωνῶ· ἀλλ' ἆραγε αἱ τοῦ προκειμένου Νόμου διατάξεις, τὰς ὁποίας, καίτοι αὐστηροτάτας, παρεδέχθη ἡ Γερουσία, δύνανται νὰ θεραπεύσωσι, καὶ νὰ καταπαύσωσι τὸ ἔγκλημα τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας· διὰ τί λοιπὸν νὰ δεχθῶμεν μέσα παράνομα, καὶ ἄδικα; ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου ἄρθρου οὐ μόνον δὲν εἶναι ἰσχυρὸν φάρμακον, ἀλλ' ἐξασθενεῖ καὶ τὴν δύναμιν τῶν προηγουμένων ἄρθρων, διότι, ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἐγκλήματος τῆς ζωοκτονίας ζημιούμενος ἀποζημιοῦται ὑπὸ τοῦ Δήμου, οὐτ'

αὐτὸς πλέον φροντίζει περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ αὐτουργοῦ τῶν ἐγκλήματος, οὐδὲ οἱ ἄλλοι δημόται, ὡς μικρᾶς οὔσης τῆς ζημίας, εἰς ἣν ὑποβάλλονται. Φάρμακον ἰσχυρὸν εἶναι ἡ τιμώρησις τοῦ ἐγκλήματίου· καὶ ἐπειδὴ οὗτος, ὡς ἐρρέθη, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνακαλυφθῇ, τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου φάρμακον δὲν ἔχει κἀμμίαν ἐνέργειαν.

Οἱ τοιοῦτοι νόμοι εἶναι ἀστυνομικοί, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, διάφοροι πρὸς ἀλλήλους κατά τε τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, καὶ τὰ ἐγκλήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι· ἀλλ' ὁ προκείμενος Νόμος δὲν εἶναι εἰδικός, ἀλλὰ γενικός, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ τὸ Κράτος ὅλον εἰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, ἀφορώσας τινὰς μόνον Ἐπαρχίας, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ ἡ ζωοκτονία. Τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ αὐτοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δῆθεν πρέπει νὰ ἐνέχωνται οἱ Δῆμοι εἰς ἀποζημιώσεις, καθὼς ἐνέχεται κατὰ τὸν Γαλλικὸν Νομοθεσίαν, καὶ ὁ ἐργοστασιάρχης διὰ τὰς πράξεις τῶν παρ' αὐτῷ μαθητευομένων, δὲν εἶναι καταλληλον, οὔτε ἀναλογίαν τινὰ ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου· διότι ὁ ἐργοστασιάρχης, ὡς ὀφείλων νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν παρ' αὐτῷ διατελούντων, εἶναι καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις των. Ἀναλόγως λοιπὸν πρέπει νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος ὁ Δήμαρχος, ὁ Ἔπαρχος, ὁ Νομάρχης ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός· οὕτως ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας· ἀλλ' οἱ ἰδιῶται, οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὰ ἔργα των, οἱ μηδόλως διὰ Νόμου ὑποχρεούμενοι νὰ φροντίζωσιν περὶ τῶν γινομένων ἐγκλημάτων, οὐδόλως πταίουσιν, οὐδόλως ἐνέχονται, ἂν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου των συμβῇ ζωοκτονία τις, καὶ ἑπομένως εἶναι ἄδικον νὰ τιμωρῶνται, ὑποχρεούμενοι νὰ πληρώνωσιν ἀποζημιώσεις· διὰ ταῦτα ἐπιμένω εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, θέλων νὰ διδάξῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν Συνταγματικὴν εἰθιστοταξίαν, παρεξετράπη ὁ ἴδιος συνταγματικῶς. ἔβρεσε νὰ γνωρίζῃ, πῶς ὑποβάλλονται τὰ Νομοσχέδια εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι οὕτω δὲν ἤθελε νὰ εἴπῃ, ὅσα εἶπεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως δὲν πρέπει ν' ἀναφέρηται εἰς τὰς Βουλάς, ὀφείλει ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ γνωστοποιῇ δι' ἐκθέσεως, ἢ ἄλλως πως, εἰς τὸ Ἐν Σῶμα, τί τὸ ἕτερον ἔπραξεν ἐπί τινος Νομοσχεδίου, συζητηθέντος, καὶ ψηφισθέντος ὑπ' Αὐτοῦ· καὶ τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπραξα, εἰπὼν, ὅτι τὸ προκείμενον

ἄρθρον προσετέθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις τὸ εἰσηγήσατο, ὡς ἀναγκαῖον, πρὸς κατάπαυσιν τῆς ζωοκτονίας.

Εἶναι προτιμότερον, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ ἀπευθύνωνται τὰ πάθη κατὰ τῶν ζώων, παρὰ κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι θέλει ἐπισυμβῇ τὸ ἐναντίον, ἂν ἄρωμεν ἐκ τοῦ μέσου τὸ ἀντικείμενον, κατὰ τοῦ ὁποίου στρέφεται ἡ ἐκδίκησις· πρέπει λοιπὸν νὰ συγχωρῶμεν νὰ φονεύουν τὰ ζῶα οἱ θέλοντες νὰ ἐκδικηθῶσι τοὺς κυρίους αὐτῶν; Ὁ ἄνθρωπος, ὡς λογικὸς, δύναται νὰ προφυλαχθῇ, καὶ ν' ἀποφύγῃ τὸν ἐχθρόν του, ἐνῶ τὸ ζῶον, ὡς μὴ ἔχον τοιαύτην διανοητικὴν δύναμιν, θέλει εἶσθαι ἐκτεθειμένον, ἐὰν διὰ Νόμου δὲν προλαμβάνηται ὁ κακοῦργος.

Ἂν δὲ τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ λαοῦ εἶχον οἱ Ὑπουργοὶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, πῶς ἐνόμισαν, ὅτι ἠμποροῦν νὰ διοικήσωσι τὴν Ἑλλάδα; Διὰ τῆς περικοπῆς ταύτης προέθετο βεβαίως νὰ προσβάλῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ δὲν διοικεῖ, ὡς εἰς τοῦτον ἀρέσκει· ἀλλ' ἡμεῖς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος γνωρίζοντες, καὶ σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ἐνεργοῦμεν, προκαλοῦντες Νόμων δ' ὀλίγους κακούργους.

Ἐν τούτοις εὐχαριστῶ τὸν προαγορεύσαντα, διότι μ' ἐδίδαξε τὴν καλὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ὅτε τὸ 1833 ἐγρημάτισεν Ὑπουργὸς, καὶ αἱ φυλακαὶ ἐπληρώθησαν ὑποδίκων. Ὁ σκοπὸς τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι νὰ παραχωρήσωμεν εἰς ἄλλους τὴν ἐξουσίαν· εἰς τοῦτο εἴμεθα πρόθυμοι, ἂν ὁ Βασιλεὺς, τοῦ ὁποίου δικαίωμα εἶναι νὰ διορίζῃ καὶ νὰ παύῃ τοὺς Ὑπουργοὺς, ἐγκρίνῃ τοῦτο· ἅπαντες ἤλθομεν κατὰ σειρὰν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ἱστορία εἶναι μάρτυς τῆς διαγωγῆς ἑνὸς ἑκάστου. Ἐπιθυμεῖ, λέγει, νὰ ἰδῇ Νόμον περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἕνεκα τῶν στάσεων παθόντων· δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὸν Κ. Γερουσιαστὴν, ὅτι, καθὼς περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὁπωσδήποτε ὑπ' ἄλλων ἀδικουμένων προβλέπουσιν οἱ Νόμοι, οὕτω τοιοῦτος εἰδικὸς Νόμος θέλει γίνει, καὶ δι' ἁπάσας τὰς ζημίας τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν θέλουσι κηρυχθῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι οἱ στασιασταί.

Τὸ ἰσχυρὸν φάρμακον, εἶπεν ὁ αὐτὸς, εἶναι ἡ τιμώρησις τοῦ ἐγκλήματίου· συμφωνῶ, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ ὁ ἐγκληματίας. Διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀρθῶς προσέθηκε τὸ ἄρθρον τοῦτο· ἐπειδὴ οὕτως ἅπαντες οἱ δημόται θέλουν φροντίζει περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ αὐτουργοῦ.

Ὁ προκείμενος Νόμος, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐνῶ ἀφορᾷ ὀλίγας Ἐπαρχίας, εἶναι γενικός· ἀλλὰ καὶ ἡ ζωοκλοπὶα καὶ ἡ ζωοκτο-

νία ἐπιπολάζουν εἰς τὰ δύω τρίτα σχεδὸν τοῦ Κράτους. Ὅτι δὲ τὸ προκείμενον ἄρθρον εἶναι σωτήριον, ἀπεδείχθη ἄλλοτε ἐπὶ τῶν δενδροφυτειῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν τιμωρίαν τῶν Δημάρχων, Ἐπάρχων, Νομαρχῶν, ὑπάρχουσι κείμενοι περὶ τούτου Νόμοι· τοὺς δὲ Ὑπουργοὺς δικάζει ἡ Γερουσία, ὅταν κατηγορηθῶσι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὄχι ὅταν ἕκαστος βούληται.

Εἶχον δίκαιον, νομίζω, ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργὸς ἀγορεύσας, ὡς πρὸς τὴν πρώτην τῆς ἀγορεύσεώς μου παρατήρησιν· διότι, ὅταν ἡ πλειοψηφία τῆς Γερουσίας δὲν παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἔπεται, ὅτι ἀτόπως ἡ Βουλὴ τὸ προσέθηκε· δὲν εἶναι ἄραγε ἐπηρεασμὸς, νὰ ἐπιβάλῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς; εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι καθυποβάλλονται εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ Πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ νὰ φωτίζηται εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ καθυποβαλλομένου εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχεδίου, (καθὼς ἐπίσης δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ πολλοὺς ἄλλους Νόμους ἡμεδαπούς τε καὶ ἀλλοδαπούς), καὶ οὐχὶ τοῦ ν' ἀναγινώσκωνται δημοσίως· δὲν πρέπει λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ λέγῃ, ὅτι φρονίμως ἔπραξεν ἡ Βουλὴ, διότι ἄλλως ἐξάγεται τὸ ἐναντίον συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἐναντιούμενος ἐναντιοῦται ἀφρόνως· ὅθεν συνταγματικῶς ὡμίλησα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγορεύσεώς μου. Ἐπειδὴ ὅμως συγχρόνως ἠρχίσαμεν τὸ συνταγματικὸν στάδιον, ὀφείλομεν νὰ διδάσκωμεν ἀλλήλους τὰς συνταγματικὰς ἕξεις.

Παραλείπων παρεξηγήσεις τινὰς, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔκαμεν ἐπὶ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου, προσθέτω μόνον τὰ ἑπόμενα. Κατηγορῶν τοὺς Ὑπουργοὺς, θηρεύω τὴν ἐξουσίαν, εἶπεν· ἂν καὶ τοῦτο ἠδυνάμην νὰ εἴπω, (διότι ἅπαντες εὑρεθῶμεν ἀνεύθυνοι διὰ τὴν γνώμην μας), πλὴν τοιοῦτόν τι δὲν εἶχον κατὰ νοῦν· εἶπον μόνον, ὅτι, καθὼς τὰ ὀλίγα φάρμακα εἶναι ὠφελιμώτερα εἰς τὴν ἰατρικὴν, οὕτω καὶ οἱ ὀλίγοι Νόμοι. Ἡ τιμιότης, καὶ ἡ ἱκανότης τῶν ἐν τοῖς πράγμασι δύνανται νὰ περιστείλωσι πᾶν κακόν· ὁ διοικῶν, εἶπον προσέτι, πρέπει νὰ εὐχαριστῆται εἰς τοὺς ἐνυπάρχοντας Νόμους, καὶ νὰ μὴ ζητῇ ἄλλους ἄνευ μεγίστης καὶ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης. Δικαιολογοῦμεν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τὰ κινήματα τῶν ἀποστατῶν· δὲν τὰ δικαιολογοῦμεν ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ ἀπὸ τοῦ **1844** ὑποστηρίζοντες τὴν Κυβέρνησιν· καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνωσεν ἀπόσπασμα τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος, ἡ ἐπιθεώρησις τῶν δύω Κόσμων·

ἡμεῖς, ἐξηγοῦντες μόνον τὰ φαινόμενα, προσπαθοῦμεν νὰ εὕρωμεν τὴν πηγὴν καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας.

Ἐκάκισε τὴν διαγωγήν μου ὡς Ὑπουργοῦ ἄλλοτε· ἀλλ' εἶναι φανερὸν, ὅτι ἐζήτουν καὶ ἐλευθεροτυπίαν καὶ Βουλὰς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαύθην, διότι ὑπέδειξα τὴν ἀπαρέσκειάν μου εἰς τὴν διαγωγὴν τῆς τότε Κυβερνήσεως, καὶ διότι ἐπεθύμουν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, τὴν ὁποίαν οἱ σήμερον συνταγματικοὶ δὲν ἐθεώρουν τότε ἁρμόζουσαν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι, ἐνῷ τοσοῦτος κίνδυνος ἐπίκειται εἰς τὴν Πατρίδα μας, εἶναι ὀρθότερον νὰ φροντίζωμεν περὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὄχι περὶ τῶν ζώων· ὅτι, ἂν καὶ ὑπάρχωσι Νόμοι, τιμωροῦντες τοὺς ἀποστάτας, πρέπει νὰ ὑπάρξωσι καὶ Νόμοι, ὑποχρεοῦντες τούτους καὶ τοὺς συνεργοὺς αὐτῶν ν' ἀποζημιώνωσι τοὺς παθόντας πολίτας ἕνεκα τῶν στάσεων.

Οἱ προαγορεύσαντες, παρετήρησεν ἄλλος, ἀπομακρυνθέντες τοῦ προκειμένου θέματος, περιέπεσον εἰς συζητήσεις πολιτικάς. Ἐνταῦθα οὔτε περὶ κατηγορίας τοῦ ὑπουργείου ἐλάλησέ τις, οὔτε περὶ παύσεως αὐτοῦ, οὔτε περὶ ὑπερασπίσεως τῶν στασιαστῶν, ὡς ὑπέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς· διότι, ὅταν τις ὑποδεικνύῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν, ὅτι δὲν μεταχειρίζεται τὰ κατάλληλα πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ φάρμακα, οὔτε κάμνει τὴν ἀληθῆ διάγνωσιν τῆς νόσου, ἐνῷ μόνος αὐτὸς εἶναι εἰς ταῦτα ὑπόχρεως, οὐδὲ τὸ Ὑπουργεῖον κατηγορεῖ, οὐδὲ τοὺς στασιαστὰς ὑπερασπίζεται· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀπέτεινε δηκτικάς τινας ἐκφράσεις, ἀλλ' ἐσκόπει διὰ τούτου νὰ ἐνισχύσῃ τὴν περὶ ἐξαλείψεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου πρότασίν του, καὶ οὐχὶ νὰ κατηγορήσῃ τὴν ἐξουσίαν, ἢ νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσιν αὐτῆς. Ἐντούτοις παραλείπων ταῦτα, ἔρχομαι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου θέματος.

Εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι οὐδὲν καλὸν ἄμικτον τοῦ κακοῦ· τὸ ἀξίωμα τοῦτο δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, διότι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὸ ἐν τῷ Νόμῳ κακὸν, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ καλόν. Ἐκτὸς τούτου διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ζωοκτονία θέλει αὐξήσει· διότι, ἂν ἡ ἀποζημίωσις ἐπληρώνετο ἀμέσως δι' ἐράνου παρ' ἑκάστου τῶν δημοτῶν, ἤθελον οὗτοι τότε παρακινεῖσθαι νὰ ἐπαγρυπνῶσι πρὸς περιστολὴν τοῦ ἐγκλήματος· ἐπειδὴ ὅμως αὕτη δίδεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν Ταμεῖον, ἕκαστος θέλει ἀδιαφορεῖ, διότι οὐδεὶς γινώσκει, τί κάμνει ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή· πρωΐτις καὶ πάσης ἀπωλείας ζώου,

ὅπως δήποτε ἐπισυμβῶσιν. Θέλων ἀποδώσει εἰς ζωοκτόνους ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποζημιώσεως, συνενοούμενοι μᾶλιστα μετὰ τοῦ Δημάρχου· τούτου ἕνεκα τὸ προκείμενον ἄρθρον πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, ὡς παραβλάπτον τὸ σύνολον τοῦ Νόμου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς καταχρήσεως τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀντέταξεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, δύναται νὰ ἐπαυξηνθῇ τὸ ἔγκλημα τῆς ζωοκτονίας, δὲν εἶναι λογικὸν διὰ τοῦτο νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν, καθόσον μᾶλιστα καὶ ἄλλοτε ἐρεθισμοῖς ἐπὶ τῶν δενδροφυτειῶν, παρήγαγεν αἴσιον ἀποτέλεσμα, καὶ κατέπαυσε τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως.

Μετὰ ταῦτα μυστικῆς ψηφοφορίας γενομένης κατὰ προηγουμένην τῆς Γερουσίας ἀπόφανσιν, διχοψηφίας οὔσης, δὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἔνατον ἄρθρον.

Ἑπομένως, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου περὶ ζωοκτονίας καὶ ζωοκλοπίας Νομοσχεδίου, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 100.000 δραχμῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς,
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'

Τῆς 6 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα πέντε μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδενὸς ἐναντίου λεχθέντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ὑπ. τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, διὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ΡΚΔ'. Συνεδρίασίν της τῆς 26 Ἀπριλίου τρ. ἔτους παρεδέχθη παμψηφεὶ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος, σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του, ἐπειδὴ, ὡς καλῶς γνωρίζετε, ἡ κατὰ μέγα μέρος ἐλαττωθεῖσα δύναμις τοῦ τακτικοῦ Στρατοῦ ἐπιφέρει ἀναπόφευκτα προσκόμματα εἰς τὴν πορείαν τῆς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εἰς τὰς παρούσας μάλιστα δυσχερεῖς περιστάσεις, ἀναγκασθῇ νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ μέσον τῆς στρατολογίας ἐθνοφυλάκων, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς ὅτι δὲν παρέχει τὰς ἐγγυήσεις μιᾶς τακτικῆς ὠργανισμένης δημοσίας δυνάμεως, ἐπιφέρει καὶ δαπάνας, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸ δημόσιον, ἐνῷ ἐὰν τὰ Σώματα τῆς γραμμῆς ἦσαν συμπληρωμένα, ἡ δημοσία τάξις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαταραχθῇ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Μαΐου 1848.

Οἱ Ὑπουργοί
Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ, Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν θέλοντες ἐπιφέρειν τὰ περὶ Νομοσχεδίων εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξει αὐτὰ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισθέντος ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασισάμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1848 προσδιορίζεται εἰς 1.000

Οἱ 1.000 εἶναι [illegible] ἀναλογίαν τοῦ

πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἐπάρχων εἰς τοὺς Δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2. Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1848.

ΟΘΩΝ.

ΑΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΙΕΝΙΤΗΣ.
Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, διὰ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπήν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς καὶ τῆς Θαλάσσης προσδιορίζεται κατ' ἔτος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ εἰσαγάγῃ πρότερον Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ καθυποβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη συνέβη τὸ ἐναντίον, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τὸ αἴτιον, τὸ ὁποῖον ἐπροξένησαν τὴν καινοτομίαν ταύτην, καὶ πόσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος.

Ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός, ἔχει δίκαιον ὁ προαγορεύσας, εἶπε, διότι κατὰ τάξιν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ Στρατοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εὗρον ἕτοιμον, καθυπέβαλον τοῦτο πρῶτον, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλω παρουσιάσει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ἕτερον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ. Ὁ ὁλικὸς δὲ στρατὸς ἐκτὸς τοῦ λόγου τῶν ἀπομάχων, εἶναι ὡς ἔγγιστα 7000, κατὰ τὰ ὑπάρχοντα ὀργανικὰ Διατάγματα, τοὐτέστι 4000 τακτικοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, 1600 Ὁρομηλάκων, καὶ 1200 Χωροφυλάκων. Ἀπεφασίσθη ἐπομένως νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν ἔκθεσίν της.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ 4 ἄρθρον τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Εἷς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ὡρείλω, εἶπε νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους, οἵτινες μὲ παρεκίνησαν νὰ πρότεινω εἰς μίαν τῶν παρελθουσῶν Συνεδριάσεων, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον πρέπει νὰ προπολογηθῇ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ 9 ἄρθρον δὲν ἤθελε γίνει δεκτόν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸ Δημόσιον προκαταβάλλει ἁπλῶς τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς, θέλουσι συμβαίνει πάμπολλαι καταχρήσεις· διότι οἱ κύριοι τῶν κλαπέντων ζώων, ὅταν δὲν δυνηθῶσι νὰ ἀνεύρωσι τὸν αὐτουργόν, εἶναι εὔκολον νὰ ἀποδίδωσι τὴν πρᾶξιν εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαπούς, οἷον κτίστας καὶ βιομηχάνους, ἐξελθόντας τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πράξεως, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐνήργησαν τὴν κλοπὴν, εἴτε μὴ, καταμηνυόμενοι, καταδικάζονται ἐρήμην, καὶ τὸ Δημόσιον τότε, κατὰ τὴν παροῦσαν διάταξιν, ὀφείλει νὰ προκαταβάλῃ τὸ ἥμισυ τῆς ζημίας. Ἐκτὸς τούτου ὁ κύριος τοῦ κλαπέντος ζώου, πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον, θέλει αὐξάνει τὴν τιμὴν αὐτοῦ, γνωρίζων, ὅτι θέλει πληρώνει τὸ Δημόσιον· διὰ τοὺς λόγους τούτους γνωμοδοτῶ, νὰ μὴν ὑπαγορευθῇ καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἔνοχοι.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα, τὸ προκείμενον ἄρθρον, εἶπεν, εἶναι ἀναγκαιότατον, πρώτον, διότι συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταγγέλλωνται οἱ ζωοκλέπται καὶ ζωοκτόνοι· καθότι, ὅταν οὗτοι εἶναι πτωχοὶ, καὶ τοιοῦτοι σχεδὸν εἶναι πάντοτε, οὐδεὶς θέλει καταμηνύει αὐτούς, ὡς μὴ ἐλπίζων νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν μέλλουν νὰ καταδικασθῶσι· ἐνῶ λαμβάνοντες δυνάμει τοῦ ἄρθρου τούτου τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου παρὰ τοῦ Δημοσίου, προθύμως θέλουσι τοὺς καταγγέλλει. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ Δημόσιον προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα τῶν μαρτύρων, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι χωρὶς τούτου δυσκόλως ἤθελον παρουσιάζεσθαι. Ἡ προκαταβολὴ αὕτη εἶναι μία πίστωσις, διότι ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάττεται νὰ ἀποζημιωθῇ παρὰ τοῦ ἐνόχου, καὶ ἴσως μεταξὺ τῶν 100 διαφύγει εἷς ἢ δύω, ὅτε ἡ ζημία εἶναι μικρὰ, ὡς πρὸς τὴν παραγομένην ὠφέλειαν. Ἐκτὸς τούτων οὔτε δύσκολον ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ κλαπέντος ἢ χαμενθέντος ζώου δύναται νὰ λάβῃ χώραν, διότι τὰ Διαστήματα δὲν θέλουν παραδέχεσθαι ἀνεξετάστως τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κυρίων τῶν ζώων, πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου.

Διότι συμβαίνουσι καταχρήσεις ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τινος Νόμου, ἐπέρασεν ἄλλος, δὲν ἔπεται, ὅτι δὲν πρέπει πλέον νὰ

συντάττομεν Νόμους, καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ μὴ τιμωρῶμεν οὔτε τοὺς ἐνόχους, διότι τυχὸν κατεδικάσθησαν ἄδικοι. Ὁ πρωτομαστορεύσας εἶπεν, ὅτι ἡ ζωοκλοπὴ ἠμπορεῖ νὰ ἐνεργῆται ἀπὸ ἀλλοδαποὺς κτίστας ἢ βιομηχάνους, ἐνῷ ἐξέρχονται τοῦ Κράτους· ἀλλ' οὗτοι κατοικοῦν εἰς τὰς πόλεις, ὅπου ἐξασκοῦν τὴν τέχνην των, καὶ ὄχι εἰς τὰ χωρία, ἔνθα συνήθως συμβαίνει ἡ ζωοκλοπή· ἐπὶ τέλους δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐμποδίζωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ δώσῃ, ὁσάκις τὸ νομίζει ἀναγκαῖον· ἐπειδὴ εἶναι κυρία τοῦ Ταμείου της· ἄφησεν εἰσέτι τὸ ἴδιον νὰ ζητῇ νὰ ἀρχίσῃ ὁ ξένος, ὅτι ὁ κύριος δίδει.

Τοὺς λόγους ἁπλῶς, ἀντέτεξεν εἷς τῶν προηγουμένων, οὗτινες μὲ παρεκίνησαν νὰ ἐπιφέρω τὰς διαληφθείσας παρατηρήσεις, ἐπιθέσας, καὶ τὴν τοῦ δημοσίου ζημίαν ἕνεκα τῶν καταχρήσεων ὑποθέσεις. δὲν προέβημεν νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν παιδολογίαν τῆς γνώμης μου· ἀλλ' ὁ προλαλήσας, παρεξηγήσας τοὺς λόγους μου, ἐξήγαγεν ἐσφαλμένον συμπέρασμα, ὡς νὰ εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶνται πλέον οἱ ἔνοχοι, διότι τυχὸν κατεδικάσθησαν ἄδικοι, ἐνῷ ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ἀπουζημιώνουν οἱ ἔνοχοι, καὶ οὐχὶ τὸ δημόσιον· δὲν εἶναι ἄλλως πρόσθετι, ὅτι δὲν διαμένουσιν εἰς τὰ χωρία ξένοι, διότι πολλοὶ τούτων, καὶ μάλιστα βιομήχανοι κατοικοῦσιν εἰς αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τέλει τῆς ἀγορεύσεώς του ὁ προλαλήσας περιέπεσεν εἰς βλασφημίαν, εἶπον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι κυρία τοῦ Ταμείου της, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἐξετάσῃ. Ζητῶ ν' ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν ταύτην, τὸν ἀντισυνταγματικόν, καὶ προσβάλλουσαν τὴν Γερουσίαν.

Δὲν ἐνόησα διὰ τῆς μνησθείσης ἐμφράσεώς μου, ἀντέτεινε ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, νὰ προσβάλω τὴν Γερουσίαν, οὔτε ὅτι αὐτὴ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μόνον, ὅτι, ἀφοῦ αἱ Βουλαὶ ἐπιψηφίσουν Νόμον τινά, δὲν λαμβάνουσι πλέον μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του, διότι μόνη ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα.

Μετὰ τὴν σχεδὸν ἐπιμένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου, ἐπρότεινέ τις νὰ τεθῇ μετὰ τὴν λέξιν αὐτοῦ ζήνους αἱ λέξεις ἐκτὸς τὸ κοινὸν βούλευμα πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, ἵνα ἅπαντα τὰ ἀκατοπτέρια ἐφαρμόζωσι τὸ ῥηθησόμενον δίκαιον· ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι περιττή, διότι μόνον τὸ ῥηθησόμενον δίκαιον

ἰσχύει παρ' ἡμῖν ὡς πολιτικὸς Νόμος. Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησε τὰ ἀκόλουθα. Ἐπειδή, ὡς ἄλλοτε ἐρρέθη, ὁ προκείμενος Νόμος εἶναι ἐξαιρετικός, καὶ λίαν αὐστηρός, προβάλλω δι' ἑνὸς ἄρθρου ἀκροτελεύταιον νὰ περιορισθῇ ἡ ἰσχύς αὐτοῦ εἰς δύο τοὐλάχιστον ἔτη· ἂν δὲ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ δὲν παύσῃ ἡ ζωοκλοπὴ καὶ ζωοκτονία, τότε ὑπουργεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ διὰ Νόμου παράτασιν αὐτοῦ, πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης.

Ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου, ἀντέτεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, εἶναι καὶ ἄσκοπος, καὶ ἐπιβλαβής· εἶνε ἄσκοπος, διότι μόνος θέλει πίπτει εἰς ἀχρηστίαν, ὅταν τὸ ἐγκλήματα τῆς ζωοκλοπίας ἐξαλειφθῇ, ὡς συνέβη καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ ἀνθρωτομίας Νόμου· εἶναι ἐπιβλαβής, διότι οἱ ζωοκλόποι καὶ ζωοκτόνοι ἅπαντες θέλουν περιμένει τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἔγκλημα. Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ εἶναι δύσκολον νὰ καταστηκάζωνται ταχέως οἱ Νόμοι, ἡ ζωοκλοπὴ θέλει αὐξήσει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τοῦ Νόμου, ἐξ οὗ ἀναγκασθῇ· διότι οἱ ζωοκλέπται δὲν θέλουν τολμήσει ἐν τῷ μεταξὺ τὰς ἐν αὐτῷ ποινάς· τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ τὴν προθεσμίσῃ.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος, ἀντέτεινεν ὁ προλαλήσας, παρέχει αὐστηροτάτας διατάξεις, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, καὶ ἡ Γερουσία ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τὸν παρεδέχθη, ἂν καὶ ὑπάρχῃ ὁ Ποινικὸς Νόμος, πρέπει νὰ καταργηθῇ, ἵνα ἡ ἀνάγκη παύσῃ· αὐτὸ δὲ μετ' οὐ πολὺ θέλει παύσει, ὡς φρονῶ, μὲ τὴν παρέλευσιν τῆς παρούσης γενεᾶς· διότι πιστεύω, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς θέλει φροντίσει περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ καὶ περὶ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ μορφώσεως, ἐξ ὧν πηγάζει ἡ ἐξάλειψις τῶν ἐγκλημάτων.

Ὁ προκείμενος Νόμος δύναται νὰ παύσῃ εἰς ἀχρηστίαν, ἐνέμεινεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅταν τὸ ἐγκλήματα ἐκλείψῃ· ἀλλὰ μεταξὺ ἀχρηστίας καὶ καταργήσεως ὑπάρχει μέγα ἀπόστημα. Βεβαίως ὁ Νόμος δὲν λαμβάνει ἐφαρμογήν, ὅταν ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς τὸ ἔγκλημα· ὅταν ὅμως τοῦτο μετριασθῇ, καὶ σπανίως εἰς τινας μόνον Ἐπαρχίας ἐκραίνηται, δὲν πρέπει νὰ τιμωρῆται ὁ ἔνοχος μὲ τὸν αὐστηρότατον τοῦτον Νόμον, ἀλλὰ μὲ ἄλλον μετριώτερον· διότι ἄλλως τὰ μικρότερα ἐγκλήματα θέλουν τιμωρεῖσθαι μᾶλλον τῶν βαρυτέρων.

Ἡ περὶ προθεσμίας τοῦ Νόμου πρότασίς μου, δὲν εἶναι καινοφανής, ἀλλὰ συνήθης καὶ εἰς ἄλλα Κράτη· οὕτω ἐπιφέρει εἰς τὸν τοῦ [illegible] καὶ ἡ τυχὸν ἐκπνοὴ τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου δὲν ἐξαλείφει

τὸ ἔγκλημα, ὁ τότε Ὑπουργὸς, συνορῶν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνανεώσεως αὐτοῦ, ἐξ ὧν θέλει ἔχει πληροφοριῶν, δύναται νὰ προβάλῃ, καὶ νὰ λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἀντιτάξας εἰς ταῦτα, εἷς τῶν προαγορευσάντων, τότε μόνον ἤθελον παραδεχθῇ τὴν περὶ προθεσμίας πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅταν ἔμενε τὸ ἄρθρον ἔνατον· ἀλλ' ἀφοῦ τοῦτο ἐξηλείφθη, ὁ νόμος δὲν περιέχει πλέον αὐστηρὰς ποινάς· αἱ ἐν αὐτῷ γραινόμεναι ὡς αὐστηραὶ ποιναὶ περιέχονται εἰς τὰ ἄρθρα 1. 5 καὶ 6. ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ πρώτου ἄρθρου ποινὴ δὲν εἶναι οὔτε αὐστηρὰ, οὔτε καινοφανὴς, διότι καὶ ἄλλοι προηγούμενοι Νόμοι καταδικάζουν αὐστηρότερα τὸν ἔνοχον εἰς τὸ δεκαπλοῦν, ἑξαπλοῦν, καὶ τριπλοῦν πρόστιμον, καὶ αἱ τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου εἶναι δίκαιαι, καθόσον μάλιστα καὶ ὁ Ποινικὸς Νόμος ἐπιβάλλει τὰς αὐτὰς ποινὰς, εἴς τε τοὺς ἐπὶ πλημμελήμασι καταδικασθέντας αὐτουργοὺς, καὶ εἰς τοὺς συνεργούς· διὰ ταῦτα, νομίζω, δὲν εἶναι ἀνάγκη προθεσμίας.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν μνησθεῖσαν περὶ προθεσμίας τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου πρότασιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου περὶ Ζωολοπίας καὶ Ζωοκτονίας Νόμου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 13, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 6 Ἀπριλίου, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου ἐνάτου, τὸ ὁποῖον ἐξηλείφθη.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 100,000 δραχμῶν, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε ταῦτα.

Πρὶν ἢ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς δώσῃ διασαφήσεις τινὰς· κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἐπεψηφίσαμεν τρίμηνον πίστωσιν ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ὀρθῶς, διότι πᾶσα πίστωσις δίδεται ἀπέναντι κεφαλαίων, κανονισμένων προηγουμένως διὰ Νόμου· σήμερον πάλιν ζητεῖται ἑτέρα πίστωσις, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἔξοδα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στασιαστικῶν κινημάτων· τὰ ἔξοδα ταῦτα ἢ προβλέπονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ οὔ· ἂν τὸ πρῶτον, εἶναι περιττὸν νὰ ζητῆται ἤδη ἡ προκειμένη πίστωσις· ἂν τὸ δεύτερον, εἶναι ἄτοπον· διότι, ἄνευ προηγουμένου Νόμου, δὲν δύναται νὰ δοθῇ πίστωσις, ἐκτὸς ἂν ἡ ζητουμένη ἤδη θεωρηθῇ ὡς συμπληρωτική.

Διὸ ὅσον ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω, ἀντιτάξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσω-

τερικῶν Ὑπουργὸς, ὁ προαγορεύσας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ, ἂν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπάρχῃ κεφάλαιον ἐξόδων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους· τὸν διαβεβαιῶ λοιπὸν, ὅτι ὑπάρχει, συμποσούμενον τὸ πρῶτον εἰς 120,000 δραχ. ἐλαττωθὲν δὲ εἰς 100,000 μόνον, κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργείου, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Βουλὴ· ἐπεψήφισε δὲ τὴν προσθήκην τῶν ἤδη ζητουμένων 100,000 διὰ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἔκτακτον περίστασιν· διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον ζητεῖ ἤδη τὴν προκειμένην πίστωσιν, τῆς ὁποίας βεβαίως θέλει κάμει χρῆσιν, ἂν δὲν ἐπαρκέσῃ ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερομένη ποσότης τῶν 100,000 δραχμῶν, πρὸς κατάπαυσιν τῆς στάσεως, καὶ ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καθ' ὅσον συνάγεται καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ ἰδίου, ἔπρεπε νὰ ὀνομάσῃ τὴν προκειμένην πίστωσιν συμπληρωτικὴν, καὶ ὄχι ἔκτακτον, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας· καὶ τότε ἤμην πρόθυμος νὰ τὴν παραδεχθῶ· διότι ἄλλως ἄνευ προηγουμένου Νόμου δὲν δύναται νὰ δοθῇ πίστωσις ἐπὶ κεφαλαίου, μὴ περιεχομένου ῥητῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἡ χθὲς παραχωρηθεῖσα τρίμηνος πίστωσις, εἶπεν ἄλλος, ἀπέβλεπε τὴν κανονισμένην τρέχουσαν ὑπηρεσίαν· ἡ δὲ προκειμένη ἀφορᾷ ἔκτακτα συμβάντα, καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάσθη ἔκτακτος· ἔρρωσο, ὅτι ἡ πίστωσις αὕτη πρέπει νὰ δοθῇ· διότι πρὸς κατάπαυσιν τῶν στασιαστικῶν κινημάτων ἡ Ἐξουσία πρέπει νὰ ἦναι ἰσχυρὰ, καὶ τοιαύτη καθίσταται, ὅταν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα μέσα.

Καὶ ἐγὼ, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, θέλω τὴν Κυβέρνησιν ἰσχυρὰν, ἀλλὰ πάντοτε διὰ τοῦ Νόμου· τὴν γνώμην μου δὲ μόνον ἐκφράζων, δὲν προτίθεμαι νὰ φέρω πρόσκομμα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὐδὲ νὰ τῷ στερήσω τὰ μέσα· τὴν πίστωσιν ταύτην ἐνόμισα συμπληρωτικὴν· διότι δὲν προβλέπεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἐκτὸς τούτων, ἂν ἡ πίστωσις αὕτη χρησιμεύσῃ εἰς πληρωμὴν τῶν Ἐφορυλάκων, πρέπει νὰ προηγηθῇ Νόμος, ἐπιτρέπων τὴν πληρωμὴν ταύτην· διότι ἄλλως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ δὲν θέλει δυνηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τὴν δικαιολογήσῃ.

Διάταγμα περὶ συστάσεως Ἐφορυλακῆς δὲν ὑπάρχει, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖον προσκαλεῖ τοὺς Ἕλληνας κατὰ τῶν ἀποστατῶν, οὗτοι πρόθυμοι, ἀπὸ πατριωτισμοῦ μᾶλλον κινούμενοι, ἢ ἀπὸ τῆς εὐτελοῦς μισθοδοσίας των, ἐκινήθησαν κατ' αὐτῶν, ὧν τοὺς μὲν ἐντελῶς διέλυσαν, τοὺς δὲ ὅσον οὔπω θέλουν διαλύσει· ἂν δὲ αἱ Βουλαὶ

δεν παραδεχθωσι τὰ ἔξοδα ταῦτα, εὔχεται νὰ παθῃ, ὅ,τι καὶ ὁ Ἐπαμινώνδας, καὶ νὰ καταλογισθῶσιν εἰς βάρος του· διότι τὰ ἐδαπάνησε πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Διάταγμα, περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς· διότι τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς τὸ Διάταγμα τοῦτο στηριζόμενον ῥητῶς, προκαλεῖ τὴν στρατολογίαν Ἐθνοφυλάκων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6,270 ἐγκυκλίου του.

Εὔχομαι, εἶπεν ἄλλος, νὰ μὴν ὑποπέσῃ καὶ τὸ ἐντὸς Ὑπουργεῖον εἰς τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος, παρουσιάζον καταλόγους Ἐθνοφυλάκων ἀνυπάρκτους.

Τὸ Ὑπουργεῖον, παρετήρησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, θέλων ν' ἀπορρίψῃ πάντα ταῦτα, ἀνέθεσε καὶ τὴν καταγραφὴν τῶν στρατολογουμένων, καὶ τας πληρωμὰς αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν· φειδόμενον μᾶλιστα τοῦ Δημοσίου πλούτου, διέταξε νὰ παύσωσιν οἱ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ Ἐθνοφύλακες, ἅμα ἔμαθε τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων· τοῦτο δὲ θέλει κάμει, ἅμα μάθει καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐν τῇ στερεᾷ Ἑλλάδι στασιαστῶν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **28** κατὰ **11**, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς τρίτης τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς τοῦ **1848**.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα καὶ δύο μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν ταύτην, ἥτις ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς· ἔχει δ' αὐτὴ ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ Ἔκθεσιν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐξεδόθη Νόμος, συναφὲς μὲ τὸ ἐν ἰσχύϊ Συνταγματικὸν Σύστημα ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἀμιγάδων ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νοσυλλέκτων, κατὰ τὸ ἄρθρον **38** τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, καὶ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ ἀπὸ 28 Νοεμβρίου **1847** Νόμου τῆς ἀπογραφῆς· θεωρήσασα δὲ, ὅτι ἡ παροῦσα ἐποχὴ δὲν παρέχει τὸν ἀμιγάδων καιρὸν πρὸς ἔκδοσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοιούτου Νόμου, καὶ ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς πρωτευουσῆς νοσυλλεξίας τῶν **1000** ἀνδρῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς εἶναι κατεπείγουσα, γνωμοδοτεῖ διὰ τοὺς λόγους τούτους νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, διὰ μόνον τὸ παρὸν ἔτος.

Ὡς πρὸς τὸ μέλλον δὲ, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ προσδιορίζηται ὁ ἀριθμὸς καὶ

ὴ κατ' Ἐπαρχίας διανομὴ τῶν νεοσυλλέκτων ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, μέχρι τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχικῶν Συμβουλίων· δυνάμει δὲ τοῦ Νόμου τούτου τὰ μὲν Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια νὰ ἐνεργῶσι τὴν διανομὴν κατὰ Δήμους, τὰ δὲ Δημοτικὰ κατὰ Κοινότητας, συμφώνως μὲ τοὺς Συνταγματικοὺς θεσμοὺς καὶ μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **7** Μαΐου **1848.**

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Τάτζης Μαγγίνας. Μ. Λ. Καΐρης
Σ. Θεοχαρόπουλος. Γ. Δαρτιώτης.
Γ. Παππαγιάννόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἰωάννου Σταΐκου ἀπὸ **4** Μαΐου Ἐ. Ἔ. ἐξαιτουμένου ἐπὶ δύο μῆνας εἰσέτι παράτασιν τῆς ἐγγιζούσης νὰ λήξῃ ἀδείας του, λόγῳ ἀσθενείας, δικαιολογουμένης ὑπὸ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀποδεικτικοῦ ἰατροῦ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια, οὔτε νὰ δοθῇ πίστις εἰς τὸ παρουσιαζόμενον πιστοποιητικόν· διότι καὶ ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν ἐπαρουσίασαν τοιαῦτα, ἂν καὶ πραγματικῶς δὲν ἦσαν ἀσθενεῖς· ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς εἶναι ἀσθενὴς ὁ τὴν παράτασιν τῆς ἀδείας ζητῶν Γερουσιαστής, ὡς θετικῶς ἐπληροφορήθη παρ' ἀνθρώπων, ἐκεῖθεν ἐρχομένων· προτείναντος δ' ἄλλου ὅτι πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν ἴδιον, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀδείας του θέλει στερεῖσθαι τῆς μισθοδοσίας του, ἡ Γερουσία τέλος ἀπεράσισε νὰ μὴ παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ζητουμένη δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΙΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα τεσσάρων μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Βότζαρη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τῷ παραχωρηθῇ, ὡς δὲν παρεχωρήθη χθὲς καὶ εἰς τὸν Κ. Ἰωάννην Στάϊκον, ὅστις ἐδικαιολόγει μάλιστα τὴν ἀσθένειάν του διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ· ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ὁ μὲν Κ. Στάϊκος ἐζήτησεν ἐπανειλημμένος, καὶ ἔλαβε παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ὁ δὲ Κ. Βότσαρης πρώτην ἤδη φορὰν ζητεῖ, ἀπεφασίσθη νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον τριακονθήμερος παράτασις ἀδείας.

Μετὰ τοῦτο, πρὶν ἢ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγείλῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, εἶπε· περὶ οὐσιώδους ἀντικειμένου μέλλων νὰ κάμω λόγον, ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Εἰς τὰς Ἑλλ. ἐφημερίδας ἀνέγνωσα ἐπιστολήν τινα τοῦ Πασσᾶ τῆς Λαρίσσης, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι, κατ' ἔγγραφον αἴτησιν ἀξιωματικοῦ τινος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, σταλέντος παρὰ τῶν ἐν Λαμίᾳ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀρχῶν πρὸς τὸν εἰρημένον Πασσᾶν, κατελήφθησαν ὑπὸ Ὀθωμανῶν οἱ ἐν τοῖς μεθορίοις Ἑλληνικοὶ στρατῶνες. Ἐπερίμενον μέχρι τοῦδε νὰ μάθω ἐπισήμως, ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωνται ἀληθείας· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἐδημοσιεύθη κάμμία ἐπίσημος περὶ τούτου πρᾶξις τοῦ Ὑπουργείου· τούτου ἕνεκα ζητῶ πληροφορίας παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, ἂν τοιοῦτόν τι συνέβη· καὶ ἂν ἀληθῶς συνέβη, ὁποῖα μέτρα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ, παραβιάσαντος ῥητὸν ὅρον τοῦ Συντάγματος, καὶ καταστάντος ἐνόχου ἐσχάτης προδοσίας.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν, τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν, οὔτε ἐπίσημον, οὔτε ἰδιαιτέραν εἴδησιν ἔχει περὶ ὧν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας· ἅμα δὲ ἀνέγνωσε τὴν μνησθεῖσαν

ἐπιστολὴν, καὶ εἶδε τὴν ἀναφερομένην περὶ τούτου περικοπήν, δὲν ἔλειψε νὰ διευθύνῃ ἀμέσως εἰς τὸν ἄρχοντα τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα στρατοπέδου ἐντόνους διαταγὰς, καὶ ἐκφράζον τὴν λύπην καὶ ἔκπληξίν του διὰ τὴν τόσον ἀθέμιτον πρᾶξιν, προσβάλλουσαν τὸ Σύνταγμα, καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἀκριβεῖς· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε, μήτε ὁ διαληφθεὶς Ἄρχηγὸς, μήτε ἡ ἐκεῖ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἀπήντησε, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰς περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὑρέθησαν, ἕνεκα τῶν ἀνταρτικῶν κινημάτων. Διαβεβαιοῖ ὅμως τὴν Γερουσίαν, ὅτι οἱ Ἑλληνικοὶ στρατῶνες κατέχονται ταύτην τὴν στιγμὴν ἀπὸ Ἑλληνικὰ στρατεύματα.

Ἐπαινῶν, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τὸν Κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐξήγησίν του, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσιωπήσω τὴν ἀσυγχώρητον τῶν ἐν Λαμίᾳ Ἀρχῶν ἔλλειψιν, αἵτινες ἠμέλησαν μέχρι τοῦδε νὰ πληροφορήσουν τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τοσούτων σπουδαίου ἀντικειμένου. Ἂν δ' ἀληθῶς Ὀθωμανοὶ στρατιῶται κατέλαβον τοὺς Ἑλληνικοὺς Στρατῶνας κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ ἀξιωματικοῦ, εἶναι ἀδιάφορον πλέον, ἂν ἤδη στρατιῶται Ἕλληνες κατέχουν αὐτούς· ὁ ῥηθεὶς ἀξιωματικὸς πρέπει νὰ τιμωρηθῇ. Καὶ ἂν κατὰ διαταγὴν ἄλλων ἐνήργησεν, νὰ δώσωσι καὶ οὗτοι λόγον τῆς παρατόλμου ταύτης πράξεως. Ἐὰν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐλπίζω, ἐπιφυλάττομαι νὰ κάμω λόγον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ὁ ἀρχηγὸς, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, βεβαίως θέλει καθυποβάλει τὰς ζητηθείσας πληροφορίας διαταχθεὶς ἐπανειλημμένως. Ἐστὲ δὲ βέβαιοι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θρησκευτικῶς τὸ Σύνταγμα σεβόμενον, θέλει λάβει τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶναι ἔνοχος, καὶ κατὰ παντὸς ἄλλου, ὅστις συνετέλεσεν εἰς τὸ κακούργημα τοῦτο.

Τὸ περιστατικὸν εἶναι ἐνδεχόμενον, εἶπεν ἄλλος, καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον. Δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ μεμφθῶμεν τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν πρᾶξιν· ἀπορίας ὅμως ἄξιον εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔμαθε τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀπὸ ἔγγραφον Τουρκικὸν, καὶ πῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβεν ἐπισήμους πληροφορίας, μόλον ὅτι ἐζήτησεν αὐτὰς ἐπανειλημμένως, ὡς λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν τὰ ἐμπόδια, ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι ἀξιοκατάκριτος· Ἐὰν δὲ ἦναι ἀληθῆ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ μνησθὲν ἔγγραφον,

οὐ μόνον ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ τὴν ῥῆξιν τῶν στρατιωτῶν εἰς Ὀθωμανοὺς ἐπιτρέψας, πρέπει νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποστείλας αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσέτι τὴν Κυβέρνησιν εἰδοποιήσας Ἀρχηγὸς, ἐὰν τοιαύτην ἐντολὴν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν· καὶ διὰ τοῦτο περιμένομεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ ἴδωμεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀνηκούστου ποινῆς κατὰ τῶν ἐνεχομένων εἰς τοιαύτην ἀντισυνταγματικὴν πρᾶξιν.

Ἡ μὲν προκαταρκτικὴ ἐξέτασις, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ταύτην θέλει ἐνεργήσει μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα, ἡ δὲ ἐπιβολὴ τῆς ποινῆς εἶναι ἔργον τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου.

Τὸ προκείμενον περιστατικὸν, εἶπεν ἄλλος, εἶναι σοβαρὸν, εἶναι λίαν σπουδαῖον, ὡς ἀποβλέπον τὴν ἐθνικὴν τιμὴν καὶ ἀσφάλειαν· τοιαύτην ἀτιμίαν δὲν ἔπαθε ποτὲ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, νὰ καταπατηθῶσι τὰ ὅριά του καὶ νὰ καταληφθῶσιν οἱ στρατῶνες του. Τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, οὐδεμίαν ἐπίσημον περὶ τούτου ἔλαβε μέχρι τοῦδε εἴδησιν· δὲν γνωρίζω, ἂν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ πράγματος παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἐδρευούσης Ὀθωμανικῆς Πρεσβείας, ἢ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας μόνον τὸ ἔμαθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς. Δέκα σχεδὸν ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ συμβάντος, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς ἄγνοιαν, καὶ ἐν ᾧ ἀκριβῶς γνώσκει ἄλλα πράγματα, μικροτέρου λόγου ἄξια, δὲν γνωρίζει θετικῶς, ὅτι Τοῦρκοι κατέλαβον τοὺς Ἑλληνικοὺς Στρατῶνας. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀποδοκιμάζων ἤδη δημοσίως τὴν πρᾶξιν ταύτην, διαβεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβε τὰ καταλληλα μέτρα πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἐγκλήματος. Ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι κοινὰ, εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα συνήθως λαμβάνονται διὰ τὰ κοινὰ ἐγκλήματα· ὅσον τὸ πραχθὲν ἔγκλημα εἶναι βαρὺ, κατὰ τοσοῦτον ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ἔκτακτα καὶ δραστήρια μέτρα. Ἔπρεπεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς νὰ στείλῃ ἀμέσως μετὰ τὴν εἴδησιν τοῦ συμβάντος τούτου ἀνώτερον στρατιωτικὸν ὑπάλληλον εἰς τὴν θέσιν, ὅπου τὸ ἔγκλημα ἔλαβε χώραν, ἢ νὰ μεταβῇ καὶ ὁ ἴδιος ἐκεῖσε, καὶ νὰ παύσῃ καὶ τιμωρήσῃ τὰς αὐτόθι Ἀρχὰς, ἂν ἀληθῶς τοιοῦτόν τι συνέβη. Οὐδὲν δὲ τούτων ἐνήργησε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἀπὸ ἐγγράφους ἐξηγήσεις περιμένει νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἴσως ἔχουν συμφέρον νὰ καλύψωσιν αὐτὴν, δεικνύον διὰ τοῦτο ὀλιγωρίαν περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων του.

Οἱ στρατῶνες κατέχονται ἤδη ἀπὸ Ἕλληνας στρατιώτας, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς· τοῦτο βεβαίως δὲν γνωρίζει ἐπισήμως,

διότι άλλως έπρεπε να γνωρίζη και την ύπο των Θεωρουμένων καταλήψιν αύτων, και πως ενεργήθη ή εγκληματική αύτη πράξις. Περαίνων τον λόγον μου, οφείλω να επικαλεσθώ την προσοχήν της Γερουσίας επί του προκειμένου σοβαρού περιστατικού, το οποίον το Υπουργείον εθεώρησεν, ως φαίνεται, με αδιαφορίαν, ενώ το Σύνταγμα ρητώς περί τούτου διαλαμβάνει.

Ο προλαλήσας, επέφερεν ο Κ. επί των Εσωτερικών Υπουργός, άπαντων εις τα προλεχθέντα, εμέρθη το Υπουργείον διότι δεν έλαβεν επισήμους πληροφορίας, αλλ' από το προς τον ενταύθα Πρέσβυν της Τουρκίας έγγραφον, έλαβε γνώσιν του συμβάντος, ως να ήμέλησε να προσκαλέση τας αρμοδίους Αρχάς, διά να δώσωσι τας αναγκαίας πληροφορίας. Το Υπουργείον έπραξεν εντός των καθηκόντων του· προσεκάλεσεν επανειλημμένως τας εκεί Αρχάς να δώσωσι τας αναγκαίας πληροφορίας, και περιμένει θετικήν απάντησιν διά να ενεργήση τα περαιτέρω. Επί τέλους, παραλείπων ν' απαντήσω εις άπαντα τα υπό του προαγορεύσαντος λεχθέντα, προσθέτω μόνον, ότι το Υπουργείον δεν έδειξεν ολιγωρίαν μήτε αδιαφορίαν, ως ανέφερεν ούτος, εις τόσον σπουδαίον περιστατικόν, του οποίου την βαρύτητα ήξευρε να εκτιμήση δεόντως.

Μετά ταύτα είπόντος του Κ. Προέδρου, ότι αντικείμενον ημερησίας διατάξεως είναι ή συζήτησις του Νομοσχεδίου περί συμπληρώσεως του Στρατού της Γραμμής διά το Ε. Ε. και αναγνωσθείσης της επί τούτου εκθέσεως της Επιτροπής, εις των ΚΚ. Γερουσιαστών, λαβών τον λόγον, είπεν.

Ο σκοπός του προκειμένου εις συζήτησιν Νομοσχεδίου είναι ή συμπλήρωσις του Στρατού διά το τρέχον έτος· αλλά γνωρίζομεν ήμεις τα ολικόν ποσόν, του οποίου την συμπλήρωσιν καλούμεθα να ψηφίσωμεν; Ενθυμείσθε, τί παρετήρησα προς τον Κ. Υπουργόν των Στρατιωτικών, ότε προ ολίγων ημερών είσήξεν ενταύθα το παρόν, χωρίς πρώτον να μας παρουσιάση το κύριον του ετησίου προσδιορισμού της στρατιωτικής Δυνάμεως Νομοσχέδιον, παρακολούθημα του οποίου ήθελεν είσθαι τώρα τούτο· βλέπετε, ότι, άν σήμερον γένη δεκτόν το Νομοσχέδιον τούτο, και δοθή ή άδεια εις το Υπουργείον να στρατολογήση έξ υπ' αρχής **1000** άνδρας διά το τρέχον έτος, μετ' ολίγον δε, ότε ήθελε παρουσιασθή ενταύθα το ειρημένον Νομοσχέδιον του προσδιορισμού της στρατιωτικής Δυνάμεως, και ή Γερουσία ήθελεν εύρη εύλογον ίσως να ελαττώση κατά **1000** άνδρας τον στρατόν, βλέπετε, λέγω, ότι τότε ή συζήτησις και επιψή-

φισις του παρόντος Νομοσχεδίου ήθελε κανταντήση περιττή και άσκοπος· διότι **1000** άνδρών έχει χρείαν ή Κυβέρνησις να στρατολογήση προς συμπλήρωσιν του στρατού, αλλά κατά τόσους, ή και περισσοτέρους ηδύνατο να ελαττωθή μετά την συζήτησιν του κυρίου εκείνου **Νόμου** ή **Δύναμις** αύτη.

Επειδή όμως ούτω μας έσυνήθησαν πρό πολλού ήδη χρόνου, ούχι μόνον περί τα αφορώντα τας στρατιωτικάς δυνάμεις του Κράτους, αλλά και περί τα αφορώντα τα οικονομικά, μας αναγκάζουσι δηλονότι να ψηφίζωμεν φορολογικούς **Νόμους**, πρίν ίδωμεν πρώτον, πόσα θέλουν είσθαι τα αναγκαία έξοδα, ώστε να δυνάμεθα να επιφέρωμεν βελτίωσίν τινα περί ταύτα, και ανακούφισιν του λαού, διά τούτο έκαμα μέν και σήμερον επιτροχάδην, ως και προχθές, τας παρατηρήσεις ταύτας, αλλά δεν έχω σκοπόν να εμμείνω εις αύτας, και έρχομαι εις άλλο θέμα, έχων μόνον κατά νούν το περυσινόν ποσόν της στρατιωτικής Δυνάμεως, ήτοι τας **9,000**.

Ο σκοπός λοιπόν του Νομοσχεδίου είναι, ως είπον, ή συμπλήρωσις του στρατού· αλλ' ο σκοπός της συμπληρώσεως αύτης και συντηρήσεως του στρατού, ποίος; ούχι ή υπεράσπισις του Κράτους έναντίον εξωτερικών προσβολών, και ή διατήρησις της εσωτερικής τάξεως και ησυχίας; Και ή μέν πρώτη ανάγκη δεν επήλθε μέχρι της σήμερον, ούδ' ίσως είναι κίνδυνος να επέλθη διά πολλών καιρόν είσέτι, χάρις εις την κραταιάν προστασίαν των τριών μεγάλων Δυνάμεων· αλλά καθόσον αφορά την δευτέραν, εχρησιμοποίησαν άρά γε, όσον έπρεπε, την δημοσίαν Δύναμιν ταύτην, χωρίς να καταφεύγωσι, και κατά μέγα μάλιστα μέρος, εις άλλα έκτακτα και έκνομα μέτρα; χωρίς να αύξάνωσιν επαισθητώς το ικανώς υπέρογκον ποσόν των δημοσίων εξόδων, με έκτάκτους δαπάνας; χωρίς να συνταράττωσι την κοινωνίαν μέ αλλεπαλλήλους και κατεσπευσμένας στρατολογίας;

Πώς δεν επήρκεσε λοιπόν ή δημοσία αύτη Δύναμις των **9,000** άνδρών να περιστείλη μόνη τα από καιρών εις καιρόν αναφυόμενα στασιαστικά κινήματα; πώς είς μάτην άρα εξώδευσε μέχρι σήμερον ο λαός υπέρ τα **60,000,000**, προς τον σκοπόν τούτον, ότε εν ώρα ανάγκης, και ανάγκης όχι τόσον βαρείας, όχι επερχομένης από έχθρόν έχοντα δύναμιν υποσοών αξιόμαχον, όταν, λέγω, ή Κυβέρνησις αναγκάζηται να καταφεύγη εις τοιαύτα μέτρα, ως να μή υπήρχον ούδε **100** στρατιώται μόνιμοι εις το Κράτος· εις μάτην άρα ταύτα πάντα;

ιδού εις ποίας αμφιβολίας κατήντησε τους πολίτας ή μέχρι τοῦδε Διεύθυνσις τῶν πραγμάτων τῆς Πολιτείας.

Καὶ δὲν εἶναι τὰ ταχτικὰ μόνον ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνουσι τὸν λαόν· εἶναι κατ' ἐμὲ, καὶ αἱ διαταξεις αὐτοὶ τοῦ περὶ στρατολογίας Νόμου, ὄχι τόσον κατάλληλοι μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ τόπου· εἶναι καὶ αἱ παρὰ πάντων, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξαιρουμένου, αἱ παρὰ πάντων ὁμολογούμεναι καταπιέσεις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ὥστε διὰ ταῦτα ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μὲ κάποιαν βεβαιότητα, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου τούτου δὲν ἐκπληρούται μέχρι τῆς σήμερον· διότι ὄχι μόνον οἱ εὐκαταστατώτεροι τῶν πολιτῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐχεγγυώτεροι ἀποφεύγουσι τὴν κατάταξίν των εἰς τὰς φάλαγγας τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλώτατοι τῶν ἐνδεεῖς ἀπαλλοτριοῦσι τὰς μικρὰς περιουσίας των, διὰ ν' ἀντικαταστήσωσιν ἄλλους ἀνθ' ἑαυτῶν, ὁσάκις ὁ κλῆρος, ἢ ἡ κακὴ πίστις τῶν ἐκτελεστῶν τοῦ Νόμου τοὺς φέρει εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰ βάρη τοῦ λαοῦ περὶ τὴν συνδρομήν των πρὸς τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, καὶ ὡς πρὸς τὴν μικρὰν αὐτοῦ χρησιμοποίησιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, λόγῳ τῆς κακῆς διευθύνσεως. Ἡ δὲ ἀνατροφὴ καὶ ἐκπαίδευσις αὐτοῦ πῶς διενεργεῖται μέχρι τοῦδε; Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, καθὼς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γνωρίζουσιν ὡς φιλόλογοι τὰ, περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου ἰδέας τοῦ σοφοῦ ἡμῶν προγόνου Πλάτωνος· γνωρίζουσιν, ὁποίαν μεγάλην καὶ ὑπεράνθρωπον τιμὴν ἀπέδιδεν ὁ θεῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ εἰς τὸ γένος τῶν γυμνάσεων, ἐν ὅσῳ διετέλουν εἰς τὴν ζωὴν, καὶ πῶς ἐγυμνάζοντο νὰ τιμῶσι, καὶ στεφανώνωσι τοὺς τάφους αὐτῶν μετὰ θάνατον, ὡς τάφους ἡρώων καὶ ἡμιθέων! ἀλλ' ὁποίαν ἀνατροφὴν ἐν ταυτῷ ἐνόμιζεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ λαμβάνωσιν οἱ νέοι οὗτοι; τοὺς ἤθελε, νομίζετε, νὰ διάγωσι τὸν βίον αὐτῶν ἐντὸς τῶν πόλεων, ὅπου καὶ σωματικαὶ καὶ ἠθικαὶ νόσοι ἐπιπολάζουσιν; αὐτὸς συμβουλεύει νὰ περιπολῶσιν οἱ φύλακες τὴν χώραν τῆς Ἐπικρατείας, καὶ μάλιστα τὰ μεθόρια, ὥστε νὰ γνωρίζωσιν ἀκριβῶς τοὺς τόπους, νὰ ὀχυρώνωσιν ἐπιτηδείως τὰς ἐπικαίρους ἐν καιρῷ πολέμου θέσεις κτλ. κτλ. Τοιαῦτα, νομίζομαι καὶ ἡμεῖς, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ ἀνατροφὴ τῶν νέων στρατιωτῶν μας, καὶ πρὸς τούτοις, ἔπρεπε νὰ στρατοπεδεύωσι συχνότερον περὶ τὰς ὑπάπτους διατριβὰς τῶν λιμένων καὶ ἄλλων κακούργων, καὶ νὰ κατοικήσωσιν αὐτοὺς παντοτινῶς, γυμναζόμενοι ἀρχήθεν εἰς τὴν ἔντιμον καὶ δημοτελῆ ταύτην κρυπτείαν!

Ταῦτα δὲ οὕτω γινόμενα περὶ τὸν οὐσιώδη τοῦτον κλάδον τῆς Πολιτείας, ἤθελον καρποφορήσῃ, ὁμοῦ μὲ τὴν διοργάνωσιν τῆς Ἐθνοφυλακῆς, καιροὺς καλλίστους, καιροὺς ἀξίους τῶν δαπανῶν καὶ τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἔθνους.

Ἀλλὰ λαλῶν ἐνταῦθα περὶ τῆς κατὰ ξηρὰν Δυνάμεως τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει, μοὶ φαίνεται, νὰ λησμονήσω καὶ τὴν ἀξιολογωτάτην Ναυτικὴν Δύναμιν, τὴν τοσοῦτον ἀναγκαιοτάτην καὶ χρησιμωτάτην εἰς τὴν Πατρίδα ὑπάρξασαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐλευθερίας, ἣν δὲ δυστυχῶς πρὸ πολλοῦ παραμεληθεῖσαν καὶ εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν καταντήσασαν. Ναί! ἐπὶ τοῦτο προσκαλῶ θερμῶς καὶ ἐντόνως τὴν προσοχὴν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν καὶ τῶν σεβαστῶν συναδελφῶν μου. Τὸ Ναυτικὸν εἶναι ἓν τῶν ἰσχυροτέρων στηριγμάτων τῆς ἀπανταχόθεν ἀπὸ θαλάσσης περιβρεχομένης Πατρίδος μας· καὶ πρέπει, καὶ συμφέρει, καὶ ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀνορθωθῇ συμμετέχον ἀρθόνως τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συνδρομῆς τοῦ Ἔθνους, σύμμετα μὲ τὴν στρατιωτικὴν Δύναμιν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξε πρὸς ταῦτα, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀνέφερε πολλὰ, ἀφορῶντα τὸν περὶ ἀπογραφῆς Νόμον, τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἄσκησιν τῶν στρατιωτῶν, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ ἰδιαίτερα ὀργανικὰ Διατάγματα, τὸν σκοπὸν τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ κτλ. ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου θέματος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπαντῶ.

Ἅπαντα καινούρια προβιαστέρως, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὡς ὑποβαλόντες πρότερον τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχέδιον, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ. Ἐξωτεθεὶς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παρουσιάσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀνέφερον τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους προηγήθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· τότε ἡ Γερουσία, ἐὰν ἐθεώρει ἐπάναγκες νὰ προηγηθῇ τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ἠδύνατο ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου, μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ πρώτου, τὸ ὁποῖον σήμερον θέλω καταβάλει εἰς τὴν Βουλήν· ἀλλ' ἡ Γερουσία εἰς τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Πολλάκις ἐρρέθη καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ παρελθόντα δὲν πρέπει ν' ἀναφέρωνται· ἂν δὲ τὸ ἐναντίον Ὑπουργεῖον παρέβη κατά τι τὰ καθήκοντά του, οἱ Νῦν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσουν τὰς πράξεις του.

Ο προαγορεύσας ωμίλησε πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ περὶ ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, καὶ περὶ ἐξωτερικῆς ὑπερασπίσεως τοῦ Κράτους. Δὲν ἀγνοεῖ ὁ προαγορεύσας ὅτι ὁ στρατὸς εἶναι ἄφευκτον καὶ ἀναγκαῖον τῆς Πολιτείας στοιχεῖον· διότι αὐτὴ, ἔχουσα, ὡς καὶ πᾶν ἄτομον, τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, χρήζει ἰσχυρᾶς στρατιωτικῆς Δυνάμεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας της· καὶ ἂν τοιαύτην Δύναμιν εἴχομεν, ἠθέλομεν εὑρίσκεσθαι εἰς ἄλλην περιωπὴν, χωρὶς νὰ διακινδυνεύωμεν νὰ γίνωμεν τοῦ τυχόντος ἔρματον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον δαπανώμενον ὑπέρογκον ποσὸν, συμφωνῶ μὲ τὸν προαγορεύσαντα· τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δὲν δαπανᾶται ὅλον διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν. ὡς ἀπερισκέπτως πολλοὶ διακηρύττουν· διότι εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πολλῶν ἀγωνιστῶν μισθοδοσίαι, τὰς ὁποίας τὸ Ἔθνος ὀφείλει νὰ χορηγῇ εἰς αὐτοὺς διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις των.

Ὡμίλησε προσέτι ὁ προλαλήσας καὶ περὶ Ἐθνοφυλακῆς, ἀλλ' ἐγὼ παραλείπω ἤδη ν' ἀναφέρω τι περὶ τούτου, διότι εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ἀνέφερε τέλος, ὅτι οἱ ἀποστάται ἦσαν ὀλίγοι· ἀπ' ἐναντίας τόσαι θέσεις, καὶ τόσα χωρία καταλαβόντες, δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι ὀλίγοι. Ἐν τούτοις ἂν ἔλειπεν ἡ στρατιωτικὴ Δύναμις, οἱ ὑπὸ τοῦ Κ. Φαρμάκη συλληφθέντες Ὀθωμανοὶ, ἤθελον λεηλατεῖ ἀτιμωρητεὶ τὴν χώραν τῆς Ἑλλάδος.

Ἂν καὶ παραδέχωμαι, ἐπέφερεν ἄλλος, πολλὰς τῶν παρατηρήσεων, τοῦ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, δὲν εἶναι ἤδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς νὰ ἐπιφέρω καὶ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων γνώμην μου· διότι ἄλλο ἀντικείμενον πρόκειται σήμερον εἰς συζήτησιν· διὰ τοῦτο παρατηρῶν μόνον, ὅτι ὁ ὑπάρχων στρατὸς δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, προβάλλω τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θεωρῶν περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συζήτησιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα, ἀνέφερεν, ὅτι ὡμίλησα ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· ἀπ' ἐναντίας ἐγὼ φρονῶ, ὅτι, προκειμένου περὶ στρατολογίας **1,000** ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν ὑπηρετήσει ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, δύναται ἕκαστος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδέαν του, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας παρατηρήσεις θεωρεῖ ἀναγκαίας. Ἂν δ' οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δὲν ἔφερον τὰ πράγματα, εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκονται κατάστασιν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐρεθίζωνται ἀπὸ τοὺς λόγους μου.

Τὸ παρελθὸν εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δὲν πρέπει νὰ ἐγγίζωμεν· ἀλλ' ἐγὼ ἐκφράσας μόνον τὰς σκέψεις μου, τὰς ὁποίας ἡ μελέτη τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐγέννησε, οὔτε ὀνόματα ἀνέφερον, οὐδ' ἐμπαθῶς κατά τινος ἐλάλησα.

Ἡ ἀνατροφὴ, καὶ τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια εἶναι ἔργον ἰδιαιτέρων ὀργανικῶν Διαταγμάτων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς· δὲν ἀρνοῦμαι τοῦτο· δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παρασιωπήσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀκούσῃ, καὶ πραγματοποιῇ τὰς περὶ τούτου ὀρθὰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων συμβουλάς.

Ἀπερισκέπτως διακηρύττουσί τινες, εἶπεν ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς, ὅτι δαπανῶνται τοσαῦτα χρήματα διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν, ἐνῷ πολλὰ τούτων ἐξοδεύονται εἰς τοὺς ἀγωνιστάς. Ὅτε τὸ **1842** πολὺς ἐγίνετο λόγος περὶ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, πολλοὶ ἐρρόνουν, ὅτι ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ τὸν ἀναγκαῖον στρατὸν δι' ἐξόδων ὀλιγωτέρων κατὰ ἓν τρίτον τῶν πρότερον δαπανωμένων· τοιαύτην καὶ ἐγὼ ἔχων περὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἰδέαν, ἤμην, καὶ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι εὐχαρίστως ἤθελεν ἐναγκαλισθῇ εἰς τοῦτο, ἐκτὸς εἰμὴ, ἐὰν ἀληθεύῃ πάντοτε δυστυχῶς, ὅτι ἡ ἀρχὴ μεταβάλλει τὸν ἄνδρα· δαπανῶνται εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς πολλὰ, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς· ἀλλ' οὗτοι ἐκτὸς, ὅτι εἶναι εὐάριθμοι, δύνανται ἀκόμη νὰ πράξωσί τι ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, χρείας τυχούσης, καὶ ἑπομένως τὰ δι' αὐτοὺς δαπανώμενα δὲν ἀποβαίνουσι μάταια.

Ἀνευ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, οἱ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Φαρμάκη συλληφθέντες τέσσαρες Ὀθωμανοὶ ἤθελον εἰσβάλει, καὶ κατατροπώσει τὴν Ἑλλάδα. Εἰς πρὸς τοῦτο ἀγνοῶ τί ν' ἀπαντήσω· λέγω μόνον, ὅτι ὁ Φαρμάκης, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν, καταδιώκει ἤδη ἄλλους κινηθέντας πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι, ἐνόσῳ ἰσχύει τὸ Σύνταγμα, δὲν πρέπει ν' αὐξάνωμεν τὴν δύναμιν τοῦ Στρατοῦ διὰ τῶν τυχαίων μέσων, ἀλλὰ διὰ τῶν νομίμων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐρωτῶ, εἶπε, τὸν προαγορεύσαντα νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερα, ἂν θεωρῇ, ἢ μὴ, ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν τακτικοῦ στρατοῦ· διότι ἐκ τῶν ἀγορεύσεών του ἠνόησα, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ὅτι ἔχει ἐναντίαν ἰδέαν.

Εἶμαι πρόθυμος, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐξηγηθῶ. Ἐκ προοιμίων ὅμως παρατηρῶ, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παρεξηγήσας τοὺς λόγους μου, ἐξήγαγεν, ὅτι ἐγὼ δὲν θέλω τὸν τακτικὸν στρατὸν, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔπραξεν ἐπὶ τῆς συζητή-

σεως τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου, εἰπών, ὅτι εὑρίσκονται Γερουσιασταὶ, δικαιολογοῦντες τὰς ἀνταρσίας. τούτου ἕνεκα, ὁσάκις ὁμιλῶ, πρέπει νὰ περιβάλω περὶ τὸν λαιμὸν ἀγχόνην διὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς γνώμης μου, ἢ νὰ προσποιηθῶ τὸν μανιακὸν, ὡς ὁ Σόλων.

Προκειμένου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ εἰς χιλίων ἀνδρῶν, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τῶν ὁλικῶν ἀριθμῶν τοῦ Στρατοῦ, παρετήρησα, εἰς τί οὗτοι κυρίως χρησιμεύουσιν, ἀφοῦ κατὰ μέτινος ἔξωθεν ἐπερχομένου ἐχθροῦ δὲν ἔγινεν, οὔτε θέλει γένῃ διὰ πολὺν καιρὸν εἰσέτι ἀνάγκη αὐτῶν· κατὰ δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν ταραχῶν δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν ἀρκούντως μέχρι τῆς σήμερον, λόγῳ τῆς κακῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων; Ταῦτα λοιπὸν λέγων, ἐξέφρασα γνώμην, ἂν θέλω, ἢ μὴ, τὸν τακτικὸν Στρατόν; ἡ διαγωγή μου ἀπέδειξεν, ἂν θέλω τὴν ὕπαρξιν τακτικοῦ Στρατοῦ· διότι συνετέλεσα νὰ σχηματίσῃ ὁ φαβὶς ἐντὸς δύο μηνῶν τακτικὸν Στρατὸν 5000, ἐνῷ εἶχε μόνον 500. Προτιμῶ λοιπὸν τακτικὸν πεζικὸν, καὶ ἠθικὸν Στρατὸν, καὶ ὄχι σώματα ἐνόπλων στρατολογούμενα τυχαίως τῇδε κακεῖσε, καὶ ὑπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τιθέμενα.

Ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας, ἐπέμεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἀρχὴ μεταβάλλει τὸν ἄνδρα, τὸν ἀπαντῶ, ὅτι τετάρτην ἤδη ῥορὰν ὑπουργῶ, καὶ ἡ διαγωγή μου, οὔτε ὡς δημοσίου, οὔτε ὡς ἰδιώτου ἠλλάξεν.

Ἄλλο ἐζήτησα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καὶ ἄλλως ὑπολοίπων τὴν ἐρώτησιν μου, μοὶ ἀπέδωκεν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν μήτε εἶχον, μήτε ἐξέφρασα. Παρατηρῶ δὲ εἰς τὸν Κ. Γερουσιαστὴν, ὅτι δὲν πρέπει, ἐξαρχόμενος τοῦ προκειμένου θέματος, νὰ ὁμιλῇ περὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἀσχέτων πρὸς τὸ προκείμενον, οὔτε νὰ περιῤῥαίνῃ τοὺς στρατολογουμένους, ὡς τυχαίως καὶ ἀγεληδὸν, οὕτως εἰπεῖν, συλλεγομένους. Ὅτι δὲ ἡ ὕπαρξις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἶναι ἀναγκαιοτάτη, ἀπεδείχθη καὶ εἰς ταύτας ἀκόμη τὰς περιστάσεις· διότι ἡ ὀλιγομελὴς φρουρὰ τῆς χωροφυλακῆς ἔδωκε καιρὸν εἰς ἀνθρώπους ἀποτετολμημένους νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὰς Καλύβας, καὶ νὰ προξενήσωσι τόσην ζημίαν καὶ εἰς τὸ Δημόσιον καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας.

Περὶ Στρατοῦ ἐν γένει ὁμιλήσας, ἐπανέλαβεν ὁ προηγορεύσας, ὁποίος πρέπει νὰ ἦνε οὗτος, καὶ πῶς πρέπει νὰ διευθύνηται, δὲν ἐξῆλθεν τοῦ προκειμένου· δὲν ἔπρεπε δὲ ν' ἀναφέρῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι κατηγορῶ τοὺς στρατολογουμένους, ὡς ἀγεληδὸν ἠθροισμένους· διότι τοιοῦτον τι ποτὲ δὲν εἶπον, οὔτε εἶ-

πον ἀπαντα τὰ εἰρημένα, ἐπέρασεν ἄλλος, ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· διότι εἶναι βέβαιος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρχῃ στρατιωτικὴ δύναμις, παρ' ὅσην ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη τοῦ Κράτους, διὰ νὰ μὴν ἐπιβαρύνηται τὸ Δημόσιον μὲ ἔξοδα, διὰ τὰ ὁποῖα κατέκρινεν ἄλλους.

Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἀπάντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐλάβομεν, καὶ ἀπανταχοῦ, ὅπου δὲν εἶναι ἀνάγκη, διετάξαμεν τὴν διάλυσιν τῶν στρατολογηθέντων, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ περιττῶν ἐξόδων.

Πλειοψηφίᾳ τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ Ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ Ε. Ἔ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου πρώτου, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε· τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀντιβαίνει εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, ἰσχύοντας ἤδη, καὶ μὴ ἀντιβαίνοντας εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸν περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, λέγω, καὶ τὸν περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ διανομὴ τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα ἀναλογούντων στρατευσίμων, γίνεται ἀπὸ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· ἢ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ ἀγνοῶ, πῶς διετυπώθη, ὅτι τοιοῦτοι Νόμοι, συναδόντες μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων, δὲν ἐξεδόθησαν. Ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας φρονῶ, ὅτι ὑπάρχουσι, καὶ ἰσχύουσι, διότι οὔτε ὑπ' ἄλλου Νόμου μεταγενεστέρου ἐκυρώθησαν, οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἀντιβαίνουσι, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν αὐτοδικαίως καταργημένοι. Ὑπαρχόντων λοιπὸν τῶν μνησθέντων Νόμων, δὲν πρέπει νὰ νομοθετήσωμεν ἤδη, ὅτι ἡ διανομὴ τῶν ζητουμένων ἤδη νεοσυλλέκτων θέλει γίνεσθαι ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν διὰ τῆς Ἐπαρχίας, καὶ ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων διὰ τοὺς Δήμους· διὰ ταῦτα πρότεινω νὰ προπολογηθῇ τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὡς ἀκολούθως. « Οἱ 1000 οὗτοι ἄνδρες θέλουν διανεμηθῆ, καὶ στρα» τολογηθῆ κατὰ τοὺς περὶ τούτων ὑπάρχοντας Νόμους. »

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπάντησεν ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς, διὰ τὰς φράσεως « δὲν ἐξεδόθη Νόμος, συναδῶν μὲ τὸ ἐν ἰσχύϊ Συνταγ» ματικὸν σύστημα ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων » ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων κτλ. » δὲν ἐνοεῖ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, ἀλλ' ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐξεδόθη Νόμος περὶ διανομῆς, συμφώνως μὲ τὸ Συνταγμα-

τικὸν σύστημα. Ἡ διανομὴ τῶν νεοσυλλέκτων γίνεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ἐνεργεῖται κατὰ τὸ διανεμητικὸν τῆς ῥοπολογίας σύστημα εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ἐν οἷς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, προσδιορίζοντα τὸ ὁλικὸν ποσόν, διανέμουν κατὰ Νομούς. Τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια κατ' Ἐπαρχίας. τὰ δ' Ἐπαρχιακὰ κατὰ Δήμους, καὶ τὰ Δημοτικὰ ἐνεργοῦσι. Τοιοῦτος λοιπὸν καὶ περὶ διανομῆς τῶν νεοσυλλέκτων Νόμος ἀπαιτεῖται· καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, παραδεχομένη ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ.

Φρονῶ, ἀντέταξεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας, ὅτι ὑπάρχει τοιοῦτος Νόμος, δίδων τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· καὶ ἀφοῦ οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν πρό, ἢ μετ' αὐτὸ ἐξεδόθη· τῶν Νόμων λοιπὸν τούτων δὲν πρέπει νὰ παραβῶμεν, διότι ἐκ τῶν παραβιάσεων τῶν Νόμων προέρχονται ὅλα τὰ δεινὰ εἰς τὰ Κράτη.

Ὁ μνησθεὶς περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, ἀντέκρουσεν ὁ προαγορεύσας, ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα· διότι κατὰ μὲν τὸν Νόμον τοῦτον τὸ Ὑπουργεῖον προσδιορίζει τὸ ποσὸν, καὶ κάμνει τὴν διανομήν, κατὰ δὲ τὸ Σύνταγμα ἀμφότερα ταῦτα ἐνεργοῦσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἡ προταθεῖσα τροπολογία, παρετήρησεν ἄλλος, εἶνε ἔλλογος, διότι εἶναι σύμφωνος μὲ τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους· ἡ δὲ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, προβάλλουσα τὴν ἔλλειψιν τελείου Νόμου, ἀπομακρύνεται παντελῶς ἀπὸ τὸ συνταγματικὸν σύστημα, παραδεχομένη τὸ §. β'. τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς κειμένους Νόμους· ὅταν ἡ παραβίασις τῶν Νόμων γίνηται ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, ὁ λαὸς δύναται νὰ ὑψώσῃ φωνὴν, καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἡ προσήκουσα διόρθωσις· ἀλλ' ὅταν αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα παραβιάζωσι τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς κειμένους Νόμους, τὸ κακὸν εἶναι ἀθεράπευτον, καὶ τὰ παράπονα τῶν λαῶν, μὴ εὑρίσκοντα διέξοδον, ἐκρήγνυνται εἰς ταραχὰς καὶ στάσεις.

Τὸ προκείμενον ἐδάφιον, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι Συνταγματικώτερον, καὶ καταλληλότερον εἰς τὰς παρούσας κατεπειγούσας περιστάσεις. Οἱ Νομάρχαι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς στατιστικοὺς πίνακας τοῦ πληθυσμοῦ, θέλουν προσδιορίσει τὸ εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἀναλογοῦν ποσὸν, οἱ δὲ Ἔπαρχοι τὸ εἰς ἕκαστον Δῆμον. Δὲν δύναται δὲ νὰ λάβῃ χώραν καμμία κατάχρησις εἰς τὴν διανομὴν ταύτην, διότι οἱ

Δῆμοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφέρθωσι κατ' αὐτῶν, ὅταν ὁ ἐπιβαλλόμενος ἀριθμὸς τῶν στρατευσίμων δὲν εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸν πληθυσμὸν ἑνὸς ἑκάστου, ἐνῶ ἡ συγκλησις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐπ' αὐτῷ καὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ, ἀπαιτεῖ καὶ ἔξοδα καὶ καιρὸν ἱκανὸν, ἀφ' οὗ ἴδη παρέλθει ἡ ἐποχὴ, τὴν ὁποίαν ὁ περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας Νόμος προσδιορίζει. Ἐὰν δὲ ἡ διάταξις αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὸ 4 ἄρθρον τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, ὡς παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν παρανομεῖ, προτείνον τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος μόνον.

Ἡ διανομὴ, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τὸ μὲν Ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργῇ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, οἱ δὲ Νομάρχαι καὶ Ἔπαρχοι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων. Ὁ δὲ λόγος, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἔξοδα διὰ τὴν συγκλησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι δὲν πρέπει νὰ καταστρέφωνται οἱ Νόμοι διὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ὑπουργείου· τούτου ἕνεκα ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προταθείσης τροπολογίας.

Δὲν ὑπάρχει παραβίασις Νόμου, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅταν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα συζητοῦν καὶ παραδέχωνται Νόμον, καὶ τοι ἀντιβαίνοντα εἰς προϋπάρχοντας· ὁ ἐνεργῶν τὸν Νόμον παρανομεῖ, ὅταν ἐραμμόζει αὐτὸν κακῶς· ὁ δὲ νομοθετῶν δύναται νὰ παραδεχθῇ, ἢ μὴ, τὸν προτεινόμενον Νόμον. Πρὸ πολλοῦ καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, καταργοῦν τὰ Ἐπαρχιακὰ, ἀλλὰ τοῦτο μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεψηφίσθη. Ἐπειδὴ δὲ δι' αὐτοῦ γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ, ὅτι διὰ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων ἐνεργεῖται ἡ διανομὴ, καὶ ὅτι τὰ Ἐπαρχιακὰ καταργοῦνται, δὲν πρέπει νὰ παραβιάσωμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ νὰ δώσωμεν τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια.

Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δηθεν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια θεωροῦνται καταργημένα, ἐνῶ εἰσέτι δὲν ἐπεψηφίσθη ὁ περὶ Νομαρχιακῶν Νόμος· ῥοπολογῶ διὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι παραβίασις Συνταγματικῆς ἀρχῆς, νὰ παραβαίνωμεν Νόμον ὑπάρχοντα, καὶ ἰσχύοντα.

Μετὰ ταῦτα ψηφοφορηθεῖσα ἡ προκειμένη τροπολογία, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, ἰσοψηφίας τυχούσης· καὶ ἑπομένως ὁ § 2 τοῦ

άρθρου πρώτου ἔμεινεν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ἐκρίχθη ἐπομένως παραδεκτὸν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 12 ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 6 Μαΐου ε. ε.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 39 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 καὶ 1/2 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς ἐγγραφα.

1) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 449 καὶ ἀπὸ 18 Μαΐου ε. ε. ἐγγραφαν τοῦ Πρυτάνεως, δι' οὗ εἰδοποιεῖ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, ὅτι ἄξιον θέλει τελεσθῇ ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῆς ἐγκαθιδρύσεως αὐτοῦ, καὶ προσκαλεῖ αὐτοὺς νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν ταύτην.

2) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσιαστοῦ Γ. Ἀντωνοπούλου ἀπὸ 17 Μαΐου ε. ε., ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

3) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Πρασσακάκη ἀπὸ 18 Μαΐου ε. ε., ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

4) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσ. Σ. Καλογεροπούλου ἀπὸ 19 Μαΐου ε. ε. ζητοῦντος ὡσαύτως τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

5) Ἀναφορὰν τοῦ Β. Βουδούρη, συνοδευομένην μὲ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἰατροῦ Γρηγ. Καλλιῤῥόη, ἐξαιτουμένου παράτασιν τῆς ληξάσης ἀδείας του, λόγῳ ἀσθενείας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ὁ Γερουσιαστὴς Δ. Ὀλύμπιος, ἐζήτησατο προφορικῶς τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἕνεκα καταπειγουσῶν καὶ ἀναποφεύκτων οἰκιακῶν του ὑποθέσεων.

Ὁ Γερουσιαστὴς Νικόλ. Πονηρόπουλος ἐπρότεινε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἄδεια, τὴν ὁποίαν ἔλαβε μὲν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἔκαμεν αὐτῆς χρῆσιν.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος μέν τινος, ὅτι εἰς μὲν τὸν Κ. Β. Βουδούρην πρέπει νὰ δοθῇ δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας του, κατὰ τὰ προαποφασισμένα παρὰ τῆς Γερουσίας, διότι ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ πιστοποιουμένης ἀσθενείας του δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους Γερουσιαστὰς, τότε μόνον, ὅταν μένῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς εἰς συγκρότησιν τῶν Συνεδριάσεων.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ διαμένωσι πάντοτε ἐν τῇ Πρωτευούσῃ 36 Γερουσιασταὶ, καὶ ἐπομένως τότε δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἄδειαν οἱ αἰτοῦντες, ὅταν ἕνεκα τῆς ἀπουσίας των δὲν ἐλαττοῦται ὁ διαληφθεὶς ἀριθμὸς, ἡ Γερουσία ἀπεράσισεν εἰς μὲν τὸν Κ. Βασιλεύων Βουδούρην νὰ δοθῇ δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας του, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους τότε μόνον, ὅταν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες ἀποτελῶσι τὸν ἀριθμὸν 36.

Ἐπομένως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς, μελλούσης νὰ παρευρεθῇ αὔριον (20 Μαΐου) κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ. εἰς τὸν Ναὸν τῆς Καπνικαρέας, ἔνθα θέλει τελεσθῇ ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, καὶ παρουσιασθεῖσα ἔπειτα εἰς τὰς ΑΑ. ΜΜ. προσφέρῃ τὰς συγχαριτηρίους εὐχάς της, ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ περὶ τῆς τελετῆς ταύτης Πρόγραμμα. Μετὰ ταῦτα γενομένης κληρώσεως, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Ἀναστάσιος Λόντος, Γ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Καρακατζάνης, Νικόλαος Πονηρόπουλος, καὶ Γ. Νοταρᾶς.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσσης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ἰουνίου 1818 ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **28** μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν **11** καὶ **1/2** ὥραν Μ. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τινός, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Γερουσιαστὴς Ἰω. Στάϊκος, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἐξ Ἀγρινίου πληροφορίας, πάσχει δεινῶς, καὶ οὐ μόνον ἡ ἐνταῦθα μετάβασίς του εἶναι ἀνέφικτος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάῤῥωσίς του καθίσταται ἀδύνατος, κατὰ τὰς πιστοποιήσεις τῶν Ἰατρῶν, ἂν δὲ μεταβῇ εἰς ὀρεινὰ μέρη, πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ συζητηθεῖσα διὰ τῆς ἀπὸ **4** Μαΐου Ε. Ε. δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ αἰτουμένη δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἀπὸ **12** Μαΐου Ε. Ε. ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιασκοῦ Α. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένου τρίμηνον παράτασιν τῆς ἀδείας του, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τῷ δοθῇ τεσσαρακονθήμερος παράτασις, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης ἀδείας του, σύμφωνα μὲ τὰ προαποφασισμένα περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς λόγῳ ἄλλων αἰτιῶν, καὶ οὐχὶ τῷ λόγῳ τῆς ὑγείας χορηγητέας ἀδείας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον περὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν ὁρκωτικῶν δικαστηρίων Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρίχοντος ἔτους ἐνόρκων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον **54** τοῦ ἀπὸ **21** Ἰανουαρίου **1834** περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου, ἕκαστον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ συντάττῃ κατάλογον, περιέχοντα **30** ὀνόματα ὑποψηφίων, πρὸς συγκρότησιν τῶν Δικαστηρίων τῶν Κακουργιοδικῶν· ἀντικατασταθεισῶν ὅμως ἔπειτα τῶν Νομαρχιῶν διὰ τῶν Διοικήσεων, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναγκαίως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ **12** Ὀκτωβρίου **1836** Διατάγματος, ὁρίσαντος νὰ συντάσσωνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγοι κατὰ Διοικήσεις, καὶ ἕκαστος αὐτῶν νὰ περιέχῃ ἀντὶ **30** **10** μόνον ὀνόματα ὑποψηφίων ἐνόρκων· ἀλλ' ἀπελθόντος αὖθις τοῦ ὑπάρχοντος Νομαρχιακοῦ συστήματος, οἱ ὑπὸ τὰ ὀρεστῶτα Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τῆς περιφερείας ἑκάστου Νομοῦ συνταχτέοι καταλόγοι πρέπει νὰ περιέχωσι πάλιν **30** ὀνόματα.

Πλὴν τὰ πλειότερα τῶν κατὰ τὸ Π. Ε. συνελθόντων Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, πλανηθέντα ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἀνωμαλίας, δὲν ἐξελέξαντο δι' ἕκαστον Νομὸν τὸν ἀπαιτούμενον τῶν **30** ὑποψηφίων ἀριθμὸν, ἀλλ' ἄλλα μὲν ἐνέγραψαν εἰς τοὺς καταλόγους των **20** μόνον κατὰ Νομὸν ὑποψηφίους, ἄλλα δὲ ἥττονα τούτων ἀριθμὸν, καὶ ἄλλα, ὡς τὸ τῆς Καρυστίας καὶ Σκοπέλου, δὲν ἐνήργησαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων των ἐκ τῶν ὁριστημένων καταλόγων, ἀλλ' ἐξ ἄλλων προσώπων, καὶ τέλος τὸ τῆς Μήλου, ἕνεκα διαφόρων δυσκολιῶν, δὲν κατωρθώθη νὰ συνέλθῃ εἰσέτι. Πρὸς τούτοις ὁ ἀπὸ **11** Φεβρουαρίου Ε. Ε. Νόμος δὲν ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὰ πρὸς ἀκριβῆ τῆς ἐργασίας των ἐκπλήρωσιν, ὡς ὁδηγὸς, καθὼ ἐκδοθεὶς μετὰ τὴν σύνταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγων.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν περίστασιν, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἐγκύρως ἡ πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικῶν κλήρωσις τῶν ἐνόρκων, ἔπρεπεν ἢ νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προεκτεθεισῶν ἐλλείψεων, ἢ νὰ διορθωθῶσιν αὐτὰ νομοθετικῶς· ἐκ τῶν δύο ὅμως τούτων συστημάτων προτιμήσας τὸ τελευταῖον, ὡς προσφορώτερον, συνέταξα τὸ ἐπισυνημμένον, καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὑψηφισθὲν Νομοσχέδιον, καθότι ἀφ' ἑνὸς μὲν γνωρίζω ἐκ πείρας, ὅτι ἡ συγκλησις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων εἶναι καὶ δυσχερὴς καὶ δαπανηρὰ, καὶ προσέτι ἀπαιτεῖται ὑλικὸς καιρὸς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ συναισθάνομαι, ὅτι καὶ ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει, καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ συγκροτηθῶσιν, ὅσον οἷόν τε ταχύτερον, τὰ Δικαστήρια τῶν Κακουργιοδικῶν, διὰ νὰ δικασθῶσιν οἱ ἀπειράριθμοι ἐν ταῖς φυλακαῖς ὑπόδικοι, καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔνοχοι νὰ γνωρίσωσι τὴν

τύχην αὐτῶν, καὶ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ καινωνία, οἱ δὲ μὴ τοιοῦτοι, νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς κόλπους τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς.
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφησάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς συγκρότησιν τῶν συνόδων τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέλουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἑνόρκων καταλόγοι.

Εἰς ὃν τινα δὲ Νομὸν οἱ ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συνταχθέντες καταλόγοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῇ ἀπὸ τοὺς τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν Κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γίνει παρὰ τοῦ Προέδρου τῶν Ἐφετῶν διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις, καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἐξέθεσε καὶ προφορικῶς τὰ ἑξῆς. Ἐκ τῆς διαλειφθείσης ἐκθέσεως, εἶπεν, ἐνοεῖ ἕκαστος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν τὸ αἴτιον, ὑπὸ τοῦ ὁποίου πλανηθέντα τινὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δὲν ἐξελέξαντο τὸν ἀπαιτούμενον

ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἑνόρκων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ νέου συγκάλεσις τῶν εἰρημένων συμβουλίων καὶ καιρὸν πολλοῦ χρῄζει, καὶ ἀνέφικτος καθίσταται, διότι οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, ὡς μὴ ἀποζημιούμενοι, ἀρνοῦνται νὰ συνέλθωσιν, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον ἐθεώρησε προσφορώτερον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καὶ μὲ τὰς Συνταγματικὰς ἀρχὰς συνάδει καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν διατηρεῖ, καὶ τοὺς κρατουμένους εἰς τὰς φυλακὰς ὑποδίκους ταχύτερον ἀπαλλάττει τῆς ὀδυνηρᾶς θέσεώς των. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ν' ἀποφύγῃ ἐνδεχόμενα παράπονα, ὅτι ἔλθεν ἡ ἐξουσία θέλει νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἰδία τὴν ἐκλογὴν πολλῶν ἑνόρκων διὰ πολιτικοὺς σκοπούς, δὲν ἀνέθεσε τὴν ἐκλογὴν τῶν ἑνόρκων εἰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἐφετῶν. Ἐκτὸς τούτου, ἵνα μὴ τυχὸν παρεισδύσωσιν ἀνίκανοι, ἐθεώρησεν ὀρθότερον νὰ γίνῃ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν τριάκοντα ὀνομάτων οὐχὶ ἀπὸ τοὺς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συνταχθέντας καταλόγους ἀλλ' ἀπὸ τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων Συνόδων τῶν Κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Μετὰ ταῦτα ἐγνωμοδότησεν εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ διορίσωσι τὰ Τμήματα Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ προεξετάσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν, διότι τροπολογοῦν προϋπάρχοντα Νόμον, καὶ ἀντιβαίνον ἴσως καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τὸ Σύνταγμα, χρῄζει μεγάλης σκέψεως· ἀντέταξε δὲ ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀντιβαίνει μήτε εἰς τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, μήτε εἰς τὸ Σύνταγμα, ὡς ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας, καὶ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι κατεπείγουσα, διότι τοσοῦτοι ὑπόδικοι στενάζουσιν ἐντὸς φυλακῆς· ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς, ἵνα ὡριμώτερον σκεφθεῖσα, καὶ τὸν περὶ ὁρκωτικῶν Δικαστηρίων Νόμον λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, παρατηρήσῃ, ἂν προσβάλληται, ἢ μὴ, οὗτος διὰ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ ἐπέτρεπεν ἄλλος τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἁπλοῦν καὶ κατεπείγον, εἶναι περιττὴ ἡ Ἐπιτροπή.

Ἂν καὶ ὁ προλαλήσας, ἐπήνεγκεν ἄλλος, θεωρεῖ ἁπλοῦν καὶ εὔκολον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας τὸ θεωρῶ πολύπλοκον, καὶ χρῄζον ἐμβριθοῦς σκέψεως· τοῦ δὲ κατεπείγοντος αἰτία εἶναι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαί της, διότι παρημέλησαν νὰ ἐκλεχθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων ἑνόρκων· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ἦτο,

ρισθῇ Ἐπιτροπή, ἵνα αὔριον καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσιν της· καὶ οὕτω καὶ καιρὸν πρὸς σκέψιν λαμβάνομεν, καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιταχύνομεν.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου ἀπεφάσισε διὰ χειροτονίας νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή, διὰ νὰ καθυποβάλῃ αὔριον τὴν ἔκθεσίν της, νὰ συζητηθῇ δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, ὅσον ἐνεστι ταχύτερον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰουνίου 1848. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθεισῶν τριῶν ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ν. Χρυσογέλου, Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ Δ. Πλαπούτα, αἰτουμένων τῶν μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τελευταίου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτούς, ἂν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες ὦσι 36.

Ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συγχροτήσεως τῶν Ὁρκωτικῶν Δικαστηρίων Ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων

διὰ τὸ τρέχον ἔτος, Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσεν ἀνάγκη, προελθοῦσα ἐξ ἀποτελεσμάτων, τῶν ὁποίων ἐγκαίρως αἱ αἰτίαι δὲν προελήφθησαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις ἤθελεν εἶσθαι ἤδη ἀνωφελὴς καὶ ματαία, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν συνοδεύουσαν τὸ Νομοσχέδιον ἔκθεσιν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται κατάδηλος ἡ ἀνάγκη τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος. Κρίνει ὅμως χρέος της ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι, ἂν τὸ παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθὲν περὶ σταθεροῦ τρόπου τακτικῆς ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδιον, καὶ τὸ ὁποῖον μὲ λύπην της ἐπληροφορήθη ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι μάλις χθὲς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλήν, δὲν ἀπαρτισθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον, διὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, οὔτε τοιοῦτοι ἔκτακτοι Νόμοι θέλουν εἶσθαι ἱκανοὶ νὰ διασώσωσιν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, καθόσον καὶ οἱ κατάλογοι οἱ ἅπαξ συνταχθέντες ἐξηντλήθησαν ἤδη, καὶ εἰς αὐτοὺς δύνανται νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἵτινες ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐνυπάρχουν ἄλλοι, οἵτινες δύνανται νὰ τοὺς ἀναπληρώσωσιν. Οὕτω δὲ στεροῦνται οἱ δικαζόμενοι τῶν ρυσικῶν δικαστῶν των, ὅπερ καταστρέφει καὶ τὴν βάσιν τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, καὶ τὴν παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσαν ἀρχήν, καθ' ἣν οὐδεὶς στερεῖται τῶν ρυσικῶν δικαστῶν του. Καὶ ταῦτα διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸ Σῶμα τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἐντὸς τοῦ παρόντος μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουνίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης. Γ. Γλαράκης.

Ι. Παξιμάδης Α. Λόντος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, τὴν δ' ἐρχομένην Δευτέραν νὰ συζητηθῇ τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον. Ἐπίσης δ' ἀποφασίσθη ν' ἀρχηται τοῦ λοιποῦ ἡ Συνεδρίασις περὶ τὴν δεκάτην ὥραν, καὶ σημειοῦται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς ὁ

μὴ ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ὥραν ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῇ 14 Ἰουνίου 1848 ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος **Κ. Χ. Κλωνάρης**, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 καὶ 1/2 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἀπεφάσισε νὰ σημειοῦται εἰς τὰ Πρακτικὰ τὸ ὄνομα τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου Γερουσιαστοῦ, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας· διότι τοιαύτη ἀπόφασις ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ **14** ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ἣν ἡ τοιαύτη ἔλλειψις τότε μόνον σημειοῦται εἰς τὰ πρακτικά, ὅταν ὁ Γερουσιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις, καὶ τοῦτο ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία. Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην καὶ ἄλλου τινὸς ὑποστηρίξαντος, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀντέταξεν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε τοιαύτην ἀπόφασιν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, ὤφειλεν ὁ προλαλήσας νὰ προτείνῃ τὴν διόρθωσιν τῶν Πρακτικῶν πρὸ τῆς ἐπικυρώσεώς των διότι μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν δὲν δύνανται πλέον νὰ μεταβληθῶσι· κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ὅμως Συνεδρίασιν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις, ἂν τὰ ἐν τοῖς σημερινοῖς Πρακτικοῖς ἀναφερόμενα περὶ τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἀπόντων

εἰς τὰ Πρακτικὰ κτλ. ἀντιβαίνουσιν, ἢ οὔ, εἰς τὸν Κανονισμόν. Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν·

Ὅτε εἰσήχθη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐζήτησα τὸν λόγον, διὰ νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινάς· ἀλλ' ὁ Κ. Πρόεδρος, πρὶν ἢ ἀκούσῃ, ἂν ἡ ἀγόρευσίς μου ἔμελλε νὰ περιστραφῇ εἰς τὴν ἀρχήν, ἢ τὰ καθέκαστα τούτου, δὲν μοὶ ἐπέτρεψε τὸν λόγον, διϊσχυριζόμενος, ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν Κανονισμὸν οἱαδήποτε ἐπί τινος Νομοσχεδίου παρατήρησις, πρὶν τοῦτο, ἐπεξεργασθὲν ὑπὸ τῆς διοριζομένης ὑπὸ τῶν Τμημάτων Ἐπιτροπῆς, καθωποβληθῇ εἰς συζήτησιν. Παραδέχομαι πληρέστατα, ὅτι ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν ἀκριβῶς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ εἴμεθα ἐπιεικέστεροι, καθόσον εἴμεθα πρωτόπειροι εἰς τὸ συνταγματικὸν σύστημα, καὶ διὰ τῆς ἐπιεικείας ἡμῶν νὰ ἐνισχύωμεν τοὺς δυναμένους, καὶ θέλοντας νὰ ῥωτίζωσι τὴν Γερουσίαν διὰ τῶν παρατηρήσεών των, διότι ἡ μεγάλη αὐστηρότης, καταπνίγουσα τὸ αἴσθημα, ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, χωρὶς τῆς ὁποίας τὸ συνταγματικὸν σύστημα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἐὰν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἰσαγαγὼν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐγγράφου αἰτιολογικῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐκθέσεώς του, δὲν ἤθελον βεβαίως τότε ζητήσει τὸν λόγον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπέρρεε, καὶ προφορικὰς ἐπὶ τούτου ἐκτεταμένας ἀναπτύξεις, ἐνόμισα ὅτι ἠδυνάμην νὰ ἐπιφέρω καὶ ἐγὼ παρατηρήσεις τινάς, στηριζομένας περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὴν συνάφειαν αὐτοῦ μὲ τοὺς προϋπάρχοντας περὶ ὁρκωτῶν Νόμους, ἐκ τῶν ὁποίων ῥωτιζομένη ἡ Γερουσία, ἤθελε προχωρήσει καὶ ταχύτερον, καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ.

Ἡ αἰτησίς μου αὕτη δὲν ἦτο πρωτοφανής· διότι καὶ ἄλλοτε, ὅτε εἰσήχθη τὸ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διαλαμβάνον, ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ Ὑπουργείου δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτό, πρὶν καθυποβληθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπι-

τροπής, καὶ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις, ἀπερώτητη ἡ Γερουσία, κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶναι ἀντισυνταγματικὸν τὸ νὰ λάβῃ τὴν εἴσοδον ὁ εἰσηγητὴς, ἢ ἄλλος τις παρὰ τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Νομοσχεδίων.

Ἐκτὸς τοῦ προηγουμένου τούτου παραδείγματος, καὶ θεωρητικῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ αἴτησίς μου ἦτον ἔλλογος· διότι, ἐὰν Ὑπουργός τις καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον, ἀντιβαῖνον εἰς ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος, ἢ εἰς Νόμον ὑπάρχοντα, καὶ ἰσχύοντα, ἡ Γερουσία δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοιοῦτον Νομοσχέδιον, καὶ διαταξῇ τὴν παραπομπήν αὐτοῦ εἰς τὰ Τμήματα; ἢ θέλει τὸ ἀπορρίψει, συγχωροῦσα τὸν λόγον εἰς τὸν βουλόμενον νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ;

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς οὔτε διὰ τῆς ἐγγράφου, οὔτε διὰ τῆς προφορικῆς ἐκθέσεώς του ἀνέφερε προϋπάρχουσαν, καὶ ἀνάλογον μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διάταξιν τοῦ ἄρθρου **61** τοῦ περὶ Ἐπαρχικῶν Συμβουλίων Νόμου. Ὅταν ὁ Νομοθέτης συνέταξε τὸν μνησθέντα Νόμον, προϊδὼν τὴν περίστασιν, καθ' ἣν Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἐνδέχεται νὰ παραιώσουν τὰς ἐργασίας των, χωρὶς νὰ ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἑνόρκων, ἀνέθηκεν εἰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος. Ὁ Κ. λοιπὸν Ὑπουργὸς, ἐὰν ἐγνώριζε τὴν διάταξιν ταύτην, ὤφειλε ν' ἀναφέρῃ, διὰ ποιον λόγον δὲν ἔκαμεν αὐτῆς χρῆσιν. Οὕτω μετακινοῦνται λεληθότως καὶ ὑποκρύφως οἱ ἀκρογωνιαῖοι λίθοι μιᾶς θεσμοθεσίας, καθιερουμένης ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα· διότι ἐγὼ φρονῶ, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει, ὡς μὴ καταργηθεῖσα ἀπὸ μεταγενεστέρου Νόμου, καὶ ἐπομένως ἐὰν ἤθελε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ἤθελον εἶσθαι διδικασμένοι οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζοντες τοσοῦτοι ὑπόδικοι.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς κατὰ τὴν προφορικήν του ἀνάπτυξιν ἀνέφερεν, ὅτι δὲν ἐπετράπη εἰς τοὺς Νομάρχας ἡ συμπλήρωσις τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων ἑνόρκων, διὰ νὰ μὴ γεννηθῶσι παράπονα, ὅτι δῆθεν ἡ ἐξουσία ἁρπάζει δικαιώματα, δοθέντα εἰς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ, τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Συμβούλους, δύναταί τις ἐκ τούτου νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ἐγίνωσκε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **61** τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ὤφειλε ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ ἀκαταλλήλον τὴν διάταξιν ταύτην, καὶ νὰ προβάλῃ τὴν τροπολογίαν αὐτῆς, μολονότι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐξουσία δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς ἑνόρκους, ὅταν οὗτοι ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν· διότι καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὴν, τὴν μητέρα τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος οἱ ἔνορκοι ἐκλέγωνται ἀπὸ τοὺς Διοικητὰς, καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς ἐπηρεασμὸς λαμβάνει χώραν ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον **61** τοῦ διαληφθέντος περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ὁ Νομοθέτης δίδει εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ διὰ [illegible] ἀντιπροσώπων του τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑνόρκων· ἀλλ' ὅταν οὗτοι ἀμελῶσι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἡ Ἐξουσία, διὰ νὰ μὴ μένωσι τοσοῦτοι ὑπόδικοι ἐν ταῖς φυλακαῖς, δύναται δικαίως ν' ἀναλάβῃ τὸ παραχωρηθὲν τοῦτο δικαίωμα, τιμωροῦσα οὕτω τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Συμβούλους, οἵτινες ἔκαμναν νὰ ἐνεργήσουν τὸ πολύτιμον τοῦτο δικαίωμα, ἐπὶ βλάβῃ τῶν παρ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευομένων· διὰ τοῦτο ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἔλλογος, καὶ πρέπει νὰ τηρηθῇ· διότι ἄλλως, ὅταν οἱ Νόμοι τροπολογῶνται προχείρως διὰ τὰς ἐλλείψεις, ἢ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐκτελούντων αὐτούς, ποτὲ Νόμος δὲν θέλει ἐνεργηθῇ, μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν. Ἐκτὸς τούτων διὰ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διατάξεως τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου θέλει ἐπέλθει καὶ ἄλλο ἐλεθριώτερον ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ μένωσι δηλονότι διὰ πολὺν χρόνον ἐν ταῖς φυλακαῖς οἱ ὑπόδικοι, ἂν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, δυστροποῦντα, ἢ ἀμελοῦντα, δὲν ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἑνόρκων, καὶ ἂν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν ἦναι συγκεκροτημένα πρὸς ἐπιψήφισιν ἑτέρου Νόμου.

Ὑπάρχουσί τινες, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν διαριθμουμένων ἐπὶ φρονήσει, ἐξ ὧν ἴσως εἶναι καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, λέγοντες ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκέρασε εἰς τὸν λαὸν πολὺν τὸν ἄκρατον τῆς ἐλευθερίας· θέλετε λοιπὸν νὰ ἐπαυξάνωμεν τὰς ἐλευθερίας ταύτας, ἀφαιροῦντες προνόμιον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς, διδόμενον αὐτῇ διὰ Νόμου, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ, ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι παράπονα, ἂν ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ κάμνῃ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων ἑνόρκων, ἀφοῦ μάλιστα ὁ λαὸς ὤκνησε νὰ ἐκλέξῃ ἱκανοὺς Ἐπαρχιακοὺς Συμβούλους πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματός του; ταῦτα δὲ λέγων, δὲν ἐκφράζω γνώμην, ἂν καλῶς, ἢ κακῶς ἐπεδαψιλεύθησαν εἰς τὸν λαὸν τοσαῦται ἐλευθερίαι· ἀναφέρω μόνον, τὴν ὁποίαν τινὲς ἔχουσιν ἰδέαν περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἡ συμπλήρωσις θέλει γίνει ἀπὸ τοὺς τῶν Ἐπαρχιακῶν

Συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων Συνόδων τῶν Καπουργιοδιείων χρησιμεύσαντας, οἱ δ' ἅπαξ συνταχθέντες κατάλογοι ἐξηντλήθησαν ἤδη, καὶ εἰς αὐτοὺς δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καὶ τινες ἀπολέσαντες τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπή, θέλει συμβῆ, ὥστε νὰ κληρωθῶσι δικασταί, μὴ ἔχοντες οὐδὲν ἐγγύημον· τούτου ἕνεκα φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **61** τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, καὶ ἂν αὕτη ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὴς, δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν ἄλλως.

Ἀντιτάσσεις εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἶπε τὰ ἑξῆς.

Μὲ λύπην μου παρατηρῶ, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀλλάσσει φρόνημα. Ἄλλοτε θερμὸς ὑπερασπιστὴς τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, σήμερον μεταχειρίζεται τὴν γλῶσσαν ἑνὸς Ὑπουργοῦ, ζητοῦντος νὰ συγκεντρώσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐξουσίαν. Παραλείπω ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς ἀτομικὰς προσβολὰς, ὅτι δῆθεν δὲν εὐχαριστοῦμαι εἰς τὸ καθεστὼς πολίτευμα, διότι ἔδειξα πάντοτε καὶ ὡς ἰδιώτης, καὶ ὡς ὑπάλληλος, ὅτι ἀσπάζομαι τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον παραδέχεται καὶ ἡ Πατρίς μου· παρατηρῶ δὲ μόνον τὰ ἑξῆς. Ἄλλοτε, ὅτε ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, διατάττον νὰ ἐνεργῇ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων Ἐνόρκων ὁ Νομάρχης, ἀπέκρουσαν αἱ Βουλαὶ δι' ἰσχυρᾶς πλειονοψηφίας τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς προσβάλλον τὸ δικαίωμα τῶν λαῶν, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ὑποδίκων, στερουμένων τῶν φυσικῶν των Δικαστῶν, ὅταν οἱ Ἔνορκοι ἐκλέγωνται ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, φροντίσαντες καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ νὰ τηρήσωμεν ἀκέραια, καὶ τῶν Συνταγματικῶν Ἀρχῶν νὰ μὴ παρεκτραπῶμεν, καθυποβάλλομεν εἰς τὰς Βουλὰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἀντιπαρέρχεται· ἀλλ' εἶμαι βέβαιος, ὅτι, καὶ ἂν ἤθέλομεν προτείνει, κατὰ τὴν γνώμην του, νὰ συμπληροῦται ὁ ἐλλείπων ἀριθμὸς τῶν Ἐνόρκων ἀπὸ τοὺς Νομάρχας, ἤθελεν ἀποδώσει εἰς ἡμᾶς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκλέγωμεν τοὺς ὁποίους θέλομεν Δικαστὰς, διὰ νὰ φονεύωμεν, ὅσους, καὶ ὁποίους θέλομεν ἐκ τῶν κατηγορουμένων.

Ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι δῆθεν λελυθότως, καὶ λαθραίως μετακινοῦμεν τοὺς ἀκρογωνιαίους λίθους τῆς θεσμοθεσίας, ἀγνοοῦντες, ἢ παρατρέχοντες ἐν γνώσει διάταξιν ὑπάρχοντος Νόμου, προσβάλλων οὕτω καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον· διότι καὶ αἱ Βουλαὶ εἰς δημοσίους συζητήσεις ἔκαμον λόγον καὶ ἄλλοτε καὶ εἰς ταύτην τὴν περίπτασιν περὶ τῆς διατάξεως ταύτης, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐγνώριζεν αὐτὴν, καὶ περὶ ταύτης ἀνέφερε εἰς τὴν προφορικὴν ἀνάπτυξίν μου, ἐκθέσας τοὺς λόγους, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐπείσθη τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβε καὶ τὴν γνώμην πολλῶν νομομαθῶν ἀνδρῶν. Τὴν διάταξιν ταύτην ποτὲ δὲν ἤθελον δεχθῆ οὔτε ὡς Βουλευτὴς, οὔτε ὡς Γερουσιαστὴς· διότι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἐκλέγῃ αὐτὴ τὸ ὅλον τῶν ὑποψηφίων Ἐνόρκων, δύναται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης νὰ ἐπιτυγχάνῃ πάντοτε, διαλύουσα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸ τῆς περαιώσεως τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν ἔτι, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους οἱ Διοικηταί· τοῦτο ἠδύνατο νὰ προσβάλῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἢ εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ παραχωρήσουν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦτο· ἀλλ' ἀφοῦ μήτε ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, μήτε οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὴν ὁλοσχερῶς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων, τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελε πράξει ἀντισυνταγματικῶς, εἰσάγον τοιαύτην Ἀρχήν.

Ἀπατᾶται ὁ προλαλήσας, καταστάττων με εἰς τὴν τάξιν τῶν φρονούντων, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκέρασε πολὺν τὸν ἄκρατον τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸ Ἔθνος· διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δεικνύει, ὅτι ἔχω ἐναντία φρονήματα· τίς δὲν συνομολογεῖ, ὅτι, παραχωρούντες εἰς τὴν Ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλέγῃ ἡ ἰδία ὅλους τοὺς Ἐνόρκους, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἀνέφερε διάταξιν, περιορίζομεν τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφίνομεν τὴν τύχην τῶν ὑποδίκων εἰς τὴν διακρισιν τῆς Ἐξουσίας, ἥτις δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ εὐκόλως τοὺς Δικαστὰς, τοὺς ὁποίους ἡ ἰδία ἐκλέγει;

Ὁ προλαλήσας εἶπε πρὸς τοῦτο, ὅτι ἡ Ἐξουσία, ἥτις ἐδώκεν εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν διὰ τῶν ἰδίων Ἀντιπροσώπων του τοὺς Ἐνόρκους, δύναται νὰ τὸ ἀναλάβῃ, ὅταν οὗτος δὲν φροντίζῃ νὰ ἐκλέγῃ ἱκανοὺς ἀντιπροσώπους· ἀλλὰ ἅπαντες γνωρίζομεν τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ Ἔπαρχοι ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ πόσον οὗτοι δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων.

Καθότου ἀφοῦ τὴν ὑποψίαν, μήπως ἐκλεχθῶσιν, ὡς Ἔνορκοι, καὶ ἐκ τῶν ἀπολεσάντων ἤδη τὰ προσόντα, παρατηρῶ, ὅτι οἱ Πρόεδροι τῶν Ἑρετῶν, καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς γνωρίζουσι τούτους, καὶ ἐπομένως δὲν θέλουν τοὺς κληρώσει. Περαίνων τὸν

λόγον μου, προσθέτω, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπηγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων Ἐνόρκων ἐπισυμβὰν λάθος· διότι τὸ μὲν Ὑπουργεῖον ἐνόμισεν, ὅτι οἱ Νομάρχαι ἐγνώριζον, πόσοι ὑποψήφιοι Ἔνορκοι θέλουν ἐκλεχθῆ, οἱ δὲ Νομάρχαι ὑποθέσαντες τὸ αὐτὸ διὰ τοὺς Ἐπάρχους, δὲν ἔδοσαν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας. Οὕτω καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπέμφθη κατάλογος ἐκ Σύρου, περιέχων 43 ὀνόματα ὑποψηφίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ πλεονάζοντες.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ προαγορεύσας, ἀντὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, εἶπε, ν' ἀναφέρῃ, ἂν ἰσχύῃ, ἢ μὴ, ἡ περὶ ἧς ἐγένετο λόγος διάταξις τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ἤθελεν νὰ δείξῃ ἑαυτὸν μὲν δημοτικώτατον, ἐμὲ δὲ ἀριστοκρατικὸν, ἀντιφάσκοντα πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἀλλάσσοντα, ὡς λέγει, πρόσωπον. Ἐγὼ εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ μνησθεῖσα διάταξις, ἥτις δὲν κατηργήθη ποτὲ· κἀμνων δὲ πάντοτε, ὅσας νομίζω ἀναγκαίας παρατηρήσεις ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου Νομοσχεδίου, δὲν προτίθεμαι νὰ καταπολεμῶ ἐκ προθέσεως τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἐπικαλῶμαι τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν τῆς Γερουσίας. Ἀντέτεινον αἱ Βουλαί εἶπε, κατά τινος προηγουμένου Νομοσχεδίου, ἀπαιτοῦντος νὰ ἐκλέγωνται ἅπαντες οἱ ὑποψήφιοι ἔνορκοι παρὰ τῶν Νομαρχῶν, διότι τοῦτο κατέστρεφεν ἄλλον Νόμον, χορηγοῦντα εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ τὸ ἥμισυ τούτων διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ ἔχουν μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅτι ἡ Ἐξουσία δὲν θέλει νὰ ἐκλέγῃ τοὺς Ἐνόρκους διὰ νὰ μὴ γεννηθῶσι παράπονα· διὰ τί λοιπὸν νὰ ἔχωμεν ὡς πρόσχημα τὸν Νόμον; εἶναι καλλίτερον νὰ ἐκλέγῃ ἅπαντας ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὴν πηγὴν τοῦ καλοῦ, ἢ τοῦ κακοῦ.

Ὁ Ὑπουργὸς εἶπε, ὅτι καὶ οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς γνωρίζουν τοὺς ἀπαλέσαντας τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καὶ ἑπομένως δύνανται νὰ τοὺς ἐξαιρέσωσιν. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωσιν οὗτοι τοὺς στερηθέντας τῆς περιουσίας των; μόνος ὁ Νομάρχης, καὶ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσι τὴν περίστασιν ταύτην. Ἀλλὰ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν συνέρχονται εἶπε· τοῦτο προέρχεται, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπ' αὐτῶν ἠθικὴν ἐπιρροὴν, καὶ διότι αἱ εὐχαί των ποτὲ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ὁ Εἰσαγγελεὺς αὐτὸς, εἶχε τὰς αὐτὰς ἀμφιβολίας, οἵας καὶ ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ δύο λόγους. α) Διότι ἐθεώρησε τὴν ἀνάγκην, ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος, νὰ ἐκλεχθῶσιν οἱ Ἔνορκοι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων καταλόγων ἀπὸ τοὺς Προέδρους τῶν Ἐφετείων, ὅπερ εἶνε μᾶλλον φιλελεύθερον, καὶ ἀσφαλέστερον διὰ τοὺς δικαζομένους· β) διότι ἔβλεπεν ὅτι τὸ ἄρθρον 61 τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὴν ἐκλογὴν ἐνεργοῦσιν οἱ Νομάρχαι, ὅταν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια διαλυθῶσι, χωρὶς νὰ ἐκλέξουν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐνεργήθησαν μὲν αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐνόρκων, ἀλλ' ὄχι κατὰ Νόμον, διότι δὲν ἐξελέχθη παρ' ἑκάστου τῶν Συμβουλίων ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς· καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ παρεμέλησαν οἱ Νομάρχαι νὰ προσδιορίσωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἐκλεξίμων ἐνόρκων, δι' ἓν ἕκαστον Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον· καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι περιέπεσον εἰς τὴν ἰδίαν ἔλλειψιν, ἐκλέξαντες ὀλιγωτέρους τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, ὡς ὁ τῆς Φθιώτιδος ἐκλέξας 21 ἀντὶ 30. Ἡ ἔλλειψις αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος εἰς τὸ Νομαρχιακὸν, καὶ ἐκ τῆς μὴ ἐκδόσεως εἰδικοῦ Διατάγματος, κανονίζοντος τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεξίμων ἐνόρκων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Πληθυσμοῦ τοῦ Νομοῦ.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπολέσαντας τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, οἱ πρόεδροι δὲν δύνανται, καὶ ἂν γνωρίζωσιν αὐτοὺς, νὰ τοὺς ἐξαιρέσωσι, χωρὶς ὁ Νόμος νὰ τοὺς δίδῃ τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ μήτε δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς ἀπολέσαντας τὴν περιουσίαν των, ὅπερ εἶναι ἐκ τῶν προσόντων τοῦ ἐνόρκου. Οὕτως οἱ ὑποχρεούμενοι νὰ ἐκπληρώσωσιν ἐπανειλημμένως καθήκοντα ἐνόρκου, ζημιοῦνται μεγάλως· διὰ τοῦτο πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπισπεύσῃ καὶ τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας Νομοσχεδίου περὶ τῆς τακτικῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Ἀνέφερεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι οἱ πρόεδροι τῶν Ἐφετῶν δὲν δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς στερηθέντας τῶν προσόντων τῶν ἐνόρκων· διότι ἐνδέχεται ν' ἀπώλεσάν τινες τὰ προσόντα ταῦτα, στερηθέντες ἐκ περιστάσεως τῆς περιουσίας των· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι καὶ ἔνορκοι ἂν ἐκλεχθῶσιν, ἡ κοινωνία δὲν βλάπτεται· διότι πάντοτε θέλουσι διαμένει τίμιοι καὶ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐμβριθοῦς τούτου καθήκοντος· ὅσῳ

δὲ διὰ τοὺς καταδικασθέντας ἕνεκα κακουργήματος, τούτους δὲν θέλουν κληρώσει οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐφετῶν· διότι οὗτοι καθίστανται ἀνίκανοι πάσης δημοσίας λειτουργίας.

Ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπέφερεν ἄλλος, εἶναι λίαν ἀναγκαία, καὶ συνέπεια μάλιστα τοῦ λόγου, δι' ὃν προεψηφίσθη καὶ ὁ ἀπὸ 11 Φευρουαρίου ε. ε. Νόμος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνος δὲν δύναται ἤδη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντελῶς, ὀφείλομεν νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν παρόντα προσωρινὸν Νόμον. Ἐντούτοις ὀφείλω νὰ κάμω παρατηρήσεις τινάς, ἀφορώσας τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ παραδεχθῶσιν αὐτάς, καὶ βάλωσιν εἰς ἐνέργειαν καὶ οἱ Ὑπουργοί, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι.

Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ μὲν τοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Φευρουάριον ἐπιψηφισθέντος Νόμου, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἔνορκοι θέλουν λαμβάνῃ ἐκ τῶν παρ' ἑκάστου Νομοῦ ἐκλεχθέντων τριάκοντα ὑποψηφίων, διὰ δὲ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, λέγει, ὅτι οὗτοι δὲν ἐξελέχθησαν· ὥστε δὲν ἐγνώριζε τότε, ἂν ἀληθῶς, ἢ μὴ, ἐξελέχθησαν οὗτοι, ἐνῷ ὤφειλε νὰ τὸ γνωρίζῃ. Προσέτι, ἐπειδὴ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων φορεύουν οἱ Ἔπαρχοι, ἢ οἱ ἐπὶ τούτῳ στελλόμενοι Βασιλικοὶ Ἐπίτροποι, ὀφείλουν οὗτοι νὰ ἐπαγρυπνῶν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς καθηκόντων, καὶ ὄχι νὰ θηρεύωσι τὰς δημοσίας θέσεις ἐπὶ ἀπολαβῇ μόνον τοῦ μισθοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς ἀμελείας των προῆλθεν ἡ ἔλλειψις αὕτη, πρέπει νὰ τιμωρηθῶσιν.

Ἔχονται μὲν ἀληθείας τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλὰ τὸ λάθος προέκυψε, διότι ἄλλοῦ μὲν ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διοικητικοῦ, ἄλλοῦ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος, καὶ διότι τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς ἄλλα ἀντικείμενα ἐνασχολούμενον, δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας.

Ἐπειδὴ ἐλέχθη, εἶπέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι ἡ μὴ ἐκλογὴ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων δὲν προῆλθεν οὔτε ἀπὸ τα Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, οὔτε ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τριετίαν ἡ Κυβέρνησις προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεχθησομένων ἐνόρκων διὰ διατάγματος δυνάμει τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ὑπάρχει τοιοῦτον Διάταγμα, περιλαμβάνον καὶ τὸν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τούτων;

Κατὰ τὰς 3 Ἀπριλίου 1845, εἶπεν ἄλλος, ἐξεδόθη τοιοῦτον Διάταγμα, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεχθησομένων ἐνόρκων κατ' ἐκεῖνο μόνον τὸ ἔτος, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τριετίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος· ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως τοῦ Νομαρχιακοῦ, τοιοῦτο Διάταγμα δὲν ἐξεδόθη.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτοῦ, ἐγένοντο ὡσαύτως δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 6. ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουνίου 1848. Ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἐπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου, ἐξαιτουμένων, τοῦ μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἐγένετο παρατήρησις, ὅτι δὲν δύναται ἤδη νὰ δοθῇ πρὸς τοὺς

ἀναφερομένους ἡ ζητουμένη ἀπουσίας ἄδεια, διότι, κατὰ τὰ προαποφασισμένα, δὲν ὑπάρχουν παρόντες 36 Γερουσιασταί.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Ὑποβάλλων πρὸς ὑμᾶς Κύριοι, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχέδιον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐκθέτω πρὸς ὑμᾶς τὰ ἑξῆς.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἡ δύναμις περιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων εἰς ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικούς, καὶ στρατιώτας 8,848 διὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀντὶ τῶν 9,159 τοῦ προσδιορισθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δηλαδὴ ἐκ 321 ἀνδρῶν ὀλιγώτερον.

Ἡ ἐπὶ ἔλαττον αὕτη διαφορὰ προέρχεται:

α'. Ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 24 ἐκ τῶν Πεζικῶν Ταγμάτων, περιορισθείσης τῆς δυνάμεως τούτων εἰς τὴν διὰ τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων προσδιωρισμένην.

β'. Ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρὸς 1 ἐκ τοῦ Πυροβολικοῦ μετὰ τοῦ Ὁπλασταστίου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

γ'. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 24 ἐκ τῆς ἐπικρουρίας τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμπεριελαμβάνετο εἰς τὴν Πεζὴν Χωροφυλακήν, καὶ εἰς τὸ ἐνεστῶτος ἐκτίθεται χωριστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο. Οἱ 24 δὲ οὗτοι ἄνδρες ἀφῃρέθησαν, διότι, ἐπιθεωρηθείσης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπικουρίας, δὲν εὑρέθησαν παρόντες, καὶ διετάχθη ἡ διαγραφή των.

δ'. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 267 ἐκ τῆς Ὁροφυλακῆς, ἡ ἐλάττωσις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς διαλύσεως τοῦ 8ου ἐλαφροῦ Τάγματος τῆς Ὁροφυλακῆς καὶ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ μετὰ τοῦ πρώην παραπληρωματικοῦ Σώματος τῆς Ὁροφυλακῆς πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ νῦν 9ου ἐλαφροῦ Τάγματος τῆς Ὁροφυλακῆς. Ὡς ὀργανικὴ δὲ δύναμις τῶν λόχων τῶν ἐλαφρῶν Ταγμάτων τῆς Ὁροφυλακῆς, ὑπελογίσθη ἐνταῦθα καθὼς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ ἀριθμὸς ἑξήκοντα στρατιωτῶν εἰς ἕκαστον λόχον.

ε'. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 5 ἐκ τῶν Φρουραρχείων, διότι ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως Φρουραρχείων μὲ εἰδικὸν προσωπικὸν εἰς Μεσολόγγιον καὶ Μονεμβασίαν, ὁ προδιατεθεὶς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὡς μὴ διορισθέντος τοιούτου.

Ὅθεν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ ἄνδρες 321.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ὅπως ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐνεργήσω τὰ δέοντα πρὸς δημοσίευσιν αὐτοῦ ὡς Νόμου τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 εἰς 8,848 ἀξιωματικούς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑξῆς·

Α. Εἰς τὰς τετραρχίας	389
Β. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3,473
Γ. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Δ. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασ.	481
Ε. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Ϛ. Εἰς τὴν χωροφυλακήν·	
α'. Πεζήν	1,285
β'. Ἱππικὸν	165
γ'. Ἐπικουρίαν τῆς Χωροφυλακῆς	115
Ζ. Εἰς τὸν ὁροφυλακήν	2,383
Η. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
Θ. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα . .	24
Ι. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον . . .	11
ΙΑ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ .	6
ΙΒ. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΓ. Εἰς τὸν λόγον τῶν ἀπομάχων . . .	157
Γενικὴ ἄθροισις	8,848

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Π. Γ. ΡΟΜΟΣ.

Ἀπεφασίσθη να τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἀμφότερα εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὁποίας, θέλει προσδιορισθῆ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Ἐπομένως ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΙΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἰουλίου 1848 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἑνὸς μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνοίγει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 καὶ 1/2 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ ὑπ' ἀριθ. 437 καὶ ἀπὸ 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ γνωστοποιεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι διὰ Β. Διαταγμάτων ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν διωρίσθησαν Ὑπουργοί, ὁ μὲν Βουλευτὴς Κ. Κωνσταντῖνος Καλλιοτρώνης ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργοῦ Κυρίου Ἀρώσου Μαυρομιχάλη· ὁ δὲ Διαιτητὴς καὶ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Γεώργιος Α. Ῥάλλης ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης· ὁ δὲ Κ. Βενιζέλος Ῥοῦφος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ αἰτησαμένου τὴν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀπαλλαγήν του Κ. Αὐκλήρχου Ι. Κρεστενίτου· ὁ δὲ Ὑποστράτηγος καὶ Βουλευτὴς Κ. Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τάκτος Μαρίνος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργοῦ Κ. Βασιλείου Χρηστακοπούλου.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Καναρῆ, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβεβαιουμένης παρὰ τοῦ ἰατροῦ τοῦ Νομοῦ τῆς Εὐβοίας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, χορηγήσασα τὴν ζητουμένην παράτασιν ἀδείας ἡμερῶν 15.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχεδίου, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, τὴν δ' ἐρχομένην Δευτέραν ν' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ. Ἔχει δὲ ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς δια τὸ τ. ε. Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν (ἡ ὁποία ἐκθεσις οὐδεμίαν, ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, παρουσιάζει, ὡς ἴδει, δικαιολόγησιν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν οὐδὲ καταδεικνύει τὰς ἀνάγκας) ἐπειδὴ καὶ ὁ καιρὸς παρῆλθε, καὶ δὲν ἐπιτρέπει οὐδὲ παρατηρήσεις πολλὰς οὐδὲ συζητήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ φυλαχθῇ κἂν ὁ τύπος τοῦ Συντάγματος, παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος. Ἔκρινεν ὅμως χρέος της νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν Σας, Κύριοι, εἰς τ' ἀκόλουθα·

ά. Ὅτι εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος ὑπάρχουν, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ 36 Ἀξιωματικοὶ διαφόρων βαθμῶν καίτοι ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων τῆς Φάλαγγος Ἀξιωματικῶν ὄντες.

β'. Ὅτι καὶ πάλιν παρουσιάζεται τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, ἂν καὶ ὑπὸ ἄλλο ὄνομα, χωρὶς νὰ προϋπάρχῃ Νόμος, τὴν ὕπαρξίν του νομιμοποιῶν καὶ τὸν ὀργανισμόν του κανονίζων.

Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὸ τοιοῦτον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ παρουσιάζεται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὅσον καταντᾷ ἄτοπον τὸ νὰ νομοθετῶμεν ἐπὶ πραγμάτων τετελεσμένων ἤδη.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουνίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Νοταρᾶς. Γιαν. Χ. Πέτρου.

Ἀναστάσιος. Λόντος.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος, εἶπεν, ἐγγράφου τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μανθάνομεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον μετεῤῥυθμίσθη κατὰ πλειονοψηφίαν. Ἐκφράζων δὲ τὴν μεγάλην εὐχαρίστησίν του, διότι τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου ἀποτελεῖ μέλος καὶ εἷς τῶν ἐντίμων ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἀπήντησε τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, καὶ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, ἐρωτᾷ ἤδη αὐτὸν, ἂν τὸ νῦν Ὑπουργεῖον, ὅπως ἐσχηματίσθη, μέλλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἢ οὔ, καὶ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν περὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, καὶ ἂν οἱ ἀντικατασταθέντες Ὑπουργοὶ παρητήθησαν, ἢ ἐπαύθησαν, διότι εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον δὲν γίνεται μνεία, εἰμὴ μόνον τοῦ Κυρίου Α. Κριεζώτου, ὡς ζητήσαντος τὴν ἀπαλλαγήν του ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Θεωρῶ ὅλως ἀπᾴδον, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὸ ν' ἀναρρήξῃ ὁ προαγορεύσας ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον μετεῤῥυθμίσθη διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐν αὐτῷ πλειονοψηφία, διότι πᾶν Ὑπουργεῖον θεωρούμενον ὡς ἓν ὅλον, δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸ στοιχεῖα τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὥστε νὰ γίνῃ χρεία νὰ σχηματισθῇ ἐν αὐτῷ πλειονοψηφία.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἐρώτησιν τοῦ προλαλήσαντος, ἐὰν τὸ νῦν Ὑπουργεῖον μέλλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἢ οὔ, θεωρῶ περιττὸν ν' ἀπαντήσω, διότι παντὸς συνταγματικοῦ Ὑπουργείου τὸ πρόγραμμα εἶναι ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων· καὶ τοῦτο θέλει ἐξακολουθήσει ἀπαρεγκλίτως καὶ τὸ νῦν Ὑπουργεῖον· ὡς δὲ πρὸς τὴν δευτέραν ἐρώτησιν ἐὰν οἱ ἀντικατασταθέντες Ὑπουργοὶ ἐπαύθησαν ἢ παρητήθησαν, παραπέμπω τὸν ἐρωτήσαντα εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Συντάγματος. ἀναθέτον τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν καὶ διορίζειν τοὺς Ὑπουργοὺς εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, χωρὶς νὰ δύναταί τις νὰ ἀπαιτήσῃ τοὺς λόγους τῆς Βασιλικῆς ταύτης πράξεως.

Δὲν ἐζήτησα τὸν λόγον τῆς μετασχηματίσεως τοῦ Ὑπουργείου, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναφέρεται, ὅτι εἷς τῶν πρώην Ὑπουργῶν παρητήθη, ἔλαβον ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ ἐρωτήσω, ἂν καὶ οἱ ἄλλοι παρητήθησαν, ἢ ἐπαύθησαν, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ προσβάλω τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως, ἢ νὰ ζητήσω λόγον τῆς Βασιλικῆς πράξεως. Δὲν ἐννόησα προσέτι, ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπῆρχεν ἀντιπολίτευσις, καὶ διὰ τοῦτο μετεσχηματίσθη πρὸς καταρτισμὸν τῆς πλειονοψηφίας, ἀλλ' ἀνέφερον ἁπλῶς τὴν λέξιν *πλειονοψηφία*, προθέμενος νὰ ἐρωτήσω, ἂν οἱ νῦν Ὑπουργοὶ ἔχουν σκοπὸν ν' ἀκολου-

θήσουν τὰς ἰδίας ἀρχάς, τὰς ὁποίας ἀκολουθοῦν καὶ οἱ προκατοχοί των, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ῥυθμίσω τὴν Βουλευτικήν μου πορείαν, διότι συνήθως ἅπαντες οἱ Ὑπουργοὶ ὑπόσχονται κατ' ἀρχὰς ὅτι θέλουν βαδίσει τὴν συνταγματικὴν ὁδόν. ἀλλ' ἔπειτα παρεκκλίνοντες τρέπονται τὴν ἐναντίαν.

Τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον, ἀντέκρουσεν ἄλλος, διέγραψε διὰ τοῦ προγράμματός του τὴν ὁποίαν ἐμέλλε νὰ βαδίσῃ ὁδόν, σύμφωνα μὲ τὰς εὐχάς μας. Ἂν δὲ ὁ προλαλήσας θεωρῇ τὸ πρόγραμμα τοῦτο παραβιασθέν, δύναται νὰ ἐπικρίνῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουργείου. Ἂν τοὐναντίον, δὲν ὁρίζουν οἱ νέοι Ὑπουργοὶ νὰ ἐξηγηθοῦν ἤδη περὶ τῶν ἀρχῶν των, αἱ ὁποῖαι, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἦναι διάφοροι, παρὰ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον ἐξέθεσεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεώς του, διὰ τοῦ γνησθέντος προγράμματος. Ἐπὶ τέλους, ἐπρόσθεσεν, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ζητήσῃ λόγον καὶ ἐξηγήσεις περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου, διότι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ καὶ νὰ διορίζῃ τοὺς Ὑπουργούς του, ὅταν θέλῃ.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ζητήσῃ τοιαύτας ἐξηγήσεις, ἀλλ' ἠρώτησε μόνον, ἂν τὸ ἴδιον πρόγραμμα ἐξακολουθῇ ἰσχύον, καὶ ὅτι, ἂν ἐπιμένῃ ὁ προκαλέσας ζητῶν τοιαύτας ἐξηγήσεις, εἶναι ἕτοιμος νὰ τὰς δώσῃ, ἐπανέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὅτι ἀρκούντως ἐξηγήθη περὶ τούτου, ἀλλ' ὡς φαίνεται ἡ ἐρώτησις τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ἔχει ἄλλον σκοπόν, τοῦ νὰ προκαλέσῃ τὴν κρίσιν τῶν νέων Ὑπουργῶν περὶ τῶν προλαβουσῶν τοῦ Ὑπουργείου πράξεων, εἴτε ἀπορριπτικὴ εἴτε καταφατικὴ εἶναι ἡ ἀπάντησις μας· ἀπορεύγοντες τοιοῦτος ἀφορμὰς παρεμβαίνομεν μόνον νὰ διαβεβαιώσωμεν τὸν προκαλέσαντα, ὅτι θέλομεν συμβαδίζει μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἰμεθα μέλη, τὴν συνταγματικὴν ὁδόν, ἕνα μόνον ἔχοντες σκοπὸν τὸ κοινὸν συμφέρον, καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων ἑνὸς ἑκάστου. Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν ἐσκόπει νὰ προκαλέσῃ κατηγορίας κατὰ τῶν πρώην Ὑπουργῶν, καὶ ὅτι εὐχαριστεῖται διὰ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐξήγησιν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον θέλει ἀκολουθήσει βεβαίως τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἐξ ἀρχῆς ἔθεσεν, ἄλλως ὤφειλε νὰ δημοσιεύσῃ ἄλλο πρόγραμμα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1848**

καὶ τοὺς περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων Νόμους τῆς χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθὼς δὲ καὶ ἅπαντα τὰ προστρεχμένα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς πίνακας τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὅπως ἐτροποποιήθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς. Ὕστερα ἡ γνησθεῖσα ἔκθεσις καὶ τὰ Νομοσχέδια τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. (Ὅρα Παράρτημα.)

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ὁ Γερουσιαστὴς **Χ. Παππαπολίτης** ἠρώτησε τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν συμπεριλαμβάνηται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ τὸ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀναγνωρισθὲν πρὸς αὐτὸν χρέος ἐκ δραχμῶν **2.900**. Ὁ δὲ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον κατ' αἴτησιν τῆς Βουλῆς ἅπαντα τὰ πρὸς διαφόρους ὀφειλήματα χρέη εἰς ἓν συναθροίσαν, κατεγράψαν εἰς τὸν προϋπολογισμόν· τὸ δὲ διαληφθὲν ποσὸν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ περιείχετο μὲν ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἀλλ' ἡ Βουλὴ, ὡς μὴ λαβοῦσα ἀκριβεῖς πληροφορίας, δὲν παρεδέχθη αὐτὸ· δὲν προσετέθη δὲ εἰς τὸν καθυποβληθέντα ἤδη προϋπολογισμὸν, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ καθυποβληθῇ πάλιν εἰς τὴν Βουλήν, ἂν ἡ Γερουσία ἐπιμείνῃ τὸ ποσὸν τοῦτο· ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ δὲν παραβλάπτεται, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ἐπόμενον προϋπολογισμόν.

Ἐρωτήσαντός τινος τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ἂν ὁ καθυποβληθεὶς προϋπολογισμὸς ἔχῃ ὅπως ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ ἑρωτήσας, ἀπήντησε Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι δύναται νὰ πληροφορηθῇ παραβάλλων τοὺς καθυποβληθέντας πίνακας μὲ τοὺς συνταχθέντας ὕστερον, κατὰ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Βουλῆς τροποποιήσεις, καὶ νὰ καθυποβάλῃ τὰς παρατηρήσεις του ἐν καιρῷ· Ἀπερωτηθεὶς ἐπομένως νὰ τοποθῇ ἡ ἔκθεσις, καὶ οἱ τελευταῖοι πίνακες καὶ νὰ παρακαταθῶσιν ὅλα μὲ τὰ λοιπὰ ἀντίτυπα εἰς τὰ Γραφεῖα, τὰ ὁποῖα θέλουν διαμοιράσει Ἐπιτροπὴν πρὸς τακτοποίησιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἡ Γερουσία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δύναται ν' ἀποφασίσῃ, ὅτι ἐγκρίνει παρατηρῶν μόνον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπισταχυνθῇ ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ διὰ τοῦτο εἶναι χρεία ἡ ἐπιβεβαίωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἐπανέλθουν τὰ Γραφεῖα πρὸς διορισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐνῷ δὲ αὐτὴ ἐργάζεται, δύνανται ἕκαστος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν μελετῶν τὰ καθέκαστα νὰ κοινοποιῇ τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον **19** τοῦ Κανο-

νισμοῦ, τὰ Τμήματα ἐκλέγουν τὴν Ἐπιτροπήν, ἀφοῦ προηγουμένως τακτοποιήσουν τὸ καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, οὔτε τὴν παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ θέλω, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός, οὔτε τὴν ἀνατροπὴν τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν ἐξακολουθεῖ ἡ Γερουσία εἰς τὰς ἐργασίας της, ἀλλὰ μόνον συσταίνω εἰς τὸ Σῶμα τὸν, ὅσον ἐνεστι, ταχεῖαν ἐπιφύρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλος δὲ ἐγνωμοδότησεν ὅτι, ἂν καὶ ἦναι ἐναντίον τοῦ Κανονισμοῦ, χάριν τῆς ἀπαιτουμένης ταχύτητος, πρέπει νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα τὴν δευτέραν διὰ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπήν· πρέπει δὲ νὰ τυπωθῶσι προηγουμένως ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ οἱ καθυποβληθέντες Νόμοι τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ οἱ τελευταῖοι πίνακες καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην, ἀπεράσισε νὰ ἐκλέξωσι τὰ Τμήματα τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὁ νέος Ὑπουργός, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰς ἐργασίας της, ὁ δὲ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς δύναται ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὸ ἐὰν τὸ ἐγκρίνῃ.

Ἀνέγνωσε μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς Προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς ὑμᾶς, τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου γενομένων συζητήσεων, ἐπενεγκοῦσα μόνον τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις Β. καὶ Γ. φαινομένας μικρὰς τινας προσθήκας, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις προθύμως παρεδέχθη.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰς ὑμᾶς ἤδη ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται ἐν τῇ πρὸς τὴν βουλὴν ἐκθέσει ἡμῶν, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ τινων προσθηκῶν, τὰς ὁποίας καὶ Ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα, θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς.

Ἄρθρ. 1. Ἀφ' ὅλας τὰς εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένας πρὸς κατανάλωσιν πραγματείας θέλει εἰσπράττεσθαι δικαίωμα προκυμαίας 5 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ πληρωνομένου κατὰ τὸν νόμον τελωνιακοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐντεῦθεν συναζόμενα θέλουν χρησιμεύει:

α) εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς·

β) εἰς τακτικὴν συντήρησιν τῆς προκυμαίας ταύτης·

γ) εἰς τὴν κάθαρσιν τοῦ λιμένος.

δ) εἰς τὴν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διοχέτευσιν ποτίμου ὕδατος, καὶ κατασκευὴν καταλλήλων πρὸς ὕδρευσιν τῶν πλοίων βρύσεων.

ε) διὰ κατασκευὴν ὑπονόμων πρὸς ἐκροὴν τῶν ἐκ τῶν ὄμβρων ὑδάτων.

Ἄρθρ. 3. Τὴν εἴσπραξιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2. ἀναφερομένου δικαιώματος προκυμαίας θέλει ἐνεργεῖ ὁ ἐπιστάτης τοῦ τελωνείου Πειραιῶς, ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4. Αἱ εἰσπράξεις θέλουν κατατίθεσθαι εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, ἥτις θέλει κρατεῖ μερίδα τῆς προκυμαίας Πειραιῶς, λογίζουσα πρὸς ὄφελος αὐτοῦ τὸν κανονισμένον τόκον.

Άρθρ. 5. Όσοι των εμπόρων δεν επλήρωσαν εισέτι τα διά του από 16/28 Οκτωβρίου 1836 Βασ. Διατάγματος, θέλουν υποχρεωθή εις την απόδοσιν αυτών.

Άρθρ. 6. Η εισπραξις του διά του παρόντος Νόμου υποβαλλομένου φόρου θέλει διαρκέσει μέχρι 31 Δεκεμβρίου του έτους 1860.

Εν Αθήναις, την 17 Ιουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ι. ΡΙΖΟΣ ΝΕΡΟΥΛΟΣ.

Απεφασίσθη να τυπωθώσι και να διανεμηθώσιν εις τους ΚΚ. Γερουσιαστάς, συναθροίστα δε τα Τμήματα, να διορίσωσιν Επιτροπήν προς σύνταξιν της απαιτουμένης εκθέσεως.

Επομένως εις των Κυρίων Γερουσιαστών, λαβών τον λόγον, είπε· μέ λύπην μου έρχομαι να κάμω γνωστήν εις το Σώμα, πράξιν ενός των ΚΚ. Υπουργών, ή οποία θέλει κινήσει την αγανάκτησιν του Σ. Σώματος, καθώς και παντός πολίτου, ως πράξις της εσχάτης παρανομίας, και της απαραδειγμάτου διαπαγίς του δημοσίου πλούτου. Ενθυμείσθε, Κύριοι, ότι εις τον επιψηφισθέντα προ ολίγου προϋπολογισμόν του 1847, παρεχωρούντο δι' έξοδα ασφαλείας εις το Υπουργείον των Εσωτερικών δραχμαί 220.000, και ότι το ποσόν τούτο ως υπέρογκον ηλάττωσεν η Γερουσία, περιορίσασα εις δραχ. μόνον 98.600· ήδη δε ανεκαλύφθη ότι ο πρώην Υπουργός των Εσωτερικών, Κ. Ιάγος Παλαμίδης, εκτός του ορισθέντος τούτου ποσού έλαβεν από το Κεντρικόν Ταμείον και διέθεσεν επιπλέον 160 περίπου χιλ. δραχμάς, χωρίς να περιλάβωσιν εις τον προϋπολογισμόν το έξοδον τούτο, χωρίς να δικαιολογώνται διά Νόμων ή Β. Διαταγμάτων, χωρίς να ζητηθή και να δοθή παρά των Βουλών κάμμια περί τούτου πίστωσις. Επειδή λοιπόν τοιαύτη πράξις είναι όλως αντιβάσταστος μέ την συνταγματικήν τάξιν, διά τούτο παρακαλώ τους ΚΚ. Υπουργούς, τον επί των Οικονομικών, και τον επί των Εσωτερικών, να δώσωσιν εις το τώρα τας ανηκούσας περί τούτου πληροφορίας, και πόσον είναι ακριβώς το ληφθέν ποσόν, συγχρόνως δε να παρουσιάσωσι και ονομαστικόν κατάλογον των λαβόντων.

Είναι μεν αληθές, εξ όσων έμαθεν, απήντησεν ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών, ότι επληρώθησαν από το Κεντρικόν Ταμείον έξοδα άνευ ενταλμάτων, μή περιεχόμενα εις τον προϋπολογισμόν, μηδέ δικαιολογούμενα παντάπασι, ανερχόμενα εις δραχ. 114 χιλιάδας καθόσον επληροφορήθη· αλλ' επειδή, αναλαβών προ μικρού την διεύθυνσιν του Υπουργείου, δεν έλαβε των απαιτουμένων καιρόν διά να συλλέξη τας ανηκούσας πληροφορίας, δεν δύναται τώρα ν' απαντήση θετικώς εις τας ερωτήσεις του προλαλήσαντος, θέλει δε δώσει εις το Σ. Σώμα θετικάς πληροφορίας περί τούτου εις άλλην Συνεδρίασιν.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έλυσε την Συνεδρίασιν, απαγγείλας, ότι αντικείμενον της επομένης Συνεδριάσεως είναι ή συζήτησις του περί προσδιορισμού του Στρατού της Ξηράς διά το ε. τ. Νομοσχεδίου.

Ο Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι
Ν. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Σ. ΜΕΞΗΣ.

Οι Γραμματείς
Ν. Χρυσοβεργέλης.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 28 Ιουλίου 1848. ημέρα δευτέρα.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων πρόσωπα τριών μελών, ο Κ. Πρόεδρος κηρύττει την έναρξιν της Συνεδριάσεως περί την 11 ώραν Π. Μ.

Τα πρακτικά της προλαβούσης αναγνωσθέντα εγκρίνονται, μηδεμίας γενομένης ενστάσεως.

Επομένως ο Κ. Πρόεδρος απήγγειλε την ημερησίαν διάταξιν, και προσετέθη εις συζήτησιν το περί προσδιορισμού του Στρατού της Ξηράς, διά το ενεστώς έτος, Νομοσχέδιον.

Πριν αρχίση η συζήτησις, ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών κατεπέβαλε τας ζητηθείσας πληροφορίας εις την προλαλήσασαν Συνεδρίασιν, περί του καθ' υπέρβασιν δαπανηθέντος ποσού παρά του πρώην Υπουργού Ιάγου Παλαμίδου άνευ πιστώσεως, 1) των λογαριασμών των καθ' υπέρβασιν του προϋπολογισμού δαπανηθέντων λόγω των περί γενικής ασφαλείας μέτρων, ανερχόντων εις δραχ. 121.342.01, και προστιθεμένων των απορριφθεισών παρά της Γερουσίας πιστώσεων επί διαφόρων εδαφίων του αυτού άρθρου, δραχ. 175.220, ή υπέρβασις ανέβαινε εις δραχ.

296,562.01 ἐκτὸς τῶν ὀφειλομένων εἰσέτι, διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. 2) ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' οὗ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ῥήγας Παλαμίδης, ζητεῖ ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην, νὰ θεωρηθῶσι παρὰ τοῦ λογιστηρίου τόσον αἱ διὰ τῶν τελευταίων ἐπιτροπικῶν τοῦ ἰδίου χορηγούμεναι εἰς τοὺς Νομάρχας πιστώσεις, καθὼς καὶ ὅσα ἤθελεν ἐκδώσει ἐνταλμάτα ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, μέχρις οὗ ψηφισθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.

Ἀμφότερα δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀνήγγειλα εἰς τὸν ΚΚ. Γραμματέων ἔχοντα ὡς ἐρεῖς.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1847 εἶχεν ἐξαντληθῇ ἡ διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας σημειωθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 πίστωσις καὶ ψηφισθεῖσα παρὰ τῆς Βουλῆς ἐκ δρ. 270,820 —

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διεβίβασε τότε πρὸς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν τὸ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἔγγραφόν του, διὰ τοῦ ὁποίου ἐζήτησεν ὑπὸ εὐθύνην του νὰ θεωρηθῶσιν ἐνταλμάτα καθ' ὑπέρβασιν τῆς πιστώσεως χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, προσθέσαν, ὅτι μέλλει νὰ ζητηθῇ ὁσονούπω συμπληρωτικὴ πίστωσις ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα.

Τὰ ἐκδοθέντα ἐνταλμάτα (ἐκτὸς τῶν ὀφειλομένων εἰσέτι ὡς πληροφορούμεθα) ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς 385,162.01

Ἐνταλμάτα ἐκδοθέντα ἐπὶ προκαταβολῇ δραχ. . . . . 7,000.— } 392,162.01

Ὑπέρβασις δραχ. 121,342.01

Ἐὰν εἰς τὴν ὑπέρβασιν ταύτην προστεθῶσι καὶ αἱ παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποῤῥιφθεῖσαι πιστώσεις ἐπὶ διαφόρων ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» συμποσούμεναι κατὰ τὰ Πρακτικὰ εἰς δραχμὰς . . . . . 175,220.—

Ἡ ὑπέρβασις ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 296,562.01

Ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἀριθ. 1 πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μας Ὑπουργείου ἐξηντλήθη ἤδη καὶ ἐντοσούτῳ πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰσέτι μισθοὶ Ἐθνοφυλάκων ὀφειλόμενοι, καὶ ἔξοδα ἀναγκαῖα γενόμενα χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, σᾶς παρακαλοῦμεν (μεχρισοῦ ψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, τὸ ὁποῖον μέλλομεν ὁσονούπω νὰ ὑποβάλωμεν περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου Νομοσχέδιον) νὰ διατάξητε ὑπ' εὐθύνην μας, νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, τόσον αἱ διὰ τῶν τελευταίων ἐπιτροπικῶν μας χορηγούμεναι εἰς τοὺς Νομάρχας πιστώσεις, καθὼς καὶ τὰ ἐνταλμάτα, ὅσα ἐκδώσωμεν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, καὶ διὰ πληρωμὴν κατεπειγουσῶν πληρωμῶν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Διὰ τὸ Γεν. Λογιστήριον Σ. Κ. Ἀντωνόπουλος.

Ἐθεωρήθη καὶ νὰ ἐγερχθῇ ἡ αἴτησις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τῇ 30 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Γενομένου δὲ λόγου, ἂν πρέπῃ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα, ἢ νὰ λεχθῶσιν ὑπ' ὄψιν μόνον, νὰ ἀναβληθῇ δὲ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν ἡ περὶ τούτου συζήτησις, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοσούτων σπουδαίου καὶ οὐσιώδους ἀντικειμένου, πρέπει οὐχὶ μόνον νὰ τυπωθῶσι καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς τὰ ἀναγνωσθέντα δύω ἔγγραφα διὰ νὰ διασκεφθῶσι προσηκόντως περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν δημοσίᾳ τῆς Γερουσίας Συνεδριάσει πρέπει νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν λόγος· διότι εἶναι ἄτοπον νὰ συζητῶμεν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους διὰ νὰ ἐπιφέρωμεν μικρὰς ἐλαττώσεις τῶν ἐξό-

λων, νὰ παραδιέπωμεν δὲ χιλιάδας δραχμῶν ἀπαναισθήτως αὐθαιρέτως ἄνευ ἐγκρίσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνεστὸς Ὑπουργεῖον, ἐπέτρεψεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν γνωρίζει τὰς ἀνάγκας, διὰ τὰς ὁποίας τὸ τότε Ὑπουργεῖον ἐδαπάνησε τὰ εἰρημένα χρηματικὰ ποσὰ, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**. δὲν δύναται νὰ παρουσιάσῃ πρὸς τὸ παρὸν κανὲν δικαιολογητικὸν ἔγγραφον. Διὰ ταῦτα νομίζει ὀρθὸν, ὅτι πρέπει τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς ἄλλην τινὰ ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν λόγος, διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ, καὶ νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ οἱ τότε Ὑπουργοὶ περὶ τῆς δαπάνης τῶν χρηματικῶν τούτων ποσῶν, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ δικαιολογήσωσι.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἂν αἱ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** γενόμεναι αὐταὶ πληρωμαὶ ἐγένοντο ἅπαξ, ἢ διὰ πολλῶν ἐνταλμάτων, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τὰς πληρωμὰς τῶν χρηματικῶν τούτων ποσοτήτων ἐξεδόθη γενικὸν ἔνταλμα, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθησαν ὕστερον διάφορα πρὸς διαφόρους Ταμίας χρηματικὰ ἐντάλματα, τὰ ὁποῖα ὡς μὴ ὑπάρχοντα ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ καθυποβάλῃ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· διότι πολλὰ τῶν ἐνταλμάτων τούτων ὑπάρχουσιν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Κράτους Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα, καὶ ἀγνοεῖται εἰσέτι ἂν ἐξηργυρώθησαν ἢ μὴ, διὰ τοῦτο σήμερον διὰ γενικῆς πρὸς τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Ταμίας ἐγκυκλίου, ζητεῖ τὸ Ὑπουργεῖον πληροφορίας πόσα ἐκ τῶν χρηματικῶν τούτων ἐνταλμάτων, ἐξωφλήθησαν ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα, ἅμα δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρουσιάσει τὰς ὑποίας ἀνέφερε πληροφορίας, νὰ κάμῃ λόγον ἡ Γερουσία περὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καὶ Γερουσιαστὴς, ὅτι ὡς μέλος τοῦ τότε Ὑπουργείου, πληροφορηθεὶς περὶ τοῦ πράγματος, δύναται νὰ δώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον λόγον περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν ταύτης δαπάνης, ἀλλ' ἐπιφυ-

λάττεται ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως νὰ ἐπιφέρῃ τὰς προσηκούσας παρατηρήσεις καὶ δικαιολογήσεις. Παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν εἶναι οὔτε σπουδαῖον οὔτε ἐπιβαρυντικὸν εἰς τὸ τότε Ὑπουργεῖον, ὡς τὸ παρέστησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀλλ' ἁπλούστατον, μικράν τινα παράβασιν τύπου μόνον, ἐρώτων, εὐδεμίαν δὲ παρανομίαν ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν· διότι ἔνεκα τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν γνωστῶν περιστάσεων καὶ ἀναπορεύστων ἀναγκῶν, τὸ Ὑπουργεῖον ἀναγκάσθη χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, νὰ κάμῃ ὑπέρβασιν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐμέλλε μὲν νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν πίστωσιν ἀπὸ τὰς Βουλὰς· ἀλλ' ἐξαίφνης νὰ καθυποβάλῃ αὐτὴν, διότι περιέμενεν ἀπὸ τοὺς Ἐπαρχιακοὺς τοῦ Κράτους Ταμίας, καὶ ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ ὁριστικοῦ ποσοῦ τῶν δαπανηθέντων· καὶ διὰ τὸν ἀπρόοπτον τοῦ Ὑπουργείου ἀποκλεισμὸν, δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὰς Βουλὰς ἡ συμπληρωματικὴ πίστωσις ἐγκαίρως, τὴν ὁποίαν καὶ ἤδη δύναται τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ προτείνῃ πρὸς τὰς Βουλάς· διότι λοιπὸν τὸ τότε Ὑπουργεῖον, καὶ τοι προθύμουν νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν πίστωσιν διὰ τὴν γενομένην ὑπέρβασιν ἐξόδων, δὲν ἐπρόφθασε νὰ καθυποβάλῃ αὐτὴν εἰς τὰς Βουλὰς διὰ τὰς γνωστὰς εἰς ἕκαστον περιστάσεις, καὶ εὐδεμίᾳ εἰς ἐκ τούτου δύναται νὰ προσαφθῇ εἰς αὐτὸ παρανομία· διότι καὶ ἄλλοτε ἔγιναν τοιαῦται δαπάναι, τῶν ὁποίων καθυστέρησε ἐζητήθη πίστωσις παρὰ τῶν Βουλῶν· διὰ τοὺς λόγους τούτους νομίζει περιττὸν νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** γενομένων τούτων ἐξόδων, ἀλλὰ παρακατατεθέντα εἰς τὸ γραφεῖον, νὰ παρατηρήσῃ ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, κατὰ δὲ τὴν ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ Γερουσία.

Παραδόξως, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι ἡ περὶ τῆς μὴ τυπώσεως καὶ διανομῆς τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἔνστασις τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, μὴ γινωρίζοντος ὅτι βλάπτεται μᾶλλον ἡ ὑπόληψις τοῦ ποτὲ συναδέλφου του, τὸν ὁποῖον ζητεῖ νὰ ὑπερασπισθῇ, ὅταν ἐμποδισθῇ ἡ δημοσίευσις τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπόθεσιν ἐγγράφων· ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐνδιαφέρει τὸ κοινὸν καὶ ἐπειδὴ οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως θέλουν δημοσιευθῆ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ἀφορῶντα αὐτὴν ἔγγραφα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς

Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ἀνέγνω 1. Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς συντάξεων εἰς τὸν πρώην Καθηγητὴν τοῦ Ὀθωνίου Πανεπιστημίου Κύριον Α. Γ. Λευκίαν, μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως. 2. Ὅμοιον διὰ τὸν Διδάσκαλον Κ. Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον.

Ἔπονται τὰ Νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἐκθέσεις.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Καθηγητὴν Α. Γ. Λευκίαν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβάλλον κατὰ Βασιλικὴν Διαταγὴν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον (τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς) περὶ συντάξεως τοῦ Καθηγητοῦ Α. Γ. Λευκίου, κρίνει πάντι περιττὸν νὰ συστήσῃ εἰς αὐτὴν τὸν ἄνδρα, ὡς ἔκπαλαι γνωστὸν εἰς τὸ Ἔθνος διά τε τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἰατρικῶν καὶ φιλολογικῶν συγγραφῶν, καὶ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τούτου. Ἱερὸν ὅμως καθῆκον του θεωρεῖ νὰ παρακαλέσῃ τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα, νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅσον ἐνδέχεται ταχύτερον, διότι εἶνε ἄδικον, ἀνὴρ τοσοῦτον ὠφελήσας τὴν Πατρίδα, νὰ στερῆται καὶ νὰ διανύῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, ἀπορῶν καὶ ταλαιπωρούμενος.

Ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα καὶ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἀφορῶν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς
Α. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν τῇ ΟΒ'. τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς καὶ μετά τινα τροπολογίαν (ἣν καὶ Ἡμεῖς παραδεχόμεθα) γενόμενον δεκτὸν παρ' αὐτῆς, διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως νὰ τὸ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕνεκα τοῦ βαθέως γήρως, καὶ τῆς ἐκ τούτου προερχομένης ἀνικανότητος, ἐσχάτως ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου Κύριος Α. Γ. Λευκίας, διετέλεσεν ἔκπαλαι τιμῶν τὸ Ἔθνος διὰ τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν συγγραμμάτων, ἀπὸ δὲ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ὠφέλησε τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν διὰ τῆς διδασκαλίας, προσδιορίζεται εἰς αὐτὸν σύνταξις 150 (ἑκατὸν πεντήκοντα) δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀπελύθη τῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγεσίας.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Μαρτίου 1848.

ΟΘΩΝ.

ΔΡΟΣΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κ. Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Διδάσκαλον Κύριον Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον, ὁ ὁποῖος καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὠφέλησε τὸ Ἔθνος διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, περιπεσὼν δὲ εἰς ἀμαυρωτικὴν ἀμβλυωπίαν, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας κατὰ Φεβρουάριον μῆνα τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἐπισυνάπτω πρὸς πληροφορίαν ὑμῶν τὸ ἀπόσπασμα τῆς ΟΓ'. συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, τὸ ἀφορῶν τὴν συζήτησιν ἅμα καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς
Α. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν τῇ ΟΓ'. τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, καὶ γενόμενον δεκτὸν παρ' αὐτῆς, διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

νὰ τὸ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ὁ Κύριος Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος ὠφελήσας τὸ Ἔθνος καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν διὰ τῆς διδασκαλίας, περιπεσὼν δὲ εἰς ἀμαυρωτικὴν ἀμβλυωπίαν καὶ ἕνεκα τούτου ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας, θέλει λαμβάνει σύνταξιν 80 ὀγδοήκοντα) δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **21** Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΓΑΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχεδίου.

Ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, Νομοσχέδιον περὶ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔχον οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς κυρωθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῆς Ναυτικῆς τοῦ Κράτους Δυνάμεως κατὰ τὸ **1848** ἔτος, συνοδευμένον μὲ ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, καὶ σύμφωνον μὲ τὸν καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ὁποίου προΐσταμαι Ὑπουργείου διὰ τὸ ἴδιον ἔτος.

Ἡ εἰς τὸ ἤδη παρουσιαζόμενον προκύπτουσα αὔξησις ἀτόμων **79** ἀπὸ τὸ τοῦ **1847** ἔτους, προέρχεται ἀπὸ τὴν προσθήκην ἀτόμων τινῶν εἰς τὰ πληρώματα διαφόρων πλοίων ἀπὸ τὴν διὰ τεσσάρων εἰσέτι πλοίων ἐνίσχυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, καὶ ἀπὸ τὴν προσθήκην τροφοδοτῶν, εἰς ὅσα πλοῖα δὲν ὑπῆρχον τοιοῦτοι. Ἐπειδὴ δὲ περὶ τούτου ἐνεπτύχθην ἀρκούντως εἰς

τὴν συνοδεύουσαν τὸν προϋπολογισμὸν ἔκθεσίν μου, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια καὶ ἐνταῦθα· δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι συμμεριζόμενοι, Κύριοι, τὰς εἰς αὐτὴν παρατηρήσεις μου, θέλετε παραδεχθῆ αὐτὸ παμψηφεί.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **24** Ἰουνίου **1848**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ο Θ Ω Ν
ΓΡΑΣΙΑ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ **1848** ἔτος Νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ **1848** ἔτος εἰς ἄνδρας ἑπτακοσίους ἑξήκοντα δύο, ἀξιωματικοὺς, ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας τὸ μὲν Σῶμα τοῦ Ναυσταθμοῦ ἐξ ἀνδρῶν **54**
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν **67**
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν **741**

Τὸ ὅλον **862**

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **24** Ἰουνίου **1848**

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, συνελθόντα δὲ

δὲ τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ νὰ διορίσωσιν Ἐπιτρο-
πὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προσδιορι-
σμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχεδίου, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς
Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, νομίζω χρέος μου, εἶπε, νὰ κα-
θυποβάλω παρατηρήσεις τινας εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ νὰ δικαιο-
λογήσω δύω ἀντικείμενα ἐπὶ τῶν ὁποίων προκαλεῖ τὴν προ-
σοχὴν τῆς Γερουσίας ἡ Ἐπιτροπή, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην,
εἰς τὸ περὶ Φαλαγγιτῶν, καὶ εἰς τὸ περὶ τοῦ Σώματος τοῦ
Γιάννη Κῶστα, καὶ νὰ ἀναπτύξω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς·
πολλοὶ τῶν προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς Β. Φάλαγγος
κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας ἡ Ἐπιτροπὴ παρὰ πολλῶν,
ἐπανῆλθον εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς τετραρχίας καὶ εἰς τὴν
Ὁροφυλακὴν ἐναντίον τῶν περὶ τούτων ἐκδοθέντων Β. Διατα-
γμάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἀριθμοδίου ὑπαλλήλου
τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου ὀνομαστικὸν κατάλογον
τῶν ἀξιωματικῶν τούτων· ἀλλ' ἀντὶ τούτου, ἔλαβε μόνονση-
μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν κατὰ
βαθμούς, ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργός, ὡς εἶπεν ὁ ὑπάλληλος οὗτος,
ἀθεώρησε περιττὸν νὰ δοθῇ ὀνομαστικὸς κατάλογος· καὶ ἄλλοτε,
ὅτε ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐζητήθησαν πλη-
ροφορίαι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ ἴδιος
Ὑπουργὸς κατέκρινε τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις ἠρνήθη
νὰ δώσῃ αὐτάς, καὶ συνωμολόγησεν ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῶν
Ὑπουργείων, ὁσάκις ζητηθῶσι νὰ δώσωσι πληροφορίας εἰς τὰ
Βουλευτικὰ Σώματα, ὀφείλουν νὰ δίσωσιν αὐτάς· οἱ Κύριοι
Ὑπουργοί, ὡς ἐκ προσώπου τῶν ὁποίων ἐνεργοῦσιν οἱ ὑπάλληλοί
των, δὲν θέλουν συγχωρήσει, ἐλπίζομεν, τοῦ λοιποῦ τοιαύτην
διαγωγὴν τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων πρὸς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα,
εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει ν' ἀποδίδηται ἀμοιβαίως τὸ πρόσηκον
σέβας, μὲ τὸ ὁποῖον αὐτὰ προσφέρονται εἰς τοὺς Κ. Ὑπουργούς·
ταῦτα ἐνόμισα ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρω, διὰ νὰ καταστήσω προ-
σεκτικωτέρους τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν
ὑπαλλήλων των.

Πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῇ λοιπὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον,
ὀφείλει τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ
τὰς ἐξῆς οὐσιώδεις πληροφορίας, διὰ νὰ ψηφίσῃ ἐν γνώσει ἡ
Γερουσία, καὶ νὰ παύσωσι τέλος πάντων αἱ καθημεριναὶ κατα-
χρήσεις, φέρουσαι τὴν ἀνατροπὴν τῶν Νόμων, καὶ τὸν βλάβην
τῶν δημοσίων συμφερόντων. α') Ἂν οἱ εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα

ἐπανελθόντες 36 ἀξιωματικοὶ δὲν ἐξαργύρωσαν τὰ φαλαγγιτικά
των γραμμάτια, ἢ δὲν ἔλαβον αὐτά, ἢ λαβόντες τὰ ἐπέστρε-
ψαν. β') Ἂν οὗτοι ἔγιναν Φαλαγγῖται μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου
1843, γ') ἂν ἐπανῆλθον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ συστάσεως
τῆς προικοδοτημένης Φάλαγγος Νόμου. καὶ δ') Πῶς τὸ Σῶμα
τοῦ Γιάννη Κῶστα, περὶ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἐγένετο λόγος,
καὶ σπουδαῖαι ἐγέρθησαν συζητήσεις ἐνώπιον τῆς Γερουσίας,
ἀπορριφθείσης τὴν καταργησιν αὐτοῦ, συμπεριλαμβάνεται εἰς
τὸν προκείμενον Νόμον, ἂν καὶ ὑπὸ ἄλλο ὄνομα, χωρὶς νὰ
προϋπάρχῃ ὑψηρισμένος περὶ τούτου Νόμος, καὶ ὁ ἀπαιτούμενος
ὀργανισμός;

Ἐρχόμαι εἰς τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὰ περὶ
προσδιορισμοῦ τῆς Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομο-
σχέδια πρέπει νὰ καθυποβάλωνται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν
κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους· διότι ἄλλως, καθίσταται ἄσκοπος
καὶ πάντῃ περιττὴ ἡ διάταξις τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος,
ὅταν τὰ τοιαῦτα οὐσιώδη Νομοσχέδια εἰσάγωνται εἰς τὰς
Βουλὰς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους, καὶ πολλάκις περὶ τὰ τέλη
αὐτοῦ, ἐνῶ ἀπαιτεῖται νὰ ψηφίζωνται κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ
ἔτους· καθότι ὅταν ὑπάρχῃ Ὑπουργεῖόν τι καταστρεπτικὸν,
προτιθέμενον νὰ καταπιέσῃ τοὺς πολίτας διὰ τῆς στρατιωτικῆς
ἰσχύος, τότε αἱ Βουλαὶ δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν παραχώρησιν
στρατιωτικῆς Δυνάμεως.

Ἐπὶ τέλους παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὰ εἰσαγόμενα
εἰς τὰς Βουλὰς παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Νομοσχέδια, διαφέρουν
πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ὡς πρὸς τὸν τύπον, ἐνῶ ἀπαιτεῖται ἐπὶ
πάντων τῶν Νομοσχεδίων νὰ φυλάττεται ὁ αὐτὸς τύπος· οὕτως
εἰσάγεται εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἡ φράσις Σύνταγμα τῆς
Ἑλλάδος· ὡς νὰ ἰσχύῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄλλο Σύνταγμα, παρὰ
τὸ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν πρὸς
ταῦτα εἶπεν, ὅτι δὲν θέλει παραδράμει τὰς διαφόρους ἐπὶ τοῦ
προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ
ὅσας ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς ἐξέθεσεν ἤδη. Ἡ παρατήρησις τῆς
Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου δὲν δι-
καιολογεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς ζητουμένης στρατιωτικῆς Δυνά-
μεως, ἤθελεν ἔχει λόγον τινὰ, ἐὰν ἐγίνετο ἀπὸ Νομοθετικόν τι
Σῶμα τῶν ἀντιπροσώπων, τὸ ὁποῖον ἀναλυόμενον κατὰ τριε-
τίαν, ἐνδέχεται ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς Συνόδου νὰ μὴ γνωρίζῃ

χαριδώς τὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ὑπηγόρευσαν τὸν παυσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως· ἀλλ' εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις εἶναι διαρκὲς Νομοθετικὸν Σῶμα, καὶ ἔχει πλήρη γνῶσιν καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, καὶ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, ἤθελεν εἶσθαι πάντῃ περιττὴ πᾶσα ἐξήγησις ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ Στρατοῦ, καὶ τὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ἐπροκάλεσαν αὐτό· οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἀπὸ τὸ ἔτος **1843** κατὰ συνέπειαν τῶν λῃφθέντων οἰκονομικῶν μέτρων, ἠλαττώθη τὸ ποσὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἦτον δυνατὸν ἀκολούθως νὰ ἐπέλθῃ ἡ παραμικρὰ ἐλάττωσις, χωρὶς προφανῆ ζημίαν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἔκτοτε τὰ εἰσαχθέντα Νομοσχέδια εἰς τὴν Βουλὴν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως, δὲν ὑπερέβησαν τὸ ὁρισθὲν ποσόν, οὐδὲ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπάρχει προσθήκη τις, τὴν ὁποίαν βεβαίως ὤφειλε νὰ δικαιολογήσῃ ὁ Ὑπουργός.

Ὡς πρὸς ὅσα δὲ ὁ προαγορεύσας Εἰσαγγελεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέφερε περὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν εἰς τὰς τετραρχίας τῆς ἐνεργοῦ Φάλαγγος ἐπανελθόντων ἀξιωματικῶν, ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων φαλαγγιτῶν, ἐνόμισα τωόντι ὅτι ἦτον πάντῃ περιττὸς τοιοῦτος κατάλογος, καὶ ὡς ἐκ τούτου διέταξα νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀριθμητικὴ μόνον σημείωσις κατὰ βαθμοὺς τῶν ἐπανελθόντων **36** ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα, εἰς τοὺς ὁποίους συγκαταλέγονται καὶ ὑποστράτηγοι, καὶ ταγματάρχαι, καὶ λοχαγοί, καὶ διάφοροι ἄλλοι ὑποδεεστέρων βαθμῶν ἀξιωματικοί. ὡς ὁ Κ. Α. Ἴσκος, ὁ Σκαλτσοδήμος, καὶ τινες ἄλλοι.

Τὸ Ἔθνος, Κύριοι, εὐγνωμονοῦν εἰς τοὺς ἐνδόξους ἀγωνιστὰς διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος παλαιὰς αὐτῶν ὑπηρεσίας, ἐχορήγησεν εἰς ἕκαστον ἀξιωματικὸν προικοδοτικὸν γραμμάτιον, ἀναλόγως τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ του· ὅταν δὲ ἐν καιρῷ ἀνάγκης νομίσῃ ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις νὰ προσκαλέσῃ τινὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, τότε ὡς ὑποχρεοῦσα αὐτὸν εἰς νέαν ὑπηρεσίαν, ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν καὶ νέα δικαιώματα· οὕτως ἀπὸ τοῦ ἔτους **1843** μέχρι σήμερον, ἡ Κυβέρνησις κατέταξε τινὰς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς προικοδοτημένης Φάλαγγος εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐπέστρεψαν τὰ φαλαγγιτικά των γραμμάτια, ὡς ὠφελημίαν ἐξ αὐτῶν δυνάμενοι νὰ ἔχωσι διαρκῆ ὠφέλειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων· οἱ κατὰ τὸ διά-

στημα τοῦτο εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα ἐπανελθόντες προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ ὑπάρχουσι τριάκοντα ἓξ τὸν ἀριθμόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσαγγελοῦ γενομένην παρατήρησιν, ὅτι καὶ πάλιν, ἐναντίον τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ἀπορριφθέντων, παρουσιάζεται ὑπὸ ἄλλο ὄνομα τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω, ὅτι πάντοτε ἐσεβάσθην καὶ σέβομαι τὰς ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ πρὶν ἢ περιβληθῶσι τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου. Πρὸ δύο μάλιστα μηνῶν, καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι, ἀνέφερον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὅτι, προτιθέμενος νὰ διαλύσω τὸ Σῶμα τοῦτο, θέλω ἀποστείλει αὐτὸ εἰς Ἰωνίας, διὰ νὰ γείνῃ ἡ ἐπιθεώρησις αὐτοῦ, καὶ ὅτι θέλω διατάξει ἀκολούθως νὰ ἑνωθῇ μὲ τὰ τάγματα τῆς Ὁροφυλακῆς, ἐὰν οἱ ἀποστελοῦντες τὸ Σῶμα τοῦτο θελήσωσι νὰ καταταχθῶσιν εἰς αὐτά· διότι οὐδέποτε συγκατατέθην νὰ ὑπάρχῃ Σῶμα στρατιωτικὸν ἀνοργάνιστον.

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἐνησχολούμην εἰς τὸν πραγματοποίησιν τοῦ μέτρου τούτου, αἴφνης καὶ παρ' ἐλπίδα ἐξεφάνη ἡ κατὰ τῶν καθεστώτων ἐκείνη στυγερὰ στάσις τῶν **10** Ἀπριλίου π. ἔ. ἐκ τῆς ὁποίας ἐκινδυνεύσαμεν νὰ γένωμεν παράκαλλα ἐμφυλίων πολέμων· εἰς τοιαύτην λοιπὸν κρίσιμον περίστασιν εὑρισκόμεθα, ὅτι δὲν ἦτον ἔργον φρονήσεως νὰ διαλύσω τὴν ὑπάρχουσαν ταύτην ἔνοπλον δύναμιν· ἀλλ' ἀποκατασταθείσης ἤδη τῆς ἡσυχίας, θέλω διαλύσει τὸ Σῶμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται δικαίως νὰ διατηρηθῇ, καὶ δι' οἰκονομικοὺς λόγους, καὶ διότι ἀντιβαίνει εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Στρατιωτικῆς Δυνάμεως.

Οἱ προικοδοτηθέντες φαλαγγῖται, ἀντέκρουσεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν δύνανται πλέον νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγα, ἀλλὰ μόνον δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀξιωματικοὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἢ τῆς Ἐθνοστρατείας κατὰ τὸ ἄρθρον **11** τοῦ ἀπὸ **1** Ἰανουαρίου **1838** Β. Διατάγματος, καὶ τοῦτο μέχρις οὗ διαρκεῖ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ἐπροκάλεσε τὸν διορισμὸν τοῦτον, διότι ἄλλως, παραβιάζεται ῥητὸς Νόμος.

Οἱ Φαλαγγῖται, εἶπεν ὁ Κύριος Ὑπουργός, ἔχουσι παλαιὰ καὶ κεκτημένα δικαιώματα, ὅλως ἄσχετα μὲ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον· καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν τις τῶν προικοδοτηθέντων, ἢ μὴ, Φαλαγγιτῶν, προσκληθῇ εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ, πρέπει νὰ μισθοδοτῆται.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐπέφερεν ἄλλος, δὲν αἰτιολογεῖ ἀποχρώντως τὸ καθυποβαλλόμενον Νομοσχέδιον· διότι πρὸ

πάντων ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, περὶ τοῦ ὁποίου εἴχομεν ἄλλην ἰδέαν, ὤφειλε νὰ μᾶς εἰπῃ τὸν λόγον, δι' ὃν ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ τοσοῦτος ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ ὄχι περισσότερος ἢ ὀλιγώτερος· καὶ ὀρθῶς παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ οὔτε τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ δικαιολογεῖ, οὔτε τὰς ἀνάγκας καταδεικνύει. Εἰς τὴν ἔλλειψιν δὲ ταύτην περιέπεσον καὶ οἱ προκάτοχοί του, διότι καὶ οὗτοι ποτὲ δὲν ἐδικαιολόγησαν τὸ κατ' ἔτος προσδιοριζόμενον ποσὸν τοῦ στρατοῦ.

Κατά τινα Γερμανὸν πολιτειογράφον, τὸ μέτρον τοῦ ποσοῦ τοῦ στρατοῦ εἶναι τὸ ἑκατοστὸν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο προσδιώρισε μέχρι τοῦδε καὶ ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ· ὁ κανὼν ὅμως οὗτος δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται ἀπολύτως εἰς πᾶν Κράτος, ἀλλὰ πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ γεωγραφικὴ αὐτοῦ θέσις, καὶ αἱ σχέσεις του πρὸς ἄλλα ἔθνη. Ὅθεν, ἐπειδὴ τὸ ἡμέτερον Κράτος περιβρέχεται σχεδὸν ἀπὸ θάλασσαν, καὶ ἑπομένως ἔχομεν καὶ ναυτικὴν δύναμιν, ἡ δύναμις αὕτη πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

Ἔχομεν ἐπίσης τὴν προστασίαν ὅλου τοῦ περιωτισμένου κόσμου καὶ μάλιστα τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων, καὶ τὴν προστασίαν ταύτην θέλομεν ἔχει πάντοτε, ἂν διατελῶμεν ὄντες, ὁποῖοι εἴμεθα, ὅταν ἐφελκύσωμεν τὴν συμπάθειαν καὶ τῶν λαῶν, καὶ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Εὐρώπης. Ἐπειδὴ τέλος οὐ μόνον τὸ Κράτος ἡμῶν εἶναι ὀρεινόν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ τοιαῦτα, ὥστε ἀπέχουν πολὺ τῆς τάσεως τοῦ κακουργεῖν, ἔπεται, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην ὀλιγωτέρου στρατοῦ, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ προσδιορίζωμεν τὸν ἀριθμὸν τούτου κατὰ τὸ μνησθὲν μέτρον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς Κράτη, μὴ ἔχοντα τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα. Τούτου ἕνεκα ζητῶ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ νὰ μᾶς εἰπῃ εἰς τί θέλει χρησιμεύσει ἡ τοσαύτη τοῦ στρατοῦ δύναμις, καὶ διὰ τί προσδιορίσθη εἰς τόσον ἀριθμόν, καὶ ὄχι εἰς περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον.

Ἐπειδή, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν πρόκειται ἤδη οὔτε περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, οὔτε περὶ στρατολογίας, διὰ ν' ἀποδείξω διὰ μακρῶν, ἂν πρέπῃ νὰ σχηματισθῇ μᾶλλον τακτικὸς στρατός, ἢ οὗ, μεγαλητέρα ναυτικὴ δύναμις, ἢ ἴση μὲ τὴν τῆς ξηρᾶς, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ λάβωμεν ὡς

μέτρον τῆς στρατολογίας τὸ ἑκατοστὸν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, θέλω περιορισθῇ μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις.

Ἡ ὑπάρχουσα στρατιωτικὴ δύναμις εἶναι τῆς ἀπαραιτήτου ἀνάγκης, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ αὐξηνθῇ, διότι ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ δὲν κανονίζεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας· ἡ δύναμις τῆς Ὁροφυλακῆς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία πρὸς φύλαξιν τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι οὔτε ποταμοί, οὔτε ὑψηλὰ καὶ ἄβατα ὄρη. Ὁ δὲ τακτικὸς στρατὸς ἐπίσης προσδιορίσθη εἰς τοσοῦτον ἀριθμόν, ὅσος μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας· διότι καὶ οἱ στρατιῶται χρήζουσι μικρᾶς τοὐλάχιστον ἀναπαύσεως· συμβαίνει πρὸς τούτοις ἄλλοι μὲν νὰ ἀσθενῶσι, ἄλλοι δὲ νὰ ἦναι ἀπόντες ἐν ἀδείᾳ, καὶ ἄλλοι νὰ πέμπωνται εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας, ἀφ' ὧν τὴν νεοσύλλεξιν κτλ. καὶ ἀπαιτεῖται νὰ μένῃ ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς πρὸς ἐνέργειαν τῆς κεντρικῆς, καὶ τακτικῆς ὑπηρεσίας. Τὸ δὲ πυροβολικὸν εἶναι πολὺ ἔλαττον τοῦ ἀπαιτουμένου· διότι, ἐνῷ εἰς τὰ ἄλλα ἔθνη ἀποτελεῖ τὸ δωδέκατον, ἢ τὸ δέκατον τέταρτον τοῦ ὅλου στρατοῦ, παρ' ἡμῖν ἀποτελεῖ τὸ εἰκοστόν· τὸ δὲ ἱππικὸν εἶναι ἀναγκαῖον εἰς ὁλόκληρον τὸν στρατόν· καὶ ἐνῷ εἰς ἄλλα Κράτη εἶνε τὸ **1/5** τοῦ ὅλου στρατοῦ, παρ' ἡμῖν εἶναι τὸ **1/16**. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος ὑπάρχοντες **36** προικοδοτηθέντες φαλαγγῖται, καθὼς καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα ἔλαβον προικοδοτήσεις, δὲν πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται, ἐκτὸς ἐὰν ἐπέστρεφαν τὰ γραμμάτιά των, προτιμῶντες νὰ λαμβάνουν τὸν φαλαγγιτικὸν μισθόν των.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι οἱ ἅπαξ προικοδοτηθέντες δὲν δύνανται μὲν νὰ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὴν φάλαγγα, καὶ νὰ μισθοδοτῶνται, ὡς φαλαγγῖται, δύνανται ὅμως νὰ διορισθῶσιν εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ λαμβάνουν τὸν διὰ ταύτην προσδιωρισμένον μισθόν, καθότι ἄλλως θέλουν ἐπισυμβῇ πάμπολλαι καταχρήσεις, ὡς δυναμένου ἑκάστου νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὴν φάλαγγα, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι ἐκ τῶν εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος τεταγμένων **36** φαλαγγιτῶν οἱ μὲν ἐπέστρεψαν τὰ γραμμάτιά των, καὶ ἑπομένως λαμβάνουν τὸν

φαλαγγιτικὸν μισθόν· οἱ δὲ, καὶ τοι προικοδοτηθέντες, διωρίσθησαν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας, οἷον Νομοεπιθεωρηταὶ κτλ. καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης λαμβάνουν· κατετάχθησαν δὲ εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς Φάλαγγος πρὸς εἰκολίαν τῆς λογιστικότητος.

Ἀντέταξε πρὸς ταῦτα εἷς τῶν προλαλησάντων, ὅτι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπέφερε, δὲν δικαιολογεῖ τὴν κατάταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν εἰς τὴν Β. Φάλαγγα, διότι ἑκάστη ὑπηρεσία ἔχει ἴδιον Κεφάλαιον, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ κατατάττηται ἡ μισθοδοσία τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Ὀφείλει, εἶπεν ἄλλος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ὀνομαστικὸν κατάλογον τούτων, ἐξ οὗ θέλει ἀποδειχθῇ, ὅτι λαμβάνουν τινὲς τούτων παρὰ τὸν Νόμον μισθὸν τῆς Φάλαγγος.

Περὶ τῆς παρανόμου ὑπάρξεως τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα, ἐπέφερεν ἄλλος, πολλάκις ἐγένετο λόγος εἰς τὰς Βουλάς, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διοργανισθῇ· καὶ νὰ καταταχθῇ εἰς ἕνα τῶν στρατιωτικῶν κλάδων, ἂν ἡ Κυβέρνησις θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν τοῦ Στρατοῦ· ἀντὶ τούτου συμπεριελήφθη εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐπικουρικὸν Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, χωρὶς νὰ ὀργανισθῇ, χωρὶς νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ διὰ Νόμου· χωρὶς τοῦ ὁποίου, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ αὐτό.

Πολλῶν δ' ἄλλων τὰ αὐτὰ ἐπαναλαβόντων, καὶ ὑποστηριζάντων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλει εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Σώματος. Προτείναντος δέ τινος, ὅτι πρέπει ἤδη ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἄλλου ἀντιτάξαντος, ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ καθυποβληθησομένου Νομοσχεδίου, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ συζήτησις περιεστράφη εἰς ἄλλο παρὰ τὸ προκείμενον ἀντικείμενον, διότι ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς, ἔπρεπε πρῶτον ν' ἀποφασισθῇ, ἂν γίνηται, ἢ μὴ, δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας. Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ παραδεχθεῖσα ἅπαξ τὸ Νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν γνώμην της.

Τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, συνεπλήρωσα διὰ τῆς πρώτης μου ἀγορεύσεως. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον.

ὅτι τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπάρξῃ, ἂν δὲν διοργανισθῇ διὰ Νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἡ ἐπιχείρησις τοῦ ὀργανικοῦ Νομοσχεδίου δύναται νὰ βραδύνῃ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λογισθῇ ἡ μισθοδοσία του, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν θέλει καθυποβάλει τὸ ὀργανικὸν τοῦτο Νομοσχέδιον, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι εἰς ὅλας τὰς προαγουμένας Συνόδους, μ' ὅλον ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διοργανισθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Σῶμα, ἄλλως νὰ μὴ μισθοδοτῆται, διαμένει μ' ὅλα ταῦτα εἰσέτι ἀδιοργάνιστον, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μισθοδοτῆται· δικαίως λοιπὸν ἡ Γερουσία ἀμφιβάλλει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὑποσχέσεως τοῦ σημερινοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν θέλει καθυποβάλει τὸ ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ἡ γνώμη τῶν λεγόντων, ὅτι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει νὰ πληρωθῶσιν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ εἰρημένον Σῶμα.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι αἱ ἐν πλήρει Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας δοθεῖσαι ὑπὸ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ὑποσχέσεις πρέπει νὰ ἦναι πιστευταί, ὁ ἀπαστισμὸς τοῦ Νόμου, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἐξάρτηται μόνον ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ διὰ τοῦτο καθίσταται ἄδηλον πότε θέλει κυρωθῇ.

Ἡ κυρία αἰτία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἣν αἱ Βουλαὶ δὲν ἐδέχοντο τὴν διὰ τὸ Σῶμα τοῦτο δαπάνην, ἦτο, διότι περιείχοντο ἐν αὐτῷ, καὶ ἐμισθοδοτοῦντο ὑπερέται τινῶν, καὶ ἐργάται, χωρὶς νὰ ὑπηρετῶσι στρατιωτικὰς ἐπειδὴ οὐδεὶς ποτὲ συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ στερήσῃ τοῦ μισθοῦ των τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν Πατρίδα στρατιώτας. Διὰ τοῦτο αἱ Βουλαὶ ἐζήτησαν τὸν διοργανισμὸν τοῦ Σώματος τούτου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποβληθῶσιν οἱ συγκαταλεγόμενοι εἰς αὐτὸ ἐργάται καὶ ὑπερέται. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπιθεωρῆσαν τὸ Σῶμα τοῦτο, ἀρκὰς μόνον τοὺς ἀξιωματικοὺς, καὶ τοὺς στρατιώτας, ἡ ἐπιθυμία τῶν Βουλῶν ἐξεπληρώθη, καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὸν ἤδη νὰ ζητῶμεν ἄλλο τι. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἡ ὥρα παρῆλθε, καὶ σήμερον εἶναι γενικὸν Ταχυδρομεῖον, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Επομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι, ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἰδίας συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΔΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἓξ μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν διακοπείσης συζητήσεως, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑπόμενα.

Ἡ προλαβοῦσα Συνεδρίασις, ὡς ἐναγωνίου καὶ σφοδρᾶς καταστάσης τῆς συζητήσεως, διελύθη ἄνευ ἀποτελέσματος· σήμερον ἔτι ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἐξετάσει μὲ νοῦν ἥσυχον τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα χθὲς μᾶς ἐπικαχόλησαν, καὶ θέλομεν εὑρεθῆ σύμφωνοι· ἐπειδὴ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἡ Γερουσία τὸν αὐτὸν ἔχουν σκοπὸν, τὸ κοινὸν συμφέρον.

Δύο ἦσαν τὰ προκαλέσαντα τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, οἱ ἐπανελθόντες εἰς τὴν ἐνεργὸν φάλαγγα 36 φαλαγγῖται, καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα.

Καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν εἶπον, ὅτι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δι' ἔκτακτόν τινα περίστασιν, προσκαλεῖ ἀξιωματικόν τινα εἰς ὑπηρεσίαν, ἐπειδὴ ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν νέας ὑποχρεώσεις, ὀφείλει νὰ τὸν παραχωρήσῃ καὶ νέα δικαιώματα· τοιαύτην λοιπὸν αἰτίαν ἔχει καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν διαληφθέντων φαλαγγιτῶν, οἵτινες φαίνονται καταπεταγμένοι εἰς τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφορῶν τοὺς φαλαγγίτας ἐν γένει, πρὸς εὐκολίαν, ὡς ἄλλοτε εἶπον, τῆς λογιστικότητος, οὕτως ἅπαντες οἱ παλαιοὶ ἀγωνισταὶ ὑπάγονται εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, καθὼς ἀπαρτίζουν ἴδιον κεφάλαιον οἱ χωροφύλακες, οἱ ὁροφύλακες, καὶ ὁ τακτικὸς στρατός.

Κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάζω σήμερον εἰς τὸ σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν διαληφθέντων 36 ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι δημοσιευμένα καὶ διὰ τοῦ τύπου, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρατηρεῖ ἡ Γερουσία, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο, μήτε εἶχε σκοπόν τινα νὰ ἀποκρύψῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου γίνεται φανερὸν ὅτι ἐκ τῶν προικοδοτουμένων φαλαγγιτῶν, οἱ μὲν ὡς διορισθέντες ἐκ νέου εἰς θέσεις στρατιωτικὰς, λαμβάνουν τὸν μισθὸν τῆς θέσεώς των, οἱ δὲ ὡς ἀποδόσαντες τὰ γραμμάτιά των κατετάχθησαν ἐκ νέου εἰς τὴν φάλαγγα, ἢ εἰς ἄλλα Σώματα. Ἐκ τῶν προικοδοτημένων, καὶ ἐκ νέου καταταχθέντων εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φάλαγγα, χωρὶς νὰ ἐτιστρέψωσι τὰ γραμμάτιά των εἶναι μόνος ὁ Παναγιώτης Μαλάμος, διορισθεὶς Ταγματάρχης τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1843.

Τὸ Σῶμα δὲ τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν πρώτοις μὲν ὠνομάσθη Διλαχία, ἔπειτα δὲ συμπληρωτικὸν, ἐσχηματίσθη μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου.

Ἡ τετάρτη Αὐγούστου 1844 ἐστάθη αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἑτέρου Σώματος, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γιάννη Κώστα· εἰς τοῦτο ἔλαβον μέρος στρατιῶται μὲ μισθὸν 25 δραχ. κατὰ μῆνα, καθὼς καὶ ἀξιωματικοὶ ἀνθυπολοχαγοὶ, καὶ ὑπολοχαγοὶ μὲ 35 δραχμάς.

Τὸ Σῶμα τοῦτο, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον, εἶχον διατάξει νὰ μεταβῇ εἰς Θήβας πρὸς ἐπιθεώρησιν, σκοπὸν ἔχων νὰ ἐνεργήσω τὴν διάλυσιν αὐτοῦ, ἢ τὴν κατάταξιν τῶν ἀποτελούντων τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς ἄλλα στρατιωτικὰ Σώματα· ἡ ἐκραγεῖσα ὅμως στάσις, ἥτις ὑπείλει τὴν καταστροφὴν τῶν καθεστώτων, ἀνέβαλε τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ μου, καὶ τὴν ἀναβολὴν ταύτην, ἐλπίζω, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει δικαιώσει. Ἤδη δὲ, ὅτε διὰ τῆς ἀνδρίας τοῦ στρατιωτικοῦ ἀπεκρούσθη ὁ κίνδυνος, καὶ παρῆλθον αἱ περιστάσεις ἐκεῖναι, πρόκειται νὰ διοργανίσω τὸ Σῶμα τοῦτο, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν καὶ

τῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον, ὡς Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, δὲν θέλω ἀπομακρυνθῇ ποτε· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Σῶμα, εὑρίσκονται καὶ στρατιῶται, λαμβάνοντες 25 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ὡς καὶ οἱ ὁροφύλακες, θέλω διατάξει νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰ Τάγματα τῆς Ὁροφυλακῆς· οἱ δ' ἐν αὐτῷ Ἀνθυπολοχαγοὶ, καὶ Ὑπολοχαγοὶ, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν 35 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐπειδὴ ἐσχάτως ἠγωνίσθησαν γενναίως ὑπὲρ τῶν καθεστώτων, καὶ τινες τούτων ἐπληγώθησαν, εἶναι ἔργον δικαιοσύνης καὶ ὀρθῆς πολιτικῆς νὰ καταταχθῶσι διὰ Νόμου μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου προικοδοτουμένων, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ ἡ μισθοδοσία των. Τούτου ἕνεκα ὅσον οὔπω θέλω καθυποβάλει τὸ περὶ ὀργάνισμοῦ τούτων Νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ ἠγωνίσθησαν, εἶναι δίκαιον νὰ πληρόνωνται μέχρι τῆς κυρώσεως τούτου.

Μετὰ προσοχῆς, εἶπεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἤκουσα τὰς παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δοθείσας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ περιμένουσα, δὲν ἐπάρεσε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της καμμίαν γνώμην, περὶ τῶν διαληφθέντων 36 Φαλαγγιτῶν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ οὗτοι εἴτε εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Φαλαγγος, εἴτε ἄλλοθι εἶναι κατεταγμένοι, θεωροῦνται πάντοτε ὡς Φαλαγγῖται, δέχεται μὲν ἤδη τὸ Σῶμα τούτων, εἰς τὴν συζήτησιν ὅμως τοῦ προϋπολογισμοῦ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πληροφοριῶν τούτων, θέλει ἀποφασισθῇ, εἰς ποίαν τάξιν πρέπει νὰ καταταχθῇ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐδικαιολόγησε τὴν μέχρι τοῦδε διατήρησίν του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλοτε μὲν εἶπε, κατὰ συνέπειαν τῆς εἰς Θήβας γενομένης ἐπιθεωρήσεως, ὅτι οἱ μὲν τούτων εἶναι ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσουν, ὡς ὑπερβάντες τὰ στρατεύσιμα ἔτη, οἱ δὲ ὅτι εἶναι προικοδοτημένοι, καὶ ἑπομένως εἶναι δύσκολον νὰ διοργανισθῶσιν, ὅτε δὲ καθυπέβαλε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, οὐ μόνον δὲν περιεῖχε τὰς αἰτήσεις ταύτας, ἀλλ' ἐπιμένων κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν μὴ διοργάνωσιν τούτων, ὑπεσχέθη τέλος νὰ καθυποβάλῃ ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τούτων περιέπιπτεν εἰς ἀντιφάσεις, εἴχομεν δίκαιον νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ Σώματος τούτου· ἐν τούτοις παραδέχομαι τὴν γνώμην τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, οἱ μὲν στρατιῶται δηλονότι νὰ σταλῶσιν εἰς τὰ Τάγματα τῆς Ὁροφυλακῆς, περὶ δὲ τῶν ἀξιωματικῶν νὰ ὁρίσῃ ἐν τῷ καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον. Οἱ τελευταῖοι ὅμως πρέπει

νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν φαλαγγιτῶν θέλει ἀποφασίσει ἡ Γερουσία, ὅταν συζητηθῇ τὸ καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον.

Δύο ἐπαγαὶ, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρήγαγον δύο Σώματα στρατιωτικά· ἡ 3 Σεπτεμβρίου τὸ Σῶμα εἰς τὸ ὁποῖον συμπεριελαμβάνοντο οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Φαλαγγῖται, καὶ ἡ 4 Λυγούστου τὸ τοῦ Γιάννη Κῶστα. Αἱ Βουλαὶ, καὶ τινες τῶν νῦν Ὑπουργῶν ὡς Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ, πολλὰ περὶ τῶν Σωμάτων τούτων ὠμίλησαν· ἀλλ' ἕνεκα τῶν ἀλλεπαλλήλως ἐπελθουσῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τι, οὔτε νὰ διαλυθῶσι τὰ Σώματα ταῦτα, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀνάγκην νὰ στρατολογῇ ἄλλους. Ἀφοῦ ὅμως αἱ περιστάσεις ἐξέλιπον, τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεχείρησε νὰ κάμῃ, ὅ,τι εἶναι δυνατὸν, καὶ ὅ,τι αἱ Βουλαὶ ἐπεθύμουν. Ἐν τούτοις εἶναι ἄδικον νὰ πληρωθῶσιν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Σῶμα τοῦτο μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἐνῷ πρόκειται νὰ ὀργανισθῶσι δι' ἄλλου Νόμου, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας.

Συμφωνῶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ καθυποβληθησομένου ὀργανικοῦ Νομοσχεδίου, πρέπει ὅμως ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγήν του, ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ὡς ὑπεσχέθη.

Ἐρωτήσαντος τινος τῶν Κ. Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν ἡ διλοχία, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν, καὶ τὴν ὁποίαν ἀπετέλουν οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν 3 Σεπτεμβρίου, διατηρῆται εἰσέτι, ἢ οὔ, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησε τὰ ἑξῆς. Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ὁ Κριεζώτης εὑρισκόμενος εἰς Χαλκίδα, ἐσχημάτισε μίαν διλοχίαν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ζέρβα. Ἐπίσης ἐνταῦθα ἐσχηματίσθη ἑτέρα διλοχία ἀπὸ στρατιώτας καὶ ἀξιωματικούς. Τὸ Ὑπουργεῖον μετεκάλεσε τὴν ἐκ Χαλκίδος διλοχίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὴν συγχωνεύσῃ μὲ τὴν ἐνταῦθα διλοχίαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἠγέρθη ἀμφισβήτησις ἂν πρέπῃ νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὰ λοιπὰ Τάγματα, ἢ νὰ μείνῃ Σῶμα ἀνεξάρτητον, καὶ ἐπειδὴ ἀνεφάνη ἀνάγκη νὰ σταλῇ εἰς Πελοπόννησον στρατιωτικὴ δύναμις, ἐστάλη τὸ Σῶμα τοῦτο ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Σκυλοδημάκη, μετονομασθὲν παραπληρωματικόν· κατὰ δὲ τὰ ἐν Πάτραις συμβάντα, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τοῦ 8ου Τάγματος ἐλειποτάκτησαν, ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ μὴν ἔχῃ μικρὰ Σώματα στρατιωτικὰ, συνεπλήρωσε τὸ 8ον τοῦτο Τάγμα ἐκ τοῦ παραπληρωματικοῦ

λεγομένου Σώματος, ὠνομάσασα αὐτὸ 9. καὶ ἐξαλείψασα τὸ 8. τὸ ὁποῖον δὲν ἐφύλαξε τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα.

Ἐνῷ, εἶπεν ὁ προτείνας τὴν ἐρώτησιν, ἡ κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου συσταθεῖσα διλογία ἔτις εἶχε περισσότερα δικαιώματα, ὡς συντελέσασα εἰς τὴν ἔνδοξον ταύτην ἡμέραν συνεχωνεύθη μὲ ἄλλο Σῶμα, τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα, τὸ ὁποῖον εἶναι προϊὸν οὐχὶ ἀξιομνημονεύτου ἡμέρας, μένει εἰσέτι ἀδιάλυτον καὶ ἀδιοργάνιστον, ἂν καὶ αἱ Βουλαὶ πολλὰ κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἐξέρρασαν· τὸ ἄτοπον μάλιστα εἶναι, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν αὐξομειοῦται, καὶ ὁπὸ **90**, ὁπὸ **150** ἄνδρας περιέχει. Ἐνθυμοῦμαι, ὅτε ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν ἀλλοτε ὡς Γερουσιαστὴς κατὰ τῆς παρανόμου ὑπάρξεως τούτου. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα, ὅτι ὁ τότε Πρωθυπουργὸς ἔλεγεν, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο εἶναι ἀνεπίδεκτον ὀργανισμοῦ ὡς μὴ ἔχον τακτικοὺς ἀνθρώπους, διότι καταστάττονται εἰς αὐτὸ οἱ κατὰ καιροὺς ἐνταῦθα δι' ὑποθέσεις των ἐρχόμενοι, καὶ πληρονόμενοι πρὸς πόρον τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὀργανισθῇ, ἢ νὰ διαλυθῇ τὸ Σῶμα τοῦτο, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰ ἐπικείμενα δεινὰ τῆς Πατρίδος· εἶναι ἄτοπον νὰ λέγωμεν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς Πατρίδος ἐκρέματο ἀπὸ **150** ἀνθρώπους. Ταύτην ὅμως δὲν ἔσωσαν οὗτοι, ἀλλ' ὁ λαὸς αὐτὸς, ὅστις ἔδειξε μεγάλην ἀνοχὴν, ἐλπίζων βελτίωσιν τῶν πραγμάτων. Τελευτῶν δὲ, λέγω, ὅτι οὗτοι πρέπει νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὄχι μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ καθυποβληθησομένου. Ἐν τούτοις καὶ τὸ πρῶτον ἂν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δύνανται νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ δευτέρου, ἀναβάλλοντες τὴν κύρωσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφίσεως ἐκείνου.

Παραδέχομαι μὲν, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀναφερθέντων ὑπ' αὐτοῦ περιστατικῶν. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Σῶμα τῶν φαλαγγιτῶν δὲν συνετέλεσαν ὅλοι εἰς τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ τινες μόνον, καὶ οὗτοι λαμβάνουσι τῶν μισθῶν των ἀκέραιον διὰ ψηφίσματος, οἱ δὲ λοιποὶ συνήχθησαν μετὰ τὴν **4** Αὐγούστου. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὸν ὁποῖον ἀνέφερε, λέγει πάντοτε ὅ,τι φρονεῖ ὀρθὸν, καὶ ἤδη προσπαθεῖ νὰ τελεσθῇ, ὅ,τι μετὰ τοῦ προλαλήσαντος ἐπὶ τετραετίαν ὅλην ἐζήτει, καὶ ὑπεστήριζεν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι πρέπει ἐντὸς **10** ἡμερῶν νὰ καθυποβάλῃ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ ἔχει ἕτοιμον, θέλει δὲ τὸ καθυποβάλει εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ ἔπειτα εἰς τὰς Βουλὰς ἐντὸς **10** ἡμερῶν.

Μετὰ ταῦτα ἔγινε δεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μόνον ἄρθρον τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **28** κατὰ **9**. ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **23** τοῦ λήξαντος μηνός.

Ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶναι εἰσηγμένον ὑπὸ τοῦ προκατόχου του τὸ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχέδιον· καὶ ὅτι συμμεριζόμενος τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπαγόρευσε τὴν εἰσαγωγὴν τούτου, παρακαλεῖ τὴν Γερουσίαν, ἵνα ἐπισπεύσῃ τὰς προσεταίρους της, καὶ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ· ἡ δὲ Γερουσία ἀπεράσισεν, ἵνα ἡ ἐπὶ τούτου διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ καθυποβάλῃ ὅσον τάχος τὴν ἔκθεσίν της.

Προταθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν πρώην Καθηγητὴν τοῦ Ὀθωνίου Πανεπιστημίου Κ. Α. Λεναῖον, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι πολλαὶ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων γίνονται καταχρήσεις ἀπὸ τοῦ ἔτους **1835**· διότι πολλαὶ μὲν ἐκ τῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἱκανὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν των, ἀπολαμβάνουσι συντάξεις ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, πολλαὶ δὲ, καὶ τὰ πλείονα πρὸς τὸ ἔθνος ἔχουσαι δικαιώματα, καὶ στερούμεναι καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, δυστυχοῦσι δυστυχίαν μεγίστην, χωρὶς τινος ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως περιθάλψεως. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς ἐνώπιον τῶν Βουλῶν ἐγένετο λόγος, διὰ νὰ κανονισθῶσιν αἱ ἀπονομαὶ τῶν συντάξεων, καὶ πολλαὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ δυστυχῶν οἰκογενειῶν, ἐξαιτουμένων, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν των, ἀνάλογόν τινα μηνιαίαν σύνταξιν, πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπή τις, διὰ νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ τῶν συντάξεων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δικαίων παραπόνων ἐκ μέρους πολλῶν δυστυχῶν ἐγωνιστῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον αἰσθάνεται πληρέστατα, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, τὴν ἀνάγκην ὡς πρὸς τὴν τακτοποίησιν τῶν συντάξεων καὶ τὴν περίθαλψιν τῶν πολυειδῶς ἀγωνισθέντων, καὶ συνεισενεγκόντων εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. ἐξ ὧν πολλοὶ κατέλιπον ἀπόρους οἰκογενείας, καὶ δὲν θέλει βραδύνει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα τὸ ἀπαιτούμενον περὶ τούτου Νομοσχέδιον· ἄλλως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ περιμένωσι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ ἔχοντες δικαιώματα εἰς τὴν περίθαλψιν τοῦ Ἔθνους, καὶ νὰ δυστυχῶσιν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει. Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 πρὸς 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου Ἐ. Γ.

Προταθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Διδάσκαλον Κύριον Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον, ἐπρότειναν τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὴν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ λάβωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περί τε τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τοῦ Κ. Μιχαλακοπούλου, καὶ περὶ τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων αὐτοῦ.

Ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Ζυγοβίτι τῆς Ἐπαρχίας Γόρτυνος, ἐπέφερεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος, ἀνὴρ εὐκαταστατος πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐκ τῶν τῆς δευτέρας τάξεως οἰκογενειῶν, ἠγωνίσθη κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πολυειδῶς, καὶ διαφόρους εἰς πολλὰς τῆς Πατρίδος κρισίμους περιστάσεις συνεισέφερε χρηματικὰς βοηθείας, ἐπαγγελλόμενος προσέτι καὶ τὸν Διδάσκαλον πρὸ 35 ἐτῶν, καὶ διδάξας εἰς διάφορα τῆς Πελοποννήσου σχολεῖα. Ἤδη δὲ ἀπὸ τὸ βαθὺ γῆρας ἀπαναμὸν, καὶ πάσχων ἀμαύρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν, κατέστη ἀνίκανος, καὶ ἐξαιτεῖται χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, καὶ τῆς ἐσχάτης πενίας του, ἀπονομὴν μικρᾶς συντάξεως, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς βεβαίως δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Ἡ τῆς συντάξεως ἀπονομὴ, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι τιμὴ διδομένη παρὰ τοῦ Ἔθνους πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισθέντων. Ὡς δὲ οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι, εἶχον τὸ Πρυτανεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐτρέφοντο, ὅσοι τῶν πολιτῶν ὑπηρέτησαν μεγάλως τὴν Πατρίδα. Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ δεικνύωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τοὺς συνεισενεγκόντας καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος, μεταξὺ τῶν

ὁποίων ἔχουν τὸν πρῶτον τόπον οἱ διδάσκαλοι, οἱ ὁποῖοι προπαρεσκεύασαν τὸ Ἔθνος εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ φανῶμεν τόσον ἀχάριστοι εἰς τὴν ἀπονομὴν τόσον μικρᾶς συντάξεως εἰς τὸν γηραιὸν Διδάσκαλον, ὁποῖος εἶναι ὁ Κ. Μιχαλακόπουλος, σεβόμενοι τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ.

Ὁ περὶ οὗ πρόκειται Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ἔχει ἴσα δικαιώματα μὲ τοὺς συντελέσαντας διὰ τῆς ἀνδρίας των εἰς τὴν παλιγγενεσίαν τῆς Πατρίδος· καὶ ἂν δὲν ἔχασε τοὺς βραχίονάς του, ἢ δὲν ἀκρωτηριάσθη εἰς τὰ πεδία τοῦ Ἄρεως, ἠμαυρώθησαν ὅμως οἱ ὀφθαλμοί του, τὸ ὄργανον ἐκεῖνο, δι' οὗ ἠγωνίζετο. Κατὰ δὲ τὸν Πλάτωνα ἡ αὐτὴ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη εἰς τε τοὺς δίδοντας τὸ εὖ ζῆν, καὶ εἰς τοὺς παρέχοντας τὸ ζῆν. Ἐκτιμῶσα οὖν ἡ Γερουσία τὰ ῥηθέντα, καὶ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν παιδείαν, εἶναι δίκαιον νὰ φανῇ γενναία εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν ὁ Νόμος, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ δοθῇ ἡ σύνταξις, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐστερήθη ὁ Κ. Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος τῆς μισθοδοσίας του, ἐπέφεραν ἄλλοι, ὅτι οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν ὁ Νόμος· διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως παρέχεται ἕνεκα τῆς πενίας καὶ τῆς ἀνάγκης, ἕπεται, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνεφύη ἡ ἀνάγκη αὕτη, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν οὐδενὸς τυχαίου συμβεβηκότος, παρεμποδίσαντος τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Κατ' ἐρώτησιν ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 4, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτείναντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἵνα τὰ ἴδια μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς συντάξωσιν καὶ τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην,

Ἐπὶ τέλους ἀπαγγελίας ὁ Κ. Πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** γενομένων δαπανῶν ἐκ δραχμῶν **121,342:1/00**, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. Μ[illegible]

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γ. Ἀν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη **1.** ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ εἰδοποιεῖται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε δεκαπενθήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς **5** τοῦ ἐνεστ. μηνὸς Ἰουλίου, διὰ τὸν θάνατον τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τῆς Πριγκιπέσσης Σοφίας τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, καὶ **2** ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου **8** τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐφετῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβόντες εἰς σκέψιν τὸ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐφετῶν Νομοσχέδιον, παρετηρήσαμεν, ὅτι καὶ αἱ αἰτίαι, αἵτινες τὸ ἐπροκάλεσαν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα, ὅσα ὑπόσχεται, εἶναι εὔλογα.

Μία τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς διανομῆς τῆς Δικαιοσύνης εἶναι ἡ γοργότης τῆς πορείας της. Μὴ ἀρκοῦντος ἑνὸς Τμήματος τοῦ Ἐφετείου εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν δικαζομένων, ἡ γοργότης ἐκείνη παραλύεται, καὶ ματαιοῦται. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσῃ ὁ Νομοθέτης τὴν ἐπανόρθωσίν της καὶ τὸ προσφορώτερον μέσον εἶναι, ὅ,τι προτείνει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Μόνην ἀντίρρησιν εὐλογοφανῆ ἠμπορεῖ τις νὰ κάμῃ, ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Δικαστῶν θέλει φέρει νέαν δαπάνην, μὴ συμβιβαζομένην μὲ τὰς οἰκονομικάς μας ἀνάγκας. Ἀλλά, διαιρουμένου τοῦ δικαστηρίου εἰς δύω Τμήματα, καὶ δικαζομένων διπλῶν ὑποθέσεων, τὰ δικαστικὰ δικαιώματα ὑπόσχονται νὰ σκεπάσουν τὰ νέα τοῦ Ταμείου ἔξοδα, ἂν ὄχι ὅλα τοὐλάχιστον τὰ περισσότερα.

Διὰ τοῦτο συνταίνομεν μὲ θάρρος εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **5** Ἰουλίου **1848.**

Ἡ Ἐπιτροπή.

Χ. Κλονάρης. — Ν. Πανταζόπουλος.
Ἀθαν. Διδωρίκης. — Γ. Δαρειώτης.

Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν, θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς μηδεμιᾶς προπολογίας ἐπενεχθείσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Προτείναντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, πρέπει νὰ προτεθῇ εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **1** τοῦ παρόντος, ἤτοι τὸ περὶ δαπάνης δραχμῶν **21,342:1/10,** καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, καὶ ἄλλου προτείναντος τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς εἰς ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν, διὰ τὴν ἀπουσίαν καὶ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, καὶ τοῦ προκαλέσαντος τὴν συζήτησιν Κ. Γερουσιαστοῦ, ἐπέτυχεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν ἀνθίσταται εἰς τὴν προτεινομένην ἀναβολήν, καθ' ὅσον μάλιστα εἶναι ἀνάγκη νὰ παρευρίσκωνται οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, οἵτινες καὶ σήμερον ὤφειλον νὰ παρευρεθῶσι, γνωρίζοντες τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις ἀνεβλήθη ἀορίστως κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, μέχρις οὗ προσαχθῶσιν τὰ περὶ τῆς γενομένης δαπάνης τῆς

εἰρημένης ποσότητος ἐκδοθέντα χρηματικὰ ἐντάλματα εἰς τὰ διάφορα Ταμεῖα, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐδεμία περὶ τῆς προσαγωγῆς τῶν ἐνταλμάτων τούτων ὑπάρχει ἀνάγκη εἰς τὴν συζήτησιν, ἂν τις θέλει περιστραφῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν γενομένην ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων.

Ἐπιμένοντος ἑπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, διὰ νὰ παρουσιάσῃ χρηματικόν τι ἔνταλμα ἐκ δραχμῶν 30,000, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ Κ. Ῥ. Παλαμιδῆ ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινὸς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, Χρυσάνθου καλουμένου, καὶ νὰ δώσῃ πληροφορίας τινὰς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι τρία τινὰ ἡ Γερουσία ἔχει δικαιώματα χορηγηθέντα εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος· 1. τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν, 2. τοῦ ἐξελέγχειν τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ 3. τοῦ δικάζειν αὐτούς. Ὥστε ἐπὶ τῆς γενησομένης συζητήσεως περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 γενομένης δαπάνης, ἡ Γερουσία ἔχει μόνον τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε, νὰ προβῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου, κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις 1. ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ 2. ἐπὶ τῆς γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν 121,342:1/00 καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΣΚΑΡΤΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάστος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχεδίου, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Ταλαιπώρων ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἀναστιωθῇ τις εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, συστατικομένου καὶ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀμφοτέρων νομομαθῶν ὄντων, καὶ πολυχρονίων πείραν περὶ τὰ δικαστικὰ ἐχόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχω ἀμφιβολίας τινὰς, μὴ λυθείσας ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις τοῦ τε Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ τοῦτο, ἀναφέρων ταύτας, προκαλῶ τὴν λύσιν των, ἵνα ἐν πλήρει γνώσει προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ἂν καὶ ἦσαν συσσωρευμέναι πάμπολλαι δίκαι διὰ διαφορὰς ἀναρμοίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ πρὸ ταύτης, καὶ ἔμελλον ἅπασαι νὰ ἐκδικασθῶσιν ἀπὸ τὰ συστηθησόμενα δικαστήρια, ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, ὅπως διαγράφει ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, εὐλογήθη ἁπαράς, μολονότι τὰ χρηματικὰ μέσα ἐπέτρεπον τότε τὴν αὔξησιν των ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν· τώρα δὲ, ἀφοῦ ἐπὶ δεκαετρία ἔτη ἐξεδικάσθησαν πλεῖσται ὑποθέσεις, καὶ ἑπομένως ἡ ἐλάττωσις τῶν δικαστῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀναγκαία, ζητεῖται ἡ αὔξησις αὐτῶν διὰ δύο πρὸ πάντων λόγους α') διότι τὰ Ἐφετεῖα δικάζουν καὶ ὡς Κακουργιοδικεῖα περὶ τῶν ἐγκλημάτων τῆς Ναυταπάτης, καὶ β') διότι ἀνετέθησαν εἰς αὐτὰ καὶ αἱ ὑποθέσεις τῶν ἀμοιρσθησομένων Διοικητικῶν Δικαστηρίων· τὰ αἴτια ὅμως ταῦτα δὲν εἶναι ἀπομόνωτα, καθότι καὶ τὰ ἐγκλήματα τῆς Ναυταπάτης εἶναι ὀλίγιστα, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς τὰ Ἐφετεῖα ὑποθέσεων τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων δύναται νὰ ἰσορροπήσῃ

μὲ τὰς ὑπαρχούσας μὲν κατὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων ἐκκρεμεῖς δίκας, ἐκδικασθείσας δὲ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν δικαστῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, μηδόλως μνείαν ποιοῦσα περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων, ἀναφέρει ὡς λόγον τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, τὴν γοργότητα τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποθέσεων· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἀπαιτεῖται γοργότης εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ ταύτην δὲν ἐπιφέρει ὁ πολὺς ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν· διότι, ἂν εἶχεν ἄλλως, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αὐτὴν ἤθελον αὐξήσει τὸν ἀριθμὸν τῶν Δικαστῶν, διὰ νὰ ἐπιταχύνηται ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑποθέσεων, καὶ νὰ παύσουν τὰ παράπονα τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῆς πολυχρονίου ἐκκρεμοδικίας τῶν ὑποθέσεών των· ἡ βραδύτης λοιπὸν τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποθέσεων ἐνυπάρχει εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν τῆς διαδικασίας, τῆς ὁποίας τὴν ἁπλοποίησιν ἅπαντες ἐπιθυμοῦν.

Ἐκτὸς τῶν εἰρημένων, ἐπειδὴ δραστήριός τις, καὶ ἱκανὸς δημόσιος λειτουργὸς δύναται νὰ περαιώσῃ μόνος ταχύτερα, ὅσα πολλοὶ ἄλλοι ὁμοῦ βραδύτερα, ὅταν εἶναι ὀκνηροὶ καὶ ἀνίκανοι, διὰ τοῦτο ἡ πατρικὴ καὶ νουνεχὴς Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ διορίζῃ ὑπαλλήλους δικαστικοὺς νομομαθεῖς, δραστηρίους καὶ τιμίους, καὶ ὅταν καὶ οὗτοι φανοῦν ἀνεπαρκεῖς, τότε δικαιολογουμένως δύναται νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τῶν Δικαστῶν.

Τελευτῶν δὲ, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, πότε ἐγένετο ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης Δικαστῶν, μετὰ, ἢ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως· διότι, ἂν μὲν τὸ πρῶτον ἦναι ἀληθὲς, τότε δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ περιεχομένους λόγους, ὅτι δηλ. τὰ Ἐφετεῖα ἀνέλαβον διὰ τοῦ Συντάγματος καὶ ἄλλα καθήκοντα· ἂν δὲ τὸ δεύτερον, τότε εἶναι ἄλλοι λόγοι τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, καὶ ἐγὼ, εἶπε, καὶ ὁ προκάτοχός μου ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, καὶ γεγονότων πολυχρονίου πείρας πεισθέντες, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαίαν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Διὰ τί ἤδη ἀναφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς συστάσεως τῶν Δικαστηρίων, ὅτε μάλιστα ἦσαν ἐκκρεμεῖς πολλαὶ ὑποθέσεις, μὴ δυνάμεναι νὰ διαλυθῶσιν ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως; Ἡ ἔνστασις αὕτη φαίνεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως βάσιμος, ἀλλ' ἀριδήλως ἀποκρούεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι, ἂν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας αἱ ὑποθέσεις

ἐπεραιοῦντο μετὰ μεγίστης ταχύτητος, στερουμένης πάσης ἐγγυήσεως καὶ ἀσφαλείας, πολλαὶ τούτων ἔμειναν ἀπεράντωτοι. καὶ ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐπίσης ἐγένετο αἰτία νὰ συσσωρευθῶσι πολλαὶ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, ἀλλὰ τὰς μὲν τούτων οἱ διαφερόμενοι διεξήγαγον, συμβιβασθέντες πρὸς ἀλλήλους, τὰς δὲ, καθυποβάλλοντες αὐτὰς εἰς διαιτητὰς, ἢ εἰς τὰ συσταθέντα κατὰ τὰ **1829** πρωτόκολλα Δικαστήρια· ὥστε ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων ἡ Κυβέρνησις προεῖδεν, ὅτι δὲν ἤθελον εὑρεθῆ πολλαὶ ἐκκρεμεῖς δίκαι, οὔτε εἰσαχθῆ πολλαὶ, διότι οἱ διαφερόμενοι ἐπροτίμων τὴν διάλυσιν αὐτῶν διὰ συμβιβασμοῦ, ἢ διὰ διαιτητῶν· ἡ ἐξ δ' αὐτῆ τοῦ διαλύειν τὰς διαφορὰς ἐπεκράτησε καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων. Καθόσον ὅμως ἡ τακτικὴ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης ἔδιδε μεγαλητέρας ἐγγυήσεις, διὰ τῆς χρήσεως μάλιστα τῶν ἐνδίκων μέσων, οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ καθυποβάλλουν ὅλας των τὰς διαφορὰς εἰς τὰ τακτικὰ Δικαστήρια· ἰδοὺ λοιπὸν ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ Κυβέρνησις δὲν διώρισε κατ' ἀρχὰς πολλοὺς δικαστὰς, καὶ οἵτινες ἤδη εἰσάγονται περισσότεροι ὑποθέσεις.

Ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα, ὅτι δύνανταί ποτε τὰ Ἐφετεῖα νὰ μὴν ἐπαρκῶσιν εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑποβαλλομένων ὑποθέσεων, καθιέρωσε διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ὅτι δύνανται καὶ τρίτον ἐφετεῖον, χρείας καλούσας, νὰ συσταθῇ, καὶ τὰ Πρωτοδικεῖα, καίτοι κατὰ Νόμους συσταθέντα, ν' αὐξηθῶσι. Ἡ ὀρθότης τῆς Κυβερνητικῆς ταύτης προνοίας ἀπεδείχθη μετὰ ταῦτα διὰ τῆς πείρας· διότι καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τρίτου Ἐφετείου, καὶ μετὰ ταύτην ἡ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐφετῶν. Ἐὰν παρατηρήσωμεν τὸν Πίνακα τῶν ἐφετείων, τῶν ἐφετῶν. Ἐὰν παρατηρήσωμεν τὸν Πίνακα τῶν ἐφετείων, θέλομεν εὑρεῖ ὑποθέσεις ἐγγεγραμμένας ἀπὸ τοῦ **1835**, καὶ ἀντικδικάστους εἰσέτι μενούσας. Ἡ βραδύτης αὕτη προῆλθε μὲν ἐν μέρει ἀπὸ τὴν ἀνικανότητα δικαστῶν τινῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις ἀμέσως ἀντικατέστησε δι' ἱκανωτέρων, κυρίως ὅμως προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐπισώρευσιν πολλῶν ὑποθέσεων κατὰ συνέπειαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς δικαιοσύνης, ἥτις παρεκίνει τοὺς πολίτας νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὰ Ἐφετεῖα διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν, καὶ ἀπὸ τὴν προτίμησιν τῶν μᾶλλον κατεπειγουσῶν. Τὰ Ἐφετεῖα προέβρυσαν πάντοτε ἄνθρωποι ἱκανοὶ καὶ φιλόπονοι, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κατασταθῶσιν αὐτὰ ἐνήμερα εἰς τὰς ἐργασίας των· ταῦτα λοιπὸν πάντα δεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν· διότι ἄλλως πολλοὶ πολῖται στε

ρούνται τῆς ἐξασκήσεως καὶ διεξαγωγῆς τῶν δικαιωμάτων των.

Ἐκτὸς τούτων, ἄλλοι λόγοι τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐρετῶν εἶναι, ἡ ἐνώπιον αὐτῶν ἐκδίκασις α) τῶν ἐγκλημάτων τῆς Ναυταπάτης, ἥτις, ἂν καὶ σπανίως, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ἀναφαίνηται, οὐχ ἧττον ὅμως ἀπασχολεῖ τούτους, καὶ β) τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, αἵτινες εἶναι πάμπολλαι, καὶ ἔτι μᾶλλον τοῦ λοιποῦ θέλουσιν ἐπαυξηνθῇ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως.

Καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αὐτὴν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, παρατείνονται αἱ δίκαι, ὅπερ σημαίνει, ὅτι δὲν εἶναι αἰτία ὁ ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν, ἀλλ' ἡ φύσις τῆς διαδικασίας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ πολιτικὴ ἡμῶν Δικονομία, δύναται νὰ βελτιωθῇ εἰς τινα ἐπουσιώδη αὐτῆς μέρη, περιέχει ὅμως τὸ ὀρθότερον καὶ ταχύτερον σύστημα, τὸ περισσότερα ἐχέγγυα εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης παρέχον· δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐκλείψωσιν, ἢ νὰ περιορισθῶσιν ἐπὶ πολὺ οἱ διαδικαστικοὶ τύποι, χωρὶς νὰ προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν δικαζομένων· διὰ τοῦτο καὶ ὁ γοργότερος πάντων Ναπολέων, ὅταν ἤκουσε τὰς ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας γενομένας συζητήσεις περὶ τῶν διαδικαστικῶν τύπων, καὶ ἐγνώρισε τὰς δι' αὐτῶν χορηγουμένας ἐγγυήσεις εἰς τὴν αὐστηρὰν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, εἶπεν, ὅτι ἡ βραδύτης ἐξαγοράζει τὸ ἄτοπον, τοῦ νὰ μὴ δύναται ὁ πολίτης νὰ περαιώνῃ ἀμέσως τὰς δίκας του. Τότε δὲ μόνον ἠδύνατό τις νὰ ἔχῃ δίκαιον παράπονον κατὰ τῶν διαδικαστικῶν τύπων τῆς Δικονομίας μας, ὅταν αἱ δίκαι παρετείνοντο διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀλλεπαλλήλων ἀποράσεων, ὡς συμβαίνει εἰς ἄλλα Κράτη· ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ἡ παράτασις προέρχεται ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ὑποθέσεων.

Τὰ Δικαστήρια τῶν Ἐρετῶν δικάζουν κατὰ μέσον ὅρον **7—10** ὑποθέσεις ἐπὶ ἑκάστης συνεδριάσεως, ἐνῷ εἰς τὴν Γαλλίαν δικάζουν ὀλιγωτέρας· περισσοτέραν λοιπὸν ταχύτητα δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα δικάζονται περισσότεραι, ἀλλὰ τὰ εἰς ταῦτα καθυποβαλλόμενα ζητήματα εἶναι ἁπλούστερα, ἐνῷ τὰ εἰς τὰ ἐρετεῖα καθυποβαλλόμενα εἶναι δυσκολώτερα, καὶ χρήζουσιν ἑπομένως ἐμβριθοῦς καὶ πολυχρονίου σκέψεως.

Ταῦτα ὄντων λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, θέλει ἐπιψηφίσει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Δὲν προτίθεμαι, ἐπέρεεν ἄλλος, νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀφοῦ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μὲ

πολλὴν ἀγχίνοιαν ἀνεσκεύασε τὰς ἀμφιβολίας τοῦ προαγορεύσαντος· θέλω μόνον εἰπεῖ τινὰ ὡς πρὸς τὸ ποιὸν τῶν Δικαστῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἀκροθιγῶς πως καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ὡμίλησε. διωρίσθησαν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐνίοτε καὶ τινες ἀνίκανοι Δικασταί, ἀλλὰ τούτους ἡ Κυβέρνησις ἀντικατέστησε δι' ἱκανωτέρων. Εἶνε ὁμολογούμενον, ὅτι πάντοτε διωρίσθησαν τοιοῦτοι, καὶ ἤδη ἀκόμη πολλοὶ τούτων κατέχουν δικαστικὰς θέσεις, καὶ μάλιστα εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα. Ὅταν οἱ Πρωτοδίκαι ἦνε ἀμαθεῖς, καὶ ἀνίκανοι, θέλουν ἐκδίδει πάντοτε ἐσφαλμένας ἀποράσεις, καὶ ἑπομένως οἱ διάδικοι θέλουν καταφεύγει εἰς τὰ Ἐρετεῖα πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐσφαλμένων· καὶ ἐντεῦθεν πηγάζει ἄλλη αἰτία τῆς αὐξήσεως τῶν ἐνώπιον τῶν Ἐρετείων ἐκκρεμῶν δικῶν. Τούτου ἕνεκα ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας τοὺς ἀνικάνους δικαστάς.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν ἀνεπιφυλάκτως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **30** κατὰ **6**, ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **24** Ἰανουαρίου Ε. Ε.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν **121,342.1**/οο ὑπολογισθείσης δαπάνης καὶ ὑπερβάσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, παρετήρησέ τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατ' αἴτησιν τῆς Γερουσίας ὁ ἤδη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καθυπέβαλε κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **28** τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου. 1) Ἔκθεσίν τινα, δι' ἧς ἐξάγεται, ὅτι ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ρ. Παλαμήδης ἔλαβε καθ' ὑπέρβασιν τῶν διαφόρων ἐγκριθεισῶν πιστώσεων καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, χωρὶς τινος Συνταγματικῆς διατυπώσεως, δραχμὰς **121,342.1** ἀπὸ τὰ διάφορα ταμεῖα τοῦ Κράτους διὰ μέτρα δῆθεν γενικῆς ἀσφαλείας, καὶ **2**) Τὸ ὑπ' ἀριθ. **22,693** ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διευθυνόμενον πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τότε Ὑπουργὸν, δι' οὗ ἐζητεῖτο ἀορίστως καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, νὰ θεωρηθῶσιν ἀπὸ τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅσα τυχὸν ἐντάλματα χρηματικὰ ἤθελον ἐκδοθῇ ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ πληρωμὴν κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας· ὁ δὲ τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς κύριος καὶ ἄνευ τινὸς δικαιολόγησεως, διέταξε

νὰ θεωρηθωσιν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τὰ ἐκδοθησόμενα ἐνταλματα, ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ τῆς περιεχομένης εἰς αὐτὰ χρηματικῆς ποσότητος. Ἡ τοιαύτη ὅθεν γενομένη δαπάνη καθ' ὑπέρβασιν καὶ τῶν διαφόρων δεδομένων πιστώσεων, καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, οὔτε εἰς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἐχρησίμευσεν, οὔτε στηρίζεται εἴς τινα Συνταγματικὸν τύπον· διότι κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου **1847**, καθ' ἣν ἐζητήθη ἡ δαπάνη αὕτη, μεγίστη εἰς τὸ Κράτος ὑπῆρχεν ἡσυχία, οὐδεμία στάσις τότε, οὔτε μετὰ ταῦτα μέχρι τέλους Μαρτίου ἐπῆλθεν, καὶ αἱ Βουλαὶ ἦσαν ἠνεωγμέναι, ἀσχολούμεναι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των. Μόνον δὲ εἰς πολὺ κατεπειγούσας καὶ ἐκτάκτους περιστάσεις, καὶ ἐν καιρῷ προφανοῦς κινδύνου δύναται Ὑπουργός τις νὰ δαπανήσῃ, μὴ συνεδριαζόντων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἄνευ τινὸς πιστώσεως, ἀλλ' ὕστερον μετὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Βουλῶν ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ ἀναπαρθέτως Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς γενομένης ταύτης δαπάνης. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οὔτε τοιαύτη ἀνάγκη ἔκτακτος χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ἐπῆλθεν, οὔτε αἱ Βουλαὶ ἦσαν διαλελυμέναι, διὰ νὰ μὴ ζητηθῇ παρ' αὐτῶν ἡ ἔγκρισις τῆς γενομένης δαπάνης, ἀλλ' οὔτε τοὐλάχιστον ἐζητήθη ὕστερον ἡ νομιμοποίησις τῆς δαπάνης ταύτης, περὶ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν γνῶσιν εἶχον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα μέχρι τοῦδε.

Ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου **1847** εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἤρξατο ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ὁ μὲν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Ρ. Παλαμίδης ἐζήτησε, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5 Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους, τὴν ἔγκρισιν μόνον 220 χιλιάδων δραχμῶν δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καθυποβαλὼν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς δαπάνης τούτων διάφορα ἐκδοθέντα χρηματικὰ ἐντάλματα, καὶ τινα σημείωσιν περὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδαπανήθησαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, προσθέσας, ὅτι μόνον δραχμαὶ **3,090.14** ἐδαπανήθησαν πλέον τῶν **220** χιλιάδων διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, χωρὶς ποσῶς νὰ κάμῃ μνείαν, ὅτι ἐξωδεύθησαν καὶ αἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις δρ. **121,342.1.** Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπίσης κατὰ τὴν αὐτὴν Συνεδρίασιν μηδένα ποιησάμενος λόγον περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **121,342.1**, ἀνέφερεν, ὅτι « ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῶν ταραχῶν καὶ τῶν στάσεων, πολὺ ἐλάχιστον θεωρεῖται τὸ εἰς δραχμῶν **220,000**

ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἴσως ἐνόμιζεν, ὅτι ἤθελον εἶσθαι ἔτι πλείονα τῶν παρουσιαζομένων. »

Ἐλ ᾧ δὲ εἰς τὸ ἀνωτέρω εἰρημένον ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου **1847** καὶ ὑπ' ἀριθ. **22.693** ἔγγραφον ἀνέφερεν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλλει συμπληρωτικὴν πίστωσιν διὰ τὴν δαπάνην τῆς ὑπερβάσεως ταύτης τῶν ἐξόδων, οὐδεμία ὅμως ἔκτοτε μέχρι τῆς 8 Μαρτίου ε. ε. καθ' ἣν τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο διετηρεῖτο, εἰσήχθη συμπληρωτικὴ πίστωσις. Ἐπειδὴ ἐπομένως εἶναι ἄγνωστον, τίνος ἕνεκεν Ὑπουργεῖον Συνταγματικόν, ἐν πλήρει μετεμβρίᾳ, τῶν Βουλῶν ἠνεωγμένων, καὶ ἄνευ τινὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἐδαπάνησε τὴν προκειμένην ποσότητα, ἐξάγεται ἀδιστάκτως, ὅτι ἡ ποσότης αὐτὴ ἐλήφθη, καὶ ἐδαπανήθη, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης πιστώσεως ἢ προϋπολογισμοῦ περὶ αὐτῆς, οὐδὲ Β. Διατάγματος, ἐναντίου καὶ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαιτουμένων τύπων. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του, ἐγνωμοδότησεν, ἵνα τὸ ἐνεστὸς Ὑπουργεῖον λάβῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ καταλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου πλούτου, ἐναντίον τῶν δαπανησάντων τὴν προκειμένην ποσότητα Ὑπουργῶν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, συμφώνως μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενον εἰς τὴν Γερουσίαν καθῆκον, καὶ χωρὶς νὰ ἐπεμβαίνωμεν ποσῶς εἰς συζήτησιν ἀντικειμένων ἀλλοτρίων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τοῦ παρόντος χρόνου, ἀπαιτεῖται νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς τινας πληροφορίας ὁ ἤδη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διότι τρία τινὰ ἡ Γερουσία ἔχει δικαιώματα, **1.** τὸ τοῦ νομοθετεῖν, **2.** τοῦ ἐξελέγχειν τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ **3.** τοῦ δικάζειν αὐτούς· καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου δὲν πρόκειται ἐπὶ τοῦ παρόντος· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐξελέγχοντες τοὺς Ὑπουργούς, σκοπὸν ἔχομεν νὰ ὕβωμεν τὴν διαγωγήν των, καὶ σχηματίζοντες τὴν πεποίθησιν ἡμῶν, νὰ ἐκφράσωμεν πρὸς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα τὴν ἀντισυνταγματικὴν ὁδὸν τῶν Ὑπουργῶν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν, οἱ Ὑπουργοὶ ὅμως περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, δὲν κατέχουσιν ὑπουργικὰς ἕδρας· ὡς πρὸς δὲ τὸ τρίτον δικαίωμα δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐνεργήσωμεν αὐτό, ὡς μηδεμιᾶς ἤδη κατὰ τῶν τότε Ὑπουργῶν ὑπαρχούσης κατηγορίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ σιωπήσωμεν δυνάμεθα περὶ τοιούτου ἀντικειμένου, ἐνδιαφέροντος τὰ μέγιστα τὴν Ἐθνικὴν περιουσίαν· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς λύσιν τινὰ τοῦ προκειμένου ζητήματος,

προφυλάττοντες τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, καὶ μὴ ἐπεμβαίνοντες εἰς ἀλλότρια καθήκοντα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον θέλω ἀποτείνει ἁπλουστάτην τινὰ ἐρώτησιν εἰς τε τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ τοὺς λοιποὺς Ὑπουργοὺς, μηδεμίαν κατά τινος ὑπαινιττόμενος κατηγορίαν. Ἀρ' οὖ, κύριοι Ὑπουργοί, λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰ ὁριζόντα περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, θεωρεῖτε πλημμελές τι εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, ναὶ, ἢ οὔ; Εἴτε δὲ καταφατικῶς, εἴτε ἀποφατικῶς ἀποκριθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, ὀφείλει πάντοτε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ παρὰ τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενα εἰς αὐτὸ καθήκοντα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου.

Ἐὰν ὁ προαγορεύσας, ἐπένεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ζητῇ πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, εἶναι ἕτοιμος νὰ χορηγήσῃ προθύμως αὐτὰς, καὶ ὅσον δύναται ταχέως· ἐὰν δὲ ζητῇ ἀπολογίαν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ δώσῃ τοιαύτην, διότι οὔτε τὰς αἰτίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην ταύτην δαπάνην γνωρίζει, οὔτε ἁρμόδιον εἶναι, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐνοχοποιεῖται διὰ τὴν δαπάνην ταύτην τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον· ὅτι ὅμως ἡ καθ' ὑπέβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους γενομένη δαπάνη τῶν δραχμῶν **121,342:1|00** δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς κατὰ τὸ ἔτος **1847** ζητηθείσας πιστώσεις παρὰ τῆς **Α. Μ.** τοῦ Βασιλέως καθ' ὃν χρόνον δὲν ἦσαν αἱ Βουλαὶ ἐνεωγμέναι, εἶναι βέβαιον· ὅτι ἐπίσης ἡ αὐτὴ ποσότης δὲν εἶναι σημειουμένη οὔτε εἰς τὸν συζητηθέντα καὶ ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, εἶναι ἀναντίῤῥητον· ὅτι οὔτε εἰς τὸν καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο δὲν ἐνδιαλαμβάνεται, εἶναι ἀναμφισβήτητον· ὅτι τέλος οὔτε εἰς τὰ περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας δαπανηθέντα ἔξοδα τῶν δραχμῶν **220,000** ἀριθμεῖται, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας.

Ἡ Γερουσία, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, θεωρήσασα τὸ πρωτοφανὲς τοῦτο καὶ ἀνήκουστον εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἀντικείμενον, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ὡς μὴ ἁρμοδία, ὀφείλει ὅμως νὰ ἐκφράσῃ τὴν περὶ τούτου γνώμην της, ἐπικαλουμένη τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, διὰ νὰ προληφθῶσι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου· διότι οὐδὲν δικαιολογητικὸν ἔγγραφον ὑπάρχει περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν

121,342:1|00, οὔτε συμπληρωτικὴ πιστωσις εἰσήχθη περὶ αὐτῶν εἰς τὰς Βουλὰς, οὔτε τοὐλάχιστον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1848** ὑπάρχει σημειωμένη.

Καίτοι παραδεχόμενος, ἀντέταξεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, τὴν διάθεσιν τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀπορῶ ὅμως τίνος ἕνεκεν ἐθεωρήθη τοῦτο ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ὡς παρανομία, ἐν ᾧ, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν του ἐξεταζόμενον, δὲν εἶναι, εἰμὴ παραδρομὴ τις τυπική. Ἐπειδὴ δὲ ἁπλῆ μόνον ὄρεξιν ἔδωκεν εἰς τινας ἁρμοδίαν νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν δύναμαι ν' ἀγορεύσω ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ δικαιολογήσω τὰς αἰτίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην δαπάνην, περὶ ἧς πρόκειται, καθόσον οὔτε ἡ Γερουσία εἶναι ἁρμοδία νὰ δικάσῃ σήμερον περὶ αὐτῆς, καὶ ν' ἀποφανθῇ, οὔτε οἱ τότε Ὑπουργοὶ διὰ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην κατηγορήθησαν ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Ἀρ' οὖ δὲ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐζήτησεν ὑπ' εὐθύνην του καὶ δι' ἐπισήμων ἐγγράφων ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν ἀπὸ τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅσα τυχὸν ἐντάλματα χρηματικὰ ἤθελεν ἐκδώσει διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπελθόντων βιαίων μέτρων, ἔπεται, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ ἀναπόφευκτα, καὶ δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις αὕτη οὔτε ὡς κλοπὴ, οὔτε ὡς ἔγκλημα, διὰ νὰ ληφθῶσιν ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου πλούτου.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δαπάνη τῆς προκειμένης ποσότητος ἐγένετο παρὰ τοὺς εἰθισμένους τύπους, ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐζήτησεν αὐτὴν ὑπὸ τὴν εὐθύνην του, πεπεισμένος, ὅτι θέλει δυνηθῇ νὰ καθυποβάλῃ συμπληρωματικὴν περὶ αὐτῆς πίστωσιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν. Ἂν δὲ ἡ ποσότης αὕτη δὲν ἐμπεριέχηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, τοῦτο προέρχεται, διότι, καθ' ὃν καιρὸν εἰσήχθη οὗτος εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐζητήθη καὶ ἡ δαπάνη τῆς προκειμένης ποσότητος, περὶ τῆς ὁποίας ἐδράδυνε νὰ καθυποβληθῇ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, διότι ἀνεμένοντο ἀπὸ τοὺς διαφόρους τοῦ Κράτους ὑπαλλήλους ἀκριβεῖς πληροφορίαι, περὶ τῆς ὁριστικῆς δαπανηθείσης ποσότητος· μέχρις οὗ δὲ ἐπῆλθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ Ὑπουργείου ἐκείνου, ἔστάθη ἀδύνατον τοῦτο νὰ καθυποβληθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδ

δων, διότι δὲν εἶχον μέχρι τότε προσαχθῆ αἱ περιμενόμεναι πληροφορίαι.

Ἐξ ἐκ τούτων ὅθεν νομίζω, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἔγκλημα κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ὡς ἁπλῆν παραδρομὴν τυπικήν· διότι ἔτι καὶ νῦν δὲν ἤλθομεν εἰς μίαν καλὴν τάξιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, ὡς πολλάκις τῶν Ὑπουργείων ζητούντων πιστώσεις δι' ἔκτακτα ἔξοδα μετὰ τὴν δαπάνην αὐτῶν· ἐπ' ἐσχάτων μάλιστα ἡμερῶν διά τε τὰς ἐπιγενομένας ἀποστασίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου, καὶ τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀποστολὴν ἐκτάκτου προσβείας εἰς **Μόναχον**, ἐψηφίσαμεν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἱκανῆς χρηματικῆς ποσότητος, ἥτις πρὸ ἑνὸς σχεδὸν μηνὸς εἶχε δαπανηθῆ, διότι βεβαίως τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὸν ἀρμόδιον ὑλικὸν καιρὸν ἕνεκα τῶν ἀναπορεύκτων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὴν συμπληρωτικὴν πίστωσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδαπάνησεν αὐτὴν ὑπ' εὐθύνην του, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλει παραδεχθῆ τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἀμφότεραι δὲ αἱ εἰρημέναι περιπτώσεις ἔλαβαν χώραν περὶ τὴν **12** Ἀπριλίου ε. ε. καὶ αἱ αἰτήσεις τῶν πιστώσεων ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου καὶ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου, ὡς βεβαιοῦσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην τὰ πρακτικὰ τῶν περὶ τούτων Συνεδριάσεών της. Οὕτω δὲ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς διπλῆν ὑπέκυψε παράβασιν τοῦ Συντάγματος· **1.** ὅτι ἐδαπάνησεν ἄνευ προηγουμένης πιστώσεως, καὶ **2.** ὅτι ἐνήργησε δάνειον διὰ τὰς ποσότητας ταύτας, ὡς ἤκουσα, χωρὶς τῆς ἐγκρίσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐὰν δὲ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένετο ἡ δαπάνη, περὶ ἧς πρόκειται, μέχρι τῆς **8** Μαρτίου ε. ε. καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ Ὑπουργείου, παρῆλθον δύω περίπου μῆνες, καὶ δὲν εἰσήχθη Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς δαπάνης ταύτης, ἡ βραδύτης προῆλθεν, διότι οἱ διάφοροι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι δὲν εἶχον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀποστείλει ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ ὁριστικῶς δαπανηθέντος ποσοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πάλιν μόνη ἡ Βουλὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον **16** τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ, εἴτε δικαιοῦσα τὸν Ὑπουργὸν, εἴτε θεωροῦσα αὐτὸν ὑπόλογον.

Ἐπειδὴ ὅμως νομίζω, ὡς ἤκουσα, ὅτι ἐξεδόθησαν καὶ Βασ. Διατάγματα περὶ τῆς δαπάνης τῆς προκειμένης ποσότητος, ἤθελεν εἶσθαι ὀρθὸν, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς παραιτέρω

συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς, ἀκριβεῖς περὶ τῆς πραγματικῆς δαπάνης αὐτοῦ νὰ παράσχῃ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον πληροφορίας, καθ' ἃς ἐνδέχεται νὰ ἦναι πολὺ ἔλαττον τῶν δραχμῶν **121,342:1|00** τὸ προκείμενον ποσὸν, ἵνα δυνηθῇ καὶ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐκθέσῃ ἐκτενῶς τὰ προκαλέσαντα αἴτια τὴν δαπάνην ταύτην· κυρίως δὲ προτείνω νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ νὰ εἰσάξῃ εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἁρμοδίαν ν' ἀποφανθῇ πρώτη κατὰ τὸ ἄρθρον **16** τοῦ Συντάγματος.

Ἐνιστάμενος ἄλλος, ἐπέμενεν, ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν οὐσίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ κατὰ τοὺς τύπους ἦτον νόμιμον νὰ δαπανηθῇ τοιαύτη ὑπέρογκος ποσότης καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, χωρὶς μηδεμιᾶς τῶν Βουλῶν ἐγκρίσεως· καὶ ὡς παράτυπία δὲ μόνον ἐὰν ὑποτεθῇ ἡ καθ' ὑπέρβασιν αὕτη δαπάνη, πάλιν δι' αὐτῆς παραβιάζονται συνταγματικαὶ διατάξεις, καθόσον μάλιστα οἱ τύποι πολλάκις τοσοῦτον οὐσιώδεις ὑπάρχουσιν, ὥστε καταστρέφουσι καὶ τὴν οὐσίαν αὐτήν. Τοιαύτη ὅμως παράτυπία οὐδέποτε ἄλλοτε ἔλαβε χώραν, ὡς ἐσφαλμένως ἐπρότεινεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἐπὶ μὲν τῶν δοθεισῶν **9,000** δραχμῶν διὰ τὴν εἰς Μόναχον ἀποστολὴν ἐκτάκτου Πρεσβείας, μετὰ δύω σχεδὸν ὥρας, ἐζητήθη ὑπὸ τῶν Βουλῶν συμπληρωτικὴ πίστωσις, ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἐπελθουσῶν ἀποστασιῶν δαπανηθεισῶν δραχμῶν **100,000**, μετ' ὀλίγας ἡμέρας καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

Παράδοξος, ἀντέτεινεν ἕτερος, καθίσταται ἡ τοῦ προαγορεύσαντος πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἐπιμονὴ, τοῦ νὰ θεωρῇ τὴν προκειμένην τῶν ἐξόδων ὑπέρβασιν ὡς ἁπλῶν μόνον παραβίασιν τύπου, καὶ ὄχι ὡς ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ὑπάρχει βαρὺ, ὥστε οὔτε κἂν ἔχρηζε λόγου περαιτέρω· καθότι οὐδέποτε δύναται Ὑπουργός τις νὰ δαπανήσῃ ἔξοδα ἐκ τινος Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὴ ἐμπεριεχόμενα εἰς αὐτὸ· καὶ αὐτὸς ὁ περὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους Νόμος διατάττει ῥητῶς, ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελον ἐξαρκέσει τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, τότε, διὰ τὰς τοιαύτας ἐκτάκτους ἀνάγκας, ἐκδίδονται **Β.** Διατάγματα κατὰ πρῶτον, καὶ ἔπειτα καθυποβάλλεται εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν καθ' ὑπέρβασιν γενομένων δαπανῶν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως, καὶ τοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τοιαύτη τῶν ἐξόδων ὑπέρβασις, μέχρι τῆς **8.** Μαρτίου ε. ε., καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ τοῦ

Ὑπουργείου μεταβολή, παρελθόντων δύω περίπου μηνῶν, δὲν καθυπεβλήθη δυστυχῶς εἰς τοσοῦτον μακρὸν διάστημα χρόνου τοιαύτη συμπληρωτικὴ πίστωσις. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ε. ε. γενομένας συζητήσεις τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, οὐδέ ποτε ἐγένετο λόγος ὑπό τινος Ὑπουργοῦ, περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν 121,342: 1, ἀλλὰ μάλιστα, ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνέφερεν, ὅτι κατέβαλε τὸ Ὑπουργεῖον, διότι, δι' ὀλίγων ἐξόδων ἠδυνήθη νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐπιγενομένας διαφόρους στάσεις, καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν τὸ Κράτος ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ.

Τὸ νὰ περιμένῃ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο, ὡς ὁ προαγορεύσας παρετήρησεν, ἀκριβεῖς πληροφορίας παρὰ τῶν διαφόρων ὑπαλλήλων, περὶ τοῦ ὁριστικῶς δαπανηθέντος τούτου ποσοῦ καθ' ὑπέρβασιν, διὰ νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, ἦτο πολὺ ἄτοπον, διότι πάντοτε οἱ Ὑπουργοὶ ζητοῦσι πιστώσεις περὶ τινος ποσοῦ ἐξόδων, καὶ μόνον εἰς τὴν τῶν ἀπολογισμῶν ἐξέλιξιν ἀπόκειται νὰ ἀποδειχθῇ, ἂν ἐδαπανήθη ὅλον ἢ μέρος τοῦ εἰρημένου ποσοῦ· ἀλλὰ καὶ περίσσευμα συχὸν ἂν ἦθελε μείνει, πάλιν τοῦτο θέλει μεταβῆ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπομένου ἔτους. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸ δίμηνον διάστημα τοῦτο, ἤτοι ἀπὸ τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τοιαύτη τῶν ἐξόδων ὑπέρβασις, μέχρι τῆς 8. Μαρτίου ε. ε., καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ τοῦ Ὑπουργείου μεταβολή, δὲν ἐπρόφθασαν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ζητήσωσι συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ὤφειλον ὅμως κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν χρεῶν των πρὸς τοὺς διαδόχους των, ν' ἀναφέρωσι περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ἐξαιτούμενοι τὴν εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, καθ' ὑπέρβασιν ποσὸν ἐζητήθη κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου 1847, καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς 8. Μαρτίου ε. ε., οὐδεμία ἀναφορὰ στάσεως ἢ ταραχῆς εἰς τὸ Κράτος, ἀπαιτοῦσα τὴν δαπάνην αὐτοῦ χάριν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας, ἔπεται, ὅτι δὲν ἐδαπανήθη τοῦτο παντάπασιν, ἀλλ' ὑπάρχει παρακατατεθειμένον εἰς τὰ κιβώτια τῶν Ὑπουργῶν ἐκείνων· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ Γερουσία, ἀγρυπνος φύλαξ ὑπάρχουσα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Δημοσίου πλούτου, καὶ συλλαμβάνουσα ἐπ' αὐτοφώρῳ τοὺς Ὑπουργοὺς ἐκείνους ὡς καταχραστὰς τῆς Δημοσίου περιουσίας, καὶ αἰτίους τῆς δυστυχίας τοῦ Ἔθνους,

ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ αὐτοὺς εἰς τὸν δικαίων τῶν Νόμων τιμωρίαν.

Ὅταν ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέρασε τὶς τῶν ἀγορευσάντων, ἐγράφετον ἀπόψεις τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς καὶ ἐγκρίσεως τῶν χρεῶν τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας διαπανηθέντων ἐξόδων, καθυποβάλλε καὶ ἀναμφισβητήτων ἀκριβῆ σύνταξιν περὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδαπανήθησαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, μεθ' ὅλην τὴν ἐπιμέλειαν ποιουμένου μεγάλην καὶ περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ὀλίγον ὑπέρχει ἡ καταλογὴ τῶν ἔγγραφων περὶ τῆς δαπάνης τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων ποσότητος τῶν δραχμῶν 121,342: 1/20., πρέπει ἡ Γερουσία νὰ συστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὴν σύστασιν τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ λάβῃ ταῦτα τὰ ἀναγκαῖα καὶ καταλλήλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς Δημοσίου περιουσίας.

Ἐπιστάμενος ὁ προαγορεύσας πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέσημανεν, ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ διευκρινθῇ ἀλαθὲς, ἐξ ὅσων ὁ πολλαπλῶς Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Χρυσόγελος ἀνέφερεν, ὅτι, τὰ τοῦ Ἔθνους προσπαθήσαντα δίδειν συμφέροντα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων πᾶς ἄλλος ἢ αὐτὸς ἐνήργησε, καὶ ἐθυσίασε, καθήμαστο τοσοῦτον ἀποστόμως τοῦ τότε Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον πολὺ ἀσυγχώρητον λόγον τοῦ προαγορεύσαντος ἐγκάπτει, καὶ ἐπροτίμησε πάντοτε τὰ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα.

Οὔτε στὴν συζήτησιν, ἀντιτάξαι εἰς τῶν προαγορευσάντων, ἐπιθυμῶ νὰ παρεμβαίνω, οὐδ' εἰς λεπτομερείας νὰ ἐμβαίνωμεν πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου· πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Γερουσία μετὰ προσοχῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ ἄτοπόν τι. Τούτου ἕνεκα πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα, τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων χορηγούμενα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διὰ τῆς συστάσεως δὲ ταύτης, ἂν μὲν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔξοδα ἦναι δικαιολογημένα, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐνεργήσει τι· ἂν δὲ ἀδικαιολόγητα, θέλει ἐνεργήσει, ὅ,τι τὸ Σύνταγμα, καὶ οἱ Νόμοι διατάττουσιν. Ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ ἰδέαι ἁπάντων τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν συμφωνοῦσι μὲ τὴν γνώμην μου, ἐπιμένω εἰς ταύτην· καθότι δὲν δυνάμεθα ἤδη ν' ἀποφανθῶμεν, ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα, χωρὶς νὰ προδικάσωμεν τὸ ζήτημα.

Οὐτ' ἐγὼ, ἀπήντησεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, θέλω ν' ἀποφανθῇ ἤδη ἡ Γερουσία, ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα· ἐπειδὴ ἴσως ἐκ τοῦ Ταμείου ἐλήφθη τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, ποσὸν τῶν

121,342 : 1ου δραχμῶν ἄνευ πιστώσεως, ἐπιθυμῶ νὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὰ καταλληλα μέτρα, πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῶν· τούτου ἕνεκα προτείνω νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία τὴν, περὶ ἧς ὁ λόγος, ὑπόθεσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὅλα τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἄνευ πιστώσεως ληφθέντος προκειμένου ποσοῦ.

Εἰπόντος μετὰ ταῦτα ἄλλου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνωμεν εἰς προσωπικότητας, διότι ἄλλως καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ συνυπεύθυνος, διότι, ἄνευ τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ διαταγῆς τούτου, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ οὐδὲ ὀβολόν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρέπει νὰ ἦναι ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως· ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρουσιάζεται ποσὸν, οὔτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, οὔτε εἰς πίστωσίν τινα περιεχόμενον· πρέπει λοιπὸν νὰ ζητηθῇ πίστωσις· καὶ ἂν αἱ Βουλαὶ ἐγκρίνωσι ταύτην, νὰ καταχωρηθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὰ δημόσια βιβλία, ἄλλως νὰ λογισθῇ εἰς βάρος τοῦ ἐξοδεύσαντος αὐτὸ, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἑπομένως νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπαναλαβόντος μὲν τοῦ τὴν δευτέραν γνώμην προτείναντος, ὅτι ἀπὸ τοῦδε βλέπει τὸ κενὸν, τὴν ἄνευ πιστώσεως δηλονότι λῆψιν ἀρκετοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει ν' ἀσφαλίσῃ τοῦτο, ἀντιτάξαντος δὲ τοῦ τὴν πρώτην γνώμην προτείναντος, ὅτι δὲν δύναται ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ ὅτι ὑπάρχει, ἢ μή, τὸ κενὸν τοῦτο, ἀλλὰ μόνον νὰ προτρέψῃ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς νὰ λάβωσι τὰ καταλληλα μέτρα ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, ὁποιανδήποτε τῶν γνωμῶν τούτων καὶ ἂν παραδεχθῶμεν, ἐπέρρεεν ἄλλος, μολονότι ἡ δευτέρα εἶναι ἐκφραστικωτέρα, καὶ ἑπομένως προτιμητέα, εἶναι ἀδιάφορον· διότι κατ' ἀμφοτέρας, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐμποδίζεται νὰ λάβῃ, ὁποιαδήποτε θέλει μέτρα.

Πολλῆς δὲ συζητήσεως περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς μιᾶς, ἢ τῆς ἑτέρας γνώμης γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τέλος τ' ἀκόλουθα « νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ νὰ προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν αὐτῶν εἰς νὰ λάβωσιν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅλα τὰ μέτρα, τὰ ἐπι-

« βαλλόμενα παρὰ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων. »

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσης.

ΜΒ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν δύω ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' ὧν εἰδοποιεῖται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξεν, ἕνεκα μὲν τῆς ἀποδιώσεως τῆς Αὐτοῦ Βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τῆς Ἐσσίας Λουδοβίκου Β΄. δεκαπενθήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἕνεκα δὲ τῆς ἀποδιώσεως τῆς Αὐτῆς Β. Ὑψηλότητος τῆς χήρας Ἐλεκτορίδος Μαρίας Λεοπολδίνης, συζύγου τοῦ ἀοιδίμου Ἐλέκτορος τῆς Βαυαρίας Καρόλου Θεοδώρου, ἓξ ἑβδομάδων πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Γ. Κριεζῆ καὶ Γιαννάκη Χ. Πέτρου, αἰτουμένων τοῦ μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ δοθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, ἐὰν κατὰ τὰ προαποφασισμένα ὑπάρχωσι παόντες πλέον τῶν 36 μελῶν.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένου εἰκοσιπενθήμερον παράτασιν ἀδείας, ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῆς τε συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ του, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατὰ τὸν πρὸ πολλοῦ

ὑπάρχουσαν ἀπόρασιν τῆς Γερουσίας, μόνον 40 ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδεια ἐκανονίσθη νὰ δίδεται εἰς ἕκαστον Γερουσιαστήν, μηδεμιᾶς ἐπιτρεπομένης παρατάσεως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Ἐὰν ὅμως ἕνεκεν ἀπολύτου ἀνάγκης χορηγηθῇ παράτασις ἀδείας πλέον τῶν 40 ἡμερῶν, τότε πρέπει νὰ παύῃ καὶ ἡ δοθεῖσα ἀποζημίωσις.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Δ. Ν. Ὀλύμπιος, ἐπέρασεν ἄλλος, ὑπέστη ἱκανὴν ζημίαν εἰς τὴν Πατρίδα του, ἐνεκα τῶν παιδευουσῶν στάσεων, καὶ ἀσθενῶν προσέτι ἡ τε σύζυγος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, εἶναι δίκαιον νὰ παρεχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ζητουμένη παράτασις ἀδείας.

Ἐὰν ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης, προσθήκην ἄλλης, χορηγῆται παράτασις ἀπουσίας εἰς τινα Γερουσιαστήν, αἰτησάμενον προηγουμένως τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν, τότε, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ στερῆται οὗτος τῆς κανονισμένης ἀποζημιώσεως, ἐνῶ διαρκεῖ ἡ τῆς ἀπουσίας παράτασις.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου ἀπέρασισε νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπιον, εἰκοσαήμερος μόνη ἀπουσίας παράτασις, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένου δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας ἀπουσίας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ παύσωσιν αἱ διδόμεναι ἀποζημιώσεις, ὅσων ἐκ τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ἔλιξαν αἱ χορηγηθεῖσαι ἀπουσίας ἄδειαι, καὶ νὰ μὴ σημειῶνται τὰ ὀνόματα τούτων εἰς τὰς μηνιαίας μισθοδοτικὰς καταστάσεις, ὡς ῥητῶς εἶπεν εἰς τὸν ἄνω ἐγκρίτεως τῆς Γερουσίας παρατείναντα τὴν δοθεῖσαν ἄδειαν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δούκαν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι αἱ μηνιαῖαι μισθοδοτικαὶ καταστάσεις καταστρώνονται πλήρεις, ἐπιθεωρούμεναι καὶ ὑπὸ τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἐὰν εἱ ἀπόντες Γερουσιασταὶ δικαιολογήσωσι τὴν ἀπουσίαν των, νὰ δίδεται πρὸς αὐτοὺς ἡ ἀποζημίωσις, ἄλλως νὰ ἐπιστρέφεται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον· τοιαύτη ὅμως κράτησις τῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἔγινε μέχρι τοῦδε παρὰ μόνων τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Χ. Ἀναργύρου καὶ Γ. Νοταρᾶ· ὡς πρὸς δὲ τὸν Κ. Α. Δούκαν, ὀλίγαι μόνον ἡμέραι, νομίζω, ὅτι παρῆλθον πλέον τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν ἀπουσίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιμελεῖσθαι πλήρης ἡ ἀποζημίωσις του εἰς τὰς γενομένας μέχρι τοῦδε μισθοδοτικὰς καταστάσεις· μετὰ τὴν ἔλευσιν δὲ τῆς ἀδείας,

ἐπειδὴ δὲν ἐζήτησε παράτασιν, ἔπεται, ὅτι στερεῖται τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον παρατεθῇ ἡ ἀπουσία του.

Κατὰ τὸν λογιστικὸν τάξιν, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τὰ ὀνόματα τῶν, ὅσοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶναι ἀπόντες ἄνευ ἀδείας, ὡς περὶ τούτου καὶ ἄλλοτε ἐγένετο ἡ τοιαύτη παρατήρησις. Ἀφοῦ ὅμως ἐσημειοῦντο τὰ ὀνόματα τούτων μὲ πλήρη ἀποζημίωσιν, ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσι τὴν αὐτὴν, τηρουμένης τοῦ λοιποῦ τῆς λογιστικῆς τάξεως, τοῦ νὰ ἐκπίπτηται ἡ χορηγουμένη ἀποζημίωσις ἀπὸ τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις, εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας ἀπόντας Γερουσιαστάς.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ στερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Νοταρᾶς, εἰς οὐδένα μέχρι τοῦδε ἐφαρμόσθη, δὲν εἶναι δίκαιον κατ' ἐξαίρεσιν μόνον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ἐμὲ καθόσον ἀφαιρῶντας διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ ἐκτὸς, ἐδικαιολόγησα τὴν παράτασιν τῆς ἀπουσίας μου.

Προτείνω τοίνυν, ὅτι, ἐν στερηθῇ τῆς ἀποζημιώσεώς του ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Νοταρᾶς, πρέπει νὰ στερηθῶσιν αὐτὴν ἴσως, καὶ ὅσοι μέχρι τοῦδε Γερουσιασταὶ ἦσαν ἀπόντες ἄνευ ἀδείας· καθότι ἡ ἀποστέρησις αὕτη τῆς ἀποζημιώσεως τῆς Γερουσίας ἢ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλους ἐν γένει, ἢ εἰς οὐδένα, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς ἐδικαιολόγησε τὴν παράτασιν τῆς ἀδείας του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῇ τῆς ἀποζημιώσεώς του· τοιοῦτον μέλλον, καθόσον καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ὑπολοίπων τοῦ Κράτους παρατείνουσι τὴν ἄδειάν των ἕνεκεν ἀσθενείας, δὲν στεροῦνται τῆς μισθοδοσίας των.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν ἡ μέχρι τοῦδε κατεχθεῖσα ἀποζημίωσις, ἐξαιρούντος διακαιολογήσαντα τὴν παράτασιν τῆς ἀπουσίας του.

Ἀναφερόμενος μετὰ ταῦτα ὁ ἐπομένως λόγος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἔχουσα οὕτως.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ἐπ' ὄψιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ τ. ἔ. Νομοσχεδίου, καθὼς καὶ τὰ

συνοδευσουσαν αυτο εκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, παραδέχεται αὐτὸ, ὅπως ἔχει.

Νομίζει ὅμως καθήκον της νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινὰς διὰ τὸ μέλλον.

Κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, Διάταγμα καταστατικὸν, ἰσχὺν ἔχον Νόμου, προσδιορίζον, καὶ ὀργανίζον τὴν Ναυτικὴν δύναμιν, δὲν ὑπῆρξε μέχρι τοῦ **1839**. Ἔκτοτε ἐξεδόθη ἓν ἁπλοῦν Διάταγμα, φέρον μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, μὴ δημοσιευθὲν καὶ τοῦτο· δι' αὐτοῦ ἐγκρίνεται ἐπισυνημμένος τις πίναξ, ὅστις προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων εἰς τριάκοντα δύω, καὶ τὸν δι' αὐτὰ ἀριθμὸν Ναυτῶν καὶ Ἀξιωματικῶν δι' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Κατὰ τὸ **1842** ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀνάγκην τῶν οἰκονομιῶν, περιωρίσθη εἰς **14**· ἤδη ζητεῖται προσθήκη τεσσάρων ἔτι πλοίων, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται καὶ αὔξησις **79** ἀτόμων.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων θεωρεῖτε τὴν ἀνάγκην, Κύριοι, τῆς ὑπάρξεως Νόμου, κανονίζοντος καὶ προσδιορίζοντος τὴν Ναυτικὴν δύναμιν, καὶ τὴν παρουσίασιν τοιούτου Νόμου εἶναι ἀνάγκη ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου νὰ συντάττηται ὁ προϋπολογισμός.

Θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ προσθέτῃ ἡ Ἐπιτροπὴ, πρὶν ἢ τελειώσῃ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, ὅτι ἡ ζητουμένη αὔξησις δὲν ἐτέθη εἰσέτι εἰς ἐνέργειαν, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ περιορισθῇ καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἡ διὰ τοῦτο τεθεῖσα δαπάνη διὰ τοὺς ὑπολοίπους πέντε μῆνας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **12** Ἰουλίου **1848**.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γιαν. Χ. Πέτρου. Γ. Νοταρᾶς.

Α. Αὐτὸς.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν **16** τοῦ ἰσταμένου μηνὸς τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομοσχεδίου, θεωρηθείσης παριττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως, ὡς μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης τροπολογίας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ

κανονισθῇ μισθοδοσία τις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀρχιλιμενάρχου, ὅς μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου ὑπηρετοῦντα εἰς τὸ κατάστημα τῆς Γερουσίας, καὶ ἐρωτίζοντα περὶ τῆς καθαριότητος αὐτοῦ, ἡ Γερουσία, ἐγκρίνασα τὴν πρότασιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ δίδηται πρὸς τὸν εἰρημένον υἱὸν τοῦ ἀρχιλιμενάρχου μηνιαία ἀντιμισθία ἐκ **15** δραχμῶν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν **16** τοῦ ἰσταμένου μηνὸς θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ἰουλίου **1848** ἡμέρας παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **30** μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ὑπ' ἀριθ. **13,499** καὶ ἀπὸ **14** Ἰουλίου ε. ε. ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἐπίσπευσις τῆς συζητήσεως τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου, περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα μετὰ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως συνέλθωσι τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν, πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Αναγνωσθείσων έπομένως αναφορών των Γερουσιαστών ΚΚ. Σ. Τρικούπη καί Β. Βαυδούρη, αίτούντων τού μέν πρώτου τεσσαρακονθήμερον άπουσίας άδειαν, τού δε δευτέρου δίμηνον παράτασιν άπουσίας, ή Γερουσία ένόμισε νά παραχωρηθώσι πρός τούς άναφερομένους αί ζητούμεναι άδειαι.

Αναγνωσθείσης ύστερον καί άναφοράς τού Γερουσιαστού Κ. Ν. Σταματελοπούλου, δι' ής άναφέρει, ότι, καί του προσληφθείς ύπό τού Κ. Προέδρου, δέν δύναται ταυτοχρόνως νά παρευρίσκεται είς τάς Συνεδριάσεις τής Γερουσίας, ένεκα τής παγχρονίου άγιάς του, διά τήν άνάρρωσιν τής όποίας άκολουθεί είσέτι ύπό άδειαν, ή Γερουσία άπεφάσισε νά θεωρήσῃ έτι ύπό άδειαν ό Γερουσιαστής Κ. Ν. Σταματελόπουλος, ένόσῳ διαμένει ή άσθένεια αύτού.

Μετά ταύτα άπαγγέλλει ό Κ. Πρόεδρος τήν ήμερησίαν διάταξιν, καί προτίθεται είς συζήτησιν τό περί προσδιορισμού τής Ναυτικής Δυνάμεως διά τό έτος 1848 Νομοσχέδιον. Πρός τούτο δε άνέγνω τής τών ΚΚ. Γραμματέων 1) τήν έκθεσιν τής Επιτροπής έπί τού εἰρημένου Νομοσχεδίου, καί 2) τό Νομοσχέδιον αύτό, τού όποίου ή άρχή έγένετο παμψηφεί δεκτή ύπό τής Γερουσίας, άνευ τινός ένστάσεως.

Αναγνωσθέντος τού πρώτου καί μοναδικού άρθρου τού προκειμένου Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ό έπί τών Στρατιωτικών Υπουργός, ότι παρεδέχετο καθ' ολοκληρίαν την παρατήρησιν τής Επιτροπής, ώς πρός την άνάγκην ύπάρξεως νόμου, κανονίζοντος καί προσδιορίζοντος τήν Ναυτικήν Δύναμιν, καί δέν δύναται νά άντιτείνῃ παντάπασιν είς την έκτεθείσαν ταύτην παρατήρησιν διότι άπαιτείται τά Νομοθετικά Σώματα, ὅταν μέλλωσι συζητούσι τόν προϋπολογισμόν τού Υπουργείου τών Ναυτικών, νά έπιστρέφωσι είς Νόμον τινά, κανονίζοντα τόν άριθμόν τών Ναυτών, τών Άξιωματικών, καί τών πλοίων. Κατόπιν όμως άφορᾷ τήν έτέραν παρατήρησιν τής Επιτροπής, ότι πρέπει νά περιορισθῇ ό προϋπολογισμός τού Υπουργείου τών Ναυτικών εἰς πρός τό σημειούμενον ποσόν, δηλονότι τόν προσδιοσθέντα τεσσάρων έτι πλοίων, καί 79 άτόμων, διότι τό ποσόν τούτο δέν άπραγματοποιήθη, νομίζω, ότι δέν πρέπει νά έκποδῶν αύτού, ὡς μηκέτι δαπανηθέν, διότι άλλως, έκπιπτομένου, ἴσως έπεδίδετο βραδύτης εἰς πρός τήν έπιψήφισιν τού προϋπολογισμού τού ένεστώτος έτους, διά τήν έκ νέου εἰς τήν Βουλήν εἰσαγωγήν του.

Μόνον εἰς τήν συζήτησιν τού προϋπολογισμού, άντέταξεν ό Εισηγητής τής Επιτροπής, καί ὄχι εἰς τήν σημερινήν του προ-

καιρένου Νομοσχεδίου, θέλει άποφασισθῇ, ἂν πρέπῃ, ἡ μή, νά έκπεσθῇ έκ τών έξόδων τού Υπουργείου τών Ναυτικών τό διά τήν προσθήκην τεσσάρων έτι πλοίων καί 79 άτόμων σημειούμενον ποσόν.

Άφ' ού αί παρατηρήσεις τής Επιτροπής, επέφεραν ό έπί τών Οικονομικών Υπουργός, αφορώσι την εἰς τό μέλλον διοργάνωσιν τής Ναυτικής Δυνάμεως, καί δέν προτείνεται την καταρτισθεῖσαν τών προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει προηγουμένως νά τελειώσῃ ή έπιψήφισις τού Νομοσχεδίου, καί έπειτα νά έπιδειώσῃ αί τής Επιτροπής παρατηρήσεις.

Πολλάς φοράς έπιφέρει ή Επιτροπή εὐλόγους παρατηρήσεις, άντέτεινεν ό Εισηγητής αὐτής, πρός προϋπολογισμόν τού προκειμένου Νομοσχεδίου, άλλ' εἰς ἀνάγκας τοιαύτας διά τάς παρελθούσας τού χρόνου, καθ' ὃν τοσούτον δημόσιος εἰσήχθη τό Νομοσχέδιον, παρεμβαίνει μόνον εἰς τάς διά τήν διοργάνωσιν τής Ναυτικής Δυνάμεως λεπτομερείας παρατηρήσεις.

Ακόλουθος έπομένως άλλης γενομένης παρατηρήσεως, έγένετο δεκτόν τό πρώτον καί μοναδικόν άρθρον τού Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθέν έπί τέλους καί τό σύνολον αὐτού, έγένετο δεκτόν διά ψήφων 25 κατά 5, έγκ. ὡς ὑποβληθῇ εἰς τήν Συνεδρίασιν τής 28 Ιουνίου ένεστώτος έτους.

Λεπτών έπομένως τών λόγων ό έπί τών Οικονομικών Υπουργός ὡς πρός τάς άνωτέρω λεπτομερείας τής έπί τού έπιψηφισθέντος νέου Νομοσχεδίου Επιτροπής, παρετήρησεν, ότι ή Ελλάς καί διά τήν Γεωγραφικήν θέσιν της, καί διά τήν αὔξησιν τού έμπορίου της, πρέπει νά έχῃ Ναυτικήν Δύναμιν, ὡς παντοχόθεν σχεδόν περιβεβλημένη άπό θάλασσαν καί άφού τά Μεσόγεια Έθνη έχουσι Ναυτικήν Δύναμιν, πολλῷ μᾶλλον ή Ελλάς, τής όποίας καί ή σύστασις καί ή πρόοδος έξηρτήθησαν άπό τά θαλάσσια γρούμια.

Επειδή όμως ή ύπάρχουσα νῦν Ναυτική Δύναμις εἶναι ἐλαχίστη, ἀφ' ἑκατοντάδων μόνον πλοίων συγκειμένη, νομίζει, ότι δέν εἶναι άρθρον νά έρευθῇ διά Νόμου, καί νά μένῃ γνωστόν, ότι ή Ελλάς μόνον 14 πλοίων έχει θαλάσσιον δύναμιν, άλλ' ὅτάν έπιτρέπων τά χρηματικά μέσα τού Κράτους, πρέπει νά καταπαυσθῶσι διάφορα πλοία, διά τών δαπανών τών όποίων νά χρησιμεύσωσι διάφορα τών πλοίων. Τό Υπουργείον όρίζει νά χρησιμεύσῃ ή έγκρισις τών πλοίων μόνον κατ' έτος εἰς τήν έγκρισιν τών Νομοθετικών Σωμάτων τό ποσόν τών πλοίων καί τών άριθμών τών πληρωμάτων μετά τής άναλόγου χρηματικής δαπάνης, καί ἂν πρό-

κηται νὰ ναυπηγηθῶσι καὶ ἄλλα πλοῖα, τότε ἡ δαπάνη αὐτῶν σημειοῦται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

Εἶναι ἄπορον, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ μὴ παραδέχηται ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἠσπάσθη καὶ ἐνέκρινεν αὐτὰς ὡς ὀρθὰς ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός. Δὲν ζητεῖται ἤδη, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν ὁ κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ὁρισθῇ ἡ Ναυτικὴ δύναμις εἰς **14** πλοῖα, ἀλλὰ ν' ἀποφασισθῇ διὰ Νόμου, πόσοι ναῦται, πόσοι ἀξιωματικοί, πόσοι ἰατροί, πόσοι παιδαλιῶχοι, κτλ. ἀπαιτοῦνται δι' ἕκαστον πλοῖον, καὶ τίνα μισθὸν πρέπει οὗτοι νὰ λαμβάνωσι· διότι, ἰσχύοντος ἤδη τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἔγκυρα πλέον τὰ πρὸ τῆς **3.** Σεπτεμβρίου **1843** ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, περὶ τε τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν Ναυτῶν, τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, καὶ περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῶσι ταῦτα ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Πρὸ τῆς **3.** Σεπτεμβρίου **1843**, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπάρχει Β. Διάταγμα, ἐκδεδομένον περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄγνωστον, ἂν ἐδημοσιεύθη, ἢ οὐ, μέχρι τοῦδε· ἀπαιτεῖται ὅμως, ἵνα καθυποβληθῇ τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ μεταβληθῇ εἰς Νόμον, ἰσχύοντα διαρκῶς ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Ἐὰν μὲν πρόκηται, προσέθηκεν ἄλλος, περὶ εἰσαγωγῆς Νόμου, κανονίζοντος τὴν Ναυτικὴν Δύναμιν, πρέπει νὰ καθυποβληθῇ τοιοῦτος, ὡς μηδαμῶς ὑπάρχων μέχρι τοῦδε· ἐὰν δὲ περὶ ὀργανισμοῦ αὐτῆς, ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ὑπάρχει πρὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ἀλλὰ πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ Νόμου.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἠδύνατο ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπιψηφισθέντος Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ, νὰ συντάξῃ, καὶ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ὀργανικόν τινα Νόμον περὶ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, ἀφοῦ παρετήρησεν αὐτὸν τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ οὐσιώδη, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἂν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ, ἡ μέλλουσα αὐτῆς νὰ κάμῃ τοιαύτην πρότασιν Νόμου, πολλοὶ μέχρι τοῦδε ἤθελον εἰσαχθῇ Νόμοι οὐσιώδεις κατὰ πρότασιν τινῶν Γερουσιαστῶν· ἀλλὰ τὸ ῥητὸν ἄρθρον **16** τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει τοῦτο, διότι ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νόμος ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἔπειτα νὰ ὑπηρίζηται καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀναξιοπρεπὲς εἰς τὴν Ἑλλάδα, νὰ ὑπάρχῃ τοσοῦτον ἐλαχίστη ἡ Ναυτικὴ Δύναμις, καὶ ἠμελημένη πρὸ πολλοῦ ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἰσχυρὰ, ὡς ἄγκυρα τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος θεωρουμένη, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν παρατηρήσεών της ἐπρότεινε ν' αὐξηθῇ αὕτη, διὰ νὰ καταστῇ ποτὲ ἀξιόμαχος ὡς πρὸς τοὺς γείτονας.

Δὲν πρόκειται ἤδη, παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, διὰ νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ **16** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ ἔπειτα νὰ ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Δυνάμεως ταύτης, δυναμένου νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Γερουσίαν. Τούτου ὄντως ἕνεκα, ἠδύνατο ἡ εἰρημένη Ἐπιτροπὴ νὰ συντάξῃ τοιοῦτον ὀργανισμὸν τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, διὰ νὰ τὸν καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Γερουσίας, ἀφ' οὗ παρατήρησε τὴν μεγίστην ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ.

Προσθέσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, διὰ νὰ εἰσαχθῇ ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ὕλη, ἥτις πρόκειται νὰ διοργανισθῇ· διότι τίνι τρόπῳ διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου θέλουσι τὰ **14** ὑπάρχοντα πλοῖα ὁρισθῇ εἰς **80** ἀφ' εἵπερ, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουσι;

Οὐδεμία, ἐπήνεγκεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, ὑπάρχει ἔγκρισις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, πρὸς τὸν περὶ προσδιορισμοῦ αὐτῆς Νόμον· διότι διὰ μὲν τοῦ ὀργανισμοῦ μόνου ὁ ἀριθμὸς τῶν ναυτῶν, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ἡ μισθοδοσία τούτων ἐπὶ ἑκάστου πλοίου προσδιορίζεται, διὰ δὲ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νόμου, ὁρίζεται μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων, καὶ τῶν πληρωμάτων, καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ὁ περὶ οὗ πρόκειται ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προλαμβάνεται διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος Νόμου· διότι διὰ Νόμου ἀποφασίσθη νὰ ἔχῃ ὅ τε Ναύσταθμος **54** ἄνδρας, καὶ ὁ λόχος τῶν τεχνιτῶν **67**. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν **741** ναυτῶν καὶ ἀξιωματικῶν ὑπάρχει ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἐνέργειαν ὑπαρχόντων **14** πλοίων· ἐὰν μετὰ ταῦτα ναυπηγηθῇ ἄλλο πλοῖον, τότε θέλει εἰσαχθῇ Νόμος περὶ τε τῆς δαπάνης αὐτοῦ, τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος, καὶ τῆς μισθοδοσίας των.

Ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, πρέπει κατ' ἔτος νὰ ναυπηγῶνται πλοῖα, καὶ διὰ νὰ προλαμβάνουν, καὶ ἐξοντόνουν πᾶσαν

ἀποστασίαν καὶ πειρατείαν,, καὶ διὰ νὰ καθίστανται χρήσιμα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Ναυτικὴν δύναμιν καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς, μολονότι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 ὑπάρχει, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐφηρμόσθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτεῖται ἤδη, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ καθιερωθῇ διὰ Νόμου.

Κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν δύναται κατὰ πρῶτον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, καθότι δι' αὐτοῦ θέλει κανονισθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν πληρωμάτων.

Περιττὸς καθίσταται, ἐπέτρεψεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, διότι εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς τῶν Ναυτῶν καὶ Ἀξιωματικῶν ἐπὶ ἑκάστου πλοίου, καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν.

Ἀντιτάξας ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν σημειούμενα ποσὰ, διὰ τὴν δαπάνην τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, τὰς ἀπαιτουμένας ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ θέλει ἐπιφέρει παρατηρήσεις, περὶ ἐκτάκτων τινῶν περιττῶν κουβουλίων ἐξόδων· ὡς πρὸς δὲ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, θέλει σπεύσει νὰ συντάξῃ ὁ ἴδιος καὶ εἰσαγάγῃ αὐτὸν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ἴδῃ, ὅταν καὶ οὗτοι οἱ Ὑπουργοὶ θὰ ἐπιφέρωσι παρατήρησιν, ἀφοῦ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θεωρῇ τοὺτον περιττὸν, ἐνῷ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γερουσίας ἀγορεύων, προεκάλει τὸν εἰρημένον ὀργανισμὸν ὡς πολὺ ἀναγκαῖον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὡς ἀντιμέμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΥΣΙΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσης.
Γ. Νοταρᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνωμοστικοῦ καταλόγου τῶν κκ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως, Κ. Ν. Χρυσηλίου, ἀνέγνωσε τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυρώνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τῆς νήσου ὁ Σπετσῶν, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχουσα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐκ τῆς ἐπισυναπτομένης πρὸς τὸν παρόντα ἐκθέσεως, τὴν συνοδευούσης τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, περὶ Σπετσῶν, παρατηρεῖτε, Κύριοι, τοὺς λόγους, οἵτινες ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ συστήσῃ θεραπευτήριον τῶν Σπετσῶν εἰς τοὺς Νόμους Ἀργείας καὶ Πύλου, Λακεδαιμονίας καὶ Φθιωτιδοφωκίδος, ὅπου ἐπιπολάζει ἡ νόσος αὕτη.

Ὅταν ὑπεβλήθη τὸ Νομοσχέδιον, ὑπῆρχον ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τοῦ εἴδους τῆς νόσου, τῆς θεραπείας αὐτῆς, καὶ ἂν οἱ πάσχοντες ἤθελον εὐχαρίστως νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότεινε διορισμὸν περιοδευτικῶν Ἰατρῶν καὶ Φαρμακοποιῶν, ἀνατεθὴ ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις εἰς τοὺς Νομιάτρους, ἐσυγχωρεῖτο καὶ ἡ κατ' οἶκον θεραπεία. Ἡ πεῖρα ὅμως ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ ἐλλειψις τῶν περιοδευτικῶν Ἰατρῶν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν Νομαρχιακῶν Ἰατρῶν, οἵτινες, ὀφείλοντες ὡς ἐκ τῶν χρεῶν των νὰ περιέρχωνται τοὺς Νόμους, δύνανται κατὰ τὰς περιοδείας των ν' ἀνακαλύπτωσι καὶ πέμπωσι τοὺς πάσχοντας εἰς τὰ θεραπευτήρια, προσθεμένου ἑνὸς ἐπιπροσθέτου εἰς ἑξήκοντα ἑκατὸν (160), καθ' ὃν διαμένει ἡ περιοδεία των, διὰ τὸν προσθέτων ταύτην τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν θεραπευτηρίων ἐθεωρήθη κατάλληλότερον ν' ἀνατεθῇ εἰς Ἕτερον Ἰατρὸν, δηλ. ὁ Νομιάτρος ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, θὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὰς πράξεις ἐκείνου, ἐν ᾧ ἂν ἔμενεν εἰς τὸν Νομιάτρον, δὲν ἠδύνατο ἄλλος νὰ ἐνεργήσῃ, ὅτι οὗτος ἤθελεν ἐνεργήσει ἐπὶ τῶν πράξεων ἐκείνου.

Ἡ κατ' οἶκον θεραπεία, ἥτις ἐθεωρήθη ἄλλοτε κατάλληλος

διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ νὰ μὴν ἐμποδίζωμεν τοὺς πασχοντας διὰ πολὺν καιρὸν ἀπὸ τὰ ἔργα των, καὶ διὰ νὰ μὴν εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τοὺς μετάγωμεν ἀναγκαστικῶς, θεωρεῖται ἤδη ἐσφαλμένον μέτρον.

α') Διότι καταντᾷ πολυδάπανος καὶ ἀκατόρθωτος διὰ τοὺς χωρικούς, οἵτινες δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ μένωσι μεμονωμένοι, καὶ νὰ φυλάττωσιν ἀκριβῶς τὴν ἀπαιτουμένην δίαιταν, καὶ

β') Διότι, μὴ διαρκούσης ἤδη τῆς θεραπείας πλέον τῶν **60** ἡμερῶν, ἐνῷ ἄλλοτε ἦτο ἰδέα, ὅτι ἤθελεν ἴσως διαρκέσει **2** – **4** μῆνας, οἱ χωρικοὶ εὐχαρίστως μεταβαίνουσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια, ὅπου ἐσχάτως ἀθρόοι μετέβαινον, καὶ μὴ εὑρίσκοντες θέσιν κενὴν ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ, ὠδύροντο ἔξωθεν αὐτοῦ.

Ἡ ἐνιαύσιος πεῖρα, Κύριοι, ἥτις μᾶς ἐδίδαξε περὶ τῶν ἀνωτέρω μνησθέντων, μᾶς ἠνάγκασε νὰ συνεναισθωμεν εἰς τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν ἡ Βουλή· α') Εἰς τὸ ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον οἱ περιοδευτικοὶ ἰατροί, καὶ ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς Νομοϊατροὺς τὰ χρέη τούτων. β') Τοῦ ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ περιοδευτικοὶ Φαρμακοποιοὶ ὡς περιττοί.

γ') Τοῦ ν' ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις τῶν θεραπευτηρίων εἰς ἄλλους, παρὰ τοὺς Νομοϊατροὺς, ἰατροὺς καὶ δ') Τοῦ νὰ μὴ συγχωρῆται ἡ κατ' οἶκον θεραπεία, εἰμὴ εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἔχωσι θεραπευτήριον ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ· καὶ

Ὑποβάλλομεν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ὅπως ἐτροπολογήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, καὶ παρακαλοῦμεν, Κύριοι, ἵνα συζητήσητε αὐτὸ κατὰ προτίμησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **19** Ἰουλίου **1848**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἀρθρ. **1.** Πᾶς ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκόμενος πάσχων τὴν νόσον, **Σ π υ ρ ό κ ω λ ο ν**, ἢ ὀρχιδὰν κοινῶς λεγομένην (Scarlievo), ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἰατρικὴν θεραπείαν.

Ἀρθ. **2.** Ἡ θεραπεία αὕτη ἐνεργεῖται εἰς δημόσια θεραπευτήρια, ἐπὶ τούτῳ συνεστημένα εἰς τοὺς Νομοὺς, ὅπου μᾶλλον ἐπιπολάζει ἡ νόσος, ἢ εἰς ἰδιαίτερα θεραπευτήρια, ἐπὶ τούτῳ διατηρούμενα, ἰδίᾳ δαπάνῃ τοῦ πάσχοντος ἢ τῶν πασχόντων, ἀδείᾳ τοῦ νομοϊατροῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας.

Ἀρθρ. **3.** Ὅπου δὲν ὑπάρχει δημόσιον κατάστημα, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεραπευτηρίου, θέλουν ἐνοικιασθῇ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασχόντων, ἰδιωτικὰ οἰκήματα, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς δραχ. **2,000.**

Ἀρθρ. **4.** Ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων, ἐναπόκειται εἰς ἕνα ἐπιστήμονα ἰατρὸν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς **200** δραχ. κατὰ μῆνα, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσηλευομένων.

Ἀρθρ. **5.** Οἱ νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία, ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν νόσον ταύτην, καὶ νὰ παρακαλῶσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμέλειαν, καθόσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των, δραχ. ἀπὸ **80** μέχρι τῶν **100** κατὰ μῆνα, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.

Ἀρθρ. **6.** Θέλουν πρέπει μισθωθῇ τρεῖς ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν ἀναγνωρισμένων ἀπὸ τὸ ἰατροσυνέδριον ἰατρῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν τῶν θεραπευτηρίων, ἐκτελοῦντες τὰς ὁδηγίας ἐκείνων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς θέλ' εἶσθαι ἀπὸ **600** ἕως **1000** δραχμάς.

Ἀνὰ πέντε τὸ πολὺ ὑπηρέται δι' ἕκαστον θεραπευτήριον, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν **360.**

Ὅπου ὅμως ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν ἤθελον ἐνοικιασθῇ δύο οἰκίαι, διὰ νὰ τοποθετηθῶσιν οἱ νοσοῦντες, θέλει προστιθεσθαι καὶ ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὸ δεύτερον κατάστημα ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν, ὅστις δὲν θέλει ὑπερβαίνει ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τῶν πέντε.

Ἀρθρ. **7.** Ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του, θέλει μετάγεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. **8.** Τὰ γενηθέντα καὶ γενησόμενα τυχὸν διὰ τὴν αὔξησιν τῶν κλινῶν ἔξοδα τῆς πρώτης ἀποκαταστάσεως, καὶ τῆς

σκευών εν γένει των θεραπευτηρίων είναι εις βάρος του Δημοσίου· τα δε της θεραπείας και διατροφής των εν τοις θεραπευτηρίοις νοσηλευθησομένων πρακαταβάλλονται μεν υπό του Δημοσίου, αλλά θέλουν αποδίδεσθαι υπ' αυτών μετά την θεραπείαν· καθόσον δε τις τούτων ευρίσκεται εις παντελή ένδειαν, τούτου τα έξοδα πληρώνονται από τον Δήμον, εις τον οποίον ανήκει· καθ' όσον δε ο Δήμος αποφεί, μένουν εις βάρος του Δημοσίου.

Άρθρ. 9. Η είσπραξις των εις τον παρόντα Νόμον αναφερομένων δικαιωμάτων του Δημοσίου ενεργείται κατά τας περί βιαίας εισπράξεως των Δημοσίων φόρων εν ισχύι διατάξεις.

Άρθρ. 10. Οι βοηθοί των ιατρών, και οι υπηρέται διορίζονται και παύονται διά διαταγών του επί των Εσωτερικών Υπουργείου.

Άρθρ. 11. Τα συνεπεία του από 11 Ιουλίου 1847 Διατάγματος γεγονότα μέχρι τούδε έξοδα διά την μισθοδοσίαν του προσωπικού, διά την διατροφήν και θεραπείαν των νοσούντων, δι' ενοικίων των καταστημάτων, και διά την προμήθειαν των κλινοστρωμνών και λοιπής σκευής, μένουν εις βάρος του Δημοσίου.

Ο Ημέτερος επί των Εσωτερικών Υπουργός θέλει δημοσιεύσει και εκτελέσει τον παρόντα Νόμον.

Εν Αθήναις, την 11 Αυγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. Ρενιέρης.

Απεφασίσθη δε, τυπωθέντα, να διανεμηθώσιν εις τους ΚΚ. Γερουσιαστάς, και συνελθόντα τα τμήματα, να διορίσωσιν Επιτροπήν προς σύνταξιν της απαιτουμένης εκθέσεως.

Αναγνωσθεισών έπειτα δύο αναφορών των Γερουσιαστών ΚΚ. Ριχάρδου Τζιώρτζ και Ν. Πονηροπούλου, εξαιτουμένων του μεν πρώτου επταήμερον, του δε δευτέρου τριακονθήμερον απουσίας άδειαν, η Γερουσία απεφάσισεν εις μεν τον πρώτον να δοθή η ζητουμένη άδεια, εις δε τον δεύτερον τότε, όταν οι εντεύθεν διαμένοντες ήναι 36 κατά τα προαποφασισμένα.

Ανεγνώσθη μετά ταύτα έκθεσις της επί του Νομοσχεδίου περί αποικισμού των Κρητών Επιτροπής, έχουσα, ως έπεται.

Προς την Γερουσίαν!

Η επί του Νομοσχεδίου περί αποικισμού των Κρητών Επιτροπή, λαβούσα υπ' όψιν το Νομοσχέδιον τούτο, και τα εν

αυτώ αναφερόμενα έγγραφα, δηλαδή το Κ.Δ. ψήφισμα του Κυβερνήτου, τα δύο Β. Διατάγματα των 13/25 Οκτωβρίου 1834, και 18/30 του αυτού μηνός και έτους, αφορώντα τον συνοικισμόν των Κρητών εις Μινώαν και Μεθώνην, την προς την Βουλήν έκθεσιν του Κ. Υπουργού των Εσωτερικών, και τα επί της συζητήσεως του προκειμένου Νομοσχεδίου Πρακτικά της Βουλής, επεξήλθε ταύτα πάντα μετά της δεούσης προσοχής.

Ορμωμένη δε από το ίδιον πνεύμα, το οποίον οδήγησε και την Κυβέρνησιν, ίνα διατάξη την εν Ελλάδι αποκατάστασιν των αποίκων Κρητών, και περί πολλού ποιουμένη του δικαίου τούτου μέτρου την ακριβή εκτέλεσιν, ευρέθη συμφωνοτάτη, ίνα οι προσφυγόντες εις Ελλάδα, και εν αυτή απομείναντες αδελφοί μας Κρήτες, προς ους παραχωρήθησαν μέχρι τούδε γαίαι, λάβωσι τα της ιδιοκτησίας έγγραφα, συμφώνως και απαραλλάκτως μ' εκείνα του ανωτέρω Κ.Δ. ψηφίσματος και των κατ' ακολουθίαν αυτού εκδοθέντων Β. Διαταγμάτων, και επί τη βάσει τούτων παραχωρηθώσιν ωσαύτως γαίαι και προς όσους εκ των ήδη μετανάστευσάντων δεν έλαβον είσέτι τοιαύτας.

Αλλά διά να προβή η Γερουσία εν πλήρει γνώσει, και πεποιθήσει εις την συζήτησιν και επιψήφισιν του περί ού ο λόγος Νομοσχεδίου, η Επιτροπή νομίζει, ότι είναι ανάγκη να γνωρίση προηγουμένως η Γερουσία τον αριθμόν των οικογενειών, αίτινες συνοικίσθησαν εις Μινώαν και Μεθώνην, και κατοικούσιν έδη εις αυτάς, και τον αριθμόν ωσαύτως των εις διάφορα άλλα μέρη του Βασιλείου κατοικουσών οικογενειών, όσαι δεν έλαβον είσέτι γαίας, και πρόκειται να παραχωρηθή και εις αυτάς το παρά του Ψηφίσματος και των Β. Διαταγμάτων ορίζόμενον ποσόν. Τοσούτω δε μάλλον θεωρείται αναγκαία η γνώσις του αριθμού των οικογενειών τούτων, καθ' όσον πρέπει να γένη φροντίς, ίνα προληφθώσιν αι μεγάλαι και πολυειδείς καταχρήσεις, αίτινες έλαβον έδη χώραν, ως τούτο ομολογείται και απ' αυτήν του Υπουργού την έκθεσιν, και από τα Πρακτικά της Βουλής.

Εκτός τούτων ανάγκη να πληροφορηθή η Γερουσία, όποιον το πραγματικόν ποσόν των μέχρι τούδε παραχωρηθεισών εις Κρήτας γαιών, και αν ο ευεργετικός σκοπός του Έθνους προς τους αδελφούς τούτους επραγματοποιήθη, και μέλλει να πραγματοποιηθή ακριβώς και δικαίως.

Τούτων ένεκα, η Επιτροπή γνωμοδοτεί να ζητηθώσιν εκ μέρους της Γερουσίας παρά του Κ. Υπουργού των Εσωτερικών αι εφεξής πληροφορίαι.

α.) Πόσαι οἰκογένειαι Κρητῶν εὑρίσκονται καὶ κατοικοῦσιν ἤδη εἰς τὰς ἀποικίας Μινώαν καὶ Μεθώνην, καὶ ποῖον τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἑκάστη αὐτῶν ἔλαβε, καὶ κατέχει ἐκ τῶν παρακειμένων εἴς τε τὴν Μινώαν, τὴν Μεθώνην καὶ ἀλλαχοῦ ἐθνικῶν γαιῶν.

β.) Πόσαι ἄλλαι οἰκογένειαι ἀποίκων Κρητῶν κατοικοῦσιν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Βασιλείου μέρη, εἰς ποίας ἐξ αὐτῶν παρεχωρήθησαν γαῖαι μέχρι τοῦδε, καὶ εἰς ποίας ὄχι, ὁποῖον τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν, ποῦ κεῖνται αὗται, ἀπὸ ποίους κατέχονται ἤδη, καὶ ὑπὸ ποῖον τίτλον τὰς κατέχουσιν οἱ μὴ ὄντες Κρῆτες.

Σημειωτέον ὅτι, ὡς ὑπαγομένας εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων, ἐννοεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς οἰκογενείας ἐκείνας, αἵτινες χαίρουσι τὸ δικαίωμα τῆς προσκαιρήσεως γαιῶν κατὰ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰ Β. Διατάγματα.

Αἱ πληροφορίαι αὗται, αἵτινες ἀπαιτοῦνται ἀναγκαίως διὰ νὰ γνωρίσῃ πρὸ πάντων τὸ Σῶμα τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν ἐν γένει γαιῶν κατὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ Κράτους, δύνανται, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ ληφθῶσι καὶ ταχέως καὶ ἀκριβῶς, ὅταν τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ζητήσωσι καὶ λάβωσι, διὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων Ἀρχῶν των, λεπτομερῆ σημείωσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν διὰ τακτικῆς νέας καταμετρήσεως, περιλαμβανούσης τὸ ποσὸν αὐτῶν, τὴν θέσιν, τὰ ὅρια τῶν Δήμων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖνται, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκείνων, πρὸς οὓς παρεχωρήθησαν, καὶ ἂν οὗτοι μένουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἀνεχώρησαν, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκείνων, οἵτινες τὰς κατέχουσιν ἤδη, καὶ ὑπὸ ποῖον τίτλον τὰς κατέχουσιν, ὅσοι τυχὸν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι Κρῆτες.

Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ὑποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π. Γιατράκος.
Χρ. Βλάσσης.
Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρέπει νὰ τυπωθῇ ἡ διαληφθεῖσα

ἔκθεσις, καὶ ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν τὸ περὶ οὗ αὐτὴ ἀφορᾷ ἀντικείμενον, τότε ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, ἂν δέχηται, ἢ μὴ, τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ δηθῶσι ὀλονότι προηγουμένως αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι ἀπὸ τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ μὴ παραβαίνωμεν τὸν Κανονισμόν.

Ἡ διάταξις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ἀντέταξεν ἐν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ φέρῃ εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον, τοῦ ὁποίου τὴν προεξέτασιν ἐπιχειρίσατο. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τοιοῦτον τι δὲν λαμβάνει χώραν· διότι ἡ Ἐπιτροπὴ, πληροφορηθεῖσα, ὅτι συνέβησαν πλείσται καταχρήσεις κατὰ τὴν παραχώρησιν τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας γαιῶν, ὅτι τοιοῦτοι τινὲς μὲν τούτων ἔλαβον 1000 στρέμματα, τινὲς δὲ οὐδὲ ἕν, ὅτι αἱ ἐξ εἰκοσιδύο χιλιάδων στρεμμάτων γαῖαι, κείμεναι ἐν τῇ Ἀργολίδι, καὶ παραχωρηθεῖσαι εἰς τοὺς Κρῆτας, κατέχονται ὑπ' ἄλλων, καὶ οὐχὶ ὑπὸ Κρητῶν, εἰς οὓς εἶχον παραχωρηθῇ, ὅτι τινὲς τούτων ἀνεχώρησαν κτλ. ἐνόμισεν ἀρίστερον νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία, πόσοι ἔλαβον, πόσον ἕκαστος ἔλαβε κτλ. ἵνα ἐν πλήρει γνώσει τῶν γεγονότων προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διὰ δὲ τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν δὲν πρόκειται ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προσβάλῃ τὸ δικαίωμα τῶν Κρητῶν, ἀλλὰ μᾶλλον διακαιοτέρων νὰ τὸ διαφυλάξῃ.

Παρατηρήσαντός δ' ἄλλου, ὅτι, ἐπὶ ᾧ ὁ λόγος πληροφορίαι, ἀφορῶσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου, καὶ ἐπομένως ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου Νόμου, δύναται νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἔγειναν, ἢ μὴ, καταχρήσεις περὶ τὴν παραχώρησιν τῶν εἰς πολλοὺς Κρῆτας γαιῶν, ἡ διορισθεῖσα Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐπέρρεν ἄλλως, ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ συλλέγῃ ἁπάσας τὰς εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν Νομοσχεδίου τινὸς ἀναγκαιούσας πληροφορίας, δύναται νὰ ζητῇ ταύτας παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν καὶ ἂν αὗται ἀρνηθῶσι νὰ τὰς δώσωσι, νὰ γνωστοποιήσῃ προφορικῶς τὴν ἄρνησιν ταύτην εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις τότε διὰ τρόπου ἐπισημοτέρου δύναται νὰ τὰς ζητήσῃ. Ἂν τοιοῦτόν τι ἔκαμνε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν ἠθέλαμεν ἤδη ὑποπέσει εἰς τὴν καινοτομίαν ταύτην, οὐδὲ προβῆ εἰς τοιαύτας συζητήσεις. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἄνευ τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν, πρέπει ν' ἀπορριφθῇ ἡ Γερουσία περὶ τῆς προσαγωγῆς των.

Παρατηρήσαντος δέ τινος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι, γνω-

ριζουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ δοθῶσιν αἱ πληροφορίαι, ἐνόμισεν καταλληλότερον νὰ ζητηθῶσιν ἐγγράφως παρὰ τῆς Γερουσίας ὅλης, διὰ νὰ δοθῶσιν ταχύτερον, καὶ ὅτι τὸ ἀναγνωσθὲν τῆς ἐπιτροπῆς ἔγγραφον δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει τὸ 22 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς ἔγγραφος αἴτησις, σκοπὸν μόνον ἔχουσα τὴν χορήγησιν τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων πληροφοριῶν, καὶ ὄχι τὴν εἰς συζήτησιν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον αἱ ληφθεῖσαι πληροφορίαι ἀρμόσουσιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγγράφου τῇ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῇ εἰς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ εἰς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ φροντίσωσι, καὶ ἀποστείλωσιν ἀμφότερα, ὅσον ἔνεστι ταχύτερον, τὰς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ διαλαμβανομένας πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΙΧΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Νρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουλίου 1848. ἡμέρᾳ παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κυρίου Α. Δεληγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Μία ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ λαοῦ ἀνάγκας εἶναι καὶ ἡ καλὴ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικῶν. Τὰς διαφορὰς τοῦ πλήθους, ὅσαι ἀναφύονται ἐξ τὰς νομικὰς σχέσεις τοῦ καθημερινοῦ βίου αὐτοῦ, ἔπρεπε ὁ Νομοθέτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστῶν τούτων, τὴν ὁποίαν προσδιώρισε σύντομον καὶ ἁπλουστάτην, ἀνάθεσις αὐτοῖς καὶ τὸ πολύτιμον δικαίωμα τοῦ συμβιβάζειν πρακτικῶς τὰ διαφερόμενα μέρη· ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ τοιαῦτα πλεονεκτήματα τῆς εἰρηνοδικιακῆς δικαιοδοσίας ἐκμηδενίζονται ἐν τῇ πράξει ἐνεκα τῆς εὐτελοῦς ἀντιμισθίας, τὴν ὁποίαν οἱ δικασταὶ οὗτοι λαμβάνουσιν, καὶ ἥτις οὐδ' ἐπαρκεῖ οὐδὲ εἰς τὰς ἁπλουστάτας ἀνάγκας τοῦ ζῆν αὐτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, συναισθομένη τὸ ἀτόπημα τοῦτο, ἔσπευσε νὰ τὸ θεραπεύσῃ διὰ προσδιορισμοῦ ἀναλόγου μισθοδοσίας. Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπέβαλε Νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλὴν ψηφισθὲν παρ' αὐτῆς, καὶ τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται ἤδη καὶ εἰς τὴν σεβ. παρ' ὑμῶν, διὰ νὰ τύχῃ τῆς ἐπιψηφίσεως της.

Τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον συνοδευόμενον ὑπὸ ἑνὸς πίνακος τῶν Εἰρηνοδικείων, διαιρεῖ ταῦτα εἰς τέσσαρας τάξεις καθόσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν, προσδιορίζον ἴδιον μισθὸν διὰ πᾶσαν μίαν τάξιν. Ὁ λόγος τῆς τοιαύτης κλασσοποιήσεως στηρίζεται εἰς τὴν διαφορὰν τῶν Εἰρηνοδικείων πρὸς ἄλληλα κατὰ τὸν πληθυσμόν, τὰς ἐργασίας καὶ τὸ ἀκριβὲς τοῦ τόπου τῆς ἕδρας ἑκάστου.

Ἡ ἀπαιτουμένη δὲ ἐτησία δαπάνη διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου εἶναι διὰ μισθοδοσίαν

τοῦ προσωπικοῦ	δρ. χ.	201,720:—
δι' ἐπιχορήγησιν τακτικῶν ἐξόδων . . .	»	16,128:—
	»	217,848:—

Ἐκπίπτονται ὅσα ἐξαπανῶνται μέχρι σήμερον ἐκ τοῦ ἐν λύσει τοῦ καταναλισκομένου στρατιωτικοῦ χάρτου . . . . » 193,760:33

Διαφορὰ ἐπὶ πλέον . . . » 24,087:67

Περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀποτελέσματος ἐφιστάται ἡ σοφὴ ὑμῶν ἐπιστημοσύνη.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1848

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Δαπάνη τῶν Εἰρηνοδικείων τοῦ Κράτους κατὰ τὴν συναρμ. τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ μισθοδοσίας αὐτῶν Νομοσχεδίου, διαίρεσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ.

Διὰ μισθόν:

1)	5. Εἰρηνοδικῶν ἀ. τάξεως ἀνὰ δρ. 180 ἑκάστου μηνιαίως, ὅλων κατὰ μῆνα 900. ἐτησίως δρ.	10,800	
	27. Ὁμοίων β'. τάξ. ὅλ. μηνιαίως 2940, ἐτησ.	35,280	
	56. Ὁμοίων γ'. » » 4070, »	48,840	
	24. Ὁμοίων δ'. » » 1680, »	20,160	
		115,080	
2)	5. Γραμματέων Εἰρηνοδικείων ἀ. τάξεως ἀνὰ δραχ. 100 ἑκάστου μηνιαίως ὅλων 500, ἐτησίως	6,000	
	27. Ὁμοίων β' τάξεως ἀνὰ δρ. 80 ὅλων μηνιαίως 2160, ἐτησίως	25,920	86,640
	56. Ὁμοίων γ' τάξεως ἀνὰ 60 δραχ. ὅλων μηνιαίως, 3360. ἐτησίως.	40,320	
	24. Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ 50 δραχ. ὅλων μηνιαίως 1200. ἐτησίως	14,400	
		201,720	
3)	Δι' ἐπιχορήγησιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῶν 112 Εἰρηνοδικείων ἀνὰ δρ. 12 ἑκάστου αὐτῶν κατὰ μέσον ὅρον, μηνιαίως μὲν δρ. 1344, ἐτησίως δὲ	16,128	
		217,848	
	Τὰ δαπανώμενα σήμερον ἐτησίως	193,760:33	
	Ὑπέρβασις τῆς κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δαπάνης	24,087:67	

Παρατηρήσεις.

1) Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἐτησίας δαπάνης τῶν Εἰρηνοδικείων κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἐγένετο κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 αὐτοῦ.

2) Τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 193,760:33, σημειούμενον ἀνωτέρω ὅτι δαπανᾶται ὡς ἔγγιστα σήμερον εἰς μισθοληψίαν τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν Γραμματέων των, συνίσταται ἐκ τῶν ἑξῆς κονδυλίων.

α) Ἀπὸ τὸ εἰς 95 Εἰρηνοδίκας καὶ Γραμματεῖς αὐτῶν διδόμενον ἐπιμίσθιον εἰς τοὺς μὲν ἀνὰ δραχ. 20, εἰς τοὺς δὲ ἀνὰ

ἀρχὰς 15 μηνιαίως, ἐτησίως δὲ ὅλων συμποσουμένων εἰς δραχμὰς 39,900

β) Ἀπὸ τὰ χρυσᾶ τέλη τοῦ καταναλισκομένου σφραγιστοῦ χάρτου εἰς τὰς περὶ πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης πράξεις των, καὶ εἰς τὴν συμβολικογραφικὴν ὑπηρεσίαν τῶν συμβολαιογράφων τῶν Εἰρηνοδικῶν· ὡς ὅρος τούτων ἐλήφθησαν τὰ πληρωθέντα τοῖς ταμείοις τοῦ Κράτους μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1844 ἀπὸ τοὺς Εἰρηνοδίκας διὰ σφραγιστὸν χάρτην, καταναλωθέντα πραγματικῶς καὶ ὑπολογισθέντα εἰς ποινικὰς δίκας κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν ταμείων τούτα ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 277,720:66 διὰ τὴν μερίδα τῶν Εἰρηνοδικῶν εἰς δρ. 138,860:33

Προσθετέον καὶ ὅσον οἱ Εἰρηνοδίκαι εἶχον μὲν εἰσπράξει σφραγιστὸν χάρτην μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1841, κἀλλ' ὅν εἶχον παραδώσει εἰς τὰ ταμεῖα τὸ ἀντίτιμον, μὴ λαβόντες ἀναγκὴν νὰ ἀγοράσωσι τοιοῦτον χάρτην τινῶν κλάσεων, ὡς συνήθως συμβαίνει, καθ' ὑπολογισμὸν δρ. 30,000 διὰ τὴν μερίδα τῶν ἀποδοχῶν τῶν Εἰρηνοδικῶν 15,000 — 153,860:33

193,760:33

Ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη κατὰ τὸ Νομοσχέδιον 217,848:

Ὑπέρβασις τῆς παρ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένης δαπάνης ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερον πραγματοποιουμένην ἐτησίως 24,087:67

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΚΑΤΑ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅπως θέλει τὸ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Οἱ Εἰρηνοδίκαι μετὰ τῶν Γραμματέων των λαμβάνουσι τακτικὸν μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀντιμισθίας των, ἅτινα καταργοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν των οἱ Εἰρηνοδίκαι καὶ οἱ Γραμματεῖς των κατατάσσονται εἰς τέσσαρας τάξεις κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον κατάλογον· ὁ δὲ μηνιαῖος αὐτῶν μισθὸς εἶναι.

Τῶν μὲν Εἰρηνοδικῶν ἀ τάξεως ἑκάστου ἀνὰ δραχ.	130
Τῶν τῆς β'. τάξεως ὁμοίως . . . . . »	130
Τῶν τῆς γ'. τάξεως ὁμοίως . . . . . »	100
Τῶν τῆς δ'. τάξεως ὁμοίως . . . . . »	70
Τῶν Γραμματέων των Εἰρηνοδικείων.	
Τῶν τῆς α. τάξεως ἑκάστου ἀνὰ . . . . δραχ.	100
Τῶν τῆς β'. » » » »	80
Τῶν τῆς γ'. » » » »	60
Τῶν τῆς δ'. » » » »	50

Ἄρθρ. 3. Οἱ συμβολαιογραφοῦντες Εἰρηνοδίκαι τῆς β'. καὶ γ'. τάξεως λαμβάνουσι τὸν μισθὸν τῆς ἀμέσως ἐπομένης, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου παρ' αὐτῶν σφραγιστοῦ χάρτου εἰς τὴν συμβολαιογραφικὴν των ὑπηρεσίαν· αὐτὸ δὲ τοῦτο λαμβάνουσι καὶ οἱ τῆς δ'. τάξεως.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ δίδεται εἰς τοὺς Εἰρηνοδίκας ἢ τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, δι' ἀνάγκας τῆς Εἰρηνοδικαστικῆς ὑπηρεσίας των, καὶ διὰ γραφικὴν ὕλην τῶν ὁποίων ἐπιφορτίζονται νὰ ἐνεργῶσι κατὰ τὴν ποινικὴν διατομίαν προανακρίσεων, μηνιαία ἐπιχορήγησις, μὴ ὑπερβαίνουσα τὸν ὅρον τῶν δραχ. 20 δι' ἕκαστον Εἰρηνοδικεῖον γραφεῖον.

Τὰ ἐνοίκια ὅμως τῶν καταστημάτων αὐτῶν θέλουν πληρώνεσθαι ἐξ ἴσου ἀπὸ τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου αὐτῶν ὑπαγομένους δήμους.

Ἄρθρ. 5. Τὰ προσγινόμενα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον χρήματα ἐκ τῆς κρατήσεως μέρους ἢ ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ Εἰρηνοδίκου τινὸς ἢ Γραμματέως Εἰρηνοδικείου, μὴ ὑπαρχόντων ἢ ἀπόντων αὐτῶν, δίδονται εἰς τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, Εἰρηνοδικικῶν Παρέδρων ἢ ὑπογραμματέα.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἀξία τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου τῆς μελανῆς σφραγίδος τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ἢ ὑπολογίζουσιν οἱ Εἰρηνοδίκαι καὶ Γραμματεῖς των εἰσάγεται ὁλοκλήρως εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, οἱ δὲ παρ' αὐτοῖς κλητῆρες λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ παρ' αὐτῶν καταναλισκομένου χαρτοσήμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ὑφιστάμενος παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθεὶς σήμερον παρ' Ἡμῶν, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Υ Ν

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Διαίρεσις τῶν εἰρηνοδικείων τοῦ κράτους εἰς τέσσαρας τάξεις κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν Γραμματέων των Νομαρχείου.

Ἀξίων ἀριθμ.	Τάξις	Εἰρηνοδικεῖα	Ἀξίων ἀριθμ.	Τάξις	Εἰρηνοδικεῖα
1	Α	Εἰρηνοδ. Ἑρμουπόλεως	21	»	Εἰρηνοδ. Θήρας
2	»	» Ναυπλίου	25	»	» Ὑψούντος
3	»	» Πατρῶν	26	»	» Εὐρυτανίας
4	»	» Νοτ. πλ. Ἀθηνῶν	27	»	» Θηβῶν
5	»	» Βορ. πλ. Ἀθηνῶν	1	Γ.	» Χαλκίδος
1	Β.	» Χαλκίδος	2	»	» Τριπόλεως
2	»	» Νέου Σίρου	3	»	» Φωκέως
3	»	» Ἄργους	4	»	» Καλαβρύτων
4	»	» Σπάρτης	5	»	» Μάνης τοῦ
5	»	» Καλάμων	6	»	» Καλεσζώντος
6	»	» Θουρίας	7	»	» Ὀρχομενοῦ
7	»	» Πεμπέσου	8	»	» Πέρνωνος
8	»	» Τριπόλεως	9	»	» Ἄστρους
9	»	» Λεχαίων	10	»	» Μεγαλουπόλεως
10	»	» Μεσολογγίου	11	»	» Φωκίδος
11	»	» Ἀγιᾶς	12	»	» Νομαρχείας
12	»	» Ὕδρας	13	»	» Ἐλευσῖνος
13	»	» Σπετζῶν	14	»	» Κρεκεῶν
14	»	» Κορινθίας	15	»	» Χρυσάφης
15	»	» Καλαβρύτων	16	»	» Ἐπισ. Λιμερᾶς
16	»	» Πύργου	17	»	» Γυθείου
17	»	» Κυπαρισσίας	18	»	» Πρασσιῶν
18	»	» Ἀνδριτζαίνης	19	»	» Πύλου
19	»	» Ἐρέτης	20	»	» Κορώνης
20	»	» Βονίτζης	21	»	» Οἰχαλίας
21	»	» Αἰτωλικοῦ	22	»	» Βαλτσκου
22	»	» Ἀμφίσσης	23	»	» Οἰτύλου
23	»	» Πύργου	24	»	» Κάλαμου

25	»	»	Φαρῶν	55	»	»	Χαιρωνείας
26	»	»	Ἀρσανείας	56	»	»	Μεγάρων
27	»	»	Νοναχρίδος		Δ.		Ἐπιθ. Ἀργολ.
28	»	»	Ἠλιδὸς	2	»	»	Παλαίμου
29	»	»	Μυρτουντίων	3	»	»	Μονῶνου
30	»	»	Λαγκάδος	4	»	»	Κύθνου
31	»	»	Τήνου	5	»	»	Κέας
32	»	»	Ἄνδρου	6	»	»	Σερίφου
33	»	»	Μήλου	7	»	»	Κορθίου
34	»	»	Νάξου	8	»	»	Γαιρίου
35	»	Ἐπιχειρ.	Ξηροχωρίου	9	»	»	Κυμήλου
36	»	»	Κύμης	10	»	»	Σίφνου
37	»	»	Καρύστου	11	»	»	Φολεγάνδρου
38	»	»	Σκοπέλου	12	»	»	Σικίνου
39	»	»	Αἰτωλικοῦ	13	»	»	Τραγαίας
40	»	»	Ξηρομέρου	14	»	»	Πάρου
41	»	»	Βάλτου	15	»	»	Καλλίστης
42	»	»	Ἀγραίων	16	»	»	Ἴου
43	»	»	Κουρήτων	17	»	»	Ἀνάφης
44	»	»	Ἀγραίων	18	»	»	Ἀμοργοῦ
45	»	»	Καρβάσαρων	19	»	»	Αἰμονίας
46	»	»	Ναυπακτίας	20	»	»	Σκιάθου
47	»	»	Ὑπάτης	21	»	»	Σκύρου
48	»	»	Ἀμφισσέων	22	»	»	Ἀλοννήσου
49	»	»	Ἀτταλάντης	23	»	»	Ἱππιαίνους
50	»	»	Δωρίων	24	»	»	Εὐβοΐλλας
51	»	»	Γαλαξειδίου				
52	»	»	Δωρίδος				
53	»	»	Ποτιδανείας				
54	»	»	Λίγδηνος				

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ, ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προαξέτασιν αὐτοῦ, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἡ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθεῖσα ἔκθεσις, ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκειμένης Πειραϊκοῦ φόρου, ἔχουσα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ « περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκειμένης Πειραϊκοῦ φόρου » Νομοσχεδίου, τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ τὰ προκαλέσαντα τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου τούτου Βασιλικὰ Διατάγματα τῆς 24 Αὐγούστου, 16 Ὀκτωβρίου 1836 καὶ 30 Ἰανουαρίου 1837, καθὼς καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ πρακτικὰ αὐτῆς, καὶ

Παρατηρήσασα, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ εἰρημένου φόρου οὐχὶ μόνον προσηύξησε μεγίστη ἄχθη τοῖς εἰς τὸν τόπον καὶ τὸ ἐμπόριον ἐρχομένοις, ἀλλὰ ὑπάρχει νὰ παρεξῇ τοιαύτην καὶ εἰς τὸ μέλλον ἔνεκα τῆς εἰς τὸν λιμένα ἀσφαλοῦς προσορμίσεως τῶν πλοίων, ὅλη ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν αἴτησιν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἄνευ μακρᾶς προπαρασκευῆς. Ἐπομένως συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐξ ὅσων ὅμως πληροφοριῶν ἔλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν δύναται νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της διὰ τὴν εἰσηγήσασαν ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς ἐπιφορτισθέντων τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου τούτου εἰσπρακτόρων πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου καὶ πολὺ περισσότερον μετὰ ταῦτα κατάχρησιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη πρὸ μικροῦ ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξιλεγχθῇ τὴν τε εἴσπραξιν καὶ διαχείρισιν αὐτοῦ.

Τὰς πληροφορίας ταύτας ἐνόμισεν ἀναγκαίον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν κατὰ τοῦτο, καὶ συστήσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ φόρου τούτου, νὰ χορηγήσωσι δὲ εἰς τὴν συσταθεῖσαν Ἐπιτροπὴν ἅπαντα τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων μέσα, καὶ τροντίσουν συγχρόνως, οὐχὶ μόνον περὶ τῆς τιμωρίας τῶν καταχραστῶν κατὰ τὸν Νόμον, πρὸς παραδειγματισμόν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ταχυτέρας εἰσπράξεως καὶ διαχειρίσεως ἐκείνου, διὰ νὰ ῥθάσωμεν ἅπαξ εἰς τὴν ποθουμένην πιστὴν τῶν Νόμων ἐφαρμογὴν καὶ ἐνέργειαν, καὶ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων εἰς τὸ μέλλον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰουλίου 1848.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης, Γ. Νοταρᾶς, Ν. Μέξης, Ἀθ. Λιδωρίκης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 26 νὰ προταθῇ εἰς συζήτησιν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, Κύριοι, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεθέσατε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους, παραιτήσασα τὰς ἐργασίας της, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα τὴν συνταχθεῖσαν Γενικὴν Ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου.

Τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔργον δυσχερὲς καὶ χρῄζον πολλῆς μελέτης, δὲν εἶναι βέβαια τέλειον καὶ ἐξηκριβωμένον, οὐδὲ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τοιοῦτον εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατείνῃ τὰς ἐργασίας της, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ καὶ τὸ σπουδαῖον τῶν περιστάσεων, καὶ ὀληγουμένη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέφρασαν γνώμην πολλὰ τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς Γερουσίας περὶ τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ· πέποιθε διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι θέλει τύχει τῆς συγνώμης τοῦ Σ. τούτου Σώματος, ἐὰν δὲν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν προκειμένην Ἔκθεσιν ὅλην τὴν λεπτομέρειαν ἑφ' ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ὅταν μάλιστα πληροφορηθῇ ὅτι οὐδὲν τούτων παρέλειπεν ἀνεξέταστον ἡ Ἐπιτροπή, διεξελθοῦσα τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ τοὺς πίνακας τῆς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου, ἀνατρέξασα εἰς τοὺς καταστατικοὺς Νόμους, τοὺς Κανονισμοὺς καὶ τὰ Διατάγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἕκαστον ποσὸν στηρίζεται, καὶ ζητήσασα πρὸς τούτοις πληροφορίας παρὰ τῶν Ὑπουργείων, ὅπου τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον· ἀλλὰ θερμαινομένη τὴν συντομίαν, ἐνόμισε περιττὸν νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τὰ ὁποῖα παρεδέχθη, ὅπως ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐσημείωσε δὲ μόνον ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς ἢ παρατηρήσεις· αὗτη εἶναι ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐπιτροπὴ ἠκολούθησεν εἰς τὰς ἐργασίας της,

Ἔσοδα.

Τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, κανονίζον ἐν γένει ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα καταριθμοῦνται εἰς τὸν Γενικὸν Πίνακα, καὶ τὰ ἐπισυναπτόμενα ἀναλυτικὰ φύλλα, στηρίζεται ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων, καὶ τῶν περὶ ἐσόδων ἐναυσίων Νόμων, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἰσπραξις· ἡ Ἐπιτροπὴ ὀφειλόντως παραδέχθη τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἔχει.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ ἐξ ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ποσὸν, ὑπολογιζόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἔγγιστα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, συγκεφαλαιοῦται εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον εἰς δραχ. 14,888,000· ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν Γενικὴν Ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ τῆς 29 Ἰανουαρίου, ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον κατὰ πόσον τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ἐνδέχεται νὰ προσαυξηθῇ ἢ νὰ ὑπερβῇ τὸ βεβαιωθησόμενον ποσόν. Ἐπιστήσασα διὰ ταῦτα τὴν προσοχήν της ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, σπεύδει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Ἔγγειος φόρος.

Τὸ ἀντίτιμον τῶν δεκαπτιακῶν καρπῶν ὑπολογισθὲν πρὸς τὰς ὑπαρχούσας τιμὰς, κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, εἰς δραχ. 3,277,000, εὑρίσκεται πολὺ ἀνώτερον, διὰ τὴν σημερινὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν τῶν γεννημάτων· ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐρευνητέας εὐπορίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως, ἐλπίζεται ὄχι μόνον ἐλάττωσις νὰ μὴ γένῃ, ἀλλὰ καὶ αὔξησις νὰ προκύψῃ ἐὰν προληφθῶσιν αἱ μέχρι τοῦδε καταφωραθεῖσαι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ τοῦ φόρου τῶν 3 0/0 δραχ. 107,000, ἐν ᾧ εἶναι ἀσήμαντον ὡς πρὸς τὸ ἀντίτιμον τοῦ δεκάτου τῶν προϊόντων, οὐδὲ τοῦτο πραγματοποιεῖται, εἰσπραττομένου μόλις τοῦ 1/3, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ· ὥστε τὸ ποσὸν τοῦτο ἐλαττοῦται εἰς δρ. 35,666 ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις περὶ τοῦ τρόπου τούτου τῆς ῥοφολογίας, ἐν καιρῷ τῶν συζητήσεων.

ΚΕΦ Α'. Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἐὰν ἡ καταμέτρησις καὶ εἴσπραξις

ενεργηθώσι μὲ τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν, δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ὑπολογισθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 1,500,000.

Ἄρθρ. 5—6.

Οἱ ὅροι τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν, ὁ μὲν εἰς **192,000** ὁ δὲ εἰς **117,000** ὑπολογιζόμενοι, ἀρίνουν πολλὰ καθυστερῶντα, ὄχι δὲ οὓς ἀναφέρει λόγους ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του, ἀλλὰ διὰ τὸν τρόπον τῆς ῥοφολογίας, καὶ τὴν ἄνισον διανομὴν τῶν ὅρων τούτων· διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῶσιν οἱ νόμοι οὗτοι· τοὺς δὲ λόγους θέλει ἀναπτύξει κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 1. Τέλη Τελωνιακά.

Τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τὰ Τελωνιακὰ τέλη, κατὰ μέσον ὅρον τριῶν ἐρεξῆς ἐτῶν τοῦ **1844 1845** καὶ **1846** δραχ. **2,900,000** καθ' ἣν ἐποχὴν συνετάχθη ὁ προϋπολογισμὸς ἤθελε θεωρηθῇ κατώτερον τοῦ πραγματικοῦ κατὰ ἓν ἑκατομμύριον τοὐλάχιστον, ὅσον ἀποξηρῶσιν αἱ φανεραὶ καταχρήσεις, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐπιγενομένας πολιτικὰς περιστάσεις καὶ τὴν ἐκ τούτων σημερινὴν τοῦ ἐμπορίου στάσιν, παραδεχόμενοι τὸ σημειούμενον ποσόν, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀνακτολὴ τῶν καταχρήσεων ὄχι μόνον θέλει ἀναπληρώσει πᾶσαν ἐλάττωσιν, ἀλλὰ καὶ θέλει ἀναβιβάσει τὸ ποσὸν τοῦτο πλέον τῶν προϋπολογισθέντων δραχ. **2,900,000.**

Ἄρθρ. **2.** Τέλη Χαρτοσήμου.

Τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου **970,000**, καὶ τοι ὑπερβαίνοντα τὸν μέσον ὅρον τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ **1844, 1845** καὶ **1846** κατὰ δραχ. **67,000**, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν ἀρμόδιον Ὑπουργὸν, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου τούτου ἀπὸ τὸ **1843** δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ μᾶλλον εἰς τὸ ἀνεξέλεγκτον τῶν πιστωσίμων Ἀρχῶν, ἢ εἰς τὰς καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκπηγάζουν ἀπὸ τὸν διανεμήσαντα τὸ χαρτόσημον ὑπηρεσίαν· οὐχ ἧττον δὲ θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὕτη προκύπτει διὰ τὰς Διοικητικὰς καὶ Δημοτικὰς Ἀρχὰς, αἱ ὁποῖαι παραχωροῦν ἀδιακρίτως πιστοποιητικὰ πενίας εἰς πρόσωπα διαδικαζόμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς κατάσασιν νὰ πληρώνωσι τὰ νενομισμένα τέλη τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 3. Διάφορα Δικαιώματα.

Τὰ ἀπὸ διαφόρων δικαιωμάτων τέλη ἔσοδα ὑπολογίζονται εἰς δραχ. **309,000**, τὸ ποσὸν τοῦτο νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ πολὺ ἀνώτερον τοῦ πραγματικῶς εἰσπραχθησομένου, διὰ τὴν σημε-

βινὴν στάσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας, καὶ τὴν μὴ πλήρωσιν τῶν διαφόρων Προξενικῶν θέσεων.

Ἐνταῦθα παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔπρεπε νὰ σημειοῦνται καὶ ἄλλα εἰσοδήματα, εἰσπρατόμενα ἀπ' εὐθείας ἀπὸ ἄλλα Ὑπουργεῖα, ὡς τὸ τῶν Ναυτικῶν ἀπὸ πωλήσεις ὑλικοῦ, τὸ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπὸ διδάκτρα τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς κτλ. διότι, κατὰ τὸν Νόμον ὅλαι αἱ εἰσπράξεις ἀνεξαιρέτως συγκεντροῦνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 2. Ταχυδρομείων.

Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γραμμάτων ἐπιβαλλόμενον τέλος θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ δυσανάλογον, καὶ ἐπαχθὲς εἰς τὸν λαὸν, διὰ τοῦτο συσταίνει τὴν τροποποίησιν τοῦ Νόμου τούτου εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 1. Μεταλλεῖα καὶ Ὀρυκτά.

Ἡ ἀπὸ τῶν Μεταλλείων καὶ Ὀρυκτῶν πρόσοδος ὑπολογιζομένη εἰς δραχ. **326,000** θεωρεῖται ἀσήμαντος, ἀφαιρουμένου τοῦ **1/4**, ὅσον ἐξοδεύεται εἰς τὴν ἐξόρυξιν αὐτῶν· ἐνῷ μόνη ἡ ἀπὸ τῆς Σμυρίδος πρόσοδος ἠδύνατο νὰ φέρῃ πολλαπλάσιον ποσὸν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἐὰν τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἤθελε διατεθῇ ἄλλως, ὡς ἀπῄτησαν πολλάκις αἱ Βουλαὶ· διὰ τοῦτο συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ Σμυρίδος Νομοσχεδίου, καθὼς ὑπεσχέθη ὁ τότε Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του.

Ἄρθρ. 3. Ἁλικαί.

Ἡ ἀπὸ τῶν Ἁλικῶν πρόσοδος ὑπελογίσθη εἰς δρ. **480,000**· πλέον τοῦ μέσου ὅρου τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ **1845** καὶ **1846** κατὰ δραχ. **47,500** τὴν αὔξησιν ταύτην ἐλπίζει τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς αὐστηροτέρας περὶ τὴν διαχείρησιν ἐπιτηρήσεως· καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἡ αὔξησις θέλει εἶσθαι πολὺ περισσοτέρα, ἐὰν προληφθῶσιν αἱ μεγάλαι καταχρήσεις τῶν Ἐπιστατῶν, ἢ ἐὰν διατεθῶσιν ἄλλως αἱ Ἁλικαί, ἐνοικιαζόμεναι· καὶ τοῦτο συνιστᾷ εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 4. Ἰχθυοτροφεῖα.

Τὸ ἀπὸ τῶν Ἰχθυοτροφείων ποσὸν τῶν δραχ. **170,000** ὑπολογίζεται ὑλικῶς, ὑποτιθεμένου ὅτι δὲν θέλουν συμβῇ καθυστερήσεις, ὡς ἐπὶ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καθὼς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη εἰς τὴν ἔκθεσίν του.

Ἄρθρ. 5. Δάση.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν ἐκ τῶν δασῶν καὶ τῶν δασικῶν προϊόντων ἐκ δρ. **170,000**· ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις της εἰς τὸ ἀριθμὸν τῶν Κεφαλαίων τῶν ἐξόδων, καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι μήτε τὰ δάση διατηροῦνται, καὶ πολλαὶ καταχρήσεις γίνονται ἐκ μέρους τῶν Δασαρχῶν, καὶ οἱ πολῖται καταπιέζονται μὲ μικρὰν ἢ ἐλαχίστην ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου· διότι τὰ ἔσοδα ἰσολογίζονται σχεδὸν μὲ τὰ ἔξοδα· παρατηρεῖται ὅτι εἰς τὰ ρύζια τῆς Λεπτομερείας δὲν φαίνεται κανὲν εἰσόδημα ἐκ τῶν δασικῶν προϊόντων τῆς Κορίνθου καὶ Πέρα-Χώρας τὰ ὁποῖα εἶναι περίπου δρ. 6 χιλ. κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 6. Ἐλαιῶνες.

Τὸ ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων ἐτήσιον εἰσόδημα, ὡρισμένον εἰς δρ. **403,200** παρέχει μόνον δρ. **50,000**, ὅσα σημειοῦνται εἰς τὴν στήλην τῶν προϋπολογιζομένων ὡς εἰσπρακτέων· ὥστε ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο καθυστερῶν κατ' ἔτος δρ. **353,200**, καὶ τοῦτο, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐνοικιάσθησαν· ἡ ἐντεῦθεν ζημία τοῦ Δημοσίου εἶναι μεγίστη, καὶ ἡ ἀμέλεια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀδικαιολόγητος, ἐνῷ μάλιστα γνωρίζει, ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν εἶναι ἐνήμεροι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐτησίων δόσεων ἐκ δυστροπίας μάλλον, ὀλίγοι δέ τινες, οἱ ἐνοικιάσαντες εἰς ὑπερόγκους τιμὰς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσωσιν· τὸ δὲ μέτρον τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, τοῦ νὰ κατάσχῃ τὸ ἐτήσιον προϊὸν, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ νὰ συμφορίζῃ εἰς τὰ χρέη τῶν ἐνοικιαστῶν, οὐδὲ τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀποζημιώσῃ ποτὲ, καὶ τοὺς ὀφειλέτας αὐτοὺς θέλει καταστρέψει, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῶν τόκων τῆς καθυστερήσεως καλύπτει. Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀφαιρεθῶσιν ὅσον τάχος οἱ ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ἐνοικιαστὰς, ὅσοι δὲν παρέχουν ἐγγυήσεις ἀξιοχρέους, νὰ διατεθῶσι δὲ ἄλλως πως, ἐνοικιαζόμενοι εἰς ἀξιοχρέους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τῶν δὲ καθυστερούντων ἡ εἴσπραξις νὰ ἐνεργηθῇ, χωρὶς περαιτέρω ἀναβολῆς, κατὰ τὸ λαμβησόμενον περὶ τούτου γενικὸν μέτρον.

Ἄρθρ. 7. Σταφιδαμπελῶνες.

Τὸ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν σταφιδαμπελώνων ὁριστικὸν ποσὸν, εἶναι δρ. **122,001:44**, σημειοῦται δὲ μόνον εἰς τὴν στήλην

τῶν εἰσπρακτέων δρ. **80,000**, καὶ τοῦτο ὡς ἐγγύτατα, ὥστε καθυστερούν κατ' ἔτος δρ. **42,001:44**, οἱ λόγοι τῆς καθυστερήσεως, τοὺς ὁποίους ὁ Ὑπουργὸς ἀναφέρει εἶναι οἱ αὐτοὶ μὲ τοὺς ἀνωτέρω· ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει τὰς αὐτὰς καὶ περὶ τούτων παρατηρήσεις, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι οἱ ἐθνικοὶ σταφιδαμπελῶνες παραμελοῦνται παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, ὡς μὴ λαμβανόντων ἀναλόγων εἰσοδήματα, θέλουν ἐρημωθῇ ὁλοτελῶς.

Ἄρθρ. 8. Περιβόλια καὶ ἄλλα Κτήματα.

Καὶ ἡ ἀπὸ τῶν περιβολίων καὶ ἄλλων κτημάτων πρόσοδος ὡρισμένη εἰς δρ. **181,664:38** παρέχει μόνον δρ. **120,000**, μένουν δὲ καθυστεροῦντα κατ' ἔτος δρ. **61,664:38** ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων καὶ σταφιδαμπελώνων· τὰς αὐτὰς καὶ περὶ τούτων ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἡ Ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 9. Κτήματα δι' ἐπιστασίας διοικούμενα.

Τῶν δι' ἐπιστασίας διοικουμένων κτημάτων τὸ εἰσόδημα ὑπολογιζόμενον εἰς δρ. **60,000** παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ κάμῃ λόγον εἰς τὸ ἀριθμὸν τῶν Κεφαλαίων τῶν ἐξόδων· συνταίνει δὲ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ λάβῃ μέτρον καταλληλότερον περὶ τῆς διαθέσεως τῶν σταφιδώνων· διότι ἐνῷ τὸ δημόσιον δὲν ὠφελεῖται, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐξόδων, καταστρέφονται καὶ τὰ κτήματα.

Κεφ. Ἰ. Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

Τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων δικαιώματα τοῦ δημοσίου συμποσοῦνται εἰς δρ. **376,792·24**. σημειοῦνται δὲ μόνον εἰς τὴν στήλην τῶν εἰσπρακτέων δρ. **50,000** ὥστε μένουν καθυστεροῦντα δρ. **326,792:24**· προστιθεμένων δὲ τῶν κατ' ἔτος καθυστερούντων ἀπὸ τὸ **1836** ὅτε ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ τούτων Νόμος, προκύπτει ποσὸν ἀνώτερον τῶν **3,000,000**, τοῦ ὁποίου μήτε τὸ **1/5** τῶν τόκων σκεπάζει τὸ κατ' ἔτος εἰσπραττόμενον ποσὸν· ἡ ἐπιτροπὴ συνταίνει εἰς τὴν φροντίδα τοῦ Ὑπουργείου, τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ τούτου Νομοσχεδίου, ὡς ὑπεσχέθη εἰς τὴν ἔκθεσιν του ὁ Ὑπουργὸς, καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερούντων.

Ἄρθρ. 2—3 λοιπαὶ πιστώσεις.

Τὰς αὐτὰς μὲ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις κάμνει ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ περὶ τῶν δεκαετῶν πιστώσεων τῶν προικοκτησιῶν καὶ τῶν ὀφαρτῶν κτημάτων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων εἰσπράττεται κατ' ἔτος μικρὸν ποσὸν ἐκ τῶν ὀφειλομένων, ἤτοι ἀπὸ μὲν τῶν πρώτων δραχ. **25,000** ἀντὶ **194,717:13** ἀπὸ δὲ τῶν δευτέρων δραχ. **25,000** ἀντὶ **87,906:90**.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ β'. ἐκκλησιαστικοῦ δεκάτου περὶ τοῦ ὁποίου ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον ὁριστικόν.

ΚΕΦ. Η'. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἔσοδον, ὅπως ἐσημειώθη, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐξηγηθῇ περὶ τούτου.

ΚΕΦ. Θ'. Ἄρθρ. 1. Ἔκτακτα ἔσοδα.

Ἡ προκαταβολὴ τῶν τριῶν Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ροσχίλδ δρ. **3,835.473: 58** τίθεται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς ἔσοδον, ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων, ἐνῷ εἶναι δάνειον ἐκ μέρους τῶν τριῶν Δυνάμεων, τὸ ἓν τρίτον τοῦ ὁποίου ἀνεδέχθη ἡ Κυβέρνησις νὰ πληρώνῃ ἐπὶ τρία ἔτη, ἤτοι **1,278,491: 20** ὡς σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἔκτακτοι πόροι.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον προστίθεται καὶ 2 ἄρθρον, ὑπὸ τὸ ὄνομα « ἔκτακτοι πόροι, » δι' ὧν προέθετο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους μὲ τὰ ἔξοδα· ἀλλ' οἱ πόροι οὗτοι, εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων ἐνασχολεῖται πρὸ πολλοῦ ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἐκφράζεται ὁ τότε Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του τῆς **29** Ἰανουαρίου ε. ε. δὲν ὡρίσθησαν εἰσέτι, οὔτε καθυποβλήθησαν μέχρι τοῦδε τὰ περὶ τούτων Νομοσχέδια, ὡς ὑπῆρχετο τότε ὁ ἴδιος· ὥστε τὸ ἔσοδον τοῦτο εἶναι καθαρῶς ὑποθετικόν· διὰ τοῦτο εἰς μὲν τὴν πρώτην πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ὡρίσθη εἰς δραχμὰς **610,503: 78**, κατόπιν, κατὰ πρότασιν πάλιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἠλαττώθη κατὰ δραχ. **300,000**, καὶ τελευταίου διὰ τῆς προσθήκης διαφόρων ἄλλων πληρωτέων ἐξόδων ἀνεβιβάσθη εἰς δραχ. **839,709: 12** ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, τῆς ΡΚ'. Συνεδριάσεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶναι πραγματικὸν ἔσοδον, ἀλλ' ἐτέθη πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ σκεπάσῃ τὸ ἔλειμμα, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα μὲ τὰ ἔξοδα, δὲν παραδέχεται τοῦτο ἡ Ἐπιτροπή.

Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι τὰ καθαρὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν **1848** εἶναι δραχ. **13,878.000**, προσθεμένων δὲ καὶ τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων **1,010,000**, συμποσοῦνται εἰς δραχ. **14,888,000** μετὰ τῆς προκαταβολῆς τῶν

τριῶν Δυνάμεων δραχμ. **3,835,472: 58** τὸ ὅλον δραχμὰς **18,723,473: 58**· ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπελθούσας περιστάσεις, ἀφ' ἧς ἐποχῆς καθυποβλήθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, καὶ ὅτι αἱ βάσεις ἐφ' ὧν στηρίζονται ὅλα σχεδὸν τὰ ποσὰ δὲν εἶναι ἀσφαλεῖς, θέλομεν ἴδει ὅτι τὸ κεφάλαιον τῶν ἐσόδων θέλει εὑρεθῇ πολὺ κατώτερον τοῦ ὑπολογιζομένου.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ κάμῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐξ ἧς ἐξάγεται ὅτι, : ἡ σύνταξις τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει γνωμοδοτοῦντος ὅτ., νὰ στηρίζεται εἰς βάσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀσφαλεῖς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν ὄχι νὰ προσεγγίσῃ τὸ ἐκ τῆς βεβαιώσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐξακριβοθησόμενον ἀργότερον, ἀλλὰ μᾶλλον κατώτερον αὐτοῦ νὰ καταφανῇ· διότι θέλετε συνομολογήσει μετ' ἐμοῦ, κύριοι, ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ λανθάσῃ τις ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα ἐπὶ ἔλαττον ἢ ἐπὶ πλέον ὑπολογίζων· διότι τὰ ἔσοδα εἶναι ὁ ἀνυπέρβλητος παρ' ἡμῖν ὅρος, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ῥυθμίζωμεν τὰ ἔξοδά μας· κατὰ συνέπειαν τούτων παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ **2** ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, τροποποιηθέν, ὡς ἑπεται. « Τὰ ἔσοδα τῆς » χρήσεως **1848** ὑπολογίζονται εἰς δρ. **14,888,000** προστί- » θενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ » δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε » χιλιάδων, τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν, καὶ λεπτὰ πεντή- » κοντα ἑκτὸν ἀριθ. **3,835,473: 58** κατὰ τὸ εἰδικώτερον ἐν τῷ » πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα. »

« Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ **1848** τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα » παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους. »

Παρεδέχθη ἐπίσης τὸ ἄρθρον **3** καὶ **4**· τὸ δὲ **5** ἄρθρον περὶ δοσοληψίας τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν Τράπεζαν διαλαμβάνον, ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἔχει τι κοινὸν μὲ τὸν Νόμον τῶν ἐσόδων, θεωρεῖ περιττὸν ἡ Ἐπιτροπή, καθ' ὅσον μάλιστα πρόκειται ἤδη νὰ εἰσαγάγῃ ἡ Κυβέρνησις Νομοσχέδιον περὶ δανείου **500,000** δραχ. εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μὲ τὴν Τράπεζαν.

Τὸ **6** ἄρθρον λαμβάνον τὸν τόπον τοῦ ἄρθρου **5**, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπή, καὶ ἐπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Ἔξοδα.

Τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχέδιον κανονίζον ἐν γένει ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους εἰς τὸ **1** ἄρθρον, συγκεφαλαιοῖ

αὐτὰ εἰς δρχ. 19,563,182:70 , συμπεριλαμβανομένου καὶ τῶν ἐκτάκτων πόρων ἐκ δρχ. 839,709:12.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀκολούθησε τὸν αὐτὸν ὁδὸν καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων , συμπεράσματα μόνων τὰ Κεφάλαια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέφερε τροποποιήσεις τινὰς ἡ ἀλλοιώσεις, τὰς ὁποίας θέλετε ἀπαντήσει εἰς τὸν εἰδικὸν ἔλεγχον ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου , παραλείφασα δὲ τὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη χωρὶς τινος τροποποιήσεως.

Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον παρατίθεται τὸ Δημόσιον χρέος κατὰ προτίμησιν , τὸ ὁποῖον εἰς τὸ βιβλίον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀκολούθησε τὴν τάξιν τοῦ Νομοσχεδίου, σύμφωνα καὶ μὲ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Γερουσίαν Γενικὸν Πίνακα.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1—3. Χρέος Δημόσιον.

Τὸ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὀφειλόμενον ποσὸν ἀπάνατου τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους , ὡς σημειοῦται εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο τοῦ Γενικοῦ Πίνακος τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, συμποσούμενον εἰς δρχ. 5,381,197:20. παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 1, ἐτόκων ἐπὶ τοῦ δανείου τοῦ Ἰουλίου καὶ λοιπὰ ἔξοδα,» περιέχονται δρ. 4,888:56 διὰ διαφορὰν συναλλάγματος· τὴν ζημίαν ταύτην τοῦ Δημοσίου δύναται ν' ἀποφύγῃ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὰς διὰ συναλλαγματικῶν ἐπιταγῶν δόσεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰουλίου, ὅταν λάβῃ κατάλληλα μέτρα, καὶ τοῦτο συστήνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ.

ΚΕΦ. Β'. Χρέος Ἐσωτερικόν.

Παραδέχεται τὰ διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν χρέος ὀφειλόμενα τόκους ἐγγυοδοσιῶν καὶ ἄλλα, δρχ. 3,666.66.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1. 2. 4. Συντάξεις.

Εἰς τὰς συντάξεις, περιέχεται πάλιν ἡ ἄχρι τοῦδε χορηγουμένη πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ μηνιαία σύνταξις ἐκ δρχ. μῶν 150 κατὰ μῆνα· ἀλλ' ἐπειδὴ σύνταξις δὲν δίδεται ἄνευ νόμου, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐκποθῶσι δρχ. 1800 ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τῶν συντάξεων , ἕως ὅτου τὸ Ὑπουργεῖον καθυποβάλῃ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἄρθρ. 4. Χορηγήματα.

Τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγήματα , τὰ πρὸς τὸν ἀποβιώσαντα Ν. Οἰκονόμου, μεταβιβασθέντα εἰς τὴν οἰκο-

γένειαν αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 , ὡς ἀναφέρει ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὸν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔλεγχόν του, ἐκ δρχ. 276 κατὰ μῆνα, τὰ πρὸς τὸν Ἀναστάσιον Τσαμαδὸν ἐκ δρχ. 186, καὶ πρὸς τὴν χήραν Ἀντωνίου Κριεζῆ Ἑλένην ἐκ δρχ. 80 χορηγούμενα διὰ Διαταγμάτων ἀνανεούμενα κατ' ἔτος, δὲν παραδέχθη ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου· ἂν δὲ εἰσηρίσθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, τοῦτο δὲν νομιμοποιεῖ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι ὁ προϋπολογισμὸς κανονίζει μόνον τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει· ἡ δὲ μαιοπρέπεια ἀπαιτεῖ ὅτι ἐπειδὴ τὰ χορηγήματα ταῦτα δίδονται ὄχι εἰς συντάξεις ἀλλὰ διὰ λογαριασμὸν εἰδικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν αὐτῶν περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, εἶναι δίκαιον νὰ γίνωσι δεκτὰ τὰ πρὸς τοὺς εἰρημένους χορηγούμενα.

Πρὶν τελειώσῃ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ γραμμοδοτήσῃ ἐν γένει περὶ τούτων, συσταίνουσα εἰς τὸν ἀνάγνωστην τοῦ νὰ τακτοποιηθῇ τέλος πάντων τὸ περὶ συντάξεων, τόσον ἀνώμαλον μέχρι τοῦδε, δι' εἰδικοῦ Νόμου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Συντάγματος· καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς χορηγουμένας συντάξεις δύνανται Διατάγματα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος, νὰ ἐξακολουθῶσιν· καθὼς καὶ ὅσαι ὡρίσθησαν μετὰ ταῦτα διὰ Νόμων εἰδικῶν.

Ἐκπιπτομένων τῶν ἀνωτέρω κονδυλίων, ἐλαττοῦται τὸ διὰ τὰς συντάξεις ποσὸν κατὰ δρ. 8,304 μένον εἰς δρ. 390,837 12 ἀντὶ 399,141: 12.

Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων.

Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 2. Προσωπικόν.

Εἰς τὸ βιβλίον τῆς λεπτομερείας τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειοῦνται δρ. 500, δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν· τὸ ἔξοδον τοῦτο μὴ στηριζόμενον εἰς τὸν κατάστατικὸν τῶν Ὑπουργείων νόμον , οὐδὲ δικαιολογούμενον ἀπὸ ἄλλον μεταγενέστερον ὅν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, ἑπομένως ἐλάττωσε τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ποσὸν τῶν δρχ. 50,650, ἀφαιρέσασα δραχ. 500 καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὑπολογίζεται εἰς δραχ. 50,150.

Ἐκτὸς τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος δρχ. 300 κατὰ μῆνα εἶναι ὑπέρογκον, καὶ τὸ ὅμοιον τούτου μόνον ἠδύνατο νὰ ἀρκέσῃ εἰς ἐνοικίασιν ἄλλης

οἰκίας ἁρμοδίου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· τὴν παρατήρησιν ταύτην συσταίνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 1. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἔξοδον διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν δρ. 53,440 παραδεχθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκπίπτει τὸ ἥμισυ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ Πρέσβεως ἤτοι μηνῶν ἓξ, καθ' οὓς δὲν ὑπῆρχε Πρέσβυς, ἤτοι δρχ. 17,500 καὶ ἐλαττοῦται τὸ Κεφ. τοῦτο εἰς δρχ. 35,940.

Παρατηρεῖ περιπλέον ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἀπὸ τοῦ Κεφαλαίου τούτου, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει πληροφορίας μισθοδοτοῦνται τινὲς τῶν ἀκολούθων τοῦ ὑπουργείου, λαμβάνοντες μισθὸν δραχ. 120, ἀντὶ 60, καθὼς ὁ νόμος προσδιορίζει, δίδονται δὲ καὶ βοηθειαι ἢ προκαταβολαὶ εἰς παυθέντας ἢ ἀργοῦντας Πρωξένους· τὴν παρατήρησιν ταύτην συνιστῶμεν διὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὸν ἁρμόδιον, ὑπουργὸν ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὴν εὐθύνην εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκειται.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται καὶ τὸ Κεφάλ. τοῦτο, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς δραχ. 119,262, μὲ τὴν ἀφαίρεσιν δραχ. 3,000 ἐκ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Προξένου, διὰ τοὺς παρελθόντας ἓξ μῆνας, μὴ διορισθέντος εἰσέτι· οὕτω τὸ Κεφάλαιον τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 247,482, ἐλαττούμενον κατὰ δραχ. 21,000, περιορίζεται εἰς δραχ. 226,482.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρον 1.

Τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, ὡς φαίνεται εἰς τὸν τελευταῖον εἰδικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου πίνακα, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ. 942,015 ἐπιφέρει δὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

1. Ὅτι τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τὸν ἐνιαύσιον μισθὸν τοῦ ὑπουργοῦ πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ, δι' ὅσον καιρὸν ἡ θέσις ἦτον κενὴ, ἀνατεθειμένης εἰς ἄλλον ὑπουργὸν τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑπουργείου τούτου.

ΚΕΦ Β'. Ἄρθρ. 1. Ἄρειος Πάγος.

2. Ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ παρὰ τῇ εἰσαγγελίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου προσωπικοῦ, ἐκ δρχ. 1200 ὑπολογιζομένη, εἶναι πολλή.

ΚΕΦ. Ε'. Πρωτοδικεῖα.

3. Ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου τῶν Πρωτοδικείων δὲν στηρίζεται εἰς Νόμον· διότι διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο δίδεται ἐπιχορήγησίς τις, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1837 Β. διατάγματος, ἄρθρων 122 καὶ 237 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων διανεμομένη παρὰ τοῦ Γραμματέως, ὅστις προσλαμβάνει βοηθητικὸν προσωπικὸν κατὰ τὴν ἀνάγκην· ὁ δὲ λόγος ὅτι ὁ προσδιορισμὸς οὗτος ἔγινεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1845, 1846 καὶ 1847 δὲν δικαιολογεῖ τὸ πρᾶγμα, διότι πᾶν ἔξοδον τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι Νόμος.

4. Ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου, Πρωτοδικείου καὶ τῆς παρ' αὐτῷ εἰσαγγελίας, συμποσούμενον εἰς δραχ. 205 εἶναι πολύ· διότι μία καὶ ἡ αὐτὴ οἰκία χρησιμεύει καὶ εἰς τὰ τρία, καὶ εἰς Ναύπλιον εὑρίσκονται πολλαὶ μὲ τὸ ἥμισυ μόνον ἐνοίκιον, καὶ ὀλιγώτερον.

Οὕτω τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου δραχ. 942,015 μένει ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Α. Ἄρθρον 1. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου παρετηρήθη ὅτι ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι εἶναι α. τάξεως, οὐδεὶς δὲ τῆς β'. Ὁ καταστατικὸς τῶν ὑπουργείων Νόμος παραδεχόμενος Τμηματάρχας α. καὶ β'. τάξεως, ἂν καὶ δὲν ὁρίζῃ τὸν ἀριθμὸν ἑκατέρων, ἀπαιτεῖ δύο ἢ τοὐλάχιστον ἕνα Τμηματάρχην τῆς β'. τάξεως· διὰ τοῦτο ἡ μὲν πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμμορφωθῇ τοῦ λοιποῦ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὸν Νόμον· ἡ δὲ μειονοψηφία ἐπιμένουσα νὰ ἐκπεσθῶσι δραχ. 1,200 διὰ τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ δύο Τμηματαρχῶν τῆς β'. τάξεως ἐπιφέρει τοὺς ἑξῆς λόγους·

α) Διότι οἱ ὑπουργοὶ πρέπει τέλος πάντων αἰσθανόμενοι τὴν εὐθύνην των, νὰ βαδίζουν κατὰ τὸν νόμον.

β') Διότι τὸ ἔθνος πρέπει νὰ ἐξοδεύῃ διὰ τὴν πιστὴν καὶ ἀκριβῆ τῶν νόμων τήρησιν, καὶ ὄχι διὰ τὴν παραβίασιν αὐτῶν.

Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν 10 γραμματέων καὶ δέκα γραφείων· διότι ἐκ μὲν τῶν πρώτων δύο μόνον εἶναι τῆς β'. τάξεως, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων 7 α. τάξεως, 2 τῆς β'. καὶ εἷς μόνος τῆς γ'.

ΚΕΦ. Α'. Άρθρ. 2. Έξοδα υπηρεσίας.

Τὰ ἔξοδα τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας ἠλάττωσεν ἡ Βουλὴ κατὰ δραχ. 4.000, ἀφήσασα δὲ περιπλέον ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 5 Ἰουλίου τ. ε. ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δραχ. 1,233. 33, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἥτις ἀφήσασα τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, πληροφορεῖται ἄλλοτε, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ὡς φυλακή, καὶ ἐπομένως τὸ ἐνοίκιον αὐτῆς ἐπληρώθη, ἢ πρέπει νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸ ὡρισμένον δι' ἐνοίκια τῶν φυλακῶν κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΚΕΦ. Γ'. Άρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν μὲ τὴν ὑφιστηθεῖσαν προσθήκην παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐννοούμενου ὅτι εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 200.000 συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῶν Βουλῶν ποσὸν ἐκ δραχ. 100.000, λόγῳ γενικῶν μέτρων ἀσφαλείας.

Ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδόθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀμοιβαὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, δυνάμει Β. Διατάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ὁρίζει τὰ πρόσωπα τῶν λῃστῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἐκηρύχθη ἡ ἀμοιβή, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ γενικῶς.

ΚΕΦ. Δ'. Άρθρ. 1. Ἰατρικὰ καταστήματα.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάγονται καὶ τὰ θεραπευτήρια τῶν ὑπὸ τὴν νόσον Σπυροκώλου πασχόντων, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπολογίζεται ἔξοδον δραχ. 74,930. Ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοιαύτης φύσεως ἐπειδὴ δὲν εἶναι εἰκολον νὰ γίνῃ πρόχειρος ἐξέλεγξις, παρατηρεῖ μόνον ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ὁ τότε ὑπουργὸς δικαιολογεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο διὰ τοῦ καθυποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη παρὰ τῶν Βουλῶν· ἀλλὰ τὰ ἔξοδα, καθὼς ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει, πρεπόντως στηρίζονται εἰς Νόμον καταρτισθέντα, ἢ εἰς πίστωσιν εἰδικὴν τῶν Βουλῶν, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς ζητεῖ, χρείας καλούσης.

Άρθρ. 2. Ὑγειονομεῖα καὶ Καθαρτήρια.

Τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἄρθρ. τοῦτο ἔξοδον, ἐκτὸς τῶν ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 260.930, μὲ τὰς γενομένας προσθαφαιρέσεις παρὰ τῆς Βουλῆς· τὸ ἔξοδον τοῦτο δύναται νὰ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς, ἐὰν ἀνατεθῶσιν, ὅπου εἶναι δυνατόν, τὰ ὑγειονομικὰ χρέη εἰς τὰς λιμενικὰς ἢ τελωνιακὰς Ἀρχάς, ἢ ἀνάπαλιν. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκαμεν ἡ Γερουσία καὶ εἰς τὸν

συζήτησιν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου, ὑπολογίσασα τὴν ὠφέλειαν, ἥτις δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ταύτης, ὅταν οἱ τρεῖς ὑπουργοί, τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνεννοούμενοι, ἀναθέσωσι τὰ τριπλᾶ ἢ διπλᾶ ταῦτα χρέη εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ὅπως ἔγινετο πρὸ τῆς 3ης Σεπτεμβρίου. Ἡ παρατήρησις αὐτὴ δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ τῶν προσοχῶν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, ὅτε πρόκειται περὶ αὐστηρᾶς οἰκονομίας.

ΚΕΦ. Ε'. Άρθρ. 1. Βοτανικὸς Κῆπος.

Παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ Βοτανικοῦ κήπου εἶναι δραχ. 9,880, τὰ δὲ ἔσοδα δραχ. 2,000.

Σχολεῖον γεωργίας.

Τὰ ἔξοδον διὰ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον Τίρυνθος ὑπολογίζει εἰς δραχμὰς 37,310, πλέον τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. 6,650, ἡ ἐπιτροπὴ ὄχι μόνον διωρθ περιττὴν τὴν προσθήκην ταύτην, χωρὶς ἀνάγκην, ἀλλὰ γνωρίζουσα τὴν κατάστασιν τοῦ σχολείου τούτου περιορίζει τὸ ἔξοδον εἰς δραχ. 20,000. Οὕτω τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν διὰ τὰ Γεωργικὰ καταστήματα δραχ. 51,000 ἐλαττούμενον κατὰ δρ. 17,310 μένει δραχ. 33,760.

ΚΕΦ. Η'. Άρθρον 1. Παιδεῖαι.

Τὰ ψηφισθέντα πρὸς διατήρησιν τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν δραχ. 10,000 παραδίδεται ἡ ἐπιτροπὴ τὰ, δὲ δραχ. 20,000 πρὸς ἐξοπλισμὸν τοῦ καθηγητηρίου καὶ ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ αὐτοῦ Δήμου δὲν παταδέχεται, ἐπειδὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη ζητεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς νέας χρεωγνθείσης συνδρομῆς. Ἡ συμφωνία εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἡ συνδρομὴ αὕτη ὡρίσθη διὰ Ν μόνον εἰς δραχ. 50 χιλιάδας καὶ ἐδόθη λόγῳ δανείου. Ἔπρεπε πρέπει νὰ εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 20.000, ἵνα ἐμφανισθῇ ἐπίσης ὡς διὰ δάνειον.

Παρατηρεῖται πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπροσθεσεν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δραχ. 40,000, τὰς μὲν 25.000 διὰ τὸν ἐν Ρεθύμνῃ Δῆμον τῶν Ψαριανῶν, τὰς δὲ 15.000 διὰ τοὺς ἐν Μινώᾳ καὶ Ἀδάμαντι συνοικισμοὺς τῶν Κρητῶν· τὰς πρώτας παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, ὡς στηριζομένας εἰς ὑπάρχοντα νόμον, τὰς δὲ δευτέρας δὲν παρεδέχθη κατὰ πλειοψηφίαν μὴ ὑπάρχοντος νόμου.

Άρθρον 2. Βοήθειαι ἰδιαίτεραι.

Τὸ προσδιορίζόμενον ποσὸν εἰς βοηθείαν ὑστερούντων ἀξίων τῆς

περιθαλψεως τῆς Κυβερνήσεως παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ πρὸ τῆς μεταβολῆς χορηγούμενον, καὶ διὰ τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας, καὶ διότι διανεμόμενον εἰς πολλοὺς δυστυχεῖς παραμυθεῖ μόνον ἐφήμερον ἀνάγκην.

Περὶ δὲ τῶν χορηγουμένων συντάξεων εἰς ἀδυνάτους διακριθέντας εἰς σημαντικὰς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν, θέλει κάμει λόγον ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὸ περὶ συντάξεων κεφάλαιον.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν **568. 92** τῶν ἐξόδων κλεισμένων χρήσεων τὸ ἀφαιρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὸ ὁποῖον ἔλαβε περὶ τούτων μέτρον, καὶ δι' οὓς λόγους ἐξέθηκεν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὅθεν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν συμποσούμενον εἰς δραχμὰς **1,794,882. 26.** ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐπενεχθεισῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλαττώσεων δραχ. **54,112. 25,** περιορίζεται εἰς δραχ. **1,740,770. 01.**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή, ὅπως ἐτροπολογήθη καὶ ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, συγκεφαλαιούμενον εἰς δραχμὰς **856,153. 40.** ἐπιφέρει δὲ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Ι. περὶ ὑποτρόφων.

Ὅτι πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ὑποτρόφων ἐξοδεύονται κατ' ἔτος, ἀπὸ μὲν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως . . . . . δραχ. **71,700.**
Τῶν Ἐσωτερικῶν . . . . . » **10,120.**
Τῶν Στρατιωτικῶν ἐκτὸς τῶν Εὐελπίδων . » **12,984.**
Τῶν Ναυτικῶν διὰ τοὺς δοκίμους . . . » **8,142.**
Τὸ ὅλον » **102,946.**

Ἀλλ' ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον γίνεται τὸ ἔξοδον τοῦτο ματαιοῦται· διότι εἰς τὸν διορισμὸν αὐτῶν δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἡ ἱκανότης, μήτε τὰ δικαιώματα τῶν ὑποτρόφων, μήτε ἡ γνωμοδότησις τῶν Καθηγητῶν καὶ προϊσταμένων, ὡς ἄλλοτε ἐγίνετο, μήτε ἐκτελοῦνται αἱ ὑποχρεώσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διορίζονται οἱ ὑπότροφοι· εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ τακτοποιηθῇ

καὶ τὸ περὶ ὑποτρόφων, καὶ νὰ καθυποβληθῇ περὶ τούτων νομοσχέδιον, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1849,** κανονίζον καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ προσόντα τῶν ὑποτρόφων, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βάσεων· νὰ παύσῃ δὲ πᾶσα τοιαύτη δαπάνη μετὰ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐὰν δὲν καταρτισθῇ ὁ ῥηθεὶς νόμος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Τὸ πολύπλοκον καὶ ὀγκώδες τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου δὲν ἐσυγχώρησε, διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ, εἰς τὴν ἐπιτροπήν Σας, νὰ κάμῃ καὶ ἐπὶ τούτου ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν, καὶ νὰ φέρῃ ἐνώπιόν Σας ἔργον ὁλοσώου τέλειον· εἴμεθα σχεδὸν εἰς τὸ τέρμα τῶν ἐργασιῶν μας, καὶ ὅμως πρὸ ὀλίγου προσεκλήθημεν νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς ἔργον τόσον οὐσιῶδες· διὰ τοῦτο ἠναγκάσθημεν νὰ παραδεχθῶμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐνομίσαμεν καθῆκον μας νὰ ὑποβάλωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν παρατηρήσεις, τινὰς ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ στρατὸς εἶναι τὸ ἄμεσον ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἐξωτερικῆς τε καὶ ἐσωτερικῆς ἀλλ' οὗτος πρέπει νὰ ῥυθμίζεται κατὰ τὰς ἀνάγκας. Εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ ἢ ἀπόλυτα Κράτη, ἡ δαπάνη τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τῶν εἰσοδημάτων. Ἀλλ' ἐκ τοῦ παρουσιαζομένου προϋπολογισμοῦ, γίνεται κατάδηλον ὅτι ὁ ἀναγκαῖος οὗτος ὅρος ὁ τιθεὶς ἀλλαγοῦ ὡς γενικὸς κανὼν δὲν ἐτηρήθη, καὶ ἀντὶ τοῦ ἑνὸς τετάρτου παρουσιάζεται πλέον αὐτοῦ ὥστε ἀναβαίνει εἰς δραχ. **5,869,075 : 29/100** καὶ πότε; ὅτε οὔτε πόλεμον ἔχομεν, οὔτε εἰς καταπτήσεις ἑτοιμαζόμεθα, καὶ ὅτε ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ μας δὲν ἀναβαίνει εἰμὴ εἰς **8848** ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας καθ' ὅλα τὰ ὅπλα, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς ἀπορίαν. Ἡ δὲ παράβασις τοῦ κανόνος τούτου, ὅσον καὶ ἂν ἐξετάσωμεν, δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰς αἰτιολογίας τῶν ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου δικαιολογουμένη, εὑρίσκεται ὅμως εἰς τὴν παραβίασιν τῶν νόμων, τὴν καταπάτησιν τῶν στρατιωτικῶν κανόνων, τῆς δικαιοσύνης, ἅτινα ἐπέφεραν τὴν πληθὺν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Συνόλου.

Μεταβαίνουσα δὲ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθέκαστα, νομίζει χρέος της νὰ προσηλώσῃ τὴν προσοχήν Σας πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν ἑφεξῆς.

1) Τὰ ἐξοδα τοῦ γραφείου τοῦ ὑπουργείου τούτου καὶ τοι ὄντων τῶν ὑπαλλήλων ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 80891 : 28. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι, ὅταν γενῇ ἡ προσήκουσα ἁπλοποίησις, τῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, δύναται νὰ περιορισθῇ ἡ δαπάνη, ἐπειδὴ εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς 6,000 στρατοὺ μὴ ὑπερβαίνοντας τὰ τρία γαλλικὰ συντάγματα, νὰ δαπανῶνται τόσα.

2) Ἡ φάλαγξ οὖσα ἐναντίον τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Καταστατικοῦ της καὶ τῶν ἄλλων νόμων, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ μειοῦται, αὐξάνει, καὶ κατὰ συνέπειαν αὐξάνει καὶ ἡ δαπάνη.

3. Προβιβάζονται λόγῳ παλαιῶν ἐκβουλεύσεων, ἐναντίον τοῦ Γ. ψηφίσματος τῆς ἐνοσυνελεύσεως, ἡ δὲ ἀρχαιότης καταπατεῖται, καὶ οἱ προβιβασμοὶ δὲν γίνονται κατὰ τὸ δίκαιον.

4. Ἀνισότης καὶ ἀνωμαλία μεγίστη ἐπικρατεῖ εἰς τὴν μισθοδοσίαν ἐν γένει τοῦ Στρατιωτικοῦ κλάδου.

Μετὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν αἰτιῶν, ἅτινα προξενοῦσι τὸ ὑπέρογκον τῆς δαπάνης τοῦ Ὑπουργείου τούτου, μεταβαίνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς παρατηρήσεις, φρονοῦσα τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν κατάδειξιν τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν, πρὸς ἐπανόρθωσιν.

1. Οὔτε Σῶμα Ἐπιτελῶν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' οὔτε αἱ ἐργασίαι τῶν ἀξιωματικῶν τούτων εἶναι προσδιωρισμέναι, καὶ μολονταῦτα πρὸς χρῆσιν ἀτόμων μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τῶν τίτλων αὐτῶν ἀξιωματικοὶ διανέμοντες ἄρχοι.

2. Νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις ὁ Ὑπουργὸς διατὶ ἀντὶ τριῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1843 Ὀργανικὸν Διάταγμα, ὑπάρχουν 9 φρουραρχεῖα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὴν οἰκονομικήν μας κατάστασιν, καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐπαυξανομένων θέσεων ἄνευ Νόμου, καὶ ἐκ τούτου διπλασιαζομένης τῆς δαπάνης· καὶ ἂν ἐκ τῶν ἐξηγήσεων προκύψῃ ὅτι εἶναι παράβασις Νόμου, ν' ἀπαιτήσῃ τὸ Σῶμα τὴν ἄμεσον παῦσιν τῶν καταγρήσεων.

3. Ὁ Νόμος δὲν ὁρίζει νὰ ὑπάρχουν διῶρκεις εἰς τὰ Στρατοδικεῖα, παρὰ Εἰσαγγεῖς καὶ Ἀντεισαγγεῖς καὶ Γραφεῖς, καὶ ὅμως προστίθενται ὁλόκληρον προσωπικὸν δι' ὅλον τὸ ἔτος, καὶ οὕτως, αὐξάνει τὸ ἔξοδον, καὶ παραβιάζεται καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἀντὶ νὰ ἦναι ἐν εἴδει Ὁρκωτοῦ Δικαστηρίου, καθίστανται τακτικὰ διαρκῆ Δικαστήρια.

4. Τὸ Μηχανικὸν Σῶμα εἶναι ἀναγκαιότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸ ν' ἀναγ-

τεθῶσιν ὅλαι αἱ Γεωμετρικαὶ ἐργασίαι εἰς αὐτό, καθὼς καὶ τὸ Κτηματολόγιον, καὶ νὰ μὴ περιορίζηται εἰς ἀσημάντους ἐργασίας.

5. Τοῦ Ὁπλοστασίου αἱ ἐργασίαι περιορίζονται εἰς ἀσημάντους ἐπισκευάς, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ περιορισθῇ καὶ ἡ δαπάνη.

6. Τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱματισμοῦ ἡ δαπάνη εἶναι ὄχι μόνον περιττή, ἀλλὰ καὶ ἡ διατήρησις τοιούτου Καταστήματος, ἐπιζήμιος, ἀφ' ὅτε τὸν Στρατὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν καθίστανται· διότι ὁ ἱματισμὸς καὶ ὑπόδησις γινόμενα παρὰ τῶν Σωμάτων τὰ ὁποῖα εὐκόλως δύνανται νὰ συγκεντρώσωσι τεχνίτας ἐκ τῶν Στρατιωτῶν, ὅλων γίνει εὐθηνότερα καὶ διαρκέστερα, θέλει δὲ οἰκονομεῖ κατ' ἔτος τὸ Δημόσιον τὴν μισθοδοσίαν τοσούτων ὑπαλλήλων.

7. Εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα ἐν γένει νὰ δοθῇ περισσοτέρα προσοχή, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐπιστήμονας Ἰατροὺς, ὡς καὶ εἰς τὴν Φαρμακείαν, καὶ ὄχι ἰατρίσκους.

8. Νὰ γενῇ ἡ ἀναγκαία ἐνέργεια πρὸς συμπλήρωσιν τῶν Ταγμάτων διὰ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Στρατολογίας Νόμου.

9. Ὁ Λόχος τῶν Τεχνιτῶν ἔπρεπε νὰ ἦναι κατὰ πάντα ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν ὑπῆρχον Λογισμικοὶ διὰ νὰ διδάσκωσιν· ἀλλ' ὅτε οὐδεμία τέχνη ἐξασκημένη διδάσκεται, ἢ διὰ τῶν συντόμων αὐτοῦ δαπάνη, ἀπαλλάττεται περιττή· εἶναι ὅμως εὐχῆς ἔργον νὰ φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Λόχου τούτου.

10. Τὸ Σῶμα τῶν Ἀποστράχων εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα Ἔθνη, θεωρεῖται ὡς ἡ τελευταία ἀμοιβὴ καὶ περιθάλψις τῶν ἐντίμως ὑπηρετησάντων τὴν Πατρίδα εἰς τὸν Στρατόν, τὰ προσόντα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι διὰ Νόμου· ἀλλ' ἐνταῦθα εἶναι καταδίκη παλαιῶν στρατιωτικῶν τινῶν καὶ τὸ καταφύγιον διεφθαρμένων, διότι ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐνταῦθα, ἢ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Ναυπλίου, εἶναι εἰς τὸν ἀπόκεντρον καὶ ξηρὸν τόπον, τὴν Μονεμβασίαν· διότι ἡ κακῶς ἀποδιδομένη ἀμοιβὴ, ἐμψυχόνει τοὺς ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρετοῦντας· καὶ νὰ γένῃ ἡ ἀναγκαία περὶ τούτου φροντίς.

11. Ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον « Ὁπλοστάσιον » τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν περὶ τούτου ἔκθεσίν του ἐγγράφει ἀγορὰν διαφόρου Ὑλικοῦ τοῦ τε Πυροβολικοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὅπλων. Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι τοιαύτη ἀγορὰ Ὑλικοῦ, ὡς τῶν πυροβόλων καὶ λοιπῶν

ἀπαιτεῖ καὶ Στρατὸν διὰ νὰ μεταχειρισθῇ ταῦτα, ἄλλως εἶναι περιττά, καὶ φθείρονται. ὡς ἐφθάρει τόσον Ὑλικὸν κατὰ καιρὸν ἀγορασθέν, ἐνῷ οἱ διεσθέται καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα ἠδύναντο νὰ κατασκευασθῶσι στερεώτεροι παρὰ τοῦ Λόχου τῶν Τεχνιτῶν ἢ καὶ εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον ἀνεξόδως. Εἰς δὲ τὴν ἀγορὰν ὅπλων, δύναται νὰ δοθῶσιν εἰς ἀντάλλαγμα παλαιὰ πυροβόλα μένοντα ἄχρηστα εἰς τὰ Φρούρια. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ λοιπὸν Ὑλικόν, ἐκτὸς τὸ τοῦ Πυροβολικοῦ, ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ὁπλισμὸν καὶ ἀποσκευὴν τῶν Σωμάτων καὶ ὄχι εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ παρέχῃ ὠφέλειαν ἐνῷ δαπανῶνται δραχ. 37,000 εἰς τὸν Λόχον τῶν Τεχνιτῶν 40,500, διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὁπλοστασίου, προστιθεμένων καὶ δραχ. 49,887 δι' ἀγορὰν τοῦ Ὑλικοῦ τὸ ὅλον δραχ. (127,387) καὶ ταῦτα διὰ 3,000 Στρατιώτας τῆς Γραμμῆς. Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν συνάδει οὔτε μὲ τὴν κατάστασιν μας, οὔτε μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν Στρατιωτῶν, καὶ νὰ ἐπιστήσῃ κατὰ τοῦτο ἡ Γερουσία τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ.

12 Ὅσον καὶ ἂν ἠσχολήθη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Κεφαλαίου τοῦ Ἱματισμοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατανοήσῃ τὰ διάφορα Κεφάλαια αὐτοῦ. Τὸ σύστημα τῆς Κυβερνήσεως τὸ νὰ κατασκευάζῃ ἡ ἰδία τὸν Ἱματισμὸν καὶ τὴν ὑπόδησιν τοῦ στρατιώτου, δὲν εἶναι καλὸν, ἐπειδὴ δίδει γώραν εἰς πολλὰς καταχρήσεις ἐν καιρῷ τῶν συμφωνιῶν τοῦ ὑλικοῦ, καὶ αὐξάνει κατὰ τὴν προμήθειαν καὶ τεζόγας τοῦ πανίου καὶ ἄλλα. Ἐπομένως ἀπορεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἡ δαπάνη αὕτη διὰ τὸν Ἱματισμὸν τοῦ Στρατιώτου προσδιωρίσθη εἰς 12 λεπτὰ τὴν ἡμέραν, διὰ ποῖον λόγον τὸ Ὑπουργεῖον δὲν συμπεριλαμβάνει τὴν εἰρημένην δαπάνην εἰς τὴν μισθοδοσίαν καὶ λοιπὰ τοῦ στρατιώτου, διὰ νὰ μὴ γίνεται καὶ διπλῆ ἐξέλεγξις. Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπὴ μεθόδως δυνηθεῖσα νὰ τὸ ἐννοήσῃ, ἀφίνει τοῦτο εἰς τὴν συζήτησιν διὰ νὰ φωτίσῃ τὴν Γερουσίαν ὁ Ὑπουργός.

13 Ἡ Στρατιωτικὴ Σχολὴ, πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἑστία τῆς ὑψηλῆς στρατιωτικῆς ἀνατροφῆς, καὶ ἐκπαιδεύτεως, καὶ σχολεῖον τῆς μηχανικῆς, ὡς ἀποτελοῦσα δὲ μέρος τοῦ στρατοῦ πρέπει νὰ συνάδῃ μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ τῶν μηχανικῶν ἔργων τοῦ Κράτους. Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων ἔπρεπε νὰ ἦναι συστημένη, καὶ ἐπ' αὐτῶν τούτων νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ἤδη· ἄλλως, εἰς μάτην αἱ τόσαι δαπάναι ὡς μὴ χρησιμεύουσα εἰμὴ πρὸς διατροφὴν ὀλίγων μειρακίων. Πρέπει ὅθεν νὰ ὑπολογισθῶσιν

αἱ ἀνάγκαι τοῦ Στρατοῦ διὰ νὰ προσδιορισθῇ κατ' ἔτος ὁ ἐξερχόμενος δι' ἕκαστον ὅπλον ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν. Πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεωμετρικοῦ καὶ Ἀρχιτεκτονικοῦ κλάδου διὰ νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. Μὴ προσδιοριζομένων δὲ τούτων, οὐδένα σκοπὸν θέλει ἔχει, καθότι οὔτε στρατιωτικὴ δύναται νὰ ὀνομασθῇ, ἀλλ' οὔτε μηχανικὴ, ὡς μὴ ἔχουσα ἐντελεῖς οὐδὲν ὁριστικόν. Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι μόνον τοιουτοτρόπως ὀργανιζομένη ἡ Σχολὴ αὕτη δύναται νὰ παραξῇ τὸ προσδοκώμενον ὄφελος εἰς τὸ Κράτος· ἄλλως, ἐπὶ ματαίῳ δαπανῶνται εἴκοσι περίπου χιλιάδες δραχμ. πρὸς ἐκπαίδευσιν ἑνὸς μαθητοῦ, διότι τὸ σχολεῖον τοῦτο κατὰ τὸν μέσον ὅρον δὲν χωρεῖ πλείον τῶν τεσσάρων μαθητῶν κατ' ἔτος. Ἡ ἐτησία λοιπὸν δαπάνη ὑπολογιζομένη εἰς τέσσαρας μαθητὰς, ὑπολογίζεται, πρὸς διατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν ἑκάστου μαθητοῦ, ἐκπιπτομένων τῶν διδάκτρων, εἰς δραχμὰς 20,764 ἐκτὸς τῆς ἀγορᾶς τῆς πολυθρυλλήτου οἰκίας τοῦ Γάλλου Φεράλδη καὶ τῶν ἐτησίων ἐπισκευῶν αὐτῆς. Συμφώνως ὅθεν μὲ τὰ προεκτεθέντα, ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ Σχολὴ αὕτη, πρέπει νὰ ὀργανισθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπικρατείας, καὶ οὐχὶ δι' ἁπλῆν ἐπίδειξιν, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἡ θέσις τοῦ Πειραιῶς εἶναι πάντη ἀκατάλληλος διὰ τὴν σχολὴν ταύτην, καὶ ὅτι τὸ μόνον κατάλληλον μέρος εἶναι τὸ Ναύπλιον, ὅπου καὶ ἱκανὰ Ἐθνικὰ Καταστήματα ὑπάρχουν, καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ πειθαρχία τῶν μαθητῶν θέλουν εἶσθαι ἐντελέστεραι. Διαλυθείσης μάλιστα τῆς ἐπὶ τοῦ Ἱματισμοῦ Ἐπιτροπῆς, τὸ κατάστημα ταύτης θέλει εἶσθαι τὸ μόνον κατάλληλον διὰ τὴν Σχολήν.

14. Αἱ Συντάξεις εἶναι τὸ ἱερὸν τοῦ Στρατιώτου δικαίωμα· πρέπει ὅμως ν' ἀποφύγῃ τις αὐτὰς, ὅταν δύναται νὰ οἰκονομήσῃ ἄλλως πως τὰ εἰς τοῦτο ἔχοντα δικαίωμα ἄτομα. Τὸ 54 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, ὅτι ἄνευ Νόμου Σύνταξις δὲν δίδεται· καὶ μολονοτοῦτο χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τὸ περὶ τούτου καταστατικὸν Διάταγμα, καὶ χωρὶς νὰ προκαλέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὸν περὶ τούτου Νόμον, δίδονται συντάξεις ἀναβαίνουσαι εἰς δραχ. 90,182. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ὡς πρὸς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἰς ἀμηχανίαν, μὴ γνωρίζουσα τὰ συνταξιοῦχα πρόσωπα· ἀλλὰ καὶ ἂν τὰ ἐγνώριζε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξελέγξῃ τὰ προσόντα αὐτῶν, ὡς μὴ κανονισθέντων τῶν προσόντων εἰσέτι. Συνίστησι διὰ τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται οὐσιώδες ἀντικείμενον.

15. Τὸ Κεφάλαιον τῆς ἀργίας καὶ τῆς διαθεσιμότητος τῶν Ἀξιωματικῶν, εἶναι, νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, μεγάλης σκέψεως

αντικείμενον, δύτι ἂν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ὅτι ἄνευ Νόμου ὁρίζοντος τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς εἶναι ἀνάγκη νὰ τίθενται οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ θέτῃ αὐτοὺς εἰς ἀργίαν κατὰ τὸ δοκοῦν. Τοιουτοτρόπως δὲ εἰς πᾶσαν ἀλλαγὴν Ὑπουργείου πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀξιωματικῶν θέλουν τίθεσθαι εἰς ἀργίαν, καὶ ὑποδεεστέρου βαθμοῦ Ἀξιωματικοὶ, θέλουν προβιβάζεσθαι, ἵνα καθεξωσι τὰς θέσεις τῶν εἰς ἀργίαν τεθέντων, πρὸ πάντων δὲ ὅλοι οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ θέλουν ἀλλάσσει μὲ τὴν ἀλλαγὴν ἑκάστου Ὑπουργείου· τοιαύτη ὅθεν κατάστασις πραγμάτων θέλει παραλύσει ἐντὸς ὀλίγου τὸν στρατόν. Ἐπὶ τέλους ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ Γερουσία θέλει πράξει ἔργον ἱερὸν προκαλοῦσα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξηγήσῃ· α) διὰ ποῖον λόγον ὑπάρχουν εἰς ἀργίαν ἀξιωματικοὶ καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν εἰς ταύτην ἐτέθησαν, καὶ β') διὰ ποῖον λόγον ἐπαύθησαν οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν εἰς τὰ Δασονομεῖα διορισθέντων ἀξιωματικῶν.

16. Τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς εἶναι μὲν ἀναγκαιότατον πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, πρέπει ὅμως ὁ σχηματισμὸς αὐτοῦ νὰ συνάδῃ μὲ τὸν προορισμόν του· ἄλλως, ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἐσυστήθη. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Σώματος τούτου πρέπει νὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ Στρατοῦ· ἀλλ' εἶναι δυνατὸν ἐκ 3000 στρατιωτῶν νὰ σχηματισθῇ χωροφυλακὴ συγκειμένη ἐκ 1400 χωροφυλάκων; Τὸ Σῶμα τοῦτο ὅθεν δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν πρὸς τὰ λοιπὰ ὅπλα τοῦ στρατοῦ, διὸ καὶ ἀπαιτεῖται νὰ διοργανισθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων πραγματικῶν μέσων καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὑποθέσεων. Ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος τούτου οὖσα ὑπέρογκος, κατέστη ἐπίζηλος εἰς ἅπαντα. Ἀντὶ δὲ νὰ προσλαμβάνωνται εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο οἱ ἐντίμως ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ λοιπὰ Σώματα, προσλαμβάνονται ἀπεναντίας οἱ τυχόντες, λόγῳ ὅτι ὑπηρέτησαν εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸ 20 ἐτῶν παύσαντα.

17. Ἡ Ὀροφυλακὴ εἶναι ὁ φύλαξ τῶν Ἑλληνικῶν μεθορίων, συγκειμένη ἐν μέρει ἐκ τῶν λειψάνων τῶν Στρατιωτῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως· ἀλλ' οὐδεμία μέχρι τοῦδε φροντὶς ἐλήφθη περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ Σώματος τούτου· εἰς πᾶσαν μεταβολὴν πολιτικὴν καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ὀροφυλακῆς ὑπόκεινται εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου, ὅπερ, κατὰ τὸ δοκοῦν, μεταθέτει αὐτοὺς εἰς τὴν Φαλαγγα, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἄλλους διορίζει. Ἐκτὸς τούτου ἓν᾽ῳ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Ὀροφυλακῆς Διάταγμα, αὕτη

πρέπει νὰ στρατολογῆται ἐκ τῶν παλαιῶν ἀγωνιστῶν, ἢ τοὐλάχιστον ἐκ τῶν Ἑλλήνων, κατατάσσονται οἱ ἔξωθεν ἐρχόμενοι, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀλλοεθνεῖς. Ὁ δ' ὀργανισμὸς αὐτῆς ὡς διαιρῶν αὐτὴν εἰς 8 Τάγματα, εἶναι πολυέξοδος, διότι καθέκαστον Τάγμα συγκείμενον ἐξ 150 ἀνδρῶν ὑπάρχει μόνον εἰς Ἀντισυνταγματάρχης.

18. Ἡ Φάλαγξ εἶναι τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ ἀγῶνος. Ὁ σκοπὸς τῆ. συστάσεως τοῦ Σώματος τούτου ἄλλος δὲν ἦτον, εἰμὴ, ἡ περίθαλψις τῶν ἐνδόξως ἀγωνισαμένων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος, οὐχὶ δὲ νὰ σχηματισθῇ εἰς Σῶμα στρατιωτικὸν, μόνιμον καὶ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ, ἢ νὰ θεωρηθῇ, ἄλλοτε μὲν ὡς ποινητήριον τῶν κατὰ καιροὺς ἐγκλημάτων τοῦ Στρατοῦ, ἄλλοτε δὲ ὡς Σῶμα Συνταξιούχων· καὶ τοιουτοτρόπως οἱ μὲν διαμένοντες προβιβάζονται καθ' ἑκάστην εἰς ἀνωτέρους βαθμοὺς καὶ μισθοδοσίαν, ἕτεροι δὲ κατατάσσονται ἐν αὐτῇ καθ' ἑκάστην, ὥστε ἀντὶ νὰ ἐλαττοῦται τὸ Σῶμα τοῦτο καθ' ἑκάστην αὐξάνει. Κατὰ τὸ 1843 ἡ μισθοδοσία τῆς Φαλαγγος δὲν ὑπερέβαινε τὰς δραχ. 380,000, ἤδη δὲ ἀναβαίνει εἰς 457404, 78 διαφορὰ ἐπὶ πλέον κατὰ δραχ. 77404, 78 ἐνῷ ἔπρεπεν ἔκτοτε νὰ ἐλαττωθῇ ἡ μισθοδοσία αὕτη ἕνεκα τῶν τε προικοδοτήσεων καὶ ἀποβιώσεων. Τοιαύτη δαπάνη ἀντιβαίνει εἰς ῥητὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὰ περὶ ταύτης εἰς τὴν σκέψιν τῆς Γερουσίας.

Περαίνουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν παρατηρήσεις της, δὲν δύναται ν' ἀποσιωπήσῃ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν καὶ τὴν ἀταξίαν εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ κλάδος οὗτος τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τοῦ Κράτους, πρὸ πάντων δὲ ὡς πρὸς τὰ ἑξῆς ἀντικείμενα.

α'. Τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐν γένει Στρατιωτικῶν.

β'. Τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀργίαν καὶ τ' ἀνάπαλιν.

γ'. Τὸν τρόπον τοῦ προβιβασμοῦ αὐτῶν.

δ'. Τὸν προσδιορισμὸν τῶν Συντάξεων.

ε'. Τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν λογιστικότητα ἐν γένει τοῦ Στρατοῦ, τὰ ὁποῖα καταφαίνονται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν.

ς'. Τὴν ἕνωσιν τῆς μαχίμου δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ μὲ τὰ Σώματα τῶν ἀποστράτων (ὡς ἡ Φάλαγξ προικοδοτημένη καὶ μή).

ζ'. Τὰ Φρουραρχεῖα, τὰ Στρατοδικεῖα, τὰ Ὑπαστάσια καὶ αὐτὸ τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

η'. Τὴν Στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

θ'. Τὸν περὶ ἀπογραφῆς ἢ στρατολογίας Νόμον, ὅστις κατέστη ἡ μάστιξ τῶν χωρικῶν.

1. Τὸν ἐν γένει ὀργανισμὸν τοῦ Στρατοῦ, ὅστις φαίνεται λείψανον μεγάλου τινος σκελετοῦ, διότι ἐν ᾧ εἶναι τοσοῦτον εὐάριθμος, ἔχει τοιαύτην ποικιλίαν καὶ πολυτέλειαν, ὁποίαν δὲν θεωρεῖ τις εἰς τοὺς μεγάλους στρατοὺς τῆς Εὐρώπης.

Διὰ μόνον δὲ τῆς ἐπὶ τῷ κρείττῳ ῥυθμίσεως καὶ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ διὰ καταστατικῶν Νόμων καὶ Ὀργανικῶν Διαταγμάτων ἐλπίζει ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ἀποκατασταθείσης τῆς τάξεως, θέλει παρακολουθήσει καὶ ἡ δυνατὴ οἰκονομία εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις καταδαπανᾷ τὸ ἓν τρίτον σχεδὸν τῶν εἰσοδημάτων, ἐν ᾧ πρέπει νὰ περιορισθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἓν πέμπτον αὐτῶν. Ἄλλως, ἂς μὴν ἐλπίζει ἡ Γερουσία ὅτι ἐξελέγχουσα ἢ ἀποῤῥίπτουσα Κεφάλαιά τινα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, θέλει φθάσει εἰς τὸ ποθούμενον παρὰ πάντων ἀποτέλεσμα, τοὐτέστι τὴν περιστολὴν τῆς σπατάλης τοῦ Δημοσίου πλούτου.

Κατὰ δὲ τὸ 105 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἡ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν § ζ. η. καὶ ι. αὐτοῦ, ἵνα προσκληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδια,

α'. Περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

β'. Περὶ Στρατιωτικῆς Νομοθεσίας.

γ'. Περὶ Συντάξεων, καὶ

δ'. τὰ περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, κατὰ τὸν παράγραφον Ε. ἐδάφ. 2. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἐπὶ τέλους δὲ, ν' ἀπαιτήσῃ ἡ Γερουσία ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν μέχρι τοῦδε παρὰ τὸν Νόμον πεπραγμένων, καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον παῦσιν πάσης πράξεως ἀντιβαινούσης εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν Νόμων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, χωρὶς καμμίαν ἐλάττωσιν ἢ τροπολογίαν· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς καὶ παρατηρήσεις, ὡς ἕπεται.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

Κατὰ τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων Νόμον, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἷς φροντιστὴς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, λαμβάνων τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, καὶ ὄχι τῆς θέσεως, ἤτοι δραχ. 200 κατὰ μῆνα· ἀλλ' εἰς τὸ Κεφάλ. τοῦτο ἀπαντᾶται, ἀντὶ τοῦ φροντιστοῦ, εἷς ὑποεπιμελητὴς (ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ) μὲ μισθὸν δρ. 300 κατὰ μῆνα· ἐπειδὴ τοιαύτη θέσις δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν καταστατικὸν νόμον, ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀνήρεσε τὸ ποσὸν δραχ. 1200, διὰ τὰς περιπλέον δραχ. 100 κατὰ μῆνα, ἐλαττώνουσα τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχ. 26,832. Ἓν δὲ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ ὑποεπιμελητοῦ εἶναι στρατιωτικός, καὶ ὁ ὑπάρχων ὑποεπιμελητὴς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἀντὶ τοῦ φροντιστοῦ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, διωρίσθη ὡς τοιοῦτος ἀπὸ τοῦ 1842 κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπαρουσίασε Διάταγμα ὁ ἴδιος, διατηρηθέντος τότε τοῦ μισθοῦ του ὡς παρέδρου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν δρ. 300, ἑπομένως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ του, οὐδὲ νὰ ἐκπέσθῃ τὸ ποσὸν δραχμὰς 1200 ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο.

ΚΕΦ. Ε'. Ἄρθρον 1. Πληρώματα.

Εἰς τὴν κατάστασιν τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν συγκαταλέγονται ὑποεπιμελητὴς 1
λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ 1
ἐπίτροποι 2
φαρμακοποιὸς 1

Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν Ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς· ἑπομένως εἶναι ἄτοπον νὰ συμπεριλαμβάνωνται τὰ εἰρημένα πρόσωπα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην.

ΚΕΦ. Ζ'. Δικαιοσύνη.

Διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ναυτοδικείου, καὶ τὸ ὑλικὸν, ὑπολογίζονται δραχ. 17,817·60 δι' ὅλον τὸ ἔτος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Δικαστήριον τοῦτο δὲν εἶναι διαρκές, ἐννοεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν μισθοδοτεῖται, παρὰ καθ' ὅσον καιρὸν εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν μετὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἀνωτέρω δραχ. 1,200 περιοριζόμενον εἰς δραχμὰς 1,272,216·61. ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ἡ μισθοδοσία τοῦ προστεθέντος προσωπικοῦ 79 ἀτόμων, θέλει ἀρχίσει, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔμβωσιν εἰς ἐνέργειαν, μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ περὶ Ναυτικῆς Δυνάμεως ὑφισταμένου Νόμου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὡς εἰς τὸ φύλλον 54 τῆς λεπτομερείας ἐγκρίνεται, σημειοῦνται δρ. 300 δι' ἀποζημίωσιν μισθοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρχείου· ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἀποζημίωσις δὲν χορηγεῖται ἀπὸ τὸν Νόμων, ἀφήρεσεν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 300.

Ἄρθρον 2. Ἐκτάκτου προσωπικοῦ.

Ἐπίσης ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ δραχ. 1000 δι' ἐκμίσθωσιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ, διὰ τὸ ὑλικὸν καὶ διὰ τὴν τύπωσιν τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν, ὡς σημειοῦται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς λεπτομερείας φύλλον, διότι τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν στηρίζεται εἰς κανένα Νόμον.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρον 1. Ἐλεγκτικῶν Συνέδριον.

Τὸ ὑπολογιζόμενον διὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἔξοδον, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 78,011: 60 καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή· ἀλλ' ἐνταῦθα ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ κλάδος οὗτος τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐλλείπεται κατὰ πολλὰ ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του, διότι καθυστερῶν εἰς τὰς ἐξελέγξεις τῶν λογαριασμῶν, δὲν ἐνησχολήθη ἄχρι τοῦδε εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολογισμῶν, ὅπερ εἶναι τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· τὴν παρατήρησιν ταύτην, συσταίνει διὰ τῆς Γερουσίας ἡ ἐπιτροπὴ, εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρον 1. Ταμεῖα.

Εἰς τὸ φύλλον 59 τῆς λεπτομερείας σημειοῦνται δρ. 5,000 εἰς ἐκτάκτους προσωρινοὺς βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ταμείων τινῶν, καὶ ἰδίως τῆς τῶν εἰσπρακτόρων διαχειρίσεως. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐμπεριεχόμενον καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ μὴ ἐγκριθὲν, δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας τότε λόγους κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΚΕΦ. Ι'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο προϋπελογίσθη τὸ πρῶτον εἰς δραχμὰς 92,692:71 παρὰ τοῦ ὑπουργείου. Εἰς ταύτας ἐπρόσθεσεν ἡ Βουλὴ, κατὰ πρότασιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ δρ. 251,501:72, ἐλαττωθείσας μόνον κατὰ δρ. 8,238 ὡς ἔξοδα καθυστεροῦντα

τῶν ἐτῶν 1844, 1845 καὶ 1846 μεταφερθέντα ἀπὸ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν τούτων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ δραχ. 5,725:82 ὡς ἔξοδα παραλειφθέντα νὰ σημειωθῶσιν εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀπολογισμοὺς, εἴτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ὡς ἐκφράζεται ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσίν του· διὰ τῆς προσθήκης ταύτης τὸ ποσὸν τῶν κλεισμένων χρήσεων ηὐξήνθη εἰς δραχ. 335,956:43 ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐπισυναφθέντα πίνακα· ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε συγχρόνως ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ὑπολογιζόμενα εἰς τὰ Κεφ. 23 καὶ 24 ἔξοδα ἐπιστροφῆς χρημάτων καὶ ἀποζημιώσεων, ἀναβαίνοντα τὰ μὲν πρῶτα εἰς δραχ. 38,176:45, τὰ δὲ εἰς δραχ. 92,403:97, ὅλα ὁμοῦ εἰς δραχ. 466,536:85, ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἐπιβαρύνει πολὺ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὁλικὴ ἀπότισις, εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος εἰς τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ διεξελθοῦσα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰ Κεφάλαια ταῦτα φύλλα τῆς λεπτομερείας, ὅσα περιέχονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὅσα καθυπέβαλεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς μὲ τὴν τελευταίαν ἔκθεσίν του, παρετήρησε

1. Ὅτι ἡ ἐπεξεργασία ἑνὸς ἑκάστου κονδυλίου εἶναι πρὸς τὸ παρὸν ἀδύνατος, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ.

2. Ὅτι πολλαὶ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, καὶ μάλιστα αἱ τῶν ἐπιστροφῶν καὶ τῶν ἀποζημιώσεων, ἔχουσαι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη μέχρι τοῦ 1833, παρέχουν εὐλόγους ὑποψίας περὶ τῆς μὴ νομιμότητος αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας πειθανολογεῖται, ὅτι δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη, καὶ τινες ἴσως ἀπερρίφθησαν.

3. Ὅτι ἡ ἀνεξέταστος παραδοχὴ τοιούτων κονδυλίων, ἀνοίγει θύραν εἰς μυρίας ἀπαιτήσεις ἀδικαιολογήτους.

4. Ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν δικαιούχων δὲν παραβλάπτονται ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς, ἥτις ἄλλως θέλει ἐπέλθῃ ἀφεύκτως, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν τοῦ ταμείου κατάστασιν.

Ἐγνωμοδότησεν.

1. Ἀπὸ μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν κλεισμένων χρήσεων δραχμὰς 92,692:71, ὅσαι ὑπελογίσθησαν τὸ πρῶτον καὶ ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς, νὰ γίνωσι δεκτὰ μόνον τὰ ὀφειλόμενα ποσοστὰ εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τῶν δημοσίων φόρων, τὰ πρὸς συμψηφισμὸν, ὡς πληρωμένα ἤδη, καὶ τὰ στηριζόμενα εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ὁποῖα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

« Τὰ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν δεκάτων καὶ τῶν ζώων ποσοστὰ δραχ. 40,000, ὡς εἰς τὸ φύλ. 60 τῆς λεπτομερείας, ἐλαττωθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 35,000:

« Τὰ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων καὶ τῆς τοῦ 1847 . . . . . 20 000

« Τὰ ἐπὶ συμψηφισμῷ ἀπὸ τοῦ 1843 πρὸς τὸν Ι. Σωροκιάδην. 13,459:01

» Ὁμ. πρὸς τὸν Ι. Σπυρίδωνος ἀπὸ τοῦ 1844 . 1,136

» Εἰς παραλαβὴν προϊόντων εἰς Ναύπλιον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν 1,634:98

Εἰς τὸν Ν. Νισταζόπουλον, δι' ἀντίτιμον μιᾶς ἀμπέλου, δυνάμει δικαστ. ἀποφάσεων 2,198:50

Εἰς τὸν Α. Κανοφάον, ἐπὶ συμψηφισμῷ . . 166

Εἰς τὸ ταμεῖον Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, διὰ τὰ προκαταβληθέντα δικαστικὰ ἔξοδα 92

Τὸ ὅλον 73.686:49

Ἀπὸ τοῦ προστεθέντος ὕστερον ποσοῦ τῶν δρ. 251,501 κατὰ τὸ παρουσιασθὲν φύλλον τῆς λεπτομερείας ἀναφερόμενον εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο.

« Πρὸς τὸν Κύριον Δ. Λεβίδην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπεφορτίσθη σύνταξιν τῶν ἀπολογισμῶν, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως . . . . . δρ. 3,000

Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ τελωνείου Σύρου 2,674:30

Διὰ φάρον Σύρου 1,000

Ἀποζημίωσιν ἐμπόρων εἰς Πάτρας 6,911:41

Ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ 1846 . . . . 44,994:30

Εἰς Δ. Ταμεῖα, δι' ἀντιμισθίαν ἀπαριθμητῶν κ.λ. 6,973:67

Ἔξοδα μετακομίσεως ἁλάτων εἰς Καλάμας 5,597:02

Εἰς τὸν Δικ. Καλλιγᾶν, ὑπερασπισθέντα τὸ δημόσ. 300

Εἰς τὸν Μ. Παρίσην 340

71,790:73

καὶ προστιθεμένων καὶ τῶν ὀπισθεν 73.686:49

145,477:22

Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει πληρωθῆ ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων τῶν δραχ. 335,956:43.

2. Τὸ ὑπουργεῖον ἐπεξεργασθὲν τὰ ὑπόλοιπα κονδύλια τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δρ. 190.479:21 καθὼς καὶ τὰ τῶν ἐπιστροφῶν χρημάτων, δρ. 38,176:45, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἀποζημιώσεων, ὅσα δὲν ἐστιμειώθησαν εἰς τὸ ἀνάλογον κεφάλαιον δραχ. 41.403:97 νὰ ζητήσῃ περὶ τούτων ἀπὸ τὰς Βουλὰς, εἰδικὴν πιστωσιν, συνωδευμένην μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας.

ΚΕΦ. 11 Δέκατα.

Διὰ τὸ παραδεχθὲν σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἀμέσων φόρων, ἡ Βουλὴ ἠλάττωσε τὸ διὰ τὴν εἰσπραξιν αὐτῶν ἔξοδον κατὰ δραχμὰς 150.000, περιωρίσασα αὐτὸ εἰς δραχ. 408,500· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ὑπολογίζει ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀκόμη ἐπιδεκτικὸν ἐλαττώσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ὅτε ἡ Βουλὴ ἠλάττωσε τὸ ποσὸν τοῦτο, δὲν ἦτον γνωστὸν ἀκόμη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἤδη εἶναι γνωστὸν, καὶ κατεβίβασεν αὐτὸ εἰς δραχ. 308,500, ἀφαιρέσασα δραχμὰς 100.000.

ΚΕΦ. 12. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων.

Ἡ ἀντιμισθία ἐπίσης τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ ὁδηγῶν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ δραχμὰς 10,000 καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο γίνεται δραχ. 32,300.

ΚΕΦ. 13. Συντάξεως καταλόγων.

Δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὰς δραχ. 1800, διὰ τὸν μισθὸν τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρμούπολιν ἐπιφορτιζομένων τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων. Διότι ὁ ἁρμόδιος νόμος ὑποχρεοῖ τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς νὰ συντάττωσιν αὐτούς· καὶ πρὸς τοῦτο παραχωρεῖ εἰς τοὺς δήμους τὸ πεμπτημόριον τοῦ φόρου τούτου.

ΚΕΦ. 15. Τελωνεῖα.

Παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὸ διὰ τὰ τελωνεῖα ἔξοδον, παρατηρεῖ δὲ ὅτι οἱ 6 Ἐπιθεωρηταὶ τῶν τελωνείων ἐμπορούν νὰ παρα-

ορισθῶσιν εἰς τρεῖς, καὶ τοῦτο χάριν οἰκονομίας, ἥτις προκύπτει ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν τελωνείων, ἐὰν πολλοὺς ἀνικάνους ἀντικαταστήσωσιν ὀλίγοι ἱκανοί.

ΚΕΦ. 16. Χαρτόσημον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ χάρτου κατὰ δραχμὰς 9 τὴν δεσμίδα τοιαύτης ποιότητος, ὁποῖον εἶναι τὸ χαρτόσημον, εἶναι πολλαί· καὶ ὅτι διὰ τὰς στελλομένας διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀναφορὰς, δικαστικὰ καὶ ἄλλα ἔγγραφα, πρέπει νὰ γίνεται χρῆσις καὶ λεπτοτέρου χάρτου· διότι τὸ ταχυδρομικὸν τέλος καταντᾷ ἐπαχθές.

ΚΕΦ. 18 Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον.

Συναινεῖ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν τὴν ἀνάγκην αὐστηροτέρας ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν καταστημάτων τούτων· διότι γίνονται πολλαὶ καταχρήσεις περὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργατῶν, καὶ ὑπεξαιρέσεις πολλαὶ ἀντιτύπων ἐκ μέρους αὐτῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή.

ΚΕΦ. 19. Δάση.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ τὸ ὑποθετικὸν ποσὸν τῶν δρ. 5,400, δι' ἐνδεχομένην προσθήκην Δασοφυλάκων, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων.

ΚΕΦ. 22. Σταφιδαμπελῶνες.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ ψηφισθὲν ποσὸν δραχ. 25.000· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὸ σημειούμενον διὰ τοὺς σταφιδῶνας Πουρνερῆς καὶ περιγιαλιοῦ ἔξοδον (εἰδικ. πίν. φύλλ. 80) ὑπολογισθὲν τὸ πρῶτον εἰς δραχ. 10.000 ἐλαττωθὲν δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 5,000, καὶ ἐξαντληθὲν, ὡς πληροφορεῖται ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν εἶναι ἀνάλογον μὲ τὸ ἀπ' αὐτῶν εἰσόδημα δραχμῶν 900 ὡς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐσόδων φαίνεται, φύλλον 30. κτῆμα λοιπὸν τὸ ὁποῖον δὲν φέρει οὐδὲ τὸ πέμπτον τῶν ἐξόδων, συμφέρει νὰ διατεθῇ ἄλλως, ἐκποιούμενον ἢ ἐνοικιαζόμενον.

Ὁμοίως διὰ τοὺς σταφιδῶνας Αἰγίου καὶ Πατρῶν ἐκ στρεμμάτων 52 ἀμφοτέρων, σημειοῦται ἔξοδον δρ. 17,000, τούτων εἰσόδημα κανὲν δὲν φαίνεται εἰς τὰ ἔσοδα.

Τὸ ἔξοδον δραχμαὶ 2,500, διὰ τὴν ἐνεαμηνον ἀντιμισθίαν 12 φυλάκων τῶν ἐθνικῶν μωραϊτῶνων Λακεδαίμονος, θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ πάντη περιττόν· διότι, αἱ μωραῖαι αὗται δὲν κεῖνται χωριστὰ, ἀλλ' ἐντὸς ἄλλων κτημάτων τῆς ἐπαρχίας· καὶ διὰ τοῦτο ἡ φύλαξις αὐτῶν, ἐμποροῦσε νὰ ἀνατεθῇ εἰς τοὺς ἀγροφύλακας τοῦ Δήμου, μὲ μικράν τινα ἀμοιβήν.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5,000 δι' ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπελώνων, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ τοῦτο ὑπέρογκον, καθότι ἐνοικιάσθησαν ἤδη κατὰ μέγα μέρος.

ΚΕΦ. 23. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφῄρεσε τὸ διὰ τὰς ἐπιστροφὰς χρημάτων κεφάλαιον, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους. Κεφ. 10. δραχμὰς 38,176:45.

ΚΕΦ. 24. Ἀποζημιώσεις.

Ἐκ τῶν ἀποζημιώσεων παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή·

Τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τὰ προσληφθέντα εἰς τοὺς Βασιλικοὺς κήπους γήπεδα ἰδιόκτητα ὅπως ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς δραχ. 20,000

Τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, αὐξηνθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς . . . 30,000

Τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξόδων ἐπὶ ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀνακρίσεων κατὰ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. • 1,000

Τὸ ὅλον δρ. 51,000.

δὲν παρεδέχθη δὲ τὰς λοιπὰς δραχ. 41,403:97 διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους Κεφ. 10.

ΚΕΦ. 25.

Τὰς προστεθείσας ὕστερον δραχ. 1,334 δι' ἀπόδοσιν Μοναστηριακῶν χρεῶν δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή.

Τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργείου, κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, ὅπου αὗται ἔλαβον χώραν, εὑρίσκει προχείρως ἡ Γερουσία εἰς τὸν ἐπόμενον πίνακα.

Ὑπουργεία	Κεφ.	Ἄρθρ.	Ποσὸν ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἄρθρ.		Ὁλικὸν ποσὸν ψηφισθ. παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἕκαστον ὑπουργεῖον		Ποσὸν ἐλαττωθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας		Ποσὸν παραδεχθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας	
Ἐξωτερ. κλ.	I	2	13,850	·	. . . .	·	500	·	13,350	·
	II	1	50,840	·	. . . .	·	17,500	·	33,340	·
	VI	1	101,162	·	. . . .	·	3,000	·	98,162	·
Ὁλικὸν .	..	...	. . . .	·	217,182	·	21,000	·	226,482	·
Ἐσωτερικῶν .	A'	2	43,433	33	. . . .	·	1,233	33	42 200	·
	E'	1	51,070	·	. . . .	·	17,310	·	33,760	·
	H'	1	70,000	·	. . . .	·	20,000	·	35,000	·
	»	»	»		. . . .	·	15,000	·		
	Θ'	»	568	92	. . . .	·	568	92		
Ὁλικὸν -		...	. . . .	·	1,794,882	26	54,112	25	1,740,770	1
Ναυτικῶν . -	Λ'	1	28,032	·	. . . .	·	1,200	·	26,832	·
Ὁλικὸν -	..	...	. . . .	·	1,273,416	61	. . . .	·	1,272,216	61
Οἰκονομικῶν .	4	1-5	399,442	12	. . . .	·	8,304	·	390,837	12
	6	1	95,460	·	. . . .	·	300	·	95,160	·
	»	2	10,210	·	. . . .	·	1,000	·	9,210	·
	8	3	49,266	·	. . . .	·	5,000	·	44,266	·
	10	·	335,956	43	. . . .	·	190,479	21	145,477	22
	11	·	408,500	·	. . . .	·	100,000	·	308,500	·
	12	·	42,300	·	. . . .	·	10,000	·	32,300	·
	13	1	1,800	·	. . . .	·	1,800	·		·
	19	1	96,540	·	. . . .	·	5,400	·	91,140	·
	23	·	38,176	45	. . . .	·	38,176	45		·
	24	·	92,403	97	. . . .	·	41,403	97	51,000	·
	25	·	1,334	·	. . . .	·	1,334			·
Ὁλικὸν .	..	...	. . . .	·	9,853,574	75	403,197	63	9,450,377	12

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου συνάγεται, ὅτι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐλαττώσεων, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ ἐπιτροπή, εἶναι δρ. **479,509:88** τὸ ὁποῖον ἀφαιρούμενον ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τῶν ψηφισθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς ἐξόδων, ἐκ δραχμῶν **19,563,182:70** ἀφείνει κατάλοιπον δρ. **19,083,672: 82** τοῦτο δὲ παραβαλλόμενον μὲ τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους, ἀφίνει ἔλλειμμα δραχ. **360,199;24**, τὸ ὁποῖον διὰ μόνης τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τῆς ἀγρύπνου ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, τῆς ἐκλογῆς τιμίων καὶ

ἱκανῶν ὑπαλλήλων καὶ τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας ἐλπίζεται νὰ ἀναπληρωθῇ.

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον **1.** τροπολογεῖται ὡς ἕπεται

Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1848.**

Ἄρθρ. **1.**

Τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους **1848** προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δεκαεννέα ἑκατομμύρια ὀγδοήκοντα τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας ἑβδομήκοντα δύω καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα δύω ἀριθ. **19,083,672: 82/100** καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων· ὡς ἑξῆς.

Α. Εἰς χρέος Δημόσιον, ἤτοι

Εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ἀπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων Δανείου .	δραχ.	**3,835,473:58**
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . . .	»	**50,376:42**
Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων	»	**1,278,491:20**
Εἰς ἀπόδοσιν δανείου Εὐναρδου	»	**189,856**
Εἰς τόκους αὐτοῦ κλπ.	»	**27,000**
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	»	**3 666:66**
Εἰς συντάξεις . . .	»	**390,837:12**
		5,775,700:98
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . . .		**1,000,000**
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημ. τῶν Βουλ. Σωμάτων		**452,340**
Δ.. Εἰς τὴν Γεν. ὑπηρεσ. τῶν Ὑπουργείων· τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων	δραχ.	**226,482**
Τῆς Δικαιοσύνης . .	»	**942,015**
Τῶν Ἐσωτερικῶν . .	»	**1,740,770:01**
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαι-		

δεύσεως	»	856.153:40
Τῶν Στρατιωτικῶν .	»	4,595.658:68
Τῶν Ναυτικῶν . . .	»	1,272,216:61
Των Οἰκονομικῶν .	»	575 023:82
		10,208,319:52
Ε. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,596,312:32
Στ'. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμάς . . .		51.000
Τὸ ὅλον δραχ . . .		19,083,672:82

Ἀνήκουν δὲ εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Τὰ ἄρθρα 2 ἕως 6 παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Τὸ ἄρθρον 7 τροπολογεῖ μεταβαλοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐν αὐτῷ σημειουμένας ἐποχὰς, ἀντὶ «τοῦ μηνὸς Μαρτίου **1849**» τιθησι «*Φεβρουαρίου* **1849**» καὶ ἀντὶ «τοῦ Μαρτίου **1850**» «*Νοεμβρίου* **1849**» διότι ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου ἔχουσι τὸν ὑλικὸν καιρὸν τὰ Ὑπουργεῖα νὰ συντάξωσι καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως **1848**, καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη.

Τὸ δὲ ἄρθρ. **8**. τοῦ Νομοσχεδίου παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῆς χρονολογίας « τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου **1850** » εἰς ἐκείνην «τοῦ *μηνὸς Δεκεμβρίου* **1849**» διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἑπομένως τὸ Σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχεδίου, τροπολογηθὲν ὡς ἀνωτέρω, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναθέτουσα εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος τὰς ὑποβαλλομένας γνωμοδοτήσεις της.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **22** Ἰουλίου **1848**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος. Λάμπρος Νάκος.
Ν. Χρυσόγελος. Ἰωάννης Θεοτόκης.
Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν **28** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1848** ἔτους.

Προτείναντος ἑπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαττῶν, ἵνα τοῦ λοιποῦ γίνηται ἡ ἔναρξις τῶν Συνεδριάσεων κατὰ τὴν **9** ὥραν Π. Μ. πρὸς ἀπορυγὴν τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους, ὅστις δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἢ δὲν δικαιολογήσει ἀποχρώντως τὴν ἀπουσίαν του, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. **14** τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ στερῆται τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ· ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως κατὰ τὴν **26** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

96. ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς **26** Ἰουλίου **1848**. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **28** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **9** καὶ **1/2** ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τῆς Προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, καθὼς καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, εἶπε ταῦτα·

Η Εθνική Συνέλευσις, είτε εκ της ιδίας πείρας ωρμηθείσα, είτε τας Συνταγματικάς διατάξεις των άλλων Εθνών έχουσα υπ' όψιν, απεράσισεν, ώστε άπαντες οι Πολίται να συνεισφέρωσιν εις τα δημόσια βάρη, αναλόγως της περιουσίας των· η διάταξις αύτη είναι ουσιώδης, και, ούτως είπειν, ζωτική, και η παράβλεψις αυτής αποκαθίστησι σαθρόν το λοιπόν του Συντάγματος οικοδόμημα· διότι επί τη βάσει της αρχής ταύτης έγιναν τα Συντάγματα, επειδή ουδέν άλλο καταβλίβει μάλλον τον λαόν, είμη ο φόρος· είθε λοιπόν άπαντες οι φορολογικοί Νόμοι να εστηρίζοντο επί της δικαιοτάτης ταύτης αρχής. Είναι μεν αληθές, ότι πολλοί φορολογικοί Νόμοι εξετράπησαν της αρχής ταύτης, αλλά πρέπει να προσέχωμεν να διορθώνωμεν, όσον ένεστι τα κακώς έχοντα, και μάλιστα, όταν πρόκηται περί επιβολής νέου φόρου· ίσως δύναταί τις να είπη, ότι ενασμενίζομαι να ενδιατρίβω εις γενικάς αρχάς, αλλ' αύται είναι ο Πολικός αστήρ, τον οποίον πρέπει πάντοτε να έχωμεν ως οδηγόν εις τας νομοθετικάς πράξεις μας.

Το προκείμενον Νομοσχέδιον επιβάλλει φόρον προς εξακολούθησιν της Προκυμαίας του Πειραιώς· το έργον είναι δημόσιον, και εν τούτοις επιβαρύνεται με τον φόρον τούτον μία τάξις πολιτών, η των εμπόρων, και ναυτιλλομένων· διότι μόνοι ούτοι υποχρεούνται να κατασκευάζωσι τον λιμένα, και να συνεισφέρωσι προς βελτίωσίν του· η λοιπόν το έργον είναι δημόσιον, και τότε άπαντες οι πολίται πρέπει να συνεισφέρωσιν, η ιδιωτικόν, και τότε δεν πρέπει διά Νόμου να υποχρεωθώσιν οι έμποροι εις την κατασκευήν αυτού.

Η Επιτροπή, εξετάσασα εκ του σύνεγγυς τα περί του προκειμένου Νομοσχεδίου, εύρεν αυτό ωφέλιμον, διότι διά της επιβολής του φόρου τούτου ού μόνον προσεγένετο μεγίστη άχρι τούδε εις τον τόπον και εις το εμπόριον ωφέλεια, λέγει διά της εκθέσεώς της, αλλ' υπόσχεται να παρέξη τοιαύτην και εις το μέλλον, ένεκα της εις τον λιμένα ασφαλούς προσορμίσεως των πλοίων· αλλά διότι τινές των πολιτών διά της συνεισφοράς των ωφέλησαν, δεν είναι λογικόν να τους υποχρεώσωμεν διά Νόμου, ώστε πάντοτε να συνεισφέρουν, και εξαιρούντες τους άλλους πολίτας του διαληφθέντος φόρου, να παραβαίνωμεν ρητήν Συνταγματικήν διάταξιν.

Εκτός τούτων ού μόνον τα μέχρι τούδε εισπραχθέντα ήθελον επαρκέσει εις την περαίωσιν του έργου τούτου, και επομένως δεν ήθελεν είσθαι ανάγκη επιβολής νέου φόρου, άν δεν

ελάμβανον χώραν πάμπολλαι καταχρήσεις ως επληροφορήθην και εγώ, και η Επιτροπή, και ως θέλει αποδείξει το αποτέλεσμα της εξελέγξεως, της ενεργουμένης υπό Επιτροπής εσχάτως διορισθείσης, αλλά και η είσπραξις του φόρου τούτου εγένετο παρανόμως· διότι, ενώ πας Νόμος, διά να ήναι εν ισχύι και υποχρεωτικός, πρέπει να δημοσιεύηται διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως, το Διάταγμα, το επιβάλλον την είσπραξιν του φόρου τούτου δεν εδημοσιεύθη.

Διά ταύτα εναντιούμαι εις την παραδοχήν του προκειμένου Νομοσχεδίου· επιθυμώ δε την κατασκευήν των λιμένων, αλλά διά φόρου, επιβαλλομένου εις όλους τους πολίτας.

Ουδείς ποτέ, αντέταξεν άλλος, απέτρεψε τον προλαλήσαντα του να καταφεύγη εις γενικάς αρχάς· αλλ' όταν τις ανατρέχη εις ταύτας, πρέπει να προσπαθή ν' ανευρίσκη και τας εξαιρέσεις των, και να μη παραδέχηται συνεπείας, μη έχούσας ούδεμίαν προς αυτάς σχέσιν· κατά γενικήν αρχήν της πολιτικής Οικονομίας, οι επί των εμπορευμάτων φόροι πίπτουν εις βάρος των καταναλωτών· και επί του προκειμένου λοιπόν δεν πληρόνουσι τον φόρον τούτον οι έμποροι, αλλ' οι καταναλωταί, διότι εκείνοι προσθέτουσι τούτον εις την αξίαν των πωλουμένων· ο προκείμενος Νόμος, είπεν ο προλαλήσας, αντιβαίνει εις συνταγματικήν διάταξιν, καθ' ην όλοι οι πολίται συνεισφέρουσιν εις τα δημόσια βάρη αναλόγως της περιουσίας των· άν δε παραδεχθώμεν ως αληθή την γνώμην του, τότε και τελωνιακός δασμός δεν πρέπει να επιβάλληται, διότι ούτος έχει το αυτό ελάττωμα, ως μη πληρονόμενος αμέσως υφ' όλων των πολιτών, και ο δασμός διά τα εις την Πρωτεύουσαν εισαγόμενα πρέπει να καταργηθή, και όλοι εν γένει οι έμμεσοι φόροι πρέπει να εκλείψωσιν.

Ο προκείμενος φόρος, ως διά Διατάγματος επιβληθείς, εισεπράχθη παρανόμως, είπεν· αλλ' επειδή τα Διατάγματα, μη καταργηθέντα υπό του Συντάγματος, η υπ' άλλου μεταγενεστέρου Νόμου, ισχύουν, δεν υπάρχει ουδεμία παρανομία.

Έγιναν, είπε προσέτι, καταχρήσεις περί την είσπραξιν και την διαχείρισιν του φόρου τούτου· πιθανόν· αλλ' η αιτία αύτη δεν είναι αποχρώσα, ώστε να μη παραδεχθώμεν το προκείμενον Νομοσχέδιον, δυνάμεθα μόνον να προκαλέσωμεν την προσοχήν του επί των Εσωτερικών Υπουργού, διά να εξετάση και ζητήση την κατά νόμους τιμωρίαν των καταχραστών.

Η επιβολή του προκειμένου φόρου, είπεν ο Κ. επί των Εσωτερικών Υπουργός, αφορά τοπικήν και όχι γενικήν ωφέλειαν·

τούτου ἕνεκα ὅσοι ἀπολαύουσι τῆς ὠφελείας, ὀφείλουν νὰ ὑποφέρουν καὶ τὰ βάρη, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον οἱ ἴδιοι ἔμποροι ἐζητήσαντο τὴν ἔκδοσιν τοιούτου Νόμου.

Δὲν προτίθεμαι νὰ καταστρέψω, ἐπέφερεν εἰς τῶν προλαλησάντων, τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς ἐπικαλοῦμαι· γενικωτέρα ὅμως ἀρχὴ δι' ἡμᾶς εἶναι οἱ ὅροι τοῦ Συντάγματός μας. Ἂν γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη μου, ὅτι δὲν ἠθέλησεν ὁ παρὼν Νόμος ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, τότε οὐδὲ τελωνεῖα ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν, οὐδ' ἄλλος ἔμμεσος φόρος νὰ ἐπιβληθῇ, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας· καὶ ὅμως εἰς τὰ Ἔθνη, ἔνθα οἱ φόροι διανέμονται ἐξ ἴσου, τὰ τελωνεῖα ὑπάρχουν· παρατηρῶ δὲ εἰς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι, ἐπειδὴ εἰς πολλὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἦσαν καταστρεπτικώτατοι φορολογικοὶ Νόμοι, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεφύη μεγίστη πολιτικὴ πάλη, πολλοὶ μὲν τῶν φόρων τούτων κατηργήθησαν, ἄλλοι δὲ ἠλαττώθησαν, καὶ ποτὲ κανεὶς δὲν εἶπεν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνισότης φόρου, ἰσχυόντων τοιούτων Νόμων. Ἡ μεγάλη ἰδέα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, ἥτις θέλει διευκολύνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος, εἶμαι βέβαιος, ἐπὶ τέλους θέλει ἰσχύσει, καὶ θέλει ἀπαλλαχθῇ τὸ ἐμπόριον ἀπὸ τοὺς καταθλίβοντας αὐτὸ Νόμους.

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, τὸν ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων φόρον πληρόνουν οἱ καταναλωταί, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν εἶναι γενική· διότι, ἐπειδὴ τῶν ἐμπορευμάτων ἡ τιμὴ αὐξάνει διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου, παρουσιάζονται βεβαίως καὶ ὀλίγοι καταναλωταί, οἱ πλουσιώτεροι, καὶ τότε ὁ ἔμπορος καταστρέφεται, ἢ περιορίζεται εἰς ἐλάχιστα κέρδη· διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος ἐπιβαρύνει μόνον τὸν ἔμπορον, καὶ ὄχι ὅλους τοὺς πολίτας.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος δὲν ἀφορᾷ δημόσιον ἔργον, ἀλλὰ τοπικόν, ἢ μᾶλλον δημοτικόν, κατ' αἴτησιν τῶν ἐμπόρων γενόμενος· ἂν λοιπὸν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, δὲν εἶχον οἱ ἔμποροι ἀνάγκη Νόμου, ἀλλὰ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἠδύναντο νὰ ὑποχρεώσωσιν ἑαυτοὺς νὰ πληρόνωσιν εἰς τὸν Δῆμον τὸν φόρον τοῦτον. Οἱ ἔμμεσοι ὅθεν φόροι καταστρέφουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, καὶ διὰ τοῦτο, ὅσον ἔνεστι, πρέπει νὰ τοὺς ἀποφεύγωμεν.

Ἂν καὶ παραδέχομαι τὰς ἀρχὰς, καὶ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δι' ἄλλων ἐπιχειρημάτων, ἐκ τῆς φορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐξαγομένων. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος ἀφορᾷ τὴν τοπικὴν ὠφέλειαν τοῦ Λιμένος· κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτου τότε δυνάμεθα νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὸν προκείμενον Νόμον, ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπικαλεσθῇ αὐτὸν διὰ ψηφίσματος κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νόμου· ἂν λοιπὸν τοιοῦτο ψήφισμα ὑπάρχῃ, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἄλλως πρέπει νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν, ἢ ν' ἀναβάλωμεν τὴν ἐπιψήφισίν του μέχρι τῆς προσαγωγῆς τοῦ διαληφθέντος ψηφίσματος.

Ἐκτὸς τούτου, ὁ προκείμενος φόρος ἐπεβλήθη διὰ Διατάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Διάταγμα τοῦτο δὲν ἐδημοσιεύθη κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, δὲν ἔχει ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν· ὁ μέχρι τοῦδε λοιπὸν πληρωθεὶς φόρος δὲν πηγάζει ἀπὸ ὑποχρεωτικὸν Νόμον, ἀλλ' εἶναι ἐκουσία συνεισφορὰ πρὸς κατασκευὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προκυμαίας, καὶ ἐπειδὴ αὕτη κατεσκευάσθη, πρέπει νὰ παύσῃ καὶ ἡ διδομένη συνεισφορά· ἄλλως, περὶ τὴν εἰσπραξιν τοῦ προκειμένου φόρου ἔλαβον χώραν παμπόλλαι καταχρήσεις· οἱ καταχρασταὶ εἶναι γνωστοὶ, καὶ ἐν τούτοις οὐδεμίαν ποτὲ πρόνοιαν ἔλαβον οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς καταχρήσεως, καὶ πρὸς τιμωρίαν τῶν καταχραστῶν. Διὰ τοῦτο ἐπὶ πάσης ἀλλαγῆς Ὑπουργείου δὲν ἐξετάζω, ποῖοι διορίζονται, ἢ ποῖοι ὑπάλληλοι παύουν, ἀλλ' ἂν τιμωρῶνται οἱ καταχραστὰι, καὶ οἱ τοὺς κειμένους Νόμους παραβαίνοντες· δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ τιμωρία τούτων ἀνήκει εἰς τὰς Δικαστικὰς Ἀρχὰς, εἶναι ἀληθὲς· ἀλλ' οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι ἀκολουθοῦσι πάντοτε τὴν διαγωγὴν τῶν προϊσταμένων.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν διὰ τοὺς λόγους τούτους εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπιφυλάττομαι νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινας εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, ἂν ἡ Ἀρχὴ γίνῃ δεκτή.

Ἡ ἐκ τῆς βελτιώσεως λιμένος τινὸς ἐπιγενομένη ὠφέλεια, εἶπεν ἄλλος, εἶναι γενικὴ δι' ὅλους τοὺς πολίτας, ἂν καὶ γίνηται διὰ τῶν προσπαθειῶν τῶν ἐν τῇ παραλίᾳ πόλει διαμενόντων ἐμπόρων, ἢ κατοίκων· εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἔνθα ἀπαιτεῖται κατασκευὴ λιμένος, σιδηροῦ δρόμου, ἢ ἄλλου τινὸς ἐπωφελοῦς ἔργου, αἱ Κυβερνήσεις ἐπιβάλλουν φόρους, τοὺς ὁποίους πληρόνουν οἱ κάμνοντες χρῆσιν αὐτῶν· τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ σήμερον εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Πειραιῶς· δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν, ὅτι οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι κάμνουν καταχρήσεις, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς σήμερον διέποντας τὰ πράγματα.

Δὲν ὁμιλῶ, εἶπεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἀνέφεραν οἱ προλαλήσαντες, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἀμφισβήτησις· λέγω μόνον ὅτι τὸ Διάταγα, τὸ ἐπιβάλλον τὸν προκείμενον φόρον, ἐξεδόθη κατ' αἴτησιν τῶν ἐμπόρων· ἂν δὲ δὲν ἐδημοσιεύθη, ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι ἁπλῆ παρατυπία· ἐν τούτοις τὸ Διάταγμα τοῦτο εἶναι εἰς ἅπαντας γνωστὸν καὶ ἰσχύει εἰσέτι, καὶ δυνάμει τούτου ἀκόμη μέχρι τοῦδε πληρόνουν τοὺς φόρους οἱ περισσότεροι, χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τινῶν, θελόντων τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου τούτου· τὸν φόρον τοῦτον δὲν πληρόνουν μόνον οἱ ἔμποροι τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ὅλοι οἱ ἔχοντες σχέσεις ἐμπορικὰς μὲ τὸν τόπον, καὶ οἱ κάτοικοι προσέτι οἱ ἀγοράζοντες τὰ ἐμπορεύματα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ τῆς βελτιώσεως τοῦ λιμένος ὠφέλεια εἶναι μεγίστη, καὶ γενική, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· ἂν δὲ καὶ ἔγειναν καταχρήσεις περὶ τὴν εἰσπραξιν ἡ διαχείρισιν τοῦ φόρου, δὲν πρέπει τὸ Νομοσχέδιον διὰ τοῦτο νὰ μὴν ἐπιψηφισθῇ· οἱ καταχρασταὶ ὅμως πρέπει νὰ τιμωρηθῶσιν, ἀφοῦ ἀποδειχθῶσι· καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ προσκαλεῖ τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ χορηγήσουν εἰς τὴν διορισθεῖσαν ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν ἅπαντα τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων πρόσφορα μέσα.

Εἷς τῶν προλαλησάντων, ἐπέφερεν ἄλλος, εἰπών, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτεῖται προηγουμένως ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καταστρέφει δικαιώματα τῆς Κυβερνήσεως· τὸ ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἀπαιτεῖται, ὅταν πρόκειται περὶ ἰδιοκτησίας τοῦ Δήμου· ἂν λοιπὸν δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος, τότε θέλομεν σιωπηλῶς παραδεχθῆ, ὅτι οἱ λιμένες ἀνήκουν εἰς τοὺς παρακειμένους Δήμους καὶ ἐπομένως καὶ τὰ λιμεναρχικὰ δικαιώματα. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἀναμφίλεκτον, ὅτι οἱ λιμένες ἀνήκουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς ταύτην ἀνήκει νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὸν φόρον πρὸς κατασκευὴν ἢ διατήρησιν αὐτοῦ, καὶ εἰς βάρος ἐκείνων, οἵτινες ἀπολαύουν τὰς ἐκ τούτου ὠφελείας. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς καταχρήσεις, κρίνω περιττὸν νὰ κάμω λόγον, διότι πολλὰ παρὰ τῶν προλαλησάντων ἐρρέθησαν· εἶναι ὅμως ἄτοπον νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, διότι ἔγιναν καταχρήσεις.

Φρονῶ, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταργήσωμεν τὸ ἀνεξάρτητον τῶν Δήμων ὡς πρὸς τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας των καὶ τὴν κρίσιν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν των· δὲν ἀναντιώθην εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νόμου

ἕνεκα τῶν ἐπισυμβασῶν καταχρήσεων, ὡς παρεξήγησαν τινὲς τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀλλὰ διότι ἀπαιτῶ νὰ γίνῃ, ὅπως πρέπει. Παραδέχομαι ἐντελῶς, ὅτι οἱ λιμένες εἶναι τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βάρος τοῦ φόρου τούτου πίπτει μόνον εἰς τὸν Δῆμον, διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι οὗτος πρέπει νὰ κάμῃ αἴτησιν προηγουμένως, ἢ ἄλλως ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιβάλῃ τὸν φόρον τοῦτον εἰς ὅλους, διότι διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἐπιβάλλεται εἰς μόνους τοὺς κατοίκους τοῦ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν.

Ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος κατά τινα τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ἄλλος, εἶναι γενικωτέρα καὶ ἐπομένως προτιμωτέρα τῶν ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ἐπιβαλλομένους ἐμμέσους φόρους, διότι τούτους πληρόνουν οἱ καταναλωταί, καὶ ἐπομένως ἡ ἀναλογία τῆς ἰσότητος τῆς διανομῆς τῶν φόρων φυλάττεται. Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου πρέπει νὰ ἦναι ἀπεριόριστος, εἶπε· τὴν ἐλευθερίαν ταύτην καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ· καὶ ἐνῶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰσήχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πρὸ πολλῶν ὑπερησπίσθη ἀπὸ τοὺς οἰκονομολόγους

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου καταβλίβεται, εἶπε, τὸ ἐμπόριον. Ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος προεκαλέσθη ὑπὸ τῶν ἐμπόρων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταβλαπτικός· δὲν εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ἔτι, ὅτι τὸν τελωνιακὸν καὶ ἄλλους ἐμμέσους φόρους πληρόνουν οἱ καταναλωταί· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν, καὶ οὐδεὶς ποτε τῶν οἰκονομολόγων ἐπρέσβευσε τὸ ἐναντίον· διὰ συμβολαίου, εἶπε τέλος, ἠδύναντο νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἔμποροι εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου· ἡ γνώμη αὕτη εἶναι μοναδική, διότι οὐδέποτε εἰς κανὲν Κράτος ἔγινε τοιοῦτόν τι. Περὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου πρέπει νὰ γνωμοδοτήσῃ προηγουμένως ὁ Δῆμος, εἶπεν ἄλλος· ἀλλ' ὁ Δῆμος γνωμοδοτεῖ, ὅταν πρόκηται περὶ ἐσόδων ἢ ἐξόδων αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐδέτερον τούτων ὑπάρχει, διότι ὁ φόρος εἶναι δημόσιος, καὶ προσθήκη εἰς τὸν τελωνιακόν, σκοπὸν ἔχων τὴν βελτίωσιν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὠφελοῦνται οὐ μόνον αἱ Ἀθῆναι, ἀλλ' ἅπασα ἡ Ἀττικὴ, ἡ Βοιωτία, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, διότι εἰς τὰ μέρη ταῦτα καὶ εἰσέρχονται, καὶ ἐξέρχονται διὰ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς ἐμπορεύματα.

Δὲν ἐδημοσιεύθη, λέγουν, τὸ διάταγμα, τὸ ἐπιβάλλον τὸν προκείμενον φόρον. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν, καὶ ἅπαντες τὸ ἀποδέχονται, ἔπεται, ὅτι ἐδημοσιεύθη.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν μὴ τιμώρησιν τῶν περὶ τὴν εἴσπραξιν

τοῦ ἄρθρου τούτου καταχραστῶν, δὲν πρέπει νὰ αἰτιώμεθα ἡμεῖς τοὺς νῦν Ὑπουργούς, διότι οὗτοι διὰ τὸ βραχὺ διάστημα δὲν εἶχον τὸν προσήκοντα καιρὸν νὰ ἐξετάσωσι περὶ τῶν καταχρήσεων τούτων, καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς τιμωρίας τῶν καταχραστῶν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀποχρῶν λόγος νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον.

Ἐπειδὴ πολλαὶ ὑπάρχουσι κατηγορίαι, ἐπέρασεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, κατὰ διαφόρων ἀτόμων ἐπὶ καταχρήσει, ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τοῦ προκειμένου φόρου, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου Ὑπουργοῦ τριμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Πρό τινων δὲ ἡμερῶν προσετέθησαν καὶ δύω ἕτερα μέλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἐκ τῶν ἐμπόρων τῆς πρωτευούσης, πρὸς περισσοτέραν ἀκρίβειαν τῶν γενομένων ἀνακρίσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐὰν ἀποδειχθῶσιν οἱ καταχραστὰι, θέλουσι βεβαίως τιμωρηθῆ αὐστηρῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου.

Εἶναι ἀναντίῤῥητον, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ἐν Πειραιεῖ προκυμαίας εἶναι ἀναγκαιοτάτη, καὶ διὰ τοὺς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐνδιαλαμβανομένους εὐλογοφανεῖς λόγους, καὶ δι' ὅσους ἔτι ἄλλους προσέθηκαν ἤδη τινὲς τῶν ἀγορευσάντων· ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιβάλῃ τὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ταύτης ἀπαιτούμενον φόρον ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ τοῦ Δήμου Πειραιῶς δὲν δύναται, καθότι οἱ τε λιμένες καὶ αἱ ἀκταὶ δὲν εἶναι Δημοτικὴ περιουσία, ἀλλὰ τῆς Κυβερνήσεως· ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἤδη πρόχειρα τ' ἀπαιτούμενα χρηματικὰ μέσα πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ταύτης, ὡς ἐκ τούτου ἐπιβάλλει διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὸν φόρον τοῦτον πρὸς τοὺς ἐμποροναυτιλλομένους, ὡς αὐτοὺς καὶ μόνους ἀπολαμβάνοντας τῶν ἐκ τούτου ὠφελειῶν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, πρὶν ἢ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν ἥ τε ἀπαιτουμένη χρηματικὴ ποσότης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἐπισκευασθέντων, καὶ πόσα θέλουν εἰσπραχθῆ ἐν γένει ἐκ τοῦ φόρου τούτου· διότι ἐνδέχεται καὶ ὀλιγώτερος φόρος τοῦ προσδιοριζομένου νὰ ἐπιβληθῇ, καὶ εἰς ὀλιγώτερα ἔτη τῶν 12 νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου τούτου.

Ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσαχθεῖσα αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπανεγκέ τις τῶν προλαλησάντων, λύει τὴν ἀπορίαν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος, ὡς ἀναφέρουσα ὡς ἔγγιστα τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς κτλ. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, δὲν δύναταί τις νὰ ὁρίσῃ ἀκριβῶς τὸ διὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου τούτου φόρου εἰσπραχθησόμενον ποσὸν, καθότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου.

Ἀφοῦ πρὸ δώδεκα ἐτῶν, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, γίνεται ἡ εἴσπραξις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται φόρου, ἠδύνατο νὰ εὑρεθῇ ὁ μέσος ὅρος τῶν εἰσπράξεων, καὶ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἔγγιστα ὑπὸ ἐμπείρου τινὸς ἀρχιτέκτονος τὸ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ἀπαιτούμενον ποσόν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπήντησεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ τῶν λοιπῶν ἄλλων τεσσάρων ἀντικειμένων, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 2. ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀναβαίνει εἰς δραχ. τριακοσίας χιλιάδας, καὶ μόνον 18.000 δραχμαὶ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου.

Διστάζω νὰ πιστεύσω, ἐπέτεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι 300.000 δραχμαὶ ἀπαιτοῦνται διὰ τε τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας καὶ τῶν λοιπῶν τεσσάρων ἀντικειμένων, ἐν ᾧ, ὡς λέγουσιν, ἐδαπανήθησαν 600.000 δραχμαὶ μέχρι τοῦδε διὰ τὴν κατασκευὴν μόνου τῆς προκυμαίας· ὡς ἐκ τούτου ὤφειλεν ἢ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἤδη Νομοσχεδίου νὰ ὁρίσῃ καὶ τὰ μέρη, ἐφ' ὧν θέλει γίνει ἡ κατασκευὴ τῆς προκυμαίας, καὶ τὸ δι' ἕκαστον τούτων ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσόν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἄλλος, ἀνέφερεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅσας ἐνόμισεν ἀναγκαίας παρατηρήσεις· ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν ὅμως τῶν ἐξόδων διὰ τε τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ τοῦ λιμένος τὴν διὰ κυβερνητικοῦ διατάγματος καθορισθεῖσαν ἐκβάθυνσιν, δὲν ἀνέφερέ τι· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὸ ὁποῖον μόνος ὁ χρόνος θέλει καταδείξει, καὶ δὲν δύναταί τις ἀπὸ τοῦδε νὰ τὸ προϋπολογίσῃ.

Ἐπειδὴ ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενος φόρος, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, θέλει παραταθῇ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, δύναται ἡ Γερουσία, εἰς πάντα καιρὸν νὰ ἐρευνήσῃ πόσα εἰσπράττονται κατ' ἔτος, ποῦ ἐξοδεύονται, καὶ μέχρι τίνος ἐπροχώρησεν ἡ ἐργασία.

Εἶναι ἀδύνατον, προσέθηκεν ἄλλος, νὰ γένῃ ἀκριβὴς προϋπολογισμὸς τῶν γενησομένων δαπανῶν ἐπὶ πέντε διαφόρων ἀντικειμένων, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ νὰ ὁρισθῇ τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσόν· διότι ἡ εἴσπραξις αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πρόοδον καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου.

Μὴ γενομένης ἐπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 2, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 », πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐν τῷ ἄρθρῳ Α'. », διότι εἰς μόνον τὸ Α'. ἄρθρον γίνεται μνεία περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν 5 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ πληρονομένου τελωνιακοῦ δικαιώματος.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν διόρθωσιν ταύτην.

Λαβὼν μετὰ τοῦτο τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι ἡ μὲν ἐπιτήρησις τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς Πειραιῶς, ἡ δὲ ἐξέλεγξις αὐτῆς ἀνήκει εἰς μόνον τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον· διότι, ἀφοῦ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου συνδέεται μετὰ τῶν λοιπῶν εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου, τῶν ἐξελεγχομένων ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἕπεται, ὅτι πρέπει νὰ ἐξελέγχεται καὶ αὕτη ὄχι πλέον ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἑπομένως ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐξέλεγξιν » πρέπει νὰ τεθῇ « ἐπιτήρησιν. »

Ἐπειδὴ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι ὑποδεεστέρα, δὲν δύναται αὕτη νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις ἀνωτέρας Ἀρχῆς, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐπιτηρῇ αὐτάς.

Ἡ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, παρετήρησεν ἄλλος, χορηγουμένη ἐξέλεγξις τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ Πειραιῶς, δὲν ἀφαιρεῖ, τὸ ὁποῖον ἔχει δικαίωμα τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ ἐξελέγχῃ πάντα λογαριασμὸν ἐν γένει.

Ἐπειδὴ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου, ἐπέφερεν ἕτερος, ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν εἴσπραξιν τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων· διότι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν θέλει ὑπολογίζεσθαι καὶ ὁ εἰσπραττόμενος φόρος, ἕνεκα τούτου ἀνετέθη εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχήν, ὡς ἔχουσα συμφέρον εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, νὰ ἐξελέγχῃ τὰ κατάστιχα τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων, διὰ νὰ παρατηρῇ, ἂν ἐπιβάλληται καὶ εἰσπράττηται ἀκριβῶς ὁ φόρος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἔχει καὶ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὸ γενικὸν δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 4, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι μετὰ τὴν ἄρξιν τῆς Βασιλείας καθιερώθη διὰ Β. Διατάγματος ἡ γενικὴ ἀρχή, ὅτι πᾶς Νόμος διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχύν, καὶ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικός, πρέπει νὰ δημοσιεύηται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ τὸ ἀπὸ 16/28 Ὀκτωβρίου 1836 Β. Διάταγμα, ὡς μήπω διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης δημοσιευθὲν οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν· ἀλλὰ καὶ ὑποχρεωτικὸν ἂν ὑποτεθῇ, ἐγένετο ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ παύσῃ ὁ φόρος, ἅμα συμπληρωθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας· καθὼς δὲ ὁμολογοῦσιν οἱ προκαλέσαντες τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος τούτου ἔμποροι, εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτην, καὶ περιττὴ πλέον καθίσταται ἡ περαιτέρω ὑποχρέωσις τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων. Ἐκτὸς δὲ τούτου, διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν 5 ἄρθρου δίδεται ἀναδρομικὴ δύναμις εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ ἐξαλειφθῇ.

Παραδέχομαι, ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, τὴν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐκτεθεῖσαν ἀρχήν, ὅτι οὐδὲν Διάταγμα δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν Νόμου, καὶ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικόν, ἂν δὲν δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι γενικόν, πρέπει ν' ἀφορᾷ ὅλον ἐν γένει τὸ Κράτος. Τὸ Διάταγμα ὅμως τῆς 16/28 Ὀκτωβρίου 1836, ὡς ἀφορῶν τοὺς Δήμους Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν, ἦτον περιττὸν νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκοινοποιήθη μόνον εἰς τοὺς εἰρημένους δύω Δήμους· διότι μόνον οἱ κάτοικοι τῶν Δήμων τούτων, ὤφειλον νὰ γνωρίζωσι τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Μία δὲ μάλιστα ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, εἶναι, ὅτι, ὅσοι ἤδη ἀρνοῦνται νὰ πληρώσουν, ἐπλήρωναν ἄλλοτε τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον· διὰ ταῦτα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα

εἶναι ὑποχρεωτικὸν, καὶ ὀφείλουσιν οἱ καθυστεροῦντες τοὺς δι' αὐτοῦ ἐπιβληθέντας φόρους νὰ πληρώσωσι. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου, προτείνω νὰ παραδεχθῇ ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, προσέθηκεν ἄλλος, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου οὐ μόνον οἱ κάτοικοι τῶν Δήμων Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἀλλοδαποὶ εἰσάγουν εἰς Πειραιᾶ πραγματείας πρὸς κατανάλωσιν, ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἐκτὸς δὲ τούτου, μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα κατηργήθη· διότι κατὰ τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἀπορῶ, ἀντέταξεν ἄλλος, πῶς ὁ προαγορεύσας ἀγνοεῖ τὴν κοινῶς παραδεδεγμένην ἀρχὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Δικαίου, καθ' ἣν αἱ Κυβερνήσεις δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δημοσιεύωσιν ἀμοιβαίως τοὺς Νόμους, δι' ὧν ἑκάστη διέπει τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον κυβερνᾷ, μὲ τοὺς ὁποίους πᾶς ἀλλοδαπὸς εἰσερχόμενος, ἢ διατρίβων εἰς ξένον Κράτος, ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται, ὑπείκων εἰς τοὺς κειμένους Νόμους τοῦ Κράτους ἐκείνου.

Μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ἀντέταξεν ἕτερος, ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ τὸ εἰρημένον Διάταγμα, καὶ νὰ λάβῃ καὶ ἰσχὺν Νόμου ὑποχρεωτικοῦ· ἀλλὰ μηκέτι δημοσιευθέντος, δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων φόρων, ὅσοι μέχρι τοῦδε μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος δὲν ἐπλήρωσαν· διότι κατὰ τὸ ῥητὸν 52 ἄρθρ. αὐτοῦ οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ Νόμου. Ἐπειδὴ δὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νόμου ἐπροκάλεσαν, ὅσοι ἐκ τῶν ἐμπόρων ἀναντιῤῥήτως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος ἐπιβαλλομένου φόρου, ὡς μὴν ἔχοντος ἰσχὺν Νόμου, εἶναι δίκαιον ν' ἀπαλλαχθῶσιν οὗτοι τῆς πληρωμῆς τῶν καθυστερούντων φόρων, διότι πάντοτε ὁ Νόμος εἶναι ὑπὲρ τῶν ἐπαγρυπνούντων. Ἐὰν δὲ τὸ Διάταγμα τοῦτο ἔχῃ ἰσχὺν Νόμου, δύναται ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, νὰ ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου τοὺς καθυστεροῦντας μέχρι τοῦδε τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ.

Ἀφοῦ ἅπαξ, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑπεχρεώθησαν οἱ ἔμποροι καὶ ἐπλήρωσαν, δυνάμει τοῦ Διατάγματος αὐτοῦ, ὀφείλουν καὶ ἤδη νὰ πληρώσωσι τοὺς καθυστεροῦντας φόρους· διότι ἄλλως πρέπει

νὰ ἐπιστραφῶσι, καὶ ὅσα μέχρι τοῦδε διὰ τοῦ ἰδίου Διατάγματος εἰσεπράχθησαν. Τὸ δὲ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον οὐδεμίαν ἀναδρομικὴν δύναμιν δίδει εἰς τὸν Νόμον, ἀλλὰ καθιερώνει, οὕτως εἰπεῖν, τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τὸ Διάταγμα τῆς 16 Φεβρουαρίου 1836 ἐπιβάλλει.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι δημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀντάξιόν τις τῶν προλαλησάντων, τὸ προμνησθὲν Διάταγμα, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὑποχρεωτικόν· διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ τοιοῦτον, τότε καθίσταται περιττὸς ὁ ἤδη συζητούμενος Νόμος, καὶ διὰ μόνου τοῦ Διατάγματος τούτου δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ἡ εἰσπραξις τοῦ φόρου, καταδιωκομένων τῶν ὀφειλετῶν, δυνάμει τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου.

Ὁ περὶ καθυστερούντων Νόμος, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑποχρεοῖ τοὺς πολίτας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται ὡς Δημόσιοι, καὶ εἰσάγονται εἰς τὰ Δημόσια τοῦ Κράτους Ταμεῖα πρὸς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ θεωρουμένου τοῦ φόρου τούτου ὡς Δημοσίου εἰσοδήματος, δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ πολῖται εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου.

Κατ' αἴτησιν ἐπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν μυστικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης ψηφοφορίας, περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 22 κατὰ 10, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 6, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τὴν 26 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τῆς νόσου τοῦ Σπυροκώλου, ἔχουσα οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον « περὶ Σπυροκώλου » καὶ εὑροῦσα εὔλογους τοὺς προκαλέσαντας τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου λόγους, τοσοῦτον

μᾶλλον, καθόσον, ἡ νόσος αὕτη οὖσα βαρεῖα καὶ διὰ πολλῶν μέσων εὐμετάδοτος, καθίσταται ἐπικίνδυνος, καὶ φθοροποιά, δυναμένη νὰ πολλαπλασιασθῇ καὶ καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ἀνίσως δὲν ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἐξαλείψεως αὐτῆς. Θεωρήσασα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔχει μόνον σκοπὸν τὴν θεραπείαν τῶν ἤδη πασχόντων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς νόσου, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου. Συνίστησι δὲ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἀθῆναι τὴν 24 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Ψύλας — Κ. Κανάρης.
Γ. Γλαράκης. — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Γ. Παπαηλιόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀνέγνω μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 150,000 δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἔκθεσις, δι' ἧς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ παρ' αὐτῆς ψηφισθεῖσα ἤδη ἔκτακτος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, περιέχει τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ αὐτήν.

Ἡ Γερουσία, κατανοοῦσα τὸ ἐμβριθὲς τῶν περιστάσεων, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, καὶ προνοοῦσα περὶ ἐνδεχομένων παρομοίων ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, πέποιθα, ὅτι θέλει ἐπιψηφίσει καὶ αὐτὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ βεβαιώσω αὐτὴν περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε μεγαλητέρας φειδοῦς, τῶν ὁποίων προτίθεται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐκτάκτου ταύτης πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἄρθρ. 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῇ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς θεραπείας τῆς νόσου Σπυροκώλου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγαλος.
Χρ. Βλάσσης.

97 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀναγγέλλει ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ τῆς νόσου Σπυρακώλου Νομοσχέδιον, οὗ τινος ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τ' ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, καὶ 8, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου παρέχει ἀμφιβολίαν τινὰ, ἂν δύνανται καὶ οἱ ἰατροὶ, διὰ τὰς πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἐπισκέψεις των, ν' ἀπαιτήσωσι δικαιώματα ἀντιμισθίας, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι οὐδεμίαν οἱ ἰατροὶ δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀντιμισθίαν διὰ τὰς ἐπισκέψεις των, ἀφοῦ διὰ ταύτας πληρώνονται κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου. Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 10, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 11, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ περὶ μὲν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1847 γενομένων ἐξόδων, ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου, τὴν ἀναγκαίαν ἐπ' αὐτῶν ἐπενεγκοῦσα ἐλάττωσιν, περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δαπανηθέντων, ὡς σημειουμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1848, θέλει παρομοίως ἀποφασίσει κατὰ τὴν περὶ τούτων συζήτησιν, διὰ ταῦτα ζητεῖ διασάφησιν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· διότι δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἐπιψηφίσῃ ἤδη, ὅσα ἔξοδα ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἔτους διὰ τὴν νόσον τοῦ Σπυρακώλου δὲν ἐνέκρινεν.

Εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχον σημειω-

μένα ὡς ἔξοδα τῆς προκειμένης νόσου δραχμαὶ 33,000, ὡς ἔγγιστα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὡς πραγματικῶς δαπανηθείσας δραχμὰς 14,000 σχεδὸν, ἀφαιρέσασα τὰς λοιπὰς, τὰ δὲ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος γινόμενα ἔξοδα ἐπίσης συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν συζητηθησόμενον ἤδη προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους· ὥστε ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11, ἐννοεῖ μόνον τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1847, πραγματικῶς δαπανηθέντα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη καὶ ἡ Γερουσία, καὶ ὄχι ὅσα ὑπῆρχον σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 11, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 6, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 19 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτεινάντων ὕστερον τινῶν Γερουσιαστῶν, ἵνα μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως προχωρήσῃ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις· διότι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διασκεφθῶσι δεόντως ἐπὶ τῆς διανεμηθείσης σήμερον ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, δι' ἔξοδα Δημοσίου ἀσφαλείας.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΛΙΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 29 Ἰουλίου 1848· ἡμέρᾳ πέμπτῃ·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 9 ὥραν καὶ ἡμίσειαν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰωάννου Στάϊκου, εἰδοποιοῦντος τὴν Γερουσίαν, ὅτι, διορισθεὶς Διοικητὴς τῶν κατὰ τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν Στρατιωτικῶν Δυνάμεων, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς ἐνέργειαν τῶν Γερουσιαστικῶν του καθηκόντων, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπουσίαν του. Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς τρία Νομοσχέδια, καθὼς καὶ τὰς αἰτιολογικὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, α') περὶ πιστώσεως διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, β') περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου **34** § ά ἐδάφ. **2** τοῦ ἀπὸ **19** Ἀπριλίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ε. νόμου, γ') περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλον Γύψου, ἔχοντα ἅπαντα ὡς ἕπεται.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουλίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1**. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ

ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ παρὰ τῆς Βουλῆς ἤδη ψηφισθέντος καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1848**, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. τοῦ ἄρθρου 34, τοῦ περὶ φορολογίας Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἀπὸ τὴν ἐπισυνημμένην ἐνταῦθα πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, παρατηρεῖτε, Κύριοι, τὸ λάθος, ὅπερ παρεισέδυσε κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Νόμου περὶ φορολογίας **1846**, καὶ τὸ ὁποῖον παρηκολούθησε καὶ τοὺς ἐκδοθέντας Νόμους **1847** καὶ **1848**.

Πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ λάθους τούτου ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά τοῦ ἄρθρου **34** τοῦ περὶ φορολογίας Νόμου Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, γενόμενον παραδεκτὸν παρ' αὐτῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, παρακαλουμένην νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **28** Ἰουλίου **1848**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
ΤΑΤΖΗΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **27** Ἰουλίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ § α. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ἐ. Νόμου, ἔχοντος οὕτω.

Διὰ τὴν Κέαν, Ἀκαρνανίαν καὶ Λακεδαίμονα.

Ἔγγειος φόρος	1: 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	56

Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

Ἔγγειος φόρος	1: 10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	65

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Περὶ τῆς κατὰ τὴν Νῆσον Μῆλου ἐξορύξεως τοῦ Γύψου διὰ τὸ Τ. Ε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ κατ' ἔτος ἐξόρυξις τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου θεωρεῖται ἀναγκαία καὶ ὠφέλιμος· ἀναγκαία μὲν, διότι τὰ πλειότερα μέρη τοῦ Κράτους προμηθεύονται ἐκεῖθεν, τὸν ὁποῖον χρειάζονται γύψον· ὠφέλιμος δὲ, διότι ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ αὐτοῦ ἀπολαμβάνει τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τὰς δραχμὰς 6,000 κατ' ἔτος.

Τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἐξωρύσσετο κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη δι' ἐργολαβίας ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διαταγμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα διαχείρισις τῆς Δημοσίου περιουσίας πρέπει νὰ γίνηται διὰ Νόμου, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐνθάδε συνημμένον Νομοσχέδιον. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο περιορίζει τὴν διαχείρισιν τοῦ μνησθέντος ὀρυκτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος, διότι, σκεπτόμενος νὰ σᾶς ὑποβάλλω προσεχῶς ἕτερον Νομοσχέδιον περὶ διαρκοῦς διαχειρίσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν διαχείρισιν ἑνὸς μόνου ἔτους, διὰ νὰ μὴν ἀπωλεσθῇ τὸ ἐφετεινὸν εἰσόδημα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον Μῆλου Γύψου.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐνεργήσῃ καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν ἐξόρυξιν τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον Μῆλου Γύψου δι' ἐργολαβίας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ δι' ἡμερομισθίων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία διὰ τὸ ἐπικαλήπτον καὶ κατεπείγον τῶν διαληφθέντων Νομοσχεδίων, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῶσιν αὐθωρεί, χωρὶς νὰ τυπωθῶσι, καὶ παρεπεμφθῶσιν εἰς τὰ τμήματα πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 150,000 δραχ. Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης προέρχεται, διότι δὲν ἐδόθησαν εἰς αὐτὴν, τὰ περὶ συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναπορεύκτως ἀναγκαῖα νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἰδοποίησεν αὐτὸν ἐπισήμως, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον ἄνευ τινος τροποποιήσεως, ὅτι τὰ περὶ τούτου πρακτικὰ ἀνεγνώσθησαν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐπεκυρώθησαν, καὶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ πρέπει

νὰ δώσῃ πίστιν εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην διαβεβαίωσιν, πιστεύω, ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ταῦτα πάντα· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσέτι, ὡς πληροφοροῦμαι, τὰ Πρακτικὰ δὲν ἀνεγνώσθησαν εἰς τὴν Βουλήν, δύνανται, ἀναγινωσκόμενα, νὰ τροποποιηθῶσι κατ' αἴτησιν τινος τῶν Βουλευτῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ περιμείνωμεν μέχρις οὗ ἐπικυρωθῶσιν.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐντὸς τῆς ἡμέρας θέλει φροντίσει νὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος Πρακτικὰ, τότε, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, θέλει ἐσπευσμένως ἐργασθῆ καὶ καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν εἰρημένων τριῶν Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Ν. Χρυσόγελος.

ΑΘ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρας παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἡ Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐξετάσαντες μετ' ἐπιστασίας τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν Νομοσχέδιον, εὕρομεν, ὅτι καὶ τὰς ἀπαραιτήτους

ἀνάγκας αὐτῶν ἀναπαύει, καὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς διανομὴν τῆς δικαιοσύνης εὐκολύνει ὄχι ὀλίγον· τοὐλάχιστον δὲν ἀρίνει εἰς κανένα Εἰρηνοδίκην καμμίαν πρόφασιν ὀλιγωρίας τῶν χρεῶν του, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ καταθέσῃ ὅλην τὴν δυνατὴν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων του.

Ἡ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὁ Νόμος ἀναθέτει εἰς τοὺς Εἰρηνοδίκας εἶναι τωόντι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος τοῦ λαοῦ, διότι λύει τὰς μικρὰς μὲν ἀλλ' ἀδιακόπως ἐπανερχομένας διαφοράς, εἰς τὰς ὁποίας δίδουν χώραν τὰ καθημερινὰ τοῦ λαοῦ συναλλάγματα. Ἀλλ' οἱ Εἰρηνοδίκαι, οἵτινες καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Νόμου εἰς τὸ νὰ ἐξομαλύνωσι τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδικουμένων συμπολιτῶν των, καὶ νὰ συντηροῦν τὴν μεταξὺ τοῦ λαοῦ ἁρμονίαν, δὲν εἶχον ἕως τώρα, εἰμὴ εὐτελῆ ἀντιμισθίαν, μὴ ἐπαρκοῦσαν εἰς τὰς ἀναποφεύκτους τοῦ βίου χρείας. Τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, θέλον νὰ θεραπεύσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, συμβιβάζει, ὅσον ἐνδέχεται, τὴν παροῦσαν τοῦ δημοσίου ταμείου οἰκονομικὴν κατάστασιν μὲ τὴν ὀφειλομένην πρὸς τοὺς ὑπηρέτας τῆς δικαιοσύνης μισθοδοσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θειοτόκης — Σ. Θειοχαρόπουλος
Γ. Δαρειώτης.
Χ. Κλονάρης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου συζήτησις.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγέλει ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ ἑπόμενα Νομοσχέδια, 1. περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῆς τρίτης τριμηνίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. 2. Περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου· καὶ 3 περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου ε. ε. φορολογικοῦ Νόμου.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτὸ, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, παρετήρησεν, ὅτι, ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὰ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐγκεκριμένα, ἐνόμιζον, ὅτι καὶ τὰ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν αὐτὴν πρακτικὰ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἑκατὸν πιστώσεως, ἤθελον εἶσθαι ἐπίσης ἐπικυρωμένα, καὶ ὡς ἐκ τούτου διϊσχυρίσθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτι τὰ Πρακτικὰ ταῦτα ἦσαν ἕτοιμα· ἀλλ' ὡς ἐπληροφορήθη σήμερον, διακοπείσης τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην, δὲν ἐκυρώθη τὸ μέρος τὸ ἀφορῶν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Οὐδένα πλάγιον σκοπὸν προεῖπετο ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἑκατὸν πιστώσεως Ἐπιτροπή, ἐπέρασεν ἐν μέλος αὐτῆς, ἐπιμένουσα εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, διότι ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς ἀπὸ ἡμιεπίσημον ἔγγραφον τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς, ὅτι τὰ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἑκατὸν πιστώσεως πρακτικὰ δὲν ἦσαν ἐπικυρωμένα, ὡς διακοπείσης τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἐπέρασεν ἄλλος, ἐσυζητήθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς διάφορα Νομοσχέδια, καὶ τὸ περὶ τῆς ἑκατὸν πιστώσεως, δὲν ἦτον δυνατὸν εὐθυμερὸν νὰ συνταχθῶσι καὶ ἀναγνωσθῶσιν ὅλα τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ἐκείνης, ὡς ὀφείλει, καὶ διὰ τοῦτο διεκόπη ἡ περαιτέρω ἀνάγνωσις αὐτῶν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτοῦ, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ χωρὶς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ § α. ἐδαφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτοῦ, οὗ

τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐὰν ἀπό τε τὰ προγεγονότα καὶ τὰ ἐπιγενόμενα τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου, ἐφαίνοντο, ὅτι παρεισέρρυσεν εἴς τε τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τὴν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν τοῦ Νόμου τούτου τυπογραφικὸν λάθος, σημειωθέντος εἰς 56 λεπτὰ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν βαλανιδίων Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος ἀντὶ λεπτῶν 65, τότε περιττὴ καθίσταται ἡ διὰ τοῦ συζητουμένου Νόμου διόρθωσις τοῦ γραφικοῦ τούτου σφάλματος· διότι τὰ γραφικὰ λάθη δὲν διορθοῦνται διὰ Νόμου. Διὰ νὰ μὴ συμβαίνουν ὅμως λάθη δὲν διορθοῦνται διὰ Νόμου. Διὰ νὰ μὴ συμβαίνουν ὅμως καὶ τοῦ λοιποῦ τοιαῦτα γραφικὰ λάθη, ὡς τὸ προκείμενον, καὶ ἐπέρχωνται καὶ ἀνωμαλίαι, ζημιουμένων ἕνεκα τούτων εἴτε τῶν πολιτῶν εἴτε τοῦ δημοσίου, ἀπαιτεῖται κυρίως ἐπὶ τῶν Νόμων νὰ γράφωνται ὁλογράφως τὰ ἀριθμητικὰ ποσά.

Ὁ περὶ φορολογίας Νόμος τοῦ ἔτους 1846, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπέβαλεν εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα τὰ βαλανίδια Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος εἰς λεπτὰ 65 τὸ καντάρι, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς Τόμ. Β'. Σελ. 1300, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ Νόμου τούτου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρεισέδυσε τυπογραφικὸν λάθος, σημειωθέντος τοῦ τέλους εἰς λεπτὰ 56 ἀντὶ 65. Τὸ λάθος τοῦτο περιελαμβάνετο καὶ τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1847 δημοσιευθέντα Νόμον, ὡς ἀπαραλλάκτως σχεδὸν παραδεχθέντα μὲ τὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τὸ αὐτὸ ἐπίσης τυπογραφικὸν λάθος ἐγένετο καὶ εἰς τὸν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δημοσιευθέντα φορολογικὸν Νόμον· διότι οἱ εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττόμενοι φόροι παρεδέχθησαν ὅλως ἀτροποποίητοι, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ τὸ παρεισφρῦσαν λάθος, οὔτε κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, οὔτε κατὰ τὴν εἰς τὰς Βουλὰς συζήτησιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθῇ τὸ λάθος αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθῇ τὸ λάθος τοῦτο πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὡς ἐκ τούτου ζητεῖται ἡ διὰ Νόμου διόρθωσις αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἄλλως πως.

Πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως παντὸς γραφικοῦ σφάλματος τοῦ λοιποῦ, εἶναι καλὸν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, νὰ γράφωνται ὁλογράφως οἱ εἰς τοὺς Νόμους ὑπάρχοντες ἀριθμοί, ἐκτὸς μόνον εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, εἰς τοὺς ὁποίους τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 5, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν Νομοσχέδιον, ἀναγνωσθὲν παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν·

Ἔρχομαι νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὰς ὁποίας θεωρῶ ἀναγκαίας.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰσάγον τὴν μισθοδοσίαν τῶν Εἰρηνοδικῶν, ἀντιβαίνει, νομίζω, εἰς τὴν δικαστικὴν μας Νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ νομομαθεῖς ἀπεδέχθησαν, καὶ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι εἶναι τὸ τελειότερον ἔργον τῆς Ἀντιβασιλείας· ὁ Νομοθέτης δὲν ἐνέκρινε, καὶ ὀρθῶς ποιῶν, νὰ ἦναι μισθωτοὶ οἱ Εἰρηνοδίκαι, διὰ τοῦτο εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων δὲν διορίζεται καμμία ἀντιμισθία τῶν Εἰρηνοδικῶν· καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου δὲν ἦτον μᾶλλον ἡ οἰκονομία τῶν ἐξόδων, ἢ ἡ πρόχειρος διανομὴ τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν λαὸν, ὅταν εἰς ἑκάστην κωμόπολιν, εἰς ἕκαστον χωρίον ὑπάρχουσιν Εἰρηνοδίκαι· ἀλλ' ἤδη διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἀνατρέπεται ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου, διότι ἀντὶ ὁ λαὸς νὰ εὑρίσκῃ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον πρόχειρον, ὡς ἐκφράζεται ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὁ ἄρτος οὗτος θέλει ἐξαγοράζεσθαι ἀκριβὰ· διότι διὰ τὴν μακρὰν ἀπόστασιν τῆς ἕδρας τῶν εἰρηνοδικείων ἀπὸ τὰ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ὑπαγόμενα μέρη, οἱ διαφερόμενοι θέλουν δαπανᾷ περισσότερα παρ' ὅσα λαμβάνουσιν ἀπὸ τοὺς ἐναγομένους, ἢ φέροντες τὰς ζημίας, θέλουν παραιτεῖσθαι ἀπὸ τὰ δικαιώματά των· διὰ τοῦτο ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης παρὰ τῶν Εἰρηνοδικῶν πρέπει νὰ ἦναι ἄμισθος, καὶ εἰς πᾶσαν κωμόπολιν, εἰς πᾶν χωρίον νὰ συστηθῶσιν εἰρηνοδικεῖα, καὶ νὰ διορισθῶσιν εἰρηνοδίκαι ἐχέφρονες καὶ εὐπόληπτοι πολῖται οἵτινες ἀμισθὶ καὶ πατριωτικῶς τὰς διαφορὰς τῶν συγχωρίων των θέλουν διαλύει, καὶ θέλουσιν ἀληθῶς ἐπιδαψιλεύει εἰς τὸν λαὸν ἄρθονον καὶ πρόχειρον τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς δικαιοσύνης· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ εἰρηνοδικιακὴ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης καθίσταται διὰ τὸ πολύπλοκον καὶ δυσκατάληπτον τῆς διαδικασίας, ἀδύνατος εἰς πάντα πολίτην, στερούμενον νομικῶν γνώσεων, ὡς τοῦτο πρὸ χρόνων καὶ εἶπεν εἰς τῶν συναδέλφων μας, ὑπηλίκην δικαστικὴν θέσιν ἤδη κατέχων, γενομένου λόγου περὶ τοῦ τότε ἐνταῦθα εἰρηνοδίκου, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐσύστησε καὶ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας, διὰ νὰ δύναται πᾶς τις τίμιος πολίτης, ἔχων ἀγαθὴν ὑπόληψιν παρὰ τοῖς συγχωρίοις του, νὰ ἐκπληροῖ τὰ εἰρηνοδικιακὰ καθήκοντα διὰ τρόπου συμβιβαστικοῦ, καὶ τοι μεγάλων νομικῶν γνώσεων ἀμοιρῶν. Ἐνθυμούμενος πῶς διανέμετο ἡ δικαιοσύνη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, μοὶ φαίνεται, ὅτι ἔζων εἰς μυθιστορικῶν αἰώνα· τοσοῦτον ἁπλῆ, ταχεῖα, καὶ ἀδάπανος ἦτο τότε ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης. Ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων, οἱ πρόκριτοι εἴτε οἱ

Δημογέροντες μετὰ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ τόπου, διὰ συμβιβαστικοῦ τρόπου, ἐτελείωναν ἐν ἀκαρεῖ τὰς ὑποθέσεις τῶν συμπολιτῶν των ἀμισθί, καὶ οὕτως ἀπάλλαττον τοὺς πολίτας τοῦ νὰ προσφεύγωσιν εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόρασιν τοῦ Κατή. Σήμερον ὅμως τὰ πάντα γίνονται διὰ χρημάτων, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ βραδύτητος.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ ἀπλοποίησις τῆς ὑπηρεσίας ἔπρεπε νὰ ἦναι πρῶτον τῶν Ὑπουργῶν ἔργον, διότι διὰ ταύτης ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἠθέλησε ν' ἀνακουφίσῃ τὸν λαὸν, ἀναβάλλεται ἐπ' ἄπειρον· καὶ ἐνῷ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας μας, ὅτε ὁ λαὸς ἀκόμη δὲν ἦτον ἀναπτυγμένος, ἔπρεπε νὰ δοθῇ μισθοδοσία καὶ εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας, καὶ ἴδε, ὅτε ὁ λαὸς ἀνεπτύχθη, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἅπαντες, καὶ μάλιστα οἱ κατὰ πόλεις διαπρέποντες ἐμυήθησαν, καὶ ἀρκούντως ἐγνώρισαν τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ἔπρεπε νὰ καταργηθῶσι καὶ ἂν ὑπῆρχον αἱ περὶ μισθοδοσίας τῶν εἰρηνοδικῶν διατάξεις, ἴδε, λέγω, ζητεῖται νὰ νομοθετήσωμεν περὶ τῆς μισθοδοσίας τούτων. Τούτου ἕνεκα, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ μεινωσιν αἱ περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰρηνοδικῶν διατάξεις, ὅπως ἔχουσιν εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν μας.

Ἐνῷ ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀναγνωρίζει ἀρ' ἑνὸς, ὅτι οἱ εἰρηνοδίκαι εἶναι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος τοῦ λαοῦ, ἀρ' ἑτέρου θέλει, ὥστε οἱ τὸν ἄρτον τοῦτον διδόντες νὰ λιμώττωσι τὴν πεῖναν· καλὸν βεβαίως ἦθελεν εἶσθαι νὰ ὑπῆρχον καὶ παρ' ἡμῖν ἄνθρωποι πλούσιοι, ἀναδεχόμενοι τὸ βάρος τοῦτο ἀμισθί, καὶ χάριν τιμῆς μόνον, ὡς γίνεται ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν, διότι οἱ ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνάγκας, δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσιν ἀμισθί.

Ἔπρεπεν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ διορίζωνται ἐντόπιοι εἰρηνοδίκαι· ἀλλ' ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ παρελθόντα, θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι οἱ ἐντόπιοι εἰρηνοδίκαι, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ἐγένοντο μάστιγες τῶν συμπολιτῶν των διὰ τὰς πρὸς τοὺς δικαζομένους συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας των· καὶ διὰ τοῦτο, καθὼς ἐγὼ νομίζω, οὐ μόνον οἱ εἰρηνοδίκαι, ἀλλ' ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ ὦναι ἀπὸ ἄλλους Δήμους καὶ Ἐπαρχίας.

Τὸ ἔργον τοῦ εἰρηνοδίκου περιώρισεν ὁ προλαλήσας εἰς τὸ συμβιβάζειν μόνον τοὺς διαφερομένους· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ἐδόθη εἰς αὐτοὺς τὸ ἔργον τοῦτο, κατὰ μίμησιν τῆς Ἀγγλικῆς νομοθεσίας· ἀλλὰ δὲν ἐπιτυχατοκρίθη. Ὅθεν

ἔργον κύριον τῶν εἰρηνοδικῶν εἶναι τὸ δικάζειν, διότι ὁ συμβιβασμὸς πολλὰ σπανίως κατορθοῦται· ἂν δὲ πρὸ τῆς ἐπανασταστάσεως κατωρθοῦτο εὐκόλως, τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον εἶχον οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐμπαίζωνται εἰς τὸν Κατήν· ἀλλ' ἴδε ὁ φόβος οὗτος ἐξέλιπεν, καὶ ἐλπίζων ἕκαστος νὰ δικαιωθῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, δυσκόλως ὑποβάλλεται εἰς συμβιβασμόν.

Ἡ ἀπλοποίησις τῆς νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ὁ προλαλήσας, καὶ τὴν ὁποίαν ἐσύστησε καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ὅσον ἐπιθυμητὴ εἶναι, τόσον καὶ δυσκατόρθωτος· διότι, πρακειμένου νὰ ἀρεσθῇ ὁ νομοθέτης μόνος ἐκ δύο ἀντιθέτων δικαίων καὶ παραδεδεγμένων συστημάτων, τοῦ τῆς γοργότητος, καὶ βραδύτητος, εὑρίσκεται εἰς πλείστων χάος, καὶ εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἐμβριθὴς σκέψις, βαθεῖα μελέτη, καὶ μεγάλη πολυμάθεια· ἂν ὅμως ὁ προλαλήσας θεωρῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εὔκολον, δύναται νὰ προτείνῃ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἠδυνάμην μὲν, ἐπάρχειν ἄλλως, νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ὡς στηριζομένην εἰς τὰ πράγματα καὶ τὴν πεῖραν, ἂν ἐπροκειτο περὶ ἀπλοποιήσεως τῆς νομοθεσίας· ἀλλ' ἴδε τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἄλλο· τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, σκοπὸν ἔχον ν' ἀναπαυσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ ὑπέρογκα τοῦ χαρτοσήμου ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐκ πρυθέσεως οἱ Εἰρηνοδίκαι ἀρθόνως κατενέβαλλον ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ, προσδιορίζει τοὺς λοιποὺς μισθοὺς τῶν Εἰρηνοδικῶν· διὰ τοῦτο, διχγόμενος τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον, συντάσσω εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας, καὶ περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος τῶν διορισθησομένων Εἰρηνοδικῶν.

Παραδεχόμενος τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ἄλλος, προσθέτω μόνον, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ γίνεται κατάχρησις εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν πιστοποιητικῶν πενίας, χορηγουμένων εἰς ἀνθρώπους εὐκατασττάτους ἀδικαίτως· συνινοούμενος ἐπὶ τούτῳ καὶ μὲ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων, ἐπέρανεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, κατανοῶ, ὅτι ἅπαντες παραδέχονται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διότι καὶ αὐτὸς ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅστις ἠναντιοῦτο εἰς τὴν παραδοχήν των, ἐστηρίζετο εἰς δύο λόγους, οἵτινες ὑποστηρίζουν τὸ Νομο-

σχέδιον. Διὰ δύο λόγους, εἶπε, θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὸ Νομοσχέδιον· α) διότι καταχειμαπτίζει, κατ' αὐτὸν, τὴν Νομοθεσίαν, καὶ β') διότι δὲν συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις ἐσύστησε τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν πρῶτον λόγον, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς μὴ ματαρρυθμίζον βάσιν τινὰ τῆς Νομοθεσίας, ἀλλ' ἁπλῶς μέτρον οἰκονικὸν παρεισάγον, συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ τελειοποιεῖ τὴν ὑπ' αὐτῆς καθιερουμένην ἀρχήν, ὅτι οἱ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας ἐπιθυμεῖ τὴν, ὅσον ἔνεστιν, αὔξησιν τῶν εἰρηνοδικείων· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατ' ἀρχὰς συνεστήθη ἓν εἰρηνοδικεῖον ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ, διότι καὶ αἱ νομικαὶ σχέσεις τῶν πολιτῶν ἦσαν περιωρισμέναι. Ἀλλ' ὅμως διὰ τοῦ χρόνου αἱ ἀνάγκαι, καὶ αἱ σχέσεις τούτων ἐπολλαπλασιάσθησαν, αὔξησε καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰρηνοδικείων· καὶ ἂν ἤδη εἰς τινας ἐπαρχίας τὰ ὑπάρχοντα εἰρηνοδικεῖα ἦναι ἀνεπαρκῆ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑποβαλλομένων ὑποθέσεων, εἰς ἄλλας ὅμως ἐπαρκοῦν, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' αὐξηθῶσιν. Ἐν τούτοις καὶ διὰ νὰ αὐξηθοῦν τὰ εἰρηνοδικεῖα, καὶ διὰ νὰ παύσουν αἱ ἐκ μέρους τῶν εἰρηνοδικῶν καταπιέσεις καὶ καταχρήσεις, ὡς ἐπιθυμεῖ ὁ προαγορεύσας πρέπει νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς πόρος ζωῆς, καὶ τοῦτο κατορθοῦται διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ὁ περὶ χαρτοσήμου Νόμος, θέλων νὰ θέσῃ ὅριγμὸν εἰς τὰς παρανόμους εἰσπράξεις καὶ καταχρήσεις τῶν εἰρηνοδικῶν, προπαρεσκεύασεν, ὅτι σήμερον τελειοποιεῖται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, προσδιώρισε δηλονότι τὸ ποσὸν τῶν εἰσπράξεων, καὶ διέγραψε τὸν τρόπον τοῦ εἰσπράττειν, καὶ τοῦ ἐξελέγχειν τὰς εἰσπράξεις, οἱ εἰρηνοδίκαι ἐπομένως δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου, δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσπράττωσι πλέον τοῦ νομίμου τέλους· ἐν τούτοις τὸ ἴδιον συμφέρον σκοποῦντες, εὗρον τὸ μέσον τοῦ ἐπαυξάνειν τὸ ποσὸν τῶν εἰσπράξεων, δικαιώνοντες δηλονότι περισσότερον σφραγιστῶν χάρτην, καὶ ἐκδίδοντες πολλὰς προδικαστικὰς ἀποφάσεις· τὴν κατάχρησιν δὲ ταύτην ἀφαιρεῖ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν δεύτερον λόγον, συμβαίνει ὅλον τὸ ἐναντίον, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μακρὰν τοῦ νὰ ἀντιβαίνῃ εἰς τὴν περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας διάταξιν τοῦ Συντάγματος, τείνει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἁπλοποιοῦν τὴν εἰρηνοδικιακὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν ἐφαρμογήν της, διότι τοῦ

λοιποῦ οἱ εἰρηνοδίκαι μὴ ἔχοντες συμφέρον νὰ ἐκδίδουν πολλὰς προδικαστικὰς ἀποφάσεις περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, θέλουν προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων ταχύτερον· ὁ προαγορεύσας παρίστησε μὲ πολλὴν χάριν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἡ δικαιοσύνη διενέμετο πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἔδειξεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανακάμψωμεν εἰς τὰς ἕξεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλ' ἄλλα ἦσαν τότε τὰ ἤθη, ἄλλο τὸ πολίτευμα· σήμερον δὲ, κατὰ Σύνταγμα, ἡ δικαστικὴ ἐξουσία πρέπει νὰ ἦναι χωρισμένη τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ Νομοθετικῆς· πρέπει τὰ διαχειριζόμενα αὐτὴν πρόσωπα νὰ μὴ μετέχωσι τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ νὰ ἔχουν πεῖραν δικαστικὴν, καὶ γνῶσιν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, διότι δὲν δύναται ὁ τυχὼν νὰ ἦναι καὶ εἰρηνοδίκης, καὶ ἂν ἄλλως εἶναι ἱκανὸς εἰς ἄλλην πολιτικὴν ὑπηρεσίαν.

Διὰ νὰ μὴ περιπέσωμεν δὲ εἰς τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δηλονότι τὰ πάντα σήμερον γίνονται διὰ χρημάτων, πρέπει νὰ μισθοδοτῇ τὸ δημόσιον, τοὺς ὑπηρέτας τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ διανέμωνται αὐτὴ ἀμεροληπτως καὶ ταχέως, καὶ διὰ νὰ παύσουν αἱ μνησθεῖσαι καταχρήσεις.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν παρεισδύσασαν εἰς τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαιώματος τῆς πενίας κατάχρησιν, συμφωνῶ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται περὶ τούτου, διαβεβαιῶ δὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι θέλει λυθῇ ἡ προσκομισθεῖσα ὀρονὶς ἐκ μέρους τῶν ἀριωδίων Ὑπουργῶν, πρὸς παῦσιν καὶ τῆς καταχρήσεως ταύτης.

Ἀπαντῶν εἰς τοὺς προλαλήσαντας, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, παρατηρῶ, ὅτι ἢ δὲν ἐννόησαν καλῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγορεύσεώς μου, ἢ ἠθέλησαν νὰ τὸν παρεξηγήσουν. Εἶπον, ὅτι πρὸς τυχεῖαν καὶ ὀλιγοδάπανον ἐκπεραίωσιν τῶν μικρῶν διαφορῶν τῶν πολιτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολλοὶ εἰρηνοδίκαι, καὶ, εἰ δυνατὸν, εἰς εἰς ἑκάστην Κωμόπολιν, καὶ χωρίον, καὶ ὅτι εὑρίσκονται ἄνθρωποι νοήμονες, εὐυπόληπτοι, καὶ εὐκατάστατοι, δυνάμενοι ν' ἀναδεχθῶσι χάριν τιμῆς μόνον τὴν θέσιν τοῦ εἰρηνοδικείου, καὶ νὰ συμβιβάζωσιν ἀμισθὶ τὰς διαφορὰς τῶν συμπολιτῶν των, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν ἐπιθυμῶ νὰ ρθάσωμεν, ἀνέφερον ἁπλῶς, ὅτι καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οὕτως ἐγένετο, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ ἐπιθυμήσω τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐν γένει, ὡς εἶπε λαβὸν οἱ προλαλήσαντες· ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνεβιβάζοντο εὐκόλως οἱ πολῖται διὰ τῶν Ἐπισκόπων καὶ Δημογερόντων, διότι ἐροβοῦντο νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸν Κατῆν, ὡς

εἶπεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς· διότι καὶ οἱ ἔχοντες τὰ μέσα νὰ διαφθείρουν τὸν κριτὴν, ἐπροτίμων μᾶλλον τὴν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ διάλυσιν τῶν διαφορῶν των, ταῦτα λοιπὸν πάντα ἦσαν ἀποτέλεσμα τῆς καλῆς ἀνατροφῆς, καὶ τῆς ἁπλότητος τῶν ἠθῶν τῆς κοινωνίας ἐκείνης, δι' ὧν αὕτη οὐ μόνον ἐν ἁρμονίᾳ διῆγεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀνεκτήσατο.

Οἱ ἐντόπιοι, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, διορισθέντες εἰρηνοδίκαι κατέστησαν μάστιγες τῶν συμπολιτῶν των· τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ τις μάστιξ τῶν συμπολιτῶν του, διορισθεὶς εἰρηνοδίκης, ὅταν ἀπολαύῃ παρ' αὐτοῖς κοινὴν ὑπόληψιν διὰ τε τὴν τιμιότητά του, τὴν εὐθυδικίαν του, καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος του. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνέφερον εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου, ὁ μετ' ἐμὲ ἀγορεύσας μοι εἶχεν ἄλλοτε εἰπεῖ, ὅτι δὲν δύνανται τις νὰ γίνῃ εἰρηνοδίκης, χωρὶς νὰ καταβάλῃ ἀπρίτους πόνους περὶ τὴν σπουδὴν τῆς δικονομίας, διὰ ταῦτα εἶπον ὅτι ἐπιθυμῶ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας, διότι ἄλλως, ὀλίγιστοι θέλουν εὑρεθῇ κατοχοι ταύτης, καὶ ἑπομένως ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, τὸν ὁποῖον προσφέρουν οἱ εἰρηνοδίκαι, θέλει καταντήσει μονοπωλείον τινῶν· τούτου ἕνεκα, ὠφείλον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ φροντίσουν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς συνταγματικῆς πολιτείας περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς δικαστικῆς Νομοθεσίας, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος νὰ γίνῃ εἰρηνοδίκης, ὅταν ἀμοιρῇ μὲν ἐπιστημονικῆς τῶν Νόμων διδασκαλίας, ἔχῃ ὅμως ἄλλην μάθησιν καὶ ἱκανότητα. Δὲν παραδέχομαι δὲ ὅτι κύριον ἔργον τῶν εἰρηνοδικῶν εἶναι τὸ δικάζειν· ἀπ' ἐναντίας κύριον αὐτῶν ἔργον εἶναι τὸ συμβιβάζειν τοὺς διαφερομένους· καὶ ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσουν οἱ τίμιοι πολῖται, ἀλλ' οἱ μόνον τὰ ἄρθρα τῆς δικονομίας μηχανικῶς ἐκμαθόντες, ποτὲ δὲν θέλομεν φθάσει εἰς τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι νὰ ἐνεργῶσι τὰ εἰρηνοδικαῖα καθήκοντα καὶ οἱ τίμιοι πολῖται.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι τὸ περὶ ἁπλοποιήσεως Νομοσχέδιον, ἐπιθυμῶ νὰ παρουσιάσωσιν οἱ νομομαθεῖς συναδελφοί μου, καὶ ὄχι ἐγὼ, ὡς ἀνέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, διότι, καὶ ἂν στερῶμαι νομικῆς ἐπιστημονικῆς μαθήσεως, δύναμαι νὰ διακρίνω τὸν καλῶς ἔχοντα Νόμον, καὶ τὰ καλὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, καθὼς καὶ πᾶς τις τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ ἔχων, δύναται νὰ διακρίνῃ τὰ ὡραῖα καλλιτεχνήματα, ἂν καὶ δὲν γνωρίζῃ ὁ ἴδιος ν' κατασκευάσῃ ταῦτα.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Τὸ ἄρθρον **1** ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου **2**, παρατήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι μὴ προτιθέμενος ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένην μισθοδοσίαν τῶν τε Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, μήτε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλει καταδείξει μόνον, ὅτι ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα χρηματικὴ ὑπέρβασις, δὲν συνίσταται εἰς δραχ. **24,087:67/00**, ὡς ἐξάγει ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπολογισμὸν, ἀλλ' ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς **112,927:67**. Διὰ νὰ καταδειχθῇ δὲ ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις ἀπαιτεῖται νὰ συνδιασθῇ τὸ **2** ἄρθρον μετὰ τοῦ **3**, καὶ νὰ σημειωθῇ ὁλόκληρος ἡ μηνιαία μισθοδοσία τῶν Εἰρηνοδικῶν τῆς τε δ'. καὶ γ'. τάξεως, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ **2** ἄρθρῳ, χωρὶς νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν Συμβολαιογραφούντων Εἰρηνοδικῶν δραχ. **30** κατὰ μῆνα, τὰς ὁποίας θέλουν λαμβάνει κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **3** ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ καταναλισκομένου παρ' αὐτῶν πραγματικοῦ χάρτου. Οὗτο θέλομεν ἔχει διὰ μισθοδοσίαν

Α'. **5.** Εἰρηνοδικῶν ε'. τάξεως, ἀνὰ δραχ. **180** μηνιαίως, δραχ. **900** ἐτησίως	δρ.	**10,800**
27. Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ δραχ. **130** κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως **3510**, ἐτησίως	»	**42,120**
56. Ὁμοίων γ'. τάξεως ἀνὰ δραχ. **100** κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως **5600**, ἐτησίως	»	**67,200**
24. Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ **70** δραχ. κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως **1680**, ἐτησίως	»	**20,190**
	Δραχ.	**140,280**
Β'. Διὰ μισθοὺς Γραμματέων καὶ τῶν τεσσάρων τάξεων, ὅλων ἐτησίως	»	**86,640**
Γ'. Διὰ γραφικὰ ἔξοδα ἐτησίως	»	**16,128**
Τὸ ὅλον ἐτησίων ποσὸν τῶν ἐξόδων	Δραχ.	**243,048**

Ἐὰν δὲ προστεθῇ καὶ τὸ ποσὸν τὸ ἀπὸ τοὺς Εἰρηνοδίκας τῆς δ'. τάξεως καταναλισκομένου ἐνσήμου χάρτου ἐκ δραχμῶν ὁμοίως **30** ὡς ἔγγιστα κατὰ μῆνα, ὡς ὑποτίθεται καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, συμποσοῦνται » **8,640**

Τὸ ὅλον τῆς ἐτησίας δαπάνης Δραχ. **251,688**

Ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νόμου προκύπτουσα ὠφέλεια τοῦ Δημοσίου εἶναι ἀ. τὸ μέχρι τοῦδε διδόμενον ἐπιμίσθιον εἰς τε τοὺς Εἰρηνοδίκας καὶ Γραμματεῖς ἐτησίως Δραχ. 39,900

6'. Τὰ ἥμισυ τοῦ καταναλισκομένου σφραγιστικοῦ χάρτου ἐτησίως, λαμβανομένου ὡς ὅρου τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1844 δαπανηθέντος, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ληρθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη. » 138,860:33

Τὸ ὅλον τῆς ὠφελείας Δραχ. 178,760:33

Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφαιρεθῶσιν ὡς ἔγγιστα ἐκ τοῦ καταναλωθησομένου χαρτοσήμου » 40,000

διότι οἱ Εἰρηνοδίκαι ὡς μισθοδοτούμενοι, δὲν ἔχουν συμφέρουν εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ σφραγιστικοῦ χάρτου, καὶ ἑπομένως δὲν θέλουν καταναλίσκει ὅσον ἄλλοτε κατηνάλισκον καταπιέζοντες τὸν λαὸν διὰ τῆς ἐκδόσεως προδικαστικῶν πράξεων, θέλει μένει καθαρὰ τοῦ δημοσίου ὠφέλεια κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον Δραχ. 138,760:33

αἵτινες ἀφαιρούμεναι ἐκ τῆς αἰτήσεως δαπανηθησομένης ποσότητος τῶν δραχ. 251,688, ὑπολείπεται ὑπέρβασις ἐκ δραχ. 112,927:67 καὶ ὄχι ἐκ δραχμῶν 24,087:67, ὡς ἀναφέρεται ἐσφαλμένως εἰς τὸν περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικείων συνταχθέντα πίνακα δυνάμει τοῦ προκειμένου Νόμου. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἤθελε προκύψει, καὶ ἐὰν οἱ μισθοὶ τῶν Εἰρηνοδικῶν ἤθελον ὑπολογισθῇ, ὡς ὑπολογίζονται εἰς τὴν ἔκθεσιν· διότι τότε τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ ἀντίτιμον τοῦ χαρτοσήμου, τὸ ὁποῖον μένει εἰς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 15,000 διὰ τὴν μερίδα τῶν ἀποδοχῶν τῶν Εἰρηνοδικῶν, τὸ ὁποῖον ὑπολογίζεται εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ παντελῶς ὑπ' ὄψιν· διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1844 ἔμενεν εἰς χεῖρας τῶν Εἰρηνοδικῶν ἀντίτιμον σφραγιστοῦ χάρτου δραχ. 30,000 ἄλλο τόσο πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἔλαβον οἱ ἴδιοι κατὰ τὸ 1844 ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ 1843 (διότι τοῦτο συμβαίνει συνήθως, ὡς ἀναφέρει ὁ Κ. Ὑπουργός). Ἀλλὰ καθὼς ἐκεῖνο

μετεφέρθη εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, οὕτω καὶ τὸ τοῦ 1844 πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1845.

Ἡ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης διαφορὰ, ἐπέρασεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, τὴν ὁποίαν παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, προέρχεται, ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ ἄρθρ. 2 σημειοῦται τὸ ποσὸν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ οὐχὶ τῆς πραγματικῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ διὰ τοὺς Εἰρηνοδίκας τῆς 6'. καὶ γ'. τάξεως σημειούμενον ποσὸν τῆς μισθοδοσίας των ἐκ δραχ. 130 κατὰ μῆνα· διότι οὗτοι, ὁπόταν ἐκπληρώσι συγχρόνως καὶ χρέη συμβολαιογράφου, δὲν λαμβάνουσιν ἀκεραίαν τὴν ὀνομαστικὴν ταύτην μισθοδοσίαν των, ἀλλὰ μόνον τὴν πραγματικὴν ἐκ δραχμῶν 100 καὶ 70 κατὰ μῆνα.

Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου θέλει δαπανᾶσθαι ὀλιγώτερος ἔντιμος χάρτης πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, ἡ ζημία ὅμως αὕτη θέλει στραφῇ πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ, διότι ἡ δικαιοσύνη, τὴν ὁποίαν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις ν' ἀπονέμῃ πρὸς τοὺς πολίτας, πρέπει νὰ χορηγῆται δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὄχι τοῦ λαοῦ.

Καθὼς δ' ἀρχὴ τῶν τεθέντα ὅρων τῶν τελῶν τοῦ καταναλωθέντος ἐνσήμου χάρτου κατὰ τὸ 1844, ἐλήφθη ὁ ὅρος οὗτος, διότι εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον τὸ διὰ τὴν μερίδα τῶν Εἰρηνοδικῶν δαπανηθὲν χαρτόσημον κατὰ τὸ ἔτος 1845-1847. οὐδεμία ὅμως ὑπάρχει ἀφορμὴ, ὅτι τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845 1847 καταναλωθὲν χαρτόσημον θέλει εἶσθαι πολλῷ ἀνώτερον τοῦ εἰς τὰ προηγούμενα ἔτη δαπανηθέντος, ἕνεκα τῆς ἀναπτύξεως τῶν κοινωνικῶν σχέσεων καὶ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῶν πολιτῶν.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπέρβασις τῶν δραχμῶν 112,927:67 προέλθεν, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἐτέθη πραγματικὴ ἡ μισθοδοσία τῶν Εἰρηνοδικῶν τῆς 6'. καὶ γ'. τάξεως ἐκ δραχμῶν 130 καὶ 100 κατὰ μῆνα, ὡς σημειοῦται εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐλογίσθη ὅτι ἡ αὐτὴ, ὡς μέχρι τοῦδε, θέλει καταναλωθῇ ποσότης τοῦ ἐνσήμου χάρτου. Ἐὰν δὲ γένῃ ἐκπεσμὸς ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν τῆς 6'. καὶ γ'. τάξεως Εἰρηνοδικῶν, ὡς συμβολαιογραφούντων, τότε θέλει ἐπέλθει καὶ ἔκπτωσις τοῦ ἀντιτίμου τοῦ δαπανηθησομένου σφραγιστοῦ χάρτου, ἀπὸ τὸ ὁποῖον οἱ συμβολαιογραφοῦντες Εἰρηνοδίκαι θέλουν λαμβάνει τὸ ἐλλεῖπον εἰς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας των, ἤτοι δραχ. 30 ἕκαστος κατὰ μῆνα, καὶ ἔτι πλέον.

Καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, καθ' ἣν θέλει γίνει ὑπέρβασις ἐξόδων πλέον τῶν δραχμῶν **24,087:67**, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργός, ἀναπληροῦται ὅμως αὕτη διά τινος ἄλλης ὠφελείας, ἤτοι τῆς προσθήκης καὶ ἄλλων συμβολαιογράφων εἰς μέρη, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, καὶ τότε, καὶ οἱ πολῖται θέλουσιν ἀποφεύγει τὰ ἔξοδα καὶ τοὺς κόπους, προερχόντες εἰς τὰ μακρὰν τῆς διαμονῆς των εὑρεύοντα Συμβολαιογραφεῖα πρὸς σύνταξιν τῶν διαφόρων ἀναγκαίων συμβολαίων, καὶ τὸ Δημόσιον θέλει ὠφελεῖσθαι ἕνεκα τῆς συντάξεως πολλῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, δὲν πρόκειται ἤδη περὶ χρηματικοῦ τινος πόρου, διὰ νὰ ἐξετασθῇ, ἂν θέλει γίνει ὑπέρβασις ἐξόδων, ἀλλὰ περὶ διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, χάριν τῆς ὁποίας καὶ ζημία ἂν ἐπέλθῃ εἰς τὸ Δημόσιον, θέλει λογίζεσθαι μηδὲν ὡς πρὸς τὴν ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ.

Ἐὰν προστεθῶσιν εἰς τοὺς ὑπάρχοντας καὶ ἄλλοι Συμβολαιογράφοι, ἀντέταξεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τότε ὀλίγοι μὲν ἐξ αὐτῶν θέλουσιν ἔχει ἐργασίας καὶ ὠφελείας, οἱ δὲ ἄλλοι οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐνεργοῦντες διὰ τὴν πληθὺν τῶν συμβολαιογραφείων, θέλουν ὑποπέσει εἰς ἀνάγκης εἰς καταχρήσεις.

Εἶναι ἀληθές, εἶπεν ὁ Ὑπουργός, ὅτι εἶναι πολὺς ἐνταῦθα ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβολαιογράφων, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην ἀπολαμβάνουσιν ὠφέλειαν· ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον διώρισεν ἡ Κυβέρνησις, κατὰ πρόταξιν τοῦ Δικαστηρίου, πρὸς εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, ἀπαντήσασα ἴσως εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προτάσεως ταύτης. Ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ὅμως ἐνταῦθα πληθύος τῶν συμβολαιογραφείων, δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ γενικὸν καὶ ἀκριβὲς συμπέρασμα, ὅτι θέλουσιν εἶσθαι ἄχρηστα, καὶ ὅσα ἄλλα συμβολαιογραφεῖα προστεθῶσιν εἰς διαρρύθμους τοῦ Κράτους Δήμους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχουσι· δύνται μόλις εἰς δύο ἢ τρεῖς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ὑπάρχει ἓν συμβολαιογραφεῖον, ἀναγκαζομένων τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως ταύτης, καὶ ἔξοδα καὶ κόπους νὰ καταβάλλωσιν διὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Συμβολαιογράφου, πρὸς σύνταξιν τῶν κατεπειγόντων ἰδιωτικῶν συμβολαίων, καὶ πολλάκις νὰ ζημιοῦνται διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐμφάνισίν των.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ **2** ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **3, 4, 5** καὶ **6**, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἑπομένως τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **22** πρὸς **9**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **23** Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν **12** ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δρ. **150,000** δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΥΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἡ Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δρ. 150 χιλιάδων δι' ἔξοδα Δημοσίου ἀσφαλείας Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, Κύριοι, διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὰς συνοδευούσας τοῦτο ἐκθέσεις

τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ λαβοῦσα, ὅσας ἐνόμισεν ἀναγκαίας πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, παρατηρεῖ·

Α. Ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις ζητεῖται δι' ἔξοδα γεγονότα καὶ γεννησόμενα.

Β'. Ὅτι τὸ Κεφάλαιον Γ'. Ἄρθρον 1, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις, δὲν προσδιορίζει τὴν διάθεσιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἤδη παρουσιάζει τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς ἡ Ἐθνοφυλακή.

Γ'. Ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὁριζομένων ἡ δαπάνη γίνεται ἀκανονίστως.

Ἐκ τούτων δ' ἁπάντων ἠδύνατο νὰ σχηματισθῇ πεποίθησις πρὸς μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου. Θεωροῦσα ὅμως ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς περιστάσεις, αἵτινες προύκάλεσαν τὴν ἀνάγκην ταύτην, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία, προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, πρέπει νὰ συνδράμῃ πρὸς ταῦτα τὴν Κυβέρνησιν, παρεδέχθη μὲν τὸ Νομοσχέδιον, ἐνόμισεν ὅμως ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ τὴν ἑξῆς προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ· « Ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, τοῦ ὁποίου » ὁ τρόπος θέλει κανονισθῇ προηγουμένως διὰ Νόμου ».

Τὴν προσθήκην ταύτην ἐνόμισεν ἀναγκαίαν ἡ Ἐπιτροπή, διὰ νὰ προληφθῶσι καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ λάβουν χώραν ἀπὸ τοὺς αἰτοῦντας ὡς πρὸς τὰ γεγονότα, νὰ κανονισθῶσι δὲ καὶ τὰ μέλλοντα, καθόσον καὶ τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λησταίας Βατιλικὸν Διάταγμα οὔτε δημοσιευμένον εἶναι, οὔτε, ὅσας ἀπαιτοῦνται διατάξεις, φέρει.

Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ εἰς τὸ Σῶμα μὲ τὴν εἰς τὸ 2 ἄρθρον προστεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρον 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῇ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, τοῦ ὁποίου ὁ τρόπος θέλει κανονισθῇ προηγουμένως » διὰ Νόμου. »

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ πλειονοψηφίαν· ἓν δὲ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, ἐπιφέρει τοὺς ἑξῆς λόγους·

Δὲν παραδέχεται τὴν ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας προτεινομένην προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρ. 2, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ χορηγουμένη

ποσότης θέλει διατεθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου κανονισθησομένου διὰ Νόμου, προτεῖνον εἰς τὸ Σῶμα νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Α. Διότι, ἡ Νομοθετικὴ καὶ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ἔχουσι δύο διακεκριμμένα ἀπ' ἀλλήλων καθήκοντα· ἡ μὲν νὰ ψηφίζῃ Νόμους γενικοὺς, σαφεῖς, καὶ συντόμους· ἡ δὲ νὰ κανονίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἐὰν λοιπὸν βάλωμεν κανονικοὺς ὅρους εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως, ἐπεμβαίνομεν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, καὶ καθιστάμεθα συγχρόνως Νομοθέται καὶ Ἐκτελεσταί.

Β. Διότι, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τὴν καλὴν διαχείρισιν τῶν διαφόρων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγουμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν πιστώσεων ὑπολαμβάνομεν ἀποχρώσας ἐγγυήσεις τὰς κανονισμένας λογιστικὰς διατυπώσεις, ὑπάρχει ἄτοπον, ὥστε δι' ἀσήμαντον κατ' ἀναλογίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν νὰ ζητῶμεν περισσοτέρας ἐγγυήσεις.

Γ. Διότι, ἡ ἔχομεν πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τότε, μὴν ἔχοντες τὴν ἰδέαν τῆς παρ' αὐτοῦ καταχρήσεως τῆς προκειμένης πιστώσεως, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φαινώμεθα ἐναντίοι τῆς πεποιθήσεώς μας, ἢ δὲν ἔχομεν πίστιν, καὶ τότε εἶναι μάταιοι οἱ περιορισμοὶ διὰ τῆς ἐπεμβάσεώς μας εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Δ. Διότι, τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπεύθυνον ὂν, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ διαχείρισιν τῶν χορηγουμένων εἴτε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἴτε διὰ τῶν Νομοσχεδίων πιστώσεων, ὀφείλει οἰκοθεν νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα εἰς ἐξασφάλισίν του μέτρα· ἐὰν δ' ἡμεῖς θέσωμεν κανονικοὺς ὅρους, τότε, ἀντιβαίνοντες εἰς τὰς θεμελιώδεις τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ἀφαιροῦμεν τὸ ὑπεύθυνον ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ τεθησόμενοι κανονικοὶ ὅροι, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ προϊδωσιν ὅλας τὰς περιστάσεις, δὲν θέλουσι φέρει τὸ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα, θέλει ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ἀνεύθυνον, ἀρκούμενον νὰ εἰπῇ εἰς τὰς Βουλὰς, ὅτι ἐνήργησε κατὰ τοὺς ὑπ' αὐτῶν τεθέντας κανονικοὺς ὅρους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θεοτόκης. — Ἀδάμπρος Νάκος.
Δρόσος Μανσόλας. — Ἀναστάσιος Λόντος.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀναγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

Προτείναντος δέ τινος, ἵνα, κατὰ τὴν εἰς τ' ἀναγνωσθέντα σήμερον Πρακτικὰ ἐμπεριεχομένην ἡμερησίαν διάταξιν, προχωρήσῃ ἡ Γερουσία ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ **1848**, καὶ ἄλλων αἰτησαμένων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέχρις οὗ ψηφισθῇ τὸ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχέδιον. ὡς περὶ τούτου ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **31** Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους· καθ' ὅσον οὔτε οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ἤδη παρόντες, οὔτε οἱ πλεῖστοι τῶν Γερουσιαστῶν ἔχουσιν ἀνὰ χεῖρας τὰς διαφόρους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ σημειώσεις των, διὰ νὰ ἐπιφέρωσιν, ὅσας νομίζωσιν ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Βουλῶν εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἕνεκα τούτου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἔκτακτος πίστωσις, ὡς παάρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ θεωρουμένη, δύναται νὰ ψηφισθῇ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεχθεῖσα τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ ἀπὸ **30** Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. **30,069** ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ χορηγοῦνται αἱ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, ἀποστελλομένου συγχρόνως καὶ ὀνομαστικοῦ περὶ τούτων καταλόγου μὲ ἀνακεφαλαιωτικὸν πίνακα.

Ἀπεφασίσθη δὲ, ἵνα παραπεμφθῇ τό τε εἰρημένον ἔγγραφον καὶ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν, διὰ νὰ διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν, καὶ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν ζητηθεισῶν πληροφορειῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι **53** μελῶν τῆς Γερουσίας ὑπαρχόντων ἤδη ζώντων, δύναται νὰ συμπληρῶται τοῦ λοιποῦ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ τῆς παρουσίας

27 μόνων μελῶν, ἤτοι διὰ τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ πλέον ἑνὸς, καὶ οὐχὶ διὰ **28**, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ. ἀπαγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ τε Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Λρ. Βλάσης.

---

16 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἑνὸς μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **10** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχεδίου **δρ.χ. 150,000** δι' ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, εἰς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν.

Διὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλω στηρίξει τοὺς λόγους μου εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. ἤτις, ἂν καὶ πολλάκις καταπολεμῆται, ἐπὶ τέλους ὑπερισχύει· τὴν ἀλήθειαν δὲ ταύτην ἠθέλησε νὰ ἐπισκιάσῃ ἓν ἔντιμον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Γ. Ἀντωνόπουλος δι' ἐπι-

χειρημάτων τινων, αλλὰ τὰ ἐπιχειρήματά του ταῦτα εἰναι μὲν ἐπιτήδεια, δὲν δύνανται ὅμως νὰ κατισχύσωσι τῆς ἀληθείας, ὡς θέλει δηλωθῆ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνασκευῆς ἑνὸς ἑκάστου τούτων, καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου, τὸ ὁποῖον θεωρῶ, ὡς βάσιν καὶ τῶν ἄλλων.

Καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἐπιχείρημα.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, προτείνουσα νὰ διατεθῆ ἡ ζητουμένη ποσότης ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, κανονισθησομένου διὰ Νόμου, οὐδόλως προτείνει πρᾶγμα, ὑπαρξίου τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἐκδίδει τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων Διατάγματα, καὶ συντάττει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κανονίση καὶ τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει ἐξετασθῆ, καὶ ἐξακριβωθῆ, ἐὰν ἐξετελέσθησαν, ἢ ὄχι, ὁ Νόμος, ἢ αἱ Διαταγαὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας· τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας· διότι αὕτη καὶ μόνη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίση τὸν τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐξελέγχωνται αἱ πράξεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, διότι ἄλλως, ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἤθελεν ἐξελέγχει αὐτὴ ἑαυτήν, καὶ ἡ ἐξέλεγξις αὕτη δὲν ἤθελε φέρει κανὲν ἀποτέλεσμα, καθόσον τὰ πράγματα ἤθελον παριστάνεσθαι πάντοτε κατὰ τὸ θέλημα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν προτείνει ν' ἀφαιρέσητε ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῆς χορηγουμένης πιστώσεως, ἢ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προκειμένου Νόμου, ἀλλὰ μόνον νὰ κανονισθῆ ὁ τρόπος, δι' οὗ θέλει ἐξελεγχθῆ, πῶς ἡ χορηγουμένη πίστωσις ἐδαπανήθη.

Ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νόμος εἶναι βεβαίως ἔργον ἐχι τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀλλὰ τῆς Νομοθετικῆς. Τὸ δικάζειν ἀνατίθεται εἰς τὴν δικαστικὴν Ἐξουσίαν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὁ τρόπος τοῦ δικάζειν, ὁ τρόπος τῆς διαδικασίας κανονίζεται παρὰ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας.

Ἐκ τῆς προτεινομένης προπολογίας δὲν ἐμποδίζεται ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία τοῦ νὰ διαθέση τὴν χορηγουμένην πίστωσιν, ἢ νὰ κανονίση διὰ Διαταγμάτων τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως, ἀλλ' ἀπαγορεύεται μόνον εἰς αὐτὴν, νὰ διαθέση τὸ χορηγούμενον ποσὸν, πρὶν ἢ κανονισθῆ διὰ Νόμου ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον θέλει ἐξελεγχθῆ, ἐὰν ἡ χορηγουμένη πίστωσις ἐδαπανήθη πραγματικῶς διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Οὐδὲν λοιπὸν κοινὸν μεταξὺ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα.

Διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ἰσχυροποιεῖται μάλλον ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία εἶναι ἁρμοδία νὰ κανονίζη τὸν τρόπον τῆς ἐξελέγξεως· διότι ὁ ἐνισταμένος εἰς τὴν γνώμην ταύτην, λέγων, ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ ζητῶμεν περισσοτέρας ἐγγυήσεις δι' ἀσήμαντον κατ' ἀναλογίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν, ἀφοῦ θεωροῦμεν ἀποχρώσας ἐγγυήσεις τὰς κανονισμένας λογιστικὰς διατυπώσεις, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν διαφόρων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγουμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν πιστώσεων, παραδέχεται ἀναμφιβόλως, ὅτι πρέπει νὰ προϋπάρχῃ κανονισμὸς περὶ ἑκάστου ἐξόδου.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὑπάρχουσι κανονισμέναι λογιστικαὶ διατυπώσεις, ἀλλ' αὐταὶ ἀφοροῦσι τὴν ἐξέλεγξιν τῶν γενομένων δαπανῶν ἐπὶ τῇ βάσει Νόμων, ἢ Β. Διαταγμάτων, ἰσχύν Νόμου ἐχόντων· προκειμένου ὅμως περὶ ποσοτήτων, αἵτινες τίθενται ἁπλῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, χωρὶς νὰ ὁρίζηται καὶ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως, πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ κανονισθῆ δι' ἰδιαιτέρου Νόμου ὁ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως, ὡς μὴ ἐπαρκουσῶν πλέον τῶν ὁρισμένων ἤδη λογιστικῶν διατυπώσεων. Πρόκειται περὶ μισθοδοσίας Ἐθνοφυλάκων· πῶς διὰ τῶν συνήθων λογιστικῶν διατυπώσεων δύναται νὰ ἐξακριβωθῆ, ἐὰν ἕκαστος ἐκ τῶν διαταχθέντων νὰ στρατολογήσωσιν ἐστρατολόγησε πραγματικῶς, τὸν ὁποῖον σημεῖοι ἀριθμῶν τῶν ἐθνοφυλάκων, εἰς τὸν ὁποῖον παρουσιάζει κατάλογον; ἐὰν οὗτος ἀπαιτοῦν μισθὸν ἐὰν οὗτος πραγματικῶς ὑπηρέτησεν καὶ πόσον καιρὸν, ἢ ἐὰν ἐπληρώθη εἰς αὐτοὺς μισθός; Ἐὰν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, συνεννοουμένη μὲ τοὺς ὑπαλλήλους Ἀρχὰς, θελήση νὰ παραμορφώσῃ τὴν ἀλήθειαν, πῶς θέλουσιν ἀποδειχθῆ αἱ καταχρήσεις; Ἐὰν ἡ στρατολογία τῶν Ἐθνοφυλάκων ἐγίνετο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3|15 Ὀκτωβρίου **1843** Νόμου, τότε ὁδὸν εἴχομεν χρείαν τοῦ προτεινομένου σήμερον ἐλέγχου. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴ γίνεται ἀπανωνίστως, εἶναι ἄφευκτος ἡ ὕπαρξις περὶ ἐξελέγξεως Νόμου. Ὑπάρχει μὲν τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Διάταγμα, ἀφορῶν τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ τοῦτο ὡς εἰδικὸν, καὶ ὡς μὴ εἰσέτι δημοσιευμένον, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ.

Ἡ προτεινομένη ἄρα ἔνστασις ἑνὸς τῶν μελῶν, εἶναι σόφισμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ καλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ τρίτον ἐπιχείρημα.

Εἶναι γελοῖον νὰ γίνηται σήμερον λόγος περὶ τοιούτου ζητήματος, ἐὰν ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ μή. Ἐκτὸς τούτου, ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐμπιστοσύνη τῆς Γερουσίας δὲν εἶναι λόγος, δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὴν τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου πλούτου, διότι οὕτως, ἅπαντες οἱ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου Νόμοι ἤθελον εἶσθαι περιττοί, καὶ ἔπρεπε νὰ λύωνται ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν διαχείρισιν τοῦ δημοσίου πλούτου ζητήματα διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἐμπιστοσύνης.

Τὸ τέταρτον ἐπιχείρημα, ὅτι καταστρέφεται διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, εἶναι ὅλως παράδοξον· ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὸν Νόμον, αὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ὁρίσῃ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει ἐξετασθῇ, ἐὰν ἐξετέλεσεν, ἢ μή, τὸν Νόμον. Ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος, ἐὰν δὲν ἐξετέλεσε τὸν Νόμον, ἢ τὸν ἐξετέλεσε κακῶς· εἶναι προσέτι ὑπεύθυνος, ἐὰν, κανονισθέντος τοῦ τρόπου τῆς ἐξελέγξεως τῶν πράξεών του, δὲν ἐνήργησε κατ' αὐτόν. Ἐνδεχόμενον ὁ περὶ ἐξελέγξεως Νόμος νὰ μὴν εἶναι ἀκριβής, ἢ νὰ μὴ προβλέπῃ ὅλας τὰς περιπτώσεις· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι καταστρέφεται τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλ' ὅτι πᾶν ἀνθρώπινον ἔργον εἶναι ἀτελές, καὶ περὶ τούτου οὐδεὶς βέβαια ἀντιλέγει. Τὸ καταστρέφον τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, δὲν εἶναι ἡ προπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἡ ἐναντία γνώμη, καθότι, μὴ ὑπάρχοντος κανονισμένου τοῦ τρόπου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξελέγχονται αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, τὸ ὑπεύθυνον αὐτῶν καθίσταται ἰδανικόν.

Καὶ ταῦτα πρὸς ἀνασκευὴν τῶν ἐπιχειρημάτων τούτων· μεταβαίνω ἤδη νὰ δικαιολογήσω ἐν ὀλίγοις τὴν παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένην προπολογίαν, ἂν καὶ ἀρκούντως εἰς τὴν ἔκθεσιν διαγράφονται ἐν συντόμῳ οἱ προκαλέσαντες αὐτὴν λόγοι.

Ἡ Ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν προκειμένην πίστωσιν ἔγγραφα, ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τριῶν ἀντικειμένων, ἀναφερομένων ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς.

Ἡ προκειμένη πίστωσις ἀφορᾷ γεγονότα, καὶ γενησόμενα ἔξοδα, διότι, τὸ μὲν νομοσχέδιον προβλέπει τὰ δεύτερα, ἡ δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τὰ πρῶτα, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν ἤρκεσαν τὰ διὰ τῆς προηγουμένης πιστώσεως χορηγηθέντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐδαπανήθησαν περισσότερα, ἐνῷ, ὅτε κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ προϋπολογισμός, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ στάσις εἶχε διαλυθῇ, καὶ ἡ Ἐθνοφυλακὴ εἶχε διαλυθῇ διὰ Διαταγμάτων τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερεν, ὅτι ὑπάρχει ἔλλειμμα ἐξόδων, ἐνῷ, ἂν ἀληθῶς ὑπῆρχε, ἔπρεπε νὰ τὸ ἀναφέρῃ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ προσέτι, ὅτι τὸ Κεφ. Γ'. ἄρθρον 1. ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις, δὲν ἀναφέρει καὶ περὶ ἐξόδων τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ μόνον περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας, περὶ περιθάλψεως τῶν πυρίτων, καὶ περὶ ἀποπομπῆς τῶν ραουλοβίων· ἀλλὰ τὸ περὶ λῃστείας Διάταγμα εἶναι εἰδικόν, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 Ἐπιτροπῆς.

Ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζῃ τὸν τρόπον τῆς ἐξελέγξεως. Ἂν δὲ πρόκηται περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας ἀγωνισαμένων, δὲν ἐναντιοῦμαι, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρῶμεν διὰ πλαγίων ἐκφράσεων καθαρὸν δικαίωμα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, καὶ νὰ παραγωρῶμεν εἰς τινας, ὅ,τι δικαιωματικῶς ἀνήκει εἰς ἄλλους.

Ἐνθυμεῖσθε τὰ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας περὶ τῶν στρατολογικῶν καταλόγων τῶν ἀπλαρχήτων πολλάκις ὑψώθη φωνή, ὅτι οἱ παρουσιαζόμενοι τότε κατάλογοι δὲν ἦσαν ἀληθεῖς, διότι οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς θρησκείας καὶ ἀνεξαρτησίας των μαχόμενοι, σπανίως καὶ ὀλίγοι μάλιστα ἐλάμβανον μισθόν, καὶ ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν ἀπλαρχήτων ἐζήτουν ἀποζημίωσιν, καὶ ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐπλήρωσαν μισθοὺς εἰς τοὺς στρατιώτας· οἱ δὲ τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ δικαίου ὑπερασπισταὶ ἐπρότειναν τότε, ὅτι ἔπρεπε νὰ δημοσιευθοῦν οἱ παρουσιαζόμενοι κατάλογοι, καὶ νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ στρατιῶται, ἂν ἐπληρώθησαν, ἢ ὄχι. Ἐνθυμεῖσθε προσέτι καὶ τὰ περὶ τῶν βαθμολογιῶν διατρέξαντα· λέγων δὲ ταῦτα, δὲν προτίθεμαι νὰ προσβάλω τινα. Διὰ τοῦτο, ἂν ἦναι ἀνάγκη ν' ἀνταμείψωμεν τοὺς ὑπὲρ τῆς τάξεως ἀγωνισαμένους, πρέπει νὰ τὸ κάμωμεν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ καταστρέψωμεν προϋπάρχοντας Νόμους καὶ δικαιώματα ἄλλων· διότι τότε ἡ Κυβέρνησις νικῶσα, θέλει θεωρεῖται ὡς ἡττημένη, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐρρέθη, ἐπειδὴ ἐν ἀμίλλαις πονηραῖς ἀθλιώτερος ὁ νικήσας.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προτείνω νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις μόνον καὶ ἄμετον σκοπὸν ἔχει, τὴν στερέωσιν τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρί-

δος, ἡ ὁποία γίνεται, διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα τὸ μὴ παραδεχόμενον τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν διαγράψωμεν, εἶπεν, ὅρους κανονικοὺς περὶ τῶν γεννησομένων πληρωμῶν, ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τὰς ἀπαιτουμένας ἐξελέγξεις, διότι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει προτείνει τότε ὡς δικαιολόγημα, ὅτι ἐνήργησε τὰς πληρωμὰς ἐντὸς τῶν τεθέντων ὅρων. Κατὰ τοῦτο, ἀφοῦ δίδομεν πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διαθέσῃ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας λογιστικὰς διατυπώσεις ἅπαντα τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενα ποσά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ περισσότερα, ἔτι μᾶλλον πρέπει νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸ ζητούμενον ἤδη ἐλάχιστον ποσόν· προσέτι, διὰ τῶν τεθησομένων ὅρων καθιστῶμεν τὸ Ὑπουργεῖον ἀνεύθυνον, ἐνῷ κατὰ τὸ Σύνταγμα εἶναι ὑπεύθυνον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ δυσπιστῶμεν περὶ τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς ζητουμένης πιστώσεως, διότι τὸ Ὑπουργεῖον, θέλει κάμει βεβαίως τὰς πληρωμὰς δικαίως, καὶ δὲν θέλει παραδέχεσθαι ἀνεξετάστως τὰς προτάσεις τῶν αἰτούντων.

Ἐπιμένων διὰ ταῦτα, εἰς ὅσα ἀναφέρω εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῆς πλειονοψηφίας· δυνάμεθα δὲ νὰ κάμωμεν, οἱασδήποτε θέλομεν παρατηρήσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς προκειμένης πιστώσεως, καὶ περὶ ἀπορρυγῆς πάσης καταχρήσεως, καὶ νὰ καταχωρήσωμεν ταύτας εἰς τὰ Πρακτικά, ὄχι ὅμως καὶ νὰ κανονίσωμεν διὰ Νόμου τὰς πληρωμάς.

Ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, συγχύσας τὴν πίστωσιν μὲ τὸν ἔλεγχον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων λόγων του, ἀνέφερε τελευταῖον, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, καί τινας ἄλλους, τοὺς ὁποίους ἔρχομαι νὰ ἀναλύσω.

Πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως, εἶπε, τῆς Βασιλείας, ἐπαρουσιάσθησαν πλαστοὶ κατάλογοι διὰ μισθοδοσίας στρατιωτῶν, χωρὶς πραγματικῶς οὗτοι νὰ πληρωθῶσι, καὶ ἐβαθμολογοῦντο οἱ τυγόντες· ταῦτα συνέβησαν τότε, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως. Εἶπεν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847** Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἀνέφερεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της περὶ τοῦ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Διατάγματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐστήριζεν ἓν ποσὸν ἐξόδων **60,000** δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ

προκείμενον· παραλείπω δὲ ν' ἀπαντήσω εἰς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας στηρίζει τὸν θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα.

Δὲν πρόκειται ἤδη νὰ διαγράψῃ ἡ Γερουσία τοὺς ὅρους τῆς ἐξελέγξεως, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, διότι σήμερον πρόκειται περὶ πιστώσεως διὰ γεγονότα καὶ μέλλοντα ἔξοδα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους· ἂν δὲ καλῶς ἢ κακῶς ἡ Κυβέρνησις διέθεσεν, ἢ θέλει διαθέσει τὴν χορηγηθησομένην πίστωσιν, τοῦτο θέλει ἐξετασθῆ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ· δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ κάμωμεν ἤδη κανονιστικὸν Νόμον περὶ ἐξελέγξεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐθνοφυλάκων, διότι τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ ὄχι εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐπειδὴ ἄλλως ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἔχῃ εἰς ἐνεργείαν στρατιωτικὴν δύναμιν, δυνάμει τῶν στρατιωτικῶν ὀργανισμῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ καὶ τώρα ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ὑπηρετησάντων Ἐθνοφυλάκων καὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἔλαβεν, ἢ μέλλει νὰ λάβῃ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τοῦ παρόντος καιροῦ, διότι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀπορρανθῇ μόνον, ἂν δέχηται, ἢ μή, τὴν ζητουμένην πίστωσιν.

Δὲν ζητοῦμεν ἀλλότρια τῶν καθηκόντων μας, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ θέλοντες νὰ γνωρίζωμεν, πῶς θέλουν διατεθῆ αἱ παραχωρούμεναι πιστώσεις, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὑπάρχῃ ἔλεγχος εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν παρουσίασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερεν, ὅτι ὑπάρχει ἔλλειμμα ἐκτάκτων ἐξόδων, ὅτι ἡ Ἐθνοφυλακὴ δὲν συνεστήθη δυνάμει τοῦ ὑπάρχοντος Νόμου, καὶ ἐν τούτοις ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς ταῦτα δὲν ἀπήντησε· δὲν εἶπον δὲ, ὅτι ἀπὸ τὸν Νόμον αὐτὸν ἐξαρτᾶται ἡ στερέωσις τοῦ θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος, ἀλλ' ὅτι τὴν στερέωσιν τοῦ θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος στοχεύοντες, ἐπροτείναμεν τὴν γνώμην μας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὰ σκοπεύοντες, ἐπροτείναμεν τὴν γνώμην μας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὰ πάντα νὰ γίνωνται διὰ Νόμων· ἡ προτεινομένη προπολογία εἶναι ξένη, λέγει, τοῦ προκειμένου, χωρὶς νὰ τὸ ἀποδείξῃ δι' ἰσχυρῶν λόγων· ἐπειδὴ ὅμως διὰ μακρῶν ὡμίλησα περὶ τούτου εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου, παραλείπω νὰ προσθέσω τι, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερέ τι σύσιωδες.

Περὶ δύω ζητημάτων ἐγένετο λόγος, ἐπέφερεν ἄλλος, καὶ

τεῦτα συνέχθησαν, ἐνῶ εἶναι διακεκριμένα α) περὶ λογιστικῶν διατυπώσεων, καὶ β) περὶ βαθμολογίας.

Ὡς πρὸς τὸ α)· ἀφοῦ τὸν ὅλον προϋπολογισμὸν ὑποβάλλομεν εἰς τὰς ὑπαρχούσας λογιστικὰς διατυπώσεις, ποία ἡ ἀνάγκη νὰ κάμωμεν ἄλλον λογιστικὸν Νόμον διὰ 150,000 δραχμάς; ἂν δὲ ἐκεῖναι εἶναι ἀτελεῖς, πρέπει νὰ δείξῃ ὁ προλαλήσας τὴν ἀτέλειαν καὶ τὰς ἐλλείψεις αὐτῶν, διὰ νὰ τὰς ἀναπληρώσωμεν· εἶναι ἀνάγκη, προτείνει, ἰδιαιτέρου λογιστικοῦ νόμου περὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ ἀποχρῶντας λόγους· ὅθεν ἡ πρέπει νὰ δείξῃ τὴν ἀτέλειαν τῶν ὑπαρχουσῶν λογιστικῶν διατυπώσεων, ἢ νὰ καταστήσῃ πρόδηλον τὴν διαφορὰν τούτων πρὸς τὸν παρ' αὐτοῦ προτεινόμενον λογιστικὸν νόμον, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξελέγχωνται αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐθνοφυλάκων.

Ὡς πρὸς τὸ β'. Ζήτημα· τὸ ζήτημα τοῦτο συγχέεται μὲ τὸ λογιστικόν, ἐνῶ εἶναι πάντῃ διακεκριμένον, καὶ ἄσχετον πρὸς τοῦτο· τὸ περὶ βαθμολογιῶν ζήτημα δύναται νὰ ἦναι ὀρθόν, καὶ ἐγὼ ἤθελον συμφωνήσει, ἂν ἐπρόκειτο περὶ βαθμολογίας· ἀλλ' ἤδη πρόκειται περὶ πιστώσεως, ἥτις πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τοὺς ἰσχύοντας λογιστικοὺς κανόνας· ἂν δ' οὗτοι δὲν ἦναι ἐντελεῖς, πρέπει νὰ τελειοποιηθῶσι διὰ τὸ ὅλον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ζητουμένην σήμερον πίστωσιν. Τούτου ἕνεκα ἡ προπολογία τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ προαγορεύσας, εἶπεν ἄλλος, ἀποραίνεται, ὅτι ἠδύνατο μὲν νὰ γίνῃ εἰς τὴν Γερουσίαν πρότασις περὶ λογιστικοῦ νόμου, ὡς ἀναφέρει ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δειχθῇ ἡ ἔλλειψις τῶν ὑπαρχουσῶν λογιστικῶν διατυπώσεων, ἐνῷ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀϊσχυρίζεται, ὅτι τοιαύτη πρότασις δὲν ἠδύνατο νὰ προταθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν· ἂν λοιπὸν ἀπεδεικνύετο, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες λογιστικοὶ Νόμοι εἶναι ἀτελεῖς, τότε σήμερον ἠδυνάμεθα νὰ προτείνωμεν τὴν διόρθωσίν των· ἡ ἐπιτροπὴ θεωρήσασα τὴν ἔλλειψιν ταύτην ὡς πρὸς τὰ [illegible] ἔκτακτα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν καὶ ἔκτακτον ἐξέλεγξιν, [illegible] εἶνε τὴν διελληφθεῖσαν τροπολογίαν της, ἔχουσα μᾶλιστα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἕτερον Νόμον, τὸν περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου οἰκ τὴν προκυμαίαν τοῦ Πειραιῶς, ὅστις, διὰ τὸ ἔκτακτον τῆς περιστάσεως, διότι εἰς πάντα λιμένα δὲν γίνεται καὶ τοιαύτη εἰσπραξις, καθιέρωσε καὶ ἔκτακτον τρόπον ἐξελέγξεως, ὑποβαλὼν τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Δημοτικῆς.

Τὰ διὰ τῶν στρατῶν δαπανώμενα ἐξελέγχοντα., δυνάμει ὑπάρχοντος Νόμου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος Νόμος· ἡ ζητουμένη πίστωσις δὲν ζητεῖται διὰ μυστικὰ ἔξοδα, περὶ τῶν ὁποίων οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δίδουν λόγον, ἀλλ' ὑπάγεται εἰς εἰδικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ κεφάλαιον, τὸ κεφάλαιον τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους. Ἐκτὸς τούτων διαρκμίζεται, ὅτι γίνονται καταχρήσεις διάφοροι, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε νὰ εὑρεθῇ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως, καὶ ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκπλήξῃ τὸ Ὑπουργεῖον.

Πρὸς τοῖς εἰρημένοις, τὸ Νομοσχέδιον χωλαίνει καὶ δι' ἄλλον λόγον. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀσφαλείας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἤδη ζητουμένων, ἀναβαίνουν εἰς 350,000 δραχμὰς· εἶναι νενομοθετημένον, πόσον θέλει λαμβάνει ἕκαστος, ὑπηρετῶν διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν· ὄχι· καὶ ἑπομένως τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ δοθῇ εἰς ὀλίγους μόνον, παραλειπομένων πολλῶν, ἐχόντων δικαίωμα νὰ πληρωθῶσι· δὲν δύνανται λοιπὸν αἱ Βουλαὶ νὰ κανονίσουν τὸν μισθὸν τῶν Ἐθνοφυλάκων, τῶν ὁδηγῶν, τῶν ἀξιωματικῶν κτλ. ἂν ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ δαπανᾷ ἄνευ προϋπαρχόντων κανονικῶν Νόμων, τότε ἠδύνατο νὰ ζητῇ ἁπλῶς τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσόν, λέγουσα, ὅτι ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ θέλει παρουσιάσει τὰς ἀποδείξεις τῶν πληρωμῶν· καὶ τότε αἱ Βουλαί, ὡς μὴ θέσασαι κανονικοὺς ὅρους, καὶ ὡς μὴ ἔχουσαι ἑπομένως δικαίωμα ν' ἀμφισβητήσωσι τὰς γενομένας πληρωμάς, θέλουν παραδέχεσθαι ὅλας ἄνευ ἀντιστάσεως δικαιολογημένας. Ἴσως εἴπει τις, ὅτι δυσπιστοῦντες εἰς τὸ νῦν Ὑπουργεῖον, λέγομεν οὕτω· δὲν ἔχει οὕτως· ἀλλὰ πρέπει να προβλέπωμεν, διότι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἄλλο Ὑπουργεῖον, ἔχον τὴν θέλησιν νὰ κάμῃ καταχρήσεις.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν πουργὸς, ὅτι ἡ προκειμένη πίστωσις ὁμοιάζει μὲ τὰ μυστικὰ ἔ[illegible] τοῦτο δὲν εἶναι ἀλήθεια· διότι μυστικὰ ἔξοδα εἶναι [illegible] περὶ τῶν ὁποίων δὲν δίδεται λόγος· τὰ δὲ προκείμενα [illegible] κατὰ κανέναν τρόπον, διότι θέλει δοθῇ λόγος περὶ τῆς διαχειρίσεώς των.

Ἀνέφερεν ἐπίσης ὁ προλαλήσας, ὅτι ἐπρότεινεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν τροπολογίαν ταύτην, διότι διαρκμίζεται, ὅτι γίνονται καταχρήσεις. Ὁ λόγος οὗτος δὲν ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν, διότι δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς τὰς φήμας, ἀλλ' εἰς τὰ πράγματα.

Εἶπε τέλος ὁ αὐτὸς, ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν Ἐφορυλάκων πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένη· τὸν διαβεβαιῶ, ὅτι εἶναι κανονισμένη, διότι ἕκαστος λαμβάνει ἀνὰ 20 δραχ. καὶ ἐν ἐπιμίσθιον διὰ τὴν ὑπόδεσιν δραχ. 4:80 καθὼς καὶ οἱ Ὁροφύλακες. Ἂν δ' εἶναι ἀνάγκη, καὶ συμφέρον νὰ μισθοδοτῶνται ἄλλως, πρέπει νὰ γίνῃ Νόμος, ἀλλ' οὗτος θέλει ἰσχύει διὰ τὸ μέλλον, καὶ ὄχι διὰ τὸ παρελθόν· διότι οἱ Νόμοι δὲν ἔχουν ἀναδρομικὴν δύναμιν.

Μολονότι ἀρκούντως ἀνεπτύχθη τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, θέλει ὅμως καὶ ἤδη προσθέσει τινά, ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς ἁπλᾶ ἀκούσματα, ἀλλ' εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἀναφέρων λοιπὸν πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων μου αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα, λέγω, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐσυζητήθη εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἤδη Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν δαπανηθὲν ποσὸν, ὡς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου. Ἐναντίον ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Γερουσίας ἐπὶ μὲν τῆς προϋπουργίας τοῦ Κ. Κ. Τζαβέλλα, ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 4,363:64 ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ τοὺς Ἀστυνομικοὺς φύλακας Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 7 Μαρτίου ε. ε. ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου ἀπὸ 8 Μαρτίου μέχρι τῆς 24 Ἰουνίου ε. ε. ἐξοδεύθησαν δραχ. 4,073:29, καὶ ἴσως ἔτι ἐξακολουθεῖ γινομένη ἡ τοιαύτη παράνομος δαπάνη διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν. Οἱ δὲ προβιβασμοί, περὶ ὧν ἐν παρόδῳ ἀνέφερον εἰς τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν, ἐγένοντο πραγματικῶς, καὶ ἡ ἑρμηνεία τῆς Κυβερνήσεως ἔχει τὸν ὀνομαστικὸν τῶν προβιβασθέντων στρατιωτικῶν κατάλογον, ἐναντίον καὶ τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Β'. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, ἀπαιτούντων τὴν προαγομένην ἐξέλεγξιν τῶν ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν ἑνὸς ἑκάστου στρατιωτικοῦ, παρ' εἰδικῆς ἐπὶ τούτου διωρισμένης Ἐπιτροπῆς. Δὲν εἶναι δὲ παντάπασι παράδοξον νὰ βαθμολογηθῶσι προσέτι, καὶ ἴσως ἐβαθμολογήθησαν καὶ τινες πρὸ ὀλίγου ὑπάρχοντες προκεκηρυγμένοι λῃσταὶ καὶ κακοῦργοι.

Εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν παρεδέχθη τὰ διὰ τὴν ἀστυνομίαν τῶν Ἀθηνῶν σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847 ἔξοδα· διότι ταῦτα ἔπρεπε νὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ Δήμου τῶν Ἀθηνῶν, καὶ

ὄχι ἀπὸ τὸ Δημόσιον. Οὐδεμίαν ὅμως ἔχουσι σχέσιν τὰ ἔξοδα ἐκεῖνα πρὸς τὴν ζητουμένην ἤδη πίστωσιν, καθότι ἐκεῖνα μὲν ἀφορῶσι τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, αὕτη δὲ τὸ Δημόσιον.

Ἂν δὲ ἐγένοντο καὶ τινες στρατιωτικοὶ προβιβασμοὶ καὶ βαθμολογίαι, ὡς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἀνέφερε, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτων ν' ἀντιφρουσθῇ τὸ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἤδη Νομοσχέδιον· καθότι δὲν πρόκειται περὶ συζητουμένων ἤδη Νομοσχεδίων καὶ προβιβασμῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀλλὰ περὶ ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι θέλει δώσει διασαφήσεις ὡς πρός τινα παρατήρησιν τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, εἰπόντος, ὅτι, « ἐπειδὴ ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν μέχρι τοῦδε ψηφισθέντων ἐκτάκτων ἐξόδων, τούτου ἕνεκα ζητεῖται ἤδη νέα πίστωσις » κατὰ τὰς ὁποίας ἔχω πληροφορίας, οὐ μόνον δὲν ἔγινε τοιαύτη ὑπέρβασις, ἀλλ' ὑπάρχει ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου κατάλοιπον 50,000 ἀπραγματοποίητον.

Ἐπειδὴ δὲ ἤδη καθυπεβλήθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διάφοροι αἰτήσεις περὶ μισθοδοσιῶν τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς ἐξόντωσιν τῶν γενομένων στάσεων, καὶ ἐνδέχεται τὸ ὑπολειπόμενον τοῦτο ποσὸν τῶν δραχ. 50,000 νὰ μὴν ἐξαρκέσῃ εἰς τὰς ζητουμένας μισθοδοσίας, οὔτε νὰ προλαφθῶσι δι' αὐτῶν, χρείας τυχούσης, καὶ ἄλλαι ἔκτακτοι ἀνάγκαι τῆς Κυβερνήσεως, χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως, τούτου ἕνεκα τὸ Ὑπουργεῖον καθυπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸ προκείμενον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχέδιον, προθέμενον πάντοτε νὰ πληρώσῃ τὰς περὶ μισθοδοσιῶν αἰτήσεις μετὰ προηγουμένην ἀκριβῆ ἔρευναν καὶ αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν γενομένων ἐξόδων.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 12 Ἰουνίου ε. ε. ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀναφέρεται, ὅτι αἱ περὶ μισθοδοσιῶν γενόμεναι ἤδη ἀπαιτήσεις ἐξαντλοῦσιν ὅλον τὸ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ψηφισθέντων πιστώσεων χορηγηθὲν ποσὸν τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων· ὥστε ἐσφαλμένος ὁ προαγορεύσας διεβεβαίωσεν, ὅτι ὑπολείπεται καὶ κεφάλαιόν τι ἐκ δραχ. 50,000 ἀπραγματοποίητον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν, παρατήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐλέχθη ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ὅτι ἐβαθμολογήθησαν, ἢ πρόκειται νὰ βαθμολογηθῶσι καὶ τινες πρὸ ὀλίγου ὑπάρχοντες προκεκηρυγμένοι λῃσταί, νομίζω χρέος μου ἀπαραίτητον νὰ διαβεβαιώσω τὴν Γερουσίαν, ὅτι οὐδόλως

ἔλαβε χώραν τοιαύτη βαθμολογία, οὔτε θέλει ποτὲ πραγματοποιηθῆ· διότι τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον εἰς τὰς περὶ βαθμολογιῶν προτάσεις του ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον καὶ τὰς στρατιωτικὰς ἑνὸς ἑκάστου ἐκδουλεύσεις, καὶ δὲν βαθμολογεῖ εἰκῇ, καὶ ὡς ἔτυχε, τὸν τυχόντα.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐκηρύχθη περαιωμένη ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησις.

Κατ' αἴτησιν ὕστερον ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς γενομένης ψηφοφορίας, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προταθείσης τροπολογίας παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 18 πρὸς 16, δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κείμενον τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπομένως τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 10, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι, ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐ. ἔ. 1848.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

---

107 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 4 Αὐγούστου 1848· ἡμέρᾳ τετάρτῃ·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1848 Νομοσχέδια.

Λαβὼν πρῶτος τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι εἰς μὲν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον ἀρέσκησεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀ. τὸ 2 ἄρθρον τοῦ 9 Κεφαλαίου «ἑκατὸν πόρια ὡς ὑποθετικὸν· διότι τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν 839,709 : 12/00, δὲν εἶναι πραγματικὸν ἔσοδον, ἀλλ' ἔσοδος πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα μὲ τὰ ἔξοδα· καὶ ϛ', τὸ 5 ἄρθρον περὶ Τραπέζης, ὅπου τῶν περισσευμάτων τοῦ Ταμείου, ἢ ὡρισμένων εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ καταθέτῃ εἰς τὴν Τράπεζαν, λαμβάνουσα ἐν ἀνάγκῃ πίστωσιν μέχρι τοῦ ποσοστοῦ δραχ. 400,000· διότι, μὴ ἐχόντος τοῦ ἄρθρου τούτου σχέσιν τινὰ μὲ τὸν Νόμον τῶν ἐσόδων, ἐνόμισεν ἡ Ἐπιτροπὴ περιττὸν νὰ στηλιτεύσῃ εἰς τὸ Νομοσχέδιον· καθόσον μᾶλλον ἡ Κυβέρνησις εἰσέφερε Νομοσχέδιον περὶ δανείου 500,000, εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μὲ τὴν Τράπεζαν.

Εἰς δὲ τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχέδια ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς, ἀφαιρέσασα κονδύλια τινὰ, τὰ μὲν παράλογα, τὰ δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκοντο ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς κειμένους Νόμους, ἄλλα δὲ ἐλαττώσασα ἡ ὑπερβάλλουσα τὴν πληρωμὴν αὐτῶν εἰς τὸ μετέπειτα, μετὰ ἀκριβεστέραν ἐπεξεργασίαν, χωρὶς βλάβην τῶν ἐργόντων δικαιώματα εἰς νομίμους ἀπαιτήσεις, θεωρήσασα ἄλλως ἀδύνατον τὴν ἀπότιστιν αὐτῶν εἰς τὴν παροῦσαν τοῦ Ταμείου κατάστασιν, καὶ προθεμένη νὰ ἐλαττώσῃ ἐφ' ὅσον οἷόν τε τὰ ἔξοδα, διὰ νὰ καλύψῃ τὸν παρουσιαζόμενον πίνακα· τὰς ἀφαιρέσεις καὶ ἐλαττώσεις ταύτας παρατηρεῖ ἕκαστος εἰς ἰδιαίτερον πίνακα, προσαρτηθέντα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς· κρίνω δὲ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω, ὅτι αἱ μὲν πρῶται ἀφαιρέσεις συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 54,337 : 33, αἱ δὲ δεύτεραι ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμὰς 425,171 : 34· ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ πίνακος· τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ καθυποβάλω εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως ἀκριβεστέρων τῶν Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν εἶναι προϊὸν τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, ἀλλὰ τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος **1847** ὑπάρχοντος· τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον εὗρε τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον ψηφισθέντα ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ καθυπέβαλεν αὐτὸν, ὡς ἐψηφίσθη, εἰς τὴν Γερουσίαν, μὴ ἔχον τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρὸν νὰ ἐπιφέρῃ τροπολογίαν τινα· διότι κατὰ τὴν 20 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἀποπερατωθεὶς ὁ εἰρημένος προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὴν Βουλὴν, μόλις κατὰ τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον διασκεφθὲν, ἂν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις τινὰς καὶ τροπολογίας, καὶ νὰ τὸν εἰσαγάγῃ ἐκ νέου εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, παρετήρησεν, ὅτι, ἕως ὁ νὰ ψηφισθῇ ἐκ νέου ἀπὸ τὴν Βουλὴν, θέλει παρέλθει καὶ ὁ Αὔγουστος μὴν, ἕως δὲ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, θέλει παρέλθει καὶ ὁ Νοέμβριος σχεδόν· καὶ θέλει συμβῇ ὅ,τι συνέβη τὸ παρελθὸν ἔτος, νὰ συζητῆται ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει· διὰ τοῦτο ἐπροτίμησε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν προϋπολογισμὸν, ὅπως συνετάχθη ἀπὸ τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον, καὶ ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποχρεούμενον νὰ δώσῃ, ὅσας ἤθελέ τις ζητήσει πληροφορίας καὶ διασαφήσεις ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ὅσας ὁ καιρὸς καὶ αἱ περιστάσεις ἐπέτρεψαν νὰ συλλέξῃ.

Εὐχαρίστως ἤκουσα, εἶπεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἀγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰπόντος, ὅτι δὲν εἶχε καιρὸν τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ διασκεφθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, διότι δὲν εἶναι προϊὸν αὐτοῦ· παραδεχόμενος θὲν πληρέστατα τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπιρυλάττομαι ν' ἀκούσω μετὰ προσοχῆς, τὰς ὁποίας θέλει ἐπιφέρει κατὰ τὴν πεποίθησίν του διαφόρους παρατηρήσεις καὶ διασαφήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων κονδυλίων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως.

Τὸ ἀντικείμενον, Κύριοι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσκαλούμεθα σήμερον νὰ σκεφθῶμεν, καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ψῆφόν μας, εἶναι σπουδαῖον, εἶναι μέγα, εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις· διὰ νὰ κατανοήσωμεν δὲ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἔργου, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὸν σκοπόν του, καὶ διὰ νὰ ἐμβατεύσωμεν εἰς αὐτὸν, πρέπει νὰ ἴδωμεν τὰ

διάφορα τοῦ Συντάγματος ἄρθρα, τὰ διαχωρίζοντα τὰ δικαιώματα τῆς Νομοθετικῆς καὶ τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας. Τὰ ἄρθρα ταῦτα, ἀφορῶντα τὸν ὑπέρτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα, καὶ ἐνεργούμενα ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν, νομίζω περιττὸν ν' ἀναγνώσω, διότι ἅπαντες καλῶς ἐμελετήσατε ταῦτα καὶ ὡς πολῖται καὶ ὡς Γερουσιασταί, καὶ τινες ὡς μέλη τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως λαβόντες μέρος εἰς τὴν σύνταξιν καὶ συζήτησιν αὐτῶν. Δὲν ἐννοῶ δὲ διὰ τῶν λόγων τούτων νὰ προσβάλλω οὔτε τὸ παρελθὸν οὔτε τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν, Κύριοι, ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, τῶν ὀργάνων τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας, καὶ τῶν συμβούλων τοῦ Στέμματος, ἐξ ὧν ἔχει τὴν ἀρχήν του τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐφαρμοζόμενον εἰς τὸν τόπον, ἐπιφέρει τὴν εὐδαιμονίαν ἢ τὴν κακοδαιμονίαν τοῦ ἔθνους. Ὁ σκοπὸς λοιπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἀρχικῶς, τὸ νὰ θέσῃ εἰς θέσιν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, νὰ ἐξετάσουν τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἂν εὕρουν πλημμελές τι, νὰ τὸ ἐμποδίσουν.

Ὁ σκοπὸς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἶναι, τὸ νὰ παρατηρήσωμεν τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ Κράτους, 1) ἂν τὰ ἔσοδα προέρχωνται ἀπὸ ἐψηφισμένους Νόμους, ἢ ἀπὸ εἰσπράξεις παρανόμους, καὶ 2) ἂν δαπανῶνται τὰ ἔξοδα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένους Νόμους, ἢ γίνωνται καταχρήσεις ἐπ' αὐτῶν. Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ διαφόρους ἐπήνεγκε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της παρατηρήσεις ὡς πρός τε τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ κατανοήσῃ ἕκαστος, ἂν τὰ μὲν ἔσοδα στηρίζωνται εἰς τοὺς κειμένους Νόμους, τὰ δὲ ἔξοδα δαπανῶνται εἰς τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, καὶ ἂν ἐπιτυγχάνηται ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ τῆς συζητήσεως ταύτης θέλομεν ῥυθμίσει τὸ μέλλον, βαδίζοντες τὴν ἀληθῆ ὁδὸν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Πατρίδος διὰ τῆς πιστῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος. Ἂν παρατηρήσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς παρελθούσης τετραετίας, θέλομεν ἴδει, ὅτι ἅπαντες ἐσφάλλομεν καὶ Βουλευταὶ, καὶ Γερουσιασταί, καὶ Ὑπουργοί· ἤδη δὲ διασκεπτόμενοι ὡριμώτερον ἀπαξάπαντες, καὶ ὡς ἀδελφοὶ καὶ ὡς συμπολῖται, πρέπει νὰ βαδίσωμεν τὴν Συνταγματικὴν ὁδὸν, προτιμῶντες πάντοτε τὰ δημόσια ἀπὸ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα· διότι, ἐνόσῳ οἱ μὲν Ὑπουργοὶ, ἀναβαίνοντες τὰς ὑπουργικὰς ἕδρας, λησμονοῦν τὸν ἀληθῆ προορισμόν των, ἡμεῖς δὲ ἀκολουθοῦμεν

αὐτοὺς τυφλοὺς ὄμμασι, μὴν ἐλπίσωμεν, ὅτι θέλει βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος, καθὼς ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν· διότι ἅπαντες εἴμεθα τέκνα τῆς αὐτῆς πατρίδος, μέλη τῆς αὐτῆς κοινωνίας· ἡ πεῖρα καὶ τὰ παθήματα, ἃς μᾶς ὁδηγήσουν εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν, ἥτις φέρει τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους, τὴν στερέωσιν τοῦ θρόνου, καὶ τὴν παγίωσιν τῶν Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος.

Ἐγένετο λόγος μετὰ τοῦτο, ἂν πρέπῃ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων συζήτησις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ πρέπει νὰ προχωρήσῃ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπέτρεψεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ οὐδὲν κεφάλαιον ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἄφησεν ἀνεξέταστον, ἀλλ' ἅπαντα διεξελθοῦσα μετὰ προσοχῆς, καὶ μελετήσασα τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τῶν Ὑπουργῶν, τοὺς πίνακας τῆς λεπτομερείας ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου, καὶ τοὺς καταστατικοὺς Νόμους, κανονισμοὺς καὶ τὰ Διατάγματα, ἐφ' ὧν ἕκαστον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον στηρίζεται, ἐπέτρεψε τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεις της. Ἀποκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀπορασίσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως.

Ἂν προβῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπέτεινεν ἄλλος, ἄρθρον κατ' ἄρθρον, τότε οὔτε μέχρι τῆς ἐναρξέως τῆς ἐπομένης Βουλευτικῆς Συνόδου θέλει ἀποπερατωθῇ.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέταξεν ἓν μέλος αὐτῆς, ἐπειδὴ ἔχει μερικὰς τινὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου, δύναται νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτῶν κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον· ἡ δὲ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἐπιτροπὴ οὐκ ὀλίγας οὐσιώδεις ἐπιφέρει παρατηρήσεις, πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, δυναμένου ἑκάστου ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας νομίζει ἀναγκαίας παρατήσεις ἐπὶ ἄλλων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀναφέρει.

Ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀρορᾷ τὴν ταχείαν συζήτησιν αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· διότι πρὸς τί ἡ ἐπὶ **40** ἡμέρας διάσκεψις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ ἡ πολύρυλλος ἔκθεσις, ἀφοῦ ἡ Γερουσία πρόκειται νὰ συζητήσῃ κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ κεφάλαιον τὰ διάφορα ποσὰ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων; Διὰ νὰ μὴ παρέλθῃ λοιπὸν πολὺς χρόνος κατὰ τὴν συζήτησιν, νομίζω, ὅτι αὐτὴ

πρέπει νὰ περιστραφῇ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, δυναμένου ἑκάστου ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας νομίζει ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐφ' ὅσων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τινὰ παρατήρησιν, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέλεξεν ἄλλος, ὡς κανόνα καὶ ὡς ἀρχὴν, τὴν παρατήρησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ διεσκέφθη ἐπ' αὐτῶν καὶ συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της· διότι, ἂν καὶ ἐπὶ πάντων τῶν καθυποβαλλομένων διορίζωνται Ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐπεξεργασίαν αὐτῶν, καὶ σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ Σῶμα προβαίνει ἔπειτα εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων τούτων κατ' ἄρθρον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, πῶς θέλει ἡ Γερουσία ψηφίσει καὶ παραδεχθῇ ποσὰ ἐξόδων μὴ ἀναγνωσθέντα ἐνώπιον αὐτῆς; Ἂν δὲ περιστράφῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκείνης, τοῦτο ἐγένετο διὰ τὴν βραδεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ἱκανὸς ὑπάρχει καιρὸς, πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατ' ἄρθρον· διότι θεωρεῖται μεγίστη ἀνωμαλία καὶ ἀταξία νὰ ψηφίζωνται κεφάλαια ἐξόδων ὑπὸ τῆς Γερουσίας, μηδόλως ἀναγινωσκόμενα.

Δὲν ἔβασα ὡς ἀρχὴν καὶ κανόνα, ἐπέτεινεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν εἰσηγηθεῖσαν παρατήρησιν, ἀλλ' ἐξέφρασα τὴν γνώμην μου ἁπλῶς, χάριν τῆς ταχείας συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἂν δὲ προβῇ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐδεὶς ὅμως κωλύεται νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ ὅσας ἄλλας θέλει παρατηρήσεις ἐπὶ τινος κεφαλαίου καὶ ἄρθρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ προκείμενον ζήτημα ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅταν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐπέλθῃ ἡ συζήτησις, θέλει ἀποφασισθῇ οὗτος· ἤδη δὲ πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ διαφέρουσαι γνωμοδοτήσεις, παρετήρησεν ἕτερος, πρέπει κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ ἀναγινώσκηται ἕκαστον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπὶ τούτων μόνον νὰ περιστρέφεται ἡ συζήτησις· δύναται δὲ ἕκαστος ἀκωλύτως νὰ

ἐπιφέρῃ, καὶ ὅσας ἄλλας θέλει παρατηρήσεις ἐπί τινων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἐπιτροπὴ παρέλιπε.

Ἂν καὶ Νομίζω, προσέθηκε μέλος τι τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν συζήτησιν ἀμφοτέρων τῶν Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀπαιτεῖται ὅμως ἐπὶ τῆς συζητήσεως τούτων νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν Κανονισμόν· διότι κατὰ τὸ 31 ἄρθρον αὐτοῦ, ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων διαιρεῖται εἰς γενικὴν καὶ μερικήν, ἡ μὲν περιστρεφομένη περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον, ἡ δὲ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἐκηρύχθη περαιωμένη ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ περαιτέρω συζήτησις.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντων ἔπειτα τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, προέβη ἡ συζήτησις ἐπὶ ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Ἀναγνωσθὲν ἐπομένως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Α. κεφαλαίου «Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας», καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, προέβη ἡ Γερουσία εἰς τὴν κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησιν τῶν ἐσόδων, κατὰ τὸν γενικὸν πίνακα, ἀναγινωσκομένων συγχρόνως τῶν ἐφ' ἑκάστου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἄρθρ. 1 κεφ. Α'. «Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας» ἐγένετο δεκτὸν ὡσαύτως καὶ τὸ 2· «φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων. » Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3, ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὅτι ὁ ἔγγειος φόρος τῶν 3 ἐπὶ τοῖς 100 κατὰ λάθος σημειοῦται εἰς δραχμὰς 107,000, διότι δὲν εἰσπράττεται κατ' ἔτος τοσοῦτον ποσόν, ἀλλὰ μόλις τὸ 1/3 αὐτοῦ, κατὰ τὴν εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ὁμολογίαν. Εἶναι δὲ πολὺ ἄδικον, ἐν ᾧ ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἐλάχιστος, νὰ μὴ εἰσπράττηται κατ' ἔτος, καὶ πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίζῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν τακτικὴν εἴσπραξιν αὐτοῦ, καὶ νὰ σημειοῖ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων ὡς

εἰσπραττόμενον τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ φόρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ τοιοῦτος ἔγγειος φόρος τῶν 3 0/0 εἶναι ἄνισος, καὶ ἐπομένως ἀντισυνταγματικός· διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, οἱ μὲν πληρώνουσι δέκα τοῖς 0/0 ἔγγειον φόρον, καὶ ἄλλοι τρία τοῖς 0/0· ἡ ἄνισος ὀθὲν αὐτὴ φορολογία πρέπει νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τὸ δικαιώτερον καὶ συνταγματικώτερον· ἄλλως ὁ τοιοῦτος φόρος εἶναι ἄδικος καὶ δυσανάλογος, διότι δὲν εἶναι φόρος ἔγγειος, ἀλλὰ φόρος ἐξαγωγῆς.

Διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὅτι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος θέλει εἰσπραχθῇ ὅλον τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου τούτου φόρου τῶν 3 0/0 ἐκ δραχ. 107,000, καὶ ὄχι τὸ 1/3 αὐτοῦ ἐκ δραχ. 35,666. Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ διορθώσεως τῆς φορολογίας ταύτης παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ, ἀλλ' ἀλλότριον τῆς προκειμένης συζητήσεως, καθίσταται ὅμως καὶ ἀδύνατος ἡ μεταρρύθμισις τῆς φορολογίας ταύτης, διότι οἱ πολῖται ἠγόρασαν τὰς ἐθνικὰς γαίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τοιούτου φορολογικοῦ Νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέκτησαν δικαιώματα ἀναφαίρετα.

Ὁ τοιοῦτος τῆς φορολογίας Νόμος, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, εἶναι αὐτοδικαίως κατηργημένος δυνάμει τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦντος νὰ συνεισφέρωσιν οἱ Ἕλληνες ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, καὶ πᾶς Νόμος, ἀντιβαίνων εἰς τὴν διάταξιν, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ τοιοῦτος φόρος δὲν εἶναι φόρος ἔγγειος, ἀλλὰ φόρος ἐξαγωγῆς, καὶ τοῦτο ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν ὁ ἀγορεύσας.

Μὴ γενομένης ἐπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 3 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντων ὕστερον τοῦ ἄρθρου 4, «φόρος ἐπὶ τῶν ζώων» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἀνέβαινεν ἄλλοτε εἰς δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ μόλις ὁ φόρος οὗτος ἔφθασεν εἰς δραχμὰς 1,100,000. Ἀφ' οὗ ἀνώτατος αὐτοῦ ὅρ

Αναγνωσθέντων των άρθρων 5 και 6 και της επ' αυτών παρατηρήσεως της Επιτροπής, παρετήρησεν εν μέλος αυτής, ότι ο φόρος των επιτηδευμάτων είναι πολύ άνισος, και πρέπει να τροπολογηθή· διότι είναι πολύ άδικον να πληρώνωσι τον αυτόν του επιτηδεύματος φόρον ο τε παντοπώλης μικράς τινος και ολιγαριθμου πόλεως, και ο παντοπώλης της πρωτευούσης και των άλλων μεγαλοπόλεων· εν ω ο μεν πρώτος ολίγας έχει ωφελείας εκ του επιτηδεύματός του, ο δε δεύτερος πολύ περισσοτέρας· εκτός τούτου ο Νόμος περί φόρου των επιτηδευμάτων σημειοί και τινα επιτηδεύματα όλως ανύπαρκτα εις την Ελλάδα, και παραλείπει άλλα υπάρχοντα. Τοιούτας πολλάς ελλείψεις έχει και ο Νόμος των οικοδομών, και πρέπει αμφότεροι ούτοι οι Νόμοι να τροπολογηθώσιν επί το δικαιότερον, διά να υπάρχη ισότης της επιβολής των φόρων.

Ως προς τον φόρον των οικοδομών, είπεν ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών, ουδεμία κατάχρησις προς βλάβην των φορολογουμένων δύναται να λάβη χώραν, εκτός άν υποτεθή, ότι αι Δημοτικαί Αρχαί κάμνωσι τοιαύτας, διότι ο φόρος ούτος προσδιορίζεται εις το τέλος εκάστου έτους, κατ' αναλογίαν των ενοικίων· ως προς δε τον φόρον των επιτηδευμάτων πολλαί απόπειραι εγένοντο, διά να ευρεθή η αληθής αναλογία της επιβολής αυτού, αλλά κατέστη ως εκ της φύσεως αυτής των πραγμάτων αδύνατος· διότι και εις μίαν και την αυτήν πόλιν αι ωφέλειαι και τα κέρδη εκάστου των εις τον φόρον τούτον υποκειμένων διομηχάνων, και εμπόρων είναι άνισα. Το Υπουργείον όμως είναι πρόθυμον να παραδεχθή, και πραγματοποιήσας πάν καταλληλότερον μέτρον, το οποίον θέλει τις των ΚΚ. Γερουσιαστών ή άλλος τις των πολιτών προτείνει.

Μετά ταύτα έγένοντο δεκτά το πέμπτον και έκτον άρθρον του προκειμένου Λ. κεφαλαίου.

Προβάσης επομένως της Γερουσίας επί του Β'. κεφαλαίου, και αναγνωσθέντος του πρώτου άρθρου αυτού, « Τέλη Τελωνιακά » καθώς και της επί τούτου γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής, ο Κ. επί των Οικονομικών Υπουργός επέτρεψεν, ότι το εν τω άρθρω τούτω αναφερόμενον ποσόν των 2,900,000, προσδιωρίσθη εις περιστάσεις ευτυχείς, ενώ σήμερον η στάσις του εμπορίου είναι πασίγνωστος· εν τούτοις το Υπουργείον καταγίνεται πάντοτε εις την αύξησιν του πόρου τούτου, και εις την, όσον ένεστι, περιστολήν των καταχρήσεων.

Μετά ταύτα έγένετο δεκτόν και το άρθρον τούτο, ως έχει.

Αναγνωσθέντος επομένως του άρθρ. 2 « περί Χαρτοσήμου, και της επί τούτου γνωμοδοτήσεως της Επιτροπής, ο Κ. Υπουργός των Οικονομικών παρετήρησεν, ότι γίνονται μεν καταχρήσεις περί την παραχώρησιν αποδεικτικών πενίας, εκ μέρους Δημοτικών Αρχών, αλλά βέλουσι ληφθή τα κατάλληλα μέτρα προς περιστολήν τούτων εκ μέρους των αρμοδίων Υπουργών· ουχ ήττον όμως είναι ανάγκη Νόμου, προσδιορίζοντος το έτήσιον εισόδημα των δυναμένων ν' απολαύσι το δικαίωμα της πενίας.

Επρόσθετος δ' άλλου, ότι η κατάχρησις προέρχεται από την μη εφαρμογήν των υπαρχόντων Νόμων, και όχι από ελλειψιν ειδικού περί του αντικειμένου τούτου Νόμου, διότι δεν τιμωρούνται αι Δημοτικαί Αρχαί, αι παρανόμως χορηγούσαι αποδεικτικά πενίας εις τους μη έχοντας τα απαιτούμενα προσόντα, δεκτικά πενίας εις τους μη έχοντας τα απαιτούμενα προσόντα, δεν αρνούμαι, επέφερεν ο Κ. επί της Δικαιοσύνης Υπουργός, ότι γίνονται καταχρήσεις περί την εφαρμογήν του Νόμου, του γίνονται καταχρήσεις περί την εφαρμογήν του Νόμου, αλλ' είναι δύσκολον επί χορηγουντος το δικαίωμα της πενίας, αλλ' είναι δύσκολον επί τοιαύτης περιστάσεως να εξελεγχθή η κατάχρησις, διότι, αναθέντος του Νόμου εις την Δημοτικήν Αρχήν την έκδοσιν του αποδεικτικού της πενίας, η Κυβέρνησις δεν έχει πλέον τα μέσα πρός εύρεσιν της αληθούς καταστάσεως του απολαύσαντος το δικαίωμα της πενίας. Τούτου ένεκα πρέπει να τεθή χαλινός και εις τας εκδιδούσας το αποδεικτικόν Δημοτικάς Αρχάς, και εις τας επικυρούσας ταύτα Δικαστικάς, και να τεθώσιν όρια προς

νὰ στέλλωνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, καὶ ὄχι νὰ μένωσιν εἰς τὸ Γενικὸν Διευθυντήριον τῶν Ταχυδρομείων. Φρονεῖ δὲ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ μιμηθῶμεν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν Ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων, τὸν τρόπον τῆς Ἀγγλίας, τὸν ὁποῖον ἐξέθεσεν ὁ προαγορεύσας.

Εἰπόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δύναται ὁ προλαλήσας νὰ διαβιβάσῃ τὴν γνώμην του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ νὰ τὴν καθυποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ Νομοσχεδίου., ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς δυνάμενον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ συλλέξῃ ἁπάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, εἶναι εἰς καλυτέραν θέσιν νὰ καθυποβάλλῃ Νομοσχέδια, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Γερουσιασταὶ φέρουν τὴν ψῆφόν των· ἐπὶ τούτοις ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτόν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ ἀρθ. 3 «Ὑπουργεῖον», ἐγένετο δεκτόν.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου Δ'. «Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα», ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα **1—4** καθὼς καὶ αἱ ἐπὶ τούτων παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5 «Δάση», καθὼς καὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι κατὰ λάθος δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν κανὲν εἰσόδημα ἐκ τῶν δασικῶν προϊόντων τῆς Κορίνθου καὶ Πέρα Χώρας, τὰ δὲ ἔξοδα ἰσολογίζονται σχεδὸν μὲ τὰ ἔσοδα, καὶ ὅτι ἐπισυμβαίνουσι καί τινες καταχρήσεις· ἡ Κυβέρνησις ὅμως προσπαθεῖ πάντοτε νὰ βελτιώσῃ καὶ τὸν πόρον τοῦτον, καὶ νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καταγίνεται νὰ συντάξῃ Νομοσχέδιον.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6, Ἐλαιῶνες, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ μὲν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἐνοικιασθέντων ἐλαιώνων εἰσόδημα, ἀναβαίνει εἰς δραχ. **374,185**, τὸ δὲ τῶν ἐπὶ ἓν ἔτος **29,015**· τὸ ὅλον **403,200**· ἀλλὰ εἰσπράττονται μόνον **50,000**, **29,000** δηλαδὴ, ἀπὸ τὰς μονοετεῖς ἐνοικιάσεις, καὶ **21,000** ἀπὸ τοὺς μηδεμίαν ζημίαν ὑποστάντας ἐνοικιαστάς· φαίνεται λοιπὸν καθυστέρημα ἐκ δραχ. **353,200**, δὲν καθυστεροῦνται ὅμως ὅλαι. ἀλλὰ συνάζονται **150,000**, αἱ ὁποῖαι δὲν καταχωροῦνται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, καθότι εἶναι εἰσπράξεις τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, καὶ σημειοῦνται εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον. Καθ' ἃς δ' ἔλαβον πληροφορίας αἱ μὲν γαῖαι

τῶν ἐλαιώνων εἶναι στρέμματα **17,550**, αἱ δὲ ἐλαῖαι **237,306**. τὰ εἰσπρακτέα μέχρι τοῦδε εἶναι **3,301,749** εἰσεπράχθησαν ἐκ τούτων **1,110,000**, ὥστε καθυστεροῦνται **2,291,749** εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας δραχ. **726**. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ διαλυθῇ ἡ ἐνοικίασις ὡς πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους, ἢ μὴ θέλοντας νὰ πληρώσωσι τὸ χρέος των.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, «σταριδώνες καὶ ἀμπελῶνες,» καὶ τῶν ἐπὶ τούτου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἀπὸ μὲν τὰς πολυετῶς ἐνοικιαζομένας ἐθνικὰς σταρίδας ὀφείλονται **65,881**, ἀπὸ δὲ τὰς ἐπὶ ἓν ἔτος **3,820**, ἀπὸ δὲ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων **52,300**· τὸ ὅλον **121,001**· ἐρώτος δὲ θέλουν συναχθῇ **100,000**.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 8, «περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα,» καὶ τῶν ἐπὶ τούτου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 9, «κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας,» καὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἔτη **1846** καὶ **1847** γενομένης εἰσπράξεως καὶ δαπάνης περὶ τῶν κτημάτων τούτων, ἐξάγεται, ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῶν εἶναι οἰκτρὰ, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ καταλληλότερον μέτρον, διότι ἄλλως θέλουν ρθαρῆ.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ φροντίσῃ, ὥστε κατὰ τὴν ἐπομένην Σύνοδον νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων τούτων, διότι τὸ Δημόσιον οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἔχει παρ' αὐτῶν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον δέκατον· «Δημόσια κτήρια καὶ ἐργοστάσια.»

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Ε. κεφαλαίου, «ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων,» καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ ποσὸν, τὸ ἀπὸ χρεωλύσια καὶ τόκους προικοκτησιῶν προσερχόμενον, ἀναβαίνει εἰς δραχ. **376,792.24**· ἀλλ' ἐκ τούτων εἰσπράττονται ἐτησίως μόνον **50,000** ὁ μέχρι τοῦδε περὶ τούτων ὑπάρχων Νόμος πρέπει νὰ μεταβληθῇ, καὶ νὰ καταστα θῇ ἀληθὼς Νόμος προικοδοτήσεως. Ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν εἶναι εὔκολον, διότι τὸ Δημόσιον

δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς, πόσα κτήματα ἔχει, καὶ ποίας ἐκτάσεως, καὶ ποῦ κεῖνται· διὰ τοῦτο διέταξα τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς νὰ διαγράψουν ἀκριβῶς, πόσα ἐθνικὰ κτήματα ὑπάρχουν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, καὶ ποῖαι ἐπ' αὐτῶν ὑρίστανται διενέξεις· μετὰ τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας, θέλει σκεφθῆ τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν συμφέρῃ νὰ ἐνεργήσῃ ἐκποίησεις, ἢ προικοδοτήσεις.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι, ὅσον ἔναστι ταχύτερον πρέπει νὰ πληρωθῶσι τὰ μέτρα ταῦτα, διότι ἄλλως ὁ δημόσιος πλοῦτος θέλει καταστραφῆ, ὡς πολλῶν χρόνων δημόσιον κατ' ἔτος καταπατουμένων, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα **2, 3, 4, 5,** ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσι.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ΣΓ'. «Διάφορα εἰσοδήματα», ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1—10** ἐγένοντο ἅπαντα δεκτά, ὡς ἔχουσι.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου Ζ'. «Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα» καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπληρώναν μέχρι τοῦ **1843** διπλοῦν δέκατον· ἔκτοτε τὸ Ε'. τοῦτο δέκατον δὲν εἰσπράττεται, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ Σύνταγμα ὑποβάλλει ἅπαντας εἰς ἴσους ὅρους· τοῦ λοιποῦ ὅμως θέλομεν σκεφθῆ περὶ τοῦ πράκτου, διότι ἤδη παρῆλθεν ὁ ἁρμόδιος καιρός.

Ἐπομένως ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **1—5** τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἐγένοντο ἅπαντα δεκτά, ὡς ἔχουσι.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Η'. κεφαλαίου, «Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο τὰ δύω αὐτοῦ ἄρθρα δεκτά, ὡς ἔχουσι.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Θ'. κεφαλαίου «Ἔκτακτα ἔσοδα» ἀναγνώσθη τὸ **1** αὐτοῦ ἄρθρον, καθὼς καὶ ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ **2** ἄρθρου, καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ προκείμενον ποσὸν τῶν **839,709** δὲν εἶναι νέος φόρος, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἐτέθη μόνον πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ἡ ἀφαίρεσις αὐτοῦ ἐπιφέρει τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, χωρὶς κανένα σκοπόν· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὡς ἀνύπαρκτον, ἐν ᾧ ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ περιέχῃ ποσὰ

πραγματικά. Ὅταν ὅμως παρουσιασθῇ Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτων πόρων, ὡς λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του, τότε καταχωρεῖται τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι πραγματικὸν ἔλλειμμα, καὶ προστιθεμένης καὶ τῆς δοθείσης πιστώσεως τῶν **150,000** δραχμῶν ὑπερβαίνει τὸ ἓν ἑκατομμύριον· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἐπιψηφίσωμεν ἤδη αὐτὸ, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀναβάλλωμεν μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν ἐξόδων, ὅτε θέλομεν ἰδεῖ, τί ὑπολείπεται πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἡ δοθεῖσα πίστωσις, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλῃ τὸν προϋπολογισμόν, διότι ἄλλως αἱ Βουλαὶ θέλουν μεταῤῥυθμίζει τοῦτο, ὅταν ἐξ τινος περιστάσεως ζητηθῇ, καὶ δοθῇ πίστωσις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν του. Τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἀδιάλυτον, διότι ἄλλως ἀπὸ τοῦδε ἐννοεῖται, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἂν παραδεχθῶμεν σήμερον τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς αὐτὸ, ἂν ἐκ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἀναφανῇ ἀνάγκη τῆς ἐλαττώσεως, ἢ τῆς αὐξήσεως αὐτοῦ· καὶ ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς πιστώσεις, τὸ ἄρθρον **53** τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα καταχωροῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν· αἱ δὲ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τούτου δοθεῖσαι πιστώσεις, καταχωροῦνται εἰς τὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν παραδέχεται τὸ ποσὸν τοῦτο, ἔπρεπε νὰ εὑρῇ ἄλλους φόρους πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐπαναλαμβάντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ αὐστηρὰ οἰκονομία δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἰσολογισμὸν καὶ ἄνευ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, ἂν καὶ ἐλαχιστώτερον ἦν κατ' ἀρχὰς, ηὔξησεν ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων Νόμου, καὶ τοῦτο δύναται νὰ κάμῃ καὶ ἡ Γερουσία.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ διαληφθὲν ποσὸν τῶν **839,709 : 12,** ὡς ἔχει ἐν τῷ **2** ἄρθρῳ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου.

Οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ **2** ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τ' ἄρθρα **3** καὶ **4** τοῦ ἰδίου Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου **5**, καὶ τῆς περὶ ἐξαλείψεως τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἐνόει, εἶπεν

ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τί ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ἂν ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ἀνάγκην χρημάτων, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο δραχ. 200,000. καταθέτουσα εἰς αὐτὴν τὸ περίσσευμα τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ τόκῳ, ἢ ὡρισμένα εἰσοδήματα· διότι ἄλλως θέλει ὀπισθοδρομεῖ ἡ πορεία αὐτῆς· διὰ τοῦ τρόπου τούτου οὐδὲ νέος φόρος προστίθεται, οὐδὲ βλάβη τις ἐπέρχεται.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα καὶ τὸ ἄρθρον 6, ἐγένετο δεκτόν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **29** κατὰ **4**.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κύριος Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τρ. ε. περὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν Σας τὸ περὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητήσασα, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ, μηδεμίαν ἄλλην ἐπενεγκοῦσα τροποποίησιν, εἰμὴ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ **4** τελευταῖον παράγραφον. Τοῦτον δὲ ἐπαρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις, ὡς μηδόλως μεταβάλλοντα τὸν σκοπὸν τοῦ Νόμου.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὸν Νόμον τοῦτον, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον μετὰ τοῦ ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συζητήσεως τῆς Βουλῆς, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς καὶ ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Αὐγούστου **1848**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν

Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **1** τοῦ ἀπὸ **4** Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου τοῦ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς **4** Ἀπριλίου **1849**.

Ἄρθρ. **2.** Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπερτίμησις τῶν **2** τοῖς **0/0** ἐπὶ τῶνδε τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ χρεὴ πρὸς αὐτὰ εἰσερχομένων τραπεζικῶν γραμματίων παύει τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐνσωματουμένης ἀπὸ τῆς ἀρίξεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστου Ἐπαρχιακοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. **3.** Τὸ ἄρθρον **3** τοῦ ἀπὸ **4** Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως·

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ **1** τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ὑπογρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ δέχη-

ται τὰ γραμμάτια αὐτῆς εἰς παρακατάθεσιν ἐπὶ τόκῳ ἐνιαυσίῳ ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν.

Οἱ δὲ κομισταὶ γραμματίων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη εἰς κυκλοφορίαν, διὰ νὰ λάβωσι τὸν κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου τόκον, ὀφείλουν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ καταθέσωσι ταῦτα ἢ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κατάστημα τῆς Τραπέζης, ἢ εἰς τὸ ἐν Πάτραις ὑποκατάστημα αὐτῆς, ἢ εἰς τὸ ἐν Σύρῳ πρακτορεῖόν της. Εἰς δὲ τὸν καταθέτην θέλει ἐκδίδεσθαι ἀπόδειξις πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κατατεθέντων γραμματίων καὶ πληρωμὴν τοῦ τόκου κατὰ τὴν 4ην τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς, δὲν θέλουν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, τὸ ποσὸν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου ἡ Τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν τραπεζικὰ γραμμάτια, ἀξίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ὅσα δὲ τραπεζικὰ γραμμάτια ἤθελε θέσει ἡ Τράπεζα εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου θέλουν φέρει ἰδιαιτέραν σφραγῖδα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθερα τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλομένου τόκου.

Μετὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως, ἡ Τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων της μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῆς Νόμον (ὅ ἐστὶ ὑπάρχοντος ἀναλόγου μεταλλικοῦ).

Ἄρθρ. 5. Ἂν ἡ Τράπεζα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένης προθεσμίας ἐπαναλάβῃ τὴν ἑτοίμην ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, αἱ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν μενουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις παύουν αὐτοδικαίως τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς δημοσιεύσει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1841 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπε-

ζικῶν γραμματίων, Νόμων, ὅσαι ἀντὶ ἄλλων εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦνται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἶναι μεγίστη ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ, καὶ ἐπιψηφισθῇ σήμερον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι, γενομένων διαμαρτυρήσεων κατὰ πολλῶν ληξιπροθέσμων συναλλαγματικῶν, ἐπαπειλεῖται κίνδυνος εἰς τοὺς ἐμπόρους διὰ τὴν μὴ ἐξόρλησιν τούτων· εἶναι μὲν ἀληθὲς, εἶπεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ καθυποβληθέντος ἤδη Νομοσχεδίου προτεινομένη ἀναβολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων ἀφορᾷ τὴν Τράπεζαν, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἐμπόρους, οἵτινες θέλουν ἐκβιασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένων, διότι καὶ αὐτὴ ὑποχρεοῦται, δυνάμει τοῦ Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου ε. ε. νὰ ἐξαργυρώσῃ τὰ Γραμμάτιά της, ληγούσης ἤδη τῆς δοθείσης προθεσμίας, διὰ ταῦτα εἶναι ἐπάναγκες νὰ προβῇ ἡ Γερουσία σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ τηρηθῇ ὁ Κανονισμὸς, δυνάμεθα νὰ συνεδριάσωμεν αὔριον ἐκτάκτως, ἂν καὶ ἦναι Κυριακὴ, καὶ νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεφάσισε νὰ συνέλθῃ αὔριον κατὰ τὴν συνήθη ὥραν τῶν Συνεδριάσεων, καὶ συζητήσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ ἐ. ἔ., εἰς τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Κεφάλαιον Α'. « Χρέος Δημόσιον », τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὸ ἄρθρα 1 — 5 καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς· μηδεμιᾶς δὲ γενομένης ἐνστάσεως, ἡ Γραμματέων παρεδέχθη καὶ τὰ 5 ἄρθρα τοῦ Κεφαλαίου τούτου, ὡς ἔχουσιν. Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὸ Β'. Κεφάλαιον « Χρέος Ἐσωτερικὸν », ὡς ἔχει.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ'. « Συντάξεις », καὶ ἀναγνωσθέντων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, αὐτοῦ,

καθὼς καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, τῆς πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ δεδομένης, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἡ σύνταξις αὕτη ἐδόθη εἰς τὴν χήραν Βαλτινοῦ πρὸ τοῦ Συντάγματος διὰ Β. Διατάγματος, διότι ὁ σύζυγος αὐτῆς, ἀρχηγὸς ὢν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, Νομάρχης δὲ καὶ Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Βασιλείας, ἀπέθανε κατάχρεως, ἀφεὶς τὰ τέκνα καὶ τὴν σύζυγόν του εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δανειστῶν του· εἶναι διὰ ταῦτα λυπηρὸν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν μικρὰν ταύτην σύνταξιν ἀπὸ τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ τοῦ Γ. Βαλτινοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους παρῆλθεν.

Οὐδεὶς προέθετο, ἀντέλεξεν ἄλλος, νὰ διαφιλονεικήσῃ τὰ δικαιώματα τῆς λαμβανούσης τὴν σύνταξιν ταύτην· καὶ ἡ Ἐπιτροπή, προτείνουσα τὴν μὴ παραδοχὴν αὐτῆς, δὲν γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ δοθῇ σύνταξις εἰς τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ τοῦ Γ. Βαλτινοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ προηγηθῇ Νόμος, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα· δυνάμεθα λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ πράξωμεν, ὅ,τι περὶ τῆς δοθείσης συντάξεως εἰς τε τὴν χήραν τοῦ μακαρίτου Π. Μαυρομιχάλη, καὶ εἰς τὸν Κ. Λευκίαν, περὶ τῆς συντάξεως τῶν ὁποίων ἐπροκάλεσε Νόμον τὸ Ὑπουργεῖον, χορηγοῦντα τὴν σύνταξιν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐποχῆς· εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι τὸ παρουσιασθησόμενον περὶ τῆς προκειμένης συντάξεως Νομοσχέδιον ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ παμψηφεί.

Προτιμώτερον εἶναι, ἐπέμενεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ σεβασθῶμεν ἤδη τὰ δικαιώματα τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος χήρας Βαλτινοῦ, παραδεχόμενοι τὴν μικρὰν ταύτην σύνταξιν, παρὰ νὰ εἰσάγωμεν τὴν λίαν ἐπιβλαβῆ ἀρχὴν τῆς ὀπισθενεργείας τῶν Νόμων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ προκειμένη σύνταξις οὔτε καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἠμφισβητήθη ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, πρέπει καὶ τώρα νὰ γίνῃ δεκτή. Καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα θέλει προκαλεσθῇ ὁ ἀπαιτούμενος νόμος.

Ἀπαντήσαντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ὀπισθενεργοῦ τῶν Νόμων ἀρχῆς, ἀλλὰ περὶ εἰδικῆς συντάξεως τῆς χήρας Βαλτινοῦ, καὶ περὶ τούτου πρέπει νὰ γίνῃ ψηφοφορία, αἱ συντάξεις, εἶπεν ἄλλος, ἔλαβον τὴν ἀρχήν των ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀντιβασιλείας. Ἀλλ' εἰς τὴν διανομὴν αὐτῶν δὲν ἐφυλάχθη καμμία δικαιοσύνη ἐξ ἀρχῆς, διότι ἔγιναν συνταξιοῦχοι πολλοί, μὴ ἔχοντες κανὲν δικαίωμα, διατελοῦντες μέχρι τῆς σήμερον· ἄλλοι δὲ, ἔχοντες ἀναντίῤῥητα δικαιώματα, παρηγκωνίσθησαν. Μετὰ τὸ Σύνταγμα πολλοὶ ἀνεφέρθησαν εἰς

τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐκθέτοντες τὰ παράπονά των· τὰς ἀναφορὰς ταύτας ἐσύστησαν εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, ἀλλ' οὐδεμία φροντὶς ἔγινε μέχρι τοῦδε. Μ' ὅλον ὅτι ἐλέχθησαν πολλὰ περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Κωλέττου, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ συστήσῃ Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν καταχρήσεων τούτων, καὶ ἱκανοποίησιν τῶν ἐχόντων δικαιώματα εἰς συντάξεις. Τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι καὶ ἤδη τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, διὰ νὰ τακτοποιηθῇ τέλος πάντων τὸ περὶ συντάξεων, ἐξαλειφθέντων ἀπὸ τοὺς καταλόγους τῶν συνταξιούχων, τῶν μὴ ἐχόντων κανὸν δικαίωμα, καὶ ἐγγραφομένων τῶν ἀξίων τῆς ἀμοιβῆς ταύτης. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προκειμένην τῆς χήρας Βαλτινοῦ σύνταξιν, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ, διότι μάλιστα ἐγγίζει καὶ ἡ λῆξις τοῦ ἔτους.

Παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς ὀρθὰς, διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον, καὶ καταγίνεται νὰ συντάξῃ γενικὸν Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς τὰς συντάξεις. Τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι σπουδαῖον, καὶ χρῄζει καὶ πολλοῦ χρόνου, καὶ πολλῆς ἐργασίας. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῆς χήρας Βαλτινοῦ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ψηφοφορία, διότι οὐ μόνον λυπηρὸν, ἀλλὰ καὶ σκληρὸν θέλει φανῇ νὰ ἀρνήσωμεν τὴν τύχην αὐτῆς εἰς τὴν ἄδηλον ἔκβασιν τῆς ψηφοφορίας.

Ἀντιτάξαντος ἄλλου, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφορῶμεν εἰς πρόσωπα, ὅταν πρόκηται περὶ παραβάσεως τοῦ Συντάγματος, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν παραβιάζεται, διότι ἡ προκειμένη σύνταξις ἔλαβε τὴν ἀρχήν της πρὸ τούτου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ σύνταξις αὕτη ἐπληρώθη διὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας· καὶ ἡ λαβοῦσα θέλει ἐκβιασθῇ διὰ τῶν καταναγκαστικῶν μέσων ν' ἀποδώσῃ, ὅσα ἔλαβεν. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, εἶπεν ἄλλος, διατὶ τὸ περὶ τῆς προκειμένης συντάξεως πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐκδοθὲν Διάταγμα θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὡς μὴ ἰσχύον, ἐν ᾧ ἄλλα, τῆς αὐτῆς φύσεως, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐκδοθέντα, ἰσχύουσι· μήπως τοῦτο ὁρίζει τὴν διάρκειαν τῆς χορηγουμένης συντάξεως; διότι, ἐὰν τὸ Διάταγμα ἦναι διαρκὲς, πρέπει νὰ ἰσχύῃ. Παρατηρῶ δὲ μόνον εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅτι, προκειμένου περὶ προσωπικῶν ζητημάτων, δὲν πρέπει ν' ἀναφέρῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, ὅτι εἶναι σκληρὸν κτλ. ὅτι θέλει φυλακισθῇ ὁ συνταξιοῦχος κτλ. διότι

οὕτως ἀναγκαζονται οἱ Γερουσιασταὶ πολλάκις νὰ ὑπηρίζωσι παρὰ τὴν συνείδησίν των.

Εἰπόντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ περὶ τῆς προκειμένης Διάταγμα κατ' ἔτος ἀνανεοῦτο, καὶ ὅτι εἰς ὅλους τοὺς παρελπροϋπολογισμοὺς περιεἰχετο ἡ σύνταξις αὕτη, ἂν μὲν παραδεχθῶμεν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προκειμένης συντάξεως, πρὸ τῆς ἐκδόσεως Νόμου, εἰς ὃν θέλουν νὰ δώσουν ἀναδρομικὴν δύναμιν, τότε παραβαίνομεν τὰς ἀρχὰς τοῦ φυσικοῦ δικαίου, καθ' ἃς οἱ Νόμοι δὲν ἔχουν ποτὲ τοιαύτην δύναμιν. Ἂν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν ἐναντίαν γνώμην, γεννᾶται ἀμφιβολία, μήπως ἄνευ Νόμου χορηγοῦμεν σύνταξιν· ἀλλ' ἡ ἀμφιβολία αὕτη διαλύεται ἐκ τῆς κατ' ἔτος ἀνανεώσεως τοῦ τὴν σύνταξιν ταύτην χορηγοῦντος Διατάγματος· καὶ διότι, κατὰ τέσσαρας Συνόδους ψηφισθεῖσα παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐθεωρήθη παρ' αὐτῶν ὡς παράνομος· καὶ ἂν σήμερον δὲν τὴν παραδεχθῶμεν, θέλομεν δείξει, ὅτι παρανόμως ἐψηφίσαμεν αὐτὴν καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη· καὶ ἡ μία λοιπὸν καὶ ἡ ἄλλη γνώμη ἔχει τὸν κίνδυνον παρανομίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τῆς πρώτης εἶναι πολὺ μεγαλήτερος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν δευτέραν, καὶ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς νὰ προκαλέσωσιν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα τὸν ἀπαιτούμενον Νόμον.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἡ Γερουσία, μὴ παραδεχομένη τὴν προκειμένην σύνταξιν, δεικνύει ἑαυτὴν παρανομοῦσαν, ἀφοῦ πρότερον τὴν ἐδέχετο· διότι, καθυποβαλλομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου, δὲν εἶχε τὸν προσήκοντα καιρὸν διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπὶ ὅλων τῶν κονδυλίων αὐτοῦ. Τὸ δὲ πρὸ τῆς συντάξεως ταύτης Διάταγμα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐχόντων ἰσχὺν Νόμων, ὡς ἀνανεούμενον κατ' ἔτος· καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖται Νόμος εἰδικὸς περὶ ταύτης. Ἂν δὲ παραδεχώμεθα κατὰ καιρὸν τὰς παραβιάσεις τοῦ Συντάγματος, καὶ τὴν μὴ διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, τότε θέλομεν φέρεσθαι πάντοτε εἰς τὸν αὐτὸν πλημμελῆ κύκλον.

Εἰπόντος τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ Διάταγμα τοῦτο, σκοπὸν ἔχον νὰ χορηγήσῃ τὴν σύνταξιν ταύτην μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος τῶν τέκνων τοῦ Γ. Βαλτινοῦ, καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἦτο διαρκὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, σκοπὸν εἶχον νὰ ὁμιλήσω γενικῶς περὶ τῶν συντάξεων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ ὡμίλησε, προσθέτω μόνον ὅτι ἅπασαι αἱ συντάξεις ἐδόθησαν διὰ Διατάγ-

μάτων, καθὼς καὶ ἡ προκειμένη· τοῦ διαληφθέντος ὅμως Διατάγματος ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀναφερθεὶς, ἀλλ' ἄλλος τις, καὶ ἴσως διὰ ν' αὐξηνθῇ ἡ σύνταξις, ἀναλόγως μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς ὀρφανῆς οἰκογενείας. Νόμος δὲ ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὅταν πρόκειται περὶ νέας συντάξεως, ἀλλ' ἡ προκειμένη προϋπῆρχε τοῦ Συντάγματος.

Ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ ὅλας τὰς παρὰ τῶν Βουλῶν εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα διευθυνθείσας περὶ συντάξεων ἀναφορὰς, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν συστάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ προκειμένη σύνταξις πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, διότι ἡ συνταξιοῦχος χαίρει κεκτημένων δικαίωμα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ γίνῃ εἰδικὸς περὶ ταύτης μόνον Νόμος, δὲν παραδέχομαι, εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν εἶναι παραβίασις τοῦ Συντάγματος νὰ τίθηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σύνταξις, χορηγηθεῖσα διὰ Διατάγματος, κατ' ἔτος ἀνανεουμένου, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ Νόμος.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν εἰς τὴν χήραν Εἰρήνην Βαλτινοῦ διδομένην σύνταξιν, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, τοῦ Κεφαλαίου Γ'., ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4. «Χορηγήματα εἰς λογαριασμὸν χρέους» καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἓν μέλος τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἡ πλειονοψηφία, συγχύσασα τὰς συντάξεις μὲ τὰ χορηγήματα, ἀποφαίνεται, ὅτι, καθὼς δι' ἐκείνας, οὕτω καὶ διὰ ταῦτα προαπαιτεῖται Νόμος· ἐπειδὴ ὅμως τὰ χορηγήματα δὲν εἶναι συντάξεις, ἀλλὰ προκαταβολὴ, οὕτως εἶπεν, διδομένη διὰ λογαριασμὸν Ἐθνικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους, καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν των περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, οὐ μόνον πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἐχόντων δικαίωμα νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὸ Ἔθνος δύνανται νὰ μεταβιβασθῶσι, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τῶν, ὅσων δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν· παραδεχόμενος δὲ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν εἰρημένων χορηγημάτων, παρατηρῶ, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐξετάσουν· ἂν οἱ μέχρι τοῦδε λαμβάνοντες δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι καὶ τοῦ λοιποῦ, ἢ ἂν ἐξωφλήθησαν, ἢ μὴ, αἱ ἀπαιτήσεις των.

Δὲν ἀμφισβητῶ, ἂν ἔχωσιν, ἢ μὴ, δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι τὰ διαληφθέντα χορηγήματα οἱ μέχρι τοῦδε λαμβάνοντες αὐτὰ, ἀντέλεξεν ἓν μέλος τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς,

λέγω δε μόνον, ότι, έπειδή ταῦτα παραχωροῦνται διά Διαταγμάτων, κατ' ἔτος ἀνανεουμένων, πρέπει νά γίνῃ Νόμος, διότι ἄλλως παραβαίνομεν τό Σύνταγμα.

Οὐδεμία τοῦ Συντάγματος παράβασις ὑπάρχει, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τήν ἀπόδοσιν μικροτάτης ποσότητος χρέους εἰς τούς ἐν καιρῷ ἀνάγκης δαπανήσαντας τήν ἰδίαν περιουσίαν, ἀλλά μᾶλλον διατηρεῖται δικαιοσύνη ὑπέρ αὐτῶν· τούτου ἕνεκα ἡ χορήγησις αὕτη εἶναι ἀναπόδεκτος συζητήσεως.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀντέτασσεν ἄλλος, ἐπιγράφονται « χορηγήματα » ἀλλ' ἡ λέξις δέν σημαίνει ἐπιστροφήν δανείου, ἀλλά σύνταξιν, ἡ ἀμοιβήν· ἑπομένως εἶχε δίκαιον ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς νά μή παραδεχθῇ ταῦτα, ἄνευ προϋπάρχοντος Νόμου· ἐν τούτοις καί τήν πρώτην σημασίαν ἄν δεχθῶμεν, πάλιν ὁρονῶ, ὅτι ἄνευ Νόμου δέν δύνανται νά δοθῶσι τοιαῦτα χορηγήματα διά χρήματα, ἐπί τοῦ ἀγῶνος ἐξοδευθέντα, ἄν καί κατ' οὐσίαν ἦναι δίκαιον νά ἀποδοθῶσιν. Ὅτε κατά τό 1835 καθυποβλήθη εἰς τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας Νομοσχέδιον πρός ἀπόδοσιν τῶν δανείων τῶν ὑπέρ τῆς Πατρίδος δοθέντων, ὁ νῦν Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν ἐναντιώθη· πῶς λοιπόν σήμερον δυνάμεθα ν' ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τήν Κυβέρνησιν τοῦ νά χορηγῇ τοιαῦτα χορηγήματα αὐτογνωμόνως, εἰς οὕς τινας θέλει; μήπως οἱ σήμερον λαμβάνοντες ἐδαπάνησαν μόνον ὑπέρ τῆς Πατρίδος, καί δέν εἶναι τόσοι ἄλλοι, οἵτινες, δαπανήσαντες ἐπίσης τήν περιουσίαν των, λιμώττουσι; Τούτου ἕνεκα προαπαιτεῖται Νόμος, διά νά περισταλῇ ἡ αὐθαιρεσία τῶν Ὑπουργῶν τοῦ νά χορηγῶσιν, εἰς ὅντινα θέλουν, τοιαῦτα χορηγήματα, καί τοιοῦτον εἶναι καί τό πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οὐδεμία ἀμοιβή ἤ σύνταξις δίδεται ἄνευ Νόμου· Ταῦτα δέ λέγων, ὁμιλῶ περί τῆς ἀρχῆς, χωρίς νά ἔχω σκοπόν νά προσβάλλω τινά.

Παραλείπων ν' ἀπαντήσω διά μακρῶν εἰς τόν προαγορεύσαντα, ἐπήνεγκεν ὁ Κύριος Ὑπουργός τῶν Οἰκονομικῶν, λέγω μόνον, ὅτι ἡ ἀληθής σημασία τῆς λέξεως « χορηγήματα » ὀρθῶς ὁρίζεται ὑπό τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως τήν ἐννοεῖ καί τό Ὑπουργεῖον. Ὁ προαγορεύσας, εἶπεν, ὅτι εἰς τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠναντιώθην ἄλλοτε, ὅτε ἐπρόκειτο λόγος περί ἀποδόσεως Ἐθνικῶν χρεῶν, ἀλλ' ἐλησμόνησε φαίνεται, ὅτι τότε ἦτον λόγος περί ἐξωτερικῶν χρεῶν, καί ὄχι περί τῶν ὀφειλομένων εἰς τούς συνεισενεγκόντας τήν ἰδίαν περιουσίαν, ἐν

καιρῷ τοῦ ἀγῶνος· ἡ περίστασις λοιπόν ἐκείνη ἦτο παντῇ διάφορος τῆς παρούσης· ὁ δέ Νόμος, τόν ὁποῖον ὑπαινίττεται, δέν πρέπει βεβαίως νά γίνῃ περί τῶν περί ὧν ὁ λόγος τριῶν μόνον προσώπων, ἀλλά καί περί ἄλλων πολλῶν, καί διά τοῦτο χρίζει μεγάλης σκέψεως καί προσοχῆς.

Ἐνῷ ὁ Κ. Ὑπουργός, ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας, κατά τήν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶπεν, ὅτι παρεδέχθη τοῦτον, ὅπως εἶχε, διά νά μήν ἐπέλθῃ βραδύτης, ἄν καί ἔχρῃζε πολλῶν τροπολογιῶν, καί ἐνῷ πολλάκις πρότερον τόν ἐπολέμησε, καί τώρα ἤθελε τόν πολεμήσει, ἄν δέν ἦτον Ὑπουργός, ἀπ' ἐναντίας τώρα προσπαθεῖ παντοίοις τρόποις νά δικαιολογήσῃ ἅπαντα τά ἐν αὐτῷ κονδύλια· τοῦτο μέ κάμνει νά θαυμάσω διά τήν μεταβολήν του· πρόκειται, εἶπε, περί ἀποζημιώσεως τῶν συνεισενεγκόντων τήν ἰδίαν περιουσίαν των ὑπέρ Πατρίδος· ἀλλά διά τί δέν ἀναφέρεται εὐκρινῶς; Καί διά τί δέν συμπεριλαμβάνονται καί ὀνόματα ἄλλων, ἐχόντων τό αὐτό δικαίωμα; Ἐντεῦθεν φαίνεται, ὅτι τά χορηγήματα ταῦτα εἶναι ἀληθεῖς συντάξεις.

Τό καθυποβληθέν εἰς τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας Νομοσχέδιον δέν περιεῖχε μόνον τήν ἀπότισιν τῶν ἐξωτερικῶν χρεῶν, ἀλλά καί τήν τῶν ἐσωτερικῶν, καί εἰσήχθη κατά γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς τινος ἐπί τούτῳ εἰς τάς Νήσους σταλείσης, ἵνα ἀποθοθῇ ἀποζημίωσίς τις εἰς τούς καταναλώσαντας τήν περιουσίαν των ναυτικούς· ἐάν τό Νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἐγίνετο δεκτόν, πολλοί μέχρι τοῦδε οἰκογένειαι ἤθελον ἔχει τά μέσα τοῦ ζῆν· τούτου ἕνεκα εἶναι ἄφευκτος ἡ ὕπαρξις τοιούτου Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐνόσω ἀφ' ἑνός μέν ἀναγνωρίζομεν τήν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ παραδεχόμεθα τοιαῦτα κονδύλια εἰς τόν προϋπολογισμόν περί χορηγημάτων, καί ὁ Νόμος οὗτος θέλει λάβει βεβαίως καί τήν τύχην τοῦ περί συντάξεων Νόμου, περί τοῦ ὁποίου ἐπί τετραετίαν ὅλην ἔγινε πολύς εἰς τάς Βουλάς λόγος· καί ἐν τούτοις οἱ Κ. Ὑπουργοί ἀδιαφοροῦσι· πρέπει διά τοῦτο ν' ἀπορρίψωμεν τά προκείμενα χορηγήματα, ἵνα, διά τοῦ μέσου τούτου παρακινηθέντες οἱ Ὑπουργοί, καθυποβάλλωσι τόν ἀπαιτούμενον Νόμον· διότι τοιουτοτρόπως θέλομεν βαδίσει τήν τακτικήν, καί Συνταγματικήν ὁδόν.

Ἐάν ἐτελείωνεν ἡ συζήτησις ἐπί ὅλων ἐν γένει τῶν ποσῶν τῶν ἐξόδων, ἀπήντησεν ὁ ἐπί τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, χωρίς νά ἐπιφέρω τάς ἀναγκαίας παρατηρήσεις μου, καί τάς ἀπαιτουμένας διορθώσεις, ἀλλά παρεδεχόμην ὅλα, ὡς καλῶς ἔχοντα,

τότε ηδύνατο ὁ προαγορεύσας νὰ εἴπῃ, ὅτι μετεβλήθην ἤδη ὡς Ὑπουργὸς, ἐν ᾧ ὡς Γερουσιαστὴς ἐψήφουν ἄλλοτε τὰ ἐναντία. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν προϋπολογισμῶν τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἤμην μέλος τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ συντάκτης τῶν διαφόρων ἐκθέσεων ἐπί τε τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ οὐδέποτε οὔτε διὰ τῶν ἐκθέσεών μου, οὔτε καὶ προφορικῶς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ἀντέστην εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν χορηγημάτων τούτων, ἀλλὰ πάντοτε τὰ παρεδέχθην, ὡς καλῶς ἔχοντα. Ὥστε ἡ μεταβολὴ, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀποδίδει ὁ προαγορεύσας, δὲν ἀνήκει εἰς ἐμέ· διότι ἐγὼ πάντοτε συνεπής, εἰς ὅσα εἶπα, καὶ ἔγραψα, τὰ παρεδέχθην, ἀλλ' εἰς ἐκείνους, οἵτινες τὰ προσβάλλουσιν ἤδη ὡς παράνομα, ἐν ᾧ ἄλλοτε τὰ παρεδέχοντο, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, προτίθενται νὰ ὑπερασπισθῶσι ποσά τινα ἐξόδων παράνομα, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ μὴ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν ὁ τροποποιηθησόμενος προϋπολογισμὸς, ἠδύναντο νὰ πράξωσι μὲν αὐτὸ πλατύτερόν πως, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ καταστρέψωσιν ἀρχὰς ἀναλλοιώτους, τὰς ὁποίας ἐπὶ τετραετίαν ὅλην μεθ' ἡμῶν ἐπρέσβευσαν.

Οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ εὐθύνην ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὁ Εἰσαγγελεὺς, διὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς αὐτόν. Ἡ λέξις « χορηγήματα » ὑπάρχουσα συνήθως καὶ παραδεδεγμένη εἰς τοὺς Νόμους, δὲν ἐννοεῖ τὰς διθυραμένας συντάξεις, ἀλλὰ τὰ ἀπονεμόμενα διὰ λογαριασμῶν ἐθνικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους, καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν των περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ λέξεις ἀκολουθοῦν τὰ πράγματα, καὶ οὐχὶ ταῦτα τὰς λέξεις. Ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς Συνελεύσεις, ἀναγνωρίσασαι ὡς ἱερὰ τὰ πρὸς τοὺς ναυτικοὺς χρέη, ἐκύρωσαν αὐτὰ διὰ τῶν πρώτων ψηφισμάτων· καὶ ἀπέναντι τοιούτων χρεῶν δίδονται σήμερον μικρὰ χορηγήματα εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες κατέβαλον μεγάλας χρηματικὰς ποσότητας εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος. Ἂς ἐνθυμηθῶμεν, Κύριοι, ὅτι πρό τινων ἐτῶν εἰς γόνος τῆς οἰκογενείας τῶν Τσαμαδῶν ἐγένετο θῦμα τῆς ἐσχάτης πενίας καὶ ἀμηχανίας. Ἂς ἀναπολήσωμεν τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις, καὶ τὰς ἀπείρους χρηματικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας συνεισέφερον ὁ Τζαμαδὸς καὶ ὁ Κριεζῆς καὶ λοιποὶ προῦχοντες τῆς Ὕδρας, Πετσῶν καὶ Ψαρῶν, διὰ τὴν παλιγγενεσίαν τῆς Πατρίδος. Αἱ θυσίαι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι πολὺ μεγαλήτεραι τῶν ἄλλων· διότι οὗτοι μὲν

ἔχουσι καὶ τινα λείψανα τῆς περιουσίας των, τὰς ἀκινήτους ἰδιοκτησίας, ἐκεῖνοι δὲ, συνεισενεγκόντες μετὰ τῆς χρηματικῆς περιουσίας καὶ τὰ ἰδιόκτητα πλοῖα, οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς ἔχουσι διὰ νὰ ταφῶσιν.

Αἱ τρεῖς ναυτικαὶ Νῆσοι, παρετήρησεν ἄλλος, κατεστράφησαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος· ἐγένοντο παραπάλωμα τὸ πυρὸς αἱ περιουσίαι αὐτῶν· καὶ πολλοὶ ἐκ τούτων οὐδένα πόρον ἤδη ἔχουσι ζωῆς, ἐν ᾧ εἰς ἄλλους ἔμειναν ὡς λείψανα τοὐλάχιστον τῆς περιουσίας των ἀπὸ τῶν καταστρεπτικῶν πολέμων αἱ γαῖαι καὶ τὰ δένδρα· δὲν εἶναι ὀθεν δίκαιον νὰ προσβάλλωνται τὰ δικαιώματα τῶν ἀγωνιστῶν τούτων, οὔτε νὰ γίνηται περὶ αὐτῶν λόγος, καὶ τοσαύτη σποδρὰ συζήτησις, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὰ μικρὰ ταῦτα χορηγήματα, ὡς παρεδέχθη καὶ τὴν πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ ἀπονεμομένην μηνιαίαν σύνταξιν. Ἐὰν δὲ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων τούτων ἐγένετο ἄλλοτε κατάχρησις διά τινα πρόσωπα, οὐδὲν τούτων ἐγένετο ἄλλοτε καταχρήσεις διὰ τινα πρόσωπα, οὐδὲν ἔχοντα δικαίωμα, δὲν εἶναι ἤδη ὀρθὸν ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ εἰς τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα δεδομένα χορηγήματα, διότι ταῦτα ἀδρότατα κατέβαλον χρηματικὰς συνεισφορὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ ἔχουν ἤδη ἀποκτημένα δικαιώματα. Τὰ χορηγήματα ταῦτα δὲν δίδονται ὡς συντάξεις, ἀλλὰ διὰ λογαριασμὸν ἐθνικοῦ χρέους, τὸ ὁποῖον ἀναγνώρισαν καὶ αἱ Κυβερνήσεις ἀπὸ τῆς ἐλευσεως τοῦ Καποδιστρίου, καὶ αἱ κατὰ καιροὺς Συνελεύσεις. Οἱ δὲ Ὑπουργοὶ ὑπερασπιζόμενοι τὰ χορηγήματα ταῦτα, οὐδεμίαν δεικνύουν μεταβολὴν ὡς πρὸς τὰ φρονήματά των, οὔτε ἀλλοιώνουν τῶν πολιτικῶν των ἀρχῶν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, διότι ὑπερασπίζονται ἔξοδα νόμιμα καὶ δίκαια ἀναγνωρισμένα πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Ἂν δὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1849** οἱ ὑπάρχοντες Ὑπουργοὶ σημειώσωσιν ἔξοδα, ἀντιβαίνοντα εἰς τὸν Νόμον, τότε πρῶτος ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος νὰ προσβάλλω ταῦτα, ὡς παράνομα. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ὁρῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἤμεθα αὐστηροὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, ἀλλὰ καὶ δίκαιοι εἰς τὰ πράγματα, παραδεχόμενοι τὰ χορηγήματα ταῦτα, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Πείθομαι, προσέθηκεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν μετεβλήθη κατὰ τὰς ἰδέας του, ὡς λέγει, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' οὐχ ἧττον πρέπει καὶ οὗτος νὰ πεισθῇ εἰς τὰ γεγραμμένα μέχρι τοῦδε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας, μαρτυροῦντα τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων. Ὡς πρὸς δὲ τὰ χορηγήματα, περὶ ὧν ἤδη πράττεται, δὲν ἀνέφερα παντελῶς πρόσωπα,

οὐδὲ προεθέμην νὰ στερήσω τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων τούτων εἰς οἰκογενείας, ἐχούσας ἀπαράγραπτα δικαιώματα εἰς τὸ ἔθνος, ἀλλ' ἠθέλησα νὰ προκαλέσω τοὺς Ὑπουργοὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν Νόμου τοιούτου περὶ χορηγημάτων· διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἄνευ Νόμου. Χωρὶς λοιπὸν νὰ προσθάλλω πρόσωπα, ὑπερησπίσθην τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον κατεπατήθη μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοὺς διαφόρους Ὑπουργοὺς, ὡς ἀπονέμοντας συντάξεις, ἄνευ ἐψηφισμένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμου.

Ἐὰν ὁ προαγορεύσας, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μὲ παρεπέμψεν εἰς τὰς βίβλους καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων του, ἐγὼ τὸν παραπέμπω πρὸς περισσοτέραν διαβεβαίωσιν τῶν ἀγορεύσεων του εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἂν ἀνακαλύψῃ κατάχρησίν τινα, ἢ δείγματα κακῆς διευθύνσεως, εἶμαι πρόθυμος νὰ δώσω περὶ αὐτῶν λόγον.

Προσθέσαντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι εἰς ἄλλην τινὰ Συνεδρίασιν θέλει ἀναφέρει καὶ περὶ τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται εἰς μαρτυρίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε περαιωμένην τὴν περαιτέρω περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων, ἐνέκρινε τὰ ποσὰ ταῦτα, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Α'. κεφαλαίου « δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐργασιῶν, » καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος δὲν παραδέχεται τοιοῦτον ἔξοδον δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων καταπεπονημένων γραφικῶν ἐργασιῶν· οὔτε ἄλλος τις μεταγενέστερος Νόμος δικαιολογεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφήρεσε τὸ ποσὸν αὐτὸ ὡς παράνομον.

Τὸ προκείμενον ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, σημειοῦται κατ' ἔτος εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου, καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν ἔκαμαν χρῆσιν καὶ περισσοτέρας ποσότητος

παρὰ τὴν ἤδη σημειωμένην· τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο δὲν δίδεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ εἰς τινας ἔξωθεν προσλαμβανομένους, ἐν καιρῷ κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν, καὶ εἰς τοὺς μεταρραστὰς ἐγγράφων τινῶν Ἀγγλιστὶ γεγραμμένων· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ποσότης αὕτη εἶναι ἤδη δαπανημένη, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἡ Γερουσία.

Ὅταν ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος, ἀντέτεινεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζῃ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων, δὲν πρέπει νὰ γίνηται πλέον πρόσθηκη εἰς τὰ γραφικὰ ἔξοδον εἰς ἕτερον βοηθητικὸν προσωπικόν· διότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἱκανοὺς καὶ ἐργατικοὺς, οἵτινες, ὅταν ἦναι τοιοῦτοι, δὲν θέλουν εὑρίσκεσθαι τὰ Βουλευτικὰ Σώματα εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ ψηφίζωσι τοιαῦτα ἔκτακτα ποσὰ ἐξόδων διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων. Ὀφείλει ὅθεν ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐξαλείψῃ ἅπαξ τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων, καθότι τὸ Ἔθνος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατρέφῃ διὰ τῶν ἱδρώτων τοῦ λαοῦ τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν ἀνηριαν τῶν ὑπαλλήλων.

Οὐδεμίαν ἔχω ἀφορμὴν, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ συμμερίζωμαι τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος περὶ τῆς ἀνικανότητος καὶ ἀνηριας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν· διότι οὗτοι καὶ δραστήριοι καὶ ἱκανοὶ εἶναι· ὑποσχόμαι δὲ, ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου κατὰ τὸ ἔτος 1849, ἂν διατελῶ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς Ὑπουργὸς, θέλω ἀφαιρέσει τὸ ἤδη σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων.

Καθ' ἃς ἔχω βεβαίας πληροφορίας, παρετήρησεν ἄλλο μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι πολὺ, καὶ δι' ὀλίγων μόνων ὑπαλλήλων ἠδύνατο νὰ ἐνεργῆται ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ· διότι, ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 1844 ἀνεχώρησαν πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τούτου δι' ἄδειας πρὸς ἐξάσκησιν τῶν βουλευτικῶν δικαιωμάτων, ἠδυνήθη ὁ τότε Ὑπουργὸς Κ. Σ. Τρικούπης, νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου μὲ ὀλίγους ὑπαλλήλους. Ἐὰν δὲ ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος προσδιορίζῃ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων, ὀφείλει ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ μὴ διορίζῃ ὅλον τὸ προσωπικὸν, ὅταν δὲν ἦναι ἀνάγκη, καὶ ὅταν δύναται δι' ὀλίγων ὑπαλλήλων νὰ ἐξαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ μέλλον, περὶ τοῦ ὁποίου

ὀφείλει ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχήν του, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου· ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔκτακτα γραφικὰ ἔξοδα, ὡς ἐξοδευθέντα ἤδη, πρέπει νὰ γίνωσι δεκτὰ, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν θέλουσι πλέον ταῦτα σημειωθῆ εἰς τοὺς ἑπομένους ἐτησίους προϋπολογισμούς, ὡς ὑπεσχέθη καὶ ὁ Ὑπουργός. Ἐκτὸς τούτων, ἀπαιτεῖται μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἰς εἰδήμων τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, διὰ νὰ μὴν ἀναγκάζηται ὁ Ὑπουργὸς νὰ προσλαμβάνῃ ἐκτάκτως ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ τινὶ μεταφραστὰς τῶν Ἀγγλικῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα μᾶλλον εἰς τὴν Γαλλικὴν, ἢ τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν συνήθως συντάττονται.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπέρερεν ὁ Ὑπουργὸς, ὑπῆρχε διωρισμένον ἐπὶ τῶν προκατόχων μου. ἐγὼ δὲ μόνον τὴν ὀνομασίαν τῶν ὑπαλλήλων μετέβαλλον ἀπὸ Ἡγεμόνος εἰς Τμηματάρχην, καὶ ἀπὸ Διευθυντοῦ εἰς Γενικὸν Γραμματέα, διὰ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τοῦ Ὑπουργείου τούτου, τὸν ὁποῖον πρό τινων ἡμερῶν ἔθεσα εἰς ἐνέργειαν, χωρὶς νὰ προσθέσω οὐδένα ὑπάλληλον.

Ὅταν ὁ Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δύναται καὶ δι' ὀλίγων ὑπαλλήλων νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου, τότε δὲν πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ καταστατικοῦ Νόμου, τοῦ προσδιορίζοντος τὸ προσωπικὸν εἰς πλειοτέρους ὑπαλλήλους· τὸ προσωπικὸν ὅμως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσε, καὶ καθ' ἃς ἔχει βεβαίας πληροφορίας παρ' αὐτῶν τῶν Ὑπουργῶν, ὑπάρχει πολὺ, καὶ ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐλαττώσῃ τοῦτο εἰς τὸ μέλλον.

Ἐὰν ὑπάρχωσι περιττοὶ, ἢ μὴ, τινὲς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, δὲν δύναμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀπαντήσω ὁριστικῶς· διότι δὲν ἠδυνήθην ἔτι νὰ γνωρίσω τὰς ἀνάγκας τοῦ Ὑπουργείου, ὡς ἀρτίως εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ προσκληθείς· ὡς πρὸς τὸ ἐνοίκιον ὅμως τοῦ καταστήματος τοῦ Ὑπουργείου δὲν δίδονται **300** δραχμαὶ κατὰ μῆνα, ὡς σημειοῖ εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ μόνον **250**, καὶ οὐδέποτε ἐπληρώθησαν μέχρι τοῦδε δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος πλέον τῶν **250** δραχμῶν κατὰ μῆνα. Δὲν δύναται δὲ ἤδη νὰ γίνῃ ἐλάττωσις τοῦ ἐνοικίου, κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς· διότι τὸ περὶ ἐνοικιάσεως τοῦ καταστήματος συμβόλαιον, γενόμενον ἐπὶ τῆς Ὑπουργίας τοῦ Κ. Ι. Κωλέττου, ἰσχύει μέχρι τοῦ ἔτους **1852**,

καὶ διάφορα μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν συναλλάγματα, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου ἕως τέλους τοῦ **1849** ἔτους.

Ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ὑπουργός τις, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐνοικιάζῃ καταστήματα ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἐπὶ πληρωμῇ ἀδροτάτου ἐνοικίου, ἀφοῦ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων συντάττονται ἐτησίως, καὶ δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι τὰ ἔξοδα ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἐκτὸς τούτου, τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, εἰς τὸ αὐτὸ ὑπάρχοντα κατάστημα, καὶ περισσοτέρας ἔχοντα ἐργασίας, πληρόνουν ἐνοίκιον **250** δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ τοι μικρὰς ἔχον ἐργασίας, πληρόνει κατὰ μῆνα δραχμὰς **250**, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἀναγνωρίζω τὸ ὀρθὸν καὶ εὔλογον τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, διότι, ὅταν διετέλουν ὡς Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, πάντοτε ἐπὶ ἓν ἔτος ἐνοικίασα διάφορα καταστήματα.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ δι' ἀντιμισθίαν τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν σημειούμενον ποσὸν ἐκ δραχ. **500.**

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ κεφαλαίου Β'. ἄρθρου **1** « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, ὅσα κουδούλια ἐξόδων μεταβάλλουν τῶν προϋπολογισμῶν ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος, εἶναι πάντοτε περιττὸν νὰ ἐκπεσθῶσιν· διότι πρὸς τί ἡ ἀφαίρεσις μὴ γενομένων ἐξόδων, ὅταν ταῦτα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, μήτε θέλουν πραγματοποιηθῆ; διὰ νὰ γίνῃ οἰκονομία; ἀλλ' αὕτη αὐτοδικαίως ἐπέρχεται, ὡς μὴ δαπανηθέντων τῶν ποσῶν τούτων.

Διὰ νὰ μὴν ἐκπεσθῶσιν λοιπὸν τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων, καὶ ἐντεῦθεν, τροποποιουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, γίνῃ ἀνάγκη νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, τὸ ὁποῖον θέλει φέρει ζημίαν ἀντὶ ὠφελείας εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ προτείνω τὴν ἑπομένην παρατήρησιν πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιζημίων συνεπειῶν ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος. Ὅσα μὲν ποσὰ ἐξόδων ἀφαιρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἀπραγματοποίητα, νὰ γένωσι δεκτὰ, ὡς ὑπάρχουσι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειωμένα· διότι ταῦτα αὐτοδικαίως ἐκπίπτονται ἐκ τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἀδιάφορος καθίσταται ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν παρὰ τῆς Γερουσίας. Ἐκ δὲ τῶν ποσῶν, ὅσα ἐκπίπτονται ἐκ τῶν κλεισμένων χρήσεων

τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ἐκ τῶν κεφαλαίων « ἐπιστροφαὶ χρημάτων καὶ ἀποζημιώσεις » ἀπαιτεῖται νὰ ἐγκριθῶσιν ἤδη, ὅσα εἶναι παραδεδεγμένα ἀπὸ τοὺς ψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς τῶν προγενεστέρων ἐτῶν, καὶ ἔχουσιν ἀποκτημένον δικαίωμα οἱ ἔχοντες νὰ λαμβάνωσι ταῦτα· διότι, ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῇ τὰ ποσὰ ταῦτα, θέλει ὑποπέσει εἰς ἀντίφασιν μὲ τὰς προγενεστέρας ἀποφάσεις της εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ὁποίων ἐνέκρινε, καὶ παρεδέχθη ταῦτα. Ἐξετάσας λεπτομερῶς ἓν ἕκαστον τῶν κανδυλίων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ κεφάλαια ταῦτα, εὑρίσκω μόνον δραχμὰς 24,000, ἐχούσας ἀνάγκην ἐξακριβώσεως, καὶ κυρίως ἀφαιρετέας, καὶ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει δαπανήσει, ἐὰν δὲν ἐξακριβώσῃ αὐτάς, καὶ πεισθῇ περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν· ἀλλὰ συμφέρει διὰ 24,000 δραχμὰς μόνον νὰ τροποποιηθῇ ὁλόκληρος ὁ προϋπολογισμός, καὶ νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλήν, ἐπιγιγνομένης οὕτω ζημίας ἀντὶ ὠφελείας εἰς τὸ Δημόσιον; Τὴν παρατήρησιν ταύτην ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ κάμω προηγουμένως εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἐν ἀγνοίᾳ γίνωσιν ἐκπεσμοί τινες ἐξόδων, ζημίαν μᾶλλον τοῦ Δημοσίου ὡς ἐκ τῆς ἀναβολῆς, ἢ ὠφέλειαν ἐπιφέροντες.

Ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἀντέταξεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλω ἀπαντήσει ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης παρατηρήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ· διότι δὲν πρόκειται εἰς τὴν παροῦσαν συζήτησιν περὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν σημειούμενον ἔξοδον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου ΣΤ'. ἄρθρου 1. « Προξενικὴ ὑπηρεσία » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ γενομένης τινὸς παρατηρήσεως, παρεδέχθη καὶ τὸ διὰ τὴν Προξενικὴν ὑπηρεσίαν σημειούμενον ποσὸν ἐξόδων, ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐνταῦθα δὲ παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι τὸ διὰ τὴν Προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἔξοδον, ἐλαττούμενον κατ' ἔτος, κατήντησε τόσον μικρόν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ὑπηρεσία αὕτη δεόντως, καὶ νὰ προληφθῶσιν αἱ ἐνδεχόμεναι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Προξένων. Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ρ.

Τζιώρτζ, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία παρεχώρησε ταύτην πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἐκτάκτου Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος σήμερον Νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων, ἀναβαλλομένης τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

---

105 ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρας Κυριακῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Παρατηρήσας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως θέλουσιν ἀναγνωσθῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ἀπαγγέλλει τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως, ὡς καὶ ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴ τούτου ἔκθεσις.

Ἐρωτήσαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις, ὅτι πολλὰς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περιέχοντος ἀρχάς, καὶ οὐχὶ μίαν μόνην, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ὁρίσῃ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι τῆς 4 Ἀπριλ-

λίου 1849, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὡς πρώτη μὲν ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ὡς δευτέρα δὲ ἡ ἔκδοσις καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι 500,000 δραχμῶν· κυρίως ὅμως ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου ἐξασφάλισις τῆς πίστεως τῆς Τραπέζης.

Ἡ κυρία τοῦ Νομοσχεδίου ἀρχή, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἡ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων παράτασις, οὐχὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πίστεως τῆς Τραπέζης, διότι αὕτη ἔχει πλήρη πίστιν καὶ δὲν περιμένει τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῆς διὰ ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ πρὸς ὄφελος τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν δύναται ἡ Τράπεζα νὰ ἐκβιάσῃ διὰ καταναγκαστικῶν μέσων εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν εἰς αὐτὴν ὀφειλομένων· διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ λοιπὸν τοιαύτη ἀνάγκη, ἥτις φέρει πολλὴν στενοχωρίαν εἴς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, πολλοὶ τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων τοῦ Κράτους, δι' ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν των πρός τε τὴν Τράπεζαν καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ἐζήτησαντο τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν των κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις κηδομένη περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν, καθυπέβαλε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναστέλλεται ἡ ἐξαργύρωσις τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, εἰς τὴν λήγουσαν ἤδη προθεσμίαν, τὴν ὁποίαν ὥρισεν ὁ ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμος, χωρὶς τοῦ ὁποίου θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκβιάσῃ τοὺς ὀφειλέτας της. Ὥστε διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐξασφαλίζονται μᾶλλον οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης ἢ ἡ Τράπεζα αὐτή. Ὡς δὲ πρὸς τὴν ἔκδοσιν καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι δραχμῶν 500,000, οὐδεμία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τούτου ζημία εἰς τοὺς πολίτας, διότι δὲν ὑπερβαίνει τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον ἔθεσεν ὁ καταστατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος, καὶ διότι τὸ ἐνεργητικὸν αὐτῆς εἶναι εἰς εὐτυχῆ κατάστασιν.

Ἐξυμνῶν ὁ προλαλήσας τὴν κατάστασιν τῆς Τραπέζης, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀνέφερεν ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτίθεται μᾶλλον τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἢ τὴν τῆς Τραπέζης. Ἀλλ' εἰς τίνα τοῦ Νομοσχεδίου διάταξιν ἀναφέρεται τι περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων; εἰς οὐδεμίαν· ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας νὰ ἀναφέρῃ ὅσα ἀνέφερε μετὰ θετικότητος περὶ τούτου.

Ἂν δὲ τινες τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων ἐζητήσαντο δι' ἀναφορῶν των τὴν ἀναστολὴν τῶν καταναγκαστικῶν μέσων πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, οἱ πλεῖστοι ὅμως τῶν πολιτῶν, ἤτοι τὰ 9/10 αὐτῶν, δὲν εἶναι ὀφειλέται πρὸς τὴν Τράπεζαν, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐν ᾧ οὗτοι ἐζήτησαν δι' ἀναφορῶν των ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ ἐκδοθῇ Νόμος διὰ νὰ μὴ ἐκβιάζωνται εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, ἕνεκα τῆς σημερινῆς στάσεως τοῦ ἐμπορίου, οὐδὲ ἔτυχον ἀκροάσεως. Δὲν εἶναι ἄρα δίκαιον νὰ γίνῃ πρόνοια καὶ περὶ τούτων, ἀναστελλομένης τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν των; Τίνος ἕνεκεν εἰς τινας μὲν νὰ φερώμεθα ἐπιεικῶς, εἰς ἄλλους δὲ ἀπηνεῖς; Διὰ νὰ γνωρίσωμεν δὲ κατὰ πόσον ὠφελοῦνται διὰ τοῦ μέτρου τούτου οἱ βιομήχανοι, καὶ οἱ κτηματίαι, ἀπαιτεῖται ὥστε ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ μᾶς εἴπῃ, πόσα ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης ἐδόθησαν εἰς ἐμπόρους καὶ πόσα εἰς τὰς ἄλλας τάξεις τῶν πολιτῶν.

Ἑνώτης τῆς ἀρχῆς ὑπάρχει εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης· καὶ ἡ μὲν κυρία ἀρχὴ εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἤτοι ἡ ἐξασφάλισις τῆς Τραπέζης, αἱ δὲ λοιπαὶ διατάξεις θεωροῦνται ὡς συνάπειαι τῆς ἀρχῆς ταύτης. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὡς καὶ αἱ πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἐν Εὐρώπῃ συσταθεῖσαι, εὑρέθη εἰς στιγμιαίαν στενοχωρίαν χρηματικὴν, ἄρρηκτον συνέπειαν τῶν σημερινῶν περιστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσεν ἡ Εὐρώπη. Ἕνεκα δὲ τούτου, ἀναγκασθέντων τῶν εὐρωπαίων κεφαλαιούχων καὶ πιστωτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου νὰ παύσωσι τὰς δοσοληψίας των, καὶ νὰ ἀποσύρωσι τὰ κεφάλαιά των, εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην οἵ τε ἔμποροι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Τράπεζα, διὰ τὴν ἔλλειψιν χρημάτων, νὰ ζητήσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Νόμου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, οἱ μὲν ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι νὰ μὴ καταδιωχθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των, ἡ δὲ Τράπεζα νὰ μὴν ὑποχρεοῦται μέχρι τινὸς καιροῦ νὰ ἐξαργυρώνῃ τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια, ἕως οὗ ἐπανέλθωσι πάλιν εἰς κυκλοφορίαν χρηματικὰ κεφάλαια.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν δὲ καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι 500,000 δραχμῶν, οὐδεμία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ζημία διὰ τὴν καλὴν τῆς Τραπέζης ἐνεργητικὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀναφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, πρὸς εὐκολίαν τῆς δοσοληψίας τῶν συναλλαγμάτων· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, περὶ τοῦ πόσα κεφάλαια τῆς Τρα-

πέζης ἐδόθησαν εἰς βιομηχάνους, καὶ πόσα εἰς ἐμπόρους, δύναται ἕκαστος νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτων ἀπὸ τὴν καθ' ἑβδομάδα δημοσιευομένην διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατάστασιν τῆς Τραπέζης, εἰς ἣν σημειοῦνται, πόσα ἐδόθησαν ἐπὶ ὑποθήκῃ, πόσα ἐπὶ ἐνεχύρῳ, καὶ πόσα ἐπὶ προεξοφλήσει· ἀνατρέχων δὲ καὶ εἰς τὸν κατοστατικὸν τῆς Τραπέζης Νόμον, θέλει εὕρει, ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ὁ Νόμος ἔθεσεν.

Ἐδικαιούμην νὰ ἐρωτήσω τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, πόσα τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης ἐδόθησαν εἰς βιομηχάνους, καὶ πόσα εἰς ἐμπόρους, καὶ ὤφειλεν οὗτος νὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ὁριστικὴν ἀπάντησιν· διότι, ἂν, ὡς λέγεται, τὰ περισσότερα κεφάλαια τῆς Τραπέζης δίδωνται εἰς μόνον ὀλίγους ἐμπόρους, καὶ μικρά τις ποσότης δανείζηται εἰς τοὺς βιομηχάνους, τότε δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς προτιθέμενον τὴν ὠφέλειαν εὐαρίθμων ἐμπόρων, καὶ ὄχι τῆς βιομηχανικῆς τάξεως, ἥτις κυρίως πρέπει νὰ προστατεύηται.

Ἐν ᾧ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, παρετήρησεν ἄλλος, εἶπεν, ὅτι οὐδεμία εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπάρχει διάταξις, δι' ἧς ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ ἀφήσῃ ἀνενοχλήτους τοὺς ὀφειλέτας της, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης οὐδὲν περὶ τούτου ἀνέφερεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του· ἡ ἔλλειψις τῆς διατάξεως ταύτης καθίσταται οὐσιώδης, ὡς προκειμένου περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς τάξεως.

Εἰς τὸν καταστατικὸν τῆς Τραπέζης Νόμον, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀναφέρεται ῥητῶς, πόσα ἐκ τῶν κεφαλαίων της θέλει δανείζει ἡ Τράπεζα ἐπὶ ὑποθήκῃ, πόσα εἰς προεξοφλήσεις, καὶ πόσα ἐπὶ ἐνεχύρῳ· καὶ οὐδεμία ἐγένετο παρεκτροπὴ τῶν βάσεων τοῦ Νόμου τούτου ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης.

Ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν δέ τινων ἐκ τῶν ἀγορευσάντων, ὅτι ἡ Τράπεζα θέλει μεταχειρισθῇ ἀναγκαστικὰ μέτρα πρὸς εἴσπραξιν τῶν δανείων της, νομίζω, ὅτι τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆς Τραπέζης ἀπαιτεῖ ν' ἀρήσῃ τὰ χρήματά της εἰς τοὺς διαφόρους ἐμπόρους καὶ βιομηχάνους, διὰ νὰ ὠφελῶνται τοὺς τόκους, ἐκτὸς ὅταν διακινδυνεύουν ν' ἀπολεσθῶσι ταῦτα.

Περιττὴν νομίζω τὴν διάταξιν ταύτην περὶ ἀναστολῆς τῆς καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τῆς Τραπέζης, καὶ ἀντιρατικὴν προσέτι, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς· διότι, διὰ νὰ παύσῃ τὴν καταδίωξιν ταύτην ἡ Τράπεζα, ἀπαιτεῖται

νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ὡρισμένην παρὰ τοῦ Νόμου προθεσμίαν ἱκανὰ χρηματικὰ κεφάλαια πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντέταξέ τις τῶν προλαλησάντων, ἐξάγεται πληρέστατα, ὅ,τι ἔκαστος ὑπόπτευεν, ἤτοι ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου νὰ μὴ ἐκβιάσῃ τοὺς ὀφειλέτας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δανείων της. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ **1** ἄρθρον, καὶ μὴ γενομένης τινὸς παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **2**, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐσυζητήθη ὁ ἀπὸ **4** Ἀπριλίου ε. ε. Νόμος περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ἐγένετο πολὺς λόγος διὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν **2** τοῖς **0/0**, καὶ ἀπεφασίσθη τότε νὰ ἐπιβληθῇ αὕτη, καὶ διὰ περισσοτέραν πίστιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἐχόντων τοιαῦτα γραμμάτια. Ἀφαιρουμένης δὲ ἤδη τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης, τότε τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια δὲν θέλουσιν ἔχει τὴν πραγματικήν των ἀξίαν, οὔτε θέλουσι κυκλοφορεῖ ὡς καὶ πρότερον, ἀλλὰ θέλουν μένει εἰς χεῖρας τῶν πολιτῶν ἄχρηστα, ὅταν οὗτοι δὲν ἔχωσι χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον, διὰ νὰ τὰ παραδώσωσιν ἀντὶ μετρητῶν εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Τράπεζα ἱκανὰ μέχρι τοῦδε ἀπήλαυσε κέρδη, πρέπει ἀπὸ τὰ κέρδη ταῦτα νὰ πληρώσῃ τὴν μικρὰν ὑπερτίμησιν τῶν **2** τοῖς **0/0**, χάριν τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς πίστεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων της.

Τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** τοῦ ἀπὸ **4** Ἀπριλίου ε. ε. Νόμου περιεχομένην ὑπερτίμησιν τῶν **2** τοῖς **0/0**, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀφ' ἑαυτῆς ἡ Κυβέρνησις ἐπέβαλε διὰ περισσοτέραν πίστιν τῶν γραμματίων, καὶ ὄχι κατ' αἴτησιν τῆς Τραπέζης· ἤδη δὲ, ἀφαιρουμένης τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης, οὐχ ἧττον θέλουσιν ἐξακολουθεῖ τὰ γραμμάτια νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν, ὡς καὶ πρότερον, πίστιν, καὶ θέλουσι κυκλοφορεῖ ἔτι μᾶλλον εἰς τὰς χεῖρας τῶν συναλλαττομένων.

Ἡ ὑπερτίμησις τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων τῶν **2** τοῖς **0/0**, παρετήρησεν ἄλλος, ὅταν ἅπαξ παρουσιάζωνται ταῦτα εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους, φέρει μικρὰν μόνην ζημίαν εἰς τὴν Τράπεζαν· ὅταν δὲ τὰ αὐτὰ γραμμάτια ἐπανέρχωνται δὶς, τρὶς καὶ πολλάκις εἰς τὰ Ταμεῖα, τότε ἡ ζημία τῆς Τραπέζης καθ'

σται σχματικὰ. καὶ καλῶς ποιοῦν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφήρεσε τὴν ὑπερτίμησιν ταύτην ἀπὸ τὸν προκείμενον Νόμον.

Ἂν ἦναι ἀληθὲς, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια θέλουν κυκλοφορεῖ, ὡς καὶ πρότερον, τὴν αὐτὴν παρέχοντα πάντοτε πίστιν, τότε πρὸς τί νὰ καταφύγῃ ἡ Τράπεζα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοιούτων Νόμων, ἀφορώντων μᾶλλον τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα τῶν μετόχων αὐτῆς, ἢ τὰ τοῦ Δημοσίου; Ἐὰν ἡ Τράπεζα, μὴ κηδομένη τῆς πίστεως τῶν γραμματίων της, δὲν ἐφρόντισε νὰ διευκολύνῃ τὴν πίστιν καὶ τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν, ἡ δὲ Κυβέρνησις, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν πίστιν τῆς Τραπέζης, ἔθεσεν εἰς τὸν Νόμον τῆς 4 Ἀπριλίου τὴν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0. Ἔπρεπε νὰ διατηρήσῃ αὐτὴν καὶ εἰς τὸν προκείμενον Νόμον πρὸς εὐκολίαν τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ μὲ ζημίαν τινὰ τῆς Τραπέζης ἀντὶ τοῦ μεγάλου κέρδους, τὸ ὁποῖον ἀπέλαυσεν ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων.

Τὴν ἐπιβληθεῖσαν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0 εἰς τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων ἔθεσεν ἡ Κυβέρνησις ἄλλοτε, διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Τραπέζης. Θεωρήσασα ὅμως ἔπειτα ἡ Κυβέρνησις, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ὑπερτίμησιν ταύτην καὶ εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, διότι δὲν θέλουσιν ὠφεληθῆ ἐκ ταύτης ὅλοι οἱ πολῖται, ἀλλὰ μόνον οἱ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας κάτοχοι τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ἀφῆρεσεν αὐτὴν ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· διὰ νὰ διευκολύνηται ὅμως ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων, ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, νὰ δέχηται ταῦτα, δίδουσα ἀπόδειξιν εἰς τὸν καταθέτην τῶν γραμματίων περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων αὐτῶν κατὰ τὴν 4 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου. Ἐὰν δὲ ἡ Τράπεζα ἐκδώσῃ εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἄλλα γραμμάτια, οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος ζημίας, διότι δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι τῶν 5 ἑκατομμυρίων· ὡς πρὸς τὰ μεγάλα δὲ κέρδη τῆς Τραπέζης, περὶ ὧν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας, παρατηρῶ 1) ὅτι αὐτὴ ἔχει πάντοτε τὰ ἥμισυ τῶν γραμματίων της εἰς τὸ ἰδιαίτερον Ταμεῖον, καὶ δὲν ὑπάρχουσιν ὅλα εἰς κυκλοφορίαν· 2) ὅτι ἔχει ἱκανὰ ἔξοδα εἰς μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος, καὶ εἰς διατήρησιν τῶν ἐν Πάτραις καὶ ἐν Σύρῳ ὑποκαταστημάτων· καὶ 3) ὅτι ὑπόκειται καὶ εἰς ζημίας, ἕνεκα ἐνδεχομένης τινὸς φθορᾶς καὶ ἐξαφανίσεως πολλῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ κτημάτων διὰ

πυρκαϊᾶς, ἢ ἄλλου καταστρεπτικοῦ μέσου. Ἐκτὸς τούτου ποῖος τῶν βαθυπλούτων δανείζει ἤδη, ὡς ἡ Τράπεζα, πρὸς 8 τοῖς 0/0; Ἐὰν, Κύριοι, ἐκλείψῃ κατὰ κακὴν τύχην, καὶ τὸ βοηθητικὸν τοῦτο εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν κατάστημα τῆς Τραπέζης, τότε οἱ τοκογλύφοι, δραττόμενοι τῆς εὐκαιρίας, θέλουσι δανείζει πρὸς 30 καὶ 40 τοῖς 0/0. Ἀναλογιζόμενοι ὅθεν τὰς μεγίστας ὠφελείας, τὰς ὁποίας παρήγαγεν ἡ Τράπεζα εἰς τοὺς πολίτας, καὶ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ, πρέπει νὰ χορηγήσωμεν εἰς αὐτὴν πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν, ψηφίζοντες, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Τράπεζαν τοῦ νὰ καταδιώκῃ τοὺς ὀφειλέτας της, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑπερτιμήσεως τὰ γραμμάτια θέλουσι μένει ἄχρηστα εἰς χεῖρας τῶν πολιτῶν, ἡ ἀξία τῶν γραμματίων, ἀντέλεξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, μένει ἡ αὐτὴ, καὶ τοι μὴ ὑπαρχούσης τῆς ὑπερτιμήσεως, ἥτις μάλιστα καταστρέφει τὰ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου βοηθούμενα συμφέροντα. Ἡ Κυβέρνησις, θέλουσα νὰ αὐδετερώσῃ τὴν μεγάλην τοῦ μεταλλικοῦ ζήτησιν, ἐπέβαλε διὰ τοῦ Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου τὸν ὅρον τῆς ὑπερτιμήσεως εἰς βάρος τῆς Τραπέζης· ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπεδείχθη ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν Τράπεζαν, διότι ὑποχρεοῦτο τοιουτοτρόπως νὰ πληρώνῃ ὑπερόγκους τόκους, καθόσον τὰ αὐτὰ γραμμάτια, κυκλοφοροῦντα, ἐπανέρχοντο ἐπανειλημμένως εἰς αὐτὴν πρὸς ἐξαργύρωσιν· ἐρώτη δὲ, ὅτι αὔξησεν ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων, ἀλλ' ἡ αὔξησις αὕτη προήρχετο μᾶλλον ἐκ τῆς ἐγγυήσεως, τὴν ὁποίαν παρεῖχεν ἡ κατάστασις τῆς Τραπέζης· ἂν δ' ἤδη καταργηθῇ ἡ ὑπερτίμησις, οὐδεμία βλάβη ἐπέρχεται εἰς τοὺς πολίτας· διότι οἱ κάτοχοι τῶν γραμματίων, μέλλοντες νὰ λάβωσι τόκον 8 τοῖς ἑκατὸν, τὰ παρακαταθέτουν μᾶλλον εἰς τὴν Τράπεζαν, ἀντὶ νὰ τὰ δίδουν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἡ ὑπερτίμησις ἀντιβαίνει προσέτι εἰς τὸν ἐπωφελῆ σκοπὸν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· τωόντι, καθόσον διὰ ταύτης αὐξάνουν αἱ ὑποχρεώσεις, καὶ ἡ ζημία τῆς Τραπέζης, κατὰ τοσοῦτον αὕτη ἀναγκάζεται νὰ συλλέγῃ τὰ γραμμάτιά της διὰ ν' ἀποφύγῃ τοὺς ὑπερόγκους τόκους· καὶ ἐπειδὴ πρὸς ἐξαργύρωσιν τούτων ἔχει ἀνάγκην μεταλλικοῦ, θέλει διάζει τοὺς ὀφειλέτας της παντοίοις τρόποις πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των· ἀλλὰ τὰ ἐπιβλαβῆ ταῦτα ὡς πρὸς τοὺς ὀφειλέτας ἀποτελέσματα ἐκλεί-

πουσιν, ὅταν ἐκλείψῃ καὶ ἡ ὑπερτίμησις· ἡ ἔλλειψις ἄρα ταύτης ἱκανοποιεῖ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, τοῦ νὰ περισταλῇ δηλονότι ἡ Τράπεζα ἀπὸ τοῦ νὰ καταδιώκῃ ἀδυσωπήτως τοὺς ὀφειλέτας της. Τὸ συμφέρον ἄλλως τε αὐτὸ τῆς Τραπέζης ἐπιβάλλει εἰς αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μὴ καταδιώκῃ τοὺς ὀφειλέτας της· καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς πανδήμου ὁμολογίας αὐτῆς· διότι, μαθοῦσα, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀνεκάλεσε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰδοποίησε τοὺς ὀφειλέτας της νὰ φροντίσουν τάχιστα περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν των, ἂν θέλωσι ν' ἀποφύγωσι τὰς νομίμους καταδιώξεις· διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν παρέχει εἰς αὐτὴν οὐδεμίαν εὐκολίαν πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της. Τελευτῶν δὲ, προσέθηκεν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἔγινε κατ' αἴτησιν πολλῶν πολιτῶν.

Περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ συζητούμενον ἄρθρον **2**, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον **3**, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **4**, καὶ ὁ **Νόμος τῆς 4 Ἀπριλίου**, καὶ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἶπε τις, τὸν αὐτὸν ἔχουν σκοπὸν, τὴν διευκόλυνσιν δηλονότι τῆς κυκλοφορίας τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν περιέστειλε τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς **1,500,000**, τοῦτο δὲ τὸ αὐξάνει εἰς **2,000,000**· ἐὰν λοιπὸν σήμερον δὲν δύναται νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ μικρότερον ποσὸν τῶν γραμματίων, πῶς θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ μεγαλήτερον; ὅθεν ἔπρεπε ν' ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν Τράπεζαν νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸν καταστατικόν της **Νόμον**, ἡ δὲ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβλέπῃ μόνον, ἐὰν τὰ ἐκδιδόμενα παρ' αὐτῆς γραμμάτια ἀντιπροσωπεύωνται ἀπὸ τὸ ἀπαιτούμενον μεταλλικὸν ποσὸν παρὰ τοῦ **Νόμου**· διότι ἄλλως προσθέτομεν εἰς τὴν ἀπορίαν τῆς Τραπέζης ἑτέραν ἀπορίαν· τούτου ἕνεκα ἡ διάταξις αὕτη τοῦ προκειμένου ἄρθρου δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ἡ Τράπεζα, ἀντέταξεν ὁ Κ. **Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν**, **δυνάμει τοῦ καταστατικοῦ της Νόμου ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια τριπλασίας ποσότητος τοῦ μεταλλικοῦ της.** Ἐπειδὴ δὲ ὁ διὰ τοῦ **Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου** τεθεὶς περιορισμὸς, ἐπέφερεν, ὡς ἀπεδείχθη, ἐλάττωσιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ μεταλλικοῦ, διὰ τοῦτο διὰ τοῦ παρόντος **Νόμου** αὐξάνεται τὸ ποσὸν τῶν κυκλοφορούντων γραμματίων εἰς **2,000,000**· καὶ πάλιν ἐτέθη περιορισμὸς, διότι δύναται, ὡς ἐρρέθη, νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια τριπλάσια τοῦ μεταλλικοῦ της· ὥστε δὲν αὐξάνεται ἡ δυσκολία τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, ἀλλ' ἡ κυκλοφορία αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τῆς ὑπερτιμήσεως εἶχε συλλέξει ἡ Τράπεζα.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ **4** Ἀπριλίου **Νόμου**, παρετήρησεν ἄλλος, τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων τῆς Τραπέζης ἀνέβαινεν εἰς **2 1|2** ἑκατομμύρια. Ἐπειδὴ διὰ τὰς ἐπισυμβάσας εἰς τὴν Εὐρώπην ταραχὰς, ἡ Τράπεζα ἤρχισε νὰ συλλέγῃ τὰ πρὸς αὐτὴν ὀφειλόμενα, ὑποπτευθέντες οἱ κάτοχοι τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων κίνδυνόν τινα τῆς Τραπέζης, ἔδραμον ὅλοι πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν ἀνὰ χεῖρας των γραμματίων, καὶ τούτου ἕνεκα ἔμειναν εἰς τὴν Τράπεζαν μεταλλικὸν μόνον **100,000** περίπου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διαλυθέντος **Νόμου** τὸ κυκλοφοροῦν μεταλλικόν της ἦτον **1 1|2** ἑκατομμύριον, ἡ Κυβέρνησις περιώρισε τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς τὸ αὐτὸ ποσόν· σήμερον δὲ, διότι ἡ Τράπεζα συνέλλεξε τὰ γραμμάτιά της, μόλις κυκλοφοροῦν **600,000** γραμμάτια. Ἐὰν δὲ σήμερον περιορίσωμεν τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς **1 1|2** ἑκατομμύριον, ἀντὶ **2**, τότε ἐκβάλλομεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα **500,000** δραχ. διότι ἐλαττοῦμεν τὴν κυκλοφορίαν γραμματίων ἀξίας **500,000**. Φρονῶ μάλιστα, ὅτι οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ περιορίσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν γραμματίων εἰς **2** ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τὸ κατ' ἐμὲ ἤθελα γνωμοδοτήσει νὰ ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν Τράπεζαν νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν καταστατικόν της **Νόμον**, ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν γραμματίων· καὶ τοῦτο, διότι οὐδεὶς κίνδυνος ἐπίκειται· καθότι ἕκαστον Τραπέζιον γραμμάτιον ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ κτήματα καὶ ὑπογραφὰς τριπλῆς ἀξίας, ὥστε δύναται περισσότερον παρὰ τὰ μεταλλικὰ νομίσματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ μετάλλου τιμήν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ **Γερουσία** παρεδέχθη τὸ ἄρθρον **4**, ὡς ἔχει.

Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὰ ἄρθρα πέντε καὶ ἕξ, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν μετὰ ταῦτα τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **26** κατὰ **3**, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν,

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

---

106 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 30 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῶν προλαβουσῶν δύω Συνεδριάσεων ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, προετέθη εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρου 1, «Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τοῦ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειωμένου ποσοῦ διὰ μισθὸν τοῦ Ὑπουργοῦ, θέλει γίνει χρῆσις τῆς ἀναλογούσης ποσότητος, ἐφ' ὅσον χρόνον ὑπῆρξεν ειδικὸς Ὑπουργός, καὶ τὸ λοιπὸν ποσὸν θέλει περισσεύσει πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου Ταμείου· ὡς ἐκ τούτου δὲ περιττὴ καθίσταται ἡ προτεινομένη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκπτωσις τοῦ μισθοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ, δι' ὅσον καιρὸν ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἦτον ἀνατεθειμένη εἰς ἄλλον Ὑπουργόν.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τὸ διὰ τὸ προσωπικὸν

τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης σημειωμένον ποσὸν, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι θέλει γίνει χρῆσις αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὑπῆρξεν ειδικὸς Ὑπουργός.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ κεφαλαίου Β'. ἄρθρου 1, «Ἄρειος Πάγος,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐκ δραχμῶν 1200 μισθοδοσία τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως, εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν γραφικὴν ἀνάγκην τοῦ Γραφείου αὐτοῦ· διότι ὁ παρὰ τῇ Εἰσαγγελίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐργαζόμενος ὑπάλληλος, ὡς διευθύνων ὅλην τὴν γραφικὴν ἐργασίαν, καὶ θεωρούμενος ὡς δικαστικὸς ὑπογραμματεὺς, πρέπει νὰ μισθοδοτῆται κατὰ μῆνα ἀνὰ δραχ. 100 ὡς μισθοδοτοῦνται καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέχθη, ὡς ἔχει, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ κεφαλαίου Ε. «Πρωτοδικεῖα,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων, ἔπρεπε, τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Δικαστηρίων, νὰ πληρώνηται ἀπὸ τὰ τέλη τῆς σημάνσεως, τὰ ὁποῖα εἰσεπράττοντο· ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ὀργανισμοῦ κατηργήθη διὰ τοῦ περὶ χαρτοσήμου Νόμου, καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1837 Β. Διατάγματος, ὡρίσθη δὲ νὰ μισθοδοτῆται τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Δικαστηρίων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, διδομένης πρὸς τοῦτο τινὸς ἐπιχορηγήσεως εἰς τοὺς Γραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων, πρὸς πλήρωμὴν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἀνάγκαι τῶν Δικαστηρίων ὑπάρχουν διάφοροι, ὡς ἄλλων μὲν εἰς Τμήματα διαιρουμένων διὰ τὴν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων, ἄλλων δὲ ὄχι, τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεφάσισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845 καὶ ἐφεξῆς, νὰ σημειῇ εἰς ἀναλυτικὸν πίνακα τὸν ἀριθμὸν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου Δικαστηρίου κατ' ἔτος, διὰ νὰ δύνανται τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ ἐκτιμήσουν τὰς ἀνάγκας παντὸς Δικαστηρίου καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα. Ὁ δὲ τρόπος οὗτος συνῳδεῖ μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς ὃν πρέπει νὰ ἐμφαίνηται λεπτομερῶς τὸ ζητούμενον ποσόν.

Εἶναι ἀδύνατον δὲ νὰ ὁρισθῇ διὰ Νόμου ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ παρ' ἑκάστῳ Δικαστηρίῳ· διότι καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν προσδιορίζονται κατὰ τὰς ειδικὰς ἀνάγκας τῶν

Δικαστηρίων, τῶν ὁποίων αὐξανομένων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαυξάνῃ καὶ τὸ προσωπικόν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει κατὰ διετίαν τοὐλάχιστον νὰ νομοθετῆται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ διὰ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Πρωτοδικείων σημειωμένον ποσὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ ἐκ δραχμῶν **205** κατὰ μῆνα πληρονόμενον ἐνοίκιον διὰ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετεῖον, Πρωτοδικεῖον καὶ τὴν παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελίαν, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου καὶ Πρωτοδικείου, συμποσούμενον εἰς δραχ. **180** κατὰ μῆνα, καὶ ὄχι εἰς δραχ. **205**, ὡς σημειοῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶναι πολὺ μετριώτερον τοῦ ἄλλοτε πληρονομένου· μέχρι τῆς **11**. Φεβρουαρίου **1846** τὸ Δημόσιον ἐπλήρωνε κατὰ μῆνα δι' ἐνοίκιον τοῦ πρωτοδικείου δραχμὰς **120**,
δι' ὅμοιον τοῦ Ἐφετείου » **83:33**

τὸ ὅλον μηνιαίως δραχμὰς **203:33**

περιπλέον δὲ τὸ ἐνοίκιον τοῦ Ἐφετείου δι' ὁλόκληρον πενταετίαν συνιστάμενον ἐκ δραχ. **5,000** προκατεβλήθη εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ῥ. Παλαμήδην ἀπὸ τὸν Ἰούνιον τοῦ **1840** κατὰ τὸ περὶ τούτου συμβόλαιον· ὑπολογιζομένου δὲ καὶ τοῦ τόκου τῆς προκαταβολῆς ταύτης, συνισταμένου ἐπιεικῶς εἰς **10** τοῖς **0/0**, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης ὠφελήθη δραχμὰς **1,500** δι' ὅλην τὴν πενταετίαν, ἢ δραχ. **25** κατὰ μῆνα· οὕτω τὸ ἐνοίκιον ἀμφοτέρων τῶν καταστημάτων ἀνεβιβάζετο εἰς δραχ. **228: 33|00** κατὰ μῆνα· σήμερον ὅμως πληρόνεται ἐνοίκιον καὶ διὰ τὰ δύω Δικαστήρια τοῦ Πρωτοδικείου καὶ Ἐφετείου δραχ. **180** κατὰ μῆνα, ἤτοι ἔλαττον κατὰ μῆνα δραχ. **48: 33|00** ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει ἤδη ἡ συγκέντρωσις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Δικαστηρίων εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κατάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον συνεδριάζει καὶ τὸ Κακουργιοδικεῖον, καὶ χορηγεῖται διὰ τοῦ μέσου τούτου εὐκολία καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τοὺς διαδίκους. Αἱ Εἰσαγγελίαι ὅμως τῶν Δικαστηρίων τούτων, ὡς καὶ ὅλαι ἐν γένει αἱ Εἰσαγγελίαι, ἔχουσιν ἀνέκαθεν ἴδια Γραφεῖα, κεχωρισμένα ἀπὸ τὰ Δικαστήρια.

Τὴν περὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν Δικαστηρίων τούτων παρατήρησιν ἐπέφερεν ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς· διότι τὸ ἐνοίκιον τοῦτο εἶναι ὑπέρογκον ὡς πρὸς τὴν μικρὰν τιμὴν τῶν ἐνοικίων

τῶν ἐν Ναυπλίῳ οἰκιῶν, τὰς ὁποίας δύναταί τις νὰ ἐνοικιάσῃ μὲ τὸ ἥμισυ μόνον ἐνοίκιον τοῦ εἰς τὸν Κ. Ῥ. Παλαμήδην πληρονομένου, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον. Τοιοῦται δὲ ἐπὶ πολυετίαν ἐνοικιάσεις τῶν καταστημάτων, καὶ αἱ προκαταβολαὶ τῶν ὑπερόγκων ἐνοικίων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἰδιοκτῆται ὠφελοῦνται καὶ τοὺς τόκους, δὲν πρέπει τοῦλοιποῦ νὰ λαμβάνωσι χώραν, ἀλλὰ πρέπει κατ' ἔτος νὰ συμφωνῆται τὸ ἐνοίκιον ἄνευ τινὸς προκαταβολῆς· διότι κατ' ἔτος καὶ αἱ Βουλαὶ ἀποφασίζουν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Συνομολογήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ προσθέσαντος, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν καταστημάτων τούτων συμβολαίου θέλει φροντίσει ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ἐνοίκιον, ἢ νὰ ἐνοικιάσῃ ἄλλην εὐθηνωτέραν οἰκίαν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ Α'. κεφάλαιον ἄρθρον 1, «Κεντρικὴ ὑπηρεσία,» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τούτου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, σημειοῦνται ὡς ἀ. τάξεως ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι, ὑπάρχει ὅμως εἷς τῆς ϛ'. τάξεως.

Ἐπειδὴ ὡς ἀ. τάξεως σημειοῦνται ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέφερεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὐδεὶς τῆς ϛ'. τάξεως, διὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔκαμεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὴν τοιαύτην παρατήρησιν· ἤδη δὲ πείθεται ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι κατὰ γραφικὸν λάθος ἐσχηματίσθησαν τῆς ἀ. τάξεως ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι.

Παρατηρῶ δὲ ἤδη, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς εἶναι ἀποφασισμένος, καὶ περιττὴ καθίσταται πᾶσα περαιτέρω συζήτησις. Ἐπὶ ἑκάστου προϋπολογισμοῦ ἐπέμενα, καὶ ἐπιμένω πάντοτε, λέγων, ὅτι οὐδὲν ἔξοδον πρέπει νὰ ἦναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἄνευ Νόμου σημειουμένου, ἄλλως δὲν πρέπει νὰ γίνηται παραδεκτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὸ ἐναντίον, παραδέχομαι τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ προκαλέσω τοῦ λοιποῦ μακραίαν συζήτησιν ἐπὶ τοιούτων ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντα Νόμον.

Ἂν ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν ἄλλος, παρεδέχθη ποσὰ τινὰ ἐξόδων, ὡς τὴν σύνταξιν τῆς χήρας Βαλτινοῦ καὶ τὰ χορηγήματα, ἔπραξε τοῦτο, θεωρήσασα ταῦτα καὶ νόμιμα, καὶ ὡς ἔχοντας δικαίωμα ἀποκτημένον ἐκείνους, πρὸς οὓς δίδονται· διὰ τῆς παραδοχῆς δὲ τῶν ἐξόδων τούτων δὲν προεδίκασεν ἡ Γερουσία, οὐδὲ παρεδέχθη, ὅσα ἄλλα ποσὰ ἐξόδων δὲν στηρίζονται εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἄλλο μέλος αὐτῆς, ἐκθέσασα τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρατηρήσεις καὶ τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ, ἀρῆκεν ἐλευθέραν τὴν συζήτησιν καὶ ἐπὶ τούτων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰ ὁποῖα παρέλειψεν· ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν δὲ, ὅτι ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σημειοῦνται τῆς α. τάξεως, καὶ οὐδεὶς τῆς Ε'. δὲν εἶναι ὑπεύθυνος εἰς τοῦτο ὁ ἤδη ὑπάρχων ὑπουργὸς, ἀλλ' οἱ μὴ ἐφαρμόσαντες τὸν ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων προκάτοχοί του, οἵτινες διεχειρίσθησαν τὸν δημόσιον πλοῦτον ὡς ἰδίαν αὐτῶν περιουσίαν. Ἕνεκα τούτου ἐγνωμοδότησεν ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παραδεχθῇ μὲν τὸ ποσὸν τοῦτο, νὰ συμμορφωθῇ δὲ τοῦ λοιποῦ ὁ Ὑπουργὸς μὲ τὸν καταστατικὸν τῶν Ὑπουργείων Νόμον. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε νὰ διέλθῃ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἀδρόχοις ποσὶν, ἀλλὰ διεσκέφθη ἐπὶ πάντων ὡρίμως, καὶ τὰς ἀναγκαίας ἐπήνεγκεν παρατηρήσεις. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὴν Κεντρικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σημειωμένον ποσὸν, ὡς ἐγκρίθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρου 2 « Ἔξοδα ὑπηρεσίας » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, ἐσημειώθησαν εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δραχμαὶ 1,233 : 33, εἰς δὲ τὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δραχμαὶ 4,999 : 92, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀκολουθοῦσα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, ἀφῆρησεν αὐτὸ· ἀλλὰ δυστυχῶς περὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τούτου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει

συμβόλαιον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐξετάσει ἀκριβῶς καὶ προκαλέσει περὶ τούτου διαιτητικῶν συμβουλίων· ἐπειδὴ δὲ μέρος τοῦ καταστήματος τούτου χρησιμεύει ἤδη ὡς ἀποθήκη, νομίζει, ὅτι αἱ μὲν δραχμαὶ 1233 : 33, νὰ παραδεχθῶσιν ὡς ἐνοίκιον αὐτοῦ, περὶ δὲ τῶν δραχμῶν 4,999 : 92, θέλει γίνει λόγος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγεται.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέτεινεν ἓν μέλος αὐτῆς, συνεπῶς εἰς τὰς ἀποράσεις τῆς Γερουσίας, ἀφῆρεσε τὸ ἐκ δραχμῶν 1233 : 33 ποσὸν δι' ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, 1) διότι καὶ ἡ Γερουσία ἀφῆρησε τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ 2) διότι τὸ κατάστημα τοῦτο τῆς Ἐπιτροπῆς ἐχρησίμευσεν ἀπὸ τῆς 1. Ἰαννουαρίου μέχρι τῆς 5. Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὡς φυλακὴ, καὶ δύναται νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸ ὡρισμένον δι' ἐνοίκια τῶν φυλακῶν Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διὰ νὰ μὴν ἐπέρχηται δὲ κατ' ἔτος ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν ἡ τοιαύτη συζήτησις περὶ ἐνοικίων τῶν διαφόρων καταστημάτων, ἀπαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ τὸ κῦρος τῶν τοιούτων συμβολαίων διὰ τῶν δικαστηρίων· καὶ ἂν δὲν ἀκυρωθῶσι, νὰ λογισθῶσιν ὑπεύθυνοι πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν πληρωμὴν τοιούτων ἐνοικίων οἱ συνάψαντες τὰ τοιαῦτα συμβόλαια κατὰ καιροὺς Ὑπουργοί.

Εἴτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέρασεν ἄλλος, εἴτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληρωθῇ τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἀδιάφορον, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου πληρωθησόμενον· πρὶν δὲ ἡ πληρωθῇ τοῦτο, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξακριβωθῇ προηγουμένως, ἂν ἦναι δίκαιον νὰ ἀποδοθῇ τὸ ἐνοίκιον, ἢ ὄχι.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, παρεδέχθη ἡ Γερουσία καὶ τὸ ἐκ δραχμῶν 1.233:33 σημειούμενον ποσὸν δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρου 1, « Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἱκανὰ χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δυνάμει Β. Διατάγματος. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Διάταγμα τοῦτο εἶναι εἰδικὸν, καὶ ἀφορᾷ ὡρισμένα μόνον πρόσωπα λῃστῶν, καθ' ὧν ἐκηρύχθη ἀμοιβὴ, δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐφαρμόζηται εἰς τὰ γενικὰ μέτρα τῆς ἀσφαλείας,

συνομολογήσαντος ταῦτα τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ μὴ ἐπιθυμούσης ἄλλης τινος παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Δ'. ἄρθρου 1, «Ἰατρικὰ καταστήματα,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν τὸ δι' αὐτὰ σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων, ὡς στηριζομένων εἰς τὸν ψηφισθέντα ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμον περὶ Σπυροκώλου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2. «Ὑγιεινομεῖα καὶ Καθαρτήρια,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι, εἰς ὅσα μέρη τοῦ Κράτους ἐφάνη κατορθωτόν, ἀνετέθησαν τὰ ὑγιεινομικὰ χρέη εἰς τὰς λιμενικὰς ἢ τελωνιακὰς ἀρχάς, καὶ ἀνάπαλιν· τὸ αὐτὸ θέλει πράξει τὸ Ὑπουργεῖον καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ὅπου ἡ ὑπηρεσία δὲν βλάπτεται ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ταύτης.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων, μὲ τὰς γενομένας ὑπὸ τῆς Βουλῆς προσθαφαιρέσεις.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Ε'. ἄρθρου 1, «Βοτανικὸς Κῆπος,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτόν, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως, τὸ εἰς αὐτὸ σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τύρινθος Σχολεῖον σημειωμένου ποσοῦ, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι παραδέχεται τὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκπεσμὸν τοῦ διὰ τὸ Σχολεῖον τῆς Τύρινθος σημειωμένου ποσοῦ τῶν ἐξόδων, καὶ ὑπόσχεται, ὅτι καὶ ἔλαττον τῶν 20,000 δραχμῶν θέλει δαπανήσει.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τύρινθος Σχολεῖον σημειωμένον ποσόν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ Κεφ. Ε. ἄρθρον 4, «Γενικὴ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων,» παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας τῶν ἐξόδων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ταχυδρομείων σημειοῦνται ἐκτὸς τοῦ κατὰ μῆνα μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ ἓξ δραχ. 360, καὶ 100 δραχμαὶ προσέτι κατὰ μῆνα δι' ἔξοδα περιοδείας αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος, οὔτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὔτε κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔκαμε περιοδείαν τινὰ, δὲν πρέπει νὰ λάβῃ οὐδεμίαν ἀντιμισθίαν ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς περιοδείας,

ἐὰν δὲ μετὰ ταῦτα περιοδεύσῃ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν Ταχυδρομείων, πρέπει νὰ πληρωθῇ, ἐφ' ὅσον χρόνον μόνον διαρκέσει ἡ περιοδεία. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος ἐκ δραχ. 260 κατὰ μῆνα, καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα εἶναι πολὺ ὑπέρογκα, καὶ ὀφείλει ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν καὶ τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων, ἡ ὁποία καθίσταται ἤδη διὰ τὸ ὑπέρογκον τῶν ἐξόδων τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἄλλο Ὑπουργεῖον, ἔχουσα ἰδιαίτερον Ταμεῖον, καὶ μὴ ὑπαγομένη εἰς οὐδεμίαν ἐξέλεγξιν· οἱ διάφοροι ταχυδρομικοὶ ἐπιστάται δὲν πρέπει ν' ἀποστέλλουν τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων, ἀλλ' εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τοῦ Κράτους. Καθὼς παρατηρεῖται εἰς τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας πληρώνονται δραχ. 250 κατὰ μῆνα δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, ἐν ᾧ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ παρεχώρει ἄλλοτε τὸ μὲν ἀνώγειον διὰ δραχ. 80, τὸ δὲ κατώγειον διὰ δρ. 40· ἀποσιωπῶ δὲ τὸν λόγον τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἐνοικίου· διὰ γραφικὰ ἔξοδα σημειοῦνται δραχ. 3,000, καὶ χωριστὰ διὰ χάρτην πρὸς χρῆσιν πινάκων ἕτεραι 3,000, τὸ ὅλον 6,000. Ἐκτὸς τούτου σημειοῦται κατ' ἔτος ποσὸν ἐκ δραχμῶν 2,500 διὰ γραμματοφόρους σάκκους, ὡς νὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ κατασκευάζωνται κατ' ἔτος νέοι, καὶ νὰ μὴν ἐπισκευάζωνται οἱ παλαιοί. Τὸ κατὰ μῆνα χορηγούμενον ἐπιμίσθιον εἰς τὸν Διευθυντὴν δραχ. 100, δὲν γνωρίζω, ἂν πληρώνηται εἰς τὸν Διευθυντὴν, καὶ ὅταν δὲν περιοδεύῃ, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τοῦτο ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργόν. Ἐντεῦθεν βλέπει τις, πόσαι συμβαίνουν καταχρήσεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, τὰς ὁποίας ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλει περιστείλει ὁ νῦν Ὑπουργός, φειδόμενος τοῦ Δημοσίου πλούτου, καὶ θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀναγκαίαν ἐλάττωσιν.

Ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν ἀγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἐπῆρεν, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τοῦ Διευθυντοῦ δὲν ἀποδίδονται κατὰ μῆνα, ἀλλ' ὁσάκις οὗτος περιοδεύει, καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ περιοδεία του· ἐὰν δὲ οὔτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὔτε κατὰ τὸ ἐνεστὼς περιώδευσεν, οὐδεμίαν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀντιμισθίαν· ὡς πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχήν του, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναγκαίαν τῶν ἐξόδων τούτων ἐλάττωσιν.

Δι' ἔξοδα τῆς περιοδείας, προσέθηκεν ἄλλος, πρέπει νὰ σημειοῦται ἓν ὁλικὸν ποσὸν κατ' ἔτος, διότι ποτὲ δὲν ὑποτίθεται,

ὅτι ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος θέλει περιοδεύει ὁ Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων, διὰ νὰ λαμβάνῃ τὴν μηνιαίαν ταύτην ἀντιμισθίαν.

Συνομολογησάντων δὲ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὸ Κεφάλαιον Ε'. ἄρθρον 4. σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Η'. ἄρθρου 1, « Βοήθειαι, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι παραδέχεται τὴν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διαβεβαιοῖ, ὅτι δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῶν κεφαλαίων τούτων ἄνευ Νόμου, ἐψηφισμένου παρὰ τῶν Βουλῶν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, καὶ τὸ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, « Βοήθειαι ἰδιαίτεραι, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ δι' αὐτὰς σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Θ'. « Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα, ὡς ἐγκεκριμένα κατὰ τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμούς, πρέπει νὰ γίνωσι δεκτά· διότι ἔχουσιν ἀποκτημένον ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα οἱ ἀπαιτοῦντες· ἀνέγνωσε δὲ τὸ σχετικὸν τῆς λεπτομερείας φύλλον πρὸς ἀπόδειξιν. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειωμένα ἔξοδα.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 1,740, 770: 01.

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Ι. « Ὑπότροφοι » παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν εἰς τὰ διάφορα σχολεῖα καὶ γυμνάσια κατηχητῶν, διδασκόντων τὴν ἱερὰν Κατήχησιν, ὑπάρχει δυσαναλογία· ὁ τοῦ ἐντοῦθα σχολείου διδάσκαλος τῆς Κατηχήσεως ἐλάμβανε πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου κατὰ μῆνα δρ. 160, ἔκτοτε ἠλαττώθη ὁ μισθός του εἰς 100· ὁ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ σχολείου, ἔνθα καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι ὀλιγώτερα, λαμβάνει

δραχ. 160 κατὰ μῆνα· διὰ τοῦτο, συνιστῶν εἰς τὴν φρόντιδα τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τὴν διόρθωσιν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ὑπερασπισθῶ πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ ἀντικειμένου λίαν σπουδαίου. Ἡ Θρησκεία δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τὴν ψυχικὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοσμικὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐθνῶν, διότι οὐδέποτε δύναται νὰ γίνῃ τις χρηστὸς καὶ καλὸς πολίτης ἄνευ θρησκείας· τοῦτο καὶ ὁ μέγας ἀνὴρ, ὁ φιλόσοφος Κοραῆς, γνωρίζων, πρῶτον αὐτοῦ ἔργον εἰθεώρησε τὴν εἰς τὴν γλῶσσάν μας μετάφρασιν τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως τοῦ Μητροπολίτου τῆς Μόσχας Πλάτωνος.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπαντήσας ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παραδεχόμενον τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, καὶ πληρέστατα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως αἰσθανόμενος, δὲν παύει τοῦ νὰ περιθάλπῃ τοὺς διδάσκοντας ταύτην· ὁ ἐντοῦθα ὅμως διδάσκαλος τῆς κατηχήσεως λαμβάνει 130 δραχ. κατὰ μῆνα, ὡς Β'. τάξεως διδάσκαλος, διότι 160 λαμβάνουσιν οἱ τῆς Α. τάξεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ὡς εἶναι ἐψηφισμένος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνισταμένην εἰς δρ. 856,153 : 40.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἔγινε καμμία τροποποίησις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλὰ παρατηρήσεις τινες μόνον, ἀρκεῖ νὰ συστήσῃ αὐτὰς ἡ Γερουσία εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, διὰ νὰ χρησιμεύσουσιν εἰς τὸ μετέπειτα· ἐπαρουσίασε δὲ ὁ ἴδιος ἀναφορὰν τοῦ Ὑποστρατήγου Μακρυγιάννη πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, δι' ἧς ζητεῖ νὰ προστεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐπιμίσθιον 100 δραχμῶν, διδόμενον μὲν εἰς αὐτὸν ὡς Νομοσπιθεωρητὴν διὰ γραφικὰ ἔξοδα, ἀφαιρεθὲν δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ τῆς προσθήκης ταύτης, ἥτις ἀφορᾷ αὔξησιν μισθοδοσίας, καὶ ὑποβάλλει αὐτὴν εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ συστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα.

Ἂν καὶ ἄλλοι ὁμοιοβαθμοι λαμβάνωσι τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, πρέπει νὰ τὸ λάβῃ καὶ ὁ Ὑποστράτηγος Μακρυγιάννης, ὅστις οὐ μόνον τὰ μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος τὴν Πα-

τρίδα ὑπηρέτησεν, ἀλλὰ καὶ συνετέλεσε πάντοτε εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς εὐταξίας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Τὰς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ διαληφθέντος Στρατηγοῦ Μακρυγιάννη γνωρίζω κάλλιστα, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ προθύμως θέλω ἐνεργήσει τὰ δέοντα περὶ τῆς συστηθείσης ἀναφορᾶς του· οὐχ ἧττον δὲ θέλω φροντίσει νὰ ἐξομαλύνω καὶ κανονίσω διὰ Νόμου τὰς μισθοδοσίας τῶν λεγομένων Στρατιωτικῶν Ἀξιωματικῶν, αἵτινες μέχρι τοῦδε εἶναι πολὺ ἀνώμαλοι καὶ ἄνισοι.

Κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀποφασίσασα ἡ Γερουσία νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄνευ τινὸς τροπολογίας, συνιστάμενον εἰς δρ. **4,595,658 : 68.**

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ πρώτου κεφαλαίου, καθὼς καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ὁ ὑποεπιμελητής, περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπή, διωρίσθη πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου μὲ δραχ. **300** κατὰ μῆνα, μισθὸν δηλαδὴ παρέδρου, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του δραχ. **350**· ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν ἐπιφέρει οἰκονομίαν, διότι, καὶ ἂν δὲν εἰργάζετο παρ' αὐτῷ, πάλιν ἤθελε λαμβάνει τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του· τούτου ἕνεκα δὲν διωρίσθη φρουτιστής, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ καταστατικὸς νόμος τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Εἰπόντος τινός, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῇ ὁ Νόμος, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς μικρᾶς ταύτης οἰκονομίας, πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅπως ἔχει, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εἶπεν ἄλλος, διότι ἄλλως διὰ μικρὰν ποσότητα θέλει ἐπιστρέψει εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ἐπέλθει βραδύτης, καθόσον μάλιστα ἅπαντα τὰ ζητήματα ταῦτα ἐλύθησαν διὰ τῶν προηγουμένων τῆς Γερουσίας ἀποράσεων, καὶ πᾶσα ἐναντία ἀπόφασις ἀναιρεῖ τὰ προαποφασισθέντα.

Βλέπων, εἶπεν ἄλλος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή, παραλιποῦσα νὰ κάμῃ λόγον περὶ ἑνὸς οὐσιωδεστάτου ἀντικειμένου, περὶ τοῦ **Ναυτικοῦ, ἀκριβῶς πως ἀναφέρει περὶ ἑνὸς ὑποεπιμελητοῦ,**

ἔρχομαι ν' ἀναπληρώσω τὸ κενὸν τοῦτο, καὶ νὰ διαγράψω διὰ βραχέων τὴν κατάστασιν τοῦ Ναυτικοῦ. Μὴ ἔχων δὲ σκοπὸν νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ βελτιώσεως τοῦ Ναυτικοῦ, διότι ἅπαντες συναισθάνονται ταῦτα, οὐδὲ περὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ συνδρομῆς εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, διότι τὰ πράγματα λόγων οὐ χρῄζουσι, περιορίζομαι μόνον νὰ παραβάλω τὴν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου κατάστασιν αὐτοῦ μὲ τὴν ἐνεστῶσαν· καὶ ὑποδεικνύων τὴν ἐπὶ τῆς οὐσιωδεστάτης καὶ ἀφελιμωτάτης ταύτης δυνάμεως ἀδιαφορίαν τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, νὰ προσκαλέσω τὴν προσοχὴν τῶν νῦν ἀξιοτίμων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ναυτικοῦ.

Κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου διαταχθὲν τὸ Διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **3581** καὶ **3583** ἐγγράφου του νὰ καταγράψῃ τὸ ὑλικὸν, καὶ νὰ ἐκθέσῃ ἐν γένει τὴν κατάστασιν τοῦ Ναυστάθμου, ἀνέφερε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. **3974** καὶ **3975**, ὅτι εὑρίσκετο τότε εἰς τὰς ἀποθήκας ὑλικὸν παλαιῶν μηχανῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ξυλείας, ἀξίας δραχ. **1,150,855: 37**· ἀποσκευὴ τοῦ Ναυστάθμου, ἐργαλεῖα τοῦ λόχου τῶν τεχνητῶν, καὶ Νοσοκομείου, ἀξίας **160,000** δραχ. τὸ ὅλον δραχ. **1,310,855: 37**· ὅσα δὲ πλοῖα ὑπάρχουσιν ἤδη, κατεσκευάσθησαν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, Ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Κριεζῆ.

Σήμερον δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ ὀλίγος παλαιὸς χαλκὸς, ἄχρηστος, καὶ μικρὰ ἄλλα πράγματα, ὀλίγου λόγου ἄξια· ἡ δὲ ξυλεία ἐρθάρη, χωρὶς νὰ γίνῃ κατασκευὴ πλοίου τινος, ἐκτὸς ἑνὸς μικροῦ πλοιαρίου, ἀλλὰ καὶ τούτου ἡ κατασκευὴ εἶναι ἀτελεστάτη καὶ ἀσήμαντος, ἐνῷ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα χορηγοῦν κατ' ἔτος, ὅτι ἀποβλέπει τὸ Ναυτικὸν, καὶ ἐνῷ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι μεγάλη εὐκολία ναυπηγίας, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν ὑπὲρ τὰ **1200** κατασκευασθέντων ἐμπορικῶν πλοίων, ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι ἴσου μεγέθους μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο, ὅτι θέλει κατασκευασθῇ εἰς τὸν Ναύσταθμον.

Αἰτία τῶν εἰρημένων εἶναι ἡ ἀδιαφορία αὐτὴ τῶν Ὑπουργῶν, ἥτις ἔτι μᾶλλον σαφεστέρα καθίσταται ἐκ τῶν ἑπομένων.

Ὅτε ὁ Κ. Μαυροκορδάτος διωρίσθη Πρωθυπουργὸς, καὶ προσωρινῶς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν διεύθυνεν, ἀναγνωρίσας τὴν ἔλλειψιν τοῦ Νόμου περὶ Ναυτοδικείου καὶ βαθμολογίας, καὶ ἄλλων οὐσιωδῶν ἀντικειμένων, περὶ τῶν ὁποίων ἡ ἰδία Συνέλευσις προσέβλεν, ἔσπευσε νὰ διορίσῃ Ἐπιτροπὴν, ἐκ θαλασ-

πίων αξιωματικών και Νομικών συγκειμένην, πρὸς σύνταξιν τῶν ἀναγκαίων Νομοσχεδίων.

Ἐπελθὼν μετὰ ταῦτον ὁ Κ. Μεταξᾶς, οὐ μόνον ἐντελῶς τὴν πρᾶξιν τοῦ προκατόχου του ἐπεδοκίμασεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους Νομικοὺς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν προσέθηκε.

Τὴν Ἐπιτροπὴν δὲ ταύτην, πλησιάζουσαν σχεδὸν εἰς τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν της, ἔπαυσεν ἄλλος Ὑπουργὸς, διαδεχθεὶς τὸν Κ. Μεταξᾶν, καὶ ἀγνοῶ διὰ ποίους λόγους οὐδεμίαν πλέον περὶ τῶν ἀνακειμένων τούτων φροντίδα ἔλαβε· τὴν αὐτὴν δ' ἀδράνειαν καὶ ἀδιαφορίαν ἴδειξαν καὶ οἱ τοῦτον ἔπειτα διαδεξάμενοι.

Ὅτε καθυπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον διὰ νὰ ἰσχύῃ ὁ Γαλλικὸς Νόμος ἐπὶ τῶν δικαζομένων Ναυτικῶν, ὑπεσχέθη ὁ τότε Ὑπουργὸς, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλλει Νόμον περὶ Ναυτοδικείου· ἀλλὰ πολλὰ ἔτη ἔκτοτε παρῆλθον, καὶ τοιοῦτος Νόμος δὲν ἐφάνη, καὶ ἐπομένως οἱ Ναυτικοί μας δικάζονται μὲ νόμον ξένον.

Ἐκτὸς τούτου τὸ Ναυτοδικεῖον, ἂν καὶ δὲν ἦναι διαρκὲς, καθίσταται τοιοῦτον, διότι κατ' ἔτος προϋπολογίζεται ἡ ἐτήσιος αὐτοῦ δαπάνη· καὶ ἐν τούτοις οὐδεμία καὶ περὶ τούτου γίνεται φροντίς.

Ταῦτα λοιπὸν ἐν συντόμῳ διαλαβὼν, σκοπὸν προεθέμην νὰ δηλώσω τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ Ναυτικοῦ μας, διὰ νὰ γίνῃ ἡ προσήκουσα περὶ τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ φροντὶς, διότι ἄλλως δὲν θέλομεν ἔχει πλοῖα, ἐπειδὴ καὶ τὰ ὑπάρχοντα, μὴ ἐπισκευασθέντα, θέλουν καταστραφῆ.

Συμφωνῶ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἀντέταξεν ἄλλος, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μεγάλην ὠφέλειαν τοῦ Ἔθνους ὡς ἐκ τῆς καλῆς καταστάσεως καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ Ναυτικοῦ μας, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παραδεχθῶ τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τούτου, ὡς πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπομακρυνομένας. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τις τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὸ καλὸν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ὤφειλεν ὁ προλαλήσας, πρὶν ἢ καθέλῃται Ὑπουργῶν τινων, ὡς ἀμελησάντων νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ περὶ ἄλλων τινων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερε, νὰ ἐξετάσῃ, ἂν εἶχον τὰ μέσα, καὶ ἂν, ὅσα ἀνέφερεν, ἔχωνται πραγματικῆς ἀληθείας. Τούτου ἕνεκα διὰ βραχυτέρων θέλω ἀνασκευάσει τοὺς λόγους του.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὰ ὑπάρχοντα πλοῖα κατεσκευάσθησαν πρὸ

τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ τὸ αἴτιον εἶναι, ὄχι διότι οἱ μετὰ ταῦτην Ὑπουργοὶ δὲν εἶχον τὴν θέλησιν ν' αὐξήσουν τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἀλλὰ διότι πρὸ ταύτης ἐχορηγοῦντο ἄφθονα χρήματα, ἐνῷ ὕστερον διὰ τὰ ἐπελθόντα οἰκονομικὰ μέτρα μόλις ἐδίδοντο τὰ ἀναπόφευκτα ἔξοδα πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων πλοίων καὶ τῶν πληρωμάτων αὐτῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ξυλείαν, διαβεβαιῶ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἐρρίφη κατὰ μέγα μέρος πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ τοῦτο γνωρίζω κάλλιστα, ὡς διευθύνων τὸ Ναυτικὸν Διοικητήριον· γενόμενος ὅμως μετὰ ταῦτα Ὑπουργὸς, ἔσπευσα νὰ καθαρίσω ταύτην, καὶ νὰ ἐμποδίσω τὰ βλάπτοντα αὐτὴν αἴτια, ὡς ρίσω ταύτην, καὶ νὰ ἐμποδίσω τὰ βλάπτοντα αὐτὴν αἴτια, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ἅπαντας· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ὑπῆρχε περισσότερον ὑλικὸν εἰς τὰς ἀποθήκας, ἀλλ' ὁ λόγος εἶναι, διότι πρὸ ταύτης ἐχορηγοῦντο κατ' ἔτος 2500000 δραχμαὶ, ἐξ ὧν ἓν μέρος ἐχρησίμευε πρὸς προμήθειαν ὑλικοῦ καὶ κατασκευὴν πλοίων· μετὰ ταῦτα ὅμως τὸ ποσὸν τοῦτο ἐλαττώθη εἰς 1,150,000, μόλις ἐπαρκοῦν εἰς τὰς ἀπολύτους ἀναγκαίας δαπάνας· ὥστε, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ναυτικῶν ἐλαττώθησαν δραχ. ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομμύριον, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ὅ,τι ἐγένετο πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καθόσον μάλιστα δὲν ἐδόθη καὶ ἰδιαιτέρα πίστωσις περὶ προμηθείας ὑλικοῦ εἰμὴ μόνον 100000 δραχμαὶ ἐσχάτως δοθεῖσαι, καὶ χρησιμεύσασαι πρὸς ἐπισκευὴν τῶν πλοίων, καὶ ὄχι πρὸς κατασκευὴν νέων.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ῥυθμὸν τῶν πλοίων, διαβεβαιῶ ἐπίσης τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἦσαν ἐρριμμένα, καὶ, ὅτε διωρίσθην Ὑπουργὸς, πρῶτον τότε ἀνεφάνησαν αἱ πλῆγαι τοῦ καταστρώματος τῆς Κορβέτας ὁ Λουδοβίκος, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐδαπανήθησαν 60000 δραχμαί.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν πατριωτισμὸν τῶν συστησάντων τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν Ἐπιτροπὴν, οὐδὲν λέγω· παρατηρῶ δὲ μόνον, ὅτι ἕκαστος Ὑπουργὸς δύναται νὰ θεωρήσῃ καὶ διάφορον καταλληλότερον μέτρον ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἐν τούτοις, καὶ τοι παυσάσης τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκείνης, διωρίσθη ἄλλη, ἥτις ἔλαβε τὴν ἐντολὴν, ἀφοῦ λαβὴ ὑπ' ὄψιν τὰς ἐργασίας τῆς πρώτης, νὰ προσθαφαιρέσῃ ὅ,τι νομίσει καταλληλον πρὸς μεγαλητέραν τελειοποίησιν τοῦ ἔργου· καὶ αὕτη ἀόκνως ἐνησχολήθη πρὸς περαίωσιν τῶν ἐπιβληθέντων εἰς αὐτὴν χρεῶν, καὶ μάλιστα τῆς συντάξεως περὶ Ναυτοδικείου Νόμου· ἐν τούτοις παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀπὸ ξένας γλώσ-

σας μετάφρασις Νόμων, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ μέσα πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν· εὐχαριστούμεθα ὅμως, διότι ὁ προλαλήσας δὲν εἶχε ἄλλο μέσον πρὸς ἔπαινον τῶν παρ' αὐτοῦ ἀναφερομένων Ὑπουργῶν, εἰμὴ τὴν σύστασιν μιᾶς ἐπιτροπῆς μόνον. Τὸ δὲ κατασκευασθησόμενον πλοῖον, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, θέλει βεβαίως γίνει· διότι κατὰ συνέπειαν μεγάλης φροντίδος ἔγινεν ἡ ἀπαιτουμένη προμήθεια τοῦ ἀναγκαιοῦντος ὑλικοῦ, ὥστε ἐντὸς τοῦ θέρους τοῦ ε. ε. εἶπετο νὰ κατασκευασθῇ.

Τὸ Ναυτοδικεῖον συνεστήθη, διότι ἀνέκαθεν ἐθεωρήθη ὡς ἀναγκαῖον πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπισυμβαινουσῶν ἐγκληματικῶν πράξεων· ἡ σύστασις του μάλιστα ἐπέφερεν ἐπωφελῆ ἀποτελέσματα, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἀνασκευῆς καταδηλοῦται σαφῶς, ὅτι οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοὶ δὲν ἠμέλησαν ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ Ναυτικοῦ, ἀλλὰ ἐμπόδια ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς των τοὺς ἀπέτρεπον νὰ πραγματοποιήσουν, ὅτι καὶ αὐτοί, καὶ ὁ προλαλήσας, καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες, ἐπιθυμοῦν.

Θελήσας δὲ καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος, ἐμποδίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας, θεωρησάσης τὰ ζητήματα ταῦτα ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. **1** τοῦ κεφ. Α. ὅπως ἔχει.

Κατ' ἐρώτησιν ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὅλον τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄνευ τινος τροποποιήσεως, συνιστάμενον εἰς δραχ. **1273416: 61.**

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Προεδρεύων

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Αὐγούστου 1818. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης πρώτον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου, ἐξαιτουμένου εἰκοσαήμερον παράτασιν τῆς σήμερον λήγουσης ἀδείας του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη παράτασις.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ παρατηρήσαντος ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ὅτι τὰ κεφάλαια αὐτοῦ Α'. ἕως τὸ Ε., συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἐσυζητήθησαν, καὶ ἐψηφίσθησαν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἀναγνώσθη τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Κεφ. ΣΤ'. «Προσωπικόν,» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Διὰ νὰ εὐκολύνωνται οἱ πολῖται, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς ἐγγράφων, εἰς ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου, γραφεὺς ἀ. τάξεως, εἶναι ἐπιφορτισμένος καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς τοῦτο ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του· διὰ τοῦτο χορηγοῦνται εἰς αὐτὸν αἱ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀραιρούμεναι **300** δραχμαί, διὰ τὸ πολύπονον τῆς ἐργασίας, καὶ τὴν ἐκ ταύτης φθορὰν τῶν ἐνδυμάτων του· ἂν δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφαιρεθῇ, τότε τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἠναγκασμένον νὰ διορίσῃ ἄλλον ταμτικὸν ὑπάλληλον, καὶ τὰ ἔξοδα ἑπομένως θέλουν εἶσθαι περισσότερα.

Ἀντιτάξαντός τινος, ὅτι, ἂν ὁ μισθὸς τῆς ταμτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ διαληφθέντος ὑπαλλήλου ἦναι ἀνεπαρκής, ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ τὸν προβιβάσῃ, καὶ νὰ τὸν ἐπιφορτίσῃ συγχρόνως καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀφῆρεσε τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι τὸ ἐθεώρησεν ἄδικον, ἀλλὰ διότι δὲν στηρίζεται εἰς Νόμον, θέλω κάμει, εἶπεν, ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι μᾶλλον συμβιβάζεται μὲ τὴν

ὑπηρεσίαν, νὰ προβιβασθῇ τοὐτέστιν ὁ διαληφθεὶς ὑπάλληλος, ἢ νὰ προκαλεσθῇ Νόμος.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ΣΤ'. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων 1,000 δραχμῶν, τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὃν κατ' ἀρχὰς 2,000. ἐλαττωθὲν δὲ εἰς 1,000 μόνον, χρησιμεύει εἰς πληρωμὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τυπογραφίας εἰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τῆς ταχείας ἐκτυπώσεως Νομοσχεδίων, πινάκων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐκθέσεων καὶ ἄλλων ἐγγράφων, προσλαμβανομένων ἔξωθεν ἐργατῶν, καὶ πρὸς ἀγορὰν τοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοιούτων πινάκων ἀπαιτουμένου χάρτου· ἄνευ τοῦ μέτρου δὲ τούτου ἡ ταχεῖα ἐκτύπωσις δὲν ἐπιτυγχάνεται, καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν τε Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως συνεχῶς ἤθελον ὀπισθοδρομεῖ· τούτου ἕνεκα νομίζω ἀναγκαῖον νὰ δεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ἔξοδον τοῦτο.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Μεταβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ Κεφ. Ζ'., καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐντελῶς συμμεριζόμενος τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διότι ἄλλως οὔτε οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Κράτους θέλουν τακτοποιηθῆ, οὔτε οἱ ἀπολογισμοὶ θέλουν παραιωθῆ.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ δεύτερον, ὡς ἔχουσι.

Προστέθη μετὰ τοῦτο εἰς συζήτησιν τὸ Κεφ. Η'. « Ταμεῖα » καὶ ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ διὰ τοὺς ἐκτάκτους προσωρινοὺς βοηθοὺς ποσὸν τῶν 5000 δραχ. ἐτέθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Ἐπειδὴ διάφοροι εἰσπράκτορες δὲν ἐξεκαθάρισαν τὰ εἰσπραχθέντα καὶ εἰσπραχθησόμενα ποσά, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν γνωρίζει, οὔτε τί εἰσεπράχθη, οὐδὲ τί μένει νὰ εἰσπραχθῇ, ἐκτὸς δὲ τούτου συνέβησαν περὶ τὴν εἴσπραξιν πολλαὶ καταχρήσεις, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον σκοπεῖ νὰ στείλῃ εἰδήμονας λογιστὰς, διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰς ἐξελέγξεις ταύτας, πρὸς ὄρελος τοῦ Ταμείου, καὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων. Ἀνέφερε δὲ ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὰς προσγενομένας ὠφελείας ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξελέγξεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐξεκαθαρίσθησαν τὰ εἰσπρακτέα τινῶν ἐπαρχιῶν, τὰ ὁποῖα οὐδὲ ἦσαν σημειωμένα εἰς τὰ κατάστιχα τῆς οἰκονομίας, ὡς μὴ γνωστά.

Παρετήρησε πρὸς ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν ἐπιμένει μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀποφυγὴν μακρῶν συζητήσεων, παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι, ἡ Γερουσία, παραδεχομένη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀναιρεῖ προγενεστέραν αὐτῆς ἀπόφασιν, δι' ἧς δὲν παρεδέχθη τοῦτο εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, ὅτε ἐπροτάθησαν οἱ αὐτοὶ λόγοι πρὸς ὑποστήριξιν ἀπὸ τοὺς τότε Ὑπουργούς· καθὼς τότε ἐρρέθη, δὲν πρέπει νὰ πληρώνῃ πλέον τὸ Δημόσιον διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων· εἶναι ἀληθὲς, ἀντέτασσεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐδέχθη τότε τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι, ὅτε ἐσυζητεῖτο ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847, εἶχε παρέλθει τὸ ἔτος, καὶ ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ πλέον ἡ δαπάνη· τώρα ὅμως εἴμεθα ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπωφελῶς.

Ἂν ἀληθῶς, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἔκαμαν οἱ εἰσπράκτορες καταχρήσεις, ἐπέρασεν ὁ παραγορεύσας, δύναται νὰ τοὺς παύσῃ· ἂν δὲ ὑπόνοιαι μόνον ὑπάρχωσι, δύναται νὰ στείλῃ τινὰς ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ Ὑπουργείου ὑπαλλήλων, ἢ νὰ διατάξῃ τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς νὰ ἐνεργήσωσι τὰς ἀπαιτουμένας ἐξελέγξεις, καὶ ἐπομένως τὸ ἔξοδον τοῦτο καθίσταται περιττόν.

Ἂν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἦναι περιττοὶ, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μόλον τοῦτο στέλλονται ἐκτάκτως καὶ εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, ὅταν αὗται δὲν ἀπαιτῶσι πολὺν καιρὸν, καὶ ὅταν ἦναι κατεπείγουσαι, ὡς ἐστάλησαν εἰς τὴν Κυναυρίαν, Ἄμρισσαν, καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Δῆμοι εἶναι πολλοὶ, καὶ ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου ἂν σταλῶσι, δὲν ἀρκοῦν, εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶμεν ἄλλους παρὰ τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχουσιν.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον τοῦ Κεφ. Θ'. « Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι. »

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Κεφ. Ι. « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, » καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ

τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκ τοῦ Κεφ. τούτου, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, συμποσουμένου εἰς δραχ. **335,956:43**, ἀφήρεσεν ἡ Ἐπιτροπὴ δραχ. **190,479:21**, χωρὶς νὰ σημειώσῃ, εἰς ποίους, καὶ διὰ ποῖον λόγον δίδονται· διότι δὲν εἶχε καιρὸν νὰ κάμῃ τοιαύτην ἐπεξεργασίαν· φέρω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας πίνακα λεπτομερῆ, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει πληροφορηθῆ, ὅτι ἐκ τῶν ἀφαιρεθεισῶν τούτων δραχμῶν αἱ μὲν εἶναι ἐγκεκριμέναι ἀπὸ παρελθόντας προϋπολογισμούς, αἱ δὲ προέρχονται ἀπὸ δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀπὸ μὴ ἐξαργυρωθέντα ἐντάλματα, ἀπὸ μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ πραγματογνωμόνων, καὶ ἀπὸ Δημοτικὰ εἰσοδήματα, εἰσαχθέντα κατὰ λάθος εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτων ἀνέγνωσεν ὀνομαστικὸν πίνακα, εἰς ὃν περιλαμβάνονται εἰδικῶς τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ποσὸν τῶν **190,479:21** κονδύλια, καὶ τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ἕκαστον τούτων ἀφείλεται, προσθέσας, ὅτι κανὲν τούτων δὲν θέλει πληρωθῆ, πρὶν ἡ προηγουμένως γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη ἐξέλεγξις καὶ ἐξακρίβωσις. Ἐπομένως ἐπρότεινε νὰ μὴν ἀφαιρεθῆ τὸ διαληφθὲν ποσόν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, δεόντως ἤθελε δικαιολογήσει τὴν γνωμοδότησίν της, καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ μνησθέντος ποσοῦ, ἐὰν ὁ προϋπολογισμὸς ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν. Ἐπειδὴ ὅμως μακρυτέρα συζήτησις ἐπιφέρει καὶ βραδύτητα περισσοτέραν, διὰ τοῦτο, ἀνακαλῶν τὴν γνώμην του, καὶ φρονῶν, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ἴδιον θέλουν κάμει, προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ προϋπολογισμὸς, ὅπως ἔχει.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἕτερον μέλος αὐτῆς, ἀφήρησε τὸ ποσὸν, ὄχι διὰ νὰ προσβάλῃ τὰ δικαιώματα τῶν ἐχόντων νὰ λαμβάνωσιν, ἀλλὰ διότι τὰ κονδύλια ταῦτα ἔχρηζον μεγάλης ἐρεύνης πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ ἐξέλεγξιν, καθόσον μάλιστα τινὰ τούτων μένουσιν ἀνεξόφλητα ἀπὸ τοῦ **1841**, καὶ ἐπομένως γεννῶσιν ἀμφιβολίας, ἂν ἦναι δικαιολογημέναι· οὕτω π. χ. ὁ Ἀναστασόπουλος στερεῖται τῆς συντάξεως τῶν ἐτῶν **1842 — 1844**. Ἐπίσης ἀναφέρεται ἐνοίκιον ἀποθήκης, πληρωθησόμενον εἰς τὸν Δῆμον τοῦ Ἄργους, ἐνῷ ὁ Δῆμος οὗτος δὲν ἔχει ἀποθήκην κ.τ.λ. Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφήρησεν ὅλα τὰ κονδύλια ταῦτα, διὰ νὰ δοθῶσι πληροφορίαι ἀποχρῶσαι περὶ αὐτῶν καὶ περὶ τοῦ λόγου τῆς καθυστερήσεώς των, καθόσον μάλιστα δὲν εἶχεν ἤδη τὸν ἁρμόδιον καιρὸν διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ταύτας, καὶ καθόσον προεβλέπε τὴν ἀπορίαν τοῦ Ταμείου. Ἐκτὸς τούτου

παρατηρῶ, ὅτι ἓν κονδύλιον δραχ. **900** εἶναι δὶς σημειωμένον, καὶ πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ.

Πρέπει ἕκαστος νὰ πιστεύσῃ, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι οὐ μόνον συντάξεις, ἀλλὰ καὶ δικαστικαὶ πολλάκις ἀποφάσεις δὲν πληρόνονται· εἶναι τῳόντι καὶ τινα κονδύλια, μὴ ἀποχρώντως δικαιολογημένα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν θέλουσιν ἐξοφληθῆ, πρὶν προηγουμένως ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶναι δικαιολογημένα· τὰ πλεῖστα ὅμως τούτων εἶναι ἀποχρώντως δικαιολογημένα.

Οὐδεὶς ἀρνεῖται, ἐπέμεγρεν ἄλλος, τὴν πληρωμὴν τῶν πραγματικῶς ἀναγκαίων ἐξόδων, ὡς εἶναι τὰ προερχόμενα ἀπὸ δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἢ ἀπὸ γνωμοδοτήσεις Ἐπιτροπῶν· τινὰ ὅμως τῶν κονδυλίων τούτων ἐπίθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐπ' ὠφελείᾳ τινῶν, χωρὶς νὰ δικαιολογῶνται· οὕτως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** περιείχοντο κονδύλια τινὰ εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ἀποζημιώσεων· Ἐκ τούτων, ὁ ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὸν Κ. Πονηρόπουλον Κ. Ν. Κορφιωτάκης, ἀφῄρεσέ τινα, ὡς μὴ δικαιολογημένα, καὶ ταῦτα περιέχονται πάλιν εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν, καὶ εἶναι ἄπορον, πῶς ἔπειτα ἐδικαιολογήθησαν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τὴν μὴ πληρωμὴν αὐτῶν, ἄνευ προηγουμένης ἐρεύνης καὶ ἐξελέγξεως.

Ἐπομένως, παραδεχθεῖσης τῆς Γερουσίας τὴν σύμπασιν ταύτην, καὶ διαβεβαιώσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει ἐντελῶς συμμορφωθῆ μὲ αὐτὴν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον **10** Κεφάλαιον, ὡς ἔχει, ἄνευ τροποποιήσεώς τινος.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Κεφαλαίου ΙΑ'., καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ποσὸν τῶν **100,000** δραχμῶν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, κατὰ λάθος ἐκπίπτει ἡ Ἐπιτροπὴ, διότι κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, μόνον **50,000** δραχ. ἀφέθησαν δι' ἔξοδα εἰσπράξεως· ἑπομένως ἔγινε δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου ΙΒ'. « Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, διορίζονται ἀπαριθμηταὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν μὴ δηλωσάντων τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ζώων των· τὰ ἀπαιτούμενα δὲ ἔξοδα προκαταβάλλει τὸ Δημόσιον· δυνάμει λοιπὸν τοῦ Νόμου τούτου τὰ Ταμεῖα προκατέβαλον ταῦτα, καὶ ἑπομένως δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιφέρωμεν ἐλάττωσιν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Κεφαλ. Γ'. « Φόρος ἐπιτηδευμάτων » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Νόμος ἀναθέτει τὴν σύνταξιν τῶν περὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων καταλόγων εἰς τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑρμούπολιν καὶ Ἀθήνας εἶναι τόσαι οἰκοδομαὶ, καὶ τόσα ἐπιτηδεύματα, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ συντάξωσιν αὐτοὺς ἀκριβῶς αἱ ῥηθεῖσαι Ἀρχαί· τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ τὸ κονδύλιον τῶν 1800 δραχμῶν, ἂν θέλωμεν νὰ μὴ στερηθῶμεν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ φόρου τούτου.

Ἂν καὶ ἦναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀντέταξεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν δύναμαι νὰ τὴν παραδεχθῶ, διότι, ἂν ἦναι ἀδύνατον νὰ συνταχθῶσιν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κατάλογοι ἀπὸ τὰς ἀρμοδίους Ἀρχὰς, ὥρισαν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ καθυποβάλωσι Νόμον περὶ τοῦ προκειμένου ἐξόδου· τοῦτο δὲ μὴ ποιήσαντες, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεύθυνοι διὰ τὸ προκείμενον ποσόν· ἐν τούτοις, καὶ ἂν ἤθη ἡ Γερουσία τὸ παραδεχθῇ, πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ καθυποβάλῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς Νόμων πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ ἐξόδου τούτου, καθὼς καὶ περὶ ὅλων τῶν ἄλλων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ, καὶ τοι μὴ στηριζόμενα εἰς προϋπάρχοντας Νόμους.

Δύναται μὲν νὰ γένῃ εἰδικὸς Νόμος περὶ τοῦ προκειμένου ἐξόδου, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς ὄντος σαθροῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται τότε νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ Νόμοι περὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων· θέλει δὲ σκεφθῇ περὶ τοῦ πρακτέου.

Ἀντιτάξαντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ μνησθέντες Νόμοι, διότι περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐν Σύρῳ καὶ Ἀθήναις οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων δύναται νὰ συνταχθῇ ἐξαιρετικὸς Νόμος, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συντάττωνται παραρτήματα ὑπαρχόντων Νόμων, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ προκείμενον κεφάλαιον, ὡς ἔχει. Ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κεφάλαιον ΙΔ'. « Φόρος οἰκοδομῶν. »

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ κεφ. ΙΕ'. « Τελωνεῖα » καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὁ

κύριος Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀνάγκη τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι μεγίστη εἰς τὴν παροῦσαν τῶν Τελωνείων κατάστασιν, ἐπειδὴ πραγματικῶς συμβαίνουν καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ, ἐὰν δὲν γίνῃ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται καὶ περισσότεροι τῶν διορισμένων ἐπιθεωρητῶν.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφ. τοῦτο ὡς ἔχει. Ἐπίσης, ἀναγνωσθεισῶν τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 16 « χαρτόσημον » καὶ 18, « Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον, » καὶ διαβεβαιώσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἔπαυσε ἤδη δύω ἐκ τῶν ἐργατῶν τοῦ καταστήματος τούτου ἕνεκα καταχρήσεων, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ ταῦτα, καθὼς καὶ τὸ ιζ'. « Νομισματοκοπεῖον » ἄνευ τινος τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου ΙΘ'. « Δάπη » καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως τῶν δραχ. 5400 δι' ἐνδεχομένην προσθήκην Δασοφυλάκων, τοῦ ποσοῦ τούτου δὲν ἐγένετο εἰσέτι χρῆσις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός. Ἐπειδὴ ὅμως συντάττεται Νομοσχέδιον, καθ' ὃ ἐλαττοῦνται οἱ Δασονόμοι, καὶ αὐξάνουν οἱ Δασοφύλακες, διὰ τοῦτο κατεχωρήθη τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν, ἵνα νὰ ὑπάρχῃ πίστωσις, ἂν τυχὸν ἐπιψηφισθῇ τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον, καὶ αὐξηθῶσιν οἱ Δασοφύλακες. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θέλει ἐξοδευθῇ πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νόμου καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν Δασοφυλάκων.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ κεφάλαια Κ' « Μεταλεῖα καὶ ὀρυκτὰ » καὶ ΚΑ'. « ἁλικαί. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου ΚΒ'. « κτημάτων διοίκησις » καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. ΚΓ'. « ἐπιστροφαὶ χρημάτων, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφείλεν ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον 10 τῶν κλεισμένων χρήσεων δραχ. 190479: 21, οὕτως ἀφῄρεσε τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου τούτου δραχ. 38176: 45 χωρὶς ν' ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα τῶν δικαιούχων, καὶ τὸ εἰς ἕκαστον ὀφειλόμενον ποσόν, καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς δικαιοῦνται οἱ ἀπαιτηταὶ νὰ λάβωσι τὰ ἔξοδα ταῦτα. Ἑπομένως ἀνέγνω τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον, ἐν ᾧ σημειοῦται, πόθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἕκαστον κονδύλιον, διαβεβαιώσας ὅτι

δὲν θέλει κάμει καμμίαν πληρωμήν, ἐὰν προηγουμένως δὲν πεισθῇ, ὅτι οἱ ἀπαιτοῦντες ἔχουν δίκαια ἀναντίῤῥητα.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐπέφερεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, περιέχονται κονδύλια τινὰ ἐξόδων ἀμφίβολα, καὶ αἱ περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπαιτήσεις δὲν εἶναι καλῶς ἐκκαθαρισμέναι, ἢ τοὐλάχιστον παρέχουν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν, διὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν του ἐπ' αὐτῶν, καὶ τότε μόνον νὰ διατάξῃ τὴν ἀπότισιν, ὅταν διὰ δικηγορικοῦ Συμβουλίου πεισθῇ περὶ τῶν δικαίων τῶν ἀπαιτούντων αὐτά, ὡς ἀπεφασίσθη καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου **10**.

Περιττὴ, προσέθεκεν ἄλλος, καθίσταται ἡ τοιαύτη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν σύστασις περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰς τὸ προκείμενον Κεφάλαιον σημειουμένου ποσοῦ, διότι δὲν δύναται ὁ Ὑπουργὸς, ὡς ὑπεσχέθη, νὰ πληρώσῃ τοιαῦτα ἔξοδα, ἐὰν δὲν πεισθῇ περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν· καὶ ἂν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ἐπικυρωθῇ, πάλιν δὲν δύναται νὰ ἐξοδευθῶσι τὰ εἰς αὐτὸν ἐμπεριεχόμενα ποσὰ, ἐὰν δὲν ἐξακριβωθῶσιν. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ὅλα τὰ τοιαῦτα πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ὀφειλόμενα ποσὰ ἐπεσωρεύθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὡς νὰ ὑπῆρχε τὸ ἔτος τοῦτο εὐτυχέστερον τῶν παρελθόντων, ἢ ὡς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ εὐποροῦσεν, οἱ δὲ σημειώσαντες τὰ ποσὰ ταῦτα Ὑπουργοὶ εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν ἢ ἦσαν δίκαιοι, καὶ κακῶς ἀντεπολιτεύθησαν, ἢ ἠθέλησαν δι' αὐτῶν ν' ἀποκτήσωσι δημοτικότητα· καλῶς ὅθεν ποιοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τούτων εἰς ἄλλην εὐτυχεστέραν ἐποχήν, καθόσον μάλιστα δὲν δύναται νὰ ἐκδιασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτῶν τὸ Δημόσιον, ὡς δὲν ἐξεβιάσθη καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ ἄλλων χρεῶν μέχρι τοῦδε.

Τὰ εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον **23** σημειωμένα ἔξοδα, παρετήρησεν ἕτερος, ὡς καὶ τὰ εἰς τὸ προηγούμενον **10**, καὶ τὸ παρακάτω **24**, προσετέθησαν κατὰ πρότασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον συμπαρέλαβεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἓν μέρος μόνον, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς πίνακας τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὰ τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων, προσεθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, συμπεριελήφθησαν ὑπὸ τῶν πρώην Ὑπουργῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι

τινὰ μὲν τούτων ἦσαν σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἄλλα δὲ εἰς τοὺς ἀπολογισμούς· ἡ δὲ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων, καλῶς ποιοῦσα, τὰ μετέφερεν ὅλα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, διὰ νὰ κατασταθῇ αὐτὰ φανερά. Ἐκ τῶν ποσῶν ὅμως τούτων μικρὸν μὲν μέρος θέλει πληρωθῇ μέχρι τέλους τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τὰ δὲ λοιπὰ θέλουν συμπεριληφθῇ πάλιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπομένου ἔτους, καὶ οὕτως ἑξῆς, μέχρι τῆς παντελοῦς ἐξοφλήσεως αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐψηφίσθη δεκτὸν καὶ τὸ εἰς τὸ Κεφάλαιον **23** σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων, ὡς εὑρέθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὰς αὐτὰς αἰρέσεις, καθ' ἃς ἀνεγράφθησαν καὶ τὰ εἰς τὸ Κεφάλαιον **10** ἔξοδα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου **24** « Ἀποζημειώσεις » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι αἱ εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον σημειούμεναι ὡς ἀποζημιώσεις δρ. **41,403 : 97**, τὰς ὁποίας ἀφαιρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, πηγάζουν ἀπὸ νομίμους αἰτίας, καὶ πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν, εἰς ὅσους ἔχουν νὰ λάβωσι ταύτας, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω ὀνομαστικὸν κατάλογον λεπτομερῆ, περιέχοντα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δικαιούχων, καὶ τὰς αἰτίας τῆς πληρωμῆς ἑκάστου ποσοῦ.

Μεταξὺ τῶν δικαιούχων, τοὺς ὁποίους ἀνέγνω ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπέφερεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, συμπεριλαμβάνομαι καὶ ἐγὼ πρὸς ἀποζημίωσιν δραχμῶν **3,022**, καὶ δὲν νομίζω περιττὸν νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης· ὅτε κατὰ τὸ ἔτος **1838** διέτριβον εἰς Σύρον, εἰδοποιήθην ἐπισήμως παρὰ τοῦ Κ. Διοικητοῦ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ τὸ εἰς Γύθειον κτῆμά μου, ὀνομαζόμενον Κακοσκάλι, πρὸς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ δέκα ἔτη, τὸ ὁποῖον θέλει ἐπισκευάσει δι' ἰδίας δαπάνης δραχμῶν **6,000**· μ' ὅλον ὅτι ἠρνήθην τὴν συγκατάθεσίν μου, τὸ Δημόσιον ἀνήγειρεν αὐτοδικαίως πλησίον τοῦ εἰρημένου κτήματός μου στρατῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριέλαβε καὶ μίαν ἰδιόκτητόν μου στέρναν· ἐκτιμηθείσης δὲ τῆς ζημίας ταύτης διὰ πραγματογνωμόνων, ἐδικαιώθην νὰ λάβω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν δρ. **3,022**.

Προτείναντος ἄλλου, ἵνα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπογράψῃ τοὺς ἀναγνωσθέντας ὀνομαστικοὺς καταλόγους τῶν εἰς τὰ κεφάλαια **10**, **23**, καὶ **24** σημειωμένων ποσῶν τῶν ἐξόδων, καὶ παρακατατεθῶσιν οὗτοι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γερουσίας, ὡς

ἀναγκαίοι εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἀπολογισμῶν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ διέταξε νὰ παρακατατεθῶσιν οἱ εἰρημένοι κατάλογοι εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπογράψῃ αὐτοὺς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, ἐπέφερεν ἄλλος, ἦσαν σημειωμένα τοιαῦτα ποσὰ ἐξόδων ἀπὸ τὸν τότε Ὑπουργὸν Κ. Ν. Πονηρόπουλον, τὰ ὁποῖα μετὰ ταῦτα ἀρήρεσεν ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ὑπουργὸς Ν. Κομνηνάκης· ἤδη δὲ ἀντὶ τούτων σημειοῦνται ἄλλα ποσὰ ἐξόδων, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα μὲν στηρίζονται εἰς τελεσιδίκους ἀποφάσεις θεωροῦνται δικαιολογημένα, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ὡς αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ Ι. Κλίμακα, τοῦ Κ. Εἰδεστάν, τοῦ Π. Σοριανοπούλου κτλ. ὡς μὴ στηριζομένων εἰς νομίμους αἰτίας, ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχήν, καὶ τότε μόνον νὰ διατάξῃ τὴν πληρωμήν αὐτῶν, ὅταν πεισθῇ περὶ τῶν δικαίων αἰτήσεων τῶν ἀπαιτητῶν.

Ὅταν ποσόν τι ἐξόδων, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχῃ δικαιολογημένον, στηριζόμενον εἰς νόμιμον αἰτίαν, τότε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀκολουθῶν τὴν γνωμοδότησιν δικηγορικοῦ Συμβουλίου, θέλει διατάξει τὴν πληρωμήν του, χωρὶς νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ μὴ κοπιάζωσι καὶ οἱ πολῖται, καὶ πληρώνωνται δικαστικὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Ὅσα δὲ ἐκ τῶν ποσῶν τούτων δὲν ἐξακριβώθωσι δεόντως, οὐδὲν πληρωμῆς θέλει ἐκδοθῇ ἐνταῦθα· ὡς πρὸς δὲ τὴν εἰς τὸν Ι. Κλίμακα σημειωμένην ἀποζημίωσιν ἐκ δραχ. **3196: 90**, ὑπάρχει ἐκδεδομένον Β. Διάταγμα, καὶ ἀπόφασις δικαστική, ἐκδοθεῖσα ἐρήμην, καὶ καταστᾶσα τελεσίδικος.

Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις, ἀντέστεινεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Ι. Κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἔτους **1833** τὴν ἀποζημίωσίν του ἐκ δραχ. **3196: 90** ἐξάγεται, ὅτι ἐθεώρησε ταύτην ὡς παράνομον καὶ ἀδικαιολόγητον, καὶ παραλόγως ἐπροκαλέσθη τὸ Β. Διάταγμα διὰ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, διότι ἠδύνατο ὁ Ι. Κλίμακας, ἂν εἶχε νομίμους ἀπαιτήσεις, νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν τότε δικαστηρίων διὰ νὰ δικαιωθῇ· καθόσον μάλιστα τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Δικαστήρια ἦσαν πάντῃ ἀνεξάρτητα, παρ' οὐδενὸς ἐπηρεαζόμενα. Ἐὰν δὲ ἐξεδόθη κατ' ἐρήμην ἀπόφασις, ἥτις κατέστη μετὰ ταῦτα τελεσίδικος, ἔπρεπε τὸ Ὑπουργεῖον, φειδόμενον τοῦ δημοσίου πλούτου, νὰ μεταχειρισθῇ τὸ κατ' αὐτῆς ἔννομον τακτικὸν μέσον τῆς ἀνακοπῆς. ὡς ἔχομεν ὅλα τὰ ἔννομα ταῦτα μέσα

πρόχειρα εν τῇ Πρωτευούσῃ· διὰ τοῦτο εἶναι δίκαιον νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων ὁ παραιτηθεὶς Ὑπουργὸς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Δημοσίου. Ἐπίσης ἡ ἐκ δραχ. **4999: 92** ἀποζημίωσις τοῦ Π. Σοριανοπούλου διὰ ἐνοίκιον τῆς οἰκίας του, εἶναι πάντῃ παράνομος καὶ ἄδικος· διότι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους· ὁπαύτως καὶ ἡ πρὸς τὸν Κ. Εἰδεστὰν σημειουμένη ἀποζημίωσις ἐκ δραχ. **888: 44** διὰ τὸ γήπεδόν του, ἐφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀνήγειρε τὸ κατάστημα τῆς Β. Τυπογραφίας καὶ Λιθογραφίας· διότι τὸ Δημόσιον, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει μετὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων συμφωνίαν, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ **20** μόνον λεπτὰ δι' ἕκαστον πῆχυν γηπέδου, καὶ ὅστις θεωρεῖ ἑαυτὸν ἀδικημένον, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν Δῆμον καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ἀκίνητον· οὕτω συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ποσὰ ἀδικαιολόγητα, παραλειφθέντα δὲ ἀποζημιώσεις, ἀναγνωρισθεῖσαι καὶ δικαιολογημέναι, ὡς ἡ τῶν ἀδελφῶν Σπηλιοτοπούλου, δι' ἓν γήπεδον, ἀνῆκον εἰς αὐτούς, τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὸ Δημόσιον, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκδεδομένη ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις. Ἕκαστος γνωρίζει τὰς πρὸς τὴν πυρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν κλήρων τούτων ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὑπάρχουν ἐπίσημα ἔγγραφα, διαλέγοντα οὕτω, ὅτι χωρὶς τὴν συνδρομὴν τούτων εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος, ἡ ἐπανάστασις ἤθελε ναυαγήσῃ εἰς αὐτὰ τὰ σπάργανά της· διὰ ταῦτα ἐγνωμοδότησε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων, καὶ ὅτε μὲν ἐκ τούτων ὑπάρχουσι δικαιολογημένα ἀρκούντως, καὶ πείθεται ὁ Ὑπουργὸς περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν, νὰ πληρωθῶσιν· ὅσα δὲν θεωροῦνται παράνομα, νὰ μείνωσιν ἀπραγματοποίητα· κυρίως ὅμως πρέπει ὅλα ἐν γένει τὰ τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ τεθῇ τέλος πάντων ὁριστικῶς εἰς τὰς καταχρήσεις.

Ὅσοι ἐκ τῶν δικαιούχων, ἐπέφερεν ἄλλος, δικαιοῦνται νὰ λάβωσι, πρέπει νὰ πληρωθῶσι καὶ ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται τὸ Δημόσιον διὰ δικαστικῶν ἐξόδων· ὡς τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Ῥαυτοπούλου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπληρώθησαν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως δραχμαὶ **28,000** ἀντὶ **4,000**.

Ἀπαντῶν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Ἰω. Κλίμακα, δὲν πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἤδη, ἂν ἐξεδόθη ἐρήμην

απόφασις, αλλ' ότι υπάρχει τελεσίδικος ήδη κατά του Δημοσίου, το οποίον δεν δύναται ν' αρνηθή την πληρωμήν αυτής· ως προς δε την του Π. Σοφιανοπούλου, άν και άδικος υποτεθή, υπάρχει όμως συμβόλαιον· καθόσον δ' αφορά τας προς τον Κ. Εύδεστάν και τινας άλλους αποζημιώσεις δια τα γήπεδά των, τα οποία έλαβεν η Κυβέρνησις δια δημοσίαν ανάγκην, είναι αληθές, ότι το Δημόσιον έπρεπε να πληρώση 20 μόνον λεπτά δι' έκαστον πήχυν παντός γηπέδου, κατά την περί τούτου μετά του Δήμου Αθηναίων συμφωνίαν του. Αλλά δυστυχώς η συμφωνία αύτη δεν επιτρέπη, και τα Δικαστήρια της πρωτευούσης δεν την αναγνωρίζουσιν. Οι δε αδελφοί Σπηλιοτοπούλου, των οποίων η αποζημίωσις δεν εσημειώθη εις τον προϋπολογισμόν, θέλουσιν αποζημιωθή διά γαιών, ως και άλλοι τινες, οίτινες δεν απεζημιώθησαν, και θέλει σημειωθή η αποζημίωσις αυτών εις τον προϋπολογισμόν του έπομένου έτους.

Πάντοτε έδειξα αποστροφήν εις τας καταχρήσεις, είπεν άλλο μέλος της Επιτροπής· αι καταχρήσεις όμως δεν εμποδίζονται, όταν καταβαίνωμεν εις την παλαίστραν της προσωπικότητος· την οποίαν θέλω ν' αποφύγω, αλλά διά της επιμόνου και άκρας δόντου θελήσεως προς την ακριβή και πιστήν εφαρμογήν των Νόμων και του Συντάγματος.

Μή γενομένης άλλης παρατηρήσεως, εγένοντο δεκτά και τα εις το Κεφ. 24 σημειωμένα έξοδα, ως εψηφίσθησαν υπό της Βουλής. Ανεγνώσθη τελευταίον και το Κεφ. 25, α απόδοσις Μοναστηριακών χρεών, ρ και εγένετο δεκτόν.

Μεταβάσης της Γερουσίας εις την συζήτησιν του περί κυρώσεως των εξόδων Νομοσχεδίου, ανεγνώσθησαν τα άρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8, και εγένοντο δεκτά, ως έχουσιν, άνευ τινός ενστάσεως.

Ψηφοφορηθέν επί τέλους και το σύνολον του προϋπολογισμού των εξόδων του Κράτους, εγένετο δεκτόν διά ψήφων 26 προς 4, έχον, ως εψηφίσθη υπό της Βουλής, και καθυπεβλήθη εις την Συνεδρίασιν της 26 Ιουνίου ενεστώτος έτους.

Αναγνωσθείσης ύστερον αναφοράς του Γερουσιαστού Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου, αιτούντος εικοσαήμερον απουσίας άδειαν, η Γερουσία ενέκρινε να παραχωρηθή προς τον αναφερόμενον η ζητουμένη άδεια.

Μετά ταύτα, ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός ανέγνω Νομοσχέδιον περί συμπληρωτικής πιστώσεως δραχ. 14,500 υπαγομένης εις το Κεφ. Γ'. του κατά το ενεστώς έτος προϋπολογισμού των εξόδων του Υπουργείου της Δικαιοσύνης, και την αιτιολογικήν έκθεσιν, έχοντα ούτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περί προσθήκης Δρ. 14,500 εις το Κεφ. Γ'. του κατά το 1848 Προϋπολογισμού.

Προς την Γερουσίαν!

Το εσώκλειστον Νομοσχέδιον περί του άντικρυ αντικειμένου, συζητηθέν και ψηφισθέν υπό της Βουλής, υποβάλλεται και εις την Γερουσίαν διά τον αυτόν σκοπόν. Συναποστέλλων δε αντίγραφον της προς την Βουλήν εκθέσεώς μου περί των προκαλούντων αυτό λόγων, κρίνω επάναγκες να προσθέσω προς πληροφορίαν της Γερουσίας, ότι η χρήσις του ζητουμένου ποσού θέλει αρχίσει από της εγκαταστάσεως του διορισθησομένου προσωπικού εις τας θέσεις του, επομένως το από του υπολογιζομένου χρόνου μέχρις αυτής περίσσευμα θέλει μείνει άθικτον προς όφελος του Δημοσίου Ταμείου.

Εν Αθήναις τη 10 Αυγούστου 1848.

Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΔΑΗΣ.

ΝΟΜΟΣ.

Περί αναπληρωτικής πιστώσεως του επί της Δικαιοσύνης Υπουργείου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Το ακόλουθον Νομοσχέδιον θέλει υποβληθή εις την Γερουσίαν παρά του Ημετέρου Υπουργού της Δικαιοσύνης, οφείλοντος να το υποστηρίξη κατά την συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής και της Γερουσίας, αποφασίσαμεν και διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Επιτρέπεται εις το Υπουργείον της Δικαιοσύνης πίστωσις δραχ. 14500, λογισθησομένων των μεν δραχ. 14200 εις το κεφ. Γ'. άρθρ. 1· των δε δραχ. 300 επί του άρθρ. 2 του αυτού κεφαλαίου του κατά το 1848 Προϋπολογισμού αυτού.

Οι Ημέτεροι Υπουργοί της Δικαιοσύνης και των Οικονομικών θέλουν δημοσιεύσει, και εκτελέσει τον παρόντα Νόμον.

Εν Αθήναις την 10 Αυγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. Α. ΡΑΔΑΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἀναγνωσθέντος σήμερον Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσης.

Λ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 11 Αὐγούστου 1848· ἡμέρα τετάρτη·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χρηστ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Παρατηρήσας ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως θέλουν ἀναγνωσθῇ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, ἀπήγγειλε τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 14 500 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ΙΓ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν, χωρὶς τινος ἐναντάσεως, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 28, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ Ταχυδρομικῆς Συνθήκης μεταξὺ

Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ταύτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Συνοδεύουσα τὸ περὶ ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας Νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ψηφισθείσης ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας διαπραγματευθείσης Συμβάσεως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ταύτην καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισιν, οὐδόλως ἀμφιβάλλων, ὅτι, συμμεριζομένη καὶ ἡ Γερουσία τὴν ἰδέαν τῆς Β. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρωσσικῆς Αὐτοκρατορίας μία τοιαύτη Σύμβασις, κανονίζουσα τὴν τακτικὴν καὶ ἀπ' εὐθείας συγκοινωνίαν μεταξὺ τοῦ Κράτους τούτου καὶ τῆς Ρωσσίας, Μολδαΐας, καὶ Βλαχίας, θέλει παραδεχθῇ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἤδη μεταξὺ τοῦ διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντος ὑπὸ τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Σύμβασις αὕτη, συγκειμένη ἐκ 19 ἄρθρων, προσηρτήσθη εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΚΩΝΣΤ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΤΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν, καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως, καὶ τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας συμφωνηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα 19 ἄρθρα, ἐγκρίνεται, κατ' ἃ συνέπιπταν ἅπασαι αἱ διατάξεις, καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι, οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ἐνθεσιν σύμβασιν, εἴτε πρὸς

βαρος τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας, εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ῥωσσίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὰ δὲ 19 ἄρθρα ταῦτα προσαρτῶνται εἰς τὸν παρόντα Νόμον

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργούς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ. Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Σχέδιον ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος.

Ἄρθρα ἀπαιτοῦντα τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρ. 1. Θέλει ὑπάρχει μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος τακτικὴ δι᾽ Κωνσταντινουπόλεως ἀποστολὴ γραμμάτων καὶ δειγμάτων πραγματειῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης θέλει γίνεσθαι μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε διὰ ξηρᾶς. Μεταξὺ δὲ Κωνστ. καὶ Ἑλλάδος θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως,.

Ἄρθρ. 2. Ἐνόσῳ τὰ Ῥωσσικὰ ἀτμόπλοια θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπληρώσι τακτικὴν μεταξὺ Ὀδησσοῦ καὶ Κωνστ. ὑπηρεσίαν, θέλουσι χρησιμεύει διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἄνω εἰρημένης ἀνταποκρίσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πόλιν. Καθ᾽ ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ ξηρᾶς μετακόμισιν, αὐτὴ θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἀνωτέρω διὰ τῶν Ῥωσσικῶν ταχυδρόμων, τῶν ἀναχωρούντων τακτικῶς κατὰ τὴν δεκαπενθημερίαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μεταβαινόντων διὰ τῶν Ἡγεμονιῶν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας εἰς τὰ Ῥωσσικὰ μεθόρια, καὶ τ᾽ ἀνάπαλιν. Οἱ αὐτοὶ ταχυδρόμοι θέλουν μεταφέρει τὴν ἀλληλογραφίαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλ. Κράτους, καὶ τῶν κάτωθι σημειουμένων τριῶν πόλεων, ὅπου ὑπάρχουσι ταχυδρομικὰ Ῥωσσικὰ γραφεῖα: τουτέστι, Βουκουρέστιον, Ἰάσιον καὶ Γαλάτζι. Ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰδοποιεῖσθαι περὶ τῶν ἤδη προσδιωρισμένων ἡμερῶν τῆς ἀπὸ Κωνσταντ. ἀναχωρήσεως τόσων τῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν ἄνω εἰρημένων ταχυδρόμων. Ἐὰν ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις κρίνῃ συμφέρον νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον τροποποιήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων, ἢ τῶν διακηρυχθέντων ταχυ-

δρόμων, ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Αὐτοκρατορίας θέλει εἰδοποιήσει περὶ τούτου ἐν καιρῷ τῷ δέοντι τὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μεταφορὰ τῶν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος ἀνταποκρίσεων τούτων θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἐν τῷ ἄρθρῳ Α. διὰ τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διὰ τῶν τῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ, ἢ δι᾽ οὑτινος ἄλλου ἀτμοπλόου, τοῦ ὁποίου ἤθελε δυνηθῇ νὰ κάμῃ χρῆσιν ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις.

Ἄρθρ. 4. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ῥωσσίας, εἴτε ἐκ Βουκουρεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου προερχόμεναι ἀλληλογραφίαι, προσδιωρισμέναι διὰ τὴν Ἑλλάδα, θέλουν παραδίδεσθαι ἐλεύθεροι παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπὸ ἐγκλείστους φακέλλους, ἐπὶ ἀποδείξει ἐκ μέρους τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικοῦ ταχυδρομικοῦ Γραφείου πρὸς τὸ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ταύτῃ ἐμπορικὸν Γραφεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ τὸ εἰρημένον Γραφεῖον θέλει παραδίδει ἀμέσως τοὺς φακέλλους πρὸς τὰ ἀτμόπλοια ἢ ταχύπλοια, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ ἄρθρῳ 3. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχόμεναι καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἢ τὰς ἐμβασίας πόλεις τῶν Ἡγεμονιῶν, τοῦ Δουνάβεως προσδιωρισμέναι ἀλληλογραφίαι, θέλουν παραδίδεσθαι ἀπὸ τὰ διαληφθέντα ἀτμοκίνητα ἢ ταχύπλοα εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλ. Πρεσβείας Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐγχειρίζει αὐτὰς ἀμέσως ἐλευθέρους παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, πρὸς τὸ ἐν τῇ εἰρημένῃ Πρωτευούσῃ Ῥωσσικὸν ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Ἐπειδὴ ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι καὶ τὰ δίγματα ἐμπορευμάτων, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, πρέπει νὰ παραδίδωνται ἀφ᾽ ἑνὸς καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου ἀμοιβαίως ἐλεύθερα παντὸς τέλους, οἱ πρὸς οὓς διευθύνονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποστολαὶ εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη, θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὴν πληρωμὴν μόνων τῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ τόπου τῆς διανομῆς των ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἄνω εἰρημένων ἀνταποκρίσεων θέλει γίνεσθαι διὰ τῶν ἑξῆς Ταχυδρομικῶν Γραφείων, τουτέστι

Ἀπὸ μέρους τῆς Ῥωσσίας·

1 Εἰς Κωνσταντινούπολιν
2) » Βουκουρεστιον
3) » Γαλάτζιον.
4) » Ἰάσιον.

5) » Σκουλίανη.
6) » Ὀδησσόν.

Ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

1) Εἰς Ἀθήνας.
2) » Πειραιᾶ.
3) » Σύρον.

Ἄρθρ. 6. Αἱ δύω Ταχυδρομικαὶ Διευθύνσεις θέλουσι λάβει τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ὅπως αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν δύω Ἐπικρατειῶν διευθύνονται διὰ τοῦ ταχυτικωτέρου τρόπου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλουν ῥοντίσει νὰ συντάττωνται πίνακες, ἐμφαίνοντες τὴν δοθησομένην διεύθυνσιν εἰς τὰς τῶν διαφόρων μερῶν τῶν συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν ἀλληλογραφίας.

Ἄρθρ. 7. Ὅλαι αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν Ῥωσσικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλουν κλεισθῆ παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ταχυδρομικοῦ Ῥωσσικοῦ Γραφείου, ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρεῖς φακέλλους, φέροντας τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ Σύρου. Ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι, ὅσαι διευθύνονται ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς πρὸς τὰ τῆς Ῥωσσίας, θέλουσιν ἐπίσης κλεισθῆ ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ ἐπιγράφεσθαι πρὸς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικὸν Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Τὰ ἔξοδα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κιβωτίων θέλουσιν εἶσθαι εἰς βάρος τῶν ἁρμοδίων ταχυδρομικῶν γραφείων.

Ἄρθρ. 8. Ἐντὸς ἑκάστου κιβωτίου διευθυνομένου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει τίθεσθαι ἔγγραφον γενικῆς εἰδοποιήσεως, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ βάρος τῶν ἐνδιαλαμβανομένων φακέλλων. τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῆς εἰδοποιήσεως θέλει ἐπιστρέφεσθαι πρὸς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὸ Γραφεῖον μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς παραλαβῆς.

Ὡσαύτως ἕκαστος φάκελλος διευθυνόμενος μεταξὺ τῶν Ῥωσσικῶν καὶ Ἑλληνικῶν γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλει συνοδεύεσθαι ὑφ' ἑνὸς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως. Τὸ παραλαμβάνον Γραφεῖον θέλει εἰδοποιεῖ τὸ ἀποστεῖλαν περὶ τῆς παραλαβῆς ἑκάστου φακέλλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων, καὶ θέλει ἐπιστρέφει τὸ εἰρημένον ἔγγραφον διὰ τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου.

Αἱ δύω διευθύνσεις θέλουν συμφωνήσει μεταξὺ των ὡς πρὸς τὸν τύπον, τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐγγράφων, εἰδοποιήσεως καὶ ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν φακέλλων θέλει γίνεσθαι Γαλλιστὶ καὶ

δι' εὐαναγνώστου τρόπου. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατὰ τὰς προσδιωρισμένας διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν φακέλλων ἡμέρας, ἓν τῶν ἀνταλλακτηρίων Γραφείων τῶν δύο ἐπικρατειῶν δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν γράμμα διὰ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ ἄλλου κράτους, θέλει τὸ εἰδοποιήσει περὶ τούτου διεπίτηδες ἔγγραφον εἰδοποιήσεως ἡ ἐπιστολή.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιστολαί, τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων καὶ οἱ ἐγκλειστοι φάκελλοι, θέλουν φέρει εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς τὴν σφραγῖδα τοῦ ἀποστέλλοντος γραφείου, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀναχωρήσεως.

Πρὸς τούτοις τὰ γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, τὰ στελλόμενα εἴτε ἐκ τῆς Ῥωσσίας εἴτε ἐκ Βουκορεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τ' ἀνάπαλιν, καθὼ πληρωμένα μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ἐπισημοτίσθαι διὰ τῆς λέξεως: ἐλευθέρα τέλους.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ἐπὶ ἀποδείξει ἢ συστημένα γράμματα θέλουν συνοδεύεσθαι δι' ἀντιπροσώπου, ὅπως ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν διευθύνονται, θέλει ἐπιστρέφεσθαι εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὰ γραφεῖον διὰ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὸν στέλλοντα αὐτά.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται θέλουσιν σημειοῦσθαι μὲ ὅλας τὰς ἀναγκαίας λεπτομερείας κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρ. 11. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἑνὸς τῶν ἐπὶ συστάσει ἢ ἀποδείξει γραμμάτων, ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις, ἀπὸ λάθους τῆς ὁποίας συνέβη ἡ ἀπώλεια αὐτῶν, θέλει πληρώνει πρὸς ἀποζημίωσιν, πεντήκοντα δράγμας, ἂν ἡ ἀπάντησις γενῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ γράμματος.

Ἄρθρ. 12. Ὅταν ἐπιστολαὶ δὲν δύνανται νὰ παραδοθῶσι κατὰ τὴν ἐπιγραφήν των, ἕνεκα θανάτου ἢ ἀποδημίας, τῶν πρὸς ὃν διευθύνονται, ὡς καὶ αἱ ἀποστελλόμεναι, Poste Restante, καὶ μὴ ζητούμεναι θέλουν ἐπιστρέφεσθαι καθ' ἑκάστην τριμηνίαν εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὰς ταχυδρομικὸν γραφεῖον, μὲ ὑπισθόγραφον σημείωσιν τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ἐνεργήθη ἡ παράδοσις. Αἱ κακῶς ἀποστελλόμεναι ἐπιστολαὶ θέλουν ἀποστέλλεσθαι ἀμέσως πρὸς τοὺς ἐπιγραφομένους παρὰ τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, πρὸς ὃ εἶχον σταλῇ ἀκαταλλήλως.

Πᾶσα κακῶς ἐπιγεγραμμένη ἐπιστολή, θέλει ἐπιστρέφεσθαι μὲ πρώτην εὐκαιρίαν εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὴν ἀνταλλακτήριον γραφεῖον· ἐν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται ἡ ἐπιστολή, ἀλλ' ἐν διαμονῇ, θέλει ἀποστέλλεσθαι αὐτὴ εἰς ἑκατέρας τὰς ἐπικρατείας εἰς τὸ γραφεῖον τὸ μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὸ

ν' ἀποστείλῃ ταύτην εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον της. Ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς θέλει σημειοῦσθαι ὄπισθεν τοῦ τοιούτου γράμματος.

Δὲν θέλει γίνεσθαι ἐκατέρωθεν ἀπαίτησις πόδινος ταχυδρομικοῦ δικαιώματος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων γραμμάτων.

Ἄρθρ. **13.** Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἑκατέρας τῶν δύο συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν, κρίνει ἐπωφελὲς νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχυδρομικὴν αὐτῆς διατίμησιν, τῆς ἐλαττώσεως ταύτης θέλει ὠφελεθῇ ἐπίσης, καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν ἀλληλογραφία.

Ἄρθρ. **14.** Τὰ γράμματα τὰ περιέχοντα εἴτε χρυσοῦν εἴτε ἄργυρον, εἴτε κοσμήματα ἢ ἄλλα ἤδη πολύτιμα, ἢ οἱονδήποτε εἴδους, ὑποκείμενα εἰς τελωνιακὰ δικαίωμα, δὲν θέλουν εἶσθαι δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν διὰ τῆς ταχυδρομικῆς μεταξὺ τῶν δύω συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. **15.** Τὰ Γράμματα καὶ τὰ δίγραμματα ἐμπορευμάτων, προερχόμενα ἐκ τῆς Ῥωσσίας διὰ τῆν Ἑλλάδα, ἢ ἐκ Ἑλλάδος διὰ τὴν Ῥωσσίαν διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ὑποβάλλεσθαι ὡς πρὸς τὴν καθαρσίαν των, εἰς τὰς ἐν ἰσχυῖ ὑγειονομικὰς διατάξεις τῶν δύω συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. **16.** Δὲν θέλει κρατεῖσθαι οὐδεὶς λογαριασμὸς μεταξὺ τῶν δύω ταχυδρομικῶν διευθύνσεων, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ γενῇ οὐδεμία χρηματικὴ ἀπαίτησις, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ **11** προβλεπομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρ. **17.** Τὰ Ῥωσσικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ εὑρισκόμενα εἰς ἄμεσον ἀλληλογραφίαν, θέλουν κοινοποιεῖ ἀμοιβαίως ἀλλήλοις, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὁσάκις ἤθελε ζητηθεῖ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς, ἢ ἀφ' ἑτέρου μέρους.

Ἄρθρ. **18.** Ἡ παροῦσα ταχυδρομικὴ σύμβασις συνεφωνήθη διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν. Ἂν δὲ δι' ἓν ἔτος πρὸ τῆς εἰρημένης προθεσμίας ἑκάτερον τῶν συνομολογούντων μερῶν δὲν ἀνακοινώσῃ πρὸς τὸ ἄλλο, δι' ἐπισήμου κοινοποιήσεως τὴν πρόθεσιν του νὰ παύσῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασις θέλει μένει ὑποχρεωτικὴ εἰς διάστημα **12** μηνῶν, πλέον τῆς εἰρημένης προθεσμίας, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς λήξεως τῶν **12** μηνῶν, εἴτινες ἤθελον παρακολουθήσει τοιαύτην κοινοποίησιν εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν ἤθελε γενῇ αὕτη.

Ἄρθρ. **19.** Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῇ εἰς Ἀθήνας ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον εἰδυνατόν, καὶ θέλει τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ

βραδύτερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν εἰρημένων ἐπικυρώσεων.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον μετὰ τῶν ἄρθρων τῆς συνθήκης, καὶ ἄνευ διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατὰ τὴν **13** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀναγνωσθέντος ὅτι ἐν ἀναφορᾷ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Α. Λόντου, Ν. Ι. Μέξη, Ν. Νάκου καὶ Γ. Λοταρᾶ, ἐξαιτουμένων τῶν μὲν τριῶν ἀνὰ τριακοσίδραχμον σύνταξιν ἀδείαν, τοῦ δὲ τετάρτου διακοσιοδράχμου, ἡ Γερουσία, ὡς μὴ ὑπαρχόντων κατὰ τὰ προσαρασιμένα παρόντων ἐντὸς τῶν **36** Γερουσιαστῶν, ἀπεφάσισε νὰ παραχωρήσῃ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν πρὸς τὸν Κ. Λόντον μηνιαίου σύνταξιν ἀδείαν χάριν τῶν κατατεθειμένων οἰκιακῶν του ὑπηρεσιῶν, μὴ ἐμποδίσασα τὰς λοιπὰς ἀναφοράς.

Ἐπιφανὴς ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὸν λόγον ὡς μέλος τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντιστοίχως τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως θέλει ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προλαβούσης.

Ὁ Πρόεδρος Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Πρόεδρος Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλωνάρης, ἀδυνατοῦντος τοῦ Προέδρου, προεβλήθη ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Ἀ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου, καὶ ἤρξατο ἡ ἔναρξις τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **10** ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῶν προλαβουσῶν δύο Συνεδριάσεων, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ λαχειοδοσίας τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καθὼς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον περὶ λαχειοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, συζητηθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, δὲν ἔλαβεν ἔτι οὐδεμίαν τροποποίησιν, ἐξ ἧς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ὑμῖν Πρακτικῶν αὐτῆς.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀντικαθιστάνοντες κατ' οὐσίαν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ τόκων τῆς χρήσεως 1848 Νομοσχεδίου, τὸ ἄρθρον τοῦτο μένει αὐτοδικαίως ἄκυρον.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νέου τούτου Νόμου, εἶναι Κύριοι, πρῶτον ὅτι ὁ μετὰ τῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ εἰδικευόμενος τόκος ἐφάνη ὑπέρμετρος, περιορισθεὶς εἰς 3 μόνον ἐπὶ τοῖς 0/0· δεύτερον ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 200,000 ἐφάνη ἀνεπαρκὲς, ἐν περιπτώσει προσκαίρου χρηματικῆς ἀνάγκης τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τελευταῖον ὅτι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀνοικτὸς μετὰ τῆς Τραπέζης λογαριασμὸς ἔπρεπε νὰ κλείσῃ.

Ἐλπίζω, Κύριοι, ὅτι, ἐκτιμῶντες τὰ αἴτια ταῦτα, δὲν θέλετε διστάσει νὰ παραδεχθῆτε τὸ Νομοσχέδιον ἄνευ τροποποιήσεως τινός.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον, παραδεχθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Βασιλείου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς λαχειοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων μὲ ἐτησίαν τόκον 3. τοῖς 0/0.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τραπέζης θέλουν παραδοθῆ εἰς αὐτὴν εἰς ἐνέχυρον πεντακόσιαι μετοχαὶ τῆς Τραπέζης ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ μετὰ τῆς Τραπέζης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τῆς 4. Ἀπριλίου 1849, ὅτε πρέπει νὰ κλεισθῇ ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἂν τὸ κατὰ τὴν 4. Ἀπριλίου 1849 ὑπόλοιπον τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπιβαρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν, αὕτη δὲ δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ ἐκ τοῦ προχείρου, τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν θέλει συμπεριλεχθῆ αὐτοδικαίως μὲ τόκας ἐκ τῶν ἐνεχυριασθεισῶν μετοχῶν, ὅσαι, λογιζόμεναι πρὸς δραχ. χιλίας, ἤθελον καλύψει τὸ ὀφειλόμενον ποσόν· μένει δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀνακτήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν τυχὸν συμπεριφθεισῶν μετοχῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς 4. Ἀπριλίου 1849.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11. Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Εἰπόντος δὲ καὶ προφορικῶς, ὅτι τοῦ μνησθέντος Νομοσχεδίου ἡ ἐπιψήφισις εἶναι κατεπείγουσα, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ αὐτίκα, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, καὶ σταλῇ εἰς τὰ Τμήματα πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Προσελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων· α') περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεων τινῶν τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, καὶ β') περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 11.050, ὧν αἱ μὲν 1800 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α. ἄρθρου 3,

« Βασιλικά διάσημα, » αἱ δὲ 925 ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΙΔ'. ἄρθρου 3, τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀμφότερα δὲ τὰ Νομοσχέδια ταῦτα, καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις, ἔχουσιν ὡς ἕπεται.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Συνοδεύουσα τὸ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεων τινῶν τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Κύριοι!

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσίν σας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως ἄρθρου τινὸς τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος καταστατικοῦ διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833. Διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης πρόκειται ν' αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς κλάσεων τινων τοῦ ρηθέντος Τάγματος.

Τὸ Νομοσχέδιον εἰκρίθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ πρὸς ἀπαρτιγὴν ἐπαναλήψεων ἀρκοῦμαι νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως, μεθ' ἧς συνώδευσε τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, καὶ τὰς ἐκθέσεις τῆς Ἐπιστατικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σώματος. Εἰς τὰ ὅλα ταῦτα ἔγκριτον ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν ἀνάγκην τοῦ προτεινομένου Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Κ. Θ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩΝ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοιόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Προσδιορίζεται ὡς ἀνώτατος ὅρος ὁ μὲν τῶν Ἱπποτῶν τοῦ χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἡμετέρου Τάγματος τοῦ Σωτῆρος ἀριθμὸς, εἰς διακοσίους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς ἑβδομήκοντα, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν εἰς τριάκοντα.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα διάταξις τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος Ἡμετέρου Β. Διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦται.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστ. 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. Θ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν, συνοδεύουσα τὸ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως, ἐν ὄρχ. 11,050, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ ἔτους 1848.

Κύριοι!

Τὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848. Κεφ Γ', ἄρθρον 3, σημειωθὲν ποσὸν, δι' ἀγορὰν Β. Παρασκηνίων τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, δὲν ἤρκεσε, καὶ εἶναι ἀνάγκη προσέτι ποσοῦ εἰς δραχμὰς 1800.

Κατὰ τὰ παραλθόντα ἔτη ἤρκεσε τὸ ποσὸν τῶν 5000, καθότι προϋπῆρχεν ὑλικὸν πρὸ ἐτῶν προμηθευθὲν, καὶ ἀνεπληροῦτο ὁ αὐτοῦ τὸ ἔλλειπον. Καὶ ἤδη δὲ ὑπάρχει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑλικὸν παρασκήνιον ἀξίας πλέον τῶν τρισχιλίων δραχμῶν, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρων κλάσεων. Ἐνῶ ἀργυροὶ σταυροὶ, οἵτινες κυρίως ἀναγκαιοῦν ἤδη, δὲν ὑπάρχουν παντελῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὀφείλονται μάλιστα καὶ εἰς πολλοὺς, πρὸς οὓς ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τὸ παράσημον. Παρακαλεῖται λοιπὸν ἡ Γερουσία, νὰ ἐγκρίνῃ τὴν προσθήκην τῶν δραχμῶν 1800, ὡς ἐνέκρισε ταύτην καὶ ἡ Βουλή.

Εἰς τὸ Κεφ. IV, ἄρθρον 3, τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, « Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι » δὲν ὑπῆρχε παντελῶς σημειωμένον ποσὸν, ἐπειδὴ εἶχον νομίσει οἱ προκάτοχοί μου Ὑπουργοὶ, ὅτι δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη τῆς ἀποστολῆς ἐκτάκτου κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος. Ἀλλ', ὡς γνωρίζετε, ἀπεστάλη ἔκτακτος εἰς Βαυαρίαν Πρεσβεία, κατὰ συνήθη εἰθισμοταξίαν, καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν, γενομένην ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου, ἐδαπανήθη ἐπ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ δραχ. 9250.

Παρακαλείται λοιπὸν τὸ σεβαστὸν τοῦτο σῶμα νὰ ἐγκρίνῃ καὶ ταύτην τὴν δαπάνην, ψηφισθεῖσαν ἤδη καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Θέλει προστεθῇ διὰ τῆς παρούσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ποσὸν ἐκ δραχ. 1800, εἰς τὸ Κεφ. Α'., ἄρθρον 3. «Βασιλικὰ διάσημα» καὶ δραχ. 9250 εἰς τὸ Κεφ. IV. ἄρθρ. 3 «Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡμετέρου Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἔτους 1848.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ἡ Γερουσία ἀπομένως ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῶσι καὶ αὐτὰ ἄρδην μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προηγουμένου, χωρὶς νὰ τυπωθῶσι, καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας γενομένης ταχυδρομικῆς συμβάσεως, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο ἐπίσης δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 11 Αὐγούστου ε. ε.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἀπεφασίσθη νὰ τῷ χορηγηθῇ, ἂν συμπληροῦται τὸ Σῶμα.

Εἰπόντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν σταλείσας πληροφορίας, πράξῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν σήμερον καθυποβληθέντων τριῶν Νομοσχεδίων.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Χρ. Βλάσσης.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Αὐγούστου 1848, ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χριστόδουλος Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ. προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ ἑπόμενα τρία Νομοσχέδια. 1 Περὶ ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. 2 Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου

χιλίσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος καὶ 3 Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 11,050 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἔτους 1848.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτό.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι, μὴ προτιθέμενος ν' ἀντικρούσω τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, παρατηρῶ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι, κατὰ τὴν 7 Αὐγούστου ε. ε. καθ' ἣν ἐσυζητήθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἶχεν ἤδη ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους Νομοσχέδιον, καὶ ἠδύνατο ὁ Ὑπουργὸς νὰ θέσῃ εἰς τὸ ζητούμενον Νομοσχέδιον διάταξίν τινα περὶ καταργήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ Κυβέρνησις θέλει ἔλθει εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, οὐ μόνον ἐπὶ 500,000 δραχ. κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ 200,000 δραχμῶν ἔτι κατὰ τὸ μὴ καταργηθὲν ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου. Ἂν δὲ καὶ προφορικῶς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ διὰ τῆς αἰτιολογικῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς του, ὡμολόγησεν, ὅτι ἀνακαλεῖ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 Νόμου, ἡ ὁμολογία ὅμως αὕτη, ὡς καὶ ἡ εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως καταχώρησις αὐτῆς δὲν εἶναι ἀρκοῦσα εἰς τὴν κατάργησιν καὶ ἀνάκλησιν ἄρθρου τινὸς Νόμου.

Ἐπειδὴ πρόκειται ἤδη περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν θέλω ἀπαντήσει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν παρατήρησιν, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀποκριθῶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ οἰκείου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη τῆς καταργήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν παρατήρησίν μου, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἐπρότεινα ταύτην, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν ὁ Ὑπουργός.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἀπὸ τὴν Βουλὴν εἶχε ψηφισθῇ ἄλλο Νομοσχέδιον περὶ δοσοληψίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐκ 500,000 μὲ ἀμοιβαῖον τόκον 8 τοῖς 0/0, ἀλλὰ δὲν καθυπεβλήθη τοῦτο καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἔμεινεν ὡς μὴ ὑπάρχον· ἤδη δὲ καθυπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μὲ ἀμοιβαῖον τόκον 3 τοῖς 0/0, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἀδύνατον νὰ τεθῇ διάταξις τις περὶ καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου· διότι τοῦτο δὲν εἶχεν ἔτι ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ὡς μάλις κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀναγνωσθέντων τινῶν Πρακτικῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, οὔτε τὰ Πρακτικὰ ἐστάλησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὔτε κατὰ τὴν τάξιν ἐπεκυρώθη ὁ προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὸν Βασιλέα διὰ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ καταστῇ Νόμος τοῦ Κράτους. Μὴ ὑπάρχοντος λοιπὸν Νόμου εἰσέτι περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων, ἦτον ἀδύνατον νὰ καταργηθῇ διάταξις τις αὐτοῦ δι' ἄλλου Νόμου. Ἐκτὸς δὲ τούτων, αὐτοδικαίως ἤδη καταργεῖται τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου, καθόσον μάλιστα ὑπάρχει ἐπίσημος ὁμολογία περὶ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Καὶ ἂν δὲν κατέστη ἔτι Νόμος τοῦ Κράτους τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἠδύνατο ὅμως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ θέσῃ περὶ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ 5 ἄρθρου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διάταξίν τινα, ἥτις οὐδεμίαν ἤθελεν ἐπιφέρει βλάβην, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς δύναται νὰ τεθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης μέχρι 700,000 δραχμῶν· διότι κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν πρεσβεύω, οὐδεμία ὁμολογία Ὑπουργοῦ ἔχει ἰσχὺν ἀπέναντι ῥητοῦ Νόμου.

Ὡς πρὸς τὴν Γερουσίαν, εἶπεν ἄλλος, συζητήσασαν, καὶ ἐπιψηφίσασαν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, κατέστη ἤδη Νόμος αὐτὸ, καὶ δύναται πολὺ εὐλόγως νὰ θέσῃ τὸ Σῶμα τὴν περὶ ἀνακλήσεως τοῦ 5 ἄρθρου διάταξιν εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐνόσῳ δὲν κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὸ περὶ εἰσάδων Νομοσχέδιον, καὶ δὲν δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ Συντάγματος νὰ καταστα θῇ Νόμος τοῦ Κράτους· διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 αὐτοῦ ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία πηγάζει συναμα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Μὴ ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 4, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 4, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ἀνέγνω τις τῶν Κ. Κ. Γραμματέων αὐτὸ, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παμψηφεὶ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τ' ἄρθρα 1—2 καὶ 3, τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 πρὸς 1, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προβάσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 11,050 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἐ. ἔτους, ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν Κ.Κ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον Νομοσχέδον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἄνευ παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 πρὸς 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεινάντων ὕστερον τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἵνα διὰ τὸ κατεπεῖγον τῶν συζητηθέντων Νομοσχεδίων, διακοπῇ δι' ὀλίγην ὥραν ἡ παροῦσα Συνεδρίασις, διὰ νὰ συνταχθῶσιν, ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι τὰ Πρακτικὰ τῆς παρούσης Συνεδριάσεως, καὶ δημοσιευθῶσιν ὡς Νόμοι τοῦ Κράτους σήμερον τὰ τρία ὑψισθέντα Νομοσχέδια, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ οὕτως ὁ Κ. Πρόεδρος διέταξε τὴν διακοπὴν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἐπαναληφθείσης δὲ τῆς Συνεδριάσεως μετὰ τὴν πρὸς διακοπὴν αὐτῆς τεταγμένην ὥραν, καὶ καταλαβόντων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν τὰς ἕδρας αὐτῶν, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν τὰ ἀνωτέρω Πρακτικὰ, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων Ὁροφυλάκων.

Κύριοι!

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν μεθορίων, παριστανομένη ἤδη παράπαν ἐπαισθητὴ, ἀπαιτεῖ τὴν ἄνευ ἀναβολῆς συμπλήρωσιν τῶν ταγμάτων τῆς Ὁροφυλακῆς, προωρισμένων, ὡς τῶν μᾶλλον καταλλήλων στρατευμάτων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ὡς συντελεστικώτατον καὶ δραστικώτατον μέσον τῆς συμπληρώσεως ταύτης ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐθεώρησε τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τούτων εἰς δραχμὰς 25, μένοντος τοῦ ἀντιτίμου τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου ὡς καὶ μέχρι τοῦδε εἰς λεπτὰ 16.

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας ταύτης πραγματεύεται τὸ Νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται ἤδη εἰς ὑμᾶς.

Δὲν διστάζω νὰ πιστεύσω Κύριοι, ὅτι, ἐκτιμῶντες τὸ κατεπεῖγον τῶν περιστάσεων, θέλετε ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ εἰσάξῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ παρουσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ὁροφυλακὴν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου Σώματος ὁρίζονται ὡς ἑξῆς.

1. Εἰς μισθὸν δραχμιὰς εἴκοσι πέντε κατὰ μῆνα, καὶ 2 εἰς ἀντίτιμον τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου 16 λεπτῶν τὴν ἡμέραν.

Θεωροῦνται δὲ ἀνακατατεταγμένοι, ὅσοι ὑπηρετοῦν ἤδη εἰς δευτέραν θητείαν, ἢ μέλλουν νὰ καταταχθῶσιν, ἐὰν ὑπηρέτησαν πρότερον δύο ἔτη εἰς τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1836 Διατάγματος σχηματισθέντα τάγματα τῆς ἐθνοφυλακῆς ἢ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐνεργήσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ ἄνευ διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Κατ' αἴτησιν ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν καὶ τὰ μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως συνταχθέντα Πρακτικά, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικειμένου τῆς γενησομένης Συνεδριάσεως, κατὰ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀπόντος τοῦ ἑνὸς τῶν Γραμματέων Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν Ὁροφυλάκων Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἑνὸς καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, αἱ ἐσχάτως ἐπιτυμβᾶσαι δυστυχεῖς κατὰ τὰ μεθόρια περιστάσεις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τὸ ὀλιγάριθμον τοῦ στρατοῦ τῆς Ὁροφυλακῆς, παρεκίνησαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ σκεφθῆ, καὶ εὗρε τὸ μέσον, δι' οὗ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὸν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μεθορίων, καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἡσυχίαν τοῦ Κράτους ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν, διότι τὰ Τάγματα μόλις ἤδη ἔχουν τὸν ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ἀριθμὸν, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν παραιτοῦνται· μία δὲ τῶν πρωτίστων αἰτιῶν τῆς παραιτήσεως των εἶναι, ὡς ἀπεδείχθη, τὸ μικρὸν τῆς μισθοδοσίας των, οὔσης 22 μὲν δραχμῆς κατὰ μῆνα διὰ τοὺς μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὰς ἐμβρείους καταταττομένους, καὶ 20 διὰ τοὺς λοιπούς· διὰ τοῦ προκειμένου ὅμως Νομοσχεδίου ἡ μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς 25 δραχμάς. Ἡ Κυβέρνησις εἰσέρχεται ὡς ἔργον πολιτικῆς φρονήσεως τὴν δαπάνην ταύτην, δι' ἧς θέλει ἐπιθῆ ἡ ἀσφάλεια τοῦ τόπου, αὐξανομένων τῶν Ὁροφυλάκων, καὶ εἶναι πεπεισμένη, ὅτι τὴν αὐτὴν ἀποδοχὴν θέλει εὕρει καὶ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας. Πρὸς ταχεῖαν δὲ συμπλήρωσιν τῶν Ταγμάτων τῆς Ὁροφυλακῆς, συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ Νομοσχέδιον καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ κατὰ τὰ 1836 μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Ταγμάτων τῶν ἀκριβολιστῶν συστηθέντα Τάγματα τῆς Ἐθνοφυλακῆς, τὰ ὁποῖα μετωνομάσθησαν ἔπειτα Τάγματα τῆς Ὁροφυλακῆς, καθὼς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ τάγματα τῆς Ὁροφυλακῆς, καὶ θέλοντες ἤδη ν' ἀνακατατεταχθῶσιν.

Προσδιορίσθη δὲ χωριστὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου, διὰ νὰ δύνανται αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ νὰ ὑπολογίζουν

εὐκόλως τὰ δαπανώμενα ὑπὸ τῶν ἔν τινι χωρίῳ τῆς περιφερείας των διαμενόντων, ἢ διαβαινόντων στρατιωτῶν.

Τὸ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δαπανώμενον ἐτησίως ποσὸν μόλις θέλει εἶσθαι 60,000 δρ. διότι ἐκ τῶν 1900 ὡς ἔγγιστα στρατιωτῶν τῆς Ὁροφυλακῆς, μόλις θέλουν ἀνακαταταχθῇ 1500, διότι οἱ ἄλλοι ἀνήκουν εἰς τὴν πρώτην κατάταξιν.

Ἐρωτήσαντός τινος τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ἂν τῶν Ὑπαξιωματικῶν ἡ μισθοδοσία αὐξάνῃ, ἢ οὐ, οἱ Δεκανεῖς καὶ οἱ Ὑποξιωματικοί, ἀπήντησεν οὗτος, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἔχουν εἰς τὰ Τάγματα ταῦτα τόσην ὑπηρεσίαν, ὅσην οἱ τῶν τακτικῶν Ταγμάτων, λαμβάνουν καὶ ἀρκετὸν μισθὸν, διότι οἱ μὲν Δεκανεῖς λαμβάνουν 30 δραχ. κατὰ μῆνα, οἱ δὲ Λοχίαι 36, οἱ δὲ Ἐπιλοχίαι 40, ἐκτὸς τῶν 5 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἅπαντες λαμβάνουν διὰ σιτηρέσιον.

Εἰπόντος μέν τινος, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅτι πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ περιστείλῃ τὰς παντοίας καταχρήσεις, τὰς ὁποίας κάμνουν οἱ Ὁροφύλακες, ὅθεν διαβαίνουσι, καὶ ὅτι οἱ Ὁροφύλακες δὲν πρέπει νὰ περιφέρωνται εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους, ἐνῷ ὡρίσθησαν νὰ ἐπιβλέπουν τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁρίων· ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθῆ τὰ περὶ τῶν καταχρήσεων τῶν ὁροφυλάκων λεγόμενα, διότι οἱ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ τόσα ἔτη διαμένοντες ὁροφύλακες δεικνύουν ἄμεμπτον διαγωγὴν· ἐρωτήσαντος δὲ τρίτου τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν, οὕτω συμπληρωμένων τῶν Ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς, ἔχωμεν πλέον ἀνάγκην ἄλλης αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ των, ὡς πρὸς μὲν τὸν πρῶτον ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι, ἂν καὶ μεταξὺ τῶν πολλῶν εὑρεθῇ καὶ τις ταραξίας, καὶ κάμῃ κατάχρησίν τινα, βεβαίως θέλει τιμωρηθῇ· ὅτι ἐστάλησαν εἰς τινα ἄλλα μέρη καὶ ὁροφύλακες, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, διότι ὁ τακτικὸς στρατὸς δὲν ἐπήρκει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὴν φύλαξιν τῶν ὁρουρίων καὶ τῶν πόλεων· ὡς πρὸς δὲ τὸν τελευταῖον ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει σκεφθῇ, καὶ ἀποφασίσει τὴν αὔξησιν τῶν ὁροφυλάκων, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὰς περιστάσεις.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 2, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 14 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν μελῶν ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ εἶναι ἐλλειπής,

καὶ ὅτι τὸ μὲν πρῶτον Τμῆμα πρέπει νὰ διορίσῃ ἓν μέλος, ὡς μὴ εἰσέτι οὐδὲν διορίσαν, τὸ δὲ τέταρτον καὶ πέμπτον νὰ διορίσωσι ἀναπληρωτικὰ μέλη, ὡς ἀπόντων τῶν διορισθέντων, καὶ ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ γίνωσι σήμερον, διὰ νὰ ἐργασθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ καθυποβάλῃ τὰς ἀναφορὰς τῶν πολιτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Καοναρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ. προσλαβὼν προσωρινῶς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀνέγνω τὰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὰς ἑπομένας ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἐχούσας οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν Ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφορᾶς.

Α'. Ὑπ' ἀριθ. 114 ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1847 τῶν Ἐφόρων τῆς ἐν Δημητσάνῃ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, ἐξαιτουμένων ν' ἀποδο-

θωσιν εἰς αὐτὴν τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς Μοναστηριακὰ, κατεχόμενα κτήματα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως· διὰ νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Β'. Ὑπ' ἀριθ. **131** ἀπὸ **15** Φεβρουαρίου **1848** τοῦ Κ. Α. Θ. Ἐδιπίδου, ἐν ᾗ περικλείει ἀγγελίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ μεταφρασθέντος ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἐγχειριδίου ἐπιγραφομένου «Ἐγχειρίδιον τοῦ Βουλευτικοῦ Δικαίου» καὶ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Γερουσίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συνδράμῃ ἡ Γερουσία τὸν ἀναφερόμενον, λαμβάνουσα **25** ἀντίτυπα τοῦ παρ' αὐτοῦ μεταφρασθέντος βιβλίου, ὡς ὠφελίμου.

Γ'. Ὑπ' ἀριθ. **138** ἀπὸ **26** Φεβρουαρίου ε. ε. τῆς Κ. Ῥαλλοῦς Παντολ. Βλαστοῦ, δι' ἧς ἀναφέρει τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, ἀξιωματικοῦ ὄντος τοῦ Πυροβολικοῦ, καὶ τὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσεν ὡς ἐκ τούτου, ἀξιοδάκρυτον κατάστασίν της, καὶ παρακαλεῖ νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτὴν ἀνάλογος σύνταξις πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Δ'. Ὑπ' ἀριθ. **144** ἀπὸ **5** Μαρτίου ε. ε. τοῦ Ἀντων. Μπονοπαρτάκη Πρεβεζάνου, ἐξαιτουμένου βοήθειαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε'. Ὑπ' ἀριθ. **145** ἀπὸ **16** Μαρτίου ε. ε. τοῦ Χατσῆ Ἀθανασίου Γεωργαντᾶ, παρακαλοῦντος νὰ τῷ πληρωθῇ ἀντιμισθία τις διὰ τὴν δεκαπενταήμερον ὑπηρεσίαν του ὡς Κλητῆρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν, διορισθέντος ὡς τοιούτου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ μὴ πληρωθέντος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, ὡς μὴ ὑπαρξάσης τῆς ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν Ἐπιτροπῆς.

ΣΤ'. Ὑπ' ἀριθ. **148** ἀπὸ Μαρτίου ε. ε. τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Σουδενῶν καὶ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων, δι' ἧς περικλείουν ἀναφορὰν των πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Μοιράρχου Ἀχαϊοήλιδος Κ. Πλ. Πανᾶ ἕνεκα βιαιοπραγιῶν καὶ παρανομιῶν, τὰς ὁποίας ἐναντίον αὐτῶν μετεχειρίσθη κατὰ τὰς Δημοτικὰς αὐτῶν ἐκλογάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσι τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν τῶν Κ. Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ζ'. Ὑπ' ἀριθ. **149** ἀπὸ **28** Φεβρουαρίου ε. ε. τινῶν κατοίκων Βερτζοβᾶς τοῦ Δήμου Κορυθίου τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας, ἐξαιτουμένων βοήθειαν ἕνεκα τοῦ ἐκ τῆς πολυομβρίας ἐπισυμβάντος αὐτοῖς δυστυχήματος.

Η'. Ὑπ' ἀριθ. **150** ἀπὸ **24** Φεβρουαρίου ε. ε ἑτέρων κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἐξαιτουμένων βοήθειαν ἕνεκα τῶν αὐτῶν παθημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ἀναφοραὶ τῶν κατοίκων Βερτζοβᾶς τοῦ Δήμου Κορθίου τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Θ'. Ὑπ' ἀριθ. **174** ἀπὸ **5** Μαΐου ε. ε. τοῦ Ι. Κοκκίδου, ἐξαιτουμένου ἀπόσπασμα τοῦ ὑπερισθέντος προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος **1847** ἐπὶ τῶν συντάξεων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ι. Ὑπ' ἀριθ. **177** ἀπὸ **4** Μαΐου ε. ε. τινῶν πολιτῶν τοῦ Ἀγρινίου, ἐξαιτουμένων τὴν προσοχὴν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος ἐπί τινων ἀγρῶν, ὄντων ἰδιοκτησίας τοῦ Δημοσίου, καὶ ἀκολούθως παρουσιαζομένων ὡς ἰδιοκτησίας τῆς Μαρίας Χ. Σταΐκου διὰ πωλητηρίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφερομένη ὑπόθεσις εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

ΙΑ'. Ὑπ' ἀριθ. **188** τοῦ πολίτου Σαράντου Ἰωάννου, ἐξαιτουμένου χρηματικήν τινα σύνταξιν ἀνάλογον τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα χρηματικῆς θυσίας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΒ'. Ὑπ' ἀριθ. **198** ἀπὸ **27** Μαΐου ε. ε. τοῦ πολίτου Καραζίσου Κωνσταντίνου, ἐξαιτουμένου μικράν τινα βοήθειαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **24** Ἰουνίου **1848**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Χρυσόγελος.	Ἰωάν. Θεοτόκης.
Ἀναστάσιος Λόντος.	Γ. Δαρεμάτης.

Ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς·

Α'. Ὑπ' ἀριθ. 208 ἀπὸ 20 Ἰουνίου ε. ε. κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Ἀκαρνανίας, ἀναφερομένων, ὅτι κατὰ τὴν 7 Ἰουνίου ὁ ἀμνηστευθεὶς Γερμανὸς Μαυρομιχάλης μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐθνοφύλακας ἐπέπεσεν εἰς τὸ χωρίον των, προξενήσας μυρίας ὅσας κακώσεις καὶ ἁρπαγάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν διὰ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων.

Β'. Ὑπ' ἀριθ. 222 ἀπὸ 29 Ἰουνίου ε. ε. τῆς Γαρουφαλίτζας θυγατρὸς τοῦ ἀποβιώσαντος Γεωργίου Καπετανάκη, ἐξαιτουμένης, ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ περὶ αὐτῆς τὰ αὐτά, ὡς καὶ περὶ ἄλλων θυγατέρων ἀγωνιστῶν, μέτρα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ'. Ὑπ' ἀριθ. 228 ἀπὸ 22 Ἰουλίου ε. ε. ἐμπόρων Ἀθηνῶν, ἐξαιτουμένων, ὅπως καταργηθῇ τὸ διὰ τὴν προκυμαίαν Πειραιῶς πληρονόμενον δικαίωμα.

Δ'. Ὑπ' ἀριθ. 229 ἀπὸ 24 Ἰουλίου ε. ε. ἐμπόρων Πειραιῶς ἐξαιτουμένων ὅ,τι καὶ οἱ ἀνωτέρω.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἐμπόρων, ὡς ψηφισθέντος ἤδη τοῦ νόμου, περὶ οὗ ἐν αὐταῖς γίνεται λόγος.

Ε'. Ὑπ' ἀριθ. 237 ἀπὸ 3 Αὐγούστου ε. ε. τῆς Μαρίας Μάρας Κωντογεώργη, ἐξαιτουμένης μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ϛ'. Ὑπ' ἀριθ. 238 ἀπὸ 30 Ἰουλίου ε. ε. Γεωργίου Μελιδόνη, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ζ'. Ὑπ' ἀριθ. 256 τοῦ Δ. Κ. Καραγεωργοπούλου ἀπὸ 14 Αὐγούστου ε. ε., ἐξαιτουμένου νὰ διορισθῇ ὡς Β. διερμηνεὺς εἷς ἐν τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῶν Προξενείων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον

τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

Η'. Ὑπ' ἀριθ. 186 ἀπὸ 23 Μαΐου ε. ε. τῶν πολιτῶν Ἀναγν. Μουτζοπούλου καὶ Ε. Γ. Θεοδωροπούλου, ἐπικαλουμένων τὴν δικαιοσύνην τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ ἐξαγωγικοῦ τελωνείου καὶ ὑπερβολικοῦ ἐγγειακοῦ φόρου, εἰς ὃν ἀδίκως ὑποβάλλονται, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἐπισυναπτομένην δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ περὶ αὐτῆς, ὅ,τι δίκαιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀφαρ. Νάκος, Ἰωαν. Θεοτόκης, Ἀθ. Λεβαδείκης, Γ. Δημητσάνης. Γ. Νοταρᾶς.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἀπεφασίσθη νὰ παρακατατεθῶσι παρὰ τῷ Γραφείῳ, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων, ὅστις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν θέλει νὰ τὰς παρατηρήσῃ καὶ διασκεφθῇ, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ι. Χ. Πέτρου καὶ Ν. Πονηροπούλου, ἐξαιτουμένων ἀνὰ δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτας.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα καὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Πλαπούτα, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον δεκαπενθήμερος μόνον παράτασις ἀπουσίας.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ § α', τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ ἀφορῶντος τὴν τροποποίησιν τοῦ §. α. τοῦ ἀρθ. 11, τοῦ Δικ. Ὀργανισμοῦ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Ὁ Νομοθέτης, προνοῶν δεόντως περὶ διορισμοῦ καταλλήλων καὶ ἐμπείρων προσώπων εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις τῆς Δικα-

στικῆς ὑπηρεσίας, ἔταξεν ἐν τῷ §. α. τοῦ ἄρθρου **11** τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων κλπ. ὅρους δοκιμασίας τινός, δι' ἧς ὠφείλουν νὰ διέρχωνται οἱ μέλλοντες διορίζεσθαι εἰς αὐτάς.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ δοκιμάζωνται δι' ἐνιαυσίας ὑπηρεσίας Παρίδρου ἢ Δικηγόρου, ὅσοι ἔμελλον νὰ καθέξωσι θέσεις Προέδρου κλπ. τεκμαιρόμενος, ὅτι φέρουσιν οὕτω τὰ ἐχέγγυα τῆς περὶ τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ἐπιδεξιότητός των, ἀλλὰ τὰ ἐχέγγυα ταῦτα φέρουσιν ἀναντιρρήτως, καὶ κατὰ μείζονα λόγον, ὅσοι, σπουδάσαντες τὴν νομικὴν, καὶ ἐφωδιασμένοι μὲ τὸ προσῆκον δίπλωμα, ἤθελον ὑποστῆ εὐδοκίμως καταλλήλους τινὰς ἐξετάσεις ἐπὶ πρακτικῶν ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ τοιοῦτοι, ἂν καὶ δὲν ἔχωσι τεκμήριον ἐμπειρίας εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, μὴ προαναβιβάντες ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς αὐτὴν, κατηρτισμένοι ὅμως, ὡς ἀνωτέρω, παρέχουσι τὸ ἐνδέχεσθαι γνώσεων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῆς τινος ἐπιδεξιότητος. Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὦσιν ἀπαράδεκτοι εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἄνευ προηγουμένης ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας, καθὼς σήμερον, ὅτε καὶ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐξέρχονται νέοι, ἐφωδιασμένοι μὲ διπλώματα Διδάκτορος ἢ Πρωτοδίκου, καὶ ὅτε διὰ τὴν προτεθειμένην μετακίνησιν τοῦ Δικαστικοῦ προσωπικοῦ ἕνεκα τῆς πληρώσεως τινων κενῶν θέσεων, ἡ Κυβέρνησις συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης πληρώσεως ἀπὸ σπουδαστὰς τῆς Νομικῆς, φέροντας δίπλωμα τακτικόν. Ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ συμβιβάσῃ τὴν θεραπείαν τῆς ἀνάγκης αὐτῆς μὲ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ὑποβάλλει δι' ἐμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, ἐκ τοῦ ἄρθρ. **1** τοῦ ὁποίου θέλει αὐτὴ παρατηρήσει, ὅτι οἱ φέροντες δίπλωμα Νομικῆς, ἀπαλλάττονται τῆς ἐνιαυσίου προαναβιβάσεως των ὡς Δικηγόροι ἢ Πάρεδροι, ὅταν ἤθελον ὑποστῆ εὐδοκίμως ἐξετάσεις, κανονισθησομένας διὰ Β. Διατάγματος.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σημερινὴ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας δὲν θέλει ὑπάρχει μετὰ δύο ἔτη, τὸ ἄρθρον **2** τοῦ Νομοσχεδίου καταργεῖ τὸ ἀνωτέρω **1**, καὶ ἐπαναφέρει εἰς ἰσχὺν ὁλοσχερῶς τὸ ἄρθ. **11** τοῦ Δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Παρακαλῶ ὅθεν τὴν Γερουσίαν, νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ τὸ φερόμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **25** Αὐγούστου **1848**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα·

Ἄρθρ. **1**. Οἱ φέροντες δίπλωμα Νομικῆς σπουδῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἢ ἀλλοδαποῦ τινος Πανεπιστημίου, ἢ Νομικῆς Σχολῆς, διοριζόμενοι εἰς θέσιν Προέδρου, Εἰσαγγελέως, Δικαστοῦ, ἢ Ἀντεισαγγελέως, ἀπαλλάττονται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ὑπηρέτησαν ἐπὶ ἓν ἔτος ὡς Δικαστικοὶ Πάρεδροι ἢ Δικηγόροι, ἂν ὑποβῶσιν εὐδοκίμως τὰς διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησομένας ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει ἐπὶ δύο ἔτη.

Ἄρθρ. **3**. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπιμορτίζεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **21** Αὐγούστου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς σήμερον, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις ἐπί τε τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς
Αθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβών ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, καὶ Γ. Νοταρᾶν, θατέρου μὲν τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀπόντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ § ά, τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἔλεξε τάδε·

Καὶ ἄλλοτε, προκειμένου περὶ μερικῆς μεταῤῥυθμίσεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας μας, ἠναντιώθην διὰ τὸν λόγον, ὅτι οὐ μόνον τὸ ὁλικὸν οἰκοδόμημα ταύτης δυσμορφοῦμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ πλειοτέρας δυσκολίας θέλομεν ἀπαντήσει εἰς τὴν ὁλικὴν αὐτῆς μεταῤῥύθμισιν, τὴν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως συσταινομένην, ἐπειδὴ θέλομεν εὑρίσκει πολλὰς ἀντιφατικὰς διατάξεις· καὶ ἐπιθυμῶ μὲν τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν οὐ μόνον τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπαγγέλματος, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ πρακτικὴ δὲν πρέπει νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν, διότι αὕτη ἄνευ ἐκείνης οὐδὲν ἐπωφελὲς πρακτικὸν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ φέρῃ· τούτου ἕνεκα οἱ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου εἰς δικαστικὰς θέσεις διορισθησόμενοι τῆς νομικῆς ἐπιστήμης σπουδασταὶ ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλωνται καὶ εἰς πρακτικὰς ἐπιδοκιμασίας. Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ν' ἀναφέρῃ τοὺς προκαλέσαντας τοῦτο λόγους, καθόσον ἐν τῇ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσει αὐτοῦ δὲν ἀναφέρονται εὐκρινῶς, καὶ καθόσον μάλιστα διὰ τῆς ἐν τῇ διαληφθείσει ἐκθέσει φράσεως « μετακίνησιν τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ κτλ. » δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι πρόκειται περὶ γενικῆς ἀλλαγῆς τούτου, καὶ περὶ ἀναβολῆς τῶν μὴ ἐχόντων τὰ διπλώματα Πανεπιστημίου.

Μὴ δυνάμενος βεβαίως ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, νὰ πολεμήσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐνθαῤῥύνει τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, διὰ τὴν εἰς αὐτὴν παραχωρουμένην ἀπαλλαγὴν τῆς ἐνιαυσίου ἐπιδοκιμασίας, ἀνέφερε μόνον ὅτι ἀκροτηριάζεται τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τῆς Νομοθεσίας διὰ τὰς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μερικὰς αὐτοῦ μεταῤῥυθμίσεις· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ Συνέλευσις ἐσύστησε τὴν ἁπλοποίησιν τῆς νομοθεσίας, ἀλλ' ἡ κατὰ μέρος αὐτῆς διόρθωσις δὲν κωλύει τὴν ὁλικὴν, ἥτις ἐπὶ πολὺ εἰσέτι θέλει ἀναβληθῇ, ὡς πολλοῦ χρόνου καὶ πόνου χρῄζουσα.

Παραδέχομαι μὲν, ὅτι ἡ πεῖρα πρέπει νὰ ἦναι ἑνωμένη μὲ τὴν θεωρίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων ἔταξεν ἐνιαύσιον ἐπιδοκιμασίαν, ἀλλ' ἡ πρακτικὴ αὕτη ἐξάσκησις προϋποτίθεται ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ, ἀναπληροῦται καὶ τελειοῦται ἀπὸ τὰς δοθησομένας παρὰ τῶν ζητούντων δικαστικὰς θέσεις φοιτητῶν τῶν Πανεπιστημίων πρακτικὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον διὰ Διατάγματος διορισθησομένης Ἐπιτροπῆς· καὶ βεβαίως δὲν θέλουν διορισθῇ εἰς δικαστικὰς θέσεις, εἰμὴ οἱ ἀποκτήσαντες καὶ τὴν πεῖραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν των παρά τινι δικηγόρῳ, ἢ Δικαστηρίῳ, διότι ἄλλως δὲν δύνανται νὰ δώσουν πρακτικὰς ἐξετάσεις.

Δὲν πρόκειται ἤδη ν' ἀποβληθῶσι τῶν δικαστικῶν θέσεων οἱ μὴ ἔχοντες ἀποδεικτικὸν Πανεπιστημίου, διότι οὗτοι διά τε τὴν πολυετῆ πεῖραν, καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις των ἀπέκτησαν δικαιώματα· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ λέξις « μετακίνησις » εἶναι ἀόριστος, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑπομένων φράσεων καταδηλοῦται ὁ κύριος τοῦ Νομοσχεδίου σκοπὸς, ὅτι πρόκειται δηλονότι περὶ τῆς πληρώσεως κενῶν τινῶν δικαστικῶν θέσεων ἀπὸ σπουδαστὰς τῆς Νομικῆς, φέροντας τακτικὸν δίπλωμα· διότι εἶναι ἀνάγκη, καὶ πρόνοια μάλιστα κυβερνητικὴ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἱ τοσοῦτοι ἀτρύτους πόνους ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καταβάλλοντες. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 11 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων δὲν καταργεῖται, ἀλλ' ἀναστέλλεται προσωρινῶς.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐξαιτοῦμαι τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐξάγεται, ὅτι σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἶναι ὁ εἰς δικαστικὰς θέσεις διορισμὸς τινῶν εἰς Πανεπιστήμια σπουδασάντων, καὶ μὴ εἰς τὴν ἐνιαύσιον δοκιμασίαν ὑποβληθέντων· ἀλλ' ἀφ' ὅ

του ἔγινεν ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, καὶ συνεστήθη τὸ Πανεπιστήμιον, εἶναι πολλὰ ἔτη, καὶ οἱ περαιώσαντες τὰς σπουδάς των, καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστάντες, καθὼς καὶ οἱ ἐξελθόντες ἐξ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων, ἠδύναντο νὰ ὑποβάλλουν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐνιαύσιον ἐπιδοκιμασίαν, ἐὰν ἤθελον νὰ ἀποκτήσουν τὰ παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἀπαιτούμενα διὰ δικαστικὰς θέσεις προσόντα· τὰ προσόντα δὲ ταῦτα τῆς πείρας καὶ τῆς θεωρίας ἔχουσι πολλοί, καὶ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τοῦ παρόντος Νόμου. Ἐκτὸς τούτων πρέπει νὰ προσέξωμεν, διὰ νὰ μὴ γίνωμεν θῦμα τῆς θεωρίας, καθόσον μάλιστα ἔφθασεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ Δικασταὶ θέλουν γίνει ἰσόβιοι δυνάμει τοῦ Συντάγματος. Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐκ τῶν σπουδασάντων τὴν Νομικὴν ἐπιστήμην, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὀλίγοι ὑπέστησαν ἐξετάσεις, καὶ ἑπομένως μὴ δεδοκιμασμένους δὲν δυνάμεθα νὰ διορίσωμεν εἰς δικαστικὰς ὑπηρεσίας. Ἐὰν δὲ καί τινες μὴ θεωρητικοί, ἐξετασθέντες, εὐδοκίμησαν, εἶναι ἤδη ἢ Δικασταί, ἢ Δικηγόροι, οἱ δὲ δεύτεροι δὲν δέχονται ὑπηρεσίαν, διότι θεωροῦν τὸ δικηγορικὸν των ἐπάγγελμα, ἀσφαλέστερον καὶ ἐπικερδέστερον.

Ὁ χρόνος τῆς ἰσοβιότητος τῶν Δικαστῶν δὲν ἔφθασεν, διότι τὸ ἄρθρον **87** τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ θέλει ἐκδοθῇ Νόμος, προσδιορίζων τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλουν καταστασθῇ ἰσόβιοι οἱ Δικασταί· ἀλλὰ καὶ τώρα ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἰσοβιότητος, εἶναι προτιμώτερον νὰ κατέχουν τὰς δικαστικὰς θέσεις οἱ τακτικῶς τὴν Νομικὴν ἐπιστήμην σπουδάσαντες.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι οἱ θεωρητικοὶ δὲν δύνανται μὲν νὰ εἰσδοκιμήσουν ἀμέσως καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν, τῆς ὁποίας τὰ διάφορα ἀντικείμενα ἀγνοοῦν, θέλουσιν ὅμως μὲ τὸν χρόνον καταστασθῇ καλλίτεροι τῶν πρακτικῶν, ὅταν ἑνώσουν τὴν πεῖραν μὲ τὴν θεωρίαν, καὶ ὅτι οἱ διὰ δικαστικὰς θέσεις ὑποψήφιοι θεωρητικοὶ πρέπει νὰ ἐξεταζωνται ἐπὶ πρακτικῶν ἀντικειμένων, καὶ πρότερον εἶπον, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι οἱ σπουδάζοντες τὰ Νομικὰ ἀποκτοῦν συγχρόνως καὶ τὴν πεῖραν, ὡς φοιτῶντες εἰς τὰ Δικαστήρια, ἢ Δικηγόρους· ἐν τούτοις οἱ ἐξετασθησόμενοι θέλουν ἐξετασθῇ πρακτικῶς, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσίν μου, διότι ἄλλως αἱ δεύτεραι ἐξετάσεις ἤθελον εἶσθαι περιττα, ἂν

ἦσαν θεωρητικαί, ἀφοῦ προηγουμένως τοιαύτας ἔδωκαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Προέδρου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον πρῶτον ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ἡ διὰ τοῦ ἄρθρ. τούτου τεθεῖσα διετὴς διάρκεια τοῦ Νόμου, ἐπέφερέ τις, ὑποστηρίζει τοὺς λόγους τοῦ κατὰ τὴς ἀρχῆς του ἀντιτάξαντος· διότι ἢ ὁ Νόμος οὗτος δὲν εἶναι καλὸς, καὶ ἑπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ἢ εἶναι, καὶ ἑπομένως ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας του εἶναι περιττὸς καὶ ἄσκοπος.

Ἡ Κυβέρνησις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς πρακτικῆς δοκιμασίας, ὡς ἀναφέρει ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων· τὴν δοκιμασίαν ὅμως ταύτην διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πληρώσεως κενῶν τινων δικαστικῶν θέσεων ἀντικαθίστησιν ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τῶν πρακτικῶν ἐξετάσεων· μὴ πρεσβεύουσα δὲ, ὅτι ὁ δεύτερος τρόπος εἶναι καλλίτερος τοῦ πρώτου, περιώρισεν ἐπὶ δύο ἔτη τὴν διάρκειαν τοῦ Νόμου.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον δεύτερον, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρον τρίτον.

Ψηφοφορηθὲν ἑπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, δὲν ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **18** κατὰ **14**.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα τὴν ἔκθεσίν της, τὰ παρόντα τῆς Ἐπιτροπῆς μέλη εἶπον, ὅτι αὔριον ἐργασθέντα, θέλουσι καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν των τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **104** ἀναφορᾶς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἰωάν. Κολοκοτρώνης, εἶπεν, ὅτι ἀνέκαθεν εἰς τὴν Κωμόπολιν Δημητζάνης ἦτον Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξῆλθον πολλοὶ οἵτινες καὶ στρατιωτικῶς, καὶ πολιτικῶς, καὶ θρησκευτικῶς τὴν Πατρίδα κατά τε τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ μετὰ ταῦτα ὑπηρέτησαν· εἰς τὸ Σχολεῖον δὲ τοῦτο ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ διατήρησις τῆς γλώσσης καὶ θρησκείας μας. Παρὰ τὴν Κωμόπολιν ταύτην εἶναι τρία Μοναστήρια, ὧν τὰ δύο εἶναι διαλελυμένα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς περιουσίας τούτων δεκαετῶς ἐνοικιασθείσης, τὸ Δημόσιον δὲν ὠφελεῖται

πάντελῶς, οἱ δημόται ζητοῦν τὰ κτήματα τῶν Μοναστηρίων τούτων πρὸς διατήρησιν τοῦ Σχολείου των, καθόσον μάλιστα ἡ περιουσία αὕτη, καὶ μάλιστα ἡ τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Φιλοσόφου εἶναι ἀφιερωμένη ἀπὸ Δημητζανίτας· τὴν αἴτησιν ταύτην ὡς δικαίαν καὶ ἀγαθοεργόν, ἡ Γερουσία, τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τῆς νεολαίας περὶ πολλοῦ ποιουμένη, ὀφείλει νὰ συστήσῃ ἐντόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **131** ἀναφορᾶς, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ συνδράμῃ ἡ Γερουσία τὸν ἐκδότην τοῦ Ἐγχειριδίου τοῦ Βουλευτικοῦ Δικαίου, ὄχι μόνον κατὰ 25 ἀντίτυπα, ὡς ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπή, ἀλλὰ κατὰ 50, καθόσον καὶ ἡ Βουλὴ τὸν συνέδραμε σχεδὸν κατὰ **100**, καὶ καθόσον τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἐπωφελέστερον διὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, τοῦ νὰ συνδράμῃ τὸν ἀναφερόμενον ἐκδότην κατὰ 50 ἀντίτυπα.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **138** ἀναφορᾶς, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ ἀναφερομένη, στερηθεῖσα τοῦ υἱοῦ της, εἶναι ἤδη οὐ μόνον πενεστάτη, ἀλλὰ καὶ ἄθυμος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀναφοράν της.

Ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεράσισε νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἡ προκειμένη ἀναφορά, καθὼς καὶ ἀπόσπασμα τῶν ἀφορώντων ταύτην Πρακτικῶν νὰ σταλῇ εἰς Αὐτό.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἔπειτα αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **144**, **145**, καὶ **148** ἀναφορῶν, ἐγένοντο δεκταί.

Ἀναγνωσθεῖσαι αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **149** καὶ **150** ἀναφορῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Β. Χρηστακόπουλος, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ πλημμυρήσασα λίμνη οὐ μόνον κατέστρεψεν ὑπὲρ τὰς 50 οἰκίας τῶν κατοίκων Βερτσοβᾶς, ἀλλὰ καὶ τὰ πρώϊμα αὐτῶν γεννήματα κατηφάνισε, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὄψιμα ὑπὸ ἀναφυέντων ἐκ τῆς γῆς σκωλύκων κατεστράφησαν, διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ τὴν ἀναφοράν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεράσισε νὰ συσταθῶσιν αἱ προκείμεναι ἀναφοραὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **174** ἀναφορᾶς, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ σταλῇ εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς, διὰ νὰ δώσῃ τὴν αἰτουμένην παρὰ τοῦ ἀναφερομένου ἀπόδειξιν.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἐπομένως αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **177**, **188** καὶ **196** ἀναφορῶν, ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. **208** ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλτομυροῦ, καὶ προτείναντός τινος ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη, δι' ν' ἀκούσωσιν ἅπαντες οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα, ἡ Γερουσία ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἐπομένως θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν διαληφθεῖσαν ἀναφοράν. Ἐξαιτήσαντος μὲν τοῦ αὐτοῦ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ν' ἀναφέρῃ προφορικῶς καί τινα ἄλλα συμβεβηκότα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ, περιεχόμενα καὶ ὑποστηρίζοντα μάλιστα τὰ δίκαια τῶν ἀναφερομένων παράπονα, προτείναντος δ' ἄλλου νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τῆς διαληφθείσης ἀναφορᾶς συζήτησις, καθὼς καὶ ἡ ἔλθεσις τῶν διαληφθέντων συμβεβηκότων, διὰ νὰ προσκληθῶσιν ὅ, τε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἀκούσωσι τὰ ἐκτεθησόμενα, ἡ Γερουσία, παραδεξαμένη τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεράσισε νὰ προσκληθῶσιν οἱ διαληφθέντες Ὑπουργοὶ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, ἵνα λάβωσι γνῶσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συμβεβηκότων.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἔπειτα αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **222**, **228**, **229**, καὶ **237** ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **238** ἀναφορᾶς, καὶ προτείναντος μέν τινος, ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ συγχρόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντιπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ μηνιαία σύνταξις, περὶ ἧς ἀναφέρει ἡ ἀναφορὰ αὕτη, πρέπει νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὴ πᾶσα ἄλλη σύστασις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **256** ἀναφορᾶς, καὶ προτείναντός τινος, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ τὴν ἀναφορὰν ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διότι ὁ ἀναφερόμενος οὐ μόνον εἶναι ἱκανός, ἀλλὰ καὶ δικαίωμα ἔχει νὰ λάβῃ περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις, ἡ Γερουσία,

παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ συσταθῇ ἡ διαληφθεῖσα ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **186** ἀναφορᾶς, ὁ σκοπὸς τῶν ἀναφερομένων, ἐπρότεινέ τις, δὲν εἶναι νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι δίκαιον, οὔτε ἠδικήθησαν παρ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχει κατ' αὐτῶν τελεσίδικος ἀπόφασις, ζητοῦν νὰ ἐπικαλεσθῇ ἡ Γερουσία τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἀπαλλαγὴν ὅλων ἢ μέρους τῶν ὑπὸ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑποβαλλομένων εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεων· ἡ Γερουσία ἑπομένως ἀπεφάσισε νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὅπως νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δυνατὴν θεραπείαν.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, ἐξητησαμένου τοῦ Γερουσιαστοῦ **Κ. Γ. Νοταρᾶ** νὰ τῷ παραχωρήσῃ ἡ Γερουσία τὴν ὁποίαν πρὸ ἡμερῶν τῷ ὑπεσχέθη ἄδειαν ἀπουσίας, ἐπειδή, ἀντέταξέ τις, ἡ Γερουσία ἀπερρίπτετο πολλάκις, ὅτι τὸ Γραφεῖον πρέπει νὰ δίδῃ ἀδείας, ὁσάκις δύναται νὰ συμπληρωθῇ τὸ Σῶμα, τοῦτο αὐτὸ πρέπει καὶ ἤδη νὰ κάμῃ· παρατηρεῖ δέ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια, διότι τὸ Σῶμα δὲν θέλει γίνεσθαι πλήρες διὰ τὴν ἀπουσίαν πολλῶν Γερουσιαστῶν.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἡ προκειμένη ἄδεια, ὡς ἔχοντα κατεπείγουσαν ἀνάγκην, καὶ ὅτι τὸ Γραφεῖον ὤφειλε νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ἀδείᾳ ἀπόντας, ἀφοῦ μάλιστα ἐγνώριζεν, ὅτι πολλοὶ τῶν παρόντων κατεπείγονται ν' ἀναχωρήσουν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τέλος νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια εἰς τὸν **Κ. Γ. Νοταρᾶν.**

Μετὰ ταῦτα ὁ **Κ. Πρόεδρος** ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Κ. ΜΠΕΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ. Θ. Γ ρ η γ ο ρ ι ά δ η ς.
Χ. Β λ ά σ ο η ς

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ.

Τῆς 31 Αὐγούστου 1848· ἡμέρα τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν **ΚΚ.** Γερουσιαστῶν, παρόντων **27** μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος **Κ. Χ. Κλονάρης**, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν π. μ. προσκαθῶν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν παρόντα Γερουσιαστὴν **Κ. Α. Γρηγοριάδην**, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων **Κ. Ν. Χρυσογέλου.**

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν, ἔχουσα οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπ' ἀριθ. **15,041**, καὶ **30,096**, ἔγγραφα τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν ὁποίων τὴν ἔκδοσιν ἐπροκάλεσεν ἡ ἀπὸ **16** τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἐκθεσίς της πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Μ' ὅλον ὅτι δὲ διὰ τῶν ἐγγράφων τούτων δὲν δίδονται αἱ ζητηθεῖσαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀκριβεῖς πληροφορίαι, διὰ τοὺς παρὰ τῶν **Κ. Κ.** Ὑπουργῶν ἀναφερομένους λόγους, μ' ὅλα ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατάστασιν τῶν ἀδελφῶν μας ἀποίκων Κρητῶν, καὶ προθεμένη νὰ διευκολύνῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Προχωρήσασα ἑπομένως εἰς τὰ καθέκαστα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. **1.** ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ὅσον δικαίας καὶ εὐλόγους θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας τὸ ἔθνος χορηγεῖ ὑπὲρ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπόρων Κρητῶν, ἄλλο τόσον αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς περιστολῆς τῶν κατοχρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἤδη χώραν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, καὶ δι-

νανται νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰς συζήτησιν ὑποβαλλομένου Νόμου, ὡς τοῦτο ὡμολογήθη ἐν τῇ Βουλῇ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν· ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῶν λαβόντων γαίας Κρητῶν, διαθέσαντες ταύτας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐναντίον τῶν ὅρων τοῦ ΚΔ'. ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς Κρήτην ἐπανελθόντες, ἀπεκατεστάθησαν ἐν αὐτῇ, ἀπωλέσαντες οὕτω τὴν ἐθνικότητά των, καὶ ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, δύνανται νὰ ἐπιστρέψωσιν ἤδη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ λάβωσι τὰ παραχωρητήριά των, καὶ νὰ ἐπανακάμψωσι πάλιν εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἐπικράτειαν, ὅπου ἔχουσι τὴν σταθερὰν διαμονήν των, ἀπ' ἐναντίας τοῦ εὐεργετικοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος προτίθεται ὑπὲρ αὐτῶν, διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ὡς 2 ἄρθρον τὸ ἑπόμενον.

« Ἄρθρον 2. Ὅσοι ἐκ τῶν λαβόντων γαίας Κρητῶν ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς Κρήτην ἐπιστρέψαντες, ἀπεκατεστάθησαν ἐν αὐτῇ, ἀπωλέσαντες οὕτω τὴν ἐθνικότητά των, οἱ τοιοῦτοι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ λάβωσι παραχωρητήρια. Αἱ δὲ παραχωρηθεῖσαι πρὸς αὐτοὺς γαῖαι, καὶ ἐν ὁμάτι αὐτῶν πρὸ ἄλλων ἤδη κατεχόμεναι, θέλουν ἐπανέλθει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου. »

Τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, μεταποιούμενον εἰς 3, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 εἰς 4 μεταποιουμένου, παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι ἅπασαι σχεδὸν αἱ γαῖαι τῶν ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Μινῴᾳ παρακειμένων Μονῶν ὑπάρχουσιν ἀφιερωμέναι εἰς αὐτὰς χάριν εὐλαβείας καὶ θρησκευτικοῦ ζήλου παρὰ διαφόρων ἰδιωτῶν, οἱ πλείστοι τῶν ὁποίων ζῶσιν εἰσέτι, καθὼς ἐπίσης ζῶσι καὶ οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποθανόντων. Λυπηρὸν ἐπομένως, σκανδαλώδες καὶ ἄδικον ἤθελεν εἶσθαι τὸ ν' ἀφαιρεθῶσιν αὐταὶ ἀπὸ τὰς εἰρημένας Μονὰς καὶ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς σκοπὸν ἄλλον, παρ' εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιερώθησαν, ἐν ᾧ τὸ ἔθνος ἔχει διαφόρους ἄλλας γαίας εἰς πολλὰ τοῦ Κράτους μέρη, δυναμένας ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην· διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἕπεται.

« Ἄρθρον 4. Κατὰ τὴν Μῆλον καὶ Μινῴαν, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀποίκους γαῖαι εἰς ἄλλα τοῦ Κράτους μέρη, ἐπιφυλαττομένων

τῶν ὅρων τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου Νόμου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν. »

Τὸ ἄρθρον 4, μεταποιούμενον εἰς 5, γίνεται δεκτὸν ἀπαραλλάκτως, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Τὰς παρατηρήσεις καὶ τροποποιήσεις ταύτας ἔκρινεν εὔλογον νὰ ἐπιφέρῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ καθυποβάλλει αὐτὰς εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἀθ. Ἀϊδωρίκης.
Χρ. Βλάχτης
Ἰωάν. Παξιμάδης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως λαβὼν τὸν λόγον ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι παρὰ πάντων ὁμολογεῖται καὶ ἀναγνωρίζεται, ὁπόσον κατεπείγον ὑπάρχει, καὶ χρήζει τῆς ἀμέσου ἐντὸς τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου ἐπιψηφίσεως τὸ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον· ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπή, καὶ τὴν συναισθανομένη τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ κατεπείγον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμοῦσα τὴν ταχείαν ἐπιψήφισίν του, κατὰ τὴν παράκλησιν πολλῶν Κρητῶν, εὗρεν ὄχως δυσχερείας τινάς, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθη μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐπέφερεν εὐλόγους τινὰς καὶ δικαιολογημένας τροποποιήσεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων θέλει ἴσως καθυποβληθῇ καὶ πάλιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν. Τούτων ὅθεν ἕνεκα ἐπρότεινε νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἐποῦσαν, διὰ νὰ καθυποβληθῇ ταχέως εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπιψηφισθῇ, μὴ τυχὸν ἐπέλθῃ αἴρνης ἡ λῆξις τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ καταστραθῇ τοῦτο ἀπρακτέωτον. Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διὰ τὴν ἀσθένειάν του ἐμποδίζηται νὰ ἐμφανισθῇ καὶ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὸ Νομοσχέδιον, δύνανται ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Ἀντιτάξαντος δὲ ἄλλου μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, κατὰ τὰς ὁποίας θέλει ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἡ ἀναγνωσθεῖσα τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, καὶ κατὰ

τὴν ἐλευσομένην Πέμπτην νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία δὲν ἐνέκρινε ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γεννομένης κατὰ τὴν Πέμπτην Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Λ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Λθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, ἐ Ἐπιτροπὴ, εἶπε, ὁρμηθεῖσα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ γένῃ δικαία καὶ ἴση παρα-

χώρησις γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας, πρὸς οὓς τὸ Ἔθνος ὀφείλει εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸ αἴσθημα, τὸ ὁποῖον πᾶς Ἕλλην πρέπει νὰ ἔχῃ, τοῦ νὰ θεωρῇ τὸν δημόσιον πλοῦτον, ὡς ἴδιον, καὶ ἑπομένως νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτοῦ, ὅπως καὶ περὶ τῶν ἰδίων του κτημάτων, πληροφορηθεῖσα δὲ προσέτι, ὅτι ἔλαβον χώραν πολυειδεῖς καταχρήσεις, κατὰ τὴν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχώρησιν γαιῶν, προσέθηκεν, ὡς δεύτερον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἀναφερόμενον.

Τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου βάσις βεβαίως εἶναι τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, (τὸ ὁποῖον καὶ ἀνέγνω). Οὗτος διὰ νὰ περιθάλψῃ τοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθόντας, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνισθέντας Κρῆτας, ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς γαῖαι κατά τινα ἀναλογίαν, ῥητῶς ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ διαγραφομένην· κατὰ τὴν παραχώρησιν ὅμως τῶν γαιῶν δὲν διετηρήθησαν οἱ ὅροι τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος, ὡς εἶναι εἰς ἅπαντας γνωστόν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Κρῆτες δὲν συνοικίσθησαν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῆς Βασιλείας δύο Διατάγματα, τὸ μὲν ἀπὸ 13/25 Ὀκτωβρίου 1834 περὶ τῶν εἰς τὴν Μῆλον, τὸ δὲ ἀπὸ 18/30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους περὶ τῶν εἰς Μεθώνην συνοικισθησομένων Κρητῶν. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν διαληφθέντων Διαταγμάτων διάφοροι Κρῆτες, ὡς πληρεξούσιοι τῶν πατριωτῶν των, ἔλαβον ὁ μὲν 300, ὁ δὲ 500, ὁ δὲ 600, κτλ. στρέμματα γαιῶν, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ὑπ' αὐτῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων· ταῦτα δὲ πάντα γνωρίζω ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, διότι, ἐνῷ εἰς τὴν Ἀργολίδα παρεχωρήθησαν ὑπὲρ τῶν Κρητῶν ἕως 20,000 στρέμματα γαιῶν, μόλις κατοικοῦν ἐν αὐτῇ δέκα Κρητῶν οἰκογένειαι, αἱ δὲ λοιπαί, παραχωρήσασαι εἰς τινας Ἀργείους τὰς ληφθείσας γαίας, ὡς ἰδιοκτησίαν των, καὶ ἐπανελθοῦσαι εἰς τὴν Κρήτην, ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν προστασίαν.

Εἰς τὴν Μεθώνην μόλις εἶναι 80 οἰκογένειαι· ὅπαι δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον γαίας, δύνανται νὰ λάβουν ἐκ τῶν παρακειμένων· εἰς δὲ τὴν Μῆλον, καὶ Μεθώνην ἀγνοῶ τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου δὲν παρεχώρει τὰς γαίας εἰς τοὺς Κρῆτας ὡς τελείαν ἰδιοκτησίαν των, ἐζήτησαν οὗτοι τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέφερε διὰ

τῆς ἐκθέσεώς του, ὅτι ὡς βάσιν αὐτοῦ ἔλαβε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διαγράφει ῥητῶς, ὅτι γαῖαι θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀποικήσαντας Κρῆτας, καὶ μὴ εἰσέτι λαβόντας. Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς τῶν Κρητῶν, ὡς προεῤῥέθη, λαβόντες γαίας, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Κρήτην, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δίκαιον νὰ μὴ δοθῶσιν εἰς αὐτοὺς ἔγγραφα ἰδιοκτησίας· αἱ δὲ γαῖαι, τὰς ὁποίας ἔλαβον, νὰ μένωσι πάλιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου· τὴν προσθήκην ταύτην προτείνουσα, δὲν προτίθεται νὰ φιλονεικήσῃ τὸ δικαίωμα τῶν Κρητῶν, ἀλλὰ νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις, παραλείπων ν' ἀναφέρω, πῶς αἱ γαῖαι αὗται παρεχωρήθησαν, καὶ διετέθησαν ἀπὸ τοὺς Κρῆτας, διότι ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν νὰ τὸ ἐξετάσῃ, ὅταν πρόκηται νὰ παραχωρήσῃ τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, ἐπιμένω εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προτεινομένου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου.

Ἂν καὶ τὸ πλεῖστον τῶν παρατηρήσεων τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφορᾷ τὸ πρὸ μικροῦ γενόμενον παραδεκτὸν πρῶτον ἄρθρον, πλὴν, ὀλίγα εἰς ταύτας ἀντιτάξας, θέλω διαλάβει καὶ περὶ τοῦ προστεθέντος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς Κρῆτας· ἡ παραχώρησις αὕτη δὲν γίνεται χάριν εὐγνωμοσύνης, ἀλλὰ κατὰ χρέος καὶ δυνάμει δικαιώματος, διότι, καθὼς οἱ λοιποὶ Ἕλληνες ἀγωνισθέντες ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀντεμείφθησαν, οὕτω καὶ οἱ Κρῆτες δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἀμοιβὴν διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἀγῶνάς των.

Περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν στρεμμάτων τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον κάμνει δύο διακρίσεις· τουτέστιν ὅσοι μὲν ἔλαβον γαίας δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου, καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων, νὰ λάβωσιν ἤδη τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, ἂν εἰσέτι δὲν τὰ ἔλαβον· ὅσοι δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον γαίας, νὰ λάβωσι 30—50 στρέμματα· ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, εἶναι περιττὸν πλέον νὰ γίνηται λόγος περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν παραχωρηθησομένων γαιῶν.

Αἱ εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθεῖσαι ἐν τῇ Ἀργολίδι γαῖαι εἶναι 20000 σχεδὸν στρέμματα, ἐνῷ μόλις εἶναι 120 οἰκογένειαι εἶπεν ὁ προλαλήσας· ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ ἀναφέρει τὸ ἄρθρον πρῶτον, ὅτι αἱ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὅρων τοῦ ψηφίσματος τοῦ

Κυβερνήτου καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων παραχωρηθεῖσαι γαῖαι θέλουν ἀφαιρεῖσθαι, καὶ δίδοσθαι εἰς τοὺς μὴ λαβόντας.

Τινὲς τῶν Κρητῶν, εἶπε, πωλήσαντες τὰς ὁποίας ἔλαβον γαίας, ἀπῆλθον εἰς τὴν Κρήτην· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ψηφίσματος, ἀναφέρον, ὅτι πᾶσα ὑπὸ τῶν Κρητῶν ἐκποίησις τῶν πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν εἶναι ἄκυρος, ὅταν γίνῃ, πρὶν ἢ λυθῶσι μέτρα περὶ τῆς μελετωμένης γενικῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, καθίστησι περιττὴν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν, ἀναφερομένην εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ προστεθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρον, προθύμως ἤθελον παραδεχθῆ τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου, καθὼς καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ὀρθὰς, ἂν ἐπρόκειτο κίνδυνός τις ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου σκοπεῖ ἀ) ν' ἀποκλείσῃ τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου διδομένων δικαιωμάτων τοὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐπανελθόντας Κρῆτας, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἀπολέσαντας· ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τῆς Ἐπιτροπῆς προβλέπει τὸ πρῶτον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον, ἀναφέρον τοὺς μεταναστεύσαντας καὶ ἀποικίσαντας ἐν Ἑλλάδι Κρῆτας, ἀποκλείει πάντας τοὺς μὴ τὰ προσόντα ταῦτα ἔχοντας, ἐπομένως καὶ τοὺς εἰς Κρήτην ἐπανελθόντας, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας ἀπολέσαντας· καὶ β') νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυροι αἱ παρὰ τῶν εἰς τὴν Κρήτην ἐπανελθόντων Κρητῶν πωληθεῖσαι γαῖαι· ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης προβλέπει τὸ ἄρθρον ἕβδομον τοῦ ψηφίσματος. Τούτου ἕνεκα τὸ προστεθὲν ἄρθρον εἶναι περιττὸν, διότι οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ὅτι πολλὰ ἐκ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του ἀπέβλεπον τὸ πρῶτον ἄρθρον, ἀλλ' ἀνέφερα ταῦτα, ὄχι διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς συζήτησιν τὰ προαποφασισθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ ἐπὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας γαιῶν διατρέξαντα, καὶ διὰ νὰ καταδείξῃ εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς, ὅτι κατὰ τὸ ψήφισμα οἰκογενειάρχαι θεωροῦνται οἱ τότε ὄντες τοιοῦτοι, καὶ ὄχι οἱ μετὰ ταῦτα τὴν ἰδιότητα ταύτην λαβόντες, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν παραχωρηθησομένων γαιῶν.

Τὸ ἕβδομον ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς κηρύττον ἄκυρον πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν Κρητῶν ἐκποίησιν τῶν παραχωρηθεισῶν εἰς αὐτοὺς γαιῶν, αἴρει πάντα κίνδυνον καταχρήσεως. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ τῶν φυγόντων Κρητῶν

κατέχουσι τὰς παραχωρηθείσας εἰς αὐτοὺς γαίας δι' Ἐπιτρόπων, δι' ὧν λαμβάνουσι καὶ τὰ εἰσοδήματα, καὶ ἔνεστιν ὑποψία, μήπως, ἐπανελθόντες, ζητήσουν, καὶ λάβουν παραχωρητήρια, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε σκοπιμώτερον νὰ τεθῇ τὸ προστεθὲν ἄρθρον, πρὸς πλείονα κατάληψιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διατάξεων, καὶ ἐκ τῶν προηγουμένων Διατάγματων ἐννοῆται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς παραχωρήσεως παραχωρητηρίων εἰς τοὺς φυγόντας Κρῆτας. Τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔτι μᾶλλον ἀναγκαίαν, καθότον πολλοὶ τῶν Κρητῶν, τὴν κατεχομένων τῶν γαιῶν εἰς ἄλλους παραχωρήσαντες, ἐνδέχεται, ἐπανελθόντες, νὰ ζητήσουν ἔγγραφα ἰδιοκτησίας, καὶ δυνάμει τούτων ἐντελῶς καὶ ἀμετατρέπτως τὴν κυριότητα εἰς τοὺς νῦν κατόχους διὰ πωλήσεως μεταβιβάσαντες, νὰ ἐπανέλθουν πάλιν εἰς τὴν Κρήτην. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ προστεθὲν ἄρθρον οὐ μόνον δὲν βλάπτει τὰ δικαιώματα τῶν ἀποικισάντων καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι συνοικισθέντων Κρητῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ὑπόνοιαν καταχρήσεως ἀφαιρεῖ, ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχήν του.

Οἱ Ὑπουργοί, ἐπέρεεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶναι προσεκτικώτατοι. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ἄρθρον πρῶτον, τὸ χορηγοῦν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν 30—50 στρέμματα, ἔγινε δεκτόν, ἐν ᾧ τὸ ψήφισμα χορηγεῖ 15, ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν κατὰ γράμμα τὸν Νόμον. Καθότον δ' ἀφορᾷ τὰς δι' Ἐπιτρόπων κατεχομένας γαίας, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἰδία διάταξις, διότι ἐννοεῖται οἰκόθεν, ὅτι οἱ ἐπίτροποι δὲν δύνανται νὰ κατέχουν νομίμως ἐπ' ὀνόματι Ὀθωμανῶν ὑπηκόων, καθότον μάλιστα τὸ Νομοσχέδιον ἀναγνωρίζει ὡς ἔχοντας δικαίωμα νὰ λάβωσι γαίας, καὶ παραχωρητήρια, μόνον τοὺς ἀποικίσαντας, καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι κατοικοῦντας Κρῆτας.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινόμενον ὡς δεύτερον ἄρθρον.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως, καὶ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδή, εἶπεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναφέρει εὐκρινῶς τοὺς λόγους τοὺς προσκαλέσαντας τὴν τροπολογίαν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἐν συνόψει θέλει προσθέσει τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὑπάρχον Μοναί, εἰς τὰς ὁποίας κατ' ἔθιμον πολλοὶ γονεῖς, ἔχοντες πολλὰ κοράσια, ἔπεμπόν τινα, ἀφιερόνοντες συγχρόνως καὶ μέρος τῆς περιουσίας των πρὸς διατροφὴν αὐτῶν.

Πρό τινων δὲ χρόνων, διαλυθέντων τῶν εἰρηγῶν τούτων καταστημάτων, τὰ μονάζοντα κοράσια ἐπανῆλθον εἰς τοὺς πατρῴους των οἴκους. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πολλοὶ τῶν ἀφιερωσάντων τὰς γαίας ταύτας, καθὼς καὶ οἱ κληρονόμοι των ζοῦν εἰσέτι, εἶναι λυπηρὸν καὶ σκανδαλώδες νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι αὗται εἰς ἄλλους, καὶ νὰ περιορονηθῇ ὁ ἱερὸς σκοπός, δι' οὗ αὗται παρεχωρήθησαν· τὸ σκάνδαλον δ' ἔτι μᾶλλον ἐπαυξάνει, καθόσον θέλουν παραχωρηθῇ καὶ ἄλλαι γαῖαι τῶν Μονῶν τῶν παρακειμένων Νήσων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἂν δὲν ἐπαρκῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὴν Μῆλον καὶ Μινῴαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἄπειροι ἄλλαι ἀλλαχοῦ ἐθνικαὶ γαῖαι, δύνανται οἱ Κρῆτες νὰ λάβωσιν ἐκ τούτων, καὶ οὕτως ἱκανοποιοῦνται ἀμερόστερα τὰ μέρη· τούτου ἕνεκα ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Καθ' ἃς ἔλαβον πληροφορίας, ἀντέταξεν ἄλλος, αἱ γαῖαι καὶ τῶν ἐν τῇ Μήλῳ διαλελυμένων Μονῶν καὶ αἱ τοῦ Μοναστηρίου Λάγῳ, εἶναι πάμπολλαι, καὶ ἔρημοι· τούτου ἕνεκα ἀντὶ νὰ μένωσιν ἀκαλλιέργητοι, εἶναι προτιμώτερον νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας.

Εἰπόντος μὲν ἄλλου, ὅτι οὐ μόνον εἶναι ἄδικον νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι τῶν ἐν τῇ Μήλῳ Μονῶν εἰς ἄλλους, διότι οἱ ἀφιερώσαντες ταύτας λυμώττουσιν ἤδη τὰς πεύνας, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι δὲν δύνανται κατὰ προηγουμένων περὶ προικοδοτήσεως Νόμων ν' ἀφαιρεθῶσιν ἅπασαι ἀπὸ τοὺς Δημότας, καὶ νὰ δοθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς παροίκους Κρῆτας, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς· ἀντιτάξαντος δέ τινος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὃς μὴ συμφωνήσαντος περὶ τῆς τροπολογίας ταύτης μὲ τὰ λοιπὰ μέλη, δὲν πρόκειται, ἐπέρεεν τρίτος, περὶ τῶν γαιῶν τῶν ἐν ταῖς προκειμέναις Νήσοις Μονῶν, ἀλλὰ μόνον περὶ τῶν εἰς τὴν πόλιν Μῆλον καὶ Μινῴαν παρακειμένων, διότι ἄλλως ἔπρεπε τὸ Νομοσχέδιον νὰ λέγῃ «ἐκ τῶν γαιῶν, τῶν Μονῶν, τῶν παρακειμένων Νήσων.» Ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου οὐδὲν παράπονον καὶ σκάνδαλόν τι δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, διότι ἡ Νῆσος Μῆλος καρποφόρος, καὶ ἐκτεταμένη οὖσα, χρήζει πολλῶν χειρῶν πρὸς καλλιέργειαν· ἦσαν μὲν

ἀφιερωμέναι αἱ γαῖαι αὗται, ἀλλ' ἀφοῦ αἱ Μοναὶ διελύθησαν, τὰ ἀφιερώματα καταργηθέντα, θεωροῦνται ὡς περιουσία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ὅπερ ἀποζημιοῦται δι' ἄλλων ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας. Ἡ προκειμένη ὅθεν τροπολογία εἶναι ἄσκοπος καὶ περιττή, καθόσον μάλιστα ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀνθρωποπληθείαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τόπων.

Ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, οἱ Μήλιοι δὲν θέλουσιν εὐχαριστηθῆ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ τοὐναντίον οὗτοι θέλουσι τὰ μέγιστα δυσαρεστηθῆ, ἂν, ἀφαιρεθέντα τὰ κτήματα τῶν Μονῶν, δοθῶσιν εἰς ἄλλους, χωρὶς νὰ λάβωσι μετοχήν τινα ἐπ' αὐτῶν τοὐλάχιστον.

Κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως τῶν Νήμων Νόμον, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσι τὸ δικαίωμα οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Μήλου νὰ λάβωσι τὴν προικοδότησίν των. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τε τὰς λοιπὰς Νήσους καὶ τὴν Μῆλον δὲν ὑπάρχουσι ἐθνικαὶ γαῖαι, μόνον ἐκ τῶν γαιῶν τῶν Μονῶν θέλουσιν οἱ κάτοικοι προικοδοτηθῆ. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν προτιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς ὀλίγους ἀποίκους Κρῆτας ἐθνικαὶ γαῖαι εἰς ἄλλα τινὰ μέρη, παρὰ νὰ στερηθῶσιν ἅπαντες οἱ Μήλιοι τοῦ τοιούτου εὐεργετικοῦ δικαιώματος τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς ἄλλους ἐκτὸς τῆς Νήσου των τόπους, λαμβάνοντες προικοδοτήσεις.

Δὲν εἶπον, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι θέλουσιν εὐχαριστηθῆ οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Μήλου, ἐὰν παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι τῶν Μονῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ ἀποίκους Κρῆτας, ἀλλ' ὅτι, ἂν εἶμην ἐγὼ Μήλιος, ἤθελον ἐπὶ πολὺ εὐχαριστηθῆ διὰ τὴν πρὸς τοὺς Κρῆτας γενησομένην παραχώρησιν τῶν γαιῶν τῶν Μονῶν· διότι, ὅσον πολλῶν κατοίκων πληθυσμὸν ἔχουσιν αἱ Νῆσοι, τοσοῦτον εὐτυχέστεραι καθίστανται· καθότι, ὅταν καλλιεργῶνται πολλαὶ κεχερσωμέναι ὑπάρχουσαι γαῖαι, καὶ τὰ ἔσοδα θέλουν αὐξηνθῆ, καὶ τὰ προϊόντα θὰ λάβουν ἀνάλογον τιμήν, καὶ μεγίστη εἰς τὸν τόπον θέλει ἐπέλθει ὑγεία, διὰ τῆς ξηράνσεως διαφόρων ἑλῶν καὶ λιμναζόντων ὑδάτων, καὶ ἄλλαι τινὲς ὠφέλειαι, ὅσας μόνον ὁ πληθυσμὸς δύναται νὰ παραγάγῃ. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ Μήλιοι ἔχουσι τοσαῦτα πολλὰ κτήματα, ὥστε διὰ τὸν μικρὸν αὐτῶν πληθυσμὸν, δὲν δύνανται νὰ καλλιεργῶσιν ὅλα, ἀλλὰ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀφῆκαν πρό τινων ἐτῶν ἀκαλλιέργητα. Ἐπὶ δὲ τῶν εἰς τὰς Μονὰς ἀνηκόντων κτημάτων, ἂν ταῦτα παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς

ἀποίκους Κρῆτας, οὐδὲν οἱ Μήλιοι ἔχουσι δικαίωμα· διότι πρὸ δέκα πέντε σχεδὸν ἐτῶν ἀφῃρέθησαν ταῦτα ἀπὸ τὰς Μονὰς μετὰ τὴν διάλυσίν των, καὶ ἐθεωρήθησαν ὡς ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, ἀνήκουσα μόνον εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Ὡς ἡ Κυβέρνησις, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλει ἀποζημιώσει τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον διὰ γαιῶν ἐθνικῶν, κειμένων εἰς ἄλλο μέρος, παραχωροῦσα τὰ ἐν Μήλῳ κτήματα τῶν Μονῶν πρὸς τοὺς Κρῆτας, οὕτω δύναται πολὺ εὐλόγως νὰ παραχωρήσῃ πρὸς τοὺς ἀποίκους Κρῆτας ἄλλας γαίας εἰς ἄλλο εὐφορώτερον μέρος κειμένας, καταλιποῦσα τὰς γαίας, τῶν ἐν Μήλῳ Μονῶν εἰς προικοδότησιν τῶν Μηλίων.

Μεγίστη ὑπάρχει διαφορά, ἀντέτεινεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τῶν ἐθνικῶν ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων· τὰ ὁποῖα ὁ προαγορεύσας ἐσύγχυσε· διότι τὰ μὲν ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ὁμοιάζουσι μὲ τὰ τῶν ἀνηλίκων, τὰ ὁποῖα ἐπιτροπεύει ὁ κηδεμών, καὶ δὲν δύναται νὰ τὰ ἐκποιήσῃ, ἐὰν δὲν ἀντικαταστήσῃ αὐτὰ δι' ἄλλων ἴσης ἀξίας· τὰ δὲ ἐθνικὰ κτήματα, χρείας καλούσης, δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκποιήσῃ χωρὶς τινος ἀντικαταστάσεως. Ἡ δὲ προικοδότησις τῶν κατοίκων, περὶ τῆς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, ἀπεφασίσθη κυρίως νὰ δοθῇ ἀπὸ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι Ἐθνικὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα κατεῖχον, καὶ ἐνέμοντο οἱ Ὀθωμανοί, καὶ μεδεμίαν ἐπ' αὐτῶν εἶχον κατοχὴν ἢ κυριότητα οἱ ὑπήκοοι τῶν μερῶν τούτων Ἕλληνες· ἀλλ' εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Νήσων, ἔνθα ὅλαι αἱ γαῖαι αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἰδιόκτητοι, καὶ τοσοῦτον πολλαί, ὥστε δὲν δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσιν ἅπασαι, δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς προικοδότησιν τὰ κτήματα τῶν Μονῶν.

Οὐ μόνον ἀπαγορευτικὴ τις διάταξις, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ὑπάρχει τοῦ νὰ μεταβῶσι τὰ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ῥητῶς ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος ἀναφέρει, ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον δύναται ν' ἀποζημιωθῇ διὰ γαιῶν, κειμένων εἰς ἄλλο μέρος, ἐάν τις τῶν κατοίκων θελήσῃ νὰ προικοδοτηθῇ ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐὰν τὰ ἐν Μήλῳ ἀνατεθειμένα κτήματα εἰς τὰς Μονὰς, εἴτε ἐπὶ σκοπῷ εὐλαβείας πρὸς τὰ Θεῖα, εἴτε πρὸς συντήρησιν αὐτῶν τῶν Μονῶν, μεταβῶσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἀποίκων Κρητῶν, βεβαίως θέλουσι δυσαρεστηθῆ, ὅσοι ἀνέθηκαν τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὰς Μονὰς, ὡς μὴ χρησιν

μεύοντα πλέον πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἀνεστέβησαν· οἱ Μήλιοι ὅμως δὲν διετήρησαν τὴν πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ταῦτα κτήματα ἱερότητα, καὶ τὸ ἀπαιτούμενον σέβας, ὡς τὸ ἐναντίον διϊσχυρίζεται εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἡ Ἐπιτροπή· διότι, ἐνῷ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τοῦ ἐν Μήλῳ Ἀδάμαντος τοῦ ὁμωνύμου Δήμου συμπεριελήφθησαν πρὸς τοῖς ἰδιωτικοῖς καὶ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, οὐδὲν οἱ Μήλιοι ἀνέφερον παράπονον πρός τινα Ἀρχὴν ἢ δυσαρέσκειαν.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς Μῆλον δὲν ὑπάρχουσιν Ἐθνικαὶ γαῖαι, διὰ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας, τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς σύγκειται μέχρις ἐννενήκοντα οἰκογενειῶν, ἀλλὰ μόνον ἰδιωτικαὶ καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων πρὸ ἐτῶν ὑπάρχουσι κεχερσωμέναι διὰ τὴν ἔλλειψιν βραχιόνων, εἶναι προτιμώτερον νὰ δυσαρεστηθῶσιν οἱ Μήλιοι διὰ τὴν πρὸς τοὺς Κρῆτας παραχώρησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἢ νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ὁ τοσοῦτον ἐπωφελὴς συνοικισμὸς τῶν Κρητῶν, καὶ νὰ μένωσιν οἱ ἀδελφοὶ καὶ συναγωνισταὶ ἡμῶν οὗτοι ἄστεγοι καὶ φερέοικοι.

Ἐρωτήσαντος ὕστερον τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, τί ἐννοεῖται διὰ τῆς φράσεως « τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων Μονῶν, » ἀπεκρίνατο οὗτος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ἀφοῦ τὸ πρακείμενον Νομοσχέδιον ἀναφέρῃ ὡς ἀποικίας τῶν Κρητῶν τήν τε Μινῴαν καὶ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου, ἔπεται, ὅτι θέλουν παραχωρηθῇ πρὸς αὐτοὺς μόνον τὰ ἐντὸς τῆς Νήσου Μήλου καὶ τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Μινῴας κείμενα Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα τῶν Μονῶν.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι, ἂν τὰ ἐν Μήλῳ κτήματα τῶν Μονῶν ἐξαρκῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας, πρέπει νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς αὐτοὺς χάριν τοῦ συνοικισμοῦ, ἂν δὲ ὑπάρχωσιν ἀνεπαρκῆ, καὶ δὲν δύνανται δι' αὐτῶν νὰ ζήσωσιν οἱ Κρῆτες, τότε περιττὸς καθίσταται ὁ ἐν Μήλῳ συνοικισμὸς, καὶ πρέπει οὗτοι νὰ μετοικίσωσιν εἰς ἄλλο τι μέρος, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἀρθονώτεραι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μόνον τὰ ἐν Μήλῳ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα θέλει παραχωρήσῃ πρὸς τοὺς Κρῆτας· ἐὰν δὲ ταῦτα δὲν ἐξαρκῶσιν πρὸς αὐτοὺς, δὲν δύναται νὰ δοθῶσιν ἄλλα· διότι, ὅσα ἔχει ἐν Μήλῳ ἡ Κυβέρνησις κτήματα διαθέσιμα, ταῦτα καὶ μόνον θὰ παραχωρήσει, ὡς μὴ δυναμένη νὰ δώσῃ καὶ ἄλλα, τῶν ὁποίων δὲν ἔχει τὴν κυριότητα. Ἐκτὸς ὅμως

τούτου, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, αἱ μὲν ἐν Μήλῳ οἰκογένειαι τῶν Κρητῶν σύγκεινται μέχρι τῶν ἐννενήκοντα, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ κτήματα τῶν Μονῶν ἀριθμοῦνται μέχρι τῶν 4000 στρεμμάτων γῆς· ὥστε, ἐὰν παραχωρηθῶσιν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν ἀνὰ 30 στρέμματα γῆς, οὐ μόνον τὰ κτήματα ταῦτα ἐπαρκοῦν, ἀλλὰ καὶ θὰ περισσεύσουν πολλὰ ἐξ αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἐπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ κυρίου Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, δὲν παρεδέχθη τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἐπίπονον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀνεγείρῃ δι' ἑκάστην οἰκογένειαν οἰκίσκον, καὶ ἄλλων ἀντιταξάντων, ὅτι δὲν θέλει ἡ Κυβέρνησις οἰκοδομήσει τοὺς οἰκίσκους, ἀλλὰ θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῶν μέχρι τῆς ἀξίας 300 δραχμῶν· διότι, ἂν εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα παραχωρηθῶσιν 300 δραχμαὶ δι' οἰκοδομὴν οἰκίσκου, πολλοὶ τῶν Κρητῶν δὲν θὰ οἰκοδομήσωσι παντάπασιν, ἀλλὰ θὰ δαπανήσωσι τὴν χρηματικὴν ταύτην ποσότητα εἰς ἄλλας ἀνάγκας των, καὶ οὕτω μάταιος θὰ καταστασθῇ ὁ συνοικισμὸς αὐτῶν, ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι, ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐπίπονον εἶναι εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ οἰκοδομῇ οἰκίσκους δι' ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα, ἀλλ' οὔτε καὶ συμφέρει εἰς τινας ἐκ τῶν ἐν καταστάσει Κρητῶν καὶ ἀρχηγῶν πολυμελοῦς οἰκογενείας νὰ οἰκοδομηθῶσι δι' αὐτοὺς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοιοῦτοι μικροὶ οἰκίσκοι δυσανάλογοι εἰς τὰς ἀνάγκας των, ὡς ἐκ τούτου ἡ Κυβέρνησις, καθὼς καὶ ἐπὶ ἄλλων συνοικισμῶν ἔπραξεν, οὕτω καὶ ἤδη θέλει ἐνεργήσει, παραχωροῦσα εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην 300 μόνον δραχμὰς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀνεγείρῃ οὗτος οἰκίσκον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆς πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ προκειμένου ἄρθρου, παρεδέχθη αὐτὸ, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἀναθέσασα εἰς τὴν κρίσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συζητουμένου Νόμου, ἢ νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα οἰκίσκον ἀξίας 300 δραχμῶν, ἢ νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν 300 μόνον δραχμὰς ἐπὶ τῷ σκοπῷ οἰκοδομῆς τοιούτου οἰκίσκου.

Ψηφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο

δεκτὸν διὰ ψήφων 18 πρὸς 11, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων, τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, θέλει προτείνει εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὺς ἐπί τινος ἀναφορᾶς τῶν Ακαρνάνων, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπρότεινε τὴν εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ταύτης, ὡς μὴ δυνάμενος ἐξ ἑρόδου νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν προταθησομένων ἐρωτήσεων, ἐὰν προηγουμένως δὲν λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐμπεριεχομένων, καὶ συλλέξῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτηθεῖσα, διέταξε νὰ σταλῇ ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἡ εἰρημένη ἀναφορὰ διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς, καὶ ἀνέβαλε τὴν περὶ τῶν ἐρωτήσεων συζήτησιν κατὰ τὴν 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Κατὰ πρότασιν ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, κληρώσεως γενομένης πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρεσβευσιν, θέλει παρευρεθῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν διὰ τὴν ἐπέτειον Ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἔλαχον οἱ ἑξῆς Γερουσιασταί, ΚΚ. Β. Χριστακόπουλος, Δρόσης Μανσόλας, Γ. Γλαράκης, Δ. Κανελλόπουλος, καὶ Ἰάκ. Παζιμάδης.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς γεννησομένης κατὰ τὴν 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν προταθησομένων ἐρωτήσεων καὶ τῶν περὶ τούτου δοθησομένων πληροφοριῶν ὑπὸ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Ακαρνάνων.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Γρηγοριάδης.

Χρ. Βλάσσης.

116

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χρηστ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. προσλαβὼν προηγουμένως εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων τὸν παρόντα Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Σπυρίδ. Τρικούπη, ἐξαιτουμένου παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας μέχρι τῆς 20 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ζητουμένη παρ' αὐτοῦ παράτασις ἀπουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν αἱ ὑπό τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προταθησόμεναι ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς Κ. Κ. Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἐπί τινος πρὸς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας δοθείσης ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Ακαρνανίας, καὶ αἱ ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων τούτων δοθησόμεναι πληροφορίαι ὑπὸ τῶν εἰρημένων Ὑπουργῶν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὡς ἀναπληρῶν τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀσθενοῦντα Ὑπουργόν, ἔλεξε τάδε. Ὅ,τι γνωρίζει τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἀναφορᾷ ἐμπεριεχομένων, θέλει ἐκθέσει καὶ προφορικῶς ἤδη, καὶ ἐγγράφως δι' ὅσων ἔχει ἐπισήμων ἐγγράφων. Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου, ὅτε εἰς διάφορα τοῦ Κράτους μέρη ἀνυψώθη ἡ σημαία τῆς ἀνταρσίας, ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ διατάξῃ τὴν συγκέντρωσιν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς ὡρισμένας τινὰς Ἐπαρχίας, καὶ οὕτως ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Ακαρνανίας, ὡς καὶ ἀπὸ ἄλλας ἔτι Ἐπαρχίας, ἀνεχώρησαν αἱ διάφοροι σταθμεύουσαι ἐκεῖσε ἐνωμοτίαι τῆς Χωροφυλακῆς.. Ἵνα μὴ ἐγκαταλειφθῇ ὅμως ἡ Ακαρνανία ἄνευ τινὸς φρουρᾶς, ἀπεφασίσθη νὰ διορισθῶσι πεντήκοντα ἔμμισθοι Ἐθνοφύλακες ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ἐκείνην ἐβραπέτευσαν ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ Νεοκάστρου δύο

ὑποδικοι, Μπαλιτζάνοι καλούμενοι, καταφυγόντες εἰς τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Λακωνίας. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Γερμανὸς Μαυρομιχάλης μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του Ἐθνοφυλάκων ἔσπευσε νὰ συλλάβῃ τοὺς εἰρημένους δραπέτας, οὗτοι ἀντέστησαν κατὰ τῶν Ἐθνοφυλάκων ἐνόπλως, καὶ διάφοροι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένοντο κακώσεις ἄνευ τινὸς κινδύνου· καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω τὸ ἀπὸ 10 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 2,132· 2,152 ἔγγραφον τοῦ Ἐπάρχου Οἰτύλου καὶ Γυθείου πρὸς τὴν Νομαρχίαν Λακωνίας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, πληροφορηθὲν περὶ τῶν κατὰ τὸν Δῆμον Ἀβίας γεγονότων, παρεκάλεσε τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν, ἵνα πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ τιμώρησιν τῶν ἐνόχων διατάξῃ δικαστικὴν ἀνάκρισιν, ἥτις καὶ ἤδη ἐξακολουθεῖ, προβαίνουσα ὑπὸ τῶν ἐν Λακωνίᾳ δικαστικῶν Ἀρχῶν. Μετὰ τὰ ληφθέντα ταῦτα μέτρα, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11,372/2795 πρὸς τὸν Νομάρχην Λακωνίας ἐγγράφου του προσεκάλεσε αὐτὸν ν' ἀπαντήσῃ, 1) ἂν κατέπαυσαν ἐντελῶς αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας ἀταξίαι, καὶ 2) ἂν συνελήφθησαν οἱ κίτιοι αὐτῶν ὑπὸ τῆς σταλείσης ἐκείσε ἀνακριτικῆς Ἀρχῆς. Ὁ δὲ Νομάρχης Λακωνίας, ἀπαντῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 4,764 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀνέφερεν, ὅτι αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ γενόμεναι ἀταξίαι διεσκεδάσθησαν διὰ τῆς ἑτοίμου παρουσίας τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπέπληξε τὸν Νομάρχην Λακωνίας, ὡς μὴ ἀναφέροντα συνεχῶς περὶ τῶν κατὰ τὸν Δῆμον Ἀβίας γενομένων ἀταξιῶν, καὶ τῶν πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν ληφθέντων μέτρων, ὁ εἰρημένος Νομάρχης διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6,496 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγγράφου του, ἀνέφερεν, ὅτι ἀναιμάκτως διελύθησαν αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ ἀταξίαι. Ἤδη ὅμως, διαλυθείσης τῆς ἐν Λακωνίᾳ συσταθείσης Ἐθνοφυλακῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπήγασαν αἱ γενόμεναι ἀταξίαι, καὶ ἀποστολείσης τῆς ἀπαιτουμένης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία καὶ τάξις, καὶ οὐδὲν τοῦ λοιποῦ δύναται νὰ συμβῇ δυσάρεστον.

Καὶ τοι διαταχθείσης τῆς διαλύσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς, παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, οὐχ ἧττον ὅμως διατηρεῖται αὕτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπὸ τῶν ἐν Λακωνίᾳ πολιτικῶν Ἀρχῶν, τὰ αἴσχιστα καὶ ἀπανθρωπότερα πράττουσα ἐγκλήματα

κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ πολυειδῶς αὐτοὺς καταπιέζουσα. Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τούτων ἁπάντων ἀνέγνω δύω ἐκ Λακωνίας ἀπὸ 15 καὶ 25 Αὐγούστου ε. ε. ἐπιστολῶν ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα, κατὰ διαταγὴν τῆς Γερουσίας καταχωρισθέντα εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως, ἔχουσιν οὕτως.

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς Λακωνίας.

15 Αὐγούστου 1848.

« Πρὸ δύο μηνῶν συνεννοηθεὶς ὁ Ἔπαρχος Οἰτύλου μετὰ τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη καὶ τοῦ Δημάρχου Μέσσης τῆς Λακωνίας, συνήθροισαν περίπου τῶν 200 ἀνδρῶν καὶ ἐπιπεσόντες κατὰ τοῦ χωρίου Βάθυας, κατέστρεψαν τὴν οἰκίαν τοῦ Νικολάου Μηχελάκου, φονεύσαντες αὐτὸν μετά τινος ἀντιστάσεως ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα οἰκία ᾠκοδομεῖτο ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ τὸ ἐναντίον εἶχε λάβει ἄδειαν παρὰ τῆς Ἀρχῆς νὰ τὴν οἰκοδομῇ.

Μετὰ ταῦτα ἡ ἰδία συνάθροισις ἔρχεται εἰς χωρίον Κεντροκολόσπηκτον τοῦ αὐτοῦ Δήμου· πολιορκεῖ τοὺς κυρίους τοῦ χωρίου· δίδει τὴν ἄδειαν εἰς μίαν ἀντίπαλον γεννεὰν νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν ὀχυρὰν ἔξωθεν τοῦ ῥηθέντος χωρίου, διὰ νὰ κρατοῦν εἰς πᾶσαν περίστασιν πολιορκημένους τοὺς κατοίκους, καὶ γενομένης ἀντιστάσεως, πληγόνονται τρεῖς, καὶ φονεύεται εἷς. Ἐν τούτοις ἡ οἰκία ᾠκοδομήθη, ἡ δὲ πολιορκία παρὰ τῆς λεγομένης Ἐθνοφυλακῆς ἐξακολουθεῖ μέχρι τῶν 15 τρέχοντος, καθ' ἃς ἔχομεν ἐκεῖθεν πληροφορίας.

Ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὸ πολλοῦ διέλυσε τὴν Ἐθνοφρουρὰν τῆς Λακωνίας, μ' ὅλα ταῦτα ἐκεῖθεν διατηρεῖται παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, ἔχουσα ἀδιάφορον, ἂν δὲν μισθοδοτῆται, διότι ἀρκεῖ ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς Ἐξουσίας νὰ καταστρέφῃ τοὺς προσωπικοὺς ἀντιπάλους της. Ταῦτα πάντα εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἄπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς Λακωνίας ἐκ συνεννοήσεως δὲν τὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὴν κεντρικὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ εὑρίσκηται εἰς παντελῆ ἄγνοιαν, καὶ νὰ πράττουν ἐκεῖνοι τὰς ἀνηκούστους παρανομίας των.

Ἡ ἰδία φατριαστικὴ συνάθροισις, καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας, σκοπεύει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν προθέσεών της εἰς Κεντροκολόσπηκτον νὰ πράξῃ τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ χωρίον Μέζαπον τοῦ αὐτοῦ Δήμου, συγχωροῦσα νὰ κτίσουν οἰκίας ἔξωθεν αὐτοῦ ἀντίπαλοι τῶν κατοίκων Μεζάπου· διὰ τὸν αὐτὸν

σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω· καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν προλάβῃ, μὲ λύπην μας τὸ λέγομεν, ὅτι δὲν θέλει τελειώσει ἡ σκηνὴ μὲ ὀλίγην χύσιν αἵματος.

Παραπονεθέντων δὲ τινων ἐπαρχιωτῶν πρὸς τὸν Ἔπαρχον Οἰτύλου περὶ τῶν παρανομιῶν τούτων, εἶπεν ὁ ῥηθεὶς Ἔπαρχος, παρουσίᾳ πολλῶν ἀνδρῶν, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν Μαυρομιχαλαίων, ὡς κατοικῶν εἰς μίαν πρωτεύουσαν, συγκειμένην ἐκ τριῶν, τεσσάρων οἰκιῶν ὅλων ἰδικῶν των. »

Μέχρι τῆς 25 Αὐγούστου.

« Εἰς τὰ χωρία Καρία ἐρονεύθησαν τρεῖς Τζεμπιδαριάνοι, οἱ δὲ φονεῖς ἀπετέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς εἰς τὸ χωρίον Κονάκια. Ἡ φρουρὰ μὲ τοὺς ρουγαδίκους ἐφόνευσε τὸν Κουτράκον· εἰς τὴν Βάθειαν κατεδαφίσθη μία οἰκία, καὶ ἐφονεύθη ὁ Ν. Μιχελάκας. Εἰς Κίτα ἐρονεύθησαν δύω Κοντόγονοι. Εἰς Μπαλαριὸν ἐρονεύθησαν δύω, καὶ ἐπληγώθησαν εἰς τὰ Κεχρόνικα δύω. Εἰς Λάμαν ἐρονεύθη ὁ υἱὸς τοῦ Δημάρχου, καὶ εἷς ἕτερος. Εἰς Παλαιόχωρα ἐπληγώθησαν τρεῖς. Εἰς Πύργον ἐρονεύθη εἷς, καὶ ἐπληγώθησαν ἄλλοι. Εἰς Κεντροκολόσπηλον ἐπληγώθησαν πέντε, καὶ κατεστράφησαν πέντε οἰκιῶν αἱ στέγαι, τὰ δὲ περιβόλια τῶν κατοικων ἐξηρανίσθησαν. »

Ἀπὸ τετραετίας ἤδη, ἐξακολούθησεν ἀγορεύων ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς, πάμπολλα ὑπομένοντες δεινὰ οἱ κάτοικοι τῆς Λακωνίας καὶ μυρίας κακώσεις καὶ βιαιοπραγίας, πολλάκις δι' ἀναφορῶν ἐζητήσαντο τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν των, ἀλλ' οὐδὲ μίαν πρὸς τὰς τοιαύτας αἰτήσεις τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπουργεῖα ἐπέστησαν προσοχὴν πρὸς θεραπείαν τῶν γιγνομένων κακῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ πρότασιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ Κ. Λυκούργου Ι. Κρεστενίτου, συγγενοῦς τῶν Μαυρομιχαλαίων, μετετέθη ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπαρχείου Οἰτύλου εἰς Λιμένι, ἔνθα πέντε μόνον οἰκίαι ὑπάρχουσι σχεδὸν, ἀνήκουσαι εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων, οἵτινες, ἐνθαρρυνόμενοι διὰ τοῦτο, παντοιοτρόπως κακοποιοῦν, καὶ καταθλίβουν τοὺς ἀντιπάλους των, μὴ τολμῶντος οὔτε τοῦ Ἐπάρχου Οἰτύλου, οὔτε τῶν λοιπῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν νὰ ἐκθέσωσι τὴν ἀλήθειαν τῶν γενομένων ἀταξιῶν, καὶ νὰ ἐπιφέρωσι τινὰ θεραπείαν, ὡς κατοικοῦντες εἰς πρωτεύουσαν συγκειμένην ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε οἰκιῶν, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων, καὶ φοβούμενοι τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν. Ἐνόσῳ

λοιπὸν ἐξακολουθεῖ ὑπάρχουσα ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπαρχείου Οἰτύλου εἰς Λιμένι, καὶ αἱ ἐκείσαι ὑπάρχουσαι Ἀρχαὶ λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος ὑπὲρ τῆς μερίδος τῶν Μαυρομιχαλαίων, καταδιώκουσαι τοὺς ἀντιθέτους εἰς τὴν μερίδα ταύτην παντοιοτρόπως, θέλουσι ἐπισυμβαίνει τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δεινὰ, τῶν ὁποίων τὴν θεραπείαν ὀφείλει τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιφέρῃ πλέον· διότι εἶναι ἀνήκουστον, ἰσχύοντος τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος, νὰ ὑποφέρουν οἱ τῆς Λακωνίας κάτοικοι ἀπό τινα συμμορίαν ἀνθρώπων τοσαῦτα δεινὰ καὶ βιαιοπραγίας, ὅσας οὔτε ἐπὶ Τουρκοκρατίας δὲν ὑπέστησαν.

Ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος Ὑπουργείου ἐπιγενομένας βιαιοπραγίας ἐν Λακωνίᾳ, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, οὐδεμίαν δύναμαι νὰ φέρω παρατήρησιν, ἡ ἀπολογίαν, ὡς μὴ ἐνεχόμενος εἰς τὰς πράξεις τοῦ Ὑπουργείου ἐκείνου· ἀφ' ἧς δὲ ἀνεδέχθην τὴν ἕδραν τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τοι διαφόρων κρισίμων περιστάσεων ἐπελθουσῶν, οὐδεὶς πολίτης ἢ ἀξιωματικὸς ἀνέφερέ τι παράπονον κατὰ τοῦ Ὑπουργείου· ὡς πρὸς τοὺς ἐν Λακωνίᾳ ὅμως ἐπιγινομένους τελευταίους ρόγους καὶ λοιπὰς κακώσεις, ἅπαντες γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι ταῦτα πάντα συμβαίνουσιν ἀπὸ τὰς προλήψεις, τὰ ἔθιμα, καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη καὶ μίση τῶν Λακώνων, καὶ θέλουσιν ἔτι ἐπὶ πολὺν χρόνον γίνονται, ἐνόσῳ ἡ παιδεία δὲν ἐξημερώσει, καὶ ἐκπαιδεύσει αὐτούς. Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείων, λαβὸν γνῶσιν τῶν ἐν Λακωνίᾳ διατραχόντων, ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ ἄλλον ἀξιωματικὸν τῆς χωροφυλακῆς, καὶ περισσοτέραν στρατιωτικὴν δύναμιν θέλει ἔτι ἐξαποστέλλει, ἐὰν τὸ ἀπαιτῇ ἡ τῶν μεθορίων ἡσυχία, διὰ νὰ καταπιεσθῶσι τὰ πάθη τῶν Λακώνων, τῶν ὁποίων, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσα, μόνον ὁ χρόνος καὶ ἡ παιδεία δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὴν παντελῆ ἐλάττωσιν, καὶ οὐδὲν ἄλλο μέσον.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπαναλάβω, παρετήρησεν ἄλλος, ὅσα ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐρρέθησαν, ἀλλὰ περιορίζομαι μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνατολικῆς Λακωνίας. Τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἡ μοναδικὴ καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἱκανὰ εἰσπράττει ἔσοδα, ὑπάρχει τὸ Γύθειον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τοῦ Καποδιστρίου ἦτον ἡ πρωτεύουσα τῆς Λακωνίας· ἐπὶ δὲ τῆς Ἀντιβασιλείας, ὅτε ἐσυστήθη τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, ἡ Λακωνία διηρέθη εἰς δύω Διοικήσεις, τῶν ὁποίων αἱ ἕδραι προσδιωρίσθησαν αἱ πόλεις τοῦ Γυθείου καὶ Οἰτύλου. Ὅταν πάλιν κατηργήθη τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, καὶ πάλιν

πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν συνεστήθη, ἡ Λακωνία ἐπίσης διηρέθη εἰς δύω ἐπαρχίας, Γυθείου καὶ Οἰτύλου· παρ' ἐλπίδα ὅμως, καὶ ἄνευ τινὸς εὐλόγου ἀφορμῆς, ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατήργησε τὸ Ἐπαρχεῖον Γυθείου, λόγῳ δῆθεν οἰκονομίας ἐξόδων, ζημιώσας οὕτω τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τὰς 20000 δραχμὰς κατ' ἔτος ἐκ τῶν ἐνιαυσίων εἰσόδων, τὰ ὁποῖα εἰσεπράττοντο· διότι οἱ ἔμποροι, ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ Γυθείου ἀπουσίας τοῦ Ἐπάρχου στερούμενοι τῆς ἀναγκαίας καὶ νομίμου προστασίας καὶ ἀσφαλείας, ἔπαυσαν σχεδὸν τὰς πλείστας ἐμπορικάς των ἐπιχειρήσεις, τὰς ὁποίας ἐνήργουν πρότερον. Ἐκτὸς δὲ τούτων, διαχωρισθέντων τῶν συμφερόντων τῶν δύω Ἐπαρχιῶν τῆς Λακωνίας, τοσοῦτον ἐπιτάχυναν τὰ προσωπικὰ πάθη τῶν Λακώνων, ὥστε πολὺς θέλει παρέλθει ὁ χρόνος, μέχρις οὗ κατευνασθῶσι· διότι, ἐνόσῳ ὑπῆρχον οἱ δύω Ἔπαρχοι ἐν Λακωνίᾳ, εὐχερῶς ἠδύναντο νὰ προλαμβάνωσι τὰς ἀταξίας καὶ τὰ διὰ μικρὰν αἰτίαν ἐπισυμβαίνοντα δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Τούτων ὅθεν ἕνεκα γνωμοδοτῶ, χάριν τῆς κατευνάσεως τῶν ἐν Λακωνίᾳ παθῶν καὶ τῆς ἡσυχίας τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς, ἡ νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ ἄλλη ἕδρα Ἐπαρχείου εἰς Λακωνίαν, ὡς καὶ πρότερον, ἢ, τούτου μὴ γινομένου, νὰ μετατεθῇ τὸ Ἐπαρχεῖον Οἰτύλου εἰς ἄλλο τι καταλληλότερον μέρος· διότι, ὑπάρχοντος τούτου εἰς Λιμένι, θέλουσιν ἀδιαλείπτως γίνεσθαι καὶ ἀταξίαι, καὶ βιαιοπραγίαι καὶ φόνοι χάριν τῶν πεπαλαιωμένων καὶ προσωπικῶν παθῶν τῶν Λακώνων.

Ὡς οἱ Λάκωνες, ἐπέρασεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὑπάρχουσι διηρημένοι ἕνεκα τῶν προσωπικῶν παθῶν εἰς δύω ἀντίθετα μέρη, οὕτω καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ἀναγνωσθέντα ἀποσπάσματα περὶ τῶν ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένων εἶναι γεγραμμένα ἐκ μονομερείας. Πρέπει λοιπὸν νὰ σταλῶσι ταῦτα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ τὰ διευθύνῃ εἰς τὰς ἐν Λακωνίᾳ Ἀρχάς, καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν πληροφορίας, καὶ ἂν θεωρηθῶσιν, ὅτι ἔχονται ἀληθείας, θέλει ληφθῇ ἡ ἀπαιτουμένη πρόνοια περὶ τῆς ἡσυχίας τῆς Λακωνίας· ὡς πρὸς δὲ τὴν εἰς Γύθειον ἐγκατάστασιν τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπαρχείου, ἐὰν ᾖναι δίκαιον καὶ θεωρῆται τὸ καταλληλότερον μέσον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς κατασίγασιν τῶν παθῶν, νὰ διαιρεθῇ ἡ Λακωνία εἰς δύω Ἐπαρχίας ὡς καὶ πρότερον, θέλει διατάξει τὴν διαίρεσιν αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος· διότι ὡς διὰ Β. Διατάγματος ἠνώθησαν εἰς μίαν Ἐπαρχίαν αἱ δύω τῆς Λακωνίας Ἐπαρχίαι, οὕτω πάλιν διὰ Β. Διατάγματος δύνανται νὰ διαιρεθῶσι.

Μολονότι καὶ εἰς Σύραν, προσέθηκεν ἄλλος, πρὸ πολλοῦ διετάχθη ἡ τῆς Ἐθνοφυλακῆς διάλυσις, οὐχ ἧττον ὅμως διατηρεῖται αὕτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε Ἀρχῶν, μεγίστας εἰς τοὺς κατοίκους ἐπιφέρουσα συνεχεῖς κακώσεις καὶ βιαιοπραγίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὁποίων, ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ ἐντόνως τὰς εἰς Σύρον Διοικητικὰς καὶ Στρατιωτικὰς Ἀρχὰς περὶ τῆς ταχείας διαλύσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

Τὸ προσφορώτερον καὶ καταλληλότερον μέσον, παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐν Λακωνίᾳ συμβαινόντων δεινῶν, εἶναι ἡ τῆς Ἐπαρχίας ταύτης διαίρεσις, ὡς καὶ πρότερον.

Οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ χρέη τοῦ Ὑπουργείου, προτείνουσα τὴν εἰς δύω Ἐπαρχίας διαίρεσιν τῆς Λακωνίας· διότι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον, ἀφ' οὗ συλλέξῃ ἐκ διαφόρων πηγῶν ἀξιοπίστων ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἐν Λακωνίᾳ διατρεχόντων, καὶ πεισθῇ περὶ τῆς αἰτίας αὐτῶν, νὰ ἐνεργήσῃ τὸ καταλληλότερον μέσον πρὸς καθησύχασιν τῶν δεινῶν· ἡ δὲ Γερουσία ὀφείλει νὰ διευθύνῃ ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἀναγνωσθέντων ἀποσπασμάτων τῶν ἐκ Λακωνίας ἐπιστολῶν, καὶ ὁρωντίσωσι περὶ τῆς θεραπείας τῶν ἀταξιῶν.

Οὐδεμίαν ἐπέμβασιν εἰς τὰ χρέη τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργεῖ ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, προτείνουσα τὴν εἰς δύω Ἐπαρχίας διαίρεσιν τῆς Λακωνίας, ἀλλ' ἁπλῆν μόνον γνωμοδότησιν ἐπιφέρει περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου διὰ τὴν παῦσιν τῶν ταραχῶν.

Ἐὰν διὰ Νόμου ὑπάρχῃ ἀποφασισμένον, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἕδρα τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας ὑπάρχει τὸ Γύθειον, δὲν ἠδύνατο ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ μεταθέσῃ ταύτην αὐτογνωμόνως εἰς Λιμένι, καὶ πρέπει πρὸς τοῦτο, οὗτος μὲν νὰ κατηγορηθῇ ὡς παρανομήσας, ἡ δὲ Γερουσία νὰ ἐπέμβῃ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παραβιασθέντος Νόμου. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον διὰ Νόμου ὁρίζηται, ὅτι ἡ ἕδρα τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας εἶναι τὸ Λιμένι, τότε καλῶς ποιῶν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, μετέθεσεν ἐκεῖ τὴν ἕδραν.

Ὁ σκοπὸς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς προκειμένης συζητήσεως, εἶπεν ἄλλος, εἶναι, ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένας ταραχὰς, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἐνερ-

γήσῃ ὅ,τι συμφέρον καὶ δίκαιον πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐν Αἰμένι μετάθεσιν τῆς ἕδρας τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας, νὰ πράξῃ ὅ,τι νόμιμον, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον, καὶ τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἕδρας ταύτης ἐκδοθέντα προηγούμενα καὶ μεταγενέστερα Β. Διατάγματα. Πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ σταλῶσιν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ διέταξε νὰ σταλῶσιν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένων, καὶ ἐνεργήσωσι πᾶν ὅ,τι δίκαιον καὶ νόμιμον περὶ τε τῆς θεραπείας τῶν ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένων ταραχῶν, καὶ περὶ τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπαρχείου αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Πρωθυπουργὸς, παρελθὼν, ἀνέγνω Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ λήξεως τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου, ἔχον ὡς ἑπεται.

Ἀριθ. 10,906.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς πρώτης Συνόδου τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς

(Τ. Σ.) Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Τὸ Διάταγμα τοῦτο, διαταξάντος τοῦ Κ. Προέδρου, συμπεριελήφθη εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ. Βλάσσης.

Ἀ. Γρηγοριάδης.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου περιεχομένων.

Περίληψις.

Ἡμερομηνία τῶν Συνεδριάσεων.			Σελὶς
Σεπτεμβ.	17	Ἀνάγνωσις τοῦ Διατάγματος περὶ διορισμοῦ ὡς Προέδρου τῆς Γερουσίας τοῦ Κ. Α. Δεληγιάννη	1
		Ἐκλογὴ Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων καὶ Ταμείου τῆς Γερουσιας	3
		Ἀνάγνωσις τοῦ Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κανάρη, ὡς Γερουσιαστοῦ	8
»	19	Εἰσαγωγὴ τοῦ Γερουσ. Κ. Κανάρη	10
»	20	Εἰδοποίησις περὶ σχηματισμοῦ τῶν Τμημάτων τῆς Γερουσίας	12
»	27	Εἰσαγωγὴ φορολογικῶν Νομοσχεδίων	15
»	»	Σχέδιον ἀπαντήσεως	17
»	29	Ἀνάγνωσις τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως	19
Ὀκτωβρ.	6	Ἀνάγνωσις τροπολογιῶν αὐτοῦ	25
»	»	Παραδοχὴ τοῦ ά. παραγράφου	27
»	7-10	Συζήτησις τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ	28-103
»	11	Κλήρωσις πρεσβεύσεως διὰ τὴν παρουσίασιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν Α. Μ	103
»	»	Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου	104
»	13	Συζήτησις τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου	105
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ διμήνου πιστώσεως, καὶ περὶ δανείου τοῦ Κ. Εὐνάρδου φρ. 500 χιλ.	108
»	14	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ διμήν. πιστώσεως	110
»	15	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ δημοτικῶν φόρων	117
»	16	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ δανείου τῶν 500 χιλ. φράγ.	126
		Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουρ. Συμβουλίου ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ Α. Μ. δὲν ἐγκρίνει νὰ δεχθῇ τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας.	127
		Ὁ ἴδιος κοινοποιεῖ, ὅτι ἡ Α. Μ. διώρισεν 9 Γερουσιαστάς.	128
Νοεμβρ.	4	Ἀνάγνωσις διπλωμάτων 7 νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν.	129
»	4	Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπαντήσεως	132
»	24	Εἰσαγωγὴ 7 νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν	148

			Σελ.
Νοεμβρ.	25	Ἀνάγνωσις Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Γιωλδάκη, ὡς Γερουσιαστοῦ	151
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τοῦ δανείου τοῦ Κ. Εὐνάρδου	151
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ παραχ. 4 στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς	158
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν καρπῶν εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ σπόρον	159
»	29	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν κτλ.	162
		Ἄδεια ἀπουσίας	162
		Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ δημοτικῶν φόρων	163
Δεκεμβρ.	1	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν καρπῶν κτλ.	169
»	2	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίων περὶ διοδίων καὶ Ψαριανῶν	171-173
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ δημοτικ. φόρων.	176
»	3	Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως	191
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ στρατοῦ.	202
»	5	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχ. περὶ Ψαριανῶν καὶ διοδίων.	204
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ δημοτικῶν φόρων. Ἄδειαι ἀπουσίας	205
»	8	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης περὶ τῆς ἐν Πάτραις συμβάσης λιποταξίας	214-216
		Ἀνάγνωσις προγράμματος τῆς κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου τελετῆς	»
		Ἄδειαι ἀπουσίας	»
		Περὶ τοῦ ἀπολογ. καὶ προϋπολ. τῆς Γερουσίας	»
		Συζήτησις τοῦ περὶ Ψαριανῶν Νομοσχεδίου.	216
		Συζήτησις τοῦ περὶ διοδίων Νομοσχεδίου	217
»	13	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων περὶ στρατοῦ, καὶ ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς	221-222
»	»	Ἄδειαι ἀπουσιῶν	»
»	15	Συζήτησις Νομοσχεδίου περὶ ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς	223
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον	233
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	235
»	»	Ἀνάγνωσις ἀπολογ. τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Περιόδου, καὶ τοῦ Προϋπολογ. τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1848	240-245
»	16	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ φόνου τῶν χοίρων	245
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἑνώσεως τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μετὰ τῆς Ἀττικῆς οἰκονομικῶς.	249
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ διμήνου πιστώσεως.	250

			Σελ.
Δεκεμβρ.	16	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισ. καὶ ἀπολογισ. τῆς Γερουσίας	256
»	»	Τροπολογίαι τοῦ Κανονισμοῦ	256
»	17	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ἑνὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς τοὺς γεωργούς	257
»	»	Τροπολογίαι	259
»	18	Ἐξακολούθησις τοῦ ἰδίου Νομοσχ.	264
»	19	Ὁμοίως.	273
»	28	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	283
»	29	Εἰσαγ. προϋπολ. ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1847	285
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ 1847	297
»	30	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	299
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς ναυτ. δυνάμεως.	303
Ἰανουάρ.	5	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων περὶ Αὐλικοῦ πένθους	308
»	»	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατ. περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	308
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	308
»	»	Περὶ διορισμοῦ Ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ προϋπ. τοῦ 1847.	308
»	»	Ἀνάγνωσις Νομοσχ. περὶ Ταχυδ. διατιμήσεως.	314
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων.	316
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσκολλήσεως τῆς ἐπαρχ. Αἰγίνης οἰκονομικῶς μετὰ τῆς ἐπαρχ. Ἀττικῆς.	319
»	8	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διευθυν. τῆς Τραπέζης.	321
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων.	321
»	»	Ψήφισις αὐτοῦ	324
»	12	Ἄδειαι ἀπουσίας	326
»	»	Ἀνάγνωσις Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ	326
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ Ταχυδ. διατιμήσεως.	327
»	13	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	333
»	»	Ψήφισις αὐτοῦ	335
»	24	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων	337
»	»	Ἀνάγνωσις Νομοσχ. περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθ. 8 τοῦ ὀργαν. τῶν Δικαστηρίων	340
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας. καὶ λοιπά	343
»	29	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Ν. Παππαδοῦκα, προσφέροντος ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματός του Ὁ Ἱππόδαμος	345
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	345
Φεβρουαρ.	2	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τροπολογίαι αὐτοῦ	357
		Κλήρωσις πρεσβύτ. διὰ τὴν τελετὴν τῆς 3 Φεβρ.	364

			Σελ.
Φεβρ.	4	Ἐξακολούθησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου. . .	364
»	5	Ἄδειαι ἀπουσίας	368
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συστάσεως στενογραφικῆς ἕδρας ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν τεχνῶν	368
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν	369
»	9	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου .	371
»	»	Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐνόρκων Νομοσχεδίου.	377
»	10	Ἀνάγνωσις διοικητικῆς διαδικασίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων.	380
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ στενογραφικῆς ἕδρας .	382
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν	383
»	»	Τροπολογία περὶ τῶν ὁρκωτικῶν καταλόγων . .	387
»	13	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ φόρου τῶν ζώων	391
»	»	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου περὶ πένθους τῆς Αὐλῆς .	394
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας.	394
»	»	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς	394
»	14	Παρατηρήσεις περὶ τῆς μήπω γενομένης συντάξεως τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ν. Στεφανοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ .	400
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	401
»	»	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα ὑπὸ τῆς Γερουσίας διευθυνομένων ἀναφορ. τῶν πολιτῶν.	401
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ φόρου τῶν ζώων.	402
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	410
»	16	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἔτους	411
»	»	Συγχώνευσις τῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ὁρκωτικῶν καταλόγων	424
»	19	Ἄδειαι ἀπουσίας	426
»	»	Συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχ. .	426
»	20	Ἄδειαι ἀπουσίας	435
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων	436
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. προσδιορίζοντος τοὺς μισθοὺς τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων	446
»	24	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν.	449
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ὑγειονομείων τῆς Γ'. τάξεως τῆς Κορωνίδος καὶ Αἰγίνης.	451
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ διορισμοῦ ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης.	453
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων.	454
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	456

			Σελ.
Φεβρ.	24	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων . .	460
»	25	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους 1847.	461
»	»	Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847	476
»	28	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847.	477
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ τριμήνου πιστώσεως Ἰανουρ. Φεβρ. καὶ Μαρτ. 1848.	491
Μαρτίου	2	Ἐρωτήσεις περὶ τῆς μήπω εἰσαγωγῆς τῶν Νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ περὶ τῆς καθιστερ. τῶν μηνιαίων σιτηρεσ. τῶν ὑποτρόφ.	492
»	»	Ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 Ὑπουργ. Ἐσωτερ.	493
»	3	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τριμήν. πιστώσεως.	510
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	518
»	5	Ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 Ὑπουργ. Ἐσωτερ.	519
»	10	Κοινοποίησις τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου περὶ σχηματισμοῦ νέου Ὑπουργείου. . .	534
»	»	Συζήτησις τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῶν	535
»	13	Ἀνάγνωσις προγράμ. τοῦ νέου Ὑπουργ. καὶ τῶν πινάκων τῆς οἰκονομικ. τοῦ Κράτους καταστάτ.	536
»	15	Ἐκλογὴ ὡς Γραμματέως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου	538
»	»	Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθέντων δικαιολογητικ. ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν δρ. 220,000 δι' ἔξοδα τῆς δημοσ. ἀσφαλείας.	528
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. Ὑπουργ. Ἐσωτερικῶν	541
»	16	Ἐξακολ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουρ. Ἐσωτ.	549
»	17	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Στρατ.	559
»	18	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Στρατ.	568
»	»	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Ἐσωτ.	569
»	23	Προσδιορισμὸς τῆς ὥρας τῆς ἐνάρξ. τῶν Συνεδρ.	584
»	»	Συζήτησις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικ. καὶ Στρατιωτικῶν	585
»	26	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν βοηθημάτων εἰς τοὺς ἐνδεεῖς	594
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.	595
»	»	Συζήτησις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ναυτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν	596

			Σελ.
Μαρτίου	29	Ἀνάγν. ἐκθέσεως τοῦ Γραφ. περὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσ.	602
»	»	Ὁρκοδοσία τοῦ Ν. Σταματελ. ὡς Γερουσιαστοῦ	603
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν .	603
»	31	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς ἐθν. Τραπέζ.	610
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργ. Οἰκον. καὶ Εσωτερ.	611
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συντάξεως τῆς Φωτεινῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλη	614
Ἀπριλίου	1	Ἄδεια ἀπουσίας.	616
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικ Τραπέζης	616
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	623
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συντάξεως τῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλη .	624
»	2	Ἄδεια ἀπουσίας.	626
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχ. περὶ διορισμοῦ δύο ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης	625
»	4	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζ. γραμματίων	626
»	»	Συζήτησις αὐτοῦ.	628
		Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	634
»	6	Πρόταση περὶ τινος προσθήκης εἰς τὰ Πρακτικά.	635
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ζωοκλοπ. καὶ ζωοκτον.	635
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 50,820 τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ περιθαλψιν 111 παλαιῶν Στρατιωτῶν	640
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν εσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847	647
»	17	Ἄδειαι ἀπουσίας	651
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1848	651
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	651
»	»	Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας περὶ τῆς καθυστερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἄνευ ἀδείας ἀπόντων γερουσιαστῶν	»
»	»	Εἰσαγωγὴ τῶν φορολογ. Νομοσχ. διὰ τὸ 1848	»
		Συζήτησις αὐτοῦ	673
»	18	Ἐξακολούθησις τῆς συζητ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	675
»	19	Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως	686
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	688
»	21	Ἄδεια ἀπουσίας	689
»	»	Ἐκθ. τῆς ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας	»
»	22	Συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου	690

			Σελ.
Ἀπριλίου	29	Παρατηρήσεις περὶ τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ ἄλλαχοῦ ἀνταρσιῶν	700
Μαΐου	3	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως.	712
»	»	» » περὶ φόρου τῶν μελισσίων	713
»	»	» » περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 100,000 . .	715
»	5	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως	717
»	»	Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ τριμήνου πιστώσεως	718
»	»	Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ φόρου τῶν μελισσίων	718
»	»	Συζήτησις τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας	718
»	6	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς	727
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας	729
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου	732
»	»	Συζήτ. τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	734
»	8	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς . .	735
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	736
»	10	Ἄδεια ἀπουσίας	737
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς καταλήψεως τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις Ἑλλην. στρατιωτῶν ὑπὸ τῶν Ὀθωμ.	»
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς	740
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	750
»	19	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου περὶ τῆς ἐπετείου ἑορτῆς αὐτοῦ . . .	750
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	»
»	»	Κλήωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς A. M.	751
Ἰουνίου	10	Ἄδεια ἀπουσίας.	752
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐνόρκων	»
»	12	Ἄδεια ἀπουσίας	756
»	»	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	757
»	14	Συζήτ. τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου .	759
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	767
»	23	Ἄδεια ἀπουσίας	»
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	768
»	26	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ὑπουργείου.	771
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	»

			Σελ.
Ἰουνίου	26	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς . .	772
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς μεταῤῥυθμ. τοῦ ὑπουργείου	773
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1848	775
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἐπὶ τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου	776
»	»	Ἀνακάλυψις περὶ αὐθαιρέτου δαπάν. δρ. 160,000 δι' ἔξοδα ὄφθεν δημοσίου ἀσφαλείας, δαπανηθέντα ὑπὸ τοῦ Κ. Ῥῆγα Παλαμήδου	778
»	28	Πληροφορίαι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τοῦ διαληφθέντος ποσοῦ	779
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συντάξ. τοῦ Λ. Γ. Λευκίου	784
»	»	» » » τοῦ Δ. Μιχαλακοπούλου	785
»	»	» » περὶ τῆς ναυτικῆς Δυνάμεως	786
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	788
Ἰουλίου	4	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	796
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	801
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συντάξεως τοῦ Λ. Γ. Λευκίου	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	802
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Δοσιθέου Μιχαλακοπούλου	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	803
»	6	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου περὶ αὐλικοῦ πένθους . .	804
»	»	Ἀνάγ. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφετῶν . .	805
»	7	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.	807
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	811
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκ δρ. 121,342·01 γενομένης δαπάνης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολ. τοῦ. 1847	»
»	12	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων περὶ αὐλικοῦ πένθους καὶ ἄδειαι ἀπουσίας	821
»	»	Περὶ χορηγήσεως ἀποζημιώσεως εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Γ. Νοταρᾶν	823
»	»	Ἀνάγ. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως . . .	»
»	16	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ἐπισπεύσεως τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδ. περὶ τῆς προκυμαίας Πειραιῶς . .	825
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	826
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	827
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον διοργανώσεως τῆς ναυτικῆς δυνάμεως	827

			Σελ.
Ἰουλίου	19	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου ὁ Σπυρόκωλος	834
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	834
»	»	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν	»
»	23	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς Γραμματείων . .	839
»	»	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τοῦ φόρου τῆς προκειμαίας τοῦ Πειραιῶς .	845
»	»	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1848.	846
»	26	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς	879
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	891
»	»	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου ὁ Σπυρόκωλος	891
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 150,000 δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας .	893
»	27	Συζήτ. τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου Σπυρόκωλος.	894
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	895
»	29	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τριμήνου πιστώσεως .	896
»	»	» » περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθ. 34 § ά ἐδ. 2 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου.	344
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλον γύψου.	897
»	30	Ἔθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν κτλ.	898
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τριμήνου πιστώσεως	900
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	901
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλον γύψου.	902
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 34 § ά ἐδ. 2 τοῦ φορολογικοῦ Νόμου. .	902
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	903
»	31	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν κτλ.	904
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	904
Αὐγούστου	2	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 150,000 . . .	915
»	»	Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας περὶ συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.	918
»	3	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 150,000.	919
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	930
»	4	Συζήτ. τοῦ Νόμου περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους.	931
»	7	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ μεταῤῥυθμίσ. τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλ. 1848 περὶ τῆς Ἐθν. Τραπέζης Νόμου.	945

			Σελ.
Αὐγούστου	7	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων . .	947
»	8	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ παραταύσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων . . .	961
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	969
»	9	Ἐξακολούθ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων Ὑπουργ. Δικαιοσύνης	971
»	»	Ἐξακ. τῆς συζ. τοῦ προϋπ. τῶν ἐξόδ. Ὑπ. Ἐσωτ.	973
»	»	» » » » Ἐκκλ.	978
»	»	» » » » Στρατ.	979
»	»	» » » » Ναυτ.	980
»	10	» » » » Οἰκον.	985
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1848.	996
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	996
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συμπλήρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 14,500 ὑπαγομένης εἰς τὸ Κεφ. 3 τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουρ. τῆς Δικαιοσ. διὰ τὸ ἔτος 1848.	997
»	11	Συζήτ. τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχ. καὶ ἐπιψήφ. αὐτοῦ.	998
»	»	Ἔκθεσις Ἐπιτροπῆς περὶ Ταχυδρομ. συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας.	999
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	1005
»	13	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ληψοδοσίας τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικ. Τραπέζης. . .	1006
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγμ τοῦ Σωτῆρος.	1008
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συμπληρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 11050 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1848	1009
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ Ταχυδρομ. συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδ. καὶ Ῥωσσ. καὶ ἐπιψήφ. αὐτοῦ.	1010
»	14	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ληφοδοσίας τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθν. Τραπέζης.	1012
»	»	Ἐπιψήφις αὐτοῦ	1014
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος	1014
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 11050 εἰς τὸν προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1848. .	1014
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων Ὁροφυλάκων. . .	1015
»	16	Συζήτησις αὐτοῦ.	1017
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	1018
»	20	Ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς . .	1019
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας.	1023
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ § 1 τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων . .	1023

			Σελ.
Αὐγούστου	27	Συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου	1026
»	»	Μὴ παραδοχὴ αὐτοῦ	1029
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν.	1029
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας.	1032
»	31	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν	1033
Σεπτεμβ.	2	Συζήτησις αὐτοῦ.	1036
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	1046
»	»	Κλήρωσις πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον Ἐθνικ. ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου . . .	1046
»	7	Συζήτησις περὶ τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν ταραχῶν.	1047
»	»	Ἀνάγνωσις δύο ἐκ Λακωνίας ἐπιστολῶν. . . .	1049
»	10	Ἀνάγνωσις Β. Διατάγματος περὶ λήξεως τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου. . . .	1055

ΤΕΛΟΣ.